Allar Spa=
maña Bækurnar / vtlag=
dar a Norrænu

Act. 10.
Þessum (Christo) bera all=
er Spamenn Vitne / Ad
aller þeir sem trua a hañ /
skulu þa Fyrergiefning
Syndaña / þyrer hñs
Nafn

M D LXXXIIII.

...a Kom Jesu minn Jesu kom sem first, Minn Jesu minn ... ad þriga, þindana hvert mitt lif nu lyt, ... minn ... Kom minn Jesu og ... a þig Kom minn Jesu ~~og ...~~ þig og ... mig ... þinn ... þriga

Formale yfer Prophetana
D. Mart. Luth.

…uad skynsemen helldur wt …s Spamaña …okum — **…udz Ord …rsmæst**

HUAD syneſt fyrer Skynsemiñe næsta lijtels vert / vm Spamaña Bækur nar/ so s̄ ad mune þær oss af litlu gagne koma/ Sierdeilis ef at ꝥr Sier uitringar dæma þar vm/ huerier ad heilaga Ritning þikiast alla fyrer vtan kuña/ sem fingrarijm/ Þeir hallda ꝥta af myklum Rijkdome sijns Anda/ ecke ødruuijs eñ so sm̄ fyrer tomt mæl og fanytañ Þuætting. Eñ þui hinu sama velldr hellst ꝥ/ ad þau verken og þeir giørningarner eru nu aller vmlidner/ og ꝥ nu heyrest þar ecke añad vt af vtan orden ein og Historian. Huad ei þarf ad vndra/ þuiad Gudz Ord er og so eirnen nu fyrerlited/ þo ad enn nu dagligana sie þau sømu Teiknen og giørningarner/ þar med eirnen sialft Rijked Christi/ so volldugligana fyrer vorre augsyn. Eñ huersu myklu framar munde þad þa fyrerlited verda/ ef ad þeir giørningar og þau Dasemdar verken være ecke nein fyrer høndum? Eins lijka ꝛ ꝥ Israels syner fyrerlitu Gud ꝛ hñs Ord/ þañ tijd er þeir þo fyrer Augsyn høfdu sialft Himnabrauded/ Elldstolpann ꝛ skijnanda Skyed/ þar med eirnen bæd e Kieñemañskapeñ ꝛ Høfdingiadomeñ.

Rijked Chri…ti bodast aꝥ Spamønnunum

Þar fyrer eigu vier hiner Christnu ecke ad vera slijker suo Vanuirduliger/ ofmakader/ ꝛ oþacklæter Sieruitringar/ helldr þa eigum vier Spamañaña bækur medr alwd og athygle ad lesa ꝛ oss til nytsemdar ad færa. Þuiad i fyrstu kuñgiøra ꝥr ꝛ vitna vt af Christi Rijke þar ed vier nu vm stunder iñe lifū/ ꝛ þar ed aller Christz truader Meñ hafa iñelifad til ꝥssa dags/ og lifa munu allt til Heimsiñs enda. Og þad er oss ein mijkel huggū ꝛ eitt næsta au-rugt traust/ ad vier fyrer vorre Christeligre Tru høfum so megtuga ꝛ gamla vitnismeñ/ fyr-er huad vor Christelig Tru hun styrkest næsta miøg/ ad hun sie fyre Gude su saña Religio ꝛ Gudz þionusta/ i giegn øllum røngum falsligum Mañaña heilagleik ꝛ Villudomum/ huer-ier vegna sijns hins mykla fegurdar alitz/ ꝛ fiølda saker þeirra Maña s̄ þar athnijga/ miøg hneyxla ꝛ astrijda Truarueyk Hiørtu/ So ꝛ eirnen vegna þess motlætis Krossens/ ꝛ fameñis saker þra hiña sømu s̄ Christeligre Tru adhnijga. So s̄ ꝥ nu a vorū døgū ꝥ Tyrkians/ Þauañs ꝛ añara fleire Villumaña Maktaruellde giører oss mykla ꝛ megtuga Hneykslan.

…rophetarner …iona oss med …ijnum Spado…um

I mote slijkum Hneyxlunum ad standa/ þa eru oss Spameñerner gagnliger/ epter þui sm̄ Petur Postule hñ hroosar af 1. Pet. 1. þad Spameñerner hafe ecke sialfum sier þar med þionad/ huad ꝥm var opinberad/ Helldr oss/ oss (seiger hñ) þa hafa ꝥr þar med þionat. Þui ad þeir hafa oss suo medur sijnum Spadomum þionustu veitt/ At huer hñ vill vti Christz Rij-ke vera/ sa enn same skal vita ꝥ og ꝥss oduleñ ganga/ ad hñ hlytur ædr margt motlæte ad lij-da/ fyrr eñ ꝥ hñ kiemst til ꝥrar fyrerheitiñar Dyrdar. So ad vier verdum huerstueggia ꝥss sañfroder og i þui fulluijsser/ Ad su hin mykla Dyrden Rijkesiñs Christi sie visseligana vor/ og þad hun mune sañarliga koma/ þo þad ædur þar vndan fare Krossens Motlæte/ Smæn

Huer hñ vill wera i Christi Rijke/ hñ hlytur ad lijta

Vtlegd/ Fyrerlitning/ ꝛ allskyns Motgangur Christi vegna. Og hier vm amiña þeir oss fyrer þañ skulld/ ad vier ei skulum læta skielfa oss mꝫ oþolinmæde edur vantru/ og øruæntum ecke þeirrar epterkomande Dyrdar/ sem so mijkel og merkelig mun vera/ þad eirnen Einglar-ner girnast hana ad sia.

Prophetarner wtleggia þad fyrsta Bodord med Ordum og Epterdæmum

I añare Grein/ þa audsyna Spameñerner oss mørg ꝛ merkelig Dæme og reynslur hins fyrsta Bodordsiñs/ ꝛ vtbreida þad hid sama næsta meistarligana/ bæde mꝫ ordum ꝛ epterdæ-mum/ Huar mꝫ ꝥr knya oss volldugligana til Gudz Otta ꝛ sannrar Truar/ so at vier stad-faster blijfum þar vid. Þuiad þa þeir hafa nu endad sijna Spadoma vt af Rijkenu Chri-sti/ þa er allt ꝥ añad ecke vtan so sm̄ Dæme til þess/ huernen ꝥ Gud hefr sitt hid fyrsta Bod-ord so streingeliga ꝛ hardliga stadfest. So ꝥ er visseligana eckert añat/ at lesa edr heyra Spa

Gud hotar ꝛ hugsualar þyr-er Spameñena

domana/ eñ ad lesa og heyra huernen þad Gud ognar og hugsualar. Þeim Ogudligū ogn-ar hñ sm̄ athugalauser og Drambsamer eru/ Og ef hñs ognaner edr heitingar vilia ei stoda/ þa þreynger hñ ad þeim medr sijnum Hirtingar Sprota/ sm̄ er Drepsott/ Hallære ꝛ Ofridr/ allt þangad til ad þeir forganga med øllu/ ꝛ sañar so sijnar ognaner og heitingar i þui hinu fyrsta Bodordenu. Eñ hñ veiter hugsualan þeim godfwsum ꝛ Gudhræddū/ sm̄ i allskyns A-naudum stadder eru/ ꝛ hialpar ꝥm mꝫ Rædum Styrk/ ꝛ Fulltinge/ fyrer allskyns Jardteik-

ner og stor

Fel eg mig nu ij fadmin þin, frelsarin Jesu blidi.
hitid sal og likama min, hiin af heimsins stridi.
med rak o Jesu mina ond mildi Jesu ij þina hond

ner og Stormerki/i giegn allre makt Diøfulsins ꝛ þessarar Veralldar/ꝛ sakar so siina hug sualan hins fyrsta Bodordsins.

Medur sliikum Predikunum og soddan epterdæmum veita Spameñerner oss eñ ad nyiu siina þionustu/og þ sama næsta merkeligaña so ad vier skulum ei þar fyrer hneyxlast/þo ad vier siaum huersu þ hiner Ogudligu mz øllu so athugalauser ꝛ Dramblæter fyrerliita Gudz ord/og giefa so hñs Neitingum edr Ognan øngua vakt/liika sm̃ ad Gud sialfur hñ væri ecke vtan Niegome og einkis verdur. Þuiad i Spamañaña bokum siaum vier fullkomliga/huer su þ øngum þeim hefur þ vel vtgeingit/sm̃ heitingarnar og Gudz ognaner hafa forsmæd/þo þ hafe hiner allra sidferdugustu ꝛ lærdustu meñ/ia og hiner volldugustu Kongar og Keisarar verit/sm̃ Solen hefer mætt yferskiina. Og þar i mot siaum vier þañ ønguañ mz øllu yfergiefen hafa verit/sem sier heferi vtuogat vppa Gudz traust og fyrerheit/þo ad þ hafe hiner heruelígustu ꝛ mestu glæpameñ/ og hiner aumligustu Vesalingar verit/s hier a Jardriike vera kuña/ia þo ad þ være eirnen sa i Nelslegne Abel/og hiñ vppsuelgdi Jonas. Þuiat Spameñerner þr biiuñsa oss medr þssu þad Gud hñ hallde streingeliga yfer siinu hinu fyrsta Bodorde/og vilie þm Fatækum og riett truudum eirn Myskunsamr fader vera/ huersu liitils hættar og fyrerlitin madur sm̃ er. Þar i mot vill hñ og eirn hardwdigur hefnesamr Domare vera yfer Ogudligum ꝛ Dramblætum/ huersu Stollter/Mektuger/Diuplærder eda Sidfer disgoder sm̃ þr eru/sie þ Keisaren/Pauen/Tyrken/eda Diøfullen sialfur.

Huer Gudz Hótaner þoracktar bliiþr ecki orefstur

Nu Gudz Fyrerheitum treyst er werdur ei yfergiefen

Gud helldur fast a siinu fyrsta Bodorde

Og fyrer þessar greindar saker/þa eru oss Spamañaña bækurnar nu a vorum døgu̅ næsta nytsamligar/og þarfligar ad lesa/so at vier medr sliikum epterdæmum og Predikunu̅ verdu̅ styrkt' ꝛ hughreyst'/i giegn þm oseiganligu̅ ꝛ otelianligu̅ skamfyllingu̅ ꝛ(s vier vunu̅) i giegn þre hiñe allra stiidustu hneyxlan þessarar bøluadrar Verálldar. Og vier siau̅ huersu algiorligana þ Tyrken helldur DROTTIN vorn Jesu̅ Christu̅ ꝛ hñs Riike/i hia sier ꝛ siinum Mahomet ad reikna øngu neytan ad vera. Og huersu þ mz øllu i hia oss/til vorrar handar/vnder Pauans yferbodan/ad fyrerlitid er þ elskuliga Euangelion og Gudzspiallsins ord/i hia þui fegurdar yferuarpenu ꝛ þm mikla Riikdome mañligra vppsetninga ꝛ Neilag leiks. Huersu athugalaust þa handtiera þr vondu Fluguandar/Epicurei/og adrer þra iafningiar/medur siinum eigenligum þotta i giegn Neilagre Ritningu? Enn huersu þuerwdar samliga og hersiliga þa lifer nu naliga huer madur epter siinu sialfræde og Illuilia/ i mote skiærum Sañleiknum? sm̃ nu a þssum tiimu̅ er auglios orden. Þui so lætur þ astast/sm̃ þ sumum huerium þiki Gud og Christur DROTTen vor liitils virdr/enn eg þege vm þad/ad Gudz hid fyrsta Bodordit skyllde so streingeligt vera.

Prophetaña Bækur at lesa er naudsynligt og þarfligt

Tyrken

Pauen

Villuand'

Spamenner' ner liuga ecki

Eñ hier i mot kallar Gudz ord og seiger/ Biidtu fyrst/ Biidtu nockra stund/ Nuad gillder? þu munt reyna ad Spameñerner hafa oss ei osatt sagt nie a Tælar dreiget mz siinum epterdæmum og Predikønum. Enn vit þ fyrer viist ad þar hafa volldugre og ædre Konungar verit/og verre Skalkar eñ þesser/og eru nidurslegner/ So munu þesser s nu eru til ecki hiasleppa. Þar i mot/hafa og eirnen aumer og liitilshættarmeñ verit fordum/ huerium ed þo hefer dyrdlig hialp veitst/so munu vier og eirnin lika ecke helldr yfergiefner vda. Þeir eru ecki hiner fyrstu s olmast og Illskast hafa/so erum vier og eirnen ecki hiner fyrstu sem Motlætid hafa lidit/og þuingader hafa verid. Sia þu/med þssum hætte eigum vier nu Spamañanna bækurnar oss nytsaligar at giøra/þui þa so verda þra Bækur auaxtarsamligana lesnar.

Eñ þ at þar eru i þra Bokum fleire Ognaner og heitingar iñe/ helldur enn hugganer ꝛ Fyrerheit / þa er hægt ad vita huer ad Søken sie/ Þuiad hiner Ogudligu hafa alla tiima fleire verit eñ þr hiner goodfwsu og Gudhræddu. Þar fyrer hlytur mz iafnade Løgmalit ei natt meir ad framknyiast/helldr enn fyrerheitid Nadariñar/mz þui at hiner Ogudlegu eru ad auk siins athugaleysis næsta slynguer a þ/ad þyda Gudligar hugganer ꝛ Fyrerheit vpp a sialfa sig/og þær Ognaner og heitingarnar vt at leggia vppa hina adra/og læta sier med ønguu mote i burt snua af sliiku rangsnunu siñe og falskligre von/ Þuiad þra viisa ꝛ mæltæke er þetta/Pax et Securitas/Vier høfum ongua Neyd/Þar bliifa þeir vid og fara so þar med burt i hryggeliga Fordiarfan/ epter þui sm̃ Pall Postuli hñ seiger/ Þeirra Fordiarfan mune brædliga yfer þa koma.

Nuar fyrer i Spdomuuum sie fleire Hótans er eñ Hugganer

Afguda dyrkaner Gydingaña

Framueigis/Med þui ad Spameñerner þr kalla eirna mest vt yfer þssare Afgudadyrkuniñe/þar fyrer være þ naudsynligt ad vita/huernen þ þssare Afguda dyrkuniñe hefer hætt ad verid

Spameñern' klaga allra hels

vppa Afguda dyrkan

ad verkt. Þuiad i hia oss vnder Pauadomenum/ þiker morgum miøg vænt vm sig/ & meina ad ei sie þr slijker Afgudadyrkendur/ sm̃ þ Israels syner voru/ Þar fyrer akta þr og ecki myk ils Spameñena/ sierdeilis i þssu efne/ so sm̃ at þtta kome ecki vid þa/ nær ed þr straffa Folkit fyrer sijna Afgudadyrkan/ Þeir þikiast þar mikils ofhreinferduger & heilager til þess/ at þr

Papistar villia ecki heita Afgudadyrkendur

nunu fremia nockra Afgudadyrkan/ Og þ munde þeim athlægiligt þikia/ at þr skylldu þur fa ad hrædast fyrer neinum heitingum edur ognan/ vegna slijkrar Afgudadyrkunar. Lijka so sm̃ þ Israels lydur hn̄ giørde/ og villde ønguanneigen þui trua/ þad þr være Afgudadyrkendur/ og Spamañaña heitingarnar og Ognaner hlutu allar Lygar ad vera/ Og þui urdu þr af Folkenu fordæmder/ sm̃ væri þr Villumeñ.

Eigi hofdu Israels syner so heimskusamliga Gudrækne ad þr mundu tilbidia Stocka og Steina/ sierdeilis þra Kongar og Høfdingiar/ Kieñemenn og Prophetar/ huerier þo ad eirna mester Skwrgodadyrkendur voru. Helldur var þta þeirra Afgudadyrkan/ at þr lietu þa

Skwrgoda dyrkan hia Gydingum

Gudz þionustuna hia fara/ sm̃ til Jerusalem var stiktud & til skiput/ eñ diktudu og vppbyriudu eina adra Gudz dyrkan/ sm̃ þm̃ þotte þægiligre epter sijnu sialfs hugbode og Lunderne/ fyrer vtan Gudz tilskipan/ og vppsettu so adrar nyar sidueniur/ & stiktudu þar til adra tijma og adrar Personr/ Huad er Moises hafde þm̃ streingeliga fyrebodit/ sierdeilis i Bokiñe Deutronomij 12. Cap. og vijsade þm til þss stadar sm̃ Gud sialfur hafde vtualit og þar til einkat/ & var til hn̄s Tialldbwdar og hn̄s hws. Slijkur þra Falskligur og rangsnuen þotte þa vær þra Afgudadyrkā/ og þ sama þotte þeim mz afbragde fara/ og þar treystu þeir vppa/ lijka & ad hefdu þr framit allþægeligt verk Gude/ Huad er þo ecke var vtan ohlydne vidur Gud/ og fyrerlitning hn̄s Bodorda.

Jeroboams Kalfar

So sm̃ ad vier lesum. 3. Reg. 12. Cap. Þad Jeroboam sette ei vpp ad eingeingu tuo Kalfa/ helldur liet hn̄ eirnen þar jafnframe fyrer Folkenu so predika/ Eigi skulu þier nu leingur vppfara til Jerusalem/ helldur sꝫadu Israel/ ad hier er þiñ Gud/ sm̃ þig hefur vtleidt af Egiptalande. Hn̄ seiger ecki/ Sia þu hier Israel/ hier er eirn Kalfur/ Helldur hier er þinn Gud sm̃ þig hefur vtleidt af Egiptalande. Hn̄ medkieñer berliga/ Þad Gud Israels sie sañur Gud/ sa ed þa hefur vtleidt af Eglptalande/ enn þo þurfe þeir ei til Jerusalem epter honum ad fara/ nie hn̄s at vitia/ helldur so/ þr finne hn̄ jafnuel til Dan og Berseba/ j hia þm Gullkalfum. Þui var þesse hn̄s meining/ þ menn kynne lijka so vel ad offra og fornfæra Gude fyrer þin Gullkalfunū/ so sm̃ fyrer ødru Gudz heilsgu teikne/ eins lijka sm̃ til Jerusalem/ fyrer þre Gullørkinne DROTTJNS/ være Gude þionad og offrad. Sia þu ad þetta kallast ad yfergiefa þa Gudz þionustuna til Jerusalem/ og afneita þar med Gude/ hn̄ ed slijka þionustu giørd hafde tilskipat og jnsett/ og hallda ad hn̄ hefde ei slijka Gudz þionustu bodet/ og mz slijku atferli bygdu þr vpp a sijn eigunlig verk og hugþotta/ enn ecke hreinferdugligana vppa Gud einansaman.

Mednr slijku sijnu hugbode og godre meiningu þa vppfylltu þr allt Landit med Afgudadyrkaner/ so ad þr a øllum Hædum og Dølum/ og vnder øllum Storeikum og Vidartrꝫam þa vppbygdu þeir Olltuꝛu/ Formidu þar og offrudu/ Og þ hlaut þo allt ad kallast Israels

Skwrgoda dyrken vpp ad byria

Gude þionad/ Huer añad sagde sa var hallden Villumadr og Falsprophete. Þar fyrer kallast þ berliga Afgudadyrkan vpp ad byria/ nær ed einhuer vppdicktar nockra Gudz þionustu epter sialfs sijns hugbode/ fyrer vtan Gudz tilskipan. Þuiad Gud hañ vill ecki ad vier skulū kienna honum/ nie seigia honum fyrer/ huernen þ honum skule þionat vera. Helldur vill hn̄ menta oss/ & þad vier skulum epter hn̄s skipan giøra/ hn̄s ord eiga þ at vera sm̃ oss skulu vpplysa og leidrietta. Þuiad an hn̄s Orda er þ allt huad menn vppdickta Gude til þionustu epter sijnu hugbode/ ecke vtan Afgudadyrkan og opinberar Lygar/ huersu fagurt og godmotligt þ synist vera i manna augsyn/ huar af ed vier høfum optsiñis vmskrifat.

Afgudadyrkaner hia þeim hinum Christnu

Ad hallda og og vtuelia nyia Gudz þionustu giørd/ an bijfalningar þat er Skwrgoda dyrkan

Hier vt af epterfylger nu/ þ i hia oss hinum Christnu þa sie þeir aller Afgudadyrkendr/ og þad þær heitingar og Ognaner Spamañanna kome þeim lijka vid/ sm̃ nyia Gudz þionustu vppdickta i Christninne/ og þeir ed hana eñ nu hafa edur hallda i mote Gudz tilskipan og Bodorde/ epter sijnu sialfs hugbode (og sm̃ þr kalla) i goodre meiningu. Þuiad visseligana þa setia þr mz suoddā hætte sitt Trwnadartraust vppa sijn eigenlig verk & vtualda giørninga/ og ecki einfalldliga nie hreinferdugliga vppa vorn Herra Jesum Christum. Þeir hinu somu kallast nu i Spamañaña bokum þær Hoordoms kuiñur sm̃ ecki lata sier nægia ad

hallda

hallda vidur ſiñ eignar mann Chriſtum/helldur hlaupa eirnen epter ødrum/ſo ſm̄ þad kynne
Chriſtr ei eirn hialp at veita/fyrer vtan vorn tilſtyrk edur vorra verka/Eda ſo ſē þ hñ hafe ei
einfær verit til ad endurleyſa oſſ/og þar fyrer þa hliotum vier eirnen ſialfir þar nockut til
at giøra. Huad vier vitum þo fullkomliga mz ſialfum oſſ/huernen þad vier høfum þar allz
onguan tiluerknad haft/þad Gudz Son hafi fyrer oſſ dauda lidit og vorar Synder vppa ſig
tekit/og þær ſømu a Kroſſenum borit/ Ecki ad eins ædur eñ þ Heimurenn kuñe þad ad ſkyn
ia/helldur eirnen fyrr eñ þad vier vorum fædder. So lijtt eg þo miklu midur eñ þad Iſraels
ſyner giørdu þar nockut til/ þ Egiptaland og Pharao var Plagadur/og þad þeir vrdu frel
ſader fyrer dauda fra Egiptſkra Frumgietningañna/huad er Gud eirn hñ giørde ꝛ þeir aller
veittu þar onguan ſtyrk nie ſtudning til.

Nordðꝛ | hia Spæmeñunum

Ja ſeiga þr(Papiſtar)Iſraels ſyner þeir gøfgudu Afgude medur ſiñi Gudzþionuſtu og
dyrckudu ecki ſañan Gud/Enn vier þionum i vorum Kirkium þeim ſannarligū Gude/ꝛ þm
einka DROTTNI Jeſu Chriſto/Þuiad vier vitum af onguum Afgude ad ſeigia. And
ſuar/Lijka ſo toludu eirnen Iſraels ſyner fordum/Og ſøgdu aller/ad øll þeirra Gudz dyrdkā
veittiſt þm ſannarliga Gude/og villdu mz ongu mote þ lijda ad þat ſkyllde kallad Skurgodū
þionad/ei helldꝛ eñ vorer Papiſtar vilia þ lijda/Og fyrer þann ſkulld i Hel ſlou þeir eirnen
og ofſokttu alla Riettferduga Spamenñ. Þuiad viſſuliga þa villdu þr eirnen vt af ønguum
Afgudi vita/epter þui ſē ad ſagnabækurnar vtuijſa.

Papiſtar þik taſt ei þiona Afgudū
Gyding* drapu Prophetana þſſ wegna/at þr ſtroffudu þa vegna ſiñar Afgudadyrckūar

Þuiad ſo leſum vier. Judicū. 17. Cap. Þad Moder þſſ mans er Micha hiet/þa ed hñ
hafde þa Þuſund og Hundrad Silfurpeninga i fra henne tekit/ꝛ heñe þa aptur feingit/ ad
hun ſagde þa ſo til hñs/Vel ſignadꝛ ſiertu DROTTNE Son miñ/þetta Silfur hefe eg
DROTTNE lofad/huad er miñ Son ſkal af mier taka/ꝛ eina Mynd edꝛ Likneſkiu þar
vt af giøra læta ꝛ ct. Hier heyrum vier klærligana ꝛ ſkilmerkeligana/þat Modurin hun
meinte þar mz þañ hiñ ſañarliga Gud/þeim ed hun hafde þetta Silfur heitid ad giefa/ſuo
ad þar giørdiſt eitt Mañlijkan edur Likneſke vt af. Þuiat hun ſeiger ecki/Eg hefi þta Sil
fur heitid ad giefa einum Afgude/helldꝛ ſeiger hun DROTTNE/ huert ord ad øllu Gydin
ga folke er vel kuñigt/ ſo þad merker þann ſañarliga lifanda Gud. Eins lijka þa giører
og Tyrken medur ſiñe Gudz þionuſtu/ad hñ meinar og nefner þann ſañarligan Gud ſē ſka
þad hefur Himen og Jørd/ſo lijka eirnen Gydingarner/Tatrarner ꝛ aller Vantruader/Enn
þo er þ allt ecki vtan Skurgodadyrdkan huad þeir lætaſt Gude þiona.

Moder Micha
Tyrkianna/Gydingañna/og allra vantruadꝛa þionuſtugiørder eru ecki vtan Afgudadyrckanir

Item ſa merkelige mann Gedeon/huerſu furduſamliga ad hñ fiell/ Judic. 8. Huer ed þo
ſo talade/þa ed hñ ſagde til Iſraels ſona(huerier ed villdu ad hñ og hñs Syner ſkylldu Høf
dingiar vera yfer þeim)Eigi vil eg nie miner Syner ydar Høfdinge vera/helldur DROT
TEN ſialfur(þad er ſa hinn ſañarlige Gud)hñ ſkal yduar Høfdinge vera. Enn lijka vel
þa tok hñ þær Hæfur ſm̄ þr gæfu honum/og giørde þo huerke Likneſkiur nie nockurt Allta
re þar vt af/helldur eitt Kieñemannligt Klæde/ꝛ villde ſo eirnen vt af godre meiningu hafa
eina Gudz þionuſtu i ſinne Borg. Eñ Heiløg Ritning hun ſeiger/ad allur Iſraels lydꝛ ha
fe þar mz Hooraner drygt/ og þ hñs hws og Afkuæme hafe fyrer þad i gruñ geingit. Nu
meinte þo ſa hinn Heilage merkelige mañ enguan Afgud þar mz/ helldur þañ hinn ſannar
liga einka Gud/ epter þui ſē þau hiu agiætu ꝛ andrijku orden vtuijſa/þar hñ ſeiger/DRO
TTINN ſkal ydar Høfdinge vera enn ei eg ꝛ ct. Þar mz hñ auglioſlegana gefur Gude
Heiduren/og vidurkienner alleinaſta þañ ſannarligan Gud fyrer eirn Herra og Almættug
an Gud/ꝛ vill ad hñ ſkule ſo hallden vera.

Gedeon

So høfū vier hier lijka ꝛ ædꝛ fyrre heyrt/þad Konunguren Jeroboam/3. Reg. 12. kalla
de og ecki ſijna Gullkalfa neina Afgude/helldur þann Gud Iſraels ſm̄ þa hafde vtleidt af
Egiptalande/ Huer ad er ſa hiñ ſañarlige einka Gud/ þuiad eingen Afgud hafde þa vtleidt
af Egiptalande. Og þat var og ecki helldur hñs meining/þ hñ villdi Afgude tilbidia/Hell
dur/med þui hñ ottadiſt(ſo ſm̄ Texten ſeiger)þ hñs Folk munde fra honum falla til Konūg
ſins Juda/ef ad meñ ſkylldu at eins Gude offra til Jeruſalem/og þui vppſette hñ eina ſierli
ga Gudz þionuſtu/ þar med hñ villde Folkinu hallda i hia ſier. Og meinti þo ſamt þann
ſaña Gud ſm̄ til Jeruſalem bygde/Eñ þeſſ væri ecki þorf/þad Gude være alleinaſta offrad
i Jeruſalem.

Jeroboams Kalfar

Og huad þarf hier fleire ord vm ad hafa? Gud ſialfur hñ medkienner þ Iſraels Syn
er hafe i þſſare Gudz þionuſtu ønguan Afgud meinat/helldur alleinaſta hñ ſialfan. Þuiad
ſo ſeiger hñ/Hoſea i ødrum Cap. Þa muntu kueda ſo ad mier(ſeiger DROTTINN)Ma

dur minn

minn/og kalla mig ecki leingur Baal miñ/þuiad eg mun i burt taka þau nøfnen Baal af þeirra munne/so ad þr skulu ecki leingur huxa epter þui nafne Baals. Hier hliotū vier þo ad medkieña/at full Sanninde sie þ/ad Jsraels syner hafe medr sijnu Offre og Gudzþionustu onguan Afgud meinat/helldur þañ sialfan sannan Gud/so sm̃ þad Gud sialfur hn̄ seiger hier augliosligana vti þssare Ordagrein Hosea Spamans/ Þu mūt ei leingr kalla Mig Baal minn/ Nu var þo Baals dyrdkan su hin allra mesta/almeñeligasta z hm̃ Natturligasta Gudz þionusta/sm̃ var hia øllu Jsraels folke/Eñ þo var hun ecki vtan Afgudadyrkan oghuersu sm̃ þr hroosudu/ ad þr meintu þar mz þann sañan lifanda Gud.

Vorer Papistar hafa ecki afsókun þo þr seigi sig onguum Afgudū þiona

Þar fyrer þa kiemr þ vorū Papistum til lijtils/þad fram̃ ad bera/ad þeir þione ongum Afgude vti þra Kirkium z Klaustrum/helldur alleinasta Gude þm saña DROTTNE. Þuiad þu heyrer hier/ad þ er ei nog þo ad meñ huxe edur seige so/Þad sama giøre eg Gude til Lofs/Eg meina þar mz Gud sialfan/Jtm̃/þeim einum sañarligum Gude vil eg þiona/ fyrst ad aller Afgudadyrckendur seigia eirnen lijka so/og hafa hinū sømu meining. Su goda Meining edur hugbod hefur ecki ad seigia þar/ annars være þr z eirnen Gudz þienarar sm̃ pijnt hafa Postulana og Christum/þuiat þr þeinktu eirnen(so sm̄ Christur sialfur seiger Johañ. 16. Cap)ad þr mundu Gude þar þæga þionustu mz giora. Og Pall Postuli Rō. 10. Cap. ber Gydingunum þ vitne/ad þeir vandlæte vm̃ Gud/Og in Actis. 26. Cap. seiger hn̄/ad þeir medur siñe Gudz þionustu/Nott og Dag vone ad koma til þrar fyrerheitennar Sæluhialpar.

Gudz þionustugiørd þyrer vtan Gudz ord/ er Diøfuls þionusta

Helldur huer sm̃ eirn hn̄ giæte vel ad þui/at hn̄ vite vissulega/þad hn̄s Gudz þionusta sie stiktud med Gudz orde/enn ecki vppdiktud epter sialfs hugbode edur goodre meiningu. Þui huer þa Gudz þionustuna giører/fremur eda framflytur/sm̃ onguan Gudz vitnisburd hefur sa skal vita fyrer vijst/þad ecki þione hn̄ saunnum Gude/helldur sijnum sialfs eigen vppdiktudum Afgude/þ er sijnu sialfs hugbøde og rangre meiningu/og þar med eirnen ohreinū Anda. Og øll Spamaña ord eru honum i mote. Þuiad sa Gud er ecki til/sm̃ sig vilie dyrkadā hafa epter vorre villd og hugbode/edur sier nockra Gudz þionustu vppdickta læta/fyrer vtan hn̄s ord og til skipan. Helldur er þar ecki vtā eirn Gud/sm̃ fyre sijn ord nogligana hefr stiktad og tilsett allshattadar stietter og Gudzdyrkaner/þar sñe at hn̄ vill sier þiona læta. Þar vid eigū vier ad blijfa/og huorke til hægre nie vindstre Handar þar fra ad vijkia/huorke meira nie miña ad starfua/huerke betur nie ver þad at giøra eñ so sem hn̄ hefur skipad z til sett. Elligar mun þeirrar Afgudadyrkunar eingeñ ende verda/ z eingenn greinarmunr a blijfa/huert þ er helldur søñ Gudz þionusta/edr Afguda dyrkan/mz þui þeir seigiast aller meina þar sañarligan Gud mz og tijdka aller hn̄s rietta Nafn. Þeim einum hinum sama Lifanda Gude/ sie Lof og Dyrd fyrer Jesū Christū Son hans/og DROTTJNN vorn Blezadan ad Eilijfu. AMEN.

Formale yfer Bok Esaia Spamans

HVer hann vill Spadom Prophetans Esaia nytsamligana og medur Auexte yferlesa/og hñ giöruallann wnderstanda/Sa fyrerlijte ecke þetta mitt Rad og wndervijsan/ef ad hñ sialfur weit eige adra betre. J fyrstu/þat hñ skilie ei vndan þann Titil edur wpphaf þessarar Bokar/ helldur lære sem best hañ ad skilia. Og læte sier ei þad þikia/ad hñ kunne Esaiam alluel ad wnderstanda/enn hliote þar epter a þad at lijda/ad Meñ seige/ Þad hñ hafe eñ alldreie wpphafed sialft/nie þa fyrstu Lijnuna riettelliga lært ad skilia / auk helldur allañ Spadomeñ. Þuiad þad sama wpphafed/og sa Titillenn er ad mestu so sem fyrer eitt Lios/ og eina Glosieran halldande yfer allre Bokiñe. Og Esaias sialfur hñ wijsar þeim eirnen ed hñs Spadoma lesa/ so sem med Fingre sijnum þangad ad/lijka sem til eins Leidarvijsers og grunduallanar siñar Bokar. Eñ huer hñ fyrerlijtur Vpphafed/ edur þad hñ skilur þad ecke riettelliga/þeim hinum sama seige eg/þad hñ læte þen nañ Spadom Esaia med Nadum vera/elligar þad hñ mune hñ ei ödruuijs med riettum Grunduelle skilia kuña. Þui þad er ecke mögurligt/þad Meñ kunne riettelliga og klarliga ad skilia nie ad vnderstäda Prophetans Ord edr Meining/wtan þr wite Titelsiñs og vpphafsiñs skilmerkeligann Grunduöll/og huer Rót edur wpptök Malsiñs eru.

Titell Bokarinnar Esaiae

Eñ þennañ Titileñ edur Vpphafed Bokarinnar/kalla eg ecke alleinasta þetta / þad er þu les edur yfer skodar þesse Orden/Vsia/ Jothan/ Achas/Ezechias/ Konungar i Judea et ct. Helldur so/ad þu yferles þa sijdustu Bok Konganna/ og eirnen þa adra Bokena Chronikuñar og skoder þar med athygle/ sierdeilis þa giörninga/Ord og atburde/sem þar hafa tilbored vnder Stiornan og wellde þrra Konganña sem hier i Vpphafenu eru til greinder allt til enda fra Boka. Þui þss er oss þörf/ef ad wier wiliũ Spamañaña Bækurnar riettelliga skilia/ad Meñ wite huerneñ þad hafe i þañ tyma hattad wered i Landenu/og huerier atburder ed þar hafa tilbored/og huad Folkenu hefur hellst i vil wered/eda huern asetning ed Meñ hafa þa haft wid sijna Nagranna/widur sijna Vine edur Ouine/og sierdeilis huernen þeir hafa þa i Landenu hegdad sier widur Gud og hñs Spamenn/vti hñs Orde/edur tilsettre Gudz þionustu/ elligar wti sialfs þeirra Afgudadyrkan.

Lønd þau sim liggia wm kring Jerusalem og Landed Juda

SVo være þad og vel naudsynligt/ ad Menn visse huernen þad Lønden lægie huert wid añad/So ad þau wtlendsku Nöfnen og okiendu Orden giördu þeim ed les onguañ leida og Villu edur forhindran i Skilningenum.

Enn suo ad eg mijnu fafrodu og einföllldu Lands folke syne i þessu mijna Þionustu/Þa wil eg i stuttumæle wppteikna þau Lönd og Hieröd/sem liggia i kringum Jerusalem og Judeam/þar ed Esaias hefur inne lifad og predikad. Suo ad þeir siae þad þess glöggligar/huert wt þad Propheteñ/edur i hueria att þad hñ wendar sijnu Mæle/So sem þa/nær ed hñ Spadoma fremur i mot Sudre/i mot Nordrenu et ct.

J mot Austrenu hefur Jerusalem edur Judea sier hid næsta þad Dauda Hafed/þar ed fordum hefur staded Sodoma og Gomorra. Enn hinumeigen þess Daudahafsiñs þa liggur Landed Moab/ og Sona Amon. Þar næst eñ leingra i burt liggur Babilon edur Chaldea Land/Og þar enn i Austur betur liggur Persia land/þar ed Esaias talar margt vm.

J mot Nordrenu liggur Falled Libanon/og þar eñ nockut burt betur Damascus og Syria. Enn þadañ eñ Nordr leingra/so sem til Austurs þa liggur Assyria/þar ed Esaias hefur margt og mijked afsagt.

J mot Vestrenu liggia þeir Philistei/ wt med þui mykla Hafe/sem woru hiner allra skiædustu Ouiner Gydingaña/Og vid þad sama Hafed til Nordurs liggia Borgernar Zidon og Tyrus/hueriar samteingia sig wid Galilea Hierad.

J mot Sudrenu hefur þad mörg Lönd liggiande/sem er Egiptaland/Blaland/Arabiam / Hafed rauda/Edom og Madian/Suo þad Egiptaland liggur wid Vestrenu til wtsudurs.

Þetta eru hellst þau Lönd og þeirra Nöfn þar ed Esaias hefur spad wt af/so sem wt af þeim Naunstarmönnum/þeirra Vinum og Ouinum er lægu i kringum Gydingaland/lijka sem grimer Vargar i kringũ Saudahws/Vidur hueria þeir giördu samtydes Sattmæla og Vinattu/þo ad þad kiæme til lijtels gagns.

Esaias hefur nu hondum þria hlute fyrst strafar hñ margfalldar Synder Gydinga

NÆst þui hlytr þu þssũ Spadome Esaias i sundr ad skipta i þriar Greiner. J fyrstu þa hefur hñ nu hönd/eins og adrer Spameñ/tueggia handa greiner. Eina þa/ad hñ predikar margt og mijked sijnu Folke/og straffar þra marghattadar Synder/eñ eirna hellst þa margfölldu Afgudadyrkan/sem þa tok yfer ad gnæfa i hia öllu Jsraelis Folke(lijka suo sem þ enn nu goder predikarar giöra/Og eirnen alla tyma giöra hliota/ hia sijnu Folke)og hiellt þm iafnan wti Aga og Sidsemd/ medur ognan Hirtingaña/og medur gödum Gudz Fyrerheitum. Hin öñur Greinen er / þad hñ til reider Menn/og þa hæfeliga giörer til ad wænta og wona wppa þat tilkomanda Christz Rijked/wt af hueriu hñ so skilmerkeliga og margfalldligana fyrer spaer og seiger/ huad eingeñ annar Prophete suo skiluijsliga giörer/Suo þad hñ til teiknar Jungfru Mariu Modur Christz/huernen þad hun skyllde Son gieta og fæda/ad ospilltum Meydome/Cap. vij. Og huernen þad hñ wors Herra Pijnu/medur wpprisuñe af Daudanum/og hñs Rijke/wolldugligana og augliosligana vtskyrer i þeim liij. Cap. lijka sem ad wære þad þa þegar a þeim sama tyma skied/Suo þad hefur ei ödruuijs matt wera/eñ þad hñ hafe eirn næsta agiætur og miög frabærliga vpplystur Spamadur wered. Þad sama giöra og aller Spameñ ad þeir læra og straffa þad næruerandi Folked/Og kunngiöra þui þar iafn framt Jesu Christi tilkomu og hñs Rijke/og wijsa Folkenu og snua þui a þañ weg sem til hñs leider/so sem til hñs huer ed öllũ hialpar/bæde þeim sem fyrre hafa wered/og epterkomande eru. Þo þad sama giöre nu þann eine meir enn hiñ añar/ þann eine rijkugligar enn hinn añar/Eñ Esaias meir og framar enn aller þeir adrer.

Huad aller Spamennerner giöre og Lære

J añare grein/þa hefur hñ nockud sierligt ad giöra widur þann Keisaradom til Assyria/og widr þann Keisarann Sennacherib/Þar spaer hñ eirnen meira og fleira wt af/helldur eñ þad nöckur añar Spamadur giörer. Einkum/huernen þad sa same Keisare munde vnder sig winna öll kringum liggiande Lönd/og eirnen Jsraels Rijke/þar ad auk eirnen miög mykla Ogiæfu tilleggia þui Kongarijkenu i Judea. Enn a þui helldur hñ fast/sem öruggum Murvegg/med sijnu Fyrerheite/huernen þad Jerusalem skyllde werndast/ og frel.

Annar Spadomur Esaie mote Keisaradomenum i Assyria

og frelsud werda fyrer hn̄s agange / Huert Dasemdar werk ad eitt er a medal þeirra stærstu sem ad finnist i heilagre Ritningu/ Ecke alleinasta þss giörningsins wegna/ þad eirn suoddan̄ Keisare skyllde fyrer Jerusalem sleigenn werda/ Helldur iafnuel eirnen Truarinnar wegna/ þad Menn gætu þui truad. Undur eru þad (seige eg) ad nockur Madur til Jerusalem hefur kun̄ad hn̄s Ordum ad trua/ i so otruanlig're Grein. Visseliga hefur hn̄ optsinnes hloted ad lyda mörg skamar yrde af þeim wantruudum Gydingum/ Þo hefur hn̄ samt þui til wegar komed/ þad Keisaren̄ og hn̄s Folk ward wid welle lagt/ og Borgen suo frelsud. Þar fyrer þa hefur hn̄ wered eirn godur Gudz Astuin/ og eirn frabær forkostuligr Madr i Gudz Auglite.

Þridie Spadomur wt af Babilons Herleidingu

J þridiu Grein/ þa hefur hn̄ eirnen ad sysla widur þan̄ Keisaradomen̄ i Babilon/ Þar spaer han̄ wt af þeirre Babiloneskre Herleidinguñe/ þar ed Folked skyllde m3 straffast/ og Jerusalem forey dd werda/ af þeim Keisaranū til Babilon. En̄ þad er han̄s mesta Kapp/ ad hann hreyster og hugsualan weiter sinne epterkomande Þiod/ wti slyke tilkomande foreydslu og Herleidingu/ so þad Folked skyllde ecke i mishop nie i örvilnan falla/ sem wære þad nu m3 öllu endat og wtgiört wm þad/ og þad Christz Ryke munde nu ecke koma/ og þad aller Spadomar wære nu suo sem til einskis og öngu nyter. O huersu agiæta og yfergnæfanliga Predikan giörer hn̄ þar/ þa hn̄ seiger þad Babilon skule þar aptur i mot foreydast/ og þeir Gydingarner lauser og kuitter werda i burt þadan̄/ og til Jerusalem aptur koma. Suo ad hn̄ vtuysar þat med fullu metnadartrauste i giegn Babilon/ huer ed wære Nöfnen þeirra Kongan̄a sem Babilon skyllldu foreyda/ einkum þa vr Meden og Elamiten edur Persia/ Enn sierdeilis þo þann Konungen̄ sem Gydingana munde lausa giefa/ og þa styrkia til ad fara til Jerusalem aptr/ sm̄ war Cyrus/ huern ed hn̄ kallar þan̄ Smurda Gudz/ þo löngu adur fyrre enn þad nockurt Kongaryke war i Persia. Af þui ad allt þetta þa giörer hn̄ eirna hellst Christs vegna/ suo þad hn̄s Tilkoma og þad tilsagda Ryked Nadarinnar og Saluhialparinnar yrde ei fyrerlited/ edur forgleymt fyrer Vantrunadar saker og mikels Motgangs og Oþolinmæde Folksins/ suo ad nu munde þad ad onguu werda/ og eige þurftu þeir þess leingur ad wænta/ helldur skylldu þeir myklu framar trua þad wissuligana koma skulande wera.

Cyrus

Þetta hid sama eru nu þær þriar Greinernar sem Esaias hefur hellst med Höndum.

Nuilyka skipan og Hegdan Esaias hn̄ hallde

ENN þa skipun edur Hegdan hefur hn̄ ecke ad hallda / þad ein sierhuer Greinen an̄are epterfylge/ og þad m3 sierligum Capitulum edur Blödum Bokarinnar vt skyre/ Helldur er þad so sem samanblandat huert med ödru/ Suo þad hann margt huad hinnar fyrstu Greinarinnar meingar wid þa adra og hina þridiu Greinena/ og sumtydes þa hādtierar hn̄ fyrre þa þridiu Greinena enn hina adra. Huert þad er nu skied af þeim sem suoddan̄ Spadom hafa skrifad/ og til samans lesed (huad ed sumer Men̄ þeir meina/ þad eirnen mune suo skied vera i Psaltaranum) elligar mune hann sialfur hafa komed þui suo til wegar/ ad seigia wt af eirne sierhuerre Greininñe/ epter þui sem þa hefur vidbored/ og epter atuikum/ huer atuik edur tilburder ecke eru alla tyma samlyker/ eda kun̄a hina sömu skipan edur hegdan ad hafa/ annars þa weit eg ecke huar fyrer ad þetta er suo skied. En̄ suoddan Hegdan hefur hann/ at hina fyrstu (suo sem þa hellstu Grein) dregur hn̄ og framber i fra wpphafenu allt til enda/ bæde fram̄ fyrer þa adra og hina þridiu Greinena/ Huad oss hæfer og eirnen ad giöra i worre Predikan/ so worar hinar hellstu Greiner sie/ ad finna at wid Folked/ og predika þui þar iafnframme wt af Christo og hn̄s Myskunseme/ þo at wier höfum nockud annad ad predika epter tiltækeligum hætte/ og epter þui sem þa kann wid ad bera / suo sem þa Madur talar wt af Tyrkianum edur Keisaranum.

Hier wt af kann nu huer sem eirn hægliga ad formerkia þennan Spadom/ og sier þar iñe ad hegda/ So þad samblandan Mælsins wille hn̄ ecke/ nie giöre honum nockurn leida/ suo sem ad skie ma hina þa sem ecke eru slyku waner. Vier höfum og epter fremstu megne þar allann wilia til haft/ þad Esaias skyllde i gödu skilianligu Mæle wtlagdur wera/ þo þat hafe nu nockud suo toruellt geinged/ þui hn̄ er i Ebreskunne miög wel Mæle farenn/ suo þad önnur stird Tungumæl fella sig ecke wel widur han̄s Mæltæke. Enn

Gagn z nytsemd sem Esaias giörer þeim ed hn̄ les

hueria Nytseme ad þeir meiga þar wt af hafa/ sem Esaiam lesa / þad wil eg helldur ad Lesarenn reyne sialfur/ helldur enn eg þad wtskyre. Og huer hann merker þad ecke/ og will ecke helldur formerkia þad/ Honum hinum sama kiemur þad til lytels at hrösa þar myked wt af. Han̄ er ad sönnu fullur wpp m3 lifande huggunarsamligar liufligar Mælsgreiner/ fyrer allar farmdar sundradar Samuiskur og Harmþrungen Hiörtu. Suo eru þar og eirnen inne nogar þær ognanar Greiner og skielvingar i giegn þeim Illskusamligum drambsömum hardsuyrudum Ogudligum Mönnum/ ef ad þad mætte nockut stoda.

Esaias hefur wered fyrerliten̄ hia Gydingum

Enn Esaiam hia Gydinga folke/ skalltu ei ödruuys alyta/ enn suo sem eirn foracktadann Man̄/ ia so sm̄ eirn sinnulausann Man̄ og witleysing/ þuiad fyrer suo wegligan̄ Man̄ sem nu höllldum wier han̄/ þa hafa þeir hann ecke hallded/ helldur þa hafa þeir/ so sem sialfur hn̄ wottar i þeim lviij. Cap. skiælt sig ad honum/ og tert fingurnar epter honum/ og allar hn̄s Predikaner hallded fyrer Heimsku og Hiegoma/ Vtan alleinasta miög fa ein göd Gudz Börn medal Folksins/ sm̄ war Konunguren̄ Ezechias og nockrer adrer et c. Þuiad þad war wande þess Folks/ ad hæda og spotta Spamenn Gudz/ og hallda þa fyrer athlægie/ iiij. Reg. ix.

Nuernen Neitrenn heidrar Guds Þionustumenn

Huad ed alla tyma wel flesta Predikara og Gudz Þionustumenn skied hefur / og enn dagliga skier/ og skie mun hiedan i fra. Þad kun̄a Men̄ og þar wt af ad formerkia/ þad han̄ hefur eirna hellst straffad Lydenn wegna sinnar Afgudadyrkanar. Hin önnur Synda kyn/ Sem war Drambseme/ Ofdryckia/ Fiedrattur ahrærer hn̄ warla þrysuar. Enn þann Ofstækes Atrunadenn a þeirra sialfs Vtualdre Afgudadyrkan og eigenligum Verkum/ og þad Trausted sem þeir höfdu a Heidnum Kongum og þeirra Sambande/ þad sama straffar hann naliga med iafnade allt til enda. Huad er þui Folke war olydanligt/ þuiad þad willde satt hafa ad seigia i slykum Mælefnum. Þar fyrer þa hefur hn̄ ad sydustu af Konungenum Manasse lyflatenn vered/ eins og an̄ar Villumadur og Suikare/ og (so sem þad Gydingarner seigia) þa skal han̄ hafa wered medur eirne Sög i sundur sagadur

Prophetenn Esaias

Fyrste Capitule.

A
ÞEsse er Synin/ huerja ed Esaias sonur
Amos hefur sied yfer Judam og Jerusalem / a døgum
þra/ Vsia/ Jotham/ Achas/ z Ezechia Kōgaña Juda.
Heyre þier Himnar/ og þu Jord/ hlausta med
Eyrunum/ þuiat DROTTEN hann talar. Eg hefe
børnin fostrad og vpphafuid/ enn þau falla fra mier.
Nautid þad þecker sinn Lauard/ og Asniñ Jøtuna sins Mig ;
Herra/ Enn Jsrael þecker þat ecki / z mitt folk skyniar
B þad eigi. O vei þeirre syndugri þiod / þui folki mikilla
misgiørda/ þess jllskufulla Sædisins/ a þeim skenidar so- a skiemdar) Þeir
num sem yfergiefa DROTTEN/ þeir ed lasta þann sem bæde med
hiñ Heilaga i Jsrael/ og ganga a bak sier aptr. röngu kieningū
Huad skal ad lemia ydur leingur / fyrst þier gangid og hiatruar ep-
þui meir af vega? Allt høfudit er siukt/ allt hiartad er ter dæmū vil-
veykt/ i fra Huirfle allt til Jlia/ er ecke neitt heilbrigdt lu og fordiö-
a þeim/ helldur Sær og beniar og þroti/ sem ecki er vm þudu adra.
bundit/ eigi mz Smyrslū læknad nie med Vidsmiøre mykt. Yduart land er i eyde lagt/
ydrar Borger eru med Ellde brendar/ Framande meñ þeir fortæra ydur Akurlendin fyrer
ydar augsyn/ og þau eru foreydd/ lijka sem i foreydslu Hernadarins. Enn þat huad nu er
afgangs af dotturinne Zion/ þa er þad so sem huskorn i Vijngarde/ og so s̄ eitt litid hre-
C ysi i gras runne/ og lijka s̄ sa stadur ad foreyddur er. Nema þad DROTTEN Allzher-
iar hefde lætid oss nockurt sæde yfer blijfa/ þa værum vier orđner eins lijka sem Sodoma z
Gomorra.

Heyrit ord DROTTENS þier Høfdingiar af Sodoma / og læt þier i eyrum leda Amos v.
Løgmal GUDZ vors þu lydur af Gomorra. Huar til skal mier fioldin yduara fornfæ-
ringa? Seigir DROTTEN. Eg em saddur brenne offursins af Saudunum/ og Feitiñ
ar af Ali fienu/ og øngua lysting hefe eg a blode Oxanna/ Lambanna og Hafranna. Þa
er þier komit nu jnn fyrer mijna augsyn/ Huer krefur slijks af ydar hendi/ þad þier gangid
i minum fordyrum? Færit ecke leingur forner ydrar so til forgiefins / þad Reykelsi er mier
stygd/ þær Tunglkomu hætijder og Þuottdagar er þier komit til samans hafande mædu z
D angist fæ eg ecke lidid/ Mijn Sæla hun stuggar vid yduar Tunglkomu helgum z Artijdū/
þær eru mier leidar vordnar/ eg giet þær ecke leingur lided. Og þo ad þier vt breided ydar
hendur/ þa sny eg þo mijnum augum j fra ydur/ og þo ad þier bidied margfalldliga/ þa heyri
eg ydur þo ecke/ þuiad ydar hendr eru fullar af blode.
E Þuoet og hreinset ydr/ takit yduar jllsku breytne i burt fra mijnum Augū. Lætid af jllu
lærit gott ad giøra. Leitid epter Riettinum/ hialpit hinum nidur þryckta. Lætid hinn fødr b Ateliet) ætid
lausa riett fæ/ og styrkiet Eckiuñar mælefni/ komit þa og a teliet mig seiger DROTT- hallda þeir o-
EN. Þo ad ydar Synder sie raudar sem blod/ þa skulu þær snia huitar verda/ Og þo þær gudligu ad Gud
sie raudar sem Roos/ þa skulu þær þo verda huijtar sem Ull. Ef at þier viliet mier hlyda/ giøre rängt/ Vier
þa skulu þier neyta landsins audæfa/ Enn ef þier vilied þat ecke / og erud ohlyduger / þa erū riettferdug
skulu þier af Ofridar suerde vpp suelgdir verda. Þuiad Munnur DROTTENS hañ er þui straffar
seiger þetta. þu oss so hard-
liga/ vier høfū
Huernen kiemur þad til/ ad su agiætis Borgin er Horkona vordin/ hun var full Riettin slijkt straff ecke
da/ Riettvijsen bygdi þar jnne/ enn nu Manndræparar. Þitt Silfur er vmuent i skwm/ og forþient.
þitt Vijn er vatz blandat / Þijner Høfdingiar eru affallner og samlags menn Þiof-
anna. Þeir þiggia aller mutur og leita epter fiegiøfum/ hinū Fødur lausa giøra þeir on-
guañ riett/ og mælefnit Eckiuñar kiemur ei fyrer þa.

[e] Ouine) þ minn er ouiner Chalvei og adrer Kongar hliota at hefna min a minu eigen folke. [d] verndarhlijfd) kallast fra skwrgod. [e] giørder) Er su skwrgoda dyrkā og þionustu giørd hinna Oguðligu

Þar fyrer seiger DROTTEN allz heriar sa hinn Mektuge i Israel. O vei/eg mun
hliota ad hugsuala mier fyrer [c] Ouine mijna/og hefnast fyrer Fiandmenn mijna. Og eg
mun snua minne hendi i mota þier/og hreinsa þitt skwm sem best/z allt þitt Tin i burt ta-
ka/og giefa þier Domara aptur lijka sem ædur fyrre voru / og Rædherra sem i upp-
hafinu. Þa muntu einn stadur Rettuijsinnar/og ein agiæt Borg kallast. Zion hlytur fyrer G
riettindin frelsud ad verda/og hennar hiner herteknu fyrer riettlætid/ so ad þeir glæpa full
er og synduger verde til samans foreydder/og þeir ed yfer giefa DROTTEN fyrer far-
ist/þuiat þeir hliota til skammar ad verda yfer þeim Eike trianum sem þier hafid lysting til/
og ad skamast ydar yfer þeim Jurtra gørdunum sem þier vt veliet. Þa ed þier munud ver-
da sem ønnur Eik med þurrum laufblaudum/ og so sem annar Jurtra gardur fyrer vtan va-
tn. Þa nær ed su [d] verndar hlijfd ydar mun vera sem annar Nør z hennar [e] giorder s Elld
gneiste/og mun so huorutueggia til samans vpp brent verda so at einginn giete vtslockt þat.

II.

Mich. iiij

[a] vissulega) þad menn þurfe eigi hingad nie þangad ad leita/ helldr vissuliga veida Gud þinn ande.

Etta er þad huad Esaias sonur Amos hann sa yfer Juda og Jerusalem. A A
sijdustum døgum mun þat fiallit sem hws DROTTENS er vppa [a] viss-
uliga verda hærra enn ønnur fiøll og yfer allar hæder vpphafid verda. Og
allar þioder munu þangat skunda/og margt folk þangad ganga/og seig-
ia/Komit/og lætum oss fara vppa fiallit DROTTENS/til Hwssins
GUDZ Jacobs/so þad hann kenne oss sijna vegu/og þad vier gøngum i hans
fotstijgum. Þuiad af Zion mun Løgmælit vtganga/og Ord DROTT-
ENS af Jerusalem. Og hann mun dæma a medal Heidinna þioda/ og vanda vm vid mar-
gt folk. Þa munu þeir vr Suerdum sijnum smijda Plog jarn/og vr sijnum Spiotum Korn
sigde. Þuiad eingin þiod mun vpp hefia neitt Suerd i mote annare/og þadan af ei læra ad
beriast/Kome þier af hwse Jacobs/Lætum oss gaga i Liose DROTTENS.

Þat eru Afgud s dyrkunar synner og þals kenningar, er nieire Hiatru høfdu helldur enn þeir heidnu i Austr alþunne.

Enn þu hefer þitt folk/þad Hws Jacobs fara lætid/þuiad þeir frømdu þad meir enn B
hiner i vpp gøngu Solarinnar/og eru daga vtueliendur lijka sem Philistei/og giøra mørg
annarlig Børn. Þeirra land er fullt af Silfre og Gulle/og Fiarsioda þeirra er eingin en-
de/ Þrra land er fullt med Hesta/og þeirra Vagnar eru otelianliger. Og þeirra Land er
eirnen fullt af Skurgodum/Verkin sinna handa þa til bidia þeir/þad sem þeirra fingur
hafa smijdat/þar hneiger sig Alþydan fyrer/þar litelæta sig fyrer Yfermennerner/þat sama
muntu þeim ecki fyrer giefa.

Far þu jnn i Hellis munna/z fel þig i fylsnum Jardar/Fyrer þeirre Ognan DROTT- C
ENS/z fyrer hans Dyrdarsamligu tignar Vellde. Þuiad huers mans mikelaat Augu sklu
nidur lægd verda/og huerier mikils hattar menn eru/þeir munu hliota sig ad lægia. Enn
DROTTEN alleina mun hær vera a þeim tijma. Þuiat dagur DROTTENS Ze-
baoth mun ganga yfer allt þad hid drambsama og þad sem hatt er/og yfer allt þad sem vpp
hafit er/so ad þad nidur lægt verde. Eirnen yfer alla mikla og hatt vpp vaxna Cedrus
vidu i Libanus fialli/og yfer allar stor eikur i Basan/yfer øll hæ fiøll/z yfer alla stor Ha-
lsa/yfer alla hæ Turna/og yfer alla fasta Mwrueggi/yfer øll Skip i Hafinu/og yfer øll
kostulig smijde. so þad sig hlytur ad beygia huers sem eins mans vpp hæd/og sig ad litilæta D
sem mikils hattar menn eru. Og DROTTEN hann mun alleinazta vpp hefiast a þeim tij
ma/og þeir Afguder munu þa med øllu vtgiørder vera.

Luc. xx iij.
Osee x.
Apoc. ix.

Þa munu menn jnnganga i Biargskorunnar/z i fylsne jardarinnar/fyre þeirre ognan DR
OTTENS/z fyre hans Dyrdarsamliga Tignar vellde/þa ed hann mun taka sig vpp til ad ski-
elfa Jørdina. A þeim tijma mun huer sem eirn i burt kasta sijnum Silfur og Gull Skwr-
godum(huer ed þeir høfdu sier giøra lætid ad til bidia)i holur Molldvarpanna z Ledurmw-
sanna/so ad hann meigi þa jnn kriupa i stein Hellana og Biarg skorunnar/fyrer þeirre Ognan
DROTTENS/og fyrer hans Dyrdarligu Maktar vellde/þa ed hann mun taka sig vpp til
ad skelfua Jørdina. Huar fyrer þa vijkit fra manninum/huers andar drattur ad er i hans
Nøsum/þui þier vitid ecke huad mikils hann er metinn.

III.

A NVi sia þu/þad DROTTEN DROTTEN Zebaoth mun i burt ta-
ka af Jerusalem ꝛ Juda allz hꜵttadar nægter/ nægt Braudsins ꝛ nægt
Vatzins/ sterkar Hetiur ꝛ Bardaga meñ/ Yfer domara/ Propheta/ Sañ
sagnar meñ og Olldunga høfdingia yfer fimtijgum/ ꝛ ærliga meñ/ Rꜵd
giafa/ ꝛ hyggna handuerks Meistara/ og Kloka menn vel mꜵle farna.
Og eg mun giefa þeim Vngmeñe til Høfdingia/ ꝛ Bernsku menn skulu
Drottna yfer þeim. Og folked mun fiarplog hafa huer a ødrum/ og huer
sem eirn a sijnum Nꜵunga. Og æsku madurinn mun hrokast vppi mote þeim hinum Gam
la/ og sa O ærlige i mote þeim Heidarliga.
Þa mun huer sem eirn høndla siñ brodur vt af sins Fødurs hwse/ Þu hefur Klædnadeñ
vertu vor Høfdinge/ riettu vid þessa Ogiæfu. Eñ hñ mun suara a þeim tijma ꝛ seigia/ Ei-
gin Lækner em eg/ huerke er þar Braud nie Klæde i minu hwse/ Setied mig ei til Høfding-
B ia medal Folksins. Þuiat Jerusalem hun hrapar/ og Juda er fallen nidur/ mz þui at þra
tunga og þeirra fyndingar eru a mote DROTTNE/ so ad þeir motstødu veita Augum
hans Tignar velldis. Þeirra opinber breytne giører þa augliosa/ þuiad þeir seigia vt af sij
num Syndum/ lijka so sem þeir til Sodoma/ og þeir a byrgia þær ecke nidre. Vei Sꜵlum
þeirra/ þuiad þat mun þeim med jllu endur gollder verda.
Seigit vm þa Rettferdugu/ ad þeim nune vel vegna/ þuiad Auaxtarins siña verka mu-
nu þeir neyta. Eñ vei þeim Ogudligum/ þuiat þeir eru jllsku fuller/ og þad mun þeim en-
durgolldit verda/ lijka s ad þeir hafa for þienat til.
Bernsku menn yferganga mitt folk/ og Konur Drottna yfer þui. Folk mitt/ þiner hugg
C unar menn villa þig/ og briota nidur þañ gøtustijgeñ þar þu skallt ganga/ Eñ DROTT
EN stendur þar til hægri handar/ ꝛ er vpp stijgin til ad dꜵma Lydeñ. Og DROTTEN
kiemur til Domsins medur Olldungunum sijns folks/ og medur sijnum høfdingium. Þuiat
þier hafed þañ b Vijngard for eydt/ og þad rꜵn sie af Fatækum er i ydar hwse. Huar fyr-
er nidur þrycke þier minu folke/ ꝛ i sundur meliet fatækar Personur/ seiger DROTTEN
DROTTEN Zebaoth.
Og DROTTEN hñ seiger/ Þar fyrer þad Dætur Zion eru Rijkelꜵtar/ og geysa mz
vpp reygdum hꜵlse/ med for pryddu andlite/ bruna fram og hofuiera/ hafande fagran fota
D bunad/ Og þui mun DROTTEN hꜵrlausann giøra Huirfuilen dætraña Zion/ ꝛ DR-
OTTEN hñ mũ þeirra hinu føgru hꜵr vt slijta. Og a þeim tijma mun DROTTEN
i burt taka buningiñ a þeirra kostuligum skoklædum/ eirnen þeim Speñur/ Speingiur/ Hꜵls
bønd/ Ermahnappa/ Hwfurnar/ Silke skauted edur Koppbreimingarnar/ Snwruñar/ Ilm
imar hnøtteñ/ og Eyrna spengurnar/ Hringana / Gullnisten/ Hꜵtijdaklædnaden/ Kapuna/
Skickiuna/ Þũgin/ Speigiliñ/ Fyrer klædit/ Lindan/ Bellti̇d. Og þar mun jllur Daun fyrer
sætã Ilm vera/ ꝛ eitt lijtils hꜵttar band fyrer godan Linda/ ꝛ ber Skarlle fyrer krwsat hꜵr
Fyrer goda Skyckiu þrøngur Hæruseckur/ allt suodan i staden þiñar Pryde. Þijn Alþyda
mun fyrer Suerde falla/ og þijner Bardaga meñ i Strijde. Og heñar Borgar hlid munu
syrgia og hꜵrm bera/ og hun mũ a Jordu mz eymd sitia. So þ siau Konꝛ munu a þeim tij-
ma grijpa eirn mañ/ og seigia/ Sialfar þa vilium vier fæda oss ꝛ klæda/ at eins þa lꜵttu oss
epter þijnu nafne kallast/ so þad vor smꜵn ode i burt fra oss teken.

Vt af foreydslu Gydinga þra sem Christum villdu ei mz taka.

a Byrgia) þꝛ hrꜵsa opinberliga þui/ af hueriu þꝛ ættu helldur ad skamast sijn/ sem er þra Afgudadyrkañ

b Vijngard) þ er/ Gudz Folk Cap. v.

IIII.

A A Þeim tijma mun sa Kuistur DROTTENS kiær og virdugligur vera/
og sa Auøxtur Jardariñar tijgulegur og fagur/ hia þeim s hialpliger ver-
da i Jsrael. Og huer þa epter verdur i Zion/ og yfer blijfur til Jerusalem/
sa mun heilagur kallast/ huer sa sm skrifadur er a medal þeirra sem lifa til
Jerusalem. Þuiad DROTTEN mun af þuo saurinden dætraña Zion
og þa blodskulldina Jerusalem i burt taka fra heñe fyrer Andan/ sa dꜵma
sk og eirn Elld vpptendra.
Og DROTTEN mun skicka yfer allar byggingar fiallsins Ziõ/ ꝛ huar ed huñ er til
samans søfnud Sky og Reyk vm daga/ og þær Elldingar ed breña vm Nætur. Þuiad þar

Huggan þeirra rettruudu a Christum

a Dyrdarſáligt) þ heyrer Gude er dyrdligt/ſuo ſm̃ ſkrettrundu

mun ein verndar hlÿf vera yfer ollu þui huad a Dyrdarſamligt er/z mun ſo ein Tialldbwd
ba til forſkygnis a deiginũ fyrer Hitanũ/z eitt hæle z ſkiol fyrer Storuidrinu z Dogginñe.

V.

Pſal. lxxx. Jerem. ij. Matth. xxi.

NV vel/Eg vil mÿnum elſkuliga/kueda þad kuædit mÿns Fødur brodurs/ A
vt af hñs Vÿngarde. Miñ Aſtuinr hefr eirn Vÿngard i frioſomu Tak/
marke/z hefer girt i kringum hñ/og medur griote hladit /og Rootſett þar
jñe koſtuliga Vÿnkuiſtu. Hñ vppbygde eirnen eiñ Stopul/þar jñe/z gr/
of eina Vÿn preſſu þar nidur/og vonade þad hañ munde Vÿnber af ſier
gefa/Eñ hañ gaf fram ſwr Vÿnber. Dæme þier nu Borgar meñ af Je
ruſalem/og þier meñ Juda mille mÿn og mÿns Vÿngardz/Huad var þad eg ætte meir ad
giøra minum Vÿngarde þad eg hafe enn ecke vid hñ giørt? Huar fyrer hefer hann þa ſwr
Vÿnber af ſier giefid þa ed eg vonade hañ munde ſæt Vÿnber af ſier giefa

Ognũar hotan vt af þoreydſlu Holkſins

Nu vel/eg vil kunngiøra ydur huad eg vil giøra minum Vÿngarde. Hñs veggur ſkal i B
burt takaſt ſo þad hñ foreyddr verde/og hñs gardr ſkal nidur brotiñ verda/ ſo þad hñ vnder
fotum trodiſt. Eg vil hañ foreyddan liggia læta/ſo þad hñ verde huerke eriadr nie vppſko/
reñ/helldr ſo ad þar vaxi Jllgreſe og Klungur þyrnar/og vil Skyunum bioda at þau døgg
ue þar ei yfer/Eñ Vÿngardur DROTTENS Zebaoth er Jſraels hws/Og þeir menn
Juda hñs æſtwdlig plantan. Hñ vonade epter Riettindum/Sia þu/þa var þar fiedrættr/
hñ võade epter Rietilætinu/Sia þu/þa var þar Klogumæl.

Hier vtleggur Prophetiñ huad þau ſwru Vÿnberin ſie/ hart nær Capitulañ til enda. Amos 6.

Vei þeim ſem ſaman draga eitt hws til añars/ z eirn Akur til añars/þangat til at þar C
er ecke meira rwm til / ſo at þr einſamler eigniſt Landit/þad ſama er komid til eyrna DR/
OTTENS Zebaoth. Huad gillder þad ef at þau hinu morgu Hwſin ſkulu ecke i eyde
leggiaſt/og þau hinu miklu z fogru ſtanda i eyde? Þuiat tiu Akurlond Vÿngardſins ſkulu
ecke giefa nema eirn kagga Vÿns/og eitt Trog Sædis ſk giefa eirn mæle Aſk.
Vei þeim huerier ed ſnem̃a vpp ſtanda a Morna til at drecka ſig druckna/z ſitia allt til
Nætur/ſo ad þeim hitne af Vÿnenu/og hafa Horpr/Gygiur/Bumbr/Pÿpur z Vÿndryck
iur i ſÿnum Geſta bodum/eñ giæta ecke ad þui verke DROTTENS/z hafa ongua gi/
ætſlu a hñs handa verkum. Þar fyrer hlytur mitt folk oforſyniu herleidt at verda/ og þeſſ
Villdar meñ Hungr at þola/og þeſſ Alþydu mwgur Þorſta lÿda. Þar fyrer hefer Heluÿt D
tid Undiñe vÿdt i ſundur ſleiget/z gineno vpploket æn allz mæta/ſo at nidur fare bæde þra
Villdar meñ og Alþydu mwgureñ/bæde þeirra enu Rÿku z ſo Gladuæru. At huer ſm̃ eirn
hliote ſig nidr at beygia/z þat huer ſem eirn lÿtelættr verde/og þat augũ Dramblætra nidr
lægd verde. Eñ DROTTEN Zebaoth vpphefieſt i Riettindunũ/og GUD ſa hiñ Heil/
age helgadr verde i Rietlætinu. Þa munu Lombin grefia ſier i þeirra ſtad/z hiner Veſolu
munu huÿla ſig i Eydemorkũ Feitingiañ.
Vei þm ſem ſaman reyra ſig mz lauſũ bondũ rangt ad giora/z med bondum Vagnañ
til at ſyndga og ſeigia. Læt ſnart og brádliga koma hñs verk/ſo at vier ſiaum þat/ Lætum E
ſig nalægia z hier koma rædagiørd hins Heilaga Jſrael/ſo ad vier verdum varer vid þ.
Vei þeim/huerier ed kalla hid vonda gott/og þad hid gooda vondt/og þeir ed af Myrk/
runũ giora Lioſet/og vt af Lioſenu Myrkred/og þeir ed giora ſwrt af ſætu/ og vt af Sætu
hid Swra.
Vei þeim/huerier i hia ſialfum ſier þikiaſt vÿſer og hallda ſig ſialfa Forſiala.
Vei þeim/ huerier mættuger eru Vÿnet at drecka / og ſterker af ſier i dryckiuſkapnum.
Þeir ed rietlæta hiñ Omillda fyrer ſie giafa ſaker/z Riettar farinu hinna riettuÿſſo i burt
ſuipta fra þeim.
Þar fyrer/lÿka ſo ſem þat Ellidureñ foreyder ſtrainu/z Logeñ Agnernar i burt tekur/ſo F
mun þeirra Root forrotna/ og þeirra greÿner vppfliuga lÿka ſem añat molldar ryk. Þui/
at þeir forackta Logmæl DROTTENS Zebaoth/og laſta þa rædu hins heilaga i J/
ſrael. Fyrer þad ſama er Reide DROTTENS grim̃ orden yfer hñs folk/og breider ſi/
na hond vt yfer þa/og leggr a þa/ſo þat Fiollen ſkialfa/z þeirra lÿkamer eru eins ſuo ſem
Saureñ a Stræfunum vte. Og i ollu þeſſu þa lætr hñs Reide eñ ecke af/helldr er hñs hond
eñ nu vtbreidd.

G Þuiat hñ mun einu Sigurmerke vt fleyia i fiarlægd medal Heidiña þioda/ ꝫ þær hinu
sømu hingat locka i fra enda Jardarinnar. Og sia þu/ ad skiott og skyndeliga/ þa koma þr Þetta eru þ[...]
hingat/ og þar er eingin þreyttur nie vppgiefeñ medal þeirra/ ønguañ þeirra syfiar nie sæk Chaldei
er Suefn/ og ønguñ þeirra lossnar bellte fra lendum / ꝫ ecke eins þrra sko þueingr slitnar.
Þeirra Skeyte eru huøss/ og aller þeirra Bogar eru vppspañader. Hoofuar þeirra Hesta
eru sem Hellusteinar/ og Hiolen þeirra Vagna so sem Storuidre. Þeir grenia sem Leon/ ꝫ
so sem Leona huolpar þa grenia þeir/ þeir munu fram bruna ꝫ Herfanget grijpa/ og þad a
burt flytia/ so þat eingen fær þui fordat. Og a þeim døgum munu þeir Dynia yfer þa/ lij-
ka sem Siofar nydr. Nær ed Landet verdur þa a lijtid/ sia þu/ ad þa er þat myrkt af Sor-
gũ/ og þat Lioset mun ecke meir skijna vt yfer þa.

VI.

A A Þui Arinu/ þa ed Vseas Kongr Andadist/ sa eg DROTTEN sitia vpp Vsias
a einum hæfuñ ꝫ hætt vpphøfdum Stole/ og falldr hañs Klæda vppfylldi
Musterit. Sieraphi stodu yfer honũ/ huer þeirra hafde Sex Vænge/ med
tueimur huldu þeir sijn Andlit/ og med tueimr huldu þeir sijna Fætur/ ꝫ med
B tueimr flugu þeir/ og huer kallade til annars/ ꝫ sagde/ Heilagur/ Heilagr/
Heilagr/ er DROTTEN Zabaoth/ øll Lønd eru full hñs Dyrdar/ suo Apoc. iiii
ad þuerbialkarner skulfu af hliodan þeirra kalls/ og hwsed vard fullt af Reyk.
Þa sagda eg/ Vei mier/ eg em fordiarfadur/ þuiat eg hef saurugar varer/ og by a medal
þess folks sem hefur saurugar varer. Þuiat eg hefe þañ Konungen DROTTEN Ze-
baoth sied med minũ Augum/ Þa flaug eirn þrra Seraphim til mijn/ og hafde eitt gloande
Kol i hendiñe/ huert ed hñ med Tønginñe tok af Alltarino/ og a hrærde miñ munn ꝫ sagde/
sia þu/ hier eru þinar varer med ahrærdar/ so ad þijnar misgiørder verde i fra þier teknar/ og
þinar Synder sie fyrergiefnar.
C Og eg heyrda Rødd DROTTENS/ þat hñ sagde/ Huern skal eg vt senda? Huer vill Matth. xiii
vor sendebode vera? Eñ eg sagda/ hier em eg/ send þu mig. Og hñ sagde/ Far þu og seig til Marc. iiii.
folks þessa/ Heyret þat og skiliet þat ecke/ Siaed þat og þecket þat ecke. Og hertu Hiarta Luc. viii.
folks þessa/ læt þeirra Eyru þyckheyrd verda/ ꝫ forblinda þeirra Augu/ so at þeir siae ecke Johañ. xii.
med sijnum Augũ/ nie heyre med sijnum Eyrũ/ nie skilie þat med sijnu hiarta/ ꝫ leidriette sig Act. xx viii.
D og verde heilbrigder. Eñ eg sagde/ DROTTEN/ Huersu leinge? Hñ sagde/ þangat til ad Rom. xi.
Borgeñar verda foreyddar fyrer vtan iñbyggiara/ ꝫ hwsen maña laus / ꝫ þat Landit liggr
med øllu i eyde. Þuiat DROTTEN mun folkit miøg i fiarlægd burt læta/ so þad Lãded
forlætist med øllu. Þo skal eñ nu hin Tiunda deilld en. þar iñe blijfa/ þuiat þ mun i burt
fært og for eydt verda/ Lijka seim øñur Eik ꝫ Lindartrie/ hueriar ed hafa Stofnen epter/ þo
at þeirra laufblød verde af skeken/ Eitt heilagt Sæde mun suoddan Stofn vera.

VII.

A ÞAd skiede a døgũ Achas/ sonar Jotham / sonar Osia Kongsins i Juda/ Achas
at Rezin Kongureñ i Syria/ ꝫ Pekah Sonur Remalia/ Israels Kongur/ Resin
drogu vpp til Jerusalem/ til ad beriast i mote heñe / ꝫ eige gætu þeir hana Pekah
yfer vñet. Þa vard þui hwse Dauidz kuñgiort/ ad þeir af Syria forliete Reg. xvi.
sig vppa Ephraim/ þa skalf hiartat i honum/ ꝫ hiartat hñs maña/ Lijka sẽ
þa Trien i Skogienum skialfa af Vinde.
Eñ DROTTEN sagde til Esaia/ Gack þu vt i mote Achas/ þu ꝫ þiñ sonr Sear Ja
sub/ til enda Vatzreñuñar/ vid þñ efsta Fiske damẽñ/ vt vid veigen hia Akrenum Litarans/
ꝫ seig so til hñs. Vara þig ꝫ vert stille/ hrædst þu ecke ꝫ þitt hiarta sie ottalaust/ fyre þssũ
tueimur riukande Kolbrøndum. Einkum fyrer reide Resins og þrra af Syria ꝫ sonar Rema
B lia/ þo at þr af Syria/ mz Ephraim/ ꝫ syne Remalia hafue eina võda rædagiord samsett j
mote þier/ so seigiande. Vier viliũ vppfara til Juda/ vekia þa vpp/ ꝫ leggia þa vnder oss/
eg setia son Tabeal til Kongs þar iñe. Þui suo seiger DROTTEN DRottin/ þad sk
ecke so stãda nie so verda/ helldr lijka sem þat Damascus er høfud j Syria/ suo skal Rezin

høfuded vera til Damasco. Og jñan fim̃ z Sextijge Aara þa skal þat mz Ephraim vtgiø-
rt/ so at þeir skulu ecke leingr eitt folk vera/ og lijka s þ Samaria er Høfuded j Ephraim/
so skal sonr Remalia Høfuded va j Samaria. Ef þier trwed ei/ mũu þier ecke vidstãdast.
Og DROTTIN talade enn aptr til Achas og sagde/ Kref þu þier eins Teikns af
GVDE DROTTNI þijnum/ huert þad er nidre i Vnderdiwpunum/ edr a Hædũ vppe
Eñ Achas sagde/ ecke vil eg þess krefia/ vppa þ eg freiste ei DROTTENS. Þa sagde
hñ/ Nu vel/ Þar fyrer heyre þier af hwse Dauidz/ Huort er ydur þat forlijtid ad þier giør-
ed møñønum mangr / at þier hlioted eirnen at mæugra minn GVD? Fyrer þann skulld mun
DROTTIN sialfr gefa ydr eitt Teikn. Sia þu/ Ein Jungfru er oliett/ z mũ eirn Son E
Matth. i. Luc. i.
fæda/ og hñ mun hun kalla Jmmanuel/ Smiørs z Hunangs mun hñ neyta/ suo at hñ kuñe
at forleggia hid vonda/ z vtuelia hid gooda. Þuiat fyrr eñ þat Sueirnen lærer at forlegg
ia hid vonda z vtuelia hid gooda/ þa mun þat landit fyrer hueriu þu hrædist/ yfergefit verda
iiii. Reg. xvi.
af sijnum teimr Kongũ.
Eñ DROTTEN mun yfer þig/ yfer þitt folk/ z yfer þijns fødurs hws þa daga ko-
ma læta/ hucrier þ ecke hafa komet i fra þeim tijma þ Ephraim skilde sig j burt fra Juda/
fyrer þañ Kongen til Assyria.
Þuiat a þeim døgũ mun DROTTIN blystra ad Flugunũ vid endan Vatnaña j E-
gipta lande/ z at Bijflugunum j landinu Assur/ so at þær kome z legge sig allar nidr vid þa
þurru Lækena z j Biargskoruñar/ z jñ j alla Vidar ruña/ z j allar smugr. A þeim sama tij D
ma mun DROTTIN afraka Hærit af Høfdenu z Fotunũ/ z allt Skegged j burt taka
a Leigdũ) Kong urin̄ af Assyri a kallast leigdr Harknijfr þuiat Gud hefr hann vm̃ stũdar saker til þss at strappa sitt folk
mz einũ a leigdum Hærknijfi/ sm̃ er/ fyrer þa s eru hinumeigen Vatzins/ sem er fyrer Kong
iñ af Assyria.
A þm døgũ/ mun eirn mañ vpp ala fiølda Kwa/ z tueñar Sauda hiarder/ z mũ hafa so
margt at miolka / þad hañ mun Smiørs neyta/ þui hũ hañ blijfur epter j landenu/ sa mũ
Smiør z Hunang eta. Þuiat þat mun skie a þeim tijma/ at þar huar ed nu standa Þws-
und Vijntrie/ Þusund Silfurpeniga verd/ þar mun vera Klungr z Jllgrese/ so at meñ me-
ge med Bogum og skeytum þãgat ganga. Þuiat b j øllu Landinu munu Klungr þyrnar z
b þat er/ Landed mũ lagt i eyde
Jllgrese vera/ so þ til allra þeirra fiallaña sem vant var at eria z plægia vmhũsis/ þa ku-
ña meñ eirnen ecke at koma fyrer hrædeligum Klungr þyrnum z Jllgrøsum/ helldr munu
þar Vxar hafder z meñ munu læta Saude þar yfer renna.
Og DROTTIN sagde til mijn/ Tak þier stort Bref/ og skrifa þar vppa mz Mãsins E
stijl/ Ræned fliott Skiptid skiott. Og eg tok til mijn tuo Trulynda votta/ Presteñ Vriam/ z
Sachariam son Jeberekia/ z gieck til eirnrar Spadoms konu/ hũ vard Oliett og fædde son/
Og DROTTIN sagde til min/ Kalla þu hañ /Ræned fliott/ skiptit skiott/ þt ædr eñ þ
Sueirnenn kañ at kalla/ Kiære fader/ Kiære moder/ skal makten Damascus og Herfanget
Samarie j burt teked verda fyrer Kongeñ til Assyria.
Og Drottiñ talade eñ vid mig z sagde/ Af þui at þtta folk fyrerlijtur Vatnet til Si- F
loha/ sm̃ so hogliga reñur/ z treyster meir Rezin/ z syne Remalia/ Sia/ þar fyrer mũ Drott
c Vatzins) þad er Euphrates/ hu-er ed reñur fra hia Assyria lãde
inn yfer þa kõa lata mikel z streng Vøtn c Vatzins/ sm̃ er Kõgen Assyria/ z alla hñs veg
semd/ so þat hun mũ fara yfer alla þrra Læke/ z ganga yfer alla þrra Arbacka/ z þr munu
jñ briotast j Juda/ Sueijma þar z yfer vm fara/ allt þar til at þ tekr þeim vnder Høku/ og
þr munu sijna Vænge vtbreida/ so at þeir fylle þitt Land/ o Jmanuel/ so vijdt s þ er til.

VIII.

Hñ spottar Assyrios/ þ þr mu nu koma fyrer Jerusalem / og þo draga i burt þadann med Sneypu/ iiij. Regum xix.

HEret jllmañleger þier Lyder/ z reñet þo vndan. Heyre þier þ aller þier sm̃ A
j fiarlægũ Lõdũ erud. Herklædet ydr z flyet þo vndã/ Bued ydr vel vt z þet
þo a flootta rekner/ samsetiet rædagiørder/ eñ þar verde þo ecke af/ hafed
samtøk/ eñ þ hafue þo ønguañ stad/ þt hier er Jmanuel.
Þuiat so seiger DROTTIN til min/ lijka sm̃ at tæke hñ i hønd mier
z segde mier til/ þat ei skyllde eg ganga a vegum folks þssa/ z sagde. Eige
a Sattmala) Gyd inga lydr trudi Gude ecke og bũ
skulu þier seigia/ a Sattmæle/ þtta folk kañ af øngu at seigia nema) Sattmæla/ Veret eñ
so ottaslegner z ecke so kuñdusamer/ sem þr ero/ helldr helget DROTTIN Zebaoth/ læ-
tid hañ vera ydar Hrædslu z Otta/ þa mun hañ ydr til helgunar vera. Eñ eirn a steytingar
Steirn

Steirn ⁊ ein hneixlunar Hella/þm tueim̃ hwsũ Israels/⁊ til eirnrar Snøru ⁊ Hrøpunar du þar þyrer samala og vinattu vid Heidingia sm̃ þo vrou þra þiãdmeñ/
þm Borgar mønnum til Jerusalẽ/so þ marger af þm reke sig þar a/falle/ foreydest/bund
ner og Hertekner verde.

Bitt til samans Vitnis burden/⁊ jñcigla Løgmaled mĳnũ Læresueinũ. Þuiat eg vona
vppa DROTTIN/huer ed sitt Andlit hefur til byrgt fyrer hwse Jacobs/Eñeg bĳd ept᷑
hm̃. Sia þu/hier em eg/⁊ þau børn sem DROTTEN hefer mier giefit/til teikns ⁊ stor-
merkis j Israel/af DROTTNI Zebaoth/ hũ ed bygger vppa fiallenu Zion.
B Eñ nær ed þeir seigia til ydar/ þier verdet at spyria Sañsagnar meñena at/⁊ hina s̃ af
teiknũ ræda/huerier ed þuagla ⁊ [b] þræta(þa seiget)Huort skal folked ei spyria siñ GVD
Ed᷑ er þ rettara at spyria hina Daudu helld᷑ eñ hina Lifãde? Ja epter Løgmalio ⁊ Vitn-
esburdenũ. Eñ ef þr seigia ecke þ sama/þa munu þr ecke Morgunlioset hafa/helld᷑ munu
þr fara vm kring i Lãdeno hart slegner ⁊ Hwngrader. Eñ nær ed þr lĳda nu Hungr/ reid-
ast þeir ⁊ bølua siĳnũ Konge ⁊ siĳnũ GVDE/⁊ munu suo ymest lĳta vpp yfer sig ⁊ nid᷑ a
jørdena/ ⁊ ønguañ hlut fiña vtan Myrk᷑ ⁊ Harmkuæle. Þuiat þr ero mædder j Harmkuæ
lunum/⁊ fara viller j Myrkrenu. Þuiat þar mun ein øñur Mæda vera sem þm giører me-
in/helld᷑ eñ su sem a þm fyrre tĳmonũ var/þa ed þ gieck so hogliga til j Landeno Sabulon
⁊ j Landeno Napthali/⁊ hier seirna meir þa þat vard eñ þyngra/vt vid veigeñ Siafuaren᷑
þessu meigen Jordanar/j þrre Heidnu Galilea.

b þræta) þr sm lata vera rþser/ og vilia Ritningena epter sinne skynseme retta.

Psalm. lix.

IX.

A HAd folk sem geing᷑ j Myrkrunũ/sier eitt Lios miket/ ⁊ yfer þm sem bygg-
ia j myrkuo Lande er eitt skiært Lios ypp ruñet. Þu fiølgar þa enu Heidnu 1. Cor. xv.
þar med eykur þu ecke Gledena. Eñ fyrer þier munu þr gledia sig/Lĳka Jud. vij.
sem at þr glediast i Haustvinuñe. Og lĳka sem at þr eru glader nær ed þr
skipta mz sier Herfãge. Þuiat þu hefur j sund᷑ broted Oked þrra Þunga/
⁊ Vønden þrra Herda/⁊ Stafiñ þss sem þa fram̃ dreif/lĳka sm̃ a døgum
Madian. Þt allt Strĳd mz styriølld/⁊ blodugũ Ræflum/mũ brendt ⁊ mz Ellde foreydt vda.
B Þt oss er eitt Barn fædt/ eirn Son᷑ er oss gefiñ/huers Høfdingia dom᷑ at er a hñs Herdũ.
Og hñ heiter/Vndarleg᷑/Rad/Krapt᷑/Hetia/Eilĳfur Fader/ Fridarhøfdinge/so at hñs
Høfdingia dom᷑ verde mikell/⁊ a Fridnum eingeñ ende. A þm Stolnum Dauidz ⁊ hanns
Kongs rĳkes/at hñ tilreide þ ⁊ efle/med᷑ Dome ⁊ Riettuĳsse/hiedan j fra ⁊ at eilĳfu. Slĳ-
kt mun giøra Vandlæting DROTTINS Zebaoth.
DROTTEN hefur eitt ord vtsendt j Jacob/⁊ þ er nid᷑ fallit j Israel/so at þat sama
skal formerkia allt þat folk Ephraim/⁊ þeir jñbyggiarar til Samaria/þr ed seigia j Met-
nade ⁊ j Stærilæte þrra siñis. Tigulsteinar eru nidur fallner/ eñ vier vilium mz þm høgg-
num steinum vpp aptur byggia/Morber trie ero af høgguẽ/ þa viliũ vier Cedrus vidu þar
C j staden vppsetia. Þuiat DROTTIN mun Herlid Rezins forhefia j mote þm/⁊ þra o-
uine til samãs draga/þa vt af Syria at framã / ⁊ þa Philistei a bak til/so at þr jete Isra
el mz fullum muñe. J øllu þssu þa læt᷑ hñs Reide ei af/ hñs Hønd vtbreider sig eñ nu/þo
snyst þ folk ecke at helld᷑ til hñs sem a þ legg᷑/⁊ skeyter ecke vm DROTTIN Zebaoth.
Þar fyre mũ DROTTIN burt høggua af Israel bæde Høfudit ⁊ Halañ/bæde Kut
sten ⁊ Tried a einum deige. Hiner gømlu Heidurs meñ eru Høfudet/eñ þr Spameñ s̃ Lyge
keña eru Haliñ. Þuiat Leidtogar[v] folks þssa eru Villumeñ/⁊ þr ed so læta Leidtoga sig e-
D ru glatader. Þar fyrer kañ DROTTEN ecke at glediast yfer þrra Ynges moñum/nie
þra Eckium og Fødurleysingũ Myskunsam᷑ ad vera. Þuiat aller saman eru þr Hræsnar-
ar ⁊ Illmeñe/⁊ allra Muñ᷑ talar Heimsku. J øllu þssu lætur hñs Reide eige af/ hñs hø-
nd vtbreider sig enn nu.
Þuiat þ Ogudliga athæfit er vpptendrad lĳka sm̃ Elld᷑/⁊ foreyder Klungrũ ⁊ Illgresi/
og logar so s̃ j þyckuũ Skogi/og gef᷑ af sier hæfã Reyk. Þuiat i Reide DROTTENS
Zebaoth er Landet formyrkuad/so þ folket er lĳka sem añar Elldz matur/eingen væger ød-
rum. Ef ræna þr til hægre hãdar/þa lĳda þr Hũg᷑/ Matist þr til Vinstre hãdar/þa vda
þr þo ei sadder. Hũ eiñ et᷑ kioted sins Armleggs. Mãasses Ephraim/Ephraĩ Mãassẽ/⁊ þr
bad[v] til samãs j mote Juda/j øllu þssu læt᷑ hñs Reide eñ ei af/hñs hond vtbreider sig eñ nu.

Vei þm

X.

VEi þeim Løguitringũ/ sem rangsnuen Løg samsetia/ ⁊ þeim ed ranga vrskur- A
de skrifa/ suo at þeir nidurþrycke mæalefnũ Fatæckra/ og yfergang veite j La
ga soknũ/ lijtilmagnãum a medal mijns folks/ so þ Eckiuñar hliota þeirra .
Ræensie/ ⁊ Fodurleysingarner þrra Herfãg at vera. Huad vilie þier til giø
ra a þeim deige Vitiunariñ[ar] ⁊ Oluckuñar sem vr fiarlægd kemr? Til hús
vilie þier flyia hialpar at leita? ⁊ hu[ar] vilie þier ydar veg semd læta/ so at
hun verde ecke nidrbeygd medal hiña Herteknu/ ⁊ falle medal þrra sem ero j Hel slegner? J
øllu þ essu lætr hñs Reide eñ ei af/ hñs hønd vtbreider sig eñ nu.

O Vei Assr/ sem er Vøndr miñar Reide/ ⁊ hñs hønd er Stafr miñ[ar] Bræde. Eg vil vt B
senda hñ j mote eiñe hræsnis þiod/ ⁊ skipa honũ j mote þui folke miñar Reide/ so at hñ ræ-
ne þ/ ⁊ vtskipte þui sem Herfãnge/ ⁊ vnder fotum trode þ/ so sem añan Gatna saur. Þo ad
hñ þeinke þat ecke so/ ⁊ hñs hiarta hugleide þ ecke a þñ veg. Helldr er hñs Hiarta reidubu
et til at afmæ/ ⁊ foreyda eigi allfæu folke. Þuiat hñ seiger/ Huort eru mijner Høfdingiar
ecke aller Kongar? Er ecke Calno so sem Carchemis? Huert er Hamath ecke so sem Arpad?
Er ecke Samaria lijka so sem Damascus. Lijka so sem þat mijn hønd hefr fundet Kõgarij
ken Afgudaña/ huerra Afguder þo øflugre voru eñ þr sem j Jerusalem og Samaria voru/
Huort skyllde eg ecke giøra vid Jerusalem ⁊ heñar Afgude/ lijka s þ eg hefue giørt vid Sa C
maria ⁊ heñ[ar] Afgude.

Eñ nær ed DROTTINN hefer fullgiørt øll sijn verk a fiallenu Zion ⁊ til Jerusalẽ/
þa mun eg vitia Auaxtariñs hins Drambsama Kongsins til Assyria/ ⁊ prydeñar hñs drãb-
læta Augna. Þar fyrer at hñ seiger/ Eg hefe þetta framkuæmt fyrer krapt miña hãda/ ⁊
med mijnum Vijsdome/ þt eg em hyggeñ. Eg hefe Løndunum a añan veg j sundurskipt/ Og
þrra Afstektum rænt/ Og lijka sem eirn Volldugur mañ jñbyggiarana vnder lagt. Og min
hønd hefer fundet folkit lijka sem añat fuglshreidur/ so þ eg hefe øll Lønd til samãs lesit/ lij
ka sem þa Egg vpp ſe[i]ast þau ed glotud ero/ ⁊ þar var eingen sa s hrærde eina Fiødr/ eda
geispade eda andade a mote.

Huort fær Oxin nockut hrosad sier i mote þeim sem mz heñe høggr. Edr Søgeñ forha- D
fit sig j mote þeim sem mz heñe sagar? Lijka sem ed sa ma hrosa/ sem Stafeñ bæde [a] ber ⁊ vpp
hefur/ ⁊ ber hñ so liettliga sem være hñ eckert trie. Þar fyrer mun DROTTEN DRO-
TTEN Zabaoth/ senda Megurdar Sott a medal hñs Feitingia/ ⁊ hñs vegsemd mun hñ
vpp tendra/ so þ hun mun breña lijka sem Elldur. Og [b] Liosit j Jsrael mun vera eirn Elldr
⁊ hñs hiñ Heilage mun eirn Elldz loge vera/ ⁊ mun hñs Klungur þyrnar og Jllgrese vpp
brenna ⁊ foreyda a einum deige/ Og su fegurden hñs Skogar og Vijdlendis skal at øn- E
gu verda/ J fræ Sælũne allt vppa Holldet. Og mun so foreydast og burt huerfa / at þau
Trien hñs Skogar sem epter eru meige talen verda/ ⁊ eitt Barn meige þau vpp skrifa

A þeim døgum munu þr sem ept[er] blijfua j Jsrael/ ⁊ þr sem vndã komast af hwse Jacobs
treysta ecke leingr vppa þañ sem a þa leggr/ helldur munu þr treysta vpp a DROTTEN
þann heilaga j Jsrael/ j sañleika. Hiner sem yfer blijfa munu snuast / Ja/ þeir s yferblijfa F
j Jacob/ til GUDZ hins Øfluga. Þui þo þitt folk/ o Jsrael/ sie lijka sem Siafarsandur/
þa skulu þo þr einer vmuender øda/ sem afgangs eru af þui hino sama. Þuiat þegar For-
dierfunen er stillt/ þa mun yferfliotanligt Riettlæte kõa. Þuiat DROTTINN DRottiñ
Zebaoth skal eina Fordiorfung ganga læta. Eñ hñ stiller hana þo j øllu Lãdeno.

Þar fyrer seiger DROTTINN DRotten Zabaoth/ Ottast þu ecke mitt folk/ þ sem til
Zion bygger/ fyrer Assur. Hñ mun þig med Stafnũ slæ/ ⁊ siñ Staf vpphefia j mote þier/
lijka sem skede a Egipta lãde/ Þuiat þ er nu vm eina miøg stutta stũd ad giøra. Þa mũ min
Þyckia ⁊ mijn Reide yfer þra Misgiørdum eirn enda hafa/ ⁊ DROTTINN Zabaoth mũ
vpp vekia yfer hñ eirn Hrijs vønd/ lijka sem j slaginu Madian/ a Biargenu Oreb/ ⁊ hñ mũ
siñ staf (þañ ed hñ j Hafinu hafde) vpphefia/ lijka sem a Egiptalande / A þeim tijma mũ hñs
byrde af þijnum herdũ j burt teken verda/ ⁊ hñs Anaudar Ok af þinũ Halse/ þt þ sama ok-
it mun af Feite j sundur morkna/ G

Hñ kemr (læt sem þ so sie) til Aioth/ hñ dregr j giegnũ Migron/ hñ vtuelr sitt Herfolk til
Michmas

Forspæ i giegn Assr
iiij. Reg. xix.
Esa. xxxvij.

[a] ber) Þad uelldar a er Gude eirn Tiraña vpp at taka helldr enn off Reyrstaþ edr grasstra/ sem eckj er trie

[b] Liosit) Þat er Gud i Musterino/
Rom. ix.

Assur

Judic. v.

Michmas/þr draga fram̃ hia vorum Nerbwdū j Geba / Rama hun skelfuist vid/Gibeath
Sauls j burt flyr/Þu Dotter Gallim æptu hatt/Nygg at Laisa/ þu hin fatæka Anatoth/
Mademena flyr vndan/þr jñbyggiarar til Gebin efla styrk. Kañ vera at þr blyfe eirñ dag
til Nob/þa mun hñ hræra hond sijna j mote fialleno dætrañа Zion/og j mote Jerusalems
hæd. Eñ sia þu/þ DROTTJN DRotten Zebaoth/mun Greinenar mz vallde af snyda
z þ huad hatt vppstendur stytta so at þ sem hatt er mun nidr lægt verda/ Og sa hiñ þyckui
Skogurē nuñ medr Jarne vm koll hogguē vda/z Libanō nū falla fyrer þañ hiñ mektuga.

hier vppteiknar hñ reisu Kongs sins ap Assyria til Jerusalem/ og þ hañ mune þssar borger rue tla og ræna/en hñ munr so vpp hogguen verda sem Skogr. et Esaie. xxxvij.

XI.

A OG þar mun eirn Vondr vpprenña af kyne Jesse/og eirn Kuistr af hñs Root
mun Auext færa. Yfer hueriū þ huijla mun Ande DROTTJNS/Ande
Vitskuñar z Skilningsens/Ande Radsins z Styrkleiksins/Ande Vidurken
ingarinñar z Otta DROTtins/ z hñs Reykelsis offr mun vda i Otta DR-
OTTJNS/hñ mun ecke dæma epter alite Augnañа/ z ecke straffa epter
þui sem hñs Eyru heyra til /helldr mū hñ medr Rettuijse dæma hia Fatæku/
og medr Dōe hirta þa Aumu j Lādeno. Og hñ mū sla Jordena medr Vende sijns Muns/
og medr Anda siña Vara j Hel sla hina Omilldu. Rettlæted mun uera Bellte hñs Lenda/
B og Truan Linden hñs Nyrna.

Spadomr vm Christo og hñs Konungs Rijke.

Vlfuarner munu byggia hia Lombunū/og Vlfballdarner mūu liggia hia Hofrunum/
Eitt smaa barn mun Kalfua/z Leona Huelpa/og añat Alifie til samās reka. Kyr z Birn
ner munu j einum Grashaga gāga/so þ þrra Vngar huijlest huorer hia odrum/z Leoned
mun Hey eta sem Naut. Og eitt Briostbarn mū leika sier yfer smugu Nodruñar/z þ Barn
af Brioste er vanet mū stinga siñe hende j bæled Flugormsins. Og eingen mun skada nie
Fordiorfun giora a mijnu Heilogu fialle. Þuiat Lāded er fullt af vidurkeñing DROTT-
JNS/lijka s̄ at være þ hulet mz votnū Siofuarens.

Esa. lx vi.

C Og þ mun ske a þm dogū/þ Rooten Jesse/sem stendr folkenu til Sigurmerkes/ at epter
hñ spyria Heidnar þioder/z hans huild mun vera Dyrdlig. Og a þm dogū mun DRO-
TTJN j añat siñ sijna hond vtbreida/so at hñ fae þ sem afgāgs er sijns folks/og þ epter
er vordit fra þm j Assyria/Egiptskum/Patros/Blalāde/Elamiten/Sineas/Hamat/z fra
Eyunū Siofuarins. Og hñ mun eitt Sigurmerke vpp setia medal Heideña þioda/z samā
safna þm vtreknū af Jsrael/z hina j sūdr dreyfdu af Juda til samās leida/vr þm fiorū att
um Jardariñar. Og sa Ouinskapurenn vid Ephraim mun enda taka/og þr Ouiner Juda
D munu afmaader verda/so þ Ephraim hate ecke Juda/og þ Juda sie ecke i mote Ephraim.
Eñ þm Philisteis vid vestreno mūu þr a hals leggiast/z ræna þa alla s̄ j mote Austrenu
bwa. Edom z Moab munu vtbreida sijnar hendr a mote þm/Syner Am̃on munu hlydug
vera/z DROTTJN mū fyremæla Stromū Siafarins j Egipta lāde/Og hñ mun sijna
hend lata yfer ganga Vatnid med sijnum sterkū Vinde/z sla þa sio Vatzstromana so ad
meñ meige þar þurrū fotum j giegnū gāga/og hñ mun veguriñ vera þm sem epter ero af
hñs folke/þ epter er ordit af þm Assyrios/lijka s̄ þ skiede Jsrael a þm tijma ed þr vtgeingu
af Egiptalande.

Spadomr vm kallan heidiña þioda til Euangelium/ Rom. xv.

Exodi. xiiij.

XII.

A A Þeim sama tijma mūtu so seigia.
Eg þacka þier DROTTJN/at þu vart reidr vppa mig/og þad þijn
Reide hefer vmuendt sier/og Hugsualat mier.
Sia þu/ GVD er minn hialpare/eg em oruggr z ottast ecke. Þuiat
GVD DROTTEN er miñ styrkr/z miñ Lofpsalmr z mitt Hialpræde.
B Þier munut mz fagnade Vatnit vppausa vr Hialpprædesins bruñum.
Og munut seigia a þm sama tijma/Þacke þier DROTTNE/Prediket hñs nafn/gio
ret kuña medal folksins hñs giorninga/kuñgioret huersu vegsāligt at er hñs Nafn.
Lof syngit DROTTNJ/þuiat hñ hefer audsyndt sig dyrdligañ/þ sie heyrum kuñigt j
ollum Londum.
Syng lof/z vt glod þu s̄ jñe bygger j Zion/þt Jsraels hiñ Heilage er mikell hia þier.

Þesse er

Babilon
Jerem. l. li.
Spadomr vt af hefndar straffe þui sem koma skylldi yfer heidnar þioder

XIII

HEsse er byrdar þungen yfer Babilon/huern Esaias son̄ Amos hefer sied/ A
Setiet Merkit vppa hæfiøllunū/Kallet fast j mote hen̄e/Slæet vpp hen
den̄e/Latet jn̄draga vm Hliden Hofdingiana. Eg hefe mijn̄ū Heiløgum
bodit/& mijna Afluga kallat til min̄ar Reide/þr ed gladuærer eru j minnē
Vegsemd. Þar er eitt kall mikels fiølda a fiøllunū/lijka s̄ være þar grwā
folk. Eitt kall lijka sem mikillar styriølldar / þar ed saman søfnud eru
Kōga rijken þiodan̄a. DROTTIN Zebaoth byr ein̄ Her vt til Bardaga/huer ed vt af
fiarlægum løndū mun koma j fra ydsta enda Heimsens. Ja DROTTIN sialfr / medur
†Kierū † ~~herlide~~ sin̄ar Reide/til ad fordiarfa allt landet.

Kueinet/þuiat Dagr DROTTINS er nalægr/hn̄ kiemr lijka sem øn̄ur Foreydslā
af hinum Almættuga. Þar fyrer tregast vpp allra hendur/& allra man̄a hiortu munu hug B
laus vera. Skelfuing/Angist & Harmkuæle mū/yfer þa kōa/þr munu hugsiuker vera lijka
Job. ix.
Amos v.
sem hun ed fæda skal/huer þra mun hrædast an̄an/þrra Andlit mun suo raud verda sem Ell
dur. Þuiat sia þu/Dagr DROTTINS kiemr ogurligr/Reiduglegr/& Grimlegr til ad
a Orion) er Sydius/þ er eitt stiornumerke/af þui eru þær Stiornr er men̄ kalla þiskall/
forenda Lādet/& at afmā hina Syndugu vt þadan. Þt Stiørnr Himens & sa Orion/skijn ei
skiært/Solen geingr myrk vpp/& Tūglit hefr ecke sitt Lios/Eg vil þrrar Jardarkringlun̄ar
vitia vegna sin̄ar illgirne/og þrra Ogudligu fyrer sin̄ar man̄ illsku saker. Og eg vil eirn en
da giøra metnadarens hin̄a Rijkelætra/& Dramblætid hin̄a Vollldugra nidr lægia/so þ eirn
Karlmadr skal dyrkeyptare vera helldr en̄ kostulegt Gull/& ein̄ Madur meira a verdr en̄ eitt
b verdr) Þat er so mikel þæda mū vera a mōn̄um i landinu so sem a Gulle
stycke Gullz vt af Ophir. C

Þar fyrer vil eg Himenen skelfua/so þ Jørden skal vr sijnū stad hræarast/af þrre Grim
dar Bræde DROTTINS Zebaoth/& fyrer þm deigenum hn̄s Reide. Og hun skal va
sem ein jøgud skogar Geit/& sem þr Sauder ed ønguan hafa Hirder/so þ huer ein̄ snue ap
tur til sijns folks / & þ huer eirn flye aptur j sitt Land. Af þui at huer sem þar finst/mun j
c hun) Babilon/ Medi.
Hel slegin verda/ & hū hn̄ er þar i hia/sa mun fyrer Suerde falla. Þeirra Børn skulu eir-
nen þm asiaāde sundurmaren vda / þra Heimele rænt/& þra Kuin̄ur skam̄adar. Þuiat sia
þu/ Eg vil þa vr Medi vppuekia yfer þeim/huerier at engu Silfre leita/ nie epter neinu
Gulle spyria/helldr þra Ynges men̄ mz skeytū j Hel at skiota / og vidur þeirra lijfs Auexte
Myskunarlauser at vera/og þeirra Vngbørnum øngum at vægia. D

Þan̄en skal Babilon/hin fegursta medal Kongarijkian̄a/ hin dyrdliga Velldestignen j
Chaldea vm turnud verda af GVDE/lijka so s̄ Sodoma & Gomorra/so at þar sk ei lein-
gur buet j vera/nie nockr þar blijfa at eilijfu/so þ eirnen þeir vr Arabia giore þar eingen
d Zihim) allra handa Villuþuglar
hws/& ønguer Hiardar geymslu m̄ hafe þar nein hreyse/helldr mūu d Zihim hreidra sig þar
og þra hws af e Ohim full vera/& Strwssfuglar munu þar byggia/& Draugar munu þar
e Ohim) eru allzhattud Dyr og Kuikindi þau sem eru þerþæt.
danza/& Nætturglur munu syngia j þra Herbergium/& Eitur drekar j þeira lystilegū Lopt-
støfum. Þra tijme mun ad mestu komen̄/& þra dagar skulu ecke vndandraga. E

Þuiat DROTTIN mun Jacob Myskunsamr vera/& Jsrael en̄ nu framueiges vtuel
ia/& þa jn̄setia j þra land/ & hiner framande munu nalægia sig til þeirra/& samteingia sig
þui hwse Jacobs. & folket mun hallda med þeim & færa þa til sin̄a stada / so þ hws Jsrael
mun eignast þa j lande DROTTINS/sier til Þræla & Ambætta. Og munu þa Her-
tekna hallda af huerium ed þr Hertekner voru/& Drottna yfer þeim sem þa þiadu.

XIIII.

Babilon
ein huggun i giegn þrre Babilonesku herleidingu

OG a þm tijma/nær ed DROTTIN mun giefa þier huijld af þin̄e Ey- A
md og Armædu/& af þrre hardre þionustu sem þu vart jn̄e/Sie/þa muntu
soddan Ordzkuid hafa j mote Konginū til Babilon/og seigia. Huernen er
þ nu mz øllu vtgiort vm þn̄ Fordrijfaran̄/ & þ Skattgiallldet er nu aftekit
DROTTIN hefer Vønden þrra Omilldra j sundur brotet þan̄ Vøn-
den Yferdrottnarans/sem vaflætaliga a folket lagde mz æde/ & mz Grimd
Drottnade yfer Heidnū þiodū/& ofsokte þær Myskun̄ar laust.

Nu huijlest þo øll Verollden & er vm kyrt/fagnar & gledz/ Grene trien gledia sig eirnen
yfer þier/

eirnen yfer þier/⁊ þr Cedrus viderner j Libanon(⁊ seigia)a medan þu liggr/þa kemr eing=
en vpp hingat sa ed oss høggue nidr. Þat Heluijted þar nidre skelfuist fyrer þier/þa þu ke=
mur þui j mote / þad vppvekr þier þa hinu Daudu/⁊ alla ᵃ Kiarnhafra Veralldarinnar/⁊
B skipar øllum Kongū Heidiña Þioda at standa vpp af sijnum Tignarstolū/so ꝥ huer s̄ eirn
giefe ꝥ suar ⁊ seige til þijn. Þu ert ⁊ eirnen nidrsteigen lijka sm̄ vær/⁊ ꝥ geingr þier lijka s̄
oss. Þijn Drambsemis pryde er nidr komen til Helvijtis / og Sønghliodet þiñar ᵇ Hørpu/
Mølureñ mun vera þin vnderdyna ⁊ Madkarner þijn Abreida.
Huernen ertu af Himne ofan dotten þu hin fagra Morgunstiarna? Huernen ertu til
Jardar fallen þu sem veykter þiodernar? Þeinkter þu þo so j þijnu hiarta. Eg vil vppstij=
ga j Himenen/⁊ forhefia mitt Tignarsæte yfer Stiørnur GUDZ/Eg vil setia mig vppa
fiallet Satmœlas/ vidr þa hlidena mote Nordrenu/eg vil fara yfer hæd Skyaña/⁊ samlij=
kur vera þm hinū Hædsta. Ja/til Heluijtis fer þu afuega j þañ diupa Pytt/huer þar þig
C sier sa mun skoda þig ⁊ lijta til þijn ⁊ seigia/Huert er ꝥ sa madurinn sm̄ skook Jørdena/ og
skielfde Kogarijken/huer ed Verølldena foreydde ⁊ Borgeñar þar jñe nidurbraut/⁊ gaf ec=
ke sijna Bandingia lausa.
Ad søñu aller Kōgar Heideña þioda til samās liggia/þo mz Heidr/huer j sijnu heimky=
ñe/eñ þu ert rekeñ af þiñe Grøf/so sm̄ fwen Kuistr/lijka s̄ eiñ Ræfell þra sm̄ drepner ⁊ mz
Suerde j Hel slegner eru / þeir ed ofan fara j þær ᶜ griotkaser Heluijtis /so s̄ annad
D Footum trodet Hræ. Eige muntu lijka sm̄ þr grafin verda/þt þu hefr þitt Land fordiar=
fat/⁊ þitt folk nidurdrepet. Þuiat alldreige mun þss Sædesins hiña jllskufullra minst vda.
Buet til/ꝥ heñar børn verde drepen/fyrer misgiørda saker Fedra þrra/so at þau komest
ecke a legg/nie eignist Landit ⁊ vppfylle Verølldena mz Borger/Og eg Vil koma yfer þa
seiger DROTTIN Zebaoth/⁊ afma þra miñing/af Babilon/þra yferblifit Slekte og
epterkomendr/seiger DRottin/⁊ eg vil giefa hana til eignar Þindsuijnū/⁊ giøra at Stødu
E votnum/⁊ eg vil vtsoopa heñe medr Sopliima Foreydsluñar seiger DROTten Zebaoth.
Eñ DROTTIN Zebaoth hefer Suaret ⁊ sagt. Huad gillder ꝥ at ꝥ skal so skie sem
eg þeinke/⁊ skal so blijfa sm̄ eg hefe asett/Þad Assur verde nidr sleigeñ j mijnu lande/⁊ þat
eg sundur trode hñ vppa minum fiøllū/so ꝥ hñs Ok verde af þm tekit/⁊ ꝥ hñs Byrde kom=
est af þra halse. Þetta hid sama er aformid ꝥ hñ hefer yfer øllum Løndū/⁊ ꝥ er su hin vt
breidda hønden yfer allar þioder. Þuiat DROTTIN Zebaoth hefr ꝥ so vrskurdat/Hu
fær þui hamlat? Og hañs Hønd er vtbreidd/Huer vill henne j burtu snua?

ᵃ Kiarnhafra) ꝥ er/þa Mektuge storherrana/
ᵇ Hørpu) þat er/ bæde hefr enda Maktin og gledinn/
Foreydsla Babilonar/
Psal. xxxiij.
ᶜ Griot) þad er/ i grytta Jørd/ grytta legstadi/
Assur
Foreydsla Assyria ladz

XV.

A Þui Aare þa Kong Achas andadest/var þsse Byrdarþūge. Gled þig ecke
þu gioruallt Philistei land/ꝥ sa Vøndureñ sm̄ þig slo sie j sundr broteñ/
Þuiat vt af Root Høggormsins mū kōa eiñ Basiliscus/⁊ hñs Sæde mū
eirn gloāde Flugdreke vera. Þuiat hiner Frumgetnu þra Voladra mūu
fæda sig/⁊ hiner Fatæku ottalauser huijlast. Eñ þijna Root vil eg mz hūg
re deyda/⁊ þijna epterlætnu skal hñ j Hel sla. Ylfbra þu Stadarens port
Kucina þu Borgen sialf/Allt Philisteis Land er huglaust. Þuiat vr Nordreno kemr Rey=
kur ᵃ Og þar er eingen eiñsaman j hñs flocke. Og huad mūu Sendebodar Heideña þioda
hier ⁊ þar seigia? Þetta/Þat Zion hafe DROTTIN grunduallat/⁊ hiner fatæku hñs
folks munu þāgat sier skiols leita.

Achas
Foreydsla Philistei ladz
Jer. xlviij.
Ezech. xxv.
Zeph. ij.
ᵃ Reykr) þad er/ Foreykur eins mikils Herskara

XVI.

A ÞEtta er byrdarþingen yfer Moab. A Nættarþele kemr Foreydsla yfer
Ar j Moab / hun er j burtu. A Nættartijma kemur foreyding yfer Kir i
Moab/hun er j burtu. Þeir ganga vpp til Baith ⁊ Dibon til þra Allta=
raña/so at þr Græte ⁊ Yle yfer Nebo ⁊ Medba j Moab. Allra Høfud
er hærlaust/allra Skegg er j burt rakat. A sijnū gatna motum gāga þeir
medr Hærusecktū vafder/vppa sijnum Ræfrū ⁊ Strætū Yla þr aller/⁊ gā=
ga grætande þar ofan af. Hesbon ⁊ Eleale æpa so hatt at ꝥ heyrest til Jahza; Þar fyrer
kucina

Moab
Jerem. xlviij.
Ezech. xlviij.
Zeph. ij.

a Kyrenn) Moab kallar hn̄ þreuetra Ku/ þui ꝥ land var gott/ og folkrijkt lād so sem ein vng Kyr er Auextarsöm/og miolkar miked/

Kucina hiner Nerklæddu j Moab/ ꝥt þra Sælum geingr jlla.
Mitt hiarta kallar a Moab / Þeirra flootta Menn fluudu fra þeirre þreuetre a Kyr-
inne allt til Zoar þui þeir ganga ofan til Luith og græta / og a Veigenum
til Noronaim / þar vpphefst ein aumleg Kucinan / Þuiat þau Vøtnen til Nim-
rim þuerra/suo þad Neyet visnar / ⁊ Grasit vppþornar/⁊ ønguar grænar Jurter vaxa B
þar. Þuiat þau Audæfen sm̄ þr hafa til samans dreiger/ ⁊ ꝥ folk sm̄ þr hafa vtbwit/flyst
j burt yfer vm þañ Vijde runna Læken. Eitt hrygdar kall geingr vm kring j Landzælfum
Moab/Kucinan þra tekr allt til Egglaim/ ⁊ þr græta j hia Bruñenum Elim/ꝥt Vøtnen
til Dimon eru full af Blode. þar ad auk vil eg eñ meira koma læta yfer Dimon/bæde yf-
er þa sm̄ vndan hafa komist fra Moabs Leonum/ ⁊ yfer þa sem epter blijfa j Landeno.

b Sela) þ er/Sen det Offr til Jerusalem/ef þad villde nockud stoda/

Þetta eru kalls yrde/þui hn̄ meinar hier þuert a mot

Kiære/vt sende þier Landsins Nerrar Lømben af Sela/vr Eydemørkenne/ til Fiallsins C
Dotturenar Zion. Eñ lijka sm̄ eirn Fugl flygr j burt sa ed af sijnu Nreidre verdr j burt drif-
en/lijka so munu verda þær dæturnar Moab nær ed þær ganga fram hia Arnon. Safned
rædum/hafit Þingstefnu/Giør þier skugga vm Middeige lijka sm̄ Nott. Fel þu þa flotta
meñena ⁊ legg ei til þra sm̄ fluet hafa. Leyf þu minū flootta møñum j hia þier ad Nerber-
gia/Kiære Moab/vert þra Verndarskiol fyrer Foreydaranum/ þa mun sa Kualarenn eirn
enda hafa/⁊ sa Fordiarfuariñ liña/ Og sa Nidurþryckiareñ aflæta j Landeno.
Og þar mun eiñ Stoll til reiddr verda fyrer Myskunsemena/⁊ þar mun eirn vppa sitia D
j Sañleikanū/vt i Tialldbwd Dauidz/⁊ Dæma ⁊ Tractera epter Rettenum/⁊ framfylgia
Riettlætenu.
Eñ vier høfū heyrt vt af Drābsemeñe Moab ꝥ hun sie mikel/so ꝥ heñar Drambsemi
Stærelæte Reide er meire eñ heñar Makt. Þar fyrer mun huer Moabite æpa yfer ødrum

Jerem. xl viij

allet saman munu þr æpa/ Yfer Grunduellenū borgariñar/Kirhareseth munu hiner Lemst-
rudu syta. Þuiat Nesebon er ein eyde Jørd orden/Vijngardureñ til Sibma er fordiarfadr/
Nerrarner medal Neideña Þioda hafa hn̄s edla Vijnuidar kuistui sundr sleiget/⁊ eru kom-
ner allt til Jaeser/⁊ draga vm kring i Eydemørkeñe/heñar edla Vijnuider eru j sundur dre-
yfder/⁊ yfer vm Nafit j burt flutter.

c Söng) Quinna heróp i stadenn gledeligs söngs

Þar fyrer græt eg fyrer Jaeser/⁊ vegna þess Vijnuidarens til Sibma/⁊ vthelle mørgū E
Tárum vegna Nesibon ⁊ Eleale. Þuiat þar er eitt c Sønghliod j þijna Sumar viñu og
Naustyrkiu jnfallet/so ꝥ Gleden ⁊ Fognudureñ er af Akurløndunū j burt horfuen/⁊ j þm
Vijngørdunū kueda þr ei nie gledia sig. Þar mū eckert Vijn vtþryckiast af Vijnþrugunū/
a Søngnum hefe eg eirn enda giørt/þar fyrer hliodar mitt Niarta yfer Moab lijka sem
ein Narpa/ ⁊ min Jdur yfer Kirhares. Þa mun ꝥ openskært verda/hūnen ꝥ Moab mūe
erfuidt veita/j hia þm Olltørenum/og huernen ꝥ hn̄ sie geingen til siñar Kirkiu ad bidiast
fyrer/⁊ hafe þo øngu til stadar komet. Þetta er þat huad er DROTTEN hefur talad j
giegn Moab j ꝥ sama siñ/eñ nu mæler DROTTJN ⁊ seiger. A þrimr Aarū/lijka s̄ ꝥ

Daglaunarens

eins Verkmans Aar eru/ þa mun Vegsemden j Moab lijtel verda j þm mikla mañfiølda
so ꝥ miøg fæer epter blijfe ⁊ eige marger.

XVII.

Forcyding Damascus

Þesse er sa þungen yfer Damascum. Sia þu / ad Damascus mun eingen
Stadur leingr vera/helldr ein nidurhrunen Griothrwga. Þeir Staderner
Aroer munu forlæatner vera/so ad þar munu Niardernar ganga Omaks-
lausar. Og ꝥ mun vtgiørt vera vm Kastala Ephraims/⁊ Rijkisstiornan
til Damascū/⁊ ꝥ sm̄ epter er blifued til Syria mun vera lijka s̄ Vegsem-
den Jsrael sona/seiger DROTTJN Zebaoth.

Damascus kallast Ephraim folks Kastale/ at þeir treystu vpp a Damascū Esaie xx iiij.

A þm tijma mun Vegsemden Jacobs þuñ vera/⁊ hn̄s vel feitur Lijkame mun Magur
vera. Þuiat þr munu vera lijka sm̄ þa nær ed nockur jnsafnar Korne j Naustuiñunne/⁊ so
sm̄ þa nær ed eiñhuer jnndregr Oxen mz sijnum Armleggium/⁊ lijka sm̄ þa ed nockurer sam
ann lesa Oxin j Dalnum Rephaim/⁊ at blijfe þar jñe so sem ein epter viña. Lijka sem ꝥ
nær ed einhuer skekur eitt Vidsmiørs trie/so ꝥ vppi Toppenū epterblijfe tuo edr þriu korn/
edr so sm̄ þa nær ed fiøgr eda fim̄ Alldene heingia a Kuistenū/seiger DROTTen Zebaoth.
A þm tijma mun Madureñ hneigiast at honum sem hn̄ hefr skapat/og hn̄s Augu munu

lijta vppa þann hinn Heilaga Jsrael. ⁊ ei mun hann hneigia sig til þra Alltarañа s hans sialfs hē
dr hafa smijdat/ ⁊ ecke lijta vppa þ huad hans Fingr hafa giørt/ huerke vppa þau Blothofen
C nie Lkneskiurnar.

A þm tijma munu Staderner þra styrkleiks/ vera lijka sem epterlætnar Greiner ⁊ Kuist-
er/ Hueriar ed epterlætnar voru af sonum Jsraels/ ⁊ munu j eyde vera. Þuiat þu hefur for
gleymt Gude þijns Hialprædis/ ⁊ þu hefr ecke minst a þ Hellubiarget þins styrkleika. Þar
fyrer muntu lysteliga plantan nidur setia. Enn þar mz muntu annarligñ þa Vijnkuistu nidr
setia. A þm tijma ed þu nidur sæer muntu þess velgiæta/ so at þitt Sæde Blomgest tijman
lega. Enn j Haustuinnunne/ nær ed þu skallt Kiarnann jnn yrkia/ muntu Sorg eins Harmþrú-
gens þar fyrer hafa.
D O Vei þm fiølda so mikels folks/ lijka sem Siæfarhafet mun þ vppþiota/ ⁊ Bulldran
Lydsins mun so dynia/ lijka s Nydr mikilla Vatnzfalla. Ja/ lijka sem dyniande Vøtn þau
falla/ so mun þ folket framþeysa. Enn hann mun straffa þa/ þr munu þa ⁊ langt j burt flyia/
⁊ mun j burt suipta þm lijka sem þ Vindr feyker Molldar dupte a Fiøllum vppe/ ⁊ lijka sem
Huirfelvindr kemur af Stormuidre. Ad Kuelldtijma/ Sia þu/ þa er þar skelfing/ og ædur
enn Morgun kemur eru þr þar ei leingur. Þetta er Verdkaupet vorra Ræansmanna/ ⁊ hlut-
skipte þra sem vort hafa j burt tekit.

a Styrkleiks) það eru þr staderner i huerium þra Skurgod og emþættis giørdist var/ huar vppa þr treystu. Enn sem sem Jsraels synir lietu þetta folk/ lijka so sem greiner edr kuistu epter blijþa/ þa þr vnnu Canaans land/ so sk þ og eirnenn ganga þeim sialfum/

Þetta er sagt vm þa Assyrios/ huerium hann seiger þyrer stinna/ þordiorþen un Jsraels lyd til huggunar Esa. xxx vij.

XVIII.

A VEJ þui Landenu/ sem at fer vnder Seglanna skugga þessumeigē Vatnanna
j Blalande/ Huert ed Bodskapen vtsender a Hafenu/ ⁊ j Reyrskipunum a
Vøtnunum fer. Faret hiedan þier skioter Sendebodar/ til þeirrar Þiodar s
Ræand ⁊ rutlud er/ til þss Folksins sem ogurligra er enn nockurt annat/ til þss
Folksins sem vt af er mællt og nidur trodet/ huers Land Vatnzfloden vnder
leggia. Aller þier sem a Jardrijke bygget/ ⁊ þr sem j Landenu bwa munu
sia huernnen þad Merken a Fiøllunum munu vt fliuga/ og heyra þad huernen Lwdrarner
munu Blæsast.

Þuiat so seiger DROTTJN til mijn. Eg vil kyrru fyrer hallda/ ⁊ vmskygnast j minni
Stad/ lijka sem eitt Hitavedr þ sem vppþurkar Regnet/ ⁊ so sem Næatt døgg vti Hita Haust
vinnunnar. Þuiat fyrer Haustyrkiutijman mun Auøxturenn vppvisna/ og sa Alldinis Vijser-
enn j Blomsturtijdenne vppþorna/ so þ Steingurnar hliote menn medr Kornsigdum j burtu ad
snijda ⁊ Vijnkuistuna af at høggua ⁊ j burt kasta. So þ menn hliota til samans ad liggia
læata Fuglana a Fiøllunum ⁊ Dyren i Landenu/ so þ a Sumaret Hreidre Fuglarner þar
jnne/ ⁊ a Veturenn ligge þar jnne allz kyns Dyr j Landenu.

A þm tijma mun þ hid sundurdreifda ⁊ hid ræanta folket/ þ sem ogurligra er enn nockurt an-
nat þ vt af er mællt ⁊ nidrtrodet/ hus Land Vatzflodē vnderleggia/ Forner færa DROTT-
NE Zebaoth/ j þm stad þar ed Nafnet DROTTENS Zebaoth er/ til Fiallsins Zion.

XIX.

A ÞEsse er Þungen yfer Egiptalande/ Sia þu at DROTTJN mun fara
a einu skiotu Skye/ ⁊ koma j Egipta land. Þa munu Skurgoden j Egip-
talandi skialfa fyrer honum ⁊ Hiartat Egiptskra manna mun sliofgast i þra
Briostum/ ⁊ eg mun egna huern Egiptskan mote ødrum/ so þad eirn Broderen
mote ødrum/ Eirn Vinuren mote ødrum / Eirn Stadurenn mote ødrum/ Eitt
Rijke skal mote ødru beriast. og Hugar hreysten þra Egiptskra skal ad
engu verda/ ⁊ eg mun þra Ræad ad onytu giøra. Þa munu þeir ad spyria sijna Afgude og
Presta ⁊ Sannsagnarmenn/ ⁊ teikna vt þydara. Enn eg mun ofurgefa hina Egiptsku j Valld
grimmra Høfdingia/ og a Hardrædur Kongur skal yfer þm Drottna/ seiger sa Stiornaren
B Drotten Zebaoth.
Og þ Vatnet j Hafeno mun vpp þorna/ Þar ad auk Vatzfallet mun j burt soast ⁊ vpp
þurckast/ ⁊ þau Vøtnen munu framhlaupa/ so at þau Vatzfloden ⁊ Dyken munu minkast
og vpp þurkast/ lijka bæde Reyren og Marhælmurin/ mun vppvisna/ og þ Grasit fram vid

Egiptaland Jerem. xl vi. Ezech. xx ix. xxx.

a Hardrædur Kongurinn af Assyria

Vøtnen

Vøtnen mun lijka vpp þorna/& allt þ Sæde sem vid Vøtnen er mū vppuisna og ad øngu
verda/og þr Fiske menn munu syrgia /og aller þeir hiner sømu sem Fiskeønglana j Vat-
net lata munu Harm bera & þr hiner sømu s Fiskeneten vtleggia j Vøtnen munu hrygg-
uer vera. Þeir ed gott Netgarn verka & Neten til samans rijda nunu skamast sijn/og þeir
ed Fiskeharfana hafa/asamt med øllum þm sem Veideuøtnen giøra fyrer verdlauna saker
þa munu Sorgbitn' vera. E
Þeir Høfdingiarner til Zoan eru fauijser / Hiner Hyggnu Raadgiafarner Pharaonis
gefa vt heimsk raad. Huad seige þier þo vt af Pharao? Eg em sonur Spekingaña/og vt
komen af þm gømlu Kongunum. Huar eru nu þiner Spekingar? latu þa kūngiøra þier
& vijsa þ/huad ed DROTTIN Zebaoth hefr alyckt at yfer Egiptalande. Eñ þr Høfd-
ingiarner til Zoan eru Skiptingar vordner/Þeir Høfdingiarner til Noph eru suikner/þeir
suijkia og med Egiptalānde þañ b Hyrnigar steinen Kynkuijslaña. Þuiat DROTTIN
b Hyrningarsteirn þ er Kongin
hefr vthellt medal þrra einum Suñlunar Anda/so at þr ville Egiptaland j øllum þra giør
ningum/lijka sem þ eirn Ofdruckenn madr hñ kolluelltur nær ed hñ selur vpp. Og Egipta
land mun eckert hafa huerke Høfudet nie halañ/Eikena nie Greinernar. D
A þm tijma mun Egiptaland vera lijka sm̄ Konur/Ottast og Skelfast/þa ed DROT-
TIN Zebaoth mun hendenne veifa yfer þad. Og Egiptaland mun hrædast fyrer Land-
eno Juda/so þ/huer hñ miñest a þ sama mū hrædast fyrer þui /Yfer raadinu DROTT-
ENS Zebaoth sm̄ hñ hefr alyktat yfer þm
A þm tijma munu fim̄ Staderner j Egipta lande tala epter maltæke Canaās/og sueria
vidr DROTTEN Zebaoth /Eiñ mun heita Irheres. A þeim sama tijma mun Alltare
DROTTINS Zebaoth va midt j Egiptalāde/& eirn Merkesteirn DROTTINS
vidr Landamerkē/huer ed vera mun eitt Teikn og Vitnisburdr þm DROTTNE Ze-
Fyrerheit þat þeir Egiptsku
baoth i Egiptalande. Þuiat þr munu kalla til DROTTENS yfer þm sm̄ þa þuinga.
Hñ mun þa & senda þm eirn Hialpar mann & Meistara huer ed þa frelsar. Þuiat DRO-
TTIN mun þm Egiptskum kūngr verda/& þr hinu Egiptsku munu medkeña DROT-
ten a þm tijma/& munu hm̄ medr Fornū & Mataroffre þioā/& þr mūu heitū lofa DROT
tne & hallda þ/Og DROTTIN mun plaaga hina Egiptsku & græda þa/þt þr mūu snu
ast til DROTTINS/& hñ mun lata þa bidia sig/& lækna þa.
A þm tijmū mun vegr vera/af Egiptalande j Assyriam/so þ þr vr Assyria j Egiptalād
og hiner Egiptsku j Assyriam kome/& þr huorutueggiu hiner Egiptsku & vr Assyria munu
Gude þiona. A þm tijmum mun Israel med þm Egiptskum & Assyrijs sialfur þridie vera/
vm þa Blezan sem a Jørduñe mun verda. Þuiat DROTTIN Zebaoth mun bleza þa
& seigia/Blezadr siertu mitt folk j Egiptalande/& þu Assur verkit miña handa og þu Isra-
el mijn Arfleifd.

XX.

Tharkan Sargon
A Þui Aareno þa ed Tharkan kom til Asdod/ so sem þ Sargon Kongureñ A
Assyria hafde hñ vt sendt/& hñ bardest j mote Asdod og yferuañ hana. A
þm sama tijma talade DROTTIN fyrer Esaiam son Amos og sagde.
a huers daglegur ouirdulegr klæd nadur
Far þu & leys þañ a Secken af þijnum lendū/ & drag þijn skoklæde burt af
þijnum fotum. Og hañ giørde so / Gieck nakenn og berfættur / Þa sagde
DROTTIN.
Lijka so sm̄ þ miñ Þion Esaias geingr Naken & berfættr/til Merkis & Storundra þrig-
gia Aara/yfer Egiptū & Blaland. Eins so lijka mun Kongureñ j Assyria burt drijfa hina
Herteknu Egiptalandz/& burt drijfa bæde Vnga & Gamla/ Nakta og Berfætta af Mor- B
Egiptaland Blaland
landi/ medr alsberum Bakhlutū/Egiptalande til skamar. Og þr munu skelfast & skamast
sijn vegna Blalandz/vppa huert þr vonudu/Og þar j mot Blaland vegna Egiptalandz/
vt af hueriu þr hrosudu sier. Og þr jñbyggiarar þessarar Eyar munu seigia a þeim sama
tijma. Er þ vort traust/þangat ed vier flydum til hialpar/so ad vier frelsader yrdum fyrer
Kongenum j Assyria. Huersu finligaña erum vier vndankomner?

XXI.

A ÞEsse er sa Þungen yfer Eydemørkena vidr Siaafuarhafuit. Lijka so sem
eitt Stormuidre kiemr vr Sudre/ ꝥ er vm snyr øllum hlutū/ so kemr pad og
lijka vt af Eydemørkeñe/ j burt vr einu ogurligu lāde. Þuiat mier er vijsud
einþūg Syn/ Eiñ Forsmāareñ kemr j mote ødrū/ Eiñ Fordiarfareñ i mote
ødrū. Drag vpp hingat þu Elam/ vmkringdu hana Madia. Eg vil eirn
enda giøra a Allre Anduarpan. Þar fyrer eru mijnar Lendar fullar af
Nrygd/ og Angist hefur høndlat mig/ so sem eina þa ed Fæder. Eg beyge mig þa eg heyre
þat/ ꝛ skielfist þa eg sie ꝥ. Mitt hiarta ꝥ skelfuist vid/ Ognanen hefr hrædt mig/ a Nott-
eñe hefe eg þar ongua Roo fyrer. Ja/ Bw þu eitt Matbord til/ Lattu vaka a Vardhalldz
holnum. Etid ꝛ Drecket/ Taked ydr vpp þier Høfdingiar ꝛ beret Feitt a Skiølldūna.

Babylon þetta er talat i mot Babilon

Elam Madai

a Babilon) kallast Gudz Kornlaþue/ þuiat hann vill þreskia sūdur slaog mellū hana

B Þuiat DROTTIN seiger so til min. Far þu ꝛ set eirn Tilsionar mañ/ og huad hañ
sier þa seige hñ þier ꝥ/ Eñ hñ sier Reidmeñ rijda/ ꝛ reña a Hestum/ Osnū og Vlfaulldum/
og hefur giætr þar vppa mz miklu athygle/ Og eitt Leon kallade/ DROTTIN/ eg stend
a dagiñ mz jafnade vppa Vøkuhædeñe/ og set mig vppa mitt Vardhalld vm allar Nætur/
Þa sia þu/ ad þar kemr sa sem sier lætur aka a einum Vagne/ hñ giefr suar ꝛ seiger/ a Ba-
bilon er fallen/ hun er fallin/ ꝛ allar Likneskiur hennar Skwrgoda ero nidr slegnar til Jar-
C dar. Minn kiære Kornlæfe/ þar ed eg þreske vppa. Huad eg hefi heyrt af DROTTNI
Zebaoth/ þm Gude Israels/ ꝥ sama kuñgiøre eg ydur.

Apoc. xiiij.

b Nott) þad er/ Myrkur/ Hrelling og Harmkuælis tijd fyrer Guðlausu saker

Þesse er sa Þungen yfer Duma. Til mijn var kallat vt af Seir/ Vøkumadr/ Er Nott-
en ecke ad mestu vmliden? Vøkumadr/ Er Notten ecke liden? Eñ Vøkumadurenn sagde.
Þo Morgunen kome þa mun ꝥ þo samt Nott vera/ þo at þier spyriet ad þui/ þa munu
þier þo j gien koma/ ꝛ spyria eñ ad þui hinu sama j añat siñ.

Arabia

Þesse er sa Þungen yfer Arabia. Þier munut byggia vti Skogienum j Arabia/ a vegi-
D num til Dodanim. Mæted hinū Þyrsta ꝛ færet honum Vatn/ þier sem bygget i Landenu
Thema. Biodet fram Braudet þm ed flyia/ þuiat þr flyia fyrer Suerdeno/ Ja/ fyrer nak-
tu Suerde/ Fyrer þm vppspenta Boga/ Fyrer þm mikla Ofridnū. Þuiat so seiger DRO-
TTIN til mijn/ ꝥ eñ a einu Aare/ lijka so sem ad eru Aaren Daglaunarans / Þa skal
su Vegsemdarpryden Kedar j burt suiptast/ og þr Bogmeñ sem epter eru ordner af Kopp
unū j Kedar skulu færre verda. Þuiad DROTTEN Israels hefr ꝥ talad.

XXII.

A ÞEsse er Þungen yfer Siōardalnum/ Huad er ydur/ at þier hlaupet so vppa
Ræfren? Þu varst full med Glaum/ ein Borg full af Folke / ein gledelig
Borg. Þijner Helslegnu eru ecke med Suerde vegner/ og ecke j Bardaga
drepner/ Helldr eru aller þijner Høfudz meñ fyrer Boganū j burt flyder og
Hertekner. Aller þr sem fundest hafa j þier/ þr eru fangader og lāgt j burt
flyder. Þar fyrer seigi eg/ Fare þier j fra mier/ Læted mig græta Beisklí-
ga/ Omakid ydur ecke ad hugsuala mier yfer þrre Foreydsluñe Dotturennar mijns Folks/
Þuiat þat er eirn Dagr Styrialldar og Fottrodningar og Eydeleggingar af DROTT-
NE DRottne Zebaoth j Sionardalnū/ vegna þss Vndergraptrar Mwrueggsins/ ꝛ þessa
B Heropsins a Fiallenu. Þuiat c Elam kemr þar med Þilnakoffrin/ Vagna/ Mañfioldan ꝛ
Strijdzfolket/ og Kir lætur skijna a Skilldena.

Foreydsla Jerusalem

Jerusalem kallar hñ Sionardal / af þui hun hafde marga Sionarmeñ/ ꝥ er/ Spamenn og Kieñefedur Gudz Ordz. etc.

Og þa mun ske/ ad þijner Kiørdaler munu fuller vera med Vagna/ og Hermenn munu
sijnar Herbuder setia fyrer Portdyrunum/ Þa mun b Fortialldet Juda bert verda / so ꝥ
mun siast a þm tijma þau Vopnen skogarHussins. Og Spiøllen Borgarinnar Dauidz
munu þa mørg siast/ og þier munut Vatnenu vr þui nedsta Vatzdykenu safna. Þier mu-
nut og eirnen telia hwsen til Jerusalem/ Ja/ Þier munut ꝛ eirnen nidurbriota Hwsen til ad
styrkia Mwrueggina med. Og þier munut giøra Vatz grøf millum beggia Mwraña vt
C af þm gamla Fiskedamenum. Þo giæte þier ecke ad honum sm suodan giører ꝛ siaet ecke
vppa hñ sm slijkt til seder a leingdar.

Þar fyrer mun DROTTIN DRotten Zebaoth a þm tijma kalla læta ad þeir skule
Græta ꝛ Kueina/ og Hæret afraka/ og Hrygdar bunade klædast/ Þo ad nu sie þar ecke vt-
D an Glede ꝛ Glaumr/ Naut drepen/ Saudum slætrat/ Kiøt etid/ Vijn drucket (og sagt) c La-
tum oss

a Elam) eru þr/ Parthi og Chaldei

b Fortialld) þ er/ øll hus/ þar þier sioder/ og Vopn og Verir iñe eru/ mun þyrer Ouinenū allt open verda/

Esa. lvi. Sap. vii. i. Co xv.

c Laatum) so spotta þr Spámenn̄ina/ huerier ed þm seigia fra Glötun þyrer Sekna

kum oss Eta z Drecka þui vier Deyum þo a Morgun/Suodant er fyrer Eyrum DROTTINS Allzheriar opinbert/ Nuad gillder ef þisse Misgiørd verdur ydur fyrergiefen/adur enn þier deyed/seiger DROTTIN DRotten Zebáoth.

So seiger DROTTIN DRotten Zebaoth /Far þu og gack jn̄ til hu̇s sem Gialldkeren er/til Sebna Nofgardz meistarans/og seig þu til hn̄s/ Nuad hefr þu hier? Nuerium
heyrer þu til? at þu lætur vtheggua þier eina Steinþro/so sem sa ed sijna Grøf a Nædum E
vppe vt snicka lætur/z sijna Ibyggzing lætur j Steinhellum giøra. Sia þu at DROTTIN mun j burt fleygia þier/lijka sm̄ þ eirn Ofluga madr j burt fleyger ødrum/og yfer þig
dreifa/Og hn̄ mun fleygia þier sem ødrum Leikhnette/langt burt i framande lend þar mun
tu deyia/ þar munu þijner Dyrdliger Vagnar blijfa/mz Forsmaan Nwssins þins Nerra/
Og eg vil vtskwfa þier wr þin̄e Stiett/og eg vil af setia þig af þinu Embætte

Gliakim

Og a þm̄ tijma vil eg kalla min̄ þion Eliakim son Nilkia/ z vil jklæda hn̄ þijnu̇ Kyrtle/
og gyrda hn̄ mz þinu Bellte/og giefa þitt Valld j hn̄s hendr/so at hn̄ sie Fader þra s bygg F
ia til Jerusalem/og Nwssins Juda. Og eg vil d Lyckelen̄ til Nussins Dauidz leggia vppa
hn̄s/Nerdar/so þ hn̄ lwke vpp og eingen aptur læsi/Þ hn̄ aptur læsi og eingen vppluke. Og
eg vil keyra hn̄ eirn fastan Nagla j sterkum Stad/og hn̄ skal hafa þad dyrdar Sæted j sins
Fødurs hwse/so þ heingist vppa hn̄ øll Vegsemd Nwssens hn̄s Fødurs eirne Barna z Barna barna/øll þau sma Ker/og dryckiar Staup/z Allzhattud Nliodfære. A þm dege seiger
DROTTEN Allzheriar/skal sa Naglen j burtteken verda sm̄ fastur stendr j oruggu̇ Stad
so þ hn̄ j sundurbrotne z nidr falle/og at hans Þunge glatist/ Þuiat DROTTEN hann
seiger þad.

d Lyckel) þ hn̄ sie Raadumeistare i stadin hans/ Apoc. iij. Zach. x.

XXIII.

Foreydsla Tyri Jer. xl vij. Ezech. xx vi. xxvij. xx viij.

a Chitim) þ hefr giört Alexāder hinn mikle af Macedonia/so lenguin tijma adr hefr Esaias þ þyrerfied/

b Siafarhaf) þer Tyrus

NEsse er sa Þungen yfer Tyro. Yle þier Skipen Siafuarins / Þuiat hun A
er foreydd/so ad þar er eckert Nws vppe/nie sa nockr s þangat fare/Vt af
Lande a Chitim munu þr þss varer verda. Þeir jn̄byggiarar Eyiañа eru
nu Spaklaater vordner/þr Kaupmen̄ j Zidon sem yfer Nafit foru þeir vpp
fylltu þig/Og huad fyrer Alldine ed vid Sihor/og þ Kornet sem vid Vat
ned vogs þad fluttist jn̄ til hen̄ar/yfer vm mikel Vøtn/.Og þu vart vorden
Kaupstadur Neidin̄a þioda. Þu matt vel skelfuast Zidon/ þt b Siafuarhafed/ Ja/su hin
allra sterkasta vid Nafuit hn̄ seiger/Eg em ei Þungud/eg fæde ecke/þui el eg eirnen eingen B
Vngmen̄i vpp/ z fæde ei neinar Meyar vpp. Lijka sm̄ men̄ hræddust/þa þeir heyrdu vm Egiptaland/so munu þr z hrædast þegar þeir heyra af Tyro/Farit vt a Nafuit/Yle þier jn̄
byggendur Eyian̄a.

Nuort er þ ydu̇ar fagnadar Borg/sm̄ sier hrosar sijns alldurs vegna/Nen̄ar Fætur munu langt j burt flytia hana til ad ferdast. Nuer hefde þ þeinkt/ad þ skyllde Tyro hin̄e Kronudu so ganga/Nuerrar Kaupmen̄ ad þo voru Nøfdingiar/z hen̄ar Varnings men̄ hier
Tijgugligustu j Landinu? DROTTIN Zebaoth hefer þ so fyrer hugzat/ vppa þ ad hn̄
minkade so allt Dramb þrar vegligrar Borgar/og Fyrerlijtanliga giøre alla Tijgnarmen̄
j Landinu. Renn þu j giegnum þitt Land/Lijka sm̄ ærstraumr/ Þu Dotter Siafuarhafsins/þar er eingen̄ Belltis c linde leingur. Nann vtriettir sijna Nend yfer Siafuar hafet C
z skelfer Konga Rijken. Drotten hn̄ bydr yfer Canaan/til ad afmaa þra hina Volldugu/z
seiger. Þu skallt ecke leingr Gløð vera þu hin skam̄ada Jungfru/þu Dotter Zidon.

c (Linde) Þad er/ eingen Valldzstiett/nie Akt walld.

d Þa Alexāder hafde nidur brotid Tyrum hlaut hn̄ ad foreyda Babilon

Neyr d Chitim/Vert til reidu/og far aleidis/Þuiat þu matt þar ei blijfa helldr i Chaldea lande/þar ed eckert folk var/helldr hefr Assur þar Skipa ferder byriat/z Turn þar jn̄e
vppbygt / og hefur þar Nerberge vppsmijdat/en̄ hun er sett til þss at hun ad Velle nidur
broitist/Yle þier Skipen Siafuarins/Þuiat ydu̇ar Velldis makt er nidr broten.

Og a þm tijma mun Tyrus forgleymd verda vm Siotijge Aar/so leinge sem eirn Kongur getur lifuad. En̄ epter Siøtige Aar liden mun kuedit vera eitt Noru kuæde vm Tyro. D
Tak þu Nørpuna og gack j kring i Borgin̄e þu hin forgleymda Noora/haf þu gott lag a
Nliodstreingiunu̇ /og kued vel hætt so ad þijn verde minst aptur. Þuiat epter Siøtijge Aar
liden mun DROTTEN vitia Tyro/so ad hun kome aptur til sin̄a Portlijfues verdlauna/og dryge Nooraner vid øll Kongarijken a Jørdu̇. En̄ hen̄ar Kaupskapr og Portlijfues
laun mun DROTTNE helgat vera/þ mun ei samā dreiget vera j Fiesiodu̇/ og ecke nidr

byrgt/

byrgt/helldur munu þeir sem fyrer DROTTNE byggia/þeckar Kaupeyri hafa/so at þeir
neyte og verde sadder/og sie vel klædder.

XXIIII.

A
SJa þu/DROTTJN giører Landit tomt og j eydi/z kollkastar þui huad
þar er jñe/ z j sundr dreifer þþ Jñbyggiurū/Og þad geingr so Keñemañe- Spadomr vt af
num sem Folkenu/ so Þwsbōdanū sem Þienaranū/so Þwsfreyuñe sem Þio Foreydslu Gydingalyds
nustu konunne / so þm ed Selur sem hinum ed Kauper/so þm ed lanar sem Osee. iiij.
hinum ed Laned tekr/so þm ed Krefr sem hinum ed Skylldugur er/ Þuiad
Landit mun tomt og rænt vera/Þui DROTTJN hefer suoddan talad.
Landed fer hørmulega og spillest/Jardarkringlan þuerrar og fordiarfast /þr ædstu Folk-
sins j Landenu fara til minkuñar. Landit sialft er saurgad af synum jñbyggiurū/þt þr bri-
ota af Logmalenu/og vmskipta Lagasetningūum/og yfergiefa þañ eilijfliga Sattmala.
B Fyrer þ sama þa vppsuelger Bøluanen Landet/þt þr verdskullda þ sem þar jñebyggia/
Þar fyrer þa vppþorna þr Jñbyggiendr Landsins so at fær meñ blijfa þar epter. Þid nya
Vijned þ j burt huerfur Vijnuidureñ hiadnar nidur/og aller sem af hiarta glader voru/þeir
syrgia nu. Gleden Bumbuslattarens er vte/ Føgnudr hiña Gladuæru er vt giørdr/z Gledi
spiled Þorpuslattarens hefer eirn enda. Vid Vijndryckiurnar kueda þr ecke/z godr Dryckr
er þm beiskur ed hñ dreckr. Su toma Borgen er nidurbroten/øll hwsen eru aptur byrgd/so
þ eingen geingr þar jñ. Kallat er epter Vijneno a Strætunum/øll Glede er j burtu/ allur
Føgnudr Ladsins er horfen/Ecke vtan Foreydslan er epter j Borginne blifen/og Borgar
hliden standa j eyde.
Þuiat þ geingr Landenu z Folkenu lijka so sem þa nær ed eitt Vidsmiørs trie er vtplock- Esa. xix.
ad/lijka so sem þa ed lesid verdr epter/nær ed Vijnyrkian er vte. Þeir hiner somu hefia vpp
C sina raust /hrvopa og glediast/ af Siafarhafinu /yfer þre Dyrdar vegsemiñe DROT-
TJNS/Þar fyrer þa Vegsamit nu DROTTJN j Laglondunū/j þm Vteyunū Si-
afarins Þafned DROTTJNS Gudz Jsraels.
Vier heyrum Lofsaung j fra Endimørkum Jardariñar/til Dyrdar hinū Riettferduga. þr Heidnu prijsa
Og eg hlyt ad seigia/Þuernen em eg þa so Magr? Þuernen em eg þa so Magr? Vei mier sa Gud i Stor
þt þr Forsmanarar forsma þ/Ja þr Forsmanarar forsma þ. hopū/eñ af vorru Folke er miøg
Þar fyrer kemur yfer ydur jñbyggiara Ladsins Skelfuing/Grøf og Snara. Og þo at þatt ∗∗∗ giørt
nockur flyde fyrer kallinu Skelfuingariñar/þa mun hñ þo falla j Grøfina/ Komest hñ vr
Grøfiñe/þa mun hñ þo fangadr verda j Snøruñe. Þuiat þau Vindaugū j Hædunum eru
vpplatin/og Grunduellir Jardariñar þr skialfua. Þad mun þui Landenu jlla adfara/og
ecke luckast vel/ og þ mun nidur hrynia. Þad Landit mun vm koll kastast lijka sem druck-
eñ madr/og j burt flutt lijka sem añat Tialldhreyse/þt þþ Misgiorder nidr þryckia þui/ so
þat hlytur ad falla/og kañ ecki ad blijfa.
D A þm tijma mun DROTTJN vitia þess hæfa Riddaraskaparins sem a hædum er/
og þra Jardrijkes Kongaña sem eru a Jørdu. Þad þeir samansafnader verde j eitt Byn-
dine til Grafariñar/og jñeluckter j Fangelsinu/z epter langan tijma lideñ/ þa verdr þeirra
vitiad aptur. Og Tunglit mun fyrerlijta sig/z Solen auduirda sig/þa ed DROTTJN
Zebaoth mun Kongr vera vppa Fiallenu Zion z til Jerusalem/og j Augsyn siña Olldūga
j Dyrdar vegsemdeñe.

XXV.

A DROTTJN þu ert miñ Gud þig Vegsama eg/Þitt Nafn lofa eg/Þui-
ad þu giører Stormerke/Þitt aform j fra fornū tijdū er truāligt z saññar- Þackargiørd fyrer Christi rijke
ligt. Þuiat þu giører Borgina ad Griothrwgu / þa sterku Borgena/ad Esa. xxi.
hun liggur nidur fallen i eirne Þrwgu/Þerbergen þra añarligu/so ad þad
sie ecke leingur ein Borg/og hun verde alldrei meir vppbygd.
C Þar fyrer heidrar þig eitt Mektugt folk/Borgeñar Volldugra þioda
þær ottast þig. Þuiat þu ert Styrkleikur Lijtilmagnans/Styrkleikur hins Vesala j Þør-
mūgiñe/Eitt Skiol fyrer Storuedrenu/Eirn Skugge fyrer Ofurhitanū/nær ed Vijking-
arner Olmast/sem añat Þretuidre vid eirn Þusuegg. Þu læger Þafadañ hiña añarligra/

lijka sem

lijka sem æde hiten giører j heitu stad so þ Hiten vppþurki Wijnnidar kuiskuna Wijkinganna
og Skyen gefe þo samt Skuggann.

Math. xxij. Luc. xiiij. Vpprisan hi/ sa Daudu

Og Drotten Zebaoth mun giøra øllu Folke vppa þessu Fiallenu eitt feitt Gestabod/ eitt B
Gestabod af klæru Wijne/ af Feite/ af Merg/ af Dreggiarlausu Wijne. Og hn mu a þssu
Fialle j burt taka Lijfkæuna/ þar ed allt Folk er med sueipat/ og þa Byrgingena s allar Þi/
oder eru mz byrgdar. Þuiat hn mun Dauda burt suelgia eilijflega. Og DROTtin DR/
otten mun afþurka Tæren af allra Andlite/ og hn mu j burt taka þa Forsmaan sins folks
j øllum Løndu/ Þuiat DROTTEN hefer þ talat.

A þm tijmu mun sagdt verda/ Sia þu/ þar er vor Gud vppa þan vier vonum/ z hn mun C
hialpa oss/ Þad sama er DROTTIN. Vier vonum vppa hn/ so þ vier gleðiu oss og eru
glader j hns Hialpræde. Þuiad Hønd DROTTINS huijlest vppa þssu Fiallenu. En
Moab mu vnder honu j sundr þreskzt verda/ lijka so sm Hælmstra þ sundr þreskist/ og so s
Jardar leir. Og hn mun breida vt sijnar Hendr midt vnder þa/ lijka so sem eirn Sundmadr
breider þær vt til Sundsins. og hn mun lægia þra Vols medur Armleggiu sina handa/ og
beygia þan Styrkleiken yduara hærra Mwrueggia/ og þa forninka/ og j Dupt allt til J/
ardar nidur fleygia.

XXVI.

Ein þackar/ giørd/ fyrer sa/ niasaþn og vpp reisn Christeli/ grar Kirkiu/ og þar mz ein Bæn at Gud viliæþrã ueigis haa vart dæeita

A Þeim tijma mun suodan Kuæde sunget vera j Ladinu Juda. A
Vier høfum eina Ofluga Borg/ hurar Mwrveggerner z Veriurnar
eru Hialpræded.
Latid vpp Dyrnar/ so ad þar inngange þ Riettuijsa Folket/ sem Truna
Vardueiter.
Þu helldr jafna Fride ept' saffarligu Fyrerheite/ Þui men treysta a þig
Þar fyrer þa treystid vppa DROTTIN eilijflega/ þt Gud DROTTEN er eitt ei
lijft Biarg.
Og hn beyger þa somu sem byggia a Hædenc/ þa hææu Borgena nidurlæger hn/ Ja/ hn
nidurlæger hana allt til Jardar/ so þ hun liggr j Dupte.
So ad hun verde mz Fotum troden/ Ja mz Fotum Voladra/ mz Hælu fatækra.
En Vegurenn Rettferdugra er sliettur/ z Fotstijgen Rettuijsra giører þu beina B
Þuiad vier vonum vppa þig DROTTEN a veigenum þina Riettinda/ Hiartas lyst/
ing stendr til þins Nafns og þinar Minningar.
Af hiarta girnust eg þin a Nottine/ þar ad auk mz minu Anda i mier/ vakna eg snemma
til þijn.
Þuiat nær ed þin Rettinde ganga j Landenu/ þa læra þeir innbyggiendur Jardarinnar
Riettvijssena.
En þo ad þm Ogudligum verde Naaden frambodut/ þa læra þr þo ønguа Riettuijsse.
Helldr giøra þr jlla j Riettuijsu Lade/ þt þr sia ecke þa Dyrdar vegsed DROTTens.
DROTTEN þin hønd er vpphafen/ þ sia þr ecke/ en þa nær ed þr sia þ/ þa munu þr
til skamar verda/ j þre Vandlætingu yfer Heidnum þiodu/ Þar ad auk muntu foreyda þeim
mz Ellde/ þar ed þu foreyder þinum Ouinum mz. C
En oss mu DROTTEN Friden til senda/ þt allt huad vier vtrettu þ hefr þu gefit oss.
DROTTIN Gud vor/ þar Drottna en adrer Herrar yfer oss en þu/ En vier hugum
þo alleinasta til þin og til þins Nafns.
Hiner Daudu blijfa ecke Lifande/ Hiner Framlidnu standa ecke vpp
Þuiat þu hefer vitiad þra og af mæd þa/ z ad øngu giørt alla þeirra minning.
En þu DROTTIN fer afram mzal Heidena þioda/ Þu fer einatt afram mzal Heid
ena þioda/ audsyner þina Vegsemd/ og þu kemst langt allt til enda Verallдarinnar.

Joh. xvi.

DROTTIN/ nær ed Hørmungen er fyrer høndum/ þa vitia þr þin/ nær ed þu Agar
þa/ kalla þr sæргrætеliga.
Lijka so sem Olett Kona/ nær ed hun a ad mestu Barn ad fæda / þa hefer hun Hrygd/ D
kallar vpp j sijnu harmkuælu/ So geingr þ oss eirnen DROTTIN fyrer þinu Auglite.
So erum vier og eirnen þungader/ og vier høfum Hrygd/ so ad vier getum varla Andar
drættenum nææd.

Þo getu

Þo getum vier ecke Landenu vidhialpat/og þr byggendr a Jardrÿkenu vilia ecke falla.
Eñ þiner hiner Daudu munu Lifua/og medur Lÿkumunum vppaptr rÿsa.
Vaket vpp Lof seiget / þier sem liggiet j Jordu luckter/Þuiat þin Døgg er su Daugg
hins grœna Vallarins/eñ þu munt þui Daudra Landenu nidr kasta. Vpprisā dauðra.
Far þu mitt Folk jñ i þitt Suefn hws/og lyk aptur Dyrnar epter þier / Geym þig þar
vm litid Augabragd/þangat til ad Reiden er hiageingen.
Þuiat sia þu/DROTTEN mun vtganga af sinum Stad/til ad vitia þeirrar Illgirne yfer þa sem byggia i Landenu/So þ Landit mun opinbera þra Blod/og ecke leingr fela þa sem drepner eru þar jñe.

XXVII.

A A Þm tÿma mun Drotten vitia mz sÿnu hørdu mikla ⁊ sterka Suerde/bædi Vitiun þrāna mektugu Kongarÿkiaña.
þess Leuiathās sem eirn sliettur Nøggorm er/⁊ þss Leuiathās s̄ eirn biugr
Nøggorm er/og hñ mun drepa þañ Drekan sm̄ j Sionum er.
A þm tÿma mun sunget vera af Vÿngardenum hins besta Vÿnsens/ Christelig Kirkia.
Eg DROTTJN geyme hñ/⁊ vøkua hñ snarliga so hñs Laufblød misst
est ecke/Eg vil bæde Dag ⁊ Nott biuara hañ.
Sudhñ er mier Reidr/Eg villda eg mætta beriast vid Þyrnena ⁊ Klungred/ þa skyllda
eg ruska til þra/og breña þa vpp med øllu/Hñ helldr mier vid miñ Styrkleik/og lætur mig
mz Fride vera/Friden mun hñ þo giefa mier.
B Þad mun þo lÿka vel þar at koma/þ Jacob mun jñrætast/⁊ Jsrael Blomgast ⁊ grænkast so ad þr Jardrÿket mz Auøxtum vppfylle. Huort verdr hñ þo ecki slegen/lÿka sm̄ at slæge hñ hñs Ouiner? Huort verdr hñ ecke i Hel sleigen/lÿka sem ad i Hel slæge hñ hñs ouiner? Helldr dæmer þu þa mz stillingu/og lætur þa lausa/nær ed þu hefr Angrat þa medr þinum huøssū Vinde/einkum mz þinū Austanvinde. Þar fyrer þa munu Synder Jacobs fyrerlætast/og þ er su Nytsemen þar vt af þ hñs Synder verda i burt teknar/j þui/þ hann giører alla steina Alltarisins/lÿka so s̄ sundurmolada Steina at Øsku/so at þar blÿfa ecke nein Likneskie nie Skwrgod leingr.
C Þuiat su hin sterka Borgen mun i eyde verda/þau hinu fagru Herbergen mūu yfergefin og foreydd verda/lÿka sm̄ eñur Eydemørk/su ad Naut munu þar i Grashaga vera og huÿla sig/⁊ þar Hrÿs kuistū af bÿta. Neñar blomstr mū af þurk i sundr myliast/so ad Konr munu koma og kueikia þar Ellda mz. Þuiat þ er eitt Fauÿst Folk/þar fyrer mun ⁊ eirnen sa sem þa hefer giørt ecke i Briosti keña vm þa/og hñ sm̄ þa hefer skapat mun ecke vægen vera vidr þa.
D A þm tÿma mū DROTTEN vtkasta/i fra Strendeñe þss Vatnsins/allt til Lækiarens Egipti/og þier Jsraels syner munut saman safnader verda eiñ epter ødrum. Samāsafnā Christnīnar
A þm tÿma mun blæsit vera med einum miklum Herlwdre/þa mūu ⁊ koma hiner fortopudu vr Landenu Assyria/og hiner vtreknu i Egiptalande/og mūu tilbidia DROTTJN vppa þui Heilaga Fiallenu til Jerusalem. Lwdr Euangelij.

XXVIII.

A WEJ þre prydeligre Coronu hiña Fordrucknu af Ephraim/þm følnudum Spadomur vm Fordiørþun fra Sal Manassar og Senacherib
Blomstrū heñar listiligrar Pryde/huer ed stendr a Hædeñe vpp yfer einum
Feitum dal/þra hiña sømu sm̄ vm koll vellta af Vÿneno. Sia þu/ at eiñ
Sterkr Vollldugr mañ af DROTTNJ/lÿka s̄ ein Hagl hrÿd/ lÿka sm̄
eitt skadsamt hretuidre/lÿka s̄ eirn ærfoss dyniāde Vatna/mū hñ mz Valldi
jñlæten i Landit/so þ hin prydeliga Coronā hiña Fordrucknu af Ephraim verde mz fotum nidurtroden/og þ følnada Blomstret heñar liufligrar Pryde/huert ed stendr vpp yfer einum feitum Dal/mun vera lÿka sm̄ Frosthiela a Sumartÿma/ hū ed nidrbrædnar þa ed hun siedst eñ hāga a sÿnum kuiste.
B A þm tÿma mun DROTTEN Zebaoth vera ein elskulig Corona/ og eirn prydeligr Krans þui sÿnu Folke sem epter er blifuet/og þm eirn Ande Domsins sm̄ i Domenū sitia/ og Styrkleikr þm sm̄ i fra Strÿdenu koma aptr til Borgarhlidsins.

Þar med

Þar mz eru þesser ꝯnnen Vijngalder vordner/⁊ hrasa af sterkum Dryck /Þuiat huorer tueggiu Presturen og Propheten eru galder af Dryckiuskap/Drecker j Vijnenu/og detta vm koll af sterkū Dryck/þr galast i Spadomenū/~~⁊ drynia fram þ~~ Doms atkuædet. Þuiad øll Matbord eru full mz Spyiu og Opeckt/vti øllum stødum. C

vtspya

Huerium skal hn̄ þa kenā þa vidurkenningena? Huerium sk hn̄ þa giefa ad skilia þa Predikunena? Þeim sem afuander eru af Miolkenē/þm sem i burt tekner eru af Brioslunum/ Þuiat (þeir a seigia) Biodtu hier/ Biodtu þar/ Biodtu hier/ Biodtu þar/ Bijdtu hier/ Bijdtu þar/ Bijdtu hier Bijdtu þar/ Hier nockud litid/ þar nockut lijtid.

Fatækum verdur Euangelium predikad/ ⁊ þeir Spottarar

Nu vel/hn̄ mū eitthuat sin̄ mz Naadgiørnū vørū/⁊ mz aannarligre Tūgu tala til Folks þssa/ hueriu ed þetta verdr nu Predikad/þa hafa þr huijld/þa endurnæra þr sig/sem af mæde eru af sier komner. þa sitia þr vm kyrt/og vilia þo ecke suoddan Predikan. Þar fyrer skal þm eirnen ord DROTTINS jafnt so verda/Biodtu þar/ Biodtu hier/ Biodtu þar/ Biodtu hingat/ Bijdtu hier/ Bijdtu þar/ Bidtu hier/ Bijdtu þar/ Hier nockudlijtid/ Þar nockut lijtid/Suo ad þr i burt gāge / og a bak aptur falle/ Foreydest/ Fiøtrader og Fangader verde.

Af þui þa heyret nu Ord DROTTINS þier Spottarar/þier ē Drottnet yfer þssu D Folke sem til Jerusalem er/þt þier seiget suo/ Sattmaala høfū vier giert vid Daudā/og sāttmaal hafit vid Heluijted/nær ed Vatnzflodit ad kemr/þa mū þ ecke yfer oss koma. Þuiad vier høfum Lygena giørt oss ad Athuarfe/og Hræsnena vora Hlijfdaruernd

Spadomr vm Steinen Christi. Psal. cxviij. Rom. x. Act. iiij. i. Petr. ij.

Þar fyrer seiger DROTTIN DRotten. Sia þu/Ad eg legg j Zion eirn Grūduallarstein/eirn profunar Stein/eirn kostuligan hyrningar Stein/sem vel er Grundualladur/ Huer hn̄ truer sa flyr ecke. Og eg mun Domen setia til mæles Snoru/ og Riettuijsena til Viktar. Þa mun Haglet þ falska Athuarfuet fordrijfa/og Vøtnen skulu þre Verndar hlijfdenē j burt fleyta. So ad yduar Sattmaale vid Daudā verde laus/⁊ yduart samtak vid Heluijted hafue ønguan stad. Og nær ed Vatzflodet kemr/þa mun þ yfer ydr dynia/jafnsnart ē þ kemr þa mū þ ydr j burt taka. Kemr þ a Morgne dags þa skier þ at morgne dags/ Lijka so eirnen huert þ kemr Daga edr Natur. Þuiat alleinasta Þuingunen gefr Skilningen/ til ad merkia Ordet. Þt Sængen er so þrøng ad þar veiter ecke af/og Abreidan suo stutt ad þr verda ad kreppa sig þar vnder. Þuiat DROTTIN mun taka sig vpp lijka so E sem a fiallenu Prazim/og reidast lijka sem j Dalnum Gibeon/so ad hn̄ giøre sitt verk med einum ødrum hætte/og þ hn̄ giøre sitt Erfuide mz ødru mote.

Prazim Gibeons Dalur. Josue. x. ij. Reg. v. j. Par. xv.

Þui læted nu af ydrum Spieskap/so ad yduar Fiøtran verde ecke hardare/Þuiat eg hefe heyrt eina Foreydslu og Afmaaning/sem skie mū af DROTTNI DRottne Zebaoth i allre Verølldenē.

Læted ydur j Eyrum loda og heyret mina raust/hygged vel ad þui og heyred mijna rædu Huort Plæger eda Eriar/edur Erfuidar eirnen Akurkarlen mz jafnade sin̄ Akur til Kornsædis. Er ei so/ad þa nær ed hn̄ hefer giort hn̄ jafnsliettan/þa sær hn̄ Kornen/og dreifer F Frænu/og sær Hueitenu ⁊ Byggenu/einu sierhueriu j þan̄ stad ed hn̄ vill hafa þ/og þær adrar Grasa jurter i sin̄ stad. Lijka so Agar þa þra Gud med Dome/og menntar þa/þuiad Jurta fræet þreskist ecke mz Þustum/ suo verdr og ecke Vagnhioled dreiget yfer Kornsæded/helldr sla þr þ Jurtra sæded i burt af mz einum Vende/og þau smaa Frækornen mz einum Kepp. Þeir Mala þ so ad þar giørest Braud af/og i sundr þreskia þ ecke so med øllu ad þ verde ad øngu/lijka sem þa nær ed þ yrde med Vagna Hiolum og Hesta fotum j sundur mared. Suodan sker eirnen af DROTTNI Zebaoth. Þuiat hn̄s raad er Dasāligt/ og kemr þui Merkeligāa af stad.

XXIX

Spadomr vm þeirri sijdustu Foreydslu Jerusalem/Þui Ariel merker hier Jerusalem

WEi Ariel/Ariel/þu Borgen Herbudana Dauidz/Þier halldet Artijder og G Helga daga. En̄ eg vil veita Angist Ariel/so ad hun sie hrygg og syrgiande/og hun skal mier ein riett Ariel vera. Þuiat eg vil vm kringia þig/og angra þig mz Heruirke/og Torfvegge giøra læta til vmsaaturs kringum þig. Þa so skaltu nidr lægd verda/⁊ vr Jordu tala/⁊ vt vr Molldardupte medr þinu maale Møgla/so ad þin raust sie lijka sem eins Galldra mans nedan vr Jordunē/og burt vr Molldinē vthuæsa þinu Maale. Og sa man̄fiølden sem þier

mun j sund

mun j sundr dreifua/mun so margr vera sm̄ Molldat ryk/og sa fiølden Vijkingaña sm̄ fiu-
kande Agner/og þ samaskal snart og skyndeliga skie. Þuiad þijn mun af DROTTNE
Zebaoth vitiad verda/ med Storuidr e/ z Jardskiálfta og miklum Reidarþrumum/mz Sto- Romueriar
rmuinde og Ouedrattu/og mz loga þss foreydanda Elldsins.
B Eñ lijka sem ein Syn a Nottiñe i Suefnenū/so skal vera sa fiølden allra Heideña Þio- Ein Hofan i gegn þm̄ Romuersku
da sem Strijda a mote Ariel/asamt med ollu þeirra Lide og Heruirke/sem hñ Angra z vm
sitia. Þuiat lijka so sm̄ ad Hungradañ Dreymer þ hñ þikest Matar neyta/Eñ nær ed hañ
vacknar þa er hñs Sala samt Tom. Lijka sm̄ at Þyrstañ dreymer þ hñ mune Drecka/Eñ
nær ed hñ vaknar þa er hñ Mattlaus og Þyrstur. so skal vera allr sa fiølden Heideña Þi-
oda/sem strijder a mote þui fiallenu Zion.
Verdet Felms fuller og nidurslegner/Forblindet ydr/og verdit Druckner/ og þo ecke af Blindleiki og Forherding Hyndinga
Vijnenu. Vm koll velltit/þo ecke af sterka Dryck. Þuiat DROTTJN hefer jnskeinkt
ydur eirn Anda þss fasta Suefnsins/og til lukt ydvar Augu/ydra Spamēñ og Høfdingia/
a samt þm Siaendū hefer hñ blindat/ so þ Sioner allra ydra Spamaña munu vera lijka
sem ord eirnrar Jnciglaðrar Bokar/Huer hellst/ef ad hun verdr/feingen þm ed lesa kañ/z
sagt so/Les þu hana/Og hañ seiger/Eg kañ ecke þuiat hū er Jnciglud. Eda lijka so sm̄ þa
nær ed hun yrde þm feingen sem ecke kañ ad Lesa/Og hñ segde/ Les þu hana/z hiñ suarar/
Eg kañ ecke ad Lesa.
C Og DROTTJNN seiger / Þar fyrer ad Folk þetta nalæger sig til mijn med sijnum Math. xv.
Muñe/og Heidrar mig mz sijnum Vorū/eñ þra Hiarta er langt fra mier/ og Ottast mig
eptermaña vppsetningum sm̄ þr keña. Þar fyrer vil eg og eirnen vndarliganna vmganga i. Cor. i.
mz þessu Folke/Ja hid allra vndarligasta og sialldsijniligasta/so ad Speken þra Spekinga
vnder gange/og þ Skynsemin Vitringaña forblindud verde.
Vei þeim ad dulder vilia vera fyrer DROTTNE/til ad fela sijna asetundan/og sijna
giørninga ad hallda i Myrkrenu/og seigia/Huer sier oss? z hū þecker oss? Hūnen erū þier
so vmsnūner? Lijka so s̄ þa ad hugrade Moorin̄ Leirsmidsens so / z þ Verkit segde af sij-
num Meistara/Hañ hefer mig ecke giørt/Og Leirpottureñ segdi af sijnū Smid/Hñ þecker
mig ecke. Nu vel/Þad er nu vm eina miøg litla stund at giøra/þa skal a Libanon eitt sliett a Libāon ier Jerusalem huer ed af Libāns vidi var bygd
lende verda/z þ Sliettlendet skal fyrer Skog reiknat verda.
D Þuiat a þeim sama tijma munu hiner Daufu heyra orden Bokariñar/og Augun blind
ra munu sia vr Myrkrenu og Dimuñe/ z hin Fatœku mūu ad nyiu glediast i DROT- Kallan Heidingia til Truariñar
TNE/z hiner Fatœku medal maña munu glader vera i þm Heilaga Jsrael/nær ed þr
Vijkingarner hafa eirn enda/og þ mun vtgiørt vera vm þa Spicarana / og ad þr aller af
mader verde sem vaka til þess ad vppbyria b Mœdūa/hūier at þ giøra at meñerner syndgast b (Madur) rangā lærdom og verk
fyrer þa Predikā/og veita þm epterfør sem þa asaka i Portenu/og burt snua fyrer Lygar i
fra hinū Riettferduga.
E Þar fyrer seiger DROTTJN/sem frelsat hefer Abraham / so til Hwssens Jacobs.
Jacob skal ecke meir til skamar verda og hñs Andlit skal ecke meir skamast sijn/ Þuiad nær
ed þr sia sijn Børn/þau verken miña handa a medal sijn/þa munu þr Helga mitt Nafn/og
þr munu Helga þañ hiñ Heilaga i Jacob/og Ottast þañ Gud Jsraels. Þuiat þr sm̄ sod-
an villu anda hafa/munu Skilningen mztaka/z þr Þuættararmunu sig menta lata.

XXX.

A WEJ þeim frahuersum Børnum/seiger DROTTJN/sm̄ an mijn taka Amininng til Truariñar og otta Duottens
sitt rad/og an mins Anda Hlijfdar leita/til ad auka eirne Syndeñe yfer
adra. Þeir sem ofanfara j Egiptaland og adspyria ecke miñ Muñ/so ad
þr styrke sig med Magt Pharaonis/og hlijfe sier vnder Skugganū Egip
talandz. Þuiat sa styrkleikureñ Pharaonis skal ydr til skamar snuast/og
su hlijfden vnder Skugganū Egiptalandz ad Sman verda. Þeirra Høfd
ingiar hafa vel verid til Zoā/og þra Sendebod hefer komed til Hanes. Eñ þr hliota þo
aller til skamar at verda/yfer þui Folkenu s̄ þeim kañ eingen hialp at vera/eige til styrks
nie gagns ad koma/helldr alleinasta til Skamar og Hadūgar.
B Þesse er sa Þungen yfer þm Dyrunum/sem i mote Sudrenu fara/ Huar ed eru Leon og
Leona Jnñ/

Leona Iñut/Ia/Nodrur og gloande Flugdrekar/i Landenu Hørmungariñar ⁊ Harmkuæ
leſins. Þeir flytia ſitt Godz a Hryggium Folaña/og ſijna Fieſiodu vppa Bake Vlfualld
daña/til þeſſ Folkſins ſm̃ Þm kañ ecke neitt gagn ad vera. Þuiad Egiptaland er einſkis
Rahab er Egiptalād og kallaſt ſtærelat Jere. xi. Amos xij.
vert/og Þra Hialp er forgiefens. Þar fyrer Predika eg þar ſuo vt af /ad Rahab ſkal ſitia
kyrr þar til

So far þu nu/og Skrifa þ fyrer Þm a eitt Spialld/og teikna þ j eina Bok/ſo ad þad
ſie og vare vm Alldur ⁊ ad Eilijfu. Þuiat þ er Ohlydet Folk og Lygen Børn/þau ſem eckı
vilia heyra Løgmaal DROTTENS/helldur ſeigia til Siaarās/Þier ſkulut ecke ſia/og
til Tilſionarmañaña/Þier ſkulut ecke ſkoda oſſ þañ rietta Lærdom. Eñ Prediket oſſ huad
þægeligt er/Skodet oſſ Flærræde. Vijket af Veigenũ/Farit i burt af Brautiñe/Latid þañ
hiñ Heilaga Iſrael vpp heyra hia oſſ.

Þar fyrer ſeiger ſa hiñ Heilage i Iſrael ſo/Med þui ad þier forleggit Þtta Ordit/ og E
forlatid ydur vppa ydart eigit ſiñe og Of ſtæke/ og ſtæret ydur af þui/ þa ſkal ydar ſoddan
Odygd vera/Lijka ſē ein Sprunga vti haum Mwruegg/nær ed hun tekur at vaxa/þa mun hũ
miøg ſnarliga og oforuarandis jñdetta og nidur hrynia. So ſem þa eirn Leirpottur verdꝛ
(ɛ kyrkꝛr) þ er/at lijda mz Þolinmæde og von
j ſundur brotiñ/ſo þ hñ j ſundur molade hñ og uægde honum ecke/ſo ad vt af hñs brotũ fyn
deſt eckert Skurn/þar Elldz glod mætte jñebera fra Elldſtadnum/edur Vatne med auſa vr
einũ Bruñe.

Þuiat ſo ſeiger DROTTEN DRotten/ſa hinn Heilage i Iſrael. Ef ad þier vęred D
ɛkyrrer/þa yrde ydur hialpat. Þui fyrer Kyrrlæted ⁊ Vonena mundut þier Auſluger vera.
Eñ þier viliet ecke / ⁊ ſeiget/Nei/helldꝛ vilium vier a Heſtum vndan flyia(þar fyrer munu
þier ⁊ flotta meñ vera)og a Gønguørunum vilium vier rijda(þar fyrer þa munu ydrer of=
ſækiendꝛ ofurfalla ydur)Þuiad Þuſund af ydur mun flyia fyrer Heitingar ordum eins Þra/
Ia fyrer fim̃ møñum munu þier aller flyia/þangat til ad þier verdit epter/lijka ſē eitt Ma=
ſtur trie vppa haa fiollum/og ſo ſm̃ ein Merkisſtaung vppa einu Berge.

Fyrerheit Gudligrar hialpar
Þar fyrer bidleikar DROTTEN vid/ad hñ ſie ydur Myſkunſamꝛ/⁊ hefꝛ ſig þui vpp
ad hñ ſie ydur liknſamur/ Þuiad DROTTEN er eirn Gud Domſins/Sæler eru aller
Þr ſem hñs bijda. Þuiat Folket Zion mun til Ieruſalem byggia/Þu munt eige græta/Hñ
mun þier Myſkunſamꝛ vera/nær ed þu kallar/Hñ mun þier Andſuar giefa jafnſnart þ hñ
heyrer þ. Og DROTTEN mun ydꝛ i Hørmugiñe Braudit/⁊ i Angiſtiñe Vatnet ge=
fa/Þuiat hñ mun þiñ Læremeiſtara ecke meir i burt flyia lata/helldur munu þin Augu ſia E
þiñ Læremeiſtara/og þin Eyru munu heyra þ ordet a bakþier talat/ Seigiāde Þetta er ſa
Gudz Ord
Vegureñ/þañ ſama gāgit/og hneiget huerki til Hægre nie til Vindſtre handar.

Og þier munut ſaurga ydra Silfrada Afgude / ⁊ Þm Gylline klædũ yduara Likneſkia
munu þier i burt kaſta/lijka ſem Opecktarſaur/⁊ ſeigia til Þra/far i burt. Þa mũ hñ þinu
Sæde þui ed þu hefur i Akureñ ſaad Regnit giefa /⁊ Braudet af Akurſins jñkomu/og þeſſ
hins ſama allznækter. Og þitt Fie mũ ſier a Þm tijma Fædſlu fa i einum vijdlendũ Gras=
haga/Þeir Vxar ⁊ Eyker ſem Akurlønden yrkia/munu ſam meingat Korn eta/huert ad
hreinſad er med Vindſkofluñe ⁊ Kaſtrekuñe/og vppa øllum Hafiollũ og Storhædũ munu
adſkilianliger Vatzlæker framfliota/a tijmanũ Þſſ mikla Mandræpſins/nær ed Turnarner
nidꝛ falla/Og Lioſet Tunglſins mun vera lijka ſm̃ Lioſit Solariñar/ Og Solar Lioſit mũ
Siøfallt ſkiærra vera eñ nu er þad/a þeim tijma/nær ed DROTTIN bindꝛ vm Sárin
ſins Folks/og græder Þra Akomꝛ.

Foreydſla Þra Aſſyrijs
Sia þu Nafnit DROTTINS kemꝛ vt af fiarlægd / Hans Riede hun breñur ⁊ er F
miøg þung ad bera/Hñs Varer eru fullar mz Grimd/og hñs Tunga ſem eiñ Foreydande
Elldꝛ/og hñs Andarblaſtꝛ lijka ſem eirn dyniande Vatzſtraumꝛ/huer ed tekꝛ allt vppa mid=
ian Hals/til ad ſundur dreyfa Heidnum þiodũ/þangat til ad þær verda ad øngu/og dreifa
Folkẽu hingat ⁊ þangat/ medꝛ Beiſltaumũ i Þra Kialkũ. Þa munu þier ſyngia lijka ſm̃ a
eirne Storhatides Nott/og gledia ydur af Hiarta/Lijka ſo ſem þa nær ed þier gangit med
Þijpna hliodum til Fiallſins DROTTENS/til hins Ofluga Iſraels.

Og Drotten mũ heyra lata ſina Dyrdliga Rauſt/ ſo ad Þr ſiae hñs vtrieckañ Armlegg
medꝛ Reidugligre Ogn/og mz Loga Þſſ foreydāde Elldſins/mz Geiſlũ/ mz ſtrijdu Regni ⁊
ſtoru Hagle. Þt Aſſꝛ mũ ſkielfaſt fyrer Rauſt Drottins hũ hñ ſlær mz Vendenũ/Þt Von= G
duriñ mũ mz øllu i giegn vm ganga/⁊ keint ahæfa/nær ed Drotteñ mũ hñ koma lata yfer
hñ/medꝛ Bumbũ og Hørpum/ og allz ſtadar i mote Þm ad ſtrijda. Þuiat Grøfen er þegar

i Giærdag reidubuen/Ja/su hin sama eirnen Kongenum fyrer buen/Diup og nogu vÿd/so
er ⁊ su Byggingen þar jñe Elldꝛ og noglegꝛ Breñevidꝛ Sa Andarblæsturiñ DROTT-
JNS mun vpptendra ꝥ/lÿka sm̄ adra Breñesteins Afræs

XXXI.

A VEJ þm sm̄ ofanfara i Egiptaland sier þar fulltings äd leita/treystandi Atrunadar trauft mañligrar hialpar
vppa Vÿghesta/og vona vppa Nervagna/þui þr eru þar so marger/og a
Riddarana af þui þr eru miøg Sterker/⁊ hallda sig ecke til hins Heilaga
i Jsrael/og leita ecke DROTTJNS. Eñ hn̄ er vitur/og tilsender O-
giæfuna/og vmuender ecke sijn Ord/helldur mun hn̄ taka sig vpp i giegn
Hwsenu þra Jllskufullra/og i giegn Hialpeñe þeirra Jlluirkiaña. Þuiad a Jllutrkia) þer/ Gydingar
B Egiptaland er Madꝛ og eingen Gud/og þra Vÿghestar eru Kiøt og eingenn Ande. Og þr sem slÿkrar
DROTTEN mun sijna Hønd vtrietta/so at sa hrase sm̄ Hialpena veiter/og hn̄ s̄ hial- hialpar leitudu
pat verdꝛ/nidꝛ falle/so ad þr aller til samans tortyneſt.
Þuiad so seiger DROTTEN til min/Lÿka so sm̄ eitt Leon ⁊ eirn Leons Huelpꝛ gren
iar yfer siñe Brad/nær ed fiølden̄ Fiarhirdaraña kallar at hm̄ þa skielfist hn̄ ecke fyrer þre
kallan/hn̄ er ⁊ eirnen ecke Hrædꝛ fyrer þeirra Mañfiølda. lÿka sa mun DROTTJN
C Zebaoth ofanstijga at Strÿda/vppa fiallenu Zion/og vppa hn̄s hædum. Og DROTT-
EN Zebaoth mun veria Jerusalem(Lÿka sem at Fuglarner giøra mz Vængiunū)hlÿfa
heñe/Frelsa hana/og ganga i kringū i heñe/⁊ hialpa heñe vr vanda.
Snued aptur þier Jsraels syner/þier sm̄ miøg erud fra horfner. Þuiad a þm tÿma mū
huer sem eirn i burt kasta sinum Silfrudū og Gylltum Skwrgodū/ hū ad yduar hendꝛ høf- Assur
du giørt til ad Syndgast. Assur hn̄ skal falla/ecke fyrer mans Suerde/ ⁊ skal foreyddꝛ va Esa. x. xxx vij
D ecke fyrer mans Suerde/Og þo mū hn̄ fyrer Suerdenu flyia/⁊ hn̄s æsku meñ munu Skatt
gillder vda/Og þra b Hellusteirn mun af hrædslu i burt fara/og hn̄s Høfdingiar munu fy b Hellusteirn) þer/ Kongꝛ þra
rer Merkenu a flotta hallda/seiger DROTTEN sem til Zion hefur Elld/og til Jerusa-
lem eirn Ellz c Ofn. c Ofn) þer/sa sem til Jerusalem a heima

XXXII.

A SJa þu/ þar mun eirn Kongꝛ rÿkia/Rettuÿsena til ad vpphefia/og høfdin-
giar munu þar Drottna/Rettinden ad efla. So ad huer madꝛ mun verda
so s̄ sa ed fyrer Vinde er foruaradꝛ/og so s̄ sa ed fyrer Steyperegne er jñe
byrgdꝛ/so sm̄ Vatzlækꝛ a Þurrlende/og so sm̄ Skugge mikels Hellubiargs
i þurru lande. Og Augu þra sm̄ Sia munu ecke læta blinda sig/og Eyru
þra sem til heyra munu giæta at þui/⁊ þr sm̄ oframsyner eru munu hygg-
inde læra/Og Tungan þra sem Stama mun skyrt og skilet tala. Eirn Heimskur madur
mun ecke leingꝛ Høfdinge kallast nie Agiarn madꝛ eirn Herra kalladꝛ verda. Þuiad hinn
Heimske seiger vt af Heimskuñe/og hn̄s Hiarta vmgeingst mz Ogiæfuñe/so at hn̄ vppbyrie
B Hræsne/og Predike Villudom af DROTTNE/vppa þat at hn̄ vthūgre þær Hungrudu
Saler/og bañe hinum Þyrsta at drecka. Þuiat stiornan hins Agiarna er øngū nytsamleg
Þui hn̄ siñur vppa Prette til Fordiørfunar Farædū/mz følskum ordum/þa ed hn̄ skal tala
Rettinde vegna hins Fatæka. Eñ þr Høfdingiar munu ꝥ hugsa sem Høfdingiū hæfer/og
blÿfa þar vid.
Standit vpp þier Stolltar Kuiñur/Heyret mina raust/þier s̄ so athugalausar eru. Lær- Ein Jdranar Aminting
tid ydꝛ i Eyrum loda mina Rædu/Þat er vm eitt Ar ⁊ Dag ad giøra/þa munu þier hinar
vgglausu af Hrædslu skialfa / Þuiat þar verdꝛ eingen Vÿnyrkia/Þar verdꝛ og eingen Jn̄
C safnan. Hryggest þier Drambsømu Konur/Skialfet þier hinar athugalausu/Þar er fyr-
er høndum af Klædū at fara/als berum ad vera/og ad vppstytta sig vm sinar Lendar. Nar
mur mun vera Akursins vegna/Ja vegna þess lystelega Akursins/vegna þess hins Friosa-
ma Vÿngardsins/Þuiat a Akurløndū Folks mins munu vpp vaxa Þyrnar ⁊ Jllgresi/þar
ad auk vppa øllum Gledehwsū hiñar gladuæru Borgar/ Þuiat Tignar Herbergin munu
yfer gefin vda.⁊ sa Borgar mwguriñ mū at øngu verda / so at þr Turnarner ⁊ þau sterku
Vÿgē vde Jardgryfiur æfinlega/⁊ Villedyraña Fagnadar stadꝛ/ Hiardariñar grashage.
Þāgat til

Johan. ii. Þangad til so leinge þ yfer oss vthelltur verdr sa Ande vt af Hædunū/þa mun Eydemø D
Riiked Christi. rken ad Akre verda/og Akureñ fyre Skog reiknadr verda/ z Ketturen mun i Eydemørkiñe
byggia/og Rettlætid a Akrenum þar fyrer vtan. Og Rettlætesins Auextur mun Friduren
vera/og þss Riettlætisens nytseme mun vera eilijflig Kyrd z øruggleike/ so þ mitt Folk mū
bwa i Hwsum Fridarins/i øruggre Byggingu z agiætre Hlijfd. Eñ Haglet mun vera ofā
ad Skogenum/og su Borgeñ þar fyrer nedan mun nedarliga verda. Sæler eru þier s̄ sæet
alla vegāa vid Vøtnen/Þuiad þar meige þier þa vppa gāga lata fætr Vxaña z Asnaña.

XXXIII

Fyrerspa vm Foreydslu Assyriorum ANN Vei þier þu Eydeleggiare/Þeinker þu ad þu muner ecke eyddr vda? A
Og þu Forsmaanare/ad þu mūer ecke Forsmadr verda? Nær ed þu hefur
þa Fordiørfunena vt endat/þa mūtu eirnen Fordiarfadr verda/ nær ed þu
hefer giørt eirn enda þrar Forsmaanūar / þa mūtu lijka Forsmadr verda.
Ein Bæn DROTTIN Myskuna þu oss þt þin bijdum vier. Vertu þra Arm-
leggr sneṁa Morguns/og vort Hialpræde a Hørmungartijmanū. Laattu
Folket vndā flyia fyrer þm þyt Raddariñar/og þ hiner Heidnu i sundur dreifder verde / nær
ed þu vpphefur þig/Þa munu þr vppgrijpa þig sm̄ añat Herfang. Lijka sm̄ þa a Einge
a Eingesprettr) og Keper eru Vatzkuikende okiend hier i landi sprettrgrijpast vpp/ z so sm̄ þa Kefer i sundr elltar verda nær ed þm verdur ahlaup giørt.
DROTTEN hn̄ er vpphafeñ/þt hn̄ bygger i Hædunū/ hn̄ hefer Zion vppfyllt med
Dome z Riettuijse/Og þar mun a þinum tijma vera tru/ z yfer Drottnā/Hialpræde/Spe-
kt/ Vijsdomr/Otte DROTTENS mū va heñar Fiarsiodr.
Siaed þra Sendebodar kalla fyrer vtan/og þr Einglar Fridarins graata beiskligaña/ B
(z seigia) þr Veierner eru i eyde/þar geingr eingen leingr a Strætunū/ hn̄ helldur huerke
Tru nie Trygd/hn̄ forleggr þær Borgernar/og reiknar ecke folkit neins vert. Landit liggr
aumliga og saargræteliga/ Libanon stendr skaṁarligana forhøgguen/og Saron er lijka s̄
añat slett lende og Basā z Charmel eru i eyde
Psal. xij. Nu vil eg taka mig vpp seiger/DROTTEN Nu vil eg hefia mig vpp/Nu vil eg ko-
mast haatt. Af Grashaalmenum eru þier Olietter / eñ Straaen fæde þier. Ellldureñ mun
ydr medr ydrum þungū Mode fortæra. Þuiat Folket mun ad Mwrlijme forbrendt verda/
og so sm̄ þa afhøgguen Þyrne klungr mz Ellde vppbreñast.
Psal. xv. Fyrerheit So heyrit nu/þier sm̄ fiarlæger erud huad eg hefe giørt/ og þier s̄ nalæger erut merkit
miñ Styrkleika. Hiner Synduger til Zion eru skelfder/ og Hrædsla er yfer þa Hræsnara
komen(seigiande)Huer er sa vor a medal þar kuñe ad bwa i hia einū foreydāde Ellde? Hū
er sa a medal vor ad bwa kuñe hia Eilijfum bruna?.
Huer hn̄ geingr i Riettuijseñe og talar Sañleikeñ/Huer hn̄ hatar Raanginden z Agirn C
dena/ z tekr sijnar hendr/i fra þui/þ hn̄ þiggie onguar Skeinkingar/ Huer ad Tilbyrger
sijn Eyru/so hn̄ heyre ongua Blodskulld/og lykr sijn Augu aptur/so ad hn̄ siae eingen Ill-
skupør/sa hiñ same mun i Vpphædunū byggia/og Biørgen munu hn̄s Virke z Verndar-
hlijf vera. Hn̄s Braud mun hønū gefast/sitt Vatn þ hefur hn̄ vijst. Þin Augu munu þañ
Kongen sia i sinne fegurdar Pryde/Þu munt og sia þ Landit vt vidkat/suo ad þitt Hiarta
i. Cor. i. vndrast þ næsta/so seigiande. Huar eru nu þr hiner Skriptlærdu? Huar eru nu Radgiaf-
ar? Huar eru nu Canzelerar? Þar ad auk muntu ecki sia þ Ofluga Folket/þ Folket sem
diupsett Tungumaal hefr/ huert ed þu fær ecke skilet/ og Oskilianligt Tungumaal er/sem
ecke kañ ad skiliast. D
Skoda þu Zion vora Hatijda borg/þin Augu skulu sia Jerusalem/þa Oruggu Bygg-
Fyrerheit Hialpar ing/eina Tialldbwd sem ecke verdr i burtu flutt/Huerrar Naglar þ alldrei skulu vtdragast/
og eingen heñar Reip i sundr sliten verda. Þuiad DROTTEN sialfur mun þar Volld-
ugur hia oss vera/ z þar mūu vijdar Vatzgrafer vera/suo ad øngu Skipe mun þar mz A-
rum yfer roed/ z ønguar Galeidr munu þangat Sigla. Þuiad DROTTEN er vor Do-
mare/DROTTEN er vor Meistare/DROTTEN er vor Kongr /hn̄ hialpar oss.
Laatid þa sijnar Snørur vpp spaña/þær munu þo ecke hallda. Suo munu þr og eirnen
Merkenu a Mastrenu ecke vt sla. Þa mun z miklu kostulegu Herfange vtskipt verda/so
þad eirnē hiner Vanfæru munu Herfange skipta/Og eingen Iñbyggiare mun þa seigia/
Eg em veykr Þuiat þ Folket sem þar iñe bygger mun hafa Syndaña Fyrergiefning.

Komed

XXXIIII.

A KEmit hingat þier Heidnar þioder & heyret til/þier Folkit hygged ad þui/ Aminning
Jørden hun heyre/& huad þar er inne/Veralldar kringlan med hennar Auex
tum. Þuiad DROTTEN er reidur vppa allar Heidnar þioder/og Gra-
mur vppa allt þra Herlid/hann mun Formæla þeim og ofurselia til Drapsins.
Og þra hiner i Helslegnu munu i burtkastad' verda/og af þra Lijkomum mun
Opefur vppkoma/og Fiollen munu flicta af þra Blode. og allt þ a Herlid
Himinsins mun for rotna/og Himenenn mun til samans brotin verda lijka a Herlid)
sem annat Bref/og allur hans Herskare mun vppþorna/lijka sem annat Laufblad vpp þorn- So kallar hann
ar a Vijnuide/og so sem eitt þurt Laufblad a Fijkiu trenu. Þuiad mitt Suerd er drucked a Gydinga folk
Himnnum/og sia þu/þ mun ofan stijga yfer Edom/og yfer þ boluada Folkit/til Straffs. med þra Eudli-
B Þad Suerd DROTTENS er fullt med Blod/og þyckt af Feite/ af Blodenu Lamb- gri Embættis
anna & Hafranna/af Nyrna feitinne Hrwtanna. Þuiad DROTTEN helldur eitt Mannslag þionustugiørd/
til Bosra/og eitt miket Manndrap j Landenu Edom. Þar verda Einhyrningarner medur huar af þr hiellt
þeim vnder ad kriupa/og Vngneyten medur þeim feitu Nautum. Þuiad þra Land mun dru- du sig sem Him-
ckt verda af Blode/og þeirra Jørd bolgen verda af Feite. Þuiat þ er sa Hefndardagur neskt Folk hia Heidingium
DROTTENS/og Aarit Endurgialldsins ad hefna Zion / þar munu þra Læker verda
ad Bike/og þra Jørd at Brennesteine. Ja þra Land mun ad brennanda Bike verda/þ hu-
ke mun slockna Daga nie Nætur/helldur mun eilijflig Suæla vpp af þui ganga/& vm All-
C dur og æfe mun þ i eyde vera/so ad þar mun eingen i gegnum ferdast ad Eilijfu/helldur skal
þ eignast Reyrdrumbur og Tindsuijn/ Nætt vglur & Hrafnar skulu þar bua.
Þuiat hann mun draga þar yfer eirn Mæleþrad/so at þ i eyde verde/og eitt Mælikeffi til Epter þa sei-
Foreydslu/so at þra hiner Edalbornu kallest Herrar sem eckert Land eiga/& aller þra Hof- nustu Foreydslu
dingiar hafe eirnn enda. Og þar munu Þyrnar vppuaxa i þra Herbergium/ Netlur & Ill- Jerusalem/skal
gresi i þra Borgum/og mun vera eitt Bæle Eiturdrekanna/og Grashage Strwssfuglanna/& ein eilijf Foreyd
þar munu til samans hlaupa Draugar og Skrymsl/og eitt Trøll mun þar ødru mæta/O- ing blijfa
D værter munu eirnen þar sitt bæle hafa og sijna Huijld þar finna/ þar mun & eirnen Tind- Esai. xiij.
suijnet hreidra sig/leggia og vtklekia vnder þess Skugga / so munu og eirnen Hræfuglarner
þar til samans koma.
Leitid nu i Bok DROTTENS og lesit/& þar mun ecke i einu af þessu brestur vera/&
þar mun eirnen ecke neitt missast/huorke hitt nie þetta. Þuiat hann er þ sem fyrer minn Munn
bydur/og hans Ande er þ sem þ til samans færer. Hann sender hluifallet yfer þa/og hans Hønd
vtskipter Mælernum a mille þra/so ad þr eignest þad þar inne at eilijfu/& blijfe þar inne vm
Alldur og æfe.

XXXV.

A ENN su Eydemørken og Obygden mun lystelig vera/& slettlendit mun glede- Spadomur
ligt standa/og blomgast lijka sem Liliu gras/ þ mun Blomgast og glede- af kallan Chri-
ligt standa i allskyns Frygd & Fognude. Þuiat Dyrden Libani er þui giefen/& steligrar safnad-
Pryden Carmels og Saron/þr sia þa Dyrdarvegsemd DROTTINS ar/vt af Gydin
þa Fegurdar prydena vors Gudz. gum og Heidin-gium
Styrket Lwnar hendur/& endurlijfget þau veykludu Knien. Seiget þeim
Efablondnum hiørtum/verit hrauster i Huganum/og verit ei Ottaslegner/Siaed ad ydar
Gud kemur ad Hefna/Gud sa ed endurgelldur/hann kemur og hialpar ydur. Þa munu Augun Blin- Math. xi. Luc. vij
dra vpplwkast/og Eyrun Daufra opnud verda. Þa mun hinn Hallti vppstøckua sem Hiørtur Spadomur
og Tungan hins Mal lausa mun Lof syngia. Þuiat þar munu Vatzræser i Eydemørk- vt af Rijkenu
enne hingat og þangat fliota/og Vatzlækerner vm slettlendit/og huar ed adur hefur verit hørd Christi
Grund/þar skulu nu Støduvøtn vera/og huar ed Þurrlendet hefur verit/ þar skulu Vpp-
sprettu brunnar vera. Þar ed adur fyrre hafa Høggormar leiget/þar skal Gras Rør & Stor a Vegur
standa. Og þar mun Braut og a Vegur vera/huer edkallast mun sa hinn Heilage Vegurenn Truen a Christum
þar eingen Saurugur mun vppa ganga. Og sa hinn same mun vera fyrer þa enu somu/so
B ad þr gange þar vppa/so þ eirnen hiner Fauijsu kunne ecke ad villast. Þar mun eckert Leon
vera/og eckert Illsku Dyr mun þar vppa ganga/nie þar fundet verda/helldur mun þar frij
og vggalaust ganga mega. Þeir hiner Endurkeyptu DROTTINS munu aptur snua/

og til Zion koma med Lofsøngum/Eilijf glede mun vera yfer þra Høfdum/Glede og Føg-
nud munu þr høndla/en̄ Hrygd z Sorg mun̄ hliota i burt ad vijkia.

XXXVI

OG þ skiede so a þui Fiortanda Aare Kongsins EZechias/ þ Kongureñ af A
Assyria Senacherib dro vpp i mote øllum Borgū i Juda/ og yfervañ þær.
Og Kongurin̄ af Assyria sendi Rabsake fra Lachis til Jerusalem/ til Kōg-
Senacherib — sins Ezechia mz mikla Magt/z hñ nam stadar vid þær Vatzreñurnar/his
effta Dijkisins/vid Veigen hia Akrenum Litarans.
Og Eliachim som Hilkia Hofmeistareñ/og Sebna Canzelerin/z Jo-
ah som Assaph Skrifareñ geingu vt til hñs. Og a Rabsake sagde til þra/Seiget þtta E-
zechia/So seiger sa hiñ mikle Kōgr/sa Kongurin̄ af Assyria. Huada Traust er þ ed þu tr-
Rabsake) þydest adste Steinkiare a Norrænu). — eyster vppa? Eg helld at þu lætur so vmtelia fyrer þier/sm̄ þu hafer Rad edur Magt til ad
Beriast. Vppa huern treyster þu þa? At þu ert fallen fra mier/Treyster þu vppa þann i B
sundur brotna Reyrstafen Egiptalands? Huer hellst ef at nockr styðr sig þar vppa/þa gein-
gur hñ jñ i hñs Hønd og i giegnū stijngr hana/sö giører Pharao Kongr Egipta Landz øllū
þm s̄ vppa hñ treysta. En̄ villtu seigia mier. Vier treystū vppa DROTTEN Gud vorn:
Huert er hñ ecke sa/huers Hæder og Olltaru ad Ezechia hefr nidurbrotid/z sagt so til Ju-
da og Jerusalem/Fyrer þssu Alltare skulu þier til bidia.
Nu vel/þa reyndu til vid miñ herra Kongen af Assyria. Eg vil giefa þier tuø Þusund
Hesta/Lættu sia til huort þu kant hia þier ad fa þa sm̄ þar vppa rijda. Huernen villtu þa
blijfa fyrer einum Høfudsmañe hins minsta þienara mijns Herra? Og þu treyster vppa
Egiptaland/fyrer saker þra Heruagna og Riddara lids. Þar mz meinar þu at eg hafe an C
DROTTENS vppdreiget i þtta Land til at fordiarfa þ/Ja/ DROTTEN sagde til
mijn/Far þu vpp i þ Land og fordiarfa þ.
En̄ Eliachim og Sebena og Joah søgdu til Rabsake/Tala þu vid þina þionustu meñ
Syrlendzt Tungu mal/þt vier skilium þ fulluel/og tala ecke vid oss Gydinga mæl/ fyrer
eyrum folksins sem vppa Mwrnū er. Þa sagde Rabsake/Huort meinar þu/ þ miñ Herra
hafe sendt mig til þins Herra at eins/eda til þin slijkum ordum at tala/z ecke miklu fram-
til þra maña sm̄ þar vppa Mwrnū sitia/so ad þr med ydr iete siñ eigen Þreck/ z drecke sitt
eiget Þuag. Og Rabsake stod / og kallade mz hærre Raust a Gydinga tungu/z sagde.
Heyret þau orden hins mikla Kongsins af Assyria. So seiger Kongureñ. Lætet ecke Eze-
chiam tæla ydr/þt hñ kañ ecke ad frelsa ydur. Og læted ecke Ezechiam gefa ydur ofmiked
traust vppa DROTTEN/þ hñ seiger. DROTTIN mun frelsa ydur. Og þssi Borg
mun ecke giefen verda i hendr Kongsins af Assyria. Hlydet ecke Ezechia/ Þuiat suo seiger
Kōgurin̄ af Assyria. D
Giøret mier þ til vilia/og gangit vt til min/þa skulu þier/huer ydar sem eirn af sijnum
Vijnuide og sijnu Fijkiu trie jeta/z vr sijnum Vatsbruñum drecka/ þangat til ad eg kem z
flyt ydur vt i eitt Land/þ lijka er sem yduart Land/Þad Land sem nog Korn og nytt Vijn
er jñe/Þad Land sm̄ nog Braud z Vijngardar eru jñe. Lætid ecki Ezechiam telia vm fyrer
ydr/þar hñ seiger/DROTTEN mun frelsa oss. Hafa nockut Guder Heideña þioda frel
sad huer sitt Land af hende Kongsins i Assyria? Huar eru þr Guderner til Hamath z Ar-
pad? Huar eru þr Guderner Sepharuaim? Hafa þr nockut frelsat Samariam af minne
Supra x. — hende? Huerier Guder af þssū øllū hafa frelsat sitt Land af miñe hende? so þ DROTten
skyllde frelsa Jerusalem af miñe Hende?
En̄ þr þøgdu z suørudu honum øngu/ Þuiat Kongurin̄ hafde so bodet og sagt/Suar-
et honum øngu. Þa komu þr Eliachim som Hilchia Hofmeistaren / z Sebna Canzele-
til Ezechia — reñ og Joah som Assaph Skrifareñ mz sundur rifnum Klædū/ og fram tøldu honum þau
orden Rabsake.

XXXVII. A

iiij. Reg. xix. — EInn þa ed Kongureñ Ezechia heyrde þetta/ Reif hñ sijn Klæde/ z tok a sig Hrygd-
ar buning/og gieck jñ i Hws DROTTins/ og sendi Eliachim Hofmeistara/og
Sebna Canzelerin med þeim ellstu Keñemønū/ med Hrygdarbuninge klædda/til
Prophetans Esaia sonar Amos/ad þr segde til hñs. So seiger Ezechia. Þetta

er eirn Dagr Hormungar/Strøffunarinnar ꝛ Hadungarinnar. Og er ei olijkt sem þa Bør-
nen eru ad mestu ad fædingu komen/En þar er eingen kraptur til ad fæda. Ad DROT-
TEN Gud þinn villde nockut heyra þau orden Rabsake/huern ed hans Herra Kongurenn af
Assyria hafde hingat sendt/til ad lasta þann Lifanda Gud/og til ad lyta hann mz suoddan or-
dum/sem þ DROTTEN Gud þinn hefr heyrt. Og þ þu villder eirn Bænastad vpphef-
ta/fyrer þa sem epter eru/ ꝛ enn verda fundner.
B Og þionustu menn Kongsins Ezechia komu til Esaia. Enn Esaias sagde til þra/Seiget
þtta ydrum Herra. DROTTINN seiger so/Vertu ei Hræddr fyre þm ordum sem þu hefr
heyrt/medr huerium þ Sueinar Kongsins af Assyria hafa nidrat mier. Sia þu/Eg vil gio-
ra honum eitt annat Hugarfar/ꝛ hann skal fa þat nockut ad heyra þ hann drage Heim aptur i
sitt Land/og i sijnu Lande mun eg læta hann fyrer Suerde falla.
Enn þa ed Rabsake kom aptur/fann hann Kongen af Assyria Strijdande i mote Libna.
Þuiad hann hafde heyrt þ hann være i burt dreigen fra Lachis/þui þar kom þ ryckte af Tirha- Thirhacha
cha Blalandz Konge/sem sagde/Hann er vtdreigen til ad strijda a mote þier.
Þa ed hann heyrde nu þ/Sende hann Bod til Ezechia og liet seigia honum so/ Seiget Eze-
chia Kongenum j Juda þtta. Lættu ecke þinn Gud tæla þig vppa þann ed þu treyster/ꝛ seig-
er þ Jerusalem mune ecke gefen verda i Hendr Kongenum af Assyria. Sia þu/Þu hefr he-
yrt huad Kongarner af Assyria hafa giort øllum Løndum/og foreydt þm/ꝛ þu skyllder frelsadr
C verda. Hafa nockut Gudarner Heidenna þioda frelsad þau Lønden sem miner Fedr hafa for Supra x.
diarfad/sem er Gosan/Haran/Reseph/ꝛ syner Eden til Telassar? Huar er sa Kongurenn til
Hamath? ꝛ sa Kongurenn til Arphad/ꝛ sa Kongurenn Borgarennar Sepharuaim/Hena ꝛ Jwa.
Og þa ed Ezechia hafde tekit vid Brefenu af Sendebodanum/og lesit þ/Gieck hann vpp i
Hws DROTTINS/ꝛ Breidde þ vt þar fyrer DROTTNI. Og Ezechia badst fy- Bæn Ezechie
rer til DROTTINS/og sagde/DROTTIN Zebaoth þu Gud Jsraels/þu sem situr kongs
vpp yfer Cherubin/Þu eirn ert Gud yfer øllum Kongarijkium a Jordu/ Þu hefr Skapat
Himen ꝛ Jørd. DROTTIN hneig þu þin Eyru ꝛ Heyrdu þ/Vpplwk þinum Augum
DROTTIN ꝛ sia þu þ/Heyr þu øll ord Senacherib/ sem hingat hefer sendt til at Lasta
þann Lifanda Gud. Sanninde eru þ DROTTIN/ad Kongarner af Assyria hafa i eyde
lagt øll Konga rijke/mz þra Skattløndum/ꝛ hafa þra Godum i Elld kastad/Þuiat þr voru on-
guer Guder/helldr mannanna Handaverk/Stockar ꝛ Steinar/ꝛ þr eru i sundr brotner. Enn
nu DROTTIN Gud vor/Hialpa þu oss vt af hans Hende/so þ øll Konga rijken a Jordu
reyne þ/ad þu alleina siert DROTTIN.
D Þa sende Esaias sonur Amos til Ezechia og liet seigia honum/So seiger DROTTIN
Gud Jsraels/Vm þ þu hefr bedet mig vegna Kongsins Senacherib af Assyria/Þa er þtta
huad er DROTTIN seiger af hm. Jungfruen Dotter Zion hun forsmaar þig ꝛ Hæd-
er ad þier/ꝛ Dotturen Jerusalem hrister høfudet epter þier. Hum hefr þu Lastat ꝛ Skam-
ad? Yfer huern hefur þu þina Raust vpphafit/og vpphafit þin Augu i mote þeim Heilaga
j Jsrael. Fyrer þina Þionustu menn hefur þu DROTTNI Hædung til lagt/ꝛ sagt. Fyrer
þann fiøldan minna Hervagna em eg hier vppdreigen a Hæder Fiallanna/vid þa Sijduna Li-
banon/og hefe af Hegguet hans hæfann Cedrus vid/mz þm hans vtuøldum Grenetriannum/og
em so komen yfer vm hædernar til enda Skogarens jnn i Landit. Eg hefe vppgrafit ꝛ druck-
ed Vøtnen/og eg hefi mz minum Fotsporum vpp þurkat øll þau hin nidre byrgdu Vatzbolen.
Enn hefr þu ecke heyrt þ eg fyrr meir giørda so/ꝛ þ eg breytta so fordum daga/ꝛ giøre nu
so eirnen/Þad sterkar Borger verde nidr brotnar i Griothrwgr/ꝛ þ þra jnnbyggendur verdi
veyker og skielfder ꝛ til Skammar giørder/og ad þr verde at Twngrasi ꝛ grænum Jurtrum/
E lijka sem annat Hwsa gras a Ræfrum vppe/huert ed vpp visnar adr enn þ er fullvaxit. Enn eg
þecke vel þina Bwstødu/þina Vtgongu ꝛ Inngøngu/ꝛ þina Grimdaræde a mote mier. Enn
mz þui ad þu Olmast so a mote mier/ꝛ þ þin Drambseme er hier vppkomen fyrer min eyru/
Af þui þa mun eg setia eirn Hring i þinar Naser/ꝛ eitt Beisl i þinn munn/ ꝛ leida þig þann
sama veg heim aptr sem þu komst hingat.
Enn þ sie til merkis/ad þu eth þtta Aarit huad jnnkomit er/þ annad Arid/huad sialft vex.
Þad þridia Aarit nidr sait og vppyrked/Plantid Vijngarda/ꝛ eted þra Auoxtu. Þuiat þr Psal. cxxix.
hiner frelsudu af hwse Juda/ꝛ þr hiner epterblifnu munu enn aptur rootfestast vnder sig/ꝛ yf-
er sig Auøxst bera. Þuiat af Jerusalem munu enn vt ganga þr sem epter eru vordner/ ꝛ þr
hiner frelsudu af fiallenu Zion. Suodan mun giøra Vandlætingen DROTTINS Zebaoth.

Fyrerheit Frelſanariñar

Þar fyrer ſeiger DROTTIN ſo af Kongenū j Aſſyria/hn̄ ſkal ecke koma i þſſa Borg/ F
og hn̄ ſkal þar øngre Pijlu ad ſkiota/og eingen Herſkiølldr ſkal þar fyrer koma/og enguan
Virkes vegg ſkal hn̄ i kringum hana giora/helldr ſkal hn̄ aptur ſnua þañ ſama veg ſem hn̄
kom hingat/ſo ad ecke komi hn̄ i þeſſa Borg ſeiger DROTTIN/. Þt eg vil vernda þeſſa
Borg ſo ad eg hialpe heñe/miña vegna ſialfs og vegna mins þions Dauidz.

Senacheribs Herlid i Hel ſleiged af Einglenum

Þa for Eingell DROTTINS vt/og ſlo i Herbwdum Aſſyrijs Hundrad ſim̄ ⁊ Atta
tijge Þuſunder maña. Og þa ed þr ſtodu vpp ſnema vm Morgunen/Sia þu/ þa lꝏ þar
allz ſtadr fullt mz Dauda Lijkame. Og Kongureñ af Aſſyria Senacherib ſuipte Herbwdū
og for i burt og ſnere heim aptur/og bleif til Niniue. Og þ ſkiede ſo þa ed hn̄ badſt fyrer i
hwſe Niſroch Gudz ſijns/þa ſlogu hn̄ ſyner hn̄s Adramelech ⁊ Sareſer medr Suerde/⁊ þr
flydu j Landit Ararat/og hn̄s ſonr Aſſer Haddon vard Kōgr j hn̄s ſtad.

XXXVIII.

iiij. Reg. xx. ij. Para. xxxij.

A Þeim tijma vard Ezechia Daudſiukr/Og Spamadureñ Eſaias ſonr Am- A
os kom til hn̄s og ſagde honū/Þetta ſeiger DROTTIN/Radſtafa þu
þinu hwſe/þt þu munt Deyia og ecke Lifa. Þa ſnere Ezechia ſijnu And-
lite til Veggiar og Bad til DROTTINS ⁊ ſagde/Minſtu DROT-
TIN a þ/huernen ad eg hefe geinget fyrer þier i Sañleika mz fullkom-
nu hiarta/og þ giørt huad þier hefr lijkat/⁊ Ezechia Griet miøg.

Þa ſkiede Ord DROTTINS til Eſaia og ſagdi/Far þu og ſeig Ezechia. So ſeiger
DROTTIN Gud þins Fødurs Dauidz. Eg hefe heyrt þijna Bæn / og ſied þin Tꝏra
føll/Sia þu/ ad eg vil leingia þina Lijfdaga vm Fimtan Aar/og vil þig ſamt med þeſſare
Borg frelſa af Hende Kongſins i Aſſyria/Þuiad eg vil Vernd veita þſſare Borg. Og þ B
ſkal þier til Teikns vera af DROTTNI/ad DROTTIN mū þ ſāa giøra huad hn̄
hefr talad/Sia þu / Eg mun Skuggan a Solar Skijfuñe Achas lꝏta aptur vm Tiu
Strik til baka ganga/yfer huer ed hn̄ hefur adr geinget/ſo þat Solen ſkal ganga vm Tiu
Lijnur til baka aptur a Solarſkijfuñe/yfer hûiar ad hū er þo adr geingen.

Teikn edur Merke

Þackargiørd Ezechie

Þetta er ſu Ritningen Ezechia Kōgſins Juda/þa ed hn̄ hafde Siukur verit/⁊ var heil-
brigdr vorden af Krankdꝏmenu.

Eg ſagda/Nu hlyt eg ad fara til Heliar portdyra/ þa minn tijme var vte/ þa eg hugde
mier þo leingur ad lifa.

Jeg ſagda/Nu ma eg ecke leingr ſia DROTTIN/Ja þañ DROTTIN i Lan-
denu þra Lifendu/Nu ma eg ecke meir ſia þa meñ/eige hia þeim lifa ſem ſijna æfe vtlifa.

Mijn æfe er liden/og fra mier i burt ſuipt/ſo ſm̄ añat Fiarmaña Hreyſe/og eg ſlijt mij-
na lijfdaga i burtu lijka ſem vefiar madur.

Hn̄ þurr [a] ſygur mig vpp/þu endar miñ dag vt ꝏdur eñ kuellldar.

Eg hurade/mætta eg eñ Lijfa allt til Morgens/eñ hann i ſundr kramde i mier øll min
Bein/Lijka ſem añad Leon. Þuiad þu vtendar Dagen vid mig ꝏdr eñ Kuelldar. C

Eg tijſta ſem Tranā og Sualan/⁊ Stunde lijka ſem Dwfua mijn Augu villdu vtſpr-
inga/DROTTIN eg lijd Anaud/lina þu mier.

O huerſu gladuær vil eg tala/med þui ad hn̄ hefur til ſagt mier þ/ og giører þ eirnen/
þar fyrer vil eg alla mina Lijfdaga fordaſt fyrer ſuodan Harmkuælingu miñar Salu.

DROTTIN þar [b] vt af Lifum vier/og þ Lifet mins Aiida ſtendr med øllu i þui ſa-
ma/þt þu lieſt mig ſofna vt af/⁊ lijfgadr mig

Sia þu/vm Huggan var eg miøg angrbiten/Eñ Hiartanliga þa hefer þu ad þier tekit
mijna Sꝏlu/ſo ad hū fordiarfadiſt ei/Þuiat þu fleyger øllū minū Syndū a bak þier aptr.

Þuiad Heluited þ lofar þig ecke/ſo prijſar þig og ecke Dauden / og þr ſem ofanſtijga i
Grøfena/vænta ecke vppa þiñ Sañleika.

Helldr alleinaſta þr ſm̄ lifa þa lofa þig/ſo ſem ad nu giøre eg. Fadereñ mū Børnunū
kuñan giøra þiñ Sañleika.

DROTTIN Hialpa þu mier/þa viliū vier Spila mina Lofſøngua / ſo leinge vier
lifum i Hwſe DROTTINS.

Og Eſaias ſkipade ad taka Plꝏſtur af Fijkium ⁊ leggia yfer hn̄s Sꝏr/ ſo ad hn̄ yrde
Heilbrigdr

[a] Sygur) Þ eg huerke hefe epter Matt nie Megn/ſem og eirnen hin Agiarne vtſygr þa Fatæku i Lädenu

[b] (Þar vt af) Þad er/Af ſlyku þinu fyrerheite og þynu ordi/eñ eige af vorum Matte nie krapte

Heilbrigdꝛ. Eñ Ezechia sagde/ Huilijkt teikn er ꝥ/ad eg meige vppgāga i Hws DROT-
TINS.

XXXIX

A A Þeim tijma sende Merodach Baladan/som Baladan/Kongureñ til Ba- Baladan Kō
bilon/Bref og Skeinkingar til Ezechia/Þuiad hñ hafde heyrt/ ꝥ hñ haf gur i Babilon
de Siukur verit og være nu styrkꝛ vorden aptꝛ. Þui vard Ezechia gladur/ iiij. Regū. xx.
og synde þm sitt Fiehirdslu hws/Silfur ⁊ Gull/⁊ Ilmandi Jurtrer/Dyrd
lig Smyrsl/og øll Hwsin siña Vopna/⁊ allan Fiesiod sem hñ hafde/Þar
var ecke þad neitt ad Ezechia synde þeim ecke i sijnu Hwsi/og þat i hanns
Valldе var.
B Þa kom Prophetin Esaias til Kōgsins Ezechia/⁊ sagde til hñs. Huad seigia þsser meñ
til? Og huadan komu þr til þin? Ezechia sagde/Þeir komu vr fiarlægum stedū hingat til Misgiørd E-
mijn/sem er i fra Babilon. Eñ hñ sagde/Huad hafa þr sied i þinu hwse? Ezechia suarade zechie og hanns
Allt huad i minu Hwse er/ꝥ hafa þr sied/og þar er ei ꝥ neitt ad eg hafe ei syndt þm̄ af mij- straff
num Fiesiodum.
Og Esaias sagde til Ezechia/Heyr þu Orden DROTTINS Zebaoth. Sia þu/sa
tijme kemꝛ/ad allt ꝥ huad i þinu hwse er/og huad þiner Fedꝛ hafa til samans dreiged/allt
til þssa dags/ þad mun i burt flutt verda i Babilon/so ad þar mū ecke neitt epterblijfa/sei-
ger DROTTIN. Þar ad Auk munu þr taka þina sonu/sem vt af þier munu koma/og
þu munt vppfæda/og þr munu hliota ad vera Herbergis Sueinar i Garde Kōgsins af Ba
bilon/Og Ezechia sagde til Esaia. Þad ord DROTTINS er gott s̄ þu seiger/⁊ sagdi/
Sie ad eins Fridꝛ og Trygd vm mina Lijfdaga.

XL.

A H Uggit Huggit mitt Folk seiger yduar Gud. Talit vinsamliga vid Jerusa-
lem/og Prediket heñe/ꝥ heñar Riddaraskapur hafi eirn enda. Þuiat heñar Añar partur
Misgiørningꝛ er fyrergiefeñ/þuiat hū hefur tuefalldligt medtekit af hende Bokariñar Esa
DROTTINS fyrer allar heñar Synder. ias/Spadomur
Þar er Raust eins Predikara vti Eydemørkeñi. Tilreide þier vegu DRO- wt af Rykenu
TTINS/og giered i Obygdeñe sliettañ veg vorum Gude. Aller Daler Christi
skulu vpphefiast/og øll Fiøll og Halsar skulu nidꝛ lægd verda/og huad osliett er ꝥ skal sliett Math. iij.
verda/⁊ huad ojafnt er ꝥ skal eggsliett verda. Þuiat Dyrden DROTTINS skal opin Marc. i.
berut verda/og allt Holld eitt mz ødru mun Sia/ ꝥ muñur DROTTINS talar. Luc. iij.
B Þar seiger ein raust/Predika þu/⁊ eg sagda/Huad skal eg Predika? Allt Holld er Hey/ Joh. i.
og Allur þss goode er so sē Akursins Blomstur. Heyed ꝥ vppþornar / Blomstred visnar. a Riddaraskapꝛ y
Þuiad Ande DROTTINS blæs þar a/Ja folket er Heyet/Heyed ꝥ vppþornar Blom Er Gudz þion
stred visnar eñ Ordet Gudz vors blijfur eilijfliga. ustu giörd i gam
Zion þu sē Predikar/Far þu vppa hæt Fiall/Jerusalem þu sē Predikar/ Hef þijna la Testamentit
Raust vpp med Makt/Hef þu vpp ⁊ ottast ei/Seig þu Borgunū Juda/Siaet/Þar er yd b Tuefallt)
uar Gud/Þui siaed/DROTTEN DRotten kemꝛ Volldugligaña /og hañs Armleggur Sem er Fyrer-
mun Drottna/Siaed/hñs Laun eru hia honum/og hñs bitalingꝛ er fyrer honum. Hñ mū giefning Synd-
fødra sijna Hiørd sem eirn Hirder/Hñ mun Lombunū safna a sijna Armlegge/⁊ þau i siñe a/og þrij og þrel
Kiølltu bera og leida Lamba mædurnar. se fra Moses
C Huer metur Vøtnen med Hnefanū/Huer mæler Himenen mz eirne Lofa vijdd? ⁊ spañ- Løgmale
ar Jørdena mz þriggia Þumlunga breidd? Og vegꝛ þau Fiøllen mz eirne Vikt/og Hal- Joh. x.
vijsar honū? Huer fræder þañ Anda DROTTINS? og huer Rædgiafe vnder Psal. xxiij.
Riettdæmisins/og keñe honū þa Vitskuna/⁊ vnderuijse hm̄ þñ Veigen Skilningsins. Sia Ezech. xxiiij.
þu/ad hiner Heidnu eru acktader sem sa Drope huer ad i Skioluñe blijfur epter/og suo sem
ein lijtil Ogn er i Metaskaluñe Blijfur epter. Sia þu ad Eyiarnar eru sem þunt Jardar
dupt/og Libanon være hellst til lijtill til Elldkueikiuñar/og hñs Villudyr nægia ei til Breñe
offursins. Allar Heidnar þioder eru so sem ecke neitt fyrer hm̄/og lijka so reiknadar sē Hie-
gome/ ⁊ ꝥ sem ecke er parit.
Huer fræder þañ Anda DROTTINS? og huer Rædgiafe vnder
hefur kent honū? Huerñ spyr hñ ad Rædū/sa ed honū Skilningen gefe/⁊ kñe honū þañ veigenn Rom. xi.

Nuerium vilie þier þa epter mynda Gud? eda Nueria Lijking vilie þier hm̄ giora? Mei-
Þad er/Þeir Rijku hapa ap Gull e/en̄ Fatæker ap Trie/Þra ap Gude
staren steyper vel eina Mynd/og Gullsmiduren̄ yfer gyller hana/ ⁊ giorer þar Silfur hur- D
der af. So lijka huer hn̄ forma fatækligt Fornunar offur/sa vtuelur sier þ Trie s̄ ecke fw-
nar/og sæker klokan̄ Meistara þar til sem giorer eitt Likneske/þ stadfast sie. Vite þier ecki
Neyre þier ecki Var ydur þ ecke kun̄giort fyrer fram̄/ Nafe þier ecke skiled þ þegar i fra
vpphafe Jardarin̄ar? Hn̄ situr vpp yfer Jardarkringlun̄e/og þr ed þar vppa bwa eru sem
Eingesprettur. Hn̄ huer ed vtþen̄ Nimenen sem an̄at þunt skin̄/og breider hn̄ vt sem adra
Tialldbwd/þar in̄e er bwit. Nú ed Nøfdigiāa giører ad engu/⁊ þa Yferdomarana a Jør-
dun̄e giører ad Niegoma/so sem ad hefde þra Stofn huorke Plantan nie Sæde/nie nockra
rootfeste j Jørdun̄e/so ad þr/nær ed Vinduren blæs a mille þra/ vpp þorne/og eitt Storm
vidre þm i burt feyke sm̄ ødru Grasstrææ/Nuerium vilie þier þa eptermynda mig þm eg sie
lijkr? seiger sa hin̄ Neilage.

Psal. cxl vij.
Vpphefiet ydar Augu i Nædernar/og siaet/Nuer hefer suoddan Nlute Skapat/⁊ vtleid E
er hier þra Ner mz tølu? Hn̄ sa sem þa alla kallar mz nafne. Hn̄s Mattr ⁊ Øflugr Krap
tur er so mikell/so þ kan̄ ecke i einu brestr at vera.

Nuar fyrer seiger þu þa Jacob/⁊ talar so Jsrael/Min̄ vegr er folgen fyrer DROT-
TNI/og min̄ domr hn̄ geingr fram̄ hia Gude minum. Veistu ecke? Nefr þu ecke heyrt
Ad DROTTIN sa eilijflegur Gud/sem Endemørk Jardarin̄ar hefr skapad/han̄ verde
huorke Þreyttur nie Modr/hn̄s Skilningr er Oran̄sakanligr/hn̄ gefr Þreyttum krapt/og
styrkleik nogā þm Vanmattuga. Niner Vngu verda Moder ⁊ Mæl lauser/ ⁊ þeir æsku
men̄erner falla/enn þr sem vona vppa DROTTIN/þr fa Nyan krapt/so ad þr vppfliu
ge med Vængium sm̄ Erner/so þr hlaupe og verde ecke lwner/so þr gange og mædest ecke.

XLI.

a Riettþerduga) Þad er/Abraham Gen. xij. xiiij.

LAT Eyiarnar fyrer mier þeigia/og Folket styrke sig. Lat þa ganga hier A
fram̄ ad og tala nu/og høfū Dom til samans. Nuer hefur hin̄ a Riettferd-
uga i fra vppgøngu Solarin̄ar vppuaket? Nuer kallade han̄ þ hn̄ geinge?
Nuer yfergaf Neidnar Þioder/og Konga fyrer honū/so at hn̄ vard þm yfer
mattugur/og gaf þa hn̄s Suerde/lijka sm̄ Jardar dupt/ og hn̄s Boga sm̄ i
burtfeykt Grasstra. So þ hn̄ veitte þm̄ epter før/og dro þar i giegnū mz
Fride/og hn̄ mæddest alldrei a þm veige/ Nuer verkar þtta? Nuer giører þ? og kallar alla
men̄ huern epter ødrum i fra fyrsta vpphafe? Eg DROTTIN/Eg em hn̄/bædi hin̄ fyr
ste og sijdaste.

Hn̄ Spottar Heidingia
Þa ed Eyiarnar sau þ/hrædduft þær og endemørken Jardarin̄ar skelfdust vid þ. Þeir
nalægdu sig og komu hingat/huer eirn hialpade ødrum/ og sagde til siins Naunga. Vert B
mz godu gede/Timburmaduren̄ tok Gullsmiden̄ til sijn/ og giørde med Namren̄ū Þiatred
slieff a Stedianum/og sagde/Þad skal fara vel/og þr festu þ mz Noglum/ so ad þad sky-
llde ecke skeika.

Nuggun
b Volldugu) Þad er/Høfdin gen̄ Egiptalādz
Nugg̃ūar fyrerheit
En̄ þu Jsrael min̄ þion/Jacob þan̄ eg hefe vtualet/Þu Sædet Abrahams mijns hins
elskuliga. Eg sem þig hefer styrkt allt fra Verolldarin̄ar endemørkū/og hefe kallat þig j
burt fra hen̄ar b Volldugū/og sagde til þin. Þu skallt min̄ Þion vera/ þt eg vtuel þig/og
forlegg þig ecke. Ottast ecke/eg em medr þier/Vijktu ecke/þuiat eg em þin̄ Gud/Eg styrke
þig/Eg hialpa þier eirnen/Eg helld þier vid fyrer þa Nægre Nøndena mins Riettlætis.
Sia þu/Þeir skulu til Nædungar og til Skam̄ar verda/aller þr sem þier eru reider/þr sku- C
lu ad ongu verda. Og þr men̄ sem Deila a mote þier sklu fyrerfarast/so ad þu meiger spy-
ria epter þm/og muntu ecki þa fin̄a. Þeir men̄ sem þræta vid þig//sklu úda sem ecke neitt
parit. Og þr sem Strijda a mote þier/skulu hafa eirn enda. Þuiat eg em DROTTIN
Gud þin̄ sm̄ styrker þijna Nægre hønd/og til þin seiger/Ottast ecke/eg hialpa þier.

Rijket Christi
Vert ei Nræddr þu Madkuren̄ Jacob/þier fatækur flockr Jsrael. Eg hialpa þier seig-
er DROTTIN/og þin̄ Frelsare sa Neilage Jsrael/Sia þu at eg hefe giørt þig ad huø-
ssum nyium þreske Vagne/sem Agnua hefur/so ad þu skallt Fiøllen i sundur þreskia og i
smatt mola/og Nædernar giøra sem Agner. Þu skallt j sundur dreifa þm so ad Vinduren̄
blææse þm i burt/og Nuirfelvinduren̄ feyke þm hiedan. En̄ þu mu̅t gladuær vera i DRO-
TTNE/og mu̅t hrosa þier hins Neilaga i Jsrael.

D Fatæker z Volader leita ad Vatne/z þar er ecke neitt/þra Tunga þornar vpp af þor-
sta. Eñ eg DROTTIN vil bænheyra þa/Eg Gud Jsraels vil ecke yfergiefa þa. Nell-
dur vil eg Vatnzræser opna a Nædū vppe/og Vatnzbruña a midiu sliettlendenu. Eg mun
giøra Eydemørkena ad Stoduvøtnum/og þurrlendit ad Vppsprettu Bruñum/Eg mun
gefa i Obygdiñe Cedrus vid/Furu/Myrru og Oliu trie/Eg mū giefa a sliettlendenu Gre- Myrru
ne trien Beyke uideñ/og Bosbumit hút med ødru/so at þr til lijka Siae/ Vite/Formerke/
og skilie þad/ad Hønd DROTTINS hafe þuilijkt giørt/og sa hinn Heilage i Jsrael
hafe skapat slijkt.

So lætid yduar Mælefne hingat koma seiger DROTTIN/Hafet ꝥ hingat huar
þier standit vppa/seiger sa Kongureñ i Jacob. Lætid þa hier fram ganga/ og kuñgiøra ꝥ
fyrer oss huad epterkomande er/kuñgiøret oss og spæet eitthuad fyrer. Læted oss mz vorum
hiørtum hafa þar vakt vppa/og formerkia huernen ꝥ skal hier seirna meir til ganga. Edꝛ
læted oss heyra huad epterkomande er. Kuñgiøret oss ꝥ huad hier eptera koma mun/Þa
vilium vier formerkia ꝥ ad þier erud Guder. Giørid añat huort Gott/ edur Skadseme/Þa
vilium vier seigia þar vt af/og sia til samans vppa ꝥ. Siaet/Þier erut vt af øngu/z yduar
E giørningꝛ er og af øngu/og ad vtuelia ydur er andstyggeligt.

Eñ eg vppuek eirn vt af Nordrenu/og kemꝛ af vppgøngu Solariñar/Hañ muni mijnu
nafne Predika/og hñ mun ganga yfer hina Volldugu/sm̄ yfer añañ Jardar leir/ z hñ mū
nidꝛ troda þañ sauren lijka sm̄ añar Leirkera smidur. Huer kañ nockut ad kuñgiøra vt af
Vpphafenu/þa vilium vier skilia þad/edꝛ Spæ fyrer fram̄/þa vilium vier seigia/Þu seig
er riett. Eñ þar er sa eingeñ ed kuñgiører/og eige sa neirn sem nøckut lætur heyra. Eg em
fyrstur sem til Zion seiger/Sia þu/ꝥ sama er ꝥ/og eg gef Jerusalem Predikara. Enn eg
lijt þangat/og þar er eingē/og eg sa a medal þra/eñ þar er, eingen Rædgiafare. Eg adspyr
þa/ eñ þr andsuara øngu. Sia þu ꝥ er allt saman ecke vtan Armæde og øngu neytt med
þra giørningum/þra AfGuder eru Vindur z Hiegome.

XLII.

A SJA þu/Þad er mīñ þion. Eg añast hñ/og miñ sa hiñ Vtualdé/a hueriū Matth. xij.
min Sæla hefꝛ Giedþekne. Eg hefe honū miñ Anda gefit/hñ mū Dom vt Vt af Rijke-
flytia medal Heideña þioda. Hñ mun huorke kalla nie hropa/z hñs traust nu Christi
mun ecke heyrast a Strætunum. Þañ brakada Reyrleggeñ mun hñ ecke
i sundꝛ meria/og þañ lijtt loganda Lijnkueiken mun hañ ecke vtsløckua.
Hañ mun keña ad hallda Domenn med Sañleiknum. Hann mun ecke
Møglunarsamꝛ nie hrædeligꝛ vera/so ad hñ a Jørdu Domen vppbyrie/Og Eyiarnar mu-
nu epter hñs Løgmæle vænta.

So seiger Gud DROTTIN/sa ed Himenen skapar z vtbreider/sa ed Jørdena giør-
er og hennar Auøxt / sa ed folkenu þui sem þar er vppa Andardratt gefur / og An-
dan þm sem þar vppa ganga. Eg DROTTIN hefe kallat þig mz Riettlæte/og hefe Spadomur z
teked þig vid þina Hønd/og bijuarad þig. Og hefe þig gefit til Sattmala medal Følksins þyrersøgn vt af
til Liosins Heideña þioda/so ad þu skallt opna Augun Blindra/og Hertekna i burtleida vr Christo
Fangelsinu og þa sem þar sitia i Myrkrunū/i burt vr Dyplissuñe. Eg DROTTIN/ꝥ
er mitt Nafn/og mina Dyrd vil eg øngū ødrum giefa/nie mitt Lof AfGudunū. Sia þu/
huad epter komanda er mun eg kuñgiøra fyrer fram̄/og hid nyia giøre eg vitanligt/ædꝛ eñ
ꝥ vppgeingꝛ þa læt eg ydꝛ ꝥ heyra.

B Synget DROTTNE nyiā Lofsong/hñs Lofstyr er allt til Veralldariñar enda. Þeir
i Sionum fara og huat þar er jñe/þær Eyiarnar og þr sem þar jñe bua. Kallet hætt þier
Eydemerkur/og Borgernar þar jñe/mz Þorpunū/þar sem Kedar byr/Lætid þa Lof syng-
ia sem i Griot hellunum byggia/z kalla af hædū Fiallaña. Lætid þa gefa DROTTNI
Dyrdena/og hñs Lof kuñgiøra i þm̄ Eyiønū.

DROTTIN mun vtdraga sem ein Hetia/hñ mun Vandlæted vppuekia s̄ eiñ Bardaga
madur/hñ mun Glediast og Fagna/hñ mun sijna Ouine yfer viña. Eg þeigi vm stund/
og em hliodur / og aptra mier. Nu vil eg suo hætt hropa s̄ su ed Barn fæder. Eg vil for-
eyda þm z vppsuelgia þa alla. Eg vil enda Fiøll og Hælsa/ og allt þra gras vpp þurka/

Og vil Vats føllen ad Eyium giøra / og Stødu vøtnen vpp þurcka.

Enn þa hinu Blindu mun eg leida a þm veige/ sem þr vita ecke af. Eg mun læta þa gāga
þann foistijgen sim þr þeckia ecke/ eg mun fyrer þeim Myrkren ad Liosi giøra/og þ jafna
sim oslieft er. Suodan vil eg þm giøra/og ecke yfergefa þa. Enn þr sim treysta vppa Gud-
ena/og seigia til þra steyptra Likneskiana/ Þier erud vorer Guder. Þeir sømu skulu aptur
til baka snua og til skamar vera.

Hann straffar þa blindu Gydinga

a Sendebode) Þad er/þr Kennemenn hōfdingiar sem ódrum attu ad kenna/enn þr voru blinder sier

Heyre þier hiner Daufu/og lijted hingat þier hiner Blindu/se ad þier siaed. Huer er so C
Blindr ē minn Þion? Huer er so Daufr sem minn a Sendebode þann eg sende? Hu er so Blin
dur sim sa hinn Fullkomne? og so Blindur sem Þion DROTTINS? Þeim er vel mit ed
Predikat/enn þr hallda þ ecke. Þm er nog sagt/enn þr vilia þ ecke heyra. Þo vill DROT-
TIN þm vel fyrer hns Riettlætis saker/og þ hn mikle og vegsamligt giøre Løgmaaled.
Þad sama er eitt Rænt z Rutlat folk/þr eru aller Fiøtrum vafder i Grøfinne/z nidurbyrg-
der i Myrkuastofunne/Þeir eru ad Herfange vordner/z þar er eingen sa ed þa frelsar/þeir
eru i burt rænter/og þar er eigen sa sem seiger/Gesit þa aptur.

Huer er sa a medal ydar sem sier læte slijkt i Eyrum loda/ sa ed giætr þar ad gefi og þui
hlyde/huad hier eptera mun koma. Huer hefr yfergiefit Jacob til gripdeillda/og Jsrael þm
Ræns møñum. Hefur ecke DROTTIN giørt þ hid sama mote huerium ad vier høfum
Syndgast? Og þr villdu ecke a hns Vegum ganga/og hlyddu ecke hns Løgmale. Þar fy-
rer hefur hn vthellt yfer þa grimd sinar Reide/og Oflugun Hernade/og hefer so brendt þa
alla vm kring/enn þr formerkia þ ecke/Og kueikt Elld vm þa/enn þr huxa eigi epter þui.

XLIII.

Huggan hinna Riettruudu

b Saalu) Þad er/Eg læt Kongen Assyria eyda ódrum þiodum/so þu blijfuer vid

OG nu seiger DROTTIN sa ed þig hefur skapat Jacob / og þig hefur A
giørt Jsrael. Ottast þu ecke / þt eg hefe frelsat þig/eg hefe kallat þig
med þinu nafne/þu ert minn. Þui nær ed þu fer yfer vm Vøtnen mun eg
hia þier vera/suo ad Vatzfloden skulu ecke dreckia þier. Og ef þu geingur
i Ellden skalltu ecke brenna/og sa elldz Logen skal ecke grāda þier. Þuiad eg
em DROTTIN Gud þinn/sa hinn Heilage i Jsrael/ þinn Hialpare. Eg
hefe Egiptaland Blaaland og Seba gefit i þinn stad til Forlijkunar. af þui. þu ert so mik-
els verdr fyre minu Auglite/so hlytur þu eirnen Vegsamligr ad vera/og eg elska þig/Þar
fyrer gief eg Menn i þinn stad/og Þiodernar fyrer þina b Saalu.

Þar fyrer þa ottast þu ecke/þuiat eg em hia þier/eg vil af Austre þitt Sæde hier framm
leida/og vr Vestre til samans safna/Og eg mun mote Nordrenu seigia/gief hier framm/og
i mot Sudrenu/hamla þu ecke. Lat hier frammkoma mina Sonu af fiarlægdinne/og minar
Dætur i fra Veralldarinnar enda. Alla þa sem med minu Nafne nefnder eru/ hueria eg he
fe skapat til minnar Dyrdar og þa tilreidt og giørt.

Lattu hier framm koma þ Blinda folket/huert ed þo hefur Augun/og þa hinu Daufu/ B
sem þo hafa eyrun/Latid allar Heidnar þioder flyckiast i eirn Hoop/og þ Folked saansaf-
nist. Huer er þar a medal þra sim suodan kunne ad kunngiera/og læte oss þat heyra fyrer
framm huad skie skal? Latid þa sijna Votta framm leida og sanna þ/þa munu þr heyra þ/og
seigia/þ sama er Sannleikurinn.

Riettruader

Enn þier erut miner Vottar/seiger DROTTIN/og minn Þion þann eg hefe vtualet/ C
so ad þier vited þ/og trued mier/og skiliet þ ad eg sialfur sie þ. Fyrer mier er eingen Gud
vordenn/so mun og eirnen epter mig eingen vera/ Eg em/ Eg em DROTTIN og þar er
eingen Hialpare vtan eg alleina. Eg hefe kunngiort þ/eg hefe eirnen hialpat / og eg hefe
latid seigia ydr þ/og þar er eingenn framande Gud a medal yduar. Þier erut miner Vottar
seiger DROTTIN/so em eg Gud/Eg var og eirnen adr enn þ nockur Dagr var til/z sa
er eingen sem vt af minne Hende kunne ad frelsa/Eg verka þ/Huer vill hamla þui?

b Jarnsteingur) Hōfdingiana og hina Volldugu i Babilon huer tu Cyrus for-ier

Suo seiger DROTTIN yduar Frelsare/ sa hinn Heilage i Jsrael. Yduar vegna þa
hefe eg sendt i Babilon/og hefe allar Jarnsteingur nidr fleigit/ og þa Kueinade Chaldeos
vti Skipen Jagat. Eg em sa DROTTIN yduar hinn Heilage/Eg sem Jsrael hefe ska-
pad yduar Kongr. So seiger DROTTIN sa ed i Sionum Veginn/og i Strøngun Vøtnum
Brautena giører/Hnn sa ed hier vtleider Vagna og Vijghesta/Herlid og manna Magt/suo

ad þr ligge i einū hoop z standе ei vpp/so ad þr vt slokne lijka s añar Kueikur vtslocknar.
Nu̧xet ecke a hid gamla/og aktid ecke þad sem fyrr meir var. Þui stæd/Eg mun giøra
nockut nytt/Nu skal þ vppkoma/so ad þier munet þ reyna/ad eg giøre vegu i Eydemørk-
eñe/ og Vatzstrauma i Obygdeñe/so ad mig prijse Villedyren a Mørkunū/ Dreckarner og
Strwssfuglarner. Þuiad eg mun Vatnit j Eydemørkeñe / og Vatzstraumana i Obygd-
iñe gefa at drecka minu Folke og minum Vtuøldum.
D Þetta Folk hefe eg tilreidt mier/þ skal mitt Lof fram telia. Eige so ad þu hafer kallad
mig Jacob/eda þ þu hafer vegna min erfuidat Jsrael. Miᵉ hefur þu at sønu ecke fært þa
Saudena þins Breñeoffurs/nie mig heidrad mz þinū Fornfæringū/Mier hefur ecke ged-
þeckne verit a þiñe þionustu i Matar offrinu/eg hefe og eirnen øngua lysting a þinu erf-
uide vti Reykelsis veifuniñe. Mier hefur þu fyrer øngua peninga Kalmes keypt. Mig he
fur þu ecke fyllt mz Feite þins offurs/Ja/þu hefr giørt mier Erfidesmune i þinū Syndū Christus af-
og hefur giørt mier Armæde i þinū Misgiørdum. Eg em hn̄/Eg em hn̄ sem afmæe þinar maer Syndern-
Jllgiørder miña vegna/og hugleide ecke þinar Synder. ar
Mintu mig a/Lattu oss ganga i Dom til samās Seig þu hier fram hu̧nen þu villt riett
lætur vera. Þiner Fedr hafa Syndgast/og þiner Lærimeistarar hafa misgiørt a mote mier
þar fyrer þa hefe eg saurgad þa Hofdingia Helgedomsins/og hefe Jacob ad Bøluan gi-
ørt/z Jsrael at Hædungu.

XLIIII.

A SVo heyr nu miñ Þion Jacob/og Jsrael þañ eg hefe vtualit. Suo seiger
DROTTJN sa ed þig hefr giørt z tilreidt/sa ed þier hiastod veiter allt Huggun og
fra Modur kuide. Ottast þu ecke miñ þion Jacob z þu hiñ agiætligi/hu̧n Fyrerheit
eg hefe vtualit. Þuiad eg mū Votnū vthella yfer hina þyrstugu/ z Va- Joh. vij.
tzstrømum yfer hina Þurru. Eg mun vthella minū Anda yfer þitt Sæ-
de/og miñe Blezan yfer þina epterkomendr/so ad þr skulu vaxa sem Gras
og so sm̄ Vijder vid Vatzlæke. Þessi mun seigia. Eg em DROTTJNS/ og hiñ mun
nefndr verda med þui nafnenu Jacob/z þsse mū mz siñe hende til skrifa sig DROTTNJ
og mun medr þui nafnenu Jsrael nefndr verda.
So seiger DROTTJN sa Kongureñ Jsraels/z hn̄s Frelsare DROTTJN Zeba-
oth/Eg em hiñ Fyrste og eg em hinn sijdaste z fyrer vtan mig er eingen Gud. Og hu̧er er
mier lijkur? eg sm̄ kallar og kuñgiører/og tilreide mier þ/eg sa sm̄ i fra Verallddariñar vpp
hafe til skipa Folkit/Lætid þa kuñgiora þeim Taknen / og huad koma skal. Ottist þier
ecke og hrædist ei/Hefe eg ecke i þ sin̄ læted þig þ heyra z kuñgiort þier þ? Þuiat þier erut
miner Vottar. Huert er þar nockr añar Gud vtan eg. Þar er eingen Skapare/ eg veit z
ønguañ annañ.
B Þeir sm̄ Skwrgod smijda eru aller samt Hiegome/og þra hid Kostuligasta er engen nyt
seme. Þeir eru þra Vottar og sia ecki neitt/skynia z ecke neitt/ Þar fyrir þa hliota þeir Skwrgoda
til skamar ad verda. Dyrkan
Huernen eru þr sem eirn Afgud giøra/og steypa eitt Skwrgod þ sem til einskizer neytt? Esa. xl.
Sia/ Aller þra Hluttakendr verda til skamar/ þt þ eru Hagleiks meistarar af mōnnū til. lxi. lxviij.
Þui þo þr kome aller til samans/þa hliota þr þo lijka vel ottablandner ad vera vm sig/og
til skamar ad verda.
Eirn smijdar Jarnet mz Tøngiñe/og sydur þ i Aflinū/og tilreider þ mz Hamrenum/og
erfuidar þᵛ vppa mz øllu Afle sins Hādleggs/þoler eirnē Sueingd/þāgat til hn̄ orkar eige
meir/Dreckr z ecke vatn þāgat til ad hn̄ Mædist.
Hiñ anᵛ smijdᵛ Tried/og mæler þ med Mæleþrædenum / z teiknᵛ þ med Raudsteinenū
og høggr þ vm kring/og strikᵛ þ vt/og giører þ so sm̄ adra Mansmynd/so sm̄ eirn fagrañ
mañ þañ i Hwsinu byr. Hn̄ geingr diarft þᵛ at a medal Triañā i Skogenum/þ hn̄ Cedrus Heimska þra
viden nidr høggue/og take Beyke vid og Eike trie/Ja eitt plātad Cedrus trie/ z þ sem af sm̄ Skurgod til
Regnenu er vppuaxit/og þ mønum være til elldevidᵛ. Nuᵛ af þr taka þad huad þr verma bidia
sig vid/og kueikia þar vpp med/og baka þar Braud vid. Af þut giører hn̄ eitt God/og til
C bidr þ sama. Hn̄ giører þar eirn Afgud vt af/z hneckrypr þᵛ fyre. Helmingen þar fra vpp
breñer hn̄ i Ellde/og yfer ødrum Helmingenū etur hn̄ Kiøt. Hn̄ steiker Steik z mettar sig/
Vermer

Vermer ſig eirnen og ſeiger. Hei Ja/Eg em Heitur vorden/ Mÿna Lyſting hefe eg ſied a
Elldinum/en̄ ꝧ an̄at ſem epter er giører hn̄ ad Gudi/ſo ad ꝧ ſie hn̄s Afgud/ þar ed hn̄ hnie
krypur fyrer/fram̄ fellꝛ og Tilbidꝛ/og ſeiger/Frelſadu mig Þuiat þu ert min̄ Gud.

Þeir vita ecke neitt og ſkilia ecke neitt/Þuiat þr eru forblindader/ſo at þra Augu ſia ec-
ki/og kun̄a ecke at ſkilia neitt i ſijnū Hiørtum/ og ꝧ jn̄geingꝛ ecke i þra Hiarta/Þar er og
eingen Skynſeme nie Vitzmuner fyrer høndū/ ſo ad þr hugleiddu ꝧ / Helmingen þar fra
hefe eg mꝫ ellde vppbrendt/og a Glodunū hef eg Braud bakat/ og Kiøt ſteikt og ꝧ etid/og
ſkyllder nu af þui ſem auk være giøra eitt Skwrgod/og ſkyllder hniekriupa fyrer einū trie-
drumb/Hūs partꝛ ad vorden er ad Øſku/ꝛ heimſkar ꝧ hiartad ſ̄ ſig hneyger til þſ̄ hins ſa-
ma/ꝛ ꝧ ecke kan̄ hn̄s Sæalu ad frelſa. En̄ þo hugleider hn̄ ecke ad þui/Er ꝧ ecke falſkleike
ſm̄ min hægre hønd giører?

Minſtu ꝧ Jacob og Jſrael/Þuiat þu ert min̄ Þion/eg hefe tilreidt þig/ad þu ſiert min̄ D
Þion/Jſrael forgleymdu mier ecke. Eg afmæ þinar misgiørder ſem an̄at Sky/og þÿnar
Synder ſem adra Þoku. Snu þier til min/þt eg frelſa þig. Lof ſynge þier Himnar/Þuiat
DROTTJN hefur giørt. Kalla hatt þu Jørd hier nidre/Þier Fiøllen verit gladuær mꝫ
Lofſøng/Skoguren̄ ꝛ øll Trien þar jn̄e/þuiad DROTTJN hefur endurleyſt Jacob/ꝛ
er Dyrdarſamligꝛ i Jſrael.

So ſeiger DROTTJN þin̄ Endurlauſnare/ſa ed þig hefur tilreidt i fra Modurkui-
de/Eg em ſa DROTTJN ſm̄ alla hlute giører/huer ed Himenin vtbreider alleina/ſa ed
Jørdena vtuidkar an nockurs tilſtyrks/huer ed teiknen forſagnaran̄a onytir/og Spaſøgu-
men̄ina ad Heimſku giører. Sa ed Vitringunum ſnyr til baka/og þra Vÿsdom ad Fauit-
ſku giører. En̄ ſtadfeſter ordit ſijns Þions/ og fullkomnar rædet ſin̄a Sendeboda. Sem til
Jeruſalem ſeigia/Vertu bygd/og til ſtadan̄a j Juda verit bygder/og eg vpp rietti þra for
eyding. Eg ſm̄ ſeige til Vnderdiupſins/Þuerra þu/ꝛ til Vatzſtraumana þurckiſt vpp. Eg
Cyrus
ſm̄ ſeigi til Cyrus/Sa er min̄ Hirder/og hn̄ ſkal fullkomna allan̄ min̄ vilia/ſo ad ſagt ſóe
til Jeruſalem/ vertu vppbygd/ꝛ til Muſteriſins/þu ſkallt grunduallaſt.

XLV.

Cyrus
Þetta vppfyl-
ltiſt epter Tuo
Hundrud Aar
ldon

SVo ſeiger DROTTEN til Cyrus ſijns Smurda/þan̄ ad eg tek vid hn̄s A
Hægri hønd/ſo ꝧ eg legge vnder hn̄ Heidnar Þiodꝰ/ og Kōgunum Suerd
it af leyſi. So ad fyrer honum verdi dyrnar vpplætnar/og ad þau Borg-
arhliden blÿfe ecke til luckt. Eg mun ganga fram̄e fyre þier/og Hædernᵘ
jafnſlettar giøra/eg mun Eirhurdernar vppſla/og Jarngrindurnar ſundꝛ
briota. Og eg mun gefa þier þa folgna Fiarſioduna/og þær nidurbyrgdu
Hæfurnar. So ad þu viter ꝧ eg DROTTJN Gud Jſrael hafe þig kallat mꝫ þinu naf
ne/vegna Jacobs mins Þions/og vegna Jſraels mins hins vtualda. Ja eg kalladi þig mꝫ
þinu nafne/ꝛ nefnda þig þa ed þu þeckter mig ecki. Eg em DROTTJN ꝛ eingen̄ an̄-
ar/þar er ꝛ eingen Gud vtā eg eirn ſamā. Eg hefe þig vtbryniat/þa ed þu þecktir mig en̄ ei
So at þr vite bædi i fra vppgøngu Solarin̄ar/ꝛ ſo j fra nidurgøngu Solarin̄ᵘ/ꝧ an min
ſie ecke neitt/Eg em DROTTJN ꝛ eigin̄ an̄ar/Eg ſm̄ giøre Lioſit ꝛ ſkapa Myrkrin/
Eg ſm̄ Friden gef/og ſkapa hid vonda. Eg em DROTTJN ſm̄ allt þtta giører.

Hn̄ talar hier
vm Kong Cyr-
us þad hn̄ mūe
komꝛ og hialpa
Jſraels folke
Jere. xviij.
Rom. ix.

Driupe þier Himnar hier ofan af/og Skyen þau rignt Riettuÿſen̄i/Jørdē luke ſig vpp
ꝛ fram̄leide Hialprædit ꝛ Riettvÿſen vaxi þar vpp mꝫ eirnen/Eg DROTTJN verka ꝧ.

Vei þm ſm̄ Møglar i mote ſijnū Skapara/einkum ſ̄ er ſkurnet Leirſins mote Leirkera- B
ſmidnū Seiger nockut Leirit til ſijns Leirkera ſmidz/Huad giører þu? eigi audſyner þu þÿ
nar hendꝛ a þinu verke. Vei þm ſm̄ ſeiger til Fødurſins/Huar fyrer hefꝛ þu getet mig? og
til Kuin̄un̄ᵘ/ huᵘ fyrˢ føddˢ þu mig?

So ſegir DROTTJN ſa hin̄ Heilage i Jſrael/ꝛ hn̄s Meiſtari. Spyriet mig at Tei
knum/ꝛ vÿſit minū Bornum/ꝛ verkū min̄a hāda til min. Eg hefe Jørdena giørt/ꝛ Man̄
in̄ þar vppa ſkapat/Eg em hn̄ huers hendꝛ at Himenen hafa vtbreidt/ꝛ hefe øllū hn̄s Her-
ſkara bodit. Eg hefe hn̄ vppvakit i Riettuÿſe/ꝛ alla hn̄s Vegu mun eg jafnſlietta giøra.
Hn̄ ſkal mina Borg vppbyggia/og mina Hertekna lauſa læta/eige fyrer Peninga nie Fie
giafer/ſeiger DROTTJN Zebaoth.

So ſeiger

So ſeiger DROTTen/ Vm ſyſlan Egiptſkra/ꝛ vtueiget þra Blalendingaña/ꝛ ſuo
þr ſtoru meñern’ til Seba/munu vndergefa ſig þier/ꝛ þin’ eigenlig’ vera. Þeir mūu þier
epter fylgia/ i Jarnbondum mūu þr ganga/ꝛ fyrer þi’ munu þr nidurkriupa/ꝛ þig græt
bæna. Þuiat Gud er hia þi’/ ꝛ þar er eingen añ’ Gud.
C Sañarligaña þa ertu eirn folgen Gud/þu Gud Jſraels/þu Lauſnareñ. Eñ þr Afguda
giorendurn’ hliota aller til ſamans mꝫ Skom̄ og Smæn at ſtanda/ ꝛ aller mꝫ Vanuirdu
i burt ad ganga. eñ Jſrael mun frelſaſt fyrer DROTTIN / fyrer eina eilijfa Endur-
lauſn/ꝛ mun ei til Skam̄ar nie til Nædung’ verda vm Alld’ ꝛ æfe.
Þuiat ſo ſeiger DROTTIN/ſa ed Himinen hefꝛ ſkapat/ Sa Gud ſm̄ Jordena hefꝛ
tilreidt/ꝛ hana hefur giort ꝛ vtbuit/ꝛ hefꝛ ei giort hana ꝥ hun ſkuli tom vera/helldꝛ hefur
hn̄ tilbuet hana ſo ꝥ meñ ſkulu þar vppa bua. Eg em DROTTIN ꝛ eingeñ añar/Eg
hefi ei i leynum talat/vti Myrkum ſtodum Jardariñar. Eg hefe ecke til Sædiſins Jacobs
forgiefins ſagt/Leita þu min/Þt eg em DROTTIN ſm̄ Riettuijſina talar/ og kuñgiore
ꝥ huad riett er.
Safniſt ſaman/ꝛ komit hi’ fram̄ þi’ Hetiur Heidiña þioda/ſm̄ ecke veitt vita og ſlæda
ſier fram̄ mꝫ Drumbū ſiña Skwrgoda/ og grætbæna þañ Gudiñ ſm̄ þm kañ ecke ad hial-
pa. Kuñgioret ꝥ/ꝛ komit hier fram̄/ꝛ takit ræd til ſamans. Hu hefer Latit ſeigia þta fyrer
i fra fordum tijdū/ ꝛ þa þegar kuñgiort ꝥ ſama? Hefe eg DROTTIN ecke giort ꝥ/ ꝛ
þar er eingen añar Gud vtan eg alleina/Eirn riettlætꝛ Gud og Hialpare / og æn mijn er
þar eingenn.
D Snuiſt til min/þa munu þier hialpligar verda/ allar ætter Jardariñar /Þuiat eg em
Gud og eingen añar. Eg ſuer vid ſialfan mig/og eitt ord Riettlætiſins vt geingꝛ af minū
Muñe/þar ſkal ꝥ vidblijfa/Fyrer mier ſkulu ſig beygia oll knie/og allar tungꝛ ſuería ꝛ ſei- Rom. xiiij.
gia. J DROTTNI hefe eg Riettlæte og ſtyrkleik. Slijker munu og eirnen til hn̄s ko- Philip. ij.
ma. Eñ þr aller ſm̄ honum i mote ſtanda hliota til ſkam̄ar ad verda/ Þuiat i DROTT
NI mun riettlætaſt allt ꝥ ſædit i Jſrael/og hroſa ſier af honum/
Bel er nidur beygdꝛ/Nebo er nidur fallen/ Þeirra Afguder eru Villudyrunum ꝛ Fien-
adenum ad hlutſkipte vordner/ſo ad þr af þra Byrdar þunga eru mædder. Ja þr hraſa og
beygia ſig aller ſaman / og kuña ecke þm byrgdar þunga af ad koma/ helldꝛ geigur þeirra
Sæla þar vnder ſuo ſm̄ at ſie hun hertekin.

XLVI

A HEyrit mier þier af huſi Jacobs/og aller hin’ epter blifnu af hwſi Jſraels/ Huggun og
þier hûia eg ber i minu lijfe/ꝛ mꝫ hueria eg geing. Ja eg mun bera ydꝛ allt Fyrerheit
til Ellidaga/og þangat til ꝥ þier græer af Hærum verdit/ Eg vil giora ꝥ/
eg vil vpphefia/og bera ꝛ frelſa. Supra xl.
Epter huerium mynde þier? og hûium ſamliki þier mig þa? Vidꝛ hûn Bar. vi.
mæli þi’mig/þm ad eg ſkuli lijkꝛ vera? Þeir hriſta Gullit vr Þungūum/og
vega þar vt Silfrid mꝫ Vogiñe/og giallda laun Gullſmidnum/ꝥ hañ giorer eirn Gud þar
vt af/fyrer hûium ad þr hniekriupa og til bidia/Þeir taka hn̄ vppa Herdarnar og bera hn̄/
og ſetia hn̄ a ſiñ Stall/þar ſtendꝛ hn̄ og kemſt ecki i burt vr ſijnum ſtad/ Kallar nockur til
hn̄s þa andſuarar hn̄ ecki/og hialpar honum ei i burt vr ſiñi Anaud
Miñiſt þo a þtta/ og vid ſtadfaſt’/Þi’ Miſgiorda meñ huerfit apfur j ſialfs ydar hiar-
B ta Hugit vm ꝥ huad fordum var hiñar fyrri æfiñar/ Þuiat eg em Gud eñ eingen añar/ſæ
Gud þſſ like ad huerge er/Eg ſa ſm̄ ædꝛ til forna kuñgiore ꝥ huad hier eptera koma ſkal/
ádꝛ fyrre eñ ꝥ ſkier/þa ſeige eg ꝥ fyrer. Miñ aſetningꝛ ſtendur ſtodugꝛ ꝛ eg giore allt huad a Fugl) Kong Cyrus
mier vel þocknaſt. Eg kalla eirn a Fugl vr Auſtrino/ og eirn Mañ ſem mina villd man kallar hn̄ Fugl/
giora vr fiarlægu lande/Huad eg ſeige/ꝥ framkuæme eg eirnen / Huad eg hyxa ꝥ giore eg þui hn̄ kemꝛ fl-
eirnen. iott ſm̄ fliugan de være

XLVII.

A HEyred mier þier a Stollthiartader/þier ſem langt erud fra Riettlætenu/ Eg hefi Babilon
mitt Riettlæte hier nærre lætid vera/ſo ad ꝥ er ecki fiærre/og mitt Hialpræde ꝥ a Stollt)
duelꝛ ecki vid/ Þuiat eg mun til Zion Hialprædet gefa/ og i Jſrael nijna dyrdar Þad eru þeir i
Vegſemd. Babilon

Stigdu

Niꝺurbrot Babilonar hue rt eꝺ þꝛam kom ec. Aar ũ ſeirna

Stijgdu nidur Jungfru/þu Dotturen Babilon/Settu þig i Mollꝺarꝺupt /Settu þig
a Jordina midꝛ. Þuiad Dotturin þra Chaldeis hefur onguan Stool leingꝛ/Þu munt z ei
meir kolluꝺ vera hin Prydiliga z hin Lysteliga. Tak þu Kuernena og malaꝺu Mioliꝍ/vt
greidtu þinar haarfliettur/og lat beran þiñ foot/og syn þina ſkoſuga/vaꝺtu Vatniꝺ ſo at
þiñ leynꝺar Limur i Lioſi latiſt/z þin ſmaan ſiaiſt. Eg mun hefna min/z eingiñ madꝛ ſkal
fa beꝺit þſſ af mier. Suoꝺant giorer vor Lauſnare/hũ eꝺ heit' DROTTEN Zebaoth/
ſa hiñ Heilagi i Iſrael.

Leynit) þaꝺ er/ i Dauꝺ añ/ þar þu aꝺ ongu verꝺur

Settu þig i Leynit/Gack þu iñ i Myrkrin þu Dotturen Chaldeis/ Þuiat þu ſkallt ei B
leingꝛ kallaſt Drottning yfer Kongarijkiunum. Þuiat þa eꝺ eg var Reiꝺꝛ viꝺur mitt Folk/
og eg ouirdte mina Arfleifd/yfergaf eg þai þina hond. Eñ þu ſynꝺ' þm ongua Myſkun
ſemi/z eirnẽ yfer hina Gomlu giorder þu þitt Ok of þungt/z hugſaꝺ'. Eg em ein Drott-
ning eilijfliga na/Þu hefur hingat til ecki ſett þi' ꝥtta ſo til Hiarta/z ecki hugſat epť þui
hũnen ꝥ ſkyllde mz þm hier eptera ſeirna meir verda.

Synder þra i Babilon

So heyr nu ꝥtta/þu ſm̃ i Sælgiæte lifer/z ſo athugalaus ſitur/z ſeiger i þijnu hiarta. C
Eg em og eingen oñur/Eg mun eingen Eckia verda/nie Obyria vera. Eñ ſuoꝺdant mun
þier huorttueggia bradliga koma a einum Deige/ ꝥ þu ſiert bæꝺi Eckia z Obyria/Ja full
komligana munu þr yfer þig koma/fyrer ſaker fiolda þiña Galldra maña/ z vegna þiña
Særingar maña/þra eꝺ mikell flockur er hia þier. Þuiat þu hefer trauſt vppa þina Illgir
ne/þa eꝺ þu huxader/Þeir ſia mig ecki. Þin Speki z Kiænſka hefꝛ fyrerkomit þier/og þu
ſeiger i þinu hiarta/Eg em z eingen oñur/Þar fyrir mun yfer þig kõa ein Ogiæfa/ſo þu
veiſt ei huenær hun bryſt hier fram̃/ z eitt Slys mun yfer þig falla/viꝺ huert þu munt ec-
ke kuña at ſkiliaſt/Þuiat þar mũ ſkyndeligana ein ſtyriolld yfer þig koma þ" þu ætt ei võ.

Suo gack hier nu fram̃ mz þina Særingar meñ/og mz þañ flocken þiña Galldra man-
na/mzal hũra eꝺ þu hefer Erfuidesmuni haft i fra Barnæſku þiñe. Huort þu kyñer nock
uꝺ Raaꝺ aꝺ finna / og huort þu giæter eflt þig/þt þu ert þreytt af fioldanũ þiña Raada
giorda. Lat hier fram̃koma z þier hialpa Meiſtaraña Himintunglagãgſins/z þa Stior-
nuliſtar meñina/ſm̃ epter Tunglkomunũ reikna huaꝺ yfer þig mun koma/ Sia þu/Þeir
eru ſ añaꝺ Haalmſtra/ꝥ Ellꝺureñ vppbreñꝛ/Þeir kuña ei ſitt lijf aꝺ frelſa fyrer þm Ellꝺz
loganum. Þuiaꝺ ꝥ mũ ecke vera ſm̃ ellꝺzgloꝺ/þar eꝺ meñ verma ſig viꝺ/eꝺꝛ ſa Ellꝺꝛ er meñ
meiga i kringum ſitia/ſo eru þr þiner Kauponautar/a mzal huerra eꝺ þu hefꝛ Erfuidesmu
ne haft i fra Barnæſku þiñe/og huer þra eirn mun ſiñ veg hingat og þangat i burt ræſa/
Og þu mũt ongua hialp hafa.

XLVIII.

HEyret ꝥ þier af Hwſi Jacobs/þier ſ heitet at nafne Iſrael/z vt af Vatn- A
enu Juda vtruñer eruꝺ. Þier ſm̃ ſueriet viꝺ z Nafnit DROTTins/z miñ
eſt þſſ Gudz i Iſrael/eñ þo ecki i Sañleika nie Riettlæte. Þuiat þr nefna
ſig vt af þeirri Heilagri Borg/og meta ſig vt af Gude Iſrael/ſem heiter
DROTTIN Zebaoth.

Eg hefe adur fyrre kuñgiort ꝥtta hiꝺ okomna/ vt af minum Muñe er
ꝥ fram̃komitt/z eg hefe latiꝺ ꝥ ſeigia. Eg giore ꝥ z eirnen ſkyndliga aꝺ ꝥ kome. Þuiaꝺ
eg veit aꝺ þu ert harꝺudigꝛ/z þiñ Hnacke er ein Jarn ædꝛ/ z þitt Enni af Kopar. Eg hefe
kuñgiort þier ꝥ fyrer fram̃/z eg hefe latiꝺ ſeigia þier ꝥ aꝺur eñ ꝥ kemꝛ/vppa ꝥ aꝺ þu kuñ
er ecki at ſeigia/Miñ Afguꝺ hñ giorer ꝥ/z min Likneſkia z Skurgoꝺ hefꝛ ſo boꝺit ꝥ. Þet
taheyrer þu og ſier ꝥ/z hefꝛ þo ecki kuñgiort ꝥ. Þuiaꝺ eg hefe adꝛ fyrer fram̃ nockut ny-
legt latiꝺ þier ſeigia/z ꝥ huaꝺ hulit var z þu viſſer ecke. Nu er ꝥ ſkapaꝺ/eñ ei þa/og ecki
einum deige adꝛ hefer þu þar vt af heyrt/vppa ꝥ þu kuñer ei aꝺ ſeigia. Sia þu/ꝥ viſſa eg
vel/Þuiaꝺ þu heyrder ꝥ ecke/z viſſer ꝥ eirnen ei/ z þitt eyra var i ꝥ ſiñ ecki vpplokeꝺ. Eñ B
eg viſſa vel aꝺ þu munder fyrerlijta þaꝺ/og ert þui kalladur eirn Yfertodſlu madur i fra
Moꝺur lijfe.

Hug gim i bꝍrn unginne

Af þui em eg fyrer mins nafns ſaker bidlundargodꝛ/z fyrer miñar Dyrꝺar ſaker mun eg
vmlijda ꝥ til gooꝺa viꝺ þig/ſo aꝺ þu vꝺer ei afmadꝛ/Sia þu/Eg mun hreinſa þig/eñ ei ſm̃
Silfur/helldꝛ mun eg giora þig vtualdan i Ofne Fatæktariñar/miña vegna/Ja/fyrer mi-
nar ſaker mun eg giora ꝥ/ſo aꝺ eg verde ecki laſtaꝺꝛ/þt mina Dyrꝺ vil eg ongum gefa.

Heyrþu

C Heyr þu mig Jacob/og þu Jsrael huern eg hefe kallad. Eg em hn̄/Eg em fyrste ꝛ eirnen
sijdaste/ Mijn Hønd hefur Jørdena grunduallat/og min hægre hønd hefꝛ Himenin metid.
Huad eg kalla ꝥ stendꝛ allt þar/Samāsafnit ydur aller ꝛ heyret. Huer er þar a medal þſſ-
ara/ſm̄ þtta kan̄ at kun̄giøra? DROTTJN elskar hn̄/þar fyrer mun hn̄ ꝛ augsyna hn̄s
vilia vidur Babilon/ꝛ hn̄s Armlegg vidꝛ þa Chaldeos/Eg/Ja/eg hefi sagt ꝥ/eg hefi kall
at hn̄/Eg mū hn̄ ꝛ eirnē koma lata/ꝛ hn̄s veger sku hm̄ vel eirnē luckast.

* Kastadꝛ) Merk hier/Gud kallar Gudlastan ad hrosa af sinum eigin verkum og þorþienustu

Gangit hingad til min og heyrit þtta/Eg hefe ecki j leyndū ꝥ adꝛ fyrer fram̄ talat/sij-
dan ꝥ var talad var eg þar. Og nu sender DROTTJN DRotten mig ꝛ sin̄ Anda. So
seiger DROTTJN þin̄ Lausnare/sa hin̄ Heilage i Jsrael/Eg em DROTTJN Gud
þin̄/huer ed þier ken̄er ꝥ huad nytsamligt er/og leider þig vppa þan̄ veigen̄ ed þu geingur.
Eg sægie giarnan at þu giætter ad minum Bodordum/þa munde þin̄ Fridꝛ vera sm̄ Vatz
straumꝛ/ꝛ þitt Riettlæte sm̄ Bylgiur siafarins/ꝛ þitt Sæde munde vera sm̄ ægesandur/og
D Ausxturin̄ þins kuidar so sm̄ smasteinar Sandsins/ huers nafn ad ecke mun afmæd nie af
skafit verda fyrer mier.

Gangit vt af Babilon/flyed i burt fra þm̄ Chaldeis mz gledin̄ar raust/ kun̄giører þad Esa. lvij.
og latid heyra suoddant ꝛ flytiet ꝥ vt allt til Veralldarin̄ar enda. Seiget ꝥ DROTTJN
hafi frelsad Jacob/ Þeir høfdu ønguan þosta/ þa ed hn̄ leidde þa i Eydemørken̄e/han̄ liet
þm̄ Vatnit vr Hellusteinenum framfliota/ Hn̄ j sundur klauf ꝥ Hellubiarget suo ad þar
spratt fram̄ Vatn/En̄ hiner omilldu/(seiger DROTTJN)hafa ønguā frid.

XLIX

A
HEyret mier þier Eyiarnar/og þier folkit sm̄ i fiarska erut hygget ad þut. Spadomur ꝥ Christi Rijke mune koma
DRotten hefꝛ mig kallat i fra Modurkuide/ hn̄ hefꝛ minst mins Nafns
þa ed eg var en̄ j modur Jdrū/ Og hn̄ hefꝛ min̄ Mun̄ giørt sm̄ eitt Huast
Suerd/mz Skugganū sin̄ar handar hefꝛ hn̄ hulit mig. Hn̄ hefꝛ giørt mig
ad einu agiætu skeyte/og latit mig i sitt Pilna koffur. Og seigꝛ til min/þu
ert min̄ þion Jsrael/fyrer huern ad eg vil Prijsadꝛ verda. En̄ eg huxade/
eg eruidade for gicfins/ꝛ fyrer kiænna so minū styrkleika fyrer ecki ꝛ til onytis/þo at mitt
B Malefni sie DROTTJNS/ꝛ mitt embætte mins Gudz.
Og nu seiger DROTTJN/sa ed mig i fra Modurkuide hefꝛ fyrerbwet til sins þiōs
ꝥ eg skule snua Jacob til hn̄s/so ꝥ Jsrael vdi ecki j burt tekin̄. Þar fyrer em eg Vegsāligꝛ i
Augsyn DROTTJNS/og min̄ Gud er min̄ styrkleiki. Og seiger/Þad er oflited ad þu Christus heid
siert min̄ þion/til at vpprietta þær kynkuislernar Jacobs/ꝛ þat hid tapada af Jsrael aptur ingian̄a Lios og
ad hafa/helldꝛ hefe eg giørt þig til Liosins Heidin̄a þioda/so ad þu siert mitt Hialpræde allt Hialpare
til Veralldarin̄ar endimarka. Esa. xlij. Act. xiij.
C So seiger DROTTJN Endurlausnaren Jsraels/ hn̄s hin Heilage til fyrer litin̄a
Salna/til þſſ vidurstyggeliga folksins/til þſſ Þionsins sm̄ a medal Vijkingian̄a er. Kong
arner skulu sia ꝥ ꝛ vppstanda/ꝛ høfdingiarner skulu til bidia vegna Drottens/ sm̄ trulyndꝛ
er / vegna þſſ hin̄s heilaga i Jsrael/sm̄ þig hefꝛ vtualit. So seiger Drotten/J þacknæmā
tijma heyrda eg þig/ꝛ a deigi Hialprædesins hialpade eg þier/ꝛ vardueitta þig ꝛ setta þig til ij. Cor. vi.
Sattmala mzal folksins/so ad þu vppriettet Landet/ꝛ ad þier tæket þa eyddu Arfleifdena/
til ad seigia þm̄ Herteknū. Farit vt hiedā/ꝛ til þra i Myrkrunū/kōit hier fram̄/so ad þr fæe
sier fædu a veigenum/ꝛ hafe sijna fædslu a øllum vpphædum. Þa mun huorke hungra nie
þyrsta/so mun þa eirnen eingen Hite nie Sol bren̄a. Þuiat þra Myskunare mū þm̄ leid
seigia/og mun leida þa til Vatzbrun̄an̄a. Eg mun øll min fiøll ad vegum giøra/ꝛ miner
fotstijger skulu þiodbrauter vera/Sia þu/ þſſꝛ munu af fiarlægd hier koma/ꝛ sia þu/hiner
af Nordreinu/ꝛ þſſꝛ af Siafar hafinu/og hiner af Landenu Simin. Lof synge þier Himnar
Gled þig Jørd/þier Fiøllen synget hatt Lof/þt DROTTJN hefꝛ Huggan veitt sijnu
folke/ꝛ Myskunat sijnum Fatækum.
D En̄ Zion seiger/DROTTJN hefꝛ yfergefit mig DROTTJN han̄ hefꝛ forgleymt
mier/Huort kan̄ Konan nockut ad forgleyma sijnu Barne/so ad hun siae ecke aumꝛ a Syne
sijns Kuidar? Og þo ad hun forgleyme þui sama/þa vil eg þo ecke þier forgleyma. Sia
þu i høndunum hefe eg Teiknad þig/þiner Mwruegger eru Jafnan fyrer min̄e Augsyn/

þiner vppbyggendr munu flyta sier. Eñ þiner Spillendr ⁊ foreydslu meñ/mūu taka sig þr
langt j fra.
Vpphef þu þin Augu hier vm kring/og sia þu/ad aller þesser koma samansafnader
Auaxtan og Ypling Christeligrar Kirkiu Esa. lx.
til þin. So sannarliga sem eg life/seiger DROTTIN/þa skalltu mz øllū þessum/lijka sem
mz ødrum skrwda klædd verda/og þu munt taka þa vm kring þig/sem adra Brwde/ þat þitt E
hid foreydda ⁊ j sundr dreyfda/ ⁊ þ nidrbrotna Land mū þier þa ofþrøngt verda/til at byg
gia þar jñe. Þa nær ed þiner fordiorfunar meñ þr koma langt i burt fra þier. So þ syn
þins Obyriuskapar mūu eñ framar seigia fyrer þinū eyrum/sa Stadureñ er mier ofþrøngr
far þu j burt betur so ad eg meige hier bua. Eñ þu munt seigia i þinu hiarta/ Huer hefur
fædt mier þessa? Eg em Obyria/Einsømun/fordrifen/og burt reken/Huer hefr vppalit mier
þessa? Sia þu eg var laten einsømun huar voru þa þesser?
So seiger DROTTIN Drotten/Sia þu eg mun vpphefia mina hønd til Heideña
Kallan Heidingia til Truarinnar Psal. xxv.
þioda/og til Folksins minu merke vtsleyia/þa munu þr þina sonu a Armlegium hingat ha F
fa/og þinar dætur a Herdunū hingat bera/ Kongarner skulu þiner forsuars meñ/ ⁊ þeir
ra Drottningar þinar Fostr mædr vera. Þeir munu fyrer þier fram falla til Jardar a A
sionuna/og sleikia duptid þiña fota/Þa muntu þ reyna ad eg em DROTTIN a huerium
þ ecki til skamar verda/þr sem vppa mig vona.
Huort verdr nockut Herfangit tekit af einū øflugum Risa? edur kuña nockut þesse Riett
ferduga hans Bandingiar lauser at lætast/ Þuiad so seiger DROTTIN/Nu sklu Ban
dingiarner fra þeim Risanum lauser verda/og þ Herfangit af hinū Ofluga leyst verda. Og
eg mū þinum Motstødu moñum motstødu veita/⁊ þinū Børnum hialpa. Og eg mū þina
a Aþianadur meñ mata mz þra eigen Hollde/ ⁊ þr skulu af sinu eigin Blode(lijka sem af ødru
a Aþianadar Eru samuiskna na Vykingar sem mz Logmalit og verken vndganga
sætu Vijne)Druckner verda. Og allt Holld skal formerkia/þ eg em DROTTIN/⁊ þiñ
Lausnare/sa hiñ Mektuge i Jacob.

L.

SO seiger DROTTIN/Huar er þ skilnadar Brefit ydrar Modr/ þr ed A
eg yfergaf hana mz? Edr huer er miñ Okurs mañ þeim ed eg hefe sellt ydr?
Siaet/Þier erud fyrer ydra Syndasaker i burt selldar/⁊ yduar Moder er fy
rer yduara Misgiørda saker yfergiefin/Huar fyrer kom eg ⁊ þar var eingen?
Eg kallade ⁊ eingiñ suarade. Huert er min Hønd nu so stutt orden/ þ hun
kañ ecki ad frelsa? Eda huert er þar eingen Kraptur hia mier til ad endur
Esa. v. Exo. xix. xiiij.
leysa? Siait/mz miñi Auijtan vppþurka eg Siouar hafit/⁊ giøre Vatzfloden sem adra Eyde
mørk/so at þra Fiskar af þrote Vatzins deyie af þorsta/og wlldna so vpp. Eg klæde Him
inen mz Myrkrenu/ ⁊ giøre hans skyling sem añan Seck.
DROTTIN Drotten hefr giefit mier vel lærda Tungu/ so þ eg viti i riettañ tijma B
ad tala vid þa sem Mædder eru. Hñ vpp vekur mig alla Morna/hañ vekr mitt eyra/so þ eg
heyre sem aðrer Lærisueinar. DROTTIN Drotten hefr opnad mitt eyra/⁊ eg em ei Ohlyd
Matth. xxvi. Spadomr vt af Pijnuñe Christi Psal. c xx
ugr ⁊ geing ecke til baka aptur. Eg sneri minu Baki til þra sem mig slogu/⁊ mina kiñuan
ga ad þeim sem mig reyttu/Mijna Asionu byrgda eg ecki fyrer Forsmaan og Hrmku. Þuiad
DROTTinn Drotten hialpar mier/þar fyrer verd eg ecki til skammar/Af þui hefe eg ⁊ mi
na Asionu frambodit/ sem añan hardan Stein/þat eg veit ad eg verd ecki til skammar. Hñ er hart
nærre sem mig Riettlæter/Hu vill þrætta vid mig/Lætū oss ganga til samans/Huer er sa ed C
mig aklagar kome hñ hingat til mijn/Sia þu/DROTTIN Drotten hialpar mier/ Hu
er sa ed mig vill dæma/Sia þu/Þeir munu aller saman fyrnast vpp sem añad Klæde/⁊ Mel
ureñ mun vpp jeta þa.
Huer er þar a mal ydar sa ed ottast DROTTIN/ hñ sem hlyder Raustene sijns þie
nara/sa i Myrkrunum geingr/⁊ lyser honū ecki. Vone sa vppa Nafn DROTTINS/
⁊ treyste vppa sinn Gud/Siait Þier aller sem þañ Ellden vppkueikit/mz Loganū vmuafder/
gangit j Liosinu Elldsins yduars/⁊ i þeim Loganū sem þier hafit vppkueikt/ Suodan skiedr ydr
af miñe hende/i Harmkuælum munu þier liggia.

LI.

A HEyred mier þier sm̃ stūdet epter Riettlætenu/þier ſ leitid DROTTINS Hann hugg[...]
Lijtid a þ Hellubiarget sm̃ þier erut af hauggner/z a Grøfina þess Brūn- Gudz Lyd
sins sm̃ þier erut vt af grafner/Alijted Abraham yduarn Fødr/z Saru af Gen. xij.
huerre þier erut fædder. Þuiad eg kallade hñ þa ed hñ var eñ eirn saman/
z blezade hñ z Auaxtadi hñ. Þuiat DROTTIN hughreyster Zion/hñ
hughreyster allar heñar Obygder/og heñar Obygder giører hñ so sm̃ sijna
Jurtr agarda/ z heñar sliettlende sm̃ Alldengard DROTtins/ þar jnne ad funden verdur
Gledi og Føgnudr/Þackargiørd z Lofsøngr.

B Hyggit at mier mitt folk/Heyrit mig mine meñ. Þuiat vt af mier mū eitt Løgmal gāga
og miñ Dom mun egsetia sniart Lydnum til Liossins. Þuiat mitt Riettlæte er hart nærre/
Mitt hialpræde þad dregr vt/ og miner Armlegger munu Folkit dæma. Eyiarnar vona
vppa mig/z hafa vakt a minū Armlegg. Vpphefiet yduar Augu til Himens/z siait nidr a
Jordena/ Þuiat Himenen mū sm̃ Reykur forganga/z Jørden sm̃ añad klæde fyrnast/z þr
sm̃ þar a bwa/munu i burt deyia/so sm̃ þ thaña. Eñ mitt Hialpræde blijfr eilifliga/z mitt Psal. c ij.
Riettlæte mun eflaust vera.

C Heyret mier þier sm̃ Riettlætet vitid/þu þad folket i huerra Hiørtū ad mitt Løgmæl er. Matth. v.
Ottist ecki þa/nær ed meñ Vanuirda ydur/og hrædist ecki þo ad þr giøre ydr efasama/Þui
at Møluren mun fortæra þm sm̃ ødru Klæde/z Madkureñ mun vpp eta þa sm̃ adra Vll-
þurku. Eñ mitt Riettlæte blijfur eilijfliga z mitt Hialprædi vm Alldr z æfi.

Hef þig vpp/Hef þig vpp/ Jklædstu styrkleikañ þu Armleggr DROTTINS/Hef
þig vpp/so sm̃ fordum daga hiñar fyrre æfe. Ertu ecki sa sm̃ slost hina a Dramblætu/og a Dramblātu) Þad er/ þa Eg[...]
særder þañ Drekañ? Ertu ei sa sm̃ þ Siafar hafit þra miklu z diupu Vatnaña vppþurckader giptsku
og sa sm̃ gruñet Siafarins giorder ad veigi/so þ hiner frelsudu geingu þar i giegnū? Lij-
ka so munu þr hiner endurleystu DROTTINS aptur snua/og til Zion koma medur Lof b Drekañ) Þad er/Pharaonem
søngn/z eilijfur Føgnudr mun a þra Høfdum vera /Glede z Vnadsemd mūu þr høndla/
Eñ Sorg z Anduarpan mun i burt fra þm flyia.

D Eg/Eg sialfr er yduar Hugsualare/Huer ertu þa/ad þu hrædist fyrer mañinum/ þeim Joh. xvi.
ad daudligr er/og fyrer maña sonum þr ed fortærast lijka sm̃ añat Hey. Og forgleymer
DROTTNE þm sm̃ þig hefr giort/huer ed Himinen vtbreider/ z Jordena grunduallar.
Eñ þu ert jdugliga hræddr vm þig alla daga/fyrer Grimdar reide þess fordiørfūnar c Vijk- c Vijkings) Þad er/Pharaonis
ings/nær ed hñ asetr sier ad fordiarfa/ Huad vard af þre Heiptar Brædiñe þess fordiørfūar
mansins/þa ed hñ hlaut ad flyta sier/z vm kring at hlaupa/so at hñ giæfi þa lausa/z at þr Exo. xii.
E dæe ei nidr vnder þri Fordiørfuniñe/høfdu z eirnen øngua brest a Braudenu. Þuiat eg em Fyrerheit
DROTTIN þiñ Gud/sm̃ vppæser þ Siafar hafit/so ad þess Bylgiur vppþiote/hās na Esa. xl vij.
fn heiter DROTTIN Zebaoth./Eg legg mitt ord j þiñ muñ/og skyle þier vnder skug-
ga miña handa/vppa þ eg rootsetie Himinen/z grundualle Jordena/z seige til Zion/Þu
ert mitt Folk.

Vakna þu/Vakna þu/Statt vpp Jerusalem/þu sm̃ af hende DROTTINS Kalei
keñ hñs Grimdar reide hefr drucket. Dreggina þess hrøsunar Kalceiksins þa hefur þu vtdru-
cket/z þa Dropāa vtsopit. Þar var ei neitt af øllū heñar Børnū sm̃ hū hafde fædt þ hanā
leidde/z ecki neitt af øllum þm Børnū sm̃ hun hefr vppalit/ sm̃ tæki j heñar hønd. Þetta
tuent hefur þier a mote komit/ Huer bar Harm medur þier? Þar var Foreydsla/ Skade
Hungr z Suerd/Huer skyllde Hugsuala þier? Þin Børn voru faren i Vnllte/þau lagu a
øllum Strætum/lijka sm̃ añar fiøtradr Skogar Vxe/full af Reidi DROTTINS og vt
af straffe þins Gudz.

F Þar fyrer heyr þu þtta/þu hin Fatæka z hin Fordruckna an Vijns. So seiger þiñ yf-
er Drottnare/DROTTIN sialfur z þiñ Gud/sm̃ hefner sijns folks/Sia þu/eg tek þiñ
hrøsunar Kaleik j burt af þiñe hendi/a samt mz þre Dreggiñe þess Kalceiksins miñar Reidi.
Þu skallt ecki leingr drecka þañ hiñ sama/helldr mun eg gefa hañ i Hend þiña Nidrunar-
maña/Þeir ed seigia til þiñar Sælar/ Beyg þu þig nidr so at vier gøngū fram yfer þig/ z
legg þiñ Hrygg a Jordena nidr/so ad vier gøngum þar vppa sm̃ ødrum veige.

LII.

Fyrerheit Eilijfrar Endurlausnar

S Tatt vpp/Statt vpp Zion/J klæd þig þinũ Styrkleika. J klæd þig þijnũ dyrdar skrwda/þu hin Heilaga Borg Jerusalem. Þuiat þar mun nu A
hiedan i fra eingin ovmskoren edꝛ ohreiñ Rijkia i þier. Haf þig i burt vr
Molldarduptinu/Statt vpp þu hin hertekna Jerusalem. Leystu þig burt
vr þinum Hælsbøndũ/þu hin hertekna Dotturen Zion. Þuiat suo seiger
DROTTIN. Þier erut fyrer ecki neitt i burt sellder/ þier skulut og
eirnen æn peninga endurleyst' verda.

Þuiad so seiger DROTTIN DRotten/Mitt Folk for i fyrstu ofan i Egiptaland/so
Gen. xl vi. — ad ꝥ være þar framande gestur/og Assur giørde þui ofrijke fyrer vtã søk. Eñ huernen vꝺꝛ
iiij. Reg. xviij. — nu hier vid mig giørt? seiger DROTTIN. Mitt Folk er burt vent fyrer eckert/þra yf-
er Drottnarar giøra ecke vtan Kueinan/seiger DROTTIN/og mitt nafn verdꝛ daglig-
Ezech. xxxvi. — ana æ meir ⁊ meir lastad/ Þar fyrer skal mitt folk mꝫkeña mitt nafn/a þm sama tijma/þt
Rom. ij. — sia þu/sialfur vil eg tala.

O huersu liufliger eru a fiøllunum fæturner þra Sende bodaña/s̃ Fridin kuñgiøra/gott B
Predika/⁊ Hialprædit boda/Þeir s̃m til Zion seigia/þiñ Gud er Kongꝛ/Þijner Vøkumeñ
Naum. i. Rom. x. — kalla hatt mꝫ sijnum hliodũ/⁊ glediast til samans/Þuiat þeir munu ꝥ mꝫ Augũ sia/ þa ed
DROTTIN vmuender Zion. Fagnit ⁊ Glediest aller til samans/þier sem buit i þeirre
Foreyddu Jerusalem/ Þuiat DROTTIN hefer huggat sitt folk/⁊ endurleyst Jerusalẽ.
DROTTIN hefꝛ auglyst siñ Heilagan Armlegg fyrer augsyn allra Heideña þioda/og
ꝥ øll endemørk Veralldariñar skulu sia ꝥ Hialprædit vors Gudz.

Vijket fra/Vijket fra/Farit i burt þadan/ og ahrærit ecke neitt saurugt/ Gangit vt af
a Flyte — heñi/hreinsit ydur/þier s̃m berit Kerin DROTTINS/þui þier skulut ecki mꝫ a flyti vt
So s̃m þr mꝫ flyte vtboru ap Egiptalandi — fara/nie mꝫ flotta a burt ganga/Þuiad DROTTIN mun ganga frame fyrer ydur/Og
Gud Jsraels mun saman safna ydur

LIII.

S JA þu/miñ þiõ mun forsialliga breyta/og hñ mũ forhefiast/ ⁊ miøg hatt A
Spadomꝛ af Pijnu og Vpprisu Christi/og hñs giøruøllu Rijke — vpphafin vera. So ꝥ marger munu hneykslast a honũ/ af þui at hñs Asi-
ona er vidurstyggeligre helldꝛ eñ añara maña/⁊ hañs yferlitur helldur enn
mañaña sona. Eñ hñ mun mꝫ þssu a afleysa margar þioder/ so ꝥ eirnen
Kongarner nune sijnũ muñe saman hallda fyrer honũ. Þuiad þm s̃ eck
Esa. lx v. Rom. xv. — ert er þar af kuñgiørt / þr sømu munu sia ꝥ mꝫ fagnade / Og hiner s̃m
Joh. xij. Rom. x. — þar hafa ecke neitt vt af heyrt/þr mũu merkia ꝥ.

Eñ huer truer vorre Predikan? Og hueriũ verdꝛ Armleggꝛ DROTTINS opinber-
a Afleysa Pad er/yfirdrei fa yfersto̍ckua — adur? Þuiat hñ sprettur vpp fyrer honum lijka s̃m Vijderuñur/⁊ so s̃m øñur Root vr þurru B
lande. Hñ hefer ønguan yferlit nie fegurd. Vier saum hñ/⁊ þar var eckert alit so at vi'
hefdum matt girnast hñs/hñ var sa hiñ allra fyrerlitnasti ⁊ hiñ forsmanarligasti/ fullꝛ af
Sorg ⁊ og Krankleik/So var hñ forsmadꝛ ad meñ byrgdu sijna Asionu fyrer honũ/þar fy
rer øktudũ vier hñ einskes.

Sañarliga þa bar hñ var Krankdæmi/⁊ vcrum Hrygdũ hlod hñ vppa sig. Eñ vi' hie- C
Matth. viij — lldum hñ fyrer þañ s̃m Plagadꝛ var/og af Gude være Sleigen ⁊ Pijndur. Eñ fyrer vorra
Misgiørda saker er hñ særdur/⁊ fyrer vorra syndasaker er hñ Lemstradꝛ. Hegningen hun
i. Petri ij. — liggur a honum/vppa ꝥ vier hefdum Friden/⁊ fyrer hñs Beniar erũ vier Heilbrigder vord
ner. Vier forũ aller villt sem Sauder/ huer eirn þa ræfade sijna gøtu/Enn DROTT-
JN lagde allar vorar synder vppa hañ.

Þa hñ vard straffadꝛ og pijndꝛ/vpplauk hñ ei sijnum muñe/lijka s̃m Lamb ꝥ til draps er D
Matt. xx vi. — leidt/og so s̃m sa Saudꝛ ed þeiger fyrer þm ed ryger hñ/⁊ vpplykur ei sijnum Muñe
Joh. i. Act. viij. — Eñ vr þre Angist og þm Dome er hñ i burt numin/ Hũ mũ leingd hñs Lijfdaga meiga
vt seigia? Þuiad hñ er af Jørdu lifande maña i burt slitin/þa ed hñ fyrer Misgiordasaker
mins folks Plagadꝛ var. Og er greptradꝛ lijka s̃ sa hiñ Ogudligi/ ⁊ deyde eins lijka ⁊ hiñ
Forrijke/þo ad hñ hefdi øngum Oriett til giørt/ ⁊ ꝥ eingen suik være funden i hñs Muñe.
Eñ DROT-TJN villdi so kre mia hñ nidꝛ medꝛ Krankdæmi.

Fyr st hñ hefur nu sitt Lijf til Synd offurs vtgiefit/Þa mu [illegible] ⁊ all leinge E
Lifa. Og

lifa. Og DROTTINS b Aform mun fyrer hn̄s Hond framganga. Þar fyr' at hn̄s b Aform) Aetningr/Þad
Sæla hefer Erfide drygt mū hn̄ føgnud sia/ z nægd hafa. Og fyrer sijna Vidrkeñing/mū Gud hafde i sk-
hn̄/miñ Þion sa hiñ Riettlæte/marga riettlæta giøra/þt hn̄ ber þra Synder. Þar fyrer di/sm̄ var Mañ-
mun eg hm̄ mikin fiølda maña til bytis gefa/z honū skulu hiner Oflugu ad Herfange skip- kynsins endur-
tast /þar fyrer at hn̄ hefr sitt lyf i Daudañ vt gefit/og er a medal Spilluirkiaña reiknadr lausn
og hn̄ hefur margra Synder borit/ og hefr fyrer yfertrodslu moñunū bedit. Matth. xx. Luc. xxij.

LIIII.

A Vert Glød þu hin Obyria s ecki fæder/ fagna þu af gledi z syng Lof/ þu Galat. iiij.
sm̄ ecki ert olictt. Þuiad hin einsama hefr fleire Børn eñ hun sm̄ Mañen Hañ huggar
hefur/seiger DROTTIN. Vijdka þu vt rwmit þiñar Tialldbwdar/z Gud; Søfnud
vt þen Tiøllden þins Bwstadar/Spar þu þau ecke/teyg þin Reyp vt/og og seiger þyrer
keyr þina Nagla fast/þt þu munt þig a vtbriota til Hægre og Vindstre huernen þ hn̄
handar/og þitt Sæde mun erfua Heidnar Þioder/og i þeim Foreyddum mun Margfallldast og þislgast
Stødunnm bwa.

Ottast ecke/Þuiad þu skallt ecki til skam̄ar verda/Vert eigi bliug/þt þu skallt ei til Had a vtbriota) Þad er/Vaxa
ungar verda/helldr þa muntu þrar Vanuirdunar þins Meydoms forgleyma/z Smæanena
þins Eckiudōs ecki meir hugleida. Þuiat hn̄ sa ed þig hefur giørt/hn̄ er þiñ Madr/ DR-
OTTIN Zebaoth er hn̄s heite/ z þiñ Endurlausnari sa hiñ Heilagi i Jsrael/hn̄ s allrar
B Veralldariñar Gud verdr kalladr.

Þuiad DROTTIN hefr lætid þig i ryktenu vera/þ þu værer sm̄ øñur fyrerliten/z
af hiarta Harm þrungen kuiña/og sm̄ adra Yngis konu/þa ed vtreken er/seiger þiñ Gud.
Eg yfergaf þig a litlu Auga bragde/eñ mz mikille Myskūsemi þa vil eg samansafna þier
Eg hefe mitt Andlit/a Augabragde Reideñar/vm litla stund hulit fyrer þier/Eñ mz eilijf-
re Myskunseme þa mun eg þier Myskunsamur vera/seiger DROTTIN þiñ Endur- Psal. xxx.
lausnare.

C Þuiad suoda nu skal mier vera/so sm̄ Flodit Noah/þa ed eg suor / ad Noah flod skyllde Gen. ix
ecki meir ganga yfer Jørdena. Lijka so hefe eg suarit/ad eg skyllde ecke reidr vppa þig vera
nie þig straffa. Þuiat fiøllen sklu vr stad hræraft/z Hædernar nidrfalla/Eñ Mijn Myskū
sk ei burt fra þier vijkia/z Sattmalin mis frid' skal ecke nidr falla/seiger DROTTIN
þiñ Myskūnare.

Þu hin Volada/yfer hueria ed øll Storuidre ganga/z þu hin Huggunarlausa/sia þu/
Eg mun þina Mwrsteina leggia sm̄ adra fegurdar pryde/z þiñ grunduøll mun eg leggia
mz Saphiris steina/z þina Vindglugga af Christallus giøra/z þinar Dyr af Rubenis/
z øll þin Endimørk af vtuøldū steinum/z øll þin Børn af DROTTNI mentud/z mi-
ken frid þinum Børnū. Þu skallt z fyrer riettlætid til reidd verda. Þu munt fiarlæg vera
D Ofrijke z Oriettindum/so ad þu þurfer ci þar fyrer ad ottast/ Og fyrer skielfingu/þui hun
sk ecki nalægiast þig.

Sia þu/huer ed samansafnast a mote þier/til at yferfalla þig/ef ad þeir samansafnast
an min? Sia þu/þui kem eg til vegar þ Smidureñ blæs vpp Kolin i Elldinū/til ad giøra b Smijde) Þad er/sig og
sitt verkfære þar vt af til sijns b Smijdes. Þui eg giøre þ ad sa fordiarfareñ fyrerfarest. sina munu þr
Þuiad allt Verkfære sm̄ a mote þier verdr til reidt/þat skal ecke luckast/z allar Tungur s þar med skada
setia sig a mote þier/þær skalltu i Dome fordæma/þ sama er Arfleifden þeirra Þionanna
DROTTINS/og þra Riettlæti vt af mier/seiger DROTTIN.

LV.

A NV vel/Aller þier s þyrster erut/komit hingat til Vatzins Og þier s øng- Aminning til ad heyra Gudz ord
ua Peninga hafit/Komit hingad/Kaupet z Etid/Komit hingat z kaupet
an Peninga/fyrer ecki neitt/bæde Vijn z Miolk. Huar fyrer telie þier Joh. vij
Peninga vt þar ecke neitt Braud er/z kostid þar ydru Erfidi til/huar þier
kuñed ecke sadder ad verda? Heyri þier mier helldr/og etit þ goda/þa mun
ydar Sæla i Sælgiæti feit øda. Hneiget yduar Eyru hingat/z komit hier
til min/Heyrit/þa mun yduar Sæla lifa/Þuiat eg mun vid ydr eilijfligā Sattmala giøra

. Reg. rij. Act. xiij. einkum ſm̄ er þa viſſulegu Nꝍdena a Dauiðz. Sia þu/Eg hefe ſett hn̄ Lyðnū til Vitnis
mans/til Høfðingia ⁊ Yferboðara Folkeno. Sia þu/ Þu mant hina Heiðnu kalla hueria
a Dauiðz) Eu ſem Dauid var þyrerheiten ed þu þeckir ei/⁊ þr hiner Heiðnu ſm̄ ecki þeckia þig/munu hlaupa til þin vegna DROT- B
TINS Gudz þins/og þſſ hins Heilaga i Iſrael/ſm̄ þig Vegſamar.

Leited DROTTINS a mz an hn̄ ma fin̄aſt. Kallit a hn̄ a meðā hn̄ er nalægr. Sa
hin̄ Ogudlige lꝍte af ſijnum veige/ ⁊ Illuirken af ſin̄e Huxán/og ſnue ſier til DROTT-
Pſal. cxxx. INS/þa mun hn̄ Myſkuna honū/og til Gudz vors/Þuiad i hia honū er mikel Fyrergef-
ning. Þui minar huxaner eru ei ſ ydrar huxāer/⁊ ydrer Veiger eru ei miner Veiger/ſeiger
DROTTIN. Helldr ſo miklu meir ſm̄ þ Himinen er hærre en̄ Iorden/ſo eru eirnen mi
ner veiger hærri en̄ ydrer veiger/og minar huxaner/en̄ ydrar huxaner. C

Þuiat lijka ſm̄ Regnit ⁊ Snioren þ kemr af Himne ofā/⁊ fer ei þangat aptur/Helldur
Auoxtr Gudligs ordz Vøkuarþ Iørdena/ og hana friofſama giorer/⁊ lætur vagſa/ſo at hun gefr Sædit til ad
ſꝍa/⁊ braudit til ad eta/ſo ſkal þ ordit/ſm̄ vt af minū mun̄e framgeingr eirnen vera/Þad ſk
ecki tomt aptur til min koma/Helldr giøra þ huad mier vel þocknaſt/ ⁊ þ ſkal vel gagnaſt
þm til huerra eg ſende þ. Þuiat þier ſkulut i gledin̄e i burt fara/og i Frdenum vt leidder
verda/Fiøllen og Hꝍlſarner ſkulu fyrer ydur gladuær ꝍa/medr Lofſøng/⁊ øll trein a Mø-
rkunum mz Lofa klappi. Grenit ſkal vaxa i ſtadin Þiſtlan̄a/⁊ Myrrutried i ſtadin Þyrn-
an̄a. Og DROTTNI ſkal þad eitt nafn/⁊ eitt eilijft Teikn vera/ þ ecki mun i burt te-
kit verda.

LVI.

Chriſtus Gudz Riettlæti SVo ſeiger DOTRTIN. Vardueited Domen̄/⁊ giøret Riettuijſena/ A
Þuiat mitt Hialpræde er hart nærre/ſo ad þ kome/og mitt Riettlæte/ſuo
ad þ opinbert verde. Sæll er ſa Madr ſm̄ ſuodant giører/⁊ ſa Man̄ſins
ſonr ſm̄ þ ſtadfaſtliga høndlar/þ hn̄ halldi Þuottdagen og ſaurge hn̄ ei/
og varducite ſijnar hendr/þ hn̄ giøre ei neitt vendzligt.

Og ſa hin̄ Framande/ſem ſig hefer vndergiefit DROTTNI ſkal ei
ſeigia. DROTTIN mun ſkilia mig i fra ſijnu folke. Og ſa ſm̄ Gelldr er/ſkal ei ſeigia/
Sia þu eg em eitt þurt trie. Þuiat ſo ſeiger DROTTIN til þra ſm̄ Gellder eru/Þeir
ed hallda mina Þuottdaga/⁊ vtuelia þ huad mier vel þocknaſt/og hendla faſt min̄ Satt-
mala/þm mun eg gefa rwm i minu hwſi/og in̄an min̄a Mwrueggia/⁊ betra nafn en̄ So-
nar og Dottur. Eilijfligt nafn mun eg gefa þm/þ ei ſkal forganga.

Og þr an̄arliger Syner/ſm̄ ſig hafa gefit til DROTTINS/ſo ad þr þione honum B
⁊ elſki hn̄s Nafn ſo ad þr ſie hn̄s Þionar/halldande aller Þuottdagen/ſo þr ſaurge hn̄ ei/
og hallde faſtliga min̄ Sattmꝍla/þa ſømu mū eg leida til mins his Heilaga Fiallz/⁊ mū
iij. Regū viij. Matth. xxi gledia þa i minu Bæna hwſi/ſo ad þra Forner og Bren̄eoffr ſkulu mier þacknæmar vera a
minu Alltari. Þuiat mitt hws kallaſt Bænahws øllu Folke. Sa DROTTIN DRot-
ten ſm̄ hina i ſundur dren̄fdu af Iſrael ſamanſafnar/hn̄ ſeiger. Eg mun en̄ fleirū ſafna til
þra/ſm̄ ſamanſafnader eru.

Øll Dyren a Mørkin̄e/Komit og Etid. Ia øll Dyren i Skogenum. Aller þra Vøku C
Ofruer og Falſker ken̄iþedr men̄ eru Blinder/Þeir vita allz ecki/Hiodalauſer Hundar eru þr/ſm̄ ecki kun̄a vm ad van-
b da/eru Later/ Liggia ⁊ Sofa giarnā/En̄ eru þo Sterker ⁊ Hrauſter Hundar/ſ alldrei ku-
Skilning) n̄a Sadder ad verda. Sia/Hirdararner hafa ønguan b ſkilning/Hū þra ſ eirn hnijgur ad
Þad er/Gudz Ord ſijnum ſialfs veige/huer þra dregr ad ſier i ſin̄e Stiett. Komit hingat lꝍtum oſſ Vijnet ſæ-
Iere. vi. viij. kia/⁊ dreckū oſſ druckna/⁊ a Morgū ſkþ vera ſo ſm̄ i dag/⁊ en̄ miklu framar.

En̄ ſa hin̄ Rett ferduge hn̄ tortyniſt/og þar er eingen ſm̄ þ hugleide i ſijnu hiarta/⁊ Hei-
lager men̄ verda i burt tekner/og eingen hyggr ad þui. Þuiad hiner Riettferdugu verda
burt tekner fra Ogiæfun̄e/ ⁊ þeir ſm̄ riettferdugliga hafa geingit koma til Fridar/og huil-
aſt i ſijnum Suefnhwſum.

LVII.

Hn̄ Straffar Afgudadyrkan og hræſne OG þier komit hingad/þier ſyner hen̄ar ſm̄ Dagana vtuelur/ Þier Sædit Horko-
nun̄ar/og Skiækun̄ar. A huerium vilie þier nu ydra Lyſting hafa? Ad huerium A
vilie þier nu ſkiæla yduarn mun̄? ⁊ Tunguna vtrietta? Huort eru þier ecke þr ſy-
nerner Yfertrodſlunar/⁊ þfalſliga Sædit. Þier ſm̄ i hita girndin̄e hlaupit til Af-
gudan̄a

gudañа/vnder øll blomgut Trie/z drepit sialfs ydvar børn vidr Lækina/vnder Steinkleттu
num/ þÿn vnisyslan er vid þa fløtu Lækiarsteinãа/þr hiner sømu eru þin hlutdeilld/ a þa
somu vthellir þu þinu Dryckiar offre/þar ed þu fornar Matar offr/Skylldi eg hugga mig
hier vid?

B Þu giører þitt a Legurwm vppa einu miøg hæfu Fialli/og þu geingr vpp þangat ad
offra þinar Forner. Og fyrer aptã dyrnar/z a bak vid dyra stafena setr þu þina Miñing/
Þt þu velltir þier fra mier/z geingr vpp þangat og giører þitt Legurwm vÿdt/og bindr þiñ
Sættmæla vidur þa. Þu elskar þra Legurwm/huar s þu sier þau. Þu reisir mz Vidsmi-
er til b Kongsins/og hefer allz hættud Smyrsl/z sender þina Sendeboda langt i burt/og
ert so nidr lægd allt til Heluÿtis. Þu omakar þig i fiøldanum þins vegar/z seiger ecki/Þad
læt eg/ helldr a medan þu finr Lÿf i þiñi hendi/þa muñtu ei mædast.

a Legurwm) So kallar hann Stwrgoda Alltare þar þr mz sinum Afgudũ Horudust
b Kon ungs) Til Kongs ad reisa/kallar hãn ad treysta vppa mennina

Fyrer huerium syrger þu/z ottast so miøg? Fyrst ad þu fer þo mz Lygar/ og huxar ecki
til min/z tekr þier þ ecki til Hiarta. Þeinker þu ad eg mune allt jafnt þeigia/þ þu so giør-
C valldligañа ottast mig ecki? Eñ eg mũ þitt Riettlæte kuñigt giora/z þÿn verk/ad þau sklu
þier eingen nytseme vera. Nær ed þu kallar/þa lættu þiñ flock hialpa þier/Eñ Vindureñ
mun þm øllum i burt suipta/z Hiegomeñ mun i burt taka þa.

Eñ huer hñ treyster a mig/sa mun Landit erfua/og eignast mitt hid Heilaga Fiall/ og
mun seigia. Giøret veguna/giøred veguna/ Rymit vt veigen/ takit burt þær forhindraner
af veigenum mins Folks/so seiger sa hiñ Hæste/z hñ ed vpphafiñ er/sa ed eilÿfligana Byr/
huers nafn ad Heilagt er. Eg sa sm i Hædunum z i Helgedominũ Bygger/z i hia þm sem
hafa sundurknosadañ z lÿtilatann Anda/ suo ad eg lÿfge Andan hiña Litelætu/z hiør
tun þra i sundurmørdu. Eg mun ei þrætta mz jafnadi/z ecke reidast æfinligañа. Helldr sk
hlyr c Ande af minu Augliti blæsa/z eg mun hægan Andardrætt giøra.

Huggã Gildbræddra

c Ande) Þad er/Eg vill næra og lÿsga þa Harmþrungnu

D Eg var Reidr fyrer saker Ranginda þra Agirndar/og slo þa/geymda mig/z vard Rei-
dur. Þa ræfudu þr hingat z þangat a veiginum sÿns hiarta. Eñ þa ed eg aleit þra Vegu/
grædde eg þa/z vÿsadi þm leid/og hugsualadi þm sm hørmudu hina. Eg mun til reida A-
uoxteñ þra Vara/þær ed Predika/Frid/Frid/bæde þm sm fiarlæger eru/ z suo þm sem na-
læger eru/seiger DROTTIN/z eg mun lækna þa. Eñ hiner Ogudligu eru sm vppþiot-
ande Sior/sa ed ei kañ kyrr ad vera/z þss Bylgiur ed vtkasta Saur z Ohreinendum. Hin-
ner Ogudligu hafa ønguan Frid seiger minn DROTTIN.

Eph. ij. Supra xlviij.

LVIII.

A KAlla þu i Akefd/Væg eigi/vpphef þina raust sm Herlwdur/og kuñgiør miñ
nu Folke þra Misgiørder/og þui Hwsinu Jacobs sÿnar Synder. Þeir lei-
ta min dagliga/og vilia vita mina Vegu/sm þ folk ed Riettuÿsena giører/
z Domen sÿns Gudz hefr ecke yfergiefit. Þeir kresia mig til Doms/ z vil-
ia þreyta Løg vid þra Gud. Huar fyrer þa føstum vier/ og þu alÿtur þ ecke
Huar fyrer þiañ vier so vort lÿf/z þu villt eigi vita þad?

Matth. vi.

B Siaet/nær þier fastit/þa giøre þier ydvarn vilia/og þuinget alla ydra skulldameñ. Si
aet/þier fastit ad þier Deilet z Þrætid/og Ryskist mz Hnefunũ Ogudligañа. Fastid ei so/
sm þier fastit nu/so ad af ydur heyrt ódi eitt kall i Vpphædern/og skyllde þ vera su Fasta
huer ia eg skyllde vtuelia/þ Madurinn þuinge allan dag sitt Lÿf. edr heinge nidur Høfuded
sm Halmstra/edur ligge i Seck og i Øsku. Vilie þier kalla þ Føstu/og þañ þacknæme-
C ligan Dag DROTTINS?

Hræsnara Fastan

Eñ þ er su fasta sm eg vtuel/Lættu þa liduga s þu hefr mz Ranngindum i Bønd sett/Læt la-
usa sm þu of þyngir/Gef þa Frialsa sm þu þreynger/Slÿt i burt allan ofur þũga. Briot
þu Hungrudum þitt Braud/og jñleid þa s Volader eru i þitt Hws. Sier þu nockurn Na
kiñ/þa Klæd þu hñ/og ouird ecki þitt eigit holld. Þa mun þitt Lios hier frambriotast sem
Morgun rode/og þin forbetran mun snarliga aukast/og þitt Riettlæte mun ganga frami
fyrer þier/og Dyrden DROTTINS mun taka þig til sÿn. Þa muntu kalla/ z DR-
D OTten mun þier þa Andsuar gefa. Þa ed þu kallar þa mũ hñ seigia/Sia þu/ hier em eg.
Ef ad þu þynger ønguan hia þier/og a þeikar ei fingre ad neinum/og talar ei-
ge neitt vondzligt og lætur hinn hungrada finna þitt hiarta/ og mettar suo þa hinu Faræ-

Ein Soñ og Riett Fasta
Zach. vij.
Ezech. xviij
Matth. xx.

a Vÿsar

rædu Sælu

rædu Sælu/Þa mun þitt Lios i Myrkrunum vpprenna/& þijn Myrkr munu vera ſē Mid
deigis birta. Og Drotten mun þier æ tijd veg vijſa/ & þina Sælu ſedia i Þurkenū/ og þin
Bein ſtyrkia. Og þu munt vera ſē annar vøkuadr Jurtra gardr/& ſē annar vppſprettu Bru-
nur þann alldrei þrytur Vatn. Og fyrer þig ſkal vppbygdt verda/huad leinge heſr j eyde ve
rid/og þu munt þann Grunduøll leggia ſem ſtanda mun vm Alldr og æfi /og þu ſkallt kallaſt
vppbyggiare nidurfallinna Borga/ og ſa ed Veigena forbetrar/ ſo ad þar meigi bwa.

Þuottags Helgunin Hier ſeiger og framſetr hann rett og ſønn Þuottdagsverk/ſem er at heyra Gudz ord og hugleida hans verk

Ef ad þu burt ſnyr þinū fæte fra Þuottdeigenum/ſo ad þu giører ecke/huad þu villt ſial-
fur a minum Heiløgum deige/þa mun þ lyſtilegr Þuottdagur kallaſt/ DROTTNI til
Helgunar & til Dyrkunar. Þuiat þa muntu vegligan hallda þann ſama/nær ed þu giører ec-
ke þina vegu/& ad þ verde ecke þar jnne fundit/huad þier ſialfum vel lijkar eda þ huad þu
talar. Þa muntu vnadſemd hafa a DROTTNI /og eg mun hafa þig vpp yfer hæder
Jardarinnar/ og mun fæda þig medr Arfleifd þins Fødurs Jacobs. Þuiad munnur DRO-
ins/hann ſeiger þ.

LIX.

Huar Fyrer Gud ſtraffe menn einkum þyker Syndernar

SJA þu/Hønd DROTTINS er ei ſo ſtutt vordē/þ hun kunne ei ad Hial- A
pa/og hans Eyru eru ei ſo þyck vorden ad hann heyre ei. Helldr ydrar Illgiør
der ad ſkilia ydur & yduarn Gud/huora fra ødrum/ & ydrar Synder byrg-
ia hans Andlit fyrer ydur/ſo ad þier verdet ei bænheyrder. Þuiad ydrar Hen
dur eru mz Blode ſaurgadar/ & ydrer fingr mz Illgiørdū/ydrar Varer þær
tala Lygar/& ydar Tunga dicktar þ vpp huad rangt er. Þar er ſa eingenn
ſem af Riettlætenu Predike/nie truliga a Dæme. Þeir treyſta vppa Hiegoman/& tala þad
huad ei duger. Mz Ogæfuna eru þr Þungader/og fæda Armæded.

a Dæmi) Þad er/Kenni Supra i. Pſal. rij. Prouerb. i Rom. iij

Þeir vtklekia Baciliſkus Eggin/& vefa Kongulvar Vefu. Huer hann etur af þra Eggiū
ſa hlytur ad deyia/ enn verde þau i ſundr troden þa ſkrijdr þar einn Eitur ormur vt. Þeirra
Konguloa Vefur duger ei til klæda/og þ ſem þr hafa ofit duger ei til ſkiols/Þuiat þra verk
eru Eruides munner/& i þra høndū er Rangindi. Þeirra fætr ſkunda til hins vonda/& eru fliot-
er til ad vthella ſaklauſu Blode/Þeirra huxaner eru Eruidis munner/þra vegr er allr Fordiørf- B
ung & ſkade. Þeir þeckia ei veigen Fridarins/& þar er eckert riettdæme i þra framgøngu.
Þeir eru fra ſnuner a ſijnum vegum/Huer ed þar vppa geingr/ſa hefer alldrei Frid.

Deutro. xxix

Þar fyrer er þ riettdæmit langt fra oſſ/& Riettlætid þ ødluſt vier ecki. Vier væntū Lioſſ
ins/Sia þu/þa verdr Myrkur/og þrar Birtunnar/Sia þu/þa gongum vier i Myrkrinu.
Vier fælmum epter Veggiū ſem hiner Sionlauſu/ & þreifū ſo ſem þr ed eingen Augu hafa/
Vær ſteytum oſſ vm Middeiget ſo ſē i Rockrinu/ Vier erum i Myrkrinu ſo ſē hiner Daudu
Vier rymium ſem Biørndyr og krytium ſem Dwfr/Þuiat vier væntū Riettdæmeſins/þa er þ
þar ecke/& epter Hialprædenu/þa er þ langt i burt fra oſſ.

Þuiad vorar Miſgiørder eru hellſt til miklar fyrer þier/og vorar Synder þær Andſua-
ra i mote oſſ. Þuiat vorar Miſgiørder eru hia oſſ/og vier ~~syndgunst vijs vitandi~~/mz Illſku C
verkum/og Liugū a mote DROTTNI/& mz burtſnuningu i fra vorum Gude/mz Offtæ
kis ordū og Ohlydne/aſtundū og vppkuetkiū lygelig ord vr Hiartanu. Þar fyrer er eirnen
þ Riettdæmit til baka geinget/& Riettlæted langt af vega faret/þui Sannleikurenn fellr nidr
a Strætunū/& Riettinden kunna ecki hingat ad ganga. Og Sannleikurenn er i burt/og hann hu
ed ſnyſt fra Illu/ſa hlytur ad vera huers mans herfang

finnū vorar Synder

Þad ſama ſier DROTTIN/og þ lijkar honum Illa ad þar er ecke neitt Riettdæmi.
Og hann ſier ad þar er eingen/og hann furdar þ/ad eingen geingur framm fyrer þa. Þar fyrer
Hialpar hann þeim ſialfr mz ſijnum armlegg/Og hans Riettlæte þ ſtyrker hann. Þuiat hann i klæd
iſt Rietrlætenu ſem Hringabryniu/og ſetur Hialprædis Hialmin a ſitt Høfud/og byr ſig vt
til hefndar/og klæder ſig mz vandlætinu/ſem mz ødrum Kyrtle. So ſem til ad endurgiallda ſij
num Motſtødumønnum/og ad bitala ſijnū Ouinum medur grimdar hefnd/Ja þeim Eyionū
vill hann bitala. So ad þr ottiſt nafnet DROTTINS i fra nidurgøngu/ og hans Dyrdar
vegſemd i fra vppgøngu Solarinnar/nær ed hann mun koma ſo ſē einn ſtifldur Straumr / þann
Vindur DROTTINS framm drijfur.

Huggunar trauſt Ephe. vi i Teſſ. v

Þuiat þeim til Zion mun Endurlauſnarinn koma/og þeim ſē ſier i burt ſnua fra Syndunū/ D
i Jacob ſeiger DROtten/ og eg giøre ſuoddā Sattmala vidr þa/ſeiger DROTten. Minn
Ande ſem

Ande ſm̃ hia þier er/og min ord ſm̃ eg hefe lagt i þiñ muñ/ſkulu ecki i burt vikia af þÿnum Róm. xi
Muñe/nie af Muñe þins Sædis/og Barna barna(ſeiger DROTTIN)hiedan i fra ꝛ Fyrirheit þat
ad Eilÿfu. Chriſtileg Kir-
kia ſk vidhall-
daſt

LX

A
GJør þig reidubuna(Jeruſalem)ꝛ ver biørt/þuiat þitt Lios kem̄/ og Dyrd
DROTTINS vpp reñ̄ yfer þier. Þui ſia þu/Myrkrē hylia Jørdena
ꝛ Dimuþokan Þiodernar. Eñ yfer þier vppreñur DROTTIN/ꝛ hñs Spadom̄ af
Dyrd ſieſt yfer þier. Rÿke Chriſti og
Og Heidnar þioder mūu ganga i þinu Lioſi/ꝛ Kongarner i þre Bir- Lioſe Heilags
tuñe ſm̃ yfer þier vppreñ̄. Lypt vpp þinū Augū/ꝛ lÿt vmhuerfis kringum Euangelij
þig/Þeſſer aller ſamanſafnader koma til þÿn. Syner þiner munu koma vr fiarlægd/ꝛ Dœ
tur þÿnar munu hia hlideñe vppfoſtraſt. Þa muntu ſia þina Lyſting/og vtbriotaſt/og þitt
Hiarta mun vndraſt ꝛ ᵃ vtbreida ſig/nær ed ſa Mwgafiolden vid Sioen mū ſnuaſt til þin Eſa. xlix
Og þa ed ſu Makten Heideña Þioda kem̄ til þÿn. Þuiad ſa fiølden Vlfalldaña mun hyl- ᵃ vtbreida)
B ia þig/Þeir hlauparar vr Madian ꝛ Epha/Aller af Zaba munu koma/ færande Gull og So ſm̃ þa ſtor
Reykelſi/og kuñgiørande Lof DROTTINS. Allar Hiarder j Kedar ſkulu til þin ſafn Vatzføll vtbrei-
adar verda/og Hrutarner Nebaioth ſkulu þier þiona. Þeir ſkulu vppa minu þægilegu All daſt þa þau eru
tare offrader verda/Þuiat eg mun pryda Hwſit miñar Vegſemdar. mikel
Huerier eru þr/ed fliuga ſm̃ Skyen/og ſo ſ̄ Dwfurnar til ſiña Vindglugga? Þær Ey-
iarnar vænta mÿn/og Skipen Siafarins fyrer langri æfi/ ſo ad þr færi hingat þin Bern Chriſti Poſt-
vr fiarlægd/med̄ þra Gulle ꝛ Silfre/Nafnenu DROTtins Gudz þins/ꝛ þm Heilaga i ular
Iſrael/ſm̃ þig hef̄ vegſamliga giørt. Framādi munu vppbyggia þina Mwruegge/ ꝛ þra
Kongar munu þier þio na. Þuiat i miñe Reide hefi eg ſlegiet þig/og i miñe Lÿknſeme em
eg þier Myſkunſam̄. Og þinar dyr ſkulu mz jafnade opnar ſtanda/og huerke vm Daga
C nie Nætur aptur lætnar verda/ſo þ Makten Heideña þioda ſie til þin høfd/ꝛ þ þra Kōgar
verde hingat leidder. Þuiat hueriar þær þioder/ed̄ þau Konga rÿke ſm̃ ecki vilia þier þio- Eſai xxx
na/þa ſkulu fyrer faraſt/og þær Þioder foreyddar verda. Fegurden Libanōs ſkal i þig ko-
ma/Grenit/Beyket/Boſſbuniit/eitt mz ødru/til at pryda þañ ſtaden mins Helgidoms. Þui
ad eg mun þañ ſtadiñ miña fota vegſamligañ giøra.
So lÿka eirnen ſkulu þr biuger til þin koma/ſm̃ þier hafa nidur þryckt/og þr aller ſm̃
þig hafa Laſtad/munu kriupa til þiña fota/og munu kalla þig Borg DROTTINS/
þa Zion hins Heilaga i Iſrael. Þui þar fyrer ad þu vart yfergiefin/og ad hatre høfd/og
þar var eingen ſa ad geinge vm þig/þa mun eg þig at fegurdar ſkraute giøra eilÿfliga ña
og til fagnadar glede vm Alld̄ og æfi. So ad þu ſkallt Miolkena vtſwga af Heidnū þio-
dum/og Kongaña Brioſt ſkulu þier Miolk gefa. So ad þu viter þ eg em DROTTen/
D þiñ Frelſare/ꝛ eg ſa hiñ Vollduge i Jacob/ſie þiñ Endurlauſnari.
Eg mun læta koma Gull i ſtaden Lætūſins og Silfur i ſtadin Jarnſins/og Meſſing i
ſtadin Trieſins/og Jarn i ſtadin Griotſins. Og eg mun giøra þ/at þiner Forſtiorar ſklu
Friden keña/og þiner Fyrerſionar meñ Riettlætid Predika. Þar ſkulu eingen Ranginde
leing̃ heyraſt i þiñe Landeign/ og eingen Skadſemd nie fordiorfun i þinum Takmørkū/
Helld̄ ſkulu þiner Mwruegger Hialprædid/og þinar Dyr Forprÿs kallazt.
Solin ſkal ecki ſkÿna þier a Dagin leing̃/ꝛ birtan Tunglſins ſkal ecke lyſa þier. Hell- Apoc. xxi
dur mun DROTTIN ſialfur vera þitt eilÿft Lios/og þiñ Gud hñ mun vera þÿn Veg-
ſemd. Þÿn Sol mun ecke meir vnderganga/nie þitt Tungl Birtuna miſſa/Þuiat DRO-
TTIN mun vera þitt eilÿfligt Lios/og dagarner þiñar Hørmungar ſkulu eirn enda ha-
fa. Og þitt folk ſkal allt vera Riettferdugt/og mun Jardrÿket eignaſt eilÿfliga ña/ſuo ſem
Adalkuiſter miñar Rootfeſtingar/og verk miña Handa/mier til Dyrdar. Vt af þm min-
ſta ſkulu Þuſund verda/ ꝛ vt af þm Smæſtu eitt Volldugt folk. Eg DROTTIN mun
ſlÿku a ſijnum tÿma/ſnarlig til vegar Koma.

A
LXI.

ANde DROTTINS DRottis er yfer mier/ Þar fyrer hef̄ DROTTIN Embætte
ſmurt mig/ Hñ hef̄ ſent mig til ad Predika Volødum/og ad græda ſundrada i Hetrās Chriſti
Hiørtum/ og til ad Predika þ þacknæmligt Aar DROTTINS/og eiñ hefn Luc. iiii
þm herteknu Frelſe dar dag

Luc. iiii dar dag vors Gudz/til hugguñar øllum Harmþrungnum. Til ad afreka Þm Sorgbitnu i
Zion/ad Þm giefist Fegurdar pryden fyrer Oſkuna/og fagnadar Vidsmiør fyrer Hrygdi⸗
na/og Hætijdar buningr fyrer Sorgar anda. So ad Þr kallader verde Trie Riettlætiſins/
Rotſetningen DROTTens/ til Dyrkunar. Þeir mūu þær gømlu foreyddu Borger vpp
byggia/og vidrietta þ aptur huad fyrr meir var nidurbrotit. Þeir munu vppnya aptr þær
foreyddu Borgernar/ſm̄ vm Alldr ⁊ æfi hafa i eyde leigit.
Framande munu ſtanda/og ydrar Hiardar giæta/og hiner Vtlendſku munu ydret Akur⸗ B
karlar og Vijngardz meñ vera. Eñ þier ſkulut DROTTens Keñemeñ heita/og Þr mūu
kalla ydur Þiona Gudz vors. Og þier munut eta Audæfin Heidiña þioda/og hroſa ydr yf⸗
er Þra Vegſemd. Fyrer ydra Forſmaan ſkal tuefallt koma/⁊ fyrer ydra Vanuirdu ſkulu Þr
gladuærer vera a Þra Akurløndum. Þuiad Þr ſkulu tuiſuarſiñum eignaſt ſo miket/i þeirra
Lande/Þeir ſkulu eilijfligan Føgnut hafa. Þuiat eg em DROTTIN ſa ed Riettdæmed
elſkar/og ad hatre hefur þad rænfeingit fie i Brefleoffur. Og eg mun þ giøra/at þeirra
Erfide ſkal viſſilegt vera/ og eirn eilijfañ Sattmala vil eg giøra vidr þa. Og Þra Sæde
ſkal audkient medal Heideña þioda/ ⁊ Þra Epterkomendr mz al Folkſiñs/ſo ad aller Þr ſem
þa munu ſia/munu þeckia þa/at Þr ſie þ Blezada Sædit af DROTTNI.
Eg gled mig i DROTTne/og min Sæla er gladuær i Gude mijnum. C
Þackargiord fyrer medtekna Velgiörninga Christi; Þuiad hñ hefr i klædt mig mz klædū Hialpræðiſins/⁊ medr Møtlinū Riettlætiſins klæd⸗
di hann mig.
Lijka ſm̄ Brudguma ſkryddan Keñemañligum tignar buninge/og ſo ſm̄ adra Brwde þa
ed gloar i ſijnu ſkarte.
Þuiad lijka ſm̄ Auøxturen vegs vr Jørduñe/og Sædit vppreñur i Graſgardinū.
Lijka ſo mun Riettlætid og Lofſøgnen/vppganga fyrer øllum Þiodum/af DROTT⸗
NI DROttne.

LXII.

Huggun og Fyrerheit HEgna Zion mun eg eige þeigia/og vegna Jeruſalem mun eg eige huilaſt/ A
þangat til ad heñar Riettlæte vppgeingr ſ̄ añar Geiſle/og heñar Hialp⸗
ræde vppkueikiſt/ſm̄ añar Lios logi. So at hiner Heidnu ſiae þitt Riettlæ⸗
te/og aller Kongarner þina Dyrdar vegſemd. Og þu ſkallt mz nyiu Naf⸗
ne nefnd verda/huert ed Muñur DROTTens mun þig nefna. Og þu
munt vera eitt Dyrdar Diaſn i Hende DROTTens/⁊ ein Konglig Ko⸗
rona i Hende Gudz þins.
Þu ſkallt ecke leingr kallaſt hin Fyrerlitna/nie þitt land Foreydſla kallaſt. Helldr ſkallt
þu kallaſt(mijn Aſt til heñar)og þitt Land(miñ kiære Elſkuge)Þuiad DROTTen hefur
Aſt a þier/Og þitt Land hefur eirn elſkuligan Vñuſta. Þuiad lijka ſm̄ ſa ed elſkar/hñ hefr
ſijna Vñuſtu kiæra/ ſuo munu þijn Børn þig kiæra hafa. Og ſo ſ̄ þ Brwdgumen gledur
ſig yfer ſiñe Brwde/ſo mun þiñ Gud gledia ſig yfer þier.
O Jeruſalem/eg mun Vøkumeñ til ſkipa vppa þina Mwruegge/Þr ed alla Daga og B
allar Nætur ſkulu alldreigi hlioder vera/⁊ Þr ed æ ſkulu miñaſt DROTTens. So þ i hia
ydur ſie eingen Þøgn/og þier þeiget ecke vm hñ/þangat til ad Jeruſalē ẏdr buen/⁊ ſett til
Lofs a Jørdu.
DROTTIN hñ hefur Suarit vid ſijna Hægri hønd/⁊ vid Armleggiñ ſins Macktar
velldis. Eg mun ei leingr gefa þitt Korn þinum Ouinū ad eta / nie læta Framande menn
drecka þitt þ ſæta Vijnet/ſm̄ þu hefr Erfidi fyrer haft. Helldur Þr ſm̄ þui ſafna/ſkulu eir⸗
nen Þſſ neyta/og Lofa ſo DROTTIN/⁊ Þr ed þ iñbera/ſkulu drecka þ i Fordyrū mijns
Helgedoms.
Zacha. ix Esa. xl. Gangit vt/Gañgit vt i giegnum Portin/tilreidet folkenu veigen/Sliettid vegūa/Sliett
id veguna/Leſit i burt Steinana/Setied vpp Merkit fyrer Folkenu. Siaet/DROTT⸗
a Heimſokta) Þad er hun/hu errar vitiad er Matthei xxi. IN hñ lætur heyra ſig allt til enda Veralldariñar. Seiget Dotturiñe Zion/Sia þu/Þitt
Hialpræde kemr/Sia þu/Hueriu hñ launar/þ er hia hm̄/⁊ hueriu hñ bitalar þ er fyrer hē⸗
diñe. Þeir munu kallaſt þ Heilaga folk/ þeir hiner endurleyſtu DROTTINS/Og þu
munt kallaſt hin ᵃ Heimſokta Borg/og ecki hin Fyrerlitna.

LXIII

Huer

A HVer er sa/sem kemr af Edom/mz litudum klædū af Bazra/sm̃ so prydelegr
er i sijnū Klædnade/og hier frambrunar i sinū Velldiskrapte? Eg em hañ
sa s Riettlæted keñer/og eirn Meistare er til ad hialpa. Nu^r fyrer er þa þiñ
Ganguere so raudr ad lit/og þitt klædi so sm̃ þss ed Vijnberen i sundr sprei-
nger? Eg fottred Vijnþrøguna eirn Ansman/ og þar er eingen af Folkenu
medur mier. Eg hefe fergt þa i Reidi miñe/ ⁊ nidr trodit i miñe heiptar
Bræde/Þar fyrer hefur þra Megn dreyfst a mijn Klæde/og eg hefi velkt allan miñ Gang
ucra. Þuiad eg hefe asett mier eirn Hefndar Dag/Þad Aarit/ til ad Endurleysa mijna/
er komed.

B Þuiad eg skygndūst i kringum mig/og þar var eingen Hialpare/⁊ eg var j skelfingu/⁊
eingen studde mig. Helldur vard min hægre Hønd ad hialpa mier/og min Reide ad stydia
mig. Þar fyrer hefe eg Folket nidurtrodit i miñe Reide/og hefe þa Druckna giørt i minne
Bræde/og þra Megn til Jardar nidr keyrt.

LXIIII.

A EG mun miñast Myskunsemdar DROTTens/ og so þrar Lofsagnariñ- Ein Þackar-giörd
ar DROTTens/vti øllu þui ed hñ hefur giørt vid oss/⁊ so þss hins mik-
la Gooda vid þ Hwsit Jsraels/ sm̃ hñ hefur þm veitt/fyrer sijna Myskū-
seme og mykla Godgirne.

Þuiad hñ sagde/Þeir eru mitt folk/þau Børn sem ecki eru Følsk/þar
fyrer var hñ og þra Hialpare.

Huer hñ angrade þa/sa stygde hñ eirnen/ og sa Eingelliñ sem fyrer hanns Augsyn er/
Hialpade þeim.

Hñ frelsade þa/þar fyrer þ hñ elskade þa/og vægde þm.

Hñ tok þa vpp/⁊ bar þa alla tijma/þegar i fra fyrsta Vpphafe.

Eñ þr stygdu/og til Reide reittu hñs Heilagã Anda/þar fyrer vard hañ þra Ouin/og
Strijdde a mote þm.

Og hñ mintist aptr a þa vmlidnu æfina/a Moysen/sm̃ var a medal hñs Lydz.

B Huar er nu hñ/sm̃ i burt leidde þa vr Hafinu/medr Hirdernum siñar Hiardar?

Huar er hñ sm̃ gaf siñ Heilagan Anda medal þra? Huer ed Moysen vidr Hægri Hønd
leidde/ fyrer siñ Dyrdarsamligan Armlegg.

Huer ed i sundurskilde Votnen fyrer þm/vppa þ ad hñ giørde sier eitt eilijft Nafn.

Hñ sm̃ þa leidde i giegnum Diwpen/⁊ lijka sm̃ þa Hesta ed ei detta/ i giegnū Eydemør-
kena/so sm̃ þañ fienad ed ofan geingr a sliettlendit/huern ed Ande DRottens framdrijfur.

Lijka so eirnen hefur þu þitt folk vtleidt/vppa þ at þu giørder þier eitt Dyrdarsamlegt
Nafn.

Siadu nu af Himne ofã/og littu hingad af þinu Heiløgu Dyrdarsãligu Tign^r Sæte.

Huar er nu þin Vandlæting/þijn Velldis Magt? Þijn mykla Hiartgroen Myskunse-
C me helldr sig fast vid mig.

Þu ert at vijsu vor Fader/ þui Abraham hñ veit ei af oss/og Jsrael hñ þecker oss ei.

Enn þu DROTTJN ert vor Fader/ og vor Frelsare þegar fyrer langri æfe er þad
þitt Nafn.

Huar fyrer lætur þu oss DROTTJN villt fara af þinū vegū/⁊ forhardna vort hiar
ta/so ad vier ottunst þig eigi?

Snu þu aptur/vegna þiña þionustu maña/og fyrer saker Slektesins þiñar Arfleifdar.

Þeir eignast þitt Heilaga Folk nærsta med øllu/þiner motstødu menn nidurtroda þinn
Helgidom.

Vier erum lijka so sm̃ adr til forna/þa ed þu Drottnader ecki yfer oss/og þa ed vi^r vo-
rum ecki nefnder epter þinu Nafne.

Eg villda/at þu i sundursliter Himnana og færer hingat ofan/so þ Fiølleñ vt ryñe fyr-
er þiñe Augsyn/ lijka sem annat heitt Vatn þ er vppsydur af Megnum Ellde.

So ad þitt Nafn kuñigt verde medal þiña Ouina/og þ hiner Heidnu hliote fyrer þiñe
D Augsyn ad skielfast.

Fyrer þau

Fyrer þau Stormerkin sm̄ þu giører/huerra ei var vænt/þa ed þu fort ofan hingat/z Fiollen i sundur runnu.

Huad i fra Veralldarinnar upphafe hafde ei heyrst/nie m; eyrum heyrt verit/so hefr þ z eirnen ecki neitt Auga sied/vtan þitt/ GVD/ huad þa mun skie sm̄ vppa hn̄ vona.

Þu mætter þm gladuæru/og hinum sm̄ Riettlætid jdkudu/z a þijnū vegū mintunst þijn.

Sia þu/Þu Reiddist þa vier Syndgudust z blifū þ^r leinge jnne. Enn oss vard þo hialpat.

Enn nu eru vier aller til samans suo sm̄ hiner Ohreinu/og allt vort Riettlæti er sem ann=ar Oheckiar leppur.

Vier erum aller vppuisnader sem Laufblad/og vorar Synder feykia oss i burt/sem annar E Vindur.

Eingen akallar þitt Nafn/edr tekr sig vpp þ hn̄ hallde þier.

Þuiad þu hylur þitt Andlit fyrer oss/og lætur oss i vorum Syndum vppgefast.

Enn nu DROTTen/Þu ert vor fader. Vier erū Leired/Þu ert vor Leirpotta smidur/ og uier aller erū verket þinna Handa.

DROTTJN Reidstu ecke ofmiog/z minstu ecki eilijflegana a vorar synder/Alijttu þ helldr/ad vier aller saman erum þitt Folk.

Staderner þins Helgedoms eru ad Orbyle vordner/Zion er foreydd/ Jerusalem liggur i Eyde.

Þad Hwsit vors Heilagleiks z vorrar Veg semdar/þar jnne ed Fedur vorer Lofudu þig er m; Ellde vppbrendt/og allt huad vier høfdum lysteligt/þ er til skammar giort.

DROTTen/Villtu so Hardrædur vera i slijku/og þeigia vm þtta/ og nidursla oss suo geysiliganna.

LXV.

Rom. x.

MJN verdur leitad af þm sm̄ ecki spurdu epter mier. Eg verd fūden af þm A sem ecke leitudu ad mier. Og til þra Heidinna þioda/s ecke kalla mitt nafn seige eg/Hier em eg/Hier em eg. Þuiad eg vtriette minar Hendur allan dagin/til eins ohlydugs folks/huert ed geingur epter sijnū Hugrenningum a þm veigenum s ecke er godr. Þad folk s mig til Reide reiter/er jafnan fyrer minne Augsyn/offra i Grasgørdønū/z veita Reykelsinu yfer [a] Tigulsteinūum/z bygger i hia Daudra manna Leidū/ z hallda sig i Jardhreysunum/eta Suijna kiøt/og hafa herfuiligt Juck i sijnum Elldzgøgnū/og seigia so/Vertu heima/ahrær mig ecki/þt eg skal [a] [b] Helga þig.

[a] Tigulsteinum) a þm Aulltørū sem þeir giört hafa

Slijker skulu verda Reykr i minne Reide/sa Elldr sem allan dag brennur. Sia þu/Þad B stendur skrifat fyrer mier/Eg mun ei þeigia/helldr endurgiallda/Ja/Eg mun giallda þm þ aptur i þra eigen barm/bæde þra sialfs Misgiørder/og so Misgiørdirnar Fedra þra/allar til samans/seiger DROTTJN/þra sem vppa Fiøllunum hafa fornfært/z mig hafa vā uirdt vppa Hædunum/Eg mun mæla þm aptur þ fyrra athæfit i þra eigen Barm.

[b] Helga Þad er/Þu Prophete kienn þu mier ecke Heilagum ad verda lat mig helldr helga edur læra þig huernin þu skallt Heilagur verda

Suo seiger DROTTJN/Lijka so sem þa nær ed Laugurenn finst i Vijnberinu/ z sagt verdur/Spreing þ ecke/Þuiat þar er Blezan jnne. Suo mun eg og eirnen lijka giøra vegna minna Þionustu manna/ad eg fordiarfa þ ecke allt saman. Helldur mun eg vt af Jacob lata Sæde vppuaxa/og vt af Juda þ sem eignast mun mitt Fiall. Þuiat miner hiner vtuøldu skulu þ erfa/og miner Þionustumenn skulu þar byggia. Og Saron skal verda eitt Hiardarhws z/sa Daluren Achor ad Fiarskiole mijnu folke/þss s min leitar.

Enn þier huerier ed yfergiefit DROTTJN/og forgleymit minu Heiløgu Fialle/og til C reidet þm [c] Gad eitt Matbord/z skeinket fullt a þm Meni af dryckiar offrinu. Nu vel/Eg mun telia ydur til Suerdsins/so ad þier hlioted aller ad beygia ydur til Slatrunar Af þui ad eg kallade/ og þier gaafut ei suar/ og eg Talade/ og þier heyrdut ecke. Helldr giørdut þ huad mier lijkade jlla/og vtuøldut þ huad mier mispocknadist.

[c] Gad Meni Hafa Skurgod so heitid prouerb. i Esa. lxvi.

Þar fyrer seiger DROTTJN DRotten so. Sia þu/ Mijner Þionar skulu eta/ Enn þier skulut Hungra/Sia þu/Mijner Þionar skulu glader vera/enn þier skulut til skamm^r voda Sia þu/Mijner Þionar skulu Drecka/enn þier skulut Þyrster vera. Sia þu/Mijner Þionar skulu af godu giede Lof syngia/ enn þier skulid af Hiartans angre hatt græta/ og af Vesalldar eymd æpa. Og þier skulut lata yduart Nafn minū Vtuøldum epter til ad suerja vid. D

ia ᵇ Og DROTTJN DRotten mun suipta þig Lijfenu/ z nefna sijna Þiona mz ødru
nafne/ So þ/ Huer ed sig mũ Blessa a Jørdu/ sa mũ vel signa sig i þm sãnarligũ Gudi. Og
hñ hũ ed sueria mun a Jørdu/ sa mun Sueria vidz pañ sãnarliga Gud. Þuiat þær hinar
fyrre Anaudernar eru forgleymdar/ z eru Byrgdar fyrer minum Augum

ᵇ Sueria) Til epterdæmis eirnrar Bøluanar

Þuiad/ Sia þu/ Eg mũ skapa nyian Himen z nyia Jørd/ so ad þ hid fyrra skal ei leingz
minst vera/ nie þ i Hug koma. Helldz munu þr gledia sig eilijfliganã/ z glader vera yfʳ þui
sem eg skapa. Þuiad/ Sia þu/ Eg mun giøra Jerusalem til Vnadsemdar/ z hennar folk til
Fagnadar. Og eg mun Gladz vera yfʳ Jerusalem/ z gledia mig yfer minu Folke/ Og þar
skal ecki leingur jñe heyrt verda raustin Grætursins/ nie hlioden Hrygdarinñar. Þar skulu
ecki meir þau Børn vera/ sem ecki vtlifa sijna æfi/ edur þr Gamler meñ sm̃ ecki fullkomna
sijna Aaratølu. Helldz skulu þr æsku meñ deyia sem eru Hundrat Vetra/ Og þr Synduger
ſ eru Hundrad Aara skulu Bøluader vera.

1 Pet. 3 Apoc. xxi

E Þeir munu Hwsin vppbyggia z þar jñe bwa/ Þeir munu planta Vijngarda z etha þra
Auøxtu/ Þeir skulu þ ecki vppbyggia ſ añar skal a bwa. og ecki þ rootsetia ſ añar mũ vpp
eta. Þuiat Dagar mins Folks skulu vera so sm̃ dagarner eirnrar Eikar. Og verket þra
handa mun gamallt verda/ hia minum vtuøldum. Þeir skulu ecki Erfida forgiefins/ nie O-
rijmabæra Burde fæda. Þuiad þr eru Sædet hiña Blezudu DROTTins/ z þra epter-
komendz medz þm. Og þ skal skie/ ad fyrr eñ þr kalla þa mun eg suara/ a medã þr tala/ þa
mun eg heyra. Vlfuren og Lambit skulu til samans sier fædslu leita/ Leoned mun Gras bijt
ta sem Naut/ og Høggormureñ skal Jardar dupted eta/ þa mũ ecki neitt skada nie þm grã-
da/ vppa minu Heiløgu Fialle/ seiger DROTTJN.

Rijket Christi

Fyrerheit

LXVI.

A SVo seiger DROTTJN/ Himinen er mitt Sæte/ og Jørden er mijn Fot
skaur. Huada Hwsi er þ þa ed þier viliet mier vppbyggia? Eda huer er sa
stadz þar eg skuli huijlast? Mijn Hønd hefer giørt allt. þ/ huad þar er/ sei-
ger DROTTJN. Eñ eg alijt pañ hiñ Fatæka og pañ sem hefz sundur
knosadan Anda/ og pañ ed hrædist min ord.

3 Para. viij Act. vij Psal. li

Þuiad/ huer hñ slatrar Naute/ þ er jafnt sem hñ slæge mañ i Hel/ Huer
hñ offrar einũ Saud/ þ er sm̃ halsbryte hñ Hund/ Huer hñ Fornfærer Mataroffur/ þ er sm̃
offrade hñ Suijna Blode. Huer ed minnist þss Reykelsis/ þa er sem lofi hñ ᶜ Ofrettinden.
B Suoddan vtuelia þr i sijnum vegum/ og þra Sála hefer giedþeckne a þra Suijuirdingum.
Þar fyrer mun eg eirnen vtuelia þ sem þr Spotta/ og þ huad þr hrædast mun eg læta yfer
þa koma. Af þui ad eg kallade/ og eingen suarade/ Eg taladi/ og þr hlyddu þui ecki/ z giør
du huad mier jlla lijkade/ og vtuøldu þ huad mier þocknadist ei.

Vijskwfan Fornaña

ᶜ Ofrettinde) Pad er Skurgodadyrkã

Heyret ord DROTTJNS/ þier sem hrædist hñs Ord/ ydrer brædur sem ydur hata/ og
þr ed i burt skilia ydur i fra sier/ fyrer mins Nafns saker/ Og seigia/ Lattu sia/ Huersu Dyr-
darsamligz DROTTJN er/ Lat hñ audsynast til yduarar glede/ Þeir hiner sømu skulu
til skamar verda. Þuiad þar mun heyrast Heropit j Borgiñe/ Eitt Herop af Musterino/
Eitt Herop DROTTJNS/ sem endurgelldur sijnum ouinũ.

C Nun verdur Liettare/ adz eñ hun tekur Sottena. Nun er hraust erden epter Sueinbarn/
adur eñ hun tekur Jodsiuk ad verda. Huer hefz nockurn tijma heyrt suoddan? Huer hefur
nockurn tijma sied slijkt? Huort kañ nockut Folkit vnder eins fædt ad verda adur eñ Landed
tekur Sottena? Nu hefz þo Zion fædt sijn Børn fyrʳ vtã Siukdõ/ Huort skyllda eg þa læ-
ta adra opna Modurkuiden/ eñ sialfur ecki fæda? Seigir DROTTJNN. Skyllda eg læ-
ta adra fæda/ og sialfur Obyria vera/ seiger þiñ Gud.

Ein Huggun vm aukning Christeligrar Kirkiu. Pat kallar hñ vndur/ Lijka sm̃ Taladi eg so/ Hun Fæder/ adur hun verdz þungut/ So seiger hñ hier/ Hũ verdur liettare adur eñ hun tekz Sottena

D Glediet ydur med Jerusalem/ z verid glader yfer heñi/ þier aller sm̃ af hana elskit/ fagnit
medur heñe/ þier aller sem hrygguer vorut yfer heñe. Þuiad þar fyrer skulu þier Siwga og
sadder verda af Brioſtunum heñar Huggunar. Þier skulut og þar fyrer siwga/ og ydz endz
lijfga/ vt af þre gnægdiñe hennar Dyrdar. Þuiad so seiger DROTTJN/ Siaet/ Eg vt

 breide

breide Fridēn hia hēne/lijka sm̄ an̄ad Vatz fall/og Dyrdena Heidēna þioda/ so sm̄ an̄ann yferfliotanda Vatzlæk/Þa munut þier sxga. Þier skulut a hlidin̄i borner verda/og i Kiølltun̄e mun hiukrad vera ad ydur. Eg mun hugga ydur/lijka so sm̄ þ einhuern huggar han̄s Moder. Ja þier skulit til Jerusalem endurnærder vda/þier mūut sia þ sāa/og yduart Hiarta mun gledia sig/og yduar Bein skulu blomgast sm̄ an̄at Gras/ þa mun þeckiast Hønd DROTTINS vidr hn̄s Þiona/⁊ Reiden vid hn̄s Ouine.

Þui siaed/Ad DROTTIN mun koma m̄z Ellde/og hn̄s Vagn sm̄ an̄at Stormuidre/þ hn̄ endurgiallde i Bræde sin̄ar Reide/og hn̄s Straff i Elldsins Loga. Þuiat DROTTin mū fyrer Ellden/⁊ fyrer sitt Suerd dæma allt Holld/⁊ þr hinu Lijflætnu af DROTTNI mūu marger vᷓa. Þeir ed sig helga ⁊ hreina giøra i þm Grasgørdunū/Ein̄ hier en̄ an̄ar þar/og etha Suijna Kiøt/Bøluaner ⁊ Mys/Þeir sku aller til samans i burt suipter verda/seigir DROTTIN.

Spadomr vt af Rijkenu Christi

Þuiad/ eg mun koma og saman safna þra verkum/ og hugren̄ingum/ asamt m̄z øllum Heidnum þiodum og Tungumalum/so ad þr kome og siae mina Dyrd. Og eg mun gefa eitt Teikn a medal þra/og nockra vt af þm sem frelsader eru senda til þra Heiden̄a þioda j burt vid Siafar hafit til Phul og Lud/til Bogman̄an̄a/til Thubal og Jauan/og langt i burt til Eyianna sem þar hafa ecke neitt vt af mier heyrt/ og þeir ed ecke hafa sied mina Dyrd/og þr skulu kun̄giøra mina dyrdar Vegsemd a medal Heidin̄a þioda. Og þr munu alla ydra Brædr vt af allz hattudum Þiodum hier til leida/DROTTNI til Matar offurs/a Hestum og Vøgnum/a Børum/a Mwlum og Hlaupdyrum/til Jerusalē/til mijns Heilaga Fialls seiger DROtten. Lijka so sm̄ Jsraels Børn færa sijnar Matforner/ vti hreinum Føtum til þss Hwssens DROTTINS.

Og eg mun vt af þm sømum taka til Kennimanna og Leuita/ seiger DROTten. Þuiad suo sem sa nye Himinen og su hin nyia Jørden/ sem eg giøre/standr fyrer mier/seiger DROTTIN/Lijka so sk eirnen yduart Sædi og Nafn standa. Og allt Holld mun huern Manud epter annann/og hūn Þuottdag epter an̄an / koma til ad bidia fyr mier seig DROTTIN.

Og þeir munu vtganga/og sia Lijkame þeirra man̄a/sem Misgiørt hafa vid mig. Þui ad þeirra Madkr mun ei deyia/og þeirra Elldr mū ei vtslockna/⁊ þr munu aullu Hollde ad vidur Styggingu verda.

Ending Prophetans Esaie

Formale yfer Bokena Jeremias

AD skilia þa Spadomana Prophetās Jeremia/þarf eigi mikillar glosierunar vid/ef ad vel verdr ad eins giætt ad þui/huad vid hefr borit a døgum þra Kongan̄a/a huerra æfi ad hn̄ hefr Predikat. Þuiad so sm̄ þ hefr þa i þ sin̄ tilborit i Landenu/lijka so þa gāga ⁊ eirnē hn̄s Predikāer til.

J fyrstu þa var Landit fullt af Gudlastan/og Skwrgodadyrkan/Lijflietu Spam̄ina/og villdu sijnar Hædungar og Afgudadyrkaner ostraffadar hafa. Þar fyrer þa er og eirnen sa hin̄ fyrste Parturen hier framan af/hin mesta deilld ecki vtan Strøffun ⁊ Akløgū yfer Jllskuuerkū Gydingan̄a/allt til hins Tuttugasta Cap.

J an̄are Grein/Þa Spaer hn̄ eirnen fyrer þre Nefndr Ressingun̄e/s þa var fyrer høndū/Einkū sm̄ var þre Foreydslun̄e ⁊ þui nidr brotenu Jerusalē Borgar/⁊ allz Gydingalādz og þrar Babilonesku Herleidingarin̄ar. So lijka ⁊ eirnen þær Hegnigar ⁊ Straffaner allra Heiden̄a Þioda. Og þa þar jafn fram̄e þa Hugsualar hn̄ þm/og tilseiger i vissan tileinckadan tijma/epter suoddan Hegning skieda/þa Frelsunina/og heimkomuna i landit aptr/og til Jerusalem ⁊c. Og þssi Maalshattr er tijdastr / og einkanligastr i þessari Spadōs bok Jeremia. Þuiad þss hins sama vegna er Jeremias hellst til sijns Embættis kuaddr. So s þsu Synen i þm hinū fyrsta Cap. vtuijsar/af þm vakanda Stafnū/og siodanda Pottinū/ sm̄ af Nordrenu koma.

Og þ var ⁊ eirnen miøg naudsynligt/Þui fyrst þ ein suoddā hrædelig Plaga/skylldi kōa

yfer folkit

yfer folkit. So ad þ ſkyllde þa vtflytiaſt/ ꝛ mz øllu j burt ſlited verda/ huert fra ødru vr ſijnu Lande/ elligar hefdu þr Grodhiartader meñ/ ſm̄ var Daniel ꝛ marger adrer matt hafa ſo ſm̄ nockra Efablendne a Gudz Loſan ꝛ hn̄s Fyrerheitū/ ſo ſm̄ ad hefde þm ecki mætt añat til hugar koma/ eñ þ være nu mz øllu vtgiørt/ og þr i fra Gude giørualldligaña i burt rekner/ ſo þ alldreigi munde nu leingr neirn Chriſtr/ DROTtens koma. Helldr þ Gud hefde fyrer Folkſins ſynda ſaker i mikille Reide ſijn Fyrerheit apturtekit. Af þui hlaut Jeremias þar nalægr ad vera/ og þm þſſa Hegning ꝛ Reide ſo ad kuñgiora/ ad þr ſkylldu ecki eiñliñiganæ yfergiefner vera/ helldr ad eins vm ſtundarſaker/ ſem var vm til einkadan tima j Siotijge Aar. Og ſo ſijdan þar eptera til Nædariñar aptr ad koma. Mz hueriu Fyrerheite hn̄ hefr og eirnen hlotid ad hugſuala ſialfn̄ ſier/ ꝛ at hughreyſta ſig ſo þar mz/ Eñ añars koſtar þa hefr hn̄ ecki ſialfr mikla Hugſualan nie hier i Heime marga goda daga haft.

Þuiad hn̄ hefr nærſta hryggilegr ꝛ forſmædr Prophete verid/ ꝛ hefr lifat a Hryggelegū Illſkufullū tijma/ Þar ad auk hefr hn̄ framflutt ofr þūgt/ ꝛ eitt frabæreligt Predikunar Embætte. Huer ed hlotid hefr i full Fiorutijge Aar ad Syſla ꝛ Ordadeilr ad eiga / allt til Herleidigariñar vidr Þralynda Illſkufulla ꝛ Hardſuñrada meñ/ ꝛ þo litlū godū Auexte vidr þſſa til vegar komit. Helldr ſied ſialfr a þ ad þr vrdu einatt verre ꝛ verre/ og alltjafnt þa villdu þr i Hel ſla hn̄/ ꝛ løgdu hm̄ margar Meinſemder til/ Þar ad auk/ hefr hn̄ hlotid at lifa/ ꝛ mz ſijnū Augū ad ſia/ þa Foreydſlūa Lādſins/ ꝛ Herleidingena Folkſins/ ꝛ margar adrar miklar Anauder/ ꝛ hrædilegar Blodz vthellingar. Vmfram̄ þ/ huad hn̄ hefr hlotid þar eptera ad lijda/ i Egiptalande/ ꝛ þm þar ad Predika/ Þui ſumer hallda þ/ ad hn̄ hafe af Gydingūum i Egiptalāde/ medr Griote til Heliar barin verit.

J þridiu Grein giører hn̄ eirnen lijka/ eins ꝛ adrer Prophetar/ ꝛ Spaer fyrer vt af Christo/ ꝛ hn̄s Rijke/ ſierdeilis i þm Tuttugaſta ꝛ þridia/ ꝛ þritugaſta fyrſta Cap. Þar ed hn̄ nærſta ſkilmerkiligana ſeiger fyre vt af Perſōuñe Chriſti/ af hn̄s Rijke/ af þui nyia Teſtamentinu/ ꝛ af þre Endinguñe þſſ gamla Teſtam̄tiſins/ Eñ þſſer þreñer partarner/ ſtanda ecki ſo ſamfylgiande huer epter añañ/ ꝛ eru ecki ſo fraſkilder huer ødrū i Bokiñe/ lijka ſm̄ at þr hafa ſkied til j Giørningenū ꝛ Atferlenu huer epter añan. Ja i þm fyrra Partinū ſtendr optſiñis þ/ huad i þm epterfylgiande Capitulanū hefr til borit. Huad hellſt at hefr þo ædur ſkied/ fyrre eñ þ ſama ẽ i þm fyrra Capitulanū ſkrifad ſtendr/ lijka ẽ ad læte þ ſo aſiaſt/ ad Jeremias hafe ei ſialfr þſſa Bok til ſamans leſit/ helldr þ hun ſie ſo i pørtū epter hn̄s Ordrædu til ſamans ſett/ og i eina Bok vppteiknud/ þar fyrer þurfa meñ ecki ad gefa ſier neitt fær ad þuilijkre hegdan ſoddan Mælsgreina.

Eñ vt af Jeremia lærū vier þtta a mœal añara hluta/ huerſu tijdt þ er/ ad þui nalægare ſem þ Hefndar refſingen er/ þui Argare þa taka meñ ad giøraſt/ ꝛ þſſ framar ẽ þ verdur fyrer þm̄ Predikat/ þui meir þa fyrerlijta þr þ hid ſama/ ſo þ er naliga møñū þreifaligt/ nær ed Gud vill þ Hefndar Refſingen ſkule yferkoma. Þa taka meñ miøg Forſuger og ofurdædiger ad giøraſt/ af þr meige þui helldr vægdarlauſt afmæder vda/ ꝛ medr øngri Yferbot vidr Gudz Reide forlijkter ad vera. Eins ꝛ þ eirnen þr til Sodoma ꝛ Gomorra/ hlutu adr fyrer fram̄/ ad forſma ꝛ fyrerlijta þañ goodfwſa mañ Lot/ Þui þa ed hn̄ kendi þeim godar Keñingar/ giørdu þr hm̄ þar jllt aptur a mot. Eñ þra Hefndar refſing var þa þo fyrer dyrū vte/ ſuo lijka Pharao þa ed ad þm tijma var komit/ ad hn̄ ſkyllde dreckiaſt i Hafenu rauda/ þa hlaut hn̄ ædr Tuefalldar Nauder Jſraels ſonū til at leggia. Og Jeruſalē hū hlaut eirnen ædur fyrer fram̄ ad Kroſſfeſta Gudz Son ſialfan/ þa ed heñar endileg Foreydſla og nidurbrot tok ad nalægiaſt.

Lijka ſo geingr þ nu alla vegna til a þſſū tijmū/ þyrſt þ endingen Verallđariñar tekr nu ad nalægiaſt/ þui ſtyggiaſt meñ miog/ og Olmaſt vppa mote Gude/ Laſta/ Nijda og þordæma Gudz ord hid allra herþiligaſta/ huert ed þr þo viſſ vitāde opinberligāa mzkeña/ ad þ hid ſāa ſie Gudz ord og ſialþr Sañleikeñ. Þar iafnþrame birtaſt og auglyſaſt ſo mørg hrædilig teikn og þurdulig vndr/ bæde a himninū og ſo a øllū ødrū ſkepnū huer ed þm ſyna ſo hryggilega ognā epterkomādi æþe/ ſo at þſſe Veralldar æþen er ein hørmulig og eymdar þull æþr/ og eñ herþiligre eñ þ Jeremias æþe hn̄ var. Eñ þ hlytur og vill ſo vera ad þr Illſkudolgar verde athugalauſer og ſynge mz ſialþn̄ ſier/ þ ſie Pax/ og þ haþe nu øngua neyd. Og oþſækia ſo allt þ/ huad ed Gud Drottin vill at vera ſkule. Og þyrerlijta ſo alla ognā þra teiknaña/ þangat til at ſu þordlørþuen kemr miøg ſkyndeligana yþer þa/ epter þui ſm̄ at Pall poſtule hn̄ ſeiger. Og þorerder þm ſo/ adr eñ þa varer þſſ. Eñ Chriſtr hn̄ mū þo vel vardueita ſina Aſtuine/ þyrer huerra ſaker hn̄ lætr nu þellſt ſitt ord vpplyſa a þſſare ſo herþeligre æþe. Lijka ſo ſm̄ þ hn̄ i Babilonia vardueitte Daniel/ og adra þleire hn̄s Fielaga þyrer huerra ſaker þ Jeremias hlaut ad auglyſaſt. Þeim hinum ſama elſkuligū Drottne ſie Loþ/ Þacker og Dyrd/ mz Fødr og Heilogū Anda/ þm einka Gude yþer øllum hlutum/ nu og ad eilijþu Amen.

 Prophe

Prophetinn Jeremias

Fyrſte Capitule

Jeremias hof vpp ſyna predikun a þrettanda Aare Joſia Sex Hundrud og ſiö Aarum fyrer Hingadburd Chriſti og Spaade allt fram yfer þa Babiloneſku Herleiding

DEſſar eru þær giörder Jeremie/ Son- A
ar Nilkia/ vt af þm Keñemoñum til Anatoth J Ben
Jamins Lande. Til huers ad ſkiedi Ord DROTT-
ens/a døgū Joſia ſonar Amon/ Kongſins Juda/a þui
hinu þrettanda Aare hañs Rijkes. Og þar eptera/a
døgum Kongſins Juda Joakims/ſonar Joſia/ allt til
enda þſſ ellefta Aarſins Zedekia/ſonar Joſia Kongs-
ins Juda/allt til Nerleidingar Jeruſalem/a þm fimta
Manade.
Og ord DROTTens ꝥ ſkiede til mijn/Og ſagde/ B
Eg þeckta þig adr eñ ꝥ eg tilbio þig i modurkuide/og
vtualda þig fyrt eñ ꝥ þu vart fæddur af Moduriñe/z
ſette þig til Spamans a medal Folkſins.
Eñ eg ſagde/ Oho DROTTen Drotten/eg dugi
ecke til ad Predika/þt eg er ſo Vngur. Eñ DROtten
ſagde til mijn/ Seig þu eige/ Eg er ſo Vngr/ helldur
þa ſkalltu fara burt þangad ſm̄ eg ſende þig/ og Pre-
dika ꝥ huad eg byd þier/Vert ecke hræddr vid þa/þt eg em i hia þier / og eg vil Frelſa þig/
ſeiger DROTTJN. Og DROTTJN riette vt ſijna Nønd/og ahrærde miñ Muñ/og
ſagde til mijn/Sia þu/Eg legg min Ord i þiñ Muñ/Sia þu/At eg ſet þig a þſſum Deigi
yfer Þioder og Kongarijke/ſo ad þu ſkallt vpp ſlijta/j Sundurbriota/j [a] Eydileggia z for

[a] eydeleggia) ecke mz Vallde nie Bardaga /helldr mz Predikun og fyrerſøgn

diarfa/og eirnen lijka vppbyggia/z Grodſetia.
Og Ord DROTTJNS ꝥ ſkiede til mijn/z ſagde/Jeremia. Nuad ſier þu? Eg ſag- C
de/Eg ſie eirn vakande Staf. Og DROTTJN ſagde til min/Þat hefr þu riett ſied/þui
ad eg vil vakande vera yfer minu Orde ſo ad eg fullgiøre ꝥ. Og Ord DROTTens þad
ſkiede til mijn eñ j añat ſiñ/og ſagde. Nuad ſier þu? Eg ſagdi/Eg ſie eirn ſiodanda Pott af
Nordrenu. Og DROTTJN ſagde til mijn/Af Nordrenu mun koma ſu Olucka̅n yfer
alla þa ſm̄ i Landenu bwa. Þuiad ſia þu/Eg vil til ſamās kalla alla Nøfdingiana vti þm
Kongarijkiunum mote Nordrinu/ſeiger DROTTJN/So ad þr ſkulu koma og ſetia ſij-
na Stola fyrer Borgarhlidiñum til Jeruſalem/Og vmhuerfis kringum Mwrueggena/Og
fyrer øllum Stødunū i Juda. Og eg vil læta Riettin gāga yfer þa/ fyrer ſaker allra þra
Jllgirni/ad þr yfergefa mig og gefa Reykelſi añarligū Gudum/og tilbidia ſijn Nāda verk.

Luc. xij ipetrri

Suo vmgyrtu nu þinar Lendar/og giør þig reidubuen til ad Predika þm allt þat huad D
eg ſkipa þier. Ottaſt þa ecki/ſo ſm̄ at ſkyllda eg fraſkelfa þig/Þuiat eg vil i dag giøra þig
ad eirnre ørøggre Borg / og ad einum Jarnſtolpa/ og ad Koparuegg i øllu Landenu/ j
giegn þm̄ Koñgunū Juda/i giegn þra Nøfdigiū/i giegn þra Keñemoñū/i giegn þui folk-
enu Landſins/ þo ſo ſie ad þr ſtandi a mote þier/ þa ſkulu þr þo ecke yferuiña þig/ Þuiad
eg em hia þier/ſeiger DROTTJN ad eg frelſi þig.
Og Ord DROTTens ꝥ ſkiede til mijn/og ſagde/Far þu og Predika opinberligaña
til Jeruſalem/Og ſeig þu. So ſeiger DROTTJN/Eg miñiſt a ꝥ ad þu vart ein Væn
vng Meyia/og ein elſkulig Brwdr/ Þar ed þu fylgder mier i Eydimørkiñe/i þui Lādinu ſm̄
eckert ſæde er/Þar ed Jſrael var eign DROTTens/og hñs fyrſte Auøxtur/ Nuer ſem ad
villde hñ vppetha/ſa hlaut fyrer ſkulldu ad vera/z Ogiæfan hlaut yfer hañ ad koma/ſeiger
DROTTJN.

II.

Nñ fram telr Gudz velgiörninga/og þar i giegn Synd er Folkſins

HEyret Ord Drottens/þier af Nwſi Jacobs/z þier allr Kynkuiſler af huſe Jſraels T
So ſeiger DROTTJN/Nuern breſt hafa ydrer Forfedr fundet a mier/ ad þr j
burt viku ſo fra mier/z ahiengu þm onytū Afgudū/af þm þo er þr ødluduſt ecki
neitt? Og hugleiddu ꝥ ecke nie einuſiñe/Nuar er ſa DROTten/ſm̄ oſſ hefr vtflutt
af Egipt

af Egiptalandi/Og leidtogad oss i þre Eydemørkiñe/a þm Ouegunū & Auræfunum/j þui
B myrkua Þurrlādinu. J þui Landenu sm̄ eingen fer yfer/og eingen Madr jñebyr.

Og eg flutte ydr jñ i eitt gott Land/so ad þier skylldut neyta þss Auaxtar & Landgiæda.
Og þa ad þier komut þar jñ/Saurgydut þier mitt Land/& giørdut mina Arfleifd at Sui-
uirdingu. Prestarner hugsudu eigi þ/Huar er DROTTJN? Og þeir hiner vel Lærdu
skeyttu ecki vm mig/og Hirdararner i burt leiddu Folkit fra mier/og Prophetarner Spædu
vt af Baal/& ahiengu þm onytum Afgudum.

Eg hlyt allt jafnt ad þratta vid ydur/& vid ydar Barna børn/seiger DROTTJN. Jere. iij
Farit burt i þær Eyiarnar Chitim/& hygged ad/& sendit til Kedar/ & merket med Athygle/ Chitim
og giæted ad þui huort ad þar geingr so til/& huort þ hiner Heidnu giøra vmskipte à sijnū Kedar
Gudū/þo ad þ sie ecki nein Gud? Og mitt Folk hefr þo vmskipt siñe a Dyrd i eirn onyt-
añ af Gud. Fyrer huoriū þ Himinē mætte þo grua & hrædast & skelfast/ seiger DROTT- a Dyrd) Þad er sijnū Gude
en. Þuiad mitt Folk þ giører eina tuefallda Synd/Mig þaft hiñ lifanda Bruñen yferge-
fa þr/ og giøra sier hier og þar vthøggna Bruña/ huerier øngu Vatne hallda/ og eckert
C Vatn af sier giefa.

Huert er þa Jsrael eirn Þion/ edr eirn Þræll/ þ hñ hlytr ad vera hûs mans Herfāg? Þui
at Leonē þau grenia yfer honū & rymia fast/& foreyda hñs Land/& vppbreña hñs Borger/
so at eingen bwe þar jñe. At auk þssa þa sundr sla þr af Noph/& Thaphanhes þitt Høf-
ud. suoddan þa giører þu þier sialfur/Af þui þu yfer gefur DROTTJN Gud þiñ/ suo
opt sm̄ þ hñ vill leida þig a riettan Veg.

Huad hialpar þ þier/ad þu fer i Egiptaland & villt b drecka þ Vatnet Sihor Og huad
hialpar þ þier/ ad þu fer burt i Assyriam/ & villt drecka þ Vatnit Euphrates? Þui velldr b Drecka) Þad er ad leita
þijn Jllgirne ad þu verdr so Nwdstryckfur/ & þin Ohlydne ad þu þañen Straffast. So hly styrks an Gudz
tur þu mz þssu fa ad vita & formerkia/hueria Eymd & hiartans Angr þ giører/ at yfergefa hia Pharao
D DROTTJN Gud þiñ/& ad ottast hñ ecki/ seiger DROTTJN DROtten Zebaoth. Konge og Assi.

Þuiad þu hefr allt jafnt þitt Ok i sundurbrotid/& þin bønd i sūdr slitid/& sagt so. Eg vil
ecke þañen vndergiefin vera/helldr hliopstu vppa allar hauar Vpphæder/& vnder øll Blōgut
Trie epter c Horaniñe. Eñ eg hafda þig vtsett til eins sætleiks Vijnuidar /eitt nærsta
rettiligt Sæde Huernen ertu þa vorden fyrer mier eirn Beiskur Villeskogar Vijnuidr.

Og nær ed þu þuæger þig eñ nu mz Lwt. & tæker þar mikla Sæpu til/ þa birtist þo c Horaniñe) Hoor edr Hoo
þss meir þin Odygd fyrer mier/ seiger DROTteñ DRotten. Hûnen dirfist þu þa ad seig- rdomr kallast
ia/ Eg er eigi Saurugur/ Eg aheing ecki Baalim. Hygg ad þui huad þu hefst ad i Tal- Skwrgodadyrt
num/og hugleittu ad/ huernen þu hefr þui af stad komit. Þu hleypur vm kring sem øñur kan
Vlfballdz fylia i bruñtijd/og so sm̄ añat Skogdyr er vant i Eydimørkiñe/nær ed þ er Alæg Jere. iij Esa. v
ia og ridur vppe af miklum ofur bruna/so ad eingen fær þui þa aptur halldit. Huer ed þad Matth. xxi
E vill vita/sa þarf eigi langt ad leita/a Huildardøgunum fiest þ vel.

Kiæri/stødua þig/& hlaup þig ecke so modan/eñ þu se iger/Eg fæ þss ecki an verit/Eg
hlyt vidr þa hinu añarligu Ast ad leggia/og epter þm ad hlaupa. Lijka sem añar Þiofr hñ
verdr til skamar/nær ed hñ verdr gripen/Eins lijka so þa mun Jsraels hws til skamar verda/a
samt mz sijnum Kongū/Høfdingium/Prestū & Prophetum/þr ed til Trezins seigia/Þu ert
miñ Fader/& til Steinsins þu hefr fæddan mig. Þui þr snua Bakenu vid mier/ & ecki And
litenu/Eñ nær ed nockr Naud yfer geingr/þa seigia þr/Vpp þu og hialpa oss. Eñ huar e-
ru þa þiner Guder sm̄ þu hefr giørt þier? skipa þm vpp ad standa/Lættu sia huort ad þeir
kuña ad hialpa þier i Naudiñe. Þuiad so margar sm̄ Borgernar eru/suo margan Gud he-
fur þu Juda.

Huert vilie þier enn hafa riett a mote mier? Þier erut aller fra mier af fallner/seiger
DROtten. Allar Aløgur vid ydar børn eru til forgiefins/þui þau læta þo ei helldr menta
sig/af þui ad yduart Suerd vppsuelgir eirnen lijka ydar Propheta/so sm̄ añad grimdarfullt
Leon. Þu hin vonda a Tegund/Giættu ad Orde DROTtens/Huort er eg vorden Jsrael (ææt)
til eirnrar Eydemerkur/edr til eins eyde Landz/Huar fyrer seiger þa mitt Folk/ Vier erum
yfer Herrarner & meigū ei hlaupa epter þier/Ein Jomfru forgleymer ei sijnu Skarte/& eigi
F helldr ein Brwdr sijnu høfud Silfre/eñ mitt Folk þ forgleymer mier æfinligaña.
Huar fyre pryder þu þiñ giørning so miøg ad eg ske þier Myskunsamr vera/vnder þuilijku
fegurdar yferuarpi/þa fremr þu æ þss meire Jllgirni. Þar at auk/þa finst eirnen hia þier
Blodit Fatækra & saklausra Sælna/j øllum stødū/& er ei Heimøgligaña/ helldr opinber-

 ligaña

ligaña i þm ſønum ſtødunū. Þo ſeiger þu ſamt/Eg er Saklaus/hñ ſnue ſiñe Reide i fra
mier. Sia þu/Eg vil ganga i Dom vid þig vm ꝥ/ad þu ſeiger eg hefe ecki Syndgaſt.

Huar fyrer ſkeikar þu ſuo vilianliga/og dettur ſo hingad ꝛ þangat? Eñ af Egiptalandi
muntu til ſkam̃ar verda/ſo ſm̃ ad þu ert af Aſſyria til Hneyxſlunar vorden. Þuiad þu hlytꝛ
eirnen i burt þadan fara/og ſla þinū høndū til ſamans yfer þinu Høfde. Þuiat Drotten
mū læta þa þina von bregdaſt/ꝛ i hia þm møñū þier ecki neitt vel luckaſt. Og ſeiger. Nær
ed madureñ lætur ſkilia ſig vid ſijna eignar Konu/og hun fer i burt fra honū/ og tekꝛ eirn
aññ mañ/Þorer hñ þa nockut ad taka vid heñe aptꝛ. Er eige ſo ad þa yrdi Landet ſaurgat G
Eñ þu hefꝛ Hooråer drygt mꝫ mørgū Elſkhuga/þa kom þu aptur til min/ſeiger Drotten.

Vpplyptu þinum Augum til ꝥra Hædaña/ꝛ giæt ad þui huernen ad þu dryger Horan-
er alla vegana. Vid veigen ſitur þu og tekur vara a þm/Lijka ſm̃ eirn Arabiar i Eyde-
mørku/og ſaurgar ſo Landit medur þiñe Hooran og Illſku. Þar fyrer ſkal og eirnen mor-
gun Regnit i burt takaſt/ og ei neinar Kuelldſkwrer koma. Þu hefur eirnrar Horkonu yfer
lit/ꝛ þu villt eigi leingꝛ þin ſkam̃aſt/ꝛ kallar þo lijka ſamt til min/ Kiære Fader/þu Meiſta
re mins Vngdoms/Villtu þañen Reidaſt allæſina/ og læta eigi af ꝥre grimdar Heiptiñe
Sia þu/Þu keñir ꝛ giører illa/ ꝛ lætꝛ ecki ræda vid þig.

III.

A

Hñ Straffar Stwrgodadyrkan

OG DROTTIN ſagde til min/a døgum Kongſins Ioſia. Hefur þu og
ſied huad ſu hin frahorfna Iſrael giørde? Hun gieck i burt vppa allar hi-
nar hædſtu hæder/og vnder øll blomgut Trie/ꝛ drygde þar Horaner. Og
eg ſagda/ þa ed hun hafde giært allt þetta / Snu þier til mijn/enn hun
ſneri ſier ecki.

Og þott ad heñar hin forhardnada Syſter Iuda ſægi/huorſu at eg ſtr-
affade þær Horaner/hiñar frahorfnu Iſrael/ꝛ ꝥ eg forliet hana ꝛ gaf heñe ſkilnadar ſkræ
Þo hræddiſt heñar hin forhardnada ſyſter Iuda ꝥ ecki ad helldꝛ/ helldꝛ gieck hun i burt og
drygde eirnen lijka Horaner. Og vt af heñar Horūar Hæhliodan er Landit Saurgat/Þui
ad hun drygde Horaner vid Stocka og Steina. Og i øllu ꝥſſu þa ſnere ſier ecke heñar hin
forhardnada ſyſter Iuda til mijn/af øllu hiarta/helldur voru ꝥ ecki vtan læte heñar/ſeiger
DROTTIN. B

Og DROTTIN ſagdi til min. Hin frahorfna Iſrael er Betre/eñ ſu hin forhard
nada Iuda. Far burt og Predika i mot Nordrenu/og ſeig ſo. Snu þier þu hin frahorfna
Iſrael ſeiger DROTTIN / þa vil eg ecki læta mina Reide koma yfer ydur / Þuiad
eg em Myſkunſamur/ ſeiger DROTTIN / ꝛ vil ecki reidaſt æfinligaña. Vidurkeñ þu
ad eins þiñ miſgiørning/ad þu hafer Syndgaſt a mote DROTTNe Gude þinū/ꝛ hlau-
pit hingat ꝛ þangat til añarligra Afguda/vnder øll Blomgut trie/ og þu hefur ecki viliat
heyra mina Rauſt/ſeiger DRotten.

Aminning til Idranar Apturhvarf

Þier hin frahorfnu Børn/ ſnuid ydur ſeigir DTOTTIN/Þuiat eg vil trulofa mig
ydur/og eg vil ſækia ydur/ſo ad eirn ſkal leida heilan ſtad/ꝛ tueir eitt gioruallt Land/ ꝛ eg
vil iñleida ydur til Zion. Og eg vil giefa ydur Hirdara epter minu hiarta/ ſm̃ ydꝛ ſkulu
fæda mꝫ Keñingū ꝛ Vijsdome. Og ꝥ ſkal ſke/þa nær ed þier erut vpvaxner/ꝛ marg' vord C
ner i Landinu/þa ſkal i þañ tijma(ſeiger DRotten)ecki meir ſagt vera af Sattmals Ørk
iñe DROTTINS/og meñ munu hana ecke meir hugleida/nie þar af Predika/nie heñ
ar vitia/ og ecki leingur þar Forner færa. Helldur i þann ſama tima þa ſkal Ieruſalem
kallaſt tignar Sætid DRottens/og allar Heidnar þioder ſkulu ſamanſafna ſier þangat til
Ieruſalem/fyrer ſaker ꝥſſ Nafnſins DROTTINS. Og ꝥr munu ecki leingꝛ ganga ep
ter ꝥra ſialfs vondum hiartans Hugreñingū.

A þm tima mun hwſit Iuda ganga til Hwſins Iſrael/og munu ſo koma huert mꝫ ød-
ru af Nordrenu/iñ i ꝥ Landit ſem eg gaf ydar Forfedrum til Arftøku. Og eg til ſeigie þier
Huernen vil eg gefa þier ſuo mørg Børn / og ꝥ gooda Landit/þa føgru Arfleifdena/ſem
er ſa fiølden Heidingiaña/Og eg til ſeige þier ad þu ſkallt þa kalla mig liufan Fødꝛ/og i
burt vijkia ecke fra mier D

Eñ ꝥ Hwſit Iſrael ſkeyter mier ecke/lijka ſm̃ ſu Kuiña ſm̃ ecki ſæter ſijnum Aſtmanne
leingur

leingur/ seiger DROTTJN. Þar fyrer munu meñ heyra aumliga kueinan og sarañ
Grat Jsraels sona/a þm vpphædunum/fyrer ꝥ ad þr giørdu so Jlla/og forgleymdu DR-
OTTNJ Gude sijnū. So snuist nu aptur/þier hin frahorfnu Børn/þa vil eg og Lækna
ydur vt af yduare Ohlydne.
Sia þu/Vier komū til þin/Þuiad þu ert DROTTJN Gud vor. Sañarliga / Þad
E er ecki vtan sutkræde mz þær Hædernar/og mz øll þau Hæfiøllen. Sañarliga/Þa hefz Js-
rael ongua Hialp/ vtā alleinasta af DROTTNJ vorū Gude/⁊ ꝥ a Erfidet Fedra vorra
ꝥ vier høfum halldit i fra Barndome vorū/ꝥ hlytur mz Vanuirdu af ad leggiast/a samt
medz þra Saudū/ Nautū/Sonū ⁊ Dætrū. Þuiad ꝥ huad vier vonudū vppa/ ꝥ er oss nu til
Skammariñar eirnrar/ og a þui hueriu vier høfdum vort Traust/ þess hliotum vier nu
ad skamast vor. Þuiad vier Syndgudust þar mz a mote DROTTNJ Gude vorum/bæ-
de vier og vorer Forfedz/ i fra Barndome vorū/ allt jñ til þssa dags/Og hlyddū ecki Raust
inne DROTTJNS Gudz vers.
D

a Erfidet) Þad er/Skurgod:dyrkan og þeirra þionustu giörd/huar vpp a þr erfidudu mikit

IIII.

HOJlltu snua þier Jsrael/seiger DROTTJN/þa snu þier til min. Og ef
þu villt i burt taka þina Suiuirding fra minu Augliti/ þa sktu ecki vtdri-
fiñ verda. Þa muntu ⁊ sueria Hræsnis laust/ Riettuijsliga ⁊ Heilagliga
(So sañarliga sm̄ ꝥ DROTTJN lifer)og hiner Heidnu munu i hm̄
Blezader verda/ og Hrosa sier af honum. Þuiat so seiger DROTTen
til þra i Juda og Jerusalem/Plægit af nyiu/⁊ Sait ecki a medal Klungz
þyrnaña/ Vmskerit ydur fyrer DROTTNJ/⁊ i burt takid þa Yferhudena yduars hiar
A ta/Þier meñ j Juda/⁊ þier Borgar lydur i Jerusalem. Vppa þad ad min Reide skuli ecke
vt fara/sm̄ Elldur/og Breña so ad eingen kuñe vt ad sløckua/fyrer yduarar Jllsku saker.
Ja kuñgiørit ꝥ i Juda/⁊ kallit hatt i Jerusalem/⁊ seigit. Blæsit j Herludrana vti Lād
inu/⁊ kallit mz hærre Raust/⁊ seigit. Samansafnit ydz/og latum oss draga jñ j þær sterku
Borgernar. Setied vpp Merkit i Zion/ Safnid ydur til samans og dueliet ei vid. Þuiad
eg flyt eina Ogiæfu/⁊ stora Eymd hingat i fra Nordrinu. Þat Leonit kemz hingad farāde Nabagodonosor
vr sijnu Riodri/⁊ sa Fordiarfariñ Heidingianna er vt dreigin af sijnu Takmarki/ at hñ for
B eyde þitt Land/ og vppbreñe þina Stade/ suo ad eingen bwe þar jñe. Þar fyrer jklædist
Seckium/Syrget ⁊ Syted/Þuiad su grimdar Reiden DRottens vill ecki stillast yfer oss.
A þm tijma skulu Hiørtun Kongaña og Høfdingiaña Blaud Verda/seiger DROT-
TJN/Prestunum skal Ofbioda/og Prophetunum Ogna. Enn eg sagda DROTTJN Spadomz af
DRotten/Miøg hefur þu latit þssu Folke ⁊ Jerusalem ꝥ bregdast/þa þr søgdu/Þar mū þoreydslu Juda.
hia ydur Fridur vera/og Suerdit er þo komit allt til Sælariñar. A þm sama tijma mun
seigiast til Folks þssa/⁊ til Jerusalem. Þar kemz eñ þurr a Vindz hingat yfer vm Fiøll-
en/so sm̄ a Eydemørkiñi/a þañ veigen sm̄ liggz til Dotturiñar mins Folks/ecki til at vinsa
C edur ad Hreinsa med. Ja þar skal koma eirn Vindz/sm̄ skal verda þm ofsterkz/ þa vil eg
⁊ ganga i Dom vid þa. Sia þu/hñ kemz farande hingat sm̄ Skya klase/og hñs Vagnar
so sm̄ añat Stormuidre/hañs Hestar eru fliotare enn Ernur/ Vei oss/Vier munum i eyde
lagder verda.

a Vindz) Kongurīn af Babilon

Suo þuo þu nu Jerusalem þitt hiarta af Jllskuñe/so ad þier verde Hialpat/Huer-
su leinge skulu þr slæmu Lærdōar/ hia þier vera/Þuiad þar kemz eitt Herop i fra Dan/og
jll tijdinde hingat i fra Fiallenu Ephraim/huernin Heidingiarner hrosa sier. Og þad er vijd
frægt vordet allt til Jerusalem/ad þar kōe Vardmeñ vr fiarlægū Løndū/ ⁊ munu æpa Her
ope i mote þm stødunum Juda. Þeir munu vmsitia þa allt vm kring/so sm̄ adrer Vardmeñ
vm Grundernar/Þuiad þr hafa mig til Reide reittan/seiger DROTTJN/ꝥ hefz þu til
verdlauna fyrer þina breytne/og þin verk/ Þa mun þitt hiarta og fiña huersu mikel ad er
þijn Jllska.
Hūnen er mis so hiartat sart/mitt Hiarta ꝥ fløkrᵛ so i minu Briosti/⁊ hefz øngua huijl
dar ro/Þuiad min Sala heyrer Herludursins hliod/og Bardagans slag/⁊ huert daudligt
Herop epter añat. Þuiad allt Landit verdz i eyde lagt/Mijnar Herbuder ⁊ Landtiølld vda
skyndeligaña nidur rifiñ. huersu leingi a eg þo at sia þau Merken/og heyra Herludursins

 hliod/

hliod? Eñ mitt Folk er Galit og truer mier ecke/Heimsker eru þr og skeyta þui ei. Nogu
hyggner eru þrtil Illt ad giøra/eñ vel ad giora þa vilia þr ecki læra.
Eg leit a Landit/Sia þu/Þad var tomt og i eyde/⁊ i Himnenum/og hn̄ var Myrkur.
Eg leit til Fiallaña/og sia þu/Ad þau hristust/⁊ aller hæer Hælsar þr skulfu/⁊ sia þu/Eg
sa ad þar var eingeñ madur/⁊ aller Fuglar vnder Himnenum voru i burt flogner. Og sia
þu/Eg sa þ Akurlønden voru i eyde/⁊ aller staderner a þm voru nidr brotner fyrer DRO-
TTNI/⁊ fyr' hn̄s grimdar Reide. F
Þuiad so seiger DROTTIN/þ allt Landit skal foreydt verda/og þo vil eg ecki olldū-
gis i eydileggia þ. Þar fyrer sk Landit vda Hørmuligt/Og Himinen þar fyrer vfā Sorg-
arligr/af þui ad eg hefe talat þ/Eg hefe alycktad þ/⁊ eg skal eigi angra mig vm þ/Eg vil
og eigi helldr læta af þui. Aller staderner skulu flyia fyrer þui Riddara og Skotmaña Her
opinu/og i burt hlaupa a þyckuar Skogar merkr/⁊ inn skrijda j þa Biarghellana/ all' stad
erner skulu i eydi leggiast/so at eingen skal þar iñe bua.
Þu hin nidurbrotna/Huad villtuþa til giøra? Eñ þo ad þu skrydder þig mz Purpura
klædum/⁊ mz Gulligū Gersimū/Og prydder þitt Andlit/þa skrydder þu þig þo til forgiefins
Þuiad þr sm̄ nu læitast læta þier/þr mūu hellst fyrerlijta þig/⁊ þr mūu hellst stunda epter
þijnu lijfe. Þuiad eg heyrda eitt hliod/lijka sm̄ þrar ed fæda skal/eina kueinan so sm̄ þrar s̄
ad er i siñe fyrstu fædingar hrijd. Þau hæhlioden Dottuñar Zion/sm̄ ad grætur/ ⁊ vtriett
er hendurnar/ Ah/Vei mier/Eg hlyt nu mz øllu nidr i Grun̄ ad forganga fyrer Mañdræ-
penu.

V.

A

Gangit vm Goturnar til Jerusalem/ Siaet til/ og gefit gaum ad/ og leitid
a heñar Strætū/huort ad þier fiñit nockurn þañ sem Riettuijsena giører/
og spyrie epter truñe/so vil eg vera heñe Myskunsamr / og þa ed þr seigia
þo eñ/vid þañ lifanda Gud/þa sueria þr þo falskligaña.
DROTTIN þijn Augu alijta Truna/ þu slær þa enn þr keña ecke til
þss. Þu þuingar þa/eñ þr forbetra sig ecke/þr hafa hardara Andlit enn
Hellusteirn/⁊ vilia ecke snua sier.

Huar fyrer Juda sie por-eydd og færd til Babilon

Eñ eg þeinkta/Nu vel/Sa aume flockr er skynlaus/uitandi ecki neitt af DROTTINS
veige/ og af sijns Gudz Riettindum. Eg vil ganga til Fyrermaññana og tala vid þa/þr hi-
nu sømu munu vita af veige DROTTens/og sins Gudz Riettindū/eñ aller saman høfdu
þr þ Okit i sundur brotit/og þau togin i sundur slitid. B
Þar fyrer mun og eirnen þ [a] Leonit sm̄ af Skogenum kemr i sundur slijta þa og sa
Vlfureñ vr Eydemørkiñe mun fordiarfa þa/og sa Pardus mun vmsitia þra Borger) Hañ
mun ⁊ i sundr rijfa þa alla sem þar vtganga/þt þra Synder eru ofmargar/ og þr eru for-
hardnader j siñe Ohlydne/Huernē skal eg þier þa Myskunsamr vera/mz þui ad þin Børn
yfergiefa mig/og sueria vid þañ sm̄ eingen Gud er. Og nu þa eg hefe mettad þig/ drygia
þr Horaner/og hlaupa i Skiækna hws/Huer sm̄ eirn þa hnyser epter eignar Konu sijns
Nauga/so sm̄ ef alder Stodhestar. Og eg skyllda ecki fyrer slijkra hluta saker vitia þra/
seiger DROTTIN/og min̄ Sæla skyllde ecke hefna sijn a suoddā Folke sm̄ þtta er.
Stormit til þra Mwrueggia/⁊ fleyget þm vm koll/⁊ leggit þa ei mz ollu i eydi. J burt
flytied þra Vijnuidar kuisu/Þuiad þr eru ecki DROTTINS/helldr þa forsma þr mig
bæde þ hwsit Jsrael ⁊ þ hwsit Juda/ seiger DROTTIN/ Þeir afneita DROTTne
og seigia. Ecke er hn̄ þ/⁊ ecki mun þ vegna oss so illa/Suerd ⁊ Hungr þa mū ecki yfer oss
koma. Ja þr Prophetarner eru Skialarar/og hafa ecke Gudz ord/ og kome þ sama yfer þa
sialfa. Þar fyrer seiger DROTTIN Gud Zebaoth/mz þui þier talit suoddan ord/Sia E
þu/þa vil eg giøra min ord i þinum muñe ad Elde/og Folk þta at Vidartriam/og hn̄ skal
foreyda þeim.
Sia þu/Eg vil færa yfer ydur af hwsi Jsrael eitt Folk vr fiarlægū stødū/ seiger DRO-
TTIN/eitt Mektugt Folk/sm̄ þ fyrsta mañ folk hefr verit/Þat Folk huers Tungumæl
ad þu skilur ecki/og huad þr tala þa muntu þ eigi vnder standa. Þeirra Pilna koffur eru
opnar Grafer/Aller eru þr Berserker/þr munu fortæra þiñe Haustuiñu og þinu Braude/
Þeir munu vppeta þina Syne ⁊ Dætur/Saude þina ⁊ Naut munu þr vppsuelgia/og þeir

[a] Leon(Þad er/Kongurenn af Babilon Ezech. xxij

[a] Vijnkuistu) Þad er/Folked

munu for-

munu foreyda þijnum Vijnuide ꝛ Fikiutriam/ þr munu mz Suerde fordiarfa/ þijnar ørugg
D ar Borger/ sm̃ þu hefr þitt Traust vppa. Og eige vil eg ølldungis i eydeleggia þa/ A þm
sama tijma seiger DROTTen. Og ef ad þr villdu þa seigia/ Nuar fyrer giører DRO-
tten Gud vor oss allt þtta? þa skalltu suara þm. Lijka sm̃ ad þier yfer gafut mig/ og þion-
udut añarligũ Gudũ i ydar eigen Lande/ so sku þier ꝛ þiona añarligũ/ i einu þui Lande sem
ecki er ydar

Þetta skulu þier kuñgiøra i hwsi Jacobs/ ꝛ Predika j Juda/ ꝛ seigia/ Nlydet til þier Fa- Esa. vi
visst folk/ sm̃ hafit ønguan Skilning. Þier sem hafit Augun ꝛ Siaed ecki/ hafit Eyrun og
heyret ecki. Vilie þier ecki ottast mig/ seiger Drotten/ og skielfast ecki fyrer mier? Eg sem
setta Sandiñ a Siofar strøndiñe/ jñan þra Takmarka hñ hlytur alla tijma ad vera/ ꝛ ma Job. xxxviij
þar ecki yfer ganga. Og þott hann gnye fast/ þa orkar hñ einskes/ og þo ad þss Bylgiur
þær falle og rijse hatt/ þa meiga þær þo ecki þar yferganga. Eñ þtta Folk hefer eitt fra-
horfit Ohlydugt hiarta/ þr blijfa fraleiter/ og ganga æiijd fiarlægare. Og þr seigia ecke
einu siñe j sijnu hiarta/ Lætum oss þo ottast DROTTen Gud vorn/ sm̃ oss gefr Morgun
døggena/ og Kuelldregnit j riettann tijma/ og varduciter vora Naustyrkiu Aarliga Aars
Truliganna.
E Eñ ydar Illsku verk þau forhindra þad/ og ydrar Synder þær snua þuilijkũ Gooda fra
ydur. Þuiad þar fiñast ogudhrædder a medal mijns Folks/ þr sm̃ liggia til Lægis/ ꝛ setia
Snørur fyrer Folkit ad veida þ/ Lijka sm̃ þ Fuglarin giører medr sijnũ Veidebrellũ/ og þra
hws eru full mz Svndugskap/ lijka sm̃ ad eitt Fugla bwr er fullt mz Tælfugla. Þar vt af
verda þr Rijker og Mektuger/ Feiter ꝛ Frialsleiger. Þeir fara mz Illskupør ꝛ vøda hnycki
Þeir hallda eingen Riettinde/ þr framkuæma ecki Mælefnit hins Fødurlausa/ og þ luckast
þm þo/ og þr hialpa ecki hinum Fatæka til Riettra mæla. Skyllda eg ecki vitia slijks sei-
ger DORTten/ og skyllde mijn Sæla ecki hefna sijn a suoddan folke sm̃ þtta er? Þad ske-
dur Nrædeliga ꝛ Nørmuliga til i Landinu/ Prophetarner kenna lygar/ Prestarner þr Yfer
drottna i sijnu Embætte/ og mitt Folk vill giarnan hafa þ suo. Nuernen mũ ad sijdustuñe þ
vilia ydur vegna yfer slijku?

VI.

A Þier Ben Jamins Børn/ samãsafnid ydur af Jerusalem/ og blæsit i Lwd-
rana a Vardhalldinu j Thekoa/ og setied vpp eitt Merke a þui Vardhall
dinu Beth Cherem. Þuiad þar geingr ein Ogiæfa fram̃ af Nordrinu/ ꝛ
ein mikel Eymdar Vesølld. Dotturen Zio hũ er lijka s eitt fagurt lystaligt
Eige / Eñ þar mũu Nirdarar kōa yfer hana mz sina hiørd / Þeir mũu sla
sinũ Landtiolldum vpp j kringum hana/ ꝛ hiardernar fæda huer j sinu tak-
marke/ Og seigia / Bued ydur til Bardaga a mote heñe. Standit vpp/ Vier vilium draga
vpp þangat/ a medan þ er eñ nu haar dagr/ Auui/ þ tekr miøg ad kuellda/ og Skuggen giø-
rist mikill. Nu vel/ lætum oss vera til reidu/ skylldu vier ꝛ eirnen a Nætturþeli vppdraga þã
gat/ og fordiarfa heñar Nerberge.

Þuiad so seiger DROtten Zebaoth/ Afhøgguet Trien/ og giøret Vijgvielar a moti Je Synder
rusalem/ þt hũ er su Borg sm̃ heimsokt sk verda / þui þar jñe eru ecki vtã Ranginden ein Juda
Þuiad lijka sm̃ añar Bruñr vppueller Vatninu/ so vppuellr ꝛ eirnen heñar Illska. Neñar
Ranginde ꝛ Yfergangr kallar yfer heñe/ og þeirra Mord ꝛ Mandrap fremia þr dagliga
fyrer mier. Giordu Yferbot þu Jerusalē/ adr eñ þ mitt Niarta snyr sier i burt fra þier/ ꝛ þ
eg giøre þig at einu Eydelande/ þar jñe ed eingen byr. So seigr DROTTIN Zebaoth/
Nuad epter er vordet af Israel þ skal ꝛ lijka seirna meir af lesit verda/ so sm̃ af ødru Vijnuid
B artrie. Eñ hñ sm̃ Vijnberin les mun kasta huerium epter añañ i Korfena.

Aha/ Vid hũn skal eg þo tala/ og þ vitna so ad nockr villde þ heyra? Eñ þra Eyru eru
ei vmskorin/ Þeir geta ecke heyrt þ. Sia þu/ Þeir hallda Ord DROTTens fyrer Spie-
skap/ og vilia ecke heyra þ. Þar fyrer er eg so Þrutiñ af Ognunar Neitingũ DROTT
ens/ ad eg kañ ei af ad læta at Ausa þm vt/ bæde yfer Børnē a Strætunũ/ og yfer þa Full
ordnu j Radenu/ alla til samans/ Þuiad bæde Meñ og Konr/ bæde Gamler og Oruasa þa
skulu Nerleidder verda. Þeirra Nws skulu verda Okuñigũ ad Niutskipte/ asamt medr þra
Akurlond-

Akurløndum & Hwsfreyum. Þuiad eg vil vtrietta mīna Hønd/seiger DROTTIN yf-
er Landsins īnbyggiendr.
Þuiat þr eru aller Agiarner/bæde Smæer & Storer / & bæde Prophetarner & Prestarner
þa kenna aller til samans falsliga Gudz þionustu/ og hugsuala minu Folke i sīne Ogiæfu/
at þr skule ecki skeyta þar vm þ/og seigia/ a Fridur/Fridr/ og þar er þo ecke Fridur. Þar
fyrer munu þr til skam̄ar verda/ad þr fremia suoddan Suiuirdingar/ þo vilia þr samt O-
skam̄ader vera/og vilia ecki skam̄ast sijn. Þar fyrer hliota þr ad falla i eina hrwgu/og nær
ed eg verd þra vitiande/þa skulu þr falla seiger DROTTen.

a Fridr) Þad er/Eingen Neyd er þyrer høndū/þ geingr allt vel til

So seiger DROTTIN/Stijget vppa Veguna/& skygnist vm/ og spyriet epter þeim C
hinum forna veigenum/huer ad sie sa hin̄ gode Vegureñ/& gangit a þm hinū sama/ þa mu
nu þier huild fiña ydrum Sælū. Eñ þr seigia/Vier vilū þ ecki giora/Eg hefe sett Vard
meñ yfer ydur/gefit gaum ad Herlwdursins hliode/Eñ þr seigia/Vier vilum þ ecki giora.
Þar fyrer þa heyre þier hiner Heidnu/& giætid ad þui mz ydru Lide. Þu Iørd hlydtu og til/
Sia þu/Eg vil īnflytia yfer þtta Folk eina Ogiæfu/sm̄ er þeirra forþienut laun/af þui ad
þr gefa ønguan gaum ad minū Ordū/& i burtkasta minu Løgmale.

Esa. vij. Jere. i.

Huad skeyti eg vm Reykelsit/ sm̄ kemr vt af þui rijke Arabia/ edr vm þañ gooda Vidar
børken sm̄ kemr vr fiarlægū Løndum? Ydart Breñe offr er mier ecke þacknæmiligt/& ydrar
Forner þocknast mier ecki. Þar fyrer seiger DROTTIN so/Sia þu/Eg vil setia eina
Hneyckslā a mæal Folks þssa/a huia þ þr skulu sig reka/bæde Faderin̄/ & Bornen/og huer
Nagrañen mz ødrū sk tortynast. So seiger DROTTIN/Sia þu/Þar skal koma D
eitt folk af Nordrenu/ & eitt gillt Folk mū vpphefia sig hart nærre voru Lāde sm̄ hafa Bo
ga & Skiolldu/þr eru Grim̄leiger & Myskunarlauser. Þeir koma þiotande sm̄ añar Stor
Sior/& rijda a Hestū Herklædder sm̄ Strijdz meñ/a mote þier þu Dotturen Zion. Nær ed
vier heyrum af þm/þa munu vorer Hnefar nidr sijga/ Vier mūum hafa Angist & Sott/sm̄
su ed fæda skal. Eingen gange þa vta Akurløndin/Eingen gange þa vta Vølluna/þuiat
alla vegāa er þa Haskasamligt fyrer Ouinaña Suerde.

Matth. xxiij.

Þu Dotturen mins Folks/Klæd þig i Seck/& legg þig i Osku/Harmadu lijka sem fy-
rer einum Einkasyne/og syrg so sm̄ sa ed næsta miøg er Sorgbiten. Þuiad Fordiarfaren
kemr miøg skyndligaña yfer oss.

Eg hefe sett þig til eins Nidursmelltara/a medal mins folks/sm̄ er so hart/ad þu skallt
Reyna & Profa þra breytne. Aller saman þa eru þr frahorfner/& ganga suiksamligaña.
Aller eru þr fordiarfadur Kopar & Jarn. Smidiubelguren er yppbrēdr/ Blyet i burt huerfr/
so þ kemr til einskes nidr ad smellta. Þuiat þ hid vōda er ecki fra skilet/þar fyrer kallast þr
og eirnen eitt forskotid Silfur/Þuiat DROTTIN hefr viskwfat þui.

VII.

A

Jere. xvij xxvi

ÞEtta er þ ord/hūt ad skiede af DROTTNI til Jeremia/seigiādi/Gack
þu i dyrnar a Hwsinu DROTTens/og Predika þar þtta hid sama Ord
og seig. Heyret Ord DROTTens/ þier aller af Juda/ s vm þssar dyr
īngangit ad tilbidia DROTTIn.
Þui so seiger DROTTIN Zebaoth/ Gud Israels. Betrid yduarn
Lifnad/ & Athæfi/þa vil eg byggia hia ydr i þssum stad. Treystit ecki vpp
a Lygena/ þa þeir seigia /Hier er Musteri DROTTens/Hier er Mustere DRottens/
Hier er Musteri DROTTens. Helldr þa yferbætet yduarn Lifnad & Athæfi/so at þi' giø
ret Riett huer ødrum/Og þm okendū/Fødurlausum & Eckiumū þa giøret ecke neitt ofrijke/
og vthellit ecki neinu Saklausu Blode i þssū stad. Og epterfylget ecki añarligū Gudū til
ydars eigenligs Obata. Þa vil eg vm allder & æfinligaña bua hia ydr i þssū stad/ j þui Lā-
denu sm̄ eg gaf ydar Forfedrum. B

Templum Domini

Eñ nu treyste þier vppa Lygar/sm̄ einge gagnseme er ad. Þar til mz þa eru þier Þiofar
Mañdraparar/Horkallar/ Meinsæris meñ/og berit Reykelsi Baal/& epter fylged añarligū
Gudū sm̄ þier þeckit ecki. Þar eptera þa kome þier/& gangit fyrer mig i þssu Hwse/ sem at
nefnt er epter minu Nafne/ og seiget/ Þad hefur ønguа neyd mz oss af þui vier giørū suod-
dan Suiuirding. Huert hallde þier þa þtta Hwsit sm̄ ad nefnt er epter minu Nafne fyrer
eitt Spilluirkia bæle? Sia þu Eg sie þ vel seiger DROTTIN.

Math. ij. Esa. lvi.

Ganged

Gangit burt til mins stadar j Silo/þar sem mitt Nafn hefr adr bwed/Og hygget at þui Silo
huad eg hefe þar giørt/fyrer Illsku saker mins Folks Israel. Enn epter þui ad þier fremict Josue xviij
aller suoddan hlute/seiger DROTTIN/Og eg læt alla tijma Predika fyrer ydur/og þier i. Reg. iiij
viliet ecki heyra. Eg kalla/og þier viliet ecki andsuara/þa vil eg giøra vid þ Hwsit/s nef- Jere. xxvi
nt er epter minu Nafne/a huert þier treystet/z vid þann Staden sem eg gaf ydar Forfedrum/
eins lijka so sem eg giørda vid Silo/z eg vil i burt kasta ydr fra minu Auglite/lijka sem ad eg
hefe i burt kastat øllum ydar Brædrum/þui giørvøllu Sæde Ephraims.
C Og þu skallt ecki bidia fyrer þessu Folke/z þu skallt ecki neina Kueinstafi/nie Bænastad Jere. xi. xiiij.
framme hafa fyrer þui/og ecki tia þra Maal fyrer mier/ Þuiad eg vil ecke Bænheyra þig.
Þui sier þu ecki huad þr giøra i þm stødunum Juda/og a Strætunum til Jerusalem? Bør-
nen þau lesa Viden til samans/þa vppkueikia Fedurner Ellden/z Konurnar hnoda Deig-
ed/ so ad þær bake braud Køkuna þre Himnesku Melecheth/ z gefa þm annarligum Gudunum
dryckiar Offrid/so ad þr giøre mier til meins. Enn þr sklu ecki mier þar mz Meinsed giøra/ [a] Melecheth)
seiger DROTTIN/Helldr þm sialfum/og þr hliota til skammar at verda. Þar fyrer seiger Þar mz vnderstöndum vier kraft edr verkan Himensins
DROTTIN/Sia þu/Mijn Reide z mijn Grimd er vthellt yfer þennan Stad/bæde yfer
Menn z Fienad/ yfer Trien i Skogenum/z yfer þann Auøxtin Landsins/z hun skal brenna/
so þ eingen kunni vt ad sløckua. Jere. xliiij
D So seigir DROTTIN Zebaoth/Gud Israels. Leggit ydart Brenne offr z adr[u] For-
ner til samans/og etid Kiøted. Þuiad eg hefe huorke sagt nie bodet yd[r] Forfedrum af Bren-
ne offre edr ødrum Fornfæringum/a þm Deige er eg vtleidda þa af Egiptalande. Enn þetta
baud eg þm z sagde/Hlydet minu Orde/ so vil eg vera ydar Gud/ og þier skulut vera mitt
Folk/z gangit a øllum þm vegum sem eg byd ydr/so ad þ skule vegna ydr vel. Enn þr villdu ec-
ke heyra/nie sijn Eyru þar ad at hneigia/helldr geingu þr epter sijnu eingen Ræde/z epter
þeirra sialfs vondsligu Hiartans hugbode/z geingu so a bak aptur/enn eigi a framm.
Ja/J fra þm deigi þa eg vtleidda Fedr ydra af Egiptalande z allt til þss Dags/þa hef
eg alla tijma sendt til ydar alla mina Þionustu menn/þa Prophetana. Enn þr vilia ecki mier
heyra/nie sijn Eyru þar til hneigia/helldr eru þr Hardsuijrader/og giøra verra enn þ þeirra
Forfedur giørdu. Og þo ed þu seiger þm enn allt þtta/ þa heyra þr þ þo ecki/ Kaller þu til
E þra/þa suara þr þo eigi. Þar fyrer seig þu so til þra. Þetta er þ Folket sem ecki vill heyra
DROTTNI Gude sijnum/nie yferbæta sig. [b] Truen er i burtu horfen/ og vtsliten af
þeirra Munne. [b] Truin) Þad er/sa riette Lærdomr er mz öllu i burtu
Raka þu þitt Høfudhaar i burt/z kasta þui fra þier/og kueina sæargrætiliganna a þeim
Hædunum. Þuiad DROTTIN hefr þssu Slekti(a huort hann er Reidr)i burt kastad og
vt skwfad. Þuiad Børnen Juda giøra jlla fyrer minu Auglite/seiger DROTTen. Þeir
setia sijna Suiuirding jnn i þ Hwsit sem ad nefnt er epter minu Nafne/til ad Saurga þ. Og
þr byggia Alltare Thophet/ i Ben Hin nom dal/ so ad þr vppbrenne þar sijna Syne z Dæ Ben Hin
tur/huad eg hefe alldreigi bodit/z eigi hefr mier þ til hugar Komit. nom Dalr
Þar fyrer/Sia þu/Sa tijme kemr seiger DROTTen/ ad þ skal ecki meir kallast Tho Jere. xix.
pheth/z Ben hin nom dalur/helldur Mord dalur/z þar skal grafit vera i Thophet/af þui
þar mun ecki fæst annarstadar rwm til. Og lijkamar Folks þssa sklu verda Fuglum Loptsins
og Dyrum Jardarinnar ad Athu/z eingen skal i burt styggia þau þadan. Og eg vil i stød-
unum Juda/z a Strætunum til Jerusalem/i burt taka þ Gledinnar z Fagnadar hliodit/og þa Ezechi. xxvi
Raustina Brwdgumans z Brwdarinnar/ þt Landit skal i eyde vera.
F A þeim sama tijma/seiger DROTTIN/munu vtkøstud þau Beinen Konunganna i Ju
da/Þau Beinen þra Høfdingianna/Þau Beinen þra Prestanna. Þau Beinen þeirra Pro
phetanna/Þau Beinen þra Borgarmannanna til Jerusalem/i burt vr þeirra Leidum/Og þeir
munu vtdreifa þeim vnder Solena/ Tunglit z allar Himneskar Hersueiter/ hueriar þr El-
skudu/huerium þr z þionudu/epter fylgdu/vitiudu z tilbaadu. Eigi sklu þau samanlesast aptr
og grafen vera/ helldur skulu þau verda ad Saurindum Jardarinnar. Og aller þr sem ept-
er munu vera af þssu Folke/i huerium hellst stad sem þr munu stadder vera/ þangat sem eg
hefe þa j burt rekit/þa skulu þeir helldr vilia vera Dauder enn Lifande/seiger DROTTIN
Zebaoth.

VIII.

Þar

VIII.

Huar fyrer seig þu til þra/ So seiger DRotten/ Huer er sa sm̃ ad fellr/ ad hañ A
villde ecki giarnan vpp aptr standa? Huer er sa nockr sm̃ at villt fer/ ad hañ
vilie ecki giarnan komast a þañ rietta veigin aptur? Eñ þetta folk i Jeru
salem vill þo samt ætijd z alla tijma villt fara. Þeir hallda so fast a þrre
falsligre Gudz Þionustiñe/ ad þr vilia eige lata snua sier þar i fra. Eg sie
og heyre ad þr læra ecki neitt huad riett er/ þar er og sa eingen sem ad hm̃
mislijke sijn Illska/ z seige/ Huad er þ eg giøre? Aller þa hlaupa þr sitt hlaup/ so s̃ grim̃ur
Vijghestr i Bardaga. Storkfuglin vnder Himnenũ veit siñ tijma/ ei Turtildufa/ Traan z
Sualan formerkia z þra tijma/ nær ed þær sklu aptr koma. Eñ mitt Folk þ vill ecke vita
Eſa. lv Jere. vi Riettinden DROTTens.
Huernen meigi þier þa seigia/ Vier vitũ huad Riett er/ Og vier høfũ þa Heiløgu Rit- B
ning fyrer oss? Þat eru þo ecki vtã Lyg^r huad þr hiner Skriptkloku þr fram̃setia. Þar fyr
er hliota slijker Lærendur til skam̃ar/ Skelfingar/ og fangader ad vda/ Þui Huad kuña þeir
gott ad keña/ a medan þr forleggia þ ordit DRottens? Þar fyrer vil eg gefa añarligũ þra
Hwsfreyiur/ z þra Akur lønd þm sm̃ þa munu vtreka/ Þuiad þr eru aller saman Agiarner
bæde Smaer z Storer/ bæde Prestarñ z Prophetarñ þa keña falsliga Gudz Þionustu. Og
hughreysta so mitt Folk i þra Giæfuleysi/ ad þeir skulu ecki hirda mikit vm þ/ z seigia Frid-
ur/ Fridur/ Eñ þar er þo eingen Fridr. Þar fyrer skulu þr til skam̃ar verda/ at þr fremia
suoddan Suiuirdingar/ þott ad þr vilie oskam̃ad' vera/ z vilia ecki sialfer siñ skam̃ast. Þar
fyrer hliota þr ad falla i eina hrwgu/ Og nær ed eg fer þra at vitia/ þa skulu þr falla/ sei-
ger DROTTIN.
Eg vil af lesa þa alla samã/ seiger DRottin/ so at þ^r sklu eingẽ Vijnber a Vijnuidenũ/ C
z ønguar Fikiur a Fikiutrenu epter vda/ Ja þau Laufblødin sklu z eirnen af falla/ z huad
sm̃ þ er eg hefe giefit þm/ þa sk þ fra þm takast. Huar eigũ vier þa at bwa? Samansafnit
ydur þa/ og lataum oss jñdraga i þær sterku Borgernar/ z bijda þar epter Hialpinne/ Þuiad
DROTtin Gud vor mũ hialpa oss mz beiskum Dryck/ af þui at vier Syndgunst so miog
a mote DROTTNI. Ja treysted þar vppa ad þ skule ønguа Neyd hafa/ sem þar er þo
ecki neitt gott fyrer høndum/ z þ þier skulut Heilbrigder verda/ sem þar er þo ecki vtã Skad
seme fyrer Hondũ.
Meñ heyra þ þra Hestar frysa nu þegar i Dan/ og ad þra Vijg hestar Hneggia suo þ
allt Landit skelfur. Þeir koma þar fram̃ z munu vpp etha Landit mz øllu þui ed þar er jñe D
Borgena asãt mz øllum þm er þar Bwa jñe. Þuiat sia þu/ Eg vil senda Høggorma z Ba
siliscos a medal ydar/ sm̃ ecki eru særder/ þr skulu stinga ydur/ seiger DROTTen. Þa mun
Jere. xliiij eg endurlijfga mig af minne Hørmung og Hiartans Sorg.
Sia þu/ Dotturen mins Folks mun kalla hingat vr fiarlægu Lande/ huort ad DROT-
TIN vilie ecki leingur vera Gud vti Zion? eda skuli hun nu ønguan Konung hafa lein-
gur/ Ja/ Huar fyrer hafa þr giørt mig so reidan fyrer sijnar Likneskiur z þa añarligu O-
nyta Gudz þionustu. Haustet er vmlidet/ z Sumarit er i burtu/ og oss kemr eingen Hialp.
Mig angrar þ af Hiarta ad mitt folk er so fordiarfad/ Eg Grem mig þss z eg ber mig jlla.
Huert eru þar eingen Smyrsl i Gilead? Eda er þar eingen Grædare til? Hu^r fyr' er ecki
Dotturen mins Folks þa Læknud?

IX.

AH/ Eg villda eg hefda nog Vatn i miu Høfdi z þ mijn Augu være ei tæra A
Vppspretta/ so ad eg mætte græta bæde Nætur z Daga þa hinu i Helsleg
nu a medal mins folks/ Eg villda ad eg hefda eitt Hreyse a Eydemørkiñe
þa skyllda eg yfergefa mitt Folk/ og fara i burt fra þui/ þuiad þr eru ecke
vtan Hordõs meñ/ z eiñ Þrioskusamligr flockur. Þeir skiota ecki vtã Lyg-
unum mz sijnum Tungum/ og øngum Sañleika / og þr veita yfergang i
Landenu/ og ganga fra einu Ranglætinu til añars/ z skeyta mier ecki/ seiger DRotten.
Sierhuer vare sig vid sijnum Vin/ og true eigi helldr sijnum Brodr/ Þuiad eirn Brodur
eñ nidurþrycker hiñ añan/ Og eirn Vinuren suijkur hiñ añan/ Eirn Vinuren hañ Prettar
hiñ añan

hiñ añan/og talar hm̃ ecki eitt Satt ord til. Þeir eru koſtgiæfer vm þ huernen ad þr fae ſui
kit huer añan/ og þ giører þm mein/ad þr gieta ecki giørt þ eñ ver. Þar er allauegana ec-
ki vtan Flaræde a mæal þra/og fyrer Suikrædaña ſaker þa vilia þr ecki þeckia mig/ſeiger
DROTTIN.

B Þar fyrer ſeigir DROTTIN Zebaoth ſo/Sia þu/Eg vil ſmellta þa z reyna þa/Þui
Huad ſkal eg añat til giøra/fyrſt ad mitt Folk þ pryder ſig ſo? Þeirra Falſligar Tungur
eru daudlig ſkeyte/medr ſijnũ Muñe tala þr vinſamligaña til ſijns Nañga/ Eñ i Hiartanu
þa vmſitia þr þañ hiñ ſama. Skyllda eg ecki vitia þſſ a þm/ſeiger DROTTIN/Skyll-
de z ecki Sæla mijn hefna ſijn a ſuoddã folki ſ̃ þtta er?

Eg hlyt ad græta og Kueina vppa Hæbiergunum/ og ad atelia mig i hia Fiarhwſunũ i Pſal. lxxviij. Mich. ij.
Eydemørkiñe/þt þau eru ſo algiørliga i eyde løgd/ad þar vmgeingz eingen leingur/ og ecki
heyra meñ þar neitt hliod Fienadarins/þar eru bæde Fuglarner Loptſins z Fienadureñ allt
ſaman i burtu. Og eg vil giøra Jeruſalem ad eirne Griothrwgu/z ad einu Dreka bæli/og
eg vil i Eydeleggia Borgernar Juda/ſo ad eingen ſkal bua þar jñe. Huer hñ være nu Vitr
og lieti ſier þ hiartſtædt vera/og kuñgiørde þ huad er Muñur DROTTens ſeiger til hñs/
huar fyrer ad Landit munfordiarfaſt z i eyde leggiaſt/lijka ſ̃ ønnur Obygd/þar ed eingenn
vmgeingur.

C Og DROTTIN ſagde/Þar fyrer ad þr forlæta mitt Løgmæl ſm̃ eg gaf þm/z hlyda
ei mijnu Mæle/z lifa ei þar epter/helldr epter fylgia ſijnũ ſialfs hiartãs Hugþocka z Bæl/
ſuo ſm̃ þ þra Fedur kendu þm. Þar fyrer ſeiger DROTTIN Zebaoth/ Gud Jſraels/ ſo
Sia þu/Eg vil fæda Folk þtta mz beiſkri Graſa Jurt/og gefa þui Gall ad drecka. Eg vil
vt tuiſtra þm a medal Heidingiaña/hueria þ huorke þr nie þra Fedr þecktu/og eg vil ſenda
Suerdit a bak til vid þa/þãgat til ad þr eru foreydder.

So ſeiger DROTTIN Zebaoth/Vtueigit og tilſetied Harma konr/ad þær kome/og
ſendit epter þm ſm̃ þ vel kuña ad harma oſſ ſkyndeliga ſo ad vor Augu meigi fliota i Tærũ/
z vor Augnabrar reña i Vatne/ ſo ad meñ meige vel heyra eitt Sargrætiligt Op j Zion/
med þeſſum hætte/Auui/ huernin erum vier ſo med øllu j Eyde lagder og til ſkammar
vordner? Vier hliotum Landit ad Ryma/ þuiat þeir hafa nidur broted vora Bwſtade.

D Suo heyret nu þier kuinnur Ordit DROTTENS/ og lætid ydur þad mælit hñs
Muñs i eyrum loda/ Keñid ydrum Dætrũ ad græta/ z huer keñe añare Harm ad bera/Ein
kum ſo/Dauden er jñfallen vm vor Vindaugu/og komen i vor Herberge/til ad drepa Bør
nen a gøtuñe/og Vngmeñen a Strætunũ. So ſeiger DROTTIN/ſeig þu/Þad maña-
ña Likamer ſkulu liggia ſo ſ̃ adrar Tadhrwgur a Tunuellũ/z ſo ſ̃ Heymwgar epter ſlættu
mañenum/þa eingen vpptekur.

So ſeiger DROTTIN/Hiñ Vijſe hroſe ſier ecki af ſijnũ Vijsdome/Hiñ Ofluge hro j. Cor. i.
ſe ſier ecki af ſijnu Afle/Hiñ Rijke hroſe ſier ecki af ſijnũ Rijkdome. Helldur huer ed ſier vill ij. Cor. x.
hroſa/hñ hroſe ſier af þui/ad hñ vite z þecki/þad eg ſie DROTTen/ſa ſm̃ ad giører My-
ſkunſemina/Domenn /og Rietuijſena a Jørdu. Þuiat ſuoddann þocknaſt mier / ſeiger
DROTTIN.

Sia þu/ Tijmen kemr ſeiger DROTTIN/þ eg mun alla heimſækia/ſuo þañ vmſkor-
na/ſm̃ hiñ o vmſkorna/ſ̃ er/Egiptſka/ Juda/Edom/Amons ſonu/Moab/z alla þa ſm̃ bua
vti Landz alfum Eydemarkariñar. Þuiad aller Heidingiar þr hafa ovmſkorna Yferhwd/
Enn allt Jſraels hws hefur ovmſkoren Hiørtu.

X.

A HEyre þier huad er DROTTIN talar til ydar/þier af hwſi Jſraels. So
ſeiger DROTTIN/ Þier ſkulut ecki Læra Siduenur Heidenna maña
Og þier ſkulut ecki hrædder vera fyrer Himenteiknunũ/ ſo ſm̃ þ Heidingiarner
hrædder eru/Þuiad Afguderner Heideña maña eru allz eckert. Þeir høggua
tried i Skogenum/og Smidureñ ſmijdar þ mz Oxiñe/og pryder þ mz Gulle
og Silfre/og feſter þ mz Nøglum z Hamre/ ad þ ſkule ecki ofã detta. Þeir
eru ei añad vtan Mælader Trieſtockar/þr kuña eigi ad tala/ ſo hliota þr eirnen borner ad
vera/þt ſialfer kuña þr eigi ad ganga. Þar fyrer ſkulu þier ecki hrædder vera fyrer þm/þt
þr kuña huerke at hialpa nie ſkada giora.

B Eñ þier DROTTIN er eingen lijkur/þu ert ſtor z þitt Nafn er mikils hættar/z þu

kant þad ad audsyna med gierninge. Huer er sa ad þig ætte eigi ad hrædast/ þu Kong
uren Heidena þioda? Þier er skylldugt ad hlyda/ Þuiad þar er eingen sa Spekingr a medal
Heidena þioda/ og vti øllū Kongarijkiunū/ ad hn̄ meige jafnast vid þig. Aller saman þa eru
þr Heimsker og Viskulauser. Þuiat Triestockurin er ein fafeingelig Gudz Þionusta. Sil=
furpløturnar flytiast higat yfer vm Siafarhafit/ en̄ Gullet vt af Vphas tilbuit af Meist=
aranū ⁊ Gullsmidunum/ j gult Silke ⁊ Purpura klæda þr þau/ Og þ er allt saman ecki vtā
Vijsra manna fundningar.
En̄ DROTTin er eirn sañur Gud/ eirn Lifande Gud/ eirn Eilijfligr Kongur. Fyrer hn̄s
Reide skielfur Jørden/ og þr hiner Heidnu kuña ecki ad þola hn̄s Ognaner. Þui seiget nu
suo til þra/ Þeir Guder sm̄ ecki hafa giørt Himen ⁊ Jord/ þr hliota afmadr ad verda i burt
af Jorduñe/ og vndan Himnenū. En̄ hn̄ hefer giørt Jørdena mz sijnum Krapte/ og tilbued
Jardarkringluna mz sijnum Vijsdome/ og Himinen vtbreidt mz sijnum Skilninge. Nær ed
hn̄ slær Reidarþrumurnar/ þa er þar Vatzins noglig nægd vnder Himnenum/ ⁊ dregr vpp
Þokuna j fra enda Jardariñar/ hn̄ giører þær Elldingarnar i Regninu/ ⁊ lætur Vinden ko
ma vr leynelignm Fylsnum.
Aller meñ eru Heimsker i siñe kuñattu/ og huer Gullsmidur verdr skam̄arligr medr sijnar E
Likneskiur/ þt þra Skwrgod eru suikræde/ og hafa ecki neitt Lijf.
Þad er ecki vtan Hiegome/ og suiksamligt Smijde/ þr skulu og fyrer farast nær ed þeirra
verdr vitiad. En̄ hn̄ er eigi so/ sa sm̄ ad er Fiestodr Jacobs/ Helldr er hn̄ sa hiñ same sm̄ ska=
pad hefr alla hlute/ og Jsrael er hn̄s Arfleifd/ hn̄ heiter DROTTEN Zebaoth.
Tak þina handtieran burt vr Landenu/ þu sm̄ byr i þre øruggre Borgiñe/ Þui so seiger
DROTTEN/ Sia þu/ eg vil j burt dreifa jn̄byggiurunum Landsins i þssu siñe/ ⁊ eg vil
þreyngia ad þm so ad þr skulu keña þss.
Ah/ Mijn Eymdr neyd ⁊ hiartās Sorg. En eg þeinke at þ sama sie mī hefndr Plaga/ D
⁊ eg hliote hāa ad lijda. Min Tialldbwd er nidur brotin/ ⁊ øll min Reip eru i sundursliten.
Min Børn eru i burtu/ og eru eigi meir fyrer sionū/ Eingen vidrietter mīa Tialldbwd aptr/
og eingen slær minu Landtiallde vppaptur. Þuiad Hirdararner eru vordner ad Vitleysingū
og hirda eigi vm DROTTJN/ þar fyre kuña þr ⁊ eirnen ecki neitt riettuijsligt ad kieña/
Helldr eru allar Hiarder i sundr dreifdar. Sia þu/ Þar kemr eitt Heroop fram̄ þadā/ og ein
mikil skielfing vr Nordurlandinu/ so ad þr Staderner i Juda skulu i eydi leggiast/ ⁊ at Dre=
kabælum verda.
Psal. lxxix. Bæn
Eg veit þ DROTTJN/ ad Mansins giørningur er ecki j sialfs hañs Vallde/ ⁊ þad
stendr ecki j neins Mans Makt/ huernen þ hn̄ skule ganga/ edr greida sijna Gøtu. Typta
þu mig DROTTJN þo mz Hofsemd/ og ecki i bræde þiñar Reide/ so ad þu vppræter mig
ecki. Helldr vt hell þu þiñe Reide yfer Heidingiaña þa sm̄ ecki þeckia þig/ ⁊ yfer þær Kyn=
kuislernar sm̄ ecki akalla þitt Nafn. Þuiad þr hafa Jacob vppetid/ og vppsuelgt/ Þeir ha=
fa vt rymt hañ ⁊ hn̄s Bustade i eyde lagt.

XI.

A

Deut. xxix xxv Galat. iij.
Gen. xv xxvi. xxviij.

Hetta er þ Ord sm̄ skiede af DROTTNE til Jeremia/ og sagde/ Heyred
orden þssa Sattmaalans/ so ad þier seiget þau þm i Juda/ og þeim Borgar
mønnum til Jerusalem/ og seiget til þra. So seiger DROTTen Jsraels
Gud. Bøluadr sie sa sm̄ ecki hlyder ordū þssa Sattmalās/ huern eg baud
ydar Forfedrū/ a þm deigi þa eg vtleidda þa af Egiptalande/ af þm Jarn
ofnenum/ og sagde. Hlydit miñe raust/ og giøret so sm̄ eg hefe bodit ydur/ þa
skulu þier vera mitt Folk/ ⁊ eg vil ydar Gud vera/ so at eg meigi hallda þañ
Eid sm̄ eg hefe suarid ydar Forfedrum/ ad gefa þm eitt Land þar ed Miolk ⁊ Hunang inne
flytur. Lijka sm̄ ad þ stendr eñ i dag. Eg suarade ⁊ sagde/ DROTTEN/ Ja/ þ skie ⁊ so.
Og DROTTJN sagde til mijn/ Predika þu øll þesse ord j Stødūum Juda/ og a B
Strætunū til Jerusalem/ og seig þu. Heyred þau Orden þssa Sattmalans / og giøret þar
epter. Þuiad eg vitnade fyrer ydar Forfedrum i fra þm deigi er eg vtleidda þa af Egiptalā=
de/ allt til þssa dags/ og vitnade þ sama jdugligaña og sagde/ Hlydet minne Raust/ En̄
þr hlyddu ei/ ⁊ þr hneigdu ei helldr sijn eyru þr at/ helldr gieck huer eirn epter sijnu vondu
hiartans hugbode. Þar fyrer vil eg og eirnen læta ganga yfer þa øll orden þssa Satt
mælans/

mælans/sem eg hefe bodit ad hallda/Og þeir hafa þo ecki þar epter giort.
Og DROTTIN sagde til min/Eg veit vel huernen þ þr j Juda og þr i Jerusalē sā
binda mz sier. Þad þr snua sier burt til þra Syndaña siña fyrru Forfedra/ Þeir ē ecki vill-
du helldr hlyda minum ordū/og epterfylgdu eirnen añarligū Godū z þionudu þm/Lijka suo
hefr hwsit Jsrael og þ husit Juda alla tijma brotid miñ Sattmala/þañ eg giorde vid Fedr
þra. Þar fyrer sia þu(seiger DROTTIN)Eg vil læta yfer þa ganga eina Ogiæfu/hu-
ia þr skulu ecki vmflwit gieta. Og nær ed þr kalla til min/þa vil eg ecki bænheyra þa. Af
þui þa lattu Stadena i Juda og Borgar meñina i Jerusalem gāga i burtu/ z kalla til þra
C Godaña fyrer huerium þr veifudu Reykelsinu/eñ þr munu ecki hialpa þm i þra Anaud.
Þuiad þu Juda hefr so marga Gude sm̄ þu hefr Stadena/og so morg Stræte sm̄ þar
eru j Jerusalem/ so morg skamarlig Alltare hafe þier þar vppreist til ad veifa Reykelsinu Jere. vij.
fyrer Baal. Af þui bid þu ecki fyrer þssu Folke/og gior ongua Grætbeidne edr Bænastad
fyrer þm/þt eg vil ecki heyra þa nær ed þeir kalla til mijn i siñi Anaud. Nuad hafa þeir
miner [a] Viner ad giora i minu hwsi? þr fremia allan Strakskap/og meina at þad hid hei
laga Kioted skule taka þ j burt fra þm/og nær ed þr giora Jlla þa gledia þr sig þar vt af.
DROTTen hn̄ kallade þig eitt Grænt Blomgat Auaxtarsamligt Vidsmiorsvidar
trie/eñ nu hefr hn̄ vppkueikt eirn [b] Elld vm þ hid sama/ mz miklu Mañdraps Nerope/so
ad þss greiner skulu fordiarfast. Þuiad DROTTIN Zebaoth sm̄ þig grodursetti/hn̄ he-
fr hotad þier eirne Ogiæfu/fyrer Jllskusaker Nwssens Jsraels/z hussins Juda sm̄ þar frem
D ia/þ þau reita mig til Reide medur þui Reykelsis Offre sm̄ þr offra fyrer Baal.
DROTTIN opinberade mier þtta/so ad eg veit þ/og vnderuijsade mier þra astun-
dan/þessa/ad þr villdu leida mig vt a Bloduolleñ sm̄ añat meinlaust Lamb. Þuiat eg vissa
þ ecki ad þr hofdu samtekit sijn Ræd a mote mier/og sagt/Latum oss fordiarfa þ Tried mz
sijnum Auexte/og vppræta hn̄ i burt vr Landinu/Lifande maña/so ad hn̄s nafn skle alldrei-
ge meir hugleidt verda. Eñ þu DROTTIN Zebaoth þu rietuijsi Domare/þu sm̄ profar
Nyrun z Niortun/Lattu mig sia þina Nefnd a þeim/ Þuiad eg hefe þier a hendr falit mitt
Mælefne.

[a] Viner) Þad er þpugmæle/Lyka sm̄ þa Faderēñ kallar i Reidiñe siñ Son/Jonkiata edur Dadisuein/þañ Pilltskap giorer So kallar hn̄ þa vine eñ eru þo [illegible] Afguðadyrkendr

[b] Elld) Kongr i kringū af Babilon

Ofsokn Jeremie

Psal. vij

Þar fyrer seiger DROTTIN so/i mote þm moñum i Anatoth/ē leita epter þinu Lij-
fe/og seigia/Spadu oss ecki neins i nafne DROTtens/ vtan þu vilier deyia fyrer vorum
Hondum. Þar fyrer seiger so DROTten Zebaoth/Sia þu/Eg vil heim sækia þa/ Þeirra
styrkuer æskumeñ skulu i Helslegner verda mz Suerde/Syner þra z Dætur skulu deyia af
Hungre/so ad eingen skal epter vera af þm. Þuiad eg vil læta Ogiæfu ganga yfer meñina i
Anatoth/a þui Arenu nær ed þeirra mun vitiad verda.

XII.

A DROTTIN. Þo ad eg villda þreyta Log vid þig/ þa hefr þu þo riettara/
eñ eg hlyt þo samt af laga Riettinum ad tala vid þig. Nuar fyrer Vegnar Job xxi
þm Ogudligu so vel/z þr Forsmanararner hafa allzkonar Nægd? Þu grod Psal. lxxiij
setur þa so ad þr fa Rætur/Vaxa vpp z bera Auegst / Þu lætur þa hresa Aba. i
mikit vt af þier/og Agar þa ecki. Eñ mig DROTTIN þa þecker þu/z
sier til min/og profar mitt hiarta fyrer þier/Eñ þa lætur þu sialfræda gā-
ga sm̄ Saude/ so ad þr skule slatrast/ z sparar þa til Draps.
Nuersu leingi skal þo Landit standa so aumligaña/z Grasit a Vollunū j burtþorna so alla
vegana/ fyrer Jñbyggiaraña Jllsku saker/so ad bæde Fie z Fuglar eru þar alldrete sijdan?
Þuiad þr seigia/Ja/Hñ veit mikit af þui huernen þ eigi oss ad ganga.
B Fyrst at þr [a] Mæda þig ē a Fæte ganga/Nuernen vill þier þa veita nær ed þu skallt mz
þm hlaupa sm̄ rijdande eru? z þar sm̄ þu leitar epter ohræddr ad vera i þui Landinu sm̄ Frid
uren er/Nuernen mun þ þa vilia þier vegna i hia þre hiñe Drambsomu Jerdā? Þuiad þij-
ner Brædur z þins Fodurs hws forsma þig eirnen/og hropa epter þier med Hareysti/Þar
fyrer set þu ecki þitt Traust til þra/þo ad þr tale eñ Vinsamligana vid þig.
Þar fyrer hlaut eg ad yfergefa mitt Heimeli/og fordast mina Arfleifd/z gefa mijna el-
skuliga Sælu vti Ouina hendr. Mijn Arfleifd er mier orden so sm̄ eitt Leon i Skoge/z grē
tar a mote mier/þar fyrer er eg orden heñe Reidr. Mijn Arfleifd er lijka sem eirn fleckottur

[a] Mæda) Þad er Riette Jeremias ertu hræddur i Anatoth. Nuernen mun þier ganga i Jerusalem þar þr Drambsomu Vykingar rijsa i mote þier/ Ea vertu Ohræddr etc.

Fugl/ i kringum huern þ Fuglarner ſafnaſt. Komit/ & ſaman ſafnit ad ydur øllũ Villedy-
runum/ Komit/ og Vppſuelgit.
Fiølde Hiardar geymſlu mãna hefr fordiarfat miñ Vijngard/ og nidurtrodit miñ Akur/ E
Þeir hafa giørt miñ fagra Akr ad Eydemørku/ þr hafa lagt hañ i Eyde. Eg ſie & alla reidu
huerſu Aũligaña þ hñ er i eyde lagdr/ Ja/ Giøruallt Landit er i eyde/ eñ þar er eingẽ/ s̃ ſier
lætr þ til Hiartans ganga. Þuiad þr foreydindurner kõa hier fram/ yfer vm allar hæder Ey-
demerkuriñar/ & þ vppſuelgianda Suerdit DROTTens i fra ødrũ Landz endanum allt til
añars/ & ecki neitt Holld mun þa Frid hafa. Þeir nidur ſaa Hueitenu eñ Jllgreſit munu þr
vppſkera/ þr hafa þar Erfide fyrer eñ þ kemr þm þo ecki ad gagne / af ſiñe jñkõu munu þr
og ecki gladir vera/ fyrer grimdar reidiñe DROTTINS.
So ſeiger DRotten j mote øllũ þm minũ vondum Nagrøñũ/ ſm grijpa þa Arfleifd s̃ eg D
Deut. iiij xxx. vtſkipte a medal mins folks Jſrael. Sia þu/ Eg vil i burt ſlijta þa af þra Lande / og i burt
Fyrerhett & rijfa þ huſit Juda midt a medal þra. Og nær ed eg hefe þa i burt ſlitid/ þa vil eg þo eñ aptr
Ognan vera þm Myſkunſamr/ og eg vil flytia huern til ſiñar Arfleifdar/ & jñ i ſitt Land aptur. Og
þ ſkſkie/ ef ad þr læra af minu Folke/ at ſueria vid mitt Nafn (So ſañarliga ſm þ DROT-
Ten lifer) Lijka ſm ad þr kiendu fyrrmeir minu Folke ad ſueria vid Baal/ þa ſkulu þr vpp-
bygder verda a medal mins Folks/ Eñ ef þr vilia þ ecki heyra/ þa vil eg vpprycka og fyrer
koma ſlijku folke ſeiger DROtten.

XIII.

So ſeiger DROTTIN til min/ Gack burt & kaup þier eirn Lierepts lin- A
da/ & vmgyrtu þinar Lendar þar mz/ og giør hñ ecke votan. Og eg keypta
Lierepts Belite mier Linda epter ſkipan DROTTens/ og batt hñ vm minar Lendar. Þa
ſkiede ord DROTTINS i añat ſiñ til min/ og ſagde/ Tak þañ Lindan
ſm þu keypter & þu battſt vm þinar Lendar/ & bu þig & gack i burt til Eu
phrates/ og fel hñ þar i eirne Biargſkoru. Eg gieck þangat/ & falde hann-
hia Euphrates/ ſo s̃ þ DROTTIN hafde mier bodit. Og ad lidnũ løngum tijma epter þ
ſagde DROTTIN til min. Bu þig og far þu i burt til Euphrates/ og ſæk þu þañ Linda
aptur ſm eg baud þier ad fela þar. Eg gieck i burt til Euphrates & grof hñ vpp/ og tok Lin-
dan vr þm ſtad ſm eg hafde falet hñ/ & ſia þu/ Ad ſa Linden var ſkiemdr & til einkis neytr.
Supra vij. Þa ſkiede ord DRottens til min/ & ſagde/ So ſeiger DROTTeñ. Eins lijka þa vil eg
ſkema þa hina miklu Drambſemina Juda & Jeruſalem/ þa illu Þiod ſm ecki vill heyra mijn B
Ord. Helldr ganga þr epter ſijnũ ſialfs hiartans Hugþocka/ & epterfylgia añarligũ Gudũ/
Þiona þm & Tilbidia þa/ Þeir hiner ſømu ſkulu eins ſo verda/ s̃ ad ſa Linden er huer at nu
duger ecki til neins. Þuiad lijka ſo ſm þ Madureñ bindur Lindan vm ſijnar Lendar/ eins lij-
ka ſo þa hef eg/ ſeiger DROTTIN/ vmgyrdt allan Jſraels Lyd & þ giøruallt huſit Ju-
da vm kring mig/ ſo ad þr ſkylldu vera mitt Folk/ til Nafnfrægdar/ Lofs & Dyrdar. Eñ þr
vilia ecki heyra.
So ſeig þu nu þſſi ord/ So ſeiger DROTTIN Gud Jſraels/ Aller Leiglar ſkulu fyll-
Leigell aſt mz Vijn/ Þa mũu þr ſeigia/ Huer er ſa ad hñ vite eigi þ/ at Leiglarñ ſklu mz Vijne fyll
ter va? Eñ ſeig þu til þra/ So ſeiger Drotten/ Sia þu/ Eg vil fylla þa alla s̃ byggia i þijſu
Lande/ Kongana ſm ſitia vppa Dauidz Stole/ Preſtaña & Prophetana/ & alla jñbyggiara-
na j Jeruſalem/ ſo at þr ſkulu druckner verda/ & eg vil ſo i ſundurdreifa einũ ſm ødrum/ Fed-
runum aſamt mz Børnunum/ ſeiger DRotten/ og eg vil huerke ſpara edr vægia/ nie My-
ſkunſamr vera yfer þra Fordiørfun.
So heyred nu/ og hygged at þui/ og Stær þig ecki/ Þuiat DROTTen hefr talad þ ſa-
a Myrkuu Biørg) ma. Giefit DORTtne Gude ydrum Dyrdena/ fyrr eñ þ Myrkt verdr / og adur eñ þ ydrer C
Þad er/ Þier tr Fætur reka ſig a þau a Myrkuu biørgen/ þar ed þier vænted Lioſſens/ þa mun hñ þo med
eyſted xppa Eg- øllu giøra þ bæde Myrkt & Dimt. Eñ þo þier viliet ecki þtta heyra/ þa hlytur þo ſamt mijn
iptaland/ og væ Sæla heimugligaña ad græta yfer ſlijkre Drambſeme. Mijn Augo þau hliota i Tarum
nted ydur Lioſſ ad fliota/ þ Hiørden DROTTINS verdr ſo Hertekin.
og Hiálpar af ſlij Seig þu Kõgeñum & Drottninguñe/ Setied yckr nidr/ Þuiad Koronan Vegſemdariñar
kũ Fiöllum/ eñ er dotten af yckru Høfde. Staderner i mot Sudrenu eru aptur læſter/ og þar er ſa eingen ſm
ydrbregdſt þtta vppluke þm/ giøruallt Juda er i burt flutt. Vpplypted ydar Augum/ og Siaet/ Huernen ad
þr koma

þr koma hingat af Nordrenu. Huar er nu su Hiørden sm̄ þier var a hende folgen/þin Her⸗
lega Hiørd. Huad villtu til seigia/nær ed hn̄ mun so Heimsækia þig? Þuiad þu hefr vaned
D þa so a mote þier/ ꝥ þr vilia vera Høfdingiar ⁊ Høfudz men̄. Huad gillder ꝥ ad Angist
mun yfer þig koma so sm̄ eirnrar Jodsiukrar Konu. Og nær ed þu villt so seigia j þinu hiar
ta/Huar fyrer mun mig henda soddan? Fyrer Fiølda saker þin̄a Misgiørda þa er falldr þis
Klædnadar vppflettr/⁊ þiner Fotlegger augsynder(mz Vallde)
Kan̄ nockut Blamaduren̄ ad skipta vm sin̄ skin̄s lit / Eda eirn Pardus vm sijna Flecka? Blamadurin̄
Eins lijka so þa kun̄e þier ecki gott ad giøra/af þui at þier erut vanare til hins vonda. Þar
fyrer þa vil eg i sundr dreifa þm/so sm̄ Grasstraum þau ed fyrer Storuidre fiuka af Eydi⸗
mørkin̄e. Þad skal þin Laun vera/ og þin Hlutdeilld sm̄ eg hefe þier til mællt / seiger DR⸗
OTTen. Af þui þu hefr forgleymt mier/⁊ treyst vppa Lygarnar/þar fyrer vil eg læta eir
nen þinum Klædsaumū hatt vppfletta/so ad þin Blygdan meigi vel siast. Þuiat eg hefe sied
þina Hordoma/þitt Lauslæte/þijnar Horaner/Ja/Þinar Suiuirdingar/ bædi vppa Hædu⸗
num ⁊ a Akurlondunū. Vei þier Jerusalem/Nær villtu þo nockurn tijma verda Hrein?

XIIII.

A ÞEtta er ꝥ Ord sm̄ DROTTen sagde til Jeremia/ vt af Hallæris tijdin̄e.
Juda hun liggr Hersiligan̄a/hn̄ar Borgar hlid standa aumliga/ꝥ geingur Hallæris tijd
sargrætilega til i Landenu/og þar er eirn mikill þurkr j Jerusalem. Hiner
storu senda þa hina sma epter Vatnenu/En̄ nær ed þr koma til Brun̄sins/
þa fin̄a þr þar ecki neitt Vatn/⁊ þr bera sijnar Vatzskiolur tomar heim
aptur. Þeir ganga Sorgfuller ⁊ Harmþrungner/og vefia vm sijn Høfud/
þar fyrer ad Jorden j sundur springr af þui ꝥ Rigner ecki a Jørdena/ Akurkarlarner gan
ga Sorgbitner/og vefia vm sijn Høfud. Þuiad eirnen Hindurnar sm̄ Kelfa a Skogunum
yfer gefa Kalfana/af þui ad þar vex ecki neitt Gras / Villedyren standa a Hæbiørgu⸗
num/ og snapa epter Vedrinu/so sm̄ ꝥ Drekarner og gefast vpp / Af þui ad þar vaxa ecke
neinar Grasa jurtrer.
Ah/DROTTen. Vorer Misgiørningar hafa ꝥ fullu forþienat/ en̄ þu hialpa þo fy Bæn Jeremie
rer þins nafns saker/þt vor Ohlydne er mikel/med huerre vier hofum syngast a mote þier.
B Þu ert Jsraels huggunar traust ⁊ þra Naudhialpare/Þui hegdar þu þier so Lijka sm̄ at væ⸗
rer þu eirn Gestur i Landinu/⁊ so sm̄ eirn Framande man̄/huer ed þar ecki duelst nema vm
nætursaker? Huar fyrer hegdar þu þier so sm̄ eirn oflugr man̄ Huglaus/ og so sm̄ Rise sm̄
ecki kan̄ Hialp ad veita? En̄ þu DROTTen ert þo a medal vor/⁊ vier nefnunst epter þij⸗
nu nafne/Yfergief þu oss ecki.
So seiger DROTTJN vm þtta Folk/Þeir hlaupa fegner hingat og þangat/ ⁊ eru Jere. xv
ecki giarnan heima/þar fyrer þa þocknast þr ecki DROTTNE/helldr min̄ist hn̄ nu a þra
Misgiørning/⁊ vill heimuitia þra Synda. Og DROTTEN sagde til mijn/ Þu skallt
ecki bidiast Lijknar fyrer þtta Folk/Þui þo ad þr en̄ føstudu/ þa vil eg ecki helldr heyra þra
Bæn/og þo ad þr bere en̄ fram Bren̄e forner ⁊ Mataroffur/þa þocknast mier þr þo ecki.
C Helldr vil eg i burt slijta þa medr Suerde/Hungre ⁊ Drepsott.
Þa sagde eg Aha/DRotten. DROTTen/ Sia þu /Prophetarner seigia þm/Eingen
Suerd munu þier sia/og ecki neitt Hallære hafa i hia ydur/helldr mun eg gefa ydur godann Þeir Følsku
Frid i þssum Stad. og DROTTJN sagde til min/Þeir Prophetar Spa Falskliga i mij⸗ Spamen̄
nu Nafni/Eg hefe ecki vt sendt þa/⁊ ecki bodit þm ꝥ/⁊ eigi talad vid þa/Þeir Predika fyrer Jere. xxiij xxvij
ydur falsligar sioner/Vtskyringar Afgudadyrkaner/⁊ sin hiartans Suikræde. xxix.
Þar fyrer seiger DROTTJN so/Vm þa Propheta sm̄ Spæ i mijnu Nafne/þa sem
eg hefe þo ecki vtsendt/⁊ þr Predika þo samt/at þar skule ecki neitt Suerd nie nein Hallær⸗
is tijd koma i þtta Land. Suoddan Prophetar skulu deyia fyrer Suerde ⁊ Hūgre/Og ꝥ folk
sm̄ þr Spa þssu/ sk liggia af Suerde ⁊ Hungre Hier ⁊ huar a Strætunū til Jerusalem/ so
ad eingen mun greptra þa/Lijka eirnen þra Kuin̄r/ Syn' ⁊ Dætur/⁊ þra Jllgirne vil eg so
vtausa yfer þa.
Og þu skallt seigia þm þtta Ord. Mijn Augu þau fliota i Tærum Dag ⁊ Nott ⁊ lin⸗
na ecki / Þuiad su Jungfruen Dotturin mijns Folks/ er hrædeligana plagud/⁊ hersiligan̄a

sleigen. Gange eg vt a Vølluna/Sia þu/So liggia þar þr ed i Hel slegner eru mz Suer-
dum/Kome eg jñ i staden/þa liggia þar þr ed Mattlauser eru af Hungre. Þuiat þr Pro- D
phetarner/og eirnen lijka Prestarner hliota i burt ad fara vt i eitt an̄ad Land/ huert ed þeir
þeckia eigi.

Bæn Jeremie Huert hefur þu þa i burt kastad Juda ? Eda hefur þin Saala vidbiod til Zion? Huar
fyrer hefr þu þa sleiged oss so/þ eingen kan̄ ad lækna oss? Vier vonudum ad þ skyllde Fridr
vera/þa kom þar eckert gott/vier vonudum þ vier skylldum Heilbrigder verda/En̄ sia þu/At
þa er þar en̄ meire skiemd. DROTTIN/vier medken̄ū vort ogudligt Athæfi/⁊ Misgiør-
der verra Forfedra/þt vier høfū syndgast a mote þier. En̄ fyrer þins Nafns saker þa læt-
tu oss ecki til skam̄ar verda. Lættu ecki þ tignar Sæted þin̄ar Dyrdar spottad vda/Min̄stu
a þ/og læt þin̄ Sattmaala ecki endast vid oss. Þar eru þr ønguer Afguder a medal Heid
ingian̄a/s Døggena kun̄a ad gie fa/Og Himinen kan̄ eigi helldr ad læta rigna. Þu ert þo
sa DROTTIN vor Gud a huern vier vonum/þt þu kant allt þtta at giøra.

XV.

O DROTTen sagde til mijn/Og en̄ þo ad Moises ⁊ Samuel þeir stædu A
fram̄e fyrer mier/þa hefda eg þo ecki neitt hiarta til Folks þssa. Rek þa i
Moises burt fra mier/⁊ lættu þa hiedan fara. Og nær ed þr seigia til þijn / Huort
Samuel skulu vær hiedan? þa seig þu til þra/So seigir DROTTIN. Sa ed de-
Supra vij yia skal hn̄ kome þar til/Sa sm̄ vnder Suerdet skal/hn̄ kome þar til/Sa sm̄
Ezech. xiiij Hungra skal/hn̄ kome þar til/Sa sm̄ fangadr skal vera/ han̄ kome þar til.
Þuiad eg vil vitia þra mz fiøgra handa Plagum/Seiger DROTTIN/Medr Suerde
Fiogra hāda so ad þr skulu i Hel slegner verda/Medr Hundum/sm̄ þa skulu slijta/og mz Fuglū Loptsins
plaga og mz Dyrum Jardarinar/ so ad þr skulu vppetast ⁊ at øngu verda. Og eg vil læta i burt
Manasses drijfa þa hingat ⁊ þangat vm øll Konga rijken a Jørdun̄e/ saker Manases sonar Ezechie
iiij. Reg. xxi. Kongsins Juda/vegna þss ad hn̄ hafde giørt til Jerusalem.
ij. Par. xxxiij. Huer vill þier þa Myskunsamr vera þu Jerusalem? Huer mun þa sia aumr a þier/ Hū B
mun þa fram̄ganga ⁊ ærna þier Fridar? Þu hefr yfergiefit mig/seiger DROTTIN/⁊
ert j burt horfen fra mier/ Þar fyrer hefe eg vt riett mina hønd a mote þier/ so þ eg vil for-
diarfa þig. Mier leidist Myskunsømū ad vera/Eg vil medr Vidskuplun̄e j burt kasta þm
vr Landinu Og eg vil mitt folk/þ sm̄ ecke vill snua sier j burt fra sijnu vondu Athæfe giøra
mz øllu fødurlaust/og fyrer koma þui so. Mier skulu fleire Eckiur verda a medal þra en̄ þ
Sanduren er vid Sioarstrøndu/eg vil læta eirn auglioslīgan Fordiarfara kōa yfer Mædur
nar þra Vngu Man̄skapar man̄an̄a/og læta þan̄ staden skyndeligan̄a ⁊ oforuarande yfer
fallast/so ad hun sm̄ sio Børn hefur/ skal aumlig vera/ ⁊ saran Hiartans trega hafa. Þui
at hen̄ar Sol skal þegar at biørtum deigi vnderganga/so þ bæde hen̄ar Frægd ⁊ Fognudr sk
eirn enda hafa/⁊ þa s afgangs eru vil eg gefa vnder þra Ouina Suerd / seigr DROtten.
Auui min Moder/ ad þu fædder mig a mote þm ed huer madr i øllu Lādenu Deiler ⁊ þræ
ter. Eg hefe huerke jn̄tekit nie vtlænat medr Okre/þo Bøluar mier hū madr.
DROTTIN sagde/Nu vel/Eg vil læta nockra af ydr afgangs verda/þm ed aptur a C
ny skal vel gāga / Og eg vil ydr til hialpar koma i Naudin̄e/⁊ þreyngslūm a medal Ouin-
an̄a. Þeincker þu ecki ad þar sie einshuers stadar þ [a] Jarn/ sm̄ i sundr kun̄e ad sla þ Jar
[a] Jarn) ned ⁊ þan̄ Koparen̄ af Nordrenu? En̄ eg vil adr fyrer fram̄ giefa ydart Godz og Fiarsiodu
Eirn Illur ypir ad Herfāge/so ad þier skled ei neitt grādfa þar fyrer/⁊ þ sama fyrer allra yduara Synda sa
drum þr per- ker/sm̄ þier hafit framit vti øllū ydar Lādzælfū. Og eg vil flytia ydur j burt til Ouina ydua-
sar yper Chal- ra/j þ Landit s þier þecket ecki/Þuiat Elldurin̄ er vpptendradur yfer ydr / i min̄e Reidi.
deos Aha/Þu veist þ DROTTIN minstu vor/og haf Vmsiō yfer oss/⁊ hefn þu vor a vo-
rum Ofsoknurum. Tak oss ad þier/og drag eigi vn̄dan þina reide vidr þa/þt þu veist þ vier
Bæn Jeremie verdum forsmader þin̄a vegna/En̄ þitt ord/þ efle oss þa ed vier fan̄ þ/⁊ þ sama þitt Ord er
vor hiartans Glede/⁊ huggunar traust. Þui vier erū nefnder epter þinu Nafne DROtten
Gud Zebaoth. Vier samløgunst eigi vid Hædungarmen̄ina/og glediunst ei helldr mz þm.
En̄ vier einer verdum fyrer þin̄e hende / Þuiad þu giører þig ofsa reidan vidr oss. Huar D
fyrer þa varer vor Pijna so leinge? Og vor Saar eru so þrøtten mz øllu/þ eingen kan̄ ad
grædu þau? Þu ert oss orden so sm̄ sa Brun̄ur/s eckert vppspretta Vatn giefur.

Þar fy-

Þar fyrer seiger DROTTIN so/Ef ad þu hällast til vid mig/þa vil eg og hallast til Huggun
vid þig/og þu skallt vera miñ Predikare / Og ef þu kieñer hinum Riettlæta / ad skilia sig i Jeremie
burt fra þssu Illþyde/ þa skalltu vera miñ Lærimeistare. Og fyrr eñ þu skyllder hneigiast
til þra/þa sku þr fyrr hneigiast til vid þig. Þuiad eg hefe giort þig ad einū øruggū Kopar
Mwrvegg/i giegn þssu folke. Þo ad þr strijdi a moti þier/þa skulu þr þo ecki yferuiña þig
Þuiad eg er i hia þier/so ad eg vil hialpa þier/og frelsa þig seiger DROTTIN/Eg vil
og eirnen leysa þig af hende þra hiña Illsku fullu/og frelsa þig af valldi Vijkingaña.

XVI.

OG Ord DROTTINS ꝥ skiede til mijn/og sagde/ Ongua Konu skalltu
A þier til eignar taka/og huerke Syne nie Dætur gieta i þssum stad. Þuiad
so seigir DROTTIN af þm Sonum z Dætrum sm̄ fædast i þssum Stad
og eirnen af Mædrunum þra sm̄ þau fæda/ og af Fedrunū þra sem þau
gieta i þessu Lande. Þau skulu deyia af Sott/og þau skulu huorki hørmud
nie Jordut verda/helldr sklu þau ad Saurendū verda i Landenu/þar af auk
fyrer Suerde z Hungre/fyrerfarast/og þra Lijkamer skulu Fuglum Loptsins og Dyrū Jar
dariñar ad Athu verda.
Þuiad so seiger DROTTIN/Þu skallt ecki ganga burt i Hrygdar husit/ z eige skall
B tu fara i nockurn stad til at græta/nie ad hafa neckra Samhørmūg yfer þm. Þuiad eg he-
fe i burt tekit miñ Frid i fra þssu Folke/seiger DROTTIN/Lijka eirnen mina Næd og
Myskunseme/so ad bæde Storer z Smæer skulu deyia i þssu Lande/ z verda huerke Jard-
ader nie Harmdauder/og eingen skal reyta sitt Hær nie giora sig Skøllottan þeirra ve-
gna. og eingen skal neinu vt skipta hia Grofiñe/þm til hugsuølunar yfer Lijkenu/z ecki ge- Jere. vij
fa þm þañ Huggunar Drycken epter Fødur z Modr. Þar fyrer skalltu eckt jñganga i noc-
kurt Dryckiu hws/til ad sitia hia þm/huerke til Matar nie Øls. Þuiad suo seiger DRO-
TTEN Zebaoth Gud Jsraels/Sia þu/Eg vil burt taka i þssum stad fyrer ydar augsyn/
og af ydur Lifsøndum raustena Glediñar og Vnadsemdariñar/Raustena Brwdgumans og
Brwdarinnar.
C Og nær ed þu hefer nu sagt þssu Fokle allt þtta/ og þr seigia til þijn/Huar fyrir Mæler Jere. v
DROTTIN yfer oss alla þssa storu Ogiæfu/ Huer er su Synd z sa Misgiørningr/ þar
ed vier høfum mz syndgast a mote DROTtne Gude vorum? Þa skalltu seigia þm/þar fy-
rer/ad ydrer Fedr yfergafu mig seiger DROTTen/og epterfylgdu añarligum Gudū/ þio-
nudu þm og tilbædu þa/eñ mig yfergafu þr z hielldu ecki mitt Løgmæl. Og þier giørit þat
eñ verr eñ ydrer Forfedur/Þuiad sia þu/ad hū lifer epter sijnu vōdu hiartās hugbode/so ad Sauken huar
hñ hlyder mier ei. Þar fyrer vil eg vt drijfa ydur af þssu Lande/burt i ꝥ land sem huorke þier f;rer Gud strap
nie ydrer Forfedur vita nein deile a/þar skulu þier þiona añarligum Gudū dag z Nott/þar þar þa.
vil eg og eirnen ongua Næd audsyna ydur. Jere. xxiij
Þar fyrer sia þu/Sa tijme kemr/seiger DROTTen/ꝥ ecki sk optar sagt vera/ So sañ
arliga sm̄ Drottren lifer/sa ed vtleidde Jsraels sonu af Egiptalande/Helldr/So sañarliga s̄
DROTTIN lifer sa ed vt leidde Jsraels sonu af þui Nordurlandenu/og vr øllū þm Lon
dum sm̄ hñ hafde i burt rekit þa/Þuiad eg vil jñflytia þa aptur i ꝥ Landit / sm̄ eg hefe gefid
D þrra Forfedrum.
Sia þu/Eg mun Fiske meñ vt senda/seiger DROTTIN/ Þeir skulu veida þa/z þar
epter a vil eg vtsenda marga Veide meñ/þr skulu þa veida/vppa øllū fiøllum/z vppa øllum
Hædum/og i øllum Biargskorum. Þuiad mijn Augu alijta alla þra vegu/so ad þr kuña ec-
ke ad dyliast fyrer mier/og þra Misgiørningr er open fyrer minum Augum Eñ adr fyrre v
þa vil eg þra Misgiorning og Synd tuefølldu launa/fyrer ꝥ at þr saurgudu mitt Lād medr Lijkunum)
a Lijkunum siña af Guda/og vppfylldu mina Arfleisd medr sijnar Suiuirdingar Þat þr opptrudu
DROTTen/Þu ert miñ Styrkr z Kraptr/og mitt Athuarf i Naudiñe. Hiner Heidnu mörgum Bornū
munu til þin koma i fra enda Veralldariñar/z seigia/Vorer Forfedr høfdu Falska og fa- cg brendu þau
feingilega Gude/sm̄ ecki kuña ad hialpa. Huernen kañ eirn Madr Afgude ad giøra þa sem fyrer Moloch.
ecki eru af guder? Þar fyrer/Sia þu/Ad nu vil eg kienna þm mina Hønd/z Mackt vell Bæn Jeremie
de/so ad þr skulu formerkia/ꝥ eg heite DROTTIN.

XVII.

Synden Juda er mz Jarnſtile/og med hvøſſum Adamas ſkrifud/⁊ vtgrafin a
Þra Hiartans Spiølldum/og vppa Þra Alltaris Hornū. So ad Þra Bør= A
num ſkule til hugar koma þau Allturen/og Lundarner i hia Þm Blomgu=
du Trianum/vppa Habiørgunum. Eñ eg vil giefa þinar Hæder/bæde a
Fiøllunum ⁊ a ſliettlendino/mz øllu þinu Godze og Fiaar ſiodū til Herfangs
fyrer þiña Synda ſaker ſm̄ þu hefr giørt jñan allra þiña Lādamerkia. Og
þu ſkallt vtrekin verda af þiñe arfleifd ſm̄ eg gaf þier/og eg mun giøra þig ad Þræle Ovi=
na þiña/j þui Landenu ſm̄ þu þecker ecki/Þuiad þier hafit vpptendrad einn Elld minnar
Reide ſm̄ breña mun eilifligaña.

So ſeiger DROTTIN. Bøluadr ſie ſa madr ſm̄ hefur ſitt Trauſt a Mañenum/og
helldr Holldet fyrer ſiñ ſtyrktar Arm/og i burt vijkr fra DROTTne mz ſijnu Hiarta.
Hañ mun vera ſo ſm̄ añad Lyng a Eyde mørku/og mun eigi ſia þa til komande Huggan
Psal. 1. Helldr mun hñ blijfa vti Þm Þurknum/j Eydemørkeñe/j einu hrioſtugu Lāde/þar ed eingē
bygger. Eñ Blezadr er ſa madr ſm̄ treyſter a DROTTJN/ ⁊ hñ ſm̄ ad DROTTJN B
er hñs Athuarf. Hñ er lijka ſm̄ þ Trie ſm̄ ad grodr ſett er i hia Vatnenu / og vid Lækeñ er
a Metnadar) rotfeſt. Þui þo at Hitē kōe/þa er hñ þo ecki hræddr vm ſig/Helldr blijfa hñs Laufblød græn
Gange Jlla/þa og kuijder ecki vid/þo ad Þerre Aaren kome/helldr færer hñ Auoxt oaflaatanliga.
er Vyl og Erfa= Mañſins hiarta er a Metnadar fullt ⁊ Oruinlumar ſamt/Huer kañ ad rañſaka þat?
ſeme/Gāge Vel Eg DROTTJN kañ Hiartad at rañſaka/og Nyrun ad profa/⁊ eg gef einum ſierhuer=
þa er Metnadr iū epter ſijnum giørninge/ ⁊ epter Auextenū ſiña verka. Þuiad lijka ſm̄ ſa Fugl er liggur a
og Ofſtæke Eggium/⁊ klekr Þm eigi vt/ Eins lijka ſo er ſa madur ſm̄ Rangfeingit fie til ſamans dregr.
Þuiad hñ hlytr þar i fra nær ed hñ minſt varer / ⁊ hlytur þo ad ſijduſtuñe Daaruſkap þar
til ad hafa. Eñ ſa ſtadureñ vors Helgidoms/ſm̄ er/Tignar Sæted Gudz Dyrdar þ hefur
alla tijma ſtadfaſt verit.

Bæn Jeremi Þuiad þu DROTTen ert Jſraels fullnadar Trauſt/Aller Þr ſ̄ þig yfergiefa/ Þr hli=
ota til ſkamar ad verda/og Þr hiner fra horfnu ſkulu j Jørdena ſkrifaſt/Þuiat Þr yfergiefa
DROTTJN/ſm̄ er vppſpretta hiñs lifāda Vatzins. DROttin Lækna þu mig þa verd eg
Heilbrigdr/ Hialpa þu mier þa em eg holpin/Þt þu ert miñ Lofſtir. C

b Sia þu/Þeir ſeigia til min/Huar er þa þ ord DROTTJNS? Kiære/Lattu þ koma
Mañſins Dag) hingat. Eñ þar fyrer flyde eg ecki fra þier þu min Hiørd. Eg hefe ⁊ ecki girnſt a b Daga
Þad er/ Lofſtyr mañſins/Þad veitſtu/Huad eg hefe Predikad/ þ er riettferdugt fyrer þier. Vertu ad eins
maña/huers dag ecki hardudligr vid mig þu ſm̄ ert nitt Athuarf i Naudinne/ Lattu þa til ſkamar verda
ar Lyf og Lofſtyr ſm̄ mig offækia/eñ eigi mig. Lættu þa ſkelfaſt eñ eigi mig/Lættu Olucku dagen koma yfer
einſkis eru vert þa/og i ſundur ſla þa tuefallldliga.

So ſeiger DROTTJN til min/Far burt/og ſtattu i Borgarhlidinu Folkſins/vm hūt
þ Kōnguren Juda geingr vt ⁊ jñ/⁊ i øllū Borgarhlidū Jeruſalē/Og ſeig þu til Þra. Heyr=
Exo. xx ed Ord DRottens þier Kōngar Juda/⁊ þier aller vti Juda ⁊ aller jñbyggiarn' j Jeruſalem
Deut. xv ſm̄ jñgangit vm Þſſi Borgar hlid / ſuo ſeiger DROTTJN. Varit ydur/og berit øngua
Byrde a Þuottdeigenū i giegnū Jeruſalems Borgar hlid/⁊ flytied ønguan byrdar þūga vt
Þuottdagurin af ydar huſū a Þuottdeigenū/⁊ fremied eckeneitt Erfide/helldur halldit Þuottdagen Heilag
an/ſo ſm̄ þ eg hefe bodit ydar Forfedrū. Eñ Þr heyra þ eigi/og hneigia ecki ſijn eyru hier
til/helldr blijfa þeir Hardſuñrader/ſuo at þeir ſkule ecke mier heyra/nie laata ſig leidrietta.

Ef ad þier heyred mier/ſeigir DROTTJN/ſo ad þier berit ønguan Byrdarþunga a D
Fyrerheit Þuottdeigenum i giegnū Þſſi Borgarhliden/helldr Heilagā halldit þañ hiñ ſama/ſo ad þier
giøred ecki neitt verk a Þm ſama deige/þa ſkulu og eirnen vm Þſſi Stadar Þorten ganga vt
og jñ Konūgar ⁊ Høfdingiar(Þr ſm̄ ſitia a Dauidz Stole) Rijdande og Reñande/ bæde a
Vøgnū og Heſtū/Þr ſialfer ⁊ ſo Þra Høfdingiar/mz øllū Þm ſ̄ bua i Juda og Jeruſalem.
Og Þſſi Borg ſkal þa byggiaſt æfinligaña/⁊ Þr mūu koma vt af ſtødunum Juda/ ⁊ Þm ød
rum ſm̄ hier liggia i kringum Jeruſalem/og vr Ben Jamins Lande/vr Dølunum ⁊ af fiall
bygdunū/ og af Sudrenu/ ſm̄ færa breñe Forner/ Offraner/ Matoffur ⁊ Reykelſi/ til þeſſ
Ho. ar øgnū Hwſſens DROTTens.

Eñ ef þier heyret mier ecki/ſo þ þier Helgan halldit Þuottdagen/og berid eigi neiñ byrg
dar þunga

dar þunga jñ vm þau Borgar hliden i Jeruſalem a Þuottdeigenum/þa vil eg vppkueikia
eirn Elld vti heñar Borgarhlidū/ſa ed foreyda ſkal þm Hwſunum i Jeruſalem / og hñ ſkal
ecki vtſlocktur verda.

XVIII.

A ÞEtta er þ ordet ſm̄ ſkiede af DROTTNI til Jeremia/⁊ ſagde/Statt vpp Pottamakarans Hus
⁊ gack ofan i hus Leirkera ſmidſins. Þar vil eg læta þig heyra mitt Ord.
Og eg gieck ofan i Hwſit Leirkieraſmidſins/⁊ ſia þu/hñ erfidade þañ ſama Rom. ix
tijma a Hiolenu. Og ſa Potturen ſem hñ var ad giøra af Leirenu ſundur Eſa. lx (x
brotnade i hañs hondum/ þa giørde hañ eirn añan Pott aptur/ſm̄ honum
bijhagade. Þa ſkiede ord DROTTens til mijn og ſagde/ Kañ eg ecki eir
nen ſo ad giøra vid ydr/þier af huſe Jſraels/ ſe ſ ad þſſi Leirkiera ſmidurē ? ſeiger DROT
Ten Lijka ſem þ Leirid er i Leirkieraſmidz hende/Eins ſuo þa eru þier af Jſraels Hwſi i
minne Hende

Miøg ſkyndeliga fæ eg talat a mote eirnre Þiod og Kongs Rijke / ſuo þ eg vilie af ma
nidurbriota ⁊ fordiarfa þ ſama. Eñ ef þ ſnyr ſier i burt fra ſiñe Jllgirne/à mote huerre eg Jdranar
tala/þa ſkal mig ⁊ eirnen angra þa Ogiæfu ſm̄ eg hugleidda at giøra þm. Og miøg ſnar Amīnīng
liga þa fæ eg talat vm eina Þiod ⁊ Kongs rijke/ þ eg vilie vppbyggia ⁊ grodſetia þ. Eñ ef Ezech. viij. xxxiij.
þ giører jlla fyrer miñe augſyn/ſo ad þ hlyder ecki miñe Rauſt/ þa ſkal mig ⁊ eirnen angra
þ hid goda/ ſm̄ eg hafda fyrerheited þm ad giøra.

B So ſeig þu nu til þra i Juda/⁊ til Borgarmañaña i Jeruſaleem/ So ſeiger DROtten.
Sia þu/Eg til by ydr eina Ogiæfu/eg hefe eirn hugar þanka a mote ydur. Þar fyrer ſnue
ſier hū ſm̄ eirn j burt fra ſijnu vōdu Athæfi/ og yfer bæted ydar Breytne ⁊ Giørnīga. Eñ
þr ſeigia/Þar verdr ecki af/þt vier viliū gāga epter voru ſialfs Hugbode/⁊ giøra huer epter
ſijnum vondum hiartans hugar þanka.

Þar fyr ſeiger DROTTJN/Spyriet epter a medal Heidiña þioda/huer af nockurn
tijma hafe heyrt ſuoddan? þ Jungfruen Jſrael giøre ſo ſtora Suiuirdeliga hlute? Snioreñ
C er þo leingr a ſteinūum i Mørkiñe/nær ed þ ſniofar hier ad ofā j fra Libanon/⁊ Regnuatned
reñur eckt ſo ſnart i burt/ſuo ſem þ mitt Folk forgleymer mier. Þeir veifa Reykelſinu fyrer
Godunum/og vppbyria ſo hneykſlaner a ſijnum vegum æfinliga//og ganga ſo aOuegunū/
ſo at þra Land verde i Eydelagt/þm til æfinligrar ſkamar/ſo at huer ſa ſm̄ þar geingr fram̄
hia/ ſkal vndraſt þ ⁊ hriſta Høfudet. Þuiat eg vil mz einum Auſtanvinde j ſundr dreifa þm
fyrer þrra Ouinū. Eg vil ſnua vid þm bakenu/eñ ei Andlitenu / nær ed þeir fordiarfaſt.

Eñ þr ſeigia/Komet ⁊ tøkum vor Rad a mote Jeremia/þt þr Preſtarner kunna ecke
villt ad fara j Løgmælenu/ og þr hiner Vijſu kuña ecki ad bregdaſt i Rædagiørdiñe/og þeir Offſokn Jeremie
Prophetarñ kuña ei oriett ad keña. Komed hingat/Lætū oſſ drepa hñ nidr mz Tunguñe/og Supra i
D gefa ønguā gaum ad øllu þui ed hñ talar.

DROTTJN/Gef þu giætur ad mier og heyr þa Rauſtena miña Motſtødu manna.
Er þ riett ad madureñ laune Jllu fyr Gott? Þuiad þr hafa grafit eina Grøf Miñe Sæ Bæn Jeremie
lu/Hugleittu þ hūnē eg hefe frame ſtadet fyr þi/til at tala þra ed beſta/⁊ ſnua þiñe Gridr
reide j burt fra þm. Fyr þ ſtraffa nu þra Børn mz Hūgre ⁊ læt þa j Suerdz eggir falla/ Jere. xx
ſo at þra Kuiñr ⁊ Eckiur ōde Barnlauſar/⁊ þ þra Lidzmeñ i Hel ſlaeſt/ ⁊ ſo þra æſkumenn a
medr Vopnum veigiſt i Strijdenu. So ad þ Hliod heyrt verde vr þra Hwſum/huerſu ſkynde Fyrergief ecke)
ligana ad þu hefr lætid Strijdzmeñena yfer þa koma. Þuiad þr hafa grafit eina Grøf til Þat er/læt þier
ad veida mig vti/og lagt Snørur fyrer mijnar fætur. Og mz þui DROTTen/ ad þu veiſt ecke þocknaſt
allan þra Aſetning a mote mier/ad þr vilia Aflijfa mig/þa a fyrer gief þu ecki þañ þeirra þra Athæfe/og
Miſgørning/ og læt ecki þær þra Synder afmædar verda fyrer þier/ Lættu þa verda nidur ſtyrk þa ei
ſlegna fyrer þier/og breyt vidur þa epter þiñe Reide.

XIX.

A SVo ſeiger DROTTJN/Far burt/og kaup þier eirn Leir pott af Leirſmidnum/⁊ Leirpottur
tak mz þier nockra vt af Olldungunū folkſins/og vt af hinū Elldſtum Preſtunū/ i. Reg. t
og gack vti Ben Hin noms Dal/ſm̄ liggr fyrer vtā Tigulſteins Ported/ og Predi
ka þr

ka þar þau Orden / sem eg seige þier/ og tala þu so. Heyret ord DROTTins þier Kon-
ungarner af Juda og Borgar menn j Jerusalem So seiger DROTTIN Zebaoth/
Gud Jsraels/Siaed eg vil læta soddã Ogiæfu gãga yfer þenan Stad/ ad hu sem þ heyrer/
þ skal syngia fyrer hans Eyrum. Þar fyrer ad þr forlietu mig/og gæfu einũ anarligũ Gude
þenan Stad/og hafa þar jnne veifat Reykelse fyrer anarligũ Godũ/ s huerke þr nie þra For
fedur/nie Kongarner Juda hafa þeckt/ og hafa vppfyllt þenan Stad med saklaust Blod.
Þui þr hafa Baal Hæder vppbygt/til ad brena sijn Børn/ Baal til Breneoffurs/ Huad eg B

Straff Af gudadyrkunar. Jere. vij a

hefe huerke bodit þm/nie nockurn tijma þar vt af sagt/þar mz kom þ alldreigi j mitt hiarta.
Þar fyrer sia þu/sa tijme mun koma/seiger DRottin/Þad þsse Stadr skal ecke meir
kallast Thophet/nie Ben Hin nom Dalur/helldr mun hn Dræps dalur Heita. Þuiad eg

Ben Hin Nõ Dalur Thopheth

vil þa Gudz Þionustuna Juda og Jerusalem i þessum Stad nidr briota / Eg vil læta þa
falla fyrer Suerde/ Ouina sinna/i þeirra høndum sem sækia epter þra lijfe/og þra Lijkame
vil eg Fuglum Loptsins z Dyrũ Jardariñar at Athu gefa. Og þenã stad vil eg leggia i eyde
og til Hædungar giøra/so ad aller þr sem þar fram hia ganga/þeim skal þikia vndrũ gegna
allar þra Plægr/og giøra Spie ad þm. Eg vil læta þa etha Kioted Sona siña z Dætra
z huer þra skal etha añars holld/i þre Naud z Angistsem ad þra Ouiner/z þeir ed sækia ep- C
er þeirra Lijfe mũu þuinga þa mz.

Og þu skallt i sundurbriota Leirpotten fyrer þm mønunũ sem vt geingu mz þier/z seig þu
til þra/So seiger DROTTIN Zebaoth/lijka s at madr i sundr brytr Pottasmidsins Leir
kier/þ sem ecki kan aptur heillt ad verda/Eins lijka so þa vil eg z eirnen i sundurbriota þtta
Folk/z þenan Stad/þar til mz skulu þr grafner verda i Thopheth/af þui ad þar mun ecke
añat rwm til vera ad grafa þa vti. Suoddan vmgang vil eg hafa vid þenan Stad/ z hans

Supra vij

Jnbyggiara/seiger DROTTen/ad Stadur þsse skal vera s Thophet. Þar mz skulu þau D
husen i Jerusalem/og Hwsen Kongana Juda/verda so ohreinlig/sem ad þssi Staduren Tho
phet er. Ja/Øll þau hwsen þar s þeir bæru Reykelsit vppa Þekiuñe/ allre himneskre Her-
sueit/og fornudu añarligũ Godũum Dryckiar offurit.

Og þa ed Jeremias kom heim aptur fra Thophet þangad sem DROTTIN hafde
sent hn til ad spæ/giek hn jnn i Fordyrnar hia Hwsi DROTTINS/og sagde til allz Lyd
sins/So seiger DROTTIN Zebaoth Gud Jsraels/Sia þu/Eg vil læta koma alla þa
Ogiæfu yfer þenan Stad/og yfer alla hans Stade/so sem þ eg hefi ædr vmrædt a mote honũ
af þui ad þr eru Hardsuirader/og vilia ecki heyra mijn Ord.

Ben Hiñom Dalur) Ben Hiñon hefr verit eitt Fagurt Lysteligt Daluerpe/hart nær
Jerusalem/huers ed getur/Josue xv. Cap. J þssũ Dal hafa þr sijdã eina vijdfræga Gudz þionustugiørd
stiftad/Þui Lyra seiger/yfer xviij. Cap. Leuit. Ad Jsraels syner hafe i þssũ Dal Brent og Offrad sin
Børn Skwrgodenu Moloch/ Moloch var eitt Likneske af Kopar/holt hid iñra/þ vppfylltu þr mz Elld
og løgdu Børnen i fang hui/og lietu þau breña/ Eñ prestarner giørdu Ohliod mz Biøllũ og Bumbũ og
ødrũ Hliodfærũ/so Forelldrarner heyrdu ecke Græt Barnaña/Af þssũ Ben Hiñon giøra Spamenerner eitt
vidurstyggeligt nafn/Og Christus Math. v. og xvi. dregr þar af Geheña/Þad er/Heluijtskr elldr/Þeñã
Dal hafa þr sijdan Topheth kallat/og þydest Hlioda Hws edr hlioda Kirkia/og Esaias xxx. Tilreider
Kongiñũ af Assr slijka Grøf/Þad er/at hn skle i Heluijte breña.

XX.

A

Pashur Jeremias edr slegen og i Hardhalld settr

ENN þa ed Pashur Prestr/Sonur Jmer Keñemans / sem ad settur var til
Høfdingia j Hwsi DROTTINS/heyrde ad Jeremias spade þssũ ordũ/
Þa slo hn Jeremiam Propheta/ og kastade honum jnn j Huelsid vnd' þui
Hædsta Portenu Ben Jamins/sem er hia hwse DRottens
Og ad Morgne dags/tok Pashur Jeremiam burt vr huelsinguñe aptr/þa
sagde Jeremias til hns/ DROTTIN kallar þig ecke Pashur/ helldur
Magr/allt vm kring. Þuiad so seiger DROTTIN/Sia þu/Eg vil gefa þig z alla þina
Vine vti hrædsluna/ og þr skulu falla fyrer Suerde Ouina siña/ þ hid sama þa skalltu sia
mz þinum Augũ. Og eg vil giefa gieruallt Juda i Hond Konũgsins af Babilon/so ad hañ
skal burt flytia þa til Babilõ/z mz Suerde drepa. Og so eirnẽ allt Godzit þssa Stadarins/ B
mz øllu þra Verksmijde/z øllũ dyrmætum Gripũ/z allã þañ Fiarsiod Kõgsins Juda/ þa vil
eg gefa i þra Ouina hendr/suo ad þr skulu Ræna þui/Taka þ/z flytia til Babilon/og þu
Pashur mz øllu þinu Heimkyñe/ skallt Herteken ganga z i Babilon koma/ þar skalltu dey
ia og

ia z Jardader verda/mz øllū þinū Vinū hueriū ed þu Predikar Lygena.
DROTTJN þu hefr ſo talit vm fyrer mier/z eg hefe latid vmtelia mig/ þu ert mier
nogu Oflugur vorden/ og þu hefur vñit. Eñ eg er dagligaña fyrer þ ſama at Nadūgu vor Jeremias og hñs predikun Spottaſt
diñ/og huer madr þa darar mig. Þuiat ſijdan þ eg Talade/kalladi og Predikade vt af þre
Plaguñe og Foreydſluñe/þa er mier þ ord DROTTJNS dagligaña vorded til Nadū-
C gar og Daruſkapar. Þa þeinkta eg/ Nu vel/ Eg vil eigi leingur minnaſt hans
og Predika ecki meir i hñs nafne. Eñ þ vard i minu Hiarta/ſo ſm̄ þ eirn logande Elldr hef
de þar iñe luckfur verit/i minum Beinū/ſo ad eg kuñe ecki ad lijda þat/og eg var ſuo nær ſm̄
af mier komenn.
Þuiad eg heyre huerſu marger þ ſkraffa mig/z hræda mig alla vegaña/Aklagit hñ akaf
ligaña(ſeigia aller miner Viner z kuñingiar) vier vilium aklaga hñ/ ef ad vier giætum ſuo
fyrerkomit hm̄/og nad honum/z hefnt vor ſo a hm̄. Eñ DROTTJN er hia mier/ſem
eirn Oflugur Kappe/Þar fyrer munu miner Ofſoknar meñ falla/ og ecki Sigr viña/ helldr
munu þr miøg ſkamader verda/af þui ad þr breyta ſo fauijſligaña/æſinlig mun ſu ſkøm̄ va
huerre ad ecke mun forgleymt vda. Og nu DROTTEN Zebaoth/ſm̄ profar hiñ Rettferd Supra xi
uga/þu ſm̄ ſier Nyrun z Hiørtun/Lattu mig ſia þina Hefnd a þm/þuiat eg hefe þier mitt
Malefne a hende folgit. Lof ſynged DROttne/ Vegſamit DRotten/ hñ ſm̄ frelſad hefur
D Lijfid hins Fatæka/vr høndū þra Jllgiørnu.
Boluadur vere ſa Dagr/a huerium þ eg var føddr/Vanſignadr vere ſa Dagr a þm ed Job. iij
min Moder hun fædde mig. Bøluadr ſie ſa ſm̄ flutte minū Fødr þau Fagnadar tijdinde og Hørmungar klögun Jeremie
ſagde/Eirn Vngan ſon hefur þu feinged/ad hñ villde ſo gledia hñ mz þui. Sa hiñ ſame ma
dur hñ ſie ſo ſm̄ þr Staderner/huerium ed DROTTJN vmturnade/z þ angrade hñ eigi/
og hñ ſkal at Morgne heyra oſſa oop/ og vm Middeiged Sorgar grat. Eñ þui hefur þu Gen. xix
ecki helldr aflijfat mig i Modr kuide? ſo ad min Moder hefde matt va min Grøf/z hennar
Kuidr hefde ſo þungadur verid alla æfina. Huar fyrer mun eg framkomen af Modurkuide?
Ad eg ſkyllde eiga at ſia ſoddan Eymdar lag/z hiartans Angr/z ad enda ſuo mina Lijfdaga
mz Skøm̄.

XXI.

A Þetta er þ ord ſm̄ ſkiede af DROTTne til Jeremia/ þa ed Kōguren̄ Ze-
dechias ſende Pashur Malachia ſon til hañs/ og Zephania Son Maeſia
Keñemans/z liet ſeigia honū/At ſpyr þu DROTTeñ fyr' oſſ/þt Nabu- Zedechia
godonoſor Konūgureñ af Babilō ſtrijder a mote oſſ. Þad DROtten vill- Jere. xxxij
de þo giøra vid oſſ/epter øllum ſijnū Daſemdum/ſo ad hñ mætte i burt dra-
ga fra oſſ.
Jeremias ſagde til þra/Seiget ſo til Zedechia/Þetta ſeiger DROTTeñ Gud Jſraels
Sia þu Eg vil ſnua þm Vopnū a bak aptr ſm̄ þier hafed i ydar høndū/medr þm ed þier ber
ieſt a mote Konungenū af Babilon/og i mote þm Caldeis ſm̄ ydur hafa vmkringt hier vtify Spadomur vt
rer Mwrnum/ og vil ſafna þm til ſamans midt jñ j ſtaden. Og eg vil ſtrijda a mote ydr aff Foreydſlu
mz vtrecktri Hende z ſterkum Armlegg/mz mikille Reide Grimd og Myſkunarleyſi/og eg vil Juda og Jeru
B ſla Borgarmeñena þſſa Stadarens/ bæde Meñ og Fienad/ ſuo ad þr ſkulu deyia af mikille ſalem
Drepſott. Og þar epter a(ſeiger DROTTen)vil eg giefa Zedechiam Konungeñ Juda/
og hñs Þienara/ og þ Folket ſm̄ epter verdr i þſſum Stad af Drepſottiñe/ Suerdenu/ og
Hungrinu/ i hendr Nabugodonoſor Kongſens af Babilon/ z i þra Ouina hendr/ z i þra
hiña ſømu hendr ſm̄ leita epter þra lijfe. Ad hñ ſkule ſo ſla þa medr Suerdz eggium/ad þar
C ſkal eingen vægd eda Vorkū nie Myſkunſeme a vera.
Og ſeig þu þſſu Folke/So ſeiger DROTTJn. Sia þu/Eg legg ydur fyrer veigen til Jere. xxx viij
Lijfſins/og veigen til Daudans. Huer hñ blijfr i þſſū Stad/ſa ſk deyia fyrer Suerde/Hūg
re og Drepſott. Eñ huer ed giefur ſig hier fra vt til þra Caldeis/ſm̄ ydur hafa vmkringt/ſa
ſkal lifa z ſijnu Lijfe bihallda/ſm̄ ødru hlutſkipte. Þuiad eg hefe ſett mitt auglit vt yfer þeñ
an Stad til Ogiæfu/og til einſkis godz/ſeiger DROTten/hañ ſkal giefaſt j hendur Kon Jere. xxx iiij
ungſins af Babilon/ſo ad hñ ſkal breña hñ vpp mz Elldе.
Og heyred þ Ord DROTTJNS/þier af Hwſenu Kongſins Juda/Þu Dauidz hws Eſa. i
So ſeiger DROTTJN/Halldit Domen a morguenū/ og frelſit þñ ſm̄ rænt er af hende Jere. xxij
offoknarans

Supra. iiij Offsoknarans/vppa þ mijn Grimd skule eige vt fara sem Elldꝛ/og brenna/so ad eingen kunne vt ad slockua/fyrer ydars vondsligs Athæfis saker. Sia þu/seiger DROTTIN/ Eg seige þier þu sem byr i Dalnum/a Fiallenu/og a Slettlendinu/ꝛ þu seiger/Huer vill oss yfergang veita edꝛ inn koma i vora Herkastala? Eg vil sækia ydꝛ heim(seiger DROTTen)ept' Auexte yduara verka/Eg vil kueikia eirn Elld j hennar Skoge/so ad hann skal foreyda ollum hlutum/ þ' allt vm kring.

XXII.

SO seiger DROTTIN/Gack þu ofan i Hwsit Konungsins Juda/ꝛ tala þar þsse ord/Og seig þu so/Þu Konungurenn Juda sem situr vppa Dauidz Stole/Heyr þu Ord DROTTINS/bæde þu og þiner þienarar/ꝛ þitt A
Folk sem vm þssar dyr inn ganga. So seiger DROTten/ Hallldet Domenn ꝛ Riettuijsena/og frelsit hinn nidur þrykta af hende Offsoknarans/og stvrled
Jere. vij ecki hinn Framanda/Fodurleysingiann ꝛ Eckiuna/og giorit ongu Ofrijke/og vthellit ecki Saklausu Blode i þssum stad. Ef ad þier giored þtta/ þa skulu þr Konungarner sem sitia a Dauidz Stole/inn draga vm Dyrnar þssa Hwssens/bædi a Vognum og Hestum/ mz sijnum þienurum ꝛ Folke. Enn ef þier hlyded ecki þssu/þa hefe eg suared vid sialfan mig/ (seiger DROTTJEN)ad þtta Hws sk nidur brotid verda
Þuiad so seiger DROTTIN af Hwsinu Konungsins Juda/Gileat þu ert mitt Hofut i Libanon/Huad gillder/eg vil giora þig eyde/ꝛ þa Stadena fyrer vtan Innbyggiara. Þuiad B
eg hefe til einkat Foreydslu menn yfer þig/huern mz sinne Veriu/Þeir skulu afhoggua þin vt ualen Cedrus Trie/og kasta þm i Elld. Þa munu ꝛ marger Heidingiar ganga fram hia þssu Stad/ꝛ seigia h[illegible] til annars/Huar fyrer mun DROTTIN hafa so breytt vidꝛ þenna hinn myckla Stad? Enn þar mun so suarad verda/ Af þui þr yfer gafu Sattmalann DRottens Gudz sijns/ ꝛ til bædu annarliga Gude/ꝛ þionudu þm.
Græted ecki yfer Framlidnum/ꝛ beret onguan Harm epter þa/Enn græted helldꝛ yfer þm sem i burt fer/þt hann mun alldreigi aptur koma/þ hann fae ad sia sitt Fosturland. Þuiad so sei-
Sallum iiij Reg. xxiij ger DROTTIN af Sallum syne Josia Konungsins Juda/ hann huer ad er Kongꝛ i stadenn sins Fodurs Josia/Huer ed i burt er farenn af þssum stad/hann mun ecki hingad aptur koma/ helldꝛ mun hann deyia i þm stad/þangat sem hann er hertekin/i burt fluttur/ꝛ hann mun eigi meir sia þtta Land.
Vei sie þm sem bygger sitt hws mz Synd/ꝛ sijn Herberge mz Orietttindum/hann sem lætur sinn Naunga erfida fyrer eckert/ꝛ gefꝛ hm ecki sitt Verdkaup/ꝛ þeinker so/Nu vel/ Eg vil bygg C
ia mier eitt stort Hws/ꝛ vijdan Sal/ꝛ lætur hoggua sier Vindaugu þar a /og þilia mz Cedrus vide/ꝛ Mæla vt med raudu. Huort þeinker þu/ad þu vilier þar fyrer Konungur vera/ þo ad þu hallder þier til mz Cerdus vide? Hefur ecki eirnen þinn Fader Eted ꝛ Drucked/og giorde þo samt Riettan dom ꝛ Riettvijsena/ꝛ þ vegnade hm vel. Hann hialpade hinum þurftuga og Fatæka til Riettarins/ꝛ þ gieck honum vel. Er þ eigi so / at slijkt kallist rietteliga ad þeckia mig/ Seiger DROTTJN. Enn þijn Augu ꝛ þitt hiarta standa eigi so/ Helldꝛ vppa Agirne/og ad vthella saklausu Blode/til ad veita yfer gang ꝛ Ofrijke.
Þar fyrer seiger DRotten af Joachim syne Josia Konungenum i Juda/ þat eige munu þr harma hann/ Aha Broder/Aha Syster/ꝛ þ eigi munu þr græta hann. Aha þu Herra/ Aha þu D
Joachims Straff og Hegning iiij Reg. xxiij xxiiij ættgofuge. Hann mun Jardadꝛ verda sem annar Asne/Dreigen ꝛ vtkastadꝛ fyrer Porten i Jerusalem. Ja gack þu þa vppa Libanon/ꝛ kalla ꝛ læt heyra til þijn i Basan/ ꝛ kalla fra Abari/ þt aller þinn Astuiner eru herfiliganaforeydder. Eg sagda þier þ adꝛ fyrer fram/ þa ed þ geck enn vel til/ Enn þu sagder/Eg vil eigi heyra þ. So hefꝛ þu giort alla þijna Lijfdaga/at þu villder ecki hlyda minne Raust. Vedrit þa fæder alla þijna Hirdara/Og þiner Asimenn fa-
ꝛ Fader) Rekꝛ sem Saude ra Hertekner i burt/þar hlytur þu þa til Hædungar ꝛ skammar ad verda/fyrer allra þinna Illgiorda saker. Þu sem nu byr i Libanon/og Hreidrar þig i Cedrus Vide/Huersu Dægeligꝛ muntu þa alitz vera/nær ed yfer þig kemꝛ Hormung og Harmkuæle/ Lijka sem Jodsiukrar Konu.
Jechonias iiij Reg. xxiiij. So sannarliga sem eg life(seigir DROTTJN)þo ad Jechonias somꝛ Joachims Kon- E
ungsins Juda være eirn Signetz hringꝛ a minne Hægre hende/ þa villda eg þo slijta þig þ' vt af/og gefa þig i þra hendꝛ sem leita epter þijnu Lijfe og fyrer huerium ad þu ert Hræddꝛ

ſem er/i hendꝛ Nabagodonoſor Konungſins af Babilon/⁊ i Ꝥra Chaldeis hendꝛ. Og eg vil
drijfa þig og þijna Modur ſ þig fædde/ burt i eitt añat Land ſem ecki er ydart fødurlād/⁊ þar
ſkulu þier deyia ⁊ ecki koma aptur hingat i ꝥtta Land j hueriu þier villdut þo af hiarta fegn
er eiga ad vera. Huerſu Aumligꝛ Forſmanarlegꝛ og Herſilegꝛ madꝛ þa er þo Jechonias?
Eitt ſtyggeligt Kier/ Aha/ Þui er hann ſo vtflæmdꝛ mz ſijnu Sæde/ og i burt rekiñ j eitt O-
kuñigt Land? O þu Land/Land/Land/Heyr þu ord DROTTens. So ſeiger DROT-
TJN/Skrifed hann vpp fyrer eirn Fordiarfadan mañ/fyrer þañ mañ ſem eigi mun vel luck-
aſt vm ſijna Lijfdaga. Þuiad hann mun eigi þar Hamingiu til hafa/ꝥ nockur vt af hans Sæ-
de ſkule ſitia a Stole Dauidz/⁊ hiedan i fra Rijkes ſtiorn hafa i Juda.

XXIII.

A WEi ydur Hirdurum/þier ſem Fyrerfarid ⁊ i ſundurdreifed miñe Hiørd/huia Ezech. xxxiiij.
eg fæde/ſeiger DRottenn. Þar fyrer ſeiger DROTTen Gud Jſraels/ vt
af þeim Hirdurunū ſ fædu gefa mijnu Folke/ Þier hafet i ſundurdreift og i
burt rekit mijna Hiørd/ ⁊ heñar ecki vitiad/ Siaed/Eg vil ſækia ydꝛ heim
fyrer ydars Jllſkuligs Athæfis ſaker/ſeiger DROTTJN. Og eg vil þa
ſem epter eru vordner af miñe Hiørd/ſamanſafna vt af øllū Løndū/þadā
ſem eg hefe i burt drifid þa/⁊ eg vil flytia þa aptur til ſiña Hiardar Hwſa/ ſuo ad þr ſkulu
vaxa ⁊ marger verda. Og eg vil ſetia Hirdara yfer þa/þr ed þeim ſkulu Fædſlu gefa/ſo at þr
ſkulu ecki meir Hrædaſt nie ſkielfaſt/nie heimſokter vda/ ſeiger DROTTen.
Sia þu/Sa tijme kemꝛ/ſeiger DROTTJN/Þad eg mune Dauid vppuekia eiñ Ric- Spadomur vt
tlætis Kuiſt/ og hann ſkal eirn Konungꝛ vera/ſa ed vel mun ſtiorna/og vpphefia Domen og af Christo
Riettuijſena a Jordu. A þeim tijma ſkal Juda holpen verda og Jſrael vgglaus bwa. Og Jere. xxxiij
B ꝥtta mun hans nafn vera ſem þr munu kalla hann/ DROTTen ſ ert vor Riettlæting.
Þar fyrir ſia þu/Sa tijme mun koma/ſeiger DROTTEN/At eigi mun meir ſagt vda Jere. xvi.
So ſañarliga ſem ꝥ DROTTEN lifer/ſa ed vtleidde Jſraels ſonu af Egiptalande/helldꝛ
So ſañarliga ſem ROTTJN lifer/ ſ heimflutte ꝥ Sædet Hwſſens Jſrael/ vt af Nordur-
landenu/og vr øllum þeim Løndum ſem eg hafde i burt rekit þa/ſo at þeir ſkulu bwa i ſialfs
þeirra Lande.

A mote þeim Prophetunum

C Mitt Hiarta ꝥ vill ſundur ſpringa i minu Lijfe/ øll mijn Bein þau ſkialfa/ miʳ fer ſo ſ
ødrū Fordrucknū mañe/⁊ ſ þeim ad hraſar af Vijne/fyre DRottne ⁊ fyre hans Heiløgu orde.
Ad Landit er ſo fullt af Hordomum/ad Landet ſtendꝛ ſo Herſiligaña/ad þui er ſo fyrermællt
og ad eingiarnar a Eydemørkeñe eru j burt þornadar/⁊ Ꝥra Lifnadꝛ er vondꝛ/⁊ Ꝥra Stior- Supra. iij.
nan duger eckert. Þuiad bæde Prophetarner ⁊ Preſtarner eru Jllmeñe/og eg fiñ eirnen Ꝥra
Jllſku i minu hwſi/ſeiger DROTTen. Þar fyrer er Ꝥra vegꝛ ſo ſ eirn Halku vegꝛ i Myrk
renu/a huerium ed þr ſkridna ⁊ falla. Þuiad eg vil læta Ogiæfu yfer þa koma/a þui Aare
nu þa Ꝥra verdꝛ vitiad/ſeiger DROTten.
Ad ſøñu/þa ſa eg Heimſku i hia Prophetunū i Samaria/ad þr ſpædu fyrer Baal/og af
vega leiddu mitt Folk Jſrael. Eñ i hia Prophetunū til Jeruſalem/ſie eg Suiuirdingᵛ/huer- Jere. ix
nen ad þr drygia Hordoma/ og fara mz Lygar/ og ſtyrkia hinu Jllſkufullu/ ſo ꝥ eingen ſkule
ſnua ſier i burt fra ſiñe Jllgirne. Aller eru þr fyrer mier lijka ſem Sodoma/og heñar Borg
D armeñ ſuo ſem Gomorra. Þar fyrer ſeigʳ DROTten Zebaoth ſo/af þeim Prophetunum/
Sia þu/Eg vil fæda þa mz beiſkre Mælurt/ og gefa þeim Gall at drecka/Þuiat af þeim Pro
phetunum til Jeruſalem kemꝛ Hræſne vti allt Landit.
So ſeiger DROTTJN Zebaoth/ Hlydit ecki ordū Ꝥra Prophetaña ſ ſpa fyrer ydur/
þeir villa ydur/ ꝥt þr Predika ſioner ſijns hiarta/⁊ ecki af Muñe DRottens. Þeir ſeigia
til Ꝥra ſ mig Laſta/DROTTJN hefꝛ ſagt ꝥ/ ad ydur ſkule vel ganga. Og þr ſeigia til Jere. xiiij.
allra Ꝥra ſ ganga eptʳ ſijnu ſialfs hiartās hugbode/ ꝥᵛ ſk eingen ogiæfa koma yfer ydꝛ. Þui xxvii. xxix
ad hū hefꝛ ſo nalægꝛ verit radagiørd DROttens/ad hann hafe ſied eda heyrt hans Ord? Huer
hefꝛ formerkt og heyrt hans Ord.
E Sia þu/Stormuin dur DROTTens mun koma mz Grimd/og eitt hrædeligt Hretuidre
mun falla yfer høfud hiña Ogudligu. Og Reide DROttens mun eigi aflæta/þangat til ad

hann hefꝛ

hñ hefur þ fullgiørt/og þui til vegar komit ſ honum byr i ſkape/hier eptera ſeirna meir mu
nu þr vel formerkia þ. Eg ſenda ecki þa Prophetana/þo hlupu þr ſamt/ Eg talade ecki til
þra/þo ſpaadu þr. Þui þar ſm̃ þr hefdu verit vid mitt Raad/og hefdu Predikat mitt Ord mi̇̃
nu Folke/ þa hefdu þr i burt ſnued þui fra ſijnu vondu Athæfi / og fra ſijnum vøndſligum
Lifnade.

Er eg ecki ſa Gud ſ nalægꝛ er/ſeiger DROTTen/og ecki ſa Gud ſ fiarlægur er? Þein
ker þu ad nockꝛ kuñe ſo leyneligana ad fela ſig/þ eg fae eigi ſied hñ? ſeiger DROTTJN
Er eg eige ſa ſm̃ vppfyller Himen og Jørd? ſeiger DROTTJN.
Eg heyre þ vel/ad Prophetarñ þr Predika z Spaa falſkliga i minu Nafne/ z ſeigia/Mig F
Dreymde þ/Mig Dreymde þ. Huenar mũu þr Prophetarñ vilia þo liña þſſu/ad ſpaa falſkli
gaña/z ad ſpa fyrer þra hiartans Suikræde? og vilia ad mitt folk þ forgleyme minu nafne
vegna þra drauma ſ hu̇ þra Predikar fyrer ødrũ/ Lijka ſ ad þra Forfedꝛ forgleymdu mijnu
Nafne fyrer Baals ſaker.

Sa Prophete ſm̃ hefur Drauma/hñ Predike Drauma/Eñ hu̇ hñ hefꝛ mitt Ord/ſa pre
dike mitt ord riettelligaña. Huad ſkulu Agnernar hia Hueitenu? ſeiger DROTTen. Er
mitt ord ecke lijka ſm̃ eirn Elldꝛ/ſeigir DROTTJN/z lijka ſ eirn Jarnhamar ſa ed Biør
gen i ſundur melar?

Þar fyrer ſia þu/Eg vil til vid þa Prophetana/ ſeiger DROTTJN / þr ed a Stela
mijnu Orde huer epter añañ/Sia þu/Eg vil fiña þa Prophetana/ ſeiger DROtten/ ſem frã
flytia þra eigen ord/og ſeigia/Hñ hefꝛ ſagt þ. Sia þu/Eg vil fiña þa/ſ fyrerſpa falſkliga
Drauma/ſeiger DROtten/og predika þa hinu ſømu/z villa ſo mitt folk mz ſijnum Lygũ z
Lauſmælge/hueria at eg hefe þo ei vtſendt/ z eigi helldꝛ bodit þm þ/z þr eru ecki eirnen þſſu
Folke nytſamliger/ſeiger DROTTen.

Nær ed þtta Folk/eda eirn Prophete/elligar eirn Preſtmadꝛ ſpyr þig ad/z ſeig' /Huer er ſa G
DROTTJNS b Byrdarþungen? Þa ſkalltu ſeigia til þra huer ad ſa Byrdarþungen
ſie/Eg vil burt kaſta ydꝛ/ſeiger DROTTJN. Eñ ef eirnhuer Prophete eda Preſtur/ell
igar Folket ſeiger/þ er ſa Byrdar þungen DROTTens/þañ vil eg heimſækia z hñs Hws
þar til mz. Eñ ſo nun huer til añars tala/og ſin a millũ ſeigia/Hueriu ſuarade DRotten?
og huad ſeiger DROTTJN? z kallit þ ecki meir/eirn Byrdarþunga DROTTens þt
huers mans ſialfs eiged ord ſkal vera honũ eirn Byrdarþunge / Þar fyrer ad þier vmſnued
ſo Ordunum vors Gudz þſſ Lifanda DROTTEns Gudz Zebaoth. Þar fyrer ſkulu þier
ſeigia ſo til Prophetaña/Hueriu ſuarade DROTTen þier/og huad ſeiger DROTTen?

Eñ mz þui þier ſeiget/Byrdarþunge DROTTJNS/Þar fyrer þa ſeiger DRO-
Tten ſo/Nu þier kalled þtta ord/eirn Byrdarþunga DROTTJNS/og eg hefe ſendt til
ydar z læted ſeigia til ydar/ad þier ſkylldud ecki kalla þ eirn Byrdarþunga DROTTens.
Siaed/Eg vil ydur i burt taka/z þañ ſtaden mz ydꝛ ſm̃ eg hefe gefed ydur z ydar Forfedrũ/
og i burt fleygia ydur fra minu Auglite/ Og eg vil læta yfer ydur koma æfinlega ſkøm̃ og
Eilijfa Forſmaan/ ſm̃ alldreige ſkal forgleymd ộda.

a Stela) Rangliga vtþyda og ſtela þra Folkenu rettum Lærdome
b Byrdarþunge) So hapa þr ꝛpþa ſpieſkap Prophetans ord kallad Byrdarþunga/og halldet þar mz Jeremiam ſo ſm̃ þyr er eiñ Skipting

XXIIII.

SJa þu/DROTTen ſynde mier tuær Fijkiu karfer/ſettar vti fyrer Muſt- A
erenu DROTTJNS(epter þ þa ed Nabagodonoſor Konunguren af
Babilon hafdi i burt flutt Jechoniã/ ſon Joachim Konungſins Juda/medꝛ
Høfdingium i Juda/ Trieſmidũ z hagleiks mm̃ af Jeruſalem/ og flutt
þa til Babiloniam) i þre eirne Kørfiñi voru miøg godar Fijkiur/ſo ſ at eru
þær hinar fyrſtu fulluaxn' Fijkiur. J hiñe añare Kørfiñi voru miøg jllar
Fijkiur/at þær voru onguum etande/ ſo jllar voru þær. Og DROtten ſagde til mijn/ Jere
mia/ Huad ſier þu? Eg ſagde/Fijkiur/þær godu Fijkiurnar eru miøg goodar/og hinar von
du eru møig vòdar/ ad þær eru eigi jethande ſo jllar eru þær.

Þa ſkiede ord DROTTens til mijn/og ſagde/So ſeiger DROTTen Gud Jſraels/ B
Lijka ſm̃ ad þſſar Fijkiurnar eru godar/ſo vil eg Nadarſamligana taka þa ad mer ſ fang-
ader eru af Juda hueria eg hefe burt lætid fara af þſſum ſtad/ i þra Caldeis Land. Og eg
vil lijta Nadarſamligaña til þra/z jñflytia þa aptur i þtta Land/Og eg vil vppbyggia þa
eñ ecki nidurbriota/Eg vil grodſetia þa en ecki vppræta/og eg vil gefa þm þHiarta ad þeir
ſkulu þeck-

Fijkiu Karþer Jechonias iiij Reg. xxiiij.
iiij Reg. xlij. Deut. xxix. Jere. xxx. xlij.

skulu þeckia mig þ eg sie DROTTJN/z þr skulu vera mitt Folk/ þa vil eg og vera þrra
Gud/Þuiad þr munu snua sier af øllu hiarta til mijn.
Eñ lijka sem ad þær vondu Fijkiurnar eru so vondar/þ eingen kann ad etha þær(seiger
E DROtten)So vil eg vtgefa Zedechiam Konungen Juda/og hñs Høfdingia/og þ huad ep
ter er ordet til Jerusalem z i þssu lande/ og þa sm̃ bua i Egiptalande. Eg vil til senda þeim
Ogiæfu/z læta þa ecke vera i neinu Kongarijke a Jørdu / so ad þr skulu ad skøm̃ verda/og
ad Ordzkuid/og Frasøgu/og ad Bøluan i øllum Stødum/þangat sm̃ eg mun i burt reka þa/
Og eg vil a medal þra senda/Suerd/Hungr z Drepsott/ þangat til ad þr foreydder verda/
vt af þui Lande/s eg hefe gefit þm z þra Forfedrũ.

XXV.

A ÞEtta er þ ord sm̃ skiede til Jeremia/ yfer øllu Folke Juda/ a Fiorda Aare
Joachim sonar Josia Konũgsins Juda/huert ed var þ fyrsta Ared Naba Joachim
godonosor Konũgs af Babilõ/Huad er Prophetenn Jeremias taladi eirnen
til alls Folksins Juda/ z til allra Borgarmañaña i Jerusalem/z sagdi. Josia
Þad ord Drottens skede til min/ j fra þui hinu Þrettanda Aarenu Josia/
sonar Amon Konungsins Juda/allt til þssa dags/og eg hefi hugarlætli-
ga Predikad fyrer ydur i Þriu Aar og Tuttugu/Eñ þier hafid alldreige viliad heyra þ.
So hefr z eirnen DROTTen sendt til ydar alla sijna þienara þa Prophetana hugar- iiij Reg. xvij
lætliga/eñ þier hafit alldreige viliad heyra þm/ nie hneigia ydar eyru til ad heyra þm. Þa Jere. xviij
ed hñ sagde/ Snued ydur huer sm̃ eirn i burt fra sijnum vondũ veige/og i burt fra ydru von- xxxiij
du Athæfe/þa skulu þier alla tijma z alla æfina vera i þui Landenu/ sm̃ DROTTen hefr
B giefit ydr og ydar Forfedrum. Epterfylged ecki añarligũ Gudum/so ad þier þionit þm/edur
tilbidiet þa/ vppa þ ad þier reited mig eigi til Reide mz ydar handa verkum/ z þ eg tilsende
ydur eina Ogiæfu. Eñ þier villdut eigi hlyda mier/seiger DROTTJN/so ad þier giørd-
ud mig fullkõligana Reidan/ mz ydar handa verkũ/ ydr til eigenligrar Ogiæfu.
Þar fyrer seiger so DROTTJN Zebaoth. Fyrst þier viliet ecki heyra mijn ord/Sia
þu/Þa vil eg vtsenda z kõa lata allt þtta folkit a mote Nordrenu (seigr Drotten)Og eirnen
miñ Þienara Nabagodonosor Konungen af Babilon/ z eg vil færa þa yfer vm þtta Land
og yfer þa sm̃ bwa þar iñe/z yfer allt þ folk s hier liggur vm kring/og eg vil fyrer fara og
foreyda þm/og giøra þa ad Hædung z eilijfre Foreydslu. Og eg vil hiedan i burt taka allã
gledeligan Søng/Raustena Brwdgumans z Brwdariñar/Kuarnar nyden z Lios Luckter-
nar/suo ad allt þtta land skal liggia i eyde/z nidurbroted. Og þtta Folk skal þiona Konun-
genum af Babilon i Siøtijge Aar.
C Og nær þau Siøtijge Aarenn eru liden/þa vil eg sækia heim Konungen i Babilon z allt Þau Siø-
þad Folk(seiger DROTTen)fyrer þra Misgiørda saker/þar mz eirnen Land þra Calde- tijge Herleid-
is/z þ vil eg giøra til eirnrar eilijfligrar Foreydslu.So vil eg iñflytia øll mijn ord yfer þetta ingar Aar
Land/þau sm̃ eg hefe talad a mote þui/einkũ s er allt þtta huad skrifad stendr i þssare Bok/ Jere. xxix
þ sm̃ Jeremias hefr spæd vm allt folk/og þr skulu eirnen þiona þo ad þr sie eitt mikels hæf- i Esra. i
tad folk/og mikler Konungar. So vil eg endur giallda þm epter þra Verdskulldan/z epter Dan. ix
þeirra sialfs Handa verkum. Zacha. i
Þuiad suo seiger DROTTJN Gud Jsraels til mijn/Tak þeñan Bikr af miñe Hende Jere. li
fullan af Reideñar Vijne/z skeink øllu folke þar vt af/til huers ad eg senda þig/so ad þeir Psal. lxx.
Drucke/Detté z Druckner verde fyrer þui Suerde sm̃ eg vil sende a medal þra. Og eg tok
Bikaren af Hende DROTTens/og skeinkte øllu Folke/til huers ad DROTTJN sendi
mig/einkum sm̃ er Jerusalẽ / og Borgernar Juda/ þra Konungar og Høfdingiar/ suo at
þr skulu i eyde z nidurbrotner liggia/og vera suo ein Hædung z Bøluan/ suo sem ad þad er
eñ þeñan Dag.
D Og eirnen Pharaone Konungenũ i Egiptalande/ mz hñs Þienurum z Høfdingium/ og
øllu hñs Folke. Øllum Løndum i mot Vestrinu. Øllũ Konungũ i Landenu Vz/øllũ Kon-
ungunũ i Palestina Lande/ mz Ascalon/Gasa/Acharon/ og þr sm̃ epter eru i Asdod. Þeim
af Edom/þm af Moab/þm sonum Amon . Øllum Konungunũ til Thyro/ øllum Konũg
unũ i Zidon/þm Konũgunũ i Eyiunũ hinumeigen Hafsins. Þeim af Dedan þm af Thema

þm af

þm af Bus/⁊ øllum Høfdingium i þui Takmarkenu/aullum Konungū i Arabia. Øllum
Konungū mot Vestrinu sm̄ bua i Eydemørkiñe/øllum Konungum i Zimri/ øllū Konungū i
Elam/øllū Konungunū i Meden. Øllū Konungunū mot Nordrenu bæde nærre ⁊ fiærre/so
einum s̄ ødrum ⁊ øllū Konungunū a Jørdu þm s̄ a Jardrijke eru/ ⁊ eirnen Konunguren a
Sesach skal drecka epter þessa.

Og seig þu til þra/So seiger DROTTIN Zebaoth Gud Israels Drecket so ad þier E
verdit Druckner/Spyet ⁊ fallet nidr/⁊ riettet ydr ei vppaptur/fyrer Suerdenu þui sem eg vil
senda a medal ydar. Og ef þr vilia ecki taka vid Bikarnum af þiñe Hønd ⁊ drecka/þa seig
þu til þra/So seiger DROTTIN Zebaoth/nu skulu þier drecka. Þuiad sia þu/ Eg vil
vpphefia ad Plaaga i þssum Stad sem ad nefndr er epter mijnu Nafne / Og skylldu þier O-
straffader vera? Þier skulut ecki ostraffader vera/Þuiad eg kalla Suerdet yfer alla þa s̄ bwa a
Jørdu/seigr DROtten Zebaoth.

Og þu skallt spaa þm øll þssi ord/og seigdu til þra/ DROTTIN mun grenia af
Hædunum/ og laata heyra sijna Reidarþrumu/af sijnum Heilaga Bwstad/Hañ mū grenia
yfer siñe Hiørd/Hñ mun syngia eitt Kuæde/so s̄ þr ed Wijnþruguna troda / yfer øllum Iñ-
byggiendū Landsins/ huer hliod heyrast munu allt til Veralldariñar enda. DROTTIN
hñ hefr Kiærumaal vid Heidingiana/⁊ vill hallda Dom vid allt Holld/ hñ mun yfergefa hi-
na Ogudligu vnder Suerdit/seiger DROTTen. F

So seiger DRotten Zebaoth/Sia þu/þar mun koma plaaga fra einu folke til añars/og
eitt miked Stormuidre mun vppuakid verda/i fra sijduñe Landsins. Þa munu þr sm̄ slegner
eru af DROTTne/a þm sama tijma liggia i fra einū Jardr endanū allt til eins añars en
dans/so ad eigi skulu þr Harmader vera/eigi j burt tekner nie Jardader/helldur skulu þeir a
Wijguøllunum liggia/⁊ ad Ohreinindū verda.

Ylet nu þier Hirdarar/og Hropet/og vellted ydr i Osku þier Vollduger yfer Hiørdinne/
Þuiad sa tijme er komen/þad þier skulut Slaatrast ⁊ sundurdreifder verda/⁊ i sundurbriotast
sm̄ eitt kostuligt Ker/og Hirdararner skulu ecke vm flued gieta/ ⁊ hiner Volldugu yfer Hiør-
deñe skulu ecki kuña vndan ad komast. Þa munu Hirdararner haatt hropa/ og hiner Volld-
ugu yfer Hiørduñe munu æpa/þ DROTTIN hefur so i eydelagt þra Hagalende/ ⁊ þra
Eingiar sm̄ so stodu mz Bloma eru fordiarfadar/ af grim̄ligre Reidi DROTTens. Hañ
hefur yfer giefit sijna Tialldbwd s̄ eitt vngt Leon/⁊ þra Land er suo i eydelagt af Wijkings-
ens þungligre Heipt/ og af hñs Grimdarfullre Reide.

XXVI.

I Vpphafe Rijkes stiornar Joachims/Sonar Josia Konungsins Juda/ skiede A
þtta ord af DROTTNE/og sagde/So seiger DROTTEN/Gack þu i
Fordyrnar a Hwse DROTtens/ og Predika fyrer øllum Stødunum Juda/
sm̄ þar iñganga ad tilbidia i Hwse DROTTens/ Øll þau ord sem eg hefe
bodit þier ad seigia þm/⁊ tak ecki neitt vndan/ Ef so verda mætte at þr villdu
þ heyra/og snua sier/huer eirn j burt fra sijnu vondu Athæfe/so ad mig mætte
⁊ eirnen angra þær meinsemder/s̄ eg þeinke þm at giøra/fyrer þra vondsligs
Athæfis saker. Og seig þu til þra/ So seiger DROtten/Ef þier viliet ecki mier hlyda/ suo
ad þier gangit i minu Løgmaale þui sm̄ eg hefe lagt ydr fyrer/og ad þier heyred orden miñña
þienara Prophetaña/þa sm̄ eg hefe alla tijma til ydar sendt/ og þier villdut þo ecke heyra/
þui vil eg so giora vid þtta Hws/so sm̄ vid Silo/og giøra þeñan Stad øllum Heidingium B
a Jørdu til Bøluanar.

Þa ed nu Prestarner/Prophetarner og allt Folked heyrdu Jeremiam/þa hñ talade sod-
dan ord i hwse DROTtens/og er Jeremias hafde endat allt huad DROTTIN hafde
boded honum ad seigia øllu Folke/þa gripu Prestarner ⁊ Prophetarner hñ/ og allt Folked/
og søgdu/Þu hlytur ad deyia. Huar fyrer dirfest þu ad spaa i Nafne DROTTEns? Og
seigia/Þad skal ganga þssu Hwse so sm̄ Silo/ og þssi Borg skal foreydd verda/so ad eingen
skal þar iñe bwa/og allt folked safnadist til samās i hwse DROTTens/i giegn Jeremia.

Þa ed Høfdingiarner Juda Heyrdu þtta/geingu þr vt af Kōungsins hwse vpp i hws
DROTTens/og settu sig nidr fyrer þm nyiu dyrunum DROTTens. Og Prestarner og
Prophetarner søgdu fyrer Høfdingiūum ⁊ øllu folke/ Þesse er dauda verdr/ þt hñ hefr spaad
mote þssum

a Sesach) Þad skal vera Konguren af Babilon

Jere. li
Ezech. ix
1. Pet. iiij

Johel iij
Amos j

1. Reg. iiij.
Jere. vij

Jeremias verdr offsoktur

Jere. xxvi

þessum Stad / sem þier hafed heyrt med ydar Eyrum.
C Enn Jeremias sagde til allra Høfdingiañna/ z til allz Folksins/ DROTTIN hefr sent
mig/ad eg skyllde spa a mote þssu Hwsi/og mote þssū Stad/allt þ sm̄ þier heyrdut. Þar fy-
rer þa forbetret ydart Athæfi/og Breytne/ z hlyded Raustiñe DROTTEns Gudz ydars/
so mun z DROTTIN jdrast þrar Meinsemdariñar/sm̄ hñ hefr talad a mote ydur. Sia
þu/ Eg er i ydar Hondum/þier meiged giøra til vid mig huad ydur lijkar. Þo skulu þier vi- Supra xij
ta/ef þier Lijflatid mig/þa munu þier vthella saklausu Blode yfer ydur sialfa/yfer þeñann
Stad og hñs jñbyggiara/Þuiad sañarliga hefr DROTTIN sent mig til ydr ad eg skyll
de tala þtta allt fyrer ydar eyrum.
Þa søgdu Høfdingiarner z allt Folkit til Prestaña z Prophetaña/Þesse er ecki Dauda Micheas
verdur/Þuiad hñ hefr talat til vor i nafne DROTtens Gudz vors. Mareza
Og nockrer af Olldungunū Landsins stodu vpp/og søgdu til allz Mannfiøldans / A
D Døgum Ezechia Konungsins Juda/var hier sa Prophete Micheas af Mareza/ og hñ sag
de til allz Folksins Juda So seiger DROTTIN Zebaoth/ Zion skal plægiast sem añ-
ar Akur/ z Jerusalem skal vera sm̄ øñur Griothrwga/og þ Fiallet sm̄ hwsit DROTtens er
a/skal verda ad Eydeskoge. Enn þo liet Ezechias Konungur og allt Juda ecki þar fyrer
ad helldur lijflata hñ. Ja/ Þeir ottudust miklu framar DROTTen/ og tilbædu / fyrer
DROTtne. Þa Jdradest eirnen DROTTIN þss hins vonda/s̄ hñ hafde talad a mo-
te þm/þar fyrer giørum vier miøg jlla a mote vorū Sælū.
E Þar var z eñ añar sm̄ Spæde i nafne DROTTINS/Vria Semia son/ af Kiriath Vria
Jearim/ hñ spæde i gegn þssum Stad/og giegn þssu Lande/Lijka sm̄ Jeremias. Enn þa ed
Konunguren Joachim/og aller hñs Maktar meñ og Høfdingiar heyrdu hñs ord/ þa villde
Konunguren læta drepa hñ. Og er Vria spurde þ/ Hræddist hñ z flyde vndā/for burt i E-
giptalād. Eñ Kōgureñ Joachim sende meñ epter honū til Egiptalādz/ Elnatan Achbors son
z adra fleire mz hønū/ þr fluttu hñ af Egiptalande z færdu hñ Kongenū Joachim Eñ hañ
liet aflijfa hñ mz Suerde/og liet sijdan Jarda hñs Lijkama i hia Alþydu folke.
So var hønd Ahikam Saphans sonar mz Jeremia/ so at hñ kom ei j Folksins hendr Ahikam
ad þ i Hel slæge hñ.

XXVII.

A J Vpphafi Rijkesstiornar Joakim/ sonar Josia Konungsins Juda/skiede þta
ord af DROTTNE til Jeremia/og sagde/ So seiger DROTTIN til
min/Giør þier eitt Ok/og heing þ a þiñ Hals. Og send þ til Kongsins i E- Ok
dom/til Kongsins i Moab/til Kongsins þra Amons sona/til Kongsins i Ty
ro/og til Kongsins i Zidon/mz þm Sendebodunū sm̄ komner eru til Jerusa-
lem/til Zedechia Konungsins Juda. Og biod þm ad þr seige til siña Yfer-
herra/So seiger DROTTIN Zebaoth/Gud Jsraels/So skulu þier seig
ia ydar Herrū/Eg hefe giørt Jardrijked/og so Mañen/ z so þañ Fienaden/sm̄ a Jørduñe er
B fyrer miñ hiñ mikla Krapt og vtriettan Armlegg/ z eg gef þ hueriū eg vil.
Eñ nu hefe eg gefit øll þssi Lønd i hønd mins þienara Nabugodonosor Kōgsins af Babi Jere. xxxij
lon/Eg hefe og gefit honū þau Villedyren sm̄ eru a Skogunū/so ad þau skulu þiona honū Dan. iij
Og allt folk skal þiona honum z hñs Syne z hñs Sonarsyne/þangad til at kemr sa tijmen Supra. xxv
hñs Landz/þt margar þioder og mektuger Konungar skulu hm̄ þiona. Eñ huer su Þiod og Jere. xlij
Konungs Rijke/sm̄ ecki vill þiona Nabugodonosor Kongenū af Babilon/ og hū ed ecki vill
giefa siñ Hals vnder hñs Ok/þ Folk vil eg heimsækia mz Suerde/ Hūgre z Drepsott/seiger
DROTTIN/þāgat til ad eg fyrerfer þm fyrer hñs hønd.
Þar fyrer heyret ecki ydar Prophetum/Spamøñū/ Draumuitringū/ Dagueliurū Tøf- Jere. xxiij
ra møñum/ s̄ seigia til ydar ad þier skuled ei þiona Konginū af Babilon. Þuiad þeir spa xxix
ydur Lygar/so ad þr flytie ydur lāgt i burt vr ydru Lande/so þ eg vtreki ydur z þier forglatist
Þuiad huer su Þiod sem gefr siñ hals vnder Ok Konūgsins af Babilon/og þionar hm̄/Þa
C Þiod vil eg læta i sijnu Lande vera/so ad hun bygge og bue þar jñe/seiger DROTTIN.
Og eg talade allt þtta til Zedechia Kongsins Juda/ og sagde/ Giefit ydar Halsa vnder Zedechia
Okid Kōgsins af Babilō/ z þioned hm̄ z hñs Folke/ þa skulu þier lijfenu hallda. Huar fyr iiij Reg. xx
er vilie þier deyia/ þu z þitt Folk fyrer Suerde/Hūgre z Drepsott/so s̄ þ DROTTen hefr

talad

talad/yfer þui Folke ſm̃ ecki vill þiona Konungenum af Babilon. Þar fyrer ſkulu þi' ecke
hlyda þra Prophetaña ordum/ſm̃ ſeigia til ydar/þier munut ecki þiona Konungenũ af Ba
bilon/þt þr ſpaa ydr lygar. Og eg hefe ecki ſendt þa ſeig' Drotten/helldr ſpaa þr Lyg' vnder
mijnu nafne/ vppa þ eg vtreke ydr/z þier fortyneſt mz þm Prophetunũ ſm̃ ſpaa ydr.
Og til þra Preſtaña og til alls folkſins talade eg/ og ſagda/ So ſeiger DROT= D
TIN/ Hlyded ecki ordum yduara Spamaña/ſm̃ ſpaa fyrer ydur/og ſeigia/Siaed/þau Ke=
Jere. xxvij. ren vr hwſi DROTTENS munu ſnarliga koma hingad aptur fra Babilon/ Þuiad þr
ſpaa Lygar fyrer ydur Hlyd ed þm ecki/helldr þionid Konungenum af Babilon/ſo munu þi'
lijfe hallda. Eñ huar fyrer ſkal þſſe Stadr ſo foreyddr vera? Eru þr Prophetar/Og hafe
þr ord DROTtens/ þa laated þa bidia þſſ af DROTTNE Zebaoth/ad þau Keren ſem
epter eru vorden i hwſi DROTTINS/z j þui Hwſinu Konungſins Juda z j Jeruſalem/
ſkule ecki eirnen i burt flutt verda til Babilon.
Þuiad ſo ſeiger DROTTEN Zebaoth/af þm Stolpunum/og af Hafenu af Stolunũ E
og af Kerunum ſm̃ eñ eru epter vorden i þeſſum Stad/ þau ed Nabugodonoſor Konung=
Jechonias uren af Babilon hafde ecki i burt/þa ed hñ j burt flutte Jechoniam ſon Joakims/Konungen
iiij Reg. xxiiij. Juda/fra Jeruſalem til Babilon/og alla Hofdingia Juda z Jeruſalem. Þuiad ſuo ſeiger
iiij Reg. xxv. DROtten Zebaoth/Gud Jſraels/af þm Kerunum ſm̃ eñ nu eru epter vorden i hwſe DRO
j Eſre. i. TTINS/og i Hwſi Konungſins af Juda z Jeruſalem/ þau ſkulu i burt flutt verda til
Babilon/og vera þar allt til þſſ dags þa eg vitia þra/ ſeiger DROTTIN/ og til þſſ at
eg laat flytia þau vpp hingad aptur til þeſſa Stadar

XXVIII.

Ananias Og a þui ſãa Aare/i vpphafe Rijkis ſtiornar Zedechia Kõugſins Juda/a þm A
Fimta Manadenum hins Fiorda Aarſins/talade Ananias Azurs ſon Pro=
pheten af Gibeon/til min i Hwſi DRottens j naueru Preſtaña z allz Folk=
ſins/og ſagde/So ſeiger DROTTeñ Zebaoth Gud Jſraels/Eg hefe i ſudr
brotid þ Oked Konũgſins af Babilõ. Og adr eñ Tuo Aar eru vmliden/þa
vil eg laata aptur flytia til þſſa Stadar þau Kerin vr Hwſi DROTTens/
Sem Nabugodonoſor Konunguren af Babilon tok i burt af þſſum Stad/ z flutte til Babi
lon. Þar mz eirnen Jechoniam ſon Joakims Konungſins Juda/mz øllũ þm ødrum ſ Her=
leidder voru af Juda/Og i burt flutter eru til Babilon/þa vil eg z aptur flytia til þſſa Stad=
Jeremias ar/ſeiger DROTTIN/þt eg vil i ſundur briota þ Okit Konungſins af Babilon. B
Þa ſagde Jeremias Prophete til Anania Propheta/ad hia verøndum Preſtunũ og øllu
Folke ſm̃ ad ſtodu i Hwſe DROTTINS/og ſagde/Amen/ DROTTIN hñ giore ſo/
DRotten hñ ſtadfeſte þijn Ord ſm̃ þu hefr Spaad/ad hñ vilie aptr flytia fra Babilõ þau Ke
ren vr Hwſi DROTTENS til þſſa Stad' /mz þm øllũ ſm̃ Herleidder eru. En þo heyr þu
eirnen þtta ord ſm̃ eg tala fyrer þinum eyrum og fyrer Eyrũ allz Folkſins/þr Prophetarner
ſm̃ veret hafa fyrer mier z þier/fyrer langre æfe/Þeir hafa ſpaad i mote mørgũ Londum og
miklum Kongarijkiũ/af Bardøgũ/af Ogiæfu og Drepſottum. Eñ nær ed einhuer Prophe
te ſpaaer fyrer vt af Fride/Hñ ma þeckia af þui/huert DROTTIN hefr ſent hñ/ſañliga
þa hñs ord vppfyllaſt. C
Þa tok Propheten Ananias Oked af Halſinum Prophetans Jeremia/ z i ſundurbraut
þ. Og anania ſagde ad hiauerande øllu Folke/ So ſeiger DROTTIN/Lijka ſo þa vil
eg i ſundurbriota Oket Nabugodonoſor Konungſins af Babilon/ adr eñ þ Tuo Aar eru
vmliden/af Halſinum allz Folkſins. Og Jeremias Prophete gieck i burt ſijna Leid.
Eñ ord DROTTINS þ ſkiede til Jeremia/epter þ ad Anania Prophete hafde i
ſundur broted Oked af Halſi Jeremia Propheta/og ſagde/Gack þu burt/ z ſeig til Ananiã/ D
So ſeiger DROTTIN/Þu hefr i ſundr broted þ Trie okid/ſo giør nu eitt Jarnok i ſtadẽ
þeſſ. Þuiad ſo ſeiger DROTTIN Zebaoth Gud Jſraels/ Eg hefe heingt eitt Jarnok a
Halſana allz þſſa Folks/huar mz þr ſkulu þiona Nabugodonoſor Konungenũ af Babilõ/
og honũ ſkulu þr þiona/þt eg hefe z eirnen giefit hm̃ þau Villedyren.
Jre. xxix. Og Jeremias Prophete ſagdi til Anania Propheta/Heyr þu Anania/DROtten hefur
ecki vtſendt þig/og þu hefur þ giørt / ad þetta Folk treyſter vppa Lygar. Þar fyrer ſeiger
Drott=

DROTten ſuo/ Sia þu/Eg vil taka þig i burt af Jørdu/og a þſſu Aare ſkalltu Deyia/ Anania
Þuiad þu i burt ſnerer þm fra DROTTNE medur þiñe ordrædu. So deyde ſa Prophe- andaſt
ten Anania/a þui ſama Aarenu a þm hinum Siøunda Manade.

XXIX.

A NEſſe eru þau ord j þui Brefenu ſm̃ Jeremias Prophete ſende fra Jeruſa- Sendebref
lem/til þra epterblifnu Olldungaña/ſm̃ i burt voru flutter/og til Preſta- Jeremias til
ña og Prophetaña/og til allz Folkſins ſ Nabugodonoſor hafde i burt flutt þraherteknu i
til Babilõ(Epter þ ed Konguren Jechõias z Drottnĩgen/mz Hirdſueinũ z Babilon
Høfdingiunum Juda/z þm af Jeruſalem/mz þm Trieſmidum z Nagleiks
mønum af Jeruſalem voru nu i burtu)medr Eleaſa ſyne Saphans og Ge-
maria ſyne Hilkia/ hueria Zedechias Konunguren Juda ſende i Babilon til Nabugodono
ſor Konungſins af Babilon/og ſagde/So ſeiger DROTTEN Zebaoth/ Gud Jſraels/
B til allra þra hiña Herteknuzſm̃ eg hefe j burt flytia latit fra Jeruſalem til Babilon.
Bygged vpp hwſin j hueriũ þier kuñed ad bwa/Planted Alldengardãa af þm þier kuñit A
uaxtarẽs ad neyta. Taked ydr eigen Konr z gietid Syne z Dætr/Taked Sonũ ydar Eigen
konr/ z gefit meñ Dætrũ ydr so ad þær giete Syne z Dætur/Fiølged ydr þar ſo ad þier ſieut
ecki allfaer. Leited þſſ Stadarens ed beſta til huers ad eg læt i burt flytia ydur/ og bidiet fyr
hm̃ til Drottens/þui nær ed þ vegnar hm̃ vel ſo vegnar þ og ydr vel. Þui ſo ſeiger DROT
Ten Zebaoth Gud Jſraels/Læted ecki þa Prophetana/og Vyſinda meñ ſm̃ þar hia ydur
eru meiga ſuyſkia ydur/z hlyded ecke ydar Draumũ ſialfs ſm̃ ydur dreymer/þt þr ſpa ydr Ly-
C gar vnder minu nafne/Eg hefe ecki vtſent þa/ſeiger DROTten.
Þuiad ſo ſeiger DROTten/Nær ed Siøtyge Aar eru fullkomnut i Babilon/ þa vil eg Siøtyger
vitia ydar/og eg vil mitt hid Nadarſamliga Ord vppvekia yfer ydur / ad eg flytie ydur ap- Herteknĩngar
tur til þſſa Stadar. Þuiad eg veit vel huern þanka eg hefe til ydar(ſeiger DROTTeñ) Jere. xxv.
ſm̃ er þanka Fridarens eñ eigi Pyſnuñar/ſo ad eg vil giefa ydur þa Ending ſem þier vænted
epter/Og þier ſkulut a kalla mig/z ganga i burt z bidia mig/z eg vil Bænheyra ydur/Þier a Babilon) þ ad er/þier
munut min leita z mig fiña/þui ef þier leited min af øllu hiarta/þa vil eg lata ydr fiña mig ſkulut ecke trua
ſeiger DROTTJN/og eg vil vmſnua yduare Herleidingu/og ſamanſafna ydur fra allz- ydar Spamønũ
hættudu Folke/og fra øllum þm Stødum / til huerra ad eg hefe i burt ſkufad ydur/ſeiger i Babilon/Eg
DROtten/og eg vil flytia ydur aptur til þſſa Stadar/huadan eg liet i burt flytia ydr. Þui hefe þa ecke
D þier meined þ ad DROTten hafe vppuaked ydur Propheta i a Babilon. vppuaked ſo ſm̃ þier meinet
Þuiad ſo talar DROTten vm þañ Konungen ſm̃ ſitur a Dauidz Stole/z vm allt þ Jere. xxiiij
Folk ſm̃ ad bygger i þſſum Stad/ſm̃ er vm þa ydr Brædr/ſm̃ ecki ero i burtu flutter / mz ydr Jere. xliiij
i Herleidingina. Ja/So ſeiger DROTTJn Zebaoth/Sia þu/Eg vil koma læta Suerd
Hungur/z Drepſott a medal þra/og eg vil breyta vid þa ſm̃ vid vondr Fykiur/þær ed mañe
er vidbiodr vid ad Etha. Og a bak til vid þa vil eg vera mz Suerde/Hungre z Drepſott/z
eg vil þa ecki vera læta i neinu Kongarijke a Jørdu/ſo ad þr ſkulu verda ad Bøluan z Vn
drum/ad Hædung z forSmaan/a medal allra Þioda til huerra ad eg mun i burt kaſta þm
Af þui ad þr hlyddu ecki minum ordũ ſeiger DROTten/Eg hier ad ſende alla tyma mina
E Þienara Prophetana til ydar/eñ þier villdut ecki heyra ſeiger DROtten.
Eñ þier aller ſm̃ Herteknir erud i burt flutter/þa ſm̃ eg hefe læted burt fara fra Jeruſa- Achab
lem til Babilon/ Heyred þier ord DROttens. So ſeiger DROTTen Zebaoth Gud Jſ- Zedechia
rals i giegn Achab ſyne Kolaia/z i giegn Zedechia Syne Maeſcia/ſm̃ ſpa ydur Lygar, vn-
der minu Nafne/Sia þu/Eg vil giefa þa i Hendr Nabugodonoſor Konungſins af Babilõ/
Hñ ſkal læta ſla þa fyrer ydar Augum/ſo ad af þm ſomũ ſkal giøraſt ein Bøluan/a mzal
allra fangaña vr Juda/ſem eru i Babilon/ ſeigiande DROTten giøre þier lyka ſm̃ Ze-
dechia z Achab/Hueria ed Konunguren i Babilon liet ſteikia a Ellde. Fyr þ þr høfdu fra-
med eina Heimſku i Jſrael/og drygt Horaner mz ødrum Konum/og Predikad Lygar i mynu
F Nafne/huad eg hafda ecki Boded þm/Þetta veit eg z votta þ/ſeiger DROtten.
Og a mote Semaia af Nehalam ſkalltu ſeigia/ Suo ſeiger DROTten Zebaoth Gud Semaia
Jſraels/Af þui ad þu vtſender Briefit vnder þinu nafne til allz Folkſins þſſ ſm̃ er i Jeruſa
lem/ og til Keñemãſins Sephania ſonar Maeſcia) z til allra Preſtaña/z ſagder ad DRO-

 tten hefur

Tten hefur sett þig til Prestz i staden Ioiada Kieñemans/ so ad þier skulud vera Yferstonar
meñ i Hwsi DROTTINS/ yfer øllum Siñulausũ z Spaasagnarmøñum/ so ad þu leg-
ger þa i Fiøtur og Fangelsi. Eñ huar fyrer straffar þu ecki Ieremiam af Anatoth/ s̃ spaaer
fyrer ydur? Af þui ad hñ hefur sent bod til vor i Babilon/ og læted seigia oss ad ꝥ skule eñ
leinge vara/ Bygged vpp Hws sm̃ þier kuñed i ad bwa/ og Plantid Alldengarda so þier eth
ed Auoxten þar vt af. Þuiad Sephania las þad sama Brief/ og liet Ieremiam Propheta
heyra þad.

Þar fyrer þa skiede ord DROTTINS til Ieremia/ z sagde/ Sendet hiedan til allra C
þra sem Hertekner eru og læted seigia þm. So seiger DROTTIN i mote Semaia/ af
Nehalam/ Þar fyrer ad Semaia spaaer fyrer ydur/ og eg hefe þo ecki sent hañ/ og hñ giører
ꝥ ad þier setied ydar traust vppa Lygar. Þar fyrer seiger DROTTen so/ Sia þu/ Eg vil
heimsækia Semaia af Nehalam/ og hñs Sæde/ so at eingen vt af hñs sk vera a mzal folks
þssa/ og hñ skal ecki sia ꝥ hid goda sm̃ eg vil giøra minu Folke/ seiger DROTTIN/ Þui
ad hann hefur snued þeim fra DROTTNE med sijnum ordum.

XXX.

HEtta er ꝥ Ord sm̃ skiede af DROTtne til Ieremia/ So seiger DROT-

TIN Gud Israels/ Skrifadu þier øll þau orden i eina Bok/ s̃ eg tala til A
þijn. Þuiad sia þu/ Sa tijme kemr/ seiger DROTTEN/ Ad eg vil snua
Herleidinguñe mins folks/ bæde Israels z Iuda/ seiger DROTten/ Og eg
vil flytia þa jñ aptur j ꝥ Landit sm̃ eg gaf þra Forfedrum/ so ad þeir skulu
þad eignast.

Eñ þsse eru þau orde s̃ DROtten talade vm Israel z Iuda/ Þuiad so seig[r] DROtten/
Vier heyrum þa Raustena skeluingariñar/ so ad þar er ecki vtan Hrædsla og eingen Fridur
Eñ spyried ad þui og gefit giætur ad/ huert ad Karlmaduren meigi Barn fæda? Eñ huernẽ
er þssu þa vared/ ꝥ eg sie alla meñ hafa sijnar hendr so lagdar ad sijnum Lendum/ suo sem
Konur i Barnsott/ og øll Andlit eru so føl? Þad er eirn mikill Dagur og hñs lijke var eige
og er eirn Hormungar tijme j Iacob/ þo skal hm̃ þar vt af Hialpat verda.

Eñ ꝥ sk skiẽ a þm sama tijma/ seiger DROTten Zebaoth/ ad eg vil i sũdrbriota hñs Ok B
af þinum Halse/ og i sundurslijta þijn bønd/ so ad hañ skal ecke meir þiona añarligum þar
vti/ Helldur DROTTNI Gude sijnum/ z so þm sijnũ Köge Dauid/ hũn eg vil vppuekia
Christus Esa. xliiij
þm. Þar fyrer vertu Ohræddur miñ þion Iacob/ seiger DROTten/ og hrædst ecke þu Is-
rael. Þuiad sia þu/ Eg vil hialpa þier vr fiarlægum Løndũ/ og þinu Sæde af þra Herleid-
ingar lande/ so ad Iacob skal apturkoma i Fride/ Lifa z gnægd hafa/ og eingeñ skal skielfa
hñ/ Þuiad eg er hia þier/ seiger DROTTIN / ad eg vil hialpa þier. Þui eg vil eirn en
da giøra vid alla þa Heidingiana/ til huerra ad eg hefe vtdreift þier/ Eñ vid þig vil eg ecke
eirn enda giøra/ Eñ Aga vil eg þig mz hofseme/ so ad þu hallder þig ecki saklausan.
Sup. x
Þuiad so seigir DROTTIN/ Þijn Lemstur eru ein obætande Illska / og þijn Saar
eru ogrædande. Þitt Mælefne ræker eingen/ suo ad hañ binde þar vm þijn Saar/ Eingenn C
kañ þig ad græda/ aller þiner Astuiner þr forgleyma þier/ z skeyta ecki vm ꝥ. Eg hefe sleig
et þig lijka sm̃ ad eg skyllde sla eirn Ouin/ mz Myskunarlausre Hirting/ vegna þiña mikilla
Misgiørda/ og fyrer þiña sterkra synda saker. Huar fyrer ber þu þig jlla yfer þiñe skadsẽd
og yfer þinum ogrædande Illsku harmkuælum? Eñ eg hefe þo giørt þta vegna þiña storu
Misgiørda/ og fyrer þiña sterkra Synda saker.

Þar fyrer skulu aller þr sm̃ þig hafa ethed/ vppjetner verda/ z aller þr sm̃ þig hafa ang
Supra q. x.
rad skulu aller Hertekner verda/ og þr ed þig hafa rænt skulu rænter verda/ og aller þr sm̃ fyr
er þier hafa griped þa skal og fyrer þm gripid verda. Eñ eg vil þig aptur Heilbrigdan giø-
ra/ z þijn Saar græda/ seiger DROTTIN/ af þui þu kallast hin vtrekna/ z Zion er hun
sem eingen spyr epter.

So seiger DROTTIN/ Sia þu/ Eg vil snua Herleidinguñe Tialldbwdaña Iacobs/
z Myskunsãligur ũa yfer hñs bwstødũ/ z Staduren skal vpp aptur byggiast a sinne Hæd/ D
og Mustered skal standa epter sijnum skamte. Og Lofsøgn og Glediñarsaungr skal þadan
vtgãga. Þuiad eg vil fiolga þa eñ ecki formĩka/ z eg vil giøra þa Heidarligre eñ ecki miñe
hættar.

hættar. Þeirra Syner skulu vera lijka sm̃ adur fordum/og ꝥra Søfnudur skal Lucku hafa
fyrer mier/Þuiad eg vil sækia heim alla þa sm̃ hana þuinga. Og heñar Høfdingiar skulu
vt af þm sialfum framkoma/og heñar Stiornare skal vtganga af þm sialfum/ og hañ skal
hallda sier til mijn/Þui huer er hñ sm̃ adhyllest mig mz einu viliugligu hiarta? seiger DR-
OTten. Og þier skulut vera mitt Folk/og eg vil vera ydar Gud.
E Sia þu/ Þar mun koma eirn Vindur DROTTINS mz Grimd/z eirn hrædeli- Sijdasta For
gur Stormur mun falla yfer Høfud ꝥra hiña Ogudligu. Þuiad Grimdar reide DROT- eydsla Gydinga
tens mun eigi aflæta/fyrr eñ hñ giører ꝥ/ z þui til vegar kem: sm̃ honũ byr i siñe. A þm
sijdasta tijma skulu þier fæ suoddan ad formerkia.

XXXI.

A A Þeim sama tijma/Seiger DROTTIN/Vil eg vera Gud allz Israels Hañ huggar
Slektis/z ꝥr skulu vera mitt Folk. So seiger DROTTEN/ Þad folk þa Herteknu
sm̃ epter er verded fyrir Suerdenu/ꝥ hefr fundet Nad i Eydemørkiñe/Is- Gydinga/ ad
rael fer burt til siñar Huildar. DROTTIN birtist mier a leingdar/Eg halda þm
hefe z alla tijma elskat þig/þar fyrer hefe eg ladad þig ad mier af skiærre vid Truna og
Myskũseme. Nu vel/ Eg vil byggia þig vppaptr/ so ad þu skt heita vpp Þolinmæde
bygd/Þu Jungfru Israel /þu skallt eñ nu fara med gledeligañ Bumbuslætt/ og vtgãga
i Dansen. Þu skallt planta Vijngarda aptur ad nyiu a Fiallbygdunum Samarie/Planta
mũu ꝥr z þar mz i Pijpur blæsa. Þuiad sa tijme mun eñ koma/ad Vardmeñerner a Ephra-
ims Fialle munu kalla/Tokum oss vpp/z førũ af stad/og lætum oss ganga vpp til Zion/til
DROTTENS Gudz vors.
Þuiad so seiger DROTTen/Kallid yfer Jacob mz Glede/z fagned yfer þui Høfdenu
B medal Heidingiaña/Kalled hatt/Hropet z seiget/ DROtten/Hialpa þu þijnu folke s̃ eptᵛ
er ordet i Israel. Sia þu/Eg vil flytia þa vt af Nordurlandenu/z eg vil samansafna þm
i fra Jardariñar enda/bæde Blindũ z Hølltum/Olettum z Sængar konũ/ so ad þeir skulu Deut. xxxij
koma hingad aptr mz miklũ Hopa fiølda. Þeir mũu koma Grætãde z bidiandi/ so vil eg þa Gen. xlviij
seigia þm leid/Eg vil leida þa j hia Vatzlækiunũ a slietta veigenum/ so ad þeir steyte sig
ei/ þuiad eg er Israels Fader/ og Ephraim er miñ Frumgieten Son.
Heyre þier hiner Heidnu ord DROTtins/ z kuñgiøred ꝥ i þm fiarlægu Eyiunũ/z sei
ged/Sa sm̃ i sundur dreift hefur Israel/hñ mun z eirnen samansafna hm̃ aptur/z hñ mun
vardueita hñ / so s̃ eirn Hirder sijna Hiørd. Þuiad DROTten mun frelsa Jacob/og leysa
hñ vt af hende hins Vollduga. Og ꝥr munu kõa/z Gledia sig a Hædunũ til Zion/z ꝥr mũu
saman flyckiast i Hopa til ꝥra Astgiafaña DROTttens/sm̃ er til Korns/ Vijns/Vidsmi-
ørs/zvngra Sauda og Nauta/so ad ꝥra Sæler/ munu vera lijka sem eirn votlendur vrtra
gardur/z skulu eigi meir angrader verda. Þa munu Meyiarnar glediast i Danzenum/þar
med æsku mennerner / og so hiner gømlu huer mz ødrũ. Þuiad eg vil snua ꝥra Sorg i gle-
de/z hugsuala þm z gledia þa eptʳ ꝥra Hørmungar. Og eg vil giøra Keñemañaña hiarta
C fullt af gledi/z mitt Folk skal hafa allzkonar nægd/af mijnum Astgiofum seiger DRotten. Math. ij
So seiger DROTten/Meñ heyra hrædeligt Op z beiskan Græt/a Hædunũ/Rachel Supra ij
grætur yfer Soñũ sijnũ/z vill eigi huggast læta yfer sijnu Børnum/ꝥt ꝥ er vtgiørt vm þau
Eñ so seiger DROTten/ Lat þijna Kueinan z græt/ z Tarafollen þiña Augna/ Þuiad
þitt Erfide skal vel launad verda/seiger DROTten. Þeir skulu og aptur koma af þui O-
uina Landenu. Og þiner epterkomendr hafa margs godz ad vænta/seigeir DROTten/þui
ad þijn Børn skulu koma aptur i ꝥtta Land.
Eg hefi vel heyrt hũnen ꝥ Ephraim klagᵛ sig/Þu hefr Agad mig/eg erz eirnen Agadur
so s̃ eirn Lijfadr Kalfr. Snu þu miʳ þa er mier snued/Þuiad þu DROtten ert miñ Gud. Lendum)
Þa er eg snerũst yferbætta eg mig/ Þuiad epter ꝥ eg tok ad giørast Forsiall/hiellt eg af a Ad lendũ at ha
Lendønum / ꝥt eg em til skammar vordeñ og stend riodur af Ouirdingu/Þuiad eg hlyt ad lij- llda/ er merke
da þær Hædũgar mins Vngdoms. Er Ephraim ei miñ dyrdarligur Son/og mitt elskuligt Sorgar og har
Barn? Þuiad eg miñunst eñ nu vel a ꝥ huad eg sagda til hãs/þar fyrer hneigist mitt hiar- mkuælis/so sm̃
ta til hñs suo ad eg hlyt hm̃ Myskunsamr ad vera/ seiger DROTTen. giøra iodsiukar
Ruim̃
D Reistu þier vpp Miñingᵛ teikn/settu vpp Sorgar merked/z set þitt hiarta a þa hinu trod

nu veigena/sm̃ eg hefe a geinget. Þu Israel Jungfru/snu þu aptur/snu þier aptur til þss-
ara þiña Stada. Huersu leinge þa villtu ganga þa Villuveigina/þu hin fra horfna Dott
uren? Þuiad DROtten mū skapa nockut nytt i Lādenu/ᵃ Kuiñan mū vmkringia Mañen.

So seiger DROTTIN Zebaoth Gud Israels/ad Meñ munu eñ tala þsse Ord ad
nyu j Lādinu Juda/z j þssū Stedū/þa ed eg mun snua þra Herleidingu/ DROTten hñ
Bleze þig/þu Riettlætesins Bwstadur/þu hid Heilaga Fiall/z Juda mz øllum sijnū stodū/
skal bwa þar jñe/þar mz eirnen Akurkarlar z þr sm̃ Hiardar giæta. Þuiad eg vil endurnæ
ra hinar þreyttu Sælernar/og sedia þær hinar Sorgbitnu Sæler/þar fyrer þa vaknadi eg
og leit vpp/z hafdi sofit so vært.

Sia þu/Sa tijme kemr seiger DROTTen/ad eg vil yfer sa Hwsit Israel z hwsit Ju- E
da/bæde mz Meñ z Fienad. Og lijka so sm̃ eg vakte yfer þeim/til ad afma/vpp ræta/af at
briota/Fordiarfa/z til at Plaga þa/so vil eg z vaka yfer þm til at vppbyggia þa z at grod
setia þa/ seiger DROTten. A þm sama tijma munu meñ og eigi meir seigia/ Fedur vorer
hafa eted þ beiska Vijnberid/og Barnaña teñur eru sliofar vordnar/helldur skal huer eirn
deya fyrer siña Misgiørda saker/ Og huer madur sem etur beiskt Vijnber/ hans Teñur þa
skulu Sliofgast.

Sia þu/sa tijme kemur/seiger DROTten/Þat eg vil giøra eiñ nyā Sattmala vid Is-
raels hws/z vid Hwsit Juda/Ecki so sm̃ sa Sattmalen var/sm̃ eg giørda vid Fedur þra/þa
ed eg tok þa vid Hønd/z leidde þa vt af Egiptalande/huern Sattmala þr hafa ecki halldit
og eg hlaut ad þuinga þa/seiger DROTten. Helldr skal þta vera sa Sattmalen sm̃ eg vil
giøra vid Israels hws/hier epter/seiger DROTten/Eg vil gefa mitt Løgmæl i þra Hiør
tu/z jn̄skrifa þ i þra Hugskot/Og þr sku vera mitt folk/ So vil eg vera þra Gud. Og ein
gen mun læra añaun/z ei eirn Brodureñ añañ/Seigiande/Þektu DROTten/helldr skulu
þr aller bæde Smaer z Storer þeckia mig seiger DROTten/þt eg vil fyregiefa þm þeirra
Misgiørning/og alldreigi meir i miñe leggia þra Synder.

So seiger DROTten/sa ed Solena giefr Deigenū til vpplysingar/z Tūglit z St- F
iornurn' epter þra gāge/ Nottiñe til vppbirtu/Hñ sm̃ hrærer siafar hafit so at þss Bylgiur
vpppiota/DROTTIN Zebaoth er hñs Nafn. Nær ed suoddan til skipan legst af fyrer
mier/seiger DROTTIN/ þa sk z eirnen aftakast Israels Sæde/so ad þad skal ecki meir
va eitt Folk fyrer mier æfinligaña. So seig' DROTTIN/ Nær ed mañ kañ ad mæla
Hjminen þar vppe/og ransaka Grunduøllen Jardariñar/þa vil eg z burt kasta øllu Isra-
els Sæde/fyrer allt þ sm̃ þr hafa giørt/seiger DROTTIN.

Sia þu/Sa tijme skal koma/seiger DROTTIN/ þ sa Staduren DROTTens
skal vppbygdur verda/i fra Turnenum Hananeels/allt til Hyrningar Portsins/og sa Mæ-
lestreinguren skal gānga vijdara vt hia þui hinu sama/allt jn̄ til Gareb hædar/ og snua sier
so til Gaath. Og allur sa Lijka dalureñ z Øskuñar mz øllum Akrenum/allt til Lækiarens
Kedron/allt jn̄ til þss Hornsins a Hesta Portenu mot Austrenu/þa skal vera DROttne hel-
gæt/so ad þad skal alldreige meir ofan rifed/elligar nidurbroted verda.

ᵃ Kuiña) Þetta vnderstā: da þr hiner Gömlu/vt af Christo og Mariu/þad Christus sie sa madr af Maria/vmkringdur/Þad er Gieten og Fæddur et cet.

Ebre. x Sattmæle þss nyia Testamntis

XXXII.

Zedechias

NEtta er þ orded sm̃ skiede til Jeremia af DROTTNE/ A þui Tiūda A- A
re Zedechia Konungsins Juda/ huert ad er hid Attanda Aar Nabugodo-
nosor. Þa la i kringum Jerusalem Herlidit Konungsens af Babilon/Enn
Propheten Jeremias la þa fiøtradr i Fordyrunum Myrkuastofuñar/ i hia
hwse Konūgsins Juda/þar ed Zedechias Konūguren Juda hafde læted jñe
lykia hñ/ z sagt/Huar fyrer Spaer þu z seiger/So seigir DROTTIN
Sia þu/Eg vil giefa þeñan stad i hendur Konungsins af Babilon/z hñ skal yferuiña hañ
og Zedechias Konunguren Juda skal ecki vmfluet gieta vr høndum þra Caldeis/ helldr
vil eg giefa hñ i hendur Konungsins af Babilon/so ad hñ skal tala Muñliga vid hñ/ og þ
hñ sk sia hñ mz Augum sijnū. Og hñ mun i burt flytia Zedechiam til Babilō/þar sk hañ z
vera þangad til ad eg vitia hñs/seiger DROTteñ/ Þui þo ad þier strijdet a moti þm Cal B
deis/þa skal þ þo ecki luckast ydr.

Supra xxi xxvij Jere. xxxvij xxxviij. xxxix

Og Jeremias sagde/Ord Drottens er skied til min/seigiādi Sia þu/ Hāameel som Sallū

Fodurbrodurs þins kemr til þin/og seiger/Kiære/ Kaup þu mijñ Akur i Anathoth. Þuiad
þu ert nanastur ættmadur til ad kaupa hñ. Og Hanameel Brodurson Fødur mins kom til
min/so sm̃ ꝥ DROTten hafde sagt/fyrer Fordyrnar Myrkua stofuñar/og sagde til mijn/ Hanameel
Kiære kaup þu miñ Akur i Anathoth/sm̃ liggur i Beniamin Lande/Þuiad þu hefur Erfda Leuit. xxv
rietten þar til/og þu ert hiñ nanaste/Kiære Kauptu hñ. Þa formerkta eg ad þad var ord Nun. xxvij
DROTtens/og eg keypta Akuren af Hanameel/Brodursyne Fødur mins i Anathoth/og xxxvi
vog honum vt Peninga Sió Syclos og Tiu Silfurpeninga. Og skrifade eitt Brief z In Ruth. iiij
siglade ꝥ/ og tok Vitnisburde þar til/og eg vog Peningana þar vti Metaskaalum. Og eg Þetta er giørt
tok ꝥ ed Insiglada Kaupbrefit til min/epter Løgũ z venuligũ hætte/z so eina opna vtskrift. til Huggunar
Og eg fieck ꝥ sama mitt Kaupbref Baruch syne Nerias sonar Mahasia/ ad hia veranda þm̃ Herteknu/
Hanameel mins Fodurs brodurs syne/z þm Vottũum s̃ stodu i Kaupbrefinu/z i naueru all Þat þr mundu
E ra þra Gydingaña s̃ biuggu hia Fordyrunũ Myrkua stofuñar. Og eg baud Baruch fyrer vissulega aptr
þra Augum/og sagde/So seiger DROTTen Zebaoth Gud Israels/ Tak þta Bref/þta koma
hid Insiglada Kaupbrefit/z þa hinu opnu Vtskriftina/z legg þau i eitt Leirkier/so ad þau
meige lengi varduueitast. Þuiad So seiger DROTTen Zebaoth Gud Israels/ Eñ skulu
meñ kaupa sier Hws/Akurlønd z Vijngarda i þssu Lande.

Og þa ed eg hafda afhendt Baruch syne Nerias þtta Kaupbref/Bad eg til DRO
Ttens z sagde/O DROTTeñ DROTTIN / Sia / Þu giørder Himen og Jørd fyr-
er þiñ hiñ mykla Krapt/ z fyrer þiñ vtriettan Armlegg/ z þar er eingen hlutur omøguligr Bæn Je-
fyrer þier. Þu sm̃ giører Myskunseme vid margar Þusunder/z endurgelldur Illsku Fedra remie
ña/i Barmen þra Barna epter þa/þu hiñ Mykle z hiñ Ofluge Gud/DROTTEN Ze- Gen. i
baoth er þitt Nafn/Mikill af Raade/ og Mattugur af Giørninge/ z þijn Augu standa o- Supra. x.
pen yfer øllum vegum Maňaňa sona/so ad þu gefur huerium epter siñe verkan/z epter A-
uextenum sijns Athæfis.

D Þu sm̃ giørder Takn z Stormerke i Egiptalande allt til þssa dags/ bæde vid Israel og Exodi. vij. viij.
adra meñ/og giørder þier eitt nafn/so sm̃ ꝥ er eñ nu þeñan dag. Og þu flutter þitt Folk Is
rael vt af Egiptalãde/fyre Takn z Stormerke/fyre eina Vollduga hond/fyre vtriettã Arm
legg/z fyrer storar Skielfingar/z gafst þm þtta Lãd/so s̃ ad þu hafder suared þra Forfedrũ
ad þu villder giefa þm eitt Land i hueriu ad flytur Miolk og Hunang. Og þa er þr komu
þar jñ z eignudust ꝥ/þa hlyddu þr ecki þiñe Raust/og geingu ecki helldr epter þinu Løgmaa
le/z þr yfergaafu allt ꝥ s̃ þu baudst þm at giøra/þar fyrer liestu z eirnen alla þssa Ogiæfu
koma yfer þa.

Sia þu/Þesse Stadur er bijlagdur allt vm kring/so ꝥ hñ skle yferuiñast/z vppgefin vda
i hendur þra Caldeis/sm̃ strijda a mote honũ mz Suerde/Hungri z Drepsott/og so sm̃ at þu
hefr sagdt so geingr ꝥ nu til/ꝥ sier þu sialfr. Og þu DROTTen DROTTIN seiger til
E min/Kaup þu Akur fyrer peninga og haf Votta þar vid/eñ Staduriñ skal þo vppgiefast i
hendur þra Caldeis.

Og ord DROTTENS ꝥ skiede til Jeremia/og sagdi/Sia þu/Eg DROTten er eiñ Supra xxxiij
Gud alls Holldz/Skyllde mier nockut omøguligt vera? Þar fyrer seiger DROTTIN so xxx
Sia þu/ Eg gief þeñan Stad i hendur Caldeis/og i hønd Nabugodonosor Konungsens af Jere. xix
Babilon/hñ skal yferuiña hñ/og þr Caldei sm̃ strijda a mote þssum Stad/ skulu koma hier
jñ og kueikia Elld i honum/ og breña hñ vpp/ z øll þau Hwsin ofan a huerra Ræfrum er
þr baaru Reykelsi fyrer Baal/og offrudu aňarligum Gudum Dryckiar offre/suo at þr reitte
mig til Reide.

Þuiad Israels Børn og Juda børn/hafa alla tijma þegar i fra þra æskualldri giørt ꝥ Huar fyrer
sm̃ mier lijkar jlla/z Israels syner hafa reitt mig til Reide mz sijnum handa verkum/ seiger Jerusalem. sie
DROTten. Þuiad þadan i fra ad þsse Stadur var vppbygdur/ hafa þr giørt mig Reidã þore) dd
og Heiptarfullan/allt til þssa dags/so ad eg hlyt i burt ad skwfa honũ fra minu Auglite/fyr
er allra Illgiørda saker Israels Barna z Juda Barna/sm̃ þr hafa giørt/ad þr reittu mig
til Reide. Sia/þr sialfer/þra Konũgar/Høfdingiar/Prestar/Prophetar/ z þr s̃ bwa i Ju
F da og Jerusalem/hafa snued Bakenu vid mier og ecki Andlitenu/ Þo ad eg liete alla tijma
keña þm/ villdu þr ecki heyra nie yferbæta sig. Þar mz settu þr sijnar Suiuirdingar i þad
Hwsit sm̃ af mier hafde Nafn/ Suo/ ad þr Saurgødu ꝥ. Og þr hafa vppbygt Hædern"
Baals i Ben Hiñomdal/so ad þr vpp brende þar Sõusijna z Dætr fyrer Molech/Huad eg
hafde ecke bodet þm/z ꝥ flo alldreigi i mitt Siñe/at þr skylldu giøra soddã Suiuirding/huar Jere. vij
mcd ad iiij Reg. ij

med ad þeir komu Juda suo til ad syndgast.
Og nu fyrer þss sama saker/talar DROTTIN Gud Israels so vm þennañ Stad/af
huerium þier seiged ad hñ skule fyrer Suerde/ Hungre og Drepsott yfergiefin verda i hendur
Eitt Hugg- unar Trausᵗ vt af Christi Rijke — Konungsins af Babilon/Sia þu/ Eg vil safna þm vr øllum Londũ sem eg hefe i burt kast
ad þm/i miñe mikille Reide & Grimd/& Omyskunseme/& eg vil flytia þa hingat aptr til þssa
Stadar/ suo ad þr skulu vgglauser bwa/ og þr skulu vera mitt Folk/ so vil eg og vera þrra
Ezech. xxxvi — Gud. Og eg vil giefa þm eitt samlũdat hiarta & Athæfi so ad þr sklu ottast mig alla sijna
lijfdaga/so ad ꝥ skle þm vel vegna & þra børnũ eptᵗ þa. Og eg vil giøra eirn eilijfã Satt
mala vidr þa/ so ad eg vil ei þui liña ad giøra þm til goda/ & eg vil giefa þm mijna hræd
slu i hiartad/so ad þr skulu ecki i burt vijkia fra mier. Og ꝥ skal vera min glede/ad eg meigi
þeim gott giøra/ og truligana vil eg grodsetia þa i þessu Lande/ af øllu Hiarta og af allre
Sælu.
Deut. xxx. Supra xxxi — Þuiad So seiger DROtten. Lijka sm ꝥ eg hefe alla þssa hina myklu Ogiæfu læted ko- G
ma yferr þtta Folk/so vil eg & læta allt gott koma yfer þa/ꝥ s eg hefe talad til þra/ & þar
skulu eñ nu kaupast Akrᵛ i þssu Lande/vm huert ad þier seiged/ꝥ skal i eyde liggia so at þar
skal huerke Folk nie Fienadr jñe vera/& ꝥ skal giefast i hendur þra Chaldeis. Þo skulu meñ
kaupa samt Akurlønd fyrer Peninga/ & ꝥ sama mz Brefũ Inciglum & Vitnum i Ben Ja
min Lande/& allt vm kring Jerusalem & i Stødunum Juda / j Stødunũ a Fiallbygdun i
Stødunũ i Dølunum/ & i þm Stødunũ mote Sudrenu/ þui eg vil snua þeirra Herleidingu
seiger DROTten.

XXXIII.

DEG Ord DROTTINS ꝥ skiede til Jeremiam i añad siñ/þa ed hñ var eñ
nu jñelycktur i Fordyrunum Myrkuastofuñar/ & sagde/So seiger DROT
Hofunar skielþing — ten/sm slijkt giører verkar & fram kuæmer/DROTten er hñs heite. Kalla A
þu til min þa vil eg suara þier/& eg vil kuñgiøra þier mikla og Merkeliga
hlute/sem þu veist ecki. Þuiad Suo seiger DROTTIN Gud Israels af
Hwsunum þssa Stadarins/ af hwsinu Konungsins Juda sm nidur er broten
ad giøra af Heruirke til varnar/ og af þm sm eru hier jñkomner til ad Strijda a mote þeim
Chaldeis/ so ad þr vppfylle þau hinu somu mz Dauda Likãe/hueria ꝥ eg vil i hel sla i miñe
Reide & Heiptargrimd/Þuiad eg hefe byrgt mina Asionu fyrer þssum Stad/ fyrer saker all-
ra þra Illgiørda.
Siaþu/Eg vil Græda þa & Heilbrigda giøra/og eg vil auglysa þeim þa Bænena vt af
Huggun Eitt agiætt Fyrerheit vt af Christo og hñs Rijke — Fridenum & Truskapnum. Þuiad eg vil snua Herleidinguñe Juda & Herleidinguñe Isra-
els/& eg vil vppbyggia þa so sm i fyrstuñe. Og eg vil hreinsa þa vt af øllum Misgiørdum/ B
medur huerium þr hafa syndgast a mote mier/ & eg vil fyrergiefa þm alla Misgiørninga/
medr hueriũ þr hafa afvega geingit & Misgiørt a mote miᵉ. Og ꝥ sk vera miᵉ eitt gilediligt
Nafn/Frægd & Forprijs a medal allra Heideña Þioda a Jørdu/nær ed þr fa ad heyra allt
Esa. xliij. — ꝥ hid goda s eg giøre þm/so ad sialfa þa mun furda ꝥ/ & ægia allur sa Goode/ og allur sa
Fridur sem eg vil giefa þeim.
Jere. xii. xxv — So seiger DROTTEN/i þssu Takmarke af hueriu þier seiged/Pad er i eyde/mz þui
ad þar er huerke Meñ nie Fienadr/i þm Stødunũ Juda/& þm Strætunũ til Jerusalem(s
so eru i eyde løgd/ad þar er ecki Folk neitt edur Borgar meñ nie Fienadr jñe)þa sklu þo sat
þar jñe heyrast aptr Hliomuren af Glediñe & Vnadsemdiñe Raustem Brwdgũans & Brwd
ariñar/og so þra Raust sm seigia/Þacke þier DROttne Zebaoth/ ꝥ hñ er so Nadarsam-
ligur/& ꝥ hñ giører eilijfligana til gooda/og þra sm færa Þacklætis offur i Husit DROT
tens/Þuiad eg vil snua Herleidinguñe Landsins/lijka sm ꝥ i fyrstuñe seiger DROtten.
So seiger DROtten Zebaoth/I þssum Stad sm so er i Eyde ad þar er huerke Meñ
Fyrerheit — nie Fienadur jñe/& j øllum hñs Stødum þa skulu þar eñ nu vera Hws þra Hiardargeym-
slu maña sm Hiørduñe fædslu giefa/bæde i þm Stødunum a Fiallbygdunũ/& i þm Stødu- C
Jere. xxiii — num i þm Dølunum/og i Stødunũ mote Sudrinu j. Ben Jamin Land eign/ & allt vm krig
Jerusalem/ & j þm Stødunum Juda/ad þar skulu eñ nu aptur Hiarder ganga/taldar vt &
jñ seiger DROTTIN.
Sia þu/Sa tijme kemr seigir DROTTEN/Ad eg vil vppuekia ꝥ Nadareñar Ord/
huert ad

hűt ad eg hefi talad til Hwsins Jsrael ꝛ til Hwsins Juda. A þm sømű Døgű ꝛ a þm sama
tijma vil eg lata Dauid vppreña eirn Riettlætisins Kuist/ ꝛ hñ skal vera eirn Konungur sm̄
vel skal Stiorna/ ꝛ hñ skal vpphefia Domen ꝛ Riettuijsina a Jørdu. A þm tijma skal Juda
holpen vera ꝛ Jerusalem bwa vgglaust/ ꝛ þr munu kalla hañ/ DROTTJN sem er vort
Riettlæte. Þuiad so seiger DRotten/ Þad skal alldreigi bresta ad þar skule eigi eirn af Da- ij Reg. vij
uid sitia a þm Stolenum hwsins Jsrael. Lijka so skal þ alldreigi bresta at þar skule ei vera
Keñemeñ ꝛ Leuitar fyrer mier/ ſ offra Breñeforner ꝛ vpptendra Mataroffred/ ꝛ slatra þm
Fornfæringum eilijfligana.

D Og ord DROTtens þ skiedi til Jeremiã og sagde/ Suo seiger DROTten/ Nær ed Gen. viij
minn Sattmale tekr til ad þriota vid Dag ꝛ Nott/ so ad þar ode et leingr Dagr ꝛ Nott a sij
num tijma/ Eins lijka so þa skal miñ Sattmale þriota vid miñ þion Dauid/ so ad hñ hafe
ecki eirn Son til Konungs a sijnum Stole/ ꝛ mz þm Leuitunű ꝛ Prestunű minum Þienurű Gen. xxv
Lijka so sm̄ mañ kañ ecki ad telia þ Himneska Herlided/ eigi helldr ad mæla þañ Sandiñ vid xxxij
Siafarhafid/ eins suo vil eg fiølga Sæded Dauidz mins Þienara/ og þeirra Leuitanna sem a
mier þiona. Kasta) Þad er þeir

Og ord DROTTJNS skiede til Jeremiam/ og sagde/ Hefur þu askynia vorded huad koma polkenu
þtta Folk talar og seiger? Ad DROTten hafe i burt kastad þm tueimr Kynkuijslűum/ sem tyl vantruar
hñ hefur vtualed/ ꝛ a Lasta so mitt Folk/ Lijka sm̄ ad skyllde þad ecki meir vera mitt Folk. og Epasemdar
So seiger DROTTJN/ Helld eg ecki miñ Sattmaala vid Dag ꝛ Nott/ ꝛ þa skickunena
Himens ꝛ Jardariñr. Þa vil eg ꝛ eirnẽ burt kasta Sædenu Jacobs ꝛ Dauidz mins þiena-
ra/ so ad eg take þa ecki vt af þra Sæde/ sm̄ stiorna skulu yfer Sæded Abrahams Jsaacs ꝛ
Jacobs. Þuiat eg vil snua þra Herleidingu ꝛ þm Myskunsamur vera.

XXXIIII.

A ÞEtta er þ Orded sm̄ skiede af DROTtne til Jeremiam// þa ed Nabugo- Jere. xxxix
donosor Konűguren af Babilon/ mz øllu sijnu Herlide og øllum þm Kőga iiij Reg. xxv
Rijkium a Jørdu sm̄ vnder hñs Vallde voru/ og øllu folke/ Bardest a mote Supra xxv
Jerusalem ꝛ øllum heñar stødű/ og sagde/ So seiger DROTten Gud Js- xxxij.
raels/ Gack hiedan/ og tala vid Zedechiam Konungin Juda/ ꝛ seig þu hm̄
/ So seiger DROTTJN/ Sia þu/ eg vil giefa þennan Stad i Hendur
Konűgsins af Babilon/ og hñ skal vppbreña hñ mz Ellde. Og þu skallt ecki vmfluet giefa
fra hñs Høndum/ helldr skalltu gripen verda ꝛ giefin vera i hñs hønd/ so ad þu skallt sia hñ
mz Augunum/ ꝛ hñs Muñur skal tala vid þiñ Muñ/ og koma so til Babilon.

So heyr þu þo Zedechia Konguren Juda ord DROTTEns/ So seiger DROT- Zedechias
TJN vm þig/ eigi skalltu Lijflaten verda mz Suerde/ helldur skalltu i Fride deyia. Og so
B sm̄ þr hafa kyndt Bælelld yfer þijnum forfedrum hinum fyrre Konungunum sm̄ fyrer þier
hafa verid/ so skulu þr ꝛ eirnin kynda Baal yfer þier ꝛ harma þig/ Oho Herra/ Þuiat eg he
fe þat sagt/ seiger DROTTEN/ Og Jeremias Prophete talade øll þsse ord til Zedechia
Kongsins Juda/ i Jerusalem/ þa þegar ed Herlid Konungsens af Babilon tok ad Beriast Lachis
mot Jerusalem/ og a mote øllum yfer blijfande Stødum i Juda/ ſ var a mote Lachis ꝛ Ase Aseka
ka/ þt þsser voru eñ epter a medal þra Stadaña Juda/ so ſ þr hiner sterku Staderner.

Þetta er þ Ord sm̄ skiede af DROTtne til Jeremia/ epter þ ed Konunguren Zedechi
as hafde giørt eiñ Sattmala vid allt Folked i Jerusalem/ til at kuñgiøra eitt Frelsűar Aar
so at huer skyllde giefa siñ Þræl og huer sijna Ambatt frialsa/ sm̄ hañ var Ebraiscur og hun Exo. xxi
Ebresk/ so ad eingẽ Gydingr skyllde hallda añañ fyrer eignar þræl a medal þra sialfra. Þa Leuit. xxv
hlyddu aller Høfdingiarner/ og allt Folket sm̄ vnder høfdu geinget suoddann Sattmaala/ ad Deut. xv
huer skyllde giefa siñ Þræl lausan ꝛ Ambatt/ ꝛ hallda þa ei meir fyrer eignar Þræla/ ꝛ þr
gafu þa lausa. Eñ þar eptera toku þr sig aptur/ ꝛ heimtu til sijn þa Þienarana ꝛ Þion-
ustu Konurnar aptur/ sm̄ þr høfdu Frialsa giefit/ ꝛ þuingudu þa so til / ad þr hlutu ad vera
C Þrælar ꝛ Ambatter.

Þa skiede Ord DROTTJNS til Jeremia af DROTTNE/ og sagde/ Suo seiger
DROTTJN Gud Jsraels/ Eg giørde eirn Sattmaala vid Fedr ydar þañ tijd eg vtleidda
þa af Egiptalande/ af þui Þrældoms hwsi/ og eg sagde/ Nær ed Siø Aar eru vmliden/ þa

skyllde

þa ſkyllde huer lꝏta ſiñ Brodur frialſan fra ſier/ſm̄ vꝏre Ebreſkꝛ/⁊ hefde ſellt ſig honū/og
þionat i Sex Aar. Eñ ydrer Fedur hlyddu mier ecki/⁊ hneigdu ecki ſijn Eyru þar ad. Suo
hafe þier og eirnen ſnued ydur i dag/og giørdut þ mier vel þocknadiſt/þ þier lietut boda eitt
Frelſunar Aar/huer vid ſiñ Naunga/og giørdut vm þ eirn Sattmꝏla fyrer mier/i þui hu-
ſinu ſm̄ ad nefnt er epter minu nafne. Eñ þier kølludut þ aptur ⁊ vanhelgudut mitt Nafn/
og huer heimte ſiñ Þionuſtu mañ og Þionuſtu konu aptꝛ/ ſm̄ þier høfdut frialſa giefit/ ſuo
ad huer ſkyllde rꝏda ſialfum ſier/⁊ þier Kuget þa nu aptur/ſuo ad þeir hliota ad vera ydrer
Þrꝏlar ⁊ Ambꝏtter.

Þar fyrer ſeiger DROTTJN ſo/ þier hlyded mier ecki ſo ad þier vthropet eitt frel D
ſunar Aar/hū ſijnū Brodꝛ ⁊ ſijnū Naunga/ Sia þu/ ſo vthropa eg(ſeiger DROtten)ydꝛ
eitt Frelſunar Aar/til Suerdſins/til Drepſottariñar/til Hūgurſins/ og eg vil ecke lꝏta ydꝛ
blijfa i neinu Konga rijke a Jørdu. Og eg vil giøra þtta Folk ſm̄ yfertredur miñ Sattmꝏ-
la/og helldꝛ ecki þau Sattmꝏla orden ſm̄ þier giørdut fyrer mier/ Lijka ſo ſem þañ Kalf-
en huern ed þr ſundur ſkiptu i tuo Stycke/ ⁊ eru ſo geingner a millum þra beggia ſtyckiañ.a
ſm̄ eru Høfdingiarner i Juda/Høfdingiarner i Jeruſalem/Hirdſueinarner/ Preſtarner/og
allt folked i Landenu/ſm̄ geingner eru a millum þra ſtyckiaña a Kalfſins. Og eg vil gefa
þa i ſiña Ouina hendur/⁊ i þra hendur ſm̄ ſꝏkia epter þra Lijfe/ ſo at þra Likāer ſklu Fug-
lunum vnder Himnenum/⁊ Dyrunū a Jørduñe ad ꝏtu verda.

a Kalfſins) Þad hefur verit ein Vijſa til ſtadfeſtingar Merkis Sattmꝏlās/og Gudz Offre til ꝏru/ og eitt ſañnda Merke Jere. xxxvij.

Og Zedechiam Konungeñ Juda og hñs Høfdingia vil eg giefa i þra Ouina hendꝛ/ E
og þra ſm̄ ſꝏkia epter þra Lijfe/og þui Herlidenu Kōgſins af Babilō/þ ſm̄ nu er j burt drei-
ged fra ydur. Þuiad ſia þu/ Eg vil bioda þeim (ſeiger DROTTJN)og eg vil flytia þa
hingat aptur fyrer þeñan Stad/og þr ſkulu ſtrijda a mote honum ⁊ yferuiña hñ /og breña
hñ vpp mz Ellde/og eg vil foreyda Stødunū Juda/ſuo at eingen ſkal bua þar leingꝛ.

XXXV.

Joachim

NEtta er þ ord ſm̄ ſkiede af DROTtne til Jeremia/a døgū Joachim So-
nar Joſia Konungſins Juda/og ſagde/Gack þu i Rechabitis hwſ/og tala A
vid þa/ og leid þa i hus DROTTENS/ j eina Capellu/ og ſkeink þm
Vijn. Þa tok eg Jaſania ſon Jeremia/ ſonar Habazinia/mz hñs Brꝏd-
rum ⁊ øllum hñs Sonum/⁊ mz giøruøllu hwſi Rechabitis/ ⁊ leidde þa iñ j
Hws DROTTens/i þa Capellūa Hanā ſona Sōar Jegdalia/ þſſ Gudz
mans/huer ad er i hia Capelluñe þra Høfdingiaña/ fyrer ofan Capelluna Maeſeia ſonar
Sallum Dyrauørdſins.

Rechabiter iiii Reg. x

Og eg ſette fyrer þa ſonu af Rechabitis huſi Staup og Skꝏler fullar af Vijne/ Og eg
ſagde til þra/Drecket Vijn/Eñ þr ſuørudu/Vier dreckum ecki Vijn/Þuiad Jonadab Fad'
vor ſonur Rechabs hefur bodet oſſ og ſagt/ Þier og ydar Børn ſkulu alldreige drecka neitt
Vijn/og vppbyggia eingen hus/ og øngu Kornſꝏde ſꝏ og øngua Vijngarda grodſetia/eige
helldꝛ hafa/Eñ þier ſkulud bwa i Tialldbwdum alla ydar Lijfdaga/ ſo ad þier ſkulut leinge
lifa/i þui Landenu þar ed þier iñe ganget. B

Sidur þeirra Rechabitis Deut. xxix.

So hlydum vier nu ꝥre Rauſtiñe Fødurs vors Jonadab ſonar Rechab/ j øllu þui
ſm̄ hñ hefur boded oſſ/ ſo ad vier dreckum ecke neitt Vijn vm vora daga/ Huerke vier nie vo
rar Hwsfreyiur Syner eda Dꝏtur/og vier vppbyggium ecki helldꝛ nein Hws ad bwa i/Og
vier høfum huerke Vijngarda/eigi Akurlønd nie Kornſꝏde/helldur buum vier i Tialldbw-
dum/og hlydum þui ⁊ gierū allt þ ſem Fader vor Jonadab hefur bodet oſſ. Eñ þa ed Nabu C
godcnoſor Konunguren af Babilon dro hingad vppi Landed/ſøgdū vier/ Komed ⁊ lꝏtum oſſ
fara til Jeruſalem/vndan Herlide þra Chaldeis/⁊ hiña Syrlendſku/Og høfū ſo ſijdan ved
i Jeruſalem.

Þa ſkiede ord DROTTJNS til Jeremiam og ſagde So ſeiger DROTTJN Zeb-
aoth Gud Jſraels/Gack burt og ſeig til þra i Juda ⁊ til Borgarmañaña i Jeruſalē/Vilie
þier ecki yferbꝏta ydur ſo ad þier hlyded mijnu orde? ſeigeir DROTten. Orden Jonadab
ſonar Rechab verda hallden ſm̄ hñ baud Bornum ſijnum/ad þau ſkylldu ecki drecka Vijn/
⁊ þau drecka ecke Vijn allt til þſſa dags/af þui ad þau hlyda ſijns Fødurs bode.Eñ eg hefe
alla tijma lꝏted Predika fyrer ydꝛ/þo hlydit þier mier ecki. So hefe eg ⁊ alla tijma ſent til

ydar / alla

ydar alla mina þienara Prophetāa/ ⁊ læted seigia/ snued ydꝛ hū i fra sijnu vondu Athæfe/ ⁊
yferbæted yduarn lifnad/ ⁊ epter fylged ecki añarligum Gudū/ til þſſ ad þiona þm/ þa skulu
þier blijfa i Landenu/ hūt ad eg hefe giefit ydꝛ ⁊ ydʳ Forfedrū. Enn þier villdut eigi hneigia
ydar eyru þar at/ eigi helldꝛ hlyda mier. Eñ þr syner Jonadab sonar Rechab hafa þo hall
det sijns Fødurs bodord s̄ hñ baud þm/ Eñ þta Folk hlyder mier ecki.
D Þar fyrer þa seiger so DROTTJN Gud Zebaoth ⁊ Gud Jsraels/ Sia þu/ Eg vil la
ta koma yfer Juda/ ⁊ yfer alla Borgarmeñ i Jerusalem/ alla þa Ogiæfu sem eg hefe talat
a mote þm/ af þui/ ad eg talade til þra/ ⁊ þr villdu ecki heyra mier/ Eg kallade ⁊ þr villdu
ecki Suara mier.
Og Jeremias sagde til hwsins þra Rechabitis/ So seiger DROTTEN Zebaoth Gud
Jsraels/ Fyrer ꝥ ad þier hlyddut bode ydar Fødurs Jonadab/ ⁊ halldet so alla hñs skipan/ og
giørdut allt ꝥ sm̄ hñ baud ydur/ Þar fyrer þa seiger DROTten Zebaoth/ Gud Jsraels so/
Þad sk alldreige bresta Jonadab son Rechab ad sk þar einatt ein hū vt af hñs standa fyrʳ
mier.

XXXVI

A I Þui fiorda Arenu Joakim sonar Josia/ Köungsins Juda/ skiede þtta ord Joachim
til Jeremia af DROTTNJ/ ⁊ sagde/ Tak eina Bok ⁊ skrifa þar i alla
þa ordrædu sm̄ eg hefe talat til þin/ yfer Jsrael yfer Juda/ ⁊ yfer øllu Fol-
ke/ j fra þeim tijma eg talade fyrst vid þig/ sem er j fra tijd Josia/
allt til þſſa dags. Ef skie mætte ad husit Juda nær ed þr heyra alla þa
Ogiæfu sm̄ eg hugda ad giøra þm/ ad þr mune þa snua sier/ huer fra sijnu
vondu Athæfi/ ad eg mætta so fyrergiefa þm þeirra Misgiørninga.
Þa kallade Jeremias a Baruch Neria son. Sa hinn same Baruch skrifade i eina Baruch
Bok/ af Muñe Jeremia/ alla þa Ordrædu DROTTens sm̄ hñ hafde talad vid hñ. Og
Jeremias skipade Baruch/ og sagde/ Eg er jñe byrgdur/ so ad eg kann ecki ad ganga i Hws
DROTTENS. Eñ gack þu þangat/ ⁊ les þſſa Bok i hueria þu hefꝛ skrifad þa ord
rædu DROTTJNS af minū Muñe/ fyrer Folkenu i hwsi DROTTENS a Føstu
B deigenum/ ⁊ þu skallt lesa hana fyrer Eyrum allz Juda/ s̄ hingat jñ koma vt af sijnū stødū.
Ef ad so mætte skie ad þr villdu Lijtelæta sig fyrer DROTTNJ mz Bæna akalle/ og snua
sier sierhū i burt fra sijnu vondu Athæfi. Þuiad su Reiden ⁊ Grimden er mikel s̄ DROtten
hefur vmtalat i giegn þſſu folke. Og Baruch Neria son giørde allt ꝥ sm̄ Propheten Jere-
mias baud honum/ Suo ad hañ las þa Ordræduna DROTTENS af Bokinne/ i Hwsi
DROTTJNS.
Eñ so bar til a þui fimta Arenu Joakim sonar Josia/ Konungsins Juda/ i þm Niunda
Manade/ ꝥ bodut var ein Fasta fyrer DROTtne øllu Folke til Jerusalē/ ⁊ øllu þui Fol-
ke sm̄ kom til Jerusalem/ vt af Stødunum Juda. Og Baruch las þa ordrædūa Jeremias
vr Bokiñe i Hwse DROTTens/ i Capellu Gemaria sonar Saphan/ Cantzilerans/ i þm
hinum efre Fordyrum/ fyrer þui nyia Portenu a Hwsi DROTTENS/ fyrer øllu Folke-
nu.
C Þa ed Michaia sonur Gemaria sonar Saphan heyrde nu øll ord DROttens vr Boke
ñe/ þa gieck hñ ofan i Konungsins Gard i Cantzelerās Hws/ og sia þu/ Ad þar sætu aller
Høfdingiarner/ Elisama Cantzelier/ Delaia sonur Semaia/ Elnathan Achbor son/ Gema
ria Saphan son/ ⁊ Zedechia Hanania son mz øllum Høfdingiunū. Og Michaia kuñgiør-
de þm alla þa rædu/ sm̄ hñ hafde heyrt suo sm̄ ꝥ ad Baruch las af Bokinne fyrer Folksins
Eyrum.
Þa sendu aller Høfdingiarner Judi son Nathania/ sonar Selemia/ Sonar Chusi epter
Baruch/ ⁊ lietu seigia hm̄/ Tak þu Bokena mz þier af huerre þu hefur lesit fyrer Folkenu/
og kom so hingad. Og Baruch Neria son tok Bokena mz sier/ ⁊ kom til þra. Og þr søgdu
til hñs set þig nidur ⁊ les so ad vier heyrum ꝥ. Og Baruch las hana fyrer þra Eyrū. Og
er þr heyrdu alla þa rædu skielfdust þr vid ꝥ/ eirn mz ødrū/ ⁊ søgdu til Baruch/ Vier vilium
kuñgiøra Konunginum alla þſſa rædu/ ⁊ þr spurdu Baruch at/ Seig þu oſſ huernen at þu
hefur skrifat alla þſſa rædu/ vt af hñs Muñe/ Baruch sagde til þra/ Hñ las alla þſſa Rædu
fyrer mier mz sijnum Muñe/ ⁊ eg skrifade hāa mz Bleke j Bokina.
D Þa søgdu Høfdingiarner til Baruch/ Gack burt ⁊ geym þig med Jeremia/ suo ad eingen

vite huar

vite huar þid erud. Eñ þr geingu burt til Konungsins i Fordyrnar/ ꝛ lietu Bokena vera i
Herberge Eliſama Cantzelierans/ ꝛ ſøgdu Kongenum alla þſſa Rædu/ þa ſende Konguren
Judi burt/ad ſækia Bokena/hñ tok hãa af Herberge Eliſama Cantzelierans. Og Judi las
hana fyrer Konungenū og fyrer øllum Høfdingiũum ſm̃ ſtodu hia Konungenū. Eñ Kong
uren ſat i Vetrar Salnum fyrer Skorſteinenum a þm nĩūda Manade.

Jeremie Bok verdur Brend — Eñ ſm̃ Judi hafde leſit þriu eda Fiøgꝛ blød/ þa ſkar hñ þau i burt mꝫ Skrifhnĳfe/ꝛ
kaſtade þm a Elldenn ſm̃ var fyrer Skorſteinunū/þãgat til ad Bokē var øll vpp Brend i Ell
de. Og ongum bløſkrade vid þtta/nie i ſundur reif ſĳn Klæde/huorke Konungureñ nie hñs
Þienarar/þo ad þr heyrde alla þſſa rædu. Eñ þo ad Elnathan/Delaia/ꝛ Gemaria Badu
Konungen ad hñ villde eigi Breña Bokena/eñ hñ hlydde þm ecki. Þar til mꝫ baud Konūg- E
uren Jerahmeel ſyne Hamelech/og Seraia ſyne Aſriel ꝛ Selamia ſyne Abdeel/ad þr ſkyll-
du grĳpa Baruch Skrifarañ/ꝛ Jeremiam Prophetan/eñ DROTten hafde fordad þm.

Þa ſkicde ord DROTtens til Jeremia/epter þ ed Konūgurē hafde læted breña Bo-
kena/og þa Ordræduna ſm̃ Baruch hafde ſkrifad epter Muñe Jeremias ꝛ ſagde/Tak þier
eina adra Bok aptꝛ/ꝛ ſkrifa alla þa hinu fyrre ordræduna þar i ſ̄ ſtod j þre hiñe fyrre Bok-
iñe/hŭia ed Joachim Konūguren Juda hafde vppbrent. Og ſeig ſo af Joachim Konūgenū
Juda/So ſeig' DROtten/ Þu vppbrender þa bokena/ꝛ ſagdir/Hu' fyrer ſkrifader þu þar
jñe/Þad Konguren af Babilon ſkyllde koma ꝛ fordiarfa þtta Land/ og giøra þ ſuo ad þar
ſkyllde huerke Folk nie Fienadur meir jñe vera?

Þar fyrer ſeiger DROTten af Joachim Konungenum Juda/Þar ſkal eingen vt af F
hñs Sæde ſitia vppa Davidz Stole/ ꝛ hñs Lĳkame ſkal liggia vtkaſtadnr a Dagen i Hita-
num/ og a Nottuñe i Kuldanum. Og eg vil vitia hñs Heim/ ꝛ hñs Sædis ꝛ hñs Þie-
nara/fyrer þra Miſgiorda ſaker/ꝛ eg vil læta allkyns Ogiæfu koma yfer þa/ ꝛ yfer Borg
armeñina i Jeruſalem/og yfer þa i Juda/ſo ſm̃ þ eg hefe ſagt þeim/og þo ad þeir Hlyddu
mier ecke.

Þa tok Jeremias adra Bok/ ꝛ fieck hana Baruch ſyne Nerie Skrifaranum/ hñ ſkrifa-
de þar epter Muñe Jeremia/alla þa ordrædu ſm̃ ſtod i hiñe Bokiñe/þa ſ̄ Joachim Konung
uren Juda hafde i Ellde breña lætit/ ꝛ vmfram þa hinu ſømu/ þa var þar eñ myklu meire
ræda eñ þ i hiñe var.

XXXVII. C.C.C.VII

Zedechias — OG Zedechias Joſia ſon/ vard Konūgur i ſtadin Jechania Joachim ſonar/þt A
Nabugodonoſor Konunguren af Babilon giørde hñ ad Konunge i Landenu
Juda. Eñ hñ ꝛ hñs Þienarar/ꝛ Folked i Landenu/ hlyddu ecki orde DRO
Ttens/þui ſm̃ hñ talade fyrer Jeremiam Propheta.

Eñ þo ſende Kōguren Zedechias Juchal ſon Selemia/ꝛ Sephania Son
Maeſeia þñ Keñemañ til Prophetans Jeremia/og liet ſeigia honū/Bid þu
DROTTJN Gud vorn fyrer oſſ. Þuiad Jeremias gieck þa vt ꝛ jñ a medal Folkſins/ ꝛ
eingen ſette hñ i neitt Vardhalld. So var og þ Herlided Pharaonis vtdreiged af Egipta-
lande/ꝛ þr Chaldei ſm̃ þar lau fyrer Jeruſalem/þañ tĳd þr heyrdu ſoddan Rykte/þa drogu
þr i burt fra Jeruſalem.

Og ord DROTTJNS ſkiede til Jeremia Propheta/ og ſagde/ Suo ſeiger DROT- B
TJN Gud Iſraels Seiget til Konungſins Juda ſm̃ ſende ydur til mĳn til ad ſpyria mig at
Sia þu/Þad Herlided Pharaonis ſ̄ vt dreiged er at kōa ydꝛ til hialpar/ ſk fara heim ap-
tur i Egiptaland/ꝛ þr Chaldei ſku aptur koma ꝛ ſtrĳda mote þſſū Stad/ ꝛ yferuiña hñ/og
breña hñ vpp mꝫ Ellde. Þar fyrer ſeiger DROTten ſo/ Tæket ecki Sæler ydrar/ þar þier
hugxid ſo/þ þr Chaldei mūu i burt draga fra oſſ/Þeir mūu ei i burt draga. Og þo at þier i
Hel ſlægud allt þtta Herlid þra Chaldeis ſ̄ ſtrĳder a mote ydꝛ/ꝛ nockrer ydr' yrde ſær' þar vt
af/þa mundu þeir þo taka ſig vpp huer vr ſĳnu Landtiallde/og breña vpp þennan Stad mꝫ
Ellde.

Eñ ſm̃ þ Herfolked þra Chaldeis var nu i burt dreiged fra Jeruſalem/ vegna Herlidſins C
Pharaonis/gieck Jeremias af Jeruſalem/og villde ganga i Ben Jamin land/ til ad hlut-
Jeria — ſkipta þar Akur lende a medal Folkſins. Og þa ed hñ kom i Ben Jamins port/þa var þar
ſettur til Dyra vørds ſa ſm̃ ed hiet Jeria ſonꝛ Selemia/ſonar Hanania/hñ tok Jeremiã Pro-
pheta hønd

pheta høndum/ꝛ sagde/Þu villt flyia til Þra Chaldeis/Jeremias suarade/Pad er ecke satt/
Eg vil ei flyia til Þra Chaldeis/ Ein Jeria villde ecki hlyda hm̄/ helldꝛ greip hn̄ Jeremiam ꝛ
leidde hn̄ til Høfdingiañ/Og Høfdingiarner reiddust vid Jeremiam/og lietu sla hn̄/og kø-
studu hm̄ i Myrkuastofu i hwsi Jonatan Skrifara/ hn̄ settu ꝧ til ad vera Vørd Myrkua Jeremias
stofuñar. So gieck Jeremias siþā leingi j Dyplytzuñe ꝛ i Fiøtrunū/ ꝛ lꝏ par lāga tijma. fleigeñ og i
D Og Konūguren Zedechias sende þangat og liet sækia hn̄/og spurdi hn̄ heimugliga at þangelsi settur
i sijnu Herberge/ꝛ sagde/Er þar eñ ecki eitt ord af DROTtne fyrer høndum? Jeremias
sagde/Ja/Þuiad þu munt giefin verda i hendꝛ Konungsens af Babilō. Og Jeremias sag Jere. xxviii
de til Konūgsins Zedechia/Huad hefe eg Misgiørt a mote þier/ ꝛ a mote þinum Þienurū/
og a mote þssu Folke/ad ꝧ hafa kastad mier i Myrkuastofu? Huar eru nu ydrer Prophe-
tar sm̄ Spꝏdu ydur/ꝛ søgdu/Konūguren af Babilō mun ecke koma yfer ydur/nie yfer þtta
Land? Og heyr mig nu miñ Herra Konungur/ꝛ lꝏt mina Bæn duga fyrer þier/ ꝛ lꝏt ecke
hafa mig i burt aptur j þ Hwsit Jonatan skrifara/so ad eg deyie þar ecki. Þa skipade Kōu-
guren Zedechias ad ꝧ skylldu geyma Jeremiam i Fordyrunum Myrkuastofuñar/ꝛ liet ge-
fe honū huern dag eitt lijted Braud af Bakarastrætenu/þangat til ad allt Brauded i Stad
num var vpp eted/Suo bleif Jeremias i Fordyrunū Myrkuastofuñar.

XXXVIII.

OG er Saphatia Mathan son/ꝛ Gedalia Pashur son / ꝛ Juchal Selemias Supra xxviii.
A son/og Pashur Malcchia son heyrdu þa Rædu sm̄ Jeremias talade til alls xxix
Folksins/seigiande/So seiger DROTTIN /Huer hn̄ blijfur i þssū Stad
sa skal deyia fyrer Suerde Hungre ꝛ Drepsott/Eñ huer hañ geingur vt til Supra xxi
Þra Chaldeis/sa mū lijfe hallda/ꝛ sijnu Lijfe þar i fra biarga s̄ ødru Hersā xxvij
ge. Þuiad So seiger DROTten/Þesse Stadur skal yfergiefiñ verda/ þui
Herlide Konungsins af Babilon ꝛ ꝧ skulu viña hañ.
Þa søgdu Høfdingiarner til Konungsins/Lꝏttu lijflata þañ mañ/ Þuiad med suoddan
hætte þa frasnyr hn̄ Strijdꝛ folkenu/þui sm̄ ad eñ nu er epter i þssū Stad Jafnuel eirnē øllu
ødru Folkenu/mz þui ad hn̄ seiger suoddan ord til ꝧra. Þuiad sa madur fer eigi þss a leit sm̄
til Fridar heyrer þssu Folke/Helldꝛ hins sm̄ til Ogiæfuñar horfer. Konunguren Zedechias Jeremias
sagde/Siaed/hn̄ er i ydar hondum/Þuiat Konungureñ lætur ecki neitt a mote ydur/ Þa to- verdur i Dy-
B ku ꝧ Jeremiam/og køstudu honum i Dyplytzuna Malachie sonar Hamelech/ sm̄ var i For plitzu kastadꝛ
dyrū Myrkuastofuñar/ꝛ lietu hn̄ ofan sijga mz Reipum i Dyplytzuna/ þar sm̄ ecki neitt var
Vatn/vtan Leirbleyta/ og Jeremias sꝏck nidur i Leirbleytuna.
Eñ sm̄ Ebedmelech Blalendski eirn Hirdsueirn i Kongsins Garde/heyrde ad ꝧ høf-
du kastad Jeremia i Dyplytzuna/og Konguren sat þañ sama tijma i BenJamins Porte/ Ebedmelech
Þa gieck Ebedmelech vr Konungsins Garde/ꝛ talade til Konungsins/ ꝛ sagde/Miñ Herra Jerem. xxxix
Konūgur/Þeir meñ hafa jlla giørt vid Jeremiam Propheta/sm̄ hafa kastat honū i Dyplyt
zuna þar ed hn̄ hlytur af Hungre ad deyia/Þuiad hier er ei neitt meira Braud til i Stadnū.
Þa skipade Konūguren Ebedmelech Blaamañe/ꝛ sagde/Tak Þriatijge meñ mz þi[er]
af þssum/ꝛ drag Jeremiam Propheta vpp vr Dyplytzuñe/adꝛ eñ hn̄ deyr þar. Og Ebedme-
lech tok Meñena mz sier/ꝛ gieck jñ i Konūgsins Hws þ[ar] nidꝛ vnder sm̄ Fichirdsluñar voru/ꝛ
tok þar gamla sundur rifna ꝛ vtslitna Klwta/ꝛ liet þa i einum Streing ofan i Dyplytzuna
til Jeremia. Og Ebedmelech Blamadur sagde til Jeremiam/ Lꝏt þssa gamla sundur rifna
C vtslitna Klwta vnder þijna Armlegge kringum streingen/ꝛ Jeremias giørde so. Og ꝧ dro
gu Jeremiam vpp vr Dyplytzuñe mz Togenu/ Og Jeremias var suo sijdan i Fordyrunum
Myrkuastofuñar.
Og Konunguren Zedechias sende þangat og heimte Jeremiam Propheta til sijn/vnder
þañ hiñ þridia jñgangen a huse DROTTens. Og Konunguren sagde til Jeremia/Eg vil
spyria þig ad nockru/ Kiære dyl ecki þss fyrer mier. Jeremias sagde til Zedechiam/ seigi eg
þier nockut þa lætur þu lijflꝏta mig/eñ þo ad eg giefe þier eitt rꝏd/þa hlyder þu mier ecki.
Þa soor Konūgurē Zedechias Jeremia Heimugligana/ ꝛ sagde/ So sañarliga sem DRotten
lifer/sa ed hefur giørt oss þssa Sꜳlu/ þa vil eg ecki lijflata þig/ og eigi helldꝛ giefa þig i ꝧra
D mañа hendur sm̄ sækia epter þinu lijfe.

Og Jere

Og Jeremias ſagde til Zedechia/So ſeiger DROTTJN Gud Zebaoth Gud Jſra
els/Ef ad þu geingur vt til Høfdingiaña Konungſins af Babilon/þa muntu Lijfi hallda
og þſſe Staduren mun þa ecki vppbrendur verda/helldr ſo/þu ⁊ þitt hus munut þa lijfe hall
da. Eñ ef þu geingur ecki vt til Høfdingiaña Konũgſins af Babilō/þa mun þſſi Stadur
giefaſt i hendur þra Chaldeis/⁊ þr mũu breña hñ vpp mz Ellde/ ⁊ þu munt ecki eirnen ſle-
ppa vr þra høndum. Þa ſagde Konunguren Zedechias til Jeremia/Eg hrædunſt ꝥ eg mu
ne þeim Gydingunum ofurſelldr verda/ſem ſig hafa vndergiefit þeim Chaldeis/ſuo ad þeir
Spotte mig.

Jeremias ſagde/Eigi munu þr ofurſelia þig/ Kiæri/Hlyd þu Rauſtiñe DROTTJns
ſm̃ eg ſeigi þier/þa mun þier ꝥ vel vegna/og þu munt þa lijfe hallda/Eñ ef þu geingur eigi
vt/þa er þtta ꝥ ord ſm̃ DROTTen hefr auglyſt mier. Sia þu/Allar þær konur ſm̃ ad eñ
nu eru i hwſi Konungſens Juda/ þær ſkulu vtleidaſt til Høfdingianna Konungſins af
Babilon þær munu þa ſeigia/Auui/ Þiner Hugſualarar hafa blekt þig mz ordum/⁊ þig a E
Tæalar dreiged/og nidur þryckt þier i Ohreininden/ ⁊ þr læta þig nu þar ſitia. Suo hliota
allar þinar Konur ⁊ Børn vt ad leidaſt til þra Chaldeis/ ⁊ þu ſialfr munt ecki vmfluet ge-
ta fra þra høndum/helldur muntu handtekin verda af Konũginum af Babilon/⁊ þſſi Sta-
dur mun mz Ellde vppbrendr verda.

Og Zedechias ſagde til Jeremia/Sia þu til ad eingen fae þſſe ord ad vita/þa muntu
ecke deyia. Og ef Høfdingiarner fa ꝥ ad vita ad eg hefe talat vid þig/ ⁊ þr koma til þijn/
og ſeigia/Seigdu huad þu talader vid Konungen/Dyl ecki fyrer oſſ þa vilium vier ecki aflij-
fa þig/Og huad talade Konunguren vid þig? Þa ſeigdu/Eg bad Konungen ꝥ hñ villdi ecki
læta leida mig aptr i Jonathan hws/ ſo ad eg dæge þar vt af.

Þa komu aller Høfdingiarner til Jeremia/⁊ ſpurdu hñ at/ ⁊ hñ ſagde þm ſo ſ̃ ꝥ Ko-
nungureñ hafde bodet honũ. Þa forlietu þr hñ/ mz þui ad þr kuñu ecki neins af honum vij-
ſer ad verda. Og Jeremias var i Fordyrum Myrkuaſtofunnar/allt til þſſ dags þa Jeruſa-
lem var vñen.

XXXIX

Jeruſalem Foreydd a xi Aare Zedechias iiii.Reg xxv. Jere. lij

OG ꝥ ſkiede ad Jeruſalem vard vñen. Þuiad a þui Níunda Aarenu Zede- A
chia Konungſins Juda/a þm Tiunda Manade/ kom Nabagodenoſor Ko-
nunguren af Babilon ⁊ allt hñs Herlid fyrer Jeruſalem/⁊ ſettuſt vm hana
Og a þui Ellefta Aarenu Zedechia/a þm Níunda Deigi hins fiorda Ma-
nadar/þa brutuſt þr jñ i Stadẽ/⁊ aller Høfdingiarner Konungſins af Ba-
bilon drogu þar jñ/⁊ namu ſtadar vnder Midportenu ſem voru þſſer/Ner-
galSarEzer / Sangar Nebo/ Sarſechim hiñ ædſte Hirdſueiñ / NergalSarEzer Hof-
meiſtaren/⁊ aller adrer Høfdingiar Konungſins af Babilon.

Eñ ſ̃ Zedechias Konũguren Juda hñ ſa þa/⁊ hñs Strijdzfolk/ þa flydu þr vm Nott B
vt af Stadnum/j hia þm Jurtragardenũ Konũgſins/vt vm ꝥ Leyneported a millum tuegg-
ia Mwrueggia/⁊ drogu ſo vt ad Eydemørkiñe. Eñ Herlided þra Chaldeis ſoktu epter þm/
⁊ gætu griped Zedechiam a þui ſliettlendinu hia Jericho/ ⁊ føngudu hñ ⁊ høfdu hñ til Na-
bugodonoſor Konũgſins af Babilon/til Riblath ſm̃ liggur i Landenu Hemath/hann ſagde
Dom yfer honum. Og Konũguren af Babilon liet i Hel ſla Børnen Zedechia fyrer hañs
Augum i Riblath/⁊ aflijfa alla Høfdingiana Juda/Eñ a Zedechia þa liet hñ ſtinga vt Au
gun/og binda hñ mz Jarnuidium/og hñ flutte hñ ſo til Babilon.

Zedechias verdur fangadur

Og þr Chaldei brendu vpp bæde Konungſins hws ⁊ þau huſen Borgarmañaña /og
nidurbrutu Mwrueggina Jeruſalem. Eñ ꝥ huad þar var til af Folkenu i Stadnum/og þad
añat huad þar hafde til þra flued/þa flutte NebuſarAdan Hershøfdinge alla ſaman her-
tekna til Babilon. Eñ af þui miñahattar folkenu ſm̃ ecki neitt attu til/liet Nebuſar Adan
Høfudzmaduren j ꝥ ſama ſiñ nockra veta epter j Landenu Juda/og gaf þeim Vijngarda
Bæie og Þorp.

Eñ Nabugodonoſor Konguriñ af Babilō/hafde bodet Nabuſar Adan Høfudzmañenũ C
af Jeremia/og ſagt ſo/Tak þu hñ ad þier/⁊ læt þina vernd yfer hm̃ vera/ og giør honum
ecki neitt til vonda/helldr giør vid hñ epter þui ſm̃ hñ beideſt af þier. Þa ſende NebuſarA
dan Høfudz madur/og NebuSaſban hiñ ædſte Hirdſueirnen / NergalSarEzer ſa Hof-
meiſtare

Gud hialpar Jeremia

meistaren/og aller Kongsins Høfdingiar af Babilon/og lietu sækia Jeremiam vr Fordyrū Gedalia
Myrkuastofuñar/Og i hendur feingu hñ Gedalia syne Ahikam Saphan sonar/ad hñ skyll- Jrec. xl
de leida hñ i sitt hws/ og þ hñ skyllde vera hia folkenu.
D Ord DROTTINS var skied og so til Jeremiam/ þa stund ed hñ lꝏ eñ nu jñe-
luktur i Fordyrum Myrkuastofuñar/⁊ sagde/Gack þu burt ⁊ seig til Ebedmelech Blamañ
sins/So seiger DROTTIN Zebaoth Gud Israels/Sia þu/ Eg vil lꝏta mitt ord koma Ebedmelech
yfer þeñañ Stad/til Ogiæfu ⁊ til einskes godz/og þu skallt sia þ þañ sama tima. Eñ eg vil
frelsa þig i þañ sama tijma/seiger DROTTen/Og þu skallt ecki verda þuiFolke ad Hlut-
skipte/fyre hueriu þu hrædist. Þuiad eg vil hialpa þier þar i fra/so ad þu skallt ei falla fyre
Suerde/helldr skalltu þar i fra þinu lijfe biargat geta/lijka sim̄ ødru hlutskipte/af þui at þu
sett' Tru til mijn seiger DROTTen.

XL.

A Etta er þ ord sem skiede af DROTTNI til Jeremiā/Þa ed Nebusar Jeremias
Adan Høfudzmaduren liet hñ lausan i Rama. Þuiad hñ var ⁊ bunden mz veidur laus
Jarnuidium/a medal þra sim̄ Hertekner voru til Jerusalem og j Juda/ ad læten
þa skyllde so flytia til Babilō. Þa ed Høfuds maduren hafde nu lꝏted ka-
lla Jeremiam fyrer sig/sagde hñ til hñs/DROTTen Gud þiñ hefur tal-
ad allt þtta hid vonda yfer þssum Stad/hñ liet þ ⁊ eirnen koma/⁊ giørde
sim̄ hñ hafde sagt/þt þier syndgudust a mote DROttne/og hlyddut ecki hñs Raust/ þar fy- Supra xxxix
rer er suoddan yfer ydur komit.
Sia þu nu/ Eg hefe i dag giort þig lausan af þm Jarnuidium sim̄ þinar hendr voru mz
bundnar/Lijkar þier nu ad fara mz mier til Babilon/þa kom þu/⁊ skal eg hafa vmsion fyr-
er þier. Eñ ef þier lijkar þ ei ad fara mz mier til Babilon/þa lꝏttu þ so vera/Sia þu/Þar
hefur þu allt Landet fyrer þier/ huar ed þier þiker gott ad vera/þangat þa far þu. Þuiad
ef þ leingra er i burt fared þa er eigi von neirnrar aptur komu. Þar fyrer mꝏttu nu snua
aptur til Gedalia sonar Ahikam Saphan sonar/ huern ad Konungureñ af Babilon hefur
sett yfer Stadena Juda/og vera so hia honum a medal Folksins/ Eda far þangat sem þier
sialfum lijkar best. Og Høfudzmadureñ gaf honū tærupeninga ⁊ Fiegiafer/ ⁊ liet hñ sijdan
i burt fara. So kom Jeremias til Gedalia AHikā sonar til Mizpah/⁊ var hia hm̄ a mꝫal
B Folksins/þss sim̄ epter var i Landenu.
Þa ed þr Høfudzmeñ/sim̄ sier høfdu fordat a Eydemørkunū mz sijnum møñum/For- Gedalia
merktu þad Konunguren af Babilon hafde sett Gedaliam Ahikam son yfer Landet/ ⁊ suo iiii Reg. xxv
bædi yfer Karlmeñ Konur og børn/⁊ þa hinu minstu hꝏttar meñ i Landenu sem ecke voru i
burt flutter til Babilon/þa komu þr til Gedalea i Mizpah/Einkum s̄ voru þr Jsmael Ne-
thania son/Johanan ⁊ Jonathā Charcah syner/⁊ Seraia Thanhumeth son ⁊ syner E-
phai af Netophath ⁊ Jesania Maachati son mz sijnum møñum. Og Gedalia sonur Ahi-
cham sonar Saphan soor þm ⁊ þra møñum eirn Eid/⁊ sagde hrædist eigi þat at vera þeim
Chaldeis vndergiefner/ Blijfid i Landenu/ ⁊ vered Konungenum af Babilon hlyduger/ þa
mun þ vegna ydur vel. Siaed/Eg by hier i Mispah/ad eg skule þiona þm Chaldeis sem til
vor koma/Þar fyrer safned saman Vijne/Fijkium ⁊ Vidsmiore/⁊ lꝏted þ i ydar Ker/⁊ bu-
ed sijdan i ydar Stødum sim̄ ydur hafa hlotnast.
C Og aller þr Gydingar sim̄ voru i Lādenu Moab/⁊ Amon sona/⁊ i Edom/og i øllum
Løndum/þa ed þr heyrdu nu þ ad Konunguren af Babilō hafde lꝏted nockra epter vera i
Juda/ og sett yfer þa Gedaliam son Ahikam son Saphan/þa komu þr aptur i Landet Ju
da vr øllum ættum/þadan sim̄ þr høfdu i burt fluit/til Gedalia i Mispah/og samansøfnudu
næsta miklu Vijne ⁊ Sumars Auoxtum.
Eñ Johanan Kareah son/mz øllum Høfudz møñunum sem sier høfdu fordat a Eydi
mørku/komu til Gedalia i Mispah ⁊ søgdu til hñs/Veistu nockut þ Baclim Konungurinn Johanan
Amō sona/hefr sent higat Jsmael Nethāia son ad hñ skyllde sla þig i Hel? Eñ Gedalia Ahi Baclim
kam son villde þui ecki trua. Þa sagde Johanan Kareah son til Gedalia heimugligana i
Mispah/Kiære/Eg vil fara i burt/⁊ i Hel sla Jsmael Nethania son/so ad eingen skal þad
fa ad vita. Huar fyrer skal hñ sla þig i Hel/so ad aller Gydingarn' s̄ til þin eru safnader
skulu i sundurdreifder verda/⁊ ad þr sim̄ epter eru vordner af Juda skulu nu suo fyrerfarast?

 Eñ Geda-

Enn Gedalia Ahikã son sagde til Johanan Karea sonar/ Ecki skalltu þ giøra/ þ er ecki satt sm̃ þu seiger af Ismael.

XLI.

EN a þm Siøunda Manade kom Ismeal Nathania son Elisama sonar/ vt af Konungligu Sleckte/ mz Tignar møñum Kongsins/ & Tiu meñ medur hōnum/ til Gedaliã Ahikam sonar/ Saphan sonar/ til Mizpah/ og þr ney‑ ttu þar Matar i Mizpah huorer mz ødrum. Og Ismael Nethania Son/ bio sig til mz þa Tiu men sm̃ hōnum fylgdu/ og slou Gedaliam Ahikam son Saphan sonar mz Suerde til Daudz/ fyrer þ ad Koñguren af Babi‑ lon hafde sett hñ yfer allt Landet. Þar til mz slo Ismael alla þa Gydinga sm̃ voru hia Ge‑ dalia i Mizpah/ og so þa Chaldeis sm̃ þr fundu þar/ & alla Stridz meñ A

Gedalia i del sleigen

Añars dags epter þa Gedalia var sleigen/ & þ visse eñ eingen/ komu Attatije meñ af Sichem af Silo/ og af Samaria/ og høfdu sijn Skegg af rakad/ & i sundur rifed sijn Klædi & klorad sig/ og bæru mz sier Matar offur & Reykelsi/ til ad offra þui i husi DROTTens. Og Ismael Nethania son gieck vt a mote þm af Mizpah/ gieck so reikandi & Grætãdi. Þa ed hñ kom nu ad þm sagde hñ til þra/ þier skulut koma til Gedalia Ahikam sonar. Eñ s þr komu midt i Staden/ Slo Ismael Nethania son þa i Nel/ & þr meñ sm̃ hia hōnum voru vid Bruñen. Eñ þar voru Tiu meñ a medal þra sm̃ søgdu til Ismael/ Kiære/ Sla þu oss ecke i Nel/ Vier høfum folget Fie liggianda i Akrinum/ af Hueite Bygge/ Vidsmiore & Hunan ge/ Þa hætte hñ af þui & aflijfade þa ecki mz hiñi ødrū. B

Assa iij Reg. xv

Eñ sa Bruñurin i huern þ Ismael kastade þm daudu Lijkømunū sm̃ hañ hafde i Nel sleiged med Gedalia/ þa er sa hiñ same s Konunguren Assa liet giøra i mot Baesa Isra‑ els Konunge/ þañ vppfyllde nu Ismael Nethania son mz þa i Nel slegnu/ Og þ Folkit sem vmfram̃ var i Mizpah/ eirnen Konungsins Dotter/ þ flutte Ismael Nethania son Hertekit i burt med øllu þui folke sm̃ epter var i Mispah/ yfer huert Nebusar Adan Høfudzmadureñ hafde sett Gedaliam Ahikam son/ og sijdan Dro hann i burt/ og villde yfer vm aptur til Am̃on Sona.

Johanan

Eñ þa ed Johanan Chareah son/ & aller Hershøfdingiarñ s hia hōnum voru spurdu øll þau illskuverk sm̃ Ismael Nethania son hafde giørt/ Søfnudu þr at sier møñum/ & drogu vt i mote Ismael Nethania syne til Bardaga/ & nædu hōnū vid þ mykla Vatnid hia Gibe C on. Eñ þa folked þ s var hia Ismael sa nu Johanan Kareah son & alla Hershøfdingiãa s hia hōnum voru/ vrdu þr glader vid. Og allt þ Folket s Ismael hafde i burt flutt fra Mis‑ pah snere sier vid/ & huarf aptur til Johanan Kareah sonar. Enn Ismael Nethania Son flyde vndan Johanan vid attanda Mañ/ & dro til Am̃on sona.

Kimham Jere. xxiij

Og Johanan Kareah son mz øllū Hershøfdingiūum s hia hōnū voru/ toku allt þad Folked s epter var vorded af Mizpah til sijn/ hueria ed þr høfdu næd af Ismael Nethania syne/ af þui þ Gedalia Ahikam son var i Nel sleigen/ sm̃ voru Strijdzmeñ Konur & Børn/ & Hirdsueinar af Gibeon/ sm̃ þr høfdu aptur flutt. Og foru af stad og sncru jñ til Kimham til Herbergis s bio hia Bethlehem/ & villdu draga til Egiptalãdz fyrer saker þra Chaldeis/ Þuiad þr voru hrædder vid þa/ Af þui þ Ismael Nethania son hafde i Nelsleiget Gedaliã Ahikam son/ huern ad Konunguren af Babilon hafde sett yfer Landet.

XLII.

NA geingu aller Hershøfdingiarner Johanan Kareah son & Jesania Hosa nia sonar mz øllu folke bæde Smaum & Storum/ Og søgdu til Jeremiam A Propheta/ Kiære/ Lat vora Bæn gillda nockut fyrer þier/ & bid til DRO‑ TTens Gudz þins fyrer oss/ vegna allra þssara sem epter eru vordner(Þui ad vier erum/ þui verr er/ miøg fæer epter vordner af mørgum/ suo sm̃ þad sialfur þu sier oss nu mz þinum Augum)So þ DROTTEN Gud þinn villde kuñgiøra oss huert vier ættum ad fara/ & huad vier skulum til giøra.

Og Jeremias Prophete sagde til þra/ Nu vel/ Eg vil þssu hlyda/ og siaed/ Eg vil bid‑ ia DROTTEN Gud ydvarn s þier søgdut/ & eg vil kuñgiøra ydur allt þ huad DROT

Teñ ſuarar ydur/ ꝛ dylia ecki neitt fyrer ydur/ Og þr ſøgdu til Jeremia / DROTTJN
hñ ſie ꝥſſ eirn truligur ꝛ ſañarligꝛ Vottur a millum vor/ ef at vier giørū ecki allt huad DR-
OTTen Gud þiñ ſender oſſ bod til mꝫ þier/ huort ꝥ er helldꝛ gott eda jllt/ þa vilium viˢ hly
da Rauſtiñe DROTTJNS Gudz vors/ til hñs ſm̄ vier ſendum þig/ ſo ad ꝥ meigi vegna
B oſſ vel/ þar ed vier hlydum Rauſtiñe DROTTens Gudz vors. Gudz fyrer
Og Tiu døgum þar epter ſkiede Ord DROTTens til Jeremia. Þa kallade hañ heit til þra ep-
Johañan Kareah ſon/ ꝛ alla Fyrer meñina Herſins/ ſm̄ hia honū voru/ og allt Folked bæde terordnu i
Sma og Stora/ ꝛ ſagde til þra/ So ſeiger DROTTen Gud Jſrael til hñs ſm̄ þier ſen- Juda
dut mig/ ad eg ſkyllda flytia ydra bæn fyrer hann. Ef ad þier blijfet i ꝥſſu Lande/ þa vil eg
vppbyggia ydur eñ ecki nidurbriota/ Eg vil grodſetia ydur eñ ecki vppræta/ þui ꝥ hid vonda
ſm̄ eg hefe giørt ydur ꝥ angrar mig nu allt til reidu. Þier ſkulut ecki hrædder vera vm ydur
fyrer Konungenum af Babilon/ huern þier ottiſt/ ſeiger DROTTen/ ecki ſkulu þier hann
hrædaſt/ ꝥt eg vil vera hia ydur ad hialpa ꝛ frelſa ydur af hñs hende. Eg vil augſyna ydur
C Myſkunſeme/ ꝛ vera ydur Liknſamꝛ/ og jñflytia ydur i yduart land aptur. Supra xxvij
Eñ ef þier ſeiget/ vier vilum ecki vera i þeſſu Lande/ huar med þier vilied ecki hlyda
Rauſtiñe DROTtens Gudz yduars/ helldur ſeiged/ Nei/ vier vilium fara i Egiptaland/ ſo
ad vier ſkulum ønguan Ofrid ſia/ nie heyra neirn Herlwdra blaaſtꝛ/ ꝛ þurfa eigi helldur neitt
Hungꝛ ad lijda Braudſins vegna / þar viliū vier vera. Nu þa heyred Ord DROTtens
þier ſm̄ epter erut vordner af Juda/ Suo ſeiger DROTTJN Zebaoth Gud Jſraels/ Þar
ed þier ſetied ydra Aſionu til ad fara i Egipta land/ ſo ad þier viliet þar vera/ Þa ſkal
ꝥ Suerded fyrer hueriu þier hrædder erut/ hæfa ydur i Egiptalande/ ꝛ ꝥ Hungred fyrer hũiu
þier kuïdet/ ſkal alla tijma vera kringum ydur a Egiptalande/ ꝛ þar ſkulu þier deyia. Þeir
ſie hũier ed vilia ſ̄ þāgad ſetia ſijna Aſionu ad fara i Egiptaland/ til ad vera þar/ þeir hiñ
ſømu ſkulu deyia fyrer Suerde/ Hūgre ꝛ Drepſott/ ſo ad þʳ ſkal eingen epter verda/ nie þad
hid vonda vmfluet geta/ ſm̄ eg vil laata koma yfer þa.
Þuiad ſo ſeiger DROTTen Zebaoth Gud Jſrael/ Lijka ſ̄ min Reide ꝛ Grimd er gei-
ngen yfer þa Jeruſalem jñbyggiara/ ſo ſkal hun ꝛ eirnen ganga yfer ydur/ ef ad þier farit
i Egiptaland/ ſo ad þier ſkulut vera til Bøluunar/ til Forundrunar/ til Blotz ꝛ Forſmaanar
D ꝛ þier ſkulut þa ecki ſia þeñan Stad aptur.
Þad Ord DROTTens kemꝛ ydur til/ þier ſm̄ epter erut vordner af Juda/ ſo ad þier
ſkulut ecki jñdraga i Egiptaland. Þar fyrer þa vited ad eg vitna fyrer ydur i Dag/ ꝥ þier
munut þa miſſa ydart lijf þar/ Þuiad þier ſendut mig til DROTTENS Gudz yduars/ ꝛ
ſøgdut/ Bid þu DROTTJN Gud vorn fyrer oſſ/ og kuñgiør oſſ ſo ſijdan allt huad DR-
OTTen Gud vor hñ ſeiger/ ſo vilium vier ꝛ giora þar epter. Þad ſama hefe eg nu laatet
ydur fa ad vita i dag/ Eñ þier viliet ecki hlyda Rauſtiñe DROTTens Gudz yduars/ ꝛ eigi
helldur neinum þm̄ bodum ſm̄ hñ ſende mig mꝫ til ydar. So ſkulu þier nu ꝥ vita at þier hlio
ted ad deyia fyrer Suerde / Hungre ꝛ Drepſott i þm̄ Stødunū til huerra þier þeinket ydur
nu ad fara/ ꝛ þar ad bwa.

XLIII.

NA ed Jeremias hafde vt talat øll Ord DROTTens Gudz þra til allz fo-
lkſins/ ſm̄ DROTTJN Gud þra hafde ſendt hñ til ad boda þm̄ øll þeſſe Aſaria
A Ord/ Sagde Aſaria Hoſaia ſon/ ꝛ Johanan Kareah ſon/ ꝛ aller Jllſkuſā- Johanan
liger meñ til Jeremia/ Þu Lygꝛ/ DROTTJN Gud vor hefur ei ſent þig Supra xlij
til vor/ eigi helldꝛ ꝥ ſagt/ þier ſkulut ecki fara i Egiptaland til ad bwa þar.
Helldur hefꝛ Baruch Neria ſon eggiat þig a ꝥtta j mote oſſ/ ſo at vier ſkyll
dum giefaſt i hendꝛ þra Chaldeis/ ad þr feinge ſo lijflaated oſſ og i burt flutt til Babilon.
Suo hlydde nu Johana Kareah ſon ꝛ aller Høfdingiarner Herſins/ aſamt med øllu Ohlydne vid
Folkenu ei Rauſtiñe DROttens/ ad þr være i Landenu Juda. Helldꝛ þa toku þr Johanan Gud
B Kareah ſon/ ꝛ aller Høfdingiarner Herſins ad ſier alla þa ſm̄ epter voru af Juda/ ꝛ allt þad
Folked ſm̄ aptur var komed til ad bwa i Landinu Juda/ j fra allzhaattudum Þiodum/ ꝛ þan- Jeremias
gat hofdu fluet/ bæde Meñ ꝛ Konur ꝛ Børn ꝛ jafn vel eirnen Konungſins Dætur/ og allar hlaut ad fara
þær Saaler ſm̄ NabuſarAdan Høfudzmaduren hafde epter laated hia Gedalia Syni Ahikā i Egiptaland
ſonar Saphan/ ꝛ eirnen lika Jeremiam Propheta/ ꝛ Baruch Neria ſon/ ꝛ foru ſo i Egipta-
land/ ꝥt

land/ꝥt Þr villdu ecki hlyda Raustin̄e DROTTens/ꝛ komu til Thachpanhes.
Jere. xlvi
Og Ord DROTTINS ꝥ skiede til Jeremia j Thachpanhes/ ꝛ sagdi/Tak stora C
Steina ꝛ byrg þa i Tigulofnenum/ sm̄ er fyrer Portdyrunum a hwse Pharaonis i Tach=
panhes/suo ad Þr men̄ af Juda siae ꝥ. Og seigdu til Þra/So seiger DROTTIN Zeba=
oth Gud Israels/Sia þu/Eg vil senda hiedan ꝛ lata sækia min̄ Þion Nabugodonosor Ko=
nungen af Babilon/ꝛ eg vil setia hn̄s Stol ofan a Þssum Steinum/hueria eg byrgde hier/
og hn̄ skal setia sitt Landtialld þar vpp yfer. Og hn̄ skal koma ꝛ sla Egiptaland/ ꝛ Drepa
huern sm̄ so hittest vppa/og i burt flytia þan̄ Nertieken sm̄ so kan̄ a ad hittast/ꝛ þan̄ mz Sv=
de drepa sm̄ þad vill til. Og eg vil setia Elld j þau husen Skwrgodan̄a j Egiptalande/suo
ad hn̄ skal vppbren̄a þau ꝛ j burt flytia. Og hn̄ skal j klæda sig Egiptalande/ lijka sem eirn
Hirder jklæder sig sijnu Fate/ꝛ draga burt þadan i Fridi. Hn̄ skal j sundurbriota þau stalla
Goden til Bethsemes j Egiptalāde/ꝛ vppbren̄a mz Ellde Skwrgodahofen Egiptalandz.

XLIIII.

Søken huar fyrer Juda og Jerusalem verda þor eyddar

NEtta er ꝥ ord sm̄ skiede til Jeremia/ til allra Þra Gydingan̄a sm̄ biuggu j A
Egiptalande/sm̄ var i Migdal/j Tachpanhes/j Noph/og j Landenu Pa=
thros/ꝛ sagde/So seiger DROTTIN Zebaoth Gud Israels/Þi° saud
allt hid vonda sm̄ eg liet koma yfer Jerusalem/ꝛ yfer alla Stadena Juda/
ꝛ sia ad Þr eru i eyde en̄ þen̄an Dag/ꝛ þar byr eingen jn̄e. Og ꝥ sama fy
rer Þra Illgirne saker sm̄ Þr frømdu/ad Þr reittu mig til Reide/og geingu
j burt/og gaafu Reykelsi/ꝛ þienudu an̄arligum Gudū/hueria ꝥ huerke Þr nie þier / nie ydrer
Supra xxv xxxvij
Forfedꝛ þa þecktu. Og eg senda ætijd til ydᵘ alla mina þienara Prophetana ꝛ liet seigia ydꝛ
Gioret ecki suoddan Suiuirdingar hueriar eg hata. En̄ Þr hlyddu ecki/ Þr hneigdu ecki hell
dur sijn Eyru til ad snua sier i burt fra sijnnm vondskap/so ad Þr snere sier ꝛ bæru ecki Reyk
elsi annarligum Gudum. Þar fyrer vpphofst mijn Reide ꝛ Grimd/ ꝛ brann yfer Stød=
unum Juda/ꝛ yfer Strætunum i Jerusalem/so ad þau vrdu ad Eydemørku ꝛ Obygdum/sm̄ B
sia ma en̄ i Dag
Nu/So seigir DROTTIN Gud Zebaoth/Gud Israels/ Þui giøre þier so mykla
Illsku a mote ydar sialfs eigen Lijfe? fyrer hueria þad vpp skulu rætast a medal ydar bæde
Karlmen̄ og konur/bæde Børn ꝛ Briostmylkingar af Juda/so ꝥ eingen af ydur sk epter va
af þui þier reited mig so til Reide mz ydar handa verkum/og beret Reykelsi fyrer an̄arliga
Gude i Egiptalande/þangad s̄ þier erut jn̄ farner til Herbergis/ so ad þi° yrdut þar afmæ
der/ꝛ til Bøluanar ꝛ til Forsmæanar/a medal allra Heiden̄a þioda a Jørdu. Hafe þier for
gleymt Ogiæfun̄e yduara Forelldra/ꝛ Þre Oluckun̄e Kønungsins Juda/ꝛ þui Luckuleysenu
Þra Eigenkuen̄a/þar til mz yduare sialfs Ogiæfu ꝛ Ohamingiu yduara Eigenkuen̄a/s̄ yfer
ydur hefur komit a Gydinga lande/ꝛ a Þm Strætunum til Jerusalem? Og þier audmyked
ydur en̄ ei allt til Þssa dags ꝛ vgged eigi vm ydur/og þier ganged ecki j minu Løgmaale ꝛ
Riettindum/ sm̄ eg gaf ydꝛ ꝛ ydar Forfedrū. C
Þar fyrer seiger DROTTIN Zebaoth/Gud Israels so/Sia þu/Eg vil setia mitt
Amos ix
Auglit a mote ydur til Ogiæfu/ꝛ allt Juda skal afmad verda. Og eg vil taka þa sem epter
eru vordner af Juda/Þr ed sijnu Auglite hafa snuit til at fara i Egiptaland/ꝛ at stadfestast
þar/so skal ꝥ fa eirn enda mz alla þa i Egiptalande/ꝛ Þr skulu falla fyrer Suerde/og fyrer
farast af Hungre bæde smaer ꝛ Storer/ ꝛ Þr skulu deyia fyrer Suerdi ꝛ Hungre/ ꝛ Þr sklu
ad Særingum/ad Vndrum/ad Bøluan ꝛ ad Forsmaan verda. Eg vil ꝛ eirnen vitia Þra jn̄
byggiaran̄a i Egiptalande medur Suerde/Hungre ꝛ Drepsott/lijka so sm̄ ꝥ eg hefe giørt til
Jerusalem/so ꝥ eingen af Þm sm̄ epter eru vordner af Juda skal vndā komast eda epter va.
Þeir ed þo eru fyr° þan̄ skulld hingad komner i Egiptaland ad stadfestast hi°/so ad Þr mæt=
tu þui helldur aptur komast til Gydingalandz/huert ed Þr villdu giarnan eiga aptꝛ ad koma D
og bwa þar/En̄ eingen af Þm skal þangad aptur koma/ vtan Þr sm̄ hiedan flyia.
Ohoflig Illska og hardud folksins
Þa suorudu aller men̄ Jeremia/Þr sm̄ vissu vel ad Þra Hwsfreyiur baru Reykelsi
an̄arligum Gudū/ꝛ allar þær Konur sm̄ þar stodu i miklum Folks fiølda / mz øllu Folke
þui sm̄ bio i Egiptalāde/ꝛ i Pathros/ꝛ søgdu/ Vier vilium ecki hlyda þier epter Þm ordum
sm̄ þu talar til vor i Nafne DROTTens/helldꝛ vilium vier giøra epter øllum Þm ordum
sm̄ vt

ſm̄ vt ganga af vorum Muñe/ ⁊ vier vilium bera Reykelſi fyrer þre Himenſins a Melechet/
⁊ offra heñe Dryckiar offre/ ſo ſ vier ⁊ vorer Forfedur/ vorer Konungar ⁊ Høfdingiar hafa
giørt i Stødunum Juda/ ⁊ a Strætunum til Jeruſalem/ Þa høfdum vier og eirnen nogligt
Braud/ og þa gieck oſſ vel/ og ſaaum øngua Ogiæfu. Eñ vpp fra þui ad vier lietum af ad
bera Reykelſi Himenſins Melechet/ og ad offra heñe Dryckiar offre / þa høfum vier lided
breſt a øllum hlutum/ og høfum forglataſt fyrer Suerde ⁊ Hungre. Og ſuo lijka þa nær ed
vier baarum þre Himenſins Melechet Reykelſi ⁊ offrudum Dryckiaroffre/ þa giørdū vi͛
þ ecki vtan m̄ vilia vorra Husbærda/ ad vier bokudum heñe Braudkøkur/ ⁊ offrudum heñe
Dryckiaroffre heñe til vmhyggiu.

a Melechet) ytlegſt vert ā/ hi͛mensins vertā er allzhattud vedrattu/ hite kulde Regn ſnior etct. Þeſſa Gudzþion uſtu þaþa þr ſtg tat til groda og Argiæſku ſo þ allra handa for nſæde og Jardar iñar grode ſkylde þſſ betur luckaſt og ecki ſkemaſt aþ Oveoratt u.

E
Þa ſagde Jeremias til allz Folkſins/ bæde Karlmaña ⁊ Kueña ⁊ allz Lydſins ſem ſuo
hafde ſuarad hm̄. Ja/ Eg meina ⁊ eirnen þad DROTTJN hafe minſt a þañ Reykelſis
burden/ ſem þier hafed framit i Stødunum Juda ⁊ a Strætunum til Jeruſalē/ m̄ yd͛ For-
fedrum Konungum/ Høfdingium ⁊ øllu Folkenu Landſins/ og ad hn̄ hafe feſt þ i ſijnu Hiar-
ta/ ſo hn̄ kuñe ecki leingur ad lijda ydar vondsliga breytne ⁊ Suiuirdingar ſem þier giørdut/
huar fyrer þ eirnen ydart Land var ſo i eydelagt/ ⁊ er fyrer þ vorded ad Forundran ⁊ at Bøl
uan ſo ad eingen byr þar iñe/ ſo ſm̄ þ ſtendur eñ þeñan Dag. Fyrer þ ad þier barud Reyk-
elſit/ og ſyndguduſt a mote DROTTNJ ⁊ hlyddut ecki Rauſtiñe DROTTens/ og vill-
dut ecki ganga i hn̄s Løgmaale/ Riettindum ⁊ Vitnisburdum/ þar fyrer þa hefur ydur ſkied
ſuoddan Ogiæfa/ ſo ſm̄ þ ſtendr eñ þeñan Dag.

F
Og Jeremias ſagde til alls Folkſins/ og til allra Kueñaña/ Heyrid Ord DROTT-
ENS þier aller af Juda ſm̄ erut j Egiptalāde/ So ſeiger DROTTen Zebaoth Gud Iſ-
rael. Þier ⁊ ydrar Hwsfreyiur hafet talad þ m̄ ydar muñe/ ⁊ fullkomnat þ m̄ ydar hendū
ſm̄ þier ſøgdut/ Vier vilium hallda vora Loſan ſm̄ vier høfum heited Himenſins Melechet/
ad bera heñe Reykelſi ⁊ offra heñe Dryckiar offre. Nu vel/ Þier hafid ent ydra Loſan ⁊ hall
ded ydart Heit.

Suo heyred nu Ord DROTtens/ þier aller af Juda ſm̄ bwed i Egiptalande/ Siaet
Eg ſuer vid mitt hid mykla nafn/ ſeiger DROTteñ/ Þad mitt Nafn ſkal ecki meir nefnaſt
af nockurs mans Muñe vt af Juda/ j øllu Egiptalande/ ſem þ ſeiger (So ſañarliga ſem þ
G DROTTJN hn̄ lifer) Sia þu/ Eg vil vaka yfer þm til Ogiæfu ⁊ til einſkis godz/ ſuo ad
huer ſem er j Egiptalande vt af Juda/ ſa ſkal tortynaſt fyrer Suerde ⁊ Hungre/ allt þar til
ad þ hefur feinged eirn enda med þm. Eñ þr ſm̄ vmflued gieta fyrer Suerdenu/ þr ſkulu þo
aptur køma j Landed Juda af Egiptalande/ med eirn liteñ flock maña/ Og aller þr adrer af
Juda ſem iñ eru farner i Egiptaland til ad bwa þar/ ſkulu þa formerkia huers ord þa muni
ſañare vera/ mijn edr þra.

Og til Merkis/ ſeiger DROTTen/ þ eg vil vitia ydar i þſſum Stad/ ſo at þier ſklut
vita ad mitt Ord ſkal ſañarligt va yf͛ ydr til Olucku/ Þa ſeiger DROTTJN ſo/ Sia þu/
Eg vil giefa Pharaonem Haphra/ Konungenn af Egiptalande i hañs Ouina hendur/ og
þra ſm̄ leita epter hn̄s Lijfe/ Lijka ſo ſ eg gaf Zedechiam Konūgen Juda i hn̄s Ouina hend
Nabugodonoſor Konungſins af Babilon/ ⁊ i þra hendr ſm̄ ſtundudu epter hn̄s lijfe.

Pharao Haphra Apries

XLV.

A
HEtta er þ Ord ſem Jeremias Prophete talade til Baruch Neria ſonar/ þa
ed hn̄ ſkrifade þſſi ord i eina Bok af Muñe Jeremias/ a þui Fiorda Aar-
enu/ Joachim Joſia ſonar/ Konūgſins Juda ⁊ ſagde/ So ſeiger DROT-
TEN Zebaoth Gud Iſraels af þier Baruch/ þu ſeiger/ Vei mier/ Huernē
hefur DROTten lagt mier til Sorg ofan a Sorg/ Eg ſtyn mig modan ⁊
fiñ øngua Huild. Seig þu hm̄ ſo/ Suo ſeigir DROTTJN/ Sia þu/ Eg
nidurbryt þ ſem eg vppbygde/ ⁊ þ ſm̄ eg hefe grodſett þ vppræte eg aſamt med øllu þſſu mij-
nu eigen Lande. Og þu girneſt ſo mikla hlute/ Girnſt þ ecki/ Þuiad ſia þu/ Eg vil koma la-
ta Ogiæfu yfer allt Holld/ ſeiger DROTTJn/ Eñ eg vil giefa þier þijna Sæalu ad Hlut-
ſkipte/ huert ſem þu fer.

Baruch

XLVI.

ÞEtta er þ Ord DROTTINS sem skiede til Jeremia/ a mote øllum A
Heidnum Þiodum.

A mote Egiptalande

A Mote Herlide Pharao Necho Kōgsins af Egiptalāde/ s lꝏ vid Vat-
nid Euphrates j Charchemis/ huert ed Nabogodonosor Konunguren af
Babilō slo/ a þui Fiorda Aarenu Joachim/ Josia son' Kōngsins i Juda.
Bued til Skiøllduna og Buklarana og dragit vt i Strijded/ Leggit a Hestana ꝛ lꝏtit
Riddarana þar vppa sitia/ Setied vpp Hialmana/ Huessed Gladielen/ færed i Bryniurnar.
Eñ huernen kemꝛ þ til ad eg sie þ͡r eru Duglauser ꝛ flyia vndan/ og þra Kempur eru i Hel
slegnar? Þeir flyia so geyst vndan ad þ͡r lijta eigi aptur/ og Skielfingen er i kringum þa/
seiger DROTTIN. Sa hiñ Skiote kañ ecki i burt ad flyia/ ꝛ eigi helldꝛ hiñ Ofluge vn-
dan ad komast/ þ͡r eru fallner og nidur slegner i mót Nordrenu/ hia Vatnenu Euphrates.
Huar er nu sꝏ sem dro hingad vpp sm̃ eitt Vatzflod/ ꝛ huers Bylgiur sig vpphoofu s adrar
Vatzbylgiur? Egiptalandzmeñ drogu vpp hingad sem añad Vatzflod og þeirra Bylgiur
hofu sig hꝏtt so s vatzbylgiur/ ꝛ søgdu/ Eg vil draga vpp þangat til ad hylia Lāded/ ꝛ til ad
fordiarfa þa Stadena med þm s þar jñe bwa.

Nu vel/ Stijged a Hestana/ hleyped mꝫ Vagnana/ Lꝏted Hetiurnar vtdraga ꝛ Bla- B
meñena/ ꝛ þa vt af Put sm̃ Skiølllduna hafa/ og Bogaskyttuñar af Lidia. Þuiad þ͡tta er
Dagur DROTtens DROTtens Zebaoth/ eirn Hefndar dagur/ þat hañ vill hefna sijn a
sijnum Ouinum/ so ad Suerded skal vppeta þa/ ꝛ verda fullt ꝛ drucked af þra Blode. Þui-
ad þ͡r hliota ad verda DROTTne Zebaoth eitt Slꝏtrunaroffur i þui Landenu mot Nord
renu vid Vatned Euphrates. Þu Jungfru Egiptalandz Dotter/ Gack hiedan vpp til Gile
ad og sꝏk þier Smyrsl/ Eñ þ kemur til einskis ad þu farer mꝫ myklar Lꝏkningar/ þu verdur
ecki Heilbrigd ad helldꝛ. Þijn Skom̃ er auglios vorden a medal Heideña þioda/ af þijnum
Grꝏte er Landed fullt/ þ͡t ein Hetian fellur yfer adra/ og liggur suo huor vm þuerañ añan.

Þetta er þ Ord DROTTINS sm̃ hñ talade til Jeremiam Propheta þa ed Na- C
bogodonosor Konunguren af Babilon Dro vt til ad sla Egiptaland/ Kuñgiøred þ i Egipta
lande og vnderuiset þ i Migdal/ Lated þa i Noph ꝛ i Tachpanhes fa þ ad vita/ og seiged/
Bu þig til Varnar/ þ͡t Suerded mun vppeta allt þad huad i kringum þig er. Huernen ke-
mur þ til/ þ þiner hiner Vollduġu falla til Jardar/ og geta ecki vidstadet? DROTTIN
kastar þm so nidur/ hñ giører þ ad so marger falla af ydur/ so ad huer liggur þar vm þuerā
añan. Þa søgdu þ͡r/ Vpp/ og lꝏtum oss draga til vorra maña i vort Fosturland/ fyr' Su-
denu þss Vijkingsins. Þa mun kallat epter þm þ Pharao Konūguren af Egiptalande li-
ggi falleñ/ og hñ hafe mist sijn Landtiølld.

Suo sañarliga sm̃ eg life/ seiger sa Konungureñ sm̃ heiter DROTTEN Zeba-
oth/ hñ skal dragu hier fram̃ so hꝏr s Fiallet Tabor er a medal añara Fialla/ ꝛ so s Char-
mel þ vid Sioen stendur. Þu Datturen sm̃ byr j Egiptalande/ Tak þiñ Ferda buning/ þ͡t
Noph mun i eyde løgd/ og vppbrend óda/ so ad eingen mun bua þar jñe.

Egiptaland er eirn Feitur Kalfꝛ/ eñ slꝏtruñarmaduren kemꝛ af Nordrenu/ og þeir a D
Daglaunararner sm̃ þar jñe bua eru eirnen s feiter Kalfar Eñ þo hliota þ͡r ad snua sier a
Flotta/ huer mꝫ odrum/ ꝛ fa ecki vid stadit/ Þuiad sa Daguren þra Olucku mun yfer þa ko-
ma/ einkum s er þra Vitiunartijme. Þeir bruna þar fram̃ so ed glamrar i þra Harneske/ og
koma mꝫ Ouijgan Her/ ꝛ flytia Auxar yfer hana/ lijka s Skogarmeñ. Þeir hiner sømu mu
nu so høggua i heñar Skoge (seiger DROTTIN) ad þ mun ecki teliande vera/ Þuiad þ͡r
eru fleire eñ þꝏr Eingesprettꝛ s eingen fꝏr taled. Dotturren Egipteland stendꝛ mꝫ skøm̃/ þ͡t
hun er giefen i hendur þss folksins af Nordrenu.

DROTTEN Zebaoth Gud Israels hñ seiger/ Sia þu/ Eg vil vitia þra Stiorna E
raña af No/ og Pharao/ og þra i Egiptalande mꝫ sijnum Gudum ꝛ Konungū. Ja Pharao
med øllum þm s traust høfdu a honum/ þa vil eg giefa i þra hendur s stunda epter þra lijfe/
og i hendꝛ Nabodogonosor Konūgsins af Babilon ꝛ hñs þienara. Og þar epter a skalltu
bygd óda/ so s þ var fordum daga seiger DROTten.

Eñ þu miñ Þienare Jacob ottast ecki/ og þu Israel vert Ohrꝏddur. Þuiad/ Sia þu
Eg vil hialpa þier af þui Fiarlꝏga Landenu/ og þinu Sꝏde burt vr þra Herleidingarlāde.
So ad Jacob skal aptur koma/ ꝛ i fride vera/ ꝛ gnogligt hafa/ ꝛ eingen skal skielfa hñ. Þar
fyrer

Esa. xix xx
Ezech. xxix
xxx. xxxi

Supra xxxiij

Thabor
Charmel

a Daglaunarar) Hopdingiar og Herrar sm̃ hm̃ þiona og stor laun taka

fyrer ottast ecki minn Þion Jacob/seiger DROTTIN/Þuiad eg er hia þier. Vid alla þa Huggun þra
Heidingia til huerra ad eg hefe i burt rekit þig vil eg eirn enda giøra/ Enn vid þig vil eg ecke Hertekinu
neirn enda giøra/helldr þa vil eg aga þig med hofseme/ so at eg læte þig þo ecki ohegndann Supra xxx

XLVII.

A ÞEtta er þat Ord DRottens sem skiedi til Prophetans Jeremia/a mote Philiste- Philistei
is/adrenn at Pharao slo Gazam. So seiger DRotten/Sia þu/Þar kemr Vatn
vpp af Nordrenu/ sem giora skal eitt Flod þat sem j burt taka skal bæde Landed & allt
þat sem þar er jnne/bæde Stadena & þa sem i þeim bwa/so at allt Folked i Landenu skal
stynia hætt/og aller jnnbyggiarar i Landenu skulu bera sig lijtt/& græta fyr-
er þeim Gny þra sterkra Vijghesta sem þar fram bruna/& fyrer bulldran þra
Vagna/og Ohliodum Hiolanna/so at Fedurner skulu eigi lijta vm kring sig epter Børnunum
B so hrædder skulu þeir vera fyrer þeim Deigenum sem kemr/til ad foreyda øllum Philisteis/og at
vppræta Thirum & Zidon/ med þeim ødrum þra hialpar mønnum.
Þuiad DROTten mun nidurbriota þa Philisteis sem epter eru ordner/ af þeim i Ey-
unni Capthor/Gaza skal skølloтt verda/& Ascalon fordiørfut med þeim sem epter eru ordner i
þra Dølum. O þu Suerd DROTTens/Huersu leinge þa ærer þu? Nær villtu þessu linn-
a? Far þu aptur i þinar Slijdrer/ & huijl þig/& vert kyrr. Enn huernen kantu af ad læta/
med þui ad DROTTen hefr skipad þier a mote Ascalon/og sett þig a moti þeim Høfnunum
Siæfar haffsins.

XLVIII.

A A Mote Moab seiger DROTTen Zebaoth Gud Jsraels so/Vei þeim Stad Moab
num Nebo/Þuiad hann er i eyde lagdur & er Hersiligaa til reika/ Chiriatha- Esa. xvi xxv
im er vnnin/ sa Kastalenn stendur aumliganna/ og er nidurrifenn. Þad trau- Ezech xxv
starkappit Moab er vti/sem hann hafde a Hesbon/Þuiad þar huxast nockut
vont a mote honum/ Einkum sem er/ Komet/ Vier vilium af ma þa/ suo
ad þeir skulu ei vera neitt Folk meir/Og þu Madmen skallt eirnen fordiørf
ud verda/ Suerded skal koma a bak til vid þig. Menn heyra eitt Hareyste til Horonaim af
Foreydslunne & mikille Eymd. Moab er i Hel sleigen / þeir heyra hans Vngmenne kalla hætt.
Þuiad þeir ganga grætande a veigenum vpp til Luhit/ og Quinern heyra eitt aumligt hliod
a þeim veigenum ofan fra Horonaim/ sem er þetta/Hafit ydur i burt/& forded ydar Lijfi/ Enn þu
munt ᵛa so sem þat Lynged a Eydemørkinne.
B Þar fyrer ad þu treyster vppa þina bygging/& a þijna Fiesiodu/þa skalltu vnnen vda/
Og a Chamos hann hlytur og Hertekinn j burt ad fara med sijnum Prestum og Høfdingium. b
Þuiad sa Foreydslumadurenn skal koma yfer alla Stadena/suo ad þar skal ecki eirn Stadur Chamos)
vndan ganga/Þar skulu bæde Dalerner Fordiarfast og Sliettlendit foreydt verda/þuiat DR- Var Afgud
OTTIN hefur sagt þat. þra Moabitis
Giefit Moab Fiadrer/hann skal vtganga sem ad flygie hann/hans Stader skulu i eyde legg Jere. xvij
iast so ad eingen skal bwa i þeim. Bøluadr sie sa sem suiksamliga giører Verked DROTTens/ Ezech. xxix
Bøluadr sie sa sem fyrerbydr sijnu Suerde ad vthella Blodenu.
Moab hefr verit Athugalaus i fra Barndome sijnum/ og leigit kyrr a sinne Dregg/&
alldreigi vtsteypt verit vr ødru Kerinu i annad/og alldreigi i Herleiding vtdreigen vered/Þar
fyrer hefur honum sinn Smeckur hinn same vered/ & hans Ilmur ecki vmskipteligr ordet.
C Þar fyrer sia þu/seiger DROTTen/Ad sa tijme skal koma/at eg vil senda þeim þa
Burtberendur/sem þa skulu burt bera/& tæma þra Kierølld/og i sundur briota þra Legla. Og
Moab skal til skammar verda yfer Chamos/ lijka so sem þat Jsraels Hws er til skammar orded yfer
Bethel/a hvøt ed þeir treystu.
Huernen dirfest þier ad seigia/Vier erum Hetiur & rietter Strijdzmenn? med þui þo at
Moab skal foreydast/ og vpp skal stijget ᵛa j hans Borger/ & þra hiner Vtuøldu Køskustu Esa. xvi
Karlmenn skulu hliota ofan ganga til Høggstockfins/ seiger sa Konungurenn sem heiter DR-
OTTIN Zebaoth. Þuiad Oluckan Moab mun bradliga koma/ og hans Ogiæfa hun fly-
ter sier miøg. Kiære/ siaed þo aumur a honum þier sem buet i kring vm hann/ og hans nafn þecket/ &

seiged/

sleiged/Huernen er sa hiñ Ofluge Vønduren/og sa hiñ Dyrdarlige Stafurensuo i sundur
brotenn?
Stijgdu nidur fra þiñe Vegsemd/ þu Dotturen sm̃ byr i Dibon/ og sit i Þosta/ Þuiad D
sa Fordiarfaren Moab mun koma vpp þangad til þijn og ofan rijfa þijna Kastala. Gack
þu fram̃ a veigen og sia til/þu sm̃ byr i Aroer/Spyr þu þa ad s̃ þar flyia z vndan hlaupa/
og seig þu/Huersu geingr þ til? Auui Moab er Fordiarfadur z i eydelagdr/Hled og æped/
Kuñgioret þ i Arnon ad Moab er i eyde lagdr. Reffingen er geingen yfer þ slietta Landet/
Borgernar Moab sm̃ er yfer Holon/Jahza/Mephaath/Dibon/Nebo/Beth/Diblathaim/Kiriathaim/Beth
gamul/Bethmeon/Kirioth Bazra/og yfer alla Stadena j Landenu Moab huort þr liggia
fiærre eda nærre. Þad Hornet Moab er afhogguet/og hñs Armleggur er i sundurbroten/
seiger DROTTen.
Giør þu hñ Drucken(Þuiad hñ hof sig a mote DROTtne)so ad hñ spye/og nue sij E
num hondum til samans/so ad hñ verde eirnen til Hædungar. Þuiad Jsrael hefr hloted ad
vera þitt Athlæge/so s̃ ad hefde hñ ued funden a mzal þiofa/ Og mz þui ad þu talader þui
lijkt a mote honũ/ þa skalltu z eirnen i burt. Og þier jñbyggiarar i Moab yfergiefit Stade
na z bued i Hellunum/z giørit so s̃ Dwfurnar/þær ed giøra sier Hreidr i þm diupu Holunũ.
Alla tijma hefur sagt vered af hinum Rijkelata Moab/ þ hañ sie miøg Rijkelatur/
Dramsamr/Offstopafullur/Sierlatur Forsugur/Eñ DROTten seiger/ Eg þecke vel hñs
Jere. xlvi Esa. xvi Reide/ad hñ orkar eigi so myklu/z hñ asetr sier meira ad giøra eñ hñs Mattur er til. Þar
fyrer hlyt eg ad grata yfer Moab/z kalla vt yfer allañ Moab og Harm bera fyrer þui fol-
kenu i Kirheres. Eg hlyt og ad grata yfer þier Jaeser/ þu Vijnuiduren i Sibma/Þuiad
þijner Vijnuidar kuister eru farner yfer vm hafit/og komner allt til þss Siafarhaffsins Jae
ser/sa Fordiarfaren er jñ fallen i þina Haustuiñu og i þina Vijnyrkiu. Gledin z Frygden
a Kyriñe) er i burtu af Akrenum/og af þui Landenu Moab og þr skulu ei neitt Vijn meir troda þar.
Ryke Moab Hñ s̃ Vijnberen i sundur tredr skal ecki meir kueda þar sijna Vijsu. Vegna þss Hropsins F
kallar hñ Pre i Hesbon iñ til Eleale/huert ed hliodar jñ til Jachza fra Zoar þre Þreuetre [a] Kyriñe/jñ til
uetra Ku Esa. xvi Horonaim/Þuiad þau Vøtnen Nimri skulu eirnen vpp þurkast.
Og DROTten seiger/Þar mz vil eg giøra eirn enda mz Moab/suo ad þr skulu ecke
leingur offra þar a Vpphædunum/ og bera Reykelsit fyrer sijnum Gudũ. Þar fyrer gellur
mitt Hiarta yfer Moab s̃ eirn Herlwdur/ og yfer þui Folkenu i Kirheres hliodr mitt Hiar-
ta/s̃ Trameth/Þuiad þr giørdu Fornnked þar vt af/ huar fyrer at þr sku z i eydeleggiast.
Øll Høfud skulu skøllott vera/ z øll Skegg skulu afrøkut/ allar hendur skulu i sundur klor-
ast/og huer madur skal klæda sig i Seck/og þr skulu Grata z Kueina allauegana j Moab
bæde a Strætunum i Husunum og a Ræfrunum/Þuiad eg hefe i sundur sleiged Moab/suo
sm̃ eitt herfiligt Kieralld/ seiger DROTTJN. Og huersu hñ er Fordiarfadur/huersu añ
ligana þa grata þr/huersu skamarliga þa nidurheingia þr Høfudin/z Moab er vorden til
Hædungar/z til skielfingar øllũ þm s̃ bwa i kringum hñ.
Þuiad So seiger DROTTen/Sia þu/hñ flygur fram̃ s̃ ein Ørn/og vtbreider sijna H
Jere. xxiiij Vænge yfer Moab/ Kireath er vñen/z þr hinu sterku Staderner eru jñtekner/z þau hiørtũ
þra Kappaña i Moab/skulu vera a þm sama tijma suo s̃ Konu Hiarta i Barnsott. Þuiad
Moab skal afmad verda/ so ad hñ skal ecki neitt Folk meir vera/ Þar fyrer ad hañ hefur
vpphafit sig a mote DROTtne. Hrædsla Grafer z Snørur koma yfer þig/þu s̃ byr i Mo
ab/ seiger DROTTen. Huer sm̃ vmflyr Hrædsluna hñ mun falla i Grøfena/ z huer sem
kemst vr Grøfeñe/ hñ mũ veiddr verda i Snøruñe/Þuiad eg vil lata eitt þra Vitiñar Aar
koma yfer Landid Moab/ seiger DROTTJN.
Þeir s̃ vr Slagenu flyia munu leita sier Hialpar i Hesbon/ Eñ þar skal eirn Elldur
vtganga af Hesbon/z eirn Loge af Sihon/huer ed foreyder þui Strijdzfolkenu/og þm Lãdz
alfum i Moab. Vei þier Moab/ Þad Chamos folk er fortapad/Þuiat þr hafa teket þina
Syne z Dætur z Herleidda i burt flutt. Eñ eg vil snua Herleidinguñe Moab a þm epterko
mande tijmum/ seigr DROTTen. Þetta sie sagt af þre Reffinguñe yfer Moab.

XLIX.

A A Mote Amon Sonum seiger DROTTJN so/ Hefur Jsrael þa ecki nein Børn/Eda hefur hn̄ ønguan Erfingia? Huar fyrer eignast þa Malchon ꝥ Landet Gad/og hn̄s Folk byr i ꝥra Stødum? Þar fyrer sia þu/ Sa tij‑me kemr/seiger DROTten/ Eg vil lata heyrast eitt Herop yfir Rabbath Amō sona/þat hun i eirne hrwgu skal i eyde liggia/ꝛ ꝥra Dætur skulu med Ellde vpptendradar verda/Eñ Jsrael skal þa eignast ꝥra Land/ ſ sier eign‑udu hn̄s/seig' DROTten.

Amon Ezech. xxv
a Malchon) þeþur Afgud veret Amons sona

Kueina þu hætt Hesbon/ꝥt Ai er nidurbrotin / Hæstynie þier Dæturnar Rabba/og klæded ydur j Secke/Harmed ꝛ Hlaupet i kringū Mwrueggena/ ꝥt Malchom skal Hertekē i burt flytiast/ mz sijnū Prestū ꝛ Hofdingium. Huad treyster þu vppa þyna Dale/þijn' Daler eru nidursokner/Þu hin Ohlyduga Dotturen/þu sm̄ treyster a þina Fiesiodu/og seiger i þinu Hiarta/Huer þorer ad koma i mote mier? Sia þu/So seiger DROTTen DRO‑TTJN Zebaoth/Eg vil læta koma Hrædslu yfer þig/af øllum þm sm̄ i kringū þig bwa/ so ad sin̄ veigen skal huer vtreken vera/ ꝛ þar skal eingen sa vera/ sm̄ samansafne þm aptur ſ i burt flyet hafa/Eñ þar eptera vil eg snua Herleidinguñe ꝥra Amon Sona/seiger DR‑OTTEN.

A mote Edom

B So seiger DROTTen Zebaoth / Er þar þa eingen Vijsdomr meire i Theman? Er þar þa eckert Ræd hia Vitringunū? Er ꝥra Vijsdomr so lausligr? Flyed vndan/snu‑ed ydur/og feled ydur diupt nidur þier jn̄byggiarar j Dedan/ꝥt eg læt Ogiæfu koma yfer E‑sau/a hn̄s Vitiunartijma. Þeir sm̄ hid nya Vijned jn̄lesa skulu koma yfer þig/ þeir ed ecki munu læta þig fa myklu jn̄ ad safna /og Þiofar skulu yfer þig koma a Nættarþeli þeir skulu fordiarfa hana mieg. Þuiad eg hefe giørt Esau Naken/ og hañs Heimugliga hlute openskæra/so ad hn̄ skal ecki kuña ad skyla sier/hn̄s Sæde/hn̄s Brædur/og hn̄s Nabuar e‑ru foreydder/suo ad þar eru ønguer fleire epter af þm/Eñ þo ꝥ huad epter verdur af þinum Fødurleysingium/þm vil eg vn̄a Lijffins/og þinar Eckiur skulu vona a mig.

Ezech. xxv Psal. xxxj
Esau

C Þui so seiger DROTTJN/Sia þu/Þeir sm̄ ꝥ høfdu ecki verdskulldat at Drecka þañ Kaleiken/ꝥr hliota ad drecka hn̄/Og þu skyllder Hegningarlaus vera? Þu skallt ecke Ohegndur vera/helldr þa hlytur þu ꝛ eirnen ad drecka hn̄. Þuiad eg hefe suared vid sialfan mig/seiger DROTTEN/Þad Bazra skal verda ein Vndran Smæn/Foreyding ꝛ Bøl‑uan/ꝛ aller heñar Stader ein eilijfig Eydemork

Eg hefe heyrt af DROTTne/at þar sie eirn Bodskapur vtsendur a medal Heideña þioda/samansafned ydur og komet hingad i mote heñe/ Bued ydur til Bardagans. Þuiad sia þu/Eg hefe giørt þig lijtels hættar a medal Heideña Þioda/ꝛ fyrer litna a medal mañ‑aña. Þitt Fors og þitt Hiartans offstæki hefr suiked þig/af þui ad þu byr i þm Steinhell unum/ꝛ hefr hæbiørgvnder þier. Þo ad þu Hreidrader þig so hætt sm̄ Ørnen/þa vil eg þo hrinda þier ofan þadan/seigir DROTTJN.

Supra xxv Ezech. ix

So skal Edom verda i eyde/ad aller ꝥr ſ ganga þar fram̄ hia skulu vndrast ꝥ/ꝛ blistra yfer øllum hn̄s Plægum. Lijka sm̄ ꝥ Sodoma ꝛ Gomorra med sijnum Nagrøñum eru vmuellt'/seiger DROTTJN/so ꝥ eingen skal þar bwa nie neirn madr Hws hafa. Þui ad sia þu/Hn̄ kemr vpp hingad ſ Leon/j fra ꝥre Dramblatu Jordan/ j mote þeim sterkum Hiardarhwsunum/Þuiad eg vil læta hn̄ snarliga þangad hlaupa. Og huer veit hū sa hin̄ b Vngemaduren er sm̄ eg vil vtbwa a mote þm? Þui huer er mier jafn? Huer vill fræda mig? Og huer er sa Hirderen ſ stadet gietr vid mier?

Gen. xix Esa. xvij
b Vnge madur) Alexander hin̄ mykle sa sm̄ øll Lønd skyllde vin̄a

So heyret nu ꝥ Ræded DROTTens ſ hn̄ hefur yfer Edom/ og hn̄s Hugsan ſ hn̄ hefr yfer þm Jn̄byggiurunū i Themā. Huad gillder/ ef ad ꝥr c Hirdsueinarner skulu ecki D vnder leggia þa/ꝛ nidurbriota ꝥra bwstade? So ad Jørden skal Hrærast vid/nær ed ꝥr fa‑lla nidur/huer vm þueran añan/ꝛ ꝥra Hropan skal heyrast j hia Hafenu Rauda/Sia þu Hn̄ flygur vpp hingad sm̄ ein Ørn/ꝛ hn̄ mun vtbreida sijna Vængi yfer Bazra. A þm sa ma tijma skulu Hiørtun Kappaña i Edom/ba lijka ſ eitt Konu hiarta i Barnburdarsott.

c Hiardarsueinar) Þad er/Høfdingiar og Høfudzmeñ Folksins/ Þui Hirdarar kallast hier huer vetna Høfdingiar/Þeir sm̄ þar da skulu goda meñ/eñ strafpa ormduanda

A mote Damascum

E Hemath ꝛ Arpad eru aumliga sladdar/ꝥra meñ eru Duglauser/Þuiad ꝥr heyra eitt jllt Rykti/Þeir ſ bwa vid Hafid eru so Hrædder ad ꝥr kuña ongua huijld at hafa. Damas‑cus er Huglaus/ꝛ flyr vndan/Hun skielfur/og er j Angist ꝛ Harmkuæle sm̄ Kona i Barn‑

sott. Hue‑

sott. Huernen þa? Er hañ nu ecke yferuñen sa hiñ Nafn fræge/og Lystelige Stadurenn?
Þar fyrer skulu hñs æskumeñ þar nidurslegner liggia a hñs Strætum/ Og allt hñs Strijdz
folk skal falla a þm sama tijma/ seiger DROTTIN Zebaoth/ Og eg vil setia Elld i
Mwrueggina til Damascum/ so at hñ skal foreyda þm Herbergiunū Ben Hadad.

Mote Kedar og þui Rijkenu Hasor/ Huert ed

Nabugodonosor Koñgur af Babilō slo

So seiger DROTTIN/Standet vpp/og fared vppi Kedar/ og foreydet þm Bør-
Kedar
nunum a mote Austrenu. Þeir skulu taka þra Bwstade/ꝛ Fienad/þeira Landtiølld og øll F
Verkfære/og þra Vlfballda skulu þr i burt keyra/ꝛ þr skulu hrædeligāa kalla ad þeim allt
vm kring.

Flyed vndan/ Flytid ydur snarliga þadan/ ꝛ byrged ydꝛ diupt nidur þier Hasors jñbygg-
iarar/ seiger DROTTIN/ Þuiad Nabugodonosor Konunguren af Babilon hefꝛ nock-
ud i siñe vid ydur/ꝛ hñ huxar til ydar. Fared a Fætur ꝛ draged vpp þangad mote þui Folke
Hazor
s̄ nog hefꝛ til/ ꝛ vgglaust byr/seig' Dottern/ Þeir hafa huorke Port Dyr nie Hurdarstei-
gur/og bwa einer saman. Þeirra Vlfballdar skulu gripner vͤda/ꝛ þra hid mikla Fie i burt
teked verda. Og eg vil i burt dreifa þm i allar Atter Vindaña/sm̄ bwa i Afkimunum/ꝛ af
øllum Attum vil eg læta þra Ogiæfu koma yfer þa/ seiger DROTten/ suo ad Hasor skal
vera Dreka Bæle/ꝛ ein eilijflig Eydemørk/so ad eingen skal bua þar ꝛ eigi nockur madꝛ sk
hafa þar sitt Heimile.

a
Elam)
eru þr i Persia
Lande

Þetta er þ Ord DROTTINS sm̄ skiede til Jeremiam Propheta/ a mote Elam
j vpphafe Rijkesstiornar Zedechia Konungsins Juda/ꝛ sagde/ Suo seiger DROTTEN G
Zebacth/Sia þu/Eg vil sundurbriota Elams Boga/þra hid ædsta Velldi/ꝛ eg vil læta þa
fiora Vindana vr þm fiorum Attum Himensins koma yfer þa/ Og eg vil j burt dreifa þm j
alla þa sømu Vinda/so ad þar skal ecke neitt Folk þ til vera/ ad eigi skule þangad kōa hin'
burt reknu af Elam. Og eg vil giøra Elam Duglausan fyrer sijnum Ouinum/ꝛ fyrer þm
sm̄ stunda epter þra Lijfe/ꝛ eg vil læta Ogiæfu koma yfer þa mꝫ miñe Grimdar Reide/sei-
ger DROTTEN. Og eg vil senda Suerded a bak til vid þa/ þangad til ad eg hefe for

q
Stol
þad er Alexan-
der hiñ mikle
sa sm̄ yfervañ
Elam

eydt þm. Eg vil setia miñ Stol i b Elam/og eg vil fyrerkoma þar bæde Konungenum ꝛ
Høfdingiunum/seiger DROTTen. Eñ a epterkomande tijmum vil eg snua Herleiding-
uñe Elam/seiger DROTten.

L.

Babilon
Esa. xiii xiiii
Supra xxv

ÞEtta er þ Ord sm̄ DROTTEN talade vid Jeremiam Propheta/a moti A
Babilon ꝛ Landenu þra Chaldeis. Kuñgiøred þ a medal Heideña þioda/
og læted þ vijdfrægt verda/ Setied vpp Merked ꝛ læted þ Alkuñigt verda/
ꝛ byrged þ ecki nidri/ꝛ seigit/ Babilon er vñen/ Bel stendur mꝫ skøm/Me-
rodach er i sundurbrotiñ/heñar AfGuder stāda mꝫ skøm/ꝛ heñar Skwrgod
eru sūdꝛ broteñ. Þuiad þar dregꝛ eitt Folk vpp af Nordrenu a mote þm s̄
þra Lād skal i eydeleggia/so ad eingen skal þar jñe bua/ helldur sklu bæde Meñ ꝛ Fienadꝛ
flyia i burt þadan.

A þm Døgum ꝛ a þm sama tijma/seiger DROTTIN / skulu Jsraels Børn med
Þetta er hei-
sonum Juda koma ꝛ fara hingat grætande/og leita DROTTENS Gudz þra. Þeir
þeid Jsraels
sona vr Babi-
lon/hueria
Kong Cyrus
leysþde þm

munu spyria epter veigenum til Zion/ꝛ snua sier þangat/ Komed ꝛ nalægum oss til DRO-
TTENS/mꝫ einum eilijfligum Sattmala sm̄ alldreigi mun forgleymdur verda. Þuiad
mitt Folk er so s̄ ein gløtud Hiørd/ Þeirra Hirdarar hafa leidt þa afuega/ꝛ lætit þa villast B
a Fiøllunum/ so ad þr geingu af Fiøllunū ofan a þær Hædernar/ og forgleymdu so sij-
num Hiardarhwsum. Allt huad sm̄ þa fañ þ ppvsuelgde þa/ ꝛ þra Ouiner søgdu/vier giø
rum þ ecki oriettteliga/af þui ad þr hafa syndgast a mote DROTtne i byggingu Riettlæ-
tisins/ꝛ a mote þm DROTtne sm̄ er vonen þra Forfedra.

Flyed vt af Babilon/og farid burt af Chaldeis Lande/og hegded ydur so s̄ Kiarnhaf
Vt af For-
eydslu Babilo-
nar
Esa. xlvii

rar fyrer Hiørdiñe. Þuiad sia þu / Eg vil vppueckia miken flock margra Þioda/ af þui
Landenu i mot Nordrenu/og flytia þ vpp i mot Babilon/ þr skulu bua sig vt a mote heñi hu-
ier at hana skulu ꝛ viña/Hñs skeyte eru s̄ eins Oflugs bardaga mans/ s̄ ei fara æ misſ vid.
Og Landed þra Chaldeis sk verda eitt Herfang/ꝛ aller þr s̄ þ Ræna skulu þar Nog af fæ/
seiger

ſeiger DROTTIN. Þar fyrer ad þier glediet ydur af þui/ ⁊ hroſit ydur vm þad ad þier Supra. xviij
hafit rænt mina Arfleifd ⁊ þi' ſtuckut vpp ſē feiter Kalfar/ ⁊ rũdud vid ſē ſterker Vijgheſt'. xix xlix
Ydar Moder ſtendr mz ſtorre ſkøm/ ⁊ hun ſē ydr hefr fædt er til Nædung' vorden/ Sia þu/ A
C mzal þiodaña er hũ hin ſijdaſta foreydd/ Viſen ⁊ eiñmana. Þuiad fyrer ſaker Reide DRO-
TTENS hlytur hun obygd og mz øllu foreydd ad vera/ ſo ad aller ꝥr ſm̃ fram̃ ganga
vm Babilon ſkulu vndraſt ꝥ/ og blæſa mz blijſtran ad øllum heñar Plægum.
Bwed ydur til/ þier allar Bogaſkytturnar/ vtan vm kring Babilon/ Skioted ad heñe/ Apoc. xvi
ſpared ecke Skeyten/ ꝥt hun hefur ſyndgad a mote DROttne. Glediet ydur yfer heñe/ hun
hlytur ad yfer gefa ſig/ heñar Grũdueller eru fallner/ heñar Mwrueggier eru nidur brotner
Þuiad ꝥ er hefnden DROTTENS/ hefnid ydar a heñe/ giørit vid hana ſo ſē ꝥ hun he
fur giørt. Afmaed bæde þañ ſē Kornenu ſæer/ ⁊ hiñ ſē ꝥ vpp viñur af Babilon/ ſuo ad huer
ſnue ſier til ſijns Folks/ ⁊ huer flye i ſitt Land/ fyrer þui Suerdenu Vijkingſins.
D Jſrael hlaut ad vera ein ſundurtuiſtrud Hiørd/ ſē Leonen hafa i burt drifet. Fyrſt vpp
at þa Konunguren af Aſſyria/ þar næſt Kwgade þa Nabugodonoſor Konunguren af Bab- Nuggun
ilon. Þar fyrer ſeiger DROTTIN Zebaoth Gud Jſraels ſo/ Sia þu/ Eg vil vitia heim Eſa. x
Konungſins af Babilon/ og hñs Landz/ lijka ſē ad eg hefe heim vttiat Konungſins af Aſſy-
ria. Eñ Jſrael vil eg flytia heim aptur til ſijns Heimkyñis ſo ad ꝥr ſkulu ſier Fædſlu faa
vppa Charmel og Baſan/ ⁊ ꝥra Sæler ſkulu ſaddar verda/ vppa Fiallenu Effraim ⁊ Gile
ad. A ꝥm ſama tijma/ og a ꝥm døgum ſkal leitad vera ad Miſgiørdum Jſraels/ ſeig' DRO-
TTEN/ Eñ þar munu ønguar til vera/ ⁊ ad ſyndum Juda/ ⁊ þar munu ønguar fiñaſt
Þuiad eg vil fyrergiefa þær ꝥm ſm̃ eg læt ept' verda
Drag vppi ꝥ Land ſm̃ alla hefur Hugmodad/ far vpp þangad i mote ꝥm jñbyggiurũum
huerra vitiad ſkal verda/ Eyde legg ⁊ nidurdrep ꝥra epterkomendur/ ſeiger DROTteñ/
⁊ giør ꝥ allt ſiñ eg hefe boded þier. Þar er eitt Herop i Landenu/ og ſtor Anaud. Huernen
geingur ꝥ til/ ad ſa Hamaren allr' Veralldariñ' er iſũdr broten ⁊ i ſundurſleigen? Huernen
kemur ꝥ til ad Babilon er ſo j eyde vorden a mzal allra heideña Þioda? Eg hefe ſett Snø-
E rur fyrer þig Babilõ/ þ' fyrer ertu eirnen Herteken/ ædr eñ þig varde ꝥſſ/ ert þu fũden ⁊ hønd
lut/ Þuiad þu hefur ſtært þig i giegn DROTTNI/ og DROTTen hefur vpploked ſiñi
Hirdſlu/ ⁊ frambored Vopnen ſiñar Reide/ Þuiad ꝥſſu hefr DROtten DROtten Zebaoth
til vegar komet j Landenu ꝥra Chaldeis.
Komit hingad a mote heñe vt af ydſtum Endemørkum/ Luked vpp heñar Kornhuſum/
Kaſtet heñe i eina Hrwgu/ ⁊ foreyded hana/ ſo ad þar verde ecki neitt epter. Drepet øll he-
ñar Børn ⁊ leided þau til Høggſtockſins/ Vei ꝥm/ Þuiad ſa daguren er komen ꝥra Vitiũar
tijma. Þar munu heyraſt ꝥra hliod ſē flyia/ ⁊ ꝥra ſm̃ vndan hafa komiſt vr Landenu Babi-
lon/ ſo ad ꝥr kuñgiøre i Zion Hefndina DROTTINS Gudz vors/ ⁊ þa Hefndena hñs
Muſteris.
Kallid marga a mote Babilon ſē ſpaña Bogana/ og leggit at heñe alla vegana þier
aller Bogaſkytturnar/ ⁊ læted onguan þadan komaſt/ Gialldet heñe ſē hun hefur verdſkulld
at til/ Giøret vid hãa ſo ſē ꝥ hun hefur giørt/ ꝥt hun hefur høndlat Drambſamliga i giegn
DROTTNI hinum Heilaga i Jſrael. Fyrer ꝥ ſkulu heñar æſkumeñ falla a heñar Stræ-
tum. Og aller hennar Strijdzmenn ſkulu nidurſlegner þañ ſama tijma/ ſeiger DRO-
TTJN. Sia þu/ Þu hin Drambſama/ Eg vil til vid þig ſeig' DROTten DROTten
Zebaoth/ Þuiad þiñ Dagur er komen/ ſa tijmen þiñar Vitiunar/ Þa ſkal ſa hiñ Drambſa-
me nidurhrynia ⁊ falla/ ſo ad eingen ſkal veita hm̃ vppreiſn/ Eg vil ſetia Elld i hañs Stade
hũ ed foreyda ſkal øllu þui huad i kringum hñ er.
F So ſeiger DROTTIN Zebaoth/ Sia þu/ Þat Jſraels Børn mz Børnum Juda
hliota ad lijda Yfergang ⁊ Orettinde/ af øllum ꝥm ſē þa Herfekna i burt fluttu/ og hallda
ſijdan/ ⁊ vilia þa ecki lauſa læta. Eñ ꝥra Frelſare er oflugur/ Hañ heiter DROTTIN
Zebaoth/ hñ mũ ⁊ framkuæma ꝥra Mæleſne/ ſo ad Landet mũ hriſtaſt vid/ ⁊ ꝥr jñbyggiar'
ner i Babilon munu ſkialfa þ' vt af.
Suerded ſkal koma ſeigir DROTTIN yfer þa Chaldeos/ ⁊ yfer þa jñbyggiarana
i Babilon/ yfer heñar Høfdingia ⁊ yfer heñar Spekinga. Suerded ſkal koma yfer hennar
Spaſagnarmeñ/ ſo ad ꝥr ſkulu ad Vitleyſingum verda. Suerdet ſkal kõa yfer heñar hina
Oflugu/ ſo ad ꝥr ſkulu Duglauſer verda. Suerded ſkal koma yfer heñar Vijgheſta ⁊ Vag
na/ ⁊ yfer allan Almugañ ſm̃ þar er jñe/ ſo ad ꝥr ſkulu verda ſm̃ Konur. Suerded ſkal kõa-

yfer heñar

yfer heñar Fiehirdslur/so ad þær skulu burt suiptast. Þurkuren skal koma yfer heñar Vatz
føll/so ad þau skulu i burt þorna/ꝥt ꝥ er eitt Skwrgodaland/⁊ hrosar sier vt af siȷnum hræ
deligum Afgudum. Þar fyrer skulu ⁊ Grim̃lig Dyr og Hræfuglar þar iñe bwa/ ⁊ Vngar-
Esa. xiȷ ner Strwtzfuglaña og hun skal alldreigi meir bygd verda/ ⁊ eingen skal bwa i heñe hiedan
af vm Allder ⁊ ad Eiliȷfu. Liȷka sem̃ ꝥ Gud hefur kollkastat Sodoma ⁊ Gomorra medꝛ þra
Gen. xix Nagrøñum/seiger DROTTIN/so þar skal eingen iñe bwa/ nie nockur madur þar inne
Hws hafa.

Sia þu/Þar kemꝛ Folk af Nordrenu/margar Heidnar þioder/ ⁊ marger Konungar E
skulu taka sig vpp af Ende mørkum Landsins/s̄ hafa Boga ⁊ Skiølldu. Þeir eru Grim̃-
leiger ⁊ Omyskunsamer/þra Hliod eru sem̃ Siafar hliod/ þr Riȷda a Hestum tilbũer s̄ Bar-
daga meñ a mote þier þu Dotturen Babilon. Nær ed Konunguren af Babilon heyrer þssi
Tiȷdinde/þa mun hñ læta hendꝛ falla/ honũ skal so sært ⁊ Angursamt vid ꝥ verda / s̄ Kõu
i Barnsott. Sia þu/hñ kemꝛ vpp hingad sem̃ añad Leon/ i fra þre Drambsomu Jordã/ til
þra hiña sterku Hybylaña/Þuiad eg vil lata hñ snarliga þangad hlaupa. Og hũ veit huer
a Vnge madur) Alexander Magnus sa *a* Vnge maduren er s̄ eg vil vtbwa a mote heñe? Þui huer er mier iafn? Huer vill kenna
mier nockut? Og huer er sa Hirderen/s̄ standa kañ a mote mier?

Suo heyred nu Rædagiørdena DROTTENS/ þa s̄ hañ hefur yfer Babilon/og
hñs Hugsaner s̄ hñ hefꝛ yfer þm̃ Iñbyggiurunũ i Chaldeis Lande. Huad skal gillda/ef þad
hiner vngu Hirdararner skulu ecki draga þa vt/⁊ foreyda þra Bustade? ⁊ Jørden mũ skial
fa vt af þui Hareystinu/⁊ ꝥ mun viȷdfrægt verda medal Heideña þioda/nær ed Babilon vdꝛ
vñen.

LI.

SVo seiger DROTten / Sia þu/ Eg vil vppueckia huassan Vind a mote
Babilon Supra l Babilon/og a mote heñar iñbyggiurum/ þm sem̃ þig hafa sett a mote mier/ A
Eg vil senda vt þa ed vinsa til Babilon/s̄ hana skulu vinsa/ og heñar Lan
de j burt sopa/ Þeir ed alla vegana sku vera i kring vm hana/a deige heñar
Olucku. Þuiad heñar Skyttur sku ei skoted geta/ og heñar bryniadir Bar
dagameñ skulu eigi kuña ad veria sig. So spared nu ecke heñar yngismeñ/ ⁊
drepit nidur allt heñar Herlid/so ad hiner i Helslegnu ligge drepner i Chaldeis Lande/⁊ þeir
hiner i giegnum løgdu a heñar Strætum. Þuiad Jsrael ⁊ Juda skulu eigi Eckiur lætner
vera af þra Gude Drottne Zebaoth/ þui ꝥ Landet þra añara hefꝛ miøg þũgliga syndgast
a mote hinum Heilaga j Jsrael. Flyet vr Babilon so ad huer biarge siñe Sælu/ so ad þier
fortapist ecki i heñar Misgiørninge/Þuiad þtta er sa Hefndartiȷmen DROTtens/ hñ sem̃
er endurgialldaren/⁊ hñ vill endurgiallda heñe.

Sa Gull Kaleikuren i Babilon/sem alla Verølldena hefur giørt Druckna/hañ er i B
Esa. xxi Apoc. xiiij Supra xxviij Hende DROTTENS/af heñar Viȷne hafa Drucked allar Heidnar þioder/þar fyrˀ þa
hafa allar þioder vordet so galdar. Huersu skyndeligana ꝥ Babilon er fallen ⁊ nidurbrot
en/æped hætt yfer heñe/Taked eirnen Smyrsl til heñar Sara/ ef ad so kyñe ad skie ad hun
mætte eñ Læknud verda. Vier Læknum Babilon eñ hun vill ecki Heilbrigd verda. Þar fyr-
er lætum oss yfergiefa hana/⁊ førum huer til siȷns Landz/ þt heñar Refsing tekur vppi Hi-
menen/og nemur vnder Skyen. DROTten hefꝛ framflutt vora Riettlæting/Komed latum
oss vpptelia þau Dasemdar verken DRottens Gudz vors til Zion.

Ja fæget Skeyten ⁊ tilbued Skiøllduna. DROTTEN hefur vpphuatt Hugien
þra Konungaña af Meden/Þuiad hñs Hugsaner standa a mote Babilon/ꝥ hañ vilie For-
diarfa hana/Þuiad þtta er Hefnden DROTtens/ Hefnden hñs Musteris. Ja setied nu
vpp Merken a Mwrueggiunum i Babilon/Taked iñ Vardhølladen/setied til Vøkumeñena
Tilbwed Niosnina/ þt DROTTIN hñ hugsar nockut/⁊ hñ vill eirnen framkuæma þad
a Reþer) eru Ferþætt Vatzkuikinde okiend hier i Lande sama/sem̃ hñ hefꝛ talad a mote þeim Iñbyggiurunum i Babilon. Þu s̄ byr i hia þui hinu
mykla Vatnenu/⁊ hefur storar Fiehirdslur/þin Ending er komẽ/⁊ þiȷn Agirnd er vte. DR-
OTTEN Zebaoth hefur suared so vid siȷna Sæl / Eg vil fylla þig vpp mz Menn liȷ-
ka sem̃ ad være þad *a* Refer/Þeir skulu kueda þier Viȷsu.

Hñ sem̃ giørt hefur Jørdena fyrer siñ Krapt/⁊ tilbwed þa Jardarkringluna mz siȷnũ
Viȷsdome/⁊ hñ s̄ Himenen hefꝛ tilreidt so skickanliga.

Nær ed hñ Lystꝛ Reidarþrumuñe/þa er þar nogligt Vatn vndˀ Himmenũ/hñ vppdre-
gur Þokuna

C gur Þokuna i fra Jardarin̄ar Enda.
Hn̄ giører Elldingarnar i Regnenu/ og lætur Vinden koma vr leyneligum Attū.
Aller Men̄ eru Þussar i sin̄e b Vitsku/ z aller Gullsmider standa skam̄ader med sijnar
Likneskiur/ þt þra Afguder eru Suikræde z hafa ecki lijf.
Þad er ecki neitt vtan Hiegome z Suiksamligt verk/ Þeir skulu og fyrer farast nær
ed þra verdur vitiad.
En̄ hn̄ er ei so sa s̄ Jacobs Fiesiodz er/helldz er hn̄ sa s̄ alla hlute skapar/og Jsrael er
sa Stafuren hn̄s Arfleifdar/hn̄ heiter DROTTJN Zebaoth.
Þu ert min̄ Hamar/mijn Heruopn/fyrer þig hefe eg j sundurbrotid Heidnar þioder z
Kongarijken i eydelagt. Eg vil j sundur sla þina Vijghesta z Rijdande men̄/Eg vil sundur
briota þina Vagna z Keyresueina. Eg vil j sundurlemia þina Karlmen̄ z Konur/ Eg vil
i sundurlemia þina Olldunga z Vngmen̄e/Eg vil i sundurlemia þina Yngismen̄ og Mey-
iar/Eg vil i sundurlemia þina Hirdara og Hiordena/Eg vil i sundurlemia þina Kotkarla z
þra Ok/Eg vil sundurlemia þina Høfdingia z Herramen̄. Þuiad eg vil endurgiallda Ba
bilon/z øllum jn̄ byggiurum þra Chaldeis/alla þa þra Jllsku s̄ þr hafa giort i mote Zion/
fyrer ydar Augsyn/ seiger DROTten.
Sia þu/ Eg vil til vid þig þu hid skadsamliga Fiall/þu s̄ fordiarfader alla Verølld
ena/ seiger DROTTJN/Eg vil vtrietta mina hønd yfer þig/og vellta þier suo ofan af
Biargenu/z eg vil giøra eitt vppbrendt Biarg af þier/suo ad þeir skulu ecki gieta teked eirn
Hyrningarstein edur Grunduallanarstein vt af þier/helldur þa skalltu vera ein eilijflig Eydi
mørk/seiger DROTTJN.
D Setied vpp Merken i Landenu/Blæsed i Herlwdrana a medal Heiden̄a þioda / Helgit
hina Heidnu a mote hen̄e/Kallet a mote hen̄e þau Kongarijken/Ararat/ Meni z Ascenas/
tilsetied Høfudzmen̄ a mote hen̄e/Hafed Hestana vpp hingad s̄ hurrāde Kefer. Helgit hina
Heidnu a mote hen̄e/sem er Konungana af Meden mz sijnum Høfdingium z Herramon̄ū/
og øllum Herra stiettunum þra Landskapar/ so at landit skal bifa z skielfast vid/Þuiat þær
hugsaner DROTTJNS skulu fullkomnadar verda a mote Babilon/ so at hn̄ mun gio-
ra þ Landet Babilonar at eydemørku/so at eingen skal þar jn̄e bua.
Þær Hetiurnar i Babilon/skulu ecki þora ad draga vta Vijguøllen/ helldz munu þr
hallda sig jn̄e i sijnum Køstulum/þra Hreyste er vtgiørd/z þr eru vordnir s̄ c Konur/þeira
Bwstadur er vppbrendur/z þra Slagbrandar i sundurbrotner. Hier hleypur eirn þar an̄ar
huer mote ødrum/z eirn Sendeboden mæter hier z þar huer ødrum/at þr kun̄giøre þ Konū-
genum af Babilon/þ hn̄s Stader sieu yfer vn̄er allt til enda/z Hafnernar jn̄teknar/z Sia-
fardijken vppbrend / z Bardagamennerner Duglauser vordner.
Þuiad so seiger DROTTEN Zebaoth Gud Jsraels/Dotturen Babilō hun er lij-
ka sm̄ eitt Kornhlødu golf nær ed þr þreskia þar a/ hen̄ar Kornskera skal snarliga koma.
Nabogodonosor Konunguren i Babilon hefz vppetit z fyrer komed mier/hn̄ hefur giort eitt
tomt Ker af mier/hn̄ vppsuelgde mig s̄ eirn Dreke/hn̄ vppfylldi sin̄ Kuid af mijnu besta/Hn̄
hefur vtrekid mig. En̄ nu mun koma yfer Babilon þau Oriettinden s̄ Babilon giorde mi'
og minu Hollde(seiger hun s̄ bygger j Zion)og mitt Blod yfer þa jn̄byggiarana i Chaldeis
seiger Jerusalem.
E Þar fyrer seiger Drotten so/Sia þu/Eg vil framfylgia þinu Malefne/z hefna þijn
Eg vil vppþurka hen̄ar Sio/og læta hen̄ar Vatzbrun̄a vppþorna. Og Babilon skal vda
ad eirne Griothrwgu / og ad Drekabæli ad Forundran z ad Blystrā so ad eingen skal bwa
þar jn̄e. Aller skulu þr grenia sm̄ Leon/z rymia hætt sem Vng Leon/ Eg vil setia þa i hia
mz sin̄ Dryck/og vil giøra þa d Druckna so ad þr skulu glader vera/z sofna eilijfligum suef
ne/af huerium þr skulu alldreigi vakna/seiger DROTten. Eg vil leida þa hier ofan af/
lijka s̄ Lomb til Blodtrogsins/so s̄ Hrwta mz Kiarnhøfrum.
Huernen er Sesach yfer vn̄en/z þr hiner fræguſtu i allre Verølldun̄e eru so høndla-
der/Huernen er Babilon vorden so til forundrunar medal Heiden̄a þioda? Siafarhafed er
geinged yfer Babilon/og hun er hulen af þm fiøldanum Bylgnan̄a þss hins sama. Hen̄ar
Stader eru i eyde lagder/og vordner ad Hriostre z Obygdum/ad þui Lāde sm̄ eingen byr jn̄e
og þar ed eingen madur geingur jn̄e. Þuiad eg hefe vitiad þss Beels i Babilon/z dreiget þ
vt af hn̄s Kuerkum sm̄ hn̄ hafde jn̄suelgt/ z þr hiner Heidnu skulu ecki meir hlaupa til hn̄s
Þuiad Mwrueggerner i Babilon eru eirnen nidurfallner.

b Vitsku) Þad er/Stiurngoda Lærdome

c Konur) Þad er Raget Duglauser sem Kon i Barns Neyd

d Druckna) Þad er/Eg vil lata þa Athuggalaust vppsturta allrar Verølldar Godz og Lyde en̄ þegar þa minst varer skal Suefn yp er þa koma/so þr skulu til gen̄ oz ganga ad eilijfu

Sesach Jere. xx v

Draged vt mitt Folk/⁊ biarge huer siñe Sælu fra þre Grimdar Reidiñe DROT-TINS. Ydart hiarta mætte añars blygdast vid ꝥ/ og hrædslufullt verda af þui Heropenu ē þr munu heyra i Landenu. Þuiad a þui Aarenu skal þar vtganga eitt Herop/ ⁊ epter ꝥ hid sama/ a þui ødru Arenu eirnen ein Hæstynian yfer Ofrijke i Landenu/ ⁊ huer Høfd ingen mun vera i mote ødrum.

Þar fyrer Sia þu/ Sa tijme kem̄/ad eg vil vitia Afgudaña i Babilon/⁊ allt heñar Lād skal verda til skam̄ar/⁊ heñar i Helslegnu skulu liggia þar jñe. Himen ⁊ Jørd ⁊ allt huad þar er vti skal gledia sig yfer Babilon/ ꝥ heñar Foreydslu madur er Komen af Nordrenu/ seiger DROTTJN. Og lijka ē Babilon felldi þa hina i Helslegnu i Jsrael/so sklu þeir hiner i Helslegnu fellder vda i Babilon vti øllu Lādenu. F

So fared nu burt þier ē fluid hafed fyrer Sůdenu/⁊ tefied ecki leinge/ huxed til DROTTens i fiarlægu Lande/⁊ læted Jerusalem vera i ydru hiarta. Vier vorum skam̄ader þa vier hlutum ad heyra þa Forsman/ og Skøm̄en hulde vort Andlit þa ed hiner añarligu komu yfer Helgedomeñ i Hwse DROTTJNS. Þar fyrer sia þu/Sa tijme kem̄/seiger DROTTJN/Þad eg vil vitia heñar Afguda/⁊ þr ē Banuæner eru af Sarum sklu stynia j øllu Landenu. Og þo ad Babilon stijge vppi Himenen/⁊ giørde sier þar Kastala i Hædunum/þa skyllde þo Foreydslumaduren koma fra mier yfer hana/seiger DROTTen.

Meñ heyra hropad i Babilon/og stora Eymd i Chaldeis Lande/ þt DROTTJN foreyder Babilon/hñ Fordiarfar hana m̄z so storu Herope ⁊ Hareysti/ ꝥ heñar Bylgiur þær dynia so ē mikilla Vatna. Þuiad Foreydslumaduren er komen yfer Babilon/heñar Hreystemeñ skulu Hertekner verda/heñar Bogar i sundur brotner/ þt Gud DROTTen Hefndar iñar endurgelldr heñe. Eg vil giøra heñar Høfdingia ⁊ Vijsdoms meñ/Yferualldz Herra/Hofudzmeñ ⁊ Strijdzmeñ Druckna/so ad þr skulu sofna eilijfligum Suefne/af þm þr sklu alldreigi vppvakna/seiger sa Konunguren sm̄ heiter DROTTen Zebaoth.

So seiger DROTTJN Zebaoth/Þeir Mwrueggerner hiñar miklu Babilon sklu G
nedan til grafner verda/og heñar hin hæfu Port skulu m̄z Ellde vpptendrud verda/ suo þad Erfided Heideña þioda skal til forgiefins vera/og ꝥ skal Brendt verda sem Folked vppbygde m̄z Eruidismunum.

Seraia

Þetta eru þau Ord sm̄ Jeremias Prophete baud Seraia syne Neria sonar Maesea/ þa ed hñ for til Babiloniā m̄z Zedekiā Konungenum Juda/a þui Fiorda Arenu hñs Rijkis stiornar/⁊ Seraia var eirn Fridsamligur Høfdinge. Og Jeremias hñ skrifade alla þssa Ogiæfu i eina Bok/sm̄ koma skyllde yfer Babilon/Einkum ē eru þau orden huer ad skrifud eru a mote Babilon. Og Jeremias sagde til Seraia/Nær þu kem̄ til Babilon/þa sia suo til ad þu leser øll þsse Ord/⁊ seig þu so/DROTTJN þu hefur talad i giegn þssum Stad ad þu villder afmaa hñ/so ad eingen skal bua þar jñe huerke Meñ nie Fienadur/Helldr skal hñ i eyde vera eilijfligana. Og nær ed þu hefur vtlesit Bokena/þa bitt eirn Stein vid hana og kasta heñe so vti Euphrates/⁊ seigdu so/Lijka so skal Babilon nidursøkt verda/⁊ ecki vppaptur koma fra þre Ogiæfuñe ē eg vil leida yfer hana/helldr þa skal hun forganga. So lāgt hefur Jeremias talad.

LII.

Zedechia
iiij Reg. xxiiij
ij Para. xxxvi
Jere. xxxix

ZEdekias var eins Aars og Tuttugu gamall þa ed hñ vard Konungur/ ⁊ hñ Rijkte j Ellefu Ar til Jerusalem/ Hñs Moder hiet Hamutal Dotter Jeremia af Libna. A
Hñ giørde ꝥ ē DROTTne jlla lykade/lijka so ē ad Joakim hafde giørt. Þuiad Reide DROTTJNS gieck yfer Jerusalem ⁊ Juda/þangad til ad hñ i burt fleygde þm fra sijnu Auglite/⁊ Zedekias fiell fra Konungenum af Babilon.

Historian vt af Foreydslu Jerusalem
Supra xxx
iiij Reg. xxv
Zedekias

Eñ a þui Niunda Aarenu hñs Rijkisstiornar/a þm Tiunda Deigi hins Tiūda Manadar/ þa kom Nabagodonosor Konunguren af Babilon med allan sinn Her a mote Jerusalem/⁊ settist vm hana/og giorde Heruirke vtan vm kring hana. Og Staduren var so vm setiñ allt til hins Ellepta Arsins Konungsins Zedekia. Eñ a þm niūda Deigenū hins fiorda Manadar/tok Hungred miog ad vaxa i Stadnum/⁊ Folked j Landenu hafde ønguan Mat til meita ad eta. Þeir brutust þa jñ i Staden/⁊ aller Strijdz meñ flydu vndan/⁊ drogu vt af Stadnum a Nattarþeli/vm þañ Veigen ad Portenu/a millum tueggia Mwrueggia sm̄ er i hia Konungsins Alldengarde.

Eñ þeir

B Eñ Þr Chaldei lagu i kringum Staden. Og þa ed Þr drogu vt af þm Deigenum a
slietlendit/þa sokte Herin Þra Chaldeis epter Köungenū/ ꝛ toku Zedekiam a þm Vøllum
hia Jericho/þa tuistradist allt hñs Lid i burt fra hønum/og Þr gripu Kongin og høfdu hañ
vpp til Konungsins af Babilon i Riblath/s̄ liggur i Landenu Hemath/Hañ vrskurdade Dō
yfer honum. Þar liet Konunguren af Babilon drepa Børnen Zedekia fyrer hans Aug-
um/ Hañ slo og i Hel alla Høfdingia Juda i Riblath. Eñ a Zedekia sialfum liet hañ
stinga vt Augun ꝛ binda hñ mz tueimr Jarnuidium/ꝛ Konunguren af Babilon flutte hñ so
til Babilon/ꝛ sette hñ i Myrkuastofu/þāgad til at hñ andadist þar.

A þm tiunda Deigenum hins fimta Manadarins/sm̄ þa var ꝥ Nitianda Aared Na
bogodonosor Konungsins af Babilon/kom NebusarAdan Høfudzmaduren/ sm̄ mz jafnade
var hia Konungenum i Babilō/til Jerusalem/ꝛ brende vpp hws DROTTINS/ꝛ Kō-
ungsins hws/ꝛ øll hwsin i Jerusalem/øll þau hinu stærstu husin brende hñ vpp mz Ellde/og
allur sa Heren Þra Chaldeis sm̄ var hia Høfudzmañenum nidur rifu Mwrueggena krīgum
alla Jerusalem. Eñ ꝥ Orijka Folked ꝛ añad Mwgafolk sm̄ eñ var epter i Stadnum/ ꝛ Þr
s̄ geinged høfdu a hendr Konūgenū af Babilō/ ꝛ ꝥ añad Hādūks folk s̄ eptʼ vʳ/ þa flutte
NebusarAdan Høfudzmaduren Hertekna i burt. Og af þui fatæka Folkenu a Lādzbygdiñi
Liet Nebusaradan Høfudzmaduren vera Wijngardzmeñ ꝛ Akurkarla.

C Eñ þa Koparstolpana i Hwsi DROTTens/ ꝛ Stolana/ꝛ þad Koparhafit i Hwsi
DROTTENS/sundr brutu Chaldei ꝛ fluttu allā þañ Malmen til Babilon. Og katl-
ana ꝛ Sleifarnar/Hnifana Munlaugarnar/Matkrokana ꝛ øll þau Koparkeren sem þeir
pløgudu ad hafa til Gudz Þionustuñar/þa toku Þr i burtu. Þar til mz tok Høfudzmadureñ
allt ꝥ i burtu huad Gull ꝛ Silfur var/bæde Bikara/Glodarker/Muñlaugar/Katlar/Liosa
stiakar/Skeider ꝛ Skaler/þa tuo Stolpana/ꝥ einka Hafit/ þa Tolf Koparuxana/sem i
staden Stolaña stodu/hueria ed Salomon Kongur liet giøra i Hwsi DROTTens/Mal-
muren vt af øllū Þssum Kierum/ var so mikill/ ad hñ vard eigi veigen.

Eñ Þr tueir Stolparner var huor vm sig Atian Alna hár/og ein Snwra tolf Alna
løng vafdist i kringum þa/ ꝛ hun var fiøgra Fingra þyck ꝛ hol iñan. Og vppa huorum fy iij Reg. vij
rer sig stod eirn Koparhnappur/fim̄ Alna hár/ꝛ þar voru giørd vtan vm kring huorn Hna-
ppeñ Fegurdar Eple/øll saman vt af Kopar/ꝛ eirn Stolpen var sm̄ hiñ añar/ ꝛ þau Feg-
urdar eplen lijka so/eñ þau Fegurdar Eplen voru sex ꝛ Niutijge/ ꝛ øll þau Fegurdar Eplen
voru Hūdrad a eirne Listu allt vm kring.

D Og Høfudzmaduren tok Presten Seraia af Þre fyrstu Skipuniñe/ og Presten Zep-
hania af Þre añare skipuniñe/ꝛ Þria Dyravørduna/ꝛ eirn Hirdsueinen vt af Stadnum sem iiij Reg. xxv
þar var settur yfer Strijdzfolked/ꝛ siø meñ þa s̄ vera attu hia Kongenum/ Þr ed fundust i
Stadnum/þar til mz Sophar þañ Hershøfdingian sem vanur var ad velia vt Leidangurs
Lided/þar til Sextijge meñ af Landz folkenu/sem fundust i Stadnum. Þessa tok Nebusar
Adan Høfudz maduren/ꝛ flutte þa til Konungsins af Babilon t Riblath. Og Konungur
en af Babilon liet Drepa þa i Riblath/sem liggur i Landenu Hemath. Þañen vard Juda i
burt flutt af sijnu Lāde.

Þetta er ꝥ Folk s̄ Nabogodonosor burt flutte/einkum a þui Siøunda Aarenu/ Þriar Talan Þra
Þusunder Þria ꝛ Tuttugu Gydinga. Eñ a þui Atiāda Arenu Nabogodonosor Atta Hū- Herleiddu
drud Þriatijge ꝛ tuær Saler af Jerusalem/og a þui Þridia ꝛ Tuttugasta Aarenu Nabo-
godonosor i burt flutte NebusarAdan Høfudzmaduren/Siø Hundrud Fiorutijge ꝛ fim̄ Sa-
ler af Juda. Allar Saler eru Fiorar Þusunder ꝛ Sex Hundrud.

E Eñ a þui Þrijtugasta ꝛ Siøūda Arenu/ epter ꝥ ed Joachim Konūguren Juda vʳ j burt
fluttur/a þm Tuttugasta ꝛ fimta deige hīs Tolfta Māadar/ vpphof Euilmerodach Konū- Joachim
guren af Babilon/ a þui Aarenu sm̄ hñ vard Konungur/Høfuded Joachins Konungsins Euilmero
af Juda/og liet hñ vt af Myrkuastofuñe og talade vinsamligana vid hñ/og sette hñs Stol dach
yfer Stolum Þra Konungaña s̄ hia honum voru i Babilon. Og hñ vmskipte vid hñ þeim
Klædnade sem i Myrkuastofuñe hafde hñ haft/so ad hñ Ath mz honum alla tijma so leingi
sem hñ lifde. Og hm̄ vard alltijd giefid sitt vpphellde af Konungenum til Babilon/ ꝥ honū
var tileinkad þa stund hñ lifde/ allt til Daudadags.

Ending Prophetans Jeremie

Harmagratur Jeremie

I.

HVernen liggur su Borgen i eyde sem full var med
folk? Hū s̄ var ein Hofdigs fru a mzal Þiodaña er vordin s̄ ein Eckia/ A
Og Drottningen i Landenu hlytur nu Skattgilld ad vera.
Hun grætur a Notteñe/so ad Taaren reña ofan epter heñar Kiñbei=
num/þar er eingen a medal allra heñar Astuina s̄ hugsuale heñe/All'
heñar Naungar fyrerlijta hana/⁊ eru vordner heñar Ouiner
Juda er Herteken i Vtlegd ⁊ þungan Þrældom/hun bygger a mzal
Þiodaña ⁊ fiñur ønguа Huijld/Aller heñ' Offoknar meñ breyta vōdz
ligana vid hana.
Veigerner til Zion liggia i eyde/af þui ad þangad kemur eingen vpp til neirnrar Ha
tijdar/Allar heñar Portdyr standa audar/heñar Keñemeñ þr Anduarpa þūgt/heñar Mey=
iar eru Sorgarligar a ad sia/⁊ hun sialf er Harmþrungen.
Heñar Motstødu meñ eru vpphafner/Heñar Ouinum vegnar allt vel/ Þuiad DR=
OTTIN hefur fyllt hana mz Eymd/fyrer heñar mikilla Synda saker/⁊ heñar Børn eru
Herteken i burt faren/fyrer Augsyn Ouinarins.
Øll Fegurd' pryden er burt fra Dottureñe Ziō/heñar Høfdingiar eru lijka sem þeir
Hrutar ed eckert foodur fiña/ ⁊ ganga þreytter fyrer þm ed þa framrekur. B
Jerusalem þeinkir a þssum tijma/ huersu ꝥ Aumlig og fyrerliten hun er/ og huersu
mikel Audæfe ad hun hefur haft fordum daga/mz þui ad allt heñar Folk liggur þar nidur
sleiged af Ouinarens Hende/⁊ eingen er sa s̄ heñe hialp'/heñar Ouiner þr sia sijna lysting
a heñe/⁊ Spotta heñar Þuottdaga.
Jerusalē hefur Syndgast/þar fyrer hlytur hun ad vera s̄ ein saurug Kuiña/Aller þr
sem hana heidrudu þr forsma hana nu/ med þui ad þr sia heñar Vāuirding/Eñ hun blæs
þungan/og er aptur snuen.
Heñar Ohreinende þau loda vid falldin a heñar Klædum/ hun hafde ecke so meint ad
ꝥ munde so eiga ad ganga heñe ad sijdustuñe/hun er so hrædeligana vnderlaugd/ ⁊ þar med
hefur hun ønguan þañ sem heñe hugsualar. Aha DROTTJN/Lijttu a mijna Eymdar
vesølld/þt Ouinuren hñ þikest so mikell.
Ouinuren hefur lagt sijna hønd a alla heñar Dyrgripe/ þt hun hlaut ad horfa a ꝥ/
at hiner Heidnu geingu jñ i heñar Helgedom/vm huad þu hefur þo boded/ ad þr skylldu ecki C
jñkoma i þina Samkundu.
Allt heñar Folk ꝥ stynur hætt/⁊ leitar sier fædslu/þr selia vt sijnar hæfur fyr' Mat
ad þr kuñe so ad lijfga Sæluna/Aha DROTTJN/Alijt ꝥ ⁊ hygg ad þui huersu Aum=
lig eg em orden.
Ydur seigi eg ꝥ øllum þm sem hier fram̄ hia ganga/Skoded ꝥ ⁊ hyggit ad þui/huert
þar er nockur Sorg so s̄ min Sorg sem eg hefe i ratad/ Þuiad DROTTJN hefur fyllt
mig af Eymd/a þm Deigenum siñar Grimdar Reide.
Hñ hefur sendt i min Bein eirn Elld vt af Hædunum/og lætur hñ geisa/hañ hefr sett
Net fyrer mijnar fætur/⁊ hnept mig so til baka/hñ hefur giørt mig ad einu Orbæle so at eg
hlyt Dagligana Sorgbiten ad vera.
Mijnar þungar Synder eru vppuaknadar fyrer hñs Reffing/og eru i Hopum kom=
nar yfer miñ Hals/so ꝥ allur miñ mañskapur lijdr i burt/DROTTJN hefur suo vtreidt
mig/ꝥ eg kañ ecki vpp ad komast.
DROTTEN hefur nidur troded alla mina Ofluga/þa s̄ eg hafde/ hñ hefur læted
vthropa eitt Helgehalld yfer mier/til ad fordiarfa mina Raska Yngismeñ/DROTTJN
hñ liet Meyiarnar Dottureñar Juda troda Vijnþruguna.
Þar fyrer græt eg so/og bæde min Augu fliota af Vatne/af þui ad sa Hugsualar=
en sem endurlijfga skyllde mina Sælu er mier miøg fiarlægr/Min Børn eru i burt/ þt Oui
nuren hefur feingit sigur vr skiptum.
Zion breider vt sijnar hendur/og þar er þo eingen sm̄ hugsualar heñe/ Þuiad DRO
TTEN

TTJN skipade Ouinum Jacobs i kringum hn̄ so ad Jerusalem hlaut ad vera a millū þra
Lijka sem ein saurug Kuiña.
DROTten er Riettlætur/Þuiad eg var hn̄s Muñe Ohlydug/Heyret þ allt Folk ꝛ
hygged ad miñe Sorg/mijnar Meyiar og yngismeñ eru i burt geingn' i Herleidingena.
Eg kallade a mijna Vine/eñ þr tældu mig/ Mijner Prestar og Olldungar i Stadnū
eru Mattlauser/þt þr ganga ꝛ bidia sier Matar/ so ad þr kuñe þar med ad endurlijfga sij-
nar Sæler.
Oho DROTTen/Alijttu þo huersu Kualen ad eg er/ so ad mier er aumt i Kuidenū
þar vt af/Mitt Hiarta þ slæst vm i minu Lijfe/þt eg em miøg Harm þrungen/Vte þa hefꝛ
Suerdit mig/ ꝛ j Hwsinu þa hefur Dauden giørt mig til eirnrar Eckiu.
Þeir heyra þ vel ad eg anduarpa so þungt/og eg hefe þo onguan Hugsualara/Aller
mijner Ouiner heyra mijna Ogiæfu/ꝛ gledia sig þss/þ sama giører þu/So læt þo þañ Dag
koma sem þu vthropar/ad þm skule ganga lijka ō mier.
Læt alla þra Illsku koma fyrer þig/og vtreid þa so ō þu hefur vtreidt mig/ fyrer all-
ra miña Misgiørda saker/Þuiat mijn Anduarpan er mikel/og mitt Hiarta er Harmþrūged.

II.

A Hvernen hefur DROTten yfcrausit Dotturena Zion mz Myrkrunum sin'
Reide/hn̄ hefꝛ vtkastad þre Dyrdiñe Israels af Himnū ofan a Jordina/hn̄
hugsade ecke til siñar Fotskarar/a þm deigenū siñar Reide.
DROTTEN hefur Myskunarlaust afmæd alla Bustadena Jacobs
Hn̄ hefur j siñe Bræde nidur broted øll Styrktarvijge Dottureñar Juda/og
giørt þau sliett/Hann hefur Osæmt bæde hennar Rijkes stiorn og suo heñar
Høfdingia.
Hn̄ hefur i sundurbroted øll Israels a Horn i siñe grimd' Reide/Hn̄ dro sijna hægre hend — a Horn) Þad er/Konga
a bak vid sig/þa ed Ouinuren kom/og hefur suo vppkueikt þañ Elld i Jacob sem eyder allt — rijke huert hn̄
vmhuerfis. — nefner Horn
Hn̄ hefur vppspent sin̄ Boga sem eirn Ouin/hn̄ hefur tiad sijna Hægre hend ō eirn Mot
stødu madur/og hefur nidur drepit allt þ sem Lysteligt var ad sia/ꝛ vtaused sike grimdar Rei-
B de ō Ellde i Bustadena Dottureñar Zion.
DROTTen er lijka ō sie hn̄ Ouinur/hn̄ hefur Israel i Eydelagt/hañ hefꝛ Afmæd
heñar Herberge/og hefur fordiarfad heñar sterka Kastala/Hn̄ hefur giort Dottureñe Juda
mykla Sorg ꝛ harm.
Hn̄ hefur vm koll kastad siñe Tialldbwd/so sem einum garde/og fordiarfad sin̄ Bw-
stad/DROTTJN hefur læted gleyma bæde Hatijdum og Þuottdags Helgum i Zion/og
læted so Vanuirdast i siñe Grimdar Reide bæde Konungeñ ꝛ Keñemañeñ.
DROTTJN hefꝛ i burt kastad sijnu Alltare/ꝛ bøluad sijnum Helgedome/ Hn̄ hefꝛ
giefid Mwrveggena heñar Herbergia vti Ouina Hendur/so ad þeir hafa hæhliodad i Hwsi
DROTTens/lijka sem a hatijdar deigi.
DROTTEN hefur huxad ad fordiarfa þa Mwrueggena Dottureñar Zion/Hañ
hefur dreiged þañ Mælistreingen þar vt yfer/ꝛ hn̄ sneri ecki siñe hende þadan i fra/fyrr eñ
hn̄ hafde afmæd hana/ Vijgskørden þau standa sargrætelígāa/ ꝛ Mwrueggerner þeir ligg
ia Hørmuligana.
Heñar Port dyr liggia diupt i Jørduñe/hn̄ i sundurbraut heñar Slagbranda/ꝛ giørdi
þa ad øngu/Heñar Konungar ꝛ Høfdingiar eru i burt a medal Heideña þioda/ þar ed þeir
meiga ecki jdka Løgmalit/ og heñar Prophetar hafa enguar sioner af DROTTNJ.
C Þeir Olldūgarn' Dottureñ' Ziō liggia a Jordu/ ꝛ eru kyrr' b þr ausa Molldardup — b Kyrra) Þad er/vtgiøt
te yfer høfut sier/ ꝛ klæda sig i Seckium/ Meyiarnar af Jerusalem heingia sijn Høfud til — vm þa/þr eru i
Jardar. — burt
Eg hefe so nær vtgræted mijn augu/ so ad mitt Lijf þ tekꝛ ad særna þar af/Mijn Lifꝛ
er vthellt a Jordina/yfer Eymdiñe Dottureñar mins Folks/þa ed Briostmylkingarner og
Smabornen hungrudu a Strætunum i Stadnum/ þa ed þau sogdu til siña Mædra/
Huar er Braud ꝛ Vijn/ þañ tijd þau sulltu a Strætunum j Stadnum/Lijka sem ad væri þau

Særd til

Særd til olijfis/og gafu so vpp Aundena i fadme siña Mædra.

Auui þu Dotturen Jerusalem/ Vid huern skal eg jafna þier? Og fyrer huern skal eg D
reikna þig/ þu Jungfruen dotturen Zion/Huerium skal eg samlijkia þig? huar med ad eg
kyñe so ad hugsuala þier/Þuiad þiñ Skade er so stor sem eitt Siafar haf/Huer kañ ad græ
da þig.

Þiner Prophetar hafa Predikad þier Lygar/og fauijsligar Sioner/⁊ hafa ecki opinber
ad þier þinar Misgiørder/huar mz þr hefdu matt frasnua þiñe Herleidingu/helldr þa hafa
þr Predikad fyrer þier Lygesamligar Predikaner/mz huerium þr hafa Predikad þig vt af
Landenu.

Aller þr sm̃ þar ganga fram̃ hia klappa hondum til samãs/blijstra ad þier/og skaka sijn
høfud ept' Dottureñe Jerusalem/er ꝥ sa Staduren af huerium þr søgdu ad hũ være sa hinn
allra prydeligaste/af huerium ꝥ allt landed gladde sig?

Aller þiner Ouiner vppluka sijnum muñe a mote þier/Blijstra ad þier/ nijsta Toñũ E
Leuit. xxvi og seigia/Nei Nei/Vier høfum afmæd hana/ ꝥ er sa Daguren vier høfum epter Beded/
Deut. xxviij Vier høfum ꝥ ⁊ feinged/⁊ vier høfum ꝥ lifad.

DROTTJN hefur framkuæmt ꝥ huad honum bio i siñe/hũ hefur fullkomnad sijn
Ord þau sm̃ hũ hafde adur fyrer langre æfi bodad/ Myskunarlaust hefr hañ i eyde lagt/
þina Ouine hefur hũ gladt yfer þier/⁊ vpphafid ꝥ hornit þiña Ouina.

Þeirra Hiarta kallar til DROTTJNS/⁊ þu Mwrueggguren Dottureñar Zion/
Lættu Tæren ofanreña Nætt og Dag lijka s̃ añan Læk/læt eigi af þui/⁊ þiñ Augasteirn
liñe þui ecke.

Statt vpp a Nættarþele ⁊ kalla/vthell þijnu hiarta fyrer Augsyn DROTTens/a
þre fyrstu Eyktaruøkuñe so s̃ Vatne/Hallt vpp þinum høndum fyrer honum/vegna Smæ- F
naña þiña vngbarna s̃ Dou af Hungre frameñ a øllum Strætunum.

DROTTJN Sia ꝥ/ og hygg ad þui huern ad þu hefur so Fordiarfad/ Skylldu
Konurnar eta Auøxten sijns Kuidar/þau vngu Børnen Spañarlaung? Skylldu Prophet
arner ⁊ Prestarner so nidur drepner verda j Helgedomenum DROTTENS?

Þar lææu a Strætunũ a Jørduñe Vnger ⁊ Gaml'/mijnar Meyiar ⁊ Yngismeñ eru
fallner fyrer Suerde/hueria þu hefr i Hel sleiged a þm Deigenum þiñar Reidi/ þu hefur
nidur drepit Vægdarlaust.

Þu kallader mina Ouine vtã vm kring mig so s̃ a eirn Hætijdar Dag/So ad eingen
komst vndã eda vard epter a þm Reideñar deige DROTTJNs/ Þa s̃ eg hafde fostrad ⁊
vppfædt/þm hafa Ouinerner fyrer fared.

III.

EG er eirn Aumligur mañ sem hlyt ad sia Reffingar Vønd hũs grimdar
Reide. Hũ leidde mig/⁊ liet mig ganga i Myrkre og ei i Liosi. Hũ snere siñe A
hende a mote mier/ ⁊ hũ hendlar allt ødruuijs vid mig vm Alldur og æfinlig
ana.

Hũ hefur giert mitt Holld og Hørund gamallt/⁊ i sundurkramed mijn
Bein. Hũ bygde i kringum mig/og hefur vmuafed mig mz Galle ⁊ Beiskre
Armædu. Hũ hefr lagt mig vti Myrkrit/so s̃ hia Daudu i Verølldune.

Hũ hefur jñe mwrad mig so ad eg kañ ecke vt ad koma / og lagde mig j hørd Fiotur.
Og nær ed eg kallade og kueinade/þa tilbyrgde hũ sijn eyru fyrer mijnu Bæna akalle. Hañ
hefur tilmwrad miñ veg mz høggnum Steinum ⁊ tilbyrgt so mijna stigu.

Hũ sat vm mig sem eitt Biarndyr/lijka sem añad Leon i Fylsnenu. Hũ liet mig mis
fara a veigenum/hũ i sundurskipte mier ⁊ giørde mig ad øngu. Hũ spenti siñ Boga ⁊ setti
mig vpp til Skotmals fyrer Pijluñe.

Hũ liet skiota af Aurfamælernum i mijn Hyru. Eg er ein Hædung øllu minu Folki B
⁊ dagligur þra Kuedskapr/hũ sadde mig mz Beiskleika ⁊ gaf mier ramar Jurter ad drecka.

Hũ i sundurmolade minar Teñur i sma parta/hũ vellte mier i Ösku. Mijn Sala er
i burt drifen fra Fridenum/eg hlyt ad forgleyma þui hinu goda. Eg sagda/ miñ Mattr er
i burtu/og mijn von til DROTTENS.

Hugleiddu huersu eg er Aumlig og Fyrerliten/Dryckiut mz Galle og beiskum Jurtū
Þar muntu hugsa vppa/þt min Saala seiger mier þ. Eg legg þ og i miñe/þar fyrer vona
eg þss enn nu.

Godgirne DROTTENS er þ ad vier erum ecki Olldungis vtgiørder/hn̄s Mysk- Huggun og Fyrerheit
unseme hefur eñ nu ønguan enda/helldr er hun ny huern Morgun/og þiñ Truleike er mik-
ell. DROTTen er mitt hlutskipte/ seiger mijn Saala/þar fyrer vil eg z vona til hn̄s.

Þuiad DROTTIN er Astsamligur vid þa sm̄ vona epter honum/z þm Saalum s̄
leita ad hanum. Þad er eitt merkeligt hlutur ad vera Þolinmodur z vona vppa Hialpena
C DROttens. Þad er Mañenū eitt merkiligur hlutur ad hn̄ bere Oked i sijnum Vngdome.

Suo ad sa sie Þolinmodur sem yfergiefin er/nær ed nockut kañ yfer hn̄ ad bera/ og þ
hn̄ stinge sijnum muñe i Molldardupt/z vænte so vppa Voninā. Og tilstedie þ hn̄ sie a Kiñ
vangan sleigen/ og þ honum sie mikel forsman til løgd.

Þuiad DROTten burt rekur ecki eilijffligana/ Helldr so /hn̄ hrygger ad vijsu/eñ hañ
tiaer sijna Myskunseme aptur/epter mikillett siña Myskunsemda. Þuiad hañ Plaagar og
hrygger Mañen ecki vt af Hiarta.

Lijka sm̄ ad villde hn̄ alla Bandingiana a Jørdu ølldungis nidurtroda vnder sijnar
Fætur/ Og laata eins Mās Riettarfar beygiast fyrer hinum allra hædsta/z laata eins Mās
D Maalefne rangligana vrskurdast/lijka s̄ ad DROTTIN sægi þ ecki.

Huer dirfist þ ad seigia/ad slijkt mune skie/þo DROTTIN skipe þ ei? Og þ hûke Idranar Amining
Illt nie Gott kome af Muñe hins allra Hædsta? Þui møgla þa Meñern so i lijfenu? Huer
eitt Møgle i mote siñe Synd.

Laatum oss ransaka og vppleita vora breytne/ og snua oss so til DROTTINS.
Laatum oss vpp lypta vorum Hiørtū mz vorum høndū til Gudz a Himnū. Vier/vier høfum
Syndgast z s̄ed Ohlyduger/ þar fyrer giørder þu riett at þu hlijfder ecki.

Helldr yferhellter þu z offsokter oss mz Reide/z hefur lated drepa oss Myskunarlaust.
Þu hulder þig mz einu Skye/so ad þar kuñe eingen Bæn i giegnum ad koma. Þu hefur
E giørt oss ad Saur z Ohreinendum a medal Folksins.

Aller vorer Ouiner opna sijna muña a mote oss. Vier Nidurþryckiunst z Þuingūst
mz skielfing z Sorg. Mijn Augu reña mz Taara lækium yfer þre Eymdiñe Dottureñar
mijns Folks. Mijn Augu þau fliota z kuña ecki af ad laata/ þuiad þar lætur alldreigi af/
Þangad til ad DROTTEN sier þ z hyggur ad þui af Himnum. Mitt Auga Foreyder
minu lijfe i burt/ fyrer saker Dottureñar mins Stadar.

Mijner Ouiner elltu mig sm̄ añan Fugl ad saklausu. Þeir fyrerkomu mijnum Lijka
ma i eina Grøf/z kostudu Steinum a mig. Þeir yfer jusu z so mitt Høfud mz Vatne/Þa
sagda eg/ Nu em eg mz øllu vtgiørdur.

Eñ eg kallade a þitt Nafn DROTTIN nedan vr Grøfiñe/ og þu Heyrder mijna
Raust. Byrg ecki þin eyru fyrer miñe Anduarþan/z Akalle/Nalæg þig til mijn nær ed eg
kalla til þijn/Og seig þu/Ottast þu ecki.

F Legg þu DROTTIN Tom a Maalefne miñar Saalu og frelsa mitt Lijf. DRO-
TTIN alijttu þ huer Oriettinde mig skie/ og hialpa mier til mins Riettar/ Þu sier allar
þra Hefnder z allar þra Hugsaner a mote mier.

DROTTIN þu heyrer þra Forsman/z allar þra Hugsaner yfer mier/Varernar
miña Motstodu maña z þra dagliga vppdiktan a mote mi'/Sia þu þo/Huort at þr setiast
nidur eda standa þr/ vpp þa kueda þr Vijsur vm mig.

DROttenn Aumbuna þm þ sm̄ þr hafa verdskulldad/Laat þra hiarta skielfast og for-
merkia þina Bøluan/offsæk þa mz Grimd/og afma þa vnd' Himnenū DROTTINS.

IIII.

A HVernen er þ Gulled so mz øllu Blakt/ z þad skiæra Gulled so liott orded?
Og Steinarñ Helgidomsins liggia so i sundurdreifd' fram a øllū Strætunū.
Þau Edla Børnen Zion skira Gullenu samjøfn/ huernen eru þau nu Nallære
lijk þm Leirpottunum sm̄ Leirkierasmiduren giører?
Drekarner þr rietta Briosten ad sijnun Vngum/og giefa þm ad suga/

Eñ Dotturen mins Folks skal vera so Myskunarlaus/ suo s̄ eirn Strÿdzfugl a eydemørku.
Tungan Brioſtbarnaña toller vid Gomen a þm af Þorsta/ þau vngu Børnen beid-
ast Braudz/ z þar er eingen sa sm̃ þm briote þ.
Þeir s̄ adur fyrre ætu hid Lysteligasta/ þr Hungra nu a Strætunum/ Þeir sm̃ adr
voru klædder i Silke/ þr hliota ad liggia nu i Ohreinendum.
Sa Misgiørninguren Dottureñar mins Folks er stærre eñ Synder Sodoma/ þeirre
sm̃ vm var Turnad/ og þar kom eingen hønd til.
Neñar Nazarei voru hreinare eñ Snior/ z skiærre eñ Miolk/ Þeirra yferlit var rau-
dara eñ Kuriel/ þra Asiona vr lÿka sm̃ Saphirus.
Eñ nu er þra yferlitur døckur af Sorta/ so ad meñ þeckia þa ecki a Strætunum/ þra
Skiñ þ loder vid Beinen/ z þr eru so þurrer sm̃ Trie.
Þeim vegnade þ betr s̄ Drepner voru mz Suerdenu/ helldr eñ þm s̄ dou vt af Hung- C
renu/ þr sm̃ sulltu/ og i Hel stungner vrdu vegna þss Auaxtarleysis Akurlandaña.
Hinar Hiartsæruſtu Kuiñur hlutu sialfar ad sioda sÿn Børn/ suo ad þær hefdu nock-
ut ad eta/ i þre Eymdiñe Dottureñar mins Folks.
DROTTIN hefur fullkomnad sijna Reide/ hñ hefur vthellt siñe grimdar Bræde/
hñ vppkueikte eirn Elld i Zion huer ed foreydde heñar Grunduallan.
Konungarner a Jardrÿke hefdu þui ecki truad/ eigi helldr allt Folked i Verølduñe/ þ
sa Motstandaren z Ouinuren skyllde jñdraga vm Jerusalem Borgarhlid.
Eñ þ er skied fyrer synda saker heñr Propheta/ z fyrer Misgierda saker heñr Keñe-
maña/ sm̃ vthelltu Riettlætra maña Blode þar jñe
Þeir ræfudu hingad z þangad a Strætunum/ lÿka sm̃ Sionlauser meñ/ z voru saur-
gader mz Blode/ suo ad þr mattu ecki snerta þau Klædē hiña añara. D
Eñ þr kølludu til þra/ Vÿked fra þier hiner Saurugu/ Vÿked fra Vÿked fra/ ahræ-
red ecki neitt. Þuiad þr forduduſt þa/ z flydu fyrer þm/ so ad sagt var eirnen a medal Heid
ingiaña/ Þeir verda þar ecki leinge.
Þar fyrer hefr Reide DROTTINS i sundurdreift þm/ z vill ecki meir sia til þra/
Af þui ad þr eckt i heidre høfdu Prestana/ z giørdu øngua Myskunsemi vid Olldungana.
Þo goondu samt vor Augu eptr þre Hiegoma Hialpeñe/ þāgat til ad þau voru þrott
laus eirnen/ þañ tÿd vier vonudum a þ Folked sm̃ oss kuñe øngua hialp ad veita.
Þeir elltu oss so ad vier þordum ecki ad ganga a vorum vegum/ Þa komu eirnen vor
æfilok/ vorer dagar eru vte/ vor Ending er komen.
Vorer ofsoknarar voru fliotare eñ Ernur i Loptinu/ þr ofsoktu oss a Fiøllunum/ og
sætu vm oss j Eydemørkeñe.
Sa hiñ smurde DROTTens/ sm̃ var vort traust vard þar herteken/ þa þr foreyd-
du oss/ a huerium vier høfdum vort traust/ ad vier villdum lifa vnder hañs Skugga/ a medal
Heideña Þioda.
Ja Gled þig/ og vert Gladuær þu Dotturen Edom/ þu sm̃ byr i Landenu Vz/ Þuiat
þiñ Kaleikur skal eirnen koma yfer þig/ þu hlytur eirnen ad verda Drucken og Naken.
Eñ þu Dotturen Zion/ þiñ misgiørningur hefr eirn enda/ hñ mū eigi optar læta þig
j burt flytia. Eñ þins Misgiørnings þu Dotturen Edom mun hñ vitia/ og opinbera suo þi-
na Synd.

V.

Bœn Jeremie

HVgleidtu ad þui DROTTIN huernen þ oss veiter/ Alÿt þu og hygg ad A
vorre forsmæn. Vor Arfleifd er orden þm añarligum ad hlutskipte/ Og
vort hus hinum Vtlendsku. Vier erum Fødurlauser og høfumønguan
Fødur/ vorar Mædur eru sem Eckiur. Vort eiged Vatn hliotum vier ad
Drecka fyrer Peninga/ Vorn Vid verdum vier ad læta sækia mz verde bitæ
ladan. Þeir keyra oss fram yfer vm þueran hnackan/ og nær ed vier erum
vppgefner af Mæde/ þa lata þr oss þo øngua huÿld hafa. Vier høfum orded ad giefa oss
vnder þa i Egiptalande og i Assyria/ suo ad vier mættum sadder verda af Braude. Vorer
Fedur þr Syndgudu og þr eru ecki meir fyrer høndum/ og vier hliotum ad giallda þra mis-
giørninga

giørninga. Þrælar Drottna yfer oss/ og þar er eingen sm̃ frelsar oss vt af þra hende. Vier hliotum ad sækia vort Braud m̃z vorum Lijfshaska fyrer Suerdenu a Eydemørkena. Vort Hørund er forbrendt/ so sm̃ i ødrum Ofne af þui hrædeligu Hungrenu.

Þeir hafa Skam̃ad ꝛ Vanuirdt þær Kuiñurnar i Zion/og þær Meyiarnar i Stødunum Juda. Þeir Høfdingiarner eru Heingder af þm̃/ og þr hafa ønguа Virding giørt hinum Gømlu. Hiner Vngu Karlmeñ hlutu ad mala Kuarnarsteinum/ꝛ hiner Smau a fram ad hrasa i Vidardrættenum. Hiner Gømlu sitia ecki leingur i Port dyrunum/og hiner Vngu idka eigi meir nein Hliodfæri. Vor hiartans glede hefur eirn Enda/vor Dãsleike eru vmsnuen i Sorgarkuæde. Koronan vors Høfudz er af fallen/O Vei/ad vier høfum so Syndgast. Þar fyrer er eirnen vort Hiarta suo Harmþrunged/og vor Augu daupur orden/fyrer saker þss Fiallsins Zion ad ꝥ liggur i Eyde/ so ꝥ Refr hlaupa þar yfr vm.

C Eñ þu DROTTJN sem ert eilijfligana/og þiñ Velldisstoll vm Alldur ꝛ Eilijfu. Huar fyrer villtu so Aldungis forgleyma oss/ og med øllu yfergiefa oss so leinge? DROTTJN leid oss aptur til þijn/suo ad vier mættum komast heim i gien/ Endurnyia vora daga/lijka sem Fordumtijd. Þuiad þu hefur kastad oss i burt/ og ert orden Ofreidur vidur oss.

Ending þess Harmagratsins Jeremie

Formale yfer Bok Ezechielis Propheta

Ezechiel hefur m̃z Konungenum Jechonia/Lijka so sm̃ Daniel og þr adrer fleire viliugligana i burt fared i þa Herleidingena til Babilon/epter Raade og a eggian Jeremia Spamans/huad hñ alla tijma radlagde þeim/ ad þr skylldu giefa sig vnder Konungen af Babilon/ og þa mundu þeir bijhallda Lijfenu/Og ꝥ þr skylldu honum eigi neina Motstødu veita/Elligar þa mũdu þr afmader verda/Jerem. Tuttugasta ꝛ fyrsta.

Eñ þa ed þr voru nu konner i Babilon/ suo sm̃ ꝥ Jerem. j Tuttugasta og Fiorda Cap. vtuijsar/ꝛ þa hñ hafde nu hug hreyst þa m̃z miukum Amiñingũ/Þa tok þo samt hia þm̃ ad magnast mikel Oþolenmæde/so þad angrade þa nærsta miøg ad þr hofdu Konungenum til handa geinged/Med þui ad þr sau nu/ad þr hiner sømu sem til Jerusalem høfdu epter verit/ og ecki høfdu viliad giefa sig/ þeir hielldu eñ nu Borgiñe ꝛ øllu ødru jñan Lãdz þeinkiande sier suo ad giøra Jeremiam ad Lygemañe/ og þo ecki ad sijdur ad veria sig og vernda fyrer Konungenũ af Babilon/og so sanit i Landenu ad vera.

Hier til hialpudu nu af øllu Megne þeir hiner Følsku Prophetarner/sem alla tijma hertu þa vpp til Jerusalem/suo sm̃ ꝥ ad eigi skyllde hun yferuñen verda/ Og Jeremias hañ munde Ljuga ꝥ sm̃ añar Falsare og Fordæda. Þa kom ꝥ og eirnen vpp fyrer þm̃(s̃ vanaligt er)ad þr i Jerusalem toku ad hrosa sier/ og stæra sig af þui/ ad þr være Heidarliger Hreystemeñ/ og ꝥ þr fylgdu betur Gude ꝛ þui Foosturlandenu/Eñ hiner adrer sm̃ i burt høfdu farit/og yfergiefit siñ Gud og ꝥ Fosturlanded/ sm̃ dygdarlauser Dreinger/ þeir ed huor

 ki hefdu

ke hefdu kūñad ad trua nie treysta Gude/helldr gaafu sig strax fyrer eins mans ord ⁊ a egg-
ian hñ til siña Duina/ sm̄ var fyrer Lausmælgis saker Jeremia þss Skialarans ⁊ct. Þat
þotte þm sm̄ i burt voru farner i Babilon þungt vnder ad bwa/og angrade þa næsta miøg/
suo ad þm þotte siin Herleiding hin Herfiligasta. Eñ huersu marga Forbæn og Blotzyrde
þa þeinker þu ad þr mune beded hafa Jeremia Spamañe/ ad huers raadum þr þottust suo
hafa fared ⁊ Herfiliga vnitalder verit.

Fyr' þañ skulld þa vppuekur nu Gud þm i Babilon þeñan Spamañen Ezechiel/til
ad hugsuala þm og hreysta þa hinu Herteknu/og til ad Spaa i mote þm Fals Prophetunū
i Jerusalem/⁊ ad stadfesta þau orden Jeremia Spamans. Huad ed hñ og eirnen hid kostgi-
æfiligasta giører/suo ad hñ spaar nyklu hardligar/og seiger fyrer huernen ꝥ Jerusalem sky-
llde nidurbroten verda/og ꝥ Folked a samt mz Konungenum og Landzhøfdingiunum nidur
drepit og i Hel sleiged vera/⁊ ꝥ myklu framar eñ ꝥ Jeremias sialfur hñ giører. Og kuñgi-
ører þo þar mz og seiger fyrer þar jafnframe þa Heimferdena og apturkomūa Folksins
i Landet Juda. Og þsse er su hin ædsta Grein i Bok Ezechielis / sem hañ hefur a siinum
tiima vm hønd haft/og framfylger so þre hiñe sømu/allt til hins Tuttugasta ⁊ fimta Cap.

Þar eptera vtþenur hñ eirnen siina Spadoma vppa øll øñur kringum liggiande Lønd/þau
ed eirnen skylldu Plaagud verda af Konungenum i Babilon/ Og ꝥ sama allt til ens
Þriitugasta ⁊ fiorda Cap. Þa epterfylgia þar eñ fiorer Capitular af Anda ⁊
Riikis stiorn Christi/Eñ þar eptera af þm siidasta yfergāgs Wiikinge i
Christz Riike Gog og Magog. Eñ seinast þa vppbygger hñ Je
rusalem aptur/og hughreyster so þar mz Folked / ad ꝥ skle
heim aptur koma i Landed. Eñ i Anda þa meinar
hñ hina eiliifligu Borgena/ þa Himnesku Je
rusalem/vm hueria i Bokiñe Apoca-
lipsis verdur eirnen talad

Ender Formalans Ezech:

I.

A Þui Þrijtugaſta Aarenu/ þañ ꝛim-
a Dagen ꝥſſ fiorda Manadar/ þa ad eg var a
medal þra Nerteknu vid Vatned Chebar/ Opn-
adiſt Himenen/ og Gud vijſade mier Syn. Sa
ſame fimte Daguren Manadarins/ var rieтt lij-
ka ſo a þui fimta Aarenu/ epter ꝥ ad Joachim
Koñguren af Juda var Nertekeñ i burt fluttꝛ.
Þa ſkiede Ord DROTTENS til Ezechiel
Sonar Buſi/ Keñemanſins i Chaldea Lande/
vid Vatned Chebar/ Þar kom Hond DROT-
tens yfer hñ.

Og eg ſa/ og ſia þu/ Ad þar kom eirn Storm Ezech. x
vindur af Nordrenu/ mꝫ myklum Skyfloka fullū
af Ellde/ ſo ꝥ lyſte allt vm kring/ ⁊ midt j ꝥm ſa-
ma Elldenum var eitt ſkiært Lios. Og þar jñā
j ein Mynd/ þuilijkaſt ſē fiøgꝛ Dyr/ og Mynd Fiøgur
en eins amedal þra var ſuo ſm̄ Mans mynd/ og Dyren
huert þra hafde fiorar Aſionur og fiora Vængi.
Og þra Footlegger ſtodu rietter/ eñ þra fætur voru ſuo ſm̄ Vxa fætur/ og Liomudu ſuo ſem
añat ſkiært ſlietta Latun. Og høfdu Mans hendur vnder ſijnum Vængium/ a þeim þra
fiorum Attum ꝥt þau høfdu øll fiøgur ſijnar Aſionur/ ⁊ ſijna Vænge/ ⁊ þr ſømu Vænger-
ner ſamlimudu ſig ſo hū vid añan. Og nær ed þau geingu/ þa þurftu þau ecki ad ſnua ſier/
helldur huert ſm̄ þau geingu þa geingu þau ꝥ beint ſm̄ þau horfdu.
B Þeirra Aſionur a ꝥm fiorum til hægre hlidar/ voru lijka ſm̄ eins Mans ⁊ eins Leōs/
Eñ a ꝥm fiorum til Vinſtre hlidar/ voru þra Aſionur lijka ſo ſm̄ eins Vxa ⁊ eirnrar Arn".
Og þra Aſionꝛ ⁊ Vænger voru ofā til adſkilianleiger/ ſo ꝥ tueir Vængerner ſlou til ſamās/
og mꝫ tueimur Vængiunum huldu þau ſijna Lijkame. Og huert ed þau geingu þa geingu
þau ꝥ beint fram fyrer ſig/ Eñ þau geingu i þa Attena þadan ſē Vinduren var/ Og þurftu
ecki ad ſnua ſier vid nær ed þau geingu. Og Dyren voru ſo alitz ad ſia ſm̄ Logande Elldz-
glædur/ ⁊ lijka ſm̄ breñande Liosloge þa gieck a millum Dyrañа. Eñ ſa Ellduren gaf eina
Birtu af ſier/ og vt af ꝥm Elldenum gieck ein Leiptran/ ⁊ þau Dyren hlupu hingad ⁊ þan-
gad ſo ſē ein logande Leiptran.
C Eñ ſē eg ſa nu ſo Dyren/ Sia þu/ þa ſtod þar eitt Hiol a Jørduñe/ i hia ꝥm fiorū Dyr
unum/ og ꝥ var ſuo ad ſia ſē fiøgur Hiol. Og þau ſømu Hiolen voru lijka ſē añar Turckis
ſteirn ⁊ øll þau fiøgur voru eitt ødru lijkt/ og þau voru ſuo a ad lijta lijka ſm̄ ꝥ huert Hiolet
være jñan i ødru. Nær ed þau ſkylldu af ſtad ganga/ þa kuñu þau ad ganga i allar Fiorar
Atternar/ ⁊ þau þurftu ecki ad ſnua ſier vid) þa ed þau geingu/ Rendurnar ⁊ þra Hæd voru
hrædeligar/ og ſuo þra Rander voru fullar med Augu allt vm krīg a øllum ꝥm fiorum Hiol-
unum. Og nær ed þau Dyren geingu / þa geingu ⁊ eirnen Hiolen hia ꝥm/ Og nær ed Dy-
ren loptudu ſier fra Jørdunne/ þa loptudu ſier og eirnen Hiolen. Huadan ſm̄ Vinduren
ſtod a/ þadan geingu þau og eirnen/ og Hiolen loptudu ſier vpp hia ꝥm/ ꝥt ꝥ var eirn lijfādi
Vindꝛ i Hiolunū. Nær ed þau geingu þa geingu ⁊ eirnen ꝥſſe/ nær ed þau ſtodu þa ſtodu ⁊
eirnen ꝥſſe. Og nær ed þau Loptudu ſier vpp fra Jørduñe/ þa Loptudu ſier ⁊ eirnē Hiolen hia
ꝥm/ ꝥt þar var eirn lijfande vindur i Hiolunum.
D Eñ fyrer ofan Dyren var þui lijkaſt ſm̄ Himen være ſo ſm̄ ognarligur Chriſtallus
vt breiddur midt yfer ꝥm. So ad þra Vænger ſtodu vnder Himnenū/ hūt riett a mote ødru
⁊ tueir Vængerner ſkyldu huers þra Lijkama. Og eg heyrde Vængiañа Þyt/ lijka ſē mikils
Vatzfallz/ ⁊ ſo ſm̄ Gny hins Almattuga/ nær ed þau geingu/ ⁊ ſo ſm̄ eitt ſtort Bulldꝛ mikils
Mañfiølda. Eñ nær ed þau ſtodu kyrr/ þa lietu þau Vængena nidur/ og nær ed þau ſtodu

nu kyrr.

nu kyrr/⁊ lietu Vængena so nidr/þa Liostudu þar Reidarþrunr i Himmenum vppe yfᵉ þm.
Og vpp yfer þm Himnenũ sm̃ yfer þm var/ þa var þ suo ad lita s̄ añar Saphirus/lijka sm̃ eirn Velldis Stoll/og þar sat eiñ a þm sãa Stole so alitz s̄ Madr. Og eg sa ad hañ E
vᵉ eis lijka s̄ eitt skiært Lios/Og þ vᵉ iñan allt vm krig so ad lita s̄ Elldr/Vpp fra hãs Lēdũ
⁊ ofan i fra/sa eg ad þ lyste s̄ Elldr allt i kringũ hñ. Lijka so s̄ þ Regnbogen er alitz i skyiu-
num nær ed Dogg hefur veret/eins so lyste þ allt vm kring. Þesse var Sionen þrat Dyrd
eñar DROTTINS. Og þa ad eg hafda þ sied/fiell eg fram̃ a mijna Asionu/⁊ eg heyr-
da eirn Tala.

II.

OG hñ sagde til mijn/Þu Mansins son/Statt vppa þina fætur/þa vil eg ta-
la vid þig. Og þa ed hñ talade suo vid mig/ þa lifnade eg vid aptur/og stod A
vppa mina fætur/og hlydde honũ s̄ talade vid mig.
Og hñ sagde til mijn/Þu Mansins son/Eg sende þig til Israels So-
na/til þss frasnuna Lydsins/s̄ miᵉ er frahorfen ordeñ/bæde þr ⁊ þra Forfedur
hafa giørt mier i mote allt til þssa dags. Eñ þau Børn til huerra at eg sen
de þig/ hafa hørd høfud ⁊ forhørdnud Hiørtu/Þu skallt seigia til þra/So seiger DROT
ten DROTTIN/Huort helldur ad þr hlyda þui eda ecki/þ er eitt Ohlydugt Hus/þa sku-
lu þeir þo samt vita/ad þar er Spamadur a medal þra.
Og þu Mansins son skallt eigi hrædast þa/og ecki ottast þra ord. Þeir eru Anduñ-
ger ⁊ huasser Klungur þyrnar hia þier/og þu byr a medal Flugorma/Eñ þu skallt ei hræd
ast þra Illyrde/og ecki helldr vggablanden vera fyrer þra ygldum til litum/þo ad þr sieu sãt
eitt ohlydugt Hws. Helldur skalltu seigia þm mijn Ord/huort helldr ad þr hlyda þm eda ei
ge. Þuiad þ er eitt Ohlydugt Folk.
Eñ þu Mansins son/Heyrdu huad eg seige þier/og vert ecki Ohlydugur/ suo s̄ þ hid B
ohlyduga Hwsit er. Luk þinum Muñe vpp ⁊ et þ huad eg mũ giefa þier. Og eg leit til/og
sia þu þar var ein hønd vtriett a mote mier/sm̃ hafde eitt samanbroted Bref/ þad vtbreidde
hñ fyrᵉ miᵉ/⁊ þ var alskrifad vtã ⁊ iñan/⁊ þar iñē stod skrifadr Harma spreingur ⁊ Sorgar
grætur/ Og Eymdar vie/og hñ sagde til mijn/þu Mansins son Et þu þ sem fyrer þier er/s̄
er þtta Briefit/og gack so i burt/og Predika fyrer Israels huse. Þa vpplauk eg mijnum
Muñe/og hñ gaf mier þ Brefit ad eta. Og hñ sagde til mijn/ Þu Mãñsins son skallt eta
þtta Brief s̄ eg gief þier i þiñ Kuid ⁊ fylla þiñ Kuid þar mz. Þa at eg þ/og þ var so sætt i
minum Muñe s̄ Hunang.
Og hñ sagde til min/Þu Mansins son/Gack burt til Israels hus/⁊ Predika þm min C
Ord. Þui eg sende þig ecki til þess Folks sem eitt framanda Mæl hefur/ og eitt
okuñigt Tungutæke/Helldr til Hwsins Israel. Ja visseliga ecki til þss mykla Mwgafolk-
sins s̄ hefur añarligt Mæl ⁊ oskilianligt Tũgu tæke/huerra Ord at þu skilur ecki. Og þo
ad so være ad eg senda þig eñ til þuilijkra/þa mundu þr þo giarnan heyra þier/Eñ Israels
hus vill ecki heyra þier/þt þr vilia ecki heyra sialfum mier. Þuiad giøruallt Israels hws
hefur hørd Eñe og hardudug hiørtu. Eñ þo hefe eg giørt þitt Andlit Hart i giegn þeirra
Andlite/og þitt Eñe i giegn þra Eñum. Ja eg hefe giørt þitt Eñe suo hart sem eirn Ada-
Adamas mas huer ad hardare er eñ Griotsteiñ. Þar fyrer ottast þu ecki/og vert eigi hræddr vid þa
þo ad þr sie eitt suodan ohlydugt hus.

III.

OG hñ sagde til min/Þu Mãsins son/Merk þu øll min Ord i þiu Hiarta/⁊ A
læt þier i Eyrum loda huad eg seigi þier. Og gack burt til þins Folks/þra
Herteknu/⁊ Predika fyrer þm/⁊ seigdu til þra/Suo seiger DROTTEN
DROTten/ huort helldur ad þr heyra þ eda eigi. Og eirn Vindur tok mig
vpp/og eg heyrde a bak mier aptur eirn Gny/suo s̄ eins mikels Jardskialfta
(Lofsámlig sie Dyrden DROTTINS i sijnũ stad) ⁊ þar var eirn Nydr
af Vængiunum Dyrañа þra sm̃ numu til samans/og Bulldran Hiolaña s̄ voru þar hart
nærre þm/ ⁊ Gnyr eins mikels Jardskialfta. Þa tok Vindurē mig vpp/⁊ flutte mig i burt.

Og eg

og eg for þadan og vard miøg hrædd/Eñ Høndin DROTTINS hiellt mier faſt. Og
eg kom til þra Herteknu/ſem biuggu hia Vatnenu Chebar/þa ed Mandelkiarnarner ſtodu
mz Blomgan i Abib Manade/og eg ſetta mig nidur hia þm ſ þar Sætu/Og eg var þar a
medal þra miøg hryggur i Siø daga.
B Og er þr ſiø Dagar voru vmlidner/Þa ſkiede Ord DROTTens til miñ/og ſagdi/
Þu Manſins ſon/Eg hefe ſett þig til eins Vardhalldz mañs yfer Iſraels Hus/ Þu ſkallt Prophetanna og Predikarañа Embætte
heyra Orded af minum muñe/⁊ vara þa vid miña vegna. Nær at eg ſeigi til hins Ogudli-
ga/Þu ſkallt Dauda deyia/og þu varar hañ eigi vid/og ſeiger honum þ ecki/ſo ad ſa hiñ O
gudlige kuñe ad vakta ſig fyrer ſijnu Ogudligu athæfe/ſuo ad hñ meige Lijfi hallda/ þa mū
hiñ Ogudlige deyia fyrer ſinna Synda ſaker/Eñ hñs Blods mun eg krefia af þiñe hendi.
Eñ varer þu hiñ Ogudliga vid/⁊ hñ ſnyr ſier ecki i burt fra ſijnu Ogudligu Athæfi ⁊ Veige
þa mū hñ deyia fyrer ſiña Syndaſaker/eñ þina Sæl hefur þu frelſad.
Og nær ed eirn Riettlatur ſnyr ſier i burt fra ſijnu Riettlæte/ og giører rangliga/þa
vil eg læta hñ reka ſig þar a/ſo ad hñ deyie/þt mz þui þu hefr ecke varad hñ vid/þa mū hñ
C deyia fyrer ſiña Synda ſaker/og hñs Riettuijſe ſm̃ hñ hefur giort mun eckí aliten vera/hell-
dur mun eg krefia hñs Blods af þiñe Hende. Eñ ef þu varar hiñ Riettlæta vid ad hñ ſku-
le ecki Syndgaſt/og hñ Syndgaſt ⁊ eirnen ecki/þa ſkal hñ lifa/þt hñ liet vara ſig vid/⁊ þu
hefur frelſad þina Sæl.
Og hønd DROTTENS kom þar yfer mig/og hñ ſagde til miñ/Rijs vpp ⁊ gack
vt a ſliettleded/þar vil eg tala vid þig/Og eg bio mig til og gieck vta ſliett lendid. Og ſia þu
Ad þar ſtod Dyrden DROTTens/einslijka ſm̃ þ eg ſa hana hia Vatnenu Chebar. Og
eg fiell fram̃ a mina Aſionu/⁊ eg lifnade vid/ ⁊ ſtod vppa minar Fætr/og hñ talade vid mig
og ſagde til miñ/Gack þu burt og lyk þig iñ i þinu huſe.
Og þu Manſins ſon / Sia þu/þr munu leggia bønd a þig/⁊ binda þig þar med ſuo
ad þu ſkuler ecki hlaupaſt vm. Og þina Tungu vil og læta tolla vid Gomen a þier/ ſuo
ad þu ſkallt Mællaus vera /og gieta eigi leingur funded ad vid þa/ þt þat er eitt Ohlydugt
Hus. Eñ nær ed eg tala vid þig/þa vil eg vppluka þinum Muñe / ſuo ad þu ſkallt ſeigia
til þrra/Suo ſeiger DROTTen DROTTen/Huer hñ heyrir ſa heyre þ/huer hñ ſkeyt-
er þar ecke vm/ſa ſkeyte þui ecke/þuiat þ er eitt ohlydugt hus.

IIII.

A OG þu Mañſins ſon/Tak þu eiñ Tigulſtein/legg hann fram̃ fyrer þig og
Mæla þar vppa Borgena Jeruſalem. Og giør þar Herbuder vtan vm
kring/ og giør þar eitt Heruirke i kringum / og bygg eirn Kaſtala þar
vtan vm/og graf þar eirn Virkis vegg i kringum/og ſkipa þar Fylkingum
vtan vm kring/og ſet þar Vijguielar alla vegana i kringum hana. Eñ þu
tak þier eina Jarnpøñu/og læt þad vara eirn Jarnmur a millum þin og
Borgariñar/og hef þitt Andlit vppa mote heñe og ſit vm hana. Þad ſama ſkal vera eitt
Teikn Iſraels huſi.
Þu ſkallt og leggia þig a þina hinu Vinſtre hlid/og leggia þu vppa Miſgiørninga
Huſſins Iſraels/ſo marga daga ſ þu liggr a hiñe ſømu hlid/ſo leige þa ſktu bera þra Miſ
giørder. Eñ eg vil giøra þier þau Aarin þra Miſgiørninga ad daga tølu/ Einkum ſm̃ eru
Þriu hundrud ⁊ Niutijger Dagar/ſo leinge þa ſkalltu bera þær Miſgiørdernar Hwſſins
Iſraels. Og nær ed þu hefur þ fullkomnad/ þa ſkalltu leggia þig a hina Hægre hlid/og
þu ſkallt bera Miſgiørdernar Huſſens Juda i Fiorutijge Daga/þt eg gief þier hier ⁊ eirn-
en eirn Dag fyrer eitt Aar.
B Og vernda þinu Andlite og þinum berum Armlegg i giegn þre vmſetiñe Jeruſalem/
og ſpædu a mote heñe. Og ſia þu/Eg vil leggia bønd a þig/ſuo ad þu ſkallt ecki kuña ad
ſnua þier fra eirne Hlideñe til añarar/allt þangad til ad þu hefur fullkomnad þina vmſat-
urs daga. So tak nu til þin Hueite/Bygg/Bauner/Grion/Hrijsgrion/⁊ Rugmiøl/⁊ legg
þtta allt ſaman vti eitt Ker/og giør þier ſuo mørg Braud þar vt af ſ þu ſkallt liggia Da-
gana til a þina hlid/ſuo ad þu hafer til fædu af þm i Þriuhundrud og Niutijge daga/ſo ad
þiñ Matur ſkal vera Tuttugu Seckel ad þyngd/ſem þu ſkallt huern Dag eta. So mikels

ſkalltu neyta i fra þm̄ einum tÿmanum til an̄ars. Þu ſkallt og drecka Vatn epter ſkamte/
ſm̄ ad er hin̄ ſietta part vt af Hin/z þad ſkalltu z eirnen drecka fra einum tÿmanum til an̄-
ars. Byggkøku ſkalltu eta þa ſm̄ þu ſkallt ſteikia fyrer þra Augum vid Man̄a þreck. Og
DROTTIN ſagde / lÿka ſo ſkulu Iſraels Børn eta ſitt ſaurugt Braud a medal Heid
ingian̄a/til huerra ad eg hefe j burt rekit þa. En̄ eg ſagde/ Oh DROTTen DROT- E
Ten/Sia þu/ Mÿn Sæla er nu en̄ ecki ſaurug orden/Þuiad i fra Barndome mÿnum allt
til þſſa dags þa hefe eg en̄ ecki neitt Hræ edur Dyra ſlitur eted/z alldreige þa hefur þar en̄
neitt ſaurugt Slætur komed i min̄ Mun̄. Þa ſagde hn̄ til mÿn/Sia þu/ Eg vil leyfa þier
ad þu taker Nauta tad fyr Man̄aþreck/og baka þitt Braud þar vid. Og hn̄ ſagde til mÿn/
Þu Manſins ſon/Sia þu/Eg vil i burt taka næktena Braudſins i Jeruſalem/ſuo ad þeir
ſkulu eta Brauded epter Vikt/og mz Eymdarneyd/ og drecka Vatned af ſkamte og med
Eymdar neyd/Af þui ad þar ſk þriota bæde Braud z Vatn/z huer ſkal harma mz ødrū/
og Vanmegnaſt ſuo i ſÿnum Miſgiørningum.

V.

OG þu Man̄ſins ſon/Tak þu eitt Suerd þ ſem er ſo Huaſt ſ eirn Hærhnif A
fur/og drag þad yfer þitt Høfut og Høkuſkegg/og tak ſÿdan eina Meta-
ſkæl/og j ſundur ſkipt þui ſuo þar mz. Þan̄ eirn þridiungen ſkalltu vppbre
n̄a mz Ellde/midt j Stadnum/nær ed þr Vmſæturſdagarner eru vte. Tak
þan̄ an̄an þridiungen/og ſla þu hn̄ allt vm kring mz Suerdenu. Þan̄ ſein
aſta þridiungen ſkalltu vtdreifa j Vinden/ ſo þ eg ſkuli ryckia vt Suerdenu
epter þm̄. En̄ þu tak nockut lÿtid vt af þui/og bitt þ i Kæpublad þitt/og tak þu ſÿdan nock
ut af þui/og kaſta þui vta Ellden/z vppbren̄ þ mz Ellde/þar vt af ſkal koma eirn Elldur
yfer allt Iſraels hus.

Suo ſeiger DROTTen DROtten/Þad er Jeruſalem ſ eg hefe ſett a medal Heid- B
ingian̄a/ og þ Lādet allt vm kring hana. En̄ hun vmſnere minu Løgmale i Ogudliga Lær
Straff Syndanna doma/meir en̄ Heidingiarner/og minum Riettindum meir en̄ þau Lendin ſm̄ þar liggia allt
Deut. xxviii vm kring hana. Þuiad þr forleggia mitt Løgmæl / og vilia ecki lifa epter minum Riettin
dum. Þar fyrer ſeiger DROTTen DROTTen ſuo/Fyrſt ad þier giøred þ frekara en̄
Heidingiarner ſ eru i kringum ydur/z lifed ecki ept mÿnum Bodordum/z giøred ecki epter
minum Riettindum/helldur breyte þier epter ſiduenju Heidingian̄a þra ſ eru i kringum ydur
Þar fyrer ſeiger DROTTen DROTTen ſuo.

Sia þu/Eg vil til vid þig/eg vil og læta ganga Riettin̄ yfer þig/ſuo ad Heidingiar-
ner ſkulu ſia vppa þ. Og eg vil ſuo høndla vid þig ſem eg en̄ alldreige giørde/og ecki hiedā
i fra giora mun/fyrer allra þin̄a Suiuirdinga ſaker. Suo at i þier ſkulu Forelldrarner eta
ſÿn eigen Børn/z Børnē ſina Forelldra/z eg vil læta ſuoddā Riettarfar gāga yfer þig/ad
aller þr ſ ept blÿfa af þi þa ſku vtdreifaſt i allar Atter vindan̄a. Þar fyr/So ſan̄arliga ſ
eg Life/ſeiger DROTTen DROTTen/Af þui ad þu hefur ſaurgad min̄ Helgedom mz C
allzhættudum Suiuirdingum z Afgudum/fyrer þ vil eg og j ſundurſlÿta þig/ z mitt Auga
ſkal ecki vægia þier/z ecki ſia Aumur a þier. Þridiunguren vt af þier ſkal deyia i Drepſott
og af Hungre ad øngu verda/z ſa an̄ar þridiungur ſkal falla fyrer Suerde allt i kringum
þig/Og þan̄ hin̄ ſÿdaſta þridiungen vil eg i ſundur dreifa vti allar ætter Vindan̄a/z Sūd-
enu vtryckia epter þm̄

Suo ſkal mÿn Reide fullkomnaſt / og mÿn heiptar Grimd framkuæmaſt yfer þm̄/
ad eg kun̄e ſo ad hefna min̄ar Suiuirdingar/Og þr ſkulu fornema þ ad eg DROTTen/
hefe talad þtta i min̄i Vandlætingu/nær ad eg hefe vtgiørt mina Grimd vidur þa. Eg vil
ſetia þig til eins Eydebols/og til Forſmæanar fyrer þm̄ Heidingiunum ſm̄ eru i kringum þig D
fyrer allra þra Augſyn ſm̄ þar ganga hia. Og þu ſkallt vda ein Hædung/ Forſmæn/Ept-
erdæme/ Byſn z Forundran fyrer øllum þm̄ Heidnum þiodum ſm̄ ad eru i kringum þig/ þa
nær ad eg læt Rietten̄ ganga yfer þig mz Akefd/Heipt z Hefndarreide (Eg DROTTen
ſeige þ)Og nær ad eg ſkyt þm̄ Hungurſins Meinſemdar ſkeytum til þra/ſm̄ ſkadſamlig mu
nu vera/og eg ſkyt þm̄ vt ydur til Fordiørfunar/z læt ſo þ Hungred allt jafnt magnaſt yfer
ydur/og i burt ſuipte þre Næktin̄e Braudſins. Ja eg vil ſenda Hūgur z grim̄ Villudyr a

medal

medal ydar/þau ed ydr sku giøra Barnlausa/z þar sk geisa Drepsott z Blod a medal þijn/
z eg vil leida Suerdet yfer þig/ Eg DROTTIN hefe þtta talad.

VI.

A OG Ord DROTTINS skiede til mijn/og sagde/Þu Mañsins son/Snu
þinu Auglite i giegn Fiøllunū Israels/ z spaadu a mote þm/og seig þu suo/
Þier Israels Fiøll/Heyret Ord DROTTens DROTTens/ So seiger
DROTten DROTTen bæde til Fiallaña og Hædaña/Bæde til Lækia-
ña og Dalaña/Sia þu/Eg vil jñflytia Suerded yfer ydur/og foreyda suo Ezech. xxxvi
ydrar Hæder/so ad ydar Olltaru skulu i eyde leggiast z ydrer Afguder i sundr
brotner verda. Og eg vil læta i Hel sla ydra Likame fyrer þm Likneskiunum. Ja/Eg vil
fella Lijkame Israels Sona/fyrer ydrum Likneskium/Og eg vil sudrdreifa ydar beinū i krig
vm ydar Olltaru. Huar ed þier bwed þar skulu Staderner i eyde verda/ og þær Hædernar
ad Obygdum. Þuiad þr munu ydar Olltørum foreyda og ad Obygdum giøra/og i sundur
briota ydar Afgude z til einkis giøra þa/og i sundur slæ ydrar Likneskiur/z ydrar sticktaner
afmæ/og hiner i Hel slegnu skulu liggia þar a medal ydar/ suo ad þier skulut fiña þ ad eg/
B sie DROTTIN.
Eñ nockra vil eg læta epter verda af ydur/sm sier skulu fyrer Suerdenu fordad gieta/
a medal Heideña Þioda/þa ad eg hefe nu i sundur dreift ydur i Landenu. Þeir hiner sømu
sem epter eru ordner af ydur/munu hugsa til mijn a medal Þiodaña/ þar sm þr hliota Her-
tekner ad vera/þa ad eg hefe nu j sundur sleiged þra hooru hiarta sem i burt viku fra mier
og þra Hooru Augu s skygndu epter sijnū Skwrgodum/ Og þr skulu jdrast siña Illgiørda/
s þr hafa framid mz allzhattudum Suiuirdingum/ Og þr skulu fiña þ ad eg er DROT-
C TIN/og hafe þ ecki til forgiefins talad ad giøra þm suoddan Ogiæfu.
Suo seiger DROTTen DROTTen/Sla þu þinum høndum saman og stappa
þinum fotum nidur z seig suo/Vei yfer øllum Illgiørdum Suiuirdingaña i husi Israels þu
fyrer skulu þr falla fyrer Suerde/Hungre z Drepsott. Hñ huer ad fiarlægur er/ skal deyia
af Drepsott/ og hiñ sm nalægur er skal falla fyrer Suerde/Eñ hñ huer ed epter er orden og
hefur gietad fordat sier/þa skal sa deyia af Hungre. Suo vil eg nu fullkomna mina grim-
dar Reide a medal þra suo ad þr skulu fiña þ/ad eg er DROTTen/nær ed hiner i Helsleg
nu vt af þm liggia þar a medal Afgudaña/ allt vm kring þau Olltøren þra/ a øllum hæd
unū/z a øllū hæ Fiøllū/z vnder øllū Blomgudum Vidartianum og vnder øllum þyckgrein-
udum stor Eikū/ vtj huerium Stødum þr færdu sijnar Ilmande Sætleiks forner/fyrer allz-
kyns Skwrgodum. Eg vil vtrietta mina Hønd a mote þm/z giøra Landed tomt z j eyde/ i
fra þeirre Eydemørkiñe allt til Diblath/huar ed þeir bwa/ Og þeir skulu fiña þad ad eg er
DROTTEN.

XII.

A OG Ord DROTTINS skiede til mijn/ og sagde/ Þu Mañsins son/ suo
seiger DROTTen DROTTen af Landenu Israel/Enden kemr/sa en-
den yfer allar fiorar Alfr Landsins. Nu kemur enden yfer þig/ Þuiad eg vil
vt senda mina Reide yfer þig/og eg mun dæma þig epter þui sm þu hefr for
þienan til/og eg vil giefa þier huad øllum þinum Suiuirdingum heyrer.
Mitt Auga skal ecke spara þig/nie vægia þier/helldur vil eg launa þier ep-
ter þui sm þu hefur forþienan til/z þinar Suiuirdingar skulu hia þier midr koma/so ad þier
skulut þ fornema/ad eg er DROTTIN.
B Suo seiger DROTTen DROTTen/Sia þu/ Ein Ogiæfan kemur epter adra/
Endiñ kiemur/ sa Enderen kemur/Vaurduren er yfer þier/ Sia þu/hñ kemur. Hñ geingr
vpp nu þegar/ og bryst frañ yfer þig / þu Landsins jñbyggiare. Tijden kemur/ sa Hørmū-
gar daguren er i nand/ suo ad þar mun eingen Saungur a Fiollunum vera. Snarliga þa
vil eg nu vthella miñe Heiptarbræde yfer þig/og fullkomna so mina Reide a þier/og eg vil
dæma þig epter þui em þu hefur forþienad/og giefa þier þ sem øllum þinum Suiuirdingū
heyrer. Mitt Auga skal ecki hlijfa þier og eg vil ecki Lijknsamur vera/Helldr skal eg giallda
þier

þier suo sẽ þu hefur forþienad/ ⁊ þinar Suiuirdingar skulu niðurkoma a medal þin/ So ad
þier skulut fornema þ eg sie DROTTen sa sẽ slær ydur

Sia þu/ Daguren/ Sia þu/ Nũ kemur hingad/ hũ bryst fram/ Vønduren Blomgast B
og sa hiñ Stollte hũ [a] Grænkast. Vykinguren hefur reidubwed sig til ad vera Vøndr yf-
hina Ogudligu/ so ad eingen af þm edur af þra Folke nie af þra Flocke skal nockud traust
hafa. Þar fyrer kemur sa tymen/ og sa Daguren tekur ad nalægiast. Nũ huer ad kauper
þarf eigi ad glediast/ ⁊ hiñ sa ed Selur þarf eigi ad kuyda/ Þui reiden mun koma yfer allã
heñar Mañflock. Þar fyrer skal hũ sa ẽ Selur ecki hugsa epter synum vtløgdum fiemunũ
þt sa sẽ þa lifer hũ skal byhallda þui. Þuiad Spadomuren yfer øllum heñar Mañfiølda
skal ecke til baka ganga/ eingen skal synu byhallda fyrer siña Misgiorda sak.

[a] Grænkast) Þad er/ Hũ er til reidu/ honũ lukast þ/ og er talad vm Kongin af Babilon

Lyfe

Læted þa blæsa i Herlwdrana ⁊ til bua alla hlute/ þo mũ þar eingen vt fara til Bar D
dagans. Þuiad min Grimd geingur yfer allan þeirra Mañflock. Suerdit geisar a Strætu-
num/ Drepsotten og Hungred þ geingur j Hwsunum. Hañ sem er a Akrenum skal deyia
fyrer Suerdenu/ og huer sem ad er i Stadnum þañ skal Drepsotten ⁊ Hungred vppsuelgia.
Og huer ed vndan getur flued af þm/ sa mun a Fiollunum felast/ ⁊ so ẽ allar þær Dwfur ẽ
j Dolunum krytia syn a mille/ huer sem eirn fyrer siña Misgiørda saker. Allra Hendr sklu
nidur syga/ ⁊ øll Knie skulu so skialfande standa ẽ Vatn. Og þr munu vefia sig i Seck-
ium/ og yferausast med hrædslu/ og øll Andlit skulu hryggelig ad sia/ ⁊ allra høfud skulu
Hærlaus vera.

Þeir munu vtkasta sinu Silfre a Goturnar/ og akta sitt Gull sem Ohreininde/ þui E
ad þra Silfur og Gull mun ecke frelsa þa a þm Reideñar deigi DROTTINS. Og þr
skulu þo ecki sedia synar Sæler þar mz/ og eigi fylla siñ Kuid þar af/ Þuiad þad var þeim
ein Hneykslan til siña Misgiorda. Þeir giørdu af synũ Dyrendis gripum (sem þr skørtu-
du vid) Likneskiur siña Suiuirdinga ⁊ skwrgoda. Þar fyrer þa vil eg giera þm þ sama ad
Ohreinendum/ og eg vil giefa þ i okuñugra hendur/ suo ad þr skulu ræna þui og hlutskipta
þui hinum Ogudligu a Jordu/ so ad þr skulu saurga þ. Eg vil snua mynu Andlite i burt
þadan/ suo ad þr skulu Saurga myna Fiarsiodu/ Ja/ Ræningiar skulu koma yfer þa/ og
Saurga þa.

Prouer. xi
Sep. i
Eccle. v

Giør þu Fiøtra/ þt Landed er fullt mz Blodskulld/ ⁊ Stadureñ fullur af Motþrea. F
So mun eg læta koma þa hinu Verstu a medal Heidingiaña/ suo ad þr skulu eignast þeirra
Hws/ og eg vil giøra eirn Enda a þui Dramblætenu hiña Volldugu/ og saurga þra Kirk-
iur. Foreydslumaduren kemr/ Þa munu þeir leita Fridarins/ ⁊ hũ mun eigi þar vera. Eitt
Slysit mun koma epter añad/ og ein Otydinden epter øñur / Þa munu þr Spyria ad Vit-
ran hia Prophetunum/ eñ þar mun huerke vera Løgmal hia Prestunum/ nie Ræd hia Wllo
ungunum. Og Konguren mun hryggur vera/ og Høfdingiarner munu i Sorgar buninge G
klædder/ og Folksins hendur j Landenu munu duglausar vera/ Eg vil høndla vid þa suo
sem ad þr hafa lifad til/ og eg vil dæma þa suo ẽ ad þr hafa verdskulldat/ suo ad þr skulu for
nema þ ad eg er DROTTen.

VIII.

OG þad skiede so A þui Sietta Aarenu/ þañ fimta Dagẽ i þm sietta Man- A
adenum/ ad eg sat i minu Husi/ og Wlldungarner af Juda sætu fyrer mier/
Þar fiell Hønd HOTTens DROTTens a mig. Og sia þu / Ad eg sa
þ sẽ var vnder hũs Lendum/ þad var lyka sẽ eirn Elldur. Eñ fyrer ofan
hũs Lendar var þ sem skinande Geisl. Og hũ vtriette lyka sẽ adra hønd
og tok j Hæred a minu Høfde. Þa flutte eirn Vindur mig a millum Him
ens og Jardar/ og flutte mig til Jerusalem/ i eirne Gudz syn til þra ynstu Dyraña sem stan-
da i mote Nordrenu/ þar ed þa stod eitt Likneske til misþocknunar vid [a] Hwsherran.

Supra t

Og sia þu/ ad þar var Dyrden Gudz Jsraels/ so ẽ ad eg hafde sied hana ædur a Akre- B
num. Og hann sagde til myn/ Þu Mannsins Son/ Vpplypt þinum Augum a mote
Nordrenu/ Og þa ed eg vpp lypte Mynum Augum j mote Nordrenu/ Sia þu/
þa stod þar giegnt Nordrenu þ Oþocka Likneskit/ hia Portdyrũum Alltarisins/ riett þar
sem yñ er geinged. Og hann sagde til min/ Þu Mannsins Son/ Sier þu eirnen huad
þsser þr giøra? Einkum þa myklu Suiuirdingena/ ẽ Hwsit Jsraels giører hier ad þr dryfa
mig langt

[a] Hwsherran) Gud var Hws herra til Jerusalem/ eñ þr lietu ødur Skwrgod þar iñ/ þ misl hkade honum

mig langt i burt fra minum Helgedome/ Eñ þu skallt eñ sia myklu stærre Suiuirdingar.
C Og hñ flutte mig fyrer dyrnar Fordyrañа/ og sia þu/ Eg sa ad þar var ein Hola jñ j
Veggeñ. Og hñ sagde til mijn/ Þu Mañsins son/ graf þu jñ i giegnum Veggen/ Og þa
eg groof i giegnum Veggen/ Sia þu/ þa voru þar einar Dyr. Og hañ sagde til mijn/ Gack
þu þar jñ z skoda þær vondar Suiuirdingarnar sm̄ þr fremia hier. Og ē eg kom þangad jñ
og skodade/ Sia þu/ Þa voru þar allskyns Likneskiur Orma z Dyra / og ecki vtan Suiuird
ingar/ z allskyns Afguder Hwsins Israel vʳ þar alla vegana i kringū Veggena/ Framē fy
rer huerium ad stoodu Siøtije Meñ afølldungunum hussens Israels/ z Jasania Saphan
son stod eirnen a mille þra/ z huer af þm hafde sitt Glodarker i Hende/ z þar gieck vpp ein
þyck Þoka af Reykelsinu.
D Og hñ sagde til mijn/ Þu Mansins son/ Sier þu huad Ølldungarner Hwssens Isra
els þr giøra i Myrkrenu/ huer i sijnu Prydeligasta Herberge? Þuiad þr seigia/ DROT-
TEN hñ sier oss ecki/ helldur hefur DROTTen yfergiefit Landed. Og hñ sagde til mijn
Þu skallt eñ nu sia miklu stærre Suiuirdingar sm̄ þr giøra. Og hñ leidde mig jñ til þeirra
Dyrañа i Hws DROTTINS/ sem stodu i mot Nordrenu/ og sia þu/ þar Sætu Konur
sem grietu yfer a Thamus. Og hñ sagde til mijn/ Þu Mañsins son/ sier þu þtta/ Þo skall
tu eñ nu sia stærre Suiuirdingar eñ þssʳ eru.

a Thamus) Hefur Afgud vered/ suo sm̄ Venus/ edr Bachus hia Heidingium

E Og hñ leidde mig jñ i þañ jnsta Garden a Hwsi DROTTENS/ Og sia þu ad fy
rer Musteresins dyrum DROTTINS/ a millum Fordyrañа og Alltarisins/ þar vo
ru nær sm̄ og Tuttugu meñ sm̄ sneru Bakenu vid Musteri DROTTENS/ og sijnum
Andlitum a mote Austrenu/ z þr til bædu i mote Solariñar vppgøngu/ z hñ sagde til mijn/
Þu Mañsins son/ Sier þu þtta? Huert er Hwsinu Juda þtta eñ oflijted/ ad giøra hiˢ allar
soddan Suiuirdingar? Þar ed þr fremia þo ecke vtan Yfergang z Orietttinde i øllu Lande
nu/ z fara þañen ad og Reita mig suo til Reide. Og sia þu ad þr hallda Vijnuidarkuistum
ad Nosunum. Þar fyrer vil eg høndla vidur þa medur Hefndarreide/ og mitt Auga sk
ecke spara þa/ Eg vil og ecki Vægia þm. Og þo ad þr kalle eñ med hærre Raust fyrer mij
num Eyrum/ þa mun eg þo ecke Bænheyra þa.

IX.

A OG hñ kallade mz hærre Raust fyrer mijnum Eyrum/ og sagde/ Lat Vitiun-
ena Stadarens nalægiast/ og huer eirn skal hafa Draaps Vopn j siñe Hen-
de. Og sia þu þar komu sex Meñ a Veigen/ hingat fra þui Yferportenu
sem stendur mot Nordrenu/ og huer þra hafde eitt Banuænligt Vopn i siñe
hende. Og þar var eirn a medal þra sem Lijnklæde a sier hafde/ z ein Skr-
iffære vid sijna Sijdu. Og þeir geingu þangad jñ / og stoodu hia Kopar-
Alltarenu.
B Og Dyrden Gudz Israels lypte sier vpp fra Cherubin/ yfer huerium hun var vn-
der huelfing Hwssens/ og kallade a þañ sm̄ i Lijnklædunum var og Skriffæren hafde vid sij-
na Sijdu. Og DROTten sagde til hñs. Gack þu i giegnum Staden Jerusalem/ z teikna
mz einu Teikne i Eñum þss Folksins ē Stynia z aumka sig yfer øllum þm Suiuirdingum
sem þar skie jñe.
Eñ hñ sagde til hiña añara/ so eg heyrda Ganged epter honum i giegnum Staden/ Jere. xxiiij
og slaed þar i bland/ ydar Augu skulu ecki vægia nie Þyrma. Slaed bæde Gamla z Vn- xlix
ga/ Meyiar / Konr og Børn alla til Daudz. Eñ ønguan af þm skulu þier ahræra ē Teik i petri iiij
ned hefur. Eñ taked fyrst til a minum Helgūdomi. Og þr vpphoofu a þui Gamla folkenu
sem þar var fyrer Hwsinu.
C Og hñ sagde til þra/ Saurged Hwsit/ z fylled Fordyrnar mz dauda Lijkame/ Gangid
vt. Og þr geingu vt og i Hel slogu þa ē i Stadnum voru. Og þa ed Mañfallid var skied/
þa var eg eñ epter orden. Og eg fiell fram̄ a mina Asionu/ kallade z sagde/ Oh DROT-
ten DROTTen/ Villtu þa fyrerfara þeim øllum sm̄ epter eru ordner j Israel? Fyrst ad
þu vthellter so þiñe Reide yfer Jerusalem.
D Og hñ sagde til mijn/ Su Misgiørd Hwssins Israels og Juda er mikels til Offstor/
þar er ecki vtan Ofrijke i Landenu/ og Ranginde i Stadnum/ Þuiad þr seigia/ DROTT-

INhefur

JN hefur yfergiefit Landed/og DROTTen hn̄ sier oss ecki. Þar fyrer skal mitt Auga
ecki spara þa/Eg vil og ecki sia aumur a þm/Helldur þa skal eg læta koma þra Giørning
yfer Høfud þm.

Og sia þu/Ad sa Maduren sm̄ i Linenu var klæddur og Skriffæren hafde vid sijna
Sijdu/suarade og sagde/Eg hefe suo giørt sem þu skipader mier.

X

OG eg skodade/og sia þu/a Himnenum vpp yfir høfdenu Cherubim/var lijka A
alitz sem an̄ar Saphirus/og þar vpp yfer var þ lijka suo til ad sia sm̄ eirn
Velldis stoll. Og hn̄ sagde til þss Mansins i Lijnklædunum / Gack þu jn̄ a
millum Hiolan̄a vnd' Cherubim/z tak þinar hendr fullar mz Elldzglædur s̄
eru a mille Cherubim/og dreif þeim vt yfer Staden. Og hn̄ gieck þangad
jn̄/ suo ad eg sa ad sa hin̄ same gieck þar jn̄. En̄ Cherubim stodu hægramei-
gen i Hwsinu/og Fordyrnar vidu jn̄an til fullar af Þoku.

Og Dyrden DORTETNS vpplypte sier fra Cherubim til huolfsins a Hwsenu/
og Hwsit vard fullt af Þoku/En̄ Fordyrnar fylltust mz skijnandi Geisla af Dyrdin̄e DRO
TTens. Og Þyturen Vængian̄a þra Cherubim heyrdist allt vt yfer Fordyrnar/ Lijka sm̄
Rausten Almættugs Gudz nær ed hn̄ talar. B

Og þa ed hn̄ hafde boded þm Man̄enum i Lijnklædunum/og sagt/Tak þu Ellden̄ a
millum Hiolan̄a vnder Cherubim/ þa gieck sa hin̄ same jn̄/z stod hia Hiolunum. Og Che
rubim vtriette sijna Hønd/ a millum þra Cherubim til Elldsins þs sem var a millum Cheru
bim tok þar af og fieck i hendur Man̄enum i Lijnklædunum/hn̄ tok vid þui og gieck vt. Og
þ syndest a þm Cherubim/lijka s̄ ein Man̄s hønd vnd' þra Vængium.

Og eg leit til/ Og sia þu/ Ad þar stodu fiøgur Hiol hia Cherubim/hia huerium Che
rubim eitt Hiol/og Hiolen voru so til ad sia lijka sem eirn Turkis/og øll fiøgur voru þau/ þ
eina lijka sm̄ hid an̄at/lijka suo sem huort Hioled være j ødru. Nær ed þau skylldu nu ganga
af Stad/ þa kun̄u þau øll ad ganga i fiorar Atter/ og þurftu ecke ad snua sier vid/ þa
ed þau geingu/ helldur huort þ hid fyrsta gieck þangad geingu hin epter/ og þurftu ecki ad
snua sier vid asamt med sijnum giøruøllum Lijkama/Hrygg Høndum z Vængium. Og Hio C
len voru full mz Augu/allt vm kring a øllum fiorum Hiolunum/og hn̄ kallade til Hiolan̄a/
a Galgal suo ad eg heyrda þ.

Huert þra hafde Fiøgur Andlit/þad fyrsta Andlited var eins Cherubim/ þ an̄ad var
eins Mans/ hid þridia eins Leons/ fiorda einrar Arnar. Og þr Cherubim lyptu sier vpp/
Þetta er þad sama Dyred sem eg sa hia Vatnenu Chebar. Nær ed Cherubim geingu/ þa
geingu z eirnen Hiolen hia þm/og nær ed Cherubim hreyfdu sijnum Vængium/ad þr lopt-
udu sier suo fra Jørdun̄e/ þa snerust og ecki at helldur Hiolen i fra þm. Nær ed hiner þeir
stodu þa stodu og eirnen þsser/Lyptu hiner sier vpp þa vpplyptu sier og eirnen þsser/ þt þar
var eirn lifande Vindur i þm.

Og Dyrden DROTTENS gieck i burt aptur þadan fra Huolfenu a Husenu/og D
sette sig yfir Cherubim. Þa hreyfdu Cherubim sijnum Vængiū/z loptudu sier vpp fra Jør-
dun̄e fyrer minum Augum/z nær ed þr geingu vt þa geingu Hiolen hia þm/z þr geingu til
þra Dyran̄a a Hwsi DROTTENS / a mot Austrenu/og Dyrden Gudz Jsraels var
vpp yfer þeim.

Þetta er þ sama Dyred sem eg sa vnder Gude Jsraels hia Vatnenu Chebar/Og eg
formerkte ad þ voru þr Cherubim sem þau fiøgur Andliten høfdu/ og þa fiora Vængena/
og vnder þra Vængium lijka suo sm̄ Manshendur. Þeirra Andlitzmynd var eins lijka so s̄
þ eg sa i hia Vatnenu Chebar/og þau geingu beinan veg fram̄ fyrer sig.

Supra. 9

a Galgal) Er þrar meiningar/ suo sem segdemadur til Stolsins/Snu þier/ snu þier/ Suo sem skylldi þad ætyd snua sier og rekia

Supra 1

XI.

OG eirn Vindur tok mig vpp/og flutte mig til Dyran̄a a Husi DROTTINS/ A
þra s̄ horfa a mote Austrenu/ z sia þu/ad Vnder Dyrunū voru fim̄ men̄ z Tutt-
ugu. Og eg sa Jasania Assur son a medal þra/ og Platia Banaia son/ Høfdin-

iana a medal Folksins. Og hñ sagde til mijn/Þu Mañsins son/Þesser meñ hafa Jllskusam
ligar hugsaner/ꝛ skadsamligᵘ Raadagiørder i þssū Stad/þt þeir seigia/Þad er eñ ecki so nær
komed/Lꝏtum oss byggia vpp Husin/Er hñ Kietelliñ suo erum vier Kiøted.
Þar fyrer skalltu Mañsins sonSpꝏ i mote þeim. Og Ande DROTTens fiell yfer
mig/ꝛ sagde til mijn/Seig þu/Suo seiger DROTTJN/Þier af Hwsi Jsraels hafed so
talad/og eg þecke vel þañ Andan yduars Hugskotz. Þier hafit marga i Hel sleiged i þssum
B Stad/ꝛ hñs Stræte liggia full af Daudum mønum.
Þar fyrer seiger DROTTen DROTTen so/Þeir sm̄ þier hafit i Hel sleiged þar
jñe/þr eru Kiøted ꝛ hñ er Kietellen/Eñ þier hlioted hier vt. Eg vil lꝏta Súded koma yfer
ydur/sem þier erud hræddᵉ vid/seiger DROTTen DROTTen. Eg vil vtskwfa ydur j burt
hiedan/ꝛ gefa ydr i añarligra hendur/ꝛ eg vil giøra ydr yduarn Riett ad þier skut falla fyr
er Suerde/J þm Landzꝏlfunum Jsraels vil eg dæma ydr/ꝛ þier skulud fornema þ at eg sie
DROTTEN. Eñ Staduren skal ecke vera ydar Kietell/eigi helldur þier Kiøted þar vti/
helldur vil eg dæma ydur i Jsraels Landamerkiū. Og þier skulud fornema ad eg er DR-
OTTJN. Þuiad þier hafit ecki geinged epter minum Bodordū/ꝛ ecke hallded mijn Riett
inde/ Helldur hafe þier breytt epter siduenu Heideña þioda/ þra sem eru i Kringum ydur
C Og þañ tijd eg spꝏde suo/ þa Deyde Platia Benaia son. Þa fiell eg fram̄ a mijna
Asionu og æpte mz hærre Raust/og sagde/Oho DROTTen DROTTen Huort villtu nu
ølldungis giøra eirn Enda a øllum þeim sm̄ epter eru ordner j Jsrael? Þa skiede Ord DR-
OTTENS til mijn ꝛ sagde/Þu Mansins son/Þiner Brædur ꝛ Hanustu Frændur ꝛ allt
Jsraels hus sem eñ nu byr j Jerusalem/seigia vel suo huer vid añan/hiner adrer eru Langt i
burt fyder fra DROTtne/Eñ vier hølldum Landenu. Þar fyrer þa seig þu/ Suo seiger
DROTTen DROTTen/Ja eg hefe lꝏted drijfa þa langt i burt a medal Heidingiaña
og dreift þm vijda vm Londen. Þo vil eg snarliga vera þra Frelsare/ j þm̄ Løndunum s̄ þr
eru komner til.
Þar fyrer seig þu/Suo seiger DROTTen DROTTen/Eg vil samansafna ydur
i fra Folkenu/og eg vil safna ydr wr þm Løndunum sem þier erut burt dreifdᵉ/ꝛ eg vil gefa Iere. xxxij
ydur þ Landed Jsrael/þangad skulu þier koma/og j burt taka þadan allar Afgudadyrkanᵉ Huggun og
ꝛ Suiuirdingar. Og eg vil giefa ydr eitt samhugad hiarta/ ꝛ eg vil giefa eirn nyan Anda i Syrerheit vt af
ydur/og eg vil i burt taka þad Steinhiartat wr ydru Brioste ꝛ giefa ydur eitt Kiøtligt hiᵉ- Christo og þui
ta/suo ad þr munu ganga i minum Setningum ꝛ hallda mijn Riettinde/ꝛ giøra þar epter. Nyia Testamen
D Og þeir skulu vera mitt Folk/so vil eg vera þra Gud. Eñ þr sem gāga eptᵉ þra sialfs hiar tenu
tans Afgudadyrkun ꝛ Suiuirdingum/Þeirra Giørningum vil eg þm sialfum i Koll kasta/
seiger DROTTen DROTten.
Þa fløktu Cherubim þra Vængium/og Hiolen geingu hia þm/ꝛ Dyrden Gudz Js-
raels var vpp yfer þm. Og Dyrden DROTTJNS vpplypte sier af Stadnum/og sette
sig vppa Fialled þad sm̄ liggur mot Austrenu fra Stadnum. Og eirn Vindr lypte mier vpp
og flutte mig i eirne syn j Gudz Anda i Chaldea til þra Fangaña og su synen s̄ eg sꝏ huarf
fra mier. Og eg sagde til Fangaña øll þau Ord DROTtens/sm̄ hñ hafde vijsad mier.

XII.

A OG Ord DROTTJNS skiede til mijnog sagde/Þu Mañsins Son/Þu Esa. xvi
byr a medal eins Ohlydugs Hwss/sm̄ vel hafa Augu suo at þr kuñe ad sia ꝛ
vilia þo ecki sia/Eyru suo ad þr kuñe ad heyra/og vilia þo ecki heyra/helldr
er þ eitt ohlydugt Hws. Þar fyrer þu Mañsins Son/ Tak þiñ Ferda bw-
ning/og far af stad þadan a biørtum Deigi fyrer þra Augum/þu skallt fa
ra i burt fra þinum Bwstad til eins añars Stadar/ suo ad þr siae þ/Ef ad
suo mætte verda ad þr villdu formerkia þ/ad þr væri eitt Ohlydugt Folk. Og þu skallt taka
B þiñ Farangur vt mz þier/suo sm̄ bwen til ferdar a biørtum Deigi/fyrer þra Augum/Og a
mote Kuelldenu skalltu i burt fara þm asiaøndum/lijka suo sm̄ þad Madur byr sig af Stad
nær ed hñ vill ferdast. Og þu skallt grafa i giegnum Veggen/fyrer þra Augum/ꝛ fara so
þar i giegnum. Og þu skallt taka þ vppa þijnar Herdar/og bera þ suo vt þa Myrkt er or-
ded. Þu skallt byrgia þitt Andlit suo ad þu siaer ecke Landed/Þuiad eg hefe sett þig Jsra-

els Hwse til eins vndarligs Fyrerburdar.

Og eg giørde sem mier var boded/ z bar vt miñ Farangur suo sem buen til ferdar a
biørtum Deigi/og vm Kuellded grof eg mz hendiñe i giegnum Veggen/z þa ed Myrkt var
ordet tok eg hñ vppa herdarnar/ z bar hñ vt fyrer þra Augum.

Og Ord DROTTINS skiede til mijn snema vm Morgunen og sagde/Þu Mañ E
sins son/Hefur ecki Israels hws þ Ohlyduga Hwsit sagt til þijn/Huad giører þu? So seig
þu til þra/Suo seiger DROTTen DROTTen/Þesse Byrdarþungen snertur þa Høfd
ingiana j Jerusalem/z allt Israels hus sem þar er jñe. Seig þu / Eg er ydart vndarligt
Fyrerbyrdarteikn/so sem eg hefe giørt lijka so skal ydur skie / suo ad þier hlioted ad fara og
Hertekner j burt flutter ad verda. Ydar Høfdinge skal i Myrkrenu a Herdunum bera/z vti D
giegnum þañ Veggen mun hñ fara sm̃ þr munu briota til at fara þar vti giegnum/ hñs
Andlit mun byrgiast/suo ad hñ skule ecki sia Landit/mz huorugu Auganu.

Eg vil kasta mijnu Nete fyrer hñ/ad hñ skule veidast j minum Veidarfærum / og eg
vil flytia hñ til Babiloniã j Chaldeis Land/huert ed hñ skal þo ei sia/z þar skal hñ deyia.
Og eg vil i sundur tuistra þm øllum sem ad eru i Kringum hñ/hñs Fulltingiørum og Atstud
ningsmøñum/og øllum hñs mzfylgiurum vil eg vtdreifa j allar Atter Vindaña/ z vtryckia
Suerdenu a bak til vid þa. So skulu þr formerkia ad eg er DROTTen /nær ed eg i burt
keyre þa a medal Heidingiaña og i sundurtreife þm vm Londen. Eñ eg vil þo læta nock- E
ra fa eina epter verda af þm fyrer Suerdenu/Hungrenu og Drepsottiñe/þr skulu kuñgiora
þra ~~hoñar~~ Suiuirdingar a medal Heidña þioda/til huerra ed þr munu koma/ z þr skulu for-
merkia ad eg er DROTTen.

Og Ord DROTTINS skiede til mijn/ z sagde/Þu Mañsins son / Þu skallt eta
þitt Braud mz Hrædslu/og drecka þitt Vatn mz Skialfta z Sorg. Og seigia til Folksins i
Landenu/ So seiger DROTten DROTten af Jñbyggiuruñum Jerusalem j Israels Lã-
de/Þeir skulu eta sitt Braud mz Sorg/z drecka sitt Vatn mz Eymd/þt Landed skal verda i.
eydelagt mz øllu þui sem þar er jñe/fyrer Motþroa saker allra jñbyggiaraña. Og þr Stad
erner sem vel eru setner skulu i eydeleggiast/ z Landed ad Auræfum verda/ so skulu þier for-
merkia ad eg er DROTTen.

Og Ord DROTTINS þ skiede til mijn z sagde/ Þu Mañsins Son/Huad hafe F
þier fyrer eitt Ordtæke j Israels Lande? Og seigit/Fyrst þ dregst so leinge vndan þa verdur
nu hiedan j fra ecki neitt af Spadomunum. Þar fyrer seig þu til þra/ Suo seiger DROT
Ten DROTTen/Eg vil i burt taka þ Ordtæked/so ad þ skal ecki meir tijdkat vera i Isra
el. Og tala þu til þra/Sa tijme er nalægur z allt þ sm̃ spæd er fyrer/þuiat nu hiedan i fra
skulu þier formerkia ad þar skal a øngre Sion brestur verda/ z eingen Spadomur skal breg
dast i giegn Israels Hwse. Þuiad eg er DROTTIN/huad eg tala/ þad skal skie/z ecki
løng frest a verda/helldur vil eg þ a ydrum Dogum fullgiøra/þu hid Ohlyduga Hws/suo s̃
eg hefe talad/seiger DROTTen DROTten.

Og Ord DROTtens skiede til mijn/z sagde/Þu Mañsins son/Siadu/Israels Hws þ G
seiger/Su Synen sm̃ ad þsse hñ sier hun er eñ nu langt j burtu/z hañ spaar af þm Tijmanũ
sm̃ ad eñ nu er miøg fiarlægur. Þar fyrer seig þu til þra/Suo seiger DROTten DROtt
en/Huad eg tala þar skal ecki leingur frest a verda/helldur skal þ skie/seiger DROTTIn
DROTTIN.

XIII.

Jere. xxiij
Ezech. xxxiiij

OG Ord DROTTINS skiede til min og sagde/ Þu Mañsins son/ Spa A
þu a mote þm Prophetunum Israels/z seig til þra sm̃ spa vt af sijnu eigen
Hiarta/Heyret Ord DROTTINS/Suo seiger DROTTen DRO-
TTen/ Vei þm Heimskusamligum Prophetunũ s̃ epterfylgia sijnum eig
enligum Anda/z hafa þo øngua syn. O Israel þiner Prophetar eru lijka
suo sm̃ Refar a Eydemørkum/Þeir stijga ecki vpp yfer þær Jardholurnar/

I giegn þm Goldu Spa-møñum

a Sioner) Þeirra Riekning og Lærdomur

z hallda sig ecki til Hiardariñar j kringum Israels hws/ z þeir standa ecki i Strijdenu a
deigi DROTTINS. Þeirra a Sioner eru hiegome/z þra Spadomar eru Lygar. Þeir
seigia/DROTTIN sagde þ/þo ad DROTTIN vt sende þa ecki/z omaka sig suo vm
þ ad þr fae sijnum efnum framhalldet. Er þ eigi suo ad ydar Sioner eru hiegome/z ydrer

Spadomar eru Lygar? z þier seiged þo samt/DROTten talade þ/þo hn̄ taladi þ eige.
Þar fyrer seiger DROTten DROTten suo/ Fyrst ad þier Prediked þ s̄ ecki er vtā
B Niegome z spæed fyrer Lygum/þa vil eg fiñа ydur/seiger DROTten DROTten z mijn
Hønd skal koma yfer þa Prophetana sm̄ Predika þ sm̄ ecki er vtan Niegome/z spæ ecki vtā
Lygar. Þeir skulu ecki vera i Samkundu mins Folks/z ecki jn̄skrifader vera j þa Toluna
Hwssens Israels/z eigi helldr jn̄koma i Lādet Israel/Og þier sklut fornema ad eg er DR-
OTten DROTten. Þar fyrer ad þier afuega leidet mitt Folk/ og seiged Frid þar sm̄ þo
er eingen Fridur. Folked þ a vppbygger Veggen/En̄ þr lijma hn̄ mz halldillu Kalke. Seig
þu til þra Mwrsmidaña sem lijma mz þui Halldilla Kalkenu/ad þ skule af falla/þt þar sk
koma ein steype Døgg/z þar skal koma stort Hagl/suo ad þ hrynie nidur/z eitt Huirfelvin-
dur skal nidursla þ/Sia þu/So skal Vegguren nidurhrynia. Huad gillder þ ad þa mune
suo sagt vera til ydar/Huar er nu Mwrsmijded þ sm̄ þier hafit smijdat?

a Døgg ad byggia Kallar hn̄ at breyta epter þui sm̄ kent er/En̄ Mwrueggen ad lijma/er ad hugga og þyrerheta þui/ad alle skule vel til ganga/en̄ huortueggia er þo til einskis/og ecke nema Lygar

Suo seiger DROTten DROTten/Eg vil læta eirn Huirfiluind blæsa i miñe Grimd
z eina steype Døgg j miñe Reide/z stort Hagl i miñe Heiptarbræde/þau sku vm koll kasta
C øllū hlutū. Þañen vil eg nu vm koll kasta þm Veggnum sm̄ þier hafit Lijmt mz þui halld-
illu Kalke/z eg vil hrinda honum nidur til Jardar/suo ad sia meige hn̄s Grunduøll at hañ
ligge þar/z þier skulut z eirnen fortynast þar jñe/z reyna suo þ eg sie DROTTen. Suo
vil eg fullkomna mijna Grimd a þm Vegnum/z a þm s̄ hn̄ hafa Mwrad mz halldillu Lij-
me/z seigia til ydar / Nier er huerke Vegguren nie Mwrsmidurenn. Þad eru þr Israels
Prophetar huerier ad spa Jerusalem/og Predika af Fride þo at þar sie eingen Frdur/seiger
DROTTen DROTTen.

Huerier þeir Mwrsmid er eru Esa. ix Mich. vij

Og þu Mañsins son/set þitt Andlit a mote þre Dotturiñe þins Folks/sem Spæ af
sijnu hiarta/z spædu a mote heñe/z seig þu/So seiger DROTTen DROTten/Vei ydr
s̄ giøred Folkenu Hæginden vnder Handleggena/ z Koddana vnder høfuden bæde Vngum
z Gømlum/til ad veida mz Sælernar/Nær ed þier hafed nu veidt Sælernar a medal mins
Folks/þa lofe þier þm Lijfenu. Og Vanhelged mig a mijnu Folke fyrer eiñ Hnefa Bygg
miøls/ z eitt stycke Braudz/ þar mz ad þier dæmed Sælernar til dauda s̄ þo ættu ei ad dey
ia/ z Dæmet þm Lijfed s̄ þo ættu ei ad lifa/fyrer ydar Lygar a medal mins Folks/s̄ giarnā
heyrer Lygarnar.
D Þar fyrer seiger DROTten DROTten/Sia þu/ Eg vil fiñа ydar Hæginde medr
huerium þier veided/z offreysted Sælernar/z eg vil j burt slijta þau fra ydar Handleggiū/
lausa z giøra þa ~~Anduana~~ sm̄ þier veided z Hughreysted. Og eg vil j sundur rijfa þa Koddana yd-
ar/z frelsa mitt Folk af yduare hende/suo ad þier skulut ecki meir veida þa/z þier skulut for
nema ad eg er DROTten. Þar fyrer ad þier hrelldut þau Hiørtun Riettferdugra suiksā
ligana/sm̄ eg hafde ecki hrellt/z þier styrktud þær hendurnar hiña Ogudligu/at þr snere sier
ecki i burt fra sijnu Illskusamligu Athæfe/suo ed þr mættu Lifa. Þar fyrer skulu þier ecke
meir Predika/ og ecki helldur spa fyrer onytsamliga Lærdoma/ Helldur vil eg Frelsa mitt
Folk vr ydar Høndum z þier skulut fornema ad eg er DROTTEN.

XIIII.

A OG þar komu nockrer af Olldungunum Israels til mijn / z settust nidur hia
mier. Þa skiede Ord DROTTINS til mijn/og sagde/Mansins son/
Þetta Folk helldr sier mz þra Hiørtum vid sijna Afgude/z hallda fast a þre
hneyxlā siña Illgiørda/Skylide eg suara þm nær ed þr adspyria mig? Þar
fyrer tala þu vid þa/z seigþu til þra/Suo seiger DROTten DROTten/
Huada Mañe af Israels huse sm̄ helldur sier i sijnu hiarta vid sina Afgude
z helldur fast a þm Skamfyllingum siña Illgiørda/z kemur til Prophetaña?/ Þa vil eg
DROTTIN suara þm hinum sama suo sm̄ hn̄ hefur forþienat medr siñi mikille Afgud-
adyrkan/vpp a þ ad Israels hus skule tælast j sijnu hiarta/af þui at þr i burt vijkia all' fra
B mier/mz Afgudadyrkan.

Ezechi. xx

Þar fyrer skalltu seigia til Hwssens Israels/Suo seiger DROTten DROTTen/
Vmuendit z i burt snued ydur i fra yduare Afgudadyrkan/z snued ydar Andlitum i burt fra
øllum ydar Suiuirdingum. Þuiad hu̇ Madur af Israels huse edr Vtlendigur sa sem byr i

Israel

Jsrael/sem j burt vijkur fra mier/⁊ hnijgur mz sijnu hiarta til siña Afguda/og helldur samt
vid þa hneyxlun siñar Afgudadyrkunar/ og kemur til Prophetans/ꝥ hañ at spyrie mig fyrer
hñ/þm vil eg DROTTIN sialfur suar giefa. Og eg vil setia mitt Auglit a mote þeim
hinum sama/ad þr skulu blijfa i eyde lagder/ ⁊ hafder vera ad fyrerburde ⁊ Maalshætte/⁊
eg vil vpprycktia þm fra mijnu Folke/ So ad þier skulut fornema ad eg er DROTTen
Og þar sm eirn Falsprophete talar eitthuad/Þa vil eg DROTTen læta þañ sa- E
ma þar i gien suiken verda/og eg vil vtrietta mina hønd yfer hñ/ og vpprycktia honum fra
minu folke Jsrael. Suo skulu þr huorutueggiu bera siñ Misgiørning/ og suo sm ad hans
Misgiørningar er sm ad spyr/eins lijka suo skal og sa Misgiørninguren prophetans va/So
ad þr sklu ei leingr villa Jsraels hus i burt fra mier/⁊ ecki meir saurga þa mz allz hættudū
Løgbrotum/ helldur skulu þr vera mitt Folk/⁊ eg vil vera þra Gud/seiger DROTT-
en DROTTEN.

Fiøgra handa plagur

Og Ord DROTTINS skiede til mijn ⁊ sagde/Þu Mañsins son/Nær ed eitt Lād D
syndgast a mote mier/⁊ þar mz forsmær mig þar ofan a/ þa vil eg vtrietta mina Hønd yf
er þ hid sama/⁊ i burt suipta Braudznæktunum/ ⁊ eg vil senda þangad Hungur ⁊ Hallære
suo ad eg sk vpprycktia þar jñe bæde Møñū ⁊ Fienade. Og þo ad þr þrir meñ/ Noe/Dani

i Hallære

el ⁊ Job være þar jnne/ þa mundu þr ad eins sijnum eigen Sælū biargad gieta fyrer sial-
fs sijns Riettuijse/ seiger DROTTen DROTten.
Og þo ad eg jñleide Mañskiæd Dyr i Landet/sm i burt drijfa Folked/og eyda Landed E

ij Mañskiæd Dyr

suo ad eingen kyñe ad ferdast þar jñe fyrer Dyraña saker/⁊ þsser þrir meñ være þar ⁊ eir-
nen jñe/Suo sañarliga sm ad eg life/(seiger DROTTen DROTTen)þa mundu þeir
huorke biargad gieta Sonum edur Dætrum/helldur alleinasta sialfum sier/ Eñ Landed skal
i Eyde leggiast.
Elligar ef eg læt Suerd koma yfer Landed/ ⁊ seigi til Suerdsins/Far þu i giegnum

iij Suerd

Landed/⁊ eg vpprykte so bæde Møñum ⁊ Fienade/⁊ þr þrir Meñ være þar jñe. Suo sañ-
arliga sm eg Life(seiger DROTTen DROTTen)þa mūdu þr huorke fa biargat So-
num edr Dætrum/helldr skyllde þm alleina biargad verda.

iiij Drepsott

Elligar ef ad eg jñsende Drepsott i Landed/⁊ liete so ausa miñi grimd yf þ/⁊ vthella F
Blodenu/suo ad eg vpprykte bæde Møñum ⁊ Fienade/⁊ Noe Daniel ⁊ Job være þar jñe/
Suo sañarliga sm eg Life seiger DROTTen DROTTen/ þa mundu þr huorke gieta
biargad Sonū edr Dætrum/helldur alleinasta sijnū eigē Sælum/fyrer sialfs þra Riettuijsi.
Þui suo seiger DROTten DROTTen/ Ef ad eg jñsende minar fiorar Refsingar G
plagur yfer Jerusalem/sm er Suerd/Hungur/Olm Dyr/Drepsott/Ad eg vpprykie so þar
jñe bæde Møñum og Fienade/ Sia þu/Þa skulu þo nockrer þar jñe epter verda af þeim/
sm þadan skulu vtleida Syne ⁊ Dætur/⁊ koma hingad til ydar/suo ad þier skulut sia huer-
nen ad þm vegnar/⁊ Hughreysta ydur yfer þra Giæfuleysi sem eg læt koma yfer Jerusalem
mz øllu þui ødru sem eg liet koma yfer hana. Þeir skulu vera ydar a Huggun/Nær ed þier
faed ad sia huernen ad þm vegnar/⁊ þier skulut fornema/ad eg giørda þ ecki fyrer sakleysi/
huad eg hefe þar jñe giørt/seiger DROTTen DROTTen.

a Huggun) Þat verdr þeim herteknu i Babilon huggū ad þr i Jerusalem hliota hertekner til þra ad koma/ aþ huerium þr ædur voru Spottader sem adrer ærulauser og dygdlauser Dreinger

XV.

Tried af Vijnuidenū

OG Ord DROTTINS skiede til mijn/⁊ sagde/ Þu Mañsins son/Huad A
er þ Tried af Vijnuidenū fyrer ødrū Trianum/Elligar eirn Vijnkuisturen
fyrer ødrum Trianum i Skogenum? Tekur madur þ nockut ⁊ giører þar
eitt huad af? Eda giørest þar ein Vgla vt af suo ad þar meigi nockut
vppa festa? Sia þu/ þui verdur a Elld kastad/so þui verde foreydt/ad Ell
duren foreyde so badum þss endum/ ⁊ breñe eirnē vpp Midbykid þar vt af/
Huar til skyllde þ nu duga? Duger þ og þa til nockurs? Sia þu / Þañ tijd ad þ var eñ nu
þa heillt var þ til einkis/Huersu myklu midur þa kañ þar nu hiedan i fra nockud af þui ad
giørast/fyrst ad Ellduren hefr foreydt þui/⁊ vppbrendt þ?
Þar fyrer seiger DROTTen DROTTen/ Lijka sm eg gaf Vijnuidar tried i Elld B
en ad hñ foreydi þui helldur eñ ødrum Trianum i Skogenū/Einslijka so vil eg eirnen giøra
vidur þa jñbyggiarana i Jerusalem. Og eg vil setia mitt Auglit a mote þm so ad þr sklu ec
ke vndan

ke vndan Elldinum komast/ Nelldur skal Elldurenn vppeta þa/ Og þier skulut fornema ad eg er DROTTEN/ nær ed eg set mitt Auglit a mote þeim/ og legg Landed i eyde / af þui ad þeir Forsma mig/ seiger DROTTen DROTTIN.

XVI.

A
OG Ord DROTTINS skiede til mijn/ & sagde/ Þu Mannsins son/ Kunngior þu Borginne Jerusalem hennar Suiuirdingar/ & seig þu/ So seiger DROTTen DROTTen til Jerusalem/ Þitt Kynferde & þijn ætt er af Canaans Lande/ þinn Fader af Amoreis/ & þijn Moder af þeim Netheis/ Þu fæddist suo/ þinn Nafle er ecki Vmskorinn þa ed þu vart fædd / suo hafa þeir & ecki Laugad þig j Vatne/ suo ad þu skyllder verda hrein/ og eigi helldur nued þig j Sallte/ & eigi helldur vafed þig i Reifum/ Þuiad eingen sa Aumur a þier/ nie kiende i briost vm þig/ suo ad hann veitte þier eitt af þessu/ Helldur vard þier vtkastad sem vtburde/ so fyrerliten var þijn Saala þann tijd þu vart fædd.

Enn eg gieck fram hia þier/ & sa þig liggia j þijnu Blode/ & sagde til þijn/ þar ed þu velltist suo i þijnublode/ Þu skallt lifa/ Ja til þijn sagda eg/ þar ed þu velltist vm i þijnu Blode Þu skallt lifa. Og eg hefe fædt þig vpp/ & læted þig vaxa/ suo sem Auoxtin a Akurlendenu/ Þu vart Vaxin/ Stor og Fogur orden/ þin Briost voru vaxen/ og þu hafder feingit langt hær & fagurt/ Enn þu vart þa enn nu ber & naken/ Og eg gieck fram hia þier & leit til þijn/ Og sia þu/ ad þad var tijme til ad a bidia þin. Þa vtbreidda eg mitt Fat yfer þig/ & breidde yfer þijna Blygdan. Og eg trulofade þier þui ad þu skyllder vera mijn/ & gaf mig vti eirn Sattmala vid þig/ seigir DROTTen DROTTen. a Bidia Þat er/ Þu vart Mann vaxen

B
Og eg Laugade þig med Vatne/ & þuode þig af þijnu Blode/ & smurde þig med Balsamum/ & klædde þig med kostuligum Klædnade/ & dro a þig Flugels sko/ Eg gaf þier prydelig Lijnklæde/ & Silke slædur. Og prydda þig med forkostuligu Skarte/ & lagde speingur a þina Armlegge/ & Festar a þinn Hals/ & fieck þier Gullhlad a þitt Enni/ & Eyrnahringa j þin Eyru/ & eina Virdeliga Koronu a þitt Hofud. Snøgt ad seigia/ Þu vart skrydd med Gull & Silfur/ og klædd med Lijnklædum/ Pelli og Purpura/ Þu ætst ecke vtan Hueite/ Hunang & Vidsmior/ & þu vart frabærliga Væn/ & hlaust þad Konungs rijked. Og þin Frægd barst vt a medal Heidenna þioda/ fyrer þinnar Fegurdarsaker sem algiorligana er fullkomnut/ vegna þess Bunings sem eg feste a þig/ seiger DROTTen DROTTen.

Enn þu forliest þig vppa þitt Fegurdarskraut/ & af þui þu vart suo vijdfræg þa drygder þu Hooraner/ so ad þu giorder þig Almenneliga fyrer huerium Manne sem gieck fram vm hia þier/ & giorder hans vilia. Og þu tokst af þinum Klædum/ & giorder þier mislit Alltare þar vt af/ og framder þina Hooran þar vppa/ sem alldreige skiede fyrr/ nie skie mun.

Þu tokst af þinu Fegurdar skarte/ sem eg gaf þier af minu Gulle og Silfre/ og giorder þier Mannsmynder þar vt af/ & drygder þijna Hooran medur þeim. Og þu tokst þijn kostuligustu Klæde & skrydder þær þar med/ & lagder mitt Oleum & Reykelsi fyrer þær. Minn Mat sem eg gaf þier til Fædu/ Hueite/ Vidsmior og Hunang lagder þu fyrer þær til Sætleiks Ilms.

C
Ja þad kom enn so langt/ seiger DROttin DROTten/ ad þu tokst þijna Syne & Dætur sem þu fædder mier/ & offrader þa þeim til Fædslu. Þeinker þu þa ad þijn Horan sie einn lijtels hattar Hlutur? Þad þu slatrar mijnum Bornum/ & lætur brenna þau vpp fyrer þeim. Þu hefur enn nu alldreigi i þinne Suiuirding & Hooran hugleidt þinn æsku tijma/ huersu Ber & Alnaken þu varst/ & velltist i þijnu Blode. Leuit. xviij Psal. cvi

Og vmfram alla þessa þijna Illsku (Ach/ Vei/ Vei þier) seiger DROTten DROTten/ þa bygger þu þier Biargkirkiur/ og giorer þier Biargalltare a øllum Strætum/ & fremst a øllum Vegamotum bygger þu þier Biargalltare/ og giorer þinn Fegurdar Bloma til Suiuirdingar/ þu slær þijnum Footum i sundur mot øllum þeim sem kring vm þig ganga/ og drygir mykla Horan. marghættud Afguda dyrkn i Israel

Fyrst þa drygder þu Horan vid Egiptalandz sonu/ þina Nagranna sem hofdu Kiotmikled/ & framder myklar Hooraner mier til Styggdar. Enn eg vtrietta mijna Hond mote þier/ og

aptrade þre þiñe Breytne/ ⁊ yfergaf þig i villd þiña Ouina Philisteis Dœtra ſ skomuduſt sijn vegna þÿns skamarligs Athœfis.

Þar eptera drygder þu Noraner vidur þa sonu Assur/ og þu kuñer ecki ad sediaſt þar vt af. Ja þa ed þu hafder drygdt Noraner medur þm/ ⁊ þu kuñer ecki ad sediaſt þar vt af/ þa framder þu eñ meire Noraner i Canaans Lande/ jñ til Chaldeis/ ⁊ þu kuñer eñ ecki ad sediaſt þar mz. Huernen skal eg þa vmskiera þitt Hiarta? seiger DROTten DROtten med þui ad þu giører suoddan eirnrar Nøfudskiœkiu giørning /þar mz ad þu bygger þÿnar Biargkirkiur/ fram̃ a øllum Vegamotum/ ⁊ smÿdar þin Alltare a øllum Strœtum.

Þar til mz vart þu ecki ſ ein øñur Portlÿfis kona/ ſ kaupaſt kañ mz Peningū/ ⁊ eigi helldur suo sem su Norkona sm̃ tekur añan i staden sÿns Mans. Þuiad øllum ødrum Portlÿfis konum gefaſt Peningar til/ Eñ øllum þinum Fylgiumøñū þa giefr þu Peninga til/ ⁊ bÿsgœfar þa/ so ad þr kome allaueg ana til þÿn /⁊ drygie Noraner mz þier. Og þat finst hia þier/ þuert a mote siduenju añara Kueña mz þiñe Noran/ Af þui at Madureñ hñ hleyþur ecke epter þier/ Nelldur giefur þu honum þar Peninga til/ eñ hñ ecke þier/ so breyter þu þar þuert a mote.

Þar fyrer/ þa heyr þu Noora Ord DROTTINS/ Suo seiger DROTten DROTten/ Med þui ad þu gefur suo giarnan Peninga þar til/ ⁊ mz þÿnu Portlÿfe vppflett' þiñe Blygdan fyrer þinum Fylgiu m̃m̃/ ⁊ þiñe Suiuirding j mote øllum Afgudum/ ⁊ þ þu vtheller Blodenu þiña Barna þra ſ þu offrar þm. Þar fyrer þa sia þu/ Øllum þinum Fylgiu m̃m̃/ medur huerium ad þu hefur Lyſting framed/ asamt med øllū þm ſ þu helldr fyrer Vine/ vil eg samāsafna til þiña Ouina/ Og eg vil sāansafna þm huorutueggiu a mote þi' alla vegana/ ⁊ vppfletta fyr' þm þiñe Blygdā/ so at þr sku giøruallega sia þina [b] skøm. Og eg vil lœta Domen Nordoms Konuñar ⁊ þrar ed Blodenu vtheller gāga yfrer þig. Og eg vil vthella þinu Blode mz Grimd ⁊ Vandlœtingu. Og eg vil giefa þig j þra Hendur/ so E ad þr sku ofābriota þinar Biargkirkiur ⁊ nidr sla þin Biargalltare/ ⁊ fœra þig vr þinū Klœdum/ ⁊ taka þiñ Kostuligañ Buning fra þier/ og lœta þig suo sitia Snauda ⁊ Alnakta.

b Skōm) Skōm/ Kallaſt ecke añad eñ su ytkamliga Foreydan þ fra Rÿke og Rÿkisstiorn er suo ad ſugu orden

Og þr skulu jñleida yfer þig miken Folksfiølda/ sm̃ þig skulu Griote gryta/ ⁊ i sundr høggua þig medur sÿnum Suerdum/ ⁊ vppbreña þÿn hus mz Ellde/ ⁊ giøra þier þiñ Riett fyrer Augsyn margra Kueña. Suo vil eg giora eirn enda a þinu Saurlÿfe/ so þu ecki leingur giefer þar Peninga til. Og eg vil kiœla mina Neipt a þier/ ⁊ sedia a þier mÿna Vandlœting/ ad eg meige huÿlaſt ⁊ þurfe ecke meir so Reidur ad vera. Af þui/ ad þu hefur ecke hugleidt þiñ œsku tÿma/ helldur reitt mig til Reide medr øllum þssum/ Þar fyrer vil eg ⁊ eirnen leggia alla þina giørninga vppa þitt Nøfud/ seiger DROTTen DROTTen/ þo ad eg hafe eñ ecki giørt þar mz/ epter þre skañarligre breytne i þinum Suiuirdingum.

Sia þu/ Aller þr sm̃ plaga ad jdka Mœlshœttu/ þr skulu hafa þeñā Mœlshatt/ vm þig/ Dotturen er suo sm̃ Moderen. Þu ert Dotter þiñar Modur/ þrar sm̃ rak vt Bonda siñ ⁊ Børn/ ⁊ þu ert Systur þiña Systra/ sm̃ vtrœku sÿna Bœndur ⁊ Børn. Ydar Mod' er eirn af Netheis/ og ydar Fader eirn af Amoreis. Samaria er þÿn hin stœrre Syſter mz heñar Dœtrū ſ bwa þi' til Vinſtre hlidar/ ⁊ Sodoma er þin hin miñe Syſter med heñar Dœtrum sm̃ bwa til þiñar hœgri hlidar. Þo ad þu hafer ecki lifad ept' þra Athœfe/ ⁊ eigi helldur giørt epter þra Suiuirdingum/ þa brestr þar þo ecki miked a/ ad þu hafer giørt verra eñ þær j øllu þinu athœfe.

Synder Sodoma

Suo sañarliga ſ eg life seiger DROTten DROTTen/ Sodoma þÿn syster ⁊ heñar Dœtur hafa ecki suo giørt sem þu og þÿnar Dœtur. Sia þu/ Þetta var Misgiørden systur þiñar Sodoma Drambseme/ Bÿlÿfe ⁊ Fridur godur/ sm̃ hun ⁊ heñar Dœtur þær høfdu. Eñ hialpudu ecki hinum Fatœka ⁊ Naudþurftuga/ Nelldr voru þær Drambsamar og giørdu Suiuirdingar fyrer mier/ Þar fyrer suipta eg þeim i burt þa ad eg tok til ad skygna þar ad. F

c Sodoma) Merker hier Juda/ eñ Samaria Jsrael/ og hñ talar hier vm̃ þañ nyia Sattmœla/ þa aller munu snuaſt til Christum

Suo hefur ⁊ eirnen Samaria ecke giørt Helmingen af þinum Syndum/ Eñ þu giørder þina Suiuirding myklu meire eñ þ hun hefur giørt/ suo ad þu hefur giørt þina systur Froma hia þier/ mz øllum þm Suiuirdingum ſ þu giørder. Suo ber þu nu eirnen þina skøm̃ þu ſ þÿna syster giører Froma fyrer þÿnar Synd' /þar þu giørder stœrri Suiuirdingar eñ hun/ ⁊ giører hana suo Fromare eñ þu ert. Af þui skañiaſt þÿn ⁊ eirnen ⁊ ber sialf þÿna skøm̃/ fyrst ad þu hefur giørt þÿna systur Froma hia þier.

Eñ eg vil snua þra Nerleidingu/ sm̃ er [a] þÿsarar Sodoma ⁊ heñar Dœtra/ ⁊ þre Nerleidingunne/

inguñc Samárie ꝛ heñar Dætra/ꝛ þa hina Nerleiddu i þſſare þiñe Nerleidingu/medꝛ þm/
ſuo ad þu ſkallt ſialfꝛ bera þijna ſkøm̃ ꝛ Forſman/fyrer allt ꝥ ſm̃ þu hefur giørt/ ꝛ þo ſkulu
G þier ſamt verda huggader. Og þin ſyſter þſſe Sodoma ꝛ heñar Dætur ſkulu ſnuaſt/
lijka ſm̃ þær voru fordum daga/Og Samaria ꝛ heñar Dætur ſkulu ſnuaſt/lijka ſm̃ þær vo
ru fyrr meir /þar til mz ſkalltu eirnen ꝛ þinar Dætur ſnuaſt/lijka ſm̃ ad þier vorut fordum
daga. Og þu ſkallt ecki meir hroſa þiñe ſyſtur Sodoma ſo ſ̄ a tijma þiñar Drambſeme/þa
þijn Illſka var enn ecki opinber. Suo ſem a þm̃ tijma þa ed Syrlandz Dætur ꝛ þær Phi-
liſteis Dætur ſkomudu þig a alla vegu/ꝛ Forſmædu þig allt vm̃ kring /þa ed þier hlutud ad
bera ydar ſkam̃er ꝛ Suiuirdingar/ſeiger DROTten DROTTIN.

Þui ſuo ſeiger DROTten DROTten/Eg vil giøra vid þig lijka ſm̃ þu hefur giø- Fyrerheit vm
rt/ad þu Forſmaer Eiden/ꝛ brytꝛ Sattmalā. Eñ eg vil miñaſt a miñ Sattmala ſ̄ eg giør- af Nyia Teſta-
da vid þig a þinum æſku alldre/ꝛ eg vil vppbyria eirn eilijfan Sattmala vid þig. Þa mun mentenu og
tu miñaſt a mina Vegu/ꝛ ſkamaſt þijn nær ed þu ſkllt taka ad þier þina ſtærre ꝛ hia miñe Chriſti Rijke.
ſyſtꝛ/ ſm̃ eg vil giefa þier til Dætra/Eñ ecki vt af þijnum Sattmala/ Helldꝛ vil eg vppréi-
ſa miñ Sattmala vid þig/ ſo ad þu ſkallt formerkia ad eg er DROTTIN. So þu miñ-
iſt a ꝥ ꝛ ſkamiſt þijn/ꝛ ꝥ þu dirfeſt eigi ad vppluka þiñ Muñ fyrer Kiñroda ſaker/Nær ed
eg vil fyrergiefa þier allt þtta ſm̃ þu hefur giørt/ſeiger DROTten DROTten.

XVII.

A OG Ord DROTTens ſkiede til mijn/ꝛ ſagde/Þu Mañſins ſon/Fram̃ſettu Epterlijking
Iſraels Hwſe eina Rádgatu/ꝛ eina Epterlijking / og ſeig þu/ Suo ſei- Su fyrſta
ger DROTTen DROTten/ Ein ſtor Orn mz myklum Vængium/ Aurn er Kongr
Feitum ꝛ vel Fidrudum/mz adſkilianligum Litarhætte kom vpp af Libanon af Babilon/
ꝛ tok Toppen af Cedrus vidinum/ꝛ braut af þañ hædſta Kuiſten/ ꝛ flutte Hædſte Kuiſtur
hñ i Kramara landed/ꝛ ſette hñ i þa Kaupmañsborgiña. Hñ tok ꝛ eirnen af Libanon/ Er
Sæded af þui ſama Lande/ꝛ ſade þui i ꝥ ſama gooda Landet/þar ſm̃ mikel Vøtn eru/og Joachim/huern
ſette ꝥ lauſligana nidur. Og ꝥ voxt vpp/ꝛ vard eitt þyckt Vinuidartrie/ ꝛ þo lægt/Þuiad Babilons Kon-
Greinernar þar a beygdu ſig nidꝛ/ꝛ Ræturnar þar a voru vnder þui/ꝛ þad var ſuoddan eitt gur burt flutti/
Vijnuidartrie/ſ̄ fieck Kuiſte ꝛ Greiner. Kramara lād er

B Og þar var ein øñur ſtor Orn/mz myklum Vængium ꝛ mørgum Fiødrum/Og ſia þu/ Babilon/ſædet
Vijnuidar tried hafde eirn girndar hug i ſijnū Rootum til þrar ſømu Arnariñar/ꝛ vtþandi ꝥ ſem lauſt var
ſijna Vijnuidar kuiſtu a mote heñe/ſuo ad þr ſkylldu vøxuaſt af heñar Grødſetningum. Og niþurſæd Er
ꝥ var þo groodſett a einu Frioſømu lāde/hia mørgū Vøtnum/ſo ad þat hefde vel mætt fæ Zedechias hñ
Kuiſtu/ꝛ bera Auøxt/ꝛ verda eitt agiætt Vijnvidartrie. leitar ſtyrks hia

C Suo ſeig þu nu/Suo ſeiger DROTten DROTTen/Skyllde ꝥ vel luckaſt? Ia/ Egiptalandz
Meñ munu vpprycktia Rotunum þar af/ꝛ af rijfa Auøxten/ꝛ þat ſkal vppþorna ſuo ad øll Konge/hñ er ſu
fulluaxen blød þar a ſkulu j burtuiſna/ ꝛ ꝥ ſkal ecki ſkie fyrer eirn ſtoran Armlegg/eda fy- øñur Aurnen/
rer miken Mañfiølda/vppa ꝥ ad meñ ſkule j burt flytia ꝥ fra ſijnum Rootū. Sia þu/Vel eñ ꝥ hialpar
er ꝥ groodſett/Eñ ſkyllde þui luckaſt þar mz? Ia/ſuo ſnart ſm̃ Auſtanuindurē kemur vid ꝥ/ allz ecke
þa mū ꝥ i burt viſna i þm̃ ſama Stad ſ̄ ꝥ vox vpp.

D Og Ord DROTTens ſkiede til mijn ꝛ ſagde/Kiære/Seig þu til þſſ Ohlyduga Hwſſ- Vtþyding
ens/Viti þier ecki huad þtta er? Og ſeigdu/Sia þu/ Konunguren af Babilon kom til Ie Rádgatuñar
ruſalem/ꝛ tok heñar Konung ꝛ heñar Høfdingia/ꝛ flutte þa i burt til ſijn i Babilon. Og edur epterlyk-
tok eirn af þui Konungliga Sædenu ꝛ giørde eirn Sattmala vid hñ/ꝛ tok eirn Eid af honū ingariñar
Eñ þa hina Vollduga j Landenu tok hñ i burt/ſo ad Rijkit ſkyllde verda lækad þar mz/
og þad tæke ſig ecki vpp/ſuo ꝥ hñs Sattmæle ſkyllde hallden verda ꝛ ſtødugꝛ ſtanda.

Eñ ꝥ ſama Sæde fiell fra honum/ꝛ ſende ſiñ Bodſkap til Egiptalandz/at þr ſkylldu ſen
da ſier Vijghesta ꝛ margt Lidsfolk. Skyllde hm̃ ꝥ vel luckaſt? Skyllde ſa vndan komaſt ſ̄ Eidrof verdur
E ſuoddan giører? Og ſkyllde hñ vndan komaſt ſm̃ ryfur Sattmælan? Suo ſañarliga ſm̃ eg ſtraffad
life/ſeiger DROTTen DROTTen / j þm̃ Stad þſſ Konungſins ſm̃ hñ ſette til Kon-
ungs þa ſkal hñ deyia/huers Eid hñ hefꝛ Foraktad/ꝛ huers Sattmala hñ hefꝛ rofed/einkū
ſm̃ er til Babilon. Og Pharao ſkal ecki veita honum ſtyrk i Strijdenu/mz myklu Herlide
ꝛ mørgu Folki/nær ed meñ hlada vpp Virkis gardana/ꝛ byggia vpp Herkaſtalana/ ſo ad

margur

margur skule j Hel slegen verda. Þuiad med þui ad hñ hiellt ecki hañ Eiden/ og rauf þa Sattar giørdena/ sm̄ hñ gaf vppa sijna Hønd/ ⁊ giører allt suoddan / þa skal hñ ecke vndan komast.

Þar fyrer seiger DROTTen DROTTen suo/ So sañarliga sm̄ eg life þa vil eg iñfæra F
miñ Eid hañ s hñ foraktade/ ⁊ miñ Sattmala hañ sm̄ hñ braut/ yfer hñs Høfud. Þuiad eg vil kasta minu Nete yfer hñ/ ⁊ hñ skal høndladur verda i minu Lagnete/ og eg vil flytia hñ til Babilon/ ⁊ þar vil eg ganga i Lagadom vid hñ/ af þui ad hañ hefur suo forbroted sig vid mig. Og aller hñs flotta meñ s flyia mz honum/ þr skulu falla fyrer Suerde/ og þr sem epter blijfa þa skulu i burtdreifder verda i allar Atter Vindaña/ ⁊ þr skulu Formerkia ad eg DROTTIN hefe sagt þtta.

Fyrerheit vt ap Christo

Suo seiger DROTTen DROTTen/ Eg vil ⁊ taka Toppen af þui hæfa Cedrus G
trienu/ ⁊ briota eirn fagran Kuist af þre hædstu Greineñe þar er a/ ⁊ eg vil grodsetia hann vppa einu hæfu Fialle sm̄ vpp er hladet/ s er a Israels hæfu fialle/ ad hñ skal fa Greiner ⁊ bera Auøxt/ ⁊ blijfa eitt vegsamligt Cedrus trie/ So ad allra handa Fuglar kuñe ad bwa vnder honum/ ⁊ allt þ s flogiet getur kuñe ad blijfa vnder skugganum hñs Greina. Og øll Tad sins Trie sku fornema/ ad eg DROTTEN hafe nidurþrykt þui hæfa Trenu/ ⁊ vpp hafit þ hid nidurþryckta Tried/ ⁊ giørt þ græna tried þurrt/ ⁊ þ þurra Tried Grænt. Eg DROTTIN tala þetta og giøre þat eirnen.

XVIII.

Ezech. li

OG Ord DROTTENS skiede til mijn/ ⁊ sagde/ Huada Malshætte er þ A
þier hafed j Israels Lande? ⁊ seiged / Fedurner ætu þad beiska Vijnber
ed/ eñ Barnaña Teñur hafa sliof gast þar af? So sañarliga sm̄ eg Life/
seiger DROTTen DROTTen/ Þa skal suoddan Mælshættur ecki meir
ganga a medal ydar i Israel. Þui siaed/ allar Sæler eru mijnar/ Fødursins
Sal er jafnuel mijn suo sm̄ Sælen Sonarins/ su Sæl sem Syndgast hun
skal Deyia.

Nær ed nockr er nu Fromur ⁊ breyter vel ⁊ Riettuijsliga/ huer ad eigi etur a Fiøllunum/ B
huer ed eigi vpplypter sijnum Augum til Afgudaña Hwssens Israels/ ⁊ saurgar eigi Eigen Konu Naunga sijns/ ⁊ liggur eigi mz Koñuñe i Heñar Kranckleika/ huer ed ønguum Mañe giører skadræde/ huer ed Skulldamañenum fær sin Pant aptur/ huer ad ecki grijpur neitt fyrer ødrum mz Vallde/ huor ed vtskipter sijnu Braude mz Hungrudum/ ⁊ klæder hañ s Naken er/ huer ad ecki fremur neitt Okr/ huer ad ecke tekr nockurs Mans Abata fra honum/ hu ad i burt snyr siñe hende fra Røngu/ huer ad dæmer riett a mille añara Maña/ hu at geingr epter mijnum Riettindum ⁊ helldr mijn Bodord/ ad hñ giøre þar aluarligana epter / sa er Riettlatr/ hñ skal lifa seiger DROTTen DROTTen.

Eñ ef hñ gietr eiñ Son/ ⁊ verde hñ eirn Mordinge/ sm̄ vthellir Blodenu/ eda giører eitt C
huert vt af þssum Illsku verkum/ ⁊ giører ecki neitt af hinum ødrum/ helldr etr a Fiøllū vppe ⁊ saurgar Hwsfreyiu Naunga sijns/ giører skadræde hinum Fatæka ⁊ Volada/ tekur nockut mz Vallde/ gefr ecki þad aptur sem til Panta var sett/ vpplypter sijnum Augum til Afgudaña/ huar mz hñ giør eina Suiuirding/ lanar vt mz Okrā/ leitar Auiñings/ Skyllde sa lifa? Hñ skal ecki lifa/ helldur med þui hñ giørde alla suoddan Suiuirding/ þa skal hann Dauda deyia/ Hñs Blod skal yfer honum vera.

Eñ ef hñ getur eirn son/ sm̄ sier allar suoddan Synder/ þær ed hañs Fader giører/ og er D
ottasleigen þ hñ giøre eigi so/ etur ecki a Fiøllum vppe/ ⁊ hefur ecki sijn Augu vpp til þeirra Afgudaña Hwssens Israels/ saurgar ecki eigen Konu Naunga sijns/ giører øngū skadrædi/ ⁊ helldr ecki jñe þui sm̄ j Panta var sett/ tekr ecki neitt mz Vallde/ vtskipter sijnu Braude mz Hungrudum/ ⁊ klæder hañ sm̄ Naken er/ j burt snyr siñe hende fra Røngu / tekur ecke vppa Okr ⁊ Auiñing/ Helldr vardueiter mijn Bodord ⁊ lifer epter mijnum Riettindum/ sa sk ecki deyia fyrer sijns Fødurs Misgiørda saker/ helldr lifa. Eñ hñs Fader sm̄ Ranginden ⁊ Ofrijked framde/ ⁊ giørde þ a medal sijns folks/ s ecki dugde/ Sia þu/ sa hiñ same skal deyia/ fyrer siña Misgiørda sakr.

So seige þier/ Huar fyr sk Sõureñ ei bera sins Fødurs Misgiørning? Fyrer þ ad hñ E
giørde

giørde vel z Riettuisliga/z hñ hiellt z giørde øll mijn Riettinde/þa skal hñ lifa. Þuiad hũ iii Reg. iiij
Sæla sm̃ Syndgast hun skal deyia. Sonuren skal ecke bera Fodursins Ranglæte/z Fad' ii para. xxv
en skal ei bera Sonarins Ranglæte / Helldr skal Riettlæted hins Rettferduga vera yfer hm̃
z þ Ranglæted hins Ranglæta skal vera yfer honum.

Eñ ef sa hiñ Ogudlige i burt snyr sier i fra øllum sijnum Syndum sm̃ hñ hefur giørt/og
varduciter øll mijn Bodord/z giører vel z Riettuisliga/þa skal hñ lifa eñ ecki deyia. Allar
hñs Illgiørder sm̃ hñ hefur giørt skulu ecki j Miñe festar verda/helldr skal hñ lifa fyrer sij-
ns Riettlætis saker/sm̃ hñ giører. Þeinker þu þ eg hafe þocknan a Dauda hins Ogudliga Psal. xxx
(seiger DROTTen DROTTen)z ecki myklu helldr ad hñ i burt snue sier fra sijnu At- Ezech. xxxiij
hæfe z Life?

F Og ef hiñ Riettferduge i burt snyr sier i fra siñe Riettuijse/z breyter vondsligana/z lifer
epter øllum þm Suiuirdingum sm̃ hiñ Ogudlige hñ giører/Skyllde hñ lifa? Ja/øll hañs
Riettuijse sm̃ hñ hefur giørt skal ecki j Miñe leggiast/helldr skal hñ deyia j sijnum Misgiør
ningum z Syndum sm̃ hañ hefur giørt. Eñ þo seige þier ad DROTTIN høndle ecke
Riettelige.

Suo heyred nu þier af Hwsi Israels/ Er þ eigi suo ? Eg hefe Riett/ eñ þier hafet O-
riett Þui nær ed hiñ Riettferduge snyr sier j burt fra siñe Riettuijse/z breyter vondsligaña
þa hlytur hñ ad deyia/ Eñ þo skal hñ deyia fyrer saker sialfs siñar Illsku s̄ hñ giørde. Þar
i mote/ nær ed hiñ Ogudlige i burt snyr sier fra siñe Oriettuijse/s̄ hñ hefr giørt z breyt' nu
vel z Riettuisliga þa sk hañ hallda siñe sælu lifāde. Þui fyrst hñ sier sig vm z j burt snyr
G sier fra allre siñe Illsku sm̃ hñ hefr giørt/ þa skal hñ lifa eñ ecki deyia.

Eñ þo seigia þr af IsraelsHwse/ ad DROTTIN hñ høndle ecki riett. Skyllde eg Idrunar A-
hafa Oriett? Þier af Israels huse hafed Oriett. Þar fy' vil eg dæma ydr þier af Hwsi Is- miñing
raels/huern epter siñe tilverkan/seiger DROTTen DROTTen. Þar fyrer þa vmuended
ydur af øllum ydar Løgbrotum/suo ad þier falled ecki fyrer yduara Misgiørda saker. Burt
fleyged fra ydur øllum ydar yfertrodslum/medr huerium þier hafed afuega geinged/ z giøred
ydur eitt nytt hiarta z eirn nyian Anda. Þui huar fyrer villtu suo deyia þu Israels hws?
Þuiad eg hefe eigi neina villd a þss dauda/ sm̃ deyr/ seiger DROTTen DROTTEN/
Þar fyrer snuet ydr/ z skulu þier Lifa.

XIX.

A En þu giør eirn Hrygdar græt yfer Israels Høfdingium/ z seig þu
Huar fyrer liggur þin. Moder Leoniñan a medal Leonaña/z vppelur sijna a
Leons Huølpa? Hun vppfædde eirn af þm/z þar af vard eitt a vngt Leon/ Vngt Leon)
hñ vande sig a þ ad rijsa Meñ j sundur z eta þa. Eñ þa ed Heidingiar- Merker Ioa-
ner heyrdu nu þtta af honum / nædu þr honum j sijnum Tælgrøfum/og chas Kongen
fluttu hñ j Iarnuidium til Egiptalandz. Iuda/huern ed

Þa ed hñs Moder sa nu ad heñar Von var vte þar ed hun hafdi leinge epter vonad/þa Egipta landz
tok hun eirn b añañ af sijnũ Huølpũ/z giørde eitt vngt Leon af honum. Þa ed hañ gieck Kongur burt
B nu a medal Leonaña/þa vard hñ eitt vngt Leon/ hñ vande sig z a þ ad rijsa folk j sundur/ z flutte
eta þad/ hñ lærde z þ ad þeckia þra Eckiur/z i eyde ad leggia þra Stade / so ad Landet og b
allt þ sm̃ þar var jñe hræddist hñs Grimdar hliod. Þa løgdu Heidingiarner sig af øllum Añan)
Løndum allt i kringum hñ/ z køstudu einu Lagneti yfer hñ/ z nædu honum suo i sijnũ Tæl Þad er/Ioa-
grøfum/z hneptu hñ bunden vti eina Iarnuidia grind/z fluttu hñ so til Konungsins af Ba chim/huern ed
bilon/z þr lietu jñebyrgia hñ/ so ad hñs Raust skyllde ecki meir heyrast a Israels Fiollum. Nabagodono-
sor Herleidde

C Þijn Moder var sm̃ eitt Vijnuidartrie/Einslijka sm̃ þu/grodsett i hia Vatnenu / og þess
auoxtr z Greiner þær spruttu af þui mykla Vatnenu/so ad þss kuist' blifu so Sterker at þr
dugdu til Stiernarsprota Yferualldzherraña/z vrdu hæfer a medal Kuistaña. Og þa et þr
sæu ad þ var suo hatt/z hafde suo marga Kuistu/vard þui vppkipt/og i sundurrifid i Grim
dar reide/z varpad nidur til Iardar/ z j burt kastad/ Austanuinduren vppþurkade Auoxten
þar a/ og þær hinar sterku Greinernar þar a vrdu j sundurbrotnar/so at þær visnudu z vpp
brendust. Eñ nu er þ grodsett a Eydemørkiñe/j einu þurru þyrstugu Lande. Og þar er eiñ
D Elldur vtgeingen af þm sterku Kuistunum þar vppa/sm̃ foreydde þeim Auoxtenum sm̃ þar

var a/ſuo ad þar er eingen ſterkur kuiſtꝛ a þui meir/ſm̃ hæfur er til eins Sttornunarſprota/
Þad ſama er eirn aumligur og hørmuligur Nlutur.

XX.

NAd bar ſuo til a þui Siøunda Aarenu/þañ Tijunda Dagen j þeim fimta A
Manadenum/þa komu nockrer af Olldungunũ j Iſrael ad ad ſpyria DR
OTTEN/⁊ ſettu ſig nidur hia mier. Þa ſkiede Ord DROTTENS
til mijn ⁊ ſagde/Þu Manſins ſon/Tala þu til Olldungañá og ſeigdu til
þra/ So ſeiger DROTTen DROtten / Eru þier komner til ad ſpyria
mig? Suo ſañarliga ſ eg life/þa vil eg ei vera adſpurdur af ydur/ſeiger
DROTTen DROTTen. Eñ villtu Mañſins ſon vmuanda vid þa/þa mættu a þeñan
veg ſiña ad vid þa/ Lát þa fa ad vita Suiuirdingena ſiña Forfedra/ ⁊ ſeig þu til þra.

Nier vppteljaſt Guðz vel giörder og ohlydne Folkſins

Suo ſeiger DROTTen DROTTen/A þm tijma þa ed eg vtualde Iſrael/Vpphoof
eg mijna hønd til Sædeſins þſſ Hwſſens Iacobs/⁊ eg auglyſta mig fyrer þm i Egiptalãde.
Ia eg hoof mijna Hønd vpp til þra/⁊ ſagde/Eg er DROTTen ydar Gud/ Eg vpphoof
mijna Hønd þañ ſama tijma/ad eg vtleidda þa af Egiptalande j ꝥ Land er eg hafda fyrer-
hugad þm/ꝥ ſm̃ ryñe mꝫ Miolk ⁊ Hunange/Eitt agiættligt Land fyrer ollum Londũ. Og B
eg ſagde til þra ad huer kaſte j burt þre Suiuirdinguñe fra ſijnũ Augũ/⁊ ſaurged ydur ecke a
þm Egiptalandz Afgudum/ þt eg er DROTTIN ydar Gud.

Eñ þr voru mier ohlyduger/ ⁊ villdu ecke heyra m/ ⁊ eingen af þm i burt kaſtade þrre
Suiuirdinguñe fra ſijnum Augum/⁊ yfergæfu ecki þa Egiptalandz Afgude. Þa þeinkta
eg ad vthella miñe Grimd yfer þa/⁊ læta alla mijna Reide koma yfer þa/þa þegar j Egip
talande. Eñ eg giørda ꝥ eigi fyrer mijns nafns ſaker/ ſuo ad ꝥ ſkyllde ecki vanhelgad vda
fyrer Heidnum þiodum/a medal huerra þr voru / fyrer huerium eg hafda mig auglioſan
giørt i þui ad eg villde vtleida þa af Egiptalande.

Exod. xix Deut. v

Eñ þañ tijd eg hafde vtleidt þa af Egiptalande/⁊ leidt þa burt i Eydemørkena/ þa gaf
eg þm mijn Bodord/⁊ kiende þm mijn Riettinde/fyrer huer ad Maduren lifer ſa ſm̃ helldur
þau. Eg gaf þm ⁊ eirnen miñ Þuottdag til eins Teikns a millum mijn ⁊ þra/ſuo ad þr
viſſe þar vt af ad eg ſie ſa DROTTen ſm̃ þa Heilaga giører. Eñ Iſraels hws var mier
ohlydugt/eirnen lijka i Eydemørkiñe/⁊ lifdu ei epter mijnum Bodordum/ helldur fyrerlitu
þr mijn Riettinde/fyrer huer ad Maduren lifer ſa ſm̃ helldꝛ þau/⁊ þr ſaurgudu mina Þuott
daga. Þa þeinkta eg ad vthella miñe Grimd yfer þa i Eydemørkiñe/⁊ foreyda þm mꝫ øllu.
Eñ eg giørda ꝥ ei fyrer mijns Nafns ſaker/ſuo ad ꝥ ſkyllde ecki vanhelgad verda a medal
Heidingiañá j fra huerium eg vtleidda þa.

Og eg vpphof mijna Hønd a mote þm j Eydemørkeñe/ad eg villde ei jñleida þa j ꝥ Lan- C
ded ſm̃ eg hafde giefit þm/ꝥ er flytur mꝫ Miolk ⁊ Hunange/eitt agiætt Land yfer øll Lønd.
Af þui ad þr fyrerlitu mijn Riettinde/⁊ lifdu ecke epter mijnum Bodordum/⁊ ſaurgudu miñ
Þuottdag/ Þuiad þr geingu epter þm Afgudum ſijns Hiarta/ Eñ mitt Auga vægde þm ad
eg tortynde þm eigi/ ⁊ ꝥ eg fyrerfoor þm ecki mꝫ øllu a Eydemørkiñe.

Og eg ſagda til Barna þra a Eydemørkiñe/Þier ſkulut ecke lifa epter Bodordum Fed-
ra yduara/⁊ ecki varducita þra Riettinde/ ⁊ ecki ſaurga ydꝛ a þra Skwrgodum. Þuiad
eg er DROTTIN ydar Gud/Þier ſkulut lifa ept minum Bodordum/ ⁊ þier ſkulud hall
da mijn Riettinde ⁊ giøra þr epter/⁊ þi ſkulut helga mina Þuottdaga/ad þr ſie eitt Teikn
a millũ mijn ⁊ ydar/ſo ad þier ſklut vita at eg er DROTTen ydar Gud. Eñ Børnen vo-
ru mier eirnen Ohlydug/⁊ lifdu ecki epter mijnum Bodordum/Varducittu ⁊ eigi helldꝛ mijn
Riettinde/at þr giørdu þar epter fyrer huer at Maduren lifer ſa ſm̃ þau varduciter/og þeir
Vanhelgudu mina Þuotdaga.

Þa þeinkta eg ad vthella miñe Grimd yfer þa/⁊ læta alla mina Reide geiſa yfer þa a Eyde D
mørkiñe. Eñ eg ſnere miñe Hende vm/ ⁊ giørde ꝥ ei fyrer mijns Nafns ſaker/ ſo ad ꝥ ſkyll
de ecki vanheidrad verda fyrer Heidnum þiodum/j fra huerium eg hafde vtleidt þa. Eg vpp
hof eirnen mijna Hønd j mote þm a Eydemørkiñe/ad eg i burt dreifda þm a mꝫal Heiding
iañá/⁊ j ſundurtuiſtrade þm vti Londin/af þui at þr hielldu ei min Bodord/⁊ fyrer litu mijn
Riettinde/⁊ Vanhelgudu mijna Þuottdaga/⁊ litu epter Afgudum Fedra ſiña. Þar fyrer
gaf eg

gaf eg þa i þañ Lærdomen sem ecki er godur/ z j þau Riettinden j huerium þr kuña ecke ad ha-
fa lijfed/ Og i burt kastade þm mz sitt offur/ þar ed þr vppbrendu alla sijna Frumgietninga
mz Ellde/ huar mz eg eydda þm/ suo ad þr visse þ at eg er DROTTIN.
Þar fyrer tala þu Mañsins son vid Jsraels hws/ z seigdu til þra/ Suo seiger DROT-
ten DROTten/ Ydrer Forfedr hafa eñ nu framar Lytt mig z Lastat. Þuiat þa eg hafda
jñleidt þa i Landet/ yfer huert at eg hafda mina hønd vpphafed/ at eg villde giefa þm þad/
huar ed þr sæu eitt hætt Fiall edr eitt þyckuaxed Trie/ þar offrudu þr sijnar Forner/ z bæ-
ru sijnar hædugligar Giafer þangat/ z Fornfærdu þar siñ sætleiks Jlm/ z vthelltu þar sij-
nu Dryckiar offre. Eñ eg sagde til þra/ Huad skulu þo þssar hæder til huerra þier ganget?
Og suo kallast þ sijdan Hæder allt til þssa Dags.
E Þar fyrer seig þu til Jsraels Hws/ Suo seiger DROTten DROTten/ Þier saurged
ydur i Athæfe Fedra yduara/ z fremiet Hooraner mz ydrū Suiuirdingum/ z saurged ydr mz
ydrum Afgudum til huerra þier offret ydrar giafer/ z vppbreñet Syne ydra og Dætur med
Ellde/ allt til þssa dags/ Og skyllde eg læta ydr af Jsraels Hwse spyria mig? So sañarliga
sem eg life seiger DROTten DROTten/ Þa vil eg vera ospurdur af ydr. Þar at auk þa
þeinke þier suo/ Vier vilium giøra suo sem Heidnar þioder/ z so sē añad folk i Løndunum/ og
tilbidia Stocka z Steina/ þ sk bregdast ydr.
Suo sañarliga sem eg life seiger DROTten DROTten/ Eg vil Drottna yfer ydur med
øflugre hende/ z vtriettum Armlegg og mz vthelltre Grimd. Og eg vil vtleida ydr fra þeim
Þiodunum/ og af þm Løndunum sē þier erud i burt dreifder/ og samansafna ydur þar mz øf-
lugre Hende og vtriettum Armlegg/ og mz vthelltre Grimd. Og eg vil i burt leida ydur a
Eydemerkurnar Folksins. Og gāga þar i Laga dom vid ydur/ fra Auglite til Auglitz. Lijka
sem at eg gieck i Dom vid Forfedur ydra a Eydemørkiñe hia Egiptalande/ einslijka so vil
F eg ganga i Dom vid ydr/ seiger DROTTen DROTTen. Eg vil færa ydur vnder Hirt-
ingar vønden/ og þuinga ydur mz bøndunum Sattmalans. Og þr sē falla fra mier/ og brio-
ta i mote mier ydar a mille/ þm vil eg burt soopa/ Ja vr þui Landenu sē nu bua þr j/ og læ-
ta þa ecki koma j Jsraels Land/ suo ad þier skulut þ vita ad eg er DROtten.

Þar fyrer þier af Jsraels Hwse/ Suo seiger DROTten DROTten/ Fyrst ad þier vil
ied ecke mier hlyda/ suo farid j burt z þione huer ydar sijnum Afgudū/ Eñ lated hiedan i fra
mitt Heilaga Nafn vera oskamad mz ydrum Fornfæringum z Afgudum. Þuiad suo seiger
DROTTen DROTten/ Vppa minu Heiløgu Fialle/ A þui Hæfa Jsraels Fialle/ Þar
skal allt Jsraels Hws/ z aller þr sem j Landenu eru þiona mier/ þar skulu þr þocknast mier/
z þar vil eg kresia yduars vpphafningar offurs og yduara Frumforna/ mz øllu þui þier hel
ged mier. Þier skulut mier þocknast mz þañ sætleiks Jlmen/ nær ad eg vtleide ydr fra folk
enu/ z samansafna ydur af Løndunum til huerra at þier erut j burt dreifder/ z eg vil Helga-
G dur verda i ydr fyrer Heidingiunum.
Og þier skulut fæ ad vita ad eg ér DROTTIN/ Nær at eg hefe jñleidt ydr j Jsraels
Land/ j þ Landed yfer huert ad eg vpp hof mijna Hønd/ at eg villda giefa ydar Fedrum þad.
Þar munu þier miñast a ydar breytne/ z a alla ydar giørninga/ medr huerium þier erut saur
gader/ z ydur munu angra allar ydar Jllgiørder sem þier hafed giort. Og þier skulut for
merkia ad eg er DROTTEN/ Nær ad eg giøre vid ydur fyrer mins Nafns saker/ eñ ecke
epter yduare vondre breytne z skadsamligum giørningum/ Þu Jsraels hws/ seiger DROT
ten DROTten.

XXI.

A OG Ord DROTTens skiede til mijn/ z sagde/ Þu Mañsins Son/ Set þu
þitt Auglit a mote Sudurætteñe/ z læt driupa mote Sudrenu z spadu a mo
te þm Skogenum j Mørkiñe a mote Sudrenu. Og seig þu til Skogar-
ins mot a Sudrenu/ Heyr þu Ord DROTTINS/ Suo seiger DROT
ten DROTten/ Sia þu/ Eg vil vppkueikia eirn Elld i þier/ hñ skal bæde for
eyda Blomgudum Triam z þurrum Vidum/ suo Mañ skal ecke kuña ad
vt slackua hñs Loga/ helldur allt þ sem stendr fra Sudrenu jñ til Nordursins þ skal vppbrent
verda. Og allt Holld skal þ sia ad eg DROTten hafi kueikt þañ Elld/ z eingen skal kuña
ad vt

a Sudrenu) Jerusalem liggur i Suduratt fra Babilon/ Nu var Ezechel i Babilon/ þui talar hñ vm Jerusalem/ og kallar hana

skog i mot sud renu ad vtslöckua hñ/Og eg sagde/Aha DROTTen DROTten/þr seigia vm mig/þsse talar
ecki vtan Myrkyrde.

Og Ord DROTTens skiede til mijn & sagde/Þu Mañsins son/Set þitt Auglit a mo-
te Jerusalem/& lat driupa a mote Helgedomenum/& spa þu a mote Jsraels Lande. Og seig
þu til Jsraels Jardar/ Suo seiger DROTten DROtten/Sia þu/Eg vil til vid þig/Eg
vil draga mitt Suerd vr Slijdrum/& eg vil afma i þier bæde Riettlætan & Ranglætã. Eñ
mz þui ad eg vil vppræta j þier bæde Riettlætan & Ranglætan/suo skal mitt Suerd vt fara
af Slijdrunum yfer allt Holld/j fra Sudrenu allt til Nordursins/& allt Holld sk vita ad eg
DROTTJN hafe vtdreiged mitt Suerd vr sijnum Slijdrum/ & ꝥ skal ecki slijdrast aptr.

Og þu Mañsins son skallt stynia/ þangad til ad þijnar Lendar taka ad sarna/ Ja B
þu skallt stynia Beiskligana suo ad þr siae ꝥ. Og nær ed þr seigia til þijn/ Huar fyrer stynr
þu suo? Þa skalltu seigia/fyrer þss Oops saker sm þar kemur / fyrer hueriu ad øll Hiørtu
mũu Duglaus verda/& allar hendr fallast allra Hughreyste nidur falla/& øll Kne mũu reña
sm Vatn/Sia þu ꝥ kemr & ꝥ sk skie/seiger DROTTen DROTTen.

Og Ord DROTTJNS skiede til mijn/ og sagde/Þu Mañsis son/Spædu & seigdu/
Suo seiger DROTten DROTTen/Seig þu Suerded/Ja/ Suerdit er huest & fægt/þat
er huast giørt suo ad ꝥ skule Drepa/ꝥ er fægt suo ad Leiptra sk af þui. O huersu glader vill
du vær vera/ þo ad hñ giørde øll Trien ad Hrijsuøndum/ handa þm hinũ vondum Børnũ.
Eñ hñ hefur læted fægia eitt Suerd/ad fa honum ꝥ i Hønd sm i Hel skal sla. æptu & kalla C
hætt þu Mañsins son/þt ꝥ geingr yfer mitt Folk/& yfer alla stiornendur j Jsrael/sm samã-
safnader eru vnder Suerded/ asamt mz minu Folke. Þar fyrer sla þu a þijnar Lendar/þui
ad hñ hefr optliga Refsad þm/Eñ huad hefr ꝥ hialpad? Sa Vønduren hiña vondu Bar
naña vill ecki stoda/seiger DROTten DROTten.

Og þu Mañsins son/Spædu/& sla þijnum Høndum til samans. Þuiad Suerded skal
koma tuefallt/ Ja Þrefallt/ Eitt Dræps suerd/eitt stort Mañdrapssuerd/huert ed eirnen
ꝥ hitta skal a þa i Herbergiunum/ þangad sm þr flyia. Eg vil læta Suerded saungla/suo
ad Hiørtun skule duglaus vera/& marger skulu falla i allra þra Borgarhlidum. Auui húsu
leiptrar ꝥ/& vedr afram til Høggsins/ & seigia/ Veg þu bæde til Hægre & Vindstre hlidar/
huad sm fyrer er. Þa vil eg þar yfer gladr vera/& minum Loofũ til samans klappa/& læta D
mina Reide geisa/Eg DROTTJN sagde þta.

Spadomur i giegn Jerusalem Og Ord DROTTJNS skiede til mijn & sagde/Þu Mañsins sõ/Giør tuo Vegu vm
hueria ad koma skal Konungsins Suerd af Babilon/Eñ þr bader skulu ganga fra einu Lã
de/& set eitt Leidarmerke fram fyrer a Veigen giegnt Stadnum/ sm vijsar ad honum. Og
giør suo Veigen ad Suerded kuñe ad koma til Rabbath Amon sona/& j Juda til þrar ster-
ku Borgariñar Jerusalem. Þuiad Konunguren af Babilon mun setia sig a þau Vegamo E
ten/ꝥ fremsta a þm tueimur Vegunum/ad læta spa þar fyrer sier/ & skiota þar mz Druar
skeytum vm Hlutfalled/adspyriande suo sijna Afgude & skodande Lifrena.

Og Spæsøgnen skal vijsa a þa hægre hlidena i mote Jerusalem/og hañ skal læta flytia
þar ad Vijguielar/& giøra Grafer/& yferfalla þa/& nidurdrepa mz myklu Heroope/& hñ sk
flytia Vijgturna j mote Borgarhlidunũ/& byggia þar Girdingar & Heruirke. Eñ sa Spa
domurin skal þm þikia Falsligur vera/hañ ma sueria suo stort sm hñ vill/Eñ þo mun hann
þeinkia vppa Misgiørningen/ad hñ skule viña hana. Þar fyrer seiger DROTten DR- F
OTTEN so/ Fyrer ꝥ at a ydur verdr minst fyrer saker yduara Misgiørninga/ & ydar O-
hlydne er Openber/suo ad Mañ kañ at sia ydar Synd j øllum ydar Giørningum/Ja þar fy
rer at ydar verdur Minst/þa skulu þier mz Vallde Herfekner verda.

Og þu Jsraels Høfdinge/þu sm ert dæmdur & vrskurdadr/huers Dagr ed koma skal/nær
ed Misgiørninguren er til enda komen/ Suo seiger DROTTen DROTTen/Legdu af
Høfudklæde/& tak ofan Koronuna/Þuiad þar mun huorke Høfudklæde nie Korõa til vera/
helldr sa sm vpphoof sig hñ skal nidurlægdr verda/& hiñ sm nidur þryckte sier skal vpphafen
vera/Eg vil giøra Koronuna til einskis/til einskis/til einskis/Þangad til at hñ kemr sm ha-
na skal hafa/hm vil eg gefa hana.

Amon Og þu Mañsens son/ Spædu & seigdu/Suo seiger DROTten DROTTen af þeim G
Jere. xlix Amon sonum & af þra skamfyllingum/ & seig þu Suerded/Suerded er vtdreiged til ad slæ j
Ezech. xxv Hel/ꝥ er vppfægt ad ꝥ skule nidurdrepa/& ꝥ sk leiptra af þui/ Þar fyrer ad þu hefst seigia
Amos i þier falsligar sioner/& spa þier Lygar/huar mz þu skallt ofurseliast a mæl þra hiña Ogud

ligu sem

ligu sm̄ nidurdrepner verda/ huerra dagur ad kemur þa ed Misgiorninguren var komen ad
enda. Og þo ad Suerdet slijdrist eñ aptr/ þa vil eg þo samt dœma þig j þm Stad sm̄ þu ert
skapadr/ ⁊ i þui Lande sm̄ þu ert fæddr. Og eg vil vthella miñe Reide yfer þig / Eg vil vpp
kueikia miñ Heiptarelld yfer þier/ ⁊ eg vil ofurselia þig þui folke i hendr s̄ kañ at Breña ⁊
fordiarfa. Þu skallt vera Elldzmatur/og þitt Blod skal vthellast i Landenu/og þijn skal ecke
meir minst verda/ Þuiad eg DROTTIN hefe talat þat

XXII.

A
OG Ord DROTTINS skiede til mijn/⁊ sagde/Þu Mañsins son/Villtu
ecki straffa þañ Mañdraps Staden/⁊ birta honum allar sijnar Suiuirdin-
gar? Seigdu/Suo seiger DROTten DROTten/Heyr þu Stadr þu sm̄ vt
heller þiña maña Blode/vppa þ at þiñ tijme skule koma/⁊ þu sm̄ giører Af
gudena hia þier/huar mz þu saurgar þig. Þu giører þig sekan j þui Blode-
nu s̄ þu vtheller/⁊ þu saurgar þig mz þm Afgudū s̄ þu giører/þar mz fram̄
leider þu þina daga/⁊ giører þ so at þin Aar hliota at koma. Þar fyrer vil eg giøra þig at
eirnre Hædung medal Heidingiaña/⁊ til eirnrar skamar i øllu Landenu/bæde nærre ⁊ fiarre
þa skulu þr hæda þig/⁊ þu skallt hafa eitt skemeligt Ordrykte/⁊ lijda stora Neyd.
B Sia þu/ Þeir Høfdingiarner j Jsrael/ huer þra er Mektugur j hia þier til ad vt hella Syndernar
Blodenu. Þeir fyrerlijta Fødr ⁊ Modur/Hinum Vtlenda giora þr Valld ⁊ Ofrijke/Þeir Høfdingiaña ⁊
þuinga Eckiur ⁊ Fødurlaus Børn. Þu foraktar miñ Helgedom/⁊ saurgar mijna Þuott- og Lydsins
daga. Suikarar eru a medal þijn/ suo at þr kuñe at vthella Blodenu/ Þeir eta Offrid a
Fiøllunū/⁊ høndla Þrioskusamligaña i þier. Þeir vppfletta Blygdā Fedra siña/⁊ Naud
ga Konunum i þra Krankdœme/⁊ þr fremia Suiuirdingar sijn a mille/ Vm med Hwsfrey
iu sijns Vinar/ Þeir skama sijnar (a) Snærur mz øllum Motþroa/Þeir Naudga sijnum (a)
C eigen Systrum/þm Dætrunum sijns Fødurs. Þeir þiggia Mwtur at vthella Blodenu/þr Snærur) sona Kuiñr
giora Okur/⁊ hafa Auiñing huer a ødrum/ og fremia siñ Agirndar Fiedrætt vidr sijna Na
unga/og huer giører ødrū Ofrijke/og forgleyma mier so/ seig' DROTTen DROTten.
Sia þu/ Eg slæ mijnum høndum til samans yfer þre Agirndiñe s̄ þu fremr/og yfer þui Supra. xii
Blodenu s̄ vthellt er i þier. Eñ þeinker þu ad þitt hiarta mun kuña ad lijda þ? Eda þijnar
hendr fae þolad þ/a þm tijma/nær ad eg vil straffa þig. Eg DROTTen hefe talat þtta/
Eg vil og eirnen fullgiøra þad/og eg vil j burt dreifa þier a medal Heidingiaña/og vt feyk-
ia þier vm Londen/og eg vil giøra eirn Enda a þiñe Opekt/suo ad þu skallt reiknast Bol-
uød hia Heidingiunum/Og formerkia at eg er DROTTIN.
D Og Ord DROTTINS skiede til mijn/⁊ sagde/ Þu Mañsins Son/Jsraels Hws er
mier ordet ad Froduskwme/Allur þeirra Kopar/Tin/Jarn og Bly/er ordet j Ofnenum ad Esa. i
Silfur frodu. Þar fyrer seiger DROTTEN DROTTen suo/Fyrst þier aller erud ord
ner suo sm̄ Froduskwm/Sia þu/Þa vil eg safna ydur øllum til samans j Jerusalem /Lijka
sm̄ at lagt verdr Silfr/Kopar/Jarn/Bly og Tin til samans j Ofnen/at þar skule vppbla
E sast eirn Elldr vnder og j sundur at smellta þ. Lijka suo vil eg eirnen safna ydr til samans j
miñe Grimd og Reide/jñleggia og smellta ydr/Ja eg vil safna ydr og vppkueikia miñ Reid-
iñar Elld a medal ydar/suo ad þier skulut þar jñe brædna nidr. Lijka s̄ ad Silfur þ bræd-
nar nidur j Ofnenum/ eiñlijka suo skulu þier eirnen nidurbrædna þar jñe/ Og vita ad eg
DROTTIN hafe vthellt miñe Grimd yfer ydr.
Og Ord DROTTINS skiede til mijn/og sagde/Þu Mañsins son/Seig þu til þra/
Þu ert þ Land s̄ ecki kañ Hreinsad at verda/lijka s̄ eitthuad þ sm̄ ecki verdr Hreinsat a Reid Mich. iii
iñar tijma. Þeir Prophetarner s̄ eru þar jñe hafa samteked mz sier at vppeta Sælernar/ Spameñer
F lijka sm̄ grenianda Leon/nær ed þ tekr sier Brad. Þeir hripsa Godz og Peninga til sijn/⁊ ner
giøra þar margar Eckiur jñe. Þeirra Prestar vmsnua mz Ofdirfd minu Løgmæle/ ⁊ saur Prestarner
ga miñ Helgedom/ Þeir hallda ønguan greinarmun a millum þss ed Heilagt er ⁊ hins s̄ O
heilagt er/ ⁊ þr kieña ecki huad Hreint edr Ohreint er/⁊ þr vardueita ecki mijna Þuottdaga
⁊ eg verd vanhelgadr a medal þra. Þeirra Høfdingiar eru þar jñe/lijka s̄ glepsande Var
gar/til ad vthella Blodinu/⁊ fyrerfara Sælunum fyrer þra Agirndar sak'. Høfding
Og þeirra Prophetar mwra þa mz laushelldu Kalklijme/ Predika Hiegoma frietter/ og iar

Spaa þm

Landzlyd- kriñ Spaa þm Lygar/ z ſeigia/ Suo ſeiger DROTTen DROtten/ Þo ad DROTTEN ha G
fe þ ecki talad. Folked i Landenu veiter Yfergang/ z ræner mz Ofbellde/ þr kwga hiñ Fatæ
ka z hiñ Volada/ z giora hinum Vtlenda Ofrijke z Ranginde. Eg leitade a medal þeirra
huort nockr ſette ſig Mwruegg mier i giegn/ vegna Lãdſins ſo at eg ſkyllde ei fordiarfa þat.
Eñ eg fañ ønguañ. Þar fyrer vthellte eg miñe Reide yfer þa/ z eg giørdi eirn enda a þeim
mz minum Heiptar Ellde/ z gaf þm ſuo þra Forþienud laun yfer þra Høfud/ ſeiger DRO
tten DROTten.

XXIII.

Afguda dyrkan OG Ord DROTTIns ſkiede til mijn/ z ſagde/ Þu Mañſins ſon/ Þar voru A
tuær Kuiñur eirnrar Modurdotur/ þær drygdu Horaner a Egiptalãdi j æſku
ſiñe/ þær lietu þar taka a ſijnum Brioſtum/ og þreifa vm ſijnar Meydoms
vørtur. Hin ſtærre hiet Ahala z heñar ſyſter Ahaliba. Og eg tok þær til Hiu
ſkaparbands/ z þær fæddu mier Syne z Dætur/ z Ahala kallaſt Samaria/
eñ Ahaliba Jeruſalem.

Supra xx Ahala Samaria iiij Reg. xv Ahala drygde Hooran/ þa ad eg hafda hana ad mier tekit/ z hun brañ fyrer ſijnum Fyl-
giumøñum/ fyrer þm Aſſyrijs ſm̃ komu til heñar/ fyrer þm Høfdingiunum z Herramoñum
ſm̃ mz Silke voru klæder/ z fyrer øllum vænum æſkumøñum/ einkum s̃ var fyrer Riddørum
z Vøgnum. Og hun framde ſkøm̃ mz øllum frijdum møñum j Aſſyria/ z ſaurgadi ſig med
øllum þra Afgudum/ huar ed hun hafde Lyſting til ſierhuers þra. Þar til mz yfergaf hun B
ecki hellđ ſijna Hooran vid Egiptaland/ ſkñ mz heñe hafde leiged j fra Barnæſku heñar/ og
þreifad vm heñar Meydoms brioſt/ z framet ſtora Hooran mz heñe. Þa yfergaf eg hana i
hendur ſiña Fylgiumaña/ ſona Aſſyriorum/ fyrer hueriũ ad hun brañ af Loſtagirnd. Þeir
lietu ſia heñar Blygdan/ z i burt toku heñar Syne z Dætr/ z þr i Hel ſlogu hana mz Sũde
Og þ barſt vt ad þſſar Kuiñur være ſtraffadar.

Ahaliba Jeruſalem Eñ þa ed heñar ſyſter Ahaliba ſa þ/ þa brañ hun myklu verr eñ hin øñur/ z drygde meire
Hooraner eñ heñar ſyſter/ z brañ fyrer þm Aſſyrijs ſonum/ ſm̃ er fyrſ Høfdingiunũ z Herr
ununi (þm ſm̃ komu til heñar vel vtbwner) Riddørum z Vøgnum z fyrer øllum vngum frij-
dum æſkumøñum. Þa ſa eg ad þær voru bædar ſaurgadar mz ſama hætti. Eñ þſſe fram C
de ſtærre Hooran/ Þui þar ed hun ſa Malada meñ a veggnum i Raudum litarklædum þra
Chaldeis Likneſkiur/ belltada vm Lendarnar/ hafande miſlita Hatta a ſijnum høfdum (og
aller eins ad ſia s̃ Vollduger meñ) eins z þr Babilonar z Chaldeis ſyner bera i ſijnu Foſtr
lande/ hun brañ fyrer þm ſuo ſnart ſm̃ hun ſa þa/ z hun ſende bod til þra i Chaldea Land.

Eñ þa ed þr Babilon ſyner komu til heñar ad ſofa hia heñe/ epter Kiærleika/ þa ſaur-
gudu þr hana mz þra Horan/ z hun ſaurgade ſig mz þm/ ſuo at hun var þreytt af þm. Og
þa ed heñar Horan z ſkam̃er voru ſuo nærſta opinberar/ þa vard hun eirnen mier huimleid/
lijka s̃ at ſyſtr heñr var mir Leid orden. Eñ hun drygde ſijna Hooran þſſ meir/ z mintiſt a ſiñ
Barnæſku tijma/ þa ed hun framde ſijna Hooran a Egiptalande. Og brañ fyrer ſijnũ Fyl-
giu møñum/ huer Girndarbrune ad var lijka ſm̃ añara Aſna z Stoodheſta. Og þu fram-
der þiñ Saurlifnad lijka s̃ j æſku þiñe/ þar ed þr i Egiptalande þreifudu a þinum Brioſtũ/
z ſtruku vm þinar Geiruortur.

Þar fyrer Ahaliba/ ſeiger DROTten DROTten/ Sia þu/ Eg vil vppuekia þijna Fyl D
giumeñ a mote þier/ þa ſm̃ þier eru nu leider ordner/ z eg vil ſafna þm allt i kringum þig/ s̃
eru þr Babilon ſyner z aller Chaldeis mz Høfudzmøñunum/ Høfdingiunum z Herrunum
z alla Aſſyrios/ mz þm hinum aſtaliguſtu æſkumøñum/ allr Høfdingiar z Stiornarar Ridd
arar z Frijborner meñ/ z allzhattad Riddara lid. Og þeir munu koma yfer þig tilbuner mz
Vøgnum z Hiolum/ z mz myklum Folksfiølda/ z þrſku ſetiaſt vm þig mz Buklara ſkiøll-
du z Hialma/ allt vm kring. Þeim vil eg Doms atkuædet j hendur fa/ ſuo ad þr ſkulu dæma
þig epter ſijnum Løgum.

Hefndar ſtrafp Eg vil læta mijna vandlæting ganga yfer þig/ ſuo ad þr ſkulu breyta Vægdarlauſt vidr
þig/ þr ſkulu ſnijda af þier bæde Naſernar z Eyrun/ z huad ſm̃ epter verdr þ ſkal falla fyrer
Suerde. Þeir ſkulu j burt taka Syne þijna z Dætur/ z breña þ vpp mz Ellde s̃ epter ver-
dur. Þeir ſkulu draga þin klæde af þier/ z j burt taka þitt ſkart/ Suo vil eg giøra eirn enda
a þinum Saurlifnade z a þiñe Hooran vid Egiptalãde/ ſuo ad þu ſkallt ecke meir vpphefia

E þijn Augu/og þeinckia ecki meir vppa Egiptaland.
Þui suo seiger DROTten DROTTEN/Sia þu/Eg vil i hendr selia þig þm sem
þier er jlla vid/ꝛ þier erud huimleider/Þeir skulu hondla vid þig sem Ouiner/ og i burt taka
allt þ s þu hefr aflat/ꝛ lata þig nakta ꝛ Nøturliga/ suo ad þijn Blygdan ꝛ þiñ Saurlif-
nadr ꝛ Nooran skule auglios vera. Þetta skal þig skie fyrer þijns Saurlifnadar saker/sem
þu hefur framed vid Neidingiana/ꝛ saurgad þig mz þra Afgudum. Þu hefr geinged i Fot
spor Systr þiñar/þar fyrer gief eg þier eirnen heñar Kaleik i þina hond.
So seiger DROTTEN DROTTEN/ Þu skallt drecka þiñar Systur Kaleik/suo
diupan ꝛ vijdan sem hñ er/Þu skallt verda til suo storrar Nadungar og forsmanar ad þ skal
vera obæreligt. Þu skallt drecka þig fulla af þm sterka Drycknū ꝛ Eymdiñe/Þuiat sa Kalei
kuren þiñar systr Samarie er eirn Eymdar ꝛ Normungar Kaleikr/þañ skalltu drecka hreint
vt af/þar eptera skalltu j sundr kasta Brotunū ꝛ i sūdr rijfa þin Briost/Þuiat eg hefe talad
þ seiger DROTTen DROTTen. Þar fyrer seiger DROTTen DROTTen suo/
Fyrer þ at þu forgleymder mier/ꝛ fleygdᵉ mier a bak þier aptr/þar fyrᵉ þa ber þu nu eirnen
sialf þiñ Saurlifnat ꝛ þijna Nooran.
F Og DROTTIN sagde til mijn/ Þu Mañsins son/Villtu ei vanda vm vid Ahala ꝛ
Ahaliba/ ꝛ birta fyrer þm sijnar Suiuirdingar/ huernen ad þær hafa framit Nordom/og
Blodenu vthellt/ꝛ Nordom drygdt mz Afgudunū/þar mz vppbrendu þær þm til Offurs sijn
eigen Børn sem þær fæddu mier. Ad auk þssa þa hafa þær giørt mier þ/ at þær saurgudu
þañ sama tijma miñ Helgedom/ꝛ Vanhelgudu mijna Þuottdaga. Þuiad þa ed þr hefdu
slatrad sijnum Børnum fyrer Afgudunum/ þa geingu þr þañ sama dag i miñ Helgedom/
at saurga hñ/Sia þu/ suoddan hafa þr giørt i mijnu Hwsi.
Þeir sendu ꝛ eirneñ bod epter møñum s koma skylldu vt af fiarlægum Londum/ Og sia
þu/þa ed þr komu Laugader þu þig/ꝛ skautader þier ꝛ pryddᵉ þig mz Skarte þm til Vird-
ingar. Þu satst a eirnre vegligre Sæng/fyrer huerre at stod eitt Bord til bwed/ Þar vppa
veitader þu Reykelsinu/ ꝛ offrader þar a minu Vidsmiøre. Þar vpphoofust mikel Gledska
par hliod/ ꝛ þr gafu þm møñum sem þangat voru komner vr øllum Attum/ af mikelshatt-
ar Folke ꝛ af Eydemorkiñe/Pryde a sijna Armlegge/ꝛ vegligar Koronr a þra Høfud.
Eñ eg þeinkte suo/hun er von vid Hoordom fyrer langre æfe/Hun fær ecki af þui lated
ad Hoorast/þt þr ganga jñ til heñar lijka sem ad iñ er geinged til eirnrar Portlijfis Konu/
G Einslijka suo þa ganga þr til Ahala ꝛ Ahaliba þra Saurlijfis Kueñaña. Þar fyrer skulu
þr sonu meñ refsa þm/sem þañ Lagarietten sklu fullkomna/s þær horkonurnar ꝛ Blod dra-
ps Kuenden skulu straffast mz/ Þuiad þær eru Nordoms konr og þeirra hendur eru fullar af
Blode.
Suo seiger DROTTen DROTten/Iñleidtu vpp hingad yfer þær eirn miken Mañ-
fiølda/ꝛ gef þær vt til Herfangs ꝛ Hlutskiptis/þm s þær skulu mz Griote Lemia/ꝛ i giegn
um leggia mz sijnum Suerdum/og i Hel sla þra Syne og Dætr/og breña vpp þrra Hws
mz Ellde. Med þssu vil eg eirn enda giøra a þm Saurlifnadinum j Landinu/ suo at allar
Konr skulu sig þar areka/og breyta ecke epter suoddā Saurlifnade. Og þr sklu leggia vpp
a ydur allan yduarn Saurlifnad/ ꝛ þier skulut bera Syndernar yduara Afguda/So ad þier
skulut formerkia at eg er DROTTEN DROTTen.

XXIIII.

A OG Ord DROTTENS skiede til mijn/ a þui niunda Aarenu/ Þañ tiun
da Dagin i þm tiunda Manadenum og sagdi/Þu Mañsins son/Skrifadu Epterlijking
vpp þeñan Dag/Ja þeñan sama Dag/ Þuiat Konungurenn af Babilon vt af einum
hefur a þeñan sama Dag vtbuet sig a mote Jerusalem/ og gef þui Ohlyd- Potte
ugu folke eina Epterlijking/ꝛ seigdu til þra/Suo seiger DROTten DR-
OTten/Lat þu eirn Pott vpp/ lat þu hñ vpp/og lattu Vatn j hañ. Legg
B þu stycken til samans þar j/sem þar skulu j/og þau hinu bestu stycken Læren og Boogana/ꝛ
fylltu hñ mz þau hinu bestu Beinstycken. Tak hid besta af Hiordiñe/ꝛ kynd eiñ Elld þar
vnder/og siod þau Beinstycken ꝛ lat þau miøg sioda/so at Beinstycken verde fullsoden.
Þar fyrer seiger DROTten DROTten/ O þu Mañdraps staðeñ sem er eirn suoddan

 Pottur

Pottur/at ꝥ hid vid brenda klemist þar vid og vill ecki afganga/ Tak huert stycked vt epter
añat/⁊ þu þarft ecki at vedia vm huert ad fyrst skal vt. Þuiat hn̄s Blod er þar j s̄ hn̄ hefr
vthellt vppa einu Blodugu Biarge/⁊ ecki a Jørdena þar s̄ ad þad eñ hefde matt hyliast mz
Mollduñe. Og eg hefe ⁊ eirnen þar fyr' læted hāa vthella þui sāa Blode a eirn beran Hell
ustein/at þar skyllde ecki yfer verda huled/vppa ꝥ at mijn heiptar Grimd skyllde so koma yf
er hn̄ ⁊ at ꝥssa skyllde hefnt verda.

Þar fyrer seiger DROTTen DROTTen/ O þu Mordstaduren/huern at eg vil giø
ra at einu storu Elldzbæle. Ber at eins hingat miken Elldeuid / Kueiktu vpp Ellden suo ad
Kiøted verde sodet ⁊ krydda ꝥ vel/suo at Beinstycken þau breñe vid. Settu eirnen Potten
toman a Glædurnar suo ad hn̄ verde vel heitur/⁊ ꝥ hn̄s Mælmr vppbreñe/ef at hn̄s saurin
de villdu suo i burt smelltast/⁊ hn̄s Skoofer afganga. Eñ huersu miøg sm̄ hn̄ breñr/þa vill
þo ecki ꝥ hid vidbrenda afganga/Þuiat ꝥ er ofmiøg vidbruñed/þui hlytr ꝥ i Ellde at smell- D
tast. Þiñ ohreinleike er suo ofhardnadr/at þo at eg villde eñ giøra þig hreinan/þa villtu þo
ecki læta hreinsa þig af þinum ohreinleika. Þar fyrer kantu ecki hier epter hreiñ at vera ap
tur/fyrr eñ mijn Grimd hefr kiælt sig a þier. Eg DROTTJN hefe talat ꝥtta/ꝥ skal og
koma/Eg vil giøra ꝥ ⁊ ꝥ ecki vndan draga/Eg vil ecki vægia eigi helldr læta ꝥ angra mig/
helldr ꝥr skulu dæma þig/epter þui s̄ þu hefur giørt ⁊ lifat til/seiger DROTTen DRO-
TTEN.

Og Ord DROTTJNS skiede til mijn ⁊ sagde/Þu Mañsins son/Sia þu/ At eg vil E
j burt taka a Lyst þiña Augna mz eirne sott. Eñ þu skallt ecki Harma nie græta/og eigi
helldr vthella neinu Tære. Eñ Heimuglega mattu Anduarpa/eñ ønguan Harm skalltu be
ra yfer hinum Dauda. Helldr skalltu pryda þig þijnum fegurdar buningi/⁊ draga þina sko
a þig/Eigi skalltu byrgia þiñ Muñ/þu skallt ⁊ ecke eta ꝥ Sorgarbrauded. Og þa ad eg
talade til Folksins sneīma vm Morgūen/þa deyde min Kuiña vm Kuelldit. Og eg giørde hiñ
añan Morgunen lijka s̄ at mier var bodet/⁊ Folket sagde til mijn/Villtu ecki kungiøra oss ꝥ
huad ꝥtta hefr ad merkia vid oss/sm̄ þu giører?

a Lyst Augna) kallar . hn̄ sijna Eigenkonu

Og eg sagde til ꝥra/DROTTen talade til mijn ⁊ sagde/ Seig þu til Jsraels Hws ad F
DROTTen DROTTen seigi suo/Sia þu/Eg vil vanhelga miñ Helgedom ydart hid
hædsta Traust/ydar Augnalysting/⁊ ydar hiartans Osk/⁊ ydra Syne ⁊ Dætur s̄ þier skul-
ut missa ⁊ falla skulu fyrer Suerde. Og þier skulut giøra suo sm̄ at eg giørde / þier skulud
eigi byrgia ydarn muñ/⁊ ecke eta Sorgar braud/helldr skulu þi' setia vpp ydart Skart vpp
a ydart Høfut/⁊ draga a ydr ydar Skoklæde. Þier skulut huorke Harma nie Græta/helldr
skulu þier vppgiefast yfer ydar Syndum/⁊ Stynia huer mz ødrum. Og þañen skal Ezechi
el vera ydr ein Forundran/at þier skulut giøra lijka sm̄ hn̄ hefr giørt / nær ed ꝥ mun koma/
huar mz ad þier skulut formerkia at eg er DROTTen DROTten.

Og þu Mañsins son/Nær ed eg mun i burt taka fra ꝥm ꝥra Makt ⁊ Traust/ꝥra Aug G
nalysting og ꝥra Hiartans Osk/Þeirra Syne ⁊ Dætur/Ja a ꝥm sama tijma sk eiñ koma
til þijn sa ed vndan hefur fluet/⁊ kuñgiøra þier ꝥ. A ꝥm sama tijma skal þiñ Muñur vpp
lukast mz honum/ sm̄ vndan hefur fluet/ suo at þu skallt tala ⁊ ecki meir þegia/ꝥt þu skallt
vera ꝥra Forundran/So at ꝥr skulu formerkia at eg er DROTTen.

XXV.

OG Ord DROTTJNS skiedi til mijn/⁊ sagdi/Þu Mañsins son/Snu þu A
þijnu Auglite amot Am̄on sonū/⁊ spaadu a mote ꝥm/⁊ seig þu til Am̄on soa
Heyret Ord DROTTJNS/So seiger DROTTen DROTTen/Fy
rer þad ad þier søgdut Ha ha/yfer minū Helgedome at hn̄ være vanhelgadr
⁊ yfer Jsraels Lande at ꝥ være i eydelagt/⁊ yfer Husenu Juda at ꝥ sie Her-
teket i burt flutt. Þar fyrer sia þu at eg vil giefa þig j hendr ꝥra Barna-
ña af Austrenu/⁊ ꝥr skulu byggia sijna Kastala ⁊ Bwstade þar jñe/ ꝥr sklu eta þiñ Auoxt
⁊ drecka þina Miolk. Og eg vil giøra Rabbath ad Vlfballdastalle/ ⁊ sonu Am̄on til Fie
hirdara/Og ꝥr skulu so formerkia at eg er DROTTen.

Þui so seiger DROTTen DROTTen/ Fyrer ꝥ at þu klappader þinum Høndum so B
til samans/⁊ sparkader mz fotunum ⁊ hefr so mz Hædne gladt þig af øllu þinu Hiarta yfer
Jsraels

Am̄on Jere. xlv Supra xxi Hier tekur Spamaduren at Spa i giegn Hel dingium/sm̄ vo ru Nagrañar Gydinga/allt til hins xxx iij Cap.

Israels Lande. Þar fyrer sia þu/Eg vil vtrietta mijna Hønd yfer þig/ & giefa þig Heidnũ
þiodum til hlutskiptis/& vpprijckia þier fra Folkenu/& foreyda þier vr Landenu/& afma þig
suo at þu skallt formerkia at eg er DROTTen.
Suo seiger DROTTen DROTTen/Af þui ad Moab & Seir seigia so/Sia þu/Þat Moab
Husit Juda er lijka suo sm̃ aller adrer Heidingiar/ Sia þu/Eins þa vil eg opna Moab a Esa. xvi
hlidiñe j hñs Stødum/ & j Takmørkum þss Edlalandsins/ Einkum sm̃ er BethJesimoth/ Jere. xlviij
BaelMeon & Kiriathaim þm Bernũum mot Austrenu medr Amon sonũ/& eg vil giefa þm
hana til Arfleifdar/ suo ad ecki skal meir sona Amon gieted verda a medal Heideña Þioda.
C Og eg vil læta ganga Lagadom yfer Moab/ & þr skulu formerkia at eg er DROTTen.
Suo seiger DROTTen DROTTen/Þar fyrir at Edom hefr hefnt sijn a Hwsenu Ju- Edom
da/& syndgast suo medr siñe Hefnd/Þar fyrer þa seiger DROTTen DROTTen suo/Eg Jere. xlix
vil vtrietta mijna Hønd yfer Edom/& eg vil j burt suipta þadan bæde Møñum & Fienade/&
hana j Eydeleggia/fra Theman jñ til Dedan/& fella þa fyrer Suerde. Og eg vil Hefna
mijn aptur a Edom vegna mins Folks Jsrael/& þr skulu giøra vid Edom/ epter miñe Reidi
& Grimd/suo ad þr skulu formerkia mijna Hefnd seiger DROTTen DROTTen.
D Suo seiger DROTTen DROTTen/Fyrer þ ad þr Philistei hafa Hefnt sijn/ og Philistei
Hefnt suo þss gamla Hatursins/epter øllum sijnum vilia medr skadræde mins Folks/Þar fy- Esa. xix
rer seiger DROTTen DROTTen suo/Sia þu/Eg vil vtrietta mina Hønd yfer Philisteis
& afma þa Bardaga meñ/& eg vil fyrirkoma þm̃ s eptr eru ordñ vid Siafarsijduna/& eg vil
giøra stora Hefnd a þm/& Refsa þm mz Grimd/suo ad þr skulu formerkia ad eg er DRO-
TTEN/þa eg hefe fullgiørt mina Hefnd vid þa.

XXVI.

A OG þ skiede a þui Ellefta Aarenu/þañ fyrsta Dagen þss fyrsta Manadar-
ins/Ad Ord DROTTens skiede til mijn/ & sagde/Þu Mañsins son/Fyrr Esa. xxiij
þ at Tyrus seigr yfer Jerusalem/Hei ah/Borgarhliden Folksins eru nidur Jere. xlvij
broten/Nu er þ komit til mijn/eg fyllunst nu fyrst hun er i Eydeløgd. Þar
fyrer seiger DROTTen DROTTen so/ Sia þu/Eg vil til vid þig Tyrus/ Tyrus
& eg vil flytia yfer þig margar Heidnar þioder/Lijka suo sm̃ at eitt Siæfar
haf þ forhefr sig mz sijnum Bylgium. Þeir skulu fordiarfa Mwrueggena i Tyro/& ofan
briota heñar Turna/Ja eg vil & eirnen þui Duptenu j burt feykia sm̃ fyrer heñe er/& eg vil
giøra hãa at berũ Steine/ & ad einum Holma i Hafenu/þar ed þr meiga vtbreida sijn Fiske
net/Þuiad eg hefe talat þ/seiger DROTTen DROTTen/Og hun skal verda Heiding-
iunum at Herfange/Og heñar Dætur sm̃ liggia a Sliettlendenu skulu drepnar verda fyrer
Suerde/& þr skulu formerkia at eg er DROTTen.
Þui suo seiger DROTTen DROTTen/Sia þu/Eg vil læta Nabugodonosor Konũg-
eñ af Babilon koma yfer Tyro fra Nordrenu(hñ s er eirn Konungr yfer øllum Konungũ)
mz Vijghesta Vagna & Riddara lid/ & mz eirn mikeñ Mañfiølda/hañ skal i Hel sla þijnar
B Dætr s a sliettlendenu liggia. Eñ a mote þier sk hñ vppbyggia Heruirke/& Girdingar giø-
ra & Herskiølldu vtbua a mote þier. Hñ skal mz Vedrum þijna Mwruegge nidurbriota/og
þina Turna medur sijnum Heruopnum ofanrijfa. Joreykr af fiøldanum hñs Vijghesta a
skal hylia þig. Suo skulu & eirnen þiner Mwruegger skialfa af brakenu Vijghestaña Ridd vedrum)
araña & Hiolaña/Nær ed hñ mun jñdraga vm þin Borgar hlid/ lika sm̃ þ meñ plaga jñ at Vedr kallast vig
draga vti eiñ nidurbroten Stad. Hñ mũ med footunum siña Hesta nidurtroda øll þijn Stræti uel mz huerre þr
þitt Folkmn hñ medr Suerde nidurdrepa/& þijna sterka Stolpa at Jørdu ofan rijfa. Þijnu brutu Mwruegge
Godze skulu þr ræna/& i burt grijpa þiñ Sølueyrer. Þijna Mwruegge skulu þr ofanbrio- fordũ daga.
ta/& þijn Fegurdar hus nidur rijfa/& þr munu þijnu Mwrgriote/ Hwsauide/& Sorpe vtka-
E sta a Vatned. Og suo vil eg giøra eirn enda a þijnum Saunghliodum/& Slættarhliom-
uren þiñar Hørpu skal ecki meir heyrdr verda. Og eg vil giøra þig ad berum Steine/& ad ei
num Holma/þar ed þr vtbreida sijn Fiskenet a/ so ad þu skallt ecki meir vpp aptur byggiast/
Þuiad eg er DROTTJN/sm̃ þtta talar/seiger DROTTen DROTTen.
Suo seiger DROTTen DROTTen j mot Tyro/Huad gillder þ ad þær Eyiarnar
munu skielfast vid/nær ed þu skallt suo skemeliga falla/og þa ed þijner hiner Særũ Lemst-

rudu munu stynia/ þr sm̃ j þier skulu drepner verda. Aller þr Hofdingiarner vid Sioen sku-
lu afsetter verda sijnum Stolum/ & af sier leggia sijna Kyrtla/ & afklæda sig sijnum Tignar
bwninge/ & ganga i sorgar Klædum & sitia a Jørdūne/ & þr skulu skielfast vid þ/ & vgga vm
sig yfer þiñe suo nærsta skyndeligre Hrapan. Og þr Skulu sargrætiliganna harma þig/ og
seigia af þier/ Auui/ Huernen ert þu so mz ollu j eyde orden/ þu hin̄ Nafnfræge Stadurēr s̄
liggur vid Sioen/ & vart so Mecktugr a Siafarhafenu medr þinum jn̄byggiurum/ suo at allt
Landed var hrædt vid þig. Auui/ Huersu hræddar voru Eyiarnar vm sig/ af þiñe Hrapā/ Ja
þm Eyiunū j Hafenu ognade þijn Foreydsla.

Suo seiger DROTTen DROTten/ Eg vil giøra þig at einum Eydestad/ suo sm̃ þa D
adra Stade þar eingen byr jñe/ & eg vil lata eitt mikid Vatzflod koma yfer þig/ suo at mi-
kel Vøtn skulu hylia þig. Og eg vil kasta þier nidr til þra sm̃ ofan fara j Grøfena/ sm̃ er
til hiña Daudu. Eg vil hrinda þier hier ofan af/ nidr vnder Jørdena/ og giøra þig suo sm̃
eina eilijfa Eydemørk/ medr þm sm̃ j Grøfena nidur fara/ suo at eingen skule i þier bwa.
Eg vil giøra þig/ þu hin Prydeliga/ j Landenu lifande Maña/ ja eg vil giøra þig at skielf
ingu/ suo at þu skallt ecki meir til vera/ og nær ed þr spyria at þier/ þa sklu þr alldreige fiña
þig eilijfliganna/ seiger DROTten DROTten.

XXVII.

OG Ord DROTTINS skiede til mijn og sagde/ Þu Mañsins son/ Giør A
eirn Sorgargraat yfer Tyrus/ og seig þu til Tyrus/ þrar sm̃ liggur fram̃
vid Siafarhafit/ og Kaupslagar vid margar Eyiar Þiodaña/ Suo seigir
DROTTen DROTTEN/ O Tyrus/ Þu seiger/ eg er þañ allra feg-
ursti/ þin Landamerke eru [a] mitt j Hafenu/ og þiner vppbyggendr hafa til
bued þig hid allra prydeligasta/ þr hafa allar þinar Þilfialer af þinum
Borduid giørdar af Sanir/ og lated flytia Cedrus trie af Libanon/ og giørt þijn Møstur
þar vt af/ og þijnar Aarar af Eike trianum vr Basan/ og þijna Becke af Fijlsbeinum/ og
þijna kostulega stola vr Eyiunum Chitim. Þin Segl voru saumat Silke af Egiptalan-
de/ og þijn Sigurmerke þar jñe teiknut/ og þin Tiølld af Gulu Silki og Purpura/ wr þm
Eyiunum Elisa.

Tyrus

a Midt i Hafenu Suo sm̃ adrer Hofdingiar hofdu Borger Þorp og Akra/ Suo hafde Tyrus valld a Sionum/

Þeir af Zidon & Aruat voru þiner Skipferiarar/ & þu hafder skynsama meñ til Siglin- B
ga i Tyro/ Þeir Olldungarner & hiner Nagtaku af Gebal hlutu at smijda þijn Skip. Oll
Hafskipen & Skipfolked fanst hia þier/ þr høfdu siñ Kaupskap j þier. Þeir vr Persia/ Ly-
dia & Lybia voru þiner Strijdz meñ/ sm̃ sijna Skiolldu & Hialma vpp festu j þier/ og giørdu
þig suo prydeliga. Þeir af Aruat voru mz þinu Herlide/ j kringum þijna Mwruegge/ & hi-
elldu Vørd vpp i þijnum Turnum/ þr festu sijna Skiølldu allà vegana vt a Mwrueggena
& giørdu þig suo prydeliga.

Macktuelldi Tyri

Þu hafder þiñ Kaupskap a Hafenu/ & flutter allzhattadan Varning/ Silfr/ Jarn/ Tin
& Bly/ til þiñar Kaupstefnu. Jauan/ Tubal/ Mesech Kaupsløgudu vid þig/ & fluttu þier C
Þræla & Malm til þiñ Kaupstefnu. Þeir af Thogarma fluttu þier Vijghesta & Vagna/
og Mwlasna til þinnar Kaupstefnu. Þeir af Dedan voru þiner Kaupmeñ/ & allauega-
na hefr þu haft þiñ Kaupskap i Eyiunum/ þr selldu þier Fijlabein og Hebenuid.

Markhadur Tyri

Þeir af Syria soktu þitt Erfide hia þier/ sm̃ þu verkadr/ & fluttu Rubin/ Purpura tiølld/
Silke & Flugiel & Christalla til þiñar Kaupstefnu. Juda & Jsraels land Kaupsløgudu eir-
nen vid þig/ & fluttu þier Hueite & Minnith/ & Balsamum/ Hunāg & Oleum & Mastix til
þiñar Kaupstefnu. Þar til sokte eirnen Damascus hia þier þitt Erfide/ og allzhattadan D
Varning fyrer sterka Vijn & kostuliga Vll.
Dan & Jauan & Mehusal fluttu eirnē a þitt Torg/ Jarnsmijdr/ Cassia & Calmus suo at þu
Kaupslagader þar mz. Dedan keypte vid þig mz tiallda Vefnade þar ed a er seted. Arabi
a & aller Hofdingiarner af Kedar høfdu Kaupskap vid þig/ medr Saude/ Hrwta & Hafra.
Þeir Kaupmeñerner af Saba & Raema keyptu vid þig/ & fluttu þier allzhattadar Jurtrer
& Dyrdliga Gimsteina/ & Gull til þiñar Kaupstefnu. Haran og Chane/ og Eden mz þeim
Kaupmøñunum af Seba/ Assur & Elmad voru þiner Kaupmeñ.

Þeir Kaupsløgudu aller vid þig mz kostuligum Klædum/ mz Silke & dyrindis Vefnade/ E

huern ed þeir j Koſtuligum Kiſtum af Cedrustriam ſmijdodum og vel vmuendudum fluttu til
þiñar Kaupſtefnu. Eñ þau Hafſkipen voru hin yppurſtu a þiñe Kauprein. Þañen
ertu orden Rijk & Tijguglig i midiu Siæfar hafenu/ & þiner Skipmeñ hafa flutt at þier yf
er vm mitelshættar Vøtn.
F Eñ eirn Auſtanuindꝛ ſkal j ſundurbriota þig midt j Sionum ſo at þiñ Sølu eyrer/ Kaup
meñ/ Kaupſkapꝛ/ Skipfolk/ Styrimeñ & ſkipaſmider/ & þiner Varningsmeñ og aller þijner
Strijdzmeñ/ & allt Folked j þier ſkal tortynaſt midt j Siafarhafenu/ a þeim tijma nær ed þu
att midur j gruñ at hrapa/ ſuo at Høfnen ſkal & eirnen ſkialfa vid/ af þeim Hahliodunum þiña
Styremaña. Og aller þeir ſem rooa mz Baatzarunum aſamt Skipuerum & Meiſtørū ſklu
ſtijga af Skipunum vppa Landet/ & mz Hahliodum æpa yfer þier/ & harma þig beiſkligana
& auſa Molldu yfer Høfud ſier/ & vellta ſier j Øſku/ þeir munu raka ſig berſkøllotta yfer þier
& veſta Seckium j kringum ſig/ & af Hiarta beiſkligana græta/ & Sorga yfer þier.
G Þeirra Børn munu & eirnen Harma þig/ Aha/ Huer hefꝛ nockurn tijma ſuo kyrr orden a
Siæfarhafenu ſuo ſem þu Tyrus? Þar ed þu framder þiñ Kaupſkap a Sionum/ Mørg
Lønd audgader þu/ Ja þu audgader eirnen þa Konungana a Jørduñe medꝛ þinū Varninge
& Kaupſkap. Eñ nu ertu af Siafarhafenu j burt køſtut j þ miøg diupa Vatnet/ ſuo at øll
þijn Handtieran & allur þiñ Mañfiølde er nidurfallen i þier. Aller þeir ſem j Eyiunum bwa
þa ſkielfduſt yfer þier & þra Konungum þa ognade þ/ og baru ſig Hørmuligana. Þeir
Kaupmeñ j Løndunum blijſtra epter þier/ at þu ert ſuo ſkyndeligana forgeingen & kant ecke
meir vppaptꝛ ad komaſt.

XXVIII.

A OG Ord DROTTINS ſkiede til mijn og ſagde/ Þu Mañſins Son/ ſeig
þu þeim Høfdingianum j Tyro/ Suo ſeiger DROTten DROTten/ Fyr-
er þ at þitt Hiarta vpphefꝛ ſig/ & ſeiger/ Eg er Gud/ Eg ſit a einum Velld
isſtole Guds/ midt a Sionum/ Þo at þu ſiert Madur enn eingen Gud/
eñ þo forhefꝛ ſig ſamt þitt Hiarta/ lijka ſem ad være þ eitt Gudz Hiarta. Sia
þu/ Þu þikeſt Hyggnare eñ Daniel/ at ecki ſie neitt Huled fyrer þier/ og ad
þu hafer ſialfꝛ komed ſlijkre Magt til vegar/ fyrer þiñ Klokſkap & Hyggiuvit/ & ſoddā Fiar-
ſiodu ſamandreiget af Gulle & Silfre/ og giørſemis Gripum. Og mz þijnum Vijsdome og
Fyrerſion hefꝛ þu feinged ſuo ſtora Magt/ þar vt af ertu ſuo Drambſamur orden at þu ert
ſuo Mektugꝛ.
B Þar fyrer ſeiger DROTTen DROTten ſuo/ Med þui at þitt Hiarta þ forhefꝛ ſig
lijka ſem eins Gudz Hiarta/ Þar fyrer ſia þu/ Eg vil jñleida yfer þig þa hinu Framandi
ſem eru þeir Vijkingarner Heideña þioda/ þeir ſkuluv tdraga ſijn Suerd yfer þiñe fegurdar Vit
ſku/ og giøra þijna ſtora Vegſemd at Vanuirdu. Þeir ſkulu ſteypa þier j Grøfena nidꝛ/ ad
þu ſkuler deyia midt j Siafarhafenu/ ſuo ſem þeir hiner j Helſlegnu. Huad ſkal gillda? Hút
at þu mūt þa ſeigia til þrað þig i Hel ſla/ Eg er Gud/ mz þui at þu ert þo eingen Gud hell-
dur eirn Madꝛ/ og i þra Høndum ſem þig i Hel ſla. Þu ſkallt deyia/ lijka ſem hiner Omſkor-
nu fyrer hende hiña añarligu/ þuiat eg hefe talad þ/ ſeiger DROTten DROTten
C Og Ord DROTtens ſkiede til mijn/ & ſagde/ Þu Mañſins ſon/ Giør eirn Harmagræt
yfer Konungenum af Tyro/ & ſeig þu vm hañ/ Suo ſeiger DROTTen DROtten/ Þu ert
eitt Hreinligt Incigle/ fullt af Vijsdome/ og offa fagurt. Þu ert Gudz lyſteligꝛ Jurtragar
dur/ og pryddꝛ mz allzhattudum Gimſteinum/ Einkum ſem er med Sardus/ Topaſius/ Ada
mas/ Turkis/ Onix/ Jaſpis/ Saphirus/ Carbunculus/ Smaragdus og Gull. Vpp fra þeim
Deigenum ed þu vart ſkapadꝛ þa hlutu hia þier reidubunar ad vera þinar Hørpꝛ og Hliod-
D pijpur. Þu ert ſem eiñ Cherubim/ ſem ſig vijdt vtbreider/ og hylur ſig/ Og eg ſetta þig vppa þ
Heilaga Fialled Gudz/ at þu ſkyllder ganga a gloande Steinum/ og þu vart flecklaus j þij-
num Giørningum a þeim Deigi ed þu vart ſkapadꝛ/ þangat til & ſuo leinge þ þiñ Miſgiør-
ningꝛ vard funden. Þuiad þu ert orden hid jñra fullꝛ af Offtopa af þinum myklum Mark
nade/ & þu Syndgadiſt ſuo. Þar fyrer vil eg vanhelga þig j fra þui Fiallenu Gudz/ & eg
vil vtreka þig þu hiñ vtbreidde Cherubim af þeim Gloande ſteinunum.
E Og med þui ad þitt Hiarta þ vpphefur ſig vegna þiñar Fegurdarpryde/ og þu lieſt þijn
Klokinde tæla þig j þijnu Skraute/ Þar fyrer vil eg kaſta þier nidur til Jardar/ & giøra þig

Høfdingianū huern hañ ſijdan kallar Kong

Synder Tyri

ad Vnd-

ad Vndrum fyrer Konungunum. Þuiat þu hefur fordiarfat þiñ Helgedom medꝛ þiſſe mik-
ille Miſgiørd/ ꝛ rongum Kaupſkap. Þar fyrer vil eg lata eirn Elld vtganga af þier/ ſ̄ þier
ſk̄ forreyda/ ꝛ eg vil giøra þig at Oſku a Jørduñe/ ſo ad øll Verøllden ſk̄ ſia vppa ꝥ. Aller
þr ſm̄ þeckia til þijn a medal Heideña þioda/ ſkulu hrædaſt þiña vegna/ ꝥ þu ert ſo ſkyndelig
ana j gruñ fallen/ ꝛ kant alldreigi meir vpp at komaſt.
Og Ord DROTTINS ſkiede til min og ſagde/ Þu Mañſins ſon/ Set þitt Auglit a F
Zidon mote Zidon/ ꝛ ſpaadu a mote heñe/ ꝛ ſeig þu/ Suo ſeiger DROTten DROTten/ Sia þu/
Eg vil til vid þig þu Zidon/ ꝛ eg vil eiga Sigre at hroſa a þier/ ſo ad þr ſku formerkia ad eg
er DROTTEN/ nær ad eg læt Domen ganga yfer hana/ ꝛ auglyſe a heñe ad eg ſie Hei
lagur. Og eg vil tilſenda heñe Drepſott/ ꝛ Blodz vthelling a heñar Stræte/ ꝛ þr ſkulu mz
Banuænligum Auerkum falla þar jñe/ fyrer Suerdenu ſm̄ allauegana ſkal yfer hana gan
ga/ ꝛ þr ſkulu formerkia ad eg er DROTTIN. Og ſijdan ſkal þar alla vegana i kring G
vm Iſraels Hws ſm̄ þra Ouiner eru/ eingen Klungurþyrne vera ſm̄ þa ſkule ſtinga/ edur
neitt ꝥ Illgreſe ſm̄ þm ſkal mein giora/ So ad þr ſkulu formerkia ad eg er DROTTIN
DROTTIN.
Suo ſeiger DROTten DROTten/ Nær ad eg ſamanſafna aptur Iſraels Hwſe j fra
þui Folkenu medal huerra þr eru j ſundur dreifder/ þa vil eg auglyſa a þm fyrer Heidingiu-
Deut. xxviij Eſa. lxv num þad eg er Heilagꝛ/ og þr ſkulu bwa j ſijnu Lande þui ſm̄ eg gaf minum þion Jacob/ og
þr ſkulu vgglauſer þar jñe bua/ ꝛ huſen vppbyggia ꝛ Vijngardana planta. Ja þr ſku vgg
lauſer bua/ nær ad eg læt Domen ganga yfer alla þra Ouine allt vm kring/ Og þr ſkulu for
merkia ad eg er DROTten þra Gud.

XXIX

A

Eſa. xix Jere. xlvi
A Þui Tiunda Aarenu/ þañ tiunda Dagen þſſ Tolfta Manadar/ ſkiede Ord
DROTTINS til mijn ꝛ ſagde/ Þu Mañſins ſō Set þitt Auglit a moti
Pharao Konungenum j Egipta Lande/ ꝛ ſpadu a mote honum/ og j mote
øllu Egiptalande. Predika ꝛ ſeig þu/ Suo ſeiger DROTTen DROT
Pharao Egiptaland Ten/ Sia/ Eg vil koma yfer þig Pharao Kongꝛ Egiptalandz/ þu hiñ myk
le Dreke ſ̄ liggꝛ i þijnu Vatne/ ꝛ ſeiger/ Vatzſtraumuren er miñ/ ꝛ eg hefi
giørt mier hñ. Eñ eg vil leggia þier eirn Bitel j Muñ/ ꝛ lata þa Fiſkana j þijnu Vatne/
a loda a þinu Hreiſtre/ ꝛ eg vil draga þig vt af þijnum a Vatzſtraum/ mz øllum þm Fiſkunū B
(a Vatzſtraumꝛ) i þinu Vatne ſm̄ loda a þijnu Hreiſtre. Eg vil vtkaſta þier mz þinum Fiſkū vr þijnu Vat
Er Nilus/ og merker allt Egi- ne/ burt j Eydemørkena/ a Lande ſkalltu falla ꝛ ecki vppaptur leſin nie ſamanſafnadꝛ verda/
ptalandz Rang- hellldꝛ ſkalltu verda Dyrunum i Landenu ꝛ Fuglunum Loptſins ad Tafne. Og aller þr ſm̄ j
arijke Egiptalande bua ſkulu formerkia at eg er DROTten/ Fyrer ꝥ at þeir hafa verid Iſraels
hwſe eirn Reyrſtafꝛ/ huer ed brotnade nær ed þr hiellldu honum i Hendiñe/ ꝛ ſtack þa j giegnū
Sijduna/ eñ nær ed þr ſtuddu ſig þar vid/ þa braſt hñ j ſundꝛ/ ꝛ ſtack þa j Miadmernar.
Þar fyrer ſeiger DROTten DROTten ſo/ Sia þu/ Eg vil lata Suerdet koma yfer
þig/ ꝛ j burt ſuipta bæde Møñum ꝛ Fienade j þier. Og Egiptaland ſk verda ad eirne Ey-
demørku ꝛ Oræfum/ ꝛ þr ſkulu førmerkia at eg er DROTTIN. Fyrer ꝥ at hañ ſeiger/
Vatzſtraumuren er miñ/ ꝛ eg er ſa ſ̄ hñ giorer/ Þar fyrer ſia þu/ Eg vil til vid þig ꝛ vid þijñ
na Vatzſtrauma/ ꝛ eg vil giøra Egiptaland at Eydemørku ꝛ Obygdū/ fra Turnenū til Sie
ne/ jñ til Landamerkiaña Blalandz/ ſuo ad þar ſk huerke Meñ nie Fienadꝛ jñeganga/ eda E
þar jñebwa j Fiorutijge Aar. Þuiad eg vil giøra Egiptaland j Eyde/ ꝛ lata þſſ Endemørk
obygd vera/ ꝛ þa Stadena i Eydeliggia vm Fiorutijge Aar/ ſuo ſm̄ adra Eydeſtade/ ꝛ eg vil
vtſkwfa þm Egiptſkum a medal Þiodaña/ ꝛ eg vil j burt tuiſtra þm vm Londen.
Þo ſeiger DROTTen DROTten ſo/ Nær ed þau Fiorutiu Aaren eru vmliden/ þa vil
eg ſafna þm Egiptſkum til ſamans/ j burt fra þm Þiodunum a medal huerra þr ſklu vtdrei
Jere. xlvi fder verda/ ꝛ eg vil ſnua Herleidingu þra Egiptſkra/ ꝛ flytia þa jñ aptur j Landet Pathros/
huert at er þra Fooſturlād/ ꝛ þar ſklu þr va eitt lited Kongs rijke/ Þuiat þr ſklu vera Litler
Pathros hia ødrum Kongarijkium/ ꝛ ecki meir Drottna yfer Heidnū Þiodum/ Og eg vil giøra þa lijt
tilshættar/ ſo at þr ſklu ecki Drottna yfer Þiodunum. So ꝥ Iſraels Hws ſk ecki meir trey
ſta vppa þa/ ꝛ ſyndgaſt ſo þar mz/ Nær ed þr hallda mz þm/ Og þr ſklu formerkia at eg er
DROTten DROTten.

Og þ bar ſuo til/a þui Tuttugaſta z ſiøunda Aarenu/a þm fyrſta Deigenum þſſ fyrſta
D Manadarins/ Ad Ord DROTTens ſkiede til mijn/ og ſagde/ Þu Mañſins Son/Nabo
godonoſor Konguren af Babilon hefr flutt ſitt Nerlid fyrer Tyrus/ mz mikelli Armædu/ſo
at allra Nøfud eru Nærlaus orden/z allra Sijdur þreyttar/ z hñs Erfidismuner fyrer Tyr
us/ eru huerke honum nie hñs Strijdzfolke launat.
Þar fyrer ſeiger DROTten DROTten ſo/Sia þu/Eg vil giefa Nabogodonoſor Ko-
nungenum af Babilon Egiptaland/ at hñ ſk j burt taka allt þra Godz/Ræna þ z Rupla/
ſuo ad hñ laune þar mz ſijnu Nerlide. Eñ honum ſialfum vil eg giefa Egiptaland fyrer ſij
na Erfidismune/ſm hñ hefr haft þar fyrer/ Þuiad þr hafa þionat mier/ ſeiger DROT-
Ten DROTTen.
A þm ſama tijma vil eg læta þ Norned Nwſſens Iſraels vaxa/z eg vil vppluka þijnū
Muñe a medal þeirra/ Og þr ſklu formerkia ad eg er DROTTIN.

XXX.

A
OG Ord DROTTINS ſkiede til mijn z ſagde/Þu Mañſins ſon/Spædu Suerd ſk ko-
z ſeigdu/Suo ſeiger DROTTen DROTTen/ Kueined z ſeiget/O Vei ma yfer Egip-
þm Deigenum/þt ſa Dagureñ er nalægur / Ja ſa Daguren DROTtens taland
er nalægur/eirn Myrkr dagur/ſa tijmeñ er j nand þ hiner Neidnu ſklu ko-
ma/z þ Suerdet ſk koma yfer Egiptaland/z Blaland ma hrædaſt nær ed
hiner j Nelſlegnu falla j Egipta lande/z þa ed þad folk verdur j burt flutt/
z þa ed þſſ grunduallan vm kolluelltiſt. Blaland/Lybia z Lydia/mz allshættudu Mwga-
folke/z Chub/z þr ſm eru af Sattmalans Lande ſklu falla medr þm fyrer Suerdenu.
B Suo ſeiger DROTten/Þeir Landuarnar meñ Egiptalandz hliota ad falla/z ſu Drāb
ſemin þra Maktaruelldis ſk nidr ſleigen vera/ j fra Turnenum til Siene ſku þr fyrer Sūdi
falla/ ſeiger DROTten DROTten. Og þr ſklu j eyde leggiaſt/lijka ſm þær þra hinar
obygdu Landz alfurnar/z þſſ Stader ſklu j eyde liggia a medal añara obygdra Stada/So
at þr ſklu formerkia ad eg er DROTTIN/ Nær ad eg vppkueike eirn Elld j Egiptalādi
Suo ad aller þeir ſem þui veita Nialp foreydder verde. A þeim ſama tijma ſkulu Sen
debodarner vt fara fra mier j Skipen/at hræda Blaland ſm nu er ſo athugalauſt/z þar ſk
C vera ein hrædſla a medal þra/lijka ſuo ſm þ gieck Egiptalande/þa ed þſſ tijme kom/ Þuiad Blaland
ſia þu/ad viſſeligana kemur þ.
Suo ſeiger DROTten DROTten/Eg vil j burt drijfa Mañfiøldan Egiptalandz fyr
er Nabogodonoſor Konungen af Babilon. Þuiat hñ z hñs Folk mz honum/aſamt mz þim
Neruijkingunum Neideña þioda/eru þar tilkomner at þr Fordiarfe Landet/ z þr munu ſijn
Suerd vtdraga a mote Egiptalande/ſuo ad Landet ſk alla vegana liggia fullt med þa j Nel-
ſlegnu. Og eg vil vppþurka Vatzſtraumana/z ſelia Landed Illſkufolke/og eg vil fyrer þa
hinu añarligu foreyda Landit/ z allt huad þar er jñe. Eg DROTTen hefe talat þ.
D Suo ſeiger DROTTen DROTTen/ Eg vil j burt ſuipta Skwrgodunum j Noph/z
afma þa Afgudena/z hiner Egiptſku ſklu onguan Nøfdingia leingr hafa/z eg vil jñſenda
eina hrædſlu j Egiptaland. Eg vil Pathros j eyde leggia/z vppkueikia eirn Elld j Zoan/z
læta Domen ganga yfer No. Og eg vil vthella miñe Grimd yfer Sin/ſem at er ſa Sterke No
Kaſtale Egiptalandz/Og eg vil vpprycka þm Mañfiøldanum j No. Eg vil vppkueikia
eirn Elld j Egiptalande/z Sin ſk hafa Angiſt z Neyd/Og No ſk ôda j eyde løgd/ z Noph
ſk hafa dagliga Angiſt. Þeir hiner vngu Karlmeñ i On z Bubaſto ſklu falla fyrer Suer
de/z Konurnar ſklu Nerteknar j burt fluttar verda. Thachpanhes ſk fa eirn myrkuā Dag
E nær at eg j ſundr ſlæ þ Okid Egiptſkra/ſo ad Drambſemen þra velldis Maktar ſk fa eiñ en
da þar jñe/Nun ſk hyliaſt mz Skyiunum/ z heñar Dætr ſkulu Nerteknar j burt flytiaſt. Og
eg vil læta Domen gāga yfer Egiptaland/ At þr ſklu for erkia at eg er DROTTEN.
Og þ bar ſuo til a þui Ellepta Aarenu/þañ ſiøunda Dagen a þm fyrſta Manadenum
Ad Ord DROttens ſkiede til mijn/z ſagde/Þu Mañſins ſon/Eg vil j ſundr bricta Arm
F leggin Pharao Konūgſens af Egiptalande/Og ſia þu/ad ei ſk vm hñ bundit verda/ſo at hñ Pharao
meigi Læknaſt/hñ ſk z ecki helldr medr Spelkum vmuafen verda/ſuo ad hñ giete ſtyrkr or-
ded/z fae Sūdenu halldet. Þar fyrer ſeiger DROTten DROTTen ſuo/Sia þu/Eg vil
til vid Pha-

til vid Pharao Konungen j Egiptalande/ ꝛ eg vil j sundurbriota hañs Armlegg/bæde þañ
hiñ Ofluga ꝛ hiñ Veyka /suo at Suerded sk falla af hañs Hende. Og eg vil j burt dreifa
þm Egiptskum a medal Þiodaña/ꝛ j burt drÿfa þa vti Lønden.

Babilon — Eñ eg vil styrkia Armleggē Konungsins af Babilō/ ꝛ fa honum mitt Suerd j Hendꝛ/ꝛ G
eg vil j sundurbriota Armleggena Pharaonis/ so at hñ sk stynia fyrer honum/lÿka sm̃ sa er
til Olÿfis er Særdur. Ja/Eg vil styrkia Armleggina Konungsins af Babilon/so at Arm-
legg' Pharaonis sklu nidꝛ sÿga/ Vppa ꝥ at þr sklu formerkia ad eg er DRotten/ Nær ed
eg gef mitt Sùd j Konungsins hønd af Babilon/at hñ skal vtryckia þui yfer Egiptaland/ꝛ
eg i burt dreife þm Egiptskum a medal Þiodaña/ ꝛ j burt skipa þm i Londin/So at þr sklu
formerkia at eg er DROTTIN.

XXXI.

Pharao
Supra xiij xxx

OG ꝥ skiede a þui Ellefta Aarenu/þañ fyrsta dagen j þm þridia Manade- A
num/ ad Ord DROTTens skiede til min ꝛ sagde/Þu Mañsins son/Seig
þu til Pharao Konungsins j Egiptalande/ꝛ til allz hñs folks/Hueriū þeink
er þu þa at þu siert lÿkꝛ j þiñe Vegsemd?
Sia þu/ Assur var sm̃ eitt Cedrus trie a Libanon/ mz føgrum Greinum
ꝛ Laufþyckuū ꝛ miøg hær/so at hñs Toppꝛ stod hatt a medal þra storu dig
Assur — ru Greinaña. Vatnit giørde ꝥ at hñ vard so stor/ꝛ Diupit at hñ Vox so hatt. Hñs Vatzra
ser geingu vtan vm kring Bolen a honum/ꝛ hñs Læker til allra Vidartriaña j Lādenu/Þar
fyrer vard hñ hærre eñ øll Trie j Landenu/ ꝛ fieck margar Greiner og langa Kuistu/Þuiad
hñ hafde nogligt Vatn til at vtbreida sig mz. Aller Himinsens Fuglar giørdu Hreidꝛ a hās B
Kuistū/ꝛ øll Skogdyren høfdu Vnga vnder hñs Greinum/ ꝛ þar biuggu øll Stormeñe vn
der hñs Skugga. Hñ hafde fagrar storar ꝛ langar Greiner/Þuiat hñs Rætꝛ høfdu mikit
Vatn. Og þar var ecke neitt Cedrus trie honum lÿkt j Gudz Alldengarde/ꝛ Grenetrien ku
ñu ecki at jafnast vid hñs Greiner/ ꝛ þau Kastaneu trien voru eckirt hia hañs Greinū. Ja
hñ var so fagꝛ/at þar var ecki neitt fegra Trie j Gudz Alldengarde. Eg giørde hñ ꝛ prydi
ligan/ad hñ fieck Margar Greiner/ ꝛ øll lysteling trie j Gudz Alldengarde hotudu hñ.
Þar fyrer seiger DROtten DROtten so/Af þui ad hñ er orden so hær/at hañs Toppꝛ stod C
a medal storra hærra þyckra Greina/ ꝛ hñs Hiarta vpphof sig af þui at hñ var so hær/þar
fyrer gaf eg hñ j Hendꝛ þm Megtugasta a mzal Heideña þioda/ s̄ skyllde handtiera vid hñ
ꝛ j burt drÿfa hñ so sm̃ hñ hafde verdskulldad mz sÿnu Ogudligu athæfe. So ad hiner añar
ligu sklu vpprÿckia honum/sm̃ ad eru þr Heruÿkingarn' Heidiña þioda/ ꝛ j burt dreifa hm̃
ꝛ hñs Greiner sklu liggia a fiøllunum ꝛ j øllum Dølonum/ꝛ hñs Greiner j sundurmolad'
j hia øllum Lækium j Landenu. So at allt Folked a Jørduñe skal i burt vÿkia fra hñs sku
gga/ ꝛ yfergiefa hñ/ꝛ aller Fuglar Himensins satu a hñs nidurfelluū Stofne/ꝛ øll Skog-
dyren løgdu sig a hñs Greiner. Suo ad eingen Trie skylldu vpphefia sig hiedā af i hia Vat
nenu j siñe hæd/af þui ad Topparner standa a medal storra þyckra Greina/ꝛ þad ecki neitt
Trie hia Vatnenu skule vpphefia sig yfer añat/ Þuiad þr skulu aller vnder Jørdena/ꝛ ofur
seliast j Daudan sm̃ adrer meñ/þr ed nidꝛ fara j Grøsina.
So seiger DROTten DROTTEN/A þm tÿma nær ed hñ ofan for til Heluÿtis þa D
giørda eg eirn Harmagrat/ad Vnderdiupen huldu hñ/og hañs Vatzstraumar hlutu kyrrer
at standa/og þau hinu storu Vøtnin kuñu ecki at reña/og eg giørdi ꝥ at Libanō bar Harm
epter hñ/ ꝛ øll Trien a slettlendenu j burt þornudu yfer honum. Eg hrædda Heidingiana
þa ed þr heyrdu hñ falla/þañ tÿd eg steypta honum til Heluÿtis nidꝛ/medꝛ þm sm̃ ofanfara
j Grøfena. Og øll þau Lysteligu Trien vnder Jørduñe/þau hiu Edlabornustu ꝛ hin bestu
a Libanon/ꝛ øll þau sm̃ fyrr høfdu stadet hia Vatnenu vñu honum vel. Þuiad þau hlutu
eirnen medꝛ honum ofan ad fara til Heluÿtis/ til þra sm̃ vegner voru mz Suerdenu/ mz þui
at þr høfdu bued vnder Skugganum hñs Armleggia a mzal Heideña þioda.
Huersu stor meinar þu þa ad þu(Pharao)siert mz þinu bramle ꝛ vegsemdarskraute a mz E
al þra lysteligra Triaña? Þuiat þu hlytꝛ nidꝛ fara vnder Jørdena mz þm lysteligu Trianū
ꝛ liggia medal hiña o vmskornu/ sm̃ j Hel vegner eru medur Suerdi. Þañen skal ꝥ gāga
Pharao med øllu hñs folke/ seiger DROTTen DROTten.

XXXII.

A. O G þ bar suo til a þui Tolfta Aarenu/þañ fyrsta Dagen j þm tolfta Ma-
nadenum/Ad Ord DROTTens skiede til mijn og sagde/Þu Mañsins son/
Gior þu eirn Sorgargrætt yfer Konungenum af Egiptalande/ꝛ seig þu til
hñs/Þu ert lijka sm eitt Leon a medal Heidñna þioda/ ꝛ so sm eirn Siafar
Dreki/ꝛ stöckur j þinum Vatzstraumum/ꝛ rootar Vatnenu mz þijnum Fö
tum/ꝛ giörer þ Gruggugt. So seiger DROTten DROTTen/Eg vil
kasta minu Nete yfer þig/fyrer eirn mikeñ mañfiolda/s þig sklu reka i mitt Lagnet/Og eg
vil draga þig vppa Landet/ꝛ kasta þier vppa Volluna/ so ad aller Fuglar Himensins sklu
sitia a þier/ꝛ öll Dyren af Jördune sklu mettast af þier. Og eg vil kasta þijnu Hræe vpp
a Fiöllen/ꝛ vppfylla Dalena mz þiñe Hræ. Eg vil giora Landed sm þu sueimar jñe raudt
B af þijnu Blode/allt vpp til Fiällaña/so ad Lækerner skulu verda fuller af þier. Og nær ed
þ er nu mz öllu vtgiort vm þig/þa vil eg byrgia Himinen/ꝛ myrkua hñs Stiernr/ ꝛ draga
fyrer Solena mz Skyiuum/ꝛ Tunglit skal ecki Skijna. Og öll Liosen a Himñenū vil eg la
ta myrk verda yfer þier/ ꝛ eg vil giora Myrkt j þinu Lande/ seiger DROTTen DRO-
TTen. Þar mz vil eg skielfa Hiortun margra þioda/nær ad eg læt Heidingiana formerk-
ia þina Hefndarplagu/ ꝛ morg þau Lond sm þu þecker ecke. Og margt Folk sk hrædt ver
da þinna vegna/ þeirra Konunga skal grwa fyrer þier/ nær ad eg læt mitt Suerd leiptra a
mote þier/ꝛ þr skulu skielfast skyndiligana/ so ad þra Hiortu skulu verda Huglaus af þiñe
hrasan.

Pharao Supra xxix xxx xxxi

Esa. xiij Joel ij Math. xxiiij

C Þui so seiger DROTTen DROTTen/Konungsins Suerd af Babilon sk hæfa þig
ꝛ eg vil nidr sla þitt folk fyrer Kappaña Suerdum/ꝛ fyrer allzhattudum Heruijkingū Heid
eña þioda/þr skulu forryda Vegsemdiñe Egiptalandz/so ad allt þss folk skal afmad verda
Og eg vil fyrerkoma öllum Dyrum j hia þui stora Vatnenū/so ad einskis mans Fotur ꝛ ein
skis Dyrs klauf sk giora þ gruggugt. Þa vil eg hreinsā þra Votn/so ad þra Straumar sku
lu fliota sm Vidsmior/seiger DROTten DROTTen/Nær ad eg hefe Egiptaland i ey
de lagt/ ꝛ foreydt þui öllu s þar er j Landenu/ ꝛ j Hel sleiged alla s þar bua jñe/ Ad þr sku
lu formerkia ad eg er DROTTen. Þar verdr ein stor eymdarnæyd/ s Meñ meiga vel har
ma/Ja margar Dætur Heidēña þioda skulu framflytia soddan Grætt yfer Egiptalande/at
Meñ skulu grætta yfer öllu þssu folke/ seiger DROTTen DROTTEN.

Foreydig Egiptalandz

D Og a þui tolfta Aarenu þañ fimtanda dagen j sama Manade/ þa skiede Ord DRO-
TTINS til mijn og sagde/Þu Mañsins son/Grææt þu folked j Egiptalande/ ꝛ steyp þui
nidur/mz þm Dætrunum hiña öflugū þiodaña vnder Jördena/til þra sm ofan fara j Grö
fena. Huar er nu þijn Vel lysting? Far þu nidr/og legg þig hia þm ovmskornu. Þeir sku
lu falla a medal hiña j Helslegnu mz Suerdenu. Þad Suerded er nu þegar teked ꝛ þui er vt
rykt yfer allt þtta Folk. Þar vt af skulu hiner öflugu Kappar seigia j Heluijte medur sin-
um med Hialpar mönum/þr s aller eru ofan farner/ꝛ liggia þar a medal þra Ovmskornu/
ꝛ hiña j Hel slegnu mz Sudenu.

Þar liggur Assr grafen mz öllu sijnu Folke allt vm kring/sm aller eru j Helslegner/ og
fallner fyrer Suerde. Þeirra Legstader eru Diuper i Gröfununi/ og hañs folk liggur gra
fit alla vegana vm kring/sm aller eru j Hel slegner og fallner fyrer Suerdenu/ fyrer hueriu
þ öll Veröllden var hrædd.

Assur

E Þar liggr eirnen Elam grafen med allan sin Flock allt vm kring/ þr sm aller eru slegner
ꝛ fallner fyrer Suerdenu/ ꝛ nidr farner lijka sm hiner Oumskornu vnder Jördena/fyrer hu-
ium ad öll Verollden var hrædd/ꝛ þr skulu bera sijna skom medr þm sm ofan fara j Gröfe-
na. Þeir voru þar lagder mz allan sin Mañfiolda a medal hiña j Helslegnu/ ꝛ þeir liggia
þar grafner allt vm kring/ꝛ eru aller lijka sm hiner Oumskornu/ ꝛ j Helslegner mz Suerde-
nu/ fyrer huerium ad eirnen þ öll Verollden hlaut ad vera hrædd/ꝛ þr skulu bera sina skom
mz þm sm ofan fara j Gröfena/ ꝛ vera þar a medal hiña j Helslegnu.

Elam

Þar liggr Mesech ꝛ Thubal medr allan þra Mañfiolda grafner allt vm kring/sm aller
eru Oumskorner ꝛ j Hel slegner mz Suerdenu/fyrer huerium ad öll Verollden hlaut eirnen
F hrædd ad ba. Og aller adrer Kappar s fallner eru a medal hiña Oumskornu/ ꝛ ofan eru far
ner til Heluijtis medr sijnum Heruopnum/ ꝛ þr ed lögdu sijn Suerd vnder sijn Höfud/ꝛ þra

Mesech Thubal

Mis

Misgiørningr er komen yfer þra Bein/þr ed eirnen voru Hrædeliger Kappar j allre Verø-
llðiñe/þo hliota þr so ad liggia. Eins so þa skalltu ⁊ eirnen visseligaña j sundr kramen ver-
da/a medal hiña Ovmskornu/og liggia so a mille þra s̄ j Helslegner eru mz Suerdinu.

Edom Jere. xlv Supra xxv — Þar liggr Edom medr sijnum Konungum/⁊ øllum sijnum Høfdingium/ a medal hinna i
Hel slegnu mz Suerdenu/og a medal hiña Oumskornu/mz þm ødrum sm̄ ofanfara j Grøf-
ena/hucrier þo hafa verit Mektuger. Ja aller Høfdingiarner af Nordrenu hliota þang- G
ad/og aller Zidonier sm̄ eru ofanfarner medr hinum j Helslegnu/ og þra hrædileg Makt
er orden til skamar/⁊ þr skulu liggia a medal hiña Oumskornu/ ⁊ þra sem j Helslegner eru
mz Suerdenu/ ⁊ bera sijna Skøm̄ medr þm sm̄ ofan i Grøfena fara.

Þessa skal Pharao sia/ og hugga sig mz øllu sijnu folke/ sm̄ vnder honum eru j Helsleg-
Pharao — ner mz Suerdenu/⁊ mz øllu sijnu Herlide/seiger DROTten DROtten. Þuiad øll Verøll
den sk eñ eitt sm̄ oggande vm sig fyrer mier/so ad Pharao og allr hñs Mañfiølde sk liggia
a medal hiña Oumskornu/ og i hia þeim sm̄ eru j Helslegner med Suerdenu/seiger DRO
TTen DROTTen.

XXXIII

Hier tekur propheten til aptur/ad tala vid sitt eiged Folk — OG Ord DROTTINS skiede til mijn og sagde/ Þu Mañsins son/Pre- A
dika a mote þijnu Folke/⁊ seigdu til þra / Ef ad eg læt koma Suerded yfer
Landet/⁊ Folked i Landenu tekr eirn Mañ a medal sijn/og setr hñ til Vard
halldzmans/og hñ sier Suerdet koma yfer Landet/og hñ blæs i Herlwduren
og varar svo Folked vid. Huer sm̄ þa heyrer hlioden Herlwdursins/⁊ vill
ecki vakta sig ⁊ Suerded þ kiemr ⁊ svipter honum j burt/ hñs Blod sk vera
yfer hñs Høfde/Þuiad hñ heyrde Herlwdursins hliod/og hefr þo ecki at helldr varat sig vid
Þar fyrer þa vere hñs Blod yfer honum. Eñ huer sm̄ lætur vara sig vid/hañ mun biarga
sijnu lijfi þar j fra.

Vardhalldz madur Ezech. iij — Eñ ef Vardhalldzmaduren sier Suerdet koma/⁊ blæs ecki j Herlwdurin/⁊ varar eigi hell B
dur sitt folk vid/⁊ Suerdit kemr/⁊ svipter nockrum j burt/þr hiner somu verda at vijsu j burt
tekner fyrer siña Synda saker/Eñ þra Blodz vil eg kresia af Vardhalldzmañsins hende.

Og nu þu Mañsins son/Eg hefi sett þig til eins Vardhalldzmās yfer Jsraels hus/ nær
ed þu heyrer nockut af mijnum Munne sem þu skallt vara þa vid miña vegna. Nær ad
eg seige nu so til his Ogudlega/ Þu hiñ Ogudlige skallt visseligana deyia/⁊ þu seiger honū
ecki þ sama/so at sa hiñ Ogudlige tæke sier vara fyrer siñe breytne/þa skal hiñ Ogudlige ad
vijsu deyia fyrer sijns Ogudligs athæfis saker/ Eñ eg vil kresia hañs Blodz af þiñe Hende.
Eñ varer þu hiñ Ogudliga vid siñe breytne/ad hñ snue sier þar i fra /⁊ hñ vill ecki snua sier
fra sijnu athæfe/þa skal hñ deyia fyrer siña Synda saker/eñ þu hefr frelsad þina Sælu.

Þar fyrer þu Mañsins son/Seig þu til Jsraels huss/Þier seiget so/ Vorar Synder og C
Misgiørder þær liggia a oss/so ad vier forgøngū þar vnder/ Huernen kuñū vier þa at lifa?
Gudz Fyrerhett Ezech. xviij — Þa seig þu til þra. Suo sañarliga sm̄ eg life seiger DROTTen DROTten/þa hefe eg
øngua þocknan a Dauda hins Ogudliga/helldr þ at sa hiñ Ogudlige snue sier fra siñe bre-
ytne/⁊ Life. So snued ydur nu j fra yduare vondri breytne. Eda huar fyrer vilie þier deyia
þier af huse Jsraels?

Og þu Mañsins son/ seig þu til þijns Folks/ Nær ed eirn Riettlætur giører Rangliga/
þa mun þ ecki stoda honum at hñ hefur Riettlætur vered. Og nær ed eirn Ogudligur giør-
ist Riettuijs/þa sk þ ecki skada hñ at hñ hefr Ogudligr verit. So kañ ⁊ ecki hiñ Riettferd-
uge at lifa nær ed hñ Syndgast/Þui ef ad eg segde til hins Riettferduga/hñ sk lifa/⁊ hñ tre
yster vppa sijna Riettuijse ⁊ giører rangliga/þa mun øll hñs Riettuijse ecki j miñe løgd vda
helldr mun hñ deyia j sijnu Ranglæte sm̄ hñ giører.

Og ef eg seige til hins Ogudliga at hñ skle deyia/Og hñ snyr sier fra sijnū Syndū/⁊ giø D
rer þ s̄ gott ⁊ Riettuijsligt er/so ad hiñ ogudlige giefr þ aptr s̄ j borgan var sett/⁊ bitalar þ
aptr s̄ hñ hefr griped/⁊ geingr epter lijfsins ordum/so ad hñ giører ecki neitt Rāgligana/ þa
sk hñ lifa ⁊ ei deyia/Og allar hñs Synder sm̄ hñ hefur giørt sklu ecki Hugleiddar verda/þt
hñ giører nu þ sm̄ gott er ⁊ Riettuijsligt/þar fyrer skal hñ lifa

Supra xviij — Þo seiger þitt Folk/ DROTTJN dæmer ecke riett/ þott ad þr hafe oriett. Þuiad nær ed
hiñ Riettferduge snyr sier i fra siñe Riettuijse/⁊ giorer Rāgligana/þa a hñ mz riettu ad de-
yia þar

ia þar fyrer. Og nær ed hiñ Ogudlige snyr sier j fra sijnu Ogudligu athæfe / z giører þ sm̄
gott og riettuijsligt er/ þa a hñ ad lifa. Þo seigi þier samt/ ad DROTTJEN Dæme ecke
riett/ Þo at eg dæme ydr af Jsraels huse/ huern epter siñe til verkan.
E Og þ skiede so a þui hinu tolfta voru Herleidingar Aare/ þañ fimta dagen i þm Tiunda
Manadenum/ At þa kom eirn til mijn sa sm̄ vndan hafde komist fra Jerusalem/ Og sagde þ
Staduren være nidurbroten. Og Hønd DROTTJNS var yfer mier vm Kuelldet/ Fyrr
eñ sa kom sm̄ vndan hafdi komist/ z vpplauk miñ Muñ/ þar til hñ kom til mijn vm Morg-
unen/ z hñ vpplauk so minum Muñe a mier/ þ eg kuñe ecki meir ad þeigia.
Og Ord DROTTJNS skiede til mijn/ og sagde/ Þu Mañsins Son/ þr sm̄ bua i þm
foreyddu Stødunum j Jsraels Lande seigia so/ Abraham var ad eins eirn Madr/ z hñ erf
de þtta Land z vier erum marger/ þui høfum vier betra Riett til Landsins. Þar fyrer seig
F þu til þra/ So seiger DROTten/ DROTten. Þier hafet eted Bloded z vpphafet ydr Au
gu til Afgudaña/ z vthellt Blodenu/ Og þier meined at þier viliet eignast Landed? Ja þier
halldet ætijd afram̄ vm Mañdrapen/ og fremiet Suiuirdingar/ z eirn hñ skamar Eigenkonu
hins añars/ z þier meinet ad þier viliet eignast Landit?
So seig þu til þra/ So seiger DROTTen DROtten/ So sañarliga sem eg Life/ Þa
sklu þr aller sm̄ bua j þm Eyde stødunum falla fyrer Suerde/ z huad sm̄ a Akurløndunum
er þ vil eg giefa Villudyrunum til fædslu/ og þr hiner sem eru j Køstulunum og Hellunum
sklu deyia af Drepsott. Þuiad eg vil mz ollu foreyda Landet/ z giøra eirn enda a þra Drā
bseme/ z Maktarvellde/ so at Jsraels fiøll sklu so i eyde vera/ at eingen skal ganga þar yfer
vm. Og þr sklu formerkia ad eg er DROTTJN/ Nær at eg hefe Landet so ølldungis j
eydelagt/ fyrer allra þeira Suiuirdinga saker sm̄ þr giøra.
G Þu Mañsins son/ Þitt Folk talar a mote þier/ hia Mwrueggiunum/ z j Hwsdyrunum/ z
hu seiger til añars/ Kiære/ Komed z lætū oss heyra huad DROTTJN seiger. Og þr mu
nu koma til þijn j Sākuñduñe/ z sitia frame fyrer þier/ so sē mitt Folk/ z mūu heyra þin ord
eñ ecki neitt giøra þar epter/ helldr munu þr blijstra epter þier/ z lifa þo samt epter siñe Agir-
ne. Og sia þu/ Þu verdr ad vera þra a Kuæde/ huert at þr munu giarnan kueda/ og sier ad
skemtan hafa/ so munu þr nu heyra þijn Ord z ecke neitt giora þar epter. Eñ nær þ kiemur
huad koma skal/ Sia þu/ Þa sklu þr formerkia at eirn Prophete hefr verit a medal þra.

a Kuæde) Þeir komu ad heyra Predikan ei til ad trua nie bæta siñ lifnad/ helldr til ad hæda Spameñena/ og bæra þra ord i kalls/ so beidu þr Gudz Ord/ alijka sm̄ eñ nu geingur til i Heimenum

XXXIIII.

A OG Ord DROTTens skiede til mijn/ z sagde/ Þu Mañsins son/ Spædu a
mote Hirdørum Jsraels/ Spædu z seigdu til þra/ So seiger DROTten
DROTten/ Vei þm Jsraels Hirdørum sm̄ ala sialfa sig. Eiga ecki Hird
ararner ad ala Hiørdena? Eñ þier etid þad hid feita/ z klæded ydr mz Vllu
ñe/ z þier slatred þui sm̄ Aled er/ Eñ Saudena vilie þier ecki ala. Þier gi-
æted ecki ad þui vanfæra og læknet ecki þ Siuka/ þ sem sært er Græde þier
ecki/ þ sem Vegauillt fer sækie þier ecki aptur/ og þier leited ecki epter þui sm̄ glatad er/ hell
dr Drottne þier streingeliga og hardliga yfer þm. Og mijner Sauder eru j sundurtuistrader
lijka sm̄ þr ed ønguan Hirder hafa/ og øllum Villudyrunum ad Atu ordner/ z mz øllu i sundr
dreifder/ z þr ræfa villervega hingat z þangat a Fiøllunum/ og vppa þm hæfu Hælsunum
og þeir eru i sundurtuistrader vm allt Landet/ og þar er eingen sem spyrie epter þeim/ eda
Hirde vm þa.
B Þar fyrer heyre þier Hirdarar Ord DROTTENS/ So sañarliga sm̄ eg Life/ seiger
DROTten DROTTen/ Af þui ad þier læted Saude mina verda ad Herfange/ z mijna
Hiørd øllum Villedyrunum at æthu/ mz þui at þr hafa ønguan Hirder/ og mijner Hirdarar
skeyta ecki vm mijna Hiørd/ helldr eru þr suoddan Hirdarar sē ala sialfa sig/ Eñ mina Sau-
C de vilia þr ecki ala. Þar fyrer þier Hirdarar/ Heyret Ord DROTtens/ Suo seiger DRO
TTen DROTTen/ Sia þu/ Eg vil koma yfer þa Hirdarana/ z krefia miñar Hiardar af
þra Høndum/ z eg vil læta þa hafa eirn enda/ so ad þr skulu ecki leingr Hirdarar vera/ z þr
sklu ecki meir ala so sialfa sig. Eg vil frelsa mijna Saude af þra Muñe/ so at þr skulu ecki
meir vppeta þa hiedan j fra.
Þui so seiger DROtten DROtten/ Sia þu/ Eg sialfr vil taka mina Hiørd ad mier z leita

Falshirdarar

Fyrerheit

ad þm lijka ſm̄ eirn Hirder leitar ad ſijnum Saudum/nær ed þr j burt villaſt fra hn̄s Hiørd.
So vil eg leita at minum Saudum/ z eg vil frelſa þa af øllum þm Stødum/j hueria þr vo
ru j burt dreifder/a þm tijma þa ed þ var ſo Myrkt z Dimt. Eg vil vtleida þa fra øllu Fol
ke/z ſamanſafna þm af øllum Løndum/Og eg vil jn̄flytia þa i þra Land/z eg vil þm Fæd
ſlu giefa a Jſraels fiøllum/z j øllum Eingeteigum z j øllum Takmørkū Landſins. Eg vil D
leida þa til hins beſta Haglendis/z þra Sauda hus ſk ſtanda vppa Hafiøllunum Jſraels/
þr ſklu liggia j einu Lyſteligu Saudahuse/z fa gott Haglende a Jſraels fiøllum

Eg vil ſialfur ala mina Saude/z eg vil bæla þa ſeiger DROTTen DROTTen. Eg
vil vppleita þ glatada/z leida aptr þ ſm̄ villtiſt/z græda þat hid Lemſtrada/og giæta af þui
hinu Vanfæra/og eg vil geyma ad þui ſm̄ feitt og velfært er/og eg vil hafa vmhugſan fyr
er þm ſo ſ̄ þ þørf er.

Eñ til ydar min Hiørd ſeiger DROTTen DROTTen ſo/Sia þu/Eg vil dæma a mi- E
Huggunar Fyrerheit llum Saudar z Saudar/og a millum Hrutaña og Hafraña. Næger þ eigi at þier hafed ſo
gott Haglende? Og ſo yferfliotanlig ad þier trodet þ nidr mz Fotum/og ſo fagra Bruña at
drecka vt af/ſo gnogligana at þier ſtijged þar i/og giøret þa ohreina? So ad miner Sau-
der hliota at eta þ ſm̄ þier hafed mz ydrum fotum nidrtrodet/og drecka þ ſm̄ þier hafed med
ydrum fotum Gruggugt giørt. Þar fyrer ſeiger DROTTen DROTTen ſuo til þra/Sia
þu/Eg vil dæma a millum hins Feita og hins Magra Saudarēs/af þui ad þier ſlaet med
fotunum og ſtanged fra ydur þ hid vanfæra mz ydrum Hornum/þangat til ad þier j burtre-
ket þa alla fra ydur. Og eg vil hialpa miñe Hiørd/at þr ſkulu ecki meir verda ſo at Herfā
ge/og eg vil dæma a millū Saudar og Saudar

Og eg vil vppvekia þm eirn einka Hirder/ſm̄ þa ſkal Ala/Einkū ſm̄ er miñ þienare Da F
Fyrerheit vt af Christo og hns Rijke uid/hn̄ ſk þm fædu giefa/z hn̄ ſkal vera þra Hirder/Og eg DROTTJN vil vera þeirra
Gud/eñ miñ þienare Dauid ſk vera eirn Høfdinge a medal þra/Þad ſeige eg DROTT
JN. Og eg vil giøra eirn Fridarins Sattmala vidur þa/og i burt reka øll Jllſkudyren af
Landenu/ſo ad þr ſkulu ohrædder bua a Eydemørkunum/ og ſofa i Skogenū. Eg vil bleza
þa/og allar minar Hæder allt vm kring/z læta rigna yfer þa i riettan tijma/þ ſkal vera ein
blezunar Døgg. So at Trien a Akurløndunum ſkulu bera ſiñ Auøxt z Landed ſk gefa ſiñ
groda/z þr ſklu ohrædder bua i Landenu. Og þr ſklu formerkia at eg er DROTTJN/ G
Nær ad eg hefe j ſundurbroted þra Ok/z frelſad þa af þra hende huerium þr hlutu ad þio-
na. Og þr ſkulu ecki meir Heidnum þiodum ad Herfange verda/z eingen Dyr a Jørduñe
ſklu meir vppſuelgia þa/helldr ſkulu þr ørugger bua an allrar hrædſlu.

Og eg vil vppuekia þm eirn Nafnfrægan Alldenkuiſt/ ad þr ſkulu ecki meir lijda Hungr
j Landenu/Og þr ſklu ecki meir bera ſiñ Kiñroda a medal Heideña þioda. Og þr ſklu for
merkia ad eg DROTTEN þra Gud er hia þm/og ad þr eru mitt Folk af Hwſi Jſraels
/ſeiger DROTTen DROTTen. Ja þier meñ ſkulut vera Hiørden miñar Fædſlu/z eg
vil vera ydar Gud/ſeiger DROTTen DROTTEN.

XXXV.

OG Ord DROTTJNS ſkiede til mijn og ſagde / Þu Manſins ſon/Set A
Jere. xlix Ezech. xxv Seir þitt Andlit a mote Fiallenu Seir/z ſpadu amote þui /z ſeig þu til þíſ/So
ſeiger DROtten DROTten/Sia þu/ Eg vil til vid þig þu Fiallet Seir/
og vtrietta mina hønd a mote þier/og eg vil i eydeleggia þig mz øllu. Eg
vil giøra þijna Stade at Orbylum/ſo ad þu ſkallt verda ad Obygdum/Og
formerkia at eg er DROTTen. Af þui ad þier bered eilijfan Fiandſkap til
Jſraels ſona/ z rakut þa vnder Suerdet þa ed þm veitte jlla z þra Synder høfdu enda

Þar fyrer/So ſañarliga ſm̄ eg life/ſeiger DROTTen DROTTen/ Vil eg eirnen gio- B
ra þig Blodugan og þu ſkallt ecki komaſt vndā Blodenu/af þui at þu hefr lyſting til Blod
ſins/þa ſkalltu ecki vndan komaſt Blodenu. Og eg vil giøra Fiallet Seir at Eydemørku og
Orœfum/ſo ad eingen ſk ferdaſt edur ganga þar vppa/og eg vil vppfylla øll hn̄s Fiøll og
Hælſa/Dalena z Sliettlenden mz hjna Daudu/ þa ſm̄ þar ſkulu liggia j Hel ſlegner med
Suerdenu. Ja eg vil giora þig til eirnrar eilijfrar Eydemerkur/ og eingen ſk bua i þijnum
ſtødum. Og þier ſkulut formerkia ad eg er DROTTEN.

Og af

E Og af þui ad þu ſeiger/ Þetta huertueggia Folk og bæde þeirra Lønd ſkulu vera mijn/ ⁊
eg vil eignaſt þau/ þo ad DROTTJN hn̄ bue þar. Þar fyrer/ So ſan̄arliga ſm̄ eg life/
ſeiger DROTTen DROTTen/ Eg vil breyta vid þig/ epter þin̄e Reide ⁊ Hatre/ ſo ſm̄
ad þu hefur breytt vid þa af riettu Hatre/ ⁊ þr ſklu þeckia mig þa at eg hefe Refſat þier.
Og þu ſklt formerkia ad eg DROTTen hafe heyrt alla þijna Hadung/ ſm̄ þu hefur tal-
ad a mot Jſraels Fiøllum/ ⁊ ſagt/ Þau eru j Eydeløgd ⁊ oſſ ofurgiefen til at fordiarfa þau
Og þier hafed Hælſt vm vid mig/ ⁊ talad Suiuirdeliga j giegn mier/ ꝥ ſama hefe eg heyrt.
D So ſeiger nu DROTTen DROTTen/ Eg vil giøra þig ad eirnre Eydemørku/ ſo at
allt Landed ſke gledia ſig. Og ſo ſm̄ ad þu hefr gladt þig af þui ad þu eignadiſt Arfleifde-
na Hwſſens Jſraels/ mz þui ad ꝥ var j eydelagt/ Lijka ſo vil eg giøra vid þig/ ſuo ad fialled
Seir ſk vera i eyde/ mz giøruallre Edom/ Og þier ſklut formerkia ad eg er DROTTJN.

XXXVI.

A OG þu Mannſins ſon/ Spaadu Jſraels fiølløm̄ ⁊ ſeigdu/ þier Jſraels fiøll/ Hey-
red Ord DROTTJNS/ So ſeiger DROTTen DROTTen/ af þui
at Ouinerner hrooſudu ſier yfer ydur/ Haha/ Þær hinar æfinligu Hædernar
eru nu ordnar vor Arfleifd/ Þar fyrer Spaadu ⁊ ſeigdu/ So ſeiger DROT-
ten DROTten. Mz þui ad þr i eydeløgdu ⁊ afmadu ydur alla vegana/ og
þier erut þm̄ epterordnum Heidingiunum ad hlutſkipte ordner/ og erut kom-
n̄ i Folkſins Mun̄a/ ⁊ erut ordner ad vondre Ordhroopā. Þar fyrer heyre þier Jſraels fiøll
Ord DROttens DROttens/ So ſeiger DRotten DRotten/ bæde til Fiallan̄a ⁊ til Hælſa
n̄a/ til Lækian̄a ⁊ Dalan̄a/ til Þræfa Eydemarkan̄a ⁊ obygdar ſtadan̄a/ ſm̄ eru þeim epter-
ordnu Heidingiunum ad Gripdeilldum og Hadungum ordner/ allt vm kring/ Ja ſuo ſeiger
DROTten DROTten. Eg hefe talad i min̄e bren̄ande Vanlætingu mote þm̄ epterordnu
Heidingiunum/ ⁊ i mote giøruallre Edom ſm̄ mitt Land hefr at ſier tekid mz fagnade af øllu
hiarta/ ⁊ mz Hadugligū Adhlatre/ til ad fordiarfa ⁊ vt arma ꝥ.
B Þar fyrer ſpaadu vm Jſraels Land/ ⁊ ſeig þu til Fiallan̄a ⁊ Halſan̄a/ til Lækian̄a ⁊ Da-
lan̄a/ So ſeiger DROTTen DROTTen/ Sia þu/ Eg hefe talat j min̄i Vanlætingu og
Grimd. Af þui ad þier hlioted at bera ſoddan Forſman af Heidingiunum/ Þar fyrer ſeiger
DROTTen DROTTen ſo/ * Eg vphef mina Hønd/ ad ydrer Nagran̄ar þr Heiding- *Eg vpphef
iarner allt vm kring ſklu þar j gien ſialfer bera ſijnar Skam̄er. En̄ þi^r Jſraels Fiøll ſku- mina høndo) Pad er/
lut Blomgaſt aptur/ ⁊ bera yduarn Auøxt minu Folke Jſrael/ ⁊ ꝥ ſk ſnargligana ſkie. Eg Suer
C Þui ſiaed/ Eg vil ſnua mier til ydar aptur/ ⁊ giæta ad ydur ſo at þier ſklut vppbyggiaſt
⁊ plantader verda/ ⁊ eg vil fiølga mørgu Folke hia ydr þui giøruøllu Jſraels Hwſe øllu til
ſamans. Og Staderner ſkulu bygder verda vppaptur/ Ja eg vil fiølga hia ydr Folke ⁊ Fie
nade/ ſo ad þier ſklut Fiølgaſt ⁊ vaxa. Og eg vil jn̄ſetia ydr aptr þar þi^r biuggut fyrr meir. Fyrerheit og
Og eg vil giøra ydr meira gott helldr en̄ nockurn tijma ædr fyrre/ Og þier ſkulut formerkia Huggun
ad eg er DROTTen. Eg vil jn̄flytia men̄ til ydar/ ſm̄ ſklu vera mitt Folk Jſrael/ þr ſkulu
þig eignaſt/ ⁊ þu ſklt þra Arfleifd vera/ ⁊ þu ſkallt ecki meir vera Erfingialaus.
So ſeiger DROtten DROtten/ Mz þui at þr ſeigia ꝥ vm ydur/ þu hefr vppetid Folkit/
⁊ þu hefr giørt þitt Folk Erfingialauſt/ Þar fyrer ſkltu ecki nu meir vppeta Folked/ eige
helldr giøra þitt Folk Arflauſt ſeiger DROTTen DROTten. Og eg vil ei lata þig lein
gur heyra Brixlen Heiden̄a þioda/ ⁊ þu ſkallt ecki leingur heyra Hadungar Heidingian̄a/
og þu ſkallt ecki giøra þitt folk Erfingialauſt leingr ſeiger DROTTen DROTTEN.
D Og Ord DROTTJNS ſkiedi fram̄leidis til mijn/ Þu Man̄ſins ſon/ Þa ed Jſraels
Hws bio j ſijnu Lande/ ⁊ ſaurgade ꝥ medr ſin̄e breytne ⁊ Giørningum/ ſuo ad þra Breytne
var fyrer mier/ ſo ſ̄ Ohreinleike Kuin̄unar j hen̄ar Kuen̄ligu Krankdæme/ þa vthellta eg mi-
n̄e Grid yfer þa/ fyrer þſſ Blodſins ſaker ſ̄ þr vthelltu j Lādenu/ ⁊ ſaurgudu ꝥ ſama mz þra
Afgudum/ ⁊ eg vtdreifda þm̄ a medal Heiden̄a þioda/ ⁊ eg i burt rak þa vti Lønden/ ⁊ dæm-
de þa epter þra Breytne ⁊ giørningum. Og þeir hielldu ſig lijka ſuo ſem Heidingiarner til
huerra þr komu/ ⁊ Vanhelgudu mitt hid Heilaga Nafn/ ſo ad þr ſøgdu ſo af þm̄/ Er þtta
Folk DROTtens ꝥ hn̄ hlaut vt ad draga af ſijnu Lande? En̄ eg vægda fyrer mijns Heila
ga nafns ſaker/ hūt ed Jſraels hus ꝥ van̄helgade a mzal Heiden̄a þioda til hūra þr komu.

Þar fyrer

Þar fyrer skalltu seigia til Israels Hws/Suo seiger DROTten DROTten/Eg giori E
þ eige fyrer ydar skulld þier af Hwse Israels/helldr fyrer mins Heilaga Nafns saker/huert
þier hafet vanhelgad a medal Heideña þioda/til huerra þier kōud. Þuiad eg vil helga mitt
hid mykla Nafn/sē af ydr er vanhelgat fyrer Heidingium/þad sē þier hafed vanhelgat a
medal þra. Og þr hiner Heidnu sklu formerkia at eg er DROTten(seiger DROTTen
DROTTen) Nær ad eg auglyse mig a ydr fyrer þm/þ eg sie Heilagr.

Huggun og Fyrer heit

Þuiad eg vil sækia ydur til Heideña þioda/⁊ samansafna ydur af øllum Løndum/og jñ-
flytia ydr aptur j ydart Land. Og eg vil støckua hreinu Vatne a ydr/so at þier skulut verda
hreiner af øllum ydar Saurindum/⁊ eg vil hreinsa ydr fra øllum ydar Afgudum. Og gefa
ydr eitt nytt hiarta ⁊ eirn nyan anda j ydr/⁊ eg vil j burt taka þ Steinhiartad af ydru Holl-
de/⁊ giefa ydr eitt Kiøtligt hiarta. Eg vil giefa miñ Anda i ydr/og eg vil giøra eitt suodd- F
an Folk af ydur sē geingr i minum Bodordum/ ⁊ helldr min Riettinde og giører þar epter.
Og þier skulut bua j Landenu sē eg gaf ydar Forfedrum/⁊ þier sklut vera mitt Folk og eg
vil vera ydar Gud. Og eg vil Frelsa ydr af øllum ydar Ohreinleika/⁊ eg mun kalla Korned
⁊ eg vil margfallda þ/ ⁊ ecki neitt hallære vil eg læta koma til ydar. Eg vil Margfallda
Auøxten a Trianum ⁊ Auøxten a Akurløndunū/ so ad Heidingiarner sklu ecki meir hæda
ydr mz þre Hallæris tijdiñe.

Þa munu þier hugleida ydar vonda breytne/⁊ ydar giørninga sē eigi voru goder /⁊ þier
munut þa Idrast yduara Synda ⁊ Afgudadyrkunar. Þessu vil eg til vegar koma/ecke fyrer
ydar skulld/ seiger DROTten DROTten/so ad þier skulut vita þ/helldr so at þier skulud
eirnen skamast ydar/⁊ bera Kiñroda/þier af Israels Huse/yfer ydra vonda breytne.

So seiger DROTten DROTten/A þm tijma nær ed eg mun hreinsa ydr af øllum ydr G
Syndum/ þa vil eg byggia þssa Stadena aptur/⁊ þr hiner foreyddu Staderner skulu j gen
uppbygder verda. Þad foreydda Landet sk eriast aptur/þo ad þ være fordiarfat/so at aller
þeir sem þar ganga vm skulu sia þad/ og seigia/ þetta Land var j eydelagt/ og nu er þad
sē eirn lysteligr Alldengardr/og þesser Stader voru nidur brotner ⁊ eydelagder og ofan rif-
ner/Eñ nu standa þr ramliga bygder. Og þær Heidnar þioder sem epter eru ordnar j krin-
gum ydur skulu formerkia at eg er DROTTEN/sa sē uppbygger þ sē ofan er broted/⁊
grodsetr þ sē i eyde var lagt. Eg DROTTIN seige þtta/⁊ giøre eirnen þ hid sama.

Suo seiger DROTTen DROTten/ Eg vil læta ad nyiu Israels hus spyria mig suo
at eg meige augsyna mig þm/ ⁊ eg vil margfallda þa so sē Mañsins Hiørd/ so sē eina Hei-
laga Hiørd/sē eina Hiørd til Jerusalem a heñar Hætijdum/ so skulu þr foreyddu Stader-
ner fuller verda af Mañaña Hiørd/Og þeir skulu formerkia at eg er DROTTen.

XXXVII.

OG Hønd DROTTINS kom yfer mig/⁊ flutte mig i Anda DROTT- A
INS/⁊ sette mig uppa eirn vijdan Vøll/sē fullr læ af Daudramaña bei-
num/⁊ hñ leidde mig vm hñ allan/og sia þu/ Þar lægu offa mørg Bein a
Vellenum/⁊ sia þu/þau voru miøg skinen. Og hañ sagde til mijn/ Þu
Mañsins son/Meinar þu nockut ad þssi Bein skule verda lifande? Og eg
sagde/DROTten DROTten/þ veistu vel.

Og hñ sagde til mijn/Spædu af þssū Beinum/⁊ seig þu til þra. Þier skinen Bein/Hey-
red Ord DROTTens. So seiger DROTten DROTten af þssū Beinū/Sia þu eg vil
jñ senda eirn Anda j ydr/so at þier skulut Lifāde verda. Eg vil giefa ydur ædar ⁊ Sinar/⁊ B
læta Kiøt vaxa yfer ydur/ ⁊ draga Hørund þar yfer/ ⁊ gefa ydr Anda so at þier sklut verda
Lifande aptr/Og þier skulut formerkia ad eg er DROTten.

Og eg spæda so sē mier var bijfalad/⁊ sia þu ad þar vard Hark/þa at eg spæde/⁊ sia þu
ad þau hrærdu sig/⁊ beinen komu til samans aptur huert til sijns Lidar. Og eg sa/⁊ sia þu
ad þar vgru ædar ⁊ Kiøt a þm/og hañ dro Hørūd yfer þau/þo var þar eñ nu eingen Ande
j þeim.

Og hñ sagde til mijn/Spadu til Vindsins/ Spæ þu Mañsins son/ ⁊ seig þu til Vindsins
Suo seiger DROTten DROTten/ Vindur kom þu hingat vr fiorum Attūum/ ⁊ blæs a
þssa hina Daudu/ so ad þr verde Lifande. Og eg spæde so sē hñ skipade mier. Þa kom þar

eiñ Ande

eirn Ande j þa/⁊ þeir lifnudu aptur/Og þeir reistu sig vppa sijnar fætur. Og þad var miøg
mikell Her.
Og hñ sagde til mijn/Þu Mañsins son/Þesse Beinen eru giøruallt Jsraels hus. Sia þu/
D nu seigia þr/Vor Bein eru skinen/⁊ vor Von er fortøput/⁊ ꝥ er vtgiort vm oss. Þar fyr
spaadu ⁊ seigdu til þra/So seiger DROTten DROTten/Sia þu/Eg vil opna ydar Gra
fer/⁊ eg vil vtleida ydr mitt Folk af þm/⁊ jñflytia ydr j Jsraels Land. Og þier skulut For-
merkia ad eg er DROTTJN/þa at eg hefe opnad ydrar Grafer/⁊ vt leidt ydr mitt Folk
af þm. Og eg vil giefa miñ Anda j ydr/so ad þier skulut verda Lifande aptur/⁊ eg vil jñset
ia ydur j ydart Land/ Og þier sklut formerkia ad eg er DROtten/Eg tala ꝥ/⁊ giøre ꝥ eir-
nen/ seiger DROTTEN

Og Ord DROTTJNS skiede til mijn ⁊ sagde/Þu Mañsins son/Tak þier eitt Kefle
⁊ skrifa þar vppa Juda ⁊ Jsraels Børn/⁊ þra Samlags meñ. Og tak eñ nu eitt añat Kef
le/⁊ skrifa þar vppa Josephs/s̄ er Ephraims Kefle/⁊ allz Jsraels huss/⁊ þra Sālagsmeñ.
Og legg ꝥ eina til samans vid hitt añat/ ad ꝥ verde so sm̄ eitt Triekefle j þiñe hende. Nær
E ed þitt folk talar nu til þijn/⁊ seiger/Villtu ecki kuñgiøra oss ꝥ/huad er þu meinar þar mz?
Þa seig þu til þra/So seiger DROTTen DROTTen/ Sia þu/Eg vil taka ꝥ Triekef
led Josephs/s̄ er j Ephraims Hende medr sijnum Samlags møñum Jsraels sleckte/⁊ eg vil
leggia þa til Keflesins Juda/ ⁊ giøra þar so eitt Kefle af/⁊ þr skulu so ba eitt j miñe Hende
Og þu skallt suo hallda a þm Triekeflunum j þiñe hende/a huer ed þu hefur skrifad/suo ad
þeir siae þad.

F Og þu skallt seigia til þra/So seiger DROTTEN DROTTen/Sia þu/Eg vil sæ
kia aptur Jsraels Børn til þra Heidingiaña til huerra ed þr eru j burt farner/og eg vil sa-
mansafna þm vr øllū Attū/⁊ jñflytia þa aptur i þra Land. Og eg vil giøra eitt Folk af þm
baadum j Landenu vppa Jsraels Fiallbygdum/⁊ þr skulu aller til samans hafa eirn einka
Konung/⁊ þr skulu ecki meir skiptast i tueñar Þioder /eigi helldr j Tuø Kongarijke. Suo
skulu þr ⁊ eirnen ecki meir saurga sig mz sijnum Afgudum ⁊ Suiuirdingum ⁊ allzhattudum
Syndum/ Eg vil hialpa þm vt af øllum Attum/j huerium þr hafa Syndgast/⁊ eg vil hrei
sa þa/⁊ þr skulu vera mitt folk ⁊ eg vil vera þra Gud.

Og Dauid miñ Þienare sk vera þra Konungr/⁊ eirn einkanligr Hirder allra þra. Og
G þr skulu ganga j minū Riettindum/⁊ hallda min Bodord ⁊ giøra þar epter. Og þr sklu bua
j þui Landenu aptur/sm̄ eg gaf minum Þienara Jacob/j hueriu ꝥ ydrer Forfedur þr biug-
gu/Þeir ⁊ þra Børn ⁊ Barnabørn sklu bua þar jñe eilijfligana/⁊ Dauid miñ Þienare skal
vera þra Høfdinge eilijfligana. Og eg vil giøra Fridarins Sattmala vidr þa/ ꝥ skal vera
eirn eilijfr Sattmale vid þa/⁊ eg vil efla þa ⁊ margfallda/⁊ miñ Helgedomr skal vera a mz
al þra eilijfligana. Og eg vil bua a medal þra/⁊ eg vil vera þra Gud og þr skulu vera mitt
Folk. So ꝥ eirnen Heidnar Þioder skulu formerkia ad eg er DROTTen sm̄ Jsrael giør
Heilagan/þa ed miñ Helgedomur verdr eilijfligana a medal þra.

XXXVIII.

A OG Ord DROTTJNS skiede til mijn og sagde/ Þu Mañsins son/Snu
þier a mote a Gog sm̄ er i Lande Magog/ ⁊ hiñ ædsti Høfdinge i Mesech ⁊
j Thubal/⁊ Spaadu af honū/⁊ seig þu/ So seiger DROTten DROTt-
en/Sia þu/Eg vil yfer þig Gog/ þu sm̄ ert hiñ ædste Høfdinge/af Landz-
herrunum j Mesech ⁊ Thubal/Sia þu/Eg vil vmkring snua þier ⁊ leggia
þier eiñ Bitel j Muñ/⁊ eg vil vtleida þig mz allt þitt Herlid/Hesta ⁊ Meñ/
alla vel buna/ ⁊ ꝥ er eirn mikell Mañfiølde/þr ed aller hafa Buklara/Skiølldu ⁊ Suerd.
Þu flytr mz þier þa vr Persia/Blalande ⁊ Lybia/sm̄ aller hafa Hialma og Skiølldu. Þar
mz Gomer ⁊ allt hñs Herlid/mz þui Husenu Thogorma sm̄ liggur mot Nordrenu/ mz øllu
B hñs Herlide/Ja þu flytur margt Folk mz þier. Nu vel/Bu þig vel vt/Þu ⁊ allr þiñ Mañ
flockur sm̄ er hia þier/⁊ vertu þra Høfudzmadur / þu skallt heimsoktur verda/epter langan
tijma vmliden.

A þm hinum sijdasta tijma/skalltu koma i ꝥ Landet sm̄ aptur er leyst fra Suerdenu/⁊ til
samans er komet af morgu Folke/ sm̄ er vppa Jsraels Fiøll/ þau ed i langa tijma hafa i
eyde leigit/

Gog
Apoc. xx
a
(Gog)
eru Tyrkiar/
Mesech og Thu
bal eru Tartari
edur Moschouit
tar/Hueria vier
nu køllū Russa

Eyde leiged/ og nu vtleidder erũ fra mørgu Folke og bua vgglauser. Þu skallt draga vpp
þangad/ & koma þangat mz einu storu Harke & Hareyste & þu skallt vera sm̃ eirn Skyia klasi
til ad hylia Landit/ Þu & allt þitt Herlid & þ hid mykla Folked mz þier.

So seiger DROTTen DROTten/A þm tijma skalltu asetia þier suoddan/ & þu mũt E
hafa vondan asetning/ & þeinkia so/Eg vil jñfalla j þ Landet sm̃ er an Mwrueggia/& ko-
ma yfer þa s̃ so bwa mz speckt & vgglauser eru/þr et aller sitia vtan Mwruegggia/og hafa
huorke Vijgskørd nie Borgar hlid/vppa þ ad þu kuñer bæde ad Heria & Ræna/ og læta þijna
Hønd ganga yfer þa hina foreyddu sm̃ komner eru j Buskaparlag aptur/ & yfer þ Folk
ed sm̃ j gien er saman safnad i fra Heidnum þiodum/ & hafa vtsett sig til vt vega aptr og ad
dræatta/& bua mitt i Landenu

Riked Arabia/Dedan/& þr Kaupmeñern a Siafarhafenu/& all' mikels hæattarmeñ mu- D
nu seigia til þijn/Eg meina þ ad þu siert Riettelig komen til ad Ræna/& þ þu hafer saman
dreiged þiñ Mañfiølda til ad Heria/so ad þu meiger j burt taka bæde Silfur & Gull/& safna
þier so fie & Audæfum/ & fremia so eitt miked Heruirke.

Þar fyrer Spæadu Mañsins son/ & seigdu til Gog/So seiger DROTTEN DROT
TEN/ Er þ eigi so? Þu munt giæta ad nær ed mitt folk byr vgglaust/ þa mũtu koma af
þinu Takmarke/einkum sm̃ er af þre ælfu mot Nordrenu/Þu og margt folk mz þier/aller
a Hestum/eirn mikell Mañfiølde & eitt Mektugt Herlid/og þu munt draga vpp hingad yfer
mitt Folk Jsrael/ lijka sm̃ Skyaklase tilad hylia Landet/ Þetta sk skie a þm sijdasta tijma.
Eñ þar fyrer vil eg læta þig koma i mitt Lãd/vppa þ at hiner Heidnu sklu þeckia mig huer E
nen ad eg verd Helgadur fyrer þra Augum a þier/ o þu Gog.

So seiger DROTTen DROTTen/Þu ert sa hiñ same/af huerium eg sagda fordũ
fyrer mina Þienara Prophetana j Jsrael/ sm̃ spæadu a þeim sama tijma/ ad eg villde læta
þig koma yfer þa. Og þ sk skie a þm tijma/nær ed Gog kemr yfer Jsraels Lãd(seiger DR
OTten DROTTEN) þa skal mijn Reide vppdraga i miñe * Grimd. Og i miñe Vand F
lætingu tala eg suoddan/ & j Elldenum miñar Reide/Þuiad a þm sama tijma sk þar verda
ein stor skielfing j Jsraels lande/ so ad Fiskarner j Sionum/& Fuglarner vnder Himnenum/
Fienaduren a Akurlønd:num/ & allt þ sm̃ geingur og hrærer sig a Landenu/ og aller þr meñ
sm̃ eru a Jørduñe skulu skialfa fyrer mijnu Auglite/& Fiøllen sklu vm koll kastast/& Vegg'
og aller Mwrar sklu nidurhrynia.

*Grimd) Þad er/Gog er mijn Reide og Refsingar vønd/ vegna Synda mins Christens Lydz

Og eg vil kalla Suerded yfer hñ/ vppa øllum mijnum Fiøllum/seiger DROTten DR G
OTten/so þ eina Suerded skal vera a mote hinu ødru. Og eg vil dæma hñ mz Drepsottum
og Blode/ & læta rigna Hregguidre mz Hagle/Ellde/ & Breñesteine/yfer hñ & hñs Herlid/
og yfer þ mykla Folked sm̃ mz honum er. So þa vil eg verda Dyrdarsamligr/Heilagur og
alkuñigur fyrer mørgum Heidnum þiodũ/So ad þr sklu formerkia ad eg er DROTTen.

XXXIX

Gog

OG þu Mañsins son/ Spæadu mott Gog & seigdu/ So seiger DROTTEN/ A
DROTTen/ Sia þu/ Eg vil til vid þig Gog/ Þu sm̃ ert hiñ ædsti Høfd
inge i Mesech & Thubal/Sia þu/Eg vil vm kring snua þier & locka/ og eg
vil vtflytia þig j fra þm Endemørkunum mot Nordrenu/og læta þig koma
vppa Jsraels Fiøll. Og eg vil sla Bogan vr þiñe Vindstre hende/og j
burt fleyia Skeytunum af þiñe Hægre hende. Þu skallt a Jsraels Fiøllum
nidur vid Velle lagdr verda/ þu mz øllu þijnu Herlide/og mz þinu Folke sm̃ er mz þier. Og
eg vil giefa þig Fuglunum huadan sm̃ þr koma fliugande/og þm Dyrunum a Mørkiñe til
ad vppsuelgia þig/Þu skallt vid Velle nidur lagdr liggia/Þuiad eg DROTten DROT-
TEN hefe sagt þtta.

Og eg vil vtausa Ellde yfer Magog/ og yfer þa sm̃ Vgglauser bwa j Eyiunum/ Og þr B
sklu formerkia ad eg er DROTTen. Þuiat eg vil kuñigt giøra mitt hid Heilaga Nafn æ
medal mins Folks Jsraels/& eg vil ecki leingur læta mitt hid Heilaga Nafn Vanuirdt vera
helldur skulu hiner Heidnu formerkia/ad eg sie sa hiñ Heilage j Jsrael. Sia þu/ Þetta er
þegar komed og skied/seiger DROTTen DROTTen/ Þetta er sa Daguren vm huern
eg hefe talad.

Og

Og þr jnbyggiararn j Stødunum Jsraels sklu ganga vt/ og kynda Elld og brenā vpp
Vopnen/ Skiølldina Bucklarana Bogana Oruarnar/ Strijdhamrana/ og þau laungu
Spioten/ og i siø Aar skulu þr þar af hafa nogā Elldeuid/ so ad þr skulu ecki þurfa ad sæk
ia sier Viden a Merkurnar/ edr høggua hn̄ i Skogunum/ helldr skulu þr kynda Elldana mz
C Vopnunum. Og þr skulu ræna þa af huerium þr voru ræntir/ og taka af þm sem j fra þm
høfdu teked/ seger DROTTen DROTTEN.

Og þ sk skie a þm tijma/ þa vil eg gefa Gog eirn Legstad j Jsrael sm̄ er sa Dalurenn þar
gienged er til Siafarins mot Austrenu/ suo ad þeir sm̄ þar ganga fram̄ vm/ skulu a Ford
ast þan̄ Staden/ Þar fyrer ad þr hafa þar Jardad Gog medr sijnum Mannfiølda/ z þ skal
þui kallast b Gogsmwgadalur. En̄ Jsraels hws skal Jarda þa vm siø Manade/ suo ad
Landed meigi hreinsat verda. Ja allt Folked j Landenu skal nog hafa ad giøra ad Jarda
þa/ og þr munu Nafnfræger vda fyrer þ/ Ad eg auglyste a þm deigi mina Dyrd seiger DR
OTTin DROTTJN.

D Og þr munu kiosa þar men̄ til/ sm̄ mz jafnade skulu fara vm kring j Landenu/ og þr sm̄
grafa hina Daudu medr þm̄/ til ad Jarda þa sem epter eru ordner i Landenu/ suo ad þ verde
hreinsad aptur/ Epter siø Manade skulu þr ransaka. Og þr hiner sm̄ fara vm kring j Lan
denu/ og fae þr ad sia j nockrū stad eitthuert mānz bein/ þa mūu þr setia þar eitt Merke vpp
hia/ þangad til ad þr sm̄ Jarda hina Daudu grafa þ eirnen j Gogsmwgadal. Sijdan skal
sa Stadur kallast c Hamona/ þannen munu þr hreinsa landed.

E Nu þu Mannsins son/ So seiger DROTTen DROTTen/ Seig þu øllum Fuglunū/
huadan sm̄ þr fliuga/ og øllum Dyrunum a Mørkiñe. Safned ydur til samans z komed
hingat/ renned allauegana at z komed til samans/ til mins slatrunar Offurs/ sē eg slatra ydr/
eitt miked Slatrunaroffur a Jsraels Fiøllum/ og eted Kioted z drecked Bloded. Þier skul
ut eta Kioted hiña Ofliugu/ z þier skulut drecka Blodid Høfdingianna a Jørdune/ Hrwtanna
Lambanna z Hafranna/ Vxanna/ sm̄ allersaman eru feiter og vel Alder. Og þier skulut eta
þ hid Feita/ so ad þier skulut sadder verda/ z drecka Blodet so ad þier skulut verda Druckner
af þui Slatrunar øffrenu sm̄ eg slatra ydur. Metted ydur nu vid mitt Bord/ af Hestum z
rijdāde Mønnum/ af þm Oflugu z allzhattudu Strijdz folke/ seiger DROtten DROtten.

F Og eg vil koma miñe Dyrd a medal Heideñna Þioda/ so ad aller Heidingiarner skulu sia
miñ Dom sm̄ eg hefe lated ganga/ z mina Hønd sē eg hefe lagt a þa/ Og so eirnen sk Jsra
raels Hus formerkia ad eg er DROTTJN þra Gud/ j fra þm Deigi z æ sijdan framleid
is. Og Heidingiarner skulu formerkia huernen þ Jsraels hus er i burt flutt/ fyrer siña Jll
giørda saker/ z þ ed þr hafa syndgast a mote mier/ Þar fyre hefi eg byrgt mitt Auglit fyrer
þm og hefe giefed þa j Hendr siña Motstødu manna/ suo ad þr aller saman skulu falla fyrer
Suerde. Eg giørda vid þa lijka so sm̄ þra Synder z Jllgiørder høfdu vdskulldat/ z byrgdi
mitt Auglit fyrer þm.

G Þar fyrer seiger DROTten DROTTen so/ Nu vil eg snua Herleidinguñe Jacobs
z lijknsamur vera øllu Jsraels Huse/ og Vandlæta vm mitt hid Heilaga Nafn. En̄ þr mūu
bera sijna Forsman/ og allar sijnar Synder/ medr huerium þeir hafa Syndgast a mote
mier/ nær ed þr bua vgglauser j sijnu Lande/ at eingen mune skielfa þa/ Og nær ed eg hefe
sott þa aptur i fra þui Folkenu/ z samansafnat þm j gien af siña Ouina Lande/ z nær at eg
verd helgadr af þm fyrer Augsyn margra Heidiña þioda/ Þa skulu þr þ formerkia ad eg er
DROTTJN þra Gud/ sm̄ liet i burt flytia þa a medal Heideñna þioda/ z hefe samansafn
at þm aptr j þra Land/ z latid ecki eirn af þm þar epter verda. Og eg vil ecki meir byrgia
mitt Andlit fyrer þm/ Þuiad eg hefe vthellt mijnum Anda yfer Jsraels hus/ seiger DRO-
TTen DROTten.

XL.

A A Þui Tuttugasta z fimta voru Herleidingar are þn̄ Tiūda dagen i Mānadenū
j vpphafenu Aarsins/ Þad er þ Fiortanda Aaret epter þ ed Staduren var
nidrbroten. A þm sama Deige kom Hønd DROTTJNS yfer mig/ og
flutte mig þangad j burt fyrer Guddomliga syn/ sm̄ var j Jsraels Lād. Og
sette mig vppa eitt miøg vfurhatt Fiall/ þar vppa var suo sm̄ eirn bygdur
Stadur fyrer suñan fram̄.

a Fordast) þad er/ byrgia fyrer Viten vegna Olyktar
b Gogsmwgadalur) Þuiad allur Mwgur og Mannfiølde Gogs liggur þar grafen
c Hamona) Þad er/ Mwgr edur Mannfiølde

Vppbygging Mustересins og Alltarisins etc. allt at til enda Spamansins Bokar

Og þa ed hñ hafde flutt mig þangat/Sia þu/Þa var þar eirn Madr/hñs yferlit var ō Latun/hñ hafde eirn Lijnuſtreing ꝛ eina Mæliſtaung i ſiñe hende/ꝛ ſtod vnder Portēu. Og hñ ſagde til mijn/Þu Mañſins ſon/Sia þu/og heyr þu mꝫ athygle/ꝛ hugleidtu vel ad þui huad eg vil ſyna þier. Þuiad þu ert þar fyrer hingat fluttur/ad eg ſkule ſyna þier ꝥ/ſuo at þu ſkuler kuñgiøra Jſraels Hwſe allt ꝥ ō þu ſier hier.

Og ſia þu/Þar gieck eirn Mwrueggr vtan vm Hwſit allt j kring vm ꝥ ꝛ Maduren hafde þa Mælisſtøngēa j hendiñe/Nū var ſex Alna Løng hǘ Alen var eirne þühønd leingre eñ almeñelig Alen. Og hñ mællte breiddena a bygginguñe eina Mælisſtøng/og eina Mælis ſtøng a Hædena.

Og hñ kom til Portdyrañа ſm̃ horfdu mot Auſtrenu/ og hñ ſtie vpp ad Trøppunum og B
mællte Syllarnar a Portenu/hǘ Dyraſyllen var eirnrar Mæliſtangarbreid. Og hñ mællte ſo eirnen þau Herbergen ſm̃ voru beggia vegana hia Portenu/ ad leingdiñe eina Mælis ſtøng ꝛ ad breiddiñe eina Mæliſtøng/ꝛ ꝥ rumed a millum Herbergiañа var ſim̃alna breidt ꝛ hñ mællte eirnen Dyraſyllena jñan til hia Portenu/vpp ad Lopthuſenu eina Mæliſtøng.

Og hñ mællte Lopthuſit jñan til hia Portenu eina Mæliſtøng/og hañ mællte Lopthuſit hia Portenu Atta alner/ꝛ Vtbroted þar a tuær Alner/ꝛ Lopthuſit jñan til a Portenu. Og Herbergen voru þriu a huora hlid hia Portenu j mot Auſtrenu/ Ja ꝥ eina ſo breidt ſm̃ hitt añad/Og þar ſtodu vtbrot bædumeigen þau voru jafnſtor.

Þar eptera mællte hñ Vijddena Dyrañа a Portenu/ſm̃ var Tiu Alna/og leingdena a Portenu Þrettan Alna. Og fram̃e fyrer Herbergiunum voru Sæte bædumeigen/ Alnar breid/eñ Herbergen voru ſex Alna a vijddena beggia vegana.

Þar til mællte hñ Ported fra Þekiuñe Herbergeſins/jñ til þekiuñar a Portenu fim̃ Alna ꝛ Tuttugu breidt/og huorar dyrnar ſtodu i giegn ødrū.

Hñ giorde ꝛ eirnen lopthus Sextijgu Alna ad hæd/ꝛ einar Fordyr fyrʳ hūiu Lopthuſe hia Portenu allt vm kring. Og jñ til þſſ Lopthuſſens hia þui jñſta Portenu þar jñ er geinged þa voru Fim̃tijgu Alner.

Og þar voru mio Vindaugu jñan til a Herbergiunum/ꝛ Lopthuſin jñanvert hia Portenu allt vm kring. So voru þar ꝛ jñan til Vindaugu a Lopthuſunū/og þar var a vtſkoren Palmvidarlauf allt vm krig. C

Og hñ leidde mig framleidis til hiña ydſtu Fordyrañа/ ꝛ ſia þu/ Þar voru Herberge og eitt Steinlagt Golf j Fordyrunum allt vm kring/ꝛ Þriatijgu Herberge a Golfenu. Og þʳ var eitt hatt ſteinlagt Golf hia Portunum/ſo langt ſm̃ Porten voru/hia þui nedſta Steinlagda Golfenu.

Og hñ mællte breiddena a þui nedſta Portenu j fra þeim jñſtu Portdyrunum vtan til/ Hundrad Alna bæde mot Auſtrenu ꝛ Nordrenu.

So mællte hñ ꝛ eirnen þad Ported ſm̃ horfde mot Nordrenu/ j hia þm̃ ydſtu Fordyrunū ad leingdiñe ꝛ breiddiñe/ꝥ hafde ꝛ eirnen Þriu Herberge huorumeigen og ꝥ hafde eirnen ſijn Vtbrot/ꝛ Lopthus/lijka ſo ſtor ſm̃ hia þui fyrſta Portenu Fim̃tijgu Alna ad leingdiñe ꝛ Fim̃ Alna ꝛ Tuttugu ad breiddiñe. Og ꝥ hafde eirnen ſijn Vindaugu og ſijn Lopthws/ ꝛ ſijn vtſkoren Palmuidar lauf/lijka ſm̃ ꝥ Ported mot Auſtrenu/ꝛ ꝥ hafde ſiø Trøppr þar ed vpp var geinged/ꝛ ꝥ hafde ſitt Lopthus þar fram̃e fyrer.

Og ꝥ Ported hia þm̃ jñſtu Portdyrunum var giegnt þui Portenu ſem ſtod mot Nordrenu ꝛ Auſtrenu/ Og hñ mællte Hundrad Alna fra þui ødru Portenu til hins añars. D

Þar eptera leidde hñ mig mot Sudrenu/ꝛ ſia þu/Ad þar var eñ eitt Ported a mot Sudrenu/ꝛ hñ mællte þſſ vtbrot ꝛ Lopthus lika ō hiña añara/ꝥ hafde ꝛ eirnē Vīdaugu ꝛ Lopthus allt vm kring lijka ō þau øñur Vindaugun/Fim̃tijgu Alna løng ꝛ fim̃ ꝛ Tuttugu alna breid. Og þar voru ſio Trøppr vpp at/ꝛ eitt Lopthus þar fram̃e fyrer/ ꝛ vtſkoren Palmuidarlauf a þſſ Vtbrotum bædumeigen.

Og hñ mællte eirnen ꝥ Ported hia þm̃ jñſtu Fordyrunum mot Sudrenu/ ſm̃ var Hundrad Alna fra þui ſydra Portenu til hins añars.

Og hñ leidde mig eñ leingra fram̃/ j giegnum ꝥ ſydra Ported j þær jñſtu Fordyrnar og mællte ꝥ ſama Port mot Sudrenu/lijka ſo ſtort ſem hin øñur medr þſſ Herbergium Vtbrotū og Lopthuſum/ꝛ medr Vindaugum ꝛ Loptſuølum þar a/lijka ſo ſtor ſm̃ hin øñur / allt vm kring/Fim̃tijge Alna løng ꝛ fim̃ ꝛ Tuttugu Alna breid.

Og þar gieck eirn Loptſalur vm kring/fim̃ ꝛ Tuttugu Alna langr ꝛ fim̃ Alna breidr/ hñ

ſtod vte fyrer j giegn þui jnſta fordyrenu/ ⁊ hn̄ hafde vtſkoren Palmuidar lauf a Vtbrotunū/
⁊ þar voru atta Trøppr vpp at ganga.
Þar eptera leidde hn̄ mig til þſſ jnſta Portſins j mot Auſtrenu/ ⁊ mællte ꝥ lijka ſo ſtort ſē
hin ōnur medr þſſ Herbergium/ Vtbrotum og Lopthuſum/ ⁊ þſſ Vindaugum ⁊ Loptſuølum
allt vm kring/ lijka ſo ſtor ſm̄ hin ōnur/ Fimtijger ælna løng ⁊ Fim̄ ⁊ Tuttugu Alna breid
Og ꝥ hafde eirnen eitt Lopthus giegnt þui ydſta Portenu/ ⁊ vtſkoren Palma lauf a Vt-
brotunum bædumeigen ⁊ atta Trøppr vpp ad.
Þar eptera leidde hn̄ mig at þui Portinu mot Nordrenu/ ꝥ mællte hn̄ lijka ſo ſtort ſē hin ōnr
F medr þſſ Herbergium vtbrotum ⁊ Lopthuſū ⁊ þſſ Vindaugum ⁊ Loptſuølum allt vm kring
Fim̄tijge Alna løng ⁊ fim̄ og Tuttugu alna breid. Og ꝥ hafde eirnen eitt Lopt hus giegnt
þui ydſta Portenu/ eirnen Vtſkoren Palma lauf a Vtbrotunum bædumeigen og Atta
Trøppur vpp ad.
Og nedan til vpp ad Vtbrotenu hia hueriu Porte var eitt Herbergi mz eirne Dyrahurd
j hut þr løgdu Brēnе offred/ Eн̄ i Lopthuſenu fyrer Portenu ſtodu tuø Bord a huora hlid/
a hueriū þr ſkylldu ſlætra Brēneoffrenu Syndaoffrenu ⁊ Saka offrenu/ Og a Hlidiñe vtan
til þar ed geinged er vpp ad Portenu/ mot Nordrenu ſtodu eirnen tuø Bord/ ⁊ til hiñar an-
arar handar vnder Lopthuſenu vpp ad Portenu eirnen ōnr tuø Bord. So ad þar ſtodu huo
rumeigen fiøgr Bord/ ꝥ eru Atta Bord til ſamans/ ſē þr ſlætrudu vppa.
Og þau fiøgr Borden ſē til Brēneoffurſins voru giørd/ ꝥ voru vthøggner Steinar half
ōnur Alen ad leingd ⁊ breidd ⁊ Alen ad hæd/ vppa huer þr løgdu allra handa verkfære til
at ſlætra mz Brēneforninum ⁊ ødru Offre. Og þar voru ſpeingr vtan vmkring/ beygdar
jn̄ ad/ þuerar handar ad Hæd/ og a þau Borden attu þeir ad leggia þad Kiøted/ ſem Off-
raſt ſkyllde.
G Og þar voru Herberge til Saungmañaña vtā fyrer þui jnſta Portenu j þm jnſtu Fordy
runum/ Eitt hia þre hlidiñe vpp ad Portenu mote Nordrenu/ ꝥ horfde vid Sudrenu/ hitt an-
at vpp ad hlidiñe mot Auſtrenu/ þat horfde vid Nordrenu.
Og hn̄ ſagde til mijn/ Þau Herbergen mot Sudrenu heyra þm Preſtunum til ſm̄ þiona
eiga j Hwſenu. Eн̄ þau Herbergen mot Nordrenu heyra þeim Preſtunum til ſem þiona
Alltarenu. Og þr eru Zadoch ſyner/ huerier alleinaſta af ſonū Leui ſkulu fram̄ganga fyrer
DROTTIN til ad þiona honum.
Og hn̄ mællte þan̄ fløten i Hwſenu ſē var Hundrad Alna langr ⁊ Hundradalna breidur/
ferkantadr/ ⁊ þar ſtod eitt Alltare riett fyrer Muſterenu.
Og hn̄ leidde mig jn̄ i Loptſalen̄ Muſtereſins/ ⁊ mællti Lopthuſit badumeigen/ Fim̄ Alna
breidt/ ⁊ Porten a huora ſijdu/ Þriggia alna breidt. Eн̄ Loptſaluren var Tuttugu Alna
langur ⁊ Ellefu alna breidr/ ⁊ hafde Trøppr ſē þr geingu þar vpp ad/ ⁊ þar ſtodu Stolpar
nedan ad vpp ad Vtbrotenu/ eirn a huera Hlid.

XLI.

A OG hn̄ leiddi mig jn̄ i Muſterit og mællte Vtbroten hia Veggiunum/ þau
voru ſex Alna breid a huora hlid ſo vijd ſm̄ huſit var. Og Porten voru Tiu
alna breid/ Eн̄ Veggerner a huora hlid hia Portenu var huor fyrer ſig fim̄
alna breidr. Og hn̄ mællte rwmit j Muſterenu/ ꝥ var Fiorutijge Alna ad
leingdiñe ⁊ Tuttugu alna ad breiddeñe.
Og hn̄ gieck þagad jn̄/ ⁊ mællte Dyrnar tuær alner/ ⁊ Dyrnar voru ſex
Alner ⁊ breidden Dyraña Siø alner. Og hn̄ ſtikade Tuttugu alner a leingdena/ og Tu
ttugu aln᷑ a breiddena hia Muſterēu/ Og hn̄ ſagdi til mijn/ Þetta er ꝥ hid allra Heilagaſta
Og hn̄ mællte Veggen a huſenu/ ſex alna ad hæd/ þar voru Sualer allauegana vtan vm
B kring/ vtſkiptar j Herberge ſm̄ voru fiøgra Alna vijd a alla vegu. Og þau ſomu Herberge
voru Þrettan og Tuttugu huorumeigen eitt hia ødru/ ⁊ þar ſtodu Stolpar nedan vnder vpp
vid Veggena a Huſenu allauegana vm kring/ ſē ꝥ baru.
Og yfer þſſū voru en̄ fleire Loptſualer allt vm kring/ ⁊ Sualern̄ voru ofan til vijdare/ ⁊ mest
geingu fra hiñe nedſtu ⁊ til hiñar ſm̄ i mided var/ ⁊ fra þre j mided var til hiñar hædſtu/ ⁊ hū
ein ſtod ſex Alna yfer añare. Og vijdden a þre hiñe efſtu Loptſuøluñe var fim̄ Alner/ ⁊ Stolp
arner bar

arner baru Sualernar vpp ad Nuſenu/og þar voru Tuttugu alner j fra ødrum Veggnum til eins añars j huſenu.

Og þar voru tuær Dyr vpp ad Vindſteinenum/adrar a mot Nordrenu/ eñ adrar a mote
Sudrenu/z Vindſteirneñ var fim̃ alna vijdur / Og Mwren mot Veſtrenu var Fimtan og C
Sextijge Alna vijdur Niutijgu Alna langz.

Og hñ mællte leingdena Nwſſens/ ꝥ hafde Nundrad Alna vtar i giegnum/mz Mwrnū og þui ed þar var hia/og vijdden frame fyrer a Nwſenu mote Auſtrenu mz þui ſm̃ þar ſtudde ad var og Nundrad alna.

Og hann mællte leingdena a Bygginguñe/ med øllu þui ſem þar ſtudde ad/ fra einu Nornenu til hins añars/ꝥ var Nundrad Alner a huora ſijdu mz þui hinu jñra Muſterenu/ z Lopthuſenu z Fordyrunum/mz þm̃ Dyrunum/Vindaugum/Nyrningunum/ z þm̃ Þrimz Loptſuolunum/z þui Stañþilenu alla vegana vtan vm kring.

Nñ mællte z eirnē huerſu hæatt ꝥ var fra Jørduñe vpp ad Vindaugunum/z huerſu breid ꝥ Vindaugun ſkylldu vera. Og hñ mællte fra Portenu jñ til hins allra Neilagaſta bæde jñ an z vtan allt vm kring.

Og þar voru Cherubim vtgrafner a Nwſenu rieft vm kring/ fra nedanuerdu z ad efſtu D
Gættiñe a Dyrunum/z a Veggiunum/og þar voru vtſkoren Palmuidarlauf/ ſmijdut vnder
Cherubim. Og huer þra hafde tuo høfut/ødrumeigen ſo ſm̃ Mañs høfud/eñ hinumeigen ſo ſm̃ eitt Leons høfud.

Og Dyrnar a Muſterenu voru ferkantadar/og aller hluter voru lyſtiliger til ſamās ſett er/huer vid añan.

Og ꝥ Triealltared var þriggia alna hatt/og tueggia alna ad leingd z breidd/ z aller langue ggerner z Nyrningarnar voru af Trie/z hñ ſagde til mijn/þtta er ꝥ Borded ſm̃ ſtanda ſkal fyrer DROTTne.

Og Dyrnar bæde a Muſterenu/z hia þui hinu allra Neilagaſta hafde tuo Nurdaruæn-ge/ſm̃ meñ læta vpp z aptur/z þar voru eirnen Cherubim z Vtſkoren Palmuidarlauf a/ lijka ſm̃ a Veggiunum. Og þar voru ſterkar Steingur fyrer/ giegnt Lopthwſenu/og þar voru a mio Vindaugu/z mørg vtſkoren Palmuidarlauf/allt vm kring a Lopthuſenu/og a Veggiunum

XLII

OG hañ leidde mig vt til hiña ydſtu Fordyrañā mot Nordrenu/ a mille þeirra A
Nerbergiañá ſm̃ voru giegnt bygginguñe/þrre ē ſtod vid Muſtered z la Nor
dan til vid Muſterid/huer fløtur ed var Nundradalna langz/j fra þui Port
enu mot Nordrenu/ z Fimtijgu Alna breidz. Þar voru Tuttugu alner i mot
þm̃ jñſtu Fordyrunum/ og j mot Steingolfenu j þeim ydſtu Fordyrunum vo
ru Þriatijgu Alner/fra þui einu Nornenu til hins añars. Og þar var eirn
fløtur jñan til fyrer Nerberginu/ Tiu alna breidz fyre Nerbergisdyrunum/þta læ allt ſamā
mot Nordrenu.

Og ofan yfer þſſū Nerbergiunum voru øñz miorre Nerberge/ Þuiad Rwmed a þui hinu nedſta z a þui Nerbergenu ſm̃ i mided ſtod var ecki ſtort/Þui ꝥ voru Þriu Nerberge ad hæd z høfdu þo ønguan Stolpa/lijka ſo ſm̃ þr Stolparner ed Fordyren høfdu/helldur voru þau ſett huert ofā a añad.

Og ꝥ ydſta Fordyred/vtā vm ꝥ var hladet mz einum Mwr/hia huerium ad ſtodu Nerber B
gen/hñ var Fimtijgu alnalangz/og Nerbergin ſtodu huert epter ødru/Fimtijgualna at lein-
gd/hia þui yſta Fordyrenu/ Eñ Rwmed frame fyrer Muſterinu/ var Nundradalna langt.

Og nidre fyrer Nerbergiunum var eirn fløtur mote Auſtrenu/ a huern ꝥ geingit var af þui ydſta Fordyrenu.

Og þar voru eirnen Nerberge vpp vid Mwren mot Auſtrenu/þar var og eirn fløtur frame fyrer þeim lijka ſo ſem fyrer hinum ødrum Nerbergiunum mot Nordrenu/ og aller hluter voru lijka med leingd og breidd/ og øllu þui ed þar var a/ lijka ſuo ſem ofan a hinum ødrum.

Og mot Sudrenu voru eirnen lijka þuilijk Nerberge medz ſijnum Dyra vmbunade/og fy rer þm̃ fløtnum voru Dyrnar mot Sudrenu/ til huerra ad geinged var fra þm̃ Mwrnum ē

liggur

sem liggur mot Austrenu.

C Og hñ sagde til mijn/ þau Herbergen mote Nordrenu og Herbergen mote Sudrenu/ og gegnt Musterinu þau heyra til Helgedomenum/ j huerium þ Prestarner Matar neyta nær ed þr offra DROttne þ hid allra Heilagasta offred/ Og þar sku þr jñleggia þær hinu allra Heilogustu Fornernar/ sim̃ eru Matar Offren Syndaoffren/ & Sakaroffren/ þt þad er eirn Heilagur Stadur

Og nær ed Prestarner ganga þãgat jñ/ þa sku þr ecki ganga vt aptr af Helgedomenũ j þær ydstu Fordyrnar/ helldr skulu þr þar fram̃e fyrer leggia af sier sijn Klæde/ j hueriũ þr hafa þionad/ j þau samu Herbergiñ/ Þuiad þr eru Heilager/ & sijdan skulu þr fæ̃ra sig aptr j þau oñur sijn Klæde/ & ganga so vt a medal folksins.

D Og þa ed hñ hafde mællt Musterit allt saman jñan til/ Leiddi hñ mig vt ad Portenu mot Austrenu/ & mællte fra þui hinu sama alla vegana vm kring. Mot Austrenu mællti hñ fim̃ Hundrud Mælesteingur a leingd/ & hñ stikade so eirnen mot Nordrenu/ fim̃ hundrud Mælesteingr ad leingd/ & lijka so mot Sudrenu Fim̃ hundrud Mælesteingr ad leingd/ & þa ed hañ kom mot Vestrenu þa stikade hñ eirnen fim̃ hundrud Mælesteingr ad leingt. Suo var sa Mwren sim̃ hñ hafdi mællt ferkantadur a huora hlid/ & Fim̃hundrud Mælesteingr riett vm kring/ huar mz þ hid Heilaga skylldi fraskilid vera fra þui hinu Oheilaga.

XLIII.

A OG hñ leidde mig apfur ad Portẽu mot Austrenu/ & sia þu/ ad Dyrden Gudz Israels Kom vr Austrenu/ og var ad heyra lijka suo sem eirn Hydur mikels Vatzfalls. Og þ lyste miøg a Jørduñe af hñs Dyrd. Og þ var lijka suo sẽ su Synen sẽ eg hafda sied hia Vatnenu Chebar/ j þañ tijma ed eg þar kõ/ ad Staduren skyllde i eydeleggiast. Þa fiell eg fram̃ a mijna Asionu/ & Dyrden DROTTINS kom jñ j husit/ jñ vm Ported a moti Austrenu/ þa lypte eirn Vindur mier vpp/ og flutte mig jñ j þ jnsta Fordyred/ og sia þu/ Ad Dyrden DROttens vppfyllde husit.

B Og eg heyrda talad til mijn vt af Hwsenu/ & eirn Madur stod hia mier & sagde til mijn. Þu Mañsins son/ Þetta er mitt Tignarsæte/ & þau Fotsporen miña Fota j huerium ad eg vil bua eilijfligaña a medal Israels Barna. Og Israels hus skal ecki meir saurga mitt hid Heilaga Nafn/ huerke þr nie þeirra Konungar/ medur sijnum Horunar lifnade/ & medr þm daudum Likømunum siña Konunga j þeirra Hædum/ þr sim̃ settu sijna Prøskullldu hia minum Prøskellde/ & sijnar Stoder hia minũ Stodum/ & þar var ecki vtan eiñ Veggur a millum mijn & þra. Og þr hafa so Saurgad mitt hid Heilaga Nafn medr sijnum Suiuirdingum sim̃ þr giørdu/ Þar fyrer hefe eg & eirnen foreydt þm j miñe Reide. Eñ nu skulu þr j burt kasta sijnũ Horunar lifnade/ & þm Likømunum siña Konga langt j burt fra mier/ & eg vil bua a medal þra eilijfligaña.

Og þu Mañsins son/ Syn þu Israels Hwse þtta Mustiere/ at þr skam̃ist sijn fyrer siña Misgiørda saker/ og lattu þa taka eina skiæra fyrermynd þar af. Og nær ed þr skam̃ast sijn nu vegna allra siña Misuerka/ þa syn þm þeñan Form & fyrermynd a Husenu/ og þss vtgãg & jñgang/ & alla þss skipã/ & allar þss Siduentur & alla þss setninga/ & allt þss Løgmæl og skrifa þ fyrer þm so ad þr skulu hallda allar þss Skipaner/ & allar þss Siduentur og giøra þar epter.

C Og þtta skal vera Hwssens Løgmæl/ a hædum Fiallsins/ so vijdt sim̃ þss Takmark er/ þa sk þ vera hid allra Heilagasta/ þtta er Hwssens Løgmal.

Eñ þtta er Mælingen Alltarisins/ epter þre Alen sem er eirne Þuerhønd leingre eñ ein Almeñelig alen. Fotstalluren a þui er ein alen ad hæd/ og eirnrar Alnarbreidr og Alltared nemr vpp ad Spongiñe huer ad er spañarbreid allt vm kring/ & þ er heñar hæd.

Og i fra þm Fotstallenum af Jørduñe til hins nedsta Prepsins er tueggia Alna hæ̃tt/ & alnar breidt. Eñ fra þui sama litla Prepenu til hins mykla Sætisins/ er fiogra alna haatt & Alnar breidt/ & [a] Harel fiøgra Alna hæ̃tt/ & fra Ariel ofã verdũ fiogr horn. Og Ariel var tolf alna lãgt & Tolfalna breidt ferkantad. Og su hin efsta Trappã var Fiortan alna løng & Fiortan alnabreid ferkøntud/ & þar gieck ein Spøng allavegana vtã vm kring sẽ var halfrar Alnar

[a] Harel) Kallast Gudz Fiall/ Ariel Gudz þionustr/ So kallar hñ þ efst: a Alltare nu/ þar offrad var a

alnar breid/Fotſkalluren þar a/var alen ad Hæd/ꝛ Trøppurnar þær horfdu vid Auſtrenu.
Og hñ ſagde til mijn/Þu Mañſins ſon/So ſeiger DROTTen DROTTJN/Þetta ſkal vera Siduenian Alltariſins a þm Deigi/nær ed þ er giørt ad þr ſkulu leggia Breñeoffred þar vppa/ꝛ dreifa þar a Blodenu. Og þu ſkallt giefa Preſtunum af Leui/ꝛ Jadochs Sæde/ſm̃ fyrer mier ganga til ad þiona mier/eirn vngã Vxa til Synda offurs/ſeiger DROTTen DROTTen. Og þu ſkallt taka af þui ſama Blode/og ſtøckua þui a þau fiøgr Hornen hia þm effſta Pallenum/og allt vm kring a Spøngena/ Þar mz ſkalltu hreinſa þ/ ꝛ Fridþægia. Og þu ſkallt taka/Vxan Syndaoffurſins/ꝛ Breña hñ vpp j þeim Stad ſem þar er til einkadꝛ j Hwſenu/vtefyrer Helgedomenum.

Eñ þañ añan Dagen ſkalltu offra einum Kiarn hafur/ſm̃ er Laſtalaus/ til eins Synda offurs ꝛ hreinſa Alltared þar mz/lijka ſm̃ þ var hreinſat mz Vxanum. Og nær ed Hreinſunen er nu vtendut/þa ſkalltu offra einum Vngum Vxa/ſm̃ er Laſtalaus / ꝛ einum Hrwt af Hiørduñe Laſtalauſum/ꝛ þu ſkallt offra þm bædum fyrer DROTTne. Og Preſtarner ſkulu dreifa þar Sallte a/og Fornfæra þa ſo DROTTne/til eins Breñeoffurs. D

Og ſo ſkalltu ſiø Daga j ſamt huern epter añan/dagligana offra einum Kiarnhafre til Syndaoffurs/og þr ſkulu offra einum vngum Vxa/og einum Hrwt af Hiørdiñe bædum laſtalauſum/og ſkulu ſo j ſiø daga Forlijka og hreinſa Alltared/og vppfylla þſſ hendꝛ. Og epter þa ſømu daga ſkulu Preſtarner a þm Attunda deigenum ætijd og alla tijma epter þ/ offra ydru Breñeoffre/og ydru Þacklætis offre vppa Alltarenu/ſo vil eg vera ydur Nadarſamligur/ Seiger DROTTEN / DROTTEN.

XLIIII.

OG hñ leidde mig vtaptur/ ad þui ydſta Portenu Helgedomſins mote Auſtrenu/Eñ þ var til luckt/Og DROTten ſagde til mijn/Þetta Port ſk ꝩa til lukt og ecki vpplukaſt/og jñ vm þ ſkal eingen ganga vtan alleinaſt a DROTten Gud Jſraels/hñ ſkal ganga þar jñ vm/og þad ſkal vera til luckt. Ad Høfdingiunum þo vndanteknum/ Þuiad Høfdingen ſkal ſitia þar jnne til ad neyta Braudſins fyrer DROTTNE/hñ ſkal jñganga vm Lopthuſed/og ganga ſo vtaptur vm þ hid ſama. A

Sijdan leidde hñ mig ad þui Portenu mote Nordrenu frame fyrer Huſenu/ og eg ſa/og ſia þu/ad hwſed vard fullt af Dyrd DROTTJNS/og eg fiell fram̃ a mijna Aſionu. Og DROTTen ſagde til mijn/Þu Mañſins ſon/Hygg þu gløggligana ad/og ſia þu/ og hlydtu jñuirdeliga øllu þui/huad eg vil ſeigia þier af øllum Siduenium ꝛ Setningum i Huſe DROTTJNS/og giæt vel ad þui huernen ad þar ſkal jñganga/ꝛ ad øllum vtgøngunũ Helgedomſins.

Og ſeig þu/þui ohlyduga Jſraels huſe/Suo ſeiger DROTTen DROTTen/ Þier af Jſraels huſe giøred þar hellſt formꝛket vt af/ mz allar ydar Suiuirdingar. Þuiad þier jñleided j miñ Helgedom Framandafolk mz einu oumſkornu Hiarta ꝛ oumſkornu Hollde/ fyrer hu̍ia ad þier ohelged mitt Hws/nær ed þier offred miu Braude/Feitiñe ꝛ Blodenu. Og briotet ſo miñ Sattmala mz øllũ ydʳ Suiuirdingũ/ꝛ halldeđ ei þær Siduenuirnar mins Helgedoms/ helldꝛ giøred ydur ſialfum nyiar Siduenuir j minum Helgedome.

Þar fyrer ſeiger DROTTEN DROTten ſo/Þar ſkal eingen Framande medꝛ einu oumſkornu Hiarta og oumſkornu Hollde/koma i miñ Helgedom/ af øllum þm Vtlendingũ ſm̃ eru a medal Jſraels barna. Ja ꝛ ecki helldꝛ þr Leuitarner/ ſm̃ i burt viku fra mier ꝛ eru geingner Villuvega fra mier mz Jſrael/ epter þra Afgudum/þar fyrer ſkulu þr bera ſijnar Synder.

Eñ þr ſkulu þiona i mijnum Helgedome vti Dyragiætzluñe Huſſens/ ꝛ þr ſkulu þiona j Huſenu/og ſkulu ecki vtan ſlatra Breñeoffrenu ꝛ odru þui offre/ſm̃ Folked hefꝛ hingad/ og ſtanda fyrer Preſtunum til ad þiona þm. Af þui ad þr þionudu hinum ødrum fyrer þeirra Afgudũ/ꝛ gafu ſo Jſraels huſe eina Hneyxlan til ad ſyndgaſt. Þar fyrer hefe eg vtriett mijna Hønd yfer þa/ſeiger DROTten DROTTen/ad þr ſkule bera ſijnar Synder. Og ecke ſkulu þr nalægiaſt mig/til ad fram̃flytia mitt Keñemãs Embætte/og eigi helldꝛ ad koma til nockurs mins Helgedoms hia þui allra heilagaſta/ helldur ſkulu þeir bera ſijna Vanuirdu og B

uirdu og

nirdu og siJnar Sulutrdingar sm̃ þeir frømdu. Þar fyrer hefe eg sett þa fyrer Adgiætslu
meñ/til allrar þionustu i Hwsenu/og til allz þess sm̃ meñ skulu giøra þar jñe.
Eñ Prestarner af Leuitunum Zadoch slekti sm̃ hielldu Sidueniurnar mins Helgedoms
þa ed Jsraels børn fiellu fra mier/þeir skulu ganga fyrer mig og þiona mier/ og standa fra
iñe fyrer mier/so ad þeir skulu offra mier þui hinu Feita & Blodenu/seiger DROTTEN
DROTTEN. Þeir skulu ganga jñ i minn Helgedom/og ganga fyrer minu Borde & þio
na mier og hallda minar Sidueniur.
Og nær ed þeir vilia ganga jnn vm þ jñsta Portit a Fordyrenu/sklu þeir færa sig i þau
LiJnklædin/og ecki neitt Ulklædi a sier hafa so leinge sm̃ ad þeir þiona i þui hinu jñsta Port
E enu Fordyrsins/Og þeir skulu hafa LiJnhwfur a siJnum høfdum/& LiJnklæde vm siJnar Len-
dar og eigi skulu þeir gyrda sig j Sueita/ Og nær ed þeir ganga einhueriu siñe vt til Folk-
sins af þui ydsta Fordyrenu/þa skulu þeir færa sig af þeim Klædunum i huerium þeir hafa
þionat/og leggia þau hinu sønnu i Herberge Helgedomsins/og færa sig aptur i oñur Føt/so
ad þeir helge ecki Folkit i siJnum Klædum/Eigi skulu þeir raka siJn Høfud/og þeir skulu ecki
helldur læta Hærir vaxa miøg offa langt/helldur skulu þeir læta kringskiera þat/ Og ein-
gen Kieñemadur skal þa ViJn drecka/nær ed þeir skulu ganga i þ jñsta Fordyrit. Og øng-
ua Eckiu nie þa sem vid mañ er skilen skulu þeir taka sier til Eigen konu helldur eina Mey
af þui Sædenu Hwssens Jsraels/edr eina epterlætna Kieñemañs Eckiu.
Og þeir skulu kieña minu Folke so ad þeir vite ad giøra greinarmun a millum hins Hei-
laga & hins Oheilaga/ & a mille hins hreina og hins ohreina. Og nær ed þar kiemur eitthuꝛt
Kiærumæl fyrer þa/þa skulu þeir standa og dæma vm þad & vrskurda þ epter minum laga-
riette/og hallda miJn Bodord og Sidueniur/& hallda allar minar Hætijder og Helga miJna
D Þuottdaga. Og þeir skulu ecki gāga til neins Framlidins/& saurga sig so/ vtan alleinasta
til Fødur og Modr Sonar eda Dottur/ Brodur eda Systur sm̃ ecki hafr eñ Gipt verit/ yfer
þm meiga þeir saurga sig. Og Mañ skal telia sio Daga epter þ ed hñ er hreinsadur. Og
nær ed hñ geingur jñ aptur i Helgedomen i þ jñsta Fordyrit til at þiona i Helgedominum/so
skal hñ offra siJnu Syndaoffre/seiger DROTten DROTten.
Eñ Arfleifden sem þeir skulu hafa vil eg sialfur vera/ Þar fyrer skulu þier eckert Lād ge
fa þeim i Jsrael til eignar/þuiad eg er þeirra Arfleifd. Þeir skulu hafa sitt Upphellde af
Mataroffrenu/Syndaoffrenu og Sakaroffrenu/og allt þad sm̃ forlofad er i Jsrael / þa skal
þ vera þeirra. Og allur hiñ fyrste Auoxtur & Frumgietningarner af øllu Upphafningar
offre þa skal vera Kieñemañaña. Þier skulut og eirnen giefa Kieñemøñunum hid fyrsta
af ollum Mat/so ad Blezunen skule vera i þinu Hwse. Eñ øll daud Hræ/edur þ sem Dyr
bitid er/sie þad af Fuglum edur Fienade/þad sama skulu Kieñemennerner ecki eta.

XLV.

A Nær ed þier vtskiptit nu Lādenu mz hlutfalle/ þa skulu þier afskilia eitt vpp
hafningar offur af Landenu/þat sm̃ DROTTNE skal Helgat vera fim̃
og tuttugu Þusunder Mæleskøpt ad leingd/og tiu Þusunder ad breidd/
sa Fløturen skal Heilagur vera so langt sm̃ hñ hrøckur. Og þar vt af sku
lu fim̃ hundrud mæleskøpt koma til Helgedomsiñs ferkantad/ og þar til
eitt frialsligt rwm allt vm kring Fimtigu Alna
Og a þeim sama fløtnum sem er fim̃ og tuttugu Þusunder Mæleskøpt ad leingd & tiu
Þusunder breidur/þa skal Helgedomuren standa/og þat hid allra Heilagasta. Enn þ epter
verdur af þui Landenu skal heyra Kieñemønnunum til/sem þiona i Helgedomenum/og gan
ga fyrer DROTTNE til ad þiona honum/so at þr hafe rwm til Hwsaña/og þ skal eirn
en Heilagt vera.
Eñ þeir Leuitarner sm̃ þiona fyrer Hwsenu skulu eirnen hafa fim̃ & tuttugu Mæleskøpt
at leingd/og tiu Þusunder ad breidd i sitt Hlutskipte til tuttugu Herbergia.
B Og til Stadarins skulu þier eirnen læta eirn Fløten fyrer allt Jsraels hws/ fim̃ Þus-
under Mæleskøpt a breiddena og fim̃ og tuttugu Þusunder a leingdena/ næst þm̃ Fløtnū
sm̃ afskildur er til Helgedomsins
Þier skulut eirnen giefa Høfdingianū eitt Takmark huorumeigen/a millū Kieñemanna
fløtsins og a millum Stadarfløtsins/i mot Vestrenu og i mot Austrenu/ og hñ skal jafnlan

a Epha) Er Kornmæler
b Bath) Er Mæler til Vijns og Vidsmiørs
c Siclus Ein Mina helldur lx siclos/þui skal giøra þessa tolu samen/Enn siclus helldur tuo Drachmas/þad er fiortugi Eyris Silfurs/edur Ort af eínum Jochims Dal

gur mot Austrenu og Vestrenu. Þad skal vera hans eignarskipte i Jsrael/so ad miner Høfd
dingiar skulu ecki taka meira þad minu Folke tilkiemur/helldur skulu þeir lata Jsraels Folk
byhallda Landenu til sinna Kynkuijsla.

Þui so seiger DROTten DROTten/Þier Jsraels Høfdingiar hafet giørt þ nogu lein-
ge/latid af Rane og Rangindum/og giørit þad huad gott og riettuijsligt er/og latid af þui
ad vtdrijfa mitt Folk seiger DROTten DROTten.

Þier skulut hafa riettar Voger/⁊ riett Mæle kierølld/⁊ riettan mæler/a Epha ⁊ b Bath
skulu jafnar vera/so ad eirn Bath skal hallda eirn tiunda parten af einum Homer / og Epha
eirn tiunda parten af einum Homer/ þuiad huortueggia sk þ mælast epter einu Homer.

Enn eirn c Siclus sk hafa tiu Gera/ ein Mina giør tuttugu Siclos fimm ⁊ tuttugu Siclos
⁊ fimtan Siclos. C

Þetta skal nu vera Vpphafningur offrit sem þier skulut vpphefia/sem er hinn siette partur-
en af einum Epha/af einum Homer Hueitis/ ⁊ eirn siettunguren af einum Epha ⁊ af einum
Homer bygg.

Og þier skulut giefa eirn Bath af Oleum/sem er sa hinn tiunde Bath af einum Chor/ og
hinn tiunda part af einum Homer/ Þuiad tiu Bath giorer eirn Homer.

Og eitt Lamb af tueimur Hundrudum Sauda af þeirre Hiørdinne s er i Jsraels Gras
haga/til Mataroffurs Brenneoffurs ⁊ Packlætisoffurs/til eirnrar forlijkunar fyrer þa/seiger
DROTTEN DROTTEN.

Allt Folkit i Landenu skal færa soddann Vpphafningaroffur til Høfdingians i Jsrael. Og
Høfdingen skal offra sinu Brenneoffre ⁊ Mataroffre ⁊ Dryckiaroffre/a Hatijdunum ⁊ Tungl-
komunum og Huottdøgunum/og a øllum ædstum Hatijdum Hwssins Jsrael. Þar til mz sk
hann fornfæra Syndaoffrenu/og Mataroffrenu Brenneoffrenu og Packlætisoffrenu/ til eirnrar
forlijkunar fyrer Jsraels Hus.

So seiger DROTten DROTten/a þeim fyrsta deigenum þess fyrsta Manadarins skt
þu taka eirn vngann Vxa sem er Lastalaus/og hreinsa Helgedomenn. Og Presturenn skal taka D
af Syndaoffursins Blode/og dreifa þui a Stolpana i Hwsenu / og a þau fiøgur Hornen a
Trøppunum Alltarisins/ ⁊ a Stolpana i Portenu þess innsta Fordyrsins. Lijka so skltu ⁊ eirn-
en giøra a þeim siøunda Deigenum i Manadenum/ef ad nockur kann at hafa hrasat edur for
sied sig/ad þier skulut so hreinsa Husit.

A þeim fiortanda deigenum hins fyrsta Manadar þa sklu þier hallda Paschana/og i siø
daga Heilagt hallda/og eta osyrt Braud. Og a þeim sama deigenum skal Høfdingen Offra
fyrer sier og fyrer øllu Folkenu i Landenu/einum Vxa til Synda offurs. Enn a þeim siø Ha
tijdisdøgunum skal hann huern dag offra DROTTNE eitt Brenneoffur/s eru siø Vxar ⁊ siø
Hrwtar sem Lastalauser eru/og eirn Kiarnhafur til Syndaoffurs/enn til Mataroffursins sk
hann offra einum Epha til eins Vxa/ ⁊ einum Epha til eins Hrwtsins/og eitt Hin mz Oleum
til hus Epha.

A þeim fimtanda deigenum hins siøunda Manadar sk hann Heilagt hallda i siø daga hun
epter annan/eins so sem þa adra siø Dagana/og hallda þa einslijka so mz Syndaoffre/Brenne
offre/Mataroffre og Oleum.

XLVI.

SVO seiger DROTten DROTten/Þad Portid a þui innsta Fordyrenu/sem A
er mot Austrenu skal vera til luckt þa sex rwmhelga dagana/ enn a Huottdø
gunum og Tunglkomunum skal þ opit vera. Og Høfdingen skal ganga vt-
an til vndir þ Lopthwsit a Portenu/⁊ standa vid Stolpana a Portenu. Og
Prestarner skulu offra hans Brenneoffre og Packlætis offre/enn hann skal tilbidia
a Prøskullde Portsins og ganga sijdann vt aptur / enn Portit skal opit vera til Kuelldz
Og Folkit af Landenu skal einslijka so tilbidia fyrer DROTTNE i þeim sømu Portdyrun-
um/a Huottdøgunum og Tunglkomuhatijdum.

Þad Brenneoffrit sem Høfdingen skal offra fyre DROTTNE a Huottdeigenum/ skal ve
ra sex Lømb sem eru Lastalaus/⁊ eirn Hrwtur Lastalaus/⁊ eitt Epha Mataroffurs til eins
Hrwtsins/til Mataroffursins Enn til Lambanna so mikit sem hans hønd giefur til Mataroff
ursins/og eitt Hin med Oleum til eins Epha.

Enn a

Eñ a þeim Tunglkomunum skal hñ offra einum vngum Vxa sm̃ er Lastalaus/ ꝛ sex Lembum/og einū Hrwt Lastalausū/ ꝛ einu Epha til Vxans/ ꝛ einu Epha til Hrwtsins/til Mataroffursins/enn til Lambaña so mikit sm̃ honum synist/ ꝛ einu Hin Oleum til eins Epha.

B Og nær ed Høfdingen geingur jñ þangat/þa skal hñ ganga jñ ad Portenu Copthussens/ og ganga so þañ sama veg vt aptur. Eñ þ Folkit i Landenu sm̃ kiemr fyrer DROTTEN a þeim stæstu Hatijdunum/ad tilbidia/og geingur jñ ad Portenu i mot Nordrenu/ þa skal þ ganga vt aptur at þui Portenu mot Sudrenu. Og huerier sm̃ jñganga vm þad Portit mote Sudrenu/þa skulu þeir vtganga vm̃ þat Portit mote Nordrenu. Og þeir skulu ecki vt aptur gāga vm þ sāa Portet sm̃ þeir eru jñ geingner/helldur skulu þr ganga riett fram/ ꝛ so vt. Eñ Høfdingen skal ganga bæde jñ og vt mz þm̃.

Eñ a Helgum døgunum og þeim stæstu Hatijdunum skal offrast til Mataroffursins/ til eins Vxa eitt Epha/og til Hrwtsins eitt Epha/og til Lambaña epter þui sm̃ hñs Hond vill giefit hafa/og eitt Hin Oleum til eins Epha.

Eñ nær ed Høfdingen vill Fornfæra DROTTNE eitt viliugligt Breñeoffur/edr Packlætis offur/so skal vpplukast fyrer honum þ Portid mote Austrenu/ad hñ meige so offra sijnu Breñeoffri og Packlætis offre/lijka so s̄ hñ er vanur ad offra a Þuottdøgunum/ ꝛ nær ed hñ geingur vt aptur/þa skal Portit lætast aptur epter honum.

C Og dagligana þa skal hñ Fornfæra DROTTNE eitt Breñeoffr/einkū sm̃ er/eitt Aars gamallt Lamb Lastalaust/þui skal hñ offra huern Morgun. Og hñ sk huern Morgū leggia þar vppa eirn siettung af einum Epha til Mataroffurs/og eirn þridiung af einum Hin Oleum til ad vøkua mz Hueitemiølet/DROTTNE til eins Matar offurs/þ skal vera eiñ æfinligur riettur vm þ hid dagliga Offrit. Og huern Morgun skulu þeir offra Lambenu/mz Mataroffrenu og Oleum/til eins dagligs Breñeoffurs.

So seiger DROTten DROTten/ Nær eirn Høfdinge giefur einhuerium af sijnum Sonum eina gæfu/af siñe Arfleifd/ þeirre hiñe sømu skulu hñs Syner byhallda/og ad Erfdum eignast. Eñ giefe hñ nockrum af sijnum Sueinum eitthuad af siñe Arfleifd/ þ skulu þeir eignast til Frelsunar Aarsins/þa skal þ falla til Høfdingians aptur/þuiad hañs Arfleifd skal alleinasta erfuast af hñs Sonum. Og Høfdingen skal ecke neitt hafa fra Folkenu af þeirra Arfleifd/og ecki ad drijfa þa af þeirra eigen Gotze. Helldur skal hñ lata sitt eigit Gotz sinū Børnum sialfs til Erfdarfalla so þ eingen af minu Folke skuli i burt drijfast af siñe eign ꝛ ættleifd.

D Og hñ leidde mig vnder jñganginn hia Hlidenu a Portenu i mot Nordrenu hia Helgedom sins Herberge/sm̃ Kieñemøñunum til heyrde/ ꝛ sia þu/ad þar var eitt rwm i eirne Hyrninguñe mot Vestrenu. Og hñ sagde til mijn/þetta er sa Staduren/a huerium Prestarner skulu sioda Sakaroffrit og Synda offrit/og baka þ Mataroffrit/so ad þeir þurfe ecki ad bera þ vt vm þ hid ydsta Portdyrit/til ad Helga Folkit.

Þar epter a leidde hñ mig vt til hins Fordyrsins/og bad mig ad ganga i þau fiogur Hornen a Fordyrenu/Og sia þu/ad þar voru vti huerium af þeim fiorum Hornunum øñur sma fordyre/til ad verfua Reykelsenu vti/Fiørutigu alna løng og þriatijgu alna breid / øll fiogur mz einum skamti. Og þar gieck eirn litill Mwr vtan vm kring huert eitt af þeim fiorū/þar voru ꝛ giørder elldzstader nedan til vpp vid Mwren. Og hañ sagde til min/þetta er þ Matgiørda husit i hueriu þ Þienarar Hwsens skulu matreida þ sm̃ Folkit offrar.

XLVII.

A OG hñ leidde mig jñ aptur ad Dyrunum Musterisins/ Og sia þu/at þar flaut eitt Vatn vt vndan þrøskulldenum Musterisins mot Austrenu þuiat dyrnar Musterisins horfdu og eirnen a mote Austrenu. Og Vatnit rañ a þa hægre Hlidena hia Musterenu/hægra meigen hia Alltarenu i mot Sudrenu. Og hñ leidde mig vt ad Portenu mot Nordrenu/i fra þui ydsta Portenu mot Austrenu/og sia þu/ad þar spratt vt Vatn af hiñe hægre hlidiñe.

Og Maduren gieck vt mote Austrenu/og hafde eirn Mælestreing i hendiñe/ og hñ mællte þusund alner/og leidde mig i Vatnid þangad til at þ tok mier i Ockla. Og hñ mællte eñ einu siñe þusund alner/og leidde mig i Vatnit/þangat til ad þ tok mier i Knie. Hñ mællt eñ ei

nu sinne Þusund alner z liet mig vada þangat til at þ tok mier meir en̄ i midt Lær. Þa
mællte hn̄ en̄ Þusund alner/ z þa vard þ so diupt ad eg grynta ecki/ þuiad Vatnit var so diupt
at þar matte synda yfer vm/ og eg kun̄e eige at na til grun̄sins. Og hn̄ sagde til min/ þu man̄
sins son/ þetta hefur þu nu sied.
Og hann leidde mig aptur vm sama veg til Lands/ og sia þu/ ad þar stodu nær- B
sta mørg Trie hia Strøndin̄e beggia meigen. Og hn̄ sagde til mijn/ þ Vatnit sm̄ ren̄ur vt
hiedan mote Austrenu/ þ skal rin̄a i giegnum þ sliettlendit/ vti Siafar hafit/ og i fra þui ei-
na Siafarhafenu i þ an̄at. Og nær ed þ kiemur vt i Hafit/ þa skal þ sama Vatn va Heil-
susamligt/ ja allt þ sm̄ þar lifer vti og hrærer sig/ þangat sm̄ er þesser Vatzstraumarner þeir
koma/ þ skal lifa og skal hafa miøg marga Fiska/ og aller skulu þeir lifa og Heilsusamlig
er verda/ huar ed þessi Vatzstraumur hn̄ kiemur.
Og Fiskararner skulu standa vid þan̄ hinn sama/ i fra Engeddi og in̄ til Enegglaim/
þa skulu þeir vtbreida Fiskenetin. Þuiad þar skulu vera miøg marger Fiskar/ lijka sm̄ i þui
hinu mykla Siafarhafenu. En̄ Siken og Pytterner þeir munu ecki heilnæmer vera/ helldur
Sallter.
Og hia Strøndin̄e vid sąa Vatzfall beggia meigen sku vaxa allra handa friosamlig All C
dentrie/ og þeirra Laufblød skulu ecki visna/ og þeirra Allden skulu ecki rotna/ og huern Ma-
nad skulu þau bera nyan Avøxt/ þuiat þrra Vatn ren̄ur vt af Helgedomenum/ þeirra Avøx
tur skal duga til Matar/ og þra Laufblød til Lækninga.
So seiger DROTten DROTten/ Þesse eru þau Landamerken epter huerium þier skulut
vtskipta Landenu a millum þra tolf Kynkuijslan̄a Israels/ Þuiad tuø hlutskipten heyra Io-
seph ættlegg til/ og þier skulut skipta þui jafnt vt eins sm̄ ødrum/ þuiad eg hefe vpphafet mi-
na Hønd/ so þ eg vil giefa ydar Forfedrum og so ydur Landit til Arfleifdar.
Þessi eru nu Endemørken Landsins mote Nordrenu/ i fra þui nykla Siafarhafenu/ i fra
Hethlon in̄ til Zedath sm̄ er Hemath/ Berotha/ Sibraim sm̄ nalæger sig vid Damasco/ z He
math/ og Hazer thichon sm̄ liggr vid Haueran. Þad skulu vera Landamerken/ fra Hafenu in̄
til Hazer Enon og Damascus/ og Hemat skal vera Landz enden mote Nordrenu.
En̄ Landamerken mot Austrenu skulu þier mæla millum Haueran z Damasco/ z millum D
Gilead/ og millum Landsins Israels hia Jordan in̄ til Siafar haffsins mote Austrenu. Þad
skulu vera Landamerken mote Austrenu.
En̄ Landamerken mote Sudrenu eru i fra Thamar/ in̄ til þrætu Vatsins i Cades/ z mo-
te þui Vatzfallenu/ til hins mykla Hafsins. Þat skulu vera Landamerken mote Sudrenu.
Og Landamerken mote Vestrenu eru i fra þui hinu mykla Hafenu beinleidis in̄ til Hem-
ath. Þad skulu vera Landamerken mote Vestrenu.
So skulu þier nu vtskipta Landenu a medal þeirra Kynkuijslan̄a Israels. og nær ed þier
kastit þui hlutfallenu/ til ad vtskipta Landenu a medal ydar/ so skulu þier hallda þa hinu fra
mandi sm̄ þa bua hia ydur/ og ala þar Børn hia ydur/ lijka sm̄ þa in̄byggiarana Landsins
a medal Israels sona/ og þeir skulu eirnen hafa sijna hlutdeilld i Landenu/ huer sm̄ eirn a med
al þess Slektesins sm̄ hn̄ byr hia/ seiger DROTten DROTten.

XLVIII.

HEsse eru þau nøfnen Kynkuijslan̄a i fra Nordr ættin̄e/ fra Hethlon mot He A
math HazarEnon/ z fra Damasco mot Hemath/ þ skal Dan hafa sitt hlut
skipte/ i fra Austrenu in̄ til Vestursins.
Asser skal hafa i sitt Hlutskipte/ hid næsta hia Dan/ i fra Austrenu til
Vestursins
Nephtali skal hafa sitt hlutskipte næst hia Asser i fra Austrenu in̄ til Vestursins.
Manasse skal hafa sitt hlutskipte i hia Nephtali/ i fra Austrenu in̄ til Vestursins.
Ephraim sk hafa sitt hlutskipte næst hia Manasse/ i fra Austrenu in̄ til Vestursins.
Ruben sk hafa sitt hlutskipte næst hia Ephraim/ i fra Austrenu in̄ til Vestursins.
Juda skal hafa sitt hlutskipte næst hia Ruben/ i fra Austrenu in̄ til Vestursins.
En̄ þier skulut fraskilia eitt Takmark næst hia Juda/ fra Austrenu in̄ til Vestursins/ sem
vera skal fim̄ og tuttugu Þusunder Mæleskøpt ad breidd z Leingd/ ein Deillden af þui Hlut
skiptenu

ſkiptenu/ſem̄ teckr i fra Auſtrenu iñ til Veſturſins/þar iñe ſkal Helgedomuren ſtanda.
B Og þar vt af ſkulu þier fra ſkilia DROTTNE eina hlutdeilld/fim̄ og tuttugu Þuſum
der Mæleſkopt ad leingd/og tiu Þuſunder Mæleſkopt ad breidd. Og ſu hin Heilaga hlutdeill
den/þa ſkal heyra Preſtunum til/ſē er fim̄ ꝛ tuttugu M Mæleſkopt at leingd mot Nordrenu ꝛ
mot Sudrenu/og tiu Þuſunder ad breidd/mote Auſtrenu ꝛ Veſtrenu. Og Helgedomuren DR
OTTINS ſkal ſtanda þar midt iñan i. Þat ſkal Helgat vera til Preſtañа/ſē eru af Za-
doch ſonum/huerier ad hielldu minar Sidueniur ꝛ eru ei af fallner m̄z Iſraels ſonum/ſo ſem̄ ꝥ
Leuitarner eru af fallner. Og þeſſe hin fraſkilda hlutdeillden ſk vera þra eign af Lādenu/i hū
iu ꝥ hid allra Heilagaſta er/ hia Leuitaña Landamerkium.
Eñ Leuitarner ſkulu hafa i hia Preſtaña Landamerkium/fim̄ ꝛ tuttugu Þuſunder Mæle
ſkopt ad leingd/ꝛ tiu Þuſunder at breidd/lijka ſem̄ hiner adrer. Þuiad oll leingden ſkal hafa
fim̄ og tuttugu Þuſund Mæleſkopt/ꝛ breidden tiu Þuſunder Mæleſkopt. Og þr ſku ei neitt
ſelia þar vt af edr i burt ſa/ſo ad ecki neitt ſkule i burt fargaſt/ af hinum fyrſta Landſins A-
uexte/þuiat ꝥ er DROTTNE Helgat.
Eñ þau fim̄ Þuſund Mæleſkopt ſem̄ epter eru vorden a breiddena/a motz vid þau fimm og
tuttugu Þuſund Mæleſkopt a leingdena/þau ſkulu til Stadarins almeñelig vera/til ad bua
þar iñe/ꝛ ſo til Forſtadaña/ꝛ Staduren ſk ſtanda þar midt iñan i/ꝛ ꝥ ſkal ba hñs ſkātur/
Fiorar Þuſūderꝛ fim̄ Hūdrud Mæleſkopt mot Nordrenu/ꝛ mot Sudrenu. Lijka ſo eirnen fio
rar Þuſunder ꝛ fim̄ hundrud Mæleſkopt/a mote Auſtrenu ꝛ Veſtrenu.
C Eñ forſtaduriñ tuo hundrud og Fimtiu Mæleſkopt mote Nordrenu og mote Sudrenu/ ſo
eirnen lijka tuo Hundrud og fimtiu Mæliſkopt j mote Auſtrenu ꝛ mote Veſtrenu.
Eñ ꝥ epter er vordit af þre ſomu leingdiñe fra þui hinu fraſkilda ꝛ Helgada/ ſem̄ eru Tiu
Þuſund Mæle ſkopt mote Auſtrenu ꝛ mote Veſtrenu/ꝥ ſk heyra til þra vpphelldis ſem̄ þiona i
Stadnū/ꝛ þr ſem̄ arfida eiga i Stadnū/þa ſklu þr aller ba af Iſraels Sleckti.
So ad ſu gioruoll atſkilningen ē hefr fim̄ ꝛ tuttugu þuſund Mæleſkopt ꝛ er Ferkontud/
hū ſk ba eitt Heilagt Takmark/til Stadarins eigendoms.
Eñ huad ē þar er eñ nu eptr beggiameigē hia þre atſkildre heilagrē hlutdeilldiñe/ꝛ hia ſtadar
ins hlutdeilld/ē er fim̄ ꝛ tuttugu Þuſūder Mæleſkopt mote Auſtrenu ꝛ mote Veſtrenu/ꝥ ſkal
allt ſaman vera Hofdingians. Eñ ſu hin atſkilda Heilaga hlutdeillden/ꝛ Muſterit Helge
domſins ſk vera þar midt iñan i/eñ huad ſem̄ a mille liggr/a millum hlutſkipteſins Leuitaña ꝛ
a millum Stadarins hlutſkiptis/og a millum Landamerkiaña Iuda og Beniamins Landa-
merkia/ꝥ ſk vera Hofdingians. Þar eptera ſklu vera hinar adrar Kynkuiſlernar/ Benia
min ſk hafa ſitt hlutſkipte fra Auſtrenu iñ til Veſturſins. Eñ Simeon ſk hafa ſitt hlut-
ſkipte næſt Beniamins Landamerkiū/ fra Auſtrenu iñ til Veſturſins. Iſachar ſk hafa
D ſitt hlutſkipte hia Simeonis Landamerkium/ fra Auſtrenu iñ til Veſturſins. Sabulon ſk
hafa ſitt hlutſkitpe hia Iſachars Landamerkium/fra Auſtrenu iñ til Veſturſins. Gad ſk
hafa ſitt hlutſkipte hia Sabulons Lādamerkium/fra Auſtrenu iñ til Veſturſins. Eñ næſt
Gad/er Landamerkit mot Sudrenu/fra Thamar iñ til þrætu vatzins i Cades / og i mot þui
Vatzfallenu hia þui mykla Hafenu. So ſk Ladit vtſkiptaſt til Arfleifdar a medal Iſra-
els Kynkuiſla/ꝛ ꝥ ſk vera þra Arfleifd/ſeigr DROTten DROTten. Og Staduren ſk
vera ſo vijdr/fiorar Þuſūder ꝛ fim̄ hundrud Mæleſkopt mot Nordrenu/ ꝛ Porten Stadarins
ſklu kallaſt epter nofnum Iſraels Kynkuiſla/þriu Porten mote Nordrenu/hid fyrſta Portid
er Ruben/ hid añad Iuda/ hid þridia Leui. Og ſo i mote Auſtrenu fiorar Þuſunder ꝛ fim̄
hundrud Mæleſkopt/og þriu Porten/ ſem̄ er hid fyrſta Portit Ioſeph / hid añat Beniamin/
hid þridia Dan. Mot Sudrenu eirnen lijka fiorar Þuſūder ꝛ fim̄ hundrud Mæleſkopt/og
þriu Porten/hid fyrſta Simeonis/hid añat Iſachar / hid þridia Sebulon. Og lijka ſuo
mote Veſtrenu fiorar Þuſūder og fim̄ hundrud Mæleſkopt/og þriu Porten/hid fyrſta
Portid Gad/hid añat Aſer/ hid þridia Nephtali. So ſk hñ hafa ætian
Þuſūder Mæleſkopt allt vm kring / og þa ſk Staduren kallaſt/
hier er DROTTENN.

Ending Prophetans Ezechielis

Formale yfer Prophetan Daniel

Uppa þat at þeir Olærdu/og þeir sm̄ Sagnabækurnar ecki wita/nie kuña sialfer ad lesa/ mætti mz nockru mote skilia þssa Bok. S. Danielis/þa wil eg mz þessum Formala eiña litla vnderuijsan framsetia.

Daniel er komen til Babilon i tyd Joachim Kongs

J fyrstu/huernen Daniel er til Babilon komen/nockrum arū fyrer Foreydslu Jerusalems Borgar/a dögum Joachim/huern Nabugodonosor fangade og fiötrade/og willde hafa flutt hn̄ til Babylon/eñ waid þo þess sinis/at hn̄ liet hn̄ epter verda/Eñ flutte a burt mz sier hina beztu meñ(a mzal huerra ed Daniel war)og so Kieren vr Musterenu. Vm þetta allt finst skrifad i añare Bok Kongaña/ xxiiij Cap. og i Cronicu Bokinne i xxxvi. Capitula.

I

S. Danielis framferde

J hinum fyrsta Cap. werdur hier i fyrstu framsett eitt merkeligt Dæme/vm Lifnad og fram erde Danielis/huersu Heilagliga/ og Gudrækiliga hn̄ hefur lifat/og huad stöduga og sterka tru til Gudz ad hn̄ hafe hefur/a medal slykra Ogudligra Heidingia/iafnframt þeim mörgu hrædeligum hneyxlunum/sm̄ hn̄ hefur i Babilon hlotid dagliga at sia og heyra. Og hefur þo stadfastur stadit og stödugliga/og allt þetta sigrat og yferuñit i synu hiarta. Þar fyrer epter fylger iafnsnart/huersu hæleitar Gæfur Gud gaf honum/fyrst andliga/prydande hn̄ mz Vijsdome og skilninge fram yfer alla meñ/ Þar næst lykamliga/seliande hn̄ til hiña mestu Metorda/og werkade fyrer hn̄ mikil Dasemdar werk og stormerke/ huar mz hn̄ auglijsar öllum oss/huerneu hn̄ elske/og huad mikils hn̄ wirde þa alla sm̄ hn̄ ottast/og honum treysta/ Leider oss og lockar so mz slyku dæme/hid gödmanligasta/til Gudz otta og Truariñar.

Gudz gæfr Danniele giefnar

II

Daniel werdur til Heidurs hafin

J hinum ödrū Cap. wppbyriast vegsemdartignin Danielis/huad ed skiede af Kongsins Draume/huern Daniel af Guddomligre opinberan/fiñur aptur og vtþyder hn̄. Fyrer þtta tilefne werdur hn̄ eirn Höfdinge yfer öllu Babilons ryke/Eirn Byskup og Höfudzmadur yfer öllum Vijsenda möñum og Spekingum. Huad skied er til huggunar Gydinga lyd/so þeir i siñe wtlegd ecki skylldu falla i öruilnan nie Oþolinmædi/ so sm̄ ad hefde Gud kastad þeim fra sier/og sijn Fyreiheit vt af Christo burt tekit. Þar fyrer lætur Gud eirn Herteken Gyding stiörna so mektugu Kongsryke/Og ei weittist sa Heidr neinum Babiloneskum mañe. Og þ er a ad sia/ad hn̄ hafe werit til þess eins fangadur og i burt fluttur/at hn̄ skyllde werda so megtugur Herra og Höfdinge/iafnuel yfer þeim sm̄ hn̄ höfdu i burt fært og hertekit. So Dasamliga breyter Gud wid sina vtualda/og weiter þeim miklu meira eñ nockur kuñe at öska.

Fiögr einualldz Kongaryke a Jördu

Eñ sa Draumr wt af Likneskenu er i Textanum af Daniele sialfum liosliga vtþyddur/vm þau fiögr einualldz Kongaryken/af huerium hid fyrsta war þeirra Assyriorum og Babiloniorum. Þad añat fra Medorū og Serkia/Þad þridia Alexādri hins mikla og Griekia/þat fiorda er Romuerja ryke.

Romuerja Ryke

J þessare vtþydingu og meiningu er allur Heimuren samhlioda/ Giörningarner og Sagnabækurnar saña þetta nogliga/Eñ hn̄ talar mest og leingst vm þat Romuerska rykit/þar fyrer sklū vier vādliga tilhlyda.

J nidurlagenu/þa ed Jarnleggerner taka at skiptast i sundur i tærnar/þar seiger hn̄ fyrer þria hlute/ wt af þui Romuerska rykenu. Hiñ fyrste er sa/at Tærnar eru adskildar edur sundurlausar/eñ hafa þo þra wppruna af Jarnfætenū/ So sm̄ a Likama mansins eru sundurlausar Tærnar eñ eru þo af Fætenum Vaxnar/og heyra til Fætenum. So ward þat Romuerska rykit i sundurlaust/þa Hispania Frackland og Englād

i

Romanum imperium translatum a Grecis at Germanos

komu fra þui/og fleire önnur Kongaryke/Samt er þat þo hier wt af waxit/og suo sm̄ önnur Plantan/nidurplantad/og flutt(so sm̄ þeir seigia)translatum i fra þeim Griskū til Þrar Þyduersku þiodar so at þat hefr eñ nu Art og Natturu Jarnsins/huiat þat hefur eñ nu sina Rykisstiornar meñ og Radherra/Lögmæl og Lagarieit/so sm̄ i fyrre tydune. Þar fyrer seiger hn̄ hier/þo at þat sie sundurlaust Ryke/ þa hefur þat þo Röt/plantan edur legg Jarnsins.

ij

Þad añat er þetta/at slykar atskilianligar Tær sie olykar/sumar af Jarne/sumar af Leire/þat wtþyder hn̄ sialfur/at þat mun wera eitt sundurlaust Ryke/stundum styrkuara stundum weykara. Þetta hefur suo skied/Huad þat Romuerska rykit hefur opsinis haft agiæta Keisara/ sm̄ war Karlamagnus og þeir þrijr Ottones/og fra lykar/sm̄ oyferuiñanliger woru/Þar a mote hefur þat og stundum Veyka og Ogiæfusama Keisara haft/huerier opsinis woru yferuñer og Sigrader.

Þetta alltsaman er þui so sagt/at wier skulum wita/at þetta Romuerska rykit skal wera þat sidasta/ og eingen mun fa þat foreydt og nidurbrotid/wtan Christus sialfur mz sinu Ryke/Þar fyrer þo at so sie at marger Kongar hafe sig vppreist i mote þui þyduerska Keisaradomenū/og þo at Tyrken beriest odlega honū i mote/og hafe(kann wera)nockrar Orustur vñit/edur kuñe ad wiña/þa skal hn̄ þo samt þessa Jarnröt og Plantan ecki yferuiña nie vppræta/Þetta Ryke mun wara allt til hins sidasta dags/ huersu weykt sm̄ þat er. Þui Daniel Lygur ecki/og Raunen hefur allt hingat til hier wm witne giefed/bæde wm þa Romuerska Paua/og so önnr Kongaryken.

Romuerska Ryke skal wera þad sidasta

iij

Þad þridia er þetta/at þessar sundurlausar oiafnar Tær sie þuilykast sm̄ samanblandadar/og so sm̄ huer wid adra samteingd. Þad wt þyder Daniel sialfr so/At þetta Ryke mun werda so weykt Ryke/at þat mun mz Vinattugiördum og Mægdum hier og þar i hia hinum og ödrum Konungum ad sier hnyssa og sier styrks leita/eñ þat mun þo ecki hialpa nie tryggeligt werda. Og mun so alleinasta/fyrer Gudz Fyrerhyggiu hafa Styrk og Sigur/þegar aliggr.

Fiallit af huerju steirnen war sliten

Eñ þat Fiallit/af huerju Steirnen ward afsliten an mannligra Handa/þat wtþyda sumer af þre Heilögu Jomfru Mariu/af huerre Christr er fæddr/fyrer wtan Mans til werkan / huer wtþyding at ecki er Ochristelig. Eñ þetta fiall ma og eirnen wel merkia giöruallt Gydinga Ryke og Folk/ af huerju Christur er komiñ/huerra Holld og Blod hn̄ er/eñ er nu fra þeim burt slitiñ/ og komen a medal Heideña þioda/ og er so orden og mun blyfa eirn DROTTINN og Herra allz Heimsins/vm öll þesse fiögur Kongaryke.

III

Þrijr meñ af glödandi Ofne frelsader þui Hertekne Gydingum til huggunar

J hinum þridia Cap. skrifar hn̄ enn wm annat harla stort Dasemdaruerk Truariñar/Sem er/ ad þeir þrijr Meñ frelsast af breñanda Elldzofne/huar af Konguren kiemur til slykrar Gudz widurkienningar/ad hn̄ mz sinu Rite/ prysar og wegsamar Gud wm allt sitt Kongsryke. Huad og so eirneñ skied er/ þeim Hertekinu Gydingum til huggunar/huerier asamt mz fra Gude ölldungis forsmader og fyrerlitner woru i Babilon/a medal Vykingaña og Stwrgodaña. Eñ hier werdur fra Gud haleitliga prysadur / fram yfer alla

adra

ædra Gude/So ad þeir skule þui stadfastliga trua/ad hn̄ bæde giete og so wille hialpa þeim/a sinū tyma/
Enn þess a mille þa skulu þeir hallda og hugga sig wid slijk hn̄s Dasemdar Vndur og Stormerke. IIII

I hinum fiorda Cap. stendur eitt merkeligt Epterdæme Gudligrar Reide/ i gegn þm grimu Valldz- stiornar mōnū og Vijkingū. Þuiat þar verdur sa hīn myckle og mattuge Konungur sueptur sijnū skilninge og verdur so vit laus og olmur ad men̄ verda ad binda hn̄ sm̄ an̄an Olman̄ hund mz Vidium/ og sleppa hon- um wt/ þt men̄ gatu hn̄ ei hia mōnū lidit. Nu þiker oss þtta litils vert/a medan þ stendur i Bokin̄e. En hef- dum vier verit þar i hia/ og sied þar vppa/þa hefdum vier sied eirn hrædeligan̄ og Ognunarsamligan̄ Gudz Dom/So ad sier huer Madr hn̄ hefde matt af hiarta aumka sig yfer alla Valldz men̄ og Vijkinga/ad so þungr hefndar Domur hanger yfer þm/þar sm̄ þr misbreyta sijnu macktar vellde. Slijkt er og eirnen i þan̄ tijma skied til hugguunar þm vtlægu hertekinu Gydingum/ so og nu/og iafnan̄ hier epter/ōllum þm til hugguunar sm̄ oriett lijda og af þm Ranglatum verda offsokter/So ad þr siae þ/ad Gud giete og vilie hefna vor a vorum Ouinū/ þyngra og frekara en̄ vier oskū. So sm̄ sa fimtugaste attunde Psalmur seiger. Sa hīn Riettlate mun mz glede sia hefndina/og bada fætur sijna i blode þss Ranglata. Þar fyrer eigū vier slijka Vijkinga ei ad eins mz Þolinmæde ad vmbera/ helldur og so eirnen aumka oss yfer þa/vegna þss hefndar Doms sm̄ þm yfer hōf- de hanger/ og bidia Gud af hiarta fyrer þm/ lijka so sm̄ sa gode Daniel hn̄ hier giörer/ hn̄ angrar þ/ad yf- er Kongin̄(huer ed hn̄ hiellt fo hertekin̄ og hn̄s Fōdur Land hafde foreydt) skyllde slijk Hōrmung ganga/ og oskar hana helldur hn̄s ouinū

Tyran̄a straffar Gud

Gud hefner sin̄a Vina

Christner skullu ei da wonda Valldzmen̄ og bidia til Gudz fyrer þeim

Hier aptur a mote/er þtta ōllum gōdum Herrū og Hōfdingium ein huggunarsamlig og fōgur lyking/ad Gud DROTTINN lijker þeira ogudliga Konung wid eitt fagurt Trie/ huert ed fæder og nærer ōll Kuijk- inde/og hlijfer þeim vnder sijnum greinum og sinum Skugga. Med hueri fyrermyndan Gud hn̄ auglijsar/ ad hn̄ fyrer Yfervalldzstiettena gefi frid og Spekt/ Hlijfd og hialp/ Biōrg og næring/og ōll þssu stūdligu lijfe vid macht halide. Og ad hm̄ þockist þ miōg vel/þegar eirn Hōfdinge edur Valldzmadur stendur truliga i þssare sin̄e stiett/ þt hn̄ kallar þ fagra Aufxtu/ fagrar greiner/fōgr laufblōd/þ er at skilia/Þad eru kostulig Dyrmæt gōd verk. Med þui þa ad Gude eru þau so þægelig/ ad hn̄ so prydeliga wtmalar/ prijsar og prydir þau/ Þa skylldu Herrarner mz lyst og Elsku framfylgia sijnu Embætte/ huersu erfidissam og torfuellt sm̄ þ verda vill. So eigū vier og ecki ad acta Heckinse Valldzmanan̄a/ helldur hyxa huersu kostuligt og nyt- samligt Embætte þr hafa af Gude/oss til gagns og gōda sett og skickad.

Huggunar fyrer myndan gōdra Valldzman̄a

Velgiōrningar sm̄ Gud weiter mōnum fyrer Valldzstiornena

I fimta Cap. kiemr fram eitt an̄ad Epterdæme i giegn þm Ranglætis Vijkingū. Þuiad þ hid fyrra epter- dæmit er nockut so lydanligt/af þui ad sa Kongr leid Hirtingina og sneriſt til Gudz mz sañre Idran/ Lyte- læte og Vidurkieñing/So at hn̄ er fyrarlaust af einum Vijkinge ordin eirn saluhlagur Hōfdinge. En̄ hier werdr sa forherte Idrunarlause Vijkingr/werande athugalaus og gladr i sin̄e Heckaske/ rettr wægdarlaust/ so at hn̄ misser i einu Aund og Lyfania/ Lōnd og Lyde/huad eplaust ōllum þuilijkum Ranglætis Vijkin- gum er til Sælfungar skrifat. V

Baltazar Kongs Straff og Hirting

I sietta Cap. er eitt lystiligt og fagurt Epterdæme eins gōdz agiætz Kongs/ huer ed elskade Daniel/ Þess hlaut Daniel at gialda af hinum ōdrum Storbockum i Kongsins Garde/þeir syna honum eitt Hof- gardzstycke/so at hn̄ werdr vm sijder kastadr i Leona grōfina. Hier hafa þeir aunnu Hertekmu Gydingar eñ annyiu hryggiar ordir. En̄ Gud audsyner hier enn sijna nalægd hid huggunarsamligasta / og snyr vm Hiole nu so fyndliga/ad Danielis Ouinir wrdu sialfer vpp at eta þ þeir hōfdu hm̄ matbuit/ so sm̄ þ seigist i hinū vij. Psalmi. Ei i bu/hn̄ hefr illt i sinne/hn̄ geingr mz Ogiæfuna eñ hn̄ mū fæda Lygenar Hn̄ hefr Grifuna wt grafit og wtfært/og er fallin̄ i þa grōf sm̄ hn̄ giōrde. Hn̄s Olucka mun koma honum i koll/og hans Rang inde i hn̄s Hnackel. VI

Daniel kastast i Leona grōfena

So er nu Lyferne Danielis eckert an̄at en̄ eirn skiær og klaar Speigell/ i huerium wier siaum Truarinnar Afraltu og hen̄ar Sigurvin̄ing fyrer Gudz Nad/ i giegn ōllum Diōflum og illum mōn̄um/suo og hen̄ar Ar- uōxtu og Nytsemder/sm̄ hun fyrer Þolinmæde og Krossen werkar/bæde fyrer Gude og mōn̄um.

Fiōgr Dyr merkia fiōgur Kongarijke

I Siōunda Cap. taka til þær Siouerrnar og Spadomarner vt af þeim epterkomande Kongarijkium/ hardalis vt af Rijkenu Christi/huers eins wegna alleina at allar þessar Siouer skied hafa. Og er i fyrstu merkiande/ad þau fiōgr einualldz Kongarijken/ sm̄ hn̄ hier fyrr i ōdrum Cap. synde i þre myklu Likneskiu þau enu sōmu litur hn̄ hier at nyiu i an̄are mynd/einkum fiōgra dyra/hellst wegna þess fiorda Dyrsins/sem er/þess Romuerska Rijkisins/vt af huerju hn̄ seirna meir will flerra seigia/Þuiad vnder þui sama Romuer- ska Rijke/attu at skie þeir allra stæstu tilburder/sm̄ eru þesser/Hingadkoman Christi/ Mannkynsins Endur- lausn/og Ender Verallldarinnar. VII

So er nu þat fyrsta Dyrit/Kongs Rijkit i Assyria og Babilon/þat er Leonin̄a/hafande tuo Arnar vængena/huiat þetta Rijkit war þat agiætasta og bezta/og(so sm̄ adr war sagt)eitt Gyllinne Rijke hia i hinū ōdrum. Tuenr Vænger/eru tueir hluter Rijkesins/sm̄ er Assyria og Babilon. Og þui werdr eitt Man̄s hiarta gefit/og þat stendur a sinar Fætur/Þuiat ecki eitt af hinum Kongarijkiunum hefer slijkan Konung haft/sa ed so dasamliga hafe komist til Gudz widurkien̄ingar sm̄ þesse/eige helldr hefur neitt fra so marga merkeliga spekinga og hyggna men̄ haft i Kongsins garde/so sm̄ þtta Kongs rijkid hafde.

Leon þat fyrsta Dyrid medr tueimr Vængium

Þad an̄ad Dyrid er Biarndyr/þ er Konungs rijkid i Persia og Medea/ huert ed Babilons rijke yfirunnad/ og af þui reif þss Vænge. Og þ hefur nu i mille sin̄a Tan̄a þriu Rifbein(þ eru þriar stōrar og lang- ar Ten̄ur)þ merker þria hina hellstu Kōnunga/sm̄ er/Cyrus/Darius og Xerxes/huerier mykla hlute giōrdu i þssu Konungs rijke/ Og attu mikid kiōt/þ er/ þr brutu vnder sig mōrg og mecktug Lōnd og þioder.

Biarndyr þ an̄ad Dyrit

Þad þridia Dyrid er Pardus/med fiorū Vængiū og fiorū Hōfdū/þ er rijke Alexandri Magni af Grick- lande/ wr huerju/þar eptera/vrdu fiōgur Kongarijke/so sm̄ vier faum ad heyra i næst epter fylgianda Cap.

Þat þridia Dyr Pardus

Þad fiorda Dyrit sm̄ Jarnten̄urnar hefur/þat merker þat sijdasta Rijke/sm̄ er þ Romuerska Rijkit/mz huerju Verōllden skal eirn enda hafa/Þui talar Daniel hier margt wm þan̄ sijdasta Dom/ og vm̄ Rijke þra Hellōgu/huert ed koma mun epter þetta Kongsrijke.

Þat fiorda Dyr hafde Jarn ten̄

En̄ hn̄ vtmalar þad Romuerska Rijki mz slijkum hætte/at þat skule i fyrstu sundurskiptast i tiu Konga- rijke/þat eru þau tiu Hornen/sm̄ er/Syria/Egiptaland/Asia/Gricklland/Affrica/Hispania Fracklland/Val- land/Þyskaland/Englland.

Roma rijke skiptist i sundur

Og þ litla Hornit/sm̄ þriu þau fremstu hornen af þeim tiu skal afbriota/þad er Mahomet edr Tyrk- en̄/ huer ed nu hefur Egiptaland/ Asiam og Gricklland. Hn̄ seiger og so/ ad þtta litla Hornid muni stryda vid hina Hellōgu/ og tala Gudlastaner i giegn Christo/huad vier reynum/ og siaum fyrer vorum augum/

Mahometh Tyrken

Þuiat Tyrken hefur mikin Sigur vnnid a Kni Kristnu/og afneitar Christo/og vpphefur sm̄ Mahomet yfer alla hluti/Þar fyrer hófū vier vissuliga ad vænta hins sydasta dags/þt Tyrkin mun ecke fleire Hornen afbriota en þesse þriu.

VIII

Sierlig Syn sm̄ ahrærer Gydinga alleina

J attunda Cap. hefr Daniel eina sierliga Syn/huer ed eige snertur allan Heimen/so sm̄ þesse fyrerfarande Synen/helldr ad eins hn̄s eigit Folk/Gydingalyd/synande þeim hiternen þeim skule ganga/ fyrer þad Romuerska rykit/og adr en þ Christus kiemur/einkum vnder þui þridia Rýkenu/Alexandri hins mykla/so at þeir hefdu einn at nyu eina Hugguu/og druulnudust ecki i þeim Harmkuælum sm̄ yfer þa skylldu koma/ lyka so sm̄ Christus munde þa enn yfergiefa/og ecki koma. Og Daniel vtleggr at wysu sialfr Synena/Þat Hrwturen mz tueim̄ Hornunum sie Konungurin̄ af Media og Persia/Enn Kiarnhafuren̄ sie Alexander hinn mykle/þesse wann Darium þan̄ sydasta Kong i Persia/og braut vnder sig hn̄s Ryke. Og Daniel seiger/

Hrwturin

at Kiarnhafuren hafe werit so sm̄ fliugande/at hn̄ hafe ecki komit wid Jördena. Þuiat Alexander hafde

Kiarnhafuren

so fliotan framgang/at a Tolf Aarum lagde hn̄ wnder sig allan Heimen/þuiat hn̄ tok Kongdómi̱a tuttugasta ære sijns Alldurs/ enn hn̄ Andadist þa hn̄ hafde tuo Vetur hins fiorda tugar. So ad sanliga(epter Veralldarinnar plagsid at tala)þa hefur eingen meire madr a Jördu komit/og ei mun helldur koma/enn Alexander war. En þat sm̄ wex fliott þat forgeingr skiott/Þuiat hn̄s Kongsrijke nidurhrapade vnder eins og hann

Vt af Alexadrij Rÿke/eru orden fiögr Rÿke

Andadist/og vr þui vrdu fiögr Kongaryki/Syria/Egiptaland/Asia/Grickland.

Nu lætur Daniel þessetuó/Asiam og Grickland hia lyda/en̄ talar wm̄ hin önnr/Syriam og Egiptaland. Þuiad Gydingaland liggr a mille þessara tueggia Landa/og hefr Syriam til Nordurs/ enn Egiptaland til Sudurs fra sier/huer tuó Rÿke eylyft Stryd hördu syn a mille. Þar fyrer woru Gydingar sno sm̄ a mille

Gydingaland liggr a mille Syrlandz og Egiptalandz

Hurdar og Gætta/þungliga af huerútueggium̄ plagader. Stundum fiellu þeir i lid mz Egiptskum/stundū mz Syrlenskum/hüort Rÿkit sm̄ þa war ödru yfersterkara. Og vrdu opt ad giallda sinar nalægdar/so sm̄ þ skiedr i almennelligre Ofridar styrialld. Sierdeilis þa sa Skalkr ward Kongr i Syria/huern Sagnabækurnar nefna Antiochum Epiphanem edr þann̄ Göfga/hn̄ fiade Gydinga grimliga/mz Morde og mandrapum/so sm̄ eirn Diöfull. Gudz þionustugiördena i Jerusalem tok hn̄ af/saurgade Musterit/og rænte vr þui öllum

Antiochus Epiphanes Tÿrann

Dyrgripum/ vppreiste Afgudadyrkaner og Skurgod þar inne/ Rak i burt og Drap kiennemennena/og alla þa sm̄ ei willdu honum hlyda. Hn̄ willde endeliga giöra eirn atrunad af öllum truarbrögdum/og þat skylldi wera atrunadur Gricka. Til þessa weittu honū styrk nockrer wondet menn/og Truar nydingar vt af Gydingum/þeir ed mz ödru móte kunu ei vpp at komast/So sm̄ lesa ma i fyrstu Bok Maccabeorū i fyrsta Cap. En hn̄s æde stod ecki leinge yfer.

Vm þennan Antiochum talar Daniel hier/at epter Alexandrum/vt af einu fra fiögra Hornanna/sie eitt

Lytid Horn

lytid Horn komit/þad er Antiochus Epiphanes/af þui Hornenu Syria/Hn̄ ward Megtugr i mote Sudrenu Austrenu/og i mote þui werduga Lande/þat er Gydingalande. Þuiat Antiochus tok fra Egiptalādz Kongū mörg Lönd og Borger/mz Suiku og Prettū/so sm̄ hier seirna stendr i ellefta Cap. Hn̄ kastade mörgum Stiörnum til Jardar/þad er/hn̄ drap margan̄ Heilagan man̄ i Gydingalande/Nidurbraut og saurgade Þionustugiörd Gudz a Himnum/i Musterenu/og insette þar Skurgodadyrkaner.

J mote slykum Fianda/vppuakte Gud Judam Maccabeum/ og hn̄s Brædr/þr hielldu Stryd/og vnnu

Gud wppuakte Judam og hn̄s Brædr i mote Antiocho

miög mikel frægdarnerk/og a fim̄ Aarum felldu þeir af Ouinunum̄ nærre tuisuar sinnum Hundrad þusunder Manna/sm̄ lesa ma i annare Bok Maccabeorum. Þeir hreinsudu Landit og Musterit/og færdu alla hlute aptur i lag/so sm̄ hier stendur i Textanum/ad Musterit skule epter tuó þusund og þriu hundrud daga hreinsat werda/huer dagatala at giörer sex ar og eirn fiordung ars þar til/ so langan tyma plagade Antiochus Gydinga/og andadist a þui sama siöunda are. Og so samhliodar þesse tala miög wel wid þat sm̄ stendur i Bokinne Maccabeorum.

Þar fyrer seiger Eingillen hier/ad Kong Antiochus skule miken skada giöra Gydingum/og at hn̄ mune Grimmr wera og ecke skamast syn neinnrar ohæfu. Og Sagnabækurnar wotta/at hn̄ hafe haft eitt skammarligt framferde/og lifat i allskyns liotum gierndum. Enn hn̄ mun(seiger Eingellinn)an̄ handa i sundurlamenn werda/huad og skiede. Þuiat þa hn̄ for i Persidem Fiar at afla/baud hn̄ sinum Strijdzhöfdingia Lysias/at

Lysias

hn̄ skyllde alldungis afma og eydeleggia Jsraels lyd/Enn sm̄ hn̄ fieck eckert Fie/og hn̄ spurde þar mz ad Judas Maccabeus hafde a flotta rekit Lysiam og fellt hn̄s Herlid/þa ward hn̄ siukr af mikillre Reide og ofol inmæde/Þuiat þetta hafde ecki tekist epter hn̄s wilia/og andadist so i myklum Harmkuælum og Hugar angre i Framanda Lande.

Eins so skal þeim Ogudliku Vykingum ganga. Þuiat þesse Antiochus er hier öllum Ogudligum Kongū og Höfdingium fyrer sionet og til epterdæmis settur/sierdeilis þm sm̄ æda i gegn Gude og hn̄s Orde.

Antiochus merker Antachristū

Þar fyrer hafa aller Kiennefedr i fordū tyd kient og halldit at þesse Antiochus sie Figura og fyrermyndan Antachristsins/og þeir hafa hitt þar riett a. Þui þat war wel widurkuæmeligt/at slykr skiemdarskalkr og so grimmur Vykingr/sie til þess wtualen/at wera fyrermyndan þrar sydustu Suiuirdingar / so sm̄ þat nockr ord i hinum xij. Cap. merkia þetta hid sama/og þ þeinnugliga auglsa.

IX

Danielis Bæn

Niunde Cap. hefr fyrst eina miög fagra og agiæta Bæn/i huerre Daniel bidr fyrer synu Folke/sm̄ i Babylon war Hertekit/og fyrer Borgine Jerusalem og Musterinu/ad Gydingar mætti xm̄ syder heim aptur komast/og at nyiu vppbyria Gudliga þionustugiörd. Þesse Bæn ward þegar bænheyrd/og auk þess sm̄ hn̄ bad þa werdr honum openskatt giört/huersu mörg ar þar skulu wera/þangat til Christus hn̄ kemr/og wppbyriar sitt eilyfa Ryke Og þetta er merkelig og mikil opinberan vt af Christo/sm̄ so glöggliga akuedr tymann nær Christus skyllde koma.

Siötyger Vikur Danielis

Þessar siötyge Vikur sm̄ Eingellin framsetur/þa hallda aller Lærefedr mz einu mote/at þ sie ecki dagtölu Vikur/helldr arauikur/þat er/sierhuer Vika hefr vij. ar/enn ecki siö daga/so sm̄ raun giefr vitne wm/ Þui

lxx. Vikur eru fiögr hundrud og niutyger ar

siötyger daga Vikr/eru ecki full tuó ar/slykur tyme er ecki so storligr/til slykrar dyrdligrar opinberingar. Nu eru siötyger Vikr fiögr hundrud og Niutyger ar. So leinge skylldu menn þa ecki vænta Christz / og at þeim tyma lidnum þa skyllde hn̄ vppbyria sitt Ryki.

Nær þær lxx. Vikur vppbyriad telig

Hier er nu adspyriānda/Nær og a huerium tyma skal vppbyria at rekna þessar siötyger Vikr. Eingillen̄ vtskyrer þat/og vppbyriar a þui Are/þegar ordit wtgeingr/þ Jerusalem skule vppaptur bygglast. Þuiat so seiger hn̄/Fra þeim tyma/þegar þ ordit vtgeingr at Jerusalem skule vppaptur bygd verda/et cet. Þesse Ord hafa hiner og adrer ymisliga wtlagt.

Vor meining er þesse/at þessar siötyger Vikur skulu hefiast a ödru are Dary Kongs/huer ed kalladr var handarlangr. Þuiad a þui sama Are skiede ord DROTTINS fyrer Prophetan Haggeum og Sachariam/

bodade

biodande Zorobabel at vppbyggia Musterit/so sm̃ sia ma i þyrsta Cap. beggia Prophetanña. Þetta hid sama baud og eirnen nefndr Darius/og hn̄s bifalning vm þetta efne gieck og vt/Esdre vi. Þuiat i fra þui fyrsta are Cyrus huer ed lausa gaf þa Hertekna Gydinga/allt til añars arsins Darij/þa eru xlvi ar / a huerium tyma þeir ecki mattu nie þordu neitt vpp at byggia/wegna forbodz Cambyses sonar Cyri/so ad þeir orvænntu at mestu Musterisins vppbyggingar/og sögdu/sm̃ þar seigist Haggei i. Ecki er eñ tymen komeñ at vppbyggia Husit DROTTINS.

Og wera kañ/at þetta sie þau sex og fiörutyger ar/vm huer ad Gydingarner sögdu til Christum/Joh. ij. Þetta Mustere er wppbygdt i xlvi ar/og þu willt byggia þat vpp aptur a þrem Dögum? Pad er/i sex og xl. ar leitudu menn wid/adr enn meñ kynne rietteliga vppbyria at vppbyggia þetta Mustere/so torfelliga veitte þat. Þuiat þar epter vard ꝥ miög fliotliga vppbygt a fiörum Aarum/Esdre vi.

So skipter nu Eingillen öllum þessum siötyger Vikum i þria parta. A þeim fyrstu siö wikunū/þat er/ fra ödru are Darius Kongs allt til hins fertugasta og niunda ars/þa skulu Murueggerner og Stræten(i Jerusalem) vppaptur byggiast/a einum Hormuligum tyma. Þuiat ꝥ gieck þeim miog torfuellдliga/af þui ad nalægar þioder hindrudu þeirra erfide so sm̃ Nehemias skrifar i. Cap. Huer ed a tuttugasta Are Darij/ ꝥ er/a attianda Aare epter ꝥ at ordit var vtgeingit fyrer Haggeū/ꝥm til hialpar vr Persia var sendr af Dario/edr kann vera helldr/nulldeliga af honum laus laten. Þuiat Eingillinn i hia Daniele/Cap. x. klagar at Höfdingen i Persia hafe sier a mote stadit i Kongsins Garde/eirn dag og tuttugu/meinande(kañ skie) Eingellega Daga/þat eru tuttugu og eitt Aar.

Danielis Vikr skiptast i þrent

Þui næst/epter tuær og siötyger Vikr(seiger hn̄)mun Christus werda lyflatinn. Þessar lxij. Vikr og hin ar vij. eru nu og lx. Vikr/þad er/fiogr hundrud þriu og atte tyger ar. Þa er enn epter ein og hin seinasta Vikan/af þeim lxx. þad er vij ar. Þuiat Eingillen seiger liosliga/at Christus skule ecki lyflatast i midre seinustu Vikuñe(huerrar meiningar wier hofum fyrr weit)helldr epter tuær og sextyge Vikr. Pad er/a fyrsta are/edr i vpphafe þrar seinustu Vikuñar/a huerre(seiger hn̄)hn̄ mun stadfesta mörgum Sattmalan. Þui at i þessare seinustu Vikuñe/edr a þeim sio arunum/vtbarst Euangelium kröptugliga/ m3 teiknum og Stormerkium/fyrer þañ Heilaga Anda/og margar Þusunder af Gydingum og Heidingium sneru sier til Christū so sm̃ wottar Lucas i Giörninga Bok postulaña. So at þesse Vika ma wel kallast Paskawika/fra Paskadege/Þat er/fra wpprisuñe Christi.

Christus lyflaten i vpphafe sydustu wikuñar

Paska Vika

Eñ i midre þre Vikuñe/mun Mataroffrit og Fornfæringarnar afleggiast. Þuiat so nær a þui þridia are epter vpprisuna Christi/ward Postulaña Concilium edr Samfundr hafdr Act. xv. og Moses Lögmal opinberliga aftekit/og Heidingiar/Ja/og so eirnen aller Gydingar/sagder frij og frialser fra þui/suo at þad skyllde ecke halldast/og þat wære og ecki naudsynligt til Saluhialparinnar/þar m3 obæreligt/so sm̃ S. Petur Predikar i þeim sama stad. So er nu þad audsynt at þessar siötyger Vikr/endast m3 þui siounda are epter wpprisuna Christi/Pa war vtgiört m3 þa forhertu Gydinga/og þa hardsuirudu Jerusalem/og Postularner sneru sier til Heidiña þioda/So sm̃ S. Pall seiger Act. xiii.

Mosis Lögmal aftekit

Ending fra lxx Vikna

Hier vt af siañ wier/ad Eingillen kallar Christum HAVFDINGIA/ ei strax epter Skirnena edr hn̄s Predikunar embætte(huería meining wier hofum adr haft)helldr epter hn̄s wpprisu / þa ed hañ fyrer sina Pynu iñgieck i sijna Dyrd/og situr til Gudz hægre handar/og er orden DROTTENN allra DRottna. So sm̃ þad og eirnen aller Konungar og Höfdingiar i Ritninguñe / ꝥr nefnast Hofdingiar ad vppbyriadre fra Rykisstiorn. Þuiad epter sijna Skyrn/hefr hn̄ werit eirn Þienare Vmskurnarinnar. So sm̃ S. Pall hn̄ seiger til Rom. xv. ad vijsu/allrar Veralldarinnar Þienare/m3 sinne Pynu.

Christus nefnist Höfdinge epter sijna wpprisu

Eñ þar Eingillen seiger/ad Christus skule vpprætast/og wera ecki meir/Þar alytr hañ ord Esaias i liij. Cap. þo Bokstafferner sie adrer/Hn̄ er i burt slitin af Jördu lifande maña. Og er þesse meiningen/at Christi Ryke skule wera/ eitt nytt Andligt Himneskt Ryke/hafande allz eckert/huorke af Moses Lögmale ne af Veralldarinnar Ryke/Helldr mun hn̄ yfergiefa allt þetta/ og vppbyria og hafa/eitt annat nytt eilyft Himneskt Ryke. So sm̃ þad sa sextande Psalm̃ seiger/Jeg wil ecki fornfæra fra dryckiaroffr og Blód / og ecke taka þra nafn mier i munn. So sm̃ þat aller Prophetarner plaga at tala vt af Rykenu Christi.

Rykit Christi eitt andligt Ryke

Þessum Reikningskap og Aara tölu er hægt saman at koma wid annara manna Reikning/sm̃ er/Fra ödru Aare Darij allt til Alexandrum Magnum eru Hundrad fiorutyger og fim̄ Aar /so sm̃ Metasthenes hann skrifar/Fra Alexandro til Hingatburdsins Christi/eru ccc. og v. ar/Sumer reikna ccc og x. ar. Fra Hingatburdenum Christi allt til hn̄s Skirnar/eru xxx ar/þui næst eru iij. Aar til hn̄s Pynu. Þetta samanreiknat giörer allz fiogr Hundrud Attatyger og iij. Aar/Þad eru nu og Sextyger Vikr/Eñ þau fim̄ Aaren sem yfer eru/og odrū ber ecki saan vid oss/þat skulum wier ei lata oss willa. Furdande er / at Heidinna manna Historiur og adrar Sagnabæckr werda so giörla samhlioda med Daniele.

SA Tiunde Cap. er eirn Formale yfer þañ ellefta Cap. Þo skrifar Daniel þar iñe nockut serligt vt af Einglunum/þat sm̃ huerge annarstadar stendr i Ritningunne/sm̃ er þetta/at þeir gödu Einglarner berjast wid þa enu wondu/werude og warduette Menneña. Hann nefner og þa vondu Einglana Höfdingia/Þar hn̄ seiger Höfdinginn wr Gricklande

X

Embætte þra godu Einglaña

Vt af hueriu merkia ma/huernen þat tilkiemr/ad i Hofgördum Konunga og Höfdingia so oskickanliga og wondzsliga tilgeingr/og þad hid goda forhindrast/Stryd og öñr Olucka wppbyriast. Þuiat þar eru Diöflarner/wpphuetia og frambryna Meñena/weita hömlun og hindran/so ad eckert takist Luckusamliga. Til dæmis ad taka/Þa Gydingarner skylldu lauser giefast af Kongunum i Persia/fra Babylon/ þa gieck þetta so tregliga/Samt þo ad Konungarner giæfe þeim giarna gott leyfe heim at reisa. Þar fyrer seiger Eingillen hier/at hn̄ hafe nockut at sysla/og hliote at beriast wid Höfdingian i Persialande/og hn̄ sie vggande vm þat/ef hn̄ fer i burt/þa mune Höfdingen af Gricklande koma a medan. Sm̃ hn̄ segde so. Nær ed wier stillum eina Ogiæfu/þa kiemr Diöfullen iafnan añare af stad/werde þier lauser wr Babylon/þa munu ꝥr enu Grisku þuinga ydr. Eñ hier er nog wmtalat/þuiat þar heyrer meira tymarwm til/ad tala fleira þar wt af.

Huar fyrer ꝥ so illa tilgeingr a Herra gördū

JEllefta Cap. Fyrerspaar Daniel sijnu Folke/Gydingalyd/hartnær lyka sm̃ i vij. Cap. sagde hn̄/wt af Alexandro Magno/og þeim tueimr Kongarykium Syria og Egiptalande/Þetta giörer hn̄ hellst wegna Antiochus Epiphanes sm̃ Gydinga skyllde hardliga plaga. Þeñan wtmælar hn̄ so og snyr þangat sijnū ordū at hn̄ wnder personu Antiochi wtskrife /og wppmale Antachristen sialfan/Stingande so Fingrenum a þessa wora sydustu tyd/i mote þeim sydasta deige sialfum. Þuiad aller Kieñefedr wtleggia m3 einu mote þennan Spadom wm Antiochum/wt af Antachristenum. Og sialf orden Danielis giefa þeñan skilning/so at wier hliotum at hallda/at hn̄ talar ecki einungis wm Antiochum/helldr slær hañ þeim Antiocho og Antachriste i

XI

Antiochus hiñ göfge

Daniel slær til samans Antiocho og Antachristenum

og/eitt

eitt/og giörer so wiliande sijn liosu Ord/vandskilin.

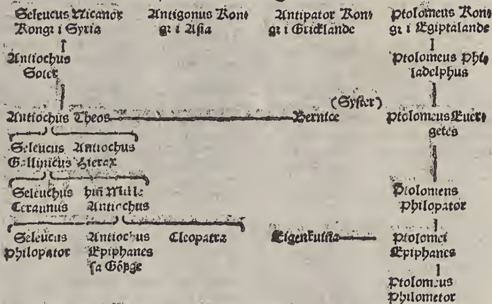
Þyre sierligustu Persa Kongar — Þrir Kongar seiger hn̄ munu en̄ standa i Persia. Þat er ecki fraa meiningar/ at Persialand skule hafa so fa Konga/ so sm̄ Judar wtleggia þ/ þuiat þar hafa werit minst tiu Kongar /En̄ þesser fiorer seigiast þui ꝺstanda/ i Persia/at þeir hafa werit sierliger i hia hinum ödrum/sm̄ war/Epter Cyrum kom Cambisus/Darius/Xerxes þesser eru þeir sierligustu/Og þesse Xerxes war fra rijkastr/hn̄ for Herferd i Grickland mz Oteliande Her/enn hn̄ fieck Osigr/og komst sialfr wndan nauniliga mz Skööm og Sneypu. Epter þessa kom Alexander og hn̄s fiorer epterkomendr/eun ecki af hn̄s ætt nie Blode. A

Xerxes

Alexander

Þetta er wpphaf fra tueggia Kongarijkiana/Syrlands/og Egiptalandz/ huer ed sijn a mille Rifust og bördust. Hier werdr ad setia nöfn Konganna/so sm̄ a eitt Spialld edr blad/so at men̄ fare ecke willt i Historiuñe og Textanum. B

Alexander Magnus

Epter Alexandrum/ward Kongsrijkid i Egiptalandi miög megtugt/vm huert Daniel talar hier. Sömuleidis Kongsrijkit i Syria/so at huerke fieck þar annat yfervnnit nie wnder sig brotit / huersu opt sm̄ þau reyndu þar til/og willdu þat giarna giört hafa. C

Antiochus Theos
Ptolomeus Philadelphus

Það fyrsta Strijd hofst a mille fra Antiochus Theos og Ptolomeus Philadelphos/Enn sm̄ þeir höfdu lengi Bardaga att sijn a mille/þa sættust þeir. Og Ptolomeus Philadelphus war sierliga agiætur Kongr/hn̄ elskade Fridseme/og allshattadar Ipꝛóttir/hn̄ hiellt marga lærda Menn / og samansafnade fiölda Boka wr öllum Heime. Gydingum weitte hn̄ mykla Velgiörninga/ Musterit og Gudliga Þiónustugiörd til Jerusalem prydde hn̄ storliga/So at eg hallo/ad hn̄ sie einn af þeim Heilögu Konungum.

Bernices

Þesse Ptolomeus hn̄ gifte sijna einka dottur Antiocho/ hun hiet Bernice/ til stadfestu fra Sattargiördar/og andadist sydan þar epter. Enn Bernice/so sm̄ eins megtugs Konungs dotter / og þar med nu eirnen wolldug Drottning i Kongsins Garde/stundade þar epter/ad hennar Son yrde Erfuinge Rijkesins i Syria. Enn þat brast. Þuiat Laodicea/ su fyrre Drottning Antiochi Thei/og hennar tueir Syner Seleucus Gallinicus og Antiochus Hierax/ woru gramer henne og hennar Syne/ og hugdu sialfer ad erfua Rijkit. Og Laodicea gaf sinu Herra Antiocho Theo Olifan/þui næst egnde hun Sonu sijna i mot Bernice/ fra Stiupmodr/ Þeir ræktu hana vr Lande burt / og drapu hana vm syder/og hennar Son/og alla fra Þienara. Þet a meinar Daniel hier/þar hn̄ so seiger/Enn hun mun ecki blyfa wid Magt þess Armleggsins/þar ad auk mu hennar Sæde ecki standa/ helldr mu hn̄ mz Barnenu/ Þienörunum/Ja/og so mz hennar Herra Konge/ af huerium hun er orden svo Megtug/ofurseliast i Daudann. D

Laodicea
Seleucus Gallinicus
Antiochus Hierax

Ptolomeus Euergetis

Slijks Manndraps hefnde Bernice broder Ptolomeus Euergetes/hn̄ atte Orustr wid þa Bræder bada/ og rak þa wr Lande/Rænte fra Rijke/og reiste sidan heimaptur. Litlu eitu þar epter/ Deydu þesser tueir Bræder og Modur draparar einum Heifeligum Dauda. Hier wm talar Daniel / og seiger/at Kongurenn mot Sudrinu mune mz oglyne Her infalla i Rijkit Kongsins mot Nordrenu/og Sigr wiña. E

Seleucus Keraunus
Ptolomeus Philopator

Epter Dauda Ptolomei Euergetis/bruggu þr sig til Strijdz/Seleucus Keranus/og Antiochus hin̄ mykli/ sm̄ voru syner Gallinici/Enn i widurbunadenum sialfum andadist Seleucus Keraunus/ þui ward Antiochus at hrada ferd sinne fra Babylon/og hallda fram wpptekinu Stryde i mote Ptolomeo syne Euergetis/ sm̄ nefndist Ptolomeus Philopator. En̄ Ptolomeus Philopator sigrade Antiochum hinn mykla og hanns Herlid. F

Þad seigir Daniel hier/at syner Gallinici munu reidast/og draga i mote Ptolomeo Philopator. En̄ Philopator mun yfervinna þa/og werda af þeim Sigre Drambsamr. Þuiat þesse Philopator gaf sig sydan til Lauslætis munadar/og drap Drottningu suna Erudice(sem war og hn̄s Syster)fyrer saker eirnrar Stelpu sm̄ hn̄ elskade.

Erudice

Antiocus Magnus
Ptolomeus Epiphanes

Enn Antiochus hin̄ mykle/at fra öllnum Philopator/safnade Lidzafla ad nyiu/i mote Syne Philopathors/sa hiet Ptolomeus Epiphanes/hn̄ war þa Barn ad alldre/fiegra edr fim wetra. Og so sm̄ þat skiedr þegar Herrarner hafa Fiarhalldz þieñ/þa sabundu sig i mote Epiphane adrer Konungar mz Antiocho/einkum Philippus i Gricklande/williande skipta mz sier Lande hins unga Ptolemei. Þar mz war i Landenu sialfu Osamþycke og Sundurlynde/Gydingar fiellu og eirnen honum i fra/til Antiochum. G

Af þui seiger Daniel hier/ad Kong Antiochus niune koma aptur/og at marger munu wpprijsa i mote þeim unga Epphanes/ so ad Armlegger Sudursins/þat er þeir Höfudzmen̄ Epiphanis sm̄ hn̄ hafdi i Phenice og i Gydingalandi og til Jerusalem/þeir munu ecki kunna at standa/helldr wiñ Antiochus þesse Lönd öll. Hn̄

dil. Hn̄ kom og i þat werduga Land/til Jerúsalem/þa weittu Gydingar honum styrk/til at vedrysa mz öllu
Höfudzmenn Epiphanes. Þar fyrer veitte Antiochus Gydingum myklar Sæmder/og gaf þeim storar Gafur
H og Frjheit.

Enn sm̄ hn̄ liet sier ecki hier mz nægia/helldur hugdist og ad vin̄a vnder sig Egiptaland/ þui bad Ptolo-
meus Epiphanes Romueria vm styrk. Þa hlaut Antiochus af ad lata/ og giörde frid vid Ptolemæum Epi-
phanem/og gaf honum sina dottur Cleopatra/ en̄ ei af godum huga/helldr (so sm̄ Daniel hier seiger) honum
til fordiörfunar. Þuiad mz þssu Giptarmale sin̄ar Dottur/ hugde hn̄ sier ad sueipta hn̄ Rykenu/ En̄ Drott-
ningen og þr Egiptsku sau vid þssu Romueriar Cleopatra

Þui næst heriade hn̄ vm Eyiar Asia Landz (so sm̄ Daniel hn̄ seiger)og van̄ margar af þm. En̄ Romueri-
ar komu honum i mote/ og raku hn̄ til baka/flettu hn̄ godum Ryrtle /hart nær öllu Asia Lande. Þar epti-
er snere hn̄ heim/ og for i Persiden/vilande sækia mikid fie/ i mustere Elamidis. En̄ Landz folkit var vppe
I og slo hn̄ til Daudz og allt hn̄s Herlid. So bleif hn̄ i framanda Lande/og vard huerge fundin̄.

N V hafde hn̄ adur fyrre/ þa þr Romuerskru sigrudu hn̄/ gefid i Gysling Romuerium sin̄ son Antiochū at
vidrnefne Göfga/han̄ yngsta/og fyrerlitnasta. Epter fall Antiochi tok hn̄s son Seleucus Philopator Seleucus
Kongdom/ ein̄ fyrerlitligr madr/sm̄ Daniel seger hier/ betr fallen̄ til Byfuems og foutta en̄ til Kongs/fra- Philopator
K de og eingen Höfdinglig nie Man̄domlig Verk/ lifde og ecke leinge

Þa komst Antiochus hn̄ göfge mz leynd af Rom/ Og þo hn̄ være fyrerlitin̄/og alldrei ætladr til Kongz
Tignar sm̄ Daniel seiger/ þa læddist hn̄ þo fram̄/og mz fyrerheitum/flærd og fögrum ordum/vard hn̄ Kongr Antiochus Epi-
Þesse er sa seinaste Kongr/vm huern Daniel skrifar /þ gofuga goda barn.d/ sm̄ allt van̄ mz slægd og suikū phanes hinn
lygū og prettum/ei so sm̄ Kongr/ helldr so sm̄ ein̄ æculaus skalkr. Þuiat hn̄s kyndugleike var pliipr og ohæfi- Grim̄e
erskr/og skam̄adist syn einskis/og ei skeytte hn̄ vm neina sidseme. Vegna slyks skalks og illmen̄is/er þsse Syn
hellst skied/ Gydingum til huggunar/huerir þsse Antiochus skyllde plaga med allzkyns plagum

So sm̄ hn̄ hafde nu Rykit feingit mz sinne slægd/so leitade hn̄ vid/ med þeirre sömu List at komast yfer
fleira. Og af þui at Egiptalandz Kongr/sa hiet Ptolomeus Philometor/hn̄s Systurson/var a Bernsku all
dre/Þa liet hn̄/sm̄ hn̄ villde vera Vördslumadr (edr Vmbodzmadr)syns Systursonar/og tok vnder sitt Valld Ptolomeus
Borgirnar i Syria/Phenice og i Gydingalande. Enn þa Höfdingiar Egiptalandz kröfdu þessara Borga Philometor
aptur/þa villde hn̄ þær ei lausar lata. Þar hofst þat Strydit/vm huert Daniel talar hier/ad hn̄ so sm̄ annad
Vatzflod mune yfer falla yfer Armlegg Egipskra/ þat er/Höfdingia og Hertuga Philometoris/þuiat han̄
vann Sigr a þeim.

Þessa Slægd liet hn̄ sier ecki nægia/hn̄ huxade og etruen at koma vnder sig öllu Egipta lande/giörde Sætt
vid Höfudzmen̄ Philometoris/ Liet sm̄ hn̄ giörde allt þetta/sm̄ eirn trwr Vörslumadr/synum Systursyne til
goda Med slykum Kyndugskap/dro hn̄ (so sm̄ Daniel seiger)mz litlu Lide inn i Egiptaland/ Þui þr vpp
lietu fyrer honum öll Borgarhlid/ so sm̄ ödrum truum Kongsins Vörslumanne. En̄ hn̄ sette vppa sig Koronu-
na/ og giörde sig at Konge i Egiptalande/greip/Rænte og ruplade allt Egiptaland/mz slykum Suikum/(so
sm̄ Texten seiger hier)huad eingen af hn̄s Forueorū feck mz vallde giört/og dro sydan heim aptr i sitt Ryke.
L En̄ þa Philometor Kongr var vaxen/og hn̄ tok Rykisstiorn/þa leitade hn̄ epter at na synu mz Vallde/Og
so bruggu bader þesser Kongar sig til Bardaga. Enn sm̄ sa gofuge Suernen Antiochus sa þat/at Philo-
metor munde verda honum yfersterkare/þa breytte hn̄ epter vanda/og ladade til syn mz Fiegiöfū marga/ suo Antiochus hinn
ad Philometoris eigid folk fiell til Antiochum/og þss vegna vrdu marger i Hel slegner/ Þo vann hn̄ ecke Göfge
Rykit at helldr. Þui næst giörde hn̄ Sætt enn̄ aptr at nyiu vid sin̄ Systurson/samneytte honum/ og talade
mz hn̄ vnder Bordum/og villde giarna en̄ einu sin̄e komast i Egiptaland. En̄ þeir truðu honum ecki so sem
fyrr/Og so sm̄ Daniel seiger hier/þa huxudu bader Kongarner huer an̄an at fordiarfa/mz yferuarpe þrar
fridargiördar.

M Antiochus for nu heim i Ryke sitt/mz ogrynne fiar/og a veigenum/vard hn̄ fyrersinn Kyndugskap sm̄-
latinn i Borgena Jerusalem/þar Rænte hn̄ Musterit og Borgena hörmuliga/ so sm̄ þar stendr Maccab. i.
N Og Daniel seiger hier/at hn̄ mun setia sitt hiarta i mote þeim Helga Sattmala.

Tueimur arum hier eptir/ þa hn̄s Lygar og prætter villdu ecki nu leingr duga/hugde hn̄ mz Herskillde
at vinna Egiptaland/og for Herfer i mote synum Systursyne/eigi nu so sm̄ Vörslumadr/helldr so sm̄ opin-
O ber fiandmadr. Enn Daniel seiger hier/at þat mun ei luckast honum so sm̄ fyrr. Þuiat Romueriar/huer-
ier ad voru Philometoris Kongs Vörslumen̄ og Verndarar/epter hn̄s Födurs Testamte/þr sendu ein̄ Raadz
herra/hn̄ hiet Marcus Popilius/mz Herlide/til Antiochum/og budu honum ad vykia af Egiptalande. En̄
hn̄ villde hier neyta sin̄a Lista/og vysade þeim Romuerium fra sier mz fögrum ordum/og kuadst vilia raad Marcus Po-
gast þar vm mz synum vinum. Marcus Popilius Markade/mz staf/er hn̄ hafde i hende/eirn Hring i San- pilius
dinum i kringum Antiochum/þar hn̄ stod vid Stoen/og sagde. So seiger Raadit i Rom/Vt yfer þen̄an Hring
skalltu ecki stiga/ fyrr enn þu gefr Andsuar/ huert þu villt helldr hafa Ofrid edr Frid. Þa vard Antio-
chus at fara i burt mz Sueypu/og heim i sitt Land.

P Þa gieck þad (hid wonda)yfer Jerusalem/og yfer Gudz hws/yfer hn̄s þionustugiörd/og hn̄s Folk. Þui
at hn̄ gat huerge an̄arstadar sualat sin̄e Reide/nie hefnt sin̄ar Smæuar/nema a Gude og hn̄s Ryke. Og mar-
ger Ogudliger men̄ wt af Gydingum/hialpudu honum/og hielldu sig til hn̄s. Þar til at Gud vppuakte honū Judas
i mote/Judam Maccabeum og hn̄s Brædr/so sm̄ ad wier getum i vij Cap. og Daniel seiger hier i Textanū. Maccabeus

Sa Tolfte Capitule Danielis
af D. Mart. Luth.
vtlagdur

Huer ed sie sam Antiochus Kuenna Ast

SA xij. Cap. hlyder mz öllu vppa Antachristen/vnder nafne Antiochi/ og vppa þennan seinasta tyma i a huerium vier lifum. Þar fyrer er hier ongrar Frasagnar ad vænta. Helldr tiluysar og seiger þ hreina Euangelium einu og sierhuerium liosliga/nu a þessum tyma/huer ed sie sa san̄e Antachristuren/sm̄ at sig hefr vpphafit yfer alla Gude/ og en̄ hefr skeytt um Kuen̄a ástina/þat er/Hiuskaparbandit/Helldr fyrerbodit þat/Og þar i staden vppfyllt Heimen mz Hiagudadyrkan siins Gudz/ og liotum Hölldsins girndum/og hefr Fiesiodum og Audæfum Heimsins wtbytt og skipt et ct. Þuiad Kuenna æst kallast ecki/sa liote Girndar brune/Helldr merker þat eirn ærligan og sidsamligan Kiærleika til Kuin̄ar/ huer n Gud hefr skapad og Bodit/sm̄ er hiuskapar bandit/Med þui at Propheten/ reiknar þetta fyrer þann mesta Glæp Antachristsins/ad hn̄ hirdi ecki um æst Kuennanna.

Vier hefdum giarna sied/at einhuer annar hefde tekit sier fyrer hendr þessan Cap. og vtskyrt han̄ allan vorre Tru til styrkingar/og til ad vppuekia þa von i oss þess vors Hialprædis og Endurlausnar dags/ sm̄ nu er ad sön̄u nalægr. En̄ af þui þat er ei skied/ þa vilum vier hier mz giefa ödrum tilefne at huxa betr um skilning þessa Texta.

Fyrst stendr þar liosliga i nidurlage Ellefta Cap/ad epter Antiochum/þa mune vera en̄ annar tyme fyrer höndum/so at þesse tolfte Cap. kann ecki at vnderstandast um Antiochum/mz þui at þat skal vera annar tyme/Enn huad a þeim ödrum tymanum skie skal/þat bodar Eingillen hier/ og seiger.

Og sa Konguren mun giora huad hn̄ vill

ÞAd er/Hn̄ mun ei vndergiefen vera neinum Lögum nie Lærdome/helldr mun hn̄ sialfr vera Lögen/og huad hn̄ vill /þat hlytur Lögmal at heita/slykur Kongr i hueriu hellst Ryke sm̄ hn̄ er/þa er hn̄ olydaulig[r] Vykingr/En̄ i Rykenu Christi(vm huert Daniel talar)i hueriu men̄ eiga Christo/fyrer Truna hlydner ad vera/ þa er slykr Tyrannus edr Vykingr i önguan̄ mata lydande.

Hier er nu Pauen mz synum Lit og einken̄e liosliga vtmaaladr/ sm̄ i synum Decretalibus skam̄ast syn ecki ad seigia/At allar Kirkiur og Throna eigi hn̄ ad Dæma/En̄ hn̄ eigi ecki af neinum Dæmdr at wera. Og i Cap. Solitae. stendr so/So sm̄ Solen er yfer Tungleinu/so er Pauen yfer Keisaranū. En̄ huar Yfervalldz tignen er/þar er og Valldit til ad bioda/hinum ödrum ber skylldan til ad hlyda.

Scrinium pectoris So vil eg/ So byd eg/ min̄ vilie skal ganga fyrer greiner allar

Hier vt af hrosa hn̄s hrosnarar/og kalla Scrinium pectoris/þat er/J Hirslu hans hiarta er folgen öll Lög. Jtm̄/Sic volo/sic iubeo/sit pro ratione voluntas. Og i þeim Cap. Si papa. Þo at Pauen leidde til Helvytis oteliande Sæler/þa skal þo eingen dirfast at seigia/ Huad giörer þu?

Þetta allt saman er ecki at eins so kient og lært/helldr bera hier verken sialf ritne um. Þuiad ecki er Keisaren sialfur Keisare/helldr Pauen/huerium Keisaren er vndergiefen sm̄ annar þienare/so at hn̄ hlytur ad kyssa a hn̄s fætur/mz öllum synum Lagarielte. Þetta hefr og S. Petur fyrer sagt / Ad koma mundu þeir sm̄ lifa epter sialfs fra girnd edr vilia/mz huerium ordum hn̄ vtleggr þesse ord Danielis(hn̄ mun giöra huad hann vill.

Þui næst seiger hn̄

Hn̄ mun taka sig vpp/ og forhefia sig yppyfer allt þad s̄ Gud er/og i mote þm̄ Gude allra Gudan̄a mun hn̄ hrædeliga tala/og þat mun honum luckast/ þangat til ad Reiden er vte.

Pauen stæret sig ad hn̄ sie yppyfer Heilagre Skrift

Ad tala hræderliga i giegn Gude allra Gudan̄a

EJns þa vtmaalar Pauen sialfan sig/ þa ed hn̄ hrosar sier i synum Decretis/ad hn̄ sie yfer Heilagre Skript og vt af synu Paualigu sæte/hliote hun stadfestu og myndugleika at medtaka. Enn myklu framar audsyner hn̄ þetta mz Verkenu/Þuiat þeir sm̄ vt af skriftinne hafa nockurn tyma i mote honum talat/ þa hefr han̄ alla bannfært/Fordæmt og i Ellde brent/ so sm̄ adra Villumenn og Fiandans Börn/og þetta giörer hn̄ en̄ dagliga. Og Papistarner læta alldrei af at kalla/þat Christelig Kirkia (Pauans)sie yfer Skriftin̄e. Þad kallar hier Daniel at tala hrædelig ord i giegn Gude alra Gudan̄a. Og honum hefr þetta luckast/og þetta hefr ordit riett at heita/af Gudz Reide/yfer þeim ofacklæta Heime/so sm̄ S. Pall seiger/Tess. ij. Gud mū senda þeim Kröftugan Villudom/so ad þeir true Lygunum.

Þuiad adrer Tyrannar/þeir hafa ofsokt Gudz ord ouitandi/ enn þesse giörer þad vijsvitande og viliande/setur fram̄ og les þa helgu Ritning og Gudz ord/huers Herra hn̄ vill vera/enn fordæmer þat þo so sem annan Diöfuls Lærdom/hueruetna þa hn̄ sialfr vill. Þui lætur hn̄ kalla sig eirn Jardneskā Gud/Ja /Gud allra Guda/DROTTEN allra DROTTNA/Konung allra Konga/Ecki sliettan Man̄/helldr so sm̄ nockurn Guddoms blending/edr Guddomligan Man̄/so sm̄ Christr sialfr er Gud og Madr/huers Vycarium han̄ helldr sig/ og enn ædra

Hædingar nöfn Pauans

SO hefur S. Pall ij. Thess. ij. Cap. þennan Texta Danielis lesit/Þar mun opinber verda sa Syndarinnar Madr og Glötunar sonur/huer ed sig vpphefr og setur vpp yfer allt og i mote öllu þui sm̄ nefnist Gud edr vegsamast. Og situr i Mustere Gudz/og syner sig so sm̄ Gud. Þuiat yfer Gudz veru og Tignar uellde kan̄ eingen sig at forhefia/Helldr yfer þan̄ nefnda/predikada/vegsamada Gud/þad er/yfer Gudz Ord og Gudliga þionustugiörd edr Sacramta.

Madr Syndarin̄ar

Madr Syndarin̄ar/og Glötunar sonur/kallast hn̄ ecki þui at eins/at hn̄ er fyrer sialfan sig eirn Syndare og forglatadr/edr eirn einugis personuligr Syndare/Helldr sa sm̄ er eirn almen̄eligur/þat er/sa sm̄ adra dregur mz sier i Synder og Glötun/So sm̄ Villumen̄ og Vykingar villa og fordiarfa mz sier Lönd og Lyde. Slykan seiger Heilög Ritning verit hafa/Jeroboam Kong/þat hn̄ hafi kient Jsrael at Syndga/edr lætit hn̄ syndga mz sinne nyrre Gudz þionustu giörd.

i Syndsamligt Embætte Pauās

Slykt syndsaligt Embætte hefur Pauen̄ mz tuen̄u mote framit. Fyrst i þui/at hn̄ hefr in̄sett og skickat margar nyiar Gudz þionustugiörder/so sm̄ hier seirna seigist/ i sinum Mausim/sm̄ er/Aflæt/wygt Vatn/ Akall Heilagra/Pilagrimsgöngr/Brædralág/Mukastietter/Messur/Föstur/Helgehölld et ct. Enn nidurbrotit og saurgat þa riettu Gudz þionustugiörd/sm̄ er Gudz ord/Truan/Sacramten.

ij allar skiepnr hefr Pauen mz Syndū saurgat Tyman̄ Laganna

J annan mata/at hn̄ hefur þuingat Christna men̄ med otölulegum setningum / og giört þar Synd sem Gud villde ongua Synd vera læta. Söngt at seigia/Hn̄ hefur so nær allar skiepnr Gudz saurgat med Synd/ Þuiad Smiör at eta/Egg/Ost/Miolk/Kiöt/þat var Synd þa og þegar hn̄ villde/huerra hluta Gud hefr þo vnt oss mz frelse hreinferdugliga og æn Syndar ad neyta. Daga og tyma hefur hn̄ og so mz Synd saurgat/ þuiat hueruetna þegar hn̄ villde þa vrdu menn Föstur og Hatyder ad hallda/og a þeim tyma war Synd

ad neyta

ad neyta nockurs matar/iafnuel Brandz/ og ſuo ad drecka.

Stadena/ og Kieren hefur hn̄ og ſo mz Synd ſaurgad/ þuiad Kirkiur og wÿgda ſtade hefur hañ ſuo Heilaga giört/ad menn þordu naliga huerke ad koma þar wid ſtocka nie ſteina/ einkum wid Alltarid. og þad þui tilheyrde/þad war hǒfud glæpur/ef ad nockur Leikmadr tok berum hǒndum a Kaleiknum/ Patinunne/ Corporalnum/Skyllde no stud þueigid af þeſſu/þa þorde eingen Muña huerſu Heilǒg ſm̄ hun war / ad þuo þad/fyrr enn þad war adr fyrr af Kiennemañenū þueigid. So war Kaleikuren/ Patinan/ Corporallen/og aller wÿgder hluter fuller Lǒgmals og Syndar. J ſama mata war og eirnen Synd/ Brullaup ad hallda/a forbodnum timum/Jtm̄ Hionabandz ſængen hlaut og i Synd Herteken ad wera/þa hn̄ willde. Sǒmuleidis ſaurgade hn̄ og eirnen Preſtanna Likame/ þuiad þad war Synd/ ad hafa hær a hǒfde/ ſm̄ Natturan waxa lætur/og Gud hefur ſkapad/þui vrdu Preſtarner ad raka Krwnr og Skegg/þa woru þeir heilager halldner (ella ecke)

Stadena/ Kieren
Brwdkaupen
Nionaſængen
Preſtaña Likame

Snǒgt ad ſeigia/ Lijf og Likame Chriſtinna maña þad war allt halldid oheilagt/ enn af hǒnū vigder/ þeir woru aller Heilager. Eg þeige wm þad/huerſu auduelldliga eirn Leikmadr matte miſſia ſig/og for grifa ſig a einum wigdum mañe/edr ǒdru þui ſm̄ vigt war. So hefur hn̄ og eirnen ſaurgad Klædnaden/þui ad huer ſa Mwnkur edr Muña/ſm̄ ecke bar ſina kappa/ med þui ſnide og þeim lit ſm̄ bodid war/hann war eiñ Syndare halldenog fordæmanligur/Sǒmuleidis war og hattad wm Preſta klædnaden

Af Pauanū wÿgder Klæden

Med þeſſum hætte hefur hn̄/ſo nær allra ſkiepna Neytſlu mz Syndinū ſaurgad/Matin/Drycken/Klædnaden/Stadena/Timana/Likame og Lifnad mannaña. Og hefde hn̄ enn leingr rykt/þa kann verá ad hann hefde fyrerbodid ad hoſta/hrydia og hrækia/og freta. So ſm̄ wære þetta Andſkotans hǒfud til þſſ þar ſett/ ad hn̄ ſkyllde Chriſtnena med Lǒgmals ſetningum Syndum og forbode plaga/fyrer neytſlu allra ſkiepna/og kaupa ſidan Fie og Penninga þar af/med ſinne Diſpenſeran og leyfe et c. Og ſlikar Synder og Samwrdingar/woru halldnar Helgedomr og ſierlig Gudz þionuſta/alÿka ſuo ſm̄ Jeroboams Kalfar/ Slÿka Synd og Glǒtun/meinar hiñ helgé S. Pall i þeſſare grein/til Teſſalonicenſes.

Jeroboams Kalfar

Þetta er þad ſama ſm̄ Daniel hn̄ ſeiger/Hñ ſetur ſig i mote og wppyfer Gud allra Gudaña. Þuiad fyrer Moſen gaf Gud og ſo Lǒgmalid/og þiade Gydinga mz mǒrgum Syndum/þar añars af Natturuñe til eingen Synd war/Enn med þui hn̄ war GVD/þa hafde hn̄ godan riett þar til/Eñ þetta Andſkotans hǒfud/og ſu fwla Gudz Afyrnia willde breyta þar epter/og giǒrde marga hlute enn framar/ og i mote þeim ſama Gude. Þuiad Gudz þionuſtugiǒrd hefur hn̄ aftekid/og med oteliande Lǒgmals ſetningum og Statutū (þar hn̄ hafde ongua magt til) oteliandligar Synder/fyrer neytſlu allra ſkiepna/i allan Heimen innleitt. Og ſyner ſig hier med/ſo ſm̄ ad wære hn̄ Gud i Muſteri Gudz/þad er i Chriſtniñe/ þetta allt ſaman audſyna og ſanna hn̄s Statutur og Decretales.

MEd þeſſum tueimr hlutum hefur nu Pauen tuær Hierarchias nidurbrotid/Med þui fyrra hefur hann wnder fætur ſier trodid werælldligt Lǒgmal/Laganna hlydne/ og yfer walld/ og þ burt tekid og nidurbrotid/þa hn̄ hefur wiliad. Keiſara/Konga/ Hǒfdingia hefur hn̄ afſett/bañfært/og fordiarfad / og med Bannfæringu fyrerbodid þeirra bǒrnum og wndergiefnum ad weita þeim hlydne./ Snǒgt ad ſeigia /Alla hlute hefur hn̄ giǒrt epterwilia/og ſinne girnd/og war ei neinum Riette nie Lagaſetningum wndergiefeñ.

I
Lagariettur og hlydne wid verælldliga valldid af Pauanū wndertroden

Med þui ǒdru/þa hefur hn̄ Chriſteliga Kirkiu foreytt/heilaga Ritning wnder ſig lagt/Sacramẽten wanad/og þeirra tÿdkan vmbreytt/Euangelium nidurþryckt/ſo ad menn þecktu þ ecke nu leingr/Og med þſſū hætte hefr hn̄ bæde Gudz Ord og hn̄s þionuſtugiǒrd afmad og ad ongu giǒrt.

II
Kriſtnen af Pauanum foreydd

J þridia mata ſeiger Daniel ſo

Gud Fedra ſinna mū hn̄ ecke akta/ Nñ mun huorke vm aſt Kueña nie nockurn Gud hirda/Þuiad hañ mun taka ſig vpp i mote ǫllum hlutum

ÞAd hn̄ hafde fyrr rædt wm Gud/þad talar hn̄ hier wpp aptur/ſo ad hn̄ auke hier enn fleira wid. Þegar nockr talar fyrer honum wm hn̄s Fedra Gud/þad er/vm Chriſtum/huern Poſtularner og hañs Forfedur hafa predikad/þa ſitur hn̄ ſo faſt/wppe yfer Gude allra Gudanna/ad hn̄ ſkeyter þui ecki/og huerke will hn̄ þad heyra nie wita/Helldr af Drambſeme/Metnade og þuerbrotinne forherdſlu deyder og drepur alla þa ſm̄ riettlega tienna Chriſtum.

Gud hn̄s Forfedra

Og wppa þat/ ad hn̄ late ei nockurn hlut epter afordiarfadan/ þa mun hn̄ ſundurſlita þa þridiu Gudz Jerarchiam/ſm̄ er/Hiuſkaparbandz ſtiettina/Hueria hn̄ hefur ecki ad eins forbodid þm Andligu/helldr ǒlldungis laſtad hana/nidrad/forſmad og ad ongu giǒrt/i þui/ad hn̄ forſmanarliga kallar hana eina ohreina holldlega/ogudliga ſtiett/huar iñe ad eingen kuñe Gude ad þiona/huxande ecke wm þ/ ad Gud hefur blezad Hiuſkaparbandid/og nefner þad ſinn Sattmala/og þad honum vel þocknaſt þad/og fyrer Syndanna fyrergiefning þa kalle hn̄ Hiuſkaparbandz Sængina hreina og Heidarliga/og will ecki tilreikna þar iñe holldſins girnder. Med þeſſū hætte ſk nu Antachriſturen bǒlua þui ſm̄ Gud blezar/ ſundr ad ſlijta þad ſm̄ Gud ſamteinger/laſta þad ſm̄ Gud lofar/Summa/yfer Gude og i mote Gude alla hlute ad giǒra/eydeleggia/ſpilla og fordiarfa.

III
Hiuſkapurinn af Pauanum fyrerbodinn

Slikt forbod Hiuſkaparbandſins hefur hn̄ ecki giǒrt vt af neinū hreinlifis kiærleika/nema ad eins af yfer warfe/Helldr vppa þad ad hn̄ frÿ og frialſliga meigi giǒra huad hn̄ will/og wera ongum wndergiefen nie plictugur/So ad hn̄ þurfe ecki ad bera Sueita anlitz nie annan erfuidis þunga og Armæde / ſm̄ Gud hefur lagt wppa þær þriggia hāda ſtietter/ſm̄ er ſu andliga og weralldliga ſtiett og Hiuſkaparbādid/ Helldr ad hn̄ meigi epter ſinū eigenligū wilia/frÿ lifa i allskyns Bilyfe/Kyrd/Athugaleyſi/Jdiuleyſi/Virdingū og Vallde.

Þuiad ad predika/kenna og læra/og Kriſtninne ad þiona þad hefur mykla Armædu/ Haſkaſemder og Omak med ſier. Sǒmuleidis er og þungt weralldligt Valldſtiornar embætte/ſm̄ i Lǒgum og Landzriette er innebundid og folgid. Hefur og hiuſkaparbandſins ſtietten ſina Ahyggiu/Erfide og Haſkaſemder /wegna Kuinnu og Barna/Hwſſ og Heimilis. So ſeiger og S. Paulus/ad þeir ſm̄ Hiuſkapen fyrerbioda/tale Lygar med Hræſne/Þuiad eigi giǒra þeir þad wegna hreinlyfis/helldr wegna ſins fwla/liota/ Jdiulauſa ſialfrada lifnadar. So ſm̄ þad Mwnkar flyia ecke þeñan heim/þ er/þr giefaſt ecki i Klauſtur/wegna Helgedoms ſins/ helldr ad þeir meige hafa Jdiuleyſe/Frid og goda daga/i Heimenum.

Kroſſ ſm̄ Gud hefur lagt wppa ſinar þreñar ſtietter

Þar Daniel ſeiger. Ad hn̄ mune tala hrædeliga i giegn Gude allra Gudaña/Jtm̄/ad hn̄ mune ecki akta neirn Gud/Eins ſo ſm̄ hiellde hn̄ fleire Gude ad wera eñ eirn. Þad er ſo ad ſkilia/ Ritningen hefr þa Hel lǒgu/Ja/ eirnen þa Veralldligu yfervalldzherra Gude kallad/ Pſal. lxxxij. Joh. x. Þar fyrer er þta mei

 ning

ningen Danielis orda. Ad Pauen mun huerke akta þann hædsta Gud/eige helldr þa huerja hann hefur ad Gudū giört/Þad er/huerke Christnena/nie helldr werallðliga höfdingsstiett.

Þetta er nu eiñ partur/af athæfe og lifsögn Pauans edr Anthachristsins/sm̄ Daniel wmtalar hier/Huersu ad hn̄ skule i sundurslita/nidurbriota og eyda allre Gudz skickan. Sa annar partur fylger nu epter/huad Antachristuren/ Pauen skule þar i mote wppbyggia/wppreisa og adhafast.

Enn i hn̄s stad/mun hn̄ sinn eigen Gud Mausim heidra. Þuiad hn̄ mun þañ Gud sm̄ hn̄s Fedr vissu ecki af heidra/med Gulle/Silfre/Gimsteinum og Dyrgripum etcet.

Maos

ÞEtta ordid Mausim/hefur eingen(þad eg af weit)hingad til dags wtlagt. Vier wilium hætta til/ef Gud willde giefa/oss ad hitta vppa þa riettu vtþyding. Maos nefnist mz riettu Styrkleike/edr ðrugt wijge/so sm̄ Slot og Kastalar kallast/styrck ðrogg wijge/Og i Psalltaranum nefnist Gud opt/wor Maos/þad er styrkr og ðrugt styrkkaruige edr Kastale.

Stigte og Claustur eru Pauanum wppbygd enn ecke Christe

Þar fyrer latum wier þetta ordid fyrst merkia þau Steinhus/sm̄ af Steinum eru smidud/og meñ kalla Kirkiur/og þat sm̄ þeim tilheyrer/Þuiad þau hus eru forkostuliga sterkliga vppbygd framar eñ önnr hws/þuilikast sm̄ Slot og Kastalar. Þetta eru Domkirkiur og Klaustur vm allan Christindomen / huer ecke eru Gude nie Christo til Heidurs/ edur þionustugiördar wppbygd/ Þuiad Gud byr eckt i þeim husum sem af mannahöndum eru giörd/seiger S. Stephanus/Actorum vij. Helldr Pauanum. Þuiad i þeim ryker hañ og leikur sitt Apaspil mz sinu wijgdu Vatne/ Messum Salutijdū/ Ladum/Purgatorium/ og ödrum fleirum þess hattar werkum. Þangad hefur hn̄ safnad öllu werallðarinnar Gulle/ Silfre / Gimsteinum og Dyrgripum/Þar ad auk öllum styrkleika og Magt sins Guddoms. Þuiad þar inne lærdu og lifdu menn epter hn̄s wilia og bodordum. Þesse hus hefur hn̄ og so forprydeliga og sterkliga stadfest enn þo ei mz Vopnum edur werium/ alleina mz sinum Bullis/ Brefum og Inciglum/so sm̄ annar Töfrare edr Galldramadr.

Og einkū þa þionudu Pauanū Kanoca Kirkiurnar og klaustren/Þuiad i soknarkirkiumū veittist Gude nockur lijtil þionusta/mz skirnar embættenu/Sacramētunum Alltaris og predikun/Þo ad þ wære ei ölldungis hreint/og eru þar til enn nu a þessū deige/ouirduligar halldnar/enn Domkirkiur edr Klaustrakirkiur. Eñ i Domkirkiunum og Klaustrakirkiunum/þar hafa menn Daga og Nætur af öllu megne Pauanum þionad. Eigi woru þau predikunarhus/helldr Messuhws/Daudra maña/Þad er/ Vigiliu hus/þar inne meir war lesid og sungid og giört fyrer þeim framlidnu/ helldr enn þeim lifundu. Item/ Þar menn dryniudu og hrinu iñe/ Item/þad woru Gullhws Silfurhws/Fiesiodahus.

Mausin Messan su liotasta Suiuirding Pauadomsins

OG einkum meinar Engillen mz ordinu Mausim/þann mesta og hæsta hlut/ þa liotustu Kirkiusuiuirding i Pauadominum/sm̄ er Messan. Og so er ad sia/sm̄ hn̄ hefde wiliad liosliga hafa talad/Hann nuum heidra sinn eigen Gud Messuna/og wmbreyter wiliande i sinne rædu þessu orde/Messa/suo ad ei virdist hañ mz riettu nafne ad nefna Messu/helldr kallar hn̄ Mausim.

Stigte og Klaustur wppreist wegna Messunnar

Þuiad/Huad eru Klaustren og Domkyrkiurnar annat/enn Messuhus(i Pauadominum)wegna Messunnar/so sm̄ annars dagligs/allra helgasta Offurs eru þau wppbygd. Vegna Messuñar eru öll þau Godz þangad giefen. Vegna Messunnar eru allar Kirkiu þionustugiörder/ og Ceremoniur skickadar. Vegna Messunnar hafa Skolarner halldner werid wid magt. Og hennar wegna hafa menn til Skola geingid/so þeir yrde Prestar. Og allt þat Kirkiuframl heyrde Messunne til og hieck þar wid/so sm̄ seigist ad Völskurnar hallda sier wid þeirra Kong. So ad þegar ei war i Kirkiunne messad(suo sm̄ skiede a forbodnum tijmum/þa woru þær Kirkiur hryggeligar ad sia/so sm̄ önnr eydehws.

Fie og Kostnadur sm̄ menn hafa lagt wppa Messuna

Slijkan oseiganligañ kostnad/hafa meñ wppa Messurnar lagt/Enn wm Ordid og predikunar embættid hefur lijtid edr eckert hugsad werid / suo sm̄ wm Messuna/Þar sm̄ ordid og predikunar embættid er þo þad allra hellsta og sierligasta/sm̄ meñ ættu mest ad stunda.

Mausim Pauans Messan er ecke Gudz þionusta

Huad er nu þa/sa Pauans Kirkiu Gud/Messu Gud/ edr Gud Mausim?

Eingen Gud er þad/nie helldr wera kann/Þuiad sa eine og sanne Gud dyrkast ecke mz Messum/Helldr lasta menn og wanuirda þar med worn DROTTIN Jesum Christum(þad er Gud Födr sialfan)hid allra hryggeligasta og hrædeligasta sm̄ werda ma/Þuiad þar mz wtslöckuist Truin enn werdr i stadin vppset Atrunadartraust eigenligra werka. Enn af þui ad Skriften lætur stundum Skurgoden nefnast Gude/ Og þad er huers manns Gud/sm̄ hn̄ af hiarta treyster og truer a/a huern hn̄ wonar/og huad hn̄ elskar. Ef ad Trunadartraustid er nu riett/þa er Gud og sannur/Enn sie Trunadartraustid rangt/þa er og sa Gud eckert.

Epter þui sem Truen er/so er og sa Gud a huern madr truer

Þar fyrer er Gud Mausim eckert annad/enn eiñ rangr þanke og rangt trunadartraust Pauans og Pafistaña/Ad Messan/Kirkiuþionustugiörder og skickaer/sie ein su agiæt Gudz þionusta/og Dyrkan/og merkeligt verk/og so mykid offur/huers like eckert er nie wera kann. Vppa þennan rangan þanka treysta þr/ og þar hugga þeir sig wid/so sm̄ ad wære þad sa sanne Gud sialfur/og hallda þat fastliga/ad Gud sie so sm̄ adr/so sm̄ þesse Potten hefur þa heimskad. Hier hialpar nu Diöfullen til ad styrkia þetta og þssu fram ad hallda/og hier mz hafa þeir wnder sig komid öllum Heimsins Audæfum og Rijkdome/og wm sider Heluitskū Elldi i Heluijte. Hier vt af þessu ma liosliga skilia þad huad epterfylger.

Og hn̄ mun þm/sm̄ honum hialpa til Mausim ad efla/ þañ annarligan Gud sm̄ hn̄ hefur vtualid sier/myklar Sæmder veita/og þa ad høfdingium giøra yfer mykly Godze/z Landenu ad verdlaunum mz þm vtskipta

ÞAnnig hefde Daniel so sagt/So giörer Pauen/Aller þeir sm̄ honum hialpa til ad efla og auka hn̄s Kirkiu þionustugiörder/eigen Helgedom/Gudz þionustugiörd og hn̄s Messur/þa mun hn̄ giöra ad rijkū Cardinalum/Byskupum/Abotum/Profostum/Domherrum/Prestum Munkum/og þa forhefia/bleza styrkia wpp yfer allt og i giegn Leikmanna walldenu/og so wtskipta fra a mille Kirkiugotzum og Löndum/ i fra laun/ þar ad auk mun hann þeim alleina fyrerheita Himerijke/ suo ad hiner adrer enu Christnu/ munu werda ad kaupa þad ad þeim/mz Gulle Silfre/og Hafum/ hañs Messu Gude og Kirkiu Gude til vegsemdar. Þetta er Pauá lifsagan/edr Historian/stuttliga/enn þo mz riettum Lit og einkienne/ af Daniele wt=

malud

wtmalud/huernen hn̄ hefur werid þa Pauadomuren war i sinne stærstu Magt og wirdingu.

Ad lyktunum mun Konguren mot Sudrenu beriast vid hn̄.

Þessu nærst epterfylger nu/huernen Pauadomuren skule falla og hrapa. En̄ þetta eru miøg heimuglig og Inciglud ord/ huer ei er audvellt ad skilia/fyrr enn þau framkoma. So sm̄ aller Spadomar eru eirnen fyrer sialfum Diøflinū hulder/ allt þar til þr framkoma. So sm̄ Gud seiger til Moysen/Andlit mitt mattu ei lyta/En̄ mitt Bak edr a bak mier mattu sia/Þad er/þa eg er fram hia geingen/og eg hef þ giørt/sm̄ eg ætla mier/þa kantu ad lita epter mier/Enn framan til/þad er/huert eg wil/huad eg ætla ad giøra/þad kann ein-gen lifande madr ad sia. Ei ad sidur wilium wier ødrum nockurt tilefne giefa/ad hugsa hier epter/mz þui ad oss þiker þetta Pauans fall og hrapan miøg so framkomin wera.

Huernen Pauadomuren mū hrapa og falla nidur

Exo. 33.

Med þui ad Engillin seiger optar enn einu sinne til Daniel/at þesse ord skulu wera hulin og byrgd/þa kann ecke Egiptalandz Kongr Ptolomeus ad merkia hier þennan Kongen mote Sudrenu(so sm̄ fyrr)Ecke helldr kan̄ Konguren mot Nordrenu ad merkia Antiochū Kong/huers tyd endadist i nidurlage hins ellepta Cap. sm̄ fyrr war sagt. Helldr mz þui/ad þsse Kongr i mot Nordrenu merker Pauan(suo sm̄ þesse Capi. allur/er af øllum wtlagdr wppa Anthachristū)þa hlytur þat epter ad fylgia / ad hans Motstandare/ þad er/ sa sanne andlige Kongr i mote Sudrenu/sie Kongr Kristeligrar Kirkiu/Christus/huers Antachristur Pa-uen er/so sm̄ Antiochus war i mote Ptolomeo Egiptalandz Konge. Ei wil eg hier framsetia margt wr Skriftinñe til biuysunar/at Middeigis alten merker i Ritningunne gott/enn Nordrid illt/Þui þ er augliost.

Kongr Nord-ursins

Kongur Sud-ursins

Nu seiger hann þui suo

Ad sidustu mun Konguren mote Sudrenu beriast vid hann.

Þad er/Þegar Reide Gudz will hafa enda/og þa ed ender og glötun Pauans tekur ad nalægast / þa mun Christus giefa honum Slag/wppueckiande nockra Gudhrædda menn / þeir munu wppbyria ad kalla i mote hn̄. En̄ hier mz mun hn̄ ecke en̄ nu falla/þ mun ei wera wtan eitt Høgg/ wpp haf til hn̄s Hrøpunar.

Þad fyrsta

Þetta høgg(ad minum þotta)gaf honum fyrstur Keisare Lodvyk Hertoge i Bauaria/þa Clemens Pa-ue hinn fimte/og epter hn̄ Johannes xxij. hrosade sier þ hn̄ være Keisare(epter fra fall Keisarans Hein-reks af Lucelborg/so sm̄ þeirra Bækur(extra vagantes)hiala. Hn̄ sette þennan froma agiæta Keisara Lu-douyk i Ban̄ saklausan. Og þr skamligu Lygadictarar i Valläde/woru hm̄ so gramer/ad þr wirtu hn̄ ecke þss ad hn̄ være reiknadr i Keisara tølu/og ei nefndu þr hn̄ Keisara/helldr til Smanar/ Barium edr Bauarū.

Slag gaf Lodvyk Keisare Pauanum

Clemens 5

Johannes 22

Nu þo ad Pauar høfdu adr fyrre bannfært Keisara/ og þa marguisliga plagad/ sm̄ woru þeir Heinryk hinn fiorde og hinn fimte þess nafns so og Friderich i. og ij. og þo ad nockrer skrifudu i mote Pauanum/ þa fieck þo Pauadomuren alldrei so stora ouirding/so sm̄ epter fráfall Keisara Lodvykz. Hann hafde hia sier lærda menn/sm̄ war Occam/Bonagratia og fleire adra/Þeir toku fruliga a þa kid a Johanne Paua/ Og enn i dag eru skarpar Bækur til/ i giegn Pauanum/enn mz Lodvyk Keisara. Hn̄ aktade og sialfur ei Pa-uans Bann/hn̄ reiste til Rom/og sette þar annan Paua og hiellt Keisarligre Virdingu.

Þui nærst kom þad mykla Schisma/edr Tuidrægne/Pauanna a mille/Þa þryr Pauar woru wnder eins/ huer ødrum i mote/wm nitian og tuttugu ar(til eins merkis ad Pauadomsins ende hlaut ad nalgast / og i sundur ad slytast) So war og Pauen og þad Romuerska sætid þa nockur ar wmlidin/ eige i Rom helldur i Fracklande/þangad flutt af Clemens Paua þeim fimta/og war þar nær siøtiger og fiøgur Aar.

Þryr Pauar wnder eins

Pafaligt Sæte i Frackland flutt vr Rom

En̄ þta slag var ecke wtan preludium og fyrerleikur/sm̄ Christus liet fara wndan þui rietta slage sem S. Johannes hus gaf Pauanum/og ward þar fyrer brendr. Þetta slag kom til af Aflatzbrefum/til S. Peturs Kirkiu i Rom/i allan mata eins og þad skiede Lutherum. Þuiad a þeim timum(i fra Bonifacio viij. sm̄ war eirn høfudskalkur/sa ed fyrstur willte og dárade Heimen mz þui Gyllne are sm̄ hn̄ innsette)frömdu þr stor wndr og allskyns wielar mz sinum Nadum og Aflatzbrefum.

S. Johann huss gaf Pauanum þad rietta slag

So ad Clemens hinn siette liet eina Bullam vtganga/huar inne hn̄ bydr Einglunum a Himnū/lyka sem Gud ecke alleinasta a Jördunne/helldr og so a Himnum/ad þeir skylldu Saler þeirra sm̄ til Roms fære ep-ter Aflatsbrefum/og a leidinñe kunne ad andast/iafnsnart flytia i Paradys til eilifrar gledi/ sm̄ þær lidu wt af munnenū. Heluyte og Diøflunum baud hn̄ og eirnen wm þær sömu Saler/med slikum ordū/ Vier wiliū i onguan mata hafa ad Heluisk pina skle wppa þær lögd verda. So hafde þsse bøluada Suiuirding/sig sett/ei ad eins i Gudz Mustere hier a Jördu/helldr og so wppi Himnāa yfer Englāa/yfer Himnāa og yfer Paradys.

Clemens. 6 baud so sm̄ Gud yfer Einglana a Himnum/og Diøflana i Heluyte

Nockrum arum sidar/þa Pauans aflat voru i lande Bohemia/so Gudlöstūarliga predikud/ sette Johannes huss sig i mote þessu/auytande einkum þessa Clementis Diøfulliga Bullam/og straffade löstu Pa-uanna. Enn þetta war høggid/Hn̄ kiende so/Ef Pauen er ecke Heilagr/þa er hn̄ ecki limr Kristeligrar Kir-kiu/Þad er/Sie Pauen Skalkur/þa er hn̄ ecke walenkunnr. Þetta war su høfud willan/fyrer huerta hn̄ war brendur/Og þad ad Pauen wære høfud Christninnar/ecke Diuino iure/helldur humano.

Johannes huss

Samt og adr weitte þetta högg Pauanum tuær storar ogrædāligar skramur/Su fyrre war þad/ad Pauō-num ward ofanhrundid af Himnum/og þeir stungu sinum Pypum i seck/so ad þr þordu ei þadan i fra/suo-ddan Bulliū og skipaner ad lata wt ganga yfer Einglana. Og Gud tok til/skamt þar epter/ad straffa þen-an ohofligan Ofstopa og ofdirfdar metnad.

Tuær Vlæk-nande skramur Pauans

Su önnr skraman var þta/ad epter S. Joh. Daga/kom Pauadomurin̄ i stora foractan og fyrer litning/Og S. Johan̄es hus Nafn og Lærdom/kun̄u þr mz ongre magt ad for hindra/edr nidr ad bryckia.

Þagad til/ad þtta kall edr hröp skielfde hn̄/huers fyrer ren̄are Johan̄es huss war/sa sm̄ i Anda Spade þm fyrr/þa ed hn̄ sagde/Epter c. Ar sklu þier Gude og mier andsuara. Jtm̄/Nu steikia þr eina Giæs(Hus heiter Giæs a Beimsku)En̄ epter mig mun ein̄ Suanr koma/hn̄ sklu þr ei steikt gieta. Og þta er suo skied/Hus war brendr An̄o M cccc xvi. En̄ þssar þrætr wm Aflatzbrefen hofust An̄o m d xvij. riett c. Aarum sidar.

Kall þessa tima skelfer Pauan

Samt hefur Pauen mz allre magt og orku wartd sig i mote þssu slage/og situr sm̄ adr/han̄ fordæmde Kien̄ing og Lærdom hussi/og brende i Ellde bæde hn̄ og marga adra mz hm̄/og epter han̄/wthellande myklu Blode. Þyskū og Beimskū sigade hn̄ saman/og kom myklu Morde og manslage af stad/sinum stole til styrk-tar. En̄ epter þ Conciliū/eru þr Pauar ohrædder ordner/og hafa framid alls kyns tælar mz Andlegū Kien-num og Simonys/Swlldad og saurgad sig mz huers kyns skiemdarløstum/og eru ordner med øllu Epicurei og Suyn/Allt þangad til þr wrdu Heimenum huimleider/og hn̄ fieck hatur til þra/wegna þra fwla skemdar lifernis. Hier wm talar Engillinn framueigis.

Johan̄ Huss brendur Anno M cccc xvi

Concilium Constantinense

Og sa Konunguren mot Nordrenu mun sm̄ an̄ar Stormur koma/mz Vognum Riddorū z skipa fiølda/z mū jn̄ fava j þau Lønden/fordiat fa z j gegnū fara.

 Hn̄ iafnt

Herbunadur Pauans Strijd og Herbunadr Christi og Antachristsins

Enn iafnar Pauan wid einn Kôning/huer ed mz grimdaræde (so sm̃ Antiochus) ferfer mz sinu Heriide. Og þo at Kongar og Hôfdingiar Kristindomsins hafe mz weralldligu wallde i ôllū Lôndū hm̃ hialpad/til ad drepa þa willumeñ (þr kalla) þad er þa Heilôgu Christi/sm̃ Pauanū hafa slôgen weitt) þa meinar Eingilleñ hier eiñ audligen Herbunad/þad er/Bañ og Forbod/Decreta/Bullas og adrar Pauans statutur/huar mz þr andligu hafa hm̃/mz þra Skipū Hestū Vôgnū/þad er/mz þra Rite/Bokū og Predikunū þionad/ Huar mz þr hafa i Lôndin mz ūfallid/gegnū reist/og yfer allt geingid mz storre magt/so sm̃ añad Vatzflod/Puiad Bargdagen Christi/og Pauans hñs motstôdumans/er eigenliga falin og folgin i Kenningu og Lærdome. epterfylger

Og hñ mun koma i ꝥ verduga Landid z marger munu falla

Þad er ad skilia/ hñ mun mz sinum afgoligū Selskap og Herskruda wnder sig leggia/ecki alleinasta alþydu folk/ꝥ sm̃ þa er ecke i Truñe stadfast. Helldr og so þa riettchristnu/sm̃ fyrr woru mz þm willumôñū/og mz þm hialpudu til ad weita Pauanū slêg/þa sômu mun hñ hræda og fella/Þegar þr sia huersu hañ sigrast/ og huersu kroptugliga hñ nidurslær þa willumeñina/ og opinberliga nidr þrycker sañleikñū. Puiad hñ hefr fiôlda Skipa og Vagna/Þad er ad skilia/hañ hefr noga Skrifara wthropara/ og af þm eru allar Atter fullar. Pañen hefr nu pauen þung hôgg feingid/ eñ er þo ei eñ ad helldr fallen

Eñ þsser munu af hñs hende frelsader verda/Edom/Moab/z Frumburd' Sona Amō

Edom Moab Amon

Eins so sm̃ i þssū Cap. þad Kongr Sudr attar og Nordurs merker nu ecke Ptolomeū og Antiochū/ So merker Edom/Moab/Amon ecke nu þær þioder sm̃ fordū daga woru þær. Puiad epter Holldemi hafa þær fyrer lôngu wmbreyst/og eru ordnar Saraceni og Tyrkiar. Pui hliotū wier ad hugleida þyding og merking þssara orda/lika sm̃ wier giôrdum wid þau orden/Sudr og nordr.

Þriggia handa meñ eru þr/hueria pauen mū ecki willa nie fella/þr eru og munu blyfa Kristelig Kirkia/wnder þm foreydara Antachristenū/Puiat heilôg Kristñe edur Kirkia/hlytur ad wera allt til werralldar

I Edomitar

Hiner fyrstu eru Edomite. Edom merker Raudā edr raudlitadā. Þesser Raudlitader eru þr (iñar enda. Heilôgu Martyres og Pijslarwottar/sm̃ mz stôdugleika hafa af Pauanū Byscupunū og/sierdeilis af þm Blodþyrstu Munkū predikunarraglu (þr ed allmarga aflyfad hafa) latid sig drepa/breña/og i watne drecktta wm allan Heimen/allt til þssa dags. Þesser eru miôg marger.

II Moabitar

Þeir adrer eru Moabite. Moab merker af Fôdur edr Fôdurligr/Paternus. Þad eru þr/hier og þar wt wm allan Heimen/sm̃ ei eru fallner fra sinū Fôdr Christo/þo ad ei hafe þr almeñeliger predikarar werid. Og einkū þr ed wm sider allt þra trunadartraust hôfdu i Christi dauda/ og ônduðust / suo ad þr treystu ecke wppa Pauās Mausim ne wppa hñs aflatzbref. Þuilika hef eg marga sied/eñ fleire heyrt/bæde af Munkū og allra handa stiettar môñum.

S. Berndardus

So giôrde S. Bernhardus/þa hñ wisse ad hañs stūd war komin/þa gleymde hñ siñe Ordu/og alls Pauās Mausim/og fal sig i Christi pinu/seigiande/Christus hñ eignast Himnaryke mz tuefôlldum riette. Fyrst ad erfd af sinū Fôdr/so sm̃ hñs eiliftr einkasonr/Þeñan riett a hñ sialfr. J añan mata hefur hñ ꝥ werdskulldad og forþienad mz sini pinu og Dauda/Þeñan riett hefur hñ giefed oss/Pui hñ hefur þinst ei orra wegna. Slika Bernhardes og Moabitas edr fôdurliga Christna hefr Gud marga sier geymt (i Pauadominū) so sm̃ a dôgū Elie þau siô þusund maña/a medal Jsraels lyds.

III Amonitar Saklausu ungu Smabôrn Þriar ordr Heilagra Pijslarwottar Jatarar Meyar

Þeir þridiu/principiū filiorū Amon/Þad er ad skilia/Þeir Frūburder/ þau Smabôrn a mzal Folksins. Moab og Amon woru Brædr/so wilia þsser Amonite Brædr werda þra Fôdurligu/ Fraterni. Þessa læt eg merkia/ôll þau wngu meinlausu Bôrn/sm̃ endurgeten werda fyrer Skirnena/og andast adr eñ þau kuña ad þeckia edr skilning hafa a Pauans Mausim/edr hñ ad styrkia edr weykia / eins og þr Edomite og Moabite giôra. Þar fyrer nefnast þr Frūburder og syner mz folkinu/Þad er/medal Gudz folks i Kristniñe / nyliga endurfædder fyrer skirnena. Þessa hefr Antachristurin ecki kuñad ad fella nie willa. Þetta eru þær þriar Ordines heilagra Martyres/Confessores/Virgines.

Egiptsker Lybijar Blalenskr

J gegn þssum þriggia handa þiodū þa setur Eingilleñ adrar þriggia handa þioder/þar ed Antachristuren mū ræna/Egiptsker/af Lybia/og Blalendingar. Þessar þioder eru huer i grend wid adra/og eru nabuara mynt so sm̃ fordū tijd Edom/Moab/Amon. Yfer þssū þiodum drotnade Antiochus alldrei/ey helldr Pauen. Pui hliotū wier eñ nu mz ôdrū hætte/og andliga wt ad leggia nôfn þssara þioda/þar til ad einhuer añar kenn mz betre þyding.

Þar fyrer skiftū wier nu Pauans Lyd i þria stade Egiptsker sklu wera þr hæstu/sierligustu/rijku/ megtugu Kongar/Herrar og Hôfdingiar/huerier ed hafa Valldit og veralldar audæfen/og nockud agiæter vilia synast. Puiad Egiptalād war alla tima a mzal añara halldid eitt megtugt og agiætt Rijke. Lybijs þra nabuar sklu wera/þr sm̃ þssū eru næster (ad wallde og Virdingu) so sm̃ ad eru Borgarar og lærdermeñ/og adrer þr sm̃ nockud alith hafa. Blalensker sklu wera alþydufolk/Kotkarlar/ Prælar / og odrer litils hattar Wmgameñ/sm̃ einkis eru virdāde. Þetta lætur Pauen sier ecke nægia/ꝥ hñ alla þssa hefr suelgt og til Glôtūar leidt mz Lijf og Saal mz siñe Mausim/Hñs hônd þuñr og so eirner Siodu þra/og hirslr (seiger Eingilliñ) og leitar wid ad hñ fae Drottnad yfer þra Fiarsiodū/Gulle/Silfre/ dyrū Gripum/Þad er/yfer ôllū þeira eignum/so ad hñ komist yfer þad allt saman/Þad mun hñ giôra (seiger hñ) mz þessum hætte.

Hñ mun sina hønd vtsenda i Londen/z Egiptaland mun ecke vndā hm̃ komast

Pauās Legatar a Latere wisender

Hier koma frā Pauās Legatar a Latere/Cardinalar/Sendebodur/sm̃ sender eru til Kongaña og Hôfdingiaña/Ja/þr sm̃ hñ sender og skickar wti Lônden og Rijken/Kongana ad pretta og þa wnder sig ad leggia/so ad þr þione hm̃ mz Lijf og gotz/bertest fyrer hñ og hm̃ skeincke Lônd og Borger og storar Gersemar.

Pauans Aflatzbref og nader

Pui næst wittar hñ þra mz sinū Bullis/Aflatū/Skriftarbrefū/Leyfisbrefū mz hueriū hñ leyfer og selur þm Nad/Frelse/Eigenkonr Egg og Miolk/Kiôt og Smiôr/Messr og Synder/Hreinsūarelldiñ/ Heluijte og Himerijke/Tyrkian/Gud og Diôfulen og sialfan sig (þui huer er sa sm̃ allā þañ kaupskapar hatt kañ wpp at telia?) Rænāde so og mz wallde stelāde/so sm̃ være hñ DROTTJNN allra hluta/Dro so vnder sig fie og fiarsiodu/þurkar muñen og þikist wel hafa syslad. Þetta hefr hñ hellst og mest astundad ad fremia med sinū Nadū og Aflatsbrefū/sidā hñ fekk slôgen (sm̃ fyrr seiger) so ad hañ þss fastara og stôdugligar sitie.

Antachristur vppgrefr Fiarsiodu Heimsens

Af þssū Texta er ꝥ almeñeligt maltæke komid a mzal Kristiña maña/Einkū þra/ad Antachristuren hñ skle vppgrafa Fiarsiodu Jardariñar. Ja/Eg huxa hñ hafe þa wijst þūdid og vppgrafed/so at Heimuriñ hefr ecke epter helftina af sinū audæfū. Þetta og allt añat/ef ꝥ være mz miukre malsnilld vtbreitt/og mz lit og einkeñe vtmalad af einhueriū mælskumañe/þa mætte vel sia huersu hrædelig Suiuirding ꝥ Pauadomuriñ sie/Eg hef ecke vilā vppkastad þra ad eins til skilnings og vnderstôdu Danielis orda. Framueigis epterfylger

Eñ eitt Kall mū skelfa hñ/vr Austre z Nordre. Og hñ mū mz mykille Grimd vtfara/viliande afma z fordiarfa marga.

Hier kemr wm sider (mz Gudz hialp) Pauās fall og Forglatan/þt ei fiell hñ fyrer adr greindū hôggum/ þo

ad hñ

ad hñ feinge blök nockr hm̃ til Jdranar amiñingar / huad þo til forgiefens war. Nu kemr yfer hñ eingen Hernadr/ein
gen Lidzafle eckert Strijdzfolk/eingen sa ed vppa hñ höggue nie slac/Helldr einfallt hrop edr Kall/þar af skielfist hñ Kall
og werdr so hræddr/ad hñ fellur nidr. O Gud/huad ertu furduligr i þinũ werkũ. Þesse andstygd/sm̃ alla Konga hefr feller
vnder fotum trodid/ Gude sialfum dirfdist drambsamliga i mote ad tala/hñ hrædist nu og hrapar nidr af einu litlu Pauañ
hliode edr röddu. Þu hin hrædeliga og mykla magt/Huernen hefur þu stadid a so fallvölltum grundu. lęr ad þu wer
dr vm koll blasen mz einũ andardrætte? Þesse ord Danielis wtleggr S. Pall so ij Thess. ij. DROTTJNN Jesus mũ
i hel sla hñ mz Anda siñs Muñs. Þetta er nu sa seinaste tijme/wera daga/a huerũ Euãgeliũ hliomar og
kropar i mote Pauanũ/so ad hñ er radlaus orden/og weit ecke huad hñ skal til giöra/Concilium kañ hñ ecke nie will lijda Sijdaste
hñ will ei opinberliga og i liosinu lata vm Sañleiksins efne höndla nie ræda/ byggr sier alleinasta mz Magt nidr ad kiæ og wor
ra þtta rykte. Hñ dregr wt mz myklum grimdar huga(seiger Daniel)mz sin... widurbunade/mz sinum andalegum Sel Tijme
skap/mz Legatum/mz Bullum/mz Brefum/og mörgũ smanarbokũ/will marga deyda og drepa/wppæser Keisarã/Kon
gana/alla Diöfla og wonda meñ/og allt þad sm̃ hñ kañ vr stad at hræra. Vilian wantar hñ ecke/hñ giörde þat giarna/
Enn hñs endi er komen. Eingen getur hialpad hm̃ seiger Daniel/þad kall er ordid so miög stort. Þuiad til siñar fyr
re tijgnar kemst Pauen alldrei aptr/og hñs Papistar lijda hm̃ þad ecke/so sm̃ wottar Apocalipsis xx. Cap. Og hlytur
so fyrer wtan hönd og Suerdslag sundur ad meriast/Daniel viij. So sm̃ skiede hñs fyremynd Antiochum.

Enn þad/ad þtta hrop kemr wr Austre og Nordre/þad er so skilianda/Ad þetta Euangelium ꝥ kiemr ad ofan/fra
þeim sm̃ er sa sañe Oriens/Austurætt edr wppgangr. Þuiad eingen ma mz Sañleik seigia/edr hrosa sier þar af/at Austr
þesse Lærdomr sie framkomin wt af hñs höfde edr forþeinktu ræde/nie vilia/Aller erum wier ouarliga og oforhugsad Nordr
komner i þetta efne. Og þad hefur skied oss sm̃ Esaias seiger/Eg em funden af þeim sm̃ ecke leitudu min/ og eg birt
ist þeim sm̃ ecke friettu ad mier. Þuiad eg(seiger Martinus)sm̃ war og eiñ af þeim fyrstu/huxade langt fra þessu og
leitade myklu añars/þa eg tok fyrst til ad skrifa/sm̃ er/Eg auitade ad eins misbreytne aflatsins/eñ ecke Aflatid sialft
myklu sidr Pauan sialfã/edr eitt hñs hær/Þuiad eg þekte þa huerke Christ nie Pauã. Þo er þetta komid vr Nordre
(seiger hñ)Þad er/wr eigenligu sialfs Pauans Ryke. Þuiad wier worũ sialfer i þañ sama tima Papistar og Antachrist
ner halfu meir eñ þeir.

Hñ mũ planta Landtialld sinnar Hallar a millũ tueggia Siafarhafa/vid ꝥ heilaga Fiallid

Jerusalem liggr a mille Hafsins mykla og daudahafs. Eñ myklu helldr liggr Rom i millũ tueggia storra Siafarha
fa/sm̃ kallast Mare Tyrrenum og Adriaticũ. Og mier wirdizt Rom wel meiga kallast eitt werdugt heilagt Fiall/þt Rom ꝥ
þar hafa margar þusũder Gudz Pijslaruotta/og i fyrstuñe stod þar Christelig Kirkia i hiñi fegursta bloma/Þar hafa helga
og giörst mykler og agiæter tilburder allt þangat til Diöfullin̄ setti þar sitt sæte. Nema nockr wilie allt þta wpp Fiall
a andligan hatt wt leggia/i þañ mata/ad Pauen yfer þui werduga heilaga fialle/Þad er/hñ hefur sett sig i Christin
domen/so sm̃ eiñ Gud/og plantad sitt Ryke mz sinum Decratis/og Suiurdingar kieñingũ. Þuiad kieñing kallar Christ
tus planten/Math. xv. Aull su plantan sm̃ miñ Himneskr Fader plantade ecke/hũ sk wpprætast.

Mille tueggia Siafar hafa

Þetta ma skiliast wt af Christeligre Kirkiu/Ad þetta Heilaga fiall ligge amillum tueggia Siafarhafa. Þad er/þsse
Verölld og Heluijte. So ad hafed dauda merke auñan Heim þar þeir Ogudligu fyrerfarast mz aullu/eñ sa lifan
de Sioren merke þeñan Heim. Eñ Christindomuren lifer ei epter weralldar hætte/deyr og ecke epter þetta lijf / geingur Hafid
fram so sm̃ a midgötu/lifer i Truñe og i Andanum Christi. Eñ wilie nockur ad þesse tuö Höf merke Pauanns Dauda
Stol edr Sæte/enn ecki þad Helga Fallid/þa er þetta meiningen/Pauen Drottnar yfer lifundũ og Daudũ / med sinne Hafid
plantan edr Decretis/Þuiad mz sinum Mausim(edr messu)hialpar hñ öllum lifondum/hier a Jördu/og öllũ framlidnum mykla
sm̃ eru i hreinsunarellde. Hñ nefner plantan/þt eina Paradijs allzkyns weralldar Sælu/hefr Pauen wppsett i Rom edr
Kristiligre Kirkiu/og hefr þar öll heimsins audæfe walld og wirdingar prij og prialstiga epter sinum wilia.

A þm tima mũ sig vpp taka sa mykle Hofdinge Michael/sm̃ mz sonũ þins folks stendr/þt ꝥ mũ slijk hormũgartijd vera/ sm̃ ecki hefur verid i fra þui ad meñ toku ad vera allt til þsſ tima

Enn þo Michael sie eitt Eingils nafn/ þa latum wier ꝥ hier eins sm̃ i Apocalipsi/merkia Herrann Jesum Christum
sialfuã/huer ed hier a Jördu/mz sinũ Einglũ/þad er/Predikörũ/berst i mot Döflinũ mz Euãgeliũ/þt hñ kallar hñ
þñ mykla Höfdingian. Þesse hiñ same hefr nu tekid sig wpp og stendr mz þm Christnu og huggar þa mz Nadarinnar or
de. Þuiad hier til/hefur werit sa hrædeligaste time sm̃ nockurn tima hefur a Jördu werid/so sm̃ Christus sialfur setur
fram þesse ord Math. xxiiij. Og hefde þsse dagar ecke styst/og hefde ecke lint/ þa mun eingen madr werda Saluholpen Hrygge
Huerke Edomitar nie Moabitar nie Ammonitar. Þuiad i Vallandi/Rom/og añars stadar toku meñ til ad giöra spott ligur tijme Pa
af Truñe/so sm̃ Epicurei/og skirdu ecke meir Smabörnen. So la wid sialft/ad bæde Stirnen og Sacramentid og ordid uadom
wære ad mestu wtslökt/og eingen Madr hefdi ordid Saluholpinn. urinn

Þuiat ecki meinar hñ hier likamligar Hörmungar/hueriar ed myklu þingre og stærre hafa verit i Foreydslu Jeru
salem/Romaborg og i ödrũ löndũ/og Borgũ/helldr meinar hñ Salariñar edr andliga Hörmung/huer ad merckist fyrer
Christi pinu. Þui likamligar Harmkuælingar hafa þeirra enda mz Likömunũ. Eñ hier er þta i Hafi /ad añadhuort Gudz
Forgangi Kristnen edr blijfe/huer ed a tuo vegu er yfer fallin̄ af Antachristinũ/fyrst mz Ogudligre fyrerlitningu Gudz Ordz
Ordz og Sacramtaña/þui næst mz hörmuligre örullnã samuiskuñar/þar ed einginn hugguñ var vt af Gudz Nad/helldur foracktẽ
Hörmulig Kuol og pina/eiginligra werka og godgiörda/huar mz þr plagudu Christna meñ(af huerre Samuiskunnar
plagu Ogudliger edr Heidner meñ eckert vita) Þui var nu sa time komeñ/ad Michael tæke sig vpp /og lieti ecki Kristi
nina mz öllu fyrerfarast/sm̃ ad mestu var vtslökt/ Helldur huggade hana og samansafnade heñi fyrer sitt heilsusama
Nadariñar Ord. Framleidis stendur so

Og margr af þm ed j Molldu Jardar sofa mũu vpp vakna/sumr til eilifs Lifs/ sumer til eilifrar Smanar og skamar. Eñ Kieñefedurner munu lysa sm̃ Himinsins geislar / og hiner sm̃ mørgum vijsa til Riettlætisins/so sm̃ Stiørnur vm Allder z ad eilifu.

Eingilliñ hradar siñe rædu til hins
sidasta Dags/þar fyrer þo hñ hafe margt ad ræda vt af Michaelis embætte/þa skũdar hñ i sijnu male til enda Verall
dar/og talar vm vpprisu þra framlidnu. Eñ iafnsnart huerfr hñ aptr til fyrre rædu/og talar vm keñefedr og Predikara
ad þr skle skina so sm̃ Geislar Hĩmens og Stiörnr/og snua mörgũ adr eñ framlidner vpprisa. Alyka sm̃ Daniel hier fyr
re i ix. seiger fyrer Foreydslu Borgariñar/fyrr eñ hñ hefr vt talad vm þa Sidustu vikuna/ huor þo hlaut adr ad vera
vmlidiñ/eñ ꝥ Borgiñ være nidr brotiñ. Sumer meñ vilia ad þssi vpplising Keñefedraña/sie su okomna Dyrd añars Liome
Heims/vm hueria S. Pall talar i. Cor. xv. Þad er og ad vijsu satt/Eñ vier latũ ꝥ merkia hier gagn og naudsyn þrar Kienne
sorgfullu Gudz Kristne **Marger(seiger hñ)munu vppuakna** Þuiad a ysta deigi munũ wier ei aller wpp fedraña
rijsa/so sm̃ S. Pall seiger i. Cor. xv. Þuiad þr sm̃ a þm Deige fiñast lifande/þr mũu huerke ãdast nie wpprijsa/Helldr
a augabragde vmbreytast/og vpprijckiast i skyen mots vid Christũ. Þo mũu Marger/ꝥ er/mestr fiölde mũ verda þra sm̃
framlidner edr sofãde eru. So at Christr sie(epter Truariñar ordũ)Domare bæde lifãde og daudra. Og hier skañ vlek/ad

Epter Opinberã Antachrist sins er Ritningen wte

wpp fra þm tima þa Pauen er opinberadr/þa er ecke wÿ sara ad wona edr wænta/en ender þessarar Veralldar og wpprisan framlidiña/Hier er Ritningen wte/hier hafa aller Spadomarner enda.

Framleidis stendr so

Og þu Daniel byrg þsse ord/z jnsigla þssa Bok/allt til hins sidasta tima/Marger munu komast þar yfer/og mikinn skilning fiña.

Danielis Spadomur hefur werid hulin allt til sidasta Tyma

HJer seiger Eingillñ liosliga/ad þsse Danielis Bok skle wera jnsiglud(þ er hulin og oskiliãde)þo ecki eilyfliga/Helldr til hins sidasta tima/þa skule hun opnast/og giefa mykin skilning. Og þ er wor astundan sm fyrr er sagt/Þuiad Spadomarner kuña ecki fullkoniliga nie mz öllu ad wnderstandast(edr skiliast)fyrr eñ þr eru framkomner/Eñ þegar þr eru fullkomnader/þa bera werken þm witne. So sm Christus þa ed fyrsta opnade Lærisueinanna hugskot/Luc. xxiiij. epter siñ dauda/so ad þr skildu Ritningarnar. Adur sagde hañ til þra/Þetta seige eg ydr/wppa þad ad þa þad er skied/ ad þier truid þui.

Og eg Daniel sa/z sia þu/þr stodu ij. adrs/eiñ þssumeigẽ Vatsins hiñ añar hinumeigẽ

VM þssa tuo talar hñ ecke meir/huerier þr sie/edr huad þr tale edr giöre/Vtan at þ hafe werid adrer/þ er/ecke sa same Eingilliñ sm wid hñ talade. Ma wera/werid hafe þr ij. Einglarner / eiñ Persa Höfdingen añar Griekia/wm hueria hñ talade i x. Cap. huerier ed Jsraelis folke hindran weittu hia Konungunum.

Hindrã Gudz Ordz hia Kongum og Herrum

Þesser standa/Og slikar hindraner eru iafnliga i hia Konũgũ allt til veralldar enda/ Eirn til Austurs añar til vesturs/so ad Gudz ord og hñs Kirkia skle ecki hafa frãgang iafnliga/helldr so sm sialfur hñ wefyder þ hier epter seigande. **Marger munu verda Hreinsader klarader og reynder/z hiner Ogudlegu mũdu jllskusamliga breyta/z þr Omilldu mũu þ ei acta/Eñ þr Skynsomu mũu þss giæta**

ÞViad/huersu hreinliga og kröptugliga sm Euangelium frãgeingr/og huersu sm Christelig Kirkia er styrk/ þa hliota þo ad vera willumeñ og Falskeñefedr/þr ed hana plage/so ad þr reyndu werde opinberer. Og

Villumeñ ætyd i Kristninne

sliker Villumeñ og Falskeñefedr koma sier einkũ frã hia Kongũ og Höfdingiũ/ þañen blifa nu Villumeñ allt til enda. **Og hañ sagde til þess sm i Lÿnenu var klæddur/huer ed yfer Vatninu stod/ Nær vill ender verda a þessum Suiuirdingum?**

ÞEsse madr i Lÿnklædunũm/er Eingill(Gabriel)sa sm hingat til hefur talad/ sm seigist i x. Cap. Enn huer sa sie sm til hñs seiger/Nær will ender werda etc. þss gietur hier ecke. Eñ þ er ein Raust og klögun/

Klögñ Kristninnar a sidasta tyma

vnder Personu Gudz Kristne/huer ed af Harme hugar so kallar og seiger. Gud hialpe/Nægist ecke þ ad Antachristur kristeliga Kirkiu so hrædeliga og hartnær i gruñ fordiarfar? Nu hun er sm naumast a fætur komen og endur lifgud fyrer Michaelem/Nu koma Villu menn/Sacramẽtarÿ/Endurskirarar og adrer Villudoms Andar/og wppbyria enn nu Suiuirdingar/Nær will wm sider werda a þessu Ender?

Agirnd og Mamon yfer drottnar

Hier ad auk yfer Agirnd og Fiedrattur so miög/ad vggãde er þ Euãgeliũ mũe af Hũgre farast/og ordsins þienarar ei meir witter werda enn Lot i Sodoma/og Noe fyrer flodid. Þuiad nu i Veröllduñe wilia bæde hærre stietter og lægre/bæde Yfermeñerner og þeir vndergiefnu ecki añad sia nie heyra wtan Agirne/ Fiedratt og sialfræde. So ad eflaust er sa timen komen wm hiern Lyra og fleyre adrer hafa talad/Ad epter Antachristsins fall mun weröllden werda ölldungis athugalaus/og seigia/þar er eingen Gud.

Hier suer Eingillen eirn Eid/og talar miög alaurligũ ordũ/Vppa þ ad vier ecke skielfust nie hrædder verdũ fyrer Villumöñum og Pauanũ/og seiger **Þat skal vera eirn Time/tueir Timar/z eirn halfr Time/Og nær ed sũdurdreifing þss heilaga Folksins hefur enda/þa skal allt þetta skie**

ÞEsse ord heyrer Daniel og skilur þau og skilur þau ecke/og bidr wm wtskyring a þm. Eñ hñ fær þ andsuar/ad þau sklu blifa læst og jnsiglud allt til hins sidasta tima/Þa mũe hñ wppstãda i sinu hlutskipte/ þ er/hñs Bok sk þa gagna kristeligre Kirkiu/epter siñe gafu/ Eñ a mizan skle hñ hulast/og hñs Bok sk ecke skiliast.

Eiñ Time tueir Timar halfur Time

Nær ed þsse Timen tueir Timarner/og halfr Timen skle enda hafa/og nær ed Villumeñ munu (eñ werda aflata ad nidurbriota sturla/og eyda Gudz Kristñe/þ faum wier ecke ad wita/fyrr enn wier siaũ þ/huersu ad Kristnen/su auma og litla hiörd/helldr sier mz einũ huga wid ordid/Og þr Omilldu og Heimuren lætr sier þ leidast/og lifer epter sinum girndũ og skeyter ecki wm heilaga Ritning. So sm ad sia ma a allmörgũ/þr ed so lifa/so sm ei acte þr Guds ord og Ritningena so mykils ad þr kuñe þar iñe ad wera willumeñ/edr wel kristner. Þegar þ kemr/þa er þ wte/So sm Christus seiger/Þegar Mañsins son kemr/meinar þu ad hñ mune fiña Tru a Jördu? So mun þa þreyngia ad Christeligre Kirkiu/ ad mestr fiölde mañligs kyns mũ stũdr ecke añat eñ Agirne Fedratt/Okr/Opneyslu og Ofdryckiũ og adrar holldsins wellystingar/so sm skiede fyrer Vatzflodid. **Og i fra þm tima nær þ dagliga Offrid er aftekid/og Suiuirdig foreydsluñar er vppsett/eru þusũd tuo hũdrud niutiger daga. Sæll er sa s bÿdr z naer Þusundrud þriuhundrud þriatiger z sim Dogum**

1290

1335

Nær dagligt Offur war af lagt

ES skylldu þtta wera almenneliger dagar þa talade Eingillen vm þa seinustu wiku/ i huerre midre þ dagligt offrid war aftekid/fyrer Postulaña Conciliũ/Act. xv. Og Keisaren Caligula setti sina Suiuirding i Musterid. So giöra Þusund tuo hundrud niutiger dagar so nær halfa wiku/sm epter er/sm er halft fiorda Aar. Epter þañ tima/wtbarst Euãgeliũ a medal Heidingia fyrer S. Pal og Barnabã/Act. xiij. Og hefr þa Eingilliñ mz þessũ ordũ myrkua og oskiliãde giört sina rædu/sleingiande til samãs þm fyrsta og seinasta tima/og so sm huerfãde aptur til ad tala wm þær vij. wikr/þa hñ hefur wt talat wm þañ okomna timã allt til weralldariñar endatekta. Eñ ef þtta er Eingillig daga tala/Þad er/ef eiñ dagr sk reiknast fyrer eitt wr/so sm i ix. Cap. war giört/þa wilia þr Þusũd tuo hũdrud og niutiger dagar taka allt til hins xiiij ars Keisara Loduÿks/huer ed af Paua war bannfærdr. Eñ M ccc xxxv dagarner/þr taka til tuttugasta þridia arsins Caroli hins fiorda/vij Aarũ fyrer þ stora Schisma friggia Paua/edr xlij Aarũ fyrer þ Conciliũ i Costnitz.

Euangeliũ z Kristnen mun blifa allt til enda weralldar þo ad Heimuren werde Ogudlegr

Eñ eg willda helldr þta dagliga Offrid wtleggia wppa andliga meining/og lata þ merkia þ heilaga Euãgeliũ/huert ed iafnfrãt Truñe og kristeligre Kirkiu blifa sk allt til Heimsins enda. Eñ skie ma ad Heimuren werde so ölldũgis Ogudligr/ad ei sie i öllum Heime nockur Predikũarstoll/þar Gudz ord kenist opinberliga/og ei werde adrar almeñeligar rædr eñ Ogudligar Suiuirdingar/Og Euãgelium sie at eins i husum og hybylum hia Husfedrũ geymt og wardueitt.

Og þetta sie sa timen sm war a millum ordaña Christi a Krossenum/Consummatum est / og/ Pater in manus tuas Comendo Spiritum meum. Þuiad so sm Christur lifde litla stund epter þad þa hñ hafde sagt/ Consumatum est/so kann og skie ad Christelig Kirkia/ware og blife nockra stund Euangelio opinberliga af lögdu. Og

lögdu. Og ſo ſm̄ dagligt Opfur Gydinga ward i þeirre ſiöundu wiku aflagt/ fyrer Poſtulanñ Concilium. Eñ warde þo þar epter allt til foreydſlu Jeruſalem / og war halldid af Poſtulunū ſialfum/ þa þeir willdu (þo naudſynialauſt) So ma og ſkie ad Euangelium werde ecke opinberliga i Kirkiunum kient og predikad/ Enn geymiſt þo i huſum og hybilum hia Gudhræddum mönnum.

Sliijk Hörmung ſkal ecke leingr wara enn M . cc. xc. Daga/ þ er nær halft fiorda Aar/ Þuiad fyrer vtan opinberliga Kienning (Gudz Ordz) kann Truen ecke ad wara leinge/ med þui wier ſiaum a þeſſum timum/ at Heimuren weſtnar og manſpilliſt a einu Aare. Þeir ſeinuſtu Þuſund þriuhundrud fim̄ og þriatiger dagar munu wera ölldungis iller/ ſo ad i hwſum edr hybylum mun traudliga nockur Tru funden werda. Þui ſeiger hn̄/ Sæll er ſa ſm̄ ſtendr til þeſſ dags/ ſuo ſm̄ willde hn̄ talad hafa. Þau Orden ſm̄ Chriſtus ſagde/ Þegar Mannſins ſonur kiemr/ Meinar þu ad hn̄ mune finna Tru a Jördu?

1290 Dagar

1335 Dagar

Luc. 18

Vm þetta halft hid fiorda ær/ hafa ſo nær aller Kiennefedr rædt/ og allar Bækur eru þar af fullar/ wtan þeir hafa þau wtþydt vppa Antachriſti rijke. Huad þo epter ſkickan Textans/ Daniel ecki hafa will/ huer ed frammeigis ſpaar fyrer/ huad ſkie ſkal epter Antachriſtſins hrapan/ og ſetur þetta halft fiorda Aar epter Michael/ og epter Eid eingilſins ſm̄ yfer Vatnenu ſtod.

Og þo ad ſumum þike þeſſe wtþyding wijſa til/ nær ſa ſidaſte dagr koma ſkal (huad þo Chriſtus fyrer bydr ad wita) Act. i. Og i Gudzſpiallinu/ Þa er þad langt fra. Fyrſt fyrer þui ad þo þ Euangelij opfr verde almeñeliga aftekid/ þa mun þo eingen gieta merkt þ Ar og þañ Dag nær þad tekur ad ſkie/ Þuiad þ kañ ecki i öllum ſtödum wnder eins aftekid ad werda.

Giørla ma eingen vita nær ſa ſeinaſte Dagr koma ſkal

Þui næſt/ þo meñ wite nær ſlikt ſkal vppbyriaſt/ þa eru ad auk þſſara Mccxc. Daga eñ adrer Mcccxxxv Dagar ſkickader/ ad huerium einge madr mun gaum gefa i öllū Heime. Snögt ad ſeigia/ Min meining er/ ad einge mune opinberliga hugleida nie gaumgiæfa þſſa Mcccxxxv. Daga fyrr eñ a ſidaſta Deigi/ þa þeir eru framkomner/ vtā Gud (kañ wera) vppuekie einhueñ Noa/ ſa ſm̄ þa daga reikna kn̄/ og glöggliga fyrer at ſeigia.

Eg læt mier nægia/ ad ſa ſidaſte dagr er okominn ad eins/ Þuiad þau teiknen ſm̄ ad Chriſtus/ og Poſtular/ Paulus og Petrus hafa fyrer ſagt ad ſkie ſkyllde fyrer þañ dag/ þau eru nær öll framkomen. Barid er vtſprungid a Trianum/ Ritningen grænkaſt og blomgaſt/ þar liggr oſſ eingen magt a þo ad vier witum ecki ſo glögt þann dag. Sa ed kañ hn̄ kome fram mz betra/ Þad er viſſeligt ad ender allra hluta er nalægur.

Sidaſte dagr er fyrer Dyrum

Hier wt af ſiañ wier/ huad mykils hattar og merkeligr madur ad Daniel hefr werid/ bæde fyrer Gude og Heiminum. Fyrſt fyrer Gude/ i þui/ at hn̄ fram yfer alla Propheta / hefur haft ſierligar Spadomsſagner/ Einkum þtta/ at hn̄ ecki ad eins ſpaar fyrer wt af Chriſto/ ſo ſm̄ hiner adrer Spamennerner/ helldr þ a akuedr hn̄ timana og æren/ og framſetur þat ſo glöggliga. Sömuleidis þa ſaman tekr hn̄ og ſo forkuñar wel og mz ſtuttu male talar wm þau einuallds Kongarijken/ ſm̄ wera ſkulu vm þañ akueden tima til Chriſtum/ huad epter annad ſo ſkilkanliga tiaande fra giörninga og Lifſögr/ ad mañ kañ ecki ad fara willt vm Hingadkomuna Chriſti/ nema wijſuitande og wiliande/ ſo ſm̄ Gydingarner. Hn̄ framſetur og ſo/ i fra þm tima/ allt til hins ſidaſta dags/ huernen þui Romuerſka rikenu ſkule wegna/ og huad wid ſkule bera i Heiminum/ ſo ſkickanliga ad ei þurfum vier wm þañ ſidaſta dag ad willaſt/ nie oforuarandis lata hañ yfer oſſ koma/ ſuo ſm̄ ad giöra worer Epicurei wijſuitande.

Daniel eirn mykellmerkeligr madur

Þar fyrer wirdiſt mier/ ad S. Petur hafe ſierdeilis meinad Danielem/ þar ed hn̄ ſo ſeiger/ i. Petri. i. Spameñerner hafa ranſakad a huerium edr huilikum tima Anden Chriſti tilreiknade etc. (Huerium) þad kallar hn̄/ ad hn̄ ſo glögt og giella akuedr timan/ fyrerſetur og ſeiger huerſu lāgt og huerſu mörg ær lijda ſkulu þangad til ad þ kemr fram ſm̄ hn̄ fyrer ſpaar. (Huilijkū) þad kallar hn̄/ ad hañ ſuo glöggliga wtſkrifar/ huernen þa ſkule tilſtanda i Heiminum/ huer þa ſkule einualldzſtiornena hafa/ edr huar þa ſkule wera Reiſara walldid. So ad hn̄ ſeiger fyrer ecki ad eins timan/ helldr iafnuel athæfe ſkickū og tilburde ſm̄ ſkie ſkulu a þm ſama tima/ Huad hid ſama frabærliga ſtyrker vora Kriſteliga Tru/ og giörer worar ſamuiſkr ſtadfaſtar og ſtödugar/ Med þui ad wier ſiaum þad framkomid fyrer vorum augum/ ſm̄ Daniel hefur i ſinne Bok lioſliga og ſkyrliga ſo fyrer langre æfe ſkrifad og fyrer ſpaad.

Nuerium

Nuilikum

Dan. Spamadur ſtyrkia wora Tru

Þuiad Daniel fyrerſpar og ſetur akueden tima nær Chriſtus ſkule koma og nær wpphaf hañs rikis (ſm̄ er hñs ſkirn og Predikunar embætte) ſkule ſkie/ ſm̄ er fim̄ hundrud og tiu ærum epter Cyrū Kong Dan. ix Cap Og ad Rijke fra Perſa og Grickia ſkule þa wie wera i Heiminum/ eñ Romuerſka Rijkid ſkle þa wera megtugaſt/ Dan. vij ix. So ad Chriſtus hlaut wiſſeliga ad koma i tima þſſ Romuerſka rijkeſins/ þa þ ſtod mz ſinum beſta bloma/ huert Jeruſalem og Muſterid ſkyllde nidurbriota/ Med þui ad epter þat ſama Romuerſka rijkid ſkal eckert annat rijke koma/ heldr ſkal Heimuren mz þui enda hafa/ ſo ſm̄ Daniel fyrerſeiger ij. vij. Cap.

Vpphaf Rijkeſins Chriſti

Fyrer Heimenum hefur Daniel og ſo werid miög mikils hattar madr/ Þuiad wier ſiaum hier ad hn̄ hefr þm tueimur fyrſtu Kongarijkiunum ſm̄ eirn ædſti Höfudzmadr ſtyrt og ſtiornad. Sm̄ willde Gud ſeigia ſuo Eg ſkal giefa þeſſum rijkium ſtiornara/ þo þar late eg mina Jeruſalem / og mitt eigid folk foreydaſt. Og þo ad hn̄ hafe ecke Kongs nafn haft/ nie helldr ſtor Gotz edr Virdingar þar af hlotid/ þa hefur hn̄ þo Konunglig werk/ Giörninga og Embætte haft og framit. So ſm̄ weralldarinnar hættur er/ ad þeir ſm̄ i Hofgördum allra meſt erfida/ þeir hafa minſt/ og hiner ſm̄ eckert giöra fa þad meſta/ epter Gudzſpiallſins malshætte Eiñ ſæer enn añar ſkier wpp Joh. iiij. Ja þat eñ er þyngra/ Hn̄ hlaut ad hafa i ſin laun Hatr/ Ofūd/ Haſkaſemder og ofſokner/ ſo ſm̄ Heimuriñ plagar alla þionuſtu og velgiörninga/ mz ſlikum launū ad vmböna.

Daniel eirn merkeligr mann fyrer Heimenū

Enn þetta ſkadar Daniel ecke par/ hn̄ er Gude þui kiærare/ og hn̄ launar honum þeſſ rijkugligar/ og helldr hn̄ fyrer Kong þeirra i Babilon og Perſia. Þuiad Gud metur og dæmer epter werkunum og Auextenum ecke epter mannuirdingu nie nafne. Þar fyrer er Daniel raunar ſa riette Kongr i Babilon og Perſia/ þo ad ecke bere hn̄ Kongligan Titil edr nafn/ og þo ei hafe hn̄ Rentu þar af/ wtan alleinaſta motgang og allſkyns haſkaſemder. Siadu/ So kann Gud ad weita huggan og Heidr ſinum Herteknum Gydingum/ ad hañ af einū Borgara ſyne þrar foreyddu Jeruſalem giörer tuefalldan Keiſara/ i Babilon og Perſialande.

Snögt ad ſeigia/ A medal Abrahams ſona/ hefr eingen ſlika Tign feingit ſm̄ Daniel i Heimenū. Joſeph war og mikill hia Pharaone Egiptalandz Kongr/ ſo og woru þr Dauid og Salomon mykler i Iſrael/ Enn aller woru þr ſma Kongar og Herrar ad reikna i hia Babilons og Perſa Kongum/ hia huerium Daniel war hinn ædſte Stiornare og Höfdinge. Huerium hn̄ Daſamliga ſnere til Gudz/ og hefur efalauſt fleirū mönnum ſtora gagnſeme ſynt i þſſu huorutueggiu rijke/ ſo ad þr eru fyrer hn̄ komner/ til Vidurkienningar/ og hafa Saluholpner ordid/ So ſm̄ wotta fra ſömu Kongabref/ og bodſkapur/ ad menn ſkule i öllum Löndū heidra Gud Danielis/ Dan. ij. vi.

Daniel var ædſtur af öllum Iſraels ſonum

Þenan

Huernen mẽ ſklu leſa Danielem/og huad aꝼ honum ſkal læra

Þennan Daniel biꝼölum wier öllum Gudhræddum Christnum mönnum/ad leſa/huerium hn̄ er a þessum ſidaſta hörmungartima/til hæſtu huggunar og nytſemdar. Enn Ogudhræddum er hn̄ til einſkis gagns/ſo ſm̄ hn̄ ſeiger ſialꝼur i niditlagenu/Þeir ogudligu munu ogudliga breyta/ og þar wm ecke ſkeyta. Þuiad þessar ꝼyrerſagner Danielis og adrar þuilikar eru ecke alleinaſta þar ꝼyrer ſkriꝼadar/ad menn wite huad til heꝼur borid/edr huad ſkie ſkal/edr ad þiona þar mz ꝼoruitne þeirra ſm̄ ad nymæle girnaſt/Helldr vppa þad ad þeir Gudhræddu hugge ſig og gledie hier med/og ſtyrke ſina Tru og Von i Þolinmæde/ſiaande og heyrande hier/ ad ꝼra harmkuæle ſkule enda haꝼa/og ad þeir mune wm ſider i ꝼra Syndinne Daudanum Dioꝼlinū og öllu illu(ſo ſm̄ þeir med hugaranduarpan bidia)ꝼrelſaſt/og i Himerike/til Christum i hn̄s eilyꝼa Hialprædis ryke komaſt. Eins ſo ſem Christus Luc. xxi. hn̄ huggar ſina mz þm hrædeligum Teiknum og Hörmungum/ ſeigiande/Nær þetta tekur ad ſkie/þa wpphefied ydar hoꝼud/þuiad ydar endurlauſn tekur ad nalgaſt.

Draumar og Sioner Danielis huar wppa þær hlioda

Þar ꝼyrer ſiaum wier og ſo eirnen hier/ad Daniel endar med Fögnude allar ſioner og Drauma / huerſu hrædeliger ſm̄ þeir eru/ſm̄ er/mz Fyrerheite Christi rykis og hn̄s Tilkomu. Huerrar Tilkomu wegna/ ſo ſm̄ anarar hellſtu og ſierliguſtu hoꝼudgreinar vegna/ſlykar Sioner og Draūar eru ꝼyrermyndadar wtþyddar og vppſkriꝼadar. Huer hn̄ nu will þær mz Auexte leſa/hn̄ ſkal ecke wid Hiſtoriuna edr giörningana hanga nie þar wid bliꝼa ad eins. Helldr ſkal hn̄ ꝼæda og hugga ſitt hiarta mz þre ꝼyrerheitinne wiſſeligre tilkomu wors ꝼrelſara Jeſu Christi/ſo ſm̄ mz ſællre gledeſamligre Endurlauſn aꝼ þessum hörmungar eymdar dal/Þar til hialpe oſſ þessi en̄ ſame wor elſkulige DROTTJN og ꝼrelſare/huerium mz Födurnum og helgū Anda ſie Loꝼ og Dyrd ad eilyꝼu/AMEN/AMEN.

Ender Formalans D. Mart. Luth. yfer Prophetann Danielem.

I.

iiij Reg. xxiiij
ij Para. xxxi

A A Þridia Aare Rijkes Joachim Kon
ungs Juda/ kom Nabugodonosor Konungur
af Babilon fyrer Jerusalem/ ꝛ settist vm hana.
Og DROTTen gaf Joachim Konungen Ju
da honum i valld/ ꝛ nockur Kieren burt vr Gudz
huse/ þau ed hñ liet burt flytia i Landed Sinear
j sijns Gudz hus/ ꝛ lagde þau sømu Kieren j Fie
hirdslꝛ sijns Gudz.
Og konũguren sagde til Aspenas sijns Drott
seta/ ad hañ skyllde vtuelia af sonum Israels
þau Vngmeñe sm̃ være af Konglígu slekti/ ꝛ ætt
gøfug/ þau sm̃ eingen lyte hefde/ helldur þau sem
være Mañborlig/ Skynsøm/ Nyggen/ Klok og
Skilniñgsfull/ sm̃ hæfelig være til ad þiona i
Konungsins Garde/ og til ad læra Caldeiska
skrift ꝛ tungumal. Slijkum til einkade Konung
urẽ huad þm dagliga giefa skyllde/ af sialfs hñs
Fædslu/ ꝛ vt af þui Vijnenu sm̃ hñ drack sialfur
af/ Ad þau so vm Þriu Aar vppfostrud/ mættu sijdan þar epter a þiona fyrer Konungenum/
B Medal huerra voru þr Daniel/ Nanania/ Misael ꝛ Asaria af sonum Juda. Og Drott
seteñ gaf þm nøfn/ ꝛ nefnde Daniel Baltazar/ eñ Nananiam Sadrach/ eñ Misael Misach/
og Asaria Abednego.
Eñ Daniel tok sier fyrer j sijnu Hiarta ad saurga sig ecki mz Konungsins Fædslu/ ꝛ medꝛ
þui Vijnenu s hñ sialfꝛ afdrack/ Og bad Drottsetã ad hñ þyrfe ei ad saurga sig/ Og Gud gaf
Daniele þ ad Drottseten vard honũ Nadigꝛ ꝛ Lijknsaur. Sa same sagde til hñs/ Eg hræd
dust miñ Herra Konungen/ huer ed ydur hefur til einkat Mat og Dryck/ nær ed hañ sæge þ
ad ydrar Asioner yrde megre eñ þra añara æsku Maña yduara Jafnalldra/ þa giørdu þier
mig lijflausan vid Konungen.
C Þa sagde Daniel til Melzar/ þm ed Drottsetẽ hafde bijfalad þa Daniel/ Nanania/ Mi
sael/ ꝛ Asaria. Freista þu þss vid þina Þienara vm Tiu daga/ og lat gefa oss af Alldene
ad Eta ꝛ Vatn at Drecka/ ꝛ skoda þa vor yferlit/ ꝛ so þra æsku Maña sm̃ vt af Kongsins
fædslu neyta/ ꝛ epter þui sm̃ þa synest þier þar epter/ þa giør þu vidur þina Þionustu meñ/
Og hñ hlydde þm j þssu/ ꝛ freistade þss vidꝛ þa j Tiu daga/ Og ad lidnũ tiu døgum/ voru þr
væñe ꝛ betre alitz/ helldꝛ eñ aller adrer æskumeñ þr ed atu vt af Kongsins fædslu. Þa burt
tok Melzar þra tileinkadan Mat ꝛ Dryck/ og gaf þm Alldene at eta. Eñ Gud þssara fiøg
ra gaf þm Skynseme og Skilning j allzhattudum a Ritningum og Vijsdome. Eñ Dani
ele gaf hñ Skilning a øllum Vitrunum og Draumum.
D Og þa er sa tijme var vmliden sm̃ Konunguren hafde til einkad/ ad þeir skylldu jnleiddir
verda/ Þa jnleidde Drottseten þa fyrer Nabogodonosor. Og Konunguren talade vid þa/
og þar fanst eingen a medal allra sm̃ lijker være Daniel/ Nanania/ Misael og Asaria/ og
þr vrdu Konungsins Þienarar. Og Konunguren fañ þa j øllum þm greinum sm̃ hañ þa ad
spurde Tiu hlutunum vijsare og skilnings meire eñ alla adra Stiørnumeistara og Vijsenda
meñ i giøruøllu hñs rijke. Og Daniel hañ lifde allt til hins fyrsta Aarsins Cyrus Kongs.

a Ritningar) þat er, Iþrott lærdu þeir sem skrifadar voru hia Caldeis

Niutiger Aar

II.

A A Ödru Aare Rijkes Nabogodonosor. / þa birtist Nabogodonosor eirn Draumur/
þar af hñ ottade þa hñ vaknade. Og hñ baud til samañs ad kalla alla Stiør
nu meistara/ Vitringa og Konstrameñ ꝛ Chaldeos / ad þr segde Konungenũ hñs
Draum. Og þr komu og geingu fyrer Konungen. Og Konunguren sagde til

Þra/Mier hefꝛ vitraſt Draumꝛ/huer ed mig hefꝛ ſkielſt/ꝛ eg villda giarnan fa ad vita hua
da Draum ꝥ være.
Þeir Chaldei ſøgdu þa a Chaldaiſku til Kōgſins/Herra Konūgꝛ/Gud vñe þier langa lijfd
aga/Seig Draumen þijnū Þienurū/ꝛ munū vier þa rꝍda hn̄. Konungurin ſuaradi ꝛ ſagdi
til Þra Chaldeis/ Hn̄ er mier vr Miñe fallen. Ef ad þier ſeiged mier ei þeñan Draum og
rꝍded hn̄/þa munu þier forglataſt mꝫ øllu/ꝛ ydar Hws ſkam̄arliga foreydd verda. En̄ ef
þier ſeiget mier Draumen ꝛ vtþydet hn̄/ þa ſkulu þier af mier þiggia Skeinkingar/Giafer
og mikel Metord. Þar fyrer þa ſeiged mier Draumen ꝛ hn̄s Vtſkyring. Þeir ſuørudu en̄
aptur ꝛ ſøgdu/Konunguren hañ ſeige ſijnum Þienurum Draumen/ og munum vier þa ra-
da hann.
Konūguren ſuarade og ſagde/ Ad ſøñu þa formerke eg ꝥ þier veliet þijſu freſta fyrer mier B
þui þier ſiaed ad hn̄ er mier vr Miñe liden/ En̄ ef þier ſeiged mier ecke Draumen/þa vtgei
ngꝛ ſa Vrſkurdꝛ yfer ydꝛ/ ſo ſm̄ yfer þa ed Fals og Lygar hafa aſett ſier ad tala fyrer mier/
þāgad til ad tijmē er vmliden. Þar fyrᵉ þa ſeiget mier Draumen/þa kañ eg ad formerkia ꝥ
þier rated eirnen vppa rietta Vtſkyringena. Þa ſuørudu ꝥr Chaldei fyrer Konungenum/ꝛ
ſøgdu til hn̄s/Eingen Madur a Jardrijke er ſa ad ſeigia kuñe ꝥ ſm̄ Konunguren heimter/ſo
er þar og eirnen eingen Konungꝛ huorſu mikell eda Mektugꝛ ꝥ hn̄ er/ſa ed ſlijks krefie vt af
nockrum Stiørnumeiſtara/Vijſendamañe edꝛ Chaldeo. Þuiad ꝥ ō Konunguren heimter/
er allt formiket/Þar er ꝛ eingen ſa ſm̄ ꝥ kuñe fyre Kogungenū at ſeigia/ad fraſkildū Gud-
unū ō ecki byggia hia Møñum.

Nabogodono ſor ſkipar at drepa alla Vijſendemeñ i Babilon

Þa vard Konungren afar reidꝛ/og ſkipade at lꝍta drepa alla Vijſenda meñ i Babilon.
Og ſa Vrſkurdꝛ gieck vt/ ad Vijſendameñerner ſkylldu lijflatner vda/og epter Daniel ꝛ hn̄s
Fielogum var leitad/ad lijflata þa.
Þa formerkte Daniel ſuoddan Vrſkurd ꝛ Bijfalning af Arioch ꝥm ædſta Konungſins C
Domara/huer ad vtfor til ad Aflijfa Vitringana j Babilō. Og hn̄ hof vpp/ ꝛ ſagde til Ko
nungſins ſendeboda Arioch. Huar fyrer er ſo hardꝛ Afellisdomꝛ vtgeingen af Konūgenū?
Og Arioch ſagde ꝥ Daniel. Þa gieck Daniel vpp/ ꝛ bad Kongen ad hañ giæfi honū freſt
ſo at hn̄ mætte Konungenum Vtſkyringena ſeigia.
Og Daniel gieck heim j ſitt Hws/ꝛ kuñgiørde ꝥtta ſinum Fieløgum/Hanania/Miſael
ꝛ Aſaria/ꝥ ꝥr bæde Gud af Himne vm Myſkun yfer ſlijkum/leyndum Dome/ſo ꝥ Daniel
ꝛ hn̄s Fielagar tortynduſt ecki medꝛ hinum ødrum Vijſenda møñū j Babilon.
Þa vard Daniele fyrer eina Vitran a Nꝍttarþeli/ſuoddan Leyndardomꝛ opinberadur.
Fyrer huad ed Daniel Lofade Gud af Himne/Hoof vpp ꝛ ſagde. Blezad ſie Nafn Gudꝫ D
vm Alldꝛ ꝛ æfe ad Eilijfu/Þuiad hn̄s er bæde Vijsdomuren ꝛ Styrkleiken/Hn̄ ſkipter vm tij

ᵃ Stunder) Hn̄ aſetur tijmān huerſu leingi huert Kongarijke ſkal ſtanda/ Ja/Huerſu leingi hver Madꝛ ſkal lifa/og huerſu leingi huer hlutur ſkal vara

mana ꝛ ᵃ Stūdernar/Hn̄ afſetur Konungana/ꝛ jn̄ſetur Konungana/Hn̄ gefꝛ Vitringunū
Vijsdom/ꝛ hinū Skynſømu ꝥra ſkilning. Hn̄ opinberar huad Diupt ꝛ folged er/ Hn̄ veit
huad i Myrkrumum liggur/Þuiad j hia honum er Lioſit. Eg þacka þier/ og Lofa þig Gud
Fedra miña/þui þu veiter mer Vijſdom ꝛ Styrkleik/ ꝛ nu openberader ꝥ ō vier høfum þig
bedet/ einkum ꝥ þu giørder Konūgſins Malefne vſſ opinbert.
Þa gieck Daniel vpp til Arioch/huerium ed Konūguren hafde bijfalning gefet til at af
lijfa Vitringana j Babilon/ꝛ ſagde til hn̄s/Ecki ſkalltu fyrerfara Vttringunum j Babi-
lon/helldꝛ haf mig vppfyrer Konungen/Eg mun ſeigia Konungenum vtſkyringena. Arioch E
hafde þa Danielem jafſnart vpp fyrer Konungen/ꝛ ſagde ſo til hn̄s/ Þar er eirn funden a
medal Þra Herleiddu af Gydinga lande/ſa ed ſeigia kañ Konungenum Vtſkyringena. Ko
nguren ſuarade ꝛ ſagde til Daniel/þañ ꝥr kølludu Baltaꝫar/Ertu ſa ō kant ad ſeigia mier
Draumen þañ eg hefe ſied og hn̄s Vtſkyring?
Daniel hoof vpp fyrer Konungenum ꝛ ſagde/ Sa leyndꝛ Domꝛ ſm̄ Konunguren heimtᵉ

Daniel affſaker þa Vijſu/ ſo ad ꝥr hallda lijfenu

af ꝥm Spekingum/Vitringum/Stiørnumeiſturum ꝛ Sañſagnarmøñū/ ꝥ ſama er þeim ei
møguligt Konungenum ad ſeigia. Helldꝛ Gud af Himne/hn̄ kañ ad opinbera leynda hlute
hn̄ hefꝛ ꝛ kuñgiørt Konungenum Nabugodonoſor huad ed ſkie ſkal a epterkomande tijmum.
Þiñ Draumꝛ ꝛ þijn Vitran/þa ed þu Suaffſt/ kom þar vt af/Þu Kongꝛ huxadir a þiñi F
Sæng/huernen ꝥ munde ſeirna meir hier eptera tilganga. Og ſa hiñ ſame ſm̄ leyndahlute
opinberar/hn̄ hefur kuñgiert þier huernen ꝥ mun til ganga. Og mier er ſuoddan leyndur
Domur openberadꝛ/Eigi fyrer miñar Vitſku ſaker/ ſuo ſm̄ ꝥ være hun meire en̄ allra añā-
ra Þra ed lifa/ helldur þar fyrer ꝥ Konungenum kuñgiørd yrde Vtſkyringen/og ad þu viſſ-
er þijna

er ſuo þíńa Hugſkotz þanka.

Þu Kongr ſaſt/ ⁊ ſia þu/ad eitt miøg miked ⁊ hꜳtt Likneſke ſtod giegnt þier/ ꝥ var ogurligt alitz. Þeſſ ſama Likneſkis høfud var af hinu beſta Gulle/eñ Brioſted ⁊ Armleggern̄ voru af Silfre/Kuidúren ⁊ Lendarnar voru af Meſſing /Eñ Fotleggerner af Jarne/Þeſſ Fætr voru ſūpart Jarn ⁊ ſumpart Leir. Suoddan ſꜳſtu/þangad til ad eirn Steirn vard þar af brotē/ꜳn handa/ſa ſlo Likneſket a þſſ fætur þr ed Jarn ⁊ Leir voru/ ⁊ j ſundurbraut þa. Þa vard til lijka j ſūdr broted Jarnet/Leirid/Meſſingen/Gulled ⁊ Silfred/⁊ vrdu ſo ſm̄ Agner i ſumarhlødu/⁊ Vinduren feykte þm j burt/ſo ad þar ſꜳuſt ecki lijkinde til. Eñ Steirnē ſa ed Likneſkit ſlo/vard eitt miked Biarg/ſo ꝥ hñ vppfyllde alla Verølldena. Þetta er Draumuren/Nu vilium vier ſegia hñs Vtſkyring fyrer Konungenum.

F Þu Kongr ert eirn Konungr allra Konga/þm er Gud af Himne hefr giefit Rijked/Maktena/Styrk og Vegſemdena/og allt ꝥ huar er meñ bwa/þar mz Villudyren a Morkūum/ ⁊ Fuglana j Loptenu j þijnar hendr gefit/⁊ veitt þier Valld yfer øllum hlutum/ Þu ert þad Gullhøfudet. Epter þig mun vppkoma eitt añat Kongarijke/ Miñe hꜳttar eñ ꝥ þitt er. Þar eptera ꝥ þridia Kongarijked/ꝥ Meſſingen er/huert ed Drottna mū yfer øllum Løndū. Þad fiorda mun hart verda ſem Jarn/ Þuiad lijka ſem Jarnet molar og j ſundrbrytur alla hlute/Ja/ Lijka ſuo ſm̄ ꝥ at Jarnet brytur allt/ſuo mun þad eirnen briota og i ſundurmola alla hlute.

Vtlegging Draumſī n

Eñ ꝥ þu hefur ſied Fæturnar og Tærnar/ſumpart Leir og ſumpart Jarn/ þad mun vera eitt.ſundr lauſt Rijke/ Þo mun af þre Jarnſins Rotſetningu þar j̄nebliffa/ſo ſm̄ ꝥ þu hefur ſied Jarned medr Leirenu ſamblādat. Og ꝥ Tærnar a þſſ Fotum eru ſumpart Jarn ⁊ ſumpart Leir/ꝥ mun i nockurn mꜳta eitt Oflugt/⁊ i nockurn mꜳta eitt Veykt Rijke ba. Og ꝥ þu hefr ſied Jarned vid Leiret ſamblandad/þa mūu þr ſamteingia ſig epter Mañligu Sæde/Eñ þo munu þr ecki huer mz ødrum hallda/ lijka ſo ſm̄ ꝥ Jarned lætur ecke ſamblanda ſier vid Leired.

G Eñ a tijmū þra Kongarijkiaña/mun Gud af Himne vpphefia eitt Rijke ſm̄ alldreigi ódur foreydt/⁊ hñs Rijke mun øngu ødru folke j hendr ſeliaſt. Eñ ꝥ mū øll þſſi Kongarijken foreyda/⁊ nidr briota þau/eñ ꝥ mun blijfa eilijfliga. Epter þui ō þu hefr ſied ꝥ Steirnen vard af broten fra Bergenu ꜳn handa tiltekta / ſa ed Jarned/Meſſingina/Leired/Silfred og Gulled ſundurmolade.

Rijked Chriſti

Þaſien hefr ſa hiñ mykle Gud kuñgiørt Konungenum huernen ꝥ ſeirna meir mune tilgāga/⁊ þtta er viſſuliga Draumuren/ ⁊ Vtſkyringen er riett.

Þa fiell Kōunguren Nabogodonoſor fram̄ a ſijna Aſionu/⁊ tilbad fyrer Daniele/⁊ baud ad þr ſkylldu offra honum Matoffre ⁊ Reykelsfornū. Og Konunguren andſuarade Daniele ⁊ ſagde/Þad er eingen efe a þui/ydar Gud er eirn Gud yfer øllum Gudum/ ⁊ eirn Herra yfer øllum Kongum/huer ed birta kañ leynda hlute/mz þui þu hefr þeñā leyndan Dom kuñad ad opinbera. Og konūguren vpphof Danielem ⁊ gaf honum margar ⁊ myklar Giafer/⁊ ſette hañ Høfdingia yfer øll Lønd i Babilon/ þar med Forſtiora yfer øllum Spekingum j Babilon.

Tilbad) Ecke Daniel/ helldur Gud i Daniele

Og Daniel bad af Konungenum/ ꝥ hñ mætte ſetia yfer Hierøden j Babilō þa Sadrach Meſach/Abednego/Eñ ſialfur Daniel var hia Konungenum j Kongſins Gardi.

III.

A KOnūguren Nabugodonoſor liet giøra eina Gulliga Likneſkiu/Sextijgu alna hꜳ/ og ſex álna ad breidd/ ⁊ liet ſetia hana a eirn Fagran ſlot j Landenu Babilon. Og Nabugodonoſor Konungur ſende epter Høfdingium/ Herrum / Landzſtiornurum/Domurum/Fouttum/⁊ Starfs mønnum/ Rꜳdgiøfum og øllum Maktarmoñum j Landenu/ ad þeir ſkylldu til ſamans koma ad vijgia þa Likneſkiu huerta ed Konunguren Nabogodonoſor hafde vppſetia lated. Þa kōu Høfdingiar/Herrar/Landſtiornarmeñ/Domarar/Hirdſtiorar Rꜳdgiafar/⁊ Starfsmeñ/ ⁊ aller Maktarmeñ j Rijkenu til ſamans ad vijgia þa Likneſkiu ſm̄ Nabugodonoſor Konungr hafde vppſetia lꜳted/og þr ſtodu gagnuart Likneſkenu huert Nabugdonnſor hafde ſetia lꜳted.

Gull Likneſkia

Þeſſa Likneſkiu hefr Kongureñ (Ma ſke) giört epter þm Draume ſo ſm̄ Gude til Lofs ſa ed þyrer Muñ Danielis hafde honum Draum openberad/eñ mz þui

ed Gud hafde þetta eckꝛ boded og þetta var i mote þui fyrſta bodorde/ þa var þetta rangt og ein Skurgoda dyrkan

Og Vthroparen kallade miøg hatt/ Þat ſie ydur ſagt øllum Þiodum Lydum og Tungu B
malū/ nær ed þier heyred hliod Lwdurſins/ Herpÿpun̄ar/ Hørpun̄ar/ Gyiun̄ar/ Pſalltarans
Symphonſins/ og allzkyns Hliodfæra/ þa ſkulu þier fram̄falla ⁊ Tilbidia þa Gulllikneſkiu
ſ Nabogodonoſor Kongur hefur vppſetia læted. En̄ huer ſm̄ þa ecki fram̄fellꝛ og tilbidꝛ/ ſa
ſk a ſamre ſtundu kaſtadꝛ verda i þan̄ Bren̄anda Elldzofn. Þa ed ꝥr heyrdu nu hliod Lwd
urſins/ Herpÿpun̄ar/ Hørpun̄ar/ Gyiun̄ar/ Pſalltarans/ og allzhattadra hliodfæra/ fiellu
fram̄ allar Þioder Lyder ⁊ Tungumal/ ⁊ tilbadu þa Gull likneſkiu ſ Nabugodonoſor Ko-
nungur hafde vppſetia læted.

Samſtundis geingu fram̄ nockrer men̄ af Chaldeis/ ⁊ akløgudu Gydingana/ hoofu vpp C
og ſøgdu til Konungſins Nabugodonoſor/ Herra Konungꝛ/ Gud gefe þier langa lÿfdaga.
Þu hefꝛ ꝥ bod læted vtganga/ ad aller men̄ nær ad ꝥr heyrdu hliod Lwdurſins/ Herpÿpun̄ar
Hørpun̄ar/ Gyiun̄ar/ Pſalltarans/ Symphonſins og allzhattadra Hliodfæra/ ſkylldu þeir
fram̄falla ⁊ tilbida þa Gulllikneſkiu. En̄ huer ecki fram̄fielle ⁊ tilbæde/ ſa ſkyllde kaſtadur
verda j þan̄ bren̄anda Elldſins ofn. Nu eru þar nockrer men̄ af Gydingum/ hueria ed þu he
fur ſett fyrer Radamen̄ yfer Rÿked i Babilō/ Sadrach/ Miſach ⁊ Abednego/ Þeir hiner ſø
mu fyrer lÿta þitt Bod/ ⁊ dyrcka ecki þÿna Gude/ og tilbidia ecki þa Gulllikneſkiu ſem þu
hefur læted vppſetia.

Þa ſkipade Nabugodonoſor Konungur mꝫ Grimd ⁊ Reide/ ad Sadrach/ Miſach ⁊ Abed
nego ſkylldu fyrer hn̄ leidder verda. Og ꝥr men̄ vrdu leidder fyrer Konungen. Þa hoof Na D
bugodonoſor vpp ⁊ ſagde til ꝥra/ Huert vilie þier Sadrach/ Miſach og Abednego ei Heidra
min̄ Gud/ ⁊ tilbidia þa Gulllikneſkiu ſm̄ eg hefe vpplæted ſetia? Nu vel þa vered vidbwner/
Jafnſnart ſm̄ þier heyred hliod Lwdurſins/ Herpÿpun̄ar/ Hørpun̄ar/ Gyiun̄ar/ Pſalltarans
Symphonſins ⁊ allzkyns Hliodfæra/ þa falled fram̄ ⁊ tilbidied þa Gulllikneſkiu ſm̄ eg hefe
giøra læted. En̄ ef þier tilbidied hana ecki/ þa ſkulu þier a ſamre ſtundu kaſtadir vda j þan̄
bren̄anda Elldſins ofn. Latum ſia huer ſa Gud ſie ſm̄ ydꝛ mun frelſa af min̄e Hendi.

Þa ſuørudu ꝥr Sadrach/ Miſach ⁊ Abednego/ ⁊ ſøgdu til Konungſins Nabogodonoſor/
Þeſſ giøreſt ecki þørf/ at vier ſuørum þier hier til. Sia þu/ Þad vor Gud þan̄ vier Heidrū
giefur frelſat oſſ vt af ꝥm Bren̄anda Elldſins Ofne/ Þar ad auk kan̄ hn̄ eirnen (þu Konū-
gur) ad frelſa oſſ vt af þÿnum Høndum. Og þo hn̄ vilie ꝥ ecki giøra/ þa ſkalltu þo ſamt vi
ta/ ad vier Heidrum ecki þÿna Gude/ Og tilbidium ecki helldꝛ þa Gulllikneſkiu ſem þu hefur
læted vppſetia.

Þa vppfyllteſt Nabugodonoſor af mikille Grimdar Reide/ ⁊ ſynde ſig Oſkapliga byſtan E
vidꝛ þa Sadrach/ Miſach ⁊ Abednego/ ⁊ ſkipadi ꝥ kynda ſkyllde Ofnen Sio hlutū Heitara
en̄ ꝥ vanaligt var. Og ſkipade hinum færuſtū møn̄ū af ſÿnu Strÿdzfolke/ ad binda þa Sa
drach Miſach ⁊ Abednego/ ⁊ kaſta ꝥm j þan̄ bren̄anda Elldſins ofn. So vrdu ꝥr men̄ j ſÿ
num Klædum/ Skoføtum/ Høfudbunade ⁊ ødrum Klædnade bundner ⁊ jn̄kaſtader j þan̄ bre-
n̄anda Elldſins ofn/ Þuiad Konungſins ſkipan hlaut ſtrax ad gioraſt. Og þeir ſkørudu og
kyndtu Baled j ofnenū miøg akafliga/ ſo ad þeir men̄/ ſem Sadrach/ Miſach og Abednego
ſkylldu bren̄a/ ꝥr fyrer foruſt af Elldzloganum. En̄ ꝥr þrÿr men̄/ Sadrach/ Meſach og
Abednego fiellu nidꝛ j þan̄ bren̄anda Elldz ofn ſm̄ ꝥr voru bundner.

Þa ognade Konungenum Nabogodonoſor/ ⁊ ſtock vpp ſkyndeliga og ſagde til ſin̄a Rad F
giafa/ Høfum vier ecki læted fleygia þrimur møn̄um Fiøtrudum j Ellden? Þeir ſuørudu Ko
nungenum ⁊ ſøgdu/ Ja Herra Konungꝛ/ Han̄ ſuarade og ſagde/ Eg ſie þo fiora Men̄ lauſa
i Elldenum ganga/ og ꝥm grandar ecki neitt/ og ſa hin̄ Fiorde er þuilÿkaſt ſm̄ være hn̄ ſonur
Gudanna.

Og Nabogodonoſor gieck framm fyrer Munnann þeſſ bren̄anda Ofnſins/ og ſagde/
Sadrach Meſach/ ⁊ Abednego/ þier Þionuſtumenn ens hædſta Gudz/ ganged vt og kom
ed hingat. Þa geingu þeir Sadrach Meſach og Abednego vt vr Elldenum. Og þeir Høfd
ingiarner/ Herrarner/ Landzdomararner og Radgiafarner Konungſins komu til ſamans/
og ſau ad Elldurin hafde øngua Magt audſynt a Lÿkømum ꝥſſara Man̄a/ og eigi ſkaddat
ꝥra Høfud harum/ ⁊ ꝥra Klædnadur var oſkemdur/ Ja og eingen Suideþefur var af ꝥm.

Þa hoof Nabugodonoſor vpp/ og ſagde/ Blezadꝛ ſie Gud Sadrach/ Meſach/ og Abed G
nego/ ſm̄ ſin̄ Eingel hefur vtſendt/ og frelſad ſÿna Þionuſtumen̄/ þa ſm̄ honum treyſtu/ og
ecki ſkeyttu Konungſins ordum/ helldur yfergafu ſÿna Lÿkame/ ſuo ad ꝥr villdu ønguan Gud
heidra nie tilbidia vtan alleinaſta ſialfs ꝥra eigen Gud.

Þar fyre

Þar fyrer þa sie þetta min skipan. Huer af øllu Folke/edr af huerium hellst Þiodum edr
Tũgumalũ/ s̃ lastar Gud Sadrach/Misach/Abetnego/sa skal fortynast/ & hñs Hws skem̃e
ligana i eydeleggiast/Þuiad þar er eingen añar Gud/sm̃ suo kañ ad frelsa/sm̃ þesse. Og Kõ
gũren gaf Sadrach/Misach & Abetnego/mykla Makt j Landenu til Babilon.

IIII

A Konunguren Nabogodonosor/Øllum Þiodum Folke & Tungumaalum/Gud
gefe ydur allnnkiñ Frid. Mier lijst þad vel falled / ad eg kuñgiøre ydur
þau Teikn & Stormerke/sm̃ sa hiñ hædste Gud hefur giørt vid mig. Þuiad
hñs Teikn eru mikil & hñs Dasemdar verk eru Mattug / & hñs Rijke er eitt
eilijft Rijke/& hñs Maktaruellde varer vm Allder & ad Eilijfu.

Þetta er eitt Bref Kongsins i hueriu hañ mz keñer huad Gud hefer hm̃ giort Dan. vi vij

Eg Nabogodonosor /þa ed eg hafde goda hujld j mijnu Hwse/og ꝥ geck
allt vel til j mijnum Tignarherbergium/þa birtist mier sa Draum̃r ed skrelfde mig / og þær
Huxaner sm̃ eg hafda j miñe Reckiu/yfer þessare Sioneñe sm̃ eg hafda sied/þær sturludu mig
Og eg skipade ad aller Vijsendameñ j Babilon/skylldu koma vpp fyrer mina Augsyn/suo ad
þr segdu mier huad Draumuren hefde ad merkia. Þa høfdu þr Stiørnumeistarana/Vit-
ringãa/Chaldeos & Spadomsmeñ vpp til mijn/Og eg sagda fram Draumeñ fyrer þm/ Eñ
þr kuñu ecki ad seigia mier huad hñ merkte. Allt þangad til ad sijdustu at Daniel hañ kom
fyrer mig(sa er kallast Baltazar epter nafne mijns Gudz)hũ ed hefr Anda Heilagra Guda/
og eg sagda fram fyrer honum þañ sama Draum. Baltazar þu hiñ ædste medal Vitrin-
gaña/Huern eg veit hafa Anda Heilagra Guda/Og ꝥ eckert er huled fyr̃ þier/ seig þu sio-
nena mijns Draums þa ed eg hefe sied & huad hun merkir.
B Eñ þesse er su Sionen sm̃ eg hefe sied j miñe Hujlu. Sia þu/Þar stod eitt Trie midt j
Landenu/ꝥ var nærsta Hatt miked & digurt/þess hæd tok allt vpp i Himenen/og þande sig vt
vm giøruøll Endemørk allz Landsins. Þess Greiner voru Fagrar/& baaru miken Auøgst/so
ꝥ aller høfdu þar fædslu vt af/ Øll Dyren i Skogenum fundu sier skiol vnder þui/og Fugl
arner j Loptenu settu sig a þess kuistu/& allt Holld fædde sig vt af þui.

Synen sm̃ Nabogodonosor sa

Og eg sa eina Syn a miñe Sæng/& sia þu/Eirn Heilagr a Vardhalldzmadur for af Himne
ofan/hañ kallade haarre Røddu & sagde so/Høggued Tried vm koll/& snijded af þui Grein
ernar/striuked af þui Laufbløden/& j sundurdreisit þess Auøxtũ/so ad þau Dyren s̃ vnd̃ þui
liggia j burt flyie/ og þr Fuglarner a þess Kuistum fliugie j burt þadan. Eñ læted þo Stof
nen sam̃ blijfa mz sijnum Rootum j Jørduñe. Eñ hñ skal j Jarnuidium & Eirhleckium bũ
den/i Grashøgum ganga/hañ skal vnder Døggu Himens vtiliggia & votur verda/og skal
C næra sig medr Villedyrunum/vt af Grøsum Jardarinnar. Og ꝥ Mañshiartad skal j burt
fra honum teked verda / og b Fienadarhiarta j staden giefast / þangat til at sio Tijder
eru yfer honum lidnar. Suoddan er j raade Vardhalldzmañaña vrskurdat/& j samrædũ Hei
lagra alycktad/so ꝥ hiner Lifendu mz keñi/ad hiñ Hædste hafe Magt yfer mañaña Konga
rijkium/og giefe þau huerium ed hñ vill/Og vpphefie Lijtelmagnana til þeirra hiña sømu.

a Vardhalldz madur) So kallar hñ Einglana/þuiat ad þeir vaka o aplatanliga og hallda vørd yfer Truudum/ Psalm. cxi

b skynlaust

Slijkan Draum hefe eg Nabogodonosor sied. Eñ þu Baltazar/seig huad hñ Merker.
Þuiad aller Vijsendameñ j mijnu Rijke kuña ecki ad seigia mier huad hñ merker/ Eñ þu kañ
ꝥ vel/Þuiad Ande Heilagra Guda er mz þier.
Þa tok Daniel(huer ed kalladist Baltazar)ad huxa mz sialfum sier i hliode/so nær s̃ vm
eina stund/og hñs Huxaner hrygdu hñ. Eñ Konunguren sagde/ Baltazar/Læt ecki Drau
D men nie hñs Vtþyding sturla þig. Baltazar hoof vpp & sagdi/Eg villda miñ Herra/ þad
Draumen ættu þijner Ouiner/& hñs Vtþyding þijner Motstødumeñ.
Þad Tried sm̃ þu hefr sied/ꝥ so miked & digurt var/huers Hæd er tok allt vpp i Himenen
& ꝥ vtbreidde sig yfer vm allt Landed/ & huers Greiner & Auexter ꝥ mykler voru/þared aller
hluter høfdu fædu vt af/og þau Villudyren sm̃ vnder þui biuggu/& Fugl̃ Loptsins er a þess
Kuistum satu/þad sama ertu Konungr/þu sm̃ so mikill & Mattugr ert/Þuiat þijn Makt er
mikel/& tekr allt j Himenen/& þitt Valld allt vt til Heimsins Endemarka.
Eñ ꝥ Konunguren hefr sied eirn Heilagan Vardhalldzmañ af Himne ofan fara/ so seig
iande/Høgguid Tried vm koll/og fordiarfed ꝥ/Eñ latid þo Stofnen medr sijnum rootum
blijfa j Jørduñe/eñ hñ skal i Jarnuidium & Eirhleckium bunden/j Grashøgum ganga/og

vnder

vnder Døggu Himens vte liggia/ ⁊ votur verda/ og mz Villedyrum i Vtehøgum ala sig/ þã gad til ad siø tijder eru vmlidnar yfer honum. Þetta er Þydingen/ Herra Konũgr/ og suoddã rad hins Hædsta geingr yfer miñ Herra Konungen. Þeir munu j burt reka þig fra møñum og þu hlytur hia Villedyrum j Vthøgum ad vera/ og þr munu þig Gras bijta lata s̃ Naut og þu munt vnder Døggu Himens hliota ad liggia/ ⁊ Votur ad verda/ þangad til ad Siø tijder eru yfer þier vmlidnar. So ad þu medkeñer/ ꝥ sa hiñ Hædste hafe Makt yfer Konga rijkium mañanna/ og gefe þau huerium ed hañ vill. Eñ þad sagt er/ ad þeir skylldu þo læta blijfa Stofnen Triesins mz sijnũ Rootũ/ ꝥ er. Þitt Rijke sk þitt blijfa þa ed þu hefur medkient þa Himnesku Makt. Þar fyrer Herra Konugur/ Lꜳt þier mitt Rꜳd vel þocknast og giør þig lausan af þijnum Syndum medr Riettuijse/ og kuitta þig af þijnum Misuerkum medr Goodgiordum vidur Fatæka/ Þa mun hñ lijda þinar Synder vid þig. E

Danielis Rꜳdlegging Syrach iii. xxix

Allt þta kom yfer Konungen Nabegodonosor. Þui ad Tolf Manudum lidnum / þa ed Konunguren geck j siñe Konungligre høll til Babilon/ hoof hañ vpp og sagde/ Þetta er su hin mykla Babilon/ hueria eg hefe vppbygt vt af miñe mikille Magt/ til Konungligra Her bergia/ til Heidurs vid miñ Herradom. Fyrr eñ ꝥ Konunguren hafde þsse ord vt talad/ Fiell Raust af Himne ofan/ Þier Nabugodonosor Konungr verdr sagt/ Þitt Rijke skal i burt fra þier takast/ og þu munt j burt reken verda fra ødrum Møñum/ ⁊ medr Fienade ⁊ Villudyrũ skalltu j Vthøgum ganga/ Gras ættu ad eta sm̃ añad Naut/ þangat til ad siø tijder eru vm lidnar yfer þier. So ad þu mzkeñer ꝥ ad sa hiñ hædste hafe Magt yfr Konga rijkium mañ aña/ og gefe þau huerium ed hñ vill. A samre stundu vard ꝥ ord fullkomnad yfer Nabogo-donosor/ og hñ vard j burtu Reken fra møñum/ og beit Gras sm̃ Naut/ ⁊ hñs Lijkame la vte vnder Døggu Himens/ ⁊ vard Votur/ þangad til ad hñs hꜳr vox so miked sm̃ Arnar Fiad-rer/ ⁊ hñs Neglur vrdu sm̃ Fuglaklær. F

Straff ⁊ Hegning Drambsemi enar

Ad lidnum þssũ tijma/ Hof eg Nabugodonosor mijn Augu vpp til Himens/ Og mier vard mitt skynsemdar siñe aptur giefid/ Og eg sagda Lof þm hinum Hædsta/ Eg Prijsade ⁊ Heid-rade þañ sm̃ lifer eilijfligana/ huers Maktaruellde ꝥ eilijft er/ og hñs Rijke varer vm Alldur ⁊ ad Eilijfu/ j hia huerium ed ꝥ aller þr ed a Jørdu byggia/ eru suo sm̃ ecki neitt reiknande. Hñ giører ꝥ huernen ed hñ vill/ suo vidur Krapta Himens sem vidur þa er a Jordu bwa/ og eingen er sa ed hñs Hende getur a mot stadet/ nie til hñs fae sagt/ Huad giører þu? A þm sama tijma kom aptur mitt skilningar siñe til mijn/ so komst eg og eirnen aptur til miñar Kongligrar vegsemdar/ til miñar Mañpryde/ ⁊ til miña yferlita/ ⁊ Mijner Rꜳdgiafar og Villdarmeñ leitudu mijn/ ⁊ eg vard jñsettr aptr j mitt Rijke/ Og mier til løgdust þa eñ myklu meire Virdingar. Þar fyrer lofa eg Nabugodonesor heidra og Dyrka þañ Himnakonung en/ Þuiad allar hñs giørder eru Sañleikur/ og hñs veiger eru rietter/ og þañ ed Dramblꜳtr er kañ hañ at litelæta. G

Tru ⁊ Jatning Nabugodonosor

V.

Baltazar Kongur

BAltazar Konungur giørde Herraligt Gestabod sijnum Maktarmøñum/ og Villdar møñum/ og drack sig Drucken medur þeim. Og þa ed hañ var Drucken orden/ skipade hñ at sækia þau Gullkeren ⁊ Silfur keren/ sm̃ hñs Fader Nabugodonosor hafde j burt teked vr Musterenu til Jerusalem/ so ꝥ Konunguren mz sijnum Villd ar møñum/ mz sijnũ Kuiñum/ ⁊ mz sijnum Frillum drycke þar vt af. Þa vrdu þau Gullkeren framboren/ sm̃ vr Musterenu/ vt af þui Gudz hwse til Jerusalem voru j burt teken/ ⁊ Konũg urẽ/ hñs Villdarmeñ/ hñs Kuiñur ⁊ Frillur drucku þar vt af. Og þa ed þr drucku suo/ lofu-du þr þa Gudena sm̃ voru Gull/ Silfur/ Eir/ Jarn/ Stockar ⁊ Steinar. A

A þre sømu stundu birtust þar Fingur/ so sm̃ a Mañshende/ þr ed skrifudu giegnt Lios-astikuñe/ a þm Forsꜳgada Veggnum j Kongshølluñe. Og Konunguren leit þa hendena s̃ skrifade. Þa vmskiptist Konungsins Litarhꜳttur/ ⁊ hñs Hugarfar ꝥ skielfde hñ/ suo ꝥ hñs Lendar skulfu ⁊ Fotlegger titrudu. Og Konguren kallade miøg ofurhꜳtt/ ad þr jñleidde fyr er hñ Vitringãa/ þa Chaldeos ⁊ Spasagnarmeñ. Og liet seigia Vitrigunũ j Babilõ/ Hũ madr s̃ les þssa skrift ⁊ kañ ad seigia mier huad hũ merker/ sa sk medr Purpura klæddr vrda/ ⁊ Gullfestr a Hꜳlse bera/ ⁊ hiñ þridie Høfdinge j mijnu Rijke vra. Þa vrdu allr Vijseda meñ Kongsins vpphafder/ Eñ þr kuñu huerke Skriftena ad lesa/ nie þa Vtþydingena Kongenũ B

ad ſeigia. Huar af þad Konunguren Baltazar ſkelfdiſt eñ myklu meir/ ⁊ miſte mꝫ øllu ſitt
Yferbragd/ og hn̄s Villdarmøñum fiell ꝥ þungt

C Þa gieck Drottningen vegna þuilijkra Kongſins Malefna/ ⁊ hn̄s Villdar mañа vpp j
Høllena/ ⁊ ſagde/ Herra Konungꝛ/ Gud gefe þier langa Lijfdaga. Lattu ecke þijna hugan
ſo ſkelfa þig/ og vmſkipt ecki ſo þijnum yferlitum. Þar er eirn Madꝛ j þijnu Rijke/ ſa ed he
fur Anda Heilagra Guda/ Þuiad a Døgum Fødur þins fanſt j hia honum Auglyſing Spe
ke ⁊ Vijſdomꝛ/ ſo ſm̄ ad ſa Gudañа Vijsdomꝛ er. Og þin̄ Fader Nabogodonoſor Konūgur
ſette hn̄ yfer Stiornumeiſtarana/ Vitringana/ Chaldeos og Spaſagnarmeñena/ af þui ad
þar fanſt eirn ædre Ande mꝫ hønum/ þar ad auk Vijsdomꝛ ⁊ Skilningꝛ Drauma vt ad ſky
ra/ ⁊ myrkuar ſagner ad ræda/ ⁊ hulen Mælefni ad opinbera/ ſm̄ er Daniel/ huern ed Kon
unguren liet kalla Baltazar. Þar fyrer kallet nu a Daniel/ hañ mun ſeigia ydꝛ huad ꝥta
merker.

D Þa vard Daniel jn̄leiddꝛ fyrer Konungen. Og Konunguren ſagde til Daniel/ Ertu ſa
ſame Daniel eirn vt af þm̄ Herleidingar ſonum af Juda/ Huern et Konunguren Fader min̄
hefꝛ hingad hafts af Gydinga Lande? Eg hefe heyrt ſagt af þier/ ꝥ þu hafer Anda Heilagra
Guda/ ⁊ vppbirting Skilningꝛ ⁊ diupur Vijsdomꝛ ſie hia þier funden. Nu hefi eg lated ka
lla fyrer mig Spekinga/ og Vijſendameñ/ ꝥ þr læſe mier þſſa Skript/ og ſkylldu ſeigia huad
hu̅ merkti/ ⁊ þr kuñu ecki ad ſeigia mier huad ſuoddan merker. Eñ vt af þier heyre eg/ ꝥ þu
mu̅er kuña vtſkyringena ad greina/ ⁊ ꝥ huad huled er ad opinbera. Ef ad þu kañ nu ad leſa
Skriftena ⁊ ſeigia mier huad hun merker/ þa ſkalltu mꝫ Purpura klæddꝛ verda/ ⁊ Gullfeſti a
þinum Halſe bera/ ⁊ ſa hin̄ þridie Høfdinge vera j minu Rijke.

E Þa hoof Daniel vpp ⁊ ſagde fyrer Konungennm/ Eignaſt þu ſialfꝛ þinar Gæfur/ ⁊ gef
þinar Gæfur einhuerium ødrum/ Eñ þo vil eg þſſa Skriftina leſa fyrer þier Konungur/ og
ſeigia huad hun merker. Herra Kongur/ Gud ſa hin̄ hædſte hefꝛ giefet þinum Fødur Nabu
godonoſor Rijked/ Maktena/ Heiduren ⁊ Herradomen/ ⁊ fyrer þrar ſømu Maktar ſaker ſm̄
hønum var giefen hræddust hn̄ ⁊ forduduſt allar Þioder Folk ⁊ Tungumal. Hañ aflijfade
huern hn̄ villde/ Hn̄ ſlo huern hn̄ villdi/ hn̄ vpphafde huern hn̄ villde/ hn̄ Lijtelætti huern hañ

F villdi. Eñ þa hañs Hiarta vpphoof ſig/ og hañ tok Stolltur og Dramblætur ad
verda/ vat hn̄ afſettur þm̄ Velldisſtole ſijns Rijkes/ ⁊ var ſijnum Heidre ſuiptur/ ⁊ j burt rek
en fra møñum/ ⁊ hn̄s Hiarta vard lijka ſm̄ Skogdyra/ ⁊ hlaut i hia Villudyrum ad hlaupa/
⁊ gras ad eta ſm̄ Naut/ ⁊ hn̄s Lijkame la vte vnder Døggu Himens/ ⁊ vard Votur. Allt þa
gad til ed hn̄ lærde at keña/ ꝥ ſa hin̄ hædſte Gud/ hafe Makt yfer Mañaña Kongarijkium/
⁊ gefe þau huerium ed hn̄ vill.

Og þu Baltazar hn̄s ſonur hefur ecki lijtelætt þitt hiarta/ þo ad þu viſſer allt ſaman ꝥta
helldꝛ hefur þu vpphafed þig j mote Himna Drottnenum/ ⁊ Keren vr hn̄s Hwſe hlutu þeir
ad bera fyrer þig/ ⁊ þu/ þiner Villdarmeñ/ þinar Kuiñur ⁊ þijnar Frillur hafa Druckit þar
vt af. Þar ad auk Heidrad þa Afgude ſm̄ eru/ Silfur/ Gull/ Eir/ Jarn/ Trie ⁊ Steinar/ þr
ed huerke Sia nie Heyra nie nockut Skynia/ Eñ þañ ſama Gud ſm̄ þin̄ Andardrætt ⁊ alla
þijna vegu hefꝛ j ſiñe hende/ þa hefꝛ þu ecki dyrckat. Þar fyrer er þſſe Hond fra honum vt

G ſendt/ ⁊ þſſe Skrift ſm̄ þar ſtendꝛ ſkrifud.

Eñ þſſe er Skriften ſm̄ þar ſtendꝛ tilteiknud/ Mene/ Mene/ Tekel/ Vpharſin. Og hun
merker ꝥta/ Mene/ ꝥ er/ Gud hefꝛ þitt Rijke taled ⁊ endat/ Tekel/ þad er/ Þeir hafa þig a
Vog veiged ⁊ hellſt til lieft vægan funded/ Peres/ ꝥ er/ Þitt Rijke er i ſundurſkipt ⁊ þm̄ Me
dis ⁊ Perſis giefit. Þa ſkipade Baltazar ꝥ Daniel ſkyllde klæda mꝫ Purpura/ og læta Gull-
feſte honum a Hæls/ og liet vtberaſt af hønum/ ꝥ hn̄ være eñ Þridie Høfdinge j Rijkenu.
Eñ a þre ſømu Natt vard Baltazar Konungur þra Chaldeis j Hel ſleigen.

Synder Konungſins

Mene Tekel Peres

VI.

A OǴ Darius vt af Meden lagde ꝥ Rijked vnder ſig/ þa ed hn̄ hafde tuo Vetur Darius
vm Sextugt. Og Dario leiſt ꝥ vel fallid/ ad hn̄ ſette yfer allt Rijked Hund- Iere. v
rad og Tuttugu Landzfouita. Eñ yfer þſſa ſette hn̄ þria Høfdingia/ Eirn Dan. ix
af þm̄ var Daniel/ huerium ꝥ Landzfouitarner/ ſkylldu Reikningſkap giøra
ſo ꝥ Konunguren hefde þar ecki Þuingan vt af.
Eñ Daniel bar langt af Høfdingiunum/ ⁊ øllum Landzfouitunum/ þuiad

 eirn ædre

eirn ædre Ande var mz honum/ Þar fyrer þa huglagde Konũguren/ ad setia hñ yfer allt Kō-
gsrijked. Huar fyrer þad Høfdingiarner ⁊ Landzfouitarner stundudu þar ept'/ huernen þeir
giætu feinged nockra Søk til Daniels/ sm̃ Kongsrijkenu være a mote. Eñ ꝥr gætu ønguua
Søk nie Jllgiørd fundet/ Þuiad hñ var Trwr/ so ꝥ eingen Søk nie Misgiørd kuñe ad fiñ-
ast medr honum. Þa søgdu ꝥr hiner sømu Meñ/ Vier munum ønguua Søk fiña Daniele/ B
vtan alleinasta medr hñs Gudzdyrkan.

Þa komu Høfdingiarner ⁊ Landzfouitarner aller til samans/ fyrer Konungen/ og søgdu
so til hñs/ Herra Darius Konungr/ Gud giefe þier lãga Lijfdaga. Høfdingiarner Rijkesins
Landzstiornarar/ Herrarner/ Raadgiafarar/ ⁊ aller Yferbodarar hafa asett/ ꝥ ein Konunglig
skipan skyllde vtganga/ ⁊ eitt streingeligt bod giørast/ ad huer hñ j Þriatijgu daga bidur eins
huers vt af nockrum Gude edur Mañe/ vtan af þier Kongur einum saman/ Þa skule sa kast
adur verda j LeonaGrøfena. Þar fyrer skulu þier og Herra Konungur stadfesta soddan
bod/ mz ydar Vnderskrift/ so ad ꝥ yde ecki vnytt giørt/ ept' Løgmale ꝥra af Meden ⁊ Persē/
huert ꝥ eingen ma dirfast ad briota. Og Konunguren Darius samþykte og stadfeste þetta
Bod.

Eñ sm̃ Daniel fornam nu/ ꝥ suoddan Løgmalsbod var stadfest/ gieck hñ heim j sitt Hws/ C
Eñ hñ hafde j sijnum Sumarsal eitt oped Vindauga i mote Jeerusalem/ og hañ fiell a sijn
Knie Þrisuarsiñum a Deigenum/ Badst fyrer/ Lofade ⁊ þackade sijnum Gude/ so sm̃ hñ var

Danielis Bænhættur ad bidiast þrysuar a deige

ædr vanr ad giøra. Þa kõu þijser meñ aller til samans/ ⁊ fundu Danielem liggiandi a Bæn
⁊ bidiande Gud siñ. Og ꝥr geingu burt þangad ⁊ tøludu vidr Konungen vm ꝥ sama Kong
sinsbod/ Herra Konungr/ Hefur þu ei ꝥ sama Bod stadfest/ Ad huer hñ i Þriatijge daga/ bæ
de einshùs hlut' af nockrũ Gude edr Mañe/ vtan af þier Konungenũ einum saman þa skyll
de sa j Leona Grøfina kastadr verda? Konguren suarade ⁊ sagde/ Sañinde eru ꝥ/ ⁊ Løg ꝥsse
j Meden ⁊ Persen skal eingen briota. Þeir suørudu og søgdu fyrer Konungenum / Daniel
hiñ Hertekne af Gydingalande skeyter huerki vm þig nie þitt Bod/ ꝥ þu hefr jñsett/ Þuiat
hñ bidst fyrer Þrisuarsiñum a Deige.

Þa Konguren heyrde ꝥ/ vard hñ Hryggr vid/ ⁊ hafde þar alla astundan a þat hñ feinge D
frelsad Danielē/ ⁊ hafde þar mikid Omak fyre/ allt til ꝥss ad Solen var vndergeingen/ ad
hñ feinge hñ lausan. Eñ ꝥr somu Meñ komu aller samt til Konungsins/ ⁊ søgdu til hañs/

Daniel kastast i Leona Grøfena

Þu veist herra Konũgr/ ad ꝥ er Løgmaal j Meden ⁊ Persen/ ad øll þau bod ⁊ bijfalningar sē
Konunguren sialfur hefr vrskurdat/ skule ønguum leyfast ad briota. Þa skipade Konungur
en ad leida fram Danielem/ ⁊ ꝥr køstudu honum j Grøfena til Leonaña. Eñ Konunguren E
sagde til Daniels/ Þiñ Gud sm̃ þu heidrar alla tijma hñ hialpe þier. Og þeir toku eirn
Stein/ þañ løgdu ꝥr yfer Muñan Grafariñar/ Þañ hiñ sama Jñciglade Konunguren med
sijnum eigen Hring/ og medr Hringum siña Villdarmaña/ suo ꝥ eingen giørdi Daniele neitt
til vonda. Og Konunguren gieck j burt þadan til sijns Herbergis/ ⁊ neytte einskis/ ⁊ liet øn
guan Mat fyrer sig bera/ gat ⁊ ecki helldr Sofed.

Morgunen sneña þegar ad Dagade/ stod Konunguren vpp/ og gieck med flyte burt til
Grafariñar/ þar ed Leonen jñe voru. Og sm̃ hñ kom nær Grøfiñe kallade hñ a Daniel mz
sorgligum hliodum. Og Konunguren sagde til Daniels/ Þu Daniel Þionustumadur hins F

Daniel verdr fyrer Truna varduelttur i Leona Grøfinni Ebre. xi

lifanda Gudz/ Hefur eirnen þiñ Gud huerium þu þionar alla tima kuñat ad frelsa þig j fra
Leonunum? Eñ Daniel talade vid Konungen/ Herra Konungur/ Gud giefi þier langa Lijf
daga/ Miñ Gud hefr sendt siñ Eingel hingad huer ed Leonaña kuerkum hefr til samãs hall-
ded/ so ad þau hafa eckirt mein mier giørt/ Þuiad fyrer honum em eg Sakalaus funden/ suo
hefe eg ⁊ ecki neitt vont a mote þier giørt/ Herra Konungr. Þa gladdist Konũguren miøg
og liet draga Danielem vt aptr af Grøfiñe. Og ꝥr drogu Daniel burt vr Grøfiñe/ og þar
fanst eckert Saar a honum/ Þuiad hñ hafde treyst sijnum Gude.

Þa skipade Konunguren ad framleida þa meñ sm̃ aklagad høfdu Danielem/ ⁊ at kasta
ꝥm i Grøfena til Leonaña/ medr ꝥra Konum ⁊ Børnum. Og fyrr eñ ꝥr komu til Jardar
gripu Leonen þa/ ⁊ j sundr muldu eirnen ꝥra Bein.

Þa liet Konunguren Darius øllum Þiodum Folke ⁊ Tungumaalum til skrifa. Gud giefi G
ydr mikiñ Frid. Þad er min skipan/ ꝥ i allre Velldisstiornã mins Rijkes/ þa sklu meñ ottast ⁊
hrædast Gud Danielis. Þuiad hñ er sa hiñ lifande Gud sm̃ blijfur eilyfligana/ ⁊ hñs Rijke
er Oforgeingiligt/ ⁊ hñs Velldisstiornã hefr ønguan enda/ hñ er eirn Frelsare ⁊ Naudhial-
pare

þare/ Og Hañ giører Teikn og Stormerke/ bæde a [illegible] uer ed frelsad
hefr Danielem j fra Leonunum.
Og Daniel var Volldugur j Rijke Darius/ og i Rijke Cyrus af Persia.

VII.

A
A Fyrsta are Kögsins Baltazar j Babilō/ Vitradist Daniel eirn drauur ꝛ syn j Danielis
Suefne a Sæng siñe/ ꝛ hn̄ skrifade þañ Drau̅/ ꝛ sāsetti hn̄ mz þssū hætte. Syn vt af þm
Eg Daniel sa eina Syn a Næturtijma/ Og sia þu/ þad fiorer Vindar vn iiij. Dyrum
der Himnenum stormudu huer a mote ødrum/ a þui hinu mykla Siafar Ha-
fenu. Og fiøgur Dyr mikel komu vpp vr Sionum/ ecki neitt þo ødru lijkt. i. Leon
Hid fyrsta var lijka sm̄ Leon ꝛ hafde Vænge sm̄ Orn/ Eg horfde a ꝥ/
þāgad til ed Vængerner af þui vrdu j burt plockader/ ꝛ ꝥ vard i burt tekid af Jørdu ꝛ ꝥ sted
vpp a sijna fætur/ lijka s̄ Madr/ ꝛ þui vard eitt Mañshiarta giefed
Og sia þu/ Þad añat Dyret þar næst/ var lijkt einu Biarndyre/ ꝛ ꝥ stod ødrumeigen/ og ij. Biarndyr
hafde i sijnū Muñe medal siña Taña Þriar storar ꝛ lāgar Teñur/ Og til þss hins sama var
so sagt/ Statt vpp ꝛ et miked Kiøt.
B
Epter þtta sa eg/ ꝛ sia þu/ eitt añat Dyr lijkt einum Pardus/ ꝥ hafde a sijnu Baki Fiora iij. Pardus
Vænge lijka sm̄ Fugl/ Og ꝥ sama Dyred hafde Fiøgr Høfud/ ꝛ þui vard Valld gefit
Epter þtta sa eg j þssare Syn a Nættar tijma/ Og sia þu/ ꝥ fiorda Dyrid var Ogurligt iiij. Dyr
ꝛ Hrædligt/ ꝛ miøg Sterkligt/ ꝛ hafde Storar Jarnteñur/ at j kringum sig ꝛ j sundurmol-
ade/ ꝛ ꝥ huad afgangs var/ þa stie ꝥ j sundur mz sijnum Fotū/ Þad saa var ꝛ miøg olijkt hi
num ødrum Dyrunum/ ꝛ hafde tiju Horn.
C
Eñ þa eg leit þau Hornen/ Sia þu/ Þa vox vppa mille þeirra hiña sømu eitt añad lijted Lijted Horn
Horn/ fyrer hueriu ꝥ hin fremstu Hornen þriu vrdu afbrotēn. Og sia þu/ ꝥ sama Horn haf
de Augu lijka s̄ Mañs augu/ ꝛ Muñ þañ ed talade mykla hlute.
Suoddan sa eg/ þangad til ad þar vrdu Domstolar setter/ ꝛ hiñ Gamle settest nidur/ hn̄s Apoc. iiij.
Klæde var huitt s̄ Snior/ ꝛ hn̄s Høfudhaar so sm̄ fahrein Vll/ hañs Domstoll var s̄ Elldz-
loge/ og Hiolen þss hins sama logudu sm̄ Elldur / og af þss sama Auglite gieck vt eirn
langr Gloande Geisle. Þushund siñum Þusund þionudu hɔnum / og Tiu siñum Hundrad
þushunder stodu frame fyrer honum. Domuren vard hallden/ og Bækur vppluknar.
D
Eg skyngnda ad vegna þra storu Orda sm̄ ꝥ Hornet talade. Eg skyngdist at/ allt þangat
til ad Dyred vard j Hel sleiged/ ꝛ þss Lijkami fyrerforst/ ꝛ hm̄ vard j Elld kastad/ ꝛ Maktin
þra añara Dyrana vard eirnen vtgiørd. Þuiad þm var tijme ꝛ stund tileinkud/ huersu leīn
ge ꝥ sierhuert þra skyllde vara.
Eg sa j þssare Næatursyn/ ꝛ sia þu/ Ad þar kom eirn j skyum Himens/ Lijka sm̄ Mañsins
son þangad til hins Gamla/ ꝛ var hafdr fyrer hn̄s Augsyn/ Hañ gaf honum Mægt Heidur
ꝛ Rijke/ so ꝥ honum skylldu þiona øll Lønd Þioder ꝛ Tungumal/ hn̄s Valld er eilijft/ huert
ad ecki forgeingr/ ꝛ hn̄s Rijke hefr enguan enda.
E
Eg Daniel ottadist af þssu/ ꝛ suoddan Sioner þær skielfdu mig. Og eg gieck til eins þra
sm̄ þar stodu/ ꝛ bad hn̄ ꝥ hn̄ segde mier saña skyring a þssu øllu. Og hn̄ talade vid mig/ ꝛ Vtþyding
sagde mier j fra huad ꝥ merkte. Þesse fiøgur hin myklu Dyren/ eru fiøgur Kongarijke sem Syniñar
vpp munu koma a Jørdu. Eñ Heilager hins hædsta Gudz munu Rijked vnder sig leggia ꝛ
eignast ꝥ vm Allder ꝛ at eilijfu
Þar eptera villda eg giarnā hafa vitad saña vissu vt af þui fiorda Dyrenu/ huert ed var
allt ødruuijs eñ øll þau hin øñr fiogr/ og Ogurligt/ ꝥ er hafde Jarnteñur og Eirklaufer/ ꝥ þriu
at j kringū sig ꝛ j sundurmolade og hitt huad afgangs var stie ꝥ j sundr mz sijnum Fotum/
F
ꝛ af þm Tiu Hornunum a þss Høfde. Og af þui ødru sm̄ þar vox vpp/ fyrer huertu þad
þriu Hornen af fiellu/ ꝛ af þui sama Hornenu sm̄ Augun hafde/ og þañ Muñen sm̄ mykla
hlute talade/ ꝛ ꝥ meira var þm sm̄ hia þui voru. Og eg sa ꝥ sama horn beriast i mote Hei
løgum ꝛ yfer vañ þa/ þangad til sa hiñ Gamle kom/ ꝛ hiellt Dom fyrer þa Heiløgu hins
hædsta/ ꝛ sa tijme kom ꝥ hiner Heiløgu toku Rijked vndir sig.
Hn̄ sagde lijka so/ ꝥ fiorda Dyred mun vera ꝥ Fiorda Rijked a Jørdu/ huert ed Mektug
ra mun vera eñ hin øll øñur Rijken/ Þad sama mū øll Lønd suelgia/ vndertroda ꝛ sundr mer- iiij. Dyren
ka. Þau

Eñ þau Tiu Hornen merkia Tiu a Konga/ sem vt af þui sama rykenu munu vppkoma. G
Eñ epter þa hinu somu/mun eirn añar vppkoma/ & sa mun Mektugre vera þm̄ hinum fyr-
rum/ & hñ mun þria Konunga vnderleggia. Hñ mun tala Gudlastan a mote hinum Hæsta
& foreyda Heilogum hins Hædsta/ & mun a setia sier ad vmbreyta tymum & Lagasetningum.
Eñ þr mūu j hñs Hendr oforselldr vérda vm eirn Tyma & nockra Tyma & eirn halfan tyma

Þar eptera mun Domuren Halldien verda/ þa mun hñs Makt j burt teken verda/ so þad
hñ nidur j Gruñ afmaadr & forglatadur verde. Eñ Ryked/ Vallded & Makten vnder ollum
Himne mun þui Heilogu Folke hins Hædsta gefin verda/ huert Ryke þ eilyft er/ & allt Yfer-
valld mun honum þiona & hlyda/ Þetta var ende Rædunar.

Eñ eg Daniel hrygdest miog i mynu Hugskote/ & myn yferlit þau vmskiptust/ þo geym-
da eg þsse ord j minu hiarta.

VIII

A Þridia Aare Rykis Baltazar Konungs/ birtist mier Daniele ein Sion/ ep- A
ter þui sem mier birtist j fyrstu. Eñ eg var/ þa eg suoddan sa til Susan j
þre hofud Borg/ j Landinu b Elam vid Vatned Vlai. Og eg leit minū
Augum vpp/ og sia þu/ Ad eirn Hrwtur stod fram̄ vid Vatned/ Hañ haf-
de tuo long Horn/ þ añad var þo odru leingra/ og þ hid leingra vox miklu
seirna. Eg sa þ Hrwturen stangade mz Hornunum / j mot Vestrenu/ mot
Nordrenu/ & i mot Sudrenu/ Og eingen Dyr kuñu honum j mote ad standa/ nie vt af hñs hē-
de ad frelsast/ Helldr hafdest hñ ad huad hñ villde/ & vard mikell.

Og s eg hugleidda at þssu/ Sia þu/ Þa kom eirn Kianrhafr vr Vestrenu/ laust vid alla Jar- B
dr kringlūa/ so þ hñ snart ei Jordena/ Og sa same Kiarnhafuren hafde eitt frabært Horn a
millum siña Augna. Og hñ kom allt at Hrwtnum sm̄ tuo Hornen hafdi/ huern eg sa fram̄
vid Vatnet/ og hañ hliop j Reide siñe Hardliga at honum. Og eg sa til hñs þa ed hñ kom
alla leid ad Hrwtnum/ & olmadist miog vidr hñ/ & stangade Hrwten/ og j sundurmolade tuo
hñs Horn. Og Hrwturen hafde enguan krapt þ hñ giæte stadest fyrer honum/ helldr fleyg-
de hñ honum til Jardar/ & trad hñ vnder/ & eingen kuñe þañ Hrwten at frelsa af hñs Hende
Og sa Kiarnhafuren vard næsta mikell/ Og þa ed hñ var sm̄ sterkastur orden/ j sūdurbrotn- C
ade þ mikla Horned/ & j staden þsi vxu vpp fiogur oñur Horn/ j mote þeim fiorum Vindum
Himensins.

Og vt af einu þui enu sama/ vox vpp eitt lyted Horn/ þ vard nærsta miked mot Sudrenu
mote Austrenu & i mote þui c verduga Lande. Og þ vox allt til d Himneska hersins/ & ni-
dr slo þar nockra vt af/ & af þm̄ Stiornunū til Jardar/ & trad þa vnder. Ja þ sāa vx allt til
Hofdingians þssa Hersins/ Og tok j burt fra honum þad dagliga Offred/ & foreydde bygd
hñs Helgedoms. Eñ honum vard su Makt gefin/ j mote þui dagliga Offrenu/ fyrer Synd-
aña saker/ ad hñ Sañleiken nidur vid Velle legde/ og huad hñ giorde þad Luckadist honum

Eñ eg heyrda eirn Heilagan seigia/ & sa hiñ same Heilage mællte til eins þra sm̄ þar tal- D
ade/ Huersu leinge skal þo soddan Syn/ af dagligu Offrenu/ & af Syndiñe vera / vegna hū-
rar þ þsse foreyding skier/ so þ bæde Helgedomuren & Heren nidr troden verde? Og hñ suar-
ade mier/ Þad eru Tuo Þushund & þriu Hundrud dagar/ fra d Kuellde til Morguns ad re-
ikna/ Þa mun Helgedomuren vygdur verda ad nyiu. Og þa eg Daniel sa suoddan Syn/ &
giarnan villde hana skilied hafa/ Sia þu/ þa stod þar fyrer fraan mig lyka sm̄ añar madr.
Og eg heyrda eins Mās raust a millum Vlai/ sa kallade/ Gabriel/ Vtlegg þu þessū Syn-
ena/ so ad hñ skilie hana. Og hñ kom þar alla leid ad mier. Eñ eg vard ottasleigen þa ed E
hñ kom/ & fiell fram̄ a myna Asionu. Eñ hñ sagde til myn/ Lat þier skiliast þu Mañsins
son/ Þuiad þsse Syn heyrer til þm̄ sydasta tyma. Og þa ed hñ talade vid mig/ leid eg nidur i
Aunguit til Jardar/ fram̄ a mina Asionu. Eñ hañ tok til myn/ & reiste mig vpp/ suo ad eg
stod. Og hñ sagde/ Sia þu/ Eg vil kuñgiora þier huernen þ mun tilganga a tymum hiñar
sydustu Reide/ Þuiad enden hefr tileinkadan tyma.

Sa Hrwturen mz þm̄ tueimur Hornunum sm̄ þu hefr sied/ þ eru þr Konungar j Media F
og Persia. Eñ sa Kiarnhafuren er Konungur j Gricklande. Þad hid mykla Hornet a millū
hñs Augna, er sa hiñ fyrste Kongr. Eñ þar ed fiogr vppvxu j þsi stad/ þa þ var af broted/ þ

merker

a So sm̄ af Alexandri Ryke/ vrdu fiogr Kongaryke/ So eru ꝛc Romuerig ryke ꝛc. Ryke orden/ sm̄ er Syrland/ Egiptaland/ Asialād/ Grickland/ Valland/ Frankaryke/ Spanialād/ Affrica/ Þyskaland/ Engiland/ Þuiad þsse öll Kongaryke höfdu Romueriar vnder synu vallde

Danielis syn vt af Hrwtnum og Kiarnhafrenum Supra vij

b Elam) Kallast hier eptera Persialand

Antiochus Epiphanes

c verduga) Þad er/ Gydingalande

d Himneskr her er Gudz þionusta til Jerusalem huers Herhöfdinge ed Gud var/ og Stiörnur ar eru þeir Heilögu i þessum Her

d Kuelldi og Morgne) Þetta eru ei Vikudagar/ so sm̄ Dan. ix helldr Natturliger dagar/ þar ed men reikna bædi Kuelld og Morna

Kiarnhafr Alexander magnus

merker/ad fiøgur Kongarijke munu vppkoma af þeirre Þiod/Eñ þo eigi suo Mektug sem-
hann var.

Epter þesse Kongarijken/ nær ed Jllgiørden er mikel orden/ þa mun vppkoma eitt Jllgi
arn ⁊ Hreckuijs Kongr/ sa mun Mektugur vera/þo eigi vt af sialfs sijns krapte/Hañ mun mz
vndarligum hætte for eyda/ ⁊ ꝥ sama mun honum luckast/ad hañ fae þui so til vegar komid.
Hañ mun hina Øflugu ⁊ þa Heiløgu Þiod vid Velle leggia/ ⁊ fyrer sijna Kiænsku mun hm̄
ꝥ Suikræde takast. Og hañ mun Metnast j sijnu Hiarta/⁊ fyrer Velgeingne mun hañ mar
ga fordiarfa/⁊ mū setia sig vpp i mote þeim Høfdingianum allra Høfdingia/ Eñ hañ mū æn
handa i sundurlamen verda.
G Su Synen af Aptnenū ⁊ Mornenū s þier er søgd/ hun er soñ/eñ þu skallt bijuara þa Syn
Heimugligana/þt ꝥ er eñ nu eirn langr tijme þangat til. Og eg Daniel vard veykur/og lꝏ
Siukur nockra daga. Þar eptera stod eg vpp/⁊ starfade j Konungsins erindum/⁊ mig furd
ade þesse Syn/⁊ þar var sa eingen/ed vtlegde hana fyrer mier.

IX.

A A Fyrsta Aare Darius/ sonar Assueri/af Sleckte þra j Meden/ huer ed Ko
nūgur vard yfer Rijkium þra Chaldeis/ a þui sama fyrsta Aarenu hañs Rij Darius
kesstiornar/hugda eg Daniel ad/j Bokunum/ad þre Aaratølu/ sm̄ DRO Dan. ix
TTen hafde talad til Prophetans Jeremia/ þat Jerusalem skylldi Sio-
tijge Aar j eyde liggia. Og eg snere mier til DROTTENS mijns
Gudz/ ad bidia hañ ⁊ grꝏtbæna/medr Føstum/j Seck ⁊ Øsku. Eñ eg bad
so til DROTTINS mijns Gudz/ vidurkende ⁊ sagde.
O Gud DRotten miñ/Þu hiñ mykle ⁊ hiñ hrædelige Gud/halldandi Sꝏttmalā ⁊ Myskūse
B me vidr þa sm̄ þig elska ⁊ þijn Bodord vardueita. Vier høfum Syndgast/⁊ giort jlla/vier Bæn
høfum verit Oguòliger/⁊ falled fra þier/⁊ høfum broted af þijnum bodordum og Riettlætis Danielis
domum/vier hlyddum ecki þijnum Þienurum/Spamøñunum/þr ed i þinu Nafne Predikudu
vorum Konungum/ Høfdingium/ Forfedrū ⁊ øllu Folki j Landenu. Þu DROTTJN ert
Riettlꝏtur/eñ vier meigum skamast vor/so sm̄ ad nu geingr ꝥ þm̄ j Jerusalem ⁊ øllum Js-
rael/bæde þm̄ sm̄ nærre ⁊ fiarre eru j øllum Løndum/ þangad ed þu hefr j burtrekit þa fyrer
þra Misgiørninga saker/sm̄ þr hofdu a mote þier broted. Ja DROTTJN/ vier sialfer
vorer Konungar ⁊ Høfdingiar/ ⁊ vorer Forfedur hliotum nu ad skamast vor/ fyrer ꝥ at vier Syndaña
høfum a mote þier brotid. Eñ þijn/ DROTTJN vor Gud/er Myskunsemen ⁊ Fyrergef Vidurkeñing
C ningen. Þuiat vier frafiellum/og epterfylgdum ecki Raust DROTTJNS Gudz vors/
so ꝥ vier geingum j hañs Løgmꝏle/huert ed hañ lagde fyrer oss/ fyrer sijna þienara Spameñe
na/ helldr allt Jsraels Folk braut af þijnu Løgmꝏle/⁊ hneigdist þar j fra/so ad ꝥ epterfylg
de ecki þinne Raust.

Þar fyrer kiemr eirnen yfer oss su Bøluan og Fytermæling sem skrifut er j Løgmꝏls bok Deut. xxviij
Moysi Gudz Þionustumans / ad vier høfum Syndgast a mote honum. Og þau sijn Ord
hefur hañ hallded/sm̄ hañ hefur talad j mote oss/ ⁊ vorum Landzdomurum/þr ed oss ꝏttu ad dꝏ
ma/ꝥ hañ hefur so mykla Ogiæfu yfer oss koma lꝏted/ꝥ heñar lijke er ecki skiedr vnder øllum
Himne/so sm̄ ꝥ skied er yfer Jerusalem. Eins lijka so sm̄ ad ꝥ skrifar stendr j Moyses Løg-
male/lijka so er øll þesse hin mykla Ogiæfa yfer oss komen. So tilbꝏdum vier ⁊ ecki eirnen
DROTTJN vorn Gud/ suo ꝥ vier snerunst j fra vorum Syndum/ og skildum þiñ Sañ-
D leika. Þar fyrer hefur DROTTJN eirnen vakande vered medr þessa Ogiæfu/og lꝏted
hana yfer oss ganga. Þuiad DROTTJN vor Gud er Riettlꝏtur j øllum sijnū Verkū
þm̄ ed hañ giører/ af þui vier epterfylgdum eckt hañs Raust.

Og nu DROTTJN Gud vor/þu sm̄ vtleidder þitt Folk af Egiptalande med Øflugre Bænen
hende/⁊ giørder þier eitt Nafn/epter þui sm̄ at nu er ꝥ/ Vier høfum syndgast ⁊ nꝏg Jlla
giort/Ah DROTTJN/ vegna allz þijns Riettlætis/ lꝏt nu af þiñe Reidi og Grimd yfer
þiñe Borg Jerusalem/ ⁊ þinu hinu Heiløgu Fialle. Þuiat vegna vorrā Synda og fyrer
Misgiørninga saker Fedra vorra/ lijdr Jerusalem ⁊ þitt Folk Smꝏn hia øllum þm̄ sm̄ hier
j kringum eru.
E Og nu Gud vor/ heyr þu Bæn þijns Þienara/ og hañs Akallan/ ⁊ alijttu Milldeligana
þiñ Hei-

þinn Nelgedom sem foreyddr er / fyrer saker DROTTENS. Nneig þu þijn Eyru miñ Gud/ & heyr þu/ Vppluk þinū Augū/ & sia þu hůsu þ vier erū j eyde lagder/ og su Borg en sm̄ epter þinu Nafne er kølluð. Þuiad vier liggium fyrer þiñe Augsyn med voru Bæna akalle/ ecki fyrer saker vorrar Riettlætingar/ helldur vegna þiñar mikillar Myskunsemi. DROTTen heyr þu/ DROTten vertu Myskunsamr/ DROTTen Nygg nu ad & giør þ/ & drag þ ecki leingr vndan/ þijns sialfs vegna/ Miñ Gud/ Þuiat þin Borg & þitt Folk er nefnt epter þinu nafne.

Eñ þa eg nu so talade/ & badst þañen fyrer/ og vidurkende minar Synder og mijns Folks F
Israels/ og lꝏ a Bæn miñe fyrer Auglite DROTTINS Gudz mijns/ vegna þſſ hins Neilaga Fiallsins mijns Gudz/ A þrre sømu stundu þa ed eg so talade j miñe Bæn/ þa flaug sa Madr Gabriel þangat/ huern at eg hafda ꝏdur j Syn sied/ & hañ ahrærde mig vm tijma Kuelldoffursins. Og hñ vndervijsade mier/ & talade vid mig & sagde/ Daniel/ Nu em eg vtsen komeñ dur til ad vndervijsa þier. Þuiad þañ tijd þu [a] tokst til at bidia/ þa vtgieck þtta Bod/ og eg kom þar fyrer hingat/ ad eg kuñgiøre þier þ sama. Þuiad þu ert kiær & mikels meten/ Þui hygg nu at/ so at þu skilier Sionena.

Siøtijgu Vikur eru a lycktadar yfer þitt folk/ & yfer þijna Neiløgu Borg/ þa mun Yfer trodsluñe hamlad/ og Synden fa enda/ og Misgiørninguren forlijkast/ og þad hid eilijfa Riettlæted koma/ og Sionernar & Spadomarn' munu vppfyllast/ & sa hiñ allra Neilagasti mun þa smurdur verda.

So merk nu & hygg þar ad/ j fra þm tijma/ nær ed þat Bod vtgeingr at Jerusalem skule G
vpp aptur bygd verda/ allt til Nøfdingians Christum/ þa eru siø Vikur/ & Tuær & Sextiju Vikur/ Og Stræten og Mwrueggerner munu vppaptur bygder verda/ þo a hryggeligum tijma. Og ad lidnum þm tueimur & Sextiju Vikum/ þa mun Christur vpprættur verda/ og [b] vera ecki meir

Og Folked þſſ [c] Nøfdingians mun koma/ & Borgena & þañ Nelgedomen j eyde leggia / so ad þad mun þa eirn enda taka/ suo sem fyrer añad Vatzflod/ og allt til enda þſſ Bardaga skal þad j Eyde blijfa.

Eñ mørgū mū hñ stadfesta Sattmalan vm eina Viku/ Og midt j þre Vikuñe mū Forn færingen & Mataroffred afleggiast/ Og j hia þm Vængiunū mun standa Suiuirding For eydsluñar/ Og þ er so alyktad/ ad þ skule sijdā j eyde blijfa allt til enda.

[a] Tokst til) Merk/ Þa Bæn en hefst þa er hun þegar Bænheyrd

[b] Meir vera) Lagañ mun ecke vera/ i Moses Veralldligre Rykisstiorn/ þe hñ vppbyrtar eitt Himneskt Ryke

[c] Folked Höfdingians Þad er Keisarans sm̄ þa mun Einuallzherra i Heimenum/ þad eru Romueriar

X.

Kongr Cyrus

A Þridia Aare Konungsins Cyrus vr Persia/ vard Daniele (þm ed kalladist A
Baltazar) nockut þ opinberad sm̄ sañarligt er/ og af mikils hꝏttar efnum/ Og hñ huxade epter þui & merkte þa Syn fulluel. J þañ sāa tijma var eg Daniel Syrgiande j þriar Vikur/ & neytti øngrar lysteligrar Fædslu/ Kiøt & Vijn kom ecki j miñ muñ/ & ecki smurda eg mig mz Dyrligū Smyrslū/ þangat til ed þær þriar Vikuñar voru vmlidnar.

A þm fiorda og Tuttugasta deigi hins fyrsta Manadar var eg j hia þui mykla Vatnenu Nidekel. Og eg hoof mijn Augu vpp & sa / & sia þu/ Ad þar stod eirn madur j huijtu Silke/ sa hafde vm sig Gull linda/ hñs Lijkame var lijka sm̄ eirn Turkis steirn/ hñs Andlit so s̄ Elldinng/ hñs Augu sm̄ loganda Lios/ hñs Armlegger & Fætur sm̄ skiær Messing/ Og hañs Mꝏlromur var lijka sem eiñ mikill Nydur. Eg Daniel sa suoddan Syn alleina/ og þeir B
Menn sm̄ hia mier voru sꝏu hana ecki/ þo fiell þar ein mikel hrædsla yfer þa/ so ad þr flydu/ & føldu sig. Og eg var eirn saman epter/ og sa þijsa enu myklu Syn. Eñ þar vard eckert Afl j mier/ & eg vard mz øllu Mꝏttlaus/ & eg hafda ønguā Mañskap meira. Og eg heyrda hñs Rædu/ og j þui ad eg heyrda hana/ leid eg nidr a mijna Asionu til Jardar.

Og sia þu/ ein Nønd ahrærde mig/ & Reiste mig vpp a Knien & Nendurnar/ og sagde til mijn/ Þu Astsamlige Daniel/ Merk þau ord sm̄ eg tala vid þig/ og statt vpp riettur/ þt eg em nu sendur til þijn. Og þa ed hñ talade suoddā vidur mig/ stod eg vpp/ & var skialfande. Og hñ sagde til mijn/ Nrædst þu ecki Daniel/ Þuiad j fra þm fyrsta Deige þa ed þu C
astundader af Niarta ad fa skilning/ & þa þu þinader þig/ fyrer þijnū Gude/ þa eru þijn Ord alheyrd/ & eg em þiña vegna hingad komen. Eñ [a] høfdingen Rijkesins j Persialande hefur

[a] Eirn Konungligur Hofgardz Stöpull

stadeð mie

ſtaded mier j mote eirn Dag ⁊ Tuttugu/ ⁊ ſia þu/ad Michael eirn af þm æðſtu Hęfdingiū/
kom mier til hialpar þa vañ eg Sygurē hia Kōgenū j Perſia. Eñ nu kem eg ad vnderuiſſa
þier/huernen þiinu Folke mun veita hier epter/ þuiad þſſe Syn mun ſkie epter nockra tiima
lidna. Og ſm̄ hñ talade ſoddan vid mig/laut eg nidꝛ til Jardar/ ⁊ þagde
Og ſia þu/Ad eirn/liika ſm̄ Madꝛ/ahrærde minar Varer. Þa lauk eg miinum Muñe
vpp/og talade ⁊ ſagde til þſſ ſm̄ fyrer mier ſtod/Miñ Herra/ miiner Limir þr ſkialfa aller af
D þſſare Syn/ og eg hefe ønguan Mañſkap meira. Og huernen kañ Þion miins Herra ad
tala vid miñ Herra/mz þui at þar er eckert Afl meira j mier/Og eg giet varla Ønd dreiget.
Þa ahrærde mig eirnen aptur liika ſm̄ eirn Madꝛ at yferlite/ ⁊ ſtyrkte mig/ ⁊ ſagde/Ott-
aſt ecki/ þu Elſkumadur/ Fridur ſie mz þier/ ⁊ vert Hrauſtur ⁊ Hugdiarfꝛ/ Og ē hñ talade
ſo vid mig/Hreyſta eg mig/ ⁊ ſagde/Miñ Herra tala þu / þui þu hefur mig ſtyrkuan giørt.
Og hñ ſagde/ Veiſtu nockut huar fyrer ad eg em komen til þiin / Nu vil eg j burt aptur
hiedan/ ⁊ beriaſt vidur Høfdingian j Perſia lande. Eñ nær ad eg fer j burt/ſia þu/Þa mun
koma Høfdingen vr Gricklande. Þo vil eg ⁊ kuñgiøra þier huad þar ſtendur ſkrifad/þad
viiſſuligana mun ſkie/Og þar er eingen ē mier hialpar mote hiñū/vtan Høfdingē Michael/
Þuiad eg veitta honum eirnen Lid a þui fyrſta Aare Darius j Meden/ ſuo þad eg hialpade
honum/ ⁊ ſtyrkte hñ. Og nu vil eg kuñgiora þier huad ſkie ſkal viſſeliga.

XI.

A S Ja þu/Þrir Konungar munu eñ nu j Perſia lande ~~vppriiſſa~~ ſtanda/ eñ ſa hiñ fiør- a Xerxes
de mun meira Riikdom hafa eñ aller þr adrer/ ⁊ nær ed hñ er j ſiinu Riikedæ
me ſm̄ Mektugaſtꝛ þa mun hñ alla vppuekia a mote þui Kongeriikenu j
Gricklande.
b Þar eptera mun vppriiſſa eirn Mektugur Konungꝛ/ ⁊ Yferdrottna mz b Alexander
mykklu Vellde/ ⁊ hueriu helliſt ed hñ vill þui mun hañ til vegar koma. Og hiñ mykle
nær ed hñ er ſm̄ hæðſt vppkomen/þa mun hñs Riike j ſundurbreſta/ ⁊ ſier i þa fiora Vinda Supra vij viij
Himēſins j ſundurſkipta/ Eigi þo vppa hñs epterkomendꝛ/ei helldꝛ eirnen medꝛ ſoddan Mak
taruellde ſm̄ þ hñs hefꝛ vered/ Þui hñs Riike mū foreydaſt ⁊ añarligum ad hluttſkipte verda
c Og ſa Konunguren mote Sudrenu/ſm̄ ad er eirn vt af hñs Hershøfdingium mun Mek
tugꝛ verda/eñ j mote honum mun eirn añar Mektugꝛ vera/ ⁊ Yferdrottna/ huers Velldis- c Ptolemeus lagus Seleucus
ſtiornan mun mikel vera. Nicanor
d Eñ epter nockur Aar Liden/munu þr vinattu giøra ſiin a millum. Og Dotter þſſ Kon d Bernice/ Pto.
ūgſins mote Sudrenu mun koma til hins Konungſins mot Nordrenu Vinſkap ad giøra/eñ philadelphi
hun mun ecki bliiſa vid Magt þſſ Armleggſins. Þar ad auk eirnen mun heñar Sæde ecke Dotter
vidſtanda/helldꝛ mun hun ofurſeliaſt aſamt þm ſm̄ hana hafa þangat haft/ ⁊ medꝛ Barne- Anthiocus
nu ⁊ þm ſm̄ hana hafde vm ſtundarſaker Mektuga giørt. Theos
e Eñ kuiſturen eirn af heñar Rootum mun vpp riiſſa/ſa mun koma mz Ogrynſe Her/og iñ e Ptolo. Euer
falla j Vellded þſſ Konungſins mote Nordrenu/ ⁊ þ ſama vnder ſig leggia ⁊ Siguren viña getes Bernice
Hñ mun eirnen þra Skwrgod ⁊ Likneſkiur medꝛ Koſtuligum Dyrgripum/bæde af Gulle og Broder
Silfre/burt flytia j Egiptaland/ ⁊ vm nockur Aar vidſtadet gieta þeim Koungenum mote Seleucus
Nordrenu/ ⁊ nær ed hñ hefꝛ j giegnum fared Riike þſſ hins ſama/þa mun hñ iñdraga aptur Gallinicus
i ſitt eiged Land. Anthiocus Hierax
B f Eñ hñs Syner munu reider verda/ ⁊ myklu Herlide til ſamans ſafna/ og eirn þra mun f Anthiocus
koma/ ⁊ liika ſm̄ Vatzflod þar frañdynia/og hiñ þar aptur j mot fyrer ſiinum Borgum til hiñ mykle og
Reide reita. Þa mun a Konunguren mote Sudrenu ſkapillſkaſt/og vtdraga ⁊ beriaſt vidꝛ hñs Broder
þañ Konungen mote b Nordrenu/ ⁊ mun ſliikan Folksfiølda til ſamans draga/ſo þ hiñ flo Seleucus Kerañus
ckuren mun honum j hendur ſeliaſt/ ⁊ þañ ſama flocken mun hñ ad Herfange j burt flytia. a Ptol. Philo
Og ſaker þſſ mun hñs Hiarta forhefia ſig/ad hñ hefur ſo margar Þushund' vid Velle lagt pator
Eñ þar mz mun hñ ecki Makt yfer honum fa. b Anthiocus
g Þuiad Konunguren mote Nordrenu mun eñ aptur miken Folks fiølda til ſamans draga Magnus
myklu meira þm hinum fyrra/Og epter nockur Aar liden/þa mū hñ frambruna med Ogrynſe g Sa ſame
Hers/og mz myklum Riikdome. Og a þm Tiima munu marger ſetia ſig j giegn þm Konūg Añthiocus hiñ
enum mote Sudrenu/ So munu eirnen nockrer Rangſnuner vt af þiinu Folke taka ſig vpp Mykle

Spaſøguna ad fylla/og þr hiner ſømu munu falla.

h Antiochus i mote Pto. Epiphanes

h Þa mun Konūguren mote Nordrenu vtoraga/ꝛ Neruirke giøra/og Sterkar Borger E
viña/ꝛ þr Armlegger hins Sydra fa þui ecki vared/ꝛ hn̄s hid beſta Folk mun eigi kuña þui
j mote ad ſtanda. Nelldur mun hn̄ þa ed hn̄ kemur honū nær/þ giøra s̄ honū lijkar/ꝛ eingen
mun honum i mote ſtadet gieta. Hn̄ mun og eirnen jn̄koma j þ verduga Landet/ꝛ mun þad
fullgiøra mꝫ ſiñe hende.Og mun ſiñe Augſyn þangad venda/þ hn̄ kome medꝛ Makt alls ſij
ns Rijkis. En̄ hn̄ mun forlijkaſt vidꝛ hn̄/ꝛ mun gefa honum ſijna Dottur til eignar Kuiñu/
ad hn̄ fordiarfe hn̄ ſo/ en̄ þ mun honum ecke luckaſt/ ꝛ þar mun eigi af verda.

Þar eptera mun hn̄ ſnua ſiñe Augſyn til Eyiaña/og yfer viña margar af þm. En̄ eirn
Høfdinge mun þuinga hn̄/ ſo ad hn̄ hlytur mꝫ Oſæmd þar fra ad huerfa/vppa þ ad honum
veitiſt ecki meire Vanuirda.Sijdan mun hn̄ ſiñe Augſyn aptur ſnua til ſijns Landz/og mun
reka ſig þar a/ og nidurfalla ſo þ hn̄ mun huerge funden verda.

Og i ſtaden hn̄s mun eirn añar vppkoma/ſa mun j Konungligre Tign ſitia s̄ eitt Jll D
meñe/En̄ epter fa eina daga mun hn̄ j burt ſkafaſt/þo huorke fyrer Reide nie Bardaga.

Seleucus Philopator

J hn̄s ſtad mun vppkoma eirn fyrerliten Madur/ hueriū þ ſu Konunglig Tign var ecke
fyrerhugut. Sa mun koma/ꝛ þ mun Luckaſt hm̄/ꝛ þ ſama Kongs rijked medꝛ Miukmælū
vnder ſig leggia. Og hiner Armleggerner(þr ed þangad ruñu ſem Vatn)munu af honum
lijka ſm̄ ødrum Arfoſſe yferbugadir og nidurbeygder verda/þar mꝫ eirnen ſa Høfdingen vidꝛ
huern þ Sattmalen var giordur. Þuiad epter þ hn̄ hefꝛ a Vinattu giørt vidur hn̄/þa mū

Ptol. Philometor/Antiochus Syſtur ſon

hn̄ ſuikſamliga breyta vidꝛ hn̄/ og mun draga hrer vpp/og hn̄ mꝫ fau einu folke yferbuga
Og þ ſama mun honum luckaſt/ſo þ hn̄ mun jn̄ draga j þær beſtu Borger Landſins/ og mū
þui ſo til vegar koma/ſm̄ huerke hn̄s Fedur nie Forelldrar feingu giørt/medꝛ Rœnum/Grip
deilldum og Herfange/og hn̄ mun ſtunda epter þm ſterkuſtu Borgum/og þad ſama vm no-
ckra Stund.

Og hn̄ mun ſijna Makt ꝛ ſitt Hiarta vppuekia i giegn þm Konungenum mot Sudrenu
mꝫ myklum Hersfiølda. Þa mun ſa Konunguren mote Sudrenu vpphuattur verda til Bar E
daga/mꝫ myklu og Mektugu Herlide/ En̄ hn̄ mun ecki vidſtadet gieta/Þuiad Suikræde mu
nu vid hn̄ giørd/Og þr hiner ſømu ſm̄ hañs Braudbijtar eru/þr mūu ſtyrkia til at fyrerkoa
hm̄ og hn̄s Herlide nidur ad þryckia/ſo þ nærſta marger mūu j Hel ſlegner vda. Og þeirra
beggia Konungaña hiørtu munu þeinkia huernen hellſt þr giete huor ødrum fyrer komed/ꝛ
munu þo vid eitt Bord mꝫ Vnderhyggiu huor vid añan tala/en̄ þ mun þm ecki viñaſt/ Þui
ad Enden er vppa eiñ añan Tijma alyecktadꝛ.

Epter þ mun hn̄ ſnua heim aptꝛ j ſitt Land mꝫ myklu Godꝫe/Og ſijnu hiarta vnda i mo
te þm Heiløgum Sattmala/þar mun hn̄ nockru af ſtad koma/og ſuo ſijdan heim fara j ſitt
Land.

ij Mach. v Romueriar

Epter þ mun hn̄ i hæfiligan Tijma draga en̄ jn̄ aptꝛ j mote Sudrenu/en̄ hm̄ mū þ j añat ſiñ F
ecki ſo luckaſt ſm̄ j fyrra ſiñe. Þuiad Skipen vt af Chitim munu j mote honum koma/ſuo þ
hn̄ mun hliota fra ad ſnua ꝛ j burt ad ryma.

a Armlegger) Hn̄s Høfudzmeñ og Magtarmeñ

Þa mun hn̄ Gremiaſt i giegn þm Heiløgum Sattmala/ꝛ mū þ fullgiøra/ꝛ ſig þar vm
ſkoda/ꝛ þa hina ſømu til ſijn lada s̄ yfergiefa þañ Heilagā Sattmala. Og hn̄s a Armleg
ger munu þr ſtādа/ Þeir mūu ꝛ ſaurga Helgedōen j Borgiñe/ ꝛ þ dagliga Offred af taka/
ꝛ eina Suiuirding Foreydſluñr vppſetia/ Og hañ mū mꝫ Smiadur Hræſne fara/ꝛ vidꝛ þa
Ogudligu ſm̄ Sattmalan yfergiefa mū hn̄ Fagurmæle hafa. G

Þetta er Judas Machabeus og hn̄s Brædur og Fylgiarar

En̄ þ Folk ſm̄ ſiñ Gud vidurkeñer mun vpphuetia ſig/ ꝛ framkuæma þ. Og þeir hiner
Skynſømu a medal Folkſins munu mørgum ødrum kieña/Fyrer þad munu þeir falla fyrer
Ofridar Suerde/Ellde/Herleidingum Gripdeilldum vm nockra Stund/ En̄ j þeirre hiñe
ſømu Offſokn mun þm þo ſamt ein lijtel Hialp veitt verda.En̄ marger mūu med Flaræde ge
fa ſig til þra. Og þr hiner ſkynſømu munu nockrer falla/ vppa þ þr reynder/hreiner ꝛ Kla
rer vde/þangad til ad þ hefur eirn enda/Þuiad þar er en̄ nu eijn̄ añar Tijme fyrer Høndum.

XII.

OG ſa a Konguren mun giøra huad honū ſyniſt/ ꝛ hn̄ mun taka ſig vpp/ꝛ forhefia A
ſig a mote þui øllu ſm̄ Gud er/ og j mote þm Gude allra Gudaña mun hn̄ hræde-
ligana tala/Og þ hid ſama mun honum takaſt/þangad til ad ſu Reiden er vte/Þui
ad þ

ad þ er vrſkurdat hůſu leinige ed þ ſkule vara. Og vm Gud Fedra ſiñа mũ hñ ei ſkeyta/ Nañ
mun huerke vm Kueña aſt/nie vm nockurn Gud hirda/ Þuiad hañ mun taka ſig vpp i mote
ollum. (Konungur) Hier endar Engillen ſiñ Ord og meinar þañ Antichriſtum vnder perſonu Epiphani/og hier taka til þau þolgen Ord vm hüer hñ talar i Nidurlagenu

Eñ j ſtaden þſſ mun hñ ſiñ ſialfs eigen Gud Mauſim heidra/ Þuiad hñ mun þañ Gud
ſm hñs Fedur hafa ecki afuitad/heidra mz Gulle z Silfre/Gymſteinum z Dyrindisgripum.
Og hñ mun þm(ſm honum hialpa til Mauſim ad efla/medz þm añarligum Gude ed hñ he
fur ſier vtualed)myklar Sæmder veita/z þa ad Hofdingium giora yfer myklu Godze/z Lan
denu ad Verdlaunum medz þm vtſkipta.

B Og ad lyktunum mun Konunguren mot Sudrenu beriaſt vidur hañ/ Og ſa Konunguren
mote Nordrenu mun vtbua ſig mote honum/ medz Vognum/ Riddorum z ſkipafiolda/z mũ
jñfalla j þau Londen/ad fordiarfa þau/z yferfara. Og hñ mun jñdraga j þ verduga Lan
det/og marger munu þar falla. Eñ þſſer munu hñs Hond vmflyia/Edom/Moab/og þeir
Frumburder af Sonum Ammon/og hañ mun ſijna Magt vtſenda j Londen/og Egiptaland
mun ecki vndan honum komaſt/helldz mun hañ fyrer ſijna yferferd Drottna yfer Gulle og
Silfre/z yfer ollum Fiarſiodum Egiptalandz/ Lybie z Blalandz.

C Eñ eitt Hroop mun ſkielfa hñ/ vr Auſtre og Nordre/ Og hñ mun mz mikille Grimd vt-
fara/verãde þſſ ſiñis marga ad drepa z fordiarfa. Hñ mũ Landtiallde ſiñar Hallar vppſlaa
a millum tueggia Siafarhafa/ j kringum þ verduga Heilaga fiallit/ þãgad til ed þ er vten-
dat vm hñ/og eingen mun honum til Fulltingis koma.

A þm Tijma mun ſa hiñ mykle Hofdinge Michael/ſm fyr þijnu Folke ſtendur/taka ſig Michael
D vpp/Þuiat þad mun ſlijk Hormũgar Tijd vera/ſm ei nockurn Tijma hefur verit i fra þui þ
meñ toku ad vera/allt til þſſ Tijma. Og a þm ſama Tijma mun þitt Folk frelſat verda/all
er þr ſm ſkrifader ſtanda i Bokiñe. Og marger af þm ſm i Molldu Jardareñar eru z ſofa
munu vppuakna/ſumer til eilijfs Lijfs/ſumer til eilijfrar Smanar z ſkamar. Eñ þr ſ̃ gott
E hafa kient munu ſkijna ſm Himenſins Geiſlar/z hiner ſm morgum vijſa til Riettlæteſins/ lij-
ka ſm Stiornur vm Alldz z ad Eilijfu. Og þu Daniel byrg þu þſſe Ord/og Jñcigla þeſſa
Skrift/ Allt til þeſſ hins ſijdaſta Tijma/ þa munu marger þar vppa hitta/og miken Vijs
dom ſiña.

Og eg Daniel ſa/z ſia þu/Ad þar ſtodu tueir adrer/Eirn þſſumeigen Vatzſins/hiñ añ
hinumeigen. Og hñ ſagde til þſſ ſm j Lijnenu var klæddur/ huer vppe vid Vatned ſtod/Hue-
nar mun Ende vera a þſſum Stormerkium? Og eg heyrda til þſſ ſm i Lijnenu var klæddz/
ſa vppe vid Vatned ſtod/Og hñ hoof vpp ſina Hægre og Vinſtre Hond vpp til Himens/og
F ſuor vidz þañ ſm eilijfligana lifer/ Ad þ ſkle vara vm eirn Tijma/z nockra Tijma og halfã
Tijma. Og nær ed ſu ſundurdreifing þſſ Heilaga folkſins hefur enda/þa ſkal þtta ſkie.

Og eg heyrda þ/eñ eg ſkilda þ ecki/z ſagde/Miñ Herra/ Huad mun þar eptera verda?
Eñ hñ ſagde/Gack þu hiedã Daniel/Þuiad þ er byrgt z Jñciglat allt til hĩs ſijdaſta Tijma
Marger munu hreinſader/Klaarader z Reynder verda/z hiner Ogudligu munu Illſkuſam-
ligana breyta/og hiner Omilldu munu ecki vm þ ſkeyta. Eñ hiner ſkynſomu mũu þeſſ giæta
Og i fra þm Tijma/nær þ dagliga Offred aftekſt/z Suiuirdig Foreydſluñar þar i
ſtaden verdz jñſett/ eru Þushund tuo Hundrud z Niutijer Dagar. Sæll er
ſa ſm epter bijdur/og nær gietur/Þushund Þriuhundrud Fim̃ z Þriatiu
Dogũ/Eñ þu Daniel/Far hiedã/þãgad til þad Enderen kiemz/z
huijl þig/þ þu vppſtander til þijns hlutſkiptis/a Endan
um þra Daga

M cc xc dagar
M ccc xxxv. Dagar

Ending Prophetans Danielis

Formale yfer Propheten Hoſeam

Hoſeas

Formale

HOseas hefur lifad/og sitt Predikunar embætte flutt(sem̄ hañ sialfꝛ j vpphafe Mꜳlsins auŭsar)a døgum Jeroboam/ Þss añars ⁊ siJdasta Jsraels Kongs mꝫ þui Nafne. SamtiJdis ⁊ Þr Esaias Amos ⁊ Micheas lifdu. Eñ þo hefur Hoseas vered Þra ellstur.

So var nu Jeroboam/eirn Agiætur ⁊ farsæll Kongꝛ/sa myklu godu kom til vegar j Jsraelis RiJke/so s̄ vottar oñur Bok Kongaña i Fiortāda Cap. Eñ þo hiellt hn̄ samt Afguda dyrkan siña Forfedra/Jsraels Konga. So ad sañarliga hafa j þañ tiJma/marger merkiliger Meñ verit mꝫ þui Folke/þo hafa Þr ecki giefad giørt þat Folk fromt. Þuiad Diøfullen hafde þa Hiartans Sorg vppbyriad mꝫ Þssu Folki/ ad þeir drꜳpu jafnan Spameñena/⁊ brendu siJn Børn fyrer Skwrgodunum/⁊ fylltu so Landet mꝫ Blodskulld. So sem̄ hn̄ j fyrsta Cap/ þess vegna ognar ⁊ hootar Jesreel.

Eñ ꝥ er so ad sia/so sem̄ ad Þsse Spadomꝛ Hoseas sie ecki allꝛ skrifadꝛ/helldꝛ nockrar Greiner so sem̄ saman teknar vr hn̄s Predikunum/ og j eina Bok samsettar/ Eñ suo miked mꜳ þar jñe sia ⁊ siña. Fyrst Þtta/ad hn̄ predikar miøg hardliga j mote Þra Afgudadyrkan / og straffar Folked aluarliga/bæde Kongen/Høfdingiana og Kieñemeñena/huad honum hefur (liJka sem̄ ødrū)visseliga ad alldurtila ordet/ so hn̄ hefꝛ sem̄ añar Villumadꝛ a mote Prestunū/ og sem̄ añar Vpphlaups madꝛ j mote Kongenum/orded ad deyia. Þui sliJk hefꝛ vered Daudasøk Spamañaña ⁊ Postulaña/ So hlaut Herrā Christus sialfꝛ ad deyia. Þar næst hefꝛ hn̄ miøg miked ⁊ hid huggunarsāligasta fyrerspad vt af Christo ⁊ hn̄s RiJke/ sem þar stendꝛ j ødrum/Þrettanda ⁊ Fiortanda Cap.

Eñ þar hañ suo opt nefner Hooru/ og Hordom. Og j Fyrsta Cap. tekur eina Hooru sier til Eigenkuiñu/þa skal eingen hugsa ad hn̄ hafe j Ordum edur Verkum/ suo Otierligur ꝟed. Þuiad hn̄ talar Andliga/⁊ Þsse Hoora hefꝛ ꝟed hn̄s ærlig Ektarkuiña/⁊ Ektabørn hefꝛ hn̄ ꜳtt mꝫ heñe. Helldꝛ þa hefꝛ Þsse Kuiña ⁊ Heñar Børn ordet ad bera sliJk skamarnøfn/ þui Skwrgoda Folke til eins Teikns ⁊ Straffs/ sem̄ fullt var mꝫ Andligan Hordom/ ꝥ er/ med Skwrgoda dyrkan/so sem̄ hn̄ sialfꝛ seiger j Textanum ad Landet hlaupe fra DROTne epter Hordome. AliJka sem̄ Jeremias bar Trie oket og Bikaren/ Folkenu til eins Teikns. Og auallt giørdu Spameñerner nockut sialldsied/ Folkenu til eins Teikns. So hefur hier hañs Kuiña ⁊ Børnen orded at hafa Hooru nafn/ til Teikns/j giegn þui Hordoms Skwrgoda folke/Þui ei er truligt ad Gud hafe skipad Prophetanum Saurlifnad at fremia/so sem̄ nockrer hier vilia vtleggia Hoseam.

Propheten Hoseas

I.

ÞEtta er þad Drottins Ord sem skiede til Hoseam A
Becheri sonar/a døgum Vsia/Jotam/Achas og Ezechia Konungaña
Juda/og a Þm TiJma sem̄ Jeroboam Joas son var Kongꝛ yfer Jsrael.
Og þa DROTTen vpphoof ad tala vid Hoseam/ sagde hañ so til
hn̄s/Far þu/ og tak þier eina Horkonu og Hoorubørn/ ꝥt Landed hley-
Gomer pur fra DROTTNI epter Hooruskap. Og hn̄ gieck burt/⁊ tok Go-
mer Diblaims Dotter/ huer þegar vard þungut/ og hun Fæddi eiñ son.
Jesreel Og DROTTIN sagde til hn̄s/ Kalla þu hn̄ Jesreel/ þui ꝥ er eñ nu B
vm eirn litin tiJma ad giøra/ þa vil eg vitia Blodskulldariñar j Jesreel/ yfer Jehu hus/ og
eg vil giøra eirn enda a þui KongsriJke Jsraels huss. Og a Þm TiJma vil eg j sundurbrio
ta Jsraels Boga j Jesreelsdal.
Lorichamo Þydist Naad-arlaus Christus Og hun vard þungut j añat siñ og fædde eina Dottur. Og hn̄ sagde til hn̄s/Lꜳttu hana
nefnast Lorihamo/ Þuiad eg vil ecki framar Myskun giøra Jsraels husi/ Helldꝛ vil eg j burt
kasta þui. Eñ þo vil eg Myskuna Juda/ ⁊ eg vil hialpa Þm fyrer sak' DROTTINS C
Þra Gudz/Eñ eg vil ecki hialpa Þm/ huorke fyrer Boga/ Suerd/StriJd/Hesta nie Riddara.

Og þa

Og þa hun hafde afuaned Lorichama/ þa vard hun enn Þunguđ/ ⁊ ol eirn Son. Og hann
sagde/ Nefndu hann Loammi/ Þuiad þier erut ecki mitt Folk/ so vil eg ⁊ ecke vera ydar.

Loammi
Þat er ecke mitt
Folk

II.

A OG Talan Israels Barna skal vera sem Siafarsandur/ huern menn kunna hu-
ke ad mæla nie telia. Og ꝥ skal skie/ j þm Stad/ þar sagt var til þra/ Þier
erut ecki mitt Folk/ þa skulu Menn seigia þar til þeirra/ O þier Lifande Gudz
Børn. Þuiad Juda børn ⁊ Israelis Børn skulu koma til samans ⁊ hallda
sier aller saan til eins [a] Hǫfudz/ ⁊ draga j burt af Landenu. Þuiad Jesreel
Dagr skal vera eirn stor ⁊ mikill Dagr. Seiged ydar Brædrum/ Þier erut
mitt Folk/ ⁊ til ydar Systur/ hun er i Nadinne.

Rom. ix
i Pet. ij
Þetta hlydet
vppa Christum
og Euangelium
huert Gydingum
og Heidingium
skyllde predikast

Seiged Dom yfer ydar Modur/ Hun er ecki mijn Kuinna/ ⁊ eg vil ecki hafa hana/ skiped
henne ad læta sinn Hooruskap fra sier/ ⁊ hennar Hordom fra Hennar Brioste. So ad eg dragi
hana ecki nakta vt/ ⁊ setie hana þangad aptur sem hun var/ þa hun var fædd/ og so ad eg giø-
re hana ecki sem eina Eydemørk/ ⁊ sem eitt þurt Land/ Og eg læte hana ecki deyia af Þorsta.
Og sia ecki aumur a hennar Børnum/ þui þau eru Hooru Børn/ ⁊ þra Moder er ein [b] Hoo-
ra. ⁊ su sem fædde þau helldr sig skammarligana/ og seiger/ Eg vil hlaupa epter mijnum Fylgiu
mannne/ sem gefr mier Braud/ Vatn/ Vll/ Lijn/ Vidsmiør og Dryck.

[a] Hǫfudz) Þad Hǫfud er Jesus Christus
[b] Hoora) Þad er/ Þeir þre nia Sewrgodat dyrkaner

B Þar fyrer sia þu/ Eg vil apturbyrgia þinn veg mz Þyrnum/ og hlada eirn Vegg þar fyr-
er/ so hun finne ecki sijna stigu. Og þa hun hleypur epter sijnum Fylgiumønnum/ þa skal hun
ecke na þm/ og þa hun leitar epter þm/ ecki finna þa/ Þa skal hun seigia/ Eg vil snua aptur
til mins fyrsta Mans/ þar eg ætte betra enn nu a eg. Þui hun vill ei vita/ ad eg er þann s gefr
henne Korn/ Vijn ⁊ Vidsmiør/ ⁊ ad eg hefe gefit henne miket Silfr ⁊ Gull/ þat hun hefur haft
Baal til Dyrdar.

Þar fyrer vil eg taka mitt Korn ⁊ Vijn aptur a sinn tijma/ ⁊ innehallda minne Vllu ⁊ Lijne/
mz hueriu hun hulde sijna Blygdan. Enn nu vil eg vppflecta hennar skømm fyrer Augum hennar
Fylgiumanna/ ⁊ eingen skal frelsa hana fra minne hende. Og eg vil giøra eirn Enda a allre
C hennar Glede/ Hætijdum Tunglkomum/ Þuottdøgum ⁊ øllum hennar Helgedøgum. Eg vil
eyde leggia hennar Vijnþrwgr ⁊ Fijkiutrie/ fyrst hun seiger/ Þad eru mijn Laun s mijner Fyl-
giumenn giefa mier. Eg vil giøra eirn Skog þar vt af/ so ad Villudyren skulu vppeta hann.
So vil eg vitia yfer hana þra Baals daga/ huerium hun giører Reykelsis offur / og Pryder
sig mz Nistum ⁊ Gullspøngum/ og Hælsbøndum/ og hleypur epter sijnum Fylgiumønnum/
enn gleymer mier seiger DROTten.

Þar fyrer sia þu/ Eg vil locka hana/ og eg vil læta hana j eina Eydemørk/ ⁊ tala Vin-
samliga til hennar. Þar vil eg giefa henne af þm sama stad/ hennar Vijngard/ ⁊ Achorsdal/
til ad vpplata Vonena. Og þar skal hun syngia/ sem a sijnum æsku tijma/ þa hun dro af
Egiptalande. Þa (seiger DROTTIN) skalltu kalla mig / minn Madur/ og Þu skalt
ecke meir kalla mig/ minn Baal. Þui eg vil burt taka Baals nafn af þeirra Munni so menn
D skulu ecki meir minnast a ꝥ nafn.

Euangelium.

Og a þann tijma vil eg giøra eirn Sattmala vid Dyren a Mørkinne /vid Fuglana vnder
Himnenum/ og vid Skridkuikinden a Jordunne/ og eg vil j sundurbriota j Landenu Boga /
Suerd og Strijd/ og eg vil læta þa bua tryggeliga/ Eg vil giefa þier mijna Trw ad eilijfu/
Eg vil trulofa þig mier j Riettlæte ⁊ Dome/ j Nææd og Myskunseme/ Ja eg vil trulofa þig
mier j Trunne/ Og þu skallt þeckia DROTTIN.

Eg vil Bænheyra a þre sømu tijd/ seiger DROTTIN/ Eg vil Bænheyra Himinen/
og Himinen skal Bænheyra Jørdena. Og Jørden sk Bænheyra Kornet/ Vijnet og Vid-
smiøred/ ⁊ þau skulu bænheyra Jesreel. Og eg vil hallda hana mier til eins Sædis a Jord-
unne/ ⁊ Myskuna mig yfer þa sem j Ouinattunne var/ ⁊ seigia til þra sem ei var mitt Folk/ Þu
ert mitt Folk/ Og þr skulu seigia/ Þu ert minn Gud.

Kallan Heid-
ingia

III.

Og

OG DROTTIN ſagde til mijn/Gacktu eñ einu ſiñe j burt/ꝛ ligg hia þiñe A
Frillu ꝛ Horkonu/ lijka ſm̄ DROTTIN liggur hia Iſraels Børnū/ Eñ
ꝥr ſnua ſier þo til añarligra Guda/ꝛ lꝗta locka ſig fyrer eina Køñu Vijns.
Og eg vard æſættur vid hana vm Fimtan Silfurpeninga /og fyrer halfan
añan homer Byggs. Og eg ſagde til heñar/ Halltu vid mig nockra
ſtund/ꝛ dryg ønguan Hordom/og lꝗt ønguan añan til þijn/þui eg vil ꝛ hall
da vid þig.

Jere. xxx
Ezech. xxiiij
Hoſe. x
Chriſtus allz
Heims Kon-
ungur

Þuiad Iſraels Børn ſkulu langā tijma vera æn Kongs/æn Høfdingia/æn Offurs/æn
Alltaris/æn Lijfkyrtils/ꝛ æn Helgedoms. Eñ epter ꝥ ſkulu Iſraels Börn vmuenda ſier/ꝛ
leita ad DROTTNI ꝥra Gude/Og ad Dauid ꝥra Konge/ꝛ ꝥr ſkulu Dyrka DROT-
TIN/ꝛ lofa hn̄s Nꝗd j ſijduſtu tijd.

IIII.

Huar fyrer
Gud hn̄ ſtraff-
þar
a
Gudz Ord)
Þad er/Meñ
keña ecke Gudz
Ord

HEyret DROTTINS Ord þier Iſraels Børn/ Þuiad DROTTIN A
hefur Yrkis efnē til ad auñta Landſins jn̄byggiara. Þuiad þar er eingen
Tru/eingen Kiærleike/eckert a Gudz Ord j Landenu. Helldur Gudlaſtan
Lygar/ Mord/ Þiofnadur ꝛ Hordom̄ hafa Yfermagt feinged/ꝛ ein Blod-
ſkulld kemur epter adra. Þui ſkal Landed ſtanda aumliga/ꝛ ꝥſſ Jn̄byggiu-
rū ſkal øllum Illa vegna/Þui Dyren a Mørkiñe/ꝛ Fuglarner j Loptenu/
ꝛ Fiſkarner j Hafenu ſkulu burt tekner verda.

Þo þora meñ huerke ad auñta nie nockurn ad Straffa/Þuiad þitt Folk er ſuo ſem ꝥr ed
Straffa Preſtana. Þui ſkalltu falla a Deigenum/ꝛ Spamaduren ſkal falla a Nottiñe hia
þier/ Suo vil eg dæma þijna Modꝛ hiedan.

Mitt Folk er j burt/ſøkum ꝥſſ ꝥ vill ecki Læra. Og fyrſt þu burt kaſtar Gudz Orde/þar B
fyrer vil eg ꝛ burt kaſta þier/ ad þu ſkallt ecki vera miñ Preſtꝛ. Þu forgleymer Gudz þij-
ns Løgmale/þar fyrer vil eg ꝛ forgleyma þijnum Børnum. Þeſſ fleire þau verda/ꝥſſ meir
Syndgaſt þau j mote mier/þar fyrer vil eg ꝛ giøra ꝥra æru til ſkam̄ar. Þau vpp eta Sy-
ndoffur mijns Folks/ ꝛ hafa girnd til ꝥra Synda. Þar fyrer ſkal ꝥ ganga Folkenu lijka ſē
Preſtunum/þui eg vil heimuitia ꝥra giørninga/og launa ꝥm ſm̄ ꝥr forþiena. Þeir ſkulu
eta ꝛ ecki verda metter/ꝥr fremia Hordoma/ og ꝥ ſkal ecki luckaſt ꝥm/ þui ꝥr forlietu DR
OTTIN ꝛ ſintu hm̄ ecki.

Hordomar Vijn og Dryckur giører meñ galda. Mitt Folk geingur til Spurninga vid C
ſitt Trie/ꝛ þeſſ Stafur ſkal Predika fyrꝰ þui/Þuiad Hoorunar Ande viller þa/ at ꝥr frem
ia Hoor i mote ſijnum Gude/ ÞeirFornfæra vppa Fiøllunum/ og giøra Reykelſe a Hæd-
unum vnder Eikiñe/ Lindiñe ꝛ Beyketrienu/ꝥt þau hafa ſinan ſkugga. Þar fyrer ſklu ꝛ ſo
ydar Dætur vera Hoorur/ ꝛ ydrar Brwder Horkonur. Og eg vil ecki affſtyra þui/ þa ydar
Dætur ꝛ Brwder eru ſkam̄adar ꝛ ad Horum ordnar/fyrſt þier vppſetied adra Gudz þionkā
mꝫ Hoorum/ꝛ Offur mꝫ Skiækium/Þui ꝥtta heimſka folk vill vera ſleiged.

Eñ villtu Iſrael Hordom drygia/þa Syndga ecki þu Juda. Gāged ei burt til Gilgal/og D
komed ecki vpp til BethAuen/ ꝛ Sūied ecki(So ſañarliga ſm̄ DROTTIN lifer)þui Iſ
rael hleypur ſm̄ galen Kyr/ſo ſkal og DROTTIN lꝗta hana fodraſt ſm̄ eitt Lamb/ þad
villt hleypur. Þui Ephraim hefur giefit ſig til Afgudaña/ſo lꝗt hañ fara i burt. Þeir ha-
fa giefit ſig til Ofneytſlu og Hooruapſkar/ꝛ ꝥra Herrar hafa þar lyſt til/ ad þeir vppreiſa
Skam̄er. Vinduren ſkal j burt dreifa ꝥm bundnum mꝫ ſijnum Vængium/og ꝥr ſkulu verda
til ſkam̄ar mꝫ ꝥra Offre.

V.

SO heyred nu þier Preſtarner/ꝛ þu Iſraels hws gef giætur at / ꝛ þu Kon- A
ungſins hws/ lꝗt ꝥtta falla þier til Eyrna/ Þui þar ſkal koma ein Hef-
nd yfer ydur/þier ſm̄ erut ordner ein Snara j Mizpa/ꝛ eitt vtþaned Net j
Tabor. Þeir dreckia ſier med ſijnu Slaturſtarfe/og ſijnum Hlaupum/ þar
fyrer hlyt eg ad ſtraffa þa alla ſaman. Eg þecki vel Ephraim/ og Iſrael
dylſt ecki fyrer mier/ad Ephraim er nu ein Hoora/ og Iſrael er Saurgud.

Þeir

B Þeir þeinkia ei þar vppa ad snua sier til þra Guds/ Þui þr hafa eirn Hooru anda j sijnum
Hiørtum/ ⁊ læra ecki vt af DROTTNI.
Þar fyrer skal Jsraels Drambseme nidurþryckiast/ fyrer hennar Augsyn/ ⁊ bæde Jsrael ⁊
Ephraim skulu falla søkum þra Misgiørninga/ Juda skal ⁊ falla mz þm. Þa skulu þeir
koma mz Saude ⁊ Vxa ⁊ leita DROTTINS/ ⁊ finna hñ ei/ Þuiad hñ hefur snued sier
fra þm. Þeir forsma DROTTIN ⁊ geta annarlig Børn/ Þar fyrir sklu ⁊ þra nyiu Ma
nuder eta þa/ ⁊ þra Arfdeilld.
Ja Blæsed j Lwdra þier j Gibea/ Ja lated gialla Herlwdrana j Rama/ Ja/ Kalle þier
j BethAuen/ a bak þier Beniamin. Þui Ephraim skal verda j Eyde a þm Tima þa eg
straffa hann/ þar fyrer hefe eg Truliga vidvarad Jsraels ættkuisler.

VI.

A HOfdingiarner j Juda eru lijka sem þr ed flytia Landamerke/ Þui vil eg vthe
lla minne Reide yfer þa sm ødru Vatne.
Ephraim þoler Yfergang/ ⁊ er Plagadr/ ⁊ þ er riett/ þt hñ hefr giefit sig til
Bodorda Mannanna. Eg er Ephraim eirn Mølur ⁊ Motte/ ⁊ Juda huse
eirn Madkur/ Og þa Ephraim fann sitt Siukdom/ ⁊ Juda sijn Sær/ þa dro
Ephraim burt j Assyria/ ⁊ sende bod til Kongsins j Jareb/ en hñ kunne ecki at Jareb
B hialpa ydur/ eigi helldr ad lækna ydar Sær. Þuiad eg er Ephraim s eitt Leon/ ⁊ Juda hu-
se sm Leons huølpr/ Eg/ eg sundr rijf þa/ ⁊ geing fra þm/ eg rek þa burt/ ⁊ eingen kann ad hial
pa þeim.
Eg vil fara til mijns Stadar aptur/ þar til ad þr þeckia sijn Brot/ ⁊ leita ad mijnu Aug
lite/ ⁊ þm geingr Jlla/ þa skulu þr ærla vitia mijn/ og seigia / Komet/ Vier vilium aptur til
DROTTINS/ þui hñ hefur j sundur slited oss/ Hñ skal og lækna oss aptur/ Hñ hefr sleig
ed oss/ Hñ skal ⁊ græda oss. Hñ skal giøra oss lifande eptir tuo Daga/ Hann skal vppreisa oss 1 Cor. xv
a þann þridia Dag/ so vier skulum lifa fyrer honum. Þa skulum vier gaumgiæfa/ ⁊ vel til vara
C taka/ at vier þeckium DROTTIN. Þui hñ skal frambriotast/ lijka sm sa klare Morg
un rode/ ⁊ hñ skal til vor koma sm eitt Regn/ Ja sm eirn Kuelldskwr sa Jordena vøkuar.
Þui mun eg so vel giøra vid þig Ephraim? Þui mun eg giøra so vel a mote þier Juda? Miche. v
Su Nad sm eg vil veita ⁊ audsyna ydr/ skal vera sm eitt Dagsky vm Morguninn/ so s Mor
gundøgg su ærla sig vtbreider. Þar fyrer sliette eg þa fyr Prophetana/ ⁊ j Hel slæ þa mz
D Orde mijns Munns/ Ad þinn Riettur skal koma til Lioссens. Þuiat a Myskun hefe eg þocknan Math. ix xij
enn ecki a Offre/ ⁊ a Vidurkienningu Gudz/ enn ecki a Brennefornum. Gen. iij
Enn þeir yfertrædu Sattmalan lijka sm Adam/ ⁊ so forsmædu þeir mig. Þui Gilead er
eirn Stadur fullr mz Afgudadyrkan ⁊ Blodskulld. Og Prestarner mz sijnum Selskap eru
lijka sm Vegaræningiar/ huerier ad vmsitia Folked/ ⁊ Myrda a Veigenum sm liggr til Si-
chim/ Þui þr giøra huad þr vilia. Eg sie j Jsraels hus/ fyrer hueriu mig grwar/ þui Ep- Jere. xix
hraim dryger þar Horaner/ suo Saurgar Jsrael sig. Enn Juda skal hafa eina Haustuinnu Luc. x
fyrer sig / nær eg vil snua Fangelse mijns Folks.

VII.

A NA eg vil Lækna Jsrael/ þa kiemr a fyrst fram Ephraims Synd/ ⁊ so Jllska
Samarie/ huersu þær hafa framed Afgudadyrkaner. Þuiad þo þeir hafe
Plægast mz Stulde sijn a mille/ og hid ytra mz Rannum/ samt þa sinna þeir
þui þo eigi/ ad eg gaumgiefe alla þra Vondsku/ Enn eg sie vel þra Athæfe
huert þr allstadar hafa.
Þeir gledia Kongen mz sinne b Jllsku/ og Høfdingiana med sijnum
Lygum/ Og þr aller eru Horkarlar/ sem eirn Bakstur ofn sm Bakaren heitan giørir/ þa hann
hefur vthnodad/ og lætur Deiged syrast ⁊ bolna.
B J Dag er vors Kongs Hatijd (seigia þr) þa taka a Høfdingiarner til at giøra sig galna af
Vijne/ þa dregur hñ Spottaran til sin. Þui þra Hiarta er i gloanda þanka/ sm eirn Bak-
sturofn/ þa þr Offra ⁊ Folked suikia. Enn þeirra Bakari sefur alla Natt/ enn ad Morne

a Fyrst) Þui meir sem gott er kient Þess Argare er Heimuren
b Afguda dyrkan

brenur hn̄ sm̄ klaar Loge. Þo eru þr so gloande i sijnum þanka/ sm̄ eirn brenāde Bakstur
ofn/lijka vel/þo ad þra Domarar vppetest /og aller þra Kongar falle /þo er eingen a med
al þra sm̄ kallar a mig.
Ephraim samblandar sier a medal Heidingia/ Ephraim er sm̄ ein brend Kaka þre ed ein C
gen snyr. Helldr eta an̄arliger hen̄ar Krapt/ þo vill hun ecki þar ad giæta. Hun hefr fein-
ged grꝗ Hær/lijka vel vill hun ꝥ ecki akta. Og Jsraels Drambseme skal nidur þryckiast fy
rer þra Augum/Og þo vilia þr ecki snua sier til DROTTINS þra Gudz/ og i øllū þe-
ssum hlutum hirda þr ecki par vm Gud. Þui Ephraim er lijka sm̄ ein vyllt Dwfa s̄ ecki neitt
kan̄ merkia/Stūdū kalla þr a Egiptaland stūdū hlaupa þr til Assur. En̄ fyrst þr hlaupa nu
hingad ⁊ þangad/þa vil eg minu Nete varpa yfer þa/⁊ sla þm hier nidr/ lijka sm̄ Fuglum
Loptsins/Eg vil straffa þa/lijka sm̄ Predikare j þra Samkundum.

c Legukofum) þeirra Skurgoda Kirkium og Samkundum Afgudadyrkaner

Vei þm/ad þr snua fra mier/þr skulu ad øngu verda/ þui þr eru fallner fra mier. Eg D
villda þm vel hialpad hafa/hefdu þr ecki kient lygar i mote mier. Þeir kølludu eigi helldur
a mig af Hiarta/helldur Yla þr j sijnum [c] Legukofum/ þr safnast saman søkum Vijns og
Korns/en̄ eru mier Ohlyduger. Eg kien̄e þm ⁊ styrke þra Armlegge/en̄ þr hugsa Vondt
vm mig. Þeir vmuenda sier/en̄ ecki Rietteliga/helldr eru þr s̄ falskr Boge/Þui skulu þeirra
Hofdingiar falla fyrer Suerde/ ⁊ þra Hotaner skulu verda til Spottz i Egiptalande.

VIII

a Han̄) Fiandmadurin Kongurin af Assyria

HRoopa þu hꝗtt so sm̄ eirn Herlwdur/ ⁊ seigdu/ [a] Han̄ kienur alla reidu yf- A
er Hws DROTTINS sm̄ ein Orn. Þui þr yferfalla min̄ Sattmꝗla
⁊ eru fallner fra mijnu Logmꝗle/þa munu þr kalla til mijn/ Þu ert mi̇nn
Gud/vier þeckium þig Jsrael.
Jsrael forleggr ꝥ gooda/ þar fyrer ma Ouinuren ofsækia þa/ Þeir giø-
ra sier Konga/þo an mijn/þr setia Høfdingia/⁊ eg a þad ecki ad vita/Þeir
giøra sier Afgude/af sijnu Silfre ⁊ Gulle/so ad þr verda snart vpprætter.

b Kalfe) Skurgod/Afgud

Samaria/Han̄ burt kastar þijnum Kalfe [b] Mijn Reide er grim̄ yfer þm/ Þad ma ecke B
leinge so standa/þr verda ad straffast. Þui Kalfuren er komen fra Jsrael/ ⁊ eirn Hagleiks
madur giørde hn̄/En̄ þad mꝗ þo ecki vera Gud/Þui skal Kalfur Samarie verda ad Dup-
te. Þuiad þr skulu sꝗ Vinde/en̄ vppskiera Storm/Þeirra Sꝗd skal ei vppkoma/og þeirra
Sæde skal eckert Miøl giefa/⁊ þo ꝥ giefist/þa skulu an̄arliger ꝥ eta.
Jsrael verdr vppeten/Heidingiarner leika hn̄ vt lijka sm̄ an̄at Suiuirt Kier/ Þui þr hlau C
pa til Assur/lijka sm̄ Villudyr. Ephraim skeinker sijnum Elskhugum/ og gefr Heidingium
Skatt/ Þeim sømum Heidingium vil eg nu samansafna yfer þa/þr skulu snart verda þrey-
tter af Konūgsins byrde ⁊ Høfdingian̄a. Þui Ephraim giørde mørg Olltøru ad Syndgast
mz/so skulu ⁊ Olltøren verda honum til Syndar. Og þo eg skrifade honum en̄ miøg mar-
gt ⁊ miked vm mijn Løg/þa skeyttu þr þui ecki meir en̄ ødrū an̄arligum Lærdome. Þa þeir D
nu myklu Offra/bera fram̄ Kiøt ⁊ eta ꝥ/þa hefr þo DROTTIN øngua þocknā a þui/
helldr vill hn̄ min̄ast þra Misgiorninga/⁊ heimvitia þra Synda/s̄ snua sier til Egiptalādz.
Jsrael gleymer sijnum Skapara/⁊ smijdar Kirkiur/⁊ Juda bygger marga sterka Stade
En̄ eg vil senda Elld j hn̄s bygd/sem eyda skal han̄s Hwsum.

IX.

JSrael/Þu þarft ecki ad glediast/ eigi helldr ad hrosa þier sm̄ Þiodernar/Þui A
þu fremur Hoor j mote þinum Gude/huar mz þu leitar Hoorulauna/suo ad
allar Kornhlødur yrde fullar mz Korn. Þar fyrer þa skulu huerke Kornhlø-
dur nie Vijnþrwgur fæda þig/⁊ Vijned skal ecki vilia þier til. Og þier skul
ut ecki vera j Herrans Lande/ helldur skal Ephraim aptur j Egiptaland/og
hlytur j Assyria ad eta ꝥ sm̄ er Ohreint/þar sm̄ þr skulu ecki kun̄a ad Offra
DROTTNE Dryckeoffur af Vijne / eda nockut an̄ad honū til þocknūar ad giøra. Þeirra
Deut. xxvi
Offur skal vera sm̄ Braud Sorgfullra af hueriu ad aller verda Ohreiner/þr sem þar af eta
Þui þr skulu eta sitt Braud hia sier sialfum/⁊ ꝥ skal ecki berast j Herran̄s hus. Huad vilie

Þier þa giøra a Aartijdum/og a DROTTINS Hatijdis døgum ^[a]^ Sia þu/ Þeir ſkulu
B burt fyrer Eydeleggiaranum/Egiptaland ſkal ſafna þm̄/og Moph ſt.. al grafa þa. Illgre
ſe ſkulu þar vaxa/þar ſm̄ þeirra Elſkuliger Silfur Afguder ſtanda nu/ ..g Þyrnar i þeirra
Tialldbwdum.

Vitiunartijmen er komen/Endurgialldztijmen er komen/þad ſkal Iſrael v..t formerkia.
Prophetarner eru Þuſſar/⁊ þr Villu andar eru galner/ fyrer þañ ſtora Miſgi..rning og
ſøkum þra Hnaduglegu Afguda dyrkunar. Vardhalldzmeñerner j Ephraim hielldu ..g i for-
duniti̇d til mijns Gudz/eñ Spameñerner eru nu þr ſm̄ Snørur leggia a alla þra V..gu/mz
Hnaduglegre Afgudadyrkan j þra Gudz hwſum. Þeir fordiarfa þ ofmiøg/ſuo ſem j Gibea
tijd/þar fyrer ſkal hñ miñaſt a þra Miſgiørninga/⁊ vitia þra Synda.
C Eg fañ Iſrael j Eydemørku/ſo ſm̄ Vijnþrwgu/Og eg ſa ydar Fedur ſo ſm̄ hinar Fyrſtu
Fijkiur a Fijkiutrienu/Eñ þar epter geingu þr til Baalpeor/ og gaufu ſijna Tru þm ſkam̄-
arligu Afgudū/og þr vrdu ſo Suiuirdeliger ſem þra Norkallar. Þar fyrer ſkal Ephraims
Þrydeſtiuga ſm̄ eirn Fugl/ſuo þeir ſkulu huerke fæda nie gieta/nie þungader verda. Og þo
þr alla reidu vppale ſijn Børn/þa vil eg þo giøra þa Barnlauſa/ſuo þeir ſkulu eckirt Folk
vera. Og Vei þm/nær eg em j burt fra þm vikiñ.

a Gibea) Iud. xix. Þa Beniamins ſv̄ner no..ſuerud.. þ ſkam̄ar verk ſm̄ ei vard gro..t/og hellu a þui i grun nidur Baalpeor

Ephraim(ſm̄ mier ſyniſt)er Pløntud ⁊ Føgur ſo̅ Tyrus/Eñ hlytr nu ad giefa ſijn Børn
vt i hendur Mañdraparans/DROTTIN gef þm/Eñ huad villtu giefa þm? Gef þm
Auaxtarlauſt Lijf/ og þurrt Brioſt.
D Øll þra Vondſka ſkier j Gilgal/þar hata eg þa/og eg vil hrinda þm vt af minu Hwſi/
ſøkum þra vondz Athæfis/⁊ ønguan Kiærleika vil eg þm meir audſyna/ þui aller þra Høfd
ingiar eru fra mier fallner.
Ephraim er ſlegen/þra Root er b Skræld/ſo ad þr gieta ønguā Auøxt meir boret/⁊ þo þr
eñ fæddu/þa vil eg lijka vel j Hel ſla þra elſkuligan Lijfs Auøxt. Miñ Gud ſkal burt kaſ-
ta þm/þt þr villdu ecki heyra hñ/og þr ſkulu villaſt a medal Heidingiaña.

b ſkræld) Þeirra Kongaryke er burt og vt tuiſtrad a mz al Heidingia

X

ISrael er eitt eyde Vijntrie/hñs Auøxtur er ⁊ lijka ſo/þui ſo miken Auøxt ſ
hñ hafde/ ſo margt Alltare hafde hñ giert/ Og huar Landed var allra beſt/
þar ſettu þr ſijnar fegurſtu Kirkiur. Þeirra Hiarta er j ſudr deillt. Nu ſkulu
þr ſiña ſijna ſkulld/ÞeirraØlltøru ſkulu j ſundur briotaſt/ og þra Kirkiur
ſkulu kollkaſtaſt. Þa ſkulu þr ſeigia/Vier høfum ønguan Kong/þt vier ott
unſt ecki DROTTIN/ Huerſu kañ Konguren ad hialpa oſſ nu? Þeir ſū
ia forgiefins/ og giøra eirn Sattmala/og ſuoddan Rad groa a øllum þra Økrum a Mark
eñe ſo ſm̄ Gall.
B Innbyggiararner i Samaria eru hrædder vm Kalfen j BethAuen/þui hañs Folk ſyrger
fyrer honum/yfer huerium þo ad hñs Camarim pløgudu ad glediaſt/ hñs Vegſemdar veg-
na/þui hñ er burt fluttur fra þm/Ia Kalfurin er fluttur j Aſſyria/Konungenum til eirnrar
ſkeinkingar i Iareb. So ſk Ephraim ſkamaſt ſijn ⁊ Iſrael ſk hafa kiñroda fyrer ſitt vppſa
tur. Þui Konunguren af Samaria er i burtu/lijka ſm̄ Froda a Vatne. ~~Þeir hiner vegligu~~
til Auen eru afmader/ mz hūiu Iſrael Syndgadiſt/ Þar vaxa nu Þyrner ⁊ Þyſlar a þeirra
Ølltørum/Og þr ſkulu ſeigia/Þier Fiøll hylied oſſ/ ⁊ þier Halſar falled yfer oſſ.
C Iſrael/ þu hefr Syndgaſt ſijdan Gibeons tijd/vid þ hafa þeir ⁊ halldit ſig/Eñ ſoddan ſtrijd
ſm̄ ſkiede mote þm vondum møñum i Gibea/ſkal ecki koma a þa. Helldur vil eg ſtraffa þa
epter mijnu ſiñe/og Oſk/ad þar ſk koma ſamanſafnad Folk yfer þa/þegar eg vil ſtraffa þa
fyrer þra a tuær Synder.

iiij Reg. xxiij. Camarim kallaſt þr Afgu da dyrkendur
Þær Hædern..
Luc. xxiij. Iudi. xix.

Ephraim er eirn vanen Kalfur/ſuo hñ þreſkier giarnan/eg vil Stijga yfer hañs fagra
Hals/eg vil rijda a Ephraim/Iuda ſkal Eria/ ⁊ Iacob Iafna. Þar fyrer ſaed ydur Rett
læte ⁊ vppſkierit Kiærleikan/og eriet ødruuiſs medan tijmen er/ ⁊ leited DROTTINS/
þar til hñ kiemur/og døgguar Riettlætenu yfer ydur. Þutad þier ſaed Illu/⁊ vppſkieret von
da giørninga ⁊ etid Lygiñar Auøxt
D Og ſøkum þſſ ad þu treyſter a þijna breytne/⁊ a fiøldan þiña Strijdzkappa/ Þa ſk þar
vpphefiaſt eitt Vpphlaup a medal þijns Folks/ So ad aller þijner faſter Stader ſkulu hra-
pa. Lijka

a þa bæda Skur goda kalfana

þa. Lijka sm̃ Salman yferuañ & nidurbraut Arbeiel hüs/a þm Strijds tijma/þa Mædurn^v
voru nidurslegn^v mz øllu til daudz a Børnunum. So sk̃ þ gãga ydur i Bethel/søkum ydrã
storra Synda/ ad Israels Kongz skal vnder ganga snem̃a ad Morne.

XI.

Exodi iiij. Math. ij.

NA Israel var Vngur/hafda eg hñ Kiæran/& kallade hñ/miñ Son af E- A
giptalande. Eñ ef nockur kallar þa nu so/þa snua þr þar fra/ og Offra
Baal/& veita Reykelsinu fyrer Bijlætũ. Eg tok Ephraim vid hñs Arm/&
leidde hñ/Eñ þr merktu þ ecki mz hueriu mote eg hialpade þm. Eg liet þa
draga eitt mañligt Ok/og ganga i Kiærleiks bøndum/ & hialpade þeim ad
bera Oked a sijnũ Nælsum/& eg gaf þm Foodz/ad þr skylldu ei snua sier ap
tur til Egiptalandz. So er nu Assur orden þra Kongz/þui þr vilia ecki vmuernda sier. Þui B
skal Suerded koma yfer þra Stade/& giøra þra Jarngrindur til Einskis/& vppsuelgia þær
søkum þra Vppsæturs. Mitt Folk er þreytt ad vernda sier til mijn/ Og þo Mañ Predike
fyrer þm/þa vppriettet eingen sig.

Nuad skal eg giøra af þier Ephraim? Skal eg vernda þig Israel? Skal eg ecki med C
riettu giøra eirn Adamas af þier? Og giøra þig lijka sm̃ Zeboim? Eñ mitt Niarta er ød-
ruuijs siñat/mijn Myskũsemd er so miøg heit/ad eg vil ecki giøra epter Grimd miñar Reide.
Eg vil ecki snua mier at fordiarfa Ephraim Alldeilis/Þui eg er Gud/eñ ecki Madur/Eg er
þañ Neilage a medal þijn. En ei vil eg j Staden koma. Þa skulu meñ epterfylgia DRO D
TTNE/ & hñ skal øskra s̃ eitt Leon/ Og þegar hñ øskrar/ þa sku þr hrædast s̃ eru j mote
Vestrenu. Og þr j Egipta lande/skulu og fælast sm̃ eirn Fugl/& þr j Assyria Lande s̃ Dw
fur/Og eg vil setia þa j þra Nws/ seiger DROTTEN.

XII.

Ephraim eru hueruetna ^a Lyg^v a mote mier/& j Nwse Israelis Følsk Gudz A
þionusta/Eñ Juda helldz fast eñ nu vid Gud/& a riettre Neilagre Gudz þio
nustu. Ephraim fæd^r sig af Vinde/& hleypur epter austãuedre/& giører dag
liga Afgudadyrkã/& meira skada/Þeir giøra eitt sãhellde mz Assyrijs/& færa
Balsamum til Egiptalands. Þui sk̃ DROTTen gefa Juda søk/& heim
sækia Jacob epter hñs athæfe/ & bitala hm̃ epter hñs forþienan.

Ja(seigia þr)hñ vnder trad sijna Brædur j siñar Modz kuide / og glijmde vid Gud af
øllu sijnu Afle. Nñ tuiskadist vid Eingelin & yfervañ/Þui hñ griet & bad hñ/& hñ fañ hñ j ^b B
Betel/& þar talade hñ mz oss.

Eñ DSOTTIN er sa Gud Zebaoth/DROTTIN er hañs Nafn. Þui snu þier
nu til þijns Gudz/halltu Myskunsemd & Riett læte/& treystu alltijd a þiñ Gud.

Eñ Kaupmaduren hefz ætijd falska Vijckt j siñe hende/& suijkur giarna. Þuiad Ephraĩ C
seiger/Eg er Rijkur/eg hefe nog/Eingen Misgiørningur skal fiñast med mier j øllu mijnu
Arfidi/ so þ meigi kallast Synd.

Eñ eg er DROTTIN þiñ Gud allt j fra Egiptalande/ & sa sm̃ lætur þig eñ byggia j
Tialldbwdum/ so s̃ Meñ plaga ã Aartijdum. Og eg tala til Spamañaña/Eg er sa s̃ gefz
mykla Spadoma/& audsyne mig fyrer Prophetunum. J Gilead er sijfell Afgudadyrkan/& D
j Gilgal Offra þeir Vxum fyrer ecki/ og þeir hafa so mørg Alltare/sem Stofnar standa a
Mørkiñe.

Jacob vard ad flyia til Syrlandz/& Israel matte þiona/ fyrer eirnrar Kuiñu skulld/fyrer
eina Kuiñu matte hñ vakta Fienat/ Eñ þar epter færde DROTTIN Israel af Egipta-
lande/fyrer eirn Spamañ/& liet bijuara hñ fyrer eirn Propheta. Eñ nu stygger Ephraim
Gud mz sijnũ Afgudũ/þui sk̃ þra Blod koma yfer þa. Og þra ^c Nerra sk̃ bitala þm þra
Nædungar.

a Lygar) Vantru og aþ Gudadyrkan

b Bethel) þad Bethel sie betre til Gudz þionustu eñ Jerusalem/þad byggia þeir þar mz/ad Jacob giörde þar Stor merke

c Herra) Kongur aþ Assyria)

XIII.

Þa Ephra

A NA Ephraim kiende suo hrædeliga/pa var hn̄ vpphafen j Jsrael/Epter þad
Syndguduſt þr æ Baal/z vrdu þar fyrer deydder. Eñ þr giøra nu myklu
meire Synder/Og af þra Silfur myndum ſ þr kuña ſialfer vpp at þeinkia
ſm̄ er Skwrgod/z eru þo ecki añat eñ Smidſins giørningar/ Af þm̄ ſømu
Predika þr. Huer ſm̄ Kalfen vill a kyſſa/hn̄ ſk Mañe Offra. Þeir ſømu   a Kyſſa) Heidra Tilbidt
ſkulu hafa Morgunſkyen/z ba Døgg ſm̄ fellur ſnemma. Ja lijka ſm̄ Agn°   ta og æra
feykiaſt vr Vindſkuflu j Kornhlødu/ edur ſm̄ Reykur vr Skorſteine.   Deut. xxxij
B Eñ eg er DROTTIN þiñ Gud af Egiptalande/z þu ætter enguan añan Gud ad
þeckia/vtan mig/ z onguā Hialpara vtā mig alleina. Eg tok þig til mijn j Eydemørkiñe/j
þui þurra Lande/ eñ þa þeir feingu Fæde z vrdu Sadd°/z høfdu nog/pa vpphof þra Hiar
ta ſig / z þui gleymdu þr mier.
Þar fyrer vil eg nu vera þm̄ ſm̄ eitt Leon/z ſm̄ eitt Pardus vil eg vmſitia þa a veigenū.
Eg vil mæta þm̄ ſm̄ eitt Biarndyr þ Hwna ſijna miſt hefr /Eg vil ſundur rijfa þra Hardud   i Reg. viij
C igt Hiarta/z eg vil vppeta þ ſm̄ eitt Leon/Og villudyren ſkulu j ſundur rijfa þa.   b Þar þu leitar
Jſrael/Þu kiemr þier j b Olucku/Þui þin Hialp er alleinaſta hia mier. Huar er þiñ   Hialpar
Kōgur/ſm̄ þier Hialpa kañ j øllum þinum Stødum? Og þijnrr Domendur vm hueria þu   hia Mōñum/ ecki hia Gude
ſagder/Gef mier Konga z Høfdingia? Nu vel/Eg gaf þier eirn Kōg j miñe Reide/Og eg
vil j ~~burt taka hn̄~~ fra þier mz Grimd.
Ephraims Ranglæte er til ſamans bundet/z hn̄s Synder eru geymdar/ Þui þr ſkulu fæ
Hrygd/lijka ſm̄ ſu ed fæder/Þui þ eru Oforſialig Børn/Su Tijd ſkal koma/ at þr ſku ecke   i Cor. xv.
D þola vid ad vera fyrer Hørmung Barnaña.   c Daude
Eñ eg vil leyſa þa af Heluijte/z frelſa þa fra Daudanum. Daude / Eg vil vera þijn
c Oliuian/ Heluijte/ Eg vil vera þijn Drepſott. Þo er Hialprædet huled fyrer mijnum Au
gum/Þui hañ ſkal bera Auoxt a medal Brædraña. Þar ſkal koma eirn Auſtanvindur/
DROTTIN ſk vppſtijga af Eydemørkuñe/z vppþurka þra bruña/z tilbyrgia þra vpp   Ebre. xiij
ſprettur/ z hn̄ ſkal i burt taka alla þra beſtu Klenodiur z yppuſtu Dyrindisgripe.
Samaria ſkal j eydeleggiaſt/Þui þr eru ſijnum Gude Oglyduger/Þeir ſkulu falla fyrer
Suerde/z þra Vngbørn ſku j ſundurmeriaſt/z þra þūgadar Kuiñur ſkulu j ſundur ſlitnar.
verda.

XIIII

A SNu þier þu Jſrael til DROTTENS Gudz þijns/ Þui þu ert fallen   Amiñing og Yfirbot
ſøkum þiña Miſgiørninga. Taked þſſe Ord til ydar/z ſnued ydr til DR-
OTTINS/z ſeiget ſo til hn̄s/Fyrergief oſſ allar vorar Synder/og giør   Ebre. xiij
þu oſſ gott/ſo vilium vier offra Vxnum vorra Vara. Aſſur ſkal ecki hialpa
oſſ/ z vier vilium ecki meir rijda æ Heſtum/z ecki optar ſeigia til giørninga
vorra Handa / Þier ert vor Gud/ Helldur læt þa Fødurlauſu fiña Nad
hia þier.
B So vil eg lækna þra Misfelle aptur/eg vil giarna elſka þa/ þa ſkal mijn Reide ſuipkaſt
fra þm̄. Eg vil vera Jſrael ſm̄ Døgg/z hn̄ ſkal blomgaſt ſm̄ ein Lilia z hn̄s Rætur ſkulu
vtbriotaſt ſm̄ Libanon. Og hn̄s Vidargreiner ſkulu vtbreidaſt/ ad hn̄ ſkal verda ſo fagur ſ
Oliu trie/z hn̄ ſkal giefa ſo ſætan Jlm ſm̄ Libanon. Og þeir ſkulu ad nyiu ſitia vnder hañs
Skugga/þr ſkulu fædaſt af Korne/z blomgaſt ſm̄ eitt Vijntrie/Hn̄s miñing ſkal vera lijka
ſm̄ Vijned a Libanon.
C Ephraim/ Huad ſkulu mier hiedan af Afguder? Eg vil heyra hn̄s Bæn/og leida
hn̄/ Eg vil vera ſm̄ eitt grænt Grenetrie/z a mier ſkulu Meñ fiña þijna
Friofgan. Sa hn̄ er Vijs hn̄ vnder ſtendur þta/og ſa er Klokur
ſm̄ þui lijkt kañ merkia. Þui Veiger DROTTIns
eru riettez/ z þr Riettlætu gāga a þm̄/
Eñ þr Syndugu falla a þm̄

Ending Prophetans
Hoſeas

Formale

Formalē yfer Pro-
phetan Johel

JOhel vnderuÿſſar ecki a huerium tÿma hn̄ hefur lifad ⁊ Predikad. En̄ þeir hi-
ner Gømlu ſeigia ad hn̄ verit hafe ſamtÿdis þm Hoſeas ⁊ Amos/þad latum
vier ſo vera/ ⁊ vitum eckert ſan̄ara þar af ad ſeigia.
Hn̄ hefur vered hægur ⁊ Spaklætur madꝛ/Straffar eigi mꝫ Storū ordū
ſo ſ̄ hiner adrer Spamen̄erner/hellꝺꝛ Bidꝛ Amin̄er/⁊ ber ſier/Vill giarna mꝫ
hægum ordum ⁊ Amin̄ingum ſnua Folkenu fra Jllu/⁊ vara ꝧ vid Skadanū
og þra eigenligre Ogiæfu/En̄ ꝧ hefur honum eins geinget ſo ſm̄ hinum ødrum Spamøn̄u-
num/So þr hafa ecki truad hn̄s Ordum/ hellꝺꝛ halldet hn̄ fyrer Heimſkā man̄
Þo hefur hn̄ mÿken Forprÿs j þui hinu Nyia Teſtam̄tenu/ Þuiad S. Petrus vitnar til
hn̄s Act. i ødrum Capitula/Og Johel gaf þa fyrſtu Predikum ſem høfd var j Chriſteligre
Kirkiu/ſm̄ var a Huÿtaſun̄u dag til Jeruſalem/þa Heilagur Ande var Poſtulunum giefen.
Og S. Pall framſetur/miøg forkoſtuliga þa Malsgrein/ Huer hn̄ akallar Nafn DRO-
TTJNS ſa ſkal verda Holpen/Huer Grein ad ſtendur Johelis i ødrū Cap.
J fyrſta Cap. ſeiger hn̄ fyrer ꝧ Straff ſm̄ koma ſkal yfer Folked Jſrael/ꝧ þr ſkylldu af
þm Aſſyrÿs Foreydder ⁊ Burtflutter ⁊ Herteknir verda/⁊ nefner þa Aſſyrios Kalorma Ein
geſpretturr/ Trieorma ⁊ Kornorma. Þuiad þr af Aſſyria vppætu ſman ſaman Jſraels
Rÿke/þangad til at þr høfdu þad ølldungis fordiarfad. En̄ þo hlaut vm ſÿder Kong Sen-
acherib fyrer Jeruſalem vid Velle lagdur ad verda/huad Johel ahrærer hier i ødrum Cap.
þar hn̄ ſeiger. Og þan̄ fra Nordrenu vil eg langt burt reka fra ydur.
Þar næſt fyrerſpær hn̄ j nidurlage an̄ars Cap. og ſuo þadan i fra allt vt til enda/vt af
Rÿkenu Chriſti ⁊ þm Heilaga Anda/⁊ af þri eilÿfu Jeruſalem.
En̄ þar hn̄ talar vm Dalen Joſaphat/huernen ꝧ DROTTJN vilie þāgad kalla all
ar Heidnar þioder til Domſins/huad þr hiner Gomlu Lære fedur hafa vnderſtaded þan̄ ſei
naſta Dom/hueria Meining eg laſta ecki/En̄ þo helld eg ad Meining Johelis ſie þſſe/Lÿ-
ka ſo ſm̄ hn̄ kallar Chriſteliga Kirkiu þa ei lÿfu Jeruſalem/ ſo kallʳ hn̄ eirnen þa ſømu Jo
ſaphatz Dal/Þar fyrer/ad allꝛ Heimuren kallaſt til Chriſteligrar Kirkiu/fyrer Gudz Ord/
⁊ verdur i þui hinu ſama Dæmdur/⁊ fyrir Gudz Ordz Predikun ſtaffadur/ ad aller ſie fyrer
Gude Synduger/So ſm̄ Chriſtus ſeiger/Ande San̄leikſins ſk̄ ſtraffa Heimen vegna Synd
arin̄ar/Þuiad Joſaphatz Dalur Norrænaſt Domsdalur/lÿka eins ſm̄ Hoſeas j ødrū Cap.
kallar Chriſteliga Kirkiu Achors dal.

Propheten Johel
I.

Etta er þad Ord DROTTJNS ſm̄ ſkiede til Johel Pethuel ſonar. A
Heyret þtta þier Olldungar/⁊ merked vel aller Landſins Jn̄byggiar
ar/Huort ſuoddan hefur ſkied nockurn tÿma a ydrum Døgum/eda ydra
Forelldra døgum? Seiged ydar Børnum þar af/ og læted Børnen ſei
gia ꝧ ſÿnum Børnum/ſo ad Barnabørnen meigi ſeigia ſÿnum Epter-
komendū. Sm̄ er þtta/ Þad ſ̄ Kælormuren leyfer/þui vppeyda Einge
ſpretturnar/ En̄ ꝧ ſm̄ Eingeſpretturnar epterſkilia/ þad eta Trieormar
ner/ og ꝧ ſm̄ Trieormarner leyfa/ꝧ eta Korn ormarner.
Vakned vpp þier Druckner/ Græted og Kueined aller Vÿnſuelgiarar þeſſ nyia Vÿns
Þui ꝧ er i burt teked fra ydrum Mun̄e. Þuiad i mitt Land ſÿkiemur ofurnæked Folk ⁊ otel-
Aſſyrꝭ ianligt/Þad Folk ſm̄ hefꝛ Ten̄ur ſm̄ Leonar/ ⁊ Jaxla ſem Leonsjn̄ur. Þad Folk mun eyde B
leggia mÿna Vÿngarda/ og vppeta mÿn Fÿkiutrie/ ſkafa Børken og burt kaſta honum ſo
þra Kuiſter ſtanda huÿter.
æpet ſm̄ ein Jungfruſu ed Seck dregur a ſig/ſøkum ſÿns Brudguma. Þui Matoffꝛ ⁊
Dryckoffur er i burt af DROTTJNS hwſe/Og Preſtarner Herrans þienarar Syrgia.
Merkurnar

Merkurnar eru allar i eyde ⁊ Akrañer ſtanda aumliga/Kornid er fordiarfad/Vijned ſtendꝛ
ſærliga/eñ Vidſmiøred ſorglega. Akurverks Meñerner eru Nørmuliger a at lijta/og Vijn
gardzmeñerner yla vegna Hueitis ⁊ Byggs/ad Kornſkeran er forſpillt. So ſtendꝛ nu Vijn
tried aumliga/⁊ Fijkiutried ſorgliga/ſo ⁊ Granata tried/ Palmuidartried / Eplatried/og øll
Trie j Skogunum ⁊ a Vøllunum eru viſnud/Þui Mañaña Glede er orden ad Sorg.
C Vmgyrdet ydꝛ og ſyrgit þier Preſtarner/ æped þier Alltareſens Þienarar/ Gangit þier Johel. 4
mins Gudz Þienarar jñ/og færed ydur j Secki/Þui bædi Matoffꝛ ⁊ Dryckiaroffur er i burt
af ydar Gudz Nwſe. Nelged eina Føſtu/ og kalled ſaman Almwgan/ Safned ſaman
Plldungunum/⁊ Landſins jñbyggiurum/j DROTTINS ydars Gudz Nws/ ⁊ kalled til
DROTTINS.
D O Vei þm̃ Deigi þt ſa Dagur DROTTINS er j nænd/⁊ kiemꝛ ſm̃ ein Fordiørfun
fra þm̃ Almættuga. Þa ſkal Maturen burt takaſt fra vorum Augum/og ſo øll Gleden og
Skemtunen af vors Gudz Nuſe. Sædit er rotnad j Jørduñe/Korn huſen ſtanda i eyde/og
Kornhløđurnar eru Nrapadar/Þuiad Korned er Fordiarfat. O huerſu Peninguren ſtynꝛ/
og Vꝛarner bera ſig jlla/ Þui þeir hafa huorke Foodur nie Naga. Og Sauderner hũ-
gra. DROTten/Þig akalla eg/Þui Ellduren hefꝛ vppbrendt vort Naglende a Mørkiñe/
⁊ Logen hefꝛ vppfært øll Trie a Akrenum. Villudyren hroopa og til þijn/Þuiad Vatzlæk
erner eru vppþornader/ ⁊ Ellduren hefꝛ vppbrendt Eingiarnar i Eydemørkiñe.

II.

A Ier i Zion blæſit mz Nerlwdrum/Nroopid a mijnu Neiløgu Fialle. Skial
fit aller Jñbyggiarar Landſins/Þui Dagur DROTTINS kiemꝛ/⁊ er
j nænd. Eirn myrkur Dagꝛ og dim̃ur Dagꝛ/ eirn þyckmikill Dagur/eirn
Þokudagur/ Lijka ſm̃ eirn Morgunrode vtbreider ſig yfer Fiøllen/ ſm̃ er/
eitt Stort ⁊ Mektugt Folk/huers lijke fyrr hefur alldrei vered/og eigi hier
epter meir vera ſkal æ og ad Eilijfu. Þar geingur vndan honum eirn eydā
di Elldur/⁊ epter honum breñande Loge/Landed er fyrer honum ſm̃ eirn fagur Alldingardꝛ/
Eñ a bak honum ſm̃ ein Eydemørk/⁊ eingen ſkal ſleppa hia honum / Þeir eru þuilijkaſt ad
ſia ſm̃ Neſtar/⁊ Reña ō Riddarar/þr ſtøckua vppa Fiøllunum/lijka ō þa Nioluagnar ſlar-
ka/eda ſm̃ Loge ſnarkar j Nalme/ſo ſm̃ eitt Mektugt Folk þ til Bardaga byzt.
B Folkit fælcſt fyrer honum/ øll Andlit eru ſo bleik ſm̃ Pottar Fægader. Þeir ſkulu hlá-
upa ō Riſar/⁊ ſtøckua a Mwren ō Strijdzmeñ/Sierhuer eirn ſk ſtrax fram̃hlaupa ſiñ veg
og ecki af ſier ſitia. Eingen mũ añan villa/ helldur ſkal huer fram̃draga j ſiñe Fylkingu.
Þeir ſkulu briotaſt fram̃ a millum Vopnaña/⁊ ecki ſærer verda. Þeir ſkulu rijda vm kring
j Stødunum/hleypa a Mwren/ ⁊ jñſtijga j Nwſen/og ſmiuga i giegnum Vindaugun ſem
Þiofar.
C Landet ſkielfur fyrer honum/ ⁊ Nimenen bifaſt/Solen ⁊ Tunglit verdꝛ Myrkt/⁊ Stiør
nurnar jñehallda ſijnu ſkine. Þuiad DROTTIN ſkal læta ſijnar Reidarþrunur fram̃
ganga fyrer ſijnum Ner/ Þui hañs Ner er miøg ſtor og Mektugur / huer ed fullkōna
ſkal hñs Bifalning/ Þuiad Nerrans Dagꝛ er ſtor ⁊ miøg Ognarligur/Og huer mun kuña
ad lijda hñ?
So ſeiger nu DROTTIN/Snued ydur til mijn af øllu ydar Niarta/mz Føſtum/med Jdranar A-
Græte og Kueine/Rijfet ydar Niørtu/eñ ecki ydar Klæde/⁊ ſnued ydꝛ til DROTTENS miñing
ydars Gudz/Þui hñ er Godgiarn/Myſkunſamur/Þolinmodur og harlla Nædugꝛ/og ſnart pſal. c
Angrar hñ þ þo hñ Nirte ⁊ Straffe. Nuer veit nema þ Angre hñ eñ/⁊ læte eina Blezan og cxl v
blijfa epter ſig/til ad Offra Matoffur/⁊ Dryckiar offur fyrer DROTTNI ydar Gude.
D Blæſit i Lwdra þier i Zion/Nel[?]it eina Føſtu/Kalled Almwgān til ſamans/Samāſaf
ned Folkenu/ Nelgit Almwgan/ ſafnit Plldungunum til ſamans/ komed vngum Børnum
og Brioſtmylkingum til ſamans/Brwdgumen gange af ſijnu Nerberge/⁊ Brwduren af ſij
nu Brwdarhuſe. Læted Preſtana DROTTINS Þienara Græta a millũ Muſteris ⁊ Bæn
Alltaris/⁊ ſeigia/ DROTTIN þyrmdu þijnu Folke / og læt þijna Arfleifd ecki verda til
Smæanar/ſo at Neidingiar Drottne yfer þm̃/Nuar fyrer villtu læta ſeigia a mzal Þiodaña
Nuar er nu þeirra Gud?

Huggun og Fyrerheit — So skal DROTTIN Vandlæta vm sitt Land/og hlijfa sijnu Folki. Og DROTT E
en skal suara og seigia til sijns folkz/ Siaed eg vil yferfliotanliga sende ydur Korn/ Vijn og
Vidsmiør/so þier skulut hafa nog þar af. Og eg vil læta ydr ei leingr ỏda til Smænar fyrer
Heidingiū. Og eg vil drijfa þa af Nordrenu langt j burt fra ydur/⁊ kasta þm i eitt Þurt ⁊
audt Lād/s̄ er/hn̄s andlit vt til Hafsins j Austr/ ⁊ hn̄s enda til his ysta Hafs. Hn̄ sk fwna
og Illa lykta/þui hn̄ hefr giørt stora hlute. Ottast þu ecki mitt Gooda land/helldr ver glad
uært og i goodu Giede/Þui DROTTIN kañ ad giøra mykla hlute. Ottist ecki þier Dy
ren a Mørkiñe/ Þui bygdernar j Eydemørkiñe sku grænkast/⁊ Eikurnar Blomgast/Fijkiu
trien ⁊ Vijntrien sklu og Auøxt bera.

Og þier Zions Børn/glediet ydur ⁊ fagned j DROTTNI ydrum Gude/huer ydr ge- F
fr Kieñefedr til Riettlætis/ ⁊ ydr sender ofāat Morgen regn ⁊ Kuelldskwrer/ so sm̄ fyrrmeir.
So ad Hlødurnar fyllest mz Korn/og Vijnþrwgurnar hafa skulu yferfliotanliga Vijn og
Supra 1 — Oleum. Og eg vil ydr þau Aaren endurgiallda/huer ad Eingesprettuturnar ⁊ Trieormarner
Kalormarner og adrer vonder Ormar(sem var minn Store Her/ huern eg sende a medal
ydar)hafa vppetid. So þier skulut hafa nogar fædslur/ ⁊ Gøfga DROTTINS ydars
Gudz Nafn/sa ed Dasamliga hlute hefur giørt ydar a medal/⁊ mitt Folk skal ei leingur til
skañar ỏda. Og þier skulud vita ad eg em midt a medal Israel/⁊ at eg er DROTTIN
ydar Gud/eñ eingen añar/⁊ mitt Folk skal ecki leingr ad Skøm̄ verda.

Act. ij — Og epter þ/vil eg vthella mijnum Anda yfer allt Holld/so ad ydar Syner ⁊ Dætur skulu G
Spæ/ydar Allduunga skal Drauma dreyma/ og ydar Smabørn skulu Sioner sia. Og a
þm Døgum vil eg vtausa mijnum Anda/bæde yfer Þræla ⁊ Ambatter. Og eg vil giøra vn
darlig Teikn a Himne ⁊ Jordu/sm̄ er/ Blod/Elld/⁊ Reykiarsuælu. Solen sk snuast j Myr
kur/⁊ Tunglit j Blod/adur eñ kemur sa mykle ⁊ Ognarlige Dagr DROTTINS. Og
Rom. x — þ sk skie/ Ad hū sm̄ akallar Nafn DROTTINS hn̄ sk holpen verda. Þuiad vppa Ziō
Fialle ⁊ j Jerusalem sk ein verndan vera/so sm̄ DROTTIN hefr sagt/ ⁊ so hia þm ødrū
sem epter eru ordner/ hueria DROTTIN mun kalla.

III.

Act. ij — NAr fyrer sia þu/a þm Døgum ⁊ þre somu Tijd/þa eg mun snua Juda og A
Jerusalem Herleidingu/þa vil eg safna til samās øllū Heidingium/⁊ eg vil
føra þa ofan j Dalen Josaphat. Og þar vil eg ganga til Riettar mz þa
vegna mijns Folks/ ⁊ vegna Israels miñar Arfleifdar/ ad þr hafa dreift
þm a mzal Heidingia/⁊ skipt mz sier mijnu Lande/og kastat hlute vm mitt
Folk/og gæfu þa enu vngu Sueina fyrer Mat / og selldu Pijkurnar fyrer
Vijn/⁊ drucku þ.
Og þier af Zoar ⁊ Zidō/ ⁊ øll Takmørk Philistei Lāds/ Huad hafe þier ad giøra mz mig?
Vilie þier ⁊ stæra ydur a mote mier? Nu vel/Suo stæred ydur a mot mier/þa vil eg fullsnart
bitala ydr þ j gien yfer ydart Høfud/Þier s̄ hafed tekit mitt Silfr ⁊ Gull/⁊ mijnar kostulig- B
ar hæfur/ og fært þ burt j ydar Kirkiur. Og hier ad auk hafe þier sellt Juda og Jerusalem
Børn/þm j Gricklande/ so ad þier mættud koma þm langt fra þra Landamerkium. Siaed/
eg vil vppuekia þa af þm Stad sm̄ þier selldut þa/ Og eg vil bitala ydur yfer ydart Høfud
þ sama. Og eg vil selia ydar Syne ⁊ Dætur j gien/ fyrer Juda Børn/huerier ydr skulu sel
ia j Rijke Arabia/þui Folke s̄ byr j Fiarlægu Lande/Þui DROTTIN hefur þtta talad.

Giøret þ Heyrum kuñigt/ a medal Heidingiaña/Helgit eitt Strijd/vppueked þa Sterku/ C
Læted allt Strijdz folked koma hingad og ferdast hier vpp/ Giøred Suerd af ydar Ploog
jarnum/⁊ Spiot af ydar Sigdum/ Sa hiñ Veyke skal seigia/Eg er Sterkur/ Safnet ydur
saman/⁊ komed hingad aller Heidingiar/vr øllum ættum Heimtist saman/ Þar skal DRO
Apoca. xiiij — TTIN vid Velle leggia þinar Kiempur. Heidingiar skulu bua sig/⁊ koma vppi Dalen
Josaphat/Þui þar vil eg sitia ⁊ dæma alla Heidingia allt vm kring/setied til Sigdena/Þui
Akuren er fulluaxen/Komed hier nidur/þui Vijnþrwgan er full/ ⁊ flytur vt af/ Þui þra Ill
ska er miøg stor.

Supra. ij — Þa skal Folked flockum saman vera/hier ⁊ huar/j Doms Dal/ Þui DROTTINS
Dagr er nalægur j þssū Doms Dal. Solen ⁊ Tunglit skal Sortna/⁊ Stiørnurnar skulu

sitt skin

sitt Skin byrgia. Og DROTTJN skal Oskra af Zion/ ꝛ hn̄s Rodd skal heyrast af Jeru Supra q
salem/ so Himenen ꝛ Jørden skal hrærast. Eñ DROTTJN skal vera Verndare sijns Esa. ij
D Folks/ ꝛ Jsraels Børnum eirn fastur Stadur. Og þier skulud merkia þ/ ad eg DROTT
JN ydar Gud i Zion/ by a minu Heilogu Fialle/ Þa skal Jerusalem vera Heiløg/ og eingen
Framande skal reisa þadan j fra j giegnum hana.

Og a þm Tijma skulu Fiøllen driupa af sætu Vijne/ ꝛ Hædernar fliota mz Miolk/ ꝛ all
er Læker j Juda skulu reña fuller af Vatne/ ꝛ þar skal eirn Bruñur vppspretta af
Hwse DROTTJNS/ Huer ed døggua skal Sittim Straum. Eñ Egipta
land skal i eyde vera/ ꝛ Edom skal verda ein Eydemork/ sokū þss yfergāgs
sm̄ þr giordu Juda Børnum/ ad þr vthelltu saklausu Blode i þra Lādi.
Eñ Juda skal vera bygd æfinliga/ ꝛ Jerusalem vm Alldur og ad
Eilijfu. Og eg vil ecki læta ohefntvera ydart Blod.
Og DROTTEN munbwa j Zion.

Ending Prophetans Johelis

Formalē yfer Prophetan Amos

AMos seiger siñ Tijma/ Þad hn̄ hafe Lifad ꝛ Predikad vnder eins ꝛ þr Hoseas ꝛ Esaias/ Og hn̄ Predikar j giegn þm sømu Syndum ꝛ Skwrgoda dyrkan/ edur þm Falsheiløgum/ lijka sm̄ Hoseas hn̄ giører/ Og seiger þeim fyrer þa Babilonesku Herleiding.

Eñ hn̄ er miøg Høstugr/ ꝛ auijtar Jsraels lyd hardliga/ j allre Bokiñe/ allt til nidurlags a hinum sijdasta Cap. Þar talar hn̄ vm Christū ꝛ hn̄s Rijke/ ꝛ endar so sijna Bok þar mz. So ad mier virdist eingen Spamañaña hafa so fæ Fyrerheit/ ꝛ so miøg Straffa og Ogna/ so sm̄ hn̄/ So ad hn̄ ma vel heita Amos/ þad er/ Þūge edur sa sm̄ er þungur ꝛ ei vel lijdande. Sierdeilis mz þui ad hn̄ er eirn Hirder/ ꝛ ecki vt af Prophetaña Ordu/ so sm̄ hn̄ sialfur seiger i Siøunda Cap. Þar med af Juda Kynslod/ af Thekoa/ ꝛ for so i Jsraels Kongarijke/ ꝛ Predikade þar/ so sm̄ Framande madur. Þar fyrer seigia meñ ad Amazia Prestur (huern hn̄ straffar i þm siøunda Cap.) hafe hn̄ mz einum Staf i Hel sleiged.

J fyrsta Cap. synist hn̄ þungur ad skilia/ þar ed hn̄ talar vm þriar ꝛ fiorar Synder/ og Marger hafa margvisliga gloserā þar yfer lagt/ ꝛ langt ad leitad. Eñ eg helld ad Texten giefe til auijsanar klarliga/ ad þær sømu Þriar og Fiorar Synder/ sie ecki vtan einsslags Synd/ Þuiad hn̄ nefner allstadar ecki vtan einshattar Synd/ So sm̄ j mot Damascum nefner hn̄ alleina þa Synd/ ad þr høfdu þreskt Gilead mz Jarnuøgnum ꝛc.

Eñ slijka Synd kallar hn̄ þriar ꝛ fiorar Synder/ Af þui/ ad þeir huerke mz geingu slijka Synd/ nie hana yferbættu/ Helldur hrosudu sier þar af/ so sm̄ hefdu þr velgiort. Eins slijka s aller Falshelger plaga ad giøra. Þuiad ein Synd kañ alldreige ad vaxa vra nie stærre/ eñ þa/ nær hun vill vera hallden gott og Heilagt verk/ og giører Dioful en ad Gude/ og Gud ad Diøfle. Lijka sm̄ þrijr og fiorer eru Siø/ huad ad er ending Toluñar i Ritninguñe/ huar ed meñ vid hætta/ ꝛ taka ad telia vppa nytt bædi Daga ꝛ Vikur ꝛc. Tuisuar verdr til hn̄s vitnad j þui Nyia Testamēntenu/ Fyrst Act. j siøūda Cap. þar S. Stephan vottar af þm v Cap. j giegn Gydingum/ ꝛ bijuijsar þar mz/ ad þr hafe alldreigi halldet Gudz Logmæl fra þui fyrsta j Egiptalande.

J añan Tijma/ þa S. Jacob/ Acto. j xv Cap. a þm fyrsta Postulaña Samfunde/ vitnar vt af hn̄s sijdasta Cap. til ad bijuijsa Christeligt Frelse/ þ Heidingiar j hinu Nyia Testamēt.

Teſtam̄tenu/være ei lydſkullduger til ad hallda Moyſes Løgmal/mz þui ad Judar hielldu þ̄
huerke nie gætu halldit/ So ſm̄ S. Petur ſeiger Act. j Fimtanda. Og þetta eru þær tuær
Sierliguſtu Greiner j Amos/ ⁊ eru tuær miøg goodar Greiner.

PROPHET

Prophetin Amos

I.

Fyrer Chriſti Hingadburd dcc lxxx iij Ar — ÞEtta er þ̄ ſm̄ Amos(huer ed var a medal Fiarhirdarañа A
Zacha. xiij — j Thekoa)hefur ſied yfer Iſrael. J Tijd Vſia Gydin-
ga Kongs/og Jeroboam Joas ſonar Iſraels Kongs/
tueimur Aarum ædur enn ſa Jardſkialfte ſkiede.
Og hn̄ ſagde/DROTTJN ſkal Dſkra af Zion/og
læta heyra ſijna Rauſt af Jeruſalem/ ſuo at Naglende
Hirdarañа ſkal aumliga ſtanda/⁊ Carmel ſkal ad ofan
verdu vppviſna.
Damaſcus — So ſeiger DROTTJN/ Fyrer ſøkum þriggia og
fiøgra Synda Damaſcus/ vil eg ei hlijfa heñe/ Þui þr
hafa þreſkt Gilead mz Jarnſtaungum/ Eñ eg vil ſenda
Elld j Haſaels hus/ ⁊ hn̄ ſk vppeyda Benhadadz Herber
giū. Og eg vil i ſundurbriota Jarſtneingurnar j Dama- B
ſco/ ⁊ vppkippa jn̄byggiurum vr Dalnum Auen/ og þm
ſm̄ a Rijkisſprota hallda/ af Gledehuſenu/So ad Folk
ed af Syria ſkal burtfæraſt j Kir/ſeiger DROTTen.
Gaſa — So ſeig' DROTTJN/Søkum þriggia ⁊ fiøgra
Zach. ix — Synda Gaſa/vil eg ecki hlijfa heñe/ Þuiad þa fangara ſm̄ þeir at nyiu føngudu/ þa hafa
þeir rekit j burt j Land Edoms/ Helldr vil eg ſenda eirn Elld j Mwrana til Gaſa/huer ed
eyda ſkal heñar Herbergium/Og eg vil vppkippa jn̄byggiurunum af Aſdod/mz þm ſm̄ hall-
da a Rijkesſprotanum j Aſcalon/ og eg vil ſnua miñe Hende mote Ackaron/ſuo at þat ſkal
drepaſt ſm̄ epter er orded/af þm Philiſteis/ſeiger DROTTen.
Tyrus — So ſeiger DROTTJN/ſøkum þriggia og fiøgra Synda Borgariñar Zor/ þa vil eg C
heñe ecki hlijfa/Af þui ad þr ræku ⁊ drifu Fangarana leingra eñ i Edoms Land/⁊ þeinktu
ecki vppa ſāband Brædrañа/Helldr vil eg ſenda eirn Elld j Zor Mwra/huer ed eyda ſk he-
ñar Herbergiū.
Edom — So ſeiger DROTTJN/ Søkum þriggia ⁊ fiøgra Edoms Synda/ þa vil eg ecki ſpa
Jere. xlix — ra hañ/Af þui ad hañ offſokte ſiñ Brodur mz Suerde/⁊ j Hel ſlo þær Oliettu/⁊ j ſundurreif
þa ætijd mz ſiñe Reide/ ⁊ helldr j ſijfellu a ſiñe Grimd/ Helldur vil eg ſenda eirn Elld j The-
man/ hn̄ ſkal eyda Herbergiunum j Bazra.
So ſeiger DROTTJN/Fyrer ſøkum þriggia ⁊ Fiøgra Synda þra Am̄ons Barna/ D
Am̄on — vil eg ecki hlijfa þm/Þui þr ſundurhiuggu þær Oliettu j Gelead/huar mz þr giøra ſijn Lād
Jere. xlix — amerke vijdare/Helldr vil eg vppkueikia eirn Elld a Rabba Mwrum/ ⁊ hn̄ ſkal vppeyda þra
Herbergium/nær meñ kalla a þm Strijdz tijma/ ⁊ nær ſa Vindur kiemur j þri Stormølld/
Þa ſkal þra Kongur med ſijnum Høfdingium færaſt fangeñ j burt/ſeiger DROTTJN.
So ſeiger DROTTJN/Fyrer ſøkum þriggia ⁊ fiøgra Moabs Synda/vil eg ecki hlij
Moab — fa honum/þui þr brendu vpp Kongſins bein af Edom til Dſku/ Helldr vil eg ſenda eiñ Elld
Eſa. xv xvi — j Moab/hn̄ ſkal vppeyda Kirioths Sal/Og Moab ſkal deyia i Vpphlaupe ⁊ Heroope/og
Ezech. xxv — j Lwdra þyt/ Og eg vil vpprijckia Domendunum a medal þeirra/ ⁊ alla hn̄s Høfdingia med
Jere. xl — honum drepa/ ſeiger DROTTJN.

II.

SO ſeiger DROTTJN/Saukum þriggia ⁊ Fiøgra Juda Synda/vil eg ecki hlij A
Mich. i — fa honum/Þuiad þr forſma Løgmal DROTTJNS/ og hallda ecki hn̄s Riett
Juda — inde/og læta ſijnar Lygar tæla ſig/hueriūm þra Fedur epterfylgdu/Helldur vil eg
ſkicka

ſkicka eiñ Elld i Juda/og hñ ſk vppbreña Herbergen til Jeruſalem. Iſrael
B So ſeiger DROTTIN/ Sökum þriggia og fiögra Synda Iſraels/vil eg ecki hliſ
fa þm/Þui þr ſelia þañ Riettlaata fyrer Peninga/ꝛ þa Fatæku fyrer eina Sko. Þeir tro-
da Höfud Fatækra j Golfed/ꝛ hamla vegum hiña Voludu. Sonuren og Faderen liggia
hia eirne Stulku/mz hueriu þr vanhelga mitt Heilaga Nafn. Og þr framfalla j pant-
ſettum klædum/fyrer hueriu Alltare/ꝛ drecka Vijn j þra Guda huſum/ fra þm ſm ſtraffad-
er eru.
C Nu hefe eg þo afmaad þañ Amoreum fyrer þa/huer ſuo haar var ſm Cedrus/ꝛ hñs Ma
kt ſm Eiketrie/ꝛ eg afmæde hñs Auöxt/fra ofan verdu ꝛ allt til hñs Rootar. Og eg færda
ydꝛ af Egiptalande/ ꝛ leidde ydꝛ vm þa Eydemörk i Fiorutijge Aar/ ſo þier ſkylldut eignaſt þ
Land Amoreis. Og eg vppuakte Propheta af ydar Börnum/og þa Nazarenos af ydrum
Vngum ſueinum/Þier Iſraels Börn/Er þ ecki ſo? ſeiger DROTTIN. Eñ þier gefit
þm Nazareis Vijn ad drecka/ ꝛ biooded Prophetonum/ꝛ ſeiged/Þier ſkulut ecki ſpaa.
D Sia þu/Eg vil giöra eitt Brak a medal ydar/ lijka ſẽ þa brakar j einum Vagne fullũ af
Korne/Ad ſa ſem er fliotur ſkal ecki vndanflyia/og hiñ ſẽ er Sterkꝛ ſkal ecki þar Megna/ og
ſa hiñ Mektuge ſkal ecki ſijnu lijfe fordat gieta. Og Bogmeñerner ſkulu ecki vidſtandaſt/ꝛ
ſa ſẽ hardaſt hleypur/hñ ſkal ecki vndan komaſt/ꝛ ſa ſm Rijdur ſkal ecki biarga ſijnu Lijfe/ꝛ
ſa ſem er Preckligur a medal Sterkra/ſk flyia Naken/a þm Tijma/ſeig' DROTTIN.

III.

A Hier Iſraels Börn/Heyred huad DROTTIN talar vid ydur/ſm er/All
ar þær ætter ſẽ eg vtfærde af Egiptalande/ꝛ ſagdi/Eg hefe ſierdeilis þeckt
ydur af ölium Kynſlodum a Jörduñe/ Þar fyrer vil eg og heim vitia ydar
ſökum ydra margfalldra Miſgiörninga.
Kuña nockut tueir ad ganga til ſamans/ vtan þr ſie ſamþycker ſijn a
millum? [a] Öſkrar nockut Leoned j Skogenum ef þ hefur önga Brad?
Greniar nockud Leons huelpuren i ſijnu Iñe/ vtan hñ hafe nockut feinged? Fellur nockur
B Fugl i Snöruna a Mörkiñe/ef þar er eingen Fuglafangare? Tekur nockut Veidemadꝛ-
en ſijnar Snörur fra einu ſtille/hafe hñ ecki þar veidt? Blæs nockꝛ ſo j Ludur iñan Stad-
ar/ ad Folkenu felmtre ecki? Er þar nockur Olucka j Stadnum ſem DROTTIN
giörer ecki? Þui DROTTIN Gud giörer eckert/adur eñ hñ opinberar ſiñ leyndan vil-
ia fyrer ſijnum Prophetum ꝛ Þienurum. Nær Leoned Öſkrar/huer mũ þ ecki ottaſt? Og
nær DROTTIN talar/Huer ſkyllde þa ecki Spaa?
C Kuñgiöret þ j Herbergiunum til Aſdod/ ꝛ j þm Höllunum Egiptalãdz/ꝛ ſeigit/Heimtiſt
ſaman vppa Fialled Samarie/ꝛ ſiaed huad ſtor Veinun/Oop ꝛ Orietꝛ þar ſkier jñe. Þeir
akta önguan Lagarietf/ſeiger DROTTIN/þr ſafna liggiande Fie mz Oriette ꝛ Herfã-
ge/j ſijn Herberge. Þar fyrer ſeiger DROTTEN ſo/Meñ munu þtta Land vmkringia
a alla vegu/ꝛ ſlijta þig fra þinu Makkaruellde/ꝛ ræna þijn Hws.
D So ſeiger DROTTEN/Lijka ſm eirn Hirder nææ tueimur Lærleggium/edur einum
Eyrnaſneple vr Leons Muñe/So ſkulu og Iſraelis Börn frelſaſt ſm bua j Samaria/ꝛ ha-
fa ſijna Sæng j Hyrningum/ og til Damaſco eina trie [b] Sæng/ Heyret ꝛ Vitned þ j Ja-
cobs huſe/ ſeiger DROTTIN Gud Zebaoth. Þuiad a þm tijma nær eg vil heimſækia ꝛ
vitia Iſraels Synda/þa vil eg vitia Alltariſins i Bethel/ ꝛ i ſundur briota Alltareſins horn
ſo þau ſkulu falla til Jardar. Og eg vil bæde ſla Vetur hws ꝛ Sumar ſetur/ og þau Fijls
beins Huſen ſklu nidꝛfalla/ ꝛ mörg hus ſklu fordiarfaſt/ ſeiger DROTTIN.

[a] Auſkrar) Þad er/Eg hlyt ad predika/Gud ſkipar mier þ/eñ þier erut Sökꝛ og Hyned og yo art vont athæ...

[b] Sæng) Sæng og Legu rwm kallaſt Alltare og Su r goda kirkia/ huar þr drygdu Hóruſkap/ Þad er/ahgudadyrtũ Eſa. lvij

IIII.

A Heyred þtta Ord/ þier [a] Feitar kyr/ſm erut a Fiallenu Samarie/þier ſem giöred
Rangt Naudþurfugum/ og nidurþrycked hina fatæku/ꝛ ſeiget til ydra Herra/ Be
red hingad ꝛ læted oſſ drecka. Sa DROTTen DROTTen hefꝛ ſuared vid
ſiñ Heilagleika/ Siaed/ſa Tijme kemur yfer ydur/ad meñ munu vt krækia ydꝛ med
Krokum/ꝛ ydar Epterkomendꝛ mz Fiſke Aunglum. Og þier ſkulut ganga vt i giegnũ Smug

[a] Feitu Kyr) Ranglater Herrar

 urnar/

urnar/þar huer sm̄ komen er/og þier skulut i burt kastast til Hermon/seiger DROTTen.

Ja þier komed hier til Bethel/ꝛ fremied Synd/ꝛ til Gilgal/ꝛ giøret þar margar Syn-
der/og bered fram̄ ydar Offur a Morna/og ydar Tijund' þan̄ Pridiadag. Og giøred Rey B
kelsi af Swrdeigi til Þackløtis Offurs/ Og Prediked vm ꝥ sialfrædis Offur/ꝛ kungiøret ꝥ
Þuiad þier Jsraels Børn viliet ꝥ giarnan so hafa/seiger DROTten DROTten.

Þar fyrer hefe eg giefit ydur i øllum ydar Stødum/ Jdiulausar Teñur/ og Brauds
skort i øllum ydar Stødum/ Þo samt og ædur snue þier ydur ecke til mijn/ seiger DROT-
TEN.

Gudz Hefnd' straþþ Hungur — Og eg hefe jñehalldet Regnenu yfer ydur/so leinge ad ecki voru meir en̄ þrijr Manuder
til Haustyrkiuñar/Og eg liet Rigna yfer þan̄ eina Stad/en̄ yfer þan̄ añan Stad liet eg ec-
ki Rigna/Eirn Akuren fieck Regn/ꝛ sa añar Akr fieck ecki Regn/ ꝛ hn̄ visnade. Og tueir/ C
þrijr Stader drogu til eins Stadar/ꝛ villdu fa Vatn ad drecka/ ꝛ þr feingu ei nog þar af/
Þo lijka samt og ædur sneru þier ydur ecki til mijn/seiger DROTten.

Þurkur — Eg plagade ydur mꝫ Þurk/og mꝫ brendu Korne/ꝛ Kalormarner vppætu allt þad sm̄ ox
j ydrum Alldengørdum/Vijngørdum/a Vidsmiørs trianum ꝛ Fijkiutrianum/Þo sneru þier
ydur ecki til mijn/seiger DROTten.

Drepsott Suerd — Eg senda Drepsott a medal ydar/lijka sm̄ i Egiptalande/Eg i Hel slo ydar æskumen̄ med
Suerde/Og eg liet ydar Hesta j burt færast Hertekna/Eg liet Olyktina af ydar Herbwdum
koma til yd' Nasa/ Þo sneru þier ydur ecki til mijn/seiger DROTten.

Eg kolluarpade nockrum a medal ydar/so sm̄ Gud kollkastade Sodoma ꝛ Gomorra/ad D
þier vorut lijka sm̄ Elldebrandar vr Ellde vtdregn̄/ þo sneru þier ydur ei til mijn/seiger DR-
OTTEN.

Gen. xix Foreydsla — Þui vil eg suo fram̄veigis giøra vid þig Jsrael/Og mꝫ þui ad eg vil so giøra j mot þier/
þa bu þig til ad mæta þijnum Gude. Þui sia þu/hn̄ er sa sm̄ giører Fiøllen/ꝛ skapar Vin-
den/ꝛ kieñer Mañenum/huad hn̄ skal tala. Hn̄ giører Morgunrodan ꝛ Myrkrid/ Hn̄ gein
gur yfer Hæder Jardariñar/ Hañ heiter DROTTJN Gud Allzheriar.

V

Harma Vysa — HEyred þtta Ord/þier af Hwse Jsraels/Þui eg verd ad kueda þssa Harma- A
vijsu vm ydur.
Jsraels Jungfru er Fallen/ suo hun mun ecki vppaptur standa/ Hun er vm
koll sleigen til Jardar/og þar er eingen sm̄ vpp reiser hana. Þui suo seiger
DROTTEN Gud/Sa Stadur af huerium ad vtgāga Þusund/þar sklu
Hundrad epter vera/ Þar sm̄ Hundrad ganga vt/ þar skulu ecki nema Tiju
epter blijfa/j Hwse Jsraels. Þar fyrer seiger DROTTEN til Jsraels Huss/Leited mijn

a Bethel) Þydist Gudz Hws/ BetAuen Skæþahws — þa munu þier lifa/Leitid ecke til a Betel/ꝛ ferdist ecki til Gilgal/ og ganged ecki til Berze-
ba/Þui Gilgal skal herteken j burt færast/ꝛ Bethel skal verda BethAuen.

Leited DROTTens þa skulu þier lifa/ So ad Ellduren fae ecki Makt i Josephs hwse B
ad vppbreña ꝥ/ꝛ þar skal eingen vera i Bethel sm̄ hn̄ kan̄ ad vtsløckua. Þier sm̄ snuet Rie-
ttinum j Beiskleika/ꝛ slæed Riettlætid til Gruña. Hn̄ giører Siøstiørnuñar ꝛ Fiskekallen/

Pleiades Orion Job ix. — Sa sm̄ giører Morgun ad Myrkre/ꝛ Nottena ad Deigenum/Sa s̄ kallar Vatned af Sio
num/ꝛ vtheller þui a Jørdena/hn̄ heiter DROTTJN. Huer ed Hrasan lætur koma yf

Natur Folk sins til Reñe mañaña — er þa hinu Sterku/ꝛ Kolluarp færer yfer þa sterku Stade. En̄ þr eru Reider a han̄ s̄ straff
ar þa i Stadardyrunum/ og hallda fyrer Suiuirding þan̄ sm̄ Heilnæmt kieñer.

Og søkum þss/ad þier vndertroded þa Fatæku/og taked Korned fra þm i storum Byrdū C
/þa skulu þier ecki bwa i Hwsunum/þm sm̄ þier hafed bygdt af høggnum Steinum/og eigi

Sopho. i — helldr drecka ꝥ Vijn/sm̄ þier hafed plantad j ydrum Føgrum Vijngørdum. Þuiad eg veit
ydar Margfalldar Misgiørder/ꝛ so ydar storar Synder/ huersu þier þreynged ad þm Rie-
ttlætu/ og taked Blodgialld og vnder þrycked þa enu Fatæku j Borgarhlidum. Þar fyrer

Jdranar Amining — meiga þr Kloku þeigia a þm Tijma/þui ꝥ er vondur Tijme.

Leited þss Gooda/en̄ ecki hins Vonda/So þier meiged lifa/ Þui þa mun DROTTen D
Gud Zebaoth vera hia ydur/suo sm̄ þier hroosit. Hated ꝥ Vonda/en̄ Elsked ꝥ Gooda/Giø
red Riett j Stadar Portunum/þa skal DROTten Gud Zebaoth vera Myskunsamur yfer
þa sm̄

þa ſem epter blÿfa af Hwſe Joſephs.
Þar fyrer ſeiger DROTTEN Gud Zebaoth/ ſa DROTTIN ſuo/ Þar ſkal vera
ſargræteligur Harmur a øllum Strætum/ ſo Meñ ſkulu ſeigia j øllum ſtødum/ Vei/ Vei/
Og Meñ ſkulu Akurmenn til Sorgar kalla/ og til ſærgrætaligs Kløgu mæls/ alla þa ſem
E græta kuña. Og þar ſkal vera Sorgargrætur j øllum Vijngørdum/ þui eg vil b fara mz al
ydar/ ſeiger DROTTen.
Vei þm ſm̄ girnaſt Dag DROTTens/ Huad ſkal hñ ydur? Þui DROTtens Dagr
er eitt Myrkur eñ ecke Lios. Lijka ſm̄ þa Madr flyr vndan Leone/ ꝛ þa nockr mæter Biar-
ndyre/ og ſuo ſm̄ þa nockur kiemr j eitt Hws/ ꝛ ſtydur ſig mz Hendiñi til Veggiarins/ ꝛ eirn
Høggormur ſtingur hñ. Þuiad Dagur DROTTINS ſkal vera Myrkur eñ ecki lios
F Dagur/ dim̄ur ꝛ ecki Biartur.
Eg er Reidr ydrum Helgedøgum/ ꝛ eg forſmae þa/ ꝛ eg kañ ecki lyckta i yduare Samkū
du. Og þo ad þier offred mier Breñeoffrum/ ꝛ Matarfornum/ þa hefe eg þo øngua þock-
nan þar a/ ſo get eg eigi helldr ſied til ydars feita Þacklætis offurs. Tak fra mier ꝥ Pſal-
ma bulldur/ Þui eg giet ecki heyrt þiñ Pſalma ſøng. Þui Rietturen ſkal opinber verda ſm̄
Vatn/ ꝛ Riettlæted ſm̄ ſtrijdur Straumr.
G Hafe þier af Huſe Iſraels Offrad mier Slætrunar offre ꝛ Mataroffre/ vm þau Fioru-
tijgu Aaren j Eydemørkuñe? Ja vel/ þier heidrudut Sicchuth ydar Kōg/ ꝛ Chion ydart Bū
læte/ þa Stiørnu ydara Afguda ſm̄ þier ſialfer giørdut ydur. So vil eg lata fæ ra ydr hier
burt fra til Damaſcum/ ſeiger DROTTen/ ſm̄ heiter Gud Zebaoth.

b Fara) Eg ſkal kiefla ydur þat
Eſa. i
Jere. vij
Luckta ꝥ er/ ydar Reykelſes Oppur þo ϡnaſt mier ekt
Sicchuth
Act. vij

VI.

A
WEi þm Drambſømum i Zion/ ꝛ þm ſm̄ treyſta vppa Fialled Samarie/
Þeir ſm̄ hallda ſig enu yppuſtu yf Heidingium/ ꝛ Hofuera j Iſraels huſi.
Ganged burt til Kalne ꝛ ſkoded/ eñ þadan til Hemath þſſ ſtora Stadar/ ꝛ
ganget ofā til Gath þra Philiſteis/ ſm̄ vered hafa betre Kōgarijke eñ þſſe
ꝛ þra Landamerke voru vijdare eñ ydar Lādamerke.
Þier ſm̄ hygged ydr vera langt fra þm Vonda deigi/ og ſæked alltijd ep
ter Rangre Rijkisſtiorn ꝛ ſofed a Sæng af Filabeinum/ ꝛ hafed ofmiked vid ydar Sængur
Þier etet Lømben af Hiørduñe/ og þa Alekalfa/ Leiked a Hliodfære/ og giored ydr Pſalma
ſm̄ Dauid/ Og dreckid Vijn af Skælunum/ ꝛ ſmyried ydr mz Balſamū/ eñ Harmit ecki þar
B vegna Joſephs ſkada. Þui ſkulu þier nu fyrſt vndan ganga/ a medal þra ſm̄ fangader eru j
burt leidder/ ꝛ braml ydar Ofneytſlu ſk af leggiaſt.
Þui DROTTIN Gud hefur ſuared vid ſialfan ſig/ ſeiger DROTTen Gud Zeba-
oth/ Mier er leid Drambſeme Jacobs/ ꝛ eg er Reidur þra Høllum/ ꝛ eg vil yfergefa Stad-
en ꝛ allt ꝥ ſm̄ er i honum. Og þo þar ſie epter Tiu Meñ j einu Hwſe/ ſkulu þr lijka vel dey
C ia. Og huer ſkal taka ſiñ Fødur brodur ꝛ ſiñ Modurbroder/ ꝛ bera þra bein af Huſunum/
og ſeigia til þra ſm̄ eru j Huſkimunum/ Eru þier eñ nu fleire Hier? Og þr ſkulu ſuara/ All
eru þr j burt/ ꝛ hñ ſkal ſeigia/ Veret til Fridz/ Þui þr villdu ecki ad meñ ſkylldu hugſa vpp a
Nafned DROTTens.
Þui ſia þu DROTTIN hefur boded/ ad Meñ ſkylldu ſla þau ſtoru huſen/ ſo þau rif-
D ne/ ꝛ þau litlu Hwſen/ ſo þau Raſkiſt. Huer kañ Heſtenum a Skeid ad hleypa/ eda eria mz
Yxanum vppa ſteinenum? Þui þier ſnued Lagariettenum j Gallog/ Riettlætesins Auexte i
rama Malurt. Og þier hafed huggū af þui ſm̄ er mz øllu til einſkis/ ꝛ ſeiged ſo/ Erum vier
ecki ſterker j nog mz vorum Hornum? Þar fyrer ſiaed/ Eg vil vppuekia eitt Folk yfer ydur
af Iſraels huſi/ ſeiger DROTTIN Gud Zebaoth/ þad ſkal naudga ydur af þm Stad ſē
liggur til Hemath/ allt til Lækiarins j Eydimørkiñe.

VII.

A OG DROTTen DROTTen vijſade mier eina Syn/ Og ſia þu/ Þar ſtod eirn ſē
nyndade Eingeſprettur/ ſtrax ſm̄ Korned tok ad groa/ og ſia/ ꝥ Græna ſtod epter/
þa ad Konunguren hafde læted klyppa ſijna Saude. Og þa þær villdu nu med

Einge ſprettur

øllu Vrt.

øllu Vrternar vppeta j Landenu/Þa ſagda eg/O DROTTen DROTTen vertu Næd-
ugur/Huer vill nu hialpa Jacob vppaptur? Þui hñ er miøg lijtill. Þa aumkade DRO-
TTJN ꝥ/og ſagde/Nu vel/Þad ſkal ecki ſkie.

Og DROTTJN vijſade mier eina Syn/ꝛ ſia þu/Ad DROTTen Gud kallade a
Elldꝛ Ellden/ til ad ſtraffa med honum/ ad hañ ſkylldi fortæra eitt ſtort Diup/og hañ æt alla
reidu eirn part þar af. Þa ſagde eg/O DROTTen DROTten/Læt af/Huer vill hialpa
Jacob vppaptur? þui hñ er miøg Lijtell/ Þa Angrade DROTTen ꝥ/Og DROTTen B
DROTTen ſagdi/Þad ſk ecki ſkie

Eñ hñ vijſadi mier ꝥſſa Syn/ꝛ ſia þu/DROTTen hñ ſtod vppa einum Mwr/ſem var
mælltur mꝫ einum Mæleþræde/ꝛ hñ hafde þañ Mæleþræd j ſiñe Hende. Og DROTten
Mæleþrædur ſagde til mijn/Huad ſier þu Amos? Eg ſuarade/Eirn Mæleþræd. Þa ſagde DROTten
til mijn/Sia þu eg vil draga eirn Mæleþræd midt j giegnum mitt Folk Jſrael/ꝛ eg vil ec-
ki framar lijta Augum yfer ꝥ. Helldur ſkulu Jſaachs Hæder i eydeleggiaſt/ ꝛ Jſraels Kir
kiur ſkulu nidurbriotaſt/ Og eg vil til reida mig mote Jeroboam Hwſe mꝫ Suerde.

Þa ſende Amaſias Preſtur j Bethel/til Jeroboam Jſraels Kongs/ꝛ liet ſeigia honum/ C
Amos giører eitt vpphlaup mote þier j Jſraels huſe/Landid kañ ecki ad lijda hñs Ord. Þui
ſo ſeiger Amos/Jeroboam ſk deyia fyrer Suerde/ꝛ Jſrael ſkal Herteken burt flytiaſt af ſij-
nu Lande.

a Staande) Staendur nefn duſt Spameñ og predikarar i þyrndiñe

Og Amaſia ſagde til Amos/ Þu a Siaande/ Far burt og flydu j Landed Juda/ et þar
Braud/ꝛ ſpæ þu þar/eñ ſpæ þu ecki meir i Bethel/ Þui hier er Kõgſins Helgedomꝛ/ ꝛ hñs
Koñugliga Hws.

Amos ſuarade ꝛ ſagde til Amaſia/ Eg er eingẽ Spamadꝛ ꝛ einſkis Spamãs ſon/Helldꝛ D
em eg eirn Hirder/huer ed ſamanſafnar Morberium. Eñ DROTTJN tok mig fra Hio
rdiñe/ ꝛ ſagde til mijn/Far burt ꝛ ſpædu mijnu Folke Jſrael. So heyr nu Ord DROTT
ins/Þu ſeiger/Spæ þu ecki i mote Jſrael ꝛ læt ecki driupa i mote Huſe Jacobs. Þar fyrer
ſeiger DROTTen ſuo/Þijn eigen Kona ſk verda ad eirne Hooru j Stadnum/ꝛ þiner Sy
ner ꝛ Dætur ſkulu falla fyrer Suerde/ ꝛ þiñ Akur ſkal vtſkiptaſt mꝫ Bad/Eñ þu ſkallt dey
ia vti einu ohreinu Lande/ꝛ Jſrael ſk i burt ſkwſaſt vr ſijnu Lande.

VIII

OG DROTTen DROTTen vijſade mier eina Syn/ Og ſiadu/ Þar ſtod
ein Kørf full mꝫ Sumarauext. Og hñ ſagde/ Huad ſier þu Amos? Eñ eg A
ſuarade/Eina Kørf fulla mꝫ ſumar Auext/Þa ſagde DROTten til mijn/
Enderen er komen yfer mitt Folk Jſrael/ Eg vil nu ei leingꝛ hlijfa þm. Og
Saunguren j þra Kirkium ſkal ſnuaſt j græt/a þm ſama tijma/ſeiger DR-
OTTen DROTTen/ ſkal þar liggia allſtadar margur Daudꝛ Lijkame/
hueria meñ ſkulu leyneliga j burtu bera.

Heyret ꝥtta þier ſm̃ vnderþrycked þa Fatæku/ꝛ Fordiarfed þa Aumu j Landenu/ꝛ ſeiget B
Nær vill ſa Nye Manuduren fa enda/ ſuo vier meigum ſelia Kornet/ og Þuottdaguren ad
Epha vier mættum læta Korned falt/ ꝛ giøra Mæleren mñe/ ꝛ vexa Gialldeđ/eñ falſa Viktena/
So vier mættum koma þm Fatækum vnder oſſ fyrer Peninga/og þm Naudþurftuga fyrer
eina Sko/ꝛ ſelia Agner fyrer Korn. DROTTJN hefur ſuared i mote Jacobs Drambſe
me/Huad gillder eg ſkal ecki gleyma ſuoddan þeirra giørningum æfinliga. Skyllde nu ecke
Landet bifaſt fyrer ſuoddan efne og aller Jñbyggiarar ſorga? Ja ꝥ ſkal allt ſaman hyli-
aſt ſo ſm̃ mꝫ Vatne/ ꝛ i burt færaſt ꝛ yferhyliaſt ſo ſm̃ mꝫ Vatnenu j Egiptalande.

A þre ſømu tijd/ſeiger DROTTen DROTten/ vil eg læta Solena nidurganga vm C
Middagen/ꝛ læta Landet verda Myrkt a Liosum deige. Eg vil ſnua ydrum Helgedøgum i
Hrygd ꝛ øllum ydar Vijſum j Sorgargræt/Eg vil færa Secki yfer allra þra Lendar/ ꝛ giø
ra øll høfud ſkøllott/ꝛ eg vil ſenda eirn Græt yfer þa/lijka ſm̃ Meñ græta yfer ſinum Ein
ka ſyne/ꝛ þr ſku fa eirn hryggeligan enda.

Sia þu/Tijmen kiemur ſeiger DROTTen DROTTen/ ad eg vil ſenda Hungꝛ i Lã D
det/ ecki Hungur Braudz eda Vatns/ helldur Hungur Ords DROTTENS. Ad þr
ſkulu hlaupa hingad ꝛ þangat/fra einu Hafe ꝛ til añars/fra Nordre ꝛ til Auſturs/ og leita

epter

epter Orde DROTTens/og finña þ þo ei. Og a þm tijma ſkulu fagrar Jungfrwr/ z vnger
Sueinar vanmegnaſt af þorſta/þr ed nu ſueria vid ᵃ Bøluan Samarie/ z ſeigia/So ſañar
liga ſem þiñ Gud j Dan lifer/ Suo ſañarliga ſem ſu ſkickan lifer/ j Berſeba. Þui þeir
ſkulu ſo falla ad þr ſkulu ecki kuña vppaptur at ſtanda.

a Bøluan) So kallar hñ þa Afgud/a hueiu̅ þr Syndgudust og forþienu Bøluanina

IX

A OG ſa DROTTIN ſtāda vppa Allltarenu/ z hñ ſagde/Sla þu vppa þañ
efſta enda Dyraſtaffins/ſo ad Stolparner bifiſt / Þui þra Agirnder ſkulu
koma yfer allra þra Høfud/Og eg vil j Hel ſla þra epterkomendur mz Su̅
de/ſo eingen ſk vndan komaſt z ecki þadan ſleppa. Og þo þr græfe ſig ni-
dur i Heluijte/þa ſk þo mijn Hønd færa þa þadan/eda þo þr fære vppi Hi-
minen/þa vil eg lijka vel ſla þa nidur/ z þo þr fele ſig vpp a Fiallenu Car-
mel/þa vil eg lijka vel leita þra og ſækia þa þangad/ Og þo þeir geymde ſig fyrer mijnum
Augum a Mararbotne/þa vil eg þo bifala Høggormunum ad þr ſklu ſtinga þa þar. Og
þo þr geinge Fangader burt fra ſijnum Quinum/Þa vil eg þo bifala Suerdenu ad þ ſkal
Myrda þa þar. Þui eg vil hafa min augu a þm/þm til Olucku eñ til einſkis Gooda.
B Þui DROTTIN Zebaoth er ſlijkur/ ad nær hñ ahrærer eitt Land/þa brædnar þad/
ſo ad aller Iñbyggiararner ſkulu ottaſt/ ad þ mune allt falla yfer þa ſo̅ Vatn/ z yfer þa ſkio
ta ſm̅ Vatned i Egiptalande. Hñ er ſa ſm̅ bygger ſiñ Sal j Himnenum/ z Grunduallar ſij
na Tialldbwd a Iørduñe/hñ kallar Vatned i Sionum/og vtheller þui a Iørdena/Hñ hei-
ter DROTTIN. Eru þier Iſraels Børn ecki alijka vid mig/ ſem Blalendingar/ ſeig
er DROTTIN? Hefe eg ecki ført Iſrael af Egiptalande/og þa Philiſteis af Caph-
thor/ z þa Syrlenſku af Kir.
C Sia þu/ Augu DROTTens DROTTens lijta vppa eitt ſyndugt Kongs rijke/ſuo eg
ſkal þ mz øllu afmæ af Iardrijke/Eñ þo vil eg ecki mz øllu afmæ Jacobs hws/ſeiger DR-
OTTIN. Eñ ſia þu/Eg vil bifala/og lata ſickta Iſraels hus a medal allra Heidingia
ſo ſm̅ ſicktat er Miøl i Sælldre/Og þau ſmakornen ſkulu ecki falla a Iørdena. Aller Syn
darar a medal mijns Folks ſkulu deyia fyrer Suerde/Þeir ſm̅ ſeigia/Olu̅ckan ſkal ecke vera
oſſ ſo nærre/og eigi helldur koma yfer oſſ.
A þm ſømu døgum vil eg vppaptur reiſta þa nidurfallna Tialldbwd Dauidz/ z vppbyg- Act. xv
gia heñar nidurbrotna Vegge/ og vppreiſa þ aptur ſm̅ af er broted/ z eg vil vppbyggia ha
na aptur/ſo ſm̅ hun var ædur fyrre. Og þr ſkulu eignaſt þ epterblifna i Edom/ z þ epterla
tna a medal allra Heidingia/huerium mitt Nafn Predikaſt/ſeiger DROTTIN/ſm̅ ſuo-
D ddan giører.
Sia þu/Su Tijd ſkal koma/ſeiger DROTTIN/ad meñ ſklu vnder eins Eria z vpp Iohel iij
ſkera/ z Sædeu ſa/ z Vijnberen ſpreingia/ z af Fiøllunu̅ mu̅ driupa ſætt Vijn/ z allar
Hæder ſkulu Friofſamar vera. Þuiad eg vil vmſnua fangelſe mijns Folks Iſ
raels/ad þr ſkulu vppbyggia þa Eydeſtade/ z bua þar/Planta Vijngar
da/ z drecka Vijn af þm/Giøra Alldengarda z eta Auoxten þar
af. Þuiad eg vil Plāta þa i þra lande/ ſo þr ſkulu ecki meir
vpprykiaſt af þra Lāde/huert eg vil giefa þm ſeiger DR-
OTTIN DROTTIN Gud þiñ.

Þetta er Tijd Euangelij og Rijkesins Christi

Ending Prophetans Amos

Formalē yfer Pro-
phetan Abdias

Abdias ſei-

Formale

ABdias ſeiger ecki a huerium tyma hn̄ hafe lifad/En̄ hn̄s Spadomar hlyda
vppa þan̄ Babiloneſka Herleidingar tyma/Þuiad hn̄ huggar Folked Ju⸗
da þar mꝫ/at ꝥ ſkule aptur koma til Zion.
Og ſierdeilis er hn̄s Spadomur i mote Edom edr Eſau/ Huer ed ſierligt
Hatur ⁊ Ofund hafde eilyfliga til Jſrael og Folkſins Juda/ſo ſ ꝥ plagar
almen̄eliga ad ſkie/nær Viner verda Ouiner/og ſierdeilis ef ad Brædurner
fa Hatr ⁊ Fiandſkap huer til an̄ars/ þa geingur ſa Fiandſkapur vr øllu Hoofe/ſo voru þeir
Edomitar hin̄ ørguſtu Fiandmen̄ Gydingalydz/ ⁊ ꝥ var þm meſt glede/ad ſia Herleidīg þra
hælduſt vm/⁊ ſpottudu þa i þra Neyd ⁊ Motgange/huerſu hardliga ſm̄ ꝥ aller Prophetar⸗
ner aum̄tudu þa Edonita vegna ſlykrar haturligrar Hreckuyſe/So ſm̄ ſa Hundradaſte Þry
tugaſte ⁊ ſiøunde Pſalmur klagar yfer þm ⁊ ſeiger/DROTTJN minſtu Edom a Deige
Jeruſalem/þr ſm̄ ſeigia/Ryfed nidur/Ryfed nidur allt ofan i Grun̄.
Nu mꝫ þui ad ſlykt er vr mæta þungt ad lyda/ þa nockur eykr þm Auma ⁊ Harmþrūg⸗
na meire hrygd(huern meſt ættu mꝫ riettu ad hugga)og ofan a hn̄s Eymd/ Hæder ad honū
Spottar hn̄ ⁊ Spiar/⁊ Hæliſt vm/Huar mꝫ Truen til Gudz miøg reyniſt/ og lydur ſtøra A
ſtrydu/ og hneigiſt til Vantruar og Oruilnunar. Þui ſetur Gud hier eirn ſierligan Pro⸗
pheta i giegn þſſum Leidinligum Spotturum/ ⁊ huggar þa Harmþrungnu/⁊ ſtyrker þeirra
Tru/mꝫ Ognan ⁊ Aumtanarordum til þſſara haturligu Edomita/ſm̄ Dærudu ⁊ Spottudu
þa enu Sorgfullu. Hn̄ lofar ⁊ fyrerheiter okomin̄e Hialp ⁊ huggun/Og þſſe Abdias hefr
viſſuliga verit Nytſamligr ⁊ naudſynligr Huggūar madr/i þſſare þrra Ogiæfu ⁊ Motgāge.
J nidurlagenu ſpaer hn̄ vt af Chriſti Ryke/ad ꝥ ſkule vera/ecki ad eins j Jeruſalem/ he
lldur allſtadar/Þuiad hn̄ ſaman ſlær øllum Þiodum i eitt/ſm̄ er Ephraim/Beniamin/Gile
ad/Philiſtei/Chananei/Zarpath/huad eigi kan̄ vt af ſtundligu Jſraelis ryke ad vnderſtād⸗
aſt j hueriu ad Kynſlodernar og Folked var ſundurgreint/ epter Moyſis Logum.
En̄ ꝥ Judar vilia hier ad Zarphat merke Frankaryke/ ⁊ Sepharath Hiſpaniam/ꝥ latū
vier fara. En̄ eg helld ad Sepharath ſie ein Borg nalæg Zidon/ og Sepharad eirn
Stadur eda Hierad j Aſſyria/ þar ad þr Herteknu j Jeruſalem voru/ſuo ſem
Textin lioſliga ſeiger/ Og þr Herteknu af Jeruſalem ſm̄ eru j Sepharat.
Þo ma huer hallda ꝥ hn̄ vill.

Prophetenn Abdias

I.

A mote Edom

ÞEtta er Abdias Syn/Suo ſeiger DROTTen DROTten af Edom. A
Vier høfum heyrt af DROTTNE/ ad þar ſkal komen eirn Bod
ſkapr a medal Heidnen̄a Þioda/ Ryſum vpp /vier vilium ſtryda a mote
þm. Sia/Eg hefe þig lyten a mꝫal Heidīgian̄a/⁊ miøg fyrerlitē giørt.
Drambſeme þyns Hiarta hefur ſuiked þig/ af þui þu bioſt j Fiallaklof
um/j þynum hæfum Slotum/⁊ ſagder j þynu hiarta/Huer vill mig vn
der leggia?
Jere. xlix
Og þo þu færer en̄ ſo hatt vppi Loptit ſ Ørn/⁊ giørder þitt Hreidr
a millum Stiarnan̄a/ ſamt þa vil eg þo kolluarpa þier nidur/ ſeiger DROTTJN. Þa B
ad Þiofar ⁊ Ræningiar falla yfer þig/a Næturþeli/Huernen muntu þa ad øngu verda?
Ja þr ſku nog ſtela/⁊ nær þr Vynberialeſarar koma yfer þig/þa ſku þr ecki þar epter hia
þier læta. O huerſu þr ſkulu þa Ranſaka Eſau/⁊ leita epter hn̄s Fiarſiodum? Aller þy⸗
ner trunadarmen̄ ſkulu þig af Landenu reka/⁊ ꝥ Folk ſm̄ þu hellſt truder ſkal þig ſuikia/og
yferfalla/Og þr ſm̄ eta þitt Braud ſkulu þig forræda/ædur þu veiſt ꝥ.
Huad gillder/ſeiger DROTTJN/ Eg vil a þm tyma giøra Vyſendamen̄ena i Edō C
til einkis/⁊ Hygginden a Fiallenu Eſau. Þuiad þiner ſterku i Theman ſkulu Oruæntaſt/
ſo ad þr ſkulu aller med Morde forganga vppa Eſau Fialle/ ſøkum þeirra Ofrikis ſm̄ þeir
giørdu ſynum Brodur Jacob/ a þm Tyma ſ þu ſtodſt i mote honum/⁊ þa þr an̄arligu burt
færdu hn̄s Her fangadan/⁊ þr Vtlendſku jn̄drogu vm han̄s Borgarhlid/og løgdu hlute yfer
Jeruſalem/Þa varſtu lyka ſm̄ eirn af þm/Þar fyrer ſkalltu verda til allrar ſkam̄ar/⁊ vera i
eyde æfinliga.

Þu

D Þu ſkallt ecki hier epter ſo ſia lyſt a þijnum Brodur/ j hñs Eymdartijd/Og þu ſkallt ecke
gledia þig yfer Juda Børnum a þra Motgangs tijd. Og þu ſkallt ecki tala ſo Drambſam
liga mz þijnum Muñe/ j þra Nrygdar tijd. Þu ſkallt ecki draga jñ vm Borgarhliden mins
Folks a þra Eymdartijmum/Þu ſkallt ecki gledia þig yfer þra Oførum i þra Sorgartijd/
E þu ſkallt ecki ſenda i mote hñs Nerlide j hñs Motgangstijd. Þu ſkallt ecke ſtanda a Gatna
motum til ad vega þa ſm̃ flya fra honum/ Þu ſkallt ecki fordiarfa þa ſm̃ afgangs eru a hñs
Sorgartijd.

Þui Dagur DROTTens er nalægur yfer øllum Neidingium/Lijka ſm̃ þu hefur giørt/
ſo ſkal þier endurgialldaſt/ z ſo ſm̃ þu hefr forþienad/ ſo ſkal þier lijka þ ſama i Koll koma.
Þuiad lijka ſm̃ þier hafed drucked a minu Neiløgu Fialle/ ſo ſkulu aller Neidingiar dagliga
drecka/Ja þr ſkulu af drecka z vppſuelgia/at þ ſkal vera ſo ſm̃ þar hafe alldrei neitt vered.
F Eñ þar ſkulu þo nockrer vera frelſader a Zions Fialle/ z þr ſkulu vera eirn Nelgedomur/
z Jacobs Nws ſk þa eignaſt/ſm̃ þa eignudu ſier adr. Og hws Jacobs ſk va eirn Elldr/ z
Joſephs hus eirn Loge/eñ Eſau hus eirn Nalmur/hñ ſkulu þr vppkueikia z vppbreña/ſo at
þar ſk eckert epter vera af Eſau huſe/Þui DROTTJN hefur ſo ſagt.
G Og þr i mote Sudrenu ſkulu eignaſt Fiallbygdr Eſau/ z þr ſm̃ i Dølunñ eru/ſkulu eign
aſt Philiſteos/Ja/þr ſkulu eiga Ephraims Merkur/ z Samarie Grund/ z Benia-
min Gileads fiall.Og þr Nerteknu af Ner Jſraelis barna/hůier at eru a mzal
Cananeos/allt til Sarphat/ z þeir vtreknu af Jeruſalem/ ſm̃ ad eru af
Sepharat/þr ſku byggia þa Stadena ſm̃ eru nu i mote Sudre/
z Frelſarar ſku koma a Fiallit Zion/at dæma Eſau Fiall
bygder/ So ſk Rijked verda DROTTJNS.

Ending Prophetans Abdias

Formalen yfer Propheten Jonam

SVmer hallda/ ſo ſm̃ Jeronimus vottar ad þſſe Propheten Jonas hafe ve
red ſonur þrar Eckiuñar j Zarepta/ hia Zidon/ huer ed Eliam fødde i Na
llæristijdiñe/ j. Reg. xvij. Luc. iiij. Og hafa þ fyrer ſier/ad hañ ſialfur
nefner ſig ſon Amithai/þ er Sañleiks ſon/þt hñs Moder ſagde til Eliam
þa hñ hafde vppreiſt hñ af Dauda/Nu veit eg/ ad Ord þijns Muñs eru
ſañarlig.

Þeſſu ma trua huer ed vill/eg truc þui ecki/Nelldr hefur hñs Fødurs Nafn vered Amiht
ai/a Latinu Verax/a Norrænu Sañordur/ z hñ hefur veret af þm Stad ſm̃ nefneſt Gat-
hepher/i Landenu Zabulon ættar/Joſue xix. Þui ſo ſtendur ſkrifad j añare Bob Kongaña
i xiiij Cap. Jeroboam nade aptur Landa merkium Jſrael/fra Nemath allt til Siafarens
a ſliettlendenu/epter ordū DROttens Gudz Jſraels/ſ hñ hafde talat fyrer ſiñ Þienara Jo
nā ſō Amithai/Propheta af Gathepher. So z var ſu Eckia j Sarepta Neiden ſ z Chriſtus
ſeiger Luc. iiij Cap. Eñ Jonas medkeñer hier i fyrſta Cap. ad hñ ſie Ebreſkur.

So høfum vier nu hier/Ad þſſe Jonas hefur veret i Jeroboam Kongs tijd/Sonarſonar
Jehu/J þañ tijma þa Vſia var Konūgur j Juda/A huerium Tijma j þui ſama Kongarij
ke veret hafa Prophetarner Noſeas/Amos/Johel/ j ødrum Stødū z Landzælfum/Nuar vt
af vel ma merkia/ huad merkeligur og Dyrdligur Mann þſſe Jonas vered hefr i Jſraels
Kongs Rijke/Og Gud hefur fyrer hñ giørt mykla hlute/ſm̃ er/ad fyrer hñs Predikan/hefur
Jeroboam Kongur Farſæll vered/ſo ad hñ vañ aptur allt þ ſm̃ Naſael Syrlandz Kongr haf
de teked i fra Jſraels Kongs Rijke.

Eñ þta geingr þo yfer allt(þ hñ medal ſijns Folks giorde)ad hñ þorde ſo mektugt Kōgs

rÿke i Assyria ad straffa/ og Predikar fyrer Heidingium/ so Auaxtarsamliga/ ⁊ kiemur þui af stad/ ō hñ m̃z mørgum Amiñingum ⁊ Predikunum ecki hefde getad hia sialfs sijns Folki. So ō villde Gud hier med vÿsa til þrar Mæalsgreinar Esaie/ þr ō ꝥ hafa ecki heyrt/ þr munu heyra ꝥ. Til eins Epterdæmis/ ad aller þr sm̃ ordit hafa rÿkugliga/ þr forsma ꝥ diarfliga/ Og þr sm̃ ꝥ kuña ecke ad fa/ Þeir medtaka ꝥ giarnan/ So sm̃ Christus sialfur seiger/ Math. xxi. Gudz Rÿke skal takast fra ydur og giefit verda Heidingiū.

Propheten Jonas

I.

OG Ord DROTTens skiede til Jonas Amithai sonar/ ⁊ sagde/ Stattu vpp A
og gack i þañ stora Stad Niniuen/ ⁊ Predika þu i honum/ þt þra Illska er
vppkomen fyrer mig. Eñ Jonas stod vpp/ ⁊ flyde fra Auglite DROTT
ens/ ⁊ villde yfer vm Sioen/ ⁊ hñ for ofan til Japho. Og hñ fañ þar eitt
Skip/ huert ed yfer Sioen fara villde/ ⁊ hñ gaf Skipherranum Flutnings
peninga/ ⁊ stie þar a Skip/ ad hañ fære med þm yfer vm Sioen/ fra DR-
OTTNE.
Þa liet DROTTIN koma eirn mikeñ Storm yfer Sioen/ og þar vard Ofur Vedur
miked a Sionum/ so Skipueriarner ætludu ad Skipet munde i sundurbrotna. Og Skipmeñ
erner voru hrædder/ og huer og eirn kallade a siñ Gud/ og køstudu Farmenum af Skipenu/ B
j Sioen/ suo ad Skiped skyllde liettast. Eñ Jonas var geingeñ ofan i Skiped læ og suaf/
Þa gieck Skipherran til hñs/ ⁊ sagde/ Þui sefur þu? Stattu vpp/ ⁊ kalla þu a þiñ Gud/ ef
verda mætte ad Gud vilie hugsa til vor so vier ecki forgongum.
Og huer sagde til añars/ Komed /og gøngum i Hlutfall/ suo vier mættum vita hûs skulld
ad ꝥ er/ at oss geingur so jlla/ ⁊ sm̃ þr hlutudust vm/ þa fiell Hlutfalled yfer Jonam. Þa søg
du þr til hñs/ Seig þu oss/ Huad kiemur til þss ad oss geingur so Illa? Huert er þitt Erin-
de? Og huadan komstu? Af hueriu Lande ertu/ fra hueriu folke ertu? Hñ sagde til þra.
Eg er eirn Ebreskurr Madr/ ⁊ eg ottast DROTTIN Gud af Himnū/ hû ed skapade bæ-
de Sio ⁊ Land. Þa ottudust Meñerner miøg/ ⁊ søgdu til hñs/ Þui hefr þu suoddan giørt? C
Þui þr vissu ad hñ flude fra DROTTNI/ af þui hñ hafde sagt þm ꝥ.
Þa søgdu þr til hñs/ Huad skulū vier þa giøra þier/ so ad Sioreñ meige stillast fyr oss?
Þuiad Storsioren var ogurligur. Hñ sagdi til þra/ Takit mig ⁊ kastit mer vti Sioeñ/ suo
mun Hafed sefast/ Þui eg veit ad slÿkur Stormur/ kemur fyrer minar saker yfer ydur. Og
meñerner neyttu Orku/ suo ad þr kiæmist aptur til Landz/ En ꝥ gætu þr ecki/ Þuiat Sio-
ren og Vinduren voru i mote þm. Þa kølludu þr til DROTTens ⁊ søgdu/ O DROT- D
TIN Lat oss ei fordiarfast fyrer þssa mans Sæl/ ⁊ reikna þu oss ecki til Saklaust Blod/
Þuiad þu DROTTIN giører so sm̃ þier lÿst.
Og þr toku Jonam/ ⁊ køstudu honum j Sioen/ ⁊ jafnsnart vard Sioren kyrr/ Og Meñer-
ner ottudust DROTTIN hardla miøg/ ⁊ færdu DROTTNI Forner/ og Aheit. Eñ
Math. xij DROTTIN sette til eirn storan Hualfisk ad suelgia Jonam/ Og Jonas var j Fiskfins
Kuide/ þria Daga og þriar Nætur.

II

Bæn og Þackar giörd Jonas

OG Jonas bad til DROTTens Gudz sijns j Kuide Fiskfins/ og sagde. A
Eg kallade til DROTTens i miñe Neyd ⁊ hñ suarade mier/ Eg hroop
adi vr Kuide Heluÿtis / og þu heyrder mÿna Bæn.
Þu varpad mier i midt Siafardiupet/ ⁊ Vatned vmkringde mig/ Allar
þinar Baarur ⁊ Bylgiur geingu yfer mig.
So eg þeinkta ad eg munde i burt drifen fra þinum Augum / Ad eg ætta B
ecki hier epter ad sia þitt Heilagt Mustere.

Vatned vmkringdi mig/allt til mijns Lijfs/Diupid gaf ſig vm mig / Þanget hulde mitt Høfud.

C Eg ſøck allt nidur j Vnderdiupet/Jørden hafde læſt mig æfinliga/Eñ þu DROTT-IN miñ Gud/færder mitt Lijf fra Gløtniñe. a verkheilager eg

Og þa mijn Sæla øruilnadiſt medꝛ mier/ þa mintiſt eg a DROTTen/Og min Bæn kom til þijn i þitt Heilagt Muſtere. Hræſnarar miſſ a Gud og Chriſt um vegna ſiñar

D Þeir ſm̃ hallda ſier vid ꝥ ſm̃ einkis er vert/þeir forlæta ſrra Nad. einſkis verdrar Gudz þionuſtu

Eñ eg vil mz Þacklætisoffre og mitt Heit vil eg mijnum DROTTNE giallda/ ꝥ hañ mier hialpad hefur. giördar

Og DROTTEN ſagde til Fiſkſins/og ſa ſame Fiſkꝛ ſpio Jona vr ſier/vppa eitt þurt Land.

III.

A OG Ord DROTTens ſkiede i añad ſiñ til Jonas/og ſagde/Stattu vpp/og far i þañ ſtora Stad Niniue/og Predika fyrer þm̃ þa Predikun ſm̃ eg ſeige þier. Þa reis Jonas vpp z ferdadiſt til Niniue/ſ̃ DROTTJN hafdi ſa gt/Eñ Niniue var Gudz Stadur/þriggia Dagferda ſtor.

B Og ſm̃ Jonas tok til ad ganga i Staden/og var komen eina dags Reiſu/ Predikade hñ og ſagde/Eñ nu eru Fiorutijgu dagar þar til ad Niniue Borg ſkal ſøckua. Þa trude Folkit Niniue a Gud/og lietu bioda Føſtu/z þr klæddust ſeckium/bædi ſtorer z ſmaer. Math. xij Luc. ix

C Og ſm̃ þtta kom fyrer Kongen i Niniue/ſtod hñ vpp af ſijnu tignar Sæte/og af ſkrydde ſig ſijnū Purpura/z ſueipade vm ſig einum Seck/z ſettiſt i Oſku. Og liet eitt bod vtganga z ſeigia i Stadnum epter ſkipun Kongſins/og hñs Maktarmañа/ Þar ſkal huerke Meñ nei Dyr/ecki Naut nie Saudᵉ nockut ſmacka/ z eingen ſk þm̃ nockud ætt giefa/ecki helldꝛ læta Eitt Jdranar Epterdæme

D þau drecka Vatn. Og Meñ og Dyr ſkulu ſueipa ſig ſeckium/og hroopa til Gudz aluarli-ga/Og huer ſkal ſnua ſier fra ſijnum vonda Veigi/z fra jllſku ſiña Handa/Huer veit nema Gud vmuende ſier/z hñ angre ꝥ/og ſnue ſier fra ſiñe Grim̃re Reide/ ſo vier fordiarfūſt ecki. Joel ij

Og ſ̃ Gud ſa þra Verk/ ad þr ſneru ſier fra ſijnum vonda veige/Angrade hñ ꝥ vonda/ſm̃ hñ hafde ſagt ad hñ villde giora þm̃/og giørde ꝥ ecki.

IIII.

A ÞAd Miſlijkade Jona ofurmiøg/z hñ vard Reidur/Og bad til DROTTens og ſagde/O Herra/þtta er ꝥ ſm̃ eg ſagde/ þa eg var eñ j minu Lande/ huar fyrer eg vilide og ſuo hafa komiſt vndan/ og flyde a Sioen/ Þuiad eg veit ad þu ert Nædugur/Myſkunſamur/Þolinmodur/og Giæſku fullur og lætur þig angra ꝥ vonda. So tak nu DROTTJN mijna Aund fra mier/ Þui eg vil helldur deyia eñ lifa. Eñ DROTTJN ſagde/ Hyggꝛ Pſal. ciij Joel ij

B þu ad þu reidiſt mz riettu.

Nu Jonas gieck vt af Stadnum/og ſette ſig i Auſtur gagnuart Stadnum/og giørde ſier þar eitt Hreyſe/þar ſettiſt hñ nidur vnder ſkuggan/þangad til hñ ſæe/huad yfer Staden mūde koma.

C Og DROTTJN Gud liet vaxa eirn Lund/og hñ ox yfer Jonam/ſo hñ ſkylde honum yfer hñs Høfud/og linade hñs Veykleika/Og Jonas gladdiſt miøg af þm̃ Lūde. Eñ DROTTJN tilſette eirn Orm/vm Morgunen/þa Morgunrodeñ kom/z Ormuren ſtack þeñan Lund/ſo hñ viſnade. Og ſm̃ Solen var vppkomen/liet DROTTJN koma eitt þurt Auſtanuedur/og Solargeiſlen ſkein a Høfud Jonas/og hñ vard mættlaus. Þa oſkade hñ ſier Dauda/og ſagde/eg vil Helldur Deyia eñ Lifa.

D Þa ſagde DROTTJN til Jonam/Huxᵃ þu ad þu reidiſt mz riettu vegna þſſa Lūdz? Hñ ſagde/Eg reidunſt mz riettu allt til Dauda/Og DROTTJN ſagde/Þu kieñer i brioſte vm þeña Lund/fyrer huerium þu ecki Erfide hafder/z ecke helldur lieſtu hñ vaxa/ huer a eirne Nott ox/og a eirne Nott viſnade/Og ſkyllde eg ecki ſia Aumur a Niniue? ſo ſtorum Stad/i huerium ad eru meir eñ Hundrad z Tuttugu Þuſūder Maña/hüier onguan greinar mun vita/ huad hid Hægra eda hid Vindſtra er/ og þar mz fiølde Dyra.

Formalen yper Pro-
phetan Micheam

SPamaduren Micheas hefur vered ſamtijdis Eſaia/ Hn̄ hefꝛ þau ſømu ord ſm̄ ſtanda i ødrum Cap. Huar af vel ma merkia/ huernen ad Prophetarner ꝥr ſm̄ ſamtijda hafa lifad/ ꝥr hafa mz eins ordum Predikad vt af Christo/ ſo ſm̄ hefdu ꝥr huer an̄an Ræda ſpurt þar vm.

Hn̄ er eirn af ꝥm Hellſtu Spamøn̄um/ ſm̄ hardliga ſtraffar Folked vegna ſin̄ar Afgudadyrkunar/ ꝛ vottar vt af Chriſto jafnliga ꝛ hn̄s Rijke/ ſm̄ koma ſkyllde. Og fram̄ yfer alla adra/ er hn̄ i þui eirn ſierligur Prophete/ ad hn̄ nefner og vijſar ad ꝥm Stad Bethlehem/ þar Chriſtur ſkyllde fædaſt. Huar af hn̄ hefur ſtoran Prijs j þui gamla Teſtam̄tenu/ ſo ſm̄ Matheus vtvijſar i ødrum Cap.

Snøgt ad ſeigia/ Hn̄ Straffar/ hn̄ Spaar hn̄ Predikar. En̄ ꝥtta er hn̄s endelig Meining. Þo aller hluter til grundz gange/ Juda ꝛ Jeruſalem/ þa ſkal ſamt Chriſtus koma/ ſæed alla hlute ſk lagfæra. Eins ſo ſm̄ vier nu a ꝥſſum Døgum hliotum ad ſtraffa/ Avijta/ Hugga og Predika ꝛct. Og þar ofan a ad ſeigia/ þo ꝥ kome allt til einſkis/ þa mū þo Chriſtus koma a þan̄ ſijdaſta Dag ꝛ oſſ leyſa fra allre Olucku

J fyrſta Cap. er hn̄ vandſkilen og þungur/ Þad giorer ſu Hebreſka Gram̄atica/ ꝛ hn̄ hefur ſo margar allutiones ſm̄ er Zaenan fyrer Schaenan/ og Achſib og Mareſal ꝛct. Huer vrd hn̄ talar i verre meining/ ꝛ vmſnyr ꝥm/ ꝥ ſkulu ꝥr Gram̄atici vel merkia.

Propheten Micheas
I.

ÞEtta er ꝥ Ord DROTTINS/ ſm̄ ſkiede til Miche- A
as af Mareſa/ a døgum Jotham/ Achas og Ezechias
Gydinga Kōga/ huad hn̄ ſa yf' Samaria ꝛ Jeruſalē.
Heyred allar Þioder/ ꝛ Landed gaumgiæfe ꝛ allt ꝥ
Fyrer Hingat burden d ccxli. Aar ſm̄ þar er jn̄e/ Þuiad DROTTIN Gud hefꝛ nockut
ad tala vid ydur/ Ja/ DROTTIN af ſijnu Heiløgu
Muſtere. Þuiad ſiaed DROTTIN mū vt fara af
ſijnu Takmarke/ ꝛ fara ofan/ ꝛ ganga vm Hædernar
j Landenu/ ſo ad Fiøllen ſkulu brædna vnder honum/ ꝛ
Dalerner i ſundurklofna/ Lijka ſm̄ Vax brædnar fyrir
Ellde/ eda ſm̄ Vatn ꝥ ſm̄ ſtrijtt fellur. Þetta allt ſam
Eſa. xxi an fyrer Jacobs Yfertrodſlu ſkulld/ og ſøkum Synda
ꝥra af hwſe Jſraels.
En̄ huer er Jacobs Synd? Er ꝥ ecki Samaria? B
Og hueriar eru Juda hæder? Er þad ecki Jeruſalem?
Og eg vil giøra Saāria ad eirne Griothrwgu i Mar-
kin̄e/ ſo ſm̄ Men̄ hlada vpp i kringum Vijngardana/ ꝛ
eg vil vellta hen̄ar Steinum i Dalen/ ꝛ nidurbriota i Grun̄. Aller hen̄ar Afguder ſkulu i
ſundur briotaſt/ og øll hen̄ar Hoorulaun ſkulu bren̄aſt mz Ellde/ og eg vil i eyde leggia øll he
kiar Bijlæte/ Þuiad þau eru ſaman ſøfnud af Hoorulaunum / og þau ſkulu aptur verda ad
Hoorulaunum.

Þar yfer hlyt eg ad Græta ꝛ Veina/ Eg ma ganga ſuiptur klædum og Naken/ eg mæ
Syrgia ſm̄ Dreke/ og Yla ſm̄ Strwſſ fugl. Þui þar eru eingen Raad til ꝥrar Plægu ſem
komen er allt ad Juda. Og ſkal taka allt til mijns Folks/ til Portdyran̄a i Jeruſalem. Kun̄ C
giøret ꝥ þo ecki j Gath/ Læted ecki heyra ydvarn Græt/ Helldur fared i ydar Sorgar hus/ ꝛ
ſitied þar i Oſku. Þu en̄ fagre Stadur ſkallt nidurfalla mz allre ſkøm̄/ Þeir jn̄byggiarar j
Zaenan ſkulu ecki vtfara/ ſøkum Sorgar ꝥra næſtu Hwſan̄a/ Hn̄ ſkal taka ꝥ fra ydur þeg
ar hn̄

ar hk̃ leggur ſig þar. Sa ſorgfulle Stadꝛ gietꝛ ecki huggat ſig/þui Olvckan ſkal koma fra
D DROTtne/⁊ ſo til Portaña i Jeruſalē. Þu Lachis Stadꝛ bu þu til Neſta ⁊ Vagna ⁊ fly
þar fra/þui þu ert Zions dotter vpphaf til Synda/ ⁊ Jſraels yfertrodſlꝛ eru fũdnar i þier
Þu ſkallt Fangarana vtgiefa ſo vel ſm̃ Gath. Staduren Achſib ſkal fiña þad med Jſraelis
Kõgum/ eg vil færa þañ rietta Arf til þÿn Mareſa/⁊ Jſraels ſkraut ſkal koma til Adullã.
Lat af þier raka Næred/⁊ gacktu ſkøllottur/yfer þÿnum frÿdum Børnum/Giør þu þig mꝫ
øllu ſkøllotta ſm̃ ein Orn/þui þr eru færder fangader fra þier.

II

A WEi þeim ſm̃ hugſa ad giøra ſkada/og þr ſm̃ aſtundan hafa i Sængtne ad
giora Pilltſkap/⁊ ad fullgiøra hñ ſo ſnemma ſm̃ dagar/þui þr hafa Makt-
ina. Þeir hripſa Akrana til ſijn/⁊ taka þau Hws ſm̃ þa girner a/⁊ giora
ſo ofrÿke a huers mans Heimele/⁊ huers mans Arfe. Þar fyrer ſeiger
DROTten ſo/ Sia þu/ Eg hugſa þſſare Kynſlod jllt vndan hueriu ad
þier ſkulut ecki ſkiota ydar Hælſum/og þier ſkulut ecki ganga ſuo leingur
Drambſamliga fram̃/þui ꝥ ſk verda ein vond tÿd.
B A þm Tÿma ſkulu meñ giøra eirn Mælshætt vm ydꝛ/⁊ klaga/Þat er vtgiørt ſklu meñ
ſeigia/vier erum Hrapader/ Landit mÿns Folks fær eirn añarligã Herra/ Nær ſk Gud ſkip
ta þm Okrũ aptur/ſm̃ hñ hefur teked fra oſſ? Ja vel/þier ſkulut øngum hlut epter hallda i
Samkundu DROTtens.
Þeir ſeigia/Meñ ſkulu ecki læta a Driupa/þt ſoddã Dropar koma ecki a oſſ/Ecki mu-
C num vier ſo ad ſkøm̃ verda. Jacobs Hws huggar ſig ſo/Meinar þu ad Ande DROTT-
ens ſie ſtuttur orden? Skyllde hñ vilia ſuoddan giøra? Þad er ſatt/Mÿn Ord eru Goodũ
D til glede/Eñ mitt Folk hefur vppreiſt ſig ſm̃ eirn Ouinur/Þui þr ræna þa bæde Kapum og
Kyrtlum/ huerier einardliga ganga fram̃/ lÿka ſm̃ þr ed kom vr Strÿde. Þier vtreked
mÿns folks Kuiñur/ fra þra vnũarſømum Hwſũ/ ⁊ taked alltÿd mÿna Pryde fra þra Bør
num. Þar fyrer bued ydur/þier hlioted i burt hiedan. Þier ſkulut ecki vera hier/ fyrˢ ſoddã
ydar Ohreinleika ſku þier verda hardliga foreydder
Ef eg væra eirn Villu Ande/⁊ eirn Lyga Predikare/⁊ Predikade huerſu þr ſkylldu Dre
cka ⁊ ſuelgia/ꝥ være ſiñ Predikare fyrer þtta folk.
D Eñ eg vil þier Jacob øllum ſamanſafna/⁊ til ſamans færa ꝥ epter er j Jſrael. Eg vil
leida þa til ſamans ſm̃ eina Hiørd/⁊ læta þa j eirn faſtan ſtall/⁊ lÿka ſm̃ eina Hiørd i eitt
Saudahus/ ſo þar ſk verda Nydur af Mañmergdiñe. Sa ſk vndan þm vppfara ſm̃ i gieg
num bryſt/þr ſkulu briotaſt fram̃/⁊ fara i giegnum Porten/vt ⁊ jñ/⁊ þra Kongur ſk gãga
fyrer þm/⁊ DROTten fyrſtꝛ.

a Driupa) Þad er/ Predika Math. xxiij

Hñ talar vt ap Rÿkinu Christi/Sa vor er Kappe/og i giegnum hefur brotiſt og Veigen giört/fyrer oſſ i giegnum Daudan/Synd/Diöful/og alla Olucku

III.

A OG eg ſagde/Heyred þa þier Høfdigiar af Jacobs huſe/Þier ſkylldut ꝥa med
riettu þr ſm̃ Rietten ættu ad vita. Eñ þier hafed ꝥ gooda/⁊ elſkit ꝥ vonda/
Þier flæet Hwdena af þm/ ⁊ Kiøted af þra Beinum/⁊ eted Kiøt mÿns fol
ks. Og þa þier hafed dreiged Hwdina af þm/ þa ſundurbriote þier þeirra
Bein/⁊ legged þau i burt/ſm̃ i eirn Pott/⁊ lÿka ſm̃ Kiøt i eirn Kietel. Þar
B fyrer/nær þier kalled til DROTTens/þa ſkal hñ ecki Bænheyra ydur/He
lldur ſkal hñ byrgia ſitt Andlit fyrer ydur/a þm ſama tÿma/ſo ſm̃ þier hafed forþient mꝫ ydᵘ
vondre breytne.
So talar DROTTJN a mot þm Prophetunũ/ſm̃ villa mitt Folk/Þeir Predika/ad ꝥ
ſkule ganga vel/ nær meñ giefa þm nog ad eta/Eñ fæe þr eckert i Muñen/ þa Predika þr/
Hier ſkal koma eitt Strÿd. Þar fyrer ſkal ydar a Sion verda ad Nottu/ ⁊ ydar Spadomꝛ
ad Myrkre. Solen ſkal ganga vnder yfer þm Prophetum/ og Daguren ſk Myrkuaſt yfer
þm. Og Siaendurner ſkulu ad ſkøm̃/ ⁊ Spameñerner ſklu ad ſpotte verda/ ⁊ aller ſkulu þr
byrgia ſijna muña/ þt þa ſkal eckert Gudꝫ Ord vera.
C Eñ eg er fullꝛ af Krapte ⁊ Anda DROTtens/fullꝛ ſtyrks ⁊ Riettᵛ/So eg þore at ſeigia
Jacob til ſiña Miſgiørda/ ⁊ Jſrael til ſiña Synda.

a Sion) Predikun og Lærdomur

So heyret nu þtta þier Høfdingiar j Hwſe Jacobs/ ꝛ lijka þier Herrar j Huſe Iſraels/ D
þier ſm̃ forſmaed Rictten/ og vmſnued øllu þui ſem riett er/ Þier ſem vppbyggid Zion med
Blod/ ꝛ Jeruſalem mꝫ Ranglæte. Heñar Høfdingiar dæma fyrer gæfur / Heñar Preſtar
Ezechi. xxij Apoca. iij Jere. xxvi
kieña fyrer Laun/ ꝛ heñar Prophetar ſpaa fyrer Peninga/ Þeir forlaata ſig a DROTTen
ꝛ ſeigia/ Er ecki Gud mꝫ oſſ? Þar kañ eingen Olucka ad koma yfer oſſ. Þar fyrer ſk Ziõ
verda Plægd ſm̃ eirn Akur/ ydar vegna/ ꝛ Jeruſalem ſkal verda ad Steinhrwgu/ og Fialled
Muſtereſins ad eirne eyduhæd.

IIII

Spadom̃ vt af Rykenu Chriſti
Eſa. ij

ENN a þm ſijduſtu Daugum/ ſk þ Fiallet/ a hueriu ed Hus DROTTens A
ſtendur/ viſſeligana hærra vera/ eñ øll Fiøll/ ꝛ vpphefiaſt yfer allar Hæder.
Og Folked ſk hlaupa þar til/ ꝛ marger Heidingiar ſklu fara ꝛ ſeigia/ Kom
ed/ Vier vilium ganga vpp til Fialls DROTTens/ og til Hwſſens Gudz
Jacobs/ ſo ad hñ lære oſſ ſijna vegu/ og vier ſkulum ganga a hñs Gautum/
Þui Løgmaalit ſk vtganga af Zion/ eñ Ord DROTTens af Jeruſalem.
a Dæma) Gudz ord ſkal vtganga vm allann Heimen
Hñ ſk a dæma a medal mikels Folks/ ꝛ ſtraffa marga Heidingia j fiarlægum Løndum/ B
Þeir ſklu giøra ſijn Suerd ad Plogiarnum/ ꝛ þra Spiot til Sigda/ Og þar ſk eckert Folk
reiſa Suerd a mot ødru/ ꝛ þr ſkulu ecki þadan j fra læra ad Strijda. Huer ſkal bua vnder
ſijnu Vijntrie ꝛ Fijkiutrie/ oan otta/ Þuiad DROTTens Zebaoth Muñur hefur ſagt þ/
Þuiad huert Folk ſkal ganga i ſijns Gudz Nafne/ Eñ vier ſkulum ganga i vors DROT
TINS Gudz Nafne ætijd ꝛ æfinliga.
Eſa. liiij
A þm ſama tijma/ ſeiger DROTTIN/ vil eg ſaman ſafna Hølltum/ og þm vtreknu til
ſamans koma/ ꝛ þm ſm̃ eg hefe Plaagad/ ꝛ eg vil laata þa Hølltu fa Arf/ og þeir vtſkwfudu
ſkulu verda ad myklu Folke/ Og DROTTIN ſkal vera Kongꝛ yfer þm a Fiallenu Ziõ/
hiedan i fra og ad eilijfu. Og þu Eder / ſa ſterki Turn Zions dotter/ Þijn Gyllene Rooſa C
ſkal koma/ Sa fyrſte Høfdingſkapur ſm̃ er Jeruſalem dotter Kongs rijke. Huar fyrer hell-
dur þu þier nu til añara Vina? Er ecki Konguren hia þier? Og eru aller þijner Raadgia-
farar i burtu? ſo ad þar er komen ſoddã hrelling yfer þig/ lijka ſ yfer Jodſiuka Kõu/ O miñ
hiartanlige lijd þu vel ſuoddan Hrelling/ ꝛ ſtyn þu Dotter Zion/ lijka ſm̃ ſu hin Jodſiuka.
Þui þu maatt viſſuliga vt af Stadnum/ ꝛ bua a Markiñe/ ꝛ koma til Babilon/ Eñ þu ſkllt
frelſaſt þadan aptur/ DROTTen ſkal þar frelſa þig fra þinum Ouinum.
Þui marger Heidingiar ſkulu flyckiaſt i mot þier / ꝛ ſeigia/ Nun er forbodut/ vier vilium D
ſia vora lyſt a Zion. Eñ þr vita ecki DROTTens hugſun/ ꝛ merkia ecki hñs Raadagiørd
Ad hñ hefur ſafnad þm til ſamans/ lijka ſm̃ ødru byndine i Kornhlødu. Þar fyrer þa rijs
þu vpp ad þreſkia þu Zions dotter/ þui eg vil giøra þier Jarnhorn /og Koparneglur/ og þu
ſkallt i ſundꝛ ſla margt Folk/ So vil eg heita ad giefa DROTTNE þra Godz/ og þeirra
eigner/ þm ſm̃ Drottnar yfer øllum Heime. Eñ þu Strijdzkuiña/ Herklædſtu nu/ þui þeir
vilia vmkringia oſſ/ og ſla Iſraels Domendur a Kiñbeined mꝫ Keppum.

V.

Math. ij

OG þu Bethlehem Ephrata/ þu ſm̃ ert lijtil a medal Þuſhunda i Juda/ vt af A
þier ſkal koma ſa ſm̃ vera ſk Herra yfer mitt Folk Iſrael/ huers vtgangꝛ at
vered hefur fra vpphafe/ og þegar fra eilijfre Tijd. Eñ þſſ a millum lætur
Rijket Christi
hñ Plaaga þa/ Allt til þrar Tijdar/ at ſu ſm̃ fæda ſk/ hefur fædt. So ſkulu
þa hñs epterblijfande Brædur apturkoma til Iſraels Barna. Eñ hañ ſk
vpprijſa/ og Foodra þa j Krapte DROTTens ꝛ j Sigre ſijns Gudz Na
a Siø) Þeir af Perſen og Meden ſkulu læcka Aſſyrios
fns. Og þr ſkulu ohrædder bua/ Þui hñ ſk blijfa Daſamligur a þre ſømu tijd/ ſuo vidt ſem
Verøllden er.
So ſkulu vier og hafa Frid fyrer Aſſur/ ſm̃ er nu jñfallen i vort Land/ og hefur nidurbro B
tid vor hus. Þuiad a Siø Hirdarar og atta Høfdingiar ſkulu vppuekiaſt a mote hm̃/
huerier fordiarfa ſkulu Landed Aſſur mꝫ Suerde/ og Nemrodz land mꝫ þra berum Vopnũ/
þa ſkulum vier frelſaſt fra Aſſur/ ſm̃ er jñfallen i vort Land/ og hefur nidurbroted vor Lan-
damerke.

E Og þ sm̃ epter er af Jacob/skal verda a medal margs folks/lijka sm̃ ein Dogg af DR-
OTTNE/og lijka sm̃ dropar a Grase /þ sm̃ epter onguñ Mañe bijdur/eigi helldr Vonar
a meñena. Ja þr sm̃ epter eru ordner/af Jacob/skulu vera a medal Heidingia hia mørgu
Folke/lijka sm̃ eitt Leon a millum Dyra i Skoge / og lijka sm̃ eitt Leons huelpur a millum
eirnrar Sauda hiardar/huerium eingin gietur hamlat/ nær hñ geingur þar i giegnum/nidur
tredur og i sundur rijfur. Þuiad þijn Hond skal viña Siguren a øllum þijnũ Motstødu
moñum/so ad aller þijner Uuiner skulu afmaader verda.
D A þm̃ sãa Tijma/seiger DROTTIN/ vil eg þina Hesta i burt fra þier taka/z þijna
Vagna fordiarfa/Og afma allar þijnar Borger i Landenu/z nidurbriota alla þijna sterka
Kastala. Og eg vil vtreka alla Tøframeñ fra þier/so eingen Teikna vtþydare skal leingr
vera hia þier. Eg vil vpprycka þinum Bijlætum/og þijna Afgude fra þier taka/so þu sklt
ecki þadan i fra bidia til þiña Handagiørninga. Og eg vil nidurbriota þijna Lunda/ og af
maa þijna Stade. Og eg vil hefnast mz Grimd og Reide a øllum Heidingium/sm̃ ecki vilia
hlyda.

VI.

A HEyred þo/huad DROTTIN seiger. Stattu vpp og straffa Fiøllen/og Num. xxij
laat Hædernar heyra þijna raust. Heyre þier Fiøll/huernen DROTTen
vill straffa/og þier sterku Jardariñar Grundueller/Þuiad DROTTIN
vill straffa sitt Folk/og hñ vill hirta Jsrael.
Mitt Folk huad hefe eg giørt þier/eda mz hueriu mote hefe eg angrad þig?
seigdu mier þ. Færda eg þig ecki vt af Egiptalande/og frelsade þig af þui
Þrældoms huse/og senda Moysen/ Aaron og Mariam vndan þier. Mitt Folk/ þeink nu
þar vppa/ huad Balach Konguren af Moab hafde i siñe/ og hueriu ad Balaam Peor son
suarade honum/fra Sitim z allt til Gilgal/a þssu skylldu þier merkia/huersu DROTTen
hefur giørt ydur allt gott.
B Med huerju skal eg nu blijdka DROTTIN? mz hniekropnigu fyre þm̃ hædsta Gude?
eda skal eg forlijka hñ med Breñe fornum og Veturgømlum Kalfũ? Atlar þu ad DRO-
TTIN hafe þocknan a mørgũ Þushũda Hrwtũ/eda Vidsmiøre/ þo þar være oteliãligar
Aar fullar af? Eda skal eg giefa miñ Frumgieten son fyrer mijna Misgiørninga/Eda A-
uøxt mijns Lijfs fyrer Synder miñar Saalu/Þu Mañeskia þ er þier sagt/ huad Gott er/og
huad DROTTEN heimter af þier/ sm̃ er ad hallda Gudz Ord og hafa Kiærleika/z lij-
telæta þig fyrer þijnum Gude.
E Rødd DROTtens skal hroopa yfer Staden/ Eñ huer sm̃ ottast þitt Nafn/honum skal
ganga vel. Heyre þier Kynkuijsler huad þar Predikast. Eñ lijka sm̃ ædur blijfur Oriett-
ferdugt Godz i huse Ogudhræddra. Og sa haturlige litle mæler Epha. Eda skyllda eg sã
þyckia þa røngu Vikt/edur þad falska Penings gialld? Med huerju þeir Rijku giøra mikeñ
Oriett/og þra jñbyggiarar fara mz Lygar/ og hafa falskar Tungur i sijnum Halsũ.
D Þar fyrer vil eg nu taka til ad Plaaga þig/ og eydeleggia þig fyrer þiña Synda skulld.
Þu skallt ecki hafa nog ad eta/ og þu skallt vanmegnast. Og huerju þu naer þui skalltu
aptursleppa/ eñ huerju þu slepper/ þ vil eg giefa vnder Suerded. Þu skallt saa og ecke vpp Deut. xxviij
skera/Þu skallt fergia Oleum/ z ei smyria þig mz þui/þu sklt spreingia Vijnberen/z ei dre Hag. ij
cka Vijned. Þuiad þier hafet a Sid Amri/z allan giørning Achabs hus/og fylgid þraraa a Sid.
dum. Þui vil eg eydeleggia þig/ z þijna jñbyggiara/suo meñ skulu blijstra epter þm̃/og þeir Þat er Gudz
skulu bera brixle mins Folks. þionustu giørd

VII.

A AVui / Mier geingur lijka sm̃ þeim Mañe sm̃ epteruiñu hefur i Vijngar
de/og fiñur ongua Vijnþrwgu sier til Matar /og villde þo giarnan hafa
fundet þañ besta Auøxt. Þad riettlæta folkit er i burt af þssu Lande/z þr
riettuijsu eru ecki meir a medal Folksins/Þeir vmsitia aller Blod/ huer vill
veida siñ Brodur so hñ meigi fordiarfa hñ/ og meina sig ad giøra vel þar
vti/nær þr giøra Jlla. Huad Høfdingen vill/ þ seiger Domanden/so at hñ
giøre honum eina þienustu aptur. Þeir sm̃ Maktena hafa raada epter sijnum eigen vilia
skada ad giøra z beyia þ hũt þr vilia/

Sa allra beste a medal þra er lijka sem Þyrner/ z sa ærligaste er lijka sem Þistill. Enn nær da gur þinnar Predikunar kiemur/ a hueriũ þijn skal vitiad verda/ þa skulu þr ecki vita/ huad þr skulu til giøra.

Eingen true sijnũ Naunga/ z eingen treyste a Hofdingiana. Vakta þu Dyr þijns mũs B
fyrer þm sem sefur i þijnu fange/ Þui sonuren forakter Fødurenn / Dotturen setur sig i mote
Modurenne/ Sonarkonan a mote Modur sijns Mans/ Og Mannsins Ouiner er hũs heima-
folk.

Math. z Psalmuren Spamanssins Micheas/ og huggun i mote þm ogudligu

Enn eg vil lijta til DROTTens/ og bijda epter Hialpræde mijns Gudz./ Minn Gud mun heyra mig.

Gled þig ecki min Motstodukona/ þo eg ligge þar fallen/ Eg mũ kõa vpp aptr/ Og þo eg sæta enn i Myrkre/ þa er þo DROTTIN mitt Lios.

Eg vil bera Reide DROTTens/ þui eg hefe syndgast a mote honum/ Þar til hann dæm* C
mina søk/ z skickar mier riett/ hann sk leida mig til * Liossens/ so eg siae mijna lyst i hũs Naad.

* Liossens) Þad er hugga mig

Mijn Motstodukona sk sia þ/ z standa mz allre skøm/ hũ nu seiger til mijn/ Huar er DROTTIN þinn Gud? Mijn Augu skulu þ sia/ ad hun skal nidurtrodast a Strætenu suo sem Saur.

Enn a þm Tijma sklu þin* Mwrar vppbyggiast/ z Gudz Ord skal vijdt vtbreidast/ Og a þm tijma sklu þr af Assur/ og af þm styrkuum Stødum koma til þijn/ þr fra þm sterkum Stødum/ allt til Vatzins/ fra einu Hafe til annars/ fra einu Fialle til annars. Þuiad Landit skal verda i eyde/ fyrer søkum sinna jnnbyggiara/ og søkum Auaxtar þra vka.

Enn fæd þu þitt Folk mz þinum Staf/ þijna Arfleifdar Hiørd/ su ad byr bæde i Skogenum z vppa Markenne/ Lat þa foodrast j Basan z Gilead/ so sem j Fordum tijd.

Eg vil læta þa sia vndarliga hlute lijka sem a þm tijma/ þa þr drogu vt af Egiptalandi. D
Ad Heidingiarner skulu þ sia/ z aller þra enu Volldugu skulu skammast sijn/ z leggia Hendr
a sinn Munn/ z hallda fyrer sijn eyru. Þeir sklu sleikia Dupt sem Høggormar/ og liggia sem
Madkar a Jordunne/ z skialfa j sijnum Holum/ Þeir skulu vera hrædder fyrer DROTTE-
NE vorum Gude/ og ottast þig.

Huar er soddan eirn Gud sem þu ert? huer ed fyrergiefur Syndernar/ og forlætur Misgiørningana þm sem epter eru af hũs Arfleifd/ Hann framhelldur ecki sinne Reidi æfinliga/ þui hann er Myskunsamur. Hann mun Myskuna oss aptur at nyiu z nidurtroda vora Misgiørninga/ z kasta øllum vorum Syndum i haffsins diup. Enn þu munt hallda þijna Tru vid Jacob/ z vid Abraham þijna Naad/ sem þu hefur suared vorum Forfedrum fyrer langre æfe.

Ending Prophetans Michee

Formalē yfer Prophetan Nahum

Spamadurē Nahũ spaar vt af þre Foreydslu/ s þr Assyrij veita skylldu Israels Folke z Juda/ z skiede af Salmanasar z Sennacherib/ vegna Folksins storra Synda. Þo so ad þr goodu s epter være skylldu frelsast/ so s Ezechiã skiede z hũs maka. Þar fyrer er so ad sia/ so s ad hafe þsse Nahum veret fyrer Esa iam edur vm þ bil.

Þar næst seiger hann fyrer Foreyding þss Kongs rijkis i Assyria/ sierdeilis Borgarinnar Niniue huer ad ædr a Døgum Jonas var miøg From/ Enn nu þar epter var orden aptur full ranglætis/ og miøg plaagade þa Herteknu af Israel. So þ eirnen Tobias seiger þra hreckvijse fyrer endeliga Fordiørfun/ z seiger/ ad þra Illska mun giøra vid þa eirn enda. Suo huggar nu Nahum/ epter þui sem hũs Nafn er/. þui Nahum heiter Consola-

tor/ a

kor/a Norrænu Huggare/af þui hn̄ huggar Gudz Lyd/huernen ad þra Fiandmen̄/ þr i Assyria/sklū i gien afmæder verda.

J nidurlæge hins fyrsta Cap. talar hn̄ eins og Esaias/ af þm goodu Predikurum/ sm̄ Friden og Hialpredet boda/vppa Fiøllunum/Og bydur Juda ad hallda Fagnadar Hatijder. Og þo ad þ sama kun̄e vnderstaded ad verda/ af Ezechie døgum/epter fallen Senacherib/þa Juda var leystur fra Senacherib Konge/Þa er þtta þo eirnen eirn almeligr Spadomur/vt af Christo/ Ad j Juda skule blijfa sa gledelige Bodskapur/z su fagnadar Gudz Þionusta skule þar kiend z stadfest verda/huar fyrer hn̄ er og kallast mz riettu Nahum

Propheten Nahum

I.

A HEtta er sa Byrdarþunge yfer Niniue/og su Spadoms Bok Nahum af Elkos. Exodi xxxiiij
DROTten er eirn Vandlætade Gud/z hefnāde/Ja DROTten er
hefnande z Reidr/DROTten er Hefnande a sijnū Motstøndurū/z hn̄
ē ei sk gleyma þui a sijnum Ouinū. DROTten er Þolinmodr/z miøg
Krøptugur/fyrer huerium ad eingen er Saklaus/Hn̄ er DROTTen
og hn̄s Veiger eru i a Vinde og Storme/ og vnder hn̄s Footum þyckt a Vinde)
Dupt. Sa sm̄ hastar a Sioen/ z giører hn̄ þurran/ giørande og so øll So sm̄ i Hafet
Vøtn þurr. Basan og Carmel Vanmegnast/og allt þ sm̄ blomgast a Fiallenu Lybanon nu rauda.
B visnar. Fiollen skialfa fyrer honū z Halsarn̄ forgāga/z allt Jardrijked bifast fyrer honū/so z
Veralldar kringlā z þr aller ē bua þar a. Hu̇ ma stāda fyrer hn̄s Reide? Eda hu̇ ma blijfa
fyrer hn̄s Grimd? Hn̄s Reide bren̄ur sm̄ Elldur/z Biørgen klofna i sundur fyrer honum.
DROTTJN er Goodur/og ein Hlijfd i Neydin̄e/Og hn̄ þecker þa sm̄ treystast i honum. Nær ad Floded yfergeingur þa lætur hn̄ þ hafa enda/En̄ hn̄ ofsæker sijna Ouine mz
Myrkre.
C Huad hugse þier i mote DROTTNE? Hn̄ skal þo giøra eirn enda þar a/Oluckan Psal. lviii.
skal ecki koma i tuær Reisur. Þuiad lijka sm̄ Þyrnar þr ed vaxa huer med ødrum og besta b) Skalka)
Friofgan hafa/verda brender/lijka sm̄ þurt Halmstra/So skal þ ganga þui b Skalka raade sm̄ kiemur af þier/z þeinker vondt i mote DROTTNE. Þad er/þau Jllu raad og vpp slættur Niniue
So seiger DROTTJN/Kome þeir so Bryniader z Mattuger ē þr vilia/þr skulu þo mote Juda/ honum til skada
D afhøgguast og i burt fara. Eg hefe audmykt þig/ En̄ eg vil ecki audmykia þig aptur. Þa skulu ad öngu
vil eg i sundurbriota hn̄s Ok/þ þu ber/og j sundur slijta þijn Bond. En̄ DROTTen hefur boded mot þier/ad þar skal eckert nafn meir blijfa af þijnu Sæde/ Eg vil vpp kippa þier af þijns Gudz huse/ z eg vil giora þin̄ Afgud z þitt Bijlæte þier til eirnrar Grafar/þui þu ert vorden til einskis verda/þa minst varer/so sm̄ skiede Senacherib og Rabsache þyrer Jerusalem
Siaed vppa Fiøllunū koma Fætur eins goodz Sendeboda sm̄ Predikar Friden/Þu Juda hallt þijna Helga Daga/og efndu þijn Heit/Þui Skalkuren sk ecki framarkoma yfer þig/ þui hn̄ er mz øllu afmadur. Rom. x Esa. lij

II.

A SVndurdreifaren skal draga vpp i mote þier/z setiast vm þina Kastala/En̄
til reidtu Stræten vel/og bu þig þ allra besta/og Efl Styrk þad mesta þu
kant. Þuiad DROTTJN skal bitala Jacobs Drambseme /so sm̄ Israels Drambseme/Þui Reyfararner skulu rupla þa/ z fordiarfa þra Vijnkuistu.
B Hn̄s sterku Skyllder eru Rauder/hn̄s Strijdzmen̄ eru sm̄ Purpure/hn̄s
Vagnar leiptra sm̄ Elldr i Orustun̄e/ Þeirra spiot biua/Vagnarner glamra a Gøtunum/z hrikta a Strætunum/þr lysa sm̄ Blys/ og fara til samans sm̄ Elldingar.
En̄ hn̄ mū þeinkia a sijna Maktarmen̄/ Þa skulu þr sømu falla/ huert sm̄ þr snua sier/ z þr mūu flyta sier til Mwrueggian̄a z til Vijgis/þar þr meiga øruggliga standa. En̄ Porten hia

ten hia Vatnenu ſkulu þo verda vpplaten/og tignar Høllen ſkal nidur falla/ Drottningen
ſkal herteken i burt flytiaſt/og heñar Jungfrur ſkulu ſyta ſm̄ Dwfur/og beria ſig a ſijn bri-
oſt. Þuiad Niniue er lijka ſm̄ Dam̄ur fullur af Vatne/Eñ þ ſkal burt reña/Þa ſkulu þeir C
kalla Standit vid / ſtandit vid/ Eñ þar ſkal eingen ſnua ſier aptur.

So rænet nu Silfre/og ræned Gulle/Þui þar er ogryñe liggianda Fiar/og allra handa
koſtuligra Dyrgripa. Eñ nu hlytur hun mz øllu vpp ad leſaſt/og ruplaſt/ſuo heñar hiarta
ſkal bleydaſt/Knien veyklaſt allar lendar bifaſt/ z øll Andlit ſkulu ſo føl/ ſm̄ Pottur.

Huar er nu Leonaña Heimelid/z Grashagar Leons Huølpaña? Þar ſm̄ Leoned z Leo
niñan ganga mz ſijnum vngu Huølpum/z eingen þorer ad leggia par til þra? Helldr ræn-
te Leonid nog fyrer ſijna Vnga og drap nidur handa ſiñe Leoniñu/ Hañ vppfyllte ſijnar
Holur mz Herfang/ og ſitt jñe mz þ ſm̄ hñ hafde i ſundur rifed.
Sia þu eg vil til vid þig/ſeig^r DROTten Gud Zebaoth/z vppkueikia Reyk i þinum Vøg D
num/og Suerded ſkal eta þijna Vngu Leona/og eg vil giøra enda a þijnu Rane a Jørdu
ſo Meñ ſkulu ecki heyra Rauſt þiña Sendeboda hiedan af.

III.

VEi þm Mañdrapa ſtad/huer fullur er af [a] Lygum og Rane/z vill þo ec A
ke læta af ſijnum Ranſkap. Þui þar ſkulu meñ heyra Suipurnar hlioma
og Hiolen hrikta/Heſtana hneggia/og Vagnana braka. Hañ færer Ri-
ddarana vpp/mz ſkygdum Suerdum/z ſkinande Spiotum. Þar liggia ma
rger j Hel ſlegner/z mikell fiølde Daudra Maña ſo eingen gietur taled þa
og Meñ detta vm þa enu Daudu. Þat ſkier allt ſaman fyrer þañ ſtora
Hooruſkap/þrar føgru Hooru/huer ad Fiølkinge hefur mz Hønd/og Heidingiana hefur mz
ſijnum Hordome/Eñ Lønd z Lyde mz ſijnum Gølldrum vtuegad.

[a] Lygum) Þad er Afguda dyrkan/ huerja hñ kallar Töfra og Hóruſkap

Sia þu/Eg vil þier i mot/ſeiger ſa DROTTJN Zebaoth/Eg vil vppfletta Fallde þi
na Klæda fyrer þinu Auglite/z eg vil giøra þig Naken fyrer Heidingum/z ſyna þina ſman B
Kongarijkiunū. Eg vil giøra þig miøg hrædeliga/z ſkam̄a þig/og giøra þig ad einu Sko-
dunarſpile / So ad aller þr ſm̄ þig ſia/ſklu flyia fyr^r þier/z ſeigia ſo/Niniue er foreydd/
Huer vill ſamharma mz heñe? og huert ſkal eg leita þier ad Huggara?

Meinar þu/ ad þu ſiert betre eñ ſa Stiornara Staduren No/ſa ed la hia Vatnenu
No og hafde Vatned allt vm kring/huers Mwrar og feſtingar ad Sioren var/ Blalād z Egip
taland voru heñar oſeigianlig Makt/Put og Lybia voru þijn Hialp. Hñ vard þo Fordiar
fadur/ og vard fangen ad Ryma i burt/ og hñs børn voru i Hel ſleigen a øllum Stræti/ C
og Meñ køſtudu hlute vm hñs edla boren Børn/og aller hñs Maktar Meñ voru bundner
Hleckium/ z ſetter j Fiøtur.

So ſkalltu og verda Drucken/og fela þig/og leita þier hlijfdar fyrer þinum Ouinum.
Aller þiner ſterkuſtu Stader eru ſm̄ Fijkiutrie mz fulluøxnum Fijkium/ nær Mañ hriſter
þau/þa falla þær þm i muñ ſm̄ þær vill eta/Sia/þitt Folk ſkal verda ad [b] Konum i þier/
og Dyr þijns Landz ſkulu vpplataſt fyrer þinum Ouinum/ og Ellduren ſkal eyda þijnum
Jarngrindum.

[b] Konum) Þad er/Rager og huglauſer

Drag þier Vatn/þui þu ſkallt verda vm kringd/Bættu vpp þina Kaſtala/Far til Leirs
hnoda hñ/ og giør þier ſterka Tigulſteina. Eñ Ellduren ſk vppeta þig/z Suerd ſkal i Hel
ſla þig/þ ſkal vppeta þig lijka ſm̄ Kalorm/Þad ſkal yferfalla þig ſm̄ Kalormur/Þad ſkal
Brucus ofurfalla þig ſm̄ Eingeſprettur. Þu hefr fleire Kaupmeñ eñ Stiørnr eru a Himnum/ Eñ D
Locuſte nu ſkulu þr vtbreida ſig ſm̄ Kalormar/og fliuga i burt. Þiner Herrar eru ſuo marger ſem
Eingeſprettur/og þijner Høfdingiar ſm̄ Kalormar ſm̄ ſig leggia hia Gørdunum/ a þm kall
da deigenū/Eñ þegar Solen vppkiemur/þa flyia þr burt þadan ſo eingen veit huad af þeim
verdur.
Þiner Hirdarar ſku ſofa/þu Kongr i Aſſyria/ þiner Maktarmeñ ſku Leggia ſig/ z þitt Folk
ſk i ſundurdreifaſt a Fiøllunū/z eingen ſafnar þm ſaman/Eingen ſk harma þiñ ſkada/eige
helldur hryggiaſt vegna þiñar Plagu/ Helldur aller þr ſm̄ heyra ſoddan vm þig/ſklu ſamā
klappa ſijnum Høndum yfer þier/ Þui yfer huern er ecki þijn Illſka i ſijfellu komen?

Ending Prophetans Nahum

Formalen yfer Prophetan Habacuc

ÞEsse Habacuc er eirn huggũar Prophete/ sa ed Folked skyllde styrkia & halda þui vid/ so ꝥ hefde ecki Efaseme a Christi tilkomu / ꝥ gange so ymisliga til sm̃ ꝥ kañ/ vid þtta leggur hñ alla alwd/ ꝥ hñ hallde þm fast vid Truna vppa þañ fyrerheitna Christum/ & Predikar so.

Þad er ad vijsu satt/ad fyrer saker þra Synda/þa hlytur Landed af Kongenum af Babilon foreydt at verda/ þo sams skal Christus & hñs Rijke ecke ad sijdur koma/ Helldur þa skle & eirnen sa Foreydaren Babilons Kongꝛ/ecke hafa hier vt af stort Giæfulæn/hñ skule & lijka so forglatast. Þuiad Gudz verk & Art sie so/ad hann hialpe þegar aliggur/& hñs Hialp kome i riettan tijma. Og so sm̃ hñ seiger j sijnum Psalme. Hñ miñist a Myskunsemena/þa Hrygden er þar/ Og sem Malshætturen hliodar/þa er Boten nærst Bøled geingꝛ hædst.

Alijka og eirnen sm̃ ꝥ vier hliotũ ad hallda þm Christnu vid mz Gudz Orde/ til hins sijdasta Dags. Þo ad so synist ad Christus duelic/og vilie ecki koma/ So sm̃ sialfur hñ seiger ꝥ hñ mũe kõa/þa meñ s̃ minst varer/Nær ed þr byggia/planta/kaupa/selia/eta/drecka/giptast/ kuongast zct. So at nockrer/ þo ei sie aller/kuñe sier vid Truna at hallda/Þui hier giørist Þørf og Naudsyn/ad meñ hafe Truna & Predikunar Embættid so sem vier siaum fyrer Augunum Dagliga.

Af øllu þssu ma vel merkia/ad þsse Habacuc hefur vered fyrer þa Babilons Herleiding/ Kañ vera/samtijdis Jeremia/Og er hægt ad skilia/huad hñ vill og huer hñs meining er.

Eñ þar sumar Bækꝛ hallda af þessum Habacuc/ ad hañ hafe fært Mat Daniel Spamañe i Babilon/fra Gydingalande/Þad er af øngum sañleiksrøkum. Þad samhlyder og ei tijmanum/Þuiad/ so miked s̃ Spadom Habacuc ahrærer/þa er hñ elldre eñ Jeremias/hũ ed lifde fram̃ yfer foreydslu Jerusalem/Eñ Habacuc Spaar vt af þre sømu Foreydslu/Enn Daniel var eptꝰ Jeremiã/& hafde leinge lifad/ædur eñ ꝥ hñ var i Leona Grøfena kastadꝛ.

Habacuc hefur nafn epter sijnu Embætte/ Þuiad Habacuc vtlegst Fadmande/sa sm̃ eirn añan i Fadm tekur/& vpp ad sier fadmar. So giører hñ mz sijnum Spadome/Hñ tekꝛ sitt folk j fang sier/ og fadmar ꝥ vpp ad sier/ Þad er ad skilia/ Hñ huggar ꝥ og helldur þui vid/ so sm̃ þa nockur tekur eitt fatækt Barn/ edur añan Mañ sier i fadm/so hñ skule þeigia/& vera til Fridz/ þui ꝥ skule mz Gudz hialp/betur vda & ct.

Propheten Habacuc

I.

A ÞEtta er su Byrden/sm̃ Habacuc Spamadur hefꝛ sied.
DROTTJN/ Huersu leinge skal eg hroopa eñ þu villt ecke heyra? Huersu leinge skal eg hroopa til þijn/vm ꝥ Ofrijke og þu villt ecki
Hialpa? Þui lætur þu mig sia Mædu og Arfide? Þui vijsar þu mier
Ræn & Ranginde i kringũ mig? Makten geingꝛ yfꝰ Rietten/ Þui geingꝛ ꝥ miøg ødruuijs til/ eñ so s̃ riett er/ og Riett Mæl hefꝛ onguã Sigꝛ/
Þuiat sa Ogudhrædde suijkꝛ þañ Riettlæta/& þui vda Dõarner rangꝰ.
B Siaed a medal Heidingiaña/siaed og vndred ydur/ Þui eg vil giøra nockut a ydrum Tijma/ hueriu þier skulut ecki trua/þa ydur verdur þar af sagt. Þui siaed/
eg vil vppuekia þa Chaldeos/eitt folk fliott og grimt/huert ad reisa skal suo vijdt sem Landet
er/ad jñtaka þau Heimile sm̃ ecki eru þra. Og þeir skulu vera Ognarliger og hrædeliger/
þr sm̃ skulu bioda og þuinga sm̃ þr vilia/Þeirra Hestar eru fliotare eñ Pardus/ suo eru þeir
Grædugre eñ Vlfar ad Kuellde. Þeirra Riddarar draga hingad i storum hoopum af Fiarlægd/sm̃ fliuge þr/ lijka sm̃ Orn til eins hræs. Þeir koma aller saman hingad til þss ad þr
giøre skada. Þeir briotast i giegnum huert þr vilia/ sm̃ eitt Austan vedur/ og þr skulu saf-

Herteknu na þm til ſamans ſm̄ Sande. Þeir ſkulu hæda Kongana/og Hlæia ad Høfdingiunum/all- C
ar ſterkar Borger ſkulu vera þm eitt Gaman/Þui þr ſku giora Vijguiel ⁊ viña þær. Þa
ſkulu þr taka nyan Mood til ſijn/þr ſkulu afram fara ⁊ ſyndgaſt/ Suo ſk þra Sigr heyra
þra Gude til.

Habacucs Bæn
Eñ þu Herra/miñ Gud/miñ Heilagur/þu ſm̄ ert af eilijfre Tijd/Lát oſſ ecki deyia/hell-
dur lát þa (DROtten) vera vort ſtraff/O þu vor ſtyrkur lát þa at eins typta oſſ. Þin Au
gu eru hrein/ſo þu kant ei ad ſia ꝥ vonda/og þu gietur ei ſied ꝥ auma. Huar fyrer ſier þu D
til þra Forſmanara/⁊ þeiger/at ſa hiñ Ogudlige vppſuelger þañ ſ fromare er eñ hñ? Og
þu lætur Meñena ganga ſm̄ Fiſka i Sionum/ſo ſ Orma þr ønguañ Herra hafa. Þeir dra-
ga ꝥ allt ſaman mz Krokum/og veida ꝥ mz ſijnum Færum/⁊ ſafna þui ſamañ med ſijnum
Netum. Af þſſu glediaſt þr ⁊ eru Kaater/ Þar fyrer offra þr ſijnum veidar færum/og giøra
Reykelſi fyrer ſijnum Netum/ ꝥt þra Partur er orden feitur af þui ſama/⁊ þra Matur ſo
mikell. Þar fyrer varpa þr ſijnu Nete alltijd vt/⁊ vilia ecki aflaata ad drepa Folked.

II.

Hier ſtend eg a minu Vardhallde/og a mijnum ſtyrkuñ Kaſtala/ lijtande vm A
kring ⁊ ſkodande huad mier ſagt verdur/ ⁊ hueriu eg ſkal ſuara/ þm ſm̄ mig
Dan. 12 ſtraffar.
DROTTen ſuarade mier ⁊ ſagde/ſkrifa þu þſſa Syn/og maala þu ha
na a eitt Spialld/ſo þr kuñe ad leſa hana ſm̄ þar fram hia hlaupa(ſ er ſo)
Spadóuren ſk þo eñ fram koma a ſijnum tijma/ ⁊ ſkal endeliga koma a þm
Deigi/⁊ ecke bregdaſt/Og þo hñ eñ duelie/þa bijded hñs/þui hñ ſkal viſſuliga koma/og ecki
Rom. 1 miøg tefia/Sia/ſa ſm̄ er Hardſuijradur/ hñ ſkal øngua Roo hafa i ſijnu Hiarta/Þui ad ſa
Gal. 3
Hebre 10 Riettlaate lifer af Tru ſiñe.

III.

Babilō En Vijned prettar þañ Drambſama/ſo ad hñ kañ ecki ad ſtandaſt/Huer A
ſijna Ond vtþenur ſm̄ Heluijte/⁊ er flictur ſm̄ Dauden/ſa ei kañ ſediaſt/
helldur ſafnar ollum Heidingium til ſijn/ og ſafnar øllu folke ad ſier/ Eñ
huad gillder ꝥ ad aller þr enu ſømu ſkulu giøra eirn Maalshatt vm hñ/og
eina rædu mz Ordzkuidum ⁊ ſeigia.
Vei þm ſm̄ ſitt Goodz auka mz añars Audæfum/Og huerſu leingi ſkal
Raan ꝥ vara? og hledur a ſig myklum Saur. O huerſu ſkyndeliga ſkulu þr vppueckiaſt /ſm̄ bijta
ſkulu þig/og vppuakna ſm̄ þier ſkulu burt kaſta/⁊ þu ſkallt verda þra Hlutſkipte. Þui þu B
hefur rænt marga Heidingia/ſo ſkulu þr nu ræna þig aptur/aller þr ſm̄ epter eru af Folke
nu/fyrer ſøkum maña Blodz/og fyrer ꝥ Ofrijke ſm̄ þu giørder i Landenu ⁊ Stadnum/øllū
þeim þar jñe bua.
Agirne Vei þm ſm̄ hñ er Agiarn til olucku ſijns huſſ/til þſſ ad hñ meigi leggia ſitt Hreidur j Hædiñi
ſo hñ meigi komaſt vndan Olucku ñe. Eñ þijn Raadagierd ſkal verda til ſkañar þinu huſe/
Þui þu hefur deytt ofmargt Folk/ og hefur ſyndgaſt mz allzhaattadri Illſku. Þui Steinar
ner i Mwrnum ſkulu ⁊ hropa/⁊ Bitarner vnder Sperrunum ſklu ſuara þm.
Blod Vei þm ſ vppbygger Stadeñ mz Blod/og tilbyr Borgena mz Oriett. Er ꝥ ecki ſuo ad C
ꝥ ſkal ſkie af DROTTNE Zebaoth? Huad folked hefur fyrer þig vñit ꝥ ſkal vppbreñaſt
Eſa 11 mz Ellde/⁊ ꝥ a hueriu Folked þreyttiſt/ꝥ ſk verda til einſkis. Þuiad Iørden ſk verda full af
vidurkeñingu Dyrdar DROTTINS/ ſo ſ Vatn/ ꝥ ſ hylur Sioen.
Vei þier þu ſ ſkeinker a fyrer þiñ Naunga/⁊ blandar þiñe Grimd þar mz/ ⁊ giører hñ
Ofdryckia Druckeñ/ſo þu meiger ſia hñs Smaan. Meñ ſku ⁊ metta þig mz ſkañ fyrer Heidur. Suo
Eſa. 51 dreck þu nu/ſo ad þu detter vm koll/Þiñ Kalcikur af hægre hende DROTtens ſk vmkring
ta þig/ og þu ſkallt ſkañarliga ſpyia/ i ſtaden þiñar Vegſemdar. Þui ſu jllſkan ſm̄ þu frā D
der mot Libanon/hun ſk falla yfer þig/⁊ þau nidurſleigen Dyren ſkulu hræda þig/fyrer ſø
kum Blodz Maña/⁊ þra Suiuirdinga ſ framdar eru i Landinu ⁊ Stadnum/og vid alla
þa ſ þar jñe bua.
Afgudadyrkan Huad ſk þa ꝥ Bijlæted hialpa/ſem Meiſtaren hefur giørt/ ⁊ ꝥ falſka ſteypta Likneſke/
a hút

a huert Meistaren forliet sig/ þa hñ giørde þ Mallausa Skurgod. Vei þm sem seiger til Triesins/ Vakna vpp/ og til Mallausra Steina/ Standed vpp. Huernen skyllde þ Læra? Sia/ þ er mz Gulle z Silfre til bued/ eñ eingen Ande er i þui. Eñ DROTTIN er i sijnu Heilaga Mustere/ øll Verølldin sk vera kyrr fyrer honum. Skurgoda dyrkan

IIII.

A HEtta er Bæn Habacucs Propheta/ fyrer þm Saklausu.
DROTTIN/ Eg hefe heyrt þitt Rykte/ og þ ottadi mig. DROTTIN þu giører þina giørninga lifande a midium Aarunum/ z a a midiu Aarenu lætur þu kuñgiøra þ/ og þa Hrygden er þar/ þa miñest þu a þijna Myskunsemd. midiu Aare) þad er/ i riettan tijma/ i midium Motgange
Gud kom af Sudre/ z sa Heilage af Fiallenu Pharan/ Sela.
Himenen var fullur af hñs Lofe/ z Jørdin var full af hñs Dyrd.
Hñs Birte var sm Lios/ z Geislar geingu af hñs Høndum/ Og þar var hañs Heimuglig Magt.
Vndan honum gieck Drepsott/ Og Plægan gieck vt þar s hñ for fram.
Hñ stod z mællte Landit/ Hñ leit til og tuistrade Heidingiunum/ Og Veralldar Fiøllen
B vrdu i sundurmalen/ z Hædernar i Heimenum mattu Lækkast/ þa hñ gieck i Verølldiñe.
Eg sa Hreysen þra Blalendinga aumlig/ z Sorgartiølld þra af Madian.
DROTTen vartu ecki reidur i Flodenu? og þijn Grimd i Vatnenu/ z þijn æde i Sionum? Þa þu reidst a þinum Hestum/ z þiner Vagnar høfdu Siguren?
Þa þu teygder fram Bogā/ so s þu hafder suared ættunū/ Sela/ Og skipt' strauunū i Lādit.
Fiøllen sau þig z hræddust/ Vatzstraumuren rañ burt/ Diuped liet heyra sig/ eñ Hædernar
C hoofu vpp hendurnar.
Solen og Tūglit stodu kyrr/ Þijnar Pijlur flugu burt mz Leiptrā/ z þijn Spiot med biartre Elldingu.
Þu nidurtradst Landed i Reide/ og i sundurbarder Heidingiana mz Grimd.
Þu drost vt ad hialpa þinu Folke/ ad hialpa þinum Smurda/ Þu i sundursloft høfudet/ i þss Ogudliga Hwse/ z giørder Naken Grunduøllen allt vpp ad Halse/ Sela.
Formælltu Rijkissprota þss Høfudsins/ mz hñs Þorpum/ huerier ed koma sm eitn Stor-
D mur/ mier i sundur ad dreifa/ Eñ gledia sig lijka s þ þr æte þañ Fatæka mz leynd.
Þiner Hestar fara i Sionum/ i Bleytu mikillra Vatzfalla.
Af þui eg suoddā heyre/ þa er miñ Bwkur hryggr/ minar Varer titra af þui hroope/ Feyra kiemur i mijn Bein/ eg er hryggr mz mier sialfum/ O ad eg mætta hafa huijld a þm Normungar tijma/ þa vier reisum vpp a mote þui Folke/ sem mote oss strijder.
Þui Fijkiutried skal ecki grænkast og þar skal eingen Auoxtur vera a Vijnuidinū/ Arfidi vantar Vidsmiørstrien/ og Akrarner bera øngua fædslu/ Og Sauderner verda vr Fiarhusunum gripner/ og eingen Vxe er i Nauthusunum.
Eñ eg vil gledia mig i DROTTNI/ og fagna i Gude mijnum Lausnara. Psal. xviij
Þuiad DROTTIN Gud er miñ styrkur/ og hñ sk giøra mijna fætur s Hiørta fætur/ og hñ sk færa mig i Hædena/ so eg sk syngia a mitt Hliodfære.

Ending Prophetans Habacuc

Formalē yfer Prophetan Zephoniam

Formale

Spamaduren Zephonias hefur veret vnder eins og Jeremias Spamadur/ Þuiad hn̄ hefur spaad i Kongs Josias tijd/eins og Jeremias/so sm̄ vpphafed hn̄s Spaadoms Auñsar. Þar fyrer er hn̄s Spadomz eins z Jeremie/s̄ er/ad Jerusalem og Juda skule foreydast og folked skule j burt flytiast/vegna sijns Jdranarlausa vonda Lijfernis.

Eñ hn̄ nefner ei Babilons Kong/ huer ed þtta sk giøra/ so sm̄ Jeremias/ helldur seiger hn̄ þ slieft einfalldliga fram̄ ad Gud vilie slijka Plaagu og Olucku laata yfer þa koma/vppa þ ad hn̄ giæte so komed þm til ad giøra Jdran og Yfer boot. Þuiad alldrei einustñe gat nockur af Prophetunū so vmtalit fyrer þssu Folke/at þr villdu þui trua at Gud være þm reidur/Þeir stærdu og hroosudu sier jafnan þar af/ad þr være z hiete Gudz Folk/ Og huer hn̄ Predikade þm þ/ad Gud være reidur þm/hn̄ hlaut ad vera Falspredikare/og at missa Lijfit/Þui þr villdu ei þui trua/ ad Gud mūde yfergiefa so sitt folk. Eins alijka s̄ nu a vorum døgum tilgeingur/Ad aller þr s̄ kieña/ad Kirkian edur Christnen fare villt/og sie Syndug/og ad Gud mune hana straffa/ þr enu sømu eru halldner fyrer Villumeñ/ og eru Lijfe suipter.

Hn̄ seiger og ecki Juda fyrer alleinasta þssa Olucku/helldur øllum vmliggiande Løndum og þra Nagrøñum/sem er/Philisteis/Moab/Ja Blalande z Assur/Þuiad Babilons Kōgur/skyllde vera Gudz Refsingarhrijs/yfer øllum þssum Løndum.

J þridia Cap. fyrerspaer hn̄ yfer maata fram̄ hid allra herligasta z liosasta vt af þui gledeliga Nialparrijkenu Christi/hūt vm allan Heimen skyllde vtbreidast. Og þo hn̄ sie eiñ litill Spamadur/þa talr hn̄ þo meir vt af Christo/eñ marger adrer Spameñ/z meir eñ Jeremias. Og huggar Folked rijkugliga/ So ad þr skylldu ecki i þre Babilonesku Herleidingu og siñe Ogiæfu hafa Efasemd a Gude/so sem ad hefde hn̄ mz øllu burtkastad þm/Helldur ad þeir skylldu vera oefader i þui/ ad epter slijka Hirting/ þa mundu þeir koma aptur til Naadariñar z vissuliga fa z ødlast Frelsaran Christum z hn̄s Dyrdarsamliga Rijke.

Propheten Zephonias

I.

Fyrer hingad Burd Christi dcx. Aar

ÞEtta er þ Ord DROTTINS/sem skiede til Zephonias/ Chusi son A
ar/Gedalia sonar/Amaria sonar/ Ezechie sonar/a Døgum Josia A-
mon sonar/sm̄ var Kongur Juda.
Eg vil taka alla hlute i burt af Lādenu/ seiger DROTTIN/Eg
vil i burt taka bæde Meñ og Fienad/ Bæde Fuglana vnder Himnenū
og Fiskana i Sionum/mz þm Hneykslunum/ og asamt þm Ogudligu/
Ja/eg vil Folked vtreka af Landenu / seiger DROTTIN. Eg vil
vtrietta mijna Hønd yfer Juda/z yfer alla þa sm̄ bua i Jerusalem/So
vil eg z vppræta þui s̄ epter er af Baal/þar mz nafned [a] Camarim z Prestaña nøfn af þe

a Camarim) Þeir sm̄ þottust fyrer einfølldū prestum

ssum Stad. Og þa sem vppa Þekiunum akalla Himensins Herskap. Þeir sm̄ tilbidia þ/z B
Sueria þo vid DROTTIN/og vnder eins vid [b] Malchon/og þa sem falla fra DRO-
TTNE/og þa sm̄ ecki hirda vm DROTTIN/ z ei akta hn̄.

b Malchon) Var Afgud Ammon sona

Vered kyrrer fyrer DROTtne DROTtne/ Þui DROTTINS Dagz er i Naand/
Þui DROTTIN hefur tilreidt sitt slaatrunar Offur/ og Bodid sijnum Gestum þar til.
Og a DROTtens Slaatrunaroffurs deigi/ vil eg Heimsækia Høfdingiana og Kongsins
Børn/og alla þa sem bera Vtlendskan klædnad. Og a þm sama Tijma vil eg heimsækia
þa sem støckua yfer Þrøskølldu/ og fylla siña Herra hus mz Raane z Raangindum.
A sama Tijma seiger DROTTIN/sk þar vppkoma eitt haatt kall fra Fiska Porte- C
nu/z eirn Greatur fra þui ødru Portenu/og ein mikel eymd a Hædunum. Yle þier sm̄ bwa
i Mylnu husum/þui allt Kaupmaña folked er i burtu/ og þeir aller sem safna Peningum/
eru i burt rekner.

c Dreggium) Eru athugalauser/og skeyta ønguim Ognunū og laata ecki af Syndunum

A sama tijma vil eg ransaka Jerusalem mz Skridliosum/og eg vil Heimsækia þ folk sm̄
liggur a sijnum [c] Dreggiū/z seiger i sijnu Hiarta/ DROTTIN mū huorke giøra Vōl
nie Gott. Og þra gods sk vda ad Herfange/ z þrra Hws i eyde/Þeir sku byggia hws z ei
bwa i

bua i þm/Þeir skulu planta Vijngarda/og eckert Vijn drecka af þm. Amos v
D Þuiad sa mykle Dagur DROTTINS er i nand/hñ er nærre og flyter sier. Þa ryckt
id kiemur vm DROTtens Dag/ þa skulu þr enu sterku beiskliga hroopa. Þui þijsc Dagr
er Reidiñar dagur/ dagur Hørmungar og Eymdar / dagur Storms og Vindar/ dagur
Myrkurs og Dimu/Dagur Skyia og Þoku/Dagur Lwdraña ꝛ Basunaña/mot þm ster-
kum Borgum og hæfum Slotum. Eg vil giora folkit so hugsiukt/ad þr sklu gãga i kring
sm̄ blinder Meñ/Af þui þr hafa syndgast j mot DROTtne/Þeirra Blod sk vthellast lijka
sm̄ være þ Dupt/og þra lijkamer so sm̄ þr være Ohreininde. Þeirra Silfur ꝛ Gull skal eckt
hialpa þm/ a þm Reidiñar deige DROTTINS. Helldur allt Landit skal eydast vid hñs
vandlætingar Elld/Þui hñ sk giora eirn fliotan enda mz alla þa sm̄ bua i Landenu.

II.

A NV Naturliga Þiod/safnast saman/og kom hingad/ adur eñ Domuren vt
geingur/ad þier farid i burt a deigi so sm̄ Agner/Adur eñ su Grimdar reide
DROTTINS kiemur yfer ydur/Og adr eñ sa Reidiñar dagur DRO
TTINS kemur yfer ydur. Þier aller Vesølu i Landenu/ leited DRO
TTINS/þier sm̄ hallded hñs Riett/ leited Riettlætesins/leited Audmyk
tariñar/So ad þier mættud vda geymder a þm Reidiñar deigi DRottens.
Þuiad Gasa skal forlatast/ og Aschalon skal eydileggiast/ Asdod sk fordrijfast a mid- Philistei
B ium deigi/ꝛ Accaron skal vpprycktiast. Vei þm sm̄ þar bua nidur vid Sioen/þui Strijdzfol
ke/DROTTens Ord skal koma yfer ydur/Þu Canaã Landed Philisteis/Eg vil fordiarfa
þig/ so eingen skal þar leingr bua.
Þar skal ecki vera nema Hirdara hreysi/ og Saudahus nidur vid Siafarsijduna/ꝛ þau
sømu sklu þm epterblifnu af Juda huse verda ad hlutskipte/so þr skulu þar fæda þra Hiørd.
Þeir skulu leggia sig ad kuellde j Aschalons hus/ nær ad DROTTen þra Gud vitiar þra
aptur/ꝛ snyr þra Fangelse.
Eg heyrde Moabs Brijxlyrde/og Spottaner Amons barna/mz hueriu þr suiuirdtu mitt
Folk/ꝛ hroosudu sier miked a þm sømum Landamerkium. Nu vel/So sañarliga sm̄ eg life Moab
C seiger DROTTIN Zebaoth Israels Gud/ Moab skal verda sm̄ Sodoma/ꝛ Amon børn Amon
sm̄ Gomorra/Ja sm̄ eitt Þyrnariodur/eda Sallt grøf/ ꝛ ein eilijf Audna.
Þeir epterblifnu af mijnu Folke skulu ræna þa/ꝛ þr epterblifnu af mijnu Folke sku erfa
þa. Þat skal þa skie fyrer þeirra drambseme saker/ fyrer þ ad þr vanuirdtu hss DROT
Tens Zebaoth folk/eñ hroosudu sier. DROTTen skal verda Ognarligur yfer þeim/Þui
hñ sk afma øll Skwrgod af Jørduñe/ Og allar Eyiar a mzal Heidingiaña skulu tilbidia hñ
huer i siñ Stad. Blameñ
Og þier Blameñ skulut i Hel slast fyrer minu Suerde. Og hñ skal vtrietta sijna Hønd Assyria
D yfer Nordrit/og fordiarfa Assur. Hñ skal giøra Niniue eyde/og þurra s̄ Eydimørk/ so all- Esa xiij
ra handa Dyr skulu bæla sig þar jñe/ a medal Heidingiaña / og þar skulu Hrossagaukar og a Þintsuijn)
a Þyntsuijn bua ofan a þra Turnum/ og syngia j þra Vindaugum/ ꝛ Hrafnar a Bitunũ/ er ein litil kind
Þuiad Cedrus stalernr skulu af briotast. mz aungũ skøpt
Þad er sa gladuære Staduren sm̄ bio so athugalaus/ ꝛ sagde i sijnu Hiarta/Eg er ꝛ ein- sm̄ Suijn
gen añar. Huernen er hñ orden so i eyde? ad Dyr bua þar jñe/ Og hu s̄ geingr þar fram/
hañ Blijstrar og klappar medhøndunum yfer honum.

III.

A WEi þre Liotu saurugu Vijkinga a Borg/hun vill ecki hlyda ꝛ ecki helldur a Borg)
læta aga sig/hun vill ecki treysta a DROTTEN/eigi helldr hallda sier Þad var Jeru-
til sijns Gudz. Heñar Høfdingiar i heñe eru greniande Leonar/og heñar salem þui Gudz
Domendur/eru Vlfar vm Kuellden/þr ed eckert læta epterblijfa til Morg Ord var þar
uns. Heñar Spameñ eru gaalauser/ og Forsmanarar/Heñar Prestar vã mest predikad/
heidra b Helgedomen/ꝛ vtleggia Løgmalit rangliga. eñ þad var þar
Eñ DROTTIN sm̄ er a millum þra hñ kieñer riett/ ꝛ giorer ecki neitt rangt/ Hñ lætr mest forakt ad

b Helgedomen) Þad er Gudz Ord ſm̃ a medal þra var

hún Morgen kieña ſijn Riettinde opinberliga/og hñ lætur ecki af/Eñ þ vonda folk vill ecki læra ad ſkamaſt ſijn. Þar fyrer vil eg þuilijkan lyd vtreka/þra Borger eyda/ ⁊ þra Stræte toom giøra/ſo ad eingen ſkal ganga a þm/Þeirra Stader ſkulu eydeleggiaſt/ ſo ad eingen ſkal meir bua i þm.

Eg liet ſeigia þier/Þu ſkallt ottaſt mig/⁊ læta aga þig/ ſo ſkal ecki þra Heimile afmaſt B
⁊ eckert ſkal kõa af þui/ mz hueriu eg hugda hñs ad vitia. Eñ þr eru koſtgiæfner til ad fre-
mia allra handa Illſku. Þar fyrer(ſeiger DROTTEN) ſkulu þier ad nyiu mijn bijda/ þar til ad eg vpprijs a ſijnum tijma/Þa eg ſkal dæma/⁊ Heidingiunum ſamanſafna/⁊ Koñgarijkẽ i eitt færa/miñe reide yfer þa hella/Ja allre Reide miñar Grimdar/Þui øll Verøllden ſkal vppeydaſt fyrer miñ vandlætingar Elld.

Rijket Christi

c Vørum Þad er/predikan Heilags Euangelij af Gudz Nad Jere. vij

Þa vil eg ødruuijs læta Predika fyrer folkenu/mz Vinſamligum c Vørum/So þr ſkulu akalla aller Nafn DROTTJNS/⁊ þiona honum mz ſamþycke. Meñ ſklu færa nu hingad mijna tilbidiendur/til eirnrar ſkeinkingar/ſm̃ eru/þr ſundurdreifdu a hina ſijdu Vatſins/i Blælande.

A þm ſama tijma ſkalltu ecki framarmeir ſkamaſt þijn vegna allra þiña Giørninga/mz C
huerium þu hefur miſgiørt i mote mier. Þui eg vil taka fra þier þa Dramblætu Heilaga/ ſo þu ſkallt ecki meir vpphefia þig fyrer ſøkum mijns Heilaga Fialls. Eg vil læta eitt Fatækt litilshættar folk epterblijfa i þier/þr ſkulu vona vppa Nafnit DROTTens. Þeir ſ epterblijfa j Iſrael/ſkulu eckert vondt giøra/edur Oriett tala/⁊ þar ſkal ei fiñaſt ein ſuikſøm Tunga i þra Muñe/Helldur þa ſkulu þr fædaſt ⁊ huilaſt an allz otta.

Fyrerheit og Huggun

Gled þig þu Zions dotter/Kalla þu Iſrael/vert glød og fagna af øllu þijnu Hiarta þu Jeruſalem dotter. Þuiad DROTTen hefur burt teked þitt Straff/ og burtuerndad þinum Ouinum. DROTTen Iſraelis Kongur er hia þier/ſuo ad þu þarft ecke framar meir ad ottaſt fyrer nockre Olucku.

A þm ſama tijma ſkulu meñ ſeigia til Jeruſalem/Ottaſt þu ecki/ og til Zion/Læt þijnar D
hendur ecki mædaſt. Þuiad DROTTen þiñ Gud er hia þier/eirn ſtyrkur Frelſare/ Hañ ſkal gledia ſig yfer þier/⁊ vera þier vinſamlegur/⁊ fyrergiefa þier/⁊ hñ ſk glediaſt yfer þier med hæhliodum.

Eg vil burtkaſta þeim/ſm̃ Plægader voru mz Mañaſetningum/⁊ þr ſkulu burt fra þier/ huerier vppſetningar ad voru þra byrdar þunge/huar af þr høfdu Vanuirdu. Sia þu/Eg vil giøra eirn enda a þm øllum/a ſama tijma/ſm̃ þig Plægudu. Eg vil hialpa þm Hølltu og ſamanſafna þm vtreknu/ og eg vil giøra þa til Lofs og Heidurs/ j øllum þra Løndum/ ſm̃ meñ Forſmadu þa. A þre tijd vil eg jñleida ydur hingad/⁊ ſamanſafna ydur a þm tijma.
Þui eg vil læta ydur veitaſt Lof og Prijs/a medal allz folks a Jerduñe/þa eg
ſny ydar Fangelſe vm fyrer ydrũ Augum/ſeiger DROTTEN.

Ending Prophetans Zephonie

Formalen yfer Prophetan Haggeum

HAggeus er ſa fyrſte Prophete ẽ Folkenu var giefen/epter Babiloneſku Herleiding/Fyrer huers Spadom Muſterit og Gudz þionuſtu giørden vard ad nyiu vppreiſt og byriud. Huar til honum vard ⁊ epter tuo Mænade giefiñ Zacharias/til eins Fielaga. Vppa þad ad fyrer tueggia vitne ſkyllde Gudz Orde þſſ helldr truad verda. Þuiad Folked var miøg ſuo falled i Efaſemd/ ad Gudz Muſtere munde eigi vppaptur bygdt verda.

Og vier høllдum/ad vm þeñan Propheta ſie ſagt Daniel. j jx Cap. þar ſo ſtendr/ Fra þm tijma þa ſu Bifalning vtgeingur/þ Jeruſalem ſkule vppaptur bygd verda/allt til Høfdingiãs Christum/eru vij Vikur/⁊ lxij Vikur ⁊c. Þuiad þo ædur fyrre være vtgeingen Kong

Cyrus Bifalning/ad Musterit skyllde vppa Kongsins Kostnad vppbyggiast til Jerusalē/þa var slijk vppbygging forhindrud allt til Haggei z Zacharie tijdar/ þa Gudz bijfalnīng vt giecK fyrer þeirra Spadom/ þa fieck su vppbygging framgang.

Eñ hñ auijtar Folked/fyrer þ/ad þr vanræktu/Musterit z Gudzþionustugiørd vpp ad rei sa/eñ høfdu alla astundan/a sijnu Godze/z sijnū Husū. Og þar fyrer hafe þeir Plægadet ordit mz dyrre Tijd og skadræde a Vijne/Korne/z øllum Auexte Jardar. Þeim Ogudlegu til eins epterdæmis/sm̄ Gudz Ord og hñs Þionustugiørd ecki akta/z draga jafnan sier i siod z i siñ Seck. Slijka alla ahrærer þsse Texte/þar hñ seiger/ Þeirra Siodur skal vda i sūdr.

Suo er ad fiña i øllum Historiū/Ef ad meñ vilia ecki fæda Gudz Ordz þienara/z ecke til hialpa at Gudz Ord meigi vid magt halldast/þa lætur Gud þa draga saman/z verda Agiar na z audga sig. Eñ hñ giører ad sijdustu gøt a Sioden fyrer þm/z blæs þar i/ so þ hūfur og fykur i burt sm̄ Dupt/so eingen veit huad afuerdur/Hñ vill eta mz þm/elligar skulu þr eij fa þar ad eta zct.

Hñ Spaar vm Christum/j ødrum Cap. ad hñ skule snart kōa/z vā Huggū allra Heidingia/ Þar mz so s heiugligana auijsande/ Ad Judaña Rijke z Løgmal skyllde fa eirn enda/Og at øll veralldar Kongarijke skule eydast/z Christo vnder giefen verda/huad hier til Dags skied er/z skie mun jñ til hins sijdasta Dags/þa mun þtta allt saman vpp fyllast.

Propheten Haggeus

I.

A A Þui ødru Aare Darij Kongs/j þm Siotta Ma Fyrer Hingat
nude/a þm fyrsta Deigi i Manudenum/skiede burd Christi
Ord DROTTJNS fyrer Haggeum Prophē edli Aar
ta/til Sorobabel Sealthiel sonar/Høfdingia yf ij. Darij Aar
er Juda/z til Josua Josedechs sōar/ þssyppasta Sorobabel
Kieñemans z sagde/So seiger sa DROTTen Josua
Zebaoth/ Þetta Folk seiger/Tijmen er ei eñ ko-
men/ad meñ skule vppbyggia Herrans Hws.
Og Ord DROTTens skiede til Haggeus Straff Gudz
Propheta/Eñ ydar Tijd er komen/ad þi^s skulut ordz þyrerlit-
bua i þiliudum Husum/og þetta hus skal standa ningar
B eyde. Nu so seiger DROTTen Zebaoth/Sia
ed huernen ydur geingr/þier saaed myklu/og safn-
ed litlu/Þier Eted/z verded ecke metter/Þier dre
cked z verded ecke Druckner/ Þier klædet ydur og
verded þo ecke Varmer/z huer sm̄ forþienar Pe
ninga/sa leggr þa j eirn sundursliteñ Pung.
So seiger DROTTen Zebaoth/Gaumgiæ
fed huernen þ geingur ydur. Farid vppa Fiallit/
sækid Videna/ z byggit Hused/ þ skal vera mier þacknæmt/z eg vil lata sia mijna Dyrd/sei
ger DROTTJN. Þui þier voned mikels/z fiaid/þ verdur litid/Og þo þier allareidu þad
heimfærdut/þa giøre eg þo þ ad Dupte/ Huernen kiemur þ til/ seiger DROTTJN Ze-
baoth? Af þui ad mitt Hws stendur so i eyde/Eñ huer eirn kostar a sitt Hws/Þar fyrer hell-
C dur Himenen siñe Døggu fyrer ydr/ z Jørden sijnum Auexte. Og eg hefe kallat Þurk bædi
yfer Landit og Fiøllen/ yfer Korn/ Vijn/Vidsmiør/z yfer allt þ sm̄ kiemur af Jørduñe/z so
yfer Folk og Fie/ z yfer allra handa Erfide.
Þa hlydde Sorobabel Sealthiels son/ og Josua Josedechs sonur sa høfud Prestur/ z all
er þr sm̄ epter voru ordner af Folkenu/ þuilijkre DROTTens þra Gudz Roddu/og ordum a Eingell)
Haggei Propheta/ lijka sm̄ DROTTJN þra Gud hafde vtsendt hñ/ z Folked ottadist fy Þad er/Sendeþ
rer DROTTne. Þa sagde Haggeus/Gudz a Eingell sm̄ hafde Bodskap DROTtens bode/edur Þre
til Folksins/ Eg er mz ydur seiger DROTTJN. dikare
D Og DROTTJN vppvakte Anda Sorobabel Sealthiels sonar Høfdingia yfer Ju

da/ og

da/og Anda Joſua Joſedechs ſonar Preſtahøfdingians/ z ſo Anda þſſ allz epterblifna fol-
ks/ſo ad þ kom̄ z Arfidade vppa Þra Gudz Hws/DROTTINS Zebaoth.

II

Añad Aar Darij Kongs

OG a þm Fiorda og Tuttugaſta Deigi/j þm ſietta Manade/og a ødru Are A
Darij Kongs/a þañ fyrſta z Tuttugaſta dag i þm Siøunda Manade/þa
ſkiede Ord DROTTINS fyrer Haggeum Propheta/og ſagde/Seigdu
til Sorobabel Sicalthiels ſonar Juda Høfdingia / og til Joſua Joſedechs
ſonar Keñemans Høfdingia z til þſſ epter blifna folks z ſeig/Huer er nu ep
ter blifeñ a medal ydᵛ/ ſ̄ ſa þtta Hws i ſiñe fyrre fegurd? Og huernen ſiae
þier þ nu? er þ ecki ſo ad þ þiker ydur einſkis vert vera?
Og nu/Sorobabel/Vertu hughrauſtur/ſeiger DROTTen/Vert øruggur þu Joſua Joſe
dechs ſon þu Preſta Høfdinge/Veret Hughrauſter/allt Folk i Landenu/ ſeiger DROTT
JN/og erfided/Þui eg er mz ydur/ ſeiger DROTTJN Zebaoth. Epter þui Orde þa
eg giørde Sattmala med ydur/þa þier drogut af Egiptalande/þa ſkal miñ Ande blijfa med
ydur/Ottiſt ecki.

Fyrerheit vt af Christo

Þuiad ſo ſeiger DROTTJN Zebaoth/Þar er nu eitt litill tijme til/ad eg vil hræra Hi B
en z Jørd/Sioen z Þurrlendet/Ja eg vil hræra alla Heidingiana/þa ſk ſa Huggare allra
Heidingia kōa. Og eg vil giøra þtta hus fullt af Dyrd/ſeigᵛ DROTten Zebaoth/Þuiat
bæde Silfur og Gull er mitt/ ſeiger DROTTJN Zebaoth/Þeſſe ſijdſta Hwſſens Dyrd/
ſkal vera ſtærre eñ hins fyrra var/ ſeiger DROTTJN Zebaoth. Og eg vil giefa Frid i
þſſum Stad/ ſeiger DROTTJN Zebaoth.
A þm fiorda og Tuttugaſta Deige/þſſ Niunda Manadᵛ/a þui ødru Aari Darij/ſkiedi
Ord DROTTINS til Haggeum Propheta z ſagde/ So ſeiger DROTTEN Zeba
oth/Spyr Preſtana ad Løgmalenu/z ſeigdu/Ef nockur ber Heilagt Kiøt i ſkaute ſijns Kyr
tils/og ahrærde ſijdan mz ſama ſkaute/ Braud/Kaal/ Vijn Oleum/eda huad fyrer Mat þad
være/Verdur þ þa z Heilagt? Og Preſtarner ſuørudu og ſøgdu/Nei. Haggeus ſagde/ ef C
nockur ohreiñ ſa ſm̄ ſnorted hefur eitt Hræ/og ef hn̄ ſnertur ſijdan eitt af þſſu/Verdur þ þa
og Ohreint? Preſtarner ſuørudu og ſøgdu/Þad verdur Ohreint. Þa ſuarade Haggeus z
ſagde/Lijka ſo er z þſſe Lydur/og þſſer meñ fyrer mier/ ſeiger DROTTJN/og allur giør
ningur þra Handa/z þ þr Offra er ohreint.

Deut. xxviij. Miche. vi

Og ſiaed nu huernen þ hefur geinged ydur/fra þſſum Deigi/og adur til Forna/ fyrr enn
nockur Steirn var lagdur vppa añañ i Muſtere DROTTENS/ at þegar nockur kom
til Kornhrwguñar ſa ſm̄ hafa ſkyllde Tuttugu Mælekierølld/þa vrdu þar varla tiu/Kiæme
hn̄ til Vijnþrwguñar/og ættlade ad fylla fim̄tijge Tuñur/þa vrdu varla Tuttugu / Þui eg
Plaagade ydur mz þurrum Vinde/ Brendu Korne z Hagle i øllu ydar Arfidi/Eñ þo lika vel
ſneru þier ydur ecki til mijn/ſeiger DROTTJN.
Þui gieſit giætur ad/fra þſſū Deigi/og til forna/ſm̄ er fra þm fiorda og Tuttugaſta dei D
ge/a þm niunda Manude allt til þſſ Dags/ſm̄ lagdiſt Grunduøllur a Muſtere DROTT
JNS/Hugleided þ/þui Sæded liggur eñ nu i Hløduñe/og þ ber nu eñ ecki Auøxt/Huorke
Vijntried/Fijkiutried Granata tried/z ei helldur Oliutried/Eñ fra þeſſum Deige vil eg gefa
Blezan.

a Vmuellta) Þa vt Perſiaſm̄ þier ottiſt/þm̄ vil eg þyrerkoma/Þad ſkiede af Alexandro Magno

Og Ord DROTTINS ſkiedi i añan tijma til Haggeum/a þañ Fiorda og Tuttuga-
ſta Dag i Manudenum/z ſagde/Seigdu til Sorobabel Høfdingians i Juda/z ſeig þu/ Eg
vil hræra Himen og Jørd/og a Vmuellta Stolum Kongañ̄a/og eydileggia þa Mektugu
Konūga Heidingiañ̄a/og eg vil bæde Vøgnum og Riddørū vmturna/ſo bæde Meñ z
Heſtar ſkulu nidurfalla/ huer fyrer añars Sũde. A ſama Tijma/ſeigᵛ DROT
ten Zebaoth/ vil eg taka þig Sorobabel Sicalthiels ſon miñ Þienara ſeiger
DROTten/Og eg vil hallda þier ſ̄ einum Signetis hring/þui
eg hefe vtualed þig/ſeiger ſa DROTTen Zebaoth.

Ending Prophetans Haggei

Formalē yfer Pro-
phetan Sachariam

ÞEsse Prophete hefur verit epter þa Babiloneſku Herleiding/Og hefur aſāt
mz ſijnum Lagsmañe Haggeo/tilhialpat vppadbyggia Jeruſalem z Muſte
rit/og þui ſundurtuiſtrada Folke/til ſamans aptur ad koma/So ad Rijkis-
ſtiornen/og ein good ſkickan kiæmiſt a aptur i Landenu. Og ad ſoñu þa er
hñ eirn vt af þm Huggunarſamligoſtu Prophetum/ Þuiad hañ framſetur i. ij. iij. iiij.
margar fagrʳ z huggūarſāligar Sioner/z giefr mørg Sæt z Vinſālig ord
til ad hugga og ſtyrkia þ Sorgfulla og ſundurtuiſtrada Folk/til ad vppbyria Byggingena/
og þra Rijkisſtiorn ad nyiu/ þr ſm̄ allt þangad til høfdu miked z marghattat Motkaſt lidit/
Þetta giører hñ allt til hins fimta Cap.

J þm v. Cap. ſpaar hñ/mz eirne Syn/ vt af Brefe og einum Mæler / vm þañ Fals v.
lærdom/ ſ þar eptera munde vppkoma/mz Gydinga folke/ſm̄ Chriſtum yrde afneitande/hů
Syn eñ til þſſa dags/varer yfer Gydingum.

J þm vj ſpaar hñ vt af Euangelio Chriſti og þui andliga Muſtere/ſm̄ vm allan Heimen vj.
ſkyllde vppbyggiaſt/fyrſt þ Gydingarner afneitudu þui/og villdu ecki hafa þad.

J vij z viij. hefſt ein ſpurning/til huerrar Spamaduren giefur andſuar/Huggar z amiñ vij. viij.
er þa eñ j añad ſiñ/ ad vppbyggia/og vppbyria ſijna Valldſtiorn/ z endar þar mz ſiñ Spa-
dom/vt af vppbygginguñe.

J Niunda talar hñ vm þañ okomna tijma/ z ſeiger fyrer i fyrſtu/i hinum Tiunda Cap. ix. x.
ad Alexander hiñ Mykle/ſkule yferuiña Tyrum/Zidon/z þa Philiſteos/z at øll Verøllden
ſkule opnaſt fyrer þui Okōnu Chriſti Euangelio/ Og ſeiger ad ſa ſañe Koñguren Chriſtus
ſkule koma i Jeruſalem rijdande a eirne Øſnu.

J Ellefta ſpaar hñ/ad Chriſtus mune af Gydingum Selldur verda fyrer xxx. Silfurpe- xi. xij. xiij
ninga/þar fyrer mune hñ og yfergefa þa/ ſo ad Jeruſalem ſkal endeliga foreydaſt/z Gydin
gar forherdaſt j ſiñe Villu/ og verda ſundur dreifder. Og ad Euangelium og Rijked Chri-
ſti ſkule ſo koma vt a medal Heidiña Þioda/epter Chriſti Pijnu. Og ad hñ ſkule þar fyrer
adur/ſuo ſm̄ eirn Hirder ſleigen verda/eñ Poſtularner ſuo ſm̄ Sauder ſundurtuiſtraſt. Þui
ad hñ hlaut fyrſt ad lijda/z ſo jñ ad ganga i ſijna Dyrd.

J ſijdaſta Cap. þa hñ hefur nu talad vm foreyding Jeruſalem/þa burt tekur hñ þ Leui
tiſka Preſt Embættid/mz Hatijdisdøgum/og øllum þm hlutum ſm̄ þui tilheyrdu/z ſeiger/at
øll Andlig Embætte mūe ſameigenlig vera/Gude til þionuſtu/eñ heyra ecki alleinaſta til Leui
ſlecte/Þad er/Þar ſkule koma adrer Keñemeñ/adrar Hatijder/adrar Forner/øñur Gudz þio
nuſta hueria allar kynkuijſler kuñe ad fremia/Ja Egiptſker z allʳ Heidingiar/Þat er ad ſkil
ia/Þad gamla Teſtamēted er klart mz øllu aflagt og i burt teked.

Propheten Sacharias

I.

A A Ødru Aare Darius Kongs/og ættunda Manade/ſkiede Ord DROTT Fyrer Hing-
JNS til Sachariam ſoar Barachia/ſonar Jddo/ þſſ Propheta/z ſagde/ adburden Chri
DROTten var Reidur a ydar Forfedur. ſti ed lt. Aar
Og ſeigdu til þra/ſo ſeiger DROTten Zebaoth/Snued ydur til mijn/ Jere xiij
ſeiger DROTten Zebaoth/ſo vil eg ſnua mier til ydar/ ſeiger DROT- Malach. iij
TJN Zebaoth/ Vered ei ſm̄ ydar Forfedur/ huertum þr fyrru Prophetar
Predikudu/z ſøgdu/So ſeiger DROTTJN Zebaoth/ Snuiſt þier fra ydrum vondū vegū
og fra ydrum vondum Giørningum/Eñ þr hlyddu ei/og ſintu ecki vm mig/ſeiger DROT-
B TJN. Huar eru nu ydar Fedur z Spameñ? Lifa þr eñ nu? Er þ ecki ſuo/ ad mijn Ord/
og miñ Riettur/ſm̄ eg baud fyrer mijna Þienara Prophetana/Hefur þ ecke komed yfer ydʳ
Forfedur? So ad þr hefdu matt vernda ſier/ og ſagdt/ Lijka ſo ſm̄ DROTTen Zebaoth
hafde i ſiñe ad giøra oſſ/ ſo ſm̄ vier geingum z giørdum/Lijka ſo hefur hñ z giort oſſ.

A þm

Sebat A þ̄m fiorda og Tuttugaſta Deigi/ i þeim Ellefta Manade ſm̄ er Sebat Manudur/a
þui ødru Kongs Darij Aare/ſkiede Ord DROTTINS til Sachariam Barachie ſonar
Jddo ſõar/Prophetans/ꝛ ſagde/Eg ſa vm Nottena/ꝛ ſia þu/Eirn Madꝛ ſat vppa einū rau
dum Heſte/og hn̄ var vnder einu Mirru trie/a nockru Einge/ꝛ a Bakē honum voru rauder
Brwner ꝛ Hwijter Heſtar. Og eg ſagde/Miñ Herra/ Hũter eru þſſer? Og Eingelleñ ſa ē
talade vid mig/ſagde til mijn/Eg vil vijſa þier/huerier þſſer eru. Og ſa Madur ē var vnd'
Mirrutrienu a Eingenu/ſuarade og ſagde. Þeſſer eru þr ſm̄ DROTTIN hefur vtſent
ad reiſa i giegnum Landit. Eñ þr ſuørudu Einglenum DROTTens ſm̄ ſtod vnder Mir-
ru Trienu/ꝛ ſøgdu/Vier høfum reiſt j giegnum Landed/ꝛ Sia þu/ad øll Lønden eru kyrr.

Þa ſuarade Eingell DROTTJns/ꝛ ſagde/ DROTTJN Zebaoth/Huerſu leingi C
villtu ecki Myſkuna þig yfer Jeruſalem/og yfer Borgernar Juda/ huerium þu hefur vered
Reidur i þſſe Siøtijge Ar? Og DROTTJN ſuarade Einglenum ſm̄ talade vid mig/
vinſamligū ordū/ og huggunarſømum ordum. Og Eingellen ſa ſm̄ talade vid mig ſagde til
mijn/Predika þu og ſeigdu/So ſeiger DROTten Zebaoth/Eg hefe miøg Vandlætt yfer
Jeruſalem ꝛ Zion. Eñ eg er miøg Reidur yfer þa Dramblatu Heidingia/ Þui eg var lijtt
Reidur/eñ þr hialpudu til ad fordiarfa.
Þar fyrer ſeiger DROTTJN ſo/Eg vil ſnua mier aptur til Jeruſalem mꝫ Myſkun-
ſemd/ꝛ mitt Hws ſkal vppbyggiaſt þar jñe/ſeiger DROTTJN Zebaoth/ Þar til ſkal og
ſa Mæleþrædꝛ vtgreidaſt i Jeruſalē. Og predika eñ fraar/ꝛ ſeig þu/So ſeig' DROTten
Zebaoth/Þad ſkal ganga mijnum Stødum vel aptur/ꝛ DROTten ſkal Hugga Zion ap
tur/ꝛ vtuelia Jeruſalem ad nyiu.
Og eg vpplypta minum Augum og ſa/ꝛ ſia þu/Þar voru fiøgur Horn/ Og eg ſagda til D
Eingelſins ſm̄ talade vid mig/Huerier eru þſſer? Hn̄ ſagde til mijn/Þad eru þau Horn/ſem
ſūdur tuiſtrad hafa Juda/Jſrael og Jeruſalē. Og DROTten vijſade mier Fiora Smide.
Þa ſagda eg/Huad vilia þſſer giøra? Hn̄ ſagde/Þeir eru komner til ad afbriota þau Horn
ſm̄ ad ſundurdreifdu Juda/ ſo eingen kuñe ad vpplypta ſijnu Høfde/ ſo ad þeir j burt ſteyte
Heidingiaña Horn/hũier vpplyptu ſijnu Horne yfer Juda lād/til ad ſūdurdreyfa þui

II

Og eg vpplypta minum Augum/ꝛ ſa/og ſia þu/Eirn Madur hafde eiñ Mæ A
leþrad i Hendeñe. Og eg ſagda/Huert villtu fara? Eñ hn̄ ſagde til mijn/
Eg vil mæla Jeruſalem/ꝛ ſia til huerſu løng og vijd hun ſkal vera. Og ſia
þu/Ad Eingellen ſa ed vid mig talade gieck vt/ꝛ eirn añar Eingell gieck vt i
mote honum/og ſagdi til hn̄s/Skunda þu/ꝛ tala til þſſ Vngmeñis/ꝛ ſeigdu B
Fyrerheit til hn̄s/Jeruſalem ſkal byggiaſt an Mwrueggia fyrer ſøkum mikels Fiølda
Deut. iiij þra Maña ꝛ Fienadar/ ē þar ſk ỏa vte/ ꝛ eg vil ỏa eirn gloāde Mwrueggꝛ þar vm kring/
Sach. xiij ſeiger DROTten/ꝛ eg vil vera þar jñe/ ꝛ eg vil audſyna mig Dyrdligan þar jñe.

Pſal. xviij Hei hei/Flyed af Nordurlandenu/ſeiger DROTTen / Þuiad eg ad ſkilde ydur i fiorar C
Atter vnder Himnenum/ſeiger DROTTJN/ Hei Zion/ þu ē byr hia Babilons Dotter/
Fly þu/ Þui ſo ſeiger DROTTJN Zebaoth/ Hn̄ ſende mig til Heidingiaña/þra ſm̄ ræn
tu ydur/Þeirra Magt hefur eirn enda/Huer ſm̄ ſnerter ydur/ſa ſnerter hn̄s Augaſtein. Þui
ſiaed/Eg vil veifa miñe Hende yfer þa/ſo þr ſkulu verda eitt Herfang/ſm̄ þm̄ þionat hafa/
So þier ſkulut vita ad DROTTJN Zebaoth hefur ſendt mig.
Gled þig/ꝛ Fagna þu Zions Dotter/Þuiad ſia þu/Eg kem/ og vil bua hia þier/ſeiger D
Huggun DROTTJN. Og a þ̄m Tijma ſkulu marger Heidingiar falla til DROTTJNS/ og
ſkulu vera mitt Folk/ꝛ eg vil bua hia þier/So þu ſkallt merkia ad ſa DROTTJN Zeba
oth ſende mig til þijn/Og ſa DROTTJN ſkal erfa Juda i ſitt Hlutſkipte/i þui Heiløgu
Lande/og hn̄ ſkal vtuelia Jeruſalem aptur. Allt Holld vere kyrt fyrer DROTTNE/þui
hn̄ hefur tilreidt ſig af ſijnum Heiløgum Stad.

III.

Og mi'

A OG mier var syndur sa mykle Prestur Josua/ standande fyrer Eingle DRO
TTINS. Og Satan stod hia hn̄s Hægre hønd/ad standa i mot honum.
Og DROTTIN sagde til Satans/DROTTIN straffe þig Satan/
Ja DROTTIN straffe þig/sa sm̄ vtualde Jerusalem. Er ꝥtta ecki eirn
Brandur vr Ellde teken? Og Josua var i ohreinum Klædum / og stod fyrer
Einglenum/Huer ed suarade og sagde til ꝥra sm̄ stodu hia honum/takit þau
ohreinu Klæde fra honum.
B Og hn̄ sagde til hn̄s/ Siadu/Eg hefe teked þijnar Synder fra þier/ꝛ j. fært þig Natijda
klædum. Og hn̄ sagde/ Setied eirn hreinan Hatt a hn̄s Høfud. Og þeir settu eirn hrein
an Hatt a hn̄s Høfud/ꝛ færdu hn̄ j klæde/ꝛ sa Eingill DROTtens stod þar.
C Og Eingill DROTTINS vitnade fyrer Josua og sagde/Suo seiger sa DROTten
Zebaoth/Ef þu geingur a minum Vegum/ꝛ geymer minar Varduettingar/Þa skalltu sti-
orna mijnu Hwse/ꝛ geyma miña Fordyra/Og eg vil giefa þier af ꝥssum sm̄ hier standa/ ad
ꝥr skulu vegvijsa þier.
D Heyr til Josua þu ædste Kieñemadur/þu og þijner Viner/sm̄ bua fyrer þier/ þui ꝥr eru
ætijd vndarliger. Þui sia þu/ad eg vil læta miñ Þienara Zemah koma. Þui siaed a þeim Zemah
eina Steine/sm̄ eg lagda fyrer Josua/skulu vera Siø Augu/Eñ sia/eg vil vthøggua hn̄/sei
ger DROTTIN Zebaoth/ꝛ eg vil burt taka sama Landz Synder a eirn Dag. A ꝥm sa
ma Tijma/seiger sa DROTTIN Zebaoth/ skal huer bioda ødrum til Giestz vnd' Vijn
vidartrie/og Fikiutrie.

IIII

A OG Eingellen sa sm̄ talade vid mig/kom aptur/og vppvakte mig/ lijka sm̄ þa
nockur vppuaknar af Suefne. Og sagde til mijn/Huad sier þu? Eg sagde/
Eg sie/Og sia/Ad þar stod ein Kiertestika af Gulle/ og ein Skaal þar ofan
vppa/þar voru siø Lampar ofana/og lijka siø Treckter vid huern Lampa/ꝛ
tuø Vidsmiørs trie þar hia/eitt a hægre sijdu Skalariñar/og añad a vinst-
re sijdu.
B Og eg suarade og sagde til Eingelsins sm̄ talade vid mig/Miñ Herra/ Huad er ꝥ? Og
Eingellen sa sm̄ talade vid mig/suarade/ꝛ sagde til mijn/Veitstu ecki huad ꝥ er? Og eg sag
da/Nei miñ Herra/Og hn̄ suarade ꝛ sagde til mijn/Þad er Ord DROTTens vm Soroba Sorobabel
bel/Þad skal huerke skie mz Magt nie Hernade helldur fyrer miñ Anda seigir DROTten
Zebaoth. Huad ertu/þu stora Fiall/hút þo ꝥa sk eitt sliettlende fyrer Sorobabel? Og hañ
skoppfæra þañ fyrsta Stein/ so Meñ sku hroopa/Gud giefe til Lucku/Gud giefe til Lucku.

C Og Ord DROTTINS skiede til mijn/ꝛ sagde/ Sorobabels hendur løgdu Grunduø
llen ꝥssa Hwss/Hn̄s hendur skulu og fullkomna ꝥ/so þier skulut vita ad DROTTEN he
fur sendt mig til ydar. Þui huer er sa sm̄ foraktar ꝥssa litla Daga? A huerium ad Meñ
skulu þo gledia sig/og sia þañ Mæleþraad i Sorobabels Hende/med ꝥm Siø/ sm̄ eru Augu
DROTTens / huer ad reisa i giegnum ꝥ Heila Land.
D Og eg suarade og sagde til hn̄s/Huad eru þau tuø Oliutrie til hægre ꝛ vinstre sijdu Liosa
stiakans? Og eg suarade i añad siñ/ ꝛ sagde til hn̄s/Huad eru þær tuær Greiner ꝥss Vid-
smiørsuidartries/sm̄ þar standa hia ꝥm tueimr gylltū Liosaskiærū/med hueriū ad Meñ taka
Skøren af ꝥm Gylltu Lompunum/Og hn̄ sagde til mijn/Veitstu ecki huad ꝥ er/ Eñ eg sua
rade/Nei miñ Herra. Og hn̄ sagde/Þad eru þau tuø Oliuuidar børn/sm̄ þar standa hia Hø
fdinginanum allz Landsins.

V.

OG eg vpplypta mijnum Augum eñ einu siñe/ꝛ sa/Og sia þu/Þar var eitt fliu
A ganda a Bref. Og hn̄ sagde til mijn / Huad sier þu? Eg suarade/Eg sie a Bref) Þeir ed falsa
eitt fliuganda Brief/sm̄ er tuttugu Alna langt/ꝛ tiu Alna breidt. Og hn̄ sag Ritningena/
de til mijn/Þad er su Bøluan sm̄ vtgeingur yfer allt Landit/ Þui aller Þiof bryggia gooda
ar verda sagder Fromer epter ꝥssu Brefe/ꝛ aller Meinsæris meñ verda ꝛ sa- meñ/eñ hræsna
B gder Fromer/epter ꝥssu Brefe/Eñ eg vil þar koma læta/seiger DROTten og hæla von
dum

 Zebaoth/

Zebaoth/ad þ skal koma yfer Þiofaña hws/z so lijka yfer þra Hws sem sueria falsliga vid
mitt Nafn/z þ skal blijfa i þra hwse/z eyda þar bæde Stockum og Steinum.
Eñ Eingillen s̄ talade vid mig/gieck vt z sagde til mijn/Vpplyptu þinū augū z sia/Huad
geingur þar vt? Og eg sagda/Huad er þ? Og hñ sagde/Eirn Mæler geingur vt/Og hañ C
sagde/Þad er þra skickan i øllu þui Lande/Og sia/Þar barst frañ eitt Pund Bly/Og þar
var ein Kuiña sm̄ sat i Mælernum/Og hñ sagde/Þetta er sa ogudlige Lærdomur/og hñ ka-
stade heñe i Mæleren/ z varpade þui Blyloode i holed a honum.
Og eg hoof vpp mijn Augu/z sa/Og siadu þar geingu tuær Koñ vt/ z høfdu Vænge/ og D
Vindr stod af þm/z þra Væng' voru s̄ Storks Væng'/z þær færdu Mæleren i Lopte ami
llum Himens og Jardar/Og eg sagda til Eingelsins sm̄ talade vid mig/Hut flytia þær Mæ
leren hiedan? Og hñ sagde til mijn/Ad honum vppbyggist eitt hus z tilreidist i Landenu Si
near/z ad hñ þar settur verde a siñ Grunduøll.

VI

OG eg vpplypte minum Augum eñ einu siñe/z sa/Og siadu/ Þar voru Fiorer A
Vagn' s̄ frañgeingu a millum tueggia Fialla/ eñ þau sømu Fiøll voru af
Kopar. Fyrer þm fyrsta Vagne voru Rauder Hestar/Eñ fyrer þm ødrum
Vagne voru Brwner Hestar/fyrer þm þridia Vagne voru Huijter/ z fyrer
þm Fiorda Vagne voru skiotter Hestar Sterker.
Og eg suarade z sagde til Eingilsins/sm̄ talade vid mig/Miñ Herra/Hu
ier eru þsser? Eingellen suarade og sagde til mijn/Þetta eru þr Fiører vindar vnder Himne
num/sm̄ koma frañ/ad þr skulu frañganga fyrer allra Landa Stiornendur. Eñ sa þr suø B
rtu Hestar voru fyrer hñ gieck i mot Nordre/Eñ þr Huijtu Hest' geingu epter þm/Eñ þeir
skiottu geingu j mot Sudre. Þeir sterku vt geingu og drogu vm kring/so þr fære i giegnum
øll Lønd. Og hñ sagde/Fared burtu og ferdist i giegnum Landet /Og þeir drogu i giegnum
Landit. Og hñ kallade mig z talade til mijn z sagde/Siadu/Þeir s̄ draga i mot Nordrenu
þr koma minum Anda til ad huijlast i Landenu mot Nordre.
Og Ord DROTTINS skiede til mijn/z sagde/Tak af þssum Herteknu / sm̄ eru af C
Heldai/z af Tobia/z af Jedaia/z kom þu þañ sama Dag/z gack þu jñ j Josia Zophonie
sonar hus/huerier komner eru fra Babilon. Eñ tak þu Silfur z Gull z giør Koronr/z set
þær vppa Høfud Josua Josedechs sonar þss yppasta Prestz/z seigdu til hñs/ So seiger DR
OTTJN Zebaoth.
Siadu/þar er eirn Mañ/hñs nafn er Zemah/Þui vnder honum sk þ vaxa/z hñ sk byg D
gia Gudz Mustere/Ja Mustere DROTTJNS skal hñ byggia/z bera Vegsemdena/z
hñ skal sitia og Drottna a sijnum Stole/hñ skal og vera Prestur a sijnum Stoli/z þar skal
vera Fridur a millum þra beggia. Og þssar Koronur skulu vera þm Helem/Tobia/ Jeda-
ia/og Hen Zophonias syne til eirnrar Miñingar i Mustere DROTTJNS. Og þeir
skulu af fiarlægd koma/sm̄ vppbyggia skulu Mustere DROTTJNS/Þa skulu þier vid
kañast/ad DROTTJN Gud Zebaoth hefur sendt mig til ydar. Og þ skal skie/Ef þier
viliet hlyda Rodd DROTTJNS ydars Gudz.

Zemah Christus
Zemah Norrænast grodur/og er Spadomur vt af Christo

VII.

OG þ skiede a þui fiorda Darius Kongs Aare/ad Ord DROTTJNS ski A
ede til Sachariam/ a þeim fiorda deigi þss Niunda Manadar / sem kallast
Chisleu/þa Sarez' z Regem Melech mz þra Folke/ sendu til Bethel at til bid
ia fyrer DROTTNE/z lietu seigia til Prestaña sm̄ voru i huse DRO-
TTJNS Zebaoth/ og til Spamañaña/ Skal eg nockut græta nu a þm
fimta Maanade/z eñ hallda mier fra/ so sm̄ eg hefe giørt nu i nockur Aar.
Og Ord DROTTJNS Zebaoth skiede til mijn/ z sagde/ Tala þu til alls Folksins i B
Landenu/z til Prestaña/z seigdu/þa þier føstudud z grietud/j þm fimta z i þm siøunda Ma
nude/a þm Siøtijge Arū/ Hafe þier þa so fastad fyrer mier? Eda þa þier ætud z Druckud/
hafe þier þa ecke eted z Drucket fyrer ydur sialfa? Er þtta ecki þ/ sm̄ DROTTJN liet

Chisleu

Predika

Predika fyrer þa framfornu Propheta/þa Jerusalem var alseten mz Folke/z hafde allznæ
kter/mz sijnum Stødum þar vm kring/z þan tijd ad þar bio Folk/bæde i mot Sudre/og suo
i Dølunum.
C Og Ord DROTTINS skiede til Sachariam/z sagde/So seig' sa DROTTEN Exo. xxij
Zebaoth/Dæmed riett/giøred gott z vered Myskunsamer/huer sijnum Brodur. Og giøred Esa. i
huercke Eckium/Fødurleysingium/Vtlendskum edur Fatækū nockurn Oriett/z einggen skal
hugsa nockut vont/ sijnum Brodur i sijnu Hiarta
Eñ þr villdu ecki hlyda/z sneru Bakenu vid mier/z tilbyrgdu sijn eyru/so þr skylldu ecki Søken huar
D heyra. Og giørdu sijn hiørtu sm̄ eirn Adamas/ad þau skylldu huercke heyra Løgmalit nie ord fyrer Gud
ed/ huert sa DROTTIN Zebaoth sende j sijnum Anda/fyrer þa fyrre Prophetana. Fyr straffar
er huad su en stora Reiden DROTTINS Zebaoth er komen/z þ er so skied sm̄ þ var pre
dikad/z þr heyrdu ecki/So villda eg z ecki heyra þa/ þa þr kølludu / seiger DROTTEN
Zebaoth. So hefe eg i sundurtuistrad þm a medal allra Heidingia/þra sm̄ ecki þecktu þa/z
Landet vard eyde epter þm/so ad eingē reiste edur bio þar jñe/z þ Gøfugā Land var giørt at
eirne Eydemørku.

VIII

A OG Ord DROTTINS skiede til mijn/z sagde/ So seiger DROTTEn Huggun og
Zebaoth/ Eg hefe veret miøg vandlætur vid Zion/ z eg hefe mz storre Rei Fyrerheit/ad
ce veret vandlætur vid hana. So seiger DROTTIN/Eg sny mier aptr Jerusalem skle
til Zion/z vil bua i Jerusalem/so Jerusalem skal kallast Sañleiksins Sta vppaptr byggi
dur/ z þss DROTTEns Zebaoth Fiall/ og eitt Fiall Helgedomsins. ast
So seiger sa DROTTen Zebaoth/ Þar skulu eñ nu hier epter bua j Je
rusalem Gamler meñ z Kuiñur/z þr sm̄ ganga vid Staf af storre Elle/og Stræte Stadar
ens skulu vera full af Pilltum z Stulkum/ sm̄ sier skulu leika a heñar Strætum. So seiger
DROTTIN Zebaoth/Þeim þiker suoddan vera omøguligt/fyrer Augum þssa epterblif
na Folks i þssare Tijd/Skyllde þ þar fyrer vera omøguligt fyrer mijnum Augum? seiger
DROTTIN Zebaoth.
So seiger sa DROTTen Zebaoth/Siadu eg vil Frelsa mitt Folk fra þui Lande i mot
Austre/og fra þui Lande i mote Solariñar nidurgange/z eg vil færa þ vt hingad ad þ skal
bua i Jerusalē. Og þr skulu vera mitt Folk/z eg vil vera þra Gud/i Riettlæte z Sañleika.
B So seiger DROTTIN Zebaoth/ Styrked ydar Hendur/þier sem heyred þsse Ord/a
þssare tijd/fyrer Muñ Spamañaña / a þm Deigi sm̄ sa DROTTENS Zebaoth Hwss
Grunduøllur er lagdur/þa Musterit skal vppbyggiast. Þuiad fyrer þssa Daga var Arfide
C Mañaña Forgiefins/z Dyraña Arfide til einkis/z þr høfdu ønguan Frid/fyrer Nørmung
þra somu sm̄ vt og jñ geingu/Helldur liet eg alla Meñ fara/huern i mot sijnum Naunga.
Eñ nu vil eg ecki giøra vid þtta epterblifna Folk/sm̄ a þm fyrrum døgum/seiger DROT
TEN Zebaoth/ Helldur skulu þr vera Fridarins Sæde. Vijntried skal giefa sitt Auoxt/z
Landed sijna Friofsan/z Himenen skal giefa Regn af sier / og eg vil læta þa sm̄ epter eru
ordner af þssu Folke allz þssa niota
Og þ skal skie/ad lijka sm̄ þier af Juda huse og af Jsraels huse vorut eitt Brixle z Bol
uan a medal Heidingiaña/ So vil eg frelsa ydur/ad þier skulut vera ein Blezan/ Ottist ec
C ke/z styrked ydar Hendur. So seiger DROTTIN Zebaoth/Lijka sm̄ eg þeinkte ad Plaa
ga ydur/ þa ydar Forfedur reittu mig til Reide seiger DROTten Zebaoth/z mig Angrade
þ ecki/so hugsa eg nu þar i mot ad giøra vel a þssū Døgum/ mot Jerusulem z huse Juda/
Þar fyrer ottist ecki.
Eñ þtta er þ sm̄ þier skulut giøra/ Huer eirn tale Sañinde vid añan/Og dæmed riett/z
settet Frid i ydrum Portdyrum. Og eingen þeinke nockut vondt i sijnu Hiarta a mote sijnū Su riettа og
Naunga/Og elskit ecke falska Eida/Þui eg hata allt soddan/seiger DROTTIN. saña Gudz
Og Ord DROTTINS Zebaoth skiede til mijn/ z sagde/Suo seiger DROTTEN þionusta
Zebaoth/Su Fasta fiorda/fimta siøunda z tiunda Manadar/skal ba Juda Huse til Glede Supra vij
og Fagnadar/ og til gladligrar Aarhætijdar/ Elskit ad eins Frid z sañleika.
D So seiger DROTTen Zebaoth/ Þar skal eñ nu koma miked Folk/og margra Stada Kallan Heid
Borgar meñ/z Borgarmeñ eirnrar Borgar skulu fara til þrar añarar z seigia/Latū oss fa ingia
ra og

ra og tilbidia fyrer DROTTNI/ z leita þss DROTTINS Zebaoth/ Vier viliū fara
mz ydur. So skal margt Folk og Heidingiar koma i Storu mañtale til ad leita DROT
TINS Zebaoth i Jerusalem/ ad tilbidia fyrer DROTTNE.

So seiger DROTTIN Zebaoth/ A þm tȳma skulu tiu meñ af allra handa Tungu-
malum Heidingiaña/ grȳpa i Stacksskaut eins þss sm̄ er af Juda / og seigia / Vier vilium
fara mz ydur/ Þui vier heyrum/ ad Gud er med ydur.

IX

Hadrach / Þad er Syria
Hamath
Tyrus
Sidon
Esa. xxiij
Ezech. xxvi

HEtta er su Byrden/ af huerre DROTTIN sagde yfer Landit Hadrach/ A
og yfer Damascum vppa huert þ treyster (Þui DROTTen lȳtur yfer Me
ñena og yfer allar Israelis ætter) Og til Hamath sm̄ er i nænd heñe / yfer
Tyrum og Zidon sm̄ eru miøg klokar. Þuiad Tyrus vppbygger Kastala
og safnar Silfre sm̄ Sande/ og Gulle so sm̄ Saur a Strætum/ Eñ siadu/
DROTTIN skal fordiarfa hana/ og sla heñar Magt/ þa sm̄ hun hefr
vppa Sionum ad hun skal vera/ so sm̄ þ s̄ vppbreñur fyr' Ellde.

Philistei Land
Esa. xv
Ezech. xv

Nær Ascalon sier þ/ þa skal hun ottast/ og Gasa skal hafa mykla Angist/ þar til sk Ek
ron hrygg verda/ nær hun soddan sier. Þui þ skal hafa eirn enda mz Kongen af Gasa/ og
Meñ skulu ecke bua j Aschalon/ eñ Vtlendsker skulu bua i Asdod/ Og eg vil i burt taka Drā
bseme þra Philisteis. Og eg vil þra Blod taka fra þra Muñe/ z þeirra Suiuirdingar fra B
þra Tøñum/ so þr skulu epterblȳfa til handa vorum Gude/ z vera sm̄ Høfdingiar j Juda/
z Ekron so sm̄ Jebucitar. Og eg vil sialfur vera Herbwder i kringum mitt Hus/ so ad þar
skal ecki þørf giørast/ ad a standa edur ganga fram̄ edur aptur/ so ad þr Drȳfararner sku-
lu ecki meir koma yfer þa/ Þui eg hefe nu sied til þra mz mȳnum Augum.

a Standa) Suo sm̄ giøra Vardhalldzmeñ og Vökumeñ i Herbwdum
Math. xxi
Christus
Psal. lxxij

Eñ þu Dotter Zion/ Gled þig miøg/ z þu Dotter Jerusalem fagna þu/ sia þu/ Þiñ
Kongur kiemr til þȳn/ Riettlatr/ z eirn Hialpare/ z Fatækur/ rȳdande a eirne Asnu/ z a ei-
num vngum Asnafola. Þuiat eg vil burt taka Vagnāa fra Ephraim/ z Vȳghesta fra Je C
rusalem/ z Strȳdzbogarner skulu i sundurbrotner verda. Þuiad hn̄ skal kieña Frid a medal
Heidingiaña/ z hn̄s Rȳke skal vera fra einu Hafenu til añars/ og fra Vatnenu jn̄ til Ver-
alldariñar Enda.

Þu vtleid' fyrer Blod þȳns Sattmala þina Fangara/ vt af Grøfiñi/ hu" eckert Vatn
iñe er. So snued ydur nu til ydar hins styrckua Kastala/ þier sm̄ i Voniñe ligged fangad'.
Þuiad eg vil i Dag kuñgiøra þ/ og bitala þier tuefallt. Þuiad eg hefe vppspañad Juda

Psal. xcv

til eins Boga/ z tilbued Ephraī/ Og eg vil vppuekia þȳn Børn Zion/ a mzal þiña barna/
Grickland/ z eg vil giøra þig s̄ Sud eins Risa. Og DROTTen sk openberast yfer þm/ z D
hn̄s Øruar skulu vtfara sm̄ Elldingar/ Og DROTTEN Drottna skal blæsa i Lwdra/
og hn̄ skal fram̄ganga sm̄ Stormur vr Sudre.

DROTTEN Zebaoth skal varduecita þa/ so ad þr ete/ z vnder sig varpe mz Slaungu
steine/ ad þr drecke og skualldre/ so sm̄ af Vȳne/ og fuller verde sm̄ Bikarar/ z so sm̄ Horn a
Alltare. Og DROTTIN þra Gud skal hialpa þm a þre tȳd so sm̄ Saudum sȳns Fol-

Esa. lxvi

ks/ Þui Helger steinar skulu vppreisast i hn̄s Lande. Eñ huad hafa þr gott fram̄ yfer añad
Folk/ eda huad fegra eñ adrer Meñ/ Korn vppfæder vnga Sueina/ z Meyiarnar nytt Vȳn

X.

Aminning ad bidia vm Regn
Euangelij
Math. ix

HAr fyrer bidiet nu vm Kuelldregn af DROTTNE/ so mun DROTT- A
IN giøra Sky/ og giefa ydr noga Døgg/ til allrar Friofgunar ydrar Jar
dar. Þuiat Afguderner tala ætȳd Hiegoma/ z sañsagnarmeñerner sia ecke
vtan Lygar/ og seigia Hiegoma Drauma/ og þra Hugsualan er einskis ve
rd. Og þui fara þr villt sm̄ ein Hiørd/ og eru megnlauser/ þui þar er ein-
gen Hirder.

a Hafraña) Þat eru þr huer

Mȳn Reide er orden Grim̄ yfer Hirdarana/ og eg vil vitia a Hafraña/ Þui DROT- B
TIN Zebaoth skal vitia siñar Hiardar/ sm̄ er/ Hussens Juda. Og hn̄ skal vtbua þa/ so sm̄
pryddañ Vȳghest til Bardaga. Hyrningen/ Naglarner/ Strȳdzbogen/ og Drȳfararner sk
allt tak-

allt takast burt fra þm. Þo sklu þr va so røskuer sm̃ Risar/trodande Gatnasauren i Barda Prophetar og
ganum/og þr skulu beriast. Þuiad DROTten skal vera mz þm/ suo ad þr Riddarar skulu Prestar huería
til skam̃ar verda. Eñ eg vil styrkia husit Juda/og frelsa husit Josephs/ og eg vil jñ setia Crhistus kallar
þa i gien/Þuiad eg vil Myskuna mig yfer þa/& þr skulu blijfa sm̃ þr voru/ þañ Tijma eg sydarmeir þþar
hafda ecki burt varpad þm/Þui eg DROTten þra Gud vil Bænheyra þa. iscos
C Og Ephraim skal vera sm̃ eirn Rise/& þra hiarta skal glediast /lijka sm̃ af Vijne. Þad Rijket Christi
skulu & þra Syner sia/& gledia sig. Og þra Hiørtu skulu fagna i DROTtne. Eg vil blij
stra ad þm/& samansafna þm/þui eg vil frelsa þa/Og þr skulu fiølga sig/so sm̃ þr juku sig
fyrre. Og eg vil nidr sa þm a medal Folksins/so þr skulu miñast mijn i fiarlægum Løndū/
D & þr skulu lifa mz sijnum Børnum/& koma aptur. Þui eg vil færa þa i gien af Egiptalā-
de/& eg vil safna þm vr Assyria/& eg vil færa þa j Gilead Land/ & til Libanon/so ad Meñ
skulu ecki fiña þa. Og hñ sk ganga j giegnū þ Harmkuælis haf/& sla Bylgiurnar i Sio-
num/so ad øll þau diup Vøtn skulu þurkast/ Þa skal su Offstæken þra i Assyria nidurþryck
iast/& sa Velldissprote i Egiptalande skal burt takast. Eg vil styrkia þa j DROTTne Exo. xiiij
ad þeir skulu ganga j hañs Nafne/seiger DROTTJN.

XI.

A WPPlwk þinum Dyrum þu a Libanon/ suo at Elldurenn breñe þijn Cedrus a Libanon)
trie. Græte þier Grenetrien/þuiat Cedrus Viderner eru falln/& su pry Kallast Jerusa
deliga Byggingen er vm koll sleigen. Græted þier Eikurnar j Basan/ lem/af Libano
þui sa sterke Skogr er vpphøgguen. Meñ heyra ad Hirdararner græta/ us vide vppbyg
þui þra vegliga bygginger nidurbroten/Meñ heyra Øskur Leonaña/þui gd og af Romi
ad Jordans dreiss er nidursleiged. uerium nidur
brotin
So seiger DROTTJN miñ Gud/ Geymed slæturs Saudena/þt þrra Herrar slætra
þm/& reikna þ fyrer øngua Synd/þr selia þa/& seigia/Lofadur sie DROtten/eg er nu Rij
kur/og þra Hirdurum hlijfa þr ecki. Þar fyrer vil eg ecki framarmeir spara þa jñbyggiar
B ana i Landenu/seiger DROTten. Og siadu/Eg vil læta Folked koma/eirn & sierhuern j
añars hendur/& i þra Kongs Hendur/& þr sklu nidursla Landit/& eg vil ecke hialpa þm fra
þra Hende
Og eg geyme slætur Saudaña/fyr þra vesølu Saudaña skulld/Og eg tok tuo stafe til Euangelium
mijn/ Þañ eina kallade eg Sætleika eñ þañ añan kallade eg Sorg/ og geymdi Saudena. Løgmaled
Og eg eydelagde þria Hirdara i einū Máade/þui eg kuñe ei ad lijda þa/so villdu þr & ei ha
fa mig. Og eg sagda/Eg vil ecki giæta ydar/huad sm̃ deyr/þ deyie/Huad sm̃ Hungrar þat
hungre/Og þr ōzept eru skal huer eta añars Kiøt.
C Og eg tok miñ staf Sætleika/& sundurbraut hñ/ad eg i burt tæke miñ Sattmala/ sem eg
hafda bundet vid allt folk/Og hñ var burt teken þañ sama Dag. Og þr fatæku Sauder/
sm̃ høfdu gæt a mier/þr merktu/ad þ var Ord DROTtens. Og eg sagda til þra / Lijkar
ydur þþa bered fram̃ mina Verdaura/Eñ vilie þr ecki/þa læted þ vera. Og þr vogu suo
miked sm̃ eg gillta/Þriatijge Silfurpeninga. Og DROTten sagde til mijn/Varpa þeim Math. xxvij
burt/so þr giefist Pottmøkurum/eitt merkeligt verdkaup/fyrer huert eg vard virdtur af þm. Christus sell
Og eg tok þa Þriátijgu Silfurpeninga/ & kastade þm i hus DROTtens/so þr skylldu gef dur fyrer xxx
ast Pottmakaranum. Silfurpeninga
D Og eg j sundurbraut miñ añan Staf/Sorg/so eg mætta burt taka Brædraskapen i mi-
llum Juda & Jsrael.
Og DROTten sagde til mijn/ Tak eñ til þijn Buning eins Heimskuligs Hirdirs/ Þui Pauadōurñ
siadu/Eg vil vppuekia Hirdara i Landenu/sm̃ ecki skulu leita epter þui Vanmattuga/ Eige
vitia þss sundurslegna/& ei græda þ særda/Eige helldur hafa Hugun fyrer þui Heilbrigda.
Eñ Kiøted af þui Feita munu þr eta/ & i sundurrijfa þss Klaufer. Vei skurgoda Hirdu-
rum/þr sm̃ forlæta Hiørdena. Suerded kome a þra Armlegge/& a þra Hægre Augu/Þeir
ra Armur skal vppuisna/& þra hægra Auga skal myrkuast.

XII.

Þetta er

Huggun j mote oþſokñ Chriſteligrar Kirkiu

HEtta er ſu byrden DROTtens Ordz yfer Iſrael/ſeiger ſa DROTten ſ̄ A
vtbreider Himenen/z Grūduallar Jørdena/ z ſkapar Māſins Anda i hm̃.
Siadu/Eg vil giøra Jeruſalem ad einu Hrøſunarkere/øllu Folke þar vm
kring/Þui þ ſkal og gillda Juda/nær Jeruſalem verdur vm kringd. Eñ þo
a þre ſømu tijd/vil eg giøra Jeruſalem ad einum þungum Steine øllu Fol
ke. Og aller þr ſm̃ vilia j burtu bera hñ/þr ſkulu i ſundurmeriaſt/Þui all-
er Heidingiar a Jørduñe ſklu ſamanſafnaſt mote honum.
A þm Tijma/ſeig' DROTten/vil eg alla Heſta giøra Fælna/ z þra Riddara hrædda/ B
Eñ eg vil hafa mijn Augu open yfer Jeruſalem z allra maña Heſt a vil eg med Blindleika
Plaga. Og Høfdingiar i Juda ſkulu ſeigia i ſijnum Hiørtum/Læted einskoſtar Jeruſal-
em Borgarmeñ vera Orugga/ j DROTtne Zebaoth þra Gude.

Sigur Kriſt-niñer i Heñar Motgange

A þm tijma/Vil eg giøra Juda Høfdingia til eins breñanda Ofns a medal Triaña/z
ad einu Loganda blyſe i Stræe/ſo þr vppeyde/bæde til hægre z vindſtre ſijdu/øllu Folke allt
vm kring/ Og Jeruſalem ſk framueiges blijfa a ſijnum ſamaſtad j Jeruſalem. Og DRO
TTJN ſk frelſa Heimile Juda/lijka ſm̃ a fyrra tijma/vppa þ ad Dauidz hus ſkal ecki of-
miøg hrooſa ſier/eigi helldur Jeruſalem Borgarmeñ/mot Juda.
A þre tijd ſkal DROTTEN vardueita þa Borgarmeñena j Jeruſalem/ og þ ſk ſkie C
ad huer ſm̃ veykur er a þm tijma a medal þra/hñ ſkal vera ſm̃ Dauid/Og Dauidz hus ſkal
vera ſm̃ Gudz hus/lijka ſm̃ Eingell DROTtens fyrer þm. Og a þm tijma vil eg þeinkia

Fyrerheit hins Heilaga Anda Johañ. xix

ad afma alla Heidingiana/ſm̃ farner eru mot Jeruſalem. Eñ yfer Dauijdz hus/z yfer Bo
rgarmeñ i Jeruſalem vil eg auſa Anda Nædar z Bænar. Þuiad þr munu ſia mig huern
þr hafa i giegnū ſtunged/ Og þr ſkulu grææta yfer honum/ lijka ſm̃ Meñ grææta yfer einum
einka ſyne/z þr ſkulu hryggia ſig yfer honum/ lijka ſm̃ Meñ hryggia ſig yfer þui Frumgiet
na Barne.
Og a þm tijma ſk vera eirn mikill Harmur j Jeruſalem/ lika ſ̄ þ var hia Hadadrimon D

iiij Reg. xxiij ij Parali. xxxv

a þm Velle Megiddo. Og Landed ſk grææta/ huer ættþattur fyrer ſig/ætten Dauidz huſs
ſierilæge/og þra Hwsfrur ſierilage. Þad hus Natans ættar ſierilæge/og þra Hwſfrur ſier
ilage. Þad hus Leui ættar ſierilage/ z þra huſfrur ſierilæge. Simei ætt ſierilage/z þeirra
Huſfrur ſierilage. Lijka ſm̃ allar ætter þær epter eru ordnar ſierilæge/ þeirra Hæſfrwr z ſo
ſierilæge.

XIII.

Synda fyrer giefning vnder Euangelio

A Þeim Tijma ſkal Dauidz hus z Borgarmeñ j Jeruſalem/ hafa eina frij A
opna Vppſprettu/ til ad afþuo þra Synder z Saurganer
A þm tijma/ſeiger DROTTJN Zebaoth/vil eg Afguda nøfnen af

Rijket Chriſti

ma af Landenu/ſo meñ ſklu ecki þadan i fra miñaſt þra/ Þar mz vil eg og
vtdrijfa þa Propheta og Ohreinu Anda af Landenu. Þad ſk ſo ſkie/ef no B
ckur ſpaar framarmeir/þa ſklu hñs Fader og Moder/ſ̄ hñ fædt hafa/ſeig-
ia til hñs/Þu ſkllt ecki lifa/þui þu talar Lyge i Nafne DROTtens/og ſo ſkulu hñs Fad'
z Moder ſ̄ oolu hñ/j giegnum leggia hñ/þa hñ ſpaar.
Þui þ ſk ſkie a þm tijma/ ad Spameñern ſku ooda ad ſkøm̃ mz þra Vitrunū nær þr ſpaa
þar vm. Og þeir ſkulu ecki meir jklædaſt Lodnum kæpum/ mz hucrium þr ſuiku. Helldur ſk

ij Reg. xxiij

hñ ſeigia/ Eg er eingen Spamadur/ Helldr Akurverks madur/þui eg hefe møñum þionad C
af mijnum vngdome. Og ef nockur madur ſeiger þa til hñs/Huada Sææruni eru i þinum
Høndum? Þa ſk hñ ſuara/So er eg ſleigen i þra huſum/ſm̃ mig elſka.
Þu Suerd/Vertu til reidu yfer miñ Hirder/z yfer þañ Mañ ſm̃ mier nalægaſtur er/ſeig

Spadomr vm Chriſti Pijnu Math. xxvi Mar. xiiij

er DROTTJN Zebaoth. Slaa þu Hirderen/ſo ſkal Hiørden i ſūdurdreifaſt/ſo vil eg ver
nda miñe Hende til Smabarna. Og þ ſk ſkie/ad i hueriu Lande ſm̃ ad eru tueir hluter(ſeig D
er DROTTJN) þr ſklu vppræataſt og Forganga/Eñ ſa þridie partur ſk blijfa þar jñe/
Og þañ þridia part vil eg i giegnum Ellden leida og hreinſa/ lijka ſm̃ meñ hreinſa Silfur/
z fægia þ ſo ſ̄ meñ fægia Gull. Og þr ſku kalla a mitt Nafn/z eg vil bænheyra þa/Eg vil
ſeigia/Þeir eru mitt Folk/Og þeir munu ſeigia/DROTTJN miñ Gud.

XIIII

A Siaed/Tijmen DROTTINS kiemur/ad meñ ſklu ſkipta þijnu Herfan Spadom̃ vt
ge i þier. Þuiad eg vil ſafna allra handa Heidingium til Bardaga i mot aþ ſydustu For-
Jeruſalem. Og Stadureñ ſk verda yfertuñen/Hwſen Rænd/ꝛ Kuiñurnar eydſlu Jeru-
ſkam̃adar. Og halfur Partur Stadarens ſk verda Herteken i burt fær- ſalem
aſt/ Eñ þ folk ſm̃ epter verdur/ ſk eckı af Stadnum vppræfaſt.
Eñ DROTTIN mun draga vt/og ſtrijda i mot þm ſomum Heiding
ium/ſo ſm̃ hn̄ plagar ad ſtrijda i ſtyrialldar tijdiñe. Og hn̄s Fætur ſklu ſtanda/ a þm ſama
tijma/ a Fiallenu Olıueti/huert ed liggur hia Jeruſalem mot Auſtre/og Olıueti Fiall ſkal j
ſundurklofna riett i tuo parta/fra Auſtre og allt til Veſturs/miøg vijdt huor partur fra ød
rum/ſo ad ſa eine halfur partz Fiallſins ſk giefa ſig i mot Nordre/eñ ſa añar i mot Sudre.
Og þier ſkulut flyia fyrer ſuoddan Dal/i millum miña Fialla/Þui Dalurenn i millum Fiall
aña ſk taka allt til Azal/Og þier ſklut flyia/ſo ſē þier fludut fyr Jardſkialftanū i fyrretijd
a døgum Vſias Juda Kongs. Þa ſk DROTTen Gud miñ koma/ og aller Helger med Amos 1
honum.
B Og a þm tijma ſk eckert Lios vera/ vtan Kulde og Froſt. Og þar ſk vera ſa eirn Dagz
huer ad DROTTNE er kuñur/ huorke Dagur ne Nott/Eñ ad Kuellde ſk verda Lios. Euangelium
A þm Tijma ſklu reñande Votn fliota af Jeruſalem/Helften i Sioen mot Auſtre/ ꝛ Helf
ten til þſſ yſta Hafs ꝛ þar ſk vera bæde Sumar ꝛ Vetur.
Og DROTTen ſk vera Kongur yfer øllum Løndum/og a þm tijma ſk ecki vera vtan
eirn Gud/ og eitt hn̄s Nafn. Og meñ ſkulu ganga i kringum allt Landit/ ſuo ſm̃ a einum Rijked
ſliettum Velle/fra Gibea ꝛ til Rimon/ſuñan til vid Jeruſalem. Þui hun ſk vpphefiaſt/og Chriſti
byggiaſt i ſijnum ſtad/fra Ben Jamins Porte/allt til þra fyrſtu Stadar Dyra/ og ad þm
Horndyrum/ꝛ fra Hananeels Turne ꝛ allt til Kongſins Vijnþruguñar/ Og þar ſkulu meñ
iñe bua/ og þar ſk eingen Bøluan meir vera/Þuiad Jeruſalim ſk mz øllu offalaus bua.
C Og þ ſk vera ſu Plaga/mz huerre ad DROTTEN ſk Plaga allt þad Folk/þad ſem Straff Vijk-
ſtrijdt hefur i mot Jeruſalem/Þeirra Holld ſkal fwna/a medan þr ſtanda eñ a ſijnar Fætur ingañz og Vill-
og þra Augu ſkulu viſna i þra Augnatoftum/ꝛ þra Tungur ſkulu rotna i Muñenum. lumaña
A þm tijma ſk DROTTEN giøra miked Vpphlaup a medal þra/At eirn ſkal taka
i añars Hønd/ꝛ leggia ſijna Hønd a hn̄s Hønd. Þuiad Juda ſk ſtrijda j mot Jeruſalem/ꝛ
allt Heidingia Godz ſm̃ þar i kring er ſk ſaanſafnaſt/Gull/Silfur/ꝛ Klæde ofurmikel. Og
ſo ſk þſſe Plaga koma yfer Heſtana/ Mwldyren Vlfalldana/Aſna ꝛ allſkyns Dyr ſm̃ eru
i þm ſama Her/lijka ſē þr adrer eru Plagader.
Og aller epter blifnu a medal allra Heidingia/ſm̃ drogu i mot Jeruſalem/þr ſkulu huert Eſai v
Aar hier vppkoma/ad tilbidia Koñugen/þañ DROTTEN Zebaoth/ꝛ ad hallda Tialld Su ſtærſta og
bwdar hatijd. Eñ huer ſu ættkuijſl a Jørduñe/ſm̃ ecki kiemur vpp til Jeruſalem/ ad tilbidia hrædeligaſta/
D Konungen/þañ DROTTEN Zebaoth/ yfer þa ſk ecke Rigna. Og ef Egiptaña ætt- Plaga er/ad ve
kuijſler ferdaſt ecki vpp/ꝛ koma ecki/Þa ſk ꝛ ecki rigna yfer þa. Þad ſk vera ſu Plagan ra rænt Gudz
mz huerre ad DROTTEN ſk Plaga alla Heidingia/ſm̃ ecki vppkoma ad hallda Tialld Orde
bwdarhatijdena/ Þuiad þ ſkal vera Synd fyrer Egiptana ꝛ alla Heidingiana/ ſē ei koma ad
hallda þa Tialldbwdarhatijd.
Og a þre tijd/mun tilreiding Heſtaña vera Heiløg fyrer DROTTne/ Og Katlarner j
Hwſe DROTTINS ſklu verda ſm̃ Muñlaugar fyrer Alltare. Þuiad aller Katlar/bæ
de i Juda ꝛ Jeruſalem/ſklu þm DROTTNE Zebaoth Helgader verda/ſo ad aller
þr ſm̃ offra vilia/ ſkulu koma og taka þa ſømu og Matgiøra i þm/og þar ſklu
hier epter ønguer Cananei vera i DROTTINS Zebaoth huſe/a þre tijd.

Ending Prophetans Sacharie

Formalen yfer Pro-
phetan Malachiam

X

Hebre-

Formale

HEbreſker hallda/ ad þſſe Malachias ſke ꝟa Eſra/ Þad lætū vier ſo vera/ þui
vier vitum eckert ſañara af honum ad ſeigia. Vtan ſo miked ſm̄ merkia ma
vt af hn̄s Spadome/ þa hefur hn̄ ecki vered allz fyrer løngu Hingadburden
Chriſti/ helldur ſa ſeinaſte Spamadur/ þui hn̄ ſeiger j iij. Cap. ad Herran
Chriſtur mune ſnart koma.

Hn̄ er eirn merkeligur Prophete/ ꝛ talar merkeliga vm Chriſtum ꝛ Euā
gelium/ huert hn̄ nefner eitt hreint Offur i øllum Heime. Þuiad fyrer Euangelium verdur
Gudz Nad pryſſud/ ꝛ þ er þ rietta Þacklætis offur. Itm̄/ Hn̄ fyrerſpaar vm tilkomu Johañ
es Skyrara/ So ſm̄ Chriſtus ſialfur vtleggur þ Math. xi. ꝛ nefner Johañem ſiñ Eingel
og Eliam/ vm huern Malachias ſkrifar.

Hier mz auitar hn̄ ſitt Folk hardliga/ fyrer þ/ ad þr gaafu Keñimoñunum ecki ſijnar Tyū
under/ ꝛ adrar ſkylldur. Og þo þr giæfe þm nockud/ þa gaafu þr þ mz øngre hollustu/ Siu-
ka og Laſtada Saude ꝛ Lømb/ ꝛ huad þr villdu ecki hafa ſialfer/ þ ſkyllde vera nogu Gott
fyrer þa Fatæku Preſta og Predikara. So ſm̄ þ plagar ad ſkie ad þar ſem Gudz Ord og
truer Þienarar eru/ Þeir hliota ad lijda Neyd ꝛ Hungur/ Eñ Falskeñefedr hafa jafnan allz
nægter. So ꝛ voru Preſtarner auitader vegna ſlijkra Forna/ ad þr mztoku og Fornfærdu
þad/ Þui olle ſu gooda Agirne. Eñ Gud vottar hier/ ad hn̄ hafe ſtora miſþocknan a þeſſu/
Og kallar ſlijka otrw ꝛ Illſku eina Smaan/ ſialfum honum giorda. Þar fyrer hootar hañ
þm/ ad hn̄ vilie yfergiefa þa ꝛ mztaka Heidingia ſier til Folks.

Þar epter ſtraffar hn̄ Kieñemeñena ſierdeilis/ ad þr falſe Gudz Ord ꝛ kieñe otruliga/ og
ville þar mz Marga/ Og misbreyte ſijnu Kieñemans embætte/ Og ſtraffe ecki þa/ ſ̄ offrudu
og fornfærdu laſtadar Forner/ edur eigi voru ſialfer Dugandis/ helldur lofudu þa ꝛ hældu
þm ꝛ ſøgdu þa Dugandis ſo ad þr mætte fa Fornernar af þm. So hefur Agirnden ꝛ Bwk
ſorgē ætijd ſkada giørt Orde Gudz/ ꝛ hn̄s þionuſtu og giører jafnā Predikaraa ad hræſnurū.

Hn̄ ſtraffar þa og fyrer þ/ ad þr hrygdu og ꝛ fyrerlitu ſijnar eigen kuiñur/ huar mz þr
eirnen ſaurgudu Fornernar og Gudzþionuſtugiørdina. Þuiad i Moſes Løgmale var fyrer-
boded ad fornfæra Gude Hrygdarforner/ ꝛ þr ſm̄ voru hrygguer mattu ecki Fornfæra/ ꝛ ecki
af Fornunum eta/ Eñ ſlijkt var þra ſkulld/ þr ſtygdu ſijnar Kuiñur ꝛ giørdu þær grætande/
Og forſuørudu ſig mz Dæmum Abrahams/ huer ed ſijna Agar hlaut vt ad reka/ ꝛ hryggia/
Eñ hn̄ giørde þ ecke mz eigenvilia ſo ſm̄ hn̄ og ecki fyrer girndarſaker tok hana ſier til eigen
kuiñu.

Propheten Malachias

I.

ÞEtta er ſu Byrde ſm̄ DROTTen talade i mot Iſrael fyrer Mala- A
chiam.
Eg elſka ydur ſeiger DROTTIN/ Eñ þier ſeiget ſo/ Huar mz el-
Gen. xxv Roma ix ſkar þu oſſ? Er Eſau ecki Jacobs Broder/ ſeiger DROTTEN? Þo
lijka vel elſkade Jacob/ eñ hatade Eſau/ ꝛ giørde hn̄s Fiallbygd' i eydi/
og hn̄s Arf ad Dreka eydu. Og ef Edom yrde ſeigiande/ Vier erum for
Abdie i diarfader/ Eñ vier viliū aptur vppbyggia þ ſ̄ i eyde er. So ſeiger DR
OTTen Zebaoth/ Ef þr vppbyggia þa ſk eg nidrbriota/ ꝛ þ ſku kallaſt
þau fordæmdu Landamerke/ og eitt Folk hueriu DROTTIN er reidur æfinliga/ þ ſklu yd
ar Augu ſia/ ꝛ þier ſkulut ſeigia/ DROTTEN er Vegligur i Iſraels Landamerkium.
Sonuren ſk heidra ſiñ Fødur/ ꝛ Þienaren ſiñ Herra/ Em eg nu Fader/ Huar er þa miñ B
Exo xx Heidur? Er eg Herran/ Huar ottaſt meñ mig? ſeiger ſa DROTTIN Zebaoth til ydar/
Preſta/ ſm̄ forakta mitt Nafn. So ſeige þier/ Huar mz forøktum vier þitt Nafn? Þar mz
ad þier offrid ohreint Braud a mitt Alltare. Eñ þier ſeiget/ Huar mz offrum vi' ohreint?
Þar mz ad þier ſeiged/ Bord DROTTens er fyrerlitid. Og nær þier offred nockru Blin
du/ ſo ma þ ecki vondt heita/ Og nær þier offred nockru Løſtudu edur ſiuku/ þa ma þ ecki hell
dur heita vondt. Ber þu þtta þinum Høfdingia/ Huad gillder/ þu verdur honū ecke þack
næmur? Eda hn̄ verdur þina Perſonu ecki ſtaande/ ſeiger ſa DROTTEN Zebaoth.
So bidiet nu Gud/ ad hn̄ ſie oſſ Nadugur/ Þuiad ſuoddan er ſkied af ydur. Þeinke þier C
ad hn̄

ad hñ mune lijta ydar Persónur/seiger sa DROTTIN Zebaoth? Huer er og a medal yd
ar sm̄ lokar einum Dyrum? Þier vppkueiked ecki Elld a mijnu Alltare forgiefens/Eg hefe
øngua þocknan til ydar/seiger DROTTIN Zebaoth/Og Matoffred af ydar Hendum
er mier ecki þacknæmt.

Eñ mitt Nafn skal vera Dyrdarligt a medal Heidingiaña/fra vppgange Solariñar/og
til heñar nidurgangs/ Og þar sk̄ offrast Reykelse allstadar i mijnu Nafne/ og eitt Hreint
Matoffur. Þuiad mitt Nafn sk̄ vera Dyrdarligt a medal Heidingiaña/ seiger sa DRO-
TTIN Zebaoth.

D Eñ þier vanheidred þ/j þui/ad þier seiget/ Bord DROTTINS er Oheilagt/og hañs Offraner
Offur er Forsmæd m& hñs Mat. Og þier seiged/Sia/Pad er ecki vtan Arfide/& þier var- Heidiña Pioda
ped þui so i Vind/seiger sa DROTTIN Zebaoth. Og þi' offred þui sm̄ rænt er/Hallt vnder Euan-
og siukt/og af þui offre þier Matoffre. Skyllde suoddan vera mier Þacknæmt af ydrum gelio
Hendū/ seiger DROTTIN? Bøluadur sie sa Suikare sm̄ Kallkyns hef& j siñe Hiørd/
og þa hñ heiter nockru/ þa offrar hñ DROTTne þ sem ecki duger. Þui eg er eirn mikill
Kongur/seiger sa DROTten Allzheriar/& mitt nafn er hrædeligt a medal Heidingiaña.

II

A OG nu þier Prestar/ Þetta bod snerter ydur. Ef þier ecki heyred þ/og leggid
þ ecki helldur a hiarta/ ad þier skulut giefa mijnu Nafne Dyrdena/ seiger
DROTTen Allzheriar/ þa sk̄ eg senda Bøluan til ydar/og Bølua ydar
Blessaner/Ja eg sk̄ Bølua þm/fyrer þui ad þier villdud ecki taka þ ydur til
Hiarta.
Sia/Eg vil Formæla ydur/og ydar Sæde / og kasta ydar Helgra daga
saur i ydar Andlit/ so þ sk̄ loda vid ydur.
So skulu þier fornema/ ad eg senda suoddan bod til ydar/so þ skyllde vera miñ Sattmale
m& Leui/ seiger sa DROTTIN Zebaoth. Þuiad miñ Sattmale var m& hm̄ til Lijfs og
Fridar/& eg gaf honum Otta/ad hñ hræddist mig/& ottadist fyrer minu Nafne. Sañleik-
ans Løgmal var j hñs Muñe/& þar var ei neitt vondt fūdit i hñs Vørū. Hñ gieck fyrer mier
B Fridsamliga & Rietteliga/ og snere mørgum fra sijnum Syndum. Þui Prestsins Varer
skulu varduetta Lærdomen/so Meñ skulu sækia Løgmaled af hñs Muñe/þui hñ er DRO- Kieñemaña
TTINS Zebaoth Eingill. Embætte
Eñ þier erud geingner af riettum Vegum/& hneyxled marga i Løgmalenu/& þier hafed i sū
dur broted Leui Sattmala/seiger sa DROTTIN Zebaoth. Þar fyrer hefe eg og giørt
ydur ad Foracktan & ad ouirdingu fyrer øllu Folke/ af þui at þier hielldut ecki minum vegū/
Og hafed Mañgreinar alit i Løgmalenu. Þuiad høfum vier aller ecki eirn Fodur? Hefur
ecki eirn Gud skapad oss? Huar fyrer forøcktum vier þa huer añan/& vanhelgum þñ Satt
mala s̄ giørd& er m& vora Fedur. Þui Juda er orden eirn Forsmäare/& þar verda Suiuirdin
C gar i Jsrael og Jerusalem. Þuiad Juda vanheidrar Heilagleika DROTTINS/ s̄ hñ
elskar/og dryger Hoor m& Dottur eins añarligs Gudz. Eñ DROTTEN mun þa vtreka
sm̄ þuilikt giøra/af huse Jacobs/ Bæde Meistarana og Læresueinana/a samt m& þm sømū
sm̄ þ Matoffur fornfæra DROTtne Zebaoth.
Framleidis giøre þier og þtta/ ad þar er ætijd Grætur/Sorg & Veinaner fyrer Alltare
DROTTINS/ So eg giet ecki meir sied til þss Matoffurs/Eigi helldur medtekid nock-
ud þacknæmeliga af ydar høndum. Eñ þier seiged/ Huar fyrer? Fyrer þui at DROTT
EN hefur vppfædt þiñ Vngdom/millum þijn og þiñar Hwsfrur/sm̄ þu foraktar/ so sm̄ hū
er þo þijn Fielagssyster/& þins Sattmals Husfru/Eñ sa eiñsame giørde ecki so/Huer þo ad
hafde eirn mikeñ Anda. Huad giørde sa ª einsame? Hñ leitade þss sædis af Gude/sm̄ hon
D um var tilsagt.
Þar fyrer siae þier suo fyrer ydur/og fyrer ydar Anda/ad eingen forakte sijna Vngdōs ªAbraham
Husfru. Eñ huer sm̄ hana hatar/sa læte hana fara/seiger sa DROTTen Jsraels Gud/
og gefe heñe skiol Oriettsins af sijnum klædum/ seiger sa DROTTIN Zebaoth. Þui
siaed fyrer ydur/fyrer ydrum Anda/& forsmaed ecki þær
Þier ofþreyted DROTTEN m& ydrum Ordum/ og seiged suo/ Huernen ofþreyt

am vier

preytũ vier hñ? Þar mz/ad þier ſeiged/Huer ſm̃ jllt giøret/ſa þocknaſt DROTtne/og hñ
hefur lyſt til hñs/ Eda huar er ſa Gud ſm̃ ſtraffar.

III

Johañes Skyrare Math. xi Mar. i

SJaed/Eg vil ſenda miñ Eingel ſ ſk tilreida veigen fyr' mier/Og ſa DR A
OTTJN mũ ſnart koma til ſijns Muſteris/huers þier leited/z ſa Satt-
malans Eingill/huezn þier girniſt. Siaed. Hñ kemur/ſeiger ſa DROT-
Ten Zebaoth/Eñ huer mun þola hñs tilkomu dag? Og huer mun þ ſtan
daſt þa hñ mun opinberaſt? Þuiad hñ er ſm̃ eins Gullſmidz Elldur/z ſuo
ſm̃ eirnrar Þuottarkonu Sæpa. Hñ mun ſitia z bræda/z Silfrid hreinſa/
Hñ mun hreinſa og klaar giøra Leui Børn/ſo ſm̃ Silfur og Gull. Og þa munu þeir færa
DROTTNE Matoffur i Riettlæte/ z þa mun Matoffur Juda z Jeruſalem vera DR-
OTTNE packnæmt/ſo ſm̃ adur z fyrer mørgum Aarum.
Og eg vil koma til ydar/z ſtraffa ydur/ Eg vil vera eirn fliotur Vitnismadz a mote Ga-
lldramøñum/Hordomsmøñum/ Meinſærismøñum/og mote þm ſem giøra Valld og Oriett
Arfidismøñum/Eckium z Fodurleyſingium/z vnderþryckia þa Vtlendſku/eñ ottaſt ecki mig
ſeiger DROTTJN Zebaoth. Þuiad eg er ſa DROTTJN ſm̃ ecki Lygur/ Og þat ſk B
ecki Ollungis vte vera mz ydur Jacobs Børn.
Þier hafed ætijd/ fra tijd ydra Fedra/ vikid af minum Bodordum/ og hafed þau ecke
halldit. So ſnued ydur nu til mijn/þa vil eg nu ſnua mier til ydar/ſeiger ſa DROTTJN
Zebaoth. Eñ þier ſeiged ſo/J hueriu ſkulu vier ſnua oſſ/Er þ riett ad nockz madz a Prette
Gud? ſm̃ þier pretted mig? Eñ þier ſeiged/ Huernen prettum vier þig? Med Tiundum og
Vpplyptingaroffre. Þar fyrer eru þier Bøluader/ſo ad aller hluter huerfa vr ydar Høndũ/
Þui þier pretted mig aller ſaman.

a Prette) Þad er/Þier geᵭ Leuitunum og Preſtunum þ ſlæmaſta/edur allz ecke

Eñ bered þa alla Tiund i mitt Kornhus/ſo þar ſie Matur i mijnu huſe/ Og reyned mig C
þar jñe/ſeiger ſa DROTTJN Allsheriar/huort eg mun ecki vppluka Vindaugum Himi-
enſins fyrer ydur/z vthella yfergnæfanligre Bleſſan. Og eg vil ſtraffa b Vppetaran/ſuo
hñ ſkal ecki fordiarfa ydarn Auøxt a Akrenum/og ad Vijntried ſie ydur ecki o Auaxtarſamt
a Akrenum/ſeiger ſa DROTten Zebaoth. So ad aller Heidingiar ſkulu ſeigia ydur Sæ-
la vera/Þui þier ſkulut vera eitt koſtuligt Land/ſeiger ſa DROTten Zebaoth.

b Vppetaran) Allt þ ſm̃ Rotne ſkada giører

Þier taled hart i mote mier/ſeiger DROTTJN. So ſeige þier/ Huad tølũ vier i mot D
þier? Þad at þier ſeiged/Þad er forgiefens ad Mañ þionar Gude/ og huad Hialpar þ þo
vier Høldum hñs bod/ z færum eirn ſtrangañ lifnad fyrer þm DROTtne Zebaoth? Þar
fyrer prijſum vier þa forſmanara/þui þr Ogudligu vagſa/þr freiſta Gudz/ z hafa Lucku z
framgang.
Eñ þr gudhræddu hugga ſig/ huer vid añan/ Eñ DROTten merker þ z heyrer þ/z þat er
eitt miñingar Brief/fyrer hñ ſkrifad ſm̃ ottaſt DROTten/z þeinker a hañs Nafn. Þeir
ſkulu vera miñ eigendomur(ſeig' DROTTJN Zebaoth)a þm deigi ſm̃ eg vil giøra/Og
eg vil ſpara þa/ſo ſm̃ mañ ſparer ſiñ Son/þañ honum þionar. Og þier ſklut þar i mot ſia
aptur/huada miſmunur ad er i millum þra Riettlatu/z þra Ogudligu/z a millum þra ſem
þiona Gude/z hiña ſm̃ honum ecki þiona.

IIII.

Rijked Christi

HViad ſia þu þar kiemur eirn Dagur/hñ ſk breña/ ſ eiñ Ofn/þa ſklu aller A
Forſmanarar z Ogudliger vera ſ Hælmz/z ſa tilkomande dagz ſk vppkuei
kia þa/ſeiger DROTten Allzheriar/z hñ ſk huke Kuiſt nie Root læta ept
er va af þm. Eñ Sol Riettlætiſins ſk vppreña yfer ydz ſ ottiſt mitt Nafn/
og Hialprædit vnder þm ſømũ Vængiũ/ Og þier ſklut ganga vt z jñ/z va
xa ſ Alekalfar. Þier ſklut vndertroda þa Ogudligu/þui þr ſklu vera Aſka
vnder ydrum Fotum/a þm Deigi ſ eg vil giøra/ſeiger ſa DROtten Zebaoth.

Exo. xx

Miñeſt þier a Logmal Moyſi mins þienara/ huert eg honum bifalade vppa fialli- B
nu Horeb/vid allt Jſrael Folk/ mz þm Bodum z riettindum.

Math. xi Mar. i Luc. i

Sia/Eg vil ſenda ydur þañ Spamañen Eliam/adur eñ ſa eñ mykle z ognarlige Dagur
DROTTJNS kiemur. Hñ ſkal ſnua Fedraña hiørtũ til ſonaña/ z Sonaña Hiørtũ til
ſiña Fedra/Soad eg kome ecki/z ſlae Jørdena mz Bañe.

Ending Prophetans Malachias

Apo

Apochryppha: So neffnast

þær Bækur/hueriar ecke eru halldnar jafn-
nar vid Heilaga Ritning/ Og eru þo godar Bækur
og Nytsamligar ad lesa/ Sem eru þessar.

I	Judith
II	Sapientia
III	Tobias
IIII	Syrach
V	Baruch
VI	Maccabeorum
VII	Partur af Esther
VIII	Partur af Daniel

Formalen yfer
Bok Judith

EF ad þad yrde beuijsad af sannreyndum sagnabokum / ad þesser giørningar
Judith hefde so skied/ þa være þetta ein agiæt Edlabok/huer mz riettu ætte j
Bibliunne ad standa. Enn þetta vill varla samhlioda Historium Heilagrar
Ritningar/sierdeilis Jeremia ⁊ Esdra/þar ed votta huernen þat Jerusalem ⁊
allt Gydinga Land hafe foreydt ordit/ af þeim Chaldeis/⁊ hafe þadan j fra
seinliga vpp aptur bygst a Rijkisstiornar døgum þeirra i Persia lande/huer
ier ed øll Lønd høfdu vnned allt vm kring.

Þar þuert i mote skrifar þesse Bok i fyrsta Cap. Ad Nabogodonosor Babilons Kongur
hafe þa ed fyrsta teked sier fyrer Hendr ad vinna þesse Lønd. Og er þeirrar meiningar at þetta
hafe skied fyrer Herleiding Gydinga/⁊ fyrer þa Monarchiam/þ er Rijkisstiorn/þra i Per-
sia. Hier a mote seiger Philo/at þetta hafe skied epter heimkomu Gydinga vr Babilon/a dø-
gum Assuerus Kongs/ þa Gydingar høfdu huorke vppbygt Musterid nie Jerusalem/⁊ ei høfdu
neina Valldstiornar skickan. Þar er slijk Villa og Efasemd/bæde vm tijmann nær þetta skal
hafa vidborid/⁊ so vm Nøfnen/at eg giet þui mz onguu mote samankomed.

Sumer vilia/ad eige hafe þetta so skied / helldur sie þetta eirn fagur andligur Diktur/af
einum Heilogum Andrijkum Manne samsettur/i huerium hann hefur viliad vppmala ⁊ fyrer Cantica Canticorum
Sioner setia Lucku og Sigursælld Gydinga lydz j giegn øllum þeirra Ouinum/af Gude alla
tijma so dasamliga þeim giefna. Eins so sem ad Salomon i sijnum diupa Dikte/diktar ⁊ syn-
gur vm eina Brwdur/Enn meinar þo þar mz ongua Personu nie giørning/helldur allann Js-
raels Lyd/og sitt Kongsrijke. Og so sem S. Johannes j sinne Opinberunar Bok/⁊ Daniel/
vppmala marguijslig Dyr og Bijlæte/huar mz þo þeir meina ecke neinar Personur/ Helldr
allann Christindominn/⁊ Kongarijken. Og vor DROTTIN Christus sialfur i Gudzspiall-
enu/hefur optsinnis slijka Dikta/⁊ Epterlijkingar/⁊ lijker Himnarijke vid x. Jomfrwr / Item

vid eitt

vid eirn Kaupmañ/Perlu/Bakstur kuinnu/Mustardskorn/Itm̃ vid Fiskara Net/Itm̃ Nird er og Saude/ og so vid eñ fleira.

Slijk Meining fellur mier vel i gied/og eg hyxa at Diktariñ hafe viliande og mz tilsettu rade/villt tijmañ/og so Nøfnen hier jñe/til ad amiña Lesarañ/ ad hñ skule hallda þtta fyrer eiñ andligañ ⁊ Heilagañ Dikt/ eñ onguañ giørning

Judith Og Nøfnen samhlioda þessu miøg vel/Þuiad Judith kallast Judea/þad er/allt Gydinga Folk/ huert ad er ein hreinlijf Heiløg Eckia/Þad er at skilia/Gudz Folk er ætijd yfergiefen Eckia/Eñ þo hreinlijf og Heiløg/og verdur hrein og Heiløg i Ordenu Gudz/⁊ riettre Tru/

Holofernes þuingar sig mz Bæn og Bindinde. Holofernes kallast Profanus Dux vel Gubernator/eiñ

Betulia Heidiñ Ogudligur og Ochristeligur Herra edr Høfdinge/Þad eru aller Fiandmeñ Gydinga lydz. Bethulia(af hüre Borg eingiñ veit ad seigia)kallast ein Jomfru/til vnderuijsun ad a þeim Tijma hafa þeir Riettruudu fromu Gydingar vered ein hrein Jomfru/fyrer vtan alla Afgudadyrkan ⁊ Vantru/so sem þeir hia Esaia ⁊ Jeremia nefnder verda/huar fyrer þr voru osigranliger/þo þr være i Neyd stadder

Og skie ma/ad þr hafe leiked og spilad þssa Dikta/so sem þa meñ leika Passiu/ edr adra heilaga giørninga/huar mz þr hafa viliad vnderuijsa Folkenu ⁊ vngdomenũ/so sm̃ mz odru almeñeligu Spile ⁊ Leik/⁊ kieña þm/Gude ad treysta/riettferdugliga at lifa/⁊ allrar Hialpar ⁊ Huggunar af Gude at vænta/i øllũ Mañraunũ/i mote øllũ Ouinũ ⁊ c.

Þar fyrer er þetta ein agiæt/god/heiløg nytsemdar Bok/vel lesāde af oss Christnũ. Þui þau Ord s̃ Personuñar ræda hier jñe/þau skulu vnderstandast/ so sm̃ ad talade þau eitt andligt heilagt Skalld edr eirn Prophete/af heiløgum Anda/huer þssar Persõr framsetur i sijnum Leik edr Spile/Og lætur oss fyrer þær kient ⁊ predikad verda. Þessare Bok heyrer vel til Vijsdomsbok Philonis/huer ed þa volldugu Vijkinga straffar/⁊ prijsar Gudz hialp/huer

Viska Philonis ia hñ veiter sijnu Folke ⁊ c. Alijka s̃ Kuæde edr Vijsa/vppa slijkañ Leik/ huer vel ma kallast eitt almeñeligt Exemplum edr Dæme vppa þa sømu Bok.

Judiths Bok

I.

Arphaxad Arphaxad Kongurinn af Meden/ hafde mørg A
Lønd ⁊ Lyde brotid vnder sitt valld/ ⁊ hañ vpp
bygde eina stora og styrkua Borg / hana kalla-
de hñ Ecbatana. Heñar Mwruegger voru af
høggnum Steinum/Siøtijger Alner a Hæd/og
Þriatijger alner a þyckt/Heñar Turna giør-
de hñ Hundrad alner a Hædena/⁊ Tuttugu al-
na a Þycktena/a huern Fløt/ og Porten Stad-
ariñs giørde hñ jafnhæ ⁊ Turnana. Og hñ B
Metnadist af sijnu Vallde og sijnum stora
Strijds her.

Nabogodonosor Eñ Nabogodonosor Kongr af Assyria/Rijk-
te i þm stora Stad Niniue/ Og a tolfta Aare
sijns Kongs rijkis/bardist hañ vid Arphaxad.
Og þær Þioder s̃ biuggu vid Vatnit Euphrat- E
es/Tygris ⁊ Hydaspis/þær veittu honũ Lid/og
hañ slo hñ a þui mykla sliettlende sem kalladist
Ragau/hut fordũ var Konungsins i Elassar.

Þa efldist Rijke Nabogodonosor Kongs
og hñs Hiarta Metnadist. Og hñ sende bodskap til þra allra sem biuggu i Cilicia/Damas-
cus/vppa Libanon/Carmel og i Kedar/Lijka eirnen til þra i Galilea / og a þui stora sliett- D
lende Esdrelom/Og til allra þra j Samaria/⁊ hinumeigen Jordanar/allt til Jerusalem/So
og i allt Landed Gesem/ allt ad Fiallbygdum Blalands. Til allra þessara sende Nabo-
godonosor Kongr af Assyria Bod. Eñ þeir forsmadu þat aller/⁊ lietu Sendemeñena fara
heim

heim aptur mz Banufrdu. Þa vard Nabogodonosor miøg reidur vid øll þesse Lønd/ z soor
vid sinn Konungliga Stol z Rijke/ad hn̄ skyllde hefna sijn a øllum þessumLøndum.

II.

A A Þrettanda Aare Nabogodonosor Kongs/a ødrum og tuttugasta Deige hins
fyrsta Manadar/ var su Raadagiørd j Huse Nabogodonosor Kōgs af Ass-
yria/ad hn̄ skyllde hefna sijn. Og hn̄ heimte til sijn alla sijna Raadgiafa
Høfdingia z Høfudz men̄/ z hafde heimugliga raadagiord vid þa/ z sagde
þm/huernen ad hn̄ hugde sier øll þsse Lønd at briota vnder sitt Rijke.
Þa þetta leist þm øllū/þa kallade Nabogodonosor Kongz fyrer sig Ho-
lofernem sin̄ Strijds høfdingia/z sagde/Drag þu vt j mote øllum þm Rijkium sm̄ liggia vid
B Vestrenu/z sierdeilis i mote þm sm̄ fyrerlited hafa min̄ Bodskap. Þu skallt ecke hlijfa neinu
Rijke/z allar sterkar Borger skallt þu mier vndergiefnar giøra.
Þa kallade Holofernes Høfuds meñena z Høfdingiana/yfer þui Herlide Assyrijs til sijn/ Holofernis
z bryniade Folked til Bardaga/so sm̄ Konungurin̄ hafde hm̄ boded/Hundrad og tuttugu Þu-
sunder Fotgøngu lidz/z tolf Þusunder Bogmaña a Hestum. Og hn̄ liet allan̄ sin̄ Strijdz
her draga vndan sier/mz oteliande Vlfallda/mz myklū vidurbunade/þar mz Naut z Saude/
C oteliande/hāda sijnu Folke. Og hn̄ liet vr øllu Syrlande flytia Korn/til sijns Herlids. Eñ
Gull z Silfur tok hn̄ ogryñe mz sier/vr Konungsins Fiarhirdslum. Og hn̄ reiste fram̄ med
allan̄ sin̄ Her/mz Vagna/Riddaralid/z Bogmen̄/ z þr huldu Iørdena sem Eingespretturr.
Og þa hn̄ var nu komin̄ yfer Landamerke Assyrialandz/Þa kom han̄ til þess stora Fialls
Ange/til Vinstre sijdu vid Cilicia/og van̄ alla þeirra Bæe/z sterkar Borger. Og hn̄ nidur
braut Melothi eina vijdfræga Borg/z rænde allt Folk i Tharsis/z Ismaels sonu sm̄ biuggu
giegnt Eydemørkinne/og i sudur ælfu þess Landsins Chellon. Hn̄ reiste yfer vm̄ Euphra-
D tes/z kom i Mesopothamiam/z nidurbraut alla stora Stade/þa sm̄ fyrer hm̄ vrdu allt i fra
Lækium Mamre/jnn til Siafarin̄s. Og tok til sijn Landamerken/allt i fra Cilicia/jnn til
Landamerkia Ioppe/sm̄ liggia til Sudurs. Og hn̄ burtflutte alla sonu Madian / og rænte
øllu þra Godze/z slo mz Suerdz eggiū alla þa s̄ hm̄ veittu motstødu. Epter þtta reiste hn̄
ofan i Landed Damascus/vm Haustt ijman̄/z vppbrende allt þra Kornsæde/z liet nidur høg-
gua øll Trie z Vijngarda/Og allt Landed var hrædtt vid hn̄.

III.

A NA sendu Kōgarner og Høfdingiarner af Syria/Mesopotamia/Syria So-
bal/Lybia og Cilicia þra Bodskap/vr øllum Stødum z Løndum/ þr komu
til Holofernes/z søgdu/Snu þiñe Reidi fra oss/Þui þat er betra at vier þio
num þm mykla Konge Nabogodonosor/z stoum þier hlydner/ z høllldum Lij-
fenu/Helldz en̄ ad vier skulum deyia/z vinna þo eckert a. Allar vorar Borg
er/Audæfe/Fiøll/Hælsar/Akrar/Vxar/Sauder/Geitfie/Hestar/Vlfalld-
B ar/ og huad vier høfum/þar mz vort Þionustu folk/Þad er allt saman þitt/Giør þu af þui
huad þier lijkar/Ia eirnen vier sialfer z vor Børn erum þijner Þienarar. Kom til vor/z ver
oss nædigz Herra/z þigg vora þionustu/ suo sm̄ þier lijkar.
Þa dro Holofernes/ofan af Fiallenu/mz allt sitt Herlid / og jnn tok þær sterku Borger og
allt Landed. Og hn̄ vtualde sier Þienara/af þui besta Folke sem hn̄ fan̄ a medal þra. Af
C þessu skielfdust øll Lønd suo miøg/ ad Stiornararner og þeir hellstu vr øllum Borgum/med
Folkenu/geingu vt a mote honum/og medtoku hn̄ mz Krønsum/ Blysum/Danse/ Bumbum
og Hliodpijpum. Og kuñu þo mz slijkre æru ongua Naad ad finna/Þuiat hn̄ braut nidz þra
Borger/z vpphio þra Lunde/Þuiad Nabogodonosor Kongur hafde honum suo skipad/ ad hn̄
skyllde afmæ øll Skurgod i þeim Løndum. Suo ad allar þær Þioder sem Holofernes yfer
D vnne/prijsudu hn̄ fyrer Gud alleina.
Og þa hn̄ hafde nu reist i giegnū SyriaSobal/ Apameam/ z Mesopotamiam/ kom hn̄
til þeirra Edomita/j Land Gaba/z van̄ þeirra Borger/og var þar i þriatijge Daga/a med-
an kallade hn̄ allt sitt Strijdz folk til samans.

IIII.

NA Israels syner sem biuggu j Gydinga lande heyrdu slijkt/ottudust þr harm A
miøg/og Skelfing og Hrædsla kom yfer þa/Þuiad þr voru þar vm hrædder
at hn̄ munde giora vid Jerusalem/& vid Musterid DROTtens/lyka so sm̄
hn̄ hafde giørt vid adrar Borger/& þra Afguda hws. Þar fyrer sendu þr
vm allt Samaria land/allt ad Jericho/og settu Strijdzfolk i allar styrkuar
Borger/a Fiallbygdunum/og giørdu Mwruegge vm sijna Bæe/ og sofnu-
du Vistum og vidurbuninge til Bardaga.

Judith xiiij — Og Joiakim Prestur sende skrif til allra þeirra s̄ biuggu gagnuart Esdrelom/þ er/gegnt B
þm myklu Vøllū hia Dothaim/& til allra þra huar Duinerner mættu i giegnum komast/ad
þeir skylldu varduelta einstijgen Fiallan̄a sem liggia til Jerusalem. Og Israels syner gior-
du so sem Joiakim Kien̄emadr DROTTINS baud þm

Og allt Folk kallade til DROTTINS aluarliga/& Men̄ & þra Kuinur lijtelæckudu
Jdran og Yferbot — sig mz føstum og Bæna akalle. En̄ Kien̄emen̄erner jklædduft Seckium / Og Børnen lau
vte fyrer Musteri DROTTINS/Og Alltare DROTTENS var yferbreidt med einu
Seck. Og þeir bædu til DROTTINS Israels Gudz/mz einum huga/At þra Børn & C
Kuinnur yrde ecke herteknar/& ad þra Borger skylldu ecke nidurbriotast/& þra Helgedomar/
skyllde eige verda saurgadr/og ad þr ei yrde suiuirdter af Heidingium.

Og Joiakim sa ædste Kien̄emadur DROTTINS gieck vm krijng/amin̄ande allt Is-
raels Folk/og sagde/Þier skulud vijst vita/ad DROTTIN ydar Gud mun Bænheyra ydr
Exo. xvij — ef þier læted ecke af mz Føstum og Bæna hallde fyrer DROTTNI. Hugxed vm Mosen D
Þienara DROTTINS/sa ei mz Suerde/helldur mz heilagre Bæn slo Amaleck/huer ed
treyste a sijna Magt og Krapt a sitt Herlid/Skiølldu/Vagna & Riddara lid/Eins skal þad
ganga øllum Duinum Israel/ef þier so giøred yferbot/ sem þier hafed vppbyriad.

Og epter slijka amin̄ing bædu þeir til DROTtens/& voru fyrer DROTtne so þ eirnen
Prestarner geingu i Seck in̄/& høfdu Øsku yfer Høfde/& fornfærdu so DROttne Bren̄efor-
ner. Og þr bædu aller DROTTen af øllu Hiarta/at hn̄ villde vitia sijns Folks Israel.

V.

OG Holofernes Strijdshertugin̄ af Assyria/fieck at vita/at Israels syner biu- A
gguft vid/& villdu reisa vorn/& ad þr høfdu jn̄teked Klettana a Fiøllunum.
Þa reiddist Holofernes/& heimte til sijn alla Høfdingia og Høfudzmen̄ þra
Moabitis & Am̄onitis/& sagde til þra/Seiged fram̄/ Huad fyre Folk er þ s̄
byr a Fiøllunū? Hueriar hafa þr sterkar Borger? Huer er styrkr þra/Og
huad fyrer Strydzfolk og Konga hafa þeir? Ad þr alleina/helldr enn aller
adrer j Austurælfu fyrerlijta oss/& hafa ecke vtgeinged i mote oss/ad mztaka oss mz Fride.

Achior — Þa suarade Achior/sa ed var Høfdinge allra Am̄ons sona/& sagde/Min̄ Herra/Villt þu
liufliga heyra þ/þa vil eg seigia þier San̄leik/huada Folke þetta er sem a Fiøllū þssum byr/
Gene. xij. — & ei liuga fyrer þier. Þetta Folk er komed vr Chaldea lande/& bio i fyrstu i Mesopotamia/
Þuiad þr villdu ecke fylgia Afgudū sin̄a Forfedra/ Þar fyrer yfergæfu þr sin̄a Forfedra sid-
ueniur/huerier ed høfdu marga Afgude/So þr giæte þionat einum Gude a Himnum/huer ed B
eirnen baud þm ad fara burt þadan og ad bwa i Haram.

Og þa Hallære var i øllum Løndum/reistu þr ofan i Egiptaland / þar fiølgade þa suo i
fiøgurhundrut Aar/ad þr vrdu ecke talder. En̄ þa Egiptalandz Kongr Aþiade þa mz Leir-
burde & Tigulsteinagiord/til at vppbyggia hn̄s Borg^r^/þa kølludu þr til DROTTINS
Hn̄ slo Egiptaland mz marghættudum Plægum. Og þa þr Egiptsku høfdu nu burt reked
þa fra sier/& Plægunum liette af þeim/& þeir villdu na þeim aptur/& færa þa jn̄ i Landed i
Exo. xiiij — Þrældom/þa vpplauk Gud a Himnum Sionum fyrer þeim/so ad Vatned stod a bædar hen-
dur so sm̄ eirn Mwrueggur/& þeir geingu þurrum Footum a Mararbotne/& komust þadan.
En̄ þa Egiptsker mz øllum þra Her fooru epter þm/Drucknudu þr aller i Sionum/suo þar
komst ecke eirn vndan/sa þar kun̄e fra ad seigia.

Og þa þetta Folk kom vr Hafenu rauda/settu þeir sijn Landtiølld i Eydemørkinne Fiall C
Exo. xvi — sins Sina/þar s̄ ædr kunne eingin̄ Madr ad bwa nie vera. Þar vrdu þau beisku Vøtnen
sæt/so þr gætu drucked/ Og i fiorutijge Aar feingu þeir Braud af Himne/& hūt sm̄ þr foru/

hafande

hafāde ei Boga/ Druar/ Skiolld nie Sūd/ þa ſtrijdde Gud fyrer þa/ z Þr feingu Sigr. Og
eingen fieck Þſſu Folke ſkada giørt nema þa ad eins/ ꝥ gieck af Bodordum DROTTens
Gudz ſijns. Þuiad ſo opt ſm̄ Þr tilbaadu an̄an helldur en̄ Þra Gud/ þa vrdu Þr yferun̄er/ og
mz allre Suiuirding Hertekner. En̄ ſo opt ſm̄ Þr jdruduſt Þſſ/ ad Þr høfdu viked i burt fra
Bodordum Þra Gudz/ þa gaf Gud a Himnum Þm aptur Siguruin̄ing a Þra Ouinum.
Fyrer þa ſkulld afmadu Þr Konungana Þra Cananita/ Jebuſita/ Pheriſita/ Hethita/
Heuita/ Amoreita/ z alla Magtarmen̄ j Hesbon/ og eignuduſt Þra Lønd z Borger. Og ſo
leinge ſm̄ Þr ſyndguduſt ecke a mote ſijnum Gude/ þa gieck Þm vel/ Þuiad þeirra Gud hatar
Ranglæte. Þeir hafa z fyrer Þſſa Daga veret opt vtrekner af mørgum Þiodum/ z herleid-
der j okun̄ug Lønd/ af þui ad Þr høfdu geingid af Þm Bodordum/ ſm̄ Þra Gud hafde giefed
Þm til Þſſ ad lifa þar epter. En̄ nu fyrer litlu eru Þr aptr komner/ vr Þre Vtlegd/ j huerre
Þr voru/ þa Þr høfdu ſnued ſier til DROTTINS Þra Gudz/ z eru komner aptr til Þſſa
ra Fiallbygda/ og bua ad nyiu j Jeruſalem/ þar ſm̄ er Þra Helgedomur.
D Þar fyrer min̄ Herra læt ranſaka/ ef ad Þtta Folk hefur ſyndgaſt a mote Gude ſijnum/
þa vilium̄ vier reiſa vpp þangad/ z Þra Gud mun̄ ſan̄liga giefa þa i Þijnar hendur/ ſo þu munt
þa yferun̄a. En̄ hafe Þr ecki ſyndgaſt i mote Þra Gudi / þa vin̄um vier ønguan Sigur a
Þm/ Þuiad Þra Gud mun hialpa Þm / en̄ vier munum verda ad Hædungu/ øllu Landenu.
Þa Achior hafde talad Þtta/ þa reidduſt aller Høfudsmen̄ Holofernis/ z hugſudu ſier ad
lijflata hn̄/ z ſøgdu ſijn a milli/ Huer er Þſſe ſm̄ ſlijkt dirfiſt ad ſeigia ad Jſraels ſyner ſkule
veriaſt fyrer Nabogodonoſor Konge og hn̄s Herlide? Eru Þtta ecke Naked Folk/ z ønguer
Strijdzmen̄. En̄ ſo ad Achior ſiae/ ad hn̄ hefur Loged/ þa vilium vier reiſa vpp þangad/ og
þa vier føngum Þra enu beſtu men̄/ þa vilium vier læta i Hel ſtinga Achior mz Þm/ Suo ad
vita ſkulu allar Þioder/ ad Nabogodonoſor er Landſins Gud/ en̄ eingen an̄ar.

VI.

A NVi næſt reiddiſt og eirnen Holofernes Achior og ſagde / Huernen dirfeſt
þu ad ſpa/ ad Jſraelis Folk ſkule fa Hialp af Þra Gude? En̄ þa vier nu j
Hel ſlan̄ þa/ ſo ſm̄ eirn Man̄/ þa ſkalltu ſia ad þar er eingen Gud an̄ar enn
Nabogodonoſor/ og þa ſkalltu eirnen mz Þm i Hel ſleigen verda/ mz Sūde
Þra Aſſyrijs/ Og allt Jſraelis Folk ſkal mz þier dreped verda. Þa ſkalltu
verda var vid/ ad Nabogodonoſor er Herra yfer øllum Heime. Nær þu
verdur i Hel ſleigen mz minu Suerde/ z liggur a medal Þra i Helſlegnu Jſrael/ z hlytur ad
deyia z Fordiarfaſt. En̄ ef þu hyggur ad þin̄ Spadomur ſie ſan̄ur / þa þarftu huerke ad
hrædaſt nie blikna/ So ſ̄ Þm geingur/ ſo ſkal þier ganga/ Þuiad eg vil ſenda þig nu til Þra
B ſo ad eg kun̄e ad ſtraffa þig vnder eins og þa
Þa baud Holofernes ſijnum þienurum ad grijpa Achior/ z flytia hn̄ til Bethulia/ og fa
hn̄ i hendur Jſraels ſonum. Og Holofernes þienarar gripu hn̄. Og ſ̄ Þr komu yfer ſliet
lended/ ad Fiallenu/ þa run̄u Bogmen̄ i mote Þm. Þa viku Þr ſier afſijdis mz Fiallenu/ og
bundu Achior vid eitt Trie a Høndū z Footum/ z hrundu honum vm koll/ z lietu hn̄ ſo han-
ga/ z huurfu aptur til ſijns Herra. En̄ Jſraelsſyner komu ofan fra Bethulia til hn̄s leyſ-
tu hn̄/ og høfdu hn̄ til Bethulia/ z leiddu hn̄ til Folkſins/ z ſpurdu hn̄ ad/ huernen Þtta hefde
ſkied og huar fyrer þeir af Aſſyria høfdu vppheingt hn̄.
C A Þm tijma voru Høfudzmen̄ i Borgin̄e Oſias ſonur Micha/ af Simeons ætt/ og Char Oſias
mi/ ſa ſem og nefndiſt Othoniel/ Fyrer Þſſum Olldungum/ og fyrer øllu Folke framtalde Charmi
Achior allt ꝥ ſem Holofernes hafde hn̄ atſpurt/ z ſuo hueriu hn̄ hafde honum ſuarad/ og at Achior
Holofernis þienarar hefdu fyrer Þtta Andſuar viliad deyda hn̄/ En̄ Holofernes hefde boded
ad hn̄ ſkyllde i hendr ſeliaſt Jſraels Børnum/ So ad þa hn̄ hefde i Hel ſleiged Jſraels ſonu/
þa villde hn̄ ſtraffa z i Hel ſla Achior/ Af þui ad han̄ hefde ſagt/ ad Gud a Himnum mune
hialpa þeim.
Þa Achior hafde Þtta talad/ fiell allt Folk til Jardar/ z bad til DROTTINS/ græt Bæn Juda j
ande allt ſaman/ og bad DROTTen/ ſeigiande/ DROTten Gud Himens og Jardar/ A- Bethulia
lijttu Þra Drambſeme/ z vora Eymd/ og lijttu Nadarſamliga yfer þina Heilaga / Og ſyn
ꝥ/ ad þu ecki yfergiefur þa ſm̄ þier treyſta/ z ad þu vm koll kaſter Þm ſm̄ ſtæra ſig af ſialfū
ſier z ſin̄e magt.

Þan̄.

Þan̄en grietu þr & bæduſt fyrer allan þan̄ Dag/ Huggande Achior og ſaugdu/ Gud vorra D
Forfedra/ huers Magt þu prijſad hefur/ hn̄ mū ſo endurgiallda þier þ/ ad þr munu ecki fag
na yfer þier/ Helldr muntu verda ſiaande/ huernen ad þr verda i Helſlegner & afmader. Og
þegar DROTTen Gud vor hefur frelſad oſſ/ þa ſie Gud mz þier vor a mille/ Og vilit þu
þa ſkalltu og þiner aller bua a medal vor.

Og þa ed Folked ſkildeſt ad/ Leidde Oſeas hn̄ mz ſier i ſitt Hus/ og bio til mykla Kuelld-
maltijd & baud øllum þm Ellſtu til ſijn/ voru glader/ epter langa Føſtu. Þar epter var Folk
ked kallad til ſamans aptur/ & þr bædu Jſraels Gud vm hialp/ j Søfnudenū alla þa Nott.

VII.

ANnars dags Baud Holofernes ſijnu Herlide ad buaſt til i mote Bethulia. A
Og hn̄ hafde Hundrad og tuttugu Þuſunder Fotgøngulidz/ Tolfþuſunder
Riddaralidz/ auk þſſ fiølda er hn̄ hafde vtualed i øllum Stødum/ huar han̄
hafde vn̄it nockut Land. Þeſſe allur Her bio ſig i mot Jſraels
ſonum/ og þr ſettu ſijnar Herbuder a þui Fialle ſm̄ liggur gagnuart Do-
thaim/ fra Belma allt ad Chelmon/ huer ed liggur gegnt Eſdrelom.

Þa Jſraels ſyner ſau nu þen̄an mykla Man̄fiølda þra Aſſyrijs/ fiellu þr til Jardar/ løg
du Oſku yfer høfud ſier/ & bæduſt fyrer/ aller vnder eins/ Ad Gud Jſraels villde veita Myſkū
ſijnu Folke. Og þr Herklædduſt/ & in̄toku alla einſtigu fiallan̄a/ & giættu þra Nætr & daga.

Eñ þa Holofernes reiſte vm kring/ merkte han̄/ ad þar var eirn Brun̄ur/ vtan ſtadar til B
ſudurs fra Borgin̄e/ þadan var Vatne veitt in̄ j Staden med ſtockum/ þſſa Stocka ſkipade
hn̄ vpp ad høggua. Og þo þr hefdu nockra ſmabrun̄a ei langt fra Murueggium Borgar
in̄ar/ huert þr ſoktu Vatn heimugliga/ þa var þ þo naumliga ſuo mikid/ ad þr giæte endur
nært ſig þar mz.

Þar fyrer komu Amonitar og Moabitar til Holofernes/ & ſøgdu/ Jſraels ſyner þora ec-
ke ad beriaſt vid oſſ/ helldur hallda þr ſier vppa Fiøllum & Hælſum/ huar vnder þr eru ohræ
dder. Lættu þar fyrer Geyma Brun̄ana/ ſo ad eigi kun̄e þr Vatn ad ſækia/ þa munu þeir
deyia fyrer vtan Suerd/ Elligar þr ſkulu neydaſt til ad giefa vpp Borgena/ hueria þr hall-
da Ouin̄ande/ af þui hun ſtendur a Fialle/ Þetta virdtiſt Holoferne & han̄s Lidzmøn̄um gott
rææd/ og hn̄ ſette Hundrad ad Varduelta huern Brun̄.

Þa Brun̄arner høfdu nu i Tuttugu Daga vered varduelter/ þa høfdu þr i Bethulia eck- C
ert meira Vatn hu̇ke j ſmabrun̄unū nie an̄arſtadar/ ſo ad þm mætte duga einn̄ deige leigr/ &
Folkēu var gefit dagliga Vatn ad ſkam̄te. Þa kōu Meñ & Kuin̄r Vngr & Gamler til Oſia &
til Olldūgan̄a/ Kløgudu/ & ſøgdu/ Dæme Gud i millum ydar og vor/ ad þier komed oſſ j
ſlijka Neyd/ med þui ad þier villdut ecki læta oſſ giøra Frid vid þa Aſſyrios/ Þar ſm̄ Gud he
fur þo giefed oſſ j þra Hendur/ & vier høfum øngua hialp/ helldur meigum vier fyrer þeirra
Augum af Þorſta vanmegnaſt/ og herfeliga deyia.

Þorſte Þar fyrer kalled folked til ſamans/ ſo ad vier giefum oſſ viliugliga vnder Holofernem/
Þuiad betra er ad vier giefum oſſ vpp/ & hølldum lijfe/ og lofum Gud/ helldur eñ ad vier ſku-
lum fyrerfaraſt og verda til ſkam̄ar fyrer allre Verølldu/ & ſia vppa ad vorar kuin̄r & Børn
hliota fyrer vorum Augū ſo hryggeliga ad deyia. Vier vitnū j Dag fyrer Himne & Jørdu/ D
og fyrer Gude vorra Forfedra/ ſa ſm̄ nu ſtraffar oſſ vegna vorra Synda/ ad vier høfum bed
id ydur ad giefa ſtaden vpp fyrer Holofernes/ Suo ad vier mættum fa fliotan Dauda fyrer
Suerde/ eñ vanmegnaſt ecki ſo leinge af Þorſta.

Bæn Jud. vi. Þa var ein ſtor Veinan og Grætur a medal allz Folkſins/ Sumer ſtodu leinge/ køllu du
til Gudz og ſøgdu/ Vier høfum Syndgaſt mz vorum Forfedrum/ vier høfum miſgiort og
høfum vered Ogudliger/ Eñ þu ert Myſkunſamur/ Þar fyrer vertu oſſ Liknſamur/ & ſtraffa
oſſ ſialfur/ Og mz þui ad vier medkien̄um þig/ þa yfergief oſſ ecki Heidingium/ þeir ſm̄ ecke
þeckia þig/ Se ad þr hæliſt ecke vm/ Huar er nu þra Gud?

Og er þr høfdu nu leinge kallad & græted/ og nockut var hliodt ordit/ ſtod Joſias vpp/
Griet og & ſagde/ Goder Brædur/ hafed Þolinmæde/ og bijdum eñ nu i fim̄ daga epter hialp
af Gude/ ef hn̄ villde vera oſſ Nædugur/ & giøra ſitt Nafn Dyrdarſamligt. Fæum vier ec-
ke Hialp j þſſa fim̄ daga/ þa vilium vier giøra ſo ſm̄ þier hafed beded.

Þeta

VIII.

A HEtta kom fyrer Judith/ huer ed var ein Eckia/ dotter Merari sonar Vx/ Judith
Sonar Josephs/sonar Osia/sõar Elai/sonar Jammor/sonar Jedeon/son
ar Raphaim/sonar Achithop/sonar Malchie/sonar Enan/sonar Natha-
nia/sonar Sealthiel/ sonar Simeon. Neñar Madur hafde heited Mana
sses/hñ hafde andast þa meñ vppskaru Byggkorn. Þuiat þa hñ var a Ak
re hia verkamøñum/kom ad honum Kranckleike af hita/ og andadist i siñe
Borg Bethulia/og vard grafen hia sijnum Forfedrum/hñ liet ept' þssa Judith/hüer ed þa
hafde Eckia vered j þriu Aar og sex Manade. Hun hafde lated giøra eitt lijtid sierligt Her
berge/ofanvert j sijnu huse/þar ed hun sat m& sijnum Ambattum/ & var klædd einum Seck/
og fastade dagliga/vtan a Þuottdøgum/ Tuglkomuhelgum/ og ødrum Hatijdum Jsraels
hws. Og hun var Væn og vel Audig/og hafde margt þionustufolk/& garda fulla af Nau
tum & Saudum. Hun hafde og goodan Lofstyr af hueriumi Mañe/ þ hũ være Gudhrædd
& eingen kuñe ad tala Jllt vm hana.

Þesse Judith/þa ed hun heyrde/ad Oseas hafde lofad ad giefa vpp Staden þm Assyrijs
B epter fim̃ daga/sende hun til Vlldungaña Chambri & Charmi. Og þa þr komu til Heñar Chambri
þa sagde hun til þra/Huad skal þ vera/ad Oseas hefur samþyckt ad giefa vpp Staden fyr Charmi
er þm: Assyrijs/ef ad oss kiemur eingen hialp j fim̃ Daga? Huerier erud þier/ad þier freisted Gude sk ecke
DROTTENS? Ei orka slijk ord Nadar/ Helldur myklu framar Reide/og Ouinattu. setta stund edur
Vilie þier setia DROTTNE Stund og stad/epter ydar vilia/nær hñ skal Hialpa? Þo tyma i Bañiñe
er DROTTJN Þolinmodur/þui latum oss þ jlla þikia/og leitum Nadar m& grætande
tarum/ Þuiad Reide DROTTJNS er ecki so sm̃ Mañsins Reide/ ad hañ late sig ecki
forlijka.

Þar fyrer skulum vier Lijtelæcka oss af hiarta/og þiona honum/& bidia hñ m& grætande Amiñing Ju
Tarum/ad hñ vilie veita oss Myskun/epter sijnum þægeligum vilia/og ad vier mættum fa dith til Aulld
Føgnud epter Hrygd/so sm̃ nu hrygguunst vier af þra Drambseme/Ad vier ecke høfum ept unganã
erfylgdt Syndum vorra Forfedra/ sm̃ yfergafu þra Gud/og tilbadu añarliga Gude/ huar
fyrer þr vrdu giefner i þra Ouina hendur/ & eru j Hel slegner/ herteckner & af þm skamader.
C Eñ vier medkieñum ønguañ añan Gud vtan hñ alleina/og vier vilium m& Þolinmæde væn-
ta hialpar & Huggũar af honũ. So mũ hñ DROTTen vor Gud frelsa vort Blod fra vorũ
Ouinum/og alla þa Neidingia sm̃ oss ofsækia mun hñ Lijtelæcka og til skamar verda lata.

Og þier gooder brædur/þier sm̃ erut Vlldungar Lydsins/hugged Folked m& ydar ordum/
ad þ huxe/ad vorra Forfedra var & freistad/ so ad þr yrdu reynder/hũt ad þr þionudu Gude
af hiarta. Amiñed þa/ huersu vors Fødurs Abrahams var margfalldliga Freistad / og er
Gudz Vinur orden/epter þ hñ var reyndur fyrer marghattadar Freistingar. So hafa þr Gen. xxij
Jsaac/Jacob/Moses/& aller Gudz Astuiner/vered støduger/og hafa ordit ad yferviña mar
ga Hormung. Eñ hiner adrer sm̃ ecki hafa viliad m&taka Hørmũgena m& Gudz Otta/hell Þolinmæde i
dur hafa mællt i mote Gude/af Opolinmæde/& lastad Gud/ þr eru af Fordiarfaranum og Kroßinũ
D af Høggormum foreydder. Þar fyrer verum ecke Opolenmoder i þssum Motgange/ medke Heilager ver
ñum helldur ad þtta er eitt straff af Gude myklu miña eñ vorar Synder eru / Og truum þui da hirter þeim
ad vier verdum Tyftader/so sm̃ hñs þienarar/oss til gooda eñ ecki til Fordiørfunar. til goda

Þa andsuarade Osias & þr Vlldungarner/Allt er þ satt sm̃ þu hefur talad/ og þijn Ord
eru ostraffanlig/Þar fyrer bid þu til DROTTJNS fyrer oss/þuiat þu ert ein heilög og
Gudhrædd Kuiña. Og Judith sagde/ Med þui þier hallded/ ad þ sie af Gude huad eg hefe
talad/ þa reyned & eirnen huert þ er af Gude sm̃ eg hugsa at giøra/& bidied ad Gud villde ge
fa Lucku þar til. Giæted ad Porte Stadarins/a þssare Nottu/nær eg vtgeing m& miñe Am-
batt/ & bidied ad DROTTEN vilie hugga sitt Folk Jsrael a þssum fim̃ Døgum/ suo sm̃
þier hafed sagt. Og huad eg huxa ad giøra/ þar skule þier ecke epter grenslast/ Helldur ad
eins bidiet fyrer mier til DROTTens vors Gudz/þangad til ad eg seige ydr huad þier sku
lud giøra. Og Oseas Hofdinge Juda sagde til heñar/ Gack i Fride/ DROTTen sie med
þier/ og hefne vor a vorum Ouinum. Og þr skildust so vid hana.

IX.

Judiths Bæn
Gen. xxxiiij

ÞVi næst gieck Judith i sitt Suefnherberge/ ꝛ færde sig i eirn Seck/ ꝛ dreif- A
de Oſku yfer sitt høfud/ ꝛ fiell fram̃ fyrer DROTTNI/ kallãde til hn̄s/
ꝛ sagde.
DROTten Gud mins Fodurs Simeons/ hueriũ þu gafst Suerded til
ad straffa Heidingiana/ ẽ Jungfruñe høfdu naudgad/ ꝛ hana skam̃ad/ Og
þu þar i mot liest fangadar og Herteknar verda þra Kuiñur ꝛ Dætur/ af
þinum Þienurum/ sm̃ vandlættu þÿna Vandlæting/ Hialpa þu mier fatækre Eckiu/ DRO
Tten miñ Gud. Þui øll hialp/ sm̃ fordum daga og þar epter er skied/ hana hefur þu veitt. B
Og huad þu villt þ hlytur ad skie/ Þuiad nær ed þu villt hialpa/ þa bregdst þ ecki/ ꝛ þu veist
vel/ huernen þu skler ouinena straffa.

Exo. xiiij

Lÿt þu nu yfer Herlid þra Aſſyrÿs/ so ẽ þu fordũ tÿd leist til Hers þra Egiptsku/ þa þr ruñu
epter þÿnũ Þienurũ/ mz mikillde Magt/ ꝛ treystu vppa sijna Vagna/ Riddara ꝛ miked Her
lid. Eñ þa þu leist til þra/ þa vrdu þr hrædder/ og Diuped slo þm̃ nidur/ og Vatned drekte
þm. Lat nu so skie og þssa/ DROTTen/ þr sm̃ treysta vppa sijna Makt/ Vagna/ Spiot C

Psal. xlvij

og Skot/ og þeckia þig ecki ꝛ hugsa ecki/ ad þu DROTten vor Gud/ ert sa/ ẽ hialpar i Bar
daganum fra vpphafe/ og mz riettu kallast DROTten. Vtriettu þiñ Armlegg/ so sm̃ for-
dum/ og sundursla Ouinena mz þiñe Magt/ ad þr fyrerfarist fyrer þina reide/ þr sm̃ hroosa
sier ad þr skule nidurbriota þiñ Helgedom/ og saurga Tialldbwd þins Nafns/ og vm kollka
sta þÿnu Alltare mz sijnu Suerde. Straffa þra Drambsemi/ mz þra eigen Suerdũ at hañ
verde veiddur mz sialfs hn̄s Augum/ þa hn̄ sier mig/ og verde prettadur/ med mÿnum vinsam-
ligum Ordum.
Gief mier stødugleika/ ad eg ecki hrædist hn̄ og hn̄s Vellde/ Helldur ad eg giefe nidurslei D
ged hn̄. Þat skal vera Prÿs þinu nafne/ ad ein Kuiña hefur lagt hn̄ vid Velle. Þui þu
DROTTJN/ kant at giefa Siguruiñing/ fyrer vtan Folks fiølda/ og þu hefur ecke lyst a
styrkleika Hestsins. Þeir Drambsømu þocknudust þier eñ nu alldrei/ Eñ alltid hefr þu haft
þocknan a Bæn þra sm̃ eru aumer og Lÿtelæter.
DROTTJN/ Gud Himnaña/ þu sm̃ skapad hefur Vøtnen/ ꝛ ert eirn DROTTJN
allra hluta/ heyr mÿna Bæn fatækra/ eg sm̃ treyste alleina vppa þÿna Myskunsemd. Min
stu DROTTJN a þiñ Sattmala/ ꝛ gief mier Ord i Muñ/ huad eg sk tala og huxa/ og
gef mier Lucku þar til/ So at þitt hus meigi standa/ og aller Heidingiar meige formerkia ad
þu ert Gud/ ꝛ eingen añar eñ þu.

X.

ÞA hun hafde nu endad sijna bæn/ stod hun vpp og kallade a sijna Amb- A
att Abra/ og gieck ofan i hused/ lagde af sier Secken/ og afklæddist sijnum
Eckiu bunade/ Laugade sig/ og smurde sig mz Dyrligu Vatne/ fliettade sitt
Haar/ og sette eina Hwfu sier a Høfud/ og jklæddist sijnum kostuligum Klæ-
dum/ og prydde sig mz sijnum Fegurdar bunade/ ꝛ sette vpp allt sitt Skart.
Og DROTTJN gaf heñe Nad/ ad hun var Frÿd asyndar/ Þuiat hũ
skartade ecki af Girnd/ helldur Gude til Lofs. Og hun fieck siñe Ambatt eiñ bikadañ Ledur B
belg/ fullan af Vÿne/ og eina Vidsmiørs krws/ og eirn Seck/ þar ed hun hafde i Fÿkiur/
Miøl ꝛ Braud/ þm til Matar/ Og hun gieck af stad.
Og hun fañ Osiam/ og Ylldungana/ i Portdyrunum/ so sm̃ sagt var. Og þa vndrade
heñar Frydleike. Þo spurdu þr hana ecki/ huad hun ætlade sier/ helldur lietu þr hana fara ꝛ
søgdu/ Gud vorra forfedra giefe þier Nad/ og læte þitt Aform Luckast/ so ad Jsrael meige
glediast af þier/ og at þitt nafn verde reiknad a medal þra enu Heiløgu. Og aller þr ẽ þar
voru/ søgdu Amen/ Amen. Eñ Judith giørde sijna Bæn/ og gieck aleidis med siñe Ambatt
Abra.
Og sm̃ hun gieck ærla Morguns/ ofan af Fiallenu/ þa mættu Heñe/ Vardhalldzmeñ
þra Aſſyrÿs/ þr toku hana høndum/ ꝛ spurdu hana/ huadan hun kiæme/ og huert hun villde.
Og hun suarade/ Eg er ein Ebresk Kuiña/ og eg flyde fra þm/ Þuiad eg veit ad þr munu ko C
m̃a i ydar hendur/ af þui/ ad þr fyrerlitu ydur/ og villdu ecki leita Nadar/ og gefa sig vel vil-
tugliga vnder ydur. Þar fyrer hefe eg i siñe/ ad koma til Høfdingians Holofernes/ og open
bera honum þra leyndarmæl/ ꝛ skyra honum fra/ huernen hn̄ kuñe þa auduelldliga yfer ad
viña so ad hn̄ sk ecki þurfa at missa eirn mañ.

A medan hun var þtta at tala/horfdu þr a hana/z vndruduſt ſtorliga heñar Vænleika/
z ſøgdu/Þad ma þier til hialpar verda/ ad þu hefur ſo gooda fyrerhyxun/ ad þu villt koma
til vors Herra/Þuiad nær þu kiemur fyrer hn̄s Auglit/þa mun hn̄ verda þier Nædigur og
D þu munt þocknaſt honum af Hiarta/Og þr leiddu hana burt ad Landtiallde Holofernis / z
ſøgdu honum fra heñe. Og þa hū kom fyrer hn̄/þa brañ hn̄ jafnſnart af heñar Aſt. Og
hn̄s þienarar ſøgdu ſijn a mille. Þad Ebreſka folk er a ongua leid forſmaanda/med þui ꝥ
hefur ſo frijdar Kuiñur. Skylldu meñ ecke beriaſt vegna ſo frijdra Kueña? Þegar ed Ju-
dith ſa nu Holofernem ſitiande j ſijnu Tiallde/huert ed forkoſtuliga var giørt mz Purpura/
z Gulle/z mz Smaragdus/z mz mørgum Gimſteinum prydt/ þa fiell hun nidur z laut hm̄.
Og Holofernes baud ad reiſa hana vppaptur.

XI.

A OG Holofernes ſagde til heñar. Vertu Ohrædd/z ottaſt ecke/ Þuiad eg he
fe eñ nu alldrei Illt giørt nockrum mañe ſm̄ villde giefa ſig vnder Nabogo
donoſor Kong. Og hefde þitt Folk ei forſmaad mig/þa ſkyllda eg ecki hafa
vpplypt einu Spiote a mote þui. Eñ nu ſeigdu mier/huar fyrer þu ert fra
þm vikin/z ert komen til mijn? Judith ſuarade z ſagde. Heyr þu godmañ
liga Ord Ambattar þiñar/Og ef þu giører ſo ſm̄ þijn Ambatt ſeiger þier/þa mun DRO-
TTJN giefa þier Lucku og Sigur.
Gud gefe Nabogodonoſor Lucku og Farſælld/Konunge allz Landſins/ ſa þig hefr vtſent
til ad Straffa alla Ohlyduga/ Þui þu kant honum vndergiefna ad giøra eigi alleinaſta
Meñena/helldur jafnuel øll Dyr a Jørduñe/Þuiad þijn Speke og Vijsdomur er miøg vijd
frægur i allre Verølldu/ Og aller vita ad þu ert ſa Vollduga ſte Høfdinge j ollu Kongerij
B kenu/og þijn gooda Stiornan prijſaſt af øllum. Vier vitum og huad Achior hefur talad/z
huad þu giørder honum j ſtaden. Þuiad vor Gud er ſo reidur orden/vorum Syndum/ad hañ
hefur læted ſeigia fyrer ſijna Spameñ/ꝥ hn̄ vilie ſtraffa Folked/fyrer þſſ ſynda ſaker.
Og af þui ad Iſraels Folk veit nu/ad þr hafa ſtygdt Gud/þa eru þeir nu hrædder fyrer
þier. Þar ad auk lijda þeir ſtort Hungur/og vanmegnaſt af Þorſta. Og nu ætla þr ſier
ad ſlaatra ſijnum Fienade/z drecka hn̄s Blod/z ad eta ꝥ Heilaga Offur af Korne/Vijne z
C Vidſmiøre/huad Gud hefur Boded ad þr ſkylldu ei taka þar a/Þar fyrer er vijſt ad þr nu-
nu fyrerfaraſt fyrſt ad þr giøra ſuoddan. Og af þui eg veit þetta þa flyda eg fra þeim/Og
DROTTJN ſende mig til þijn/ad eg ſkyllde ſeigia þier þtta. Þui þo at eg ſie komen til
þijn þa hefe eg þo ecki yfergiefit miñ Gud/ helldur vil eg eñ þiona mijnum Gude hia þier.
Og eg þijn Ambatt ſk ganga vt/ og tilbidia Gud/ og hn̄ mun kuñgiøra mier/ nær Gud vill
launa þm ſijnar Synder/So vil eg kōa/z ſeigia þier ꝥ/z leida þig j giegnū midia Jeruſalē
ſo ad þu ſkallt hafa allt Iſraels Folk/ lijka ſm̄ Saude þr ed onguan Hirder hafa. Og þ"
ſkal ecki Hundur þora ad geyia i mote þier/þui Gud hefur mier ꝥ openberad/af þui hañ er
orden Reidur þm/z hn̄ vtſende mig/ad ſeigia þier þtta.
D Þeſſe ord þocknuduſt vel Holoferne z hn̄s þienurum/Og þa Furdade heñar Vijsdom z
huer ſagde til añars/Þeſſarar Kuiñulijke er ecki a Jørdu/ at Vænleika og Vijsdome. Og
Holofernes ſagde til heñar/Vel hefur Gud giørt at hn̄ ſende þig hingad/adur eñ folkit kiæ
me i mijnar hendur. Ef ad þiñ Gud fullkōnar nu þtta ſm̄ þu hefur talad/þa ſk hn̄ z einnen
vera miñ Gud/Og þu ſkallt verda mikel hia Nabogodonoſor Konge/ og Nafnfræg i øllu
hn̄s Kongs rijke.

XII.

A ÞA liet hn̄ leida hana þangad ſm̄ hn̄s Fiarſioder voru geymder/ þar ſm̄
hun ſkyllde vera/z baud ad giefa heñe Mat af ſijnu eigen Borde. Eñ Ju
dith ſuarade z ſagde/Eigi þore eg eñ nu ad eta af þinum Mat ſuo ad eg
Syndgiſt ecki/Eñ eg hefe haft nockut lijtid mz mier/þar af vil eg eta. Þa
ſagde Holofernes ſialfr/nær ꝥ er vppe ſm̄ þu hefr mz þier haft/Huar ſkulu
vier vtuega þier þa meira? Judith ſuarade/Miñ Herra/ſo vijſt ſ þu lifer/ædur eñ þijn Am
batt hefur vppeydt øllu þſſu/þa mun Gud framkuæma fyrer mig/ꝥ hn̄ ættlar ſier.

 Og þa

Og þa Þienararner villdu leida hana i Tiallditt ſ hñ hafde bodet/þa bad hū ad hun mætte B
fa ordlof ad gāga vt Kuelld z Morna/ ad giøra ſijna Bæn til DROTtens. Þa ſkipade
Holofernes ſijnum Sængarſueinum/ ad þr ſkylldu læta hana hafa lidugan gang vt og jñ j
þria daga/ad giøra ſijna Bæn til Guds. Og a Kuellden gieck hun vt/j þ Daluerpe giegnt
Bethulia/og þuode ſig i Vatne. Þar epter bad hun til DROTTINS Jſraels Gudz/
ad hñ villde giefa heñe Lucku þar til ad frelſa ſitt Folk/Og hun gieck heim aptur j Tiallded
og hiellt ſier hreiñe z neytte einkis fyrer Aptanen.

Bagoa

A fiorda Deigi giørde Holofernes ſijnum nanuſtu Þienurum eina Kuelldmaltijd/ og hñ C
ſagde til Bagoa ſijns Sængarſueins/ far burt/ og tala þu vm fyrer þre Ebreſku Kuiñu/ad
hū neite ei ad kōa til mijn. Þui þ er ſkøm̄ fyrer þm̄ Aſſyrijs/ad ſlijk ein Kuiña ſkle fara elei
gen fra oſſ/ z Gabba ſo nockurn mañ. Þa kō Bagoa til Judith/z ſagde/Þu frijda Kuiña/
ſeigdu ecki nei ad kōa til mijns Herra til æru/ z ad eta og drecka mz honum/og ad giøra þig
glada. Þa ſagde Judith/Huornen þore eg ad varna minum Herra þſſ? Allt huad minn
Herra vill/þ vil eg af hiarta giarna giøra alla mijna daga.

Og hun ſtod vpp/z prydde ſig/og gieck jñ fyrer hñ/z ſtod frame fyrer honum. Þa veyk- D
tiſt Holofernis Hiarta/ þt hñ brañ af Aſtarhita til heñar. Og hañ ſagde til heñar/Set
þig nidr dreck og vert glød/þt þu hefur Næd funded fyrer mier. Og Judith ſuaradi/Ja He
ra/Eg vil vera gløð/þuiad vm mijna Lijfdaga hefe eg ecke ſuoddan æru feinget. Og hun
æt og drack fyrer honum af þui ſm̄ heñar Ambætt hafde til reidt. Og Holofernes giørde ſig
gladan mz heñe/og drack ſuo miked ſm̄ hñ var alldreigi vanur at Drecka.

XIII.

ENN þa Kuelld var komed/geingu hñs þienarar i burtu til Tiallda/og þr A
voru aller Druckner/ Og Bagoa liet aptur Holofernis Suefnherberge/z
gieck i burtu/Og Judith var einſømul hia honum i Herbergenu. Þa Ho-
lofernes la nu i Sængiñe/var Drucken og ſofande/þa ſagde Judith til ſiñ
ar Ambattar/at hun ſkyllde adgiæta vte fyr' Herbergenu.

Og Judith gieck ad Sængiñe/og badſt fyrer i hliode mz gratande tærum z ſagde/DR-
OTTJN Jſraels Gud/Gief mier ſtyrck/ og hialpa mier milldeliga/ ad fullkomna þetta
verk/ſm̄ eg hefe mz øllū trunadartrauſte til þijn/mier fyrer hendur tekct/at þu vpphefier þiñ
Stad Jeruſalem/ſo ſ þu hefur lofad.

Epter þſſa Bæn gieck hun ad Swluñe ſm̄ var hia Sængiñe/z tok Suerded ſ þar hieck
og droo þ vt/z tok i hñs Hær/og ſagde i añat ſiñ/DROTTJN Gud gefi mier ſtyrkleika
a þſſare ſtūdu/Og hun hio tuiſuar a Hælſen mz øllu afle/Þar epter ſkar hū Høfudet af ho
num/ z vellte Bolnum ofan vr Sængiñe/og tok mz ſier Sængarklædet.

Þui næſt gieck hun vt/og fieck Holofernis høfut ſiñe Ambatt/og baud at kaſta þui j eirn B
Seck. Og þær geingu vt badarſaman/epter þrra vana/ſo ſm̄ ad villdu þær ganga i giegnū
Herbwdernar/og bidiaſt fyrer/z þær geingu vm kring yfer vm Dalen/ſo ad þær kiæme ley-
neliga at Stadarportenu.

Og Judith kallade til Vardhalldz mañaña/Lætit vpp Porten/Þuiad Gud er mz oſſ/hñ
gaf Jſrael Siguruiñingena. Og er Vardhalldsmeñerner heyrdu heñar rauſt/ þa kølludu
þr jafnſnart a Olldūgana Stadarins. Þeir komu aller til heñar/þt þr voru allareidu von
arlauſer vm þ ad hun mūde aptur koma. Þa Kueiktu þr Lios/og geingu i kringū hana allt
til þſſ hun kom a fløten/Og hun bad þa at þeigia/z hlyda til/z ſagde ſuo.

Þacke þier DROTTNJ vorum Gude ſm̄ ecki yfergiefur þa ſiñ honum treyſta og oſſ
hefur Myſkun veitt fyrer mig/ſijna Ambatt/ſo ſm̄ hañ hiet Jſraels hwſe/og hefur a þſſare
Nottu fyrerkomit Fiandmañe Folks ſijns fyrer mijnar hendur. Og hun tok vpp høfud Ho-
lofernis/ ſynde þm̄ þ/z ſagdi/Siaed Þetta er høfud Holofernis Herzhøfdingia þra Aſſyrijs
Og ſiaed þtta er Sængarklædet vnder hueriu hñ læ þa hñ var Drucken/ þa ſlo DROTT
JN Gud hñ i Hel mz eirne Kueñmañs hende. So ſañliga ſm̄ DROTTJN lifer/ þa C
vardueitte hñ mig fyr' ſiñ Eingel/ad eg er ecki ſaurgud orden/ a medan eg var vte/og hñ he
fur leidt mig hingad aptur Syndlauſa/ mz ſtorum Føgnude og Sigre. Þar fyrer þacked ho
num aller/Þui hñ er Myſkunſamur/ z hialpar ætijd.

Og þr

Og þr þockudu all' DROTtne/ꝛ sogdu til heñar/Blessadꝛ sie DROTten sa ſ i dag hefꝛ Þackargiørd
til skam̄ar giørt vorn Ovin fyr' þig. Og Oseas Israels folks Høfdige sagde til heñar. Ble Oseas
zud ertu Dotter af DROTTne þm hædsta Gude/fram̄ yfer allar Kuiñꝛ a Jørdu. Og lof
adur sie DROTTJN/ sm̄ skapad hefur Himen ꝛ Jørd/ sa sm̄ þier gaf Lucku til/at Slaa j
Hel Høfdingiañ vorra Ouina/Og hefur giørt þitt Nafn Dyrdligt/at þr skulu alltijd prijsa
þig/aller þr sm̄ miñast a verk DROTTJNS/Af þui at þu hlijfder ecki þijnu lijfe/j An-
gist og Neyd þijns Folks/Helldur hefur þu frelsad þ fyrer DROTten vorn Gud. Og allt
Folkid sagde Am̄/ Am̄.
D Þui næst var Achior kalladur/Og Judith sagde til hn̄s/Israels Gud/huern þu hefur prij Achior
sad/ad hn̄ kyñe at hefnast a sijnum Ouinū/hn̄ hefur a þssare Nottu fyrerkomed Høfde þra
Ogudligu fyrer mijna Hønd. Og ad þu siaer þ/þa er hier høfud Holofernis/sm̄ Drambsā-
liga lastade Israels Gud/og þier hootade at sla þig j Hel/ þa hn̄ sagde/Nær Israels Folk
verdur Herteked þa villde hn̄ i Hel sla þig medur þm. Og sm̄ Achior sa Holophernis Høf-
ud/ vard hn̄ hræddur/ so ad hn̄ leid nidur. Eñ sm̄ hn̄ raknade vid aptur fiell hañ nidur fyrer
fætur heñe / ꝛ sagde/ Blezud ertu af þijnum Gude/j øllum bygdum Jacobs/ Þuiad Isra-
els Gud sk Vegsamadur verda a þier. Medal allra þioda /þar þins nafns gieted verdur

XIIII.

A EPter þtta sagde Judith til allz Folksins/Goder brædur/ Hlydet mier/Jafn
snart þegar lys'/þa heinged høfudet vt fyrer Mwren/ꝛ taked ydar Vopn/
ꝛ falled vt aller saman j eirne Fylkingu ꝛ mz myklu Heroope/Þa mūu Va
rdhalldzmeñerner flyia/og vppueckia þra Høfdingia til Bardaga. Og þa
er Høfdingiarner koma til Holofernis Landtialldz/og sia þar Lijkaman lig
gia i sijnu Blode/þa mun hrædsla koma yfer þa. Og þegar þier merked ad þr eru hrædder
ordner og taka til ad flyia/þa reñed epter þm diarfliga/Þuiad DROTTEN hefur gefed
þa vnder ydar fætur
B Þa ed Achior sa nu ad DROTten hafde hialpad Israel/yfergaf hañ Heidne ꝛ trude a
Gud/og liet vm̄skiera sig/og er a medal Israel reiknadur/hn̄ og aller hañs Epterkomendur/
allt til þssa Dags.
Og þa ed lyste afdeige / heingdu þr Høfud vt fyrer Mwren/ tooku sijn Vopn/og
C fiellu vt mz myklum Gny og Heroope. Og er Vardhalldzmeñerner sau þtta/hlupu þeir til
LādTialldz Holofernis/Og þr ſ þar voru giørdu hark fräan fyrer Suefnherbergenu/ huar
af hn̄ skyllde vakna. Þuiad eingen dirfdist ad klappa a Dyrnar/edur jn̄ at ganga j Suefn-
herberged Høfdingians af Assyria. Eñ þa Høfudzmeñerner þra Assyrijs komu/sogdu þeir
til Suefnherbergissueinaña/Gared jn̄/ꝛ veket hn̄ vpp/Þuiad Mysnar eru vthlaupnar vr sij-
num Holum/ꝛ eru diarfar ordnar/so ad þær dirfast ad taka i mote oss/þa gieck Bagoa jn̄/ꝛ
D stod hia Sparlakenu/ og klappade Høndunum saman/þt hn̄ ætlade at hn̄ munde sofa hia
Judith/og hlustade til ef hn̄ villde hræra sig. Eñ þa hn̄ vard einskis var /þa lypte hañ vpp
Sparlakenu/Þa sa hn̄ Lijkaman høfudlausan/liggiande a Jørdu j sijnu Blode. Þa æpte
hn̄ og kallade hatt/og sundurreif sijn Klæde. Og hn̄ leitade j Judiths Herbergi/ꝛ þa er hn̄
fañ hana ecke þar/hliop hn̄ vt til Hersins/ꝛ sagde/Einasta ein Ebresk Kuiña hefꝛ allt Na-
bagodonosor Hws af Assyria giørt at spotte ꝛ Spie/fyrer øllum Heimenum/ Þuiat Holo-
fernes liggur þar Daudur a Jørdu og Høfudlaus. Og er Høfudzmeñerner af Assyria heyr
du þtta/sundurrifu þr sijn klæde/ og vrdu miøg vr mata skielfder/ꝛ þar hofst vpp eitt miked
hrædslu oop ꝛ kall a medal þra.

XV.

A HEgar at nu Herlidit heyrde at Holofernes hafdi mist Høfuded/hræddust þr
ꝛ vrdu efasamer/ꝛ radlauser huad þr skylldu giøra/ suo voru þr duglauser
ordner/Og þr flydu vndan/ so at þr giæte vndan komist þm Ebresku/hueria
þr þar sau fara a mote sier.
Og er Israels syner sau at Ouinerner flydu/þa raku þr flottā mz storu
Heroope/og Herlwdra gange. Eñ mz þui at Fylking þra Assyrijs var rofen / Og Israels

Syner drogu fram̃ j ſiñe Fylkingu/þa ſlogu þr j Hel/alla þa er þr gꝏtu nꝏd.
Og Oſias ſende vm allar Borger i Iſraels Lande/z baud at meñ ſkylldu vr øllum Bor-
gum/reka Flottan Ouinaña/þar til þr være vr Landenu. Eñ þ folk ſm̃ epter var j Bethu
lia/fiell vt i Herbꝡder þra Aſſyrijs/rꝏntu og burt fluttu allt þ ſm̃ þr af Aſſyrijs høfdu epter
lꝏted/ z høfdu burt þadan ogrynñe fiar. Eñ hiner adrer þa þr komu aptur/ þa høfdu þr mz C
ſier allt huad hiner høfdu mz ſier haft/bæde Fienad z allt aññat/og allt Landit vard Rijkt af
ſlijku Herfange.
Þar epter kom Joiakim Keñemaña Høfdinge af Jeruſalē z aller Preſtarñ til Bethulia ad
ſia Judith. Og hũ gieck fyrer þa/Og þr Prijſudu hãa aller til lijka z ſøgdu/Þu ert Jeruſalēs
Korona/þu ert Iſraels glede/þu ert allz folkſins prijs/at þu hefur giørt ſo lofligan giørn-
ing/z hefur veitt Iſrael ſo ſtoran Velgiørning/at Gud hef: frelſat þa aptr/ Blezud ertu fy
rer Gude eilijfliga. Og allt folket ſagde Am̃/ Am̃.
Þa þr høfdu nu vtſkipt Herfangenu j Þriatijgu daga/ þa gáfu þr Judith koſtulig' Kle D
nodiur/ſm̃ Holofernes hafde haft/ Gull/ Silfur/ Klæde og Dyrmæta Gimſteina. Og huer
madur var gladur/Sungu og Dønſudu/ bædi Vnger z Gamler.

XVI.

Þa ſaung Judith Lofſøng þeñan DROTTNE z ſagde.

Ein Þackar-
giörd

LEiked fyrer DROTTNE mz Bumbum/og hlioded fyrer honum mz hliod- A
færum/Synget honum eina nyia vijſu/Verit glader/og akalled hañs Nafn.
DROTTJN er ſa ſm̃ hialpa kañ j Bardaganum/DROTTJN hei
ter hũs Nafn.
Hũ berſt fyrer ſitt Folk/ſo at hũ frelſe oſſ frá øllum vorum Ouinum.
Aſſur kom af Fiøllunum vr Nordre/mz ſtorre Magt/hũs fiølde hulde Vatned/og hañs
Heſtar huldu Landet.
Hũ heitadiſt vid at vppbreña mitt Land/og at ſla i Hel mitt Kallmañalid / at burtflytia
Børn og Jomfrwr
Eñ DROTTJN ſa Almattuge Gud hefur ſtraffat hũ/og gaf hañ j eins Kueñmañs
Hendur.
Þuiat eingen Karlmadur nie ſtrijdzmadur i Hel ſlo hũ/ z eigen Riſe kom vid hũ/Helldur
Judith Merari Dotter/hun fellde hũ mz ſijnum frijdleik.
Þuiat hun fra ſier lagde ſiñ Eckiubunat/z i færde ſig j ſijn Fegurdarklæde/Iſraels Bør B
num til Glede.
Hun ſmurde ſig mz forkoſtuligũ Vatne/ og fliettade ſijn Hꝏr til at ſuijkia hũ.
Heñar føgru Skoor forblindudu hũ/heñar Vænleike veidde hũs Hiarta/Eñ hun hio af
honum Høfudit.
So at þm Perſis z Medis ognade ſlijkt Dirfſku verk/z Herlid þra Aſſyrijs ꝏpte/þa mi
ner Veſalingar komu fram̃ ſm̃ voru þreytter af Þorſta.
Smaſueinarner i giegnum løgdu þa Aſſyrijs/z rꝏku þa a flotta/ſo ſm̃ Børn/þr eru af
mꝏder af Herlide DROTTJNS Gudz mijns.
Lꝏtũ oſſ syngia eiñ nyian Saung DROTtne vorum Gude.
DROTTJN Gud/Þu ert ſa mattuge Gud/ſem Storuerk verkar/Og eingen fær þi'
i mote ſtadet. C
Aller hluter ſkulu þiona þier/Þui huad þu ſeiger/þ hlytur at ſkie/og þa þu giefur nock-
rum hughreyſte þ fær framgang/ z þinum ordum kañ eingen motſtødu at veita.
Fiøllen munu bifaſt/z Biørgen brꝏdna ſo ſm̃ Vax fyrer þier.
Eñ þm ſm̃ þig ottaſt þm ſyner þu ſtora Nꝏd. Þuiat allar Forn' z þra feite eru miøg
lijtels vertt fyrer þier/Eñ at ottaſt DROTTEN/þ er miked.
Vei þm Heidingium/ſm̃ offækia mitt Folk/Þuiad ſa Almattuge DROTTJN hefner
a þm/z vittar þra a hefndartijmanum.
Hũ mun plꝏga þra lijkame mz Ellde z Ormum/z þr munu Breña z Grꝏta at Eilijfu.
Epter þeñan Sigur foor allt Folk fra Bethulia til Jeruſalem/at til bidia DROTten/
og þr hreinſudu ſig/z offrudu Breñefornũ/z huad þr høfdu Heited. Og Judith vppheing- D
de j Mu-

de j Musterit øll Vopn Holofernis/ z ꝥ Sparlak sm̃ hũ hafde teked af hans Sæng/ad pad skyllde ba Bøluad fyrer DROTtne Eilijfliga. Og Lydurenn var gladr j Jerusalem hia Helgedomenum/mz Judith/þria Manude i samt/z hielldu Hatijd þssa Sigurs/Þar epter for huer madur heim til sinna Heimkynna.

Og Judith kom aptur til Bethulia z var miøg Heidrud j øllu Israels Lande. Og ei tok hun nockurn Mann epter Dauda sijns fyrsta Manns Manasses. Og hũ vard miøg Olldud/og var j sijns Manns huse/þangat til hun var Hundrad z fimm æra Gemul. Og sinne Ambatt Abra gaf hun frelse. Þar epter andadist hun i Bethulia / og var grafen hia sijnum Manne Manasse. Og Folked griet hana i sio daga. Og øllũ sijnũ fiarhlutũ vtskipte hũ mz ættmønnũ sijns Bonda. Og a medan hun lifde z langa tijma epter ꝥ/þorde eingen at reisa sig j mote Israel. Og þssarar Siguruinningar dagur verdur hia þm Ebreis hallden fyrer eina stora Hatijd/ Og þeir hallda hann Helgan æfinliga.

Ending Judiths Bokar

Formalen yfer Salomonis Speke

UM þssa Bok hefur leinge Agreiningur vered/huort hun skyllde reiknud vera mz Bokum Heilagrar Ritningar hins Gamla Testamentisins/edr ei/ Sierdeilis af þui/ad Diktarin lætur j hinum ix. Cap. so a sier heyra/suo ſ̃ ad tale Salomon Kongr alla rædu þssarar Bokar/sa et vegna sinnar Visku hefur storan Forprijs/i Kongaña Bokum.

Enn þr Gømlu Forfedr hafa strax skiled hana i fra Heilagre skrift/z hafa halldet/ad hũ sie vnder nafne Salomons Kongs giørd/So at hun vegna Nafns og Personu so vijdfrægs Konungs hefde meira ælit/ z være meir virdt hia þm Volldugu a Jørdunne/ huerium hun er sierdeilis til skrifud/og være(ma skie)fyrer løngu nidurtroden/hefde Meistaren læted hana vnder sijnu Nafne vtganga/hafe hñ veret lijtilshattar madr.

Enn þr hallda/at Philo skule vera Meistare þssarar Bokar/huer ed oefad vered hefr einn Lærdastur og Vijsastur Gydingur/sm̃ Gydinga Folk hefur haft epter Prophetana/so sm̃ hñ hefur mz ødrum Bokum og giørningum audsyndt. Þuiat a døgum Keisarans Caligula/ þa Gydingarner voru hid allra skemmiligasta mz Hædungar skrife z Lastrædum Suiuirdter/ af Appion af Alexandria/ og ødrum Griskum/ z þar eptera Forlogner rægder og klagader j hinn vesta mata fyrer Keisaranum/ Þa vard nefndur Philo sendur til Keisarans af Gydinga lyd/til at Forsuara z afsaka Gydingana. Enn þa er Keisaren var so miøg Reidur og Gramur vppa Gydinga/at hñ vijsade þm fra sier/og villde ecki veita þm vidtal. Þa liet Philo heyra z merkia sijna Hughreyste/z sagde til Gydingaña sinna Fielaga/Nu vel/goder Brædur/vered ecki þar fyrer hrædder/helldur vered hughrauster/ Þuiat þa Mañliga hialp þrytur/ þa kiemur vissuliga Gudz hialp.

Af slijkre Skynseme z slijku tilefne/virdist mier at þsse Bok sie vpprunnen/Ad Philo snyr sier til Gudz/af þui at hñs Malefne z Gydingaña var riett/enn hafde þo onguã stad hia Keisaranum/og hootar þm Volldugu/z þm vondu Lygurum/mz Gudz Dome. Þar fyrer talar hñ so høstugliga z snarpliga j fyrsta z ødrũ Cap. j moti þm eiturligu z vondu Tungum sm̃ at offsækia z fyrerkoma þin Riettlætu z Saklausu/Sannleikans vegna. Og þar eptera setur hñ fram fyrer þa Mektugu þau storu dæme Gudligs Doms/ sm̃ Gud liet ganga/yfer Pharao Kong og þa Egiptsku/vegna Israels sona/ Og þtta giører hñ med suo þungum og merkeligum ordum/so sm̃ villde hñ giarnan med sierhueriu orde astunged hafa bædi Keisaran z þa Romuersku/z so þær eiturligu Tungur Grickia/ sm̃ so voru Olmer vppa Gydingana/og vill so mz slijkum merkeligum Dæmum hræda þa/ og Gydingana hugga. Snøgt ad seigia/Ef ad menn giæta ad Philonis Døgum/ hñs Giørningum/z huad hñ hefur skrifat

og bera þſſa Bok þar vid/þa ber þar ecki a mille/ so ad Heilager Forfedꝛ hafa eigi æn skyn semdar halldet Philonem Meistara þſſarar Bokar.

Eñ þar eptera er þſſe Bok hallden af mørgum fyrer eina rietta Bok Heilagrar Ritnin gar/Og hun er sierdeilis hallden so hæ ꝛ. merkelig j þre Romuersku Kirkiuñe/ at sañliga er af vngre Bok Ritningariñar so mikill Søngur teken/suo sm̃ af þſſare/ Ma vera fyrer þa grein/ ad j þſſare Bok verda þr Tyrañar suo hardliga auñtader ꝛ straffader/Og þar æ mot þr Heiløgu Pijslaruottar verda hier so agiætliga Huggader. Og af þui at þr Christ- nu voru ecki nockur stadar i allre Verølldu so ofsockter og Pijnder so sm̃ i Rom/ Þui hafa þr mest jdkat þſſa Bok/s̃ mest hlydde vppa þañ tijma/mz Ognunū i mote þm Tyrøñum/ ꝛ mz Huggunū handa þm Heiløgu. Þo at þr hafe ei skilit hana j øllū greinū/ꝛ þo þr hafe tijdt dreiged hana a Harenu/so sm̃ opt skied er allre Heilagre Ritningu/og eñ nu dagliga skiedur. Nu/Huernen sm̃ þui er varit/þa er þo margt gott hier jñe/sm̃ vel er Lesande. Og sierdeilis skylldu þr storu Herrar lesa hana/sm̃ plaaga sijna Vndergiefna/og æda i giegn Saklausū/ fyrᵉ Gudz Ords sakᵉ. Þuiat til þra sømu talar hñ i siette Cap. og mzkeñer/at þſſe Bok sie fyrer þa skrifud/þar hñ so seiger/Þier Tyrañar(þ er Vijkingar ranglæter Valldzmeñ) ydur snertur mijn ræda. Og miøg vel vottar hñ/at þr veralldligu Herrarner hafi sitt Valld af Gude/ꝛ at þr sie Gudz starffs meñ/Eñ hñ hootar þm fyrer þ/at þr eru ranglæter ꝛ yfer gangssamer j slijkre Gudz bifalningu ꝛ sijnu Embætte.

Fyrer þa skulld kiemur þſſe Bok i lios j riettan tijma/ a vorum døgum/mz þui at Rang- læter Valldz meñ misbreyta nu sijnu Vallde/j gegn þm sm̃ þ hefur þm giefit/og lifa þo so herfeliga j siñe Afgudadyrkan/og okristeligum Heilagleika/eins sm̃ þ Philo hier skrifᵘ vm þa Romuersku og Heidingiana/j þra Afgudadyrkan/so ad þtta samhliodar allauegana og j allan maata vorum døgum

Meñ kalla þſſa Bok Salomonis Speke/Af þui hun er diktut vnder nafne og Personu Salomonis(sm̃ sagt er)og hun prijsar og miøg forhefur Spekena/Og seiger huad hun sie/ huad hun formeige/huadan hun kome. Og þ lijkar mier misguel þar jñe/ at hñ so mikelli ga hæler Gudz Orde/ꝛ til leggur Ordenu alla þa hlute/ꝛ øll Dasemdaruerk Gudz þau hñ hefur giørt bæde a Ouinum/ ꝛ sijnum Heilegū.

Hier vt af ma liosliga vita ꝛ merkia/at hñ kallar ecki hier Speke/ þær hælærdu og diup uitru huxaner/edur Mañligan skilning þrra Heidnu Meistara ꝛ Kieñefedra/ Helldur þad Heilaga Gudz Ord.Og þu skllt vita/at huad hellst þu heyrer hier talat vm Lofstyr ꝛ Prijs Spekiñat/þ er ecki talat vm nockut añat vtan vm Gudz Ord. Þuiat hñ seiger sialfur i xvj Cap. at Israels syner hafe ecki næring haft edur fæde af Himnamiølenu/ꝛ eigi hafe þeir heilbrigder ordit fyrer Eirormen/ helldur fyrer Gudz Ord. Suo sem Christus sialfur seiger Math. iiij. Maduren lifer ecki af einusaman Braude/ Helldur a hueriu þui Orde sm̃ frā geingur af Gudz Muñe/ Þar fyrer kieñer hñ at Spekin kome ei añars stadar fra/ eñ fra Gude/og þar til leider hñ mørg dæmi vt af Ritninguñe/ꝛ leggur Spekiñe þ til sm̃ Skrift- en eignar Gudz Orde.

Þetta hefe eg þui sagt/at meñ skilia þtta Ordet Speke/ødruuis eñ Ritningen talar vm þ/ Þuiat þa meñ heyra þtta Ord Speke/þa huarfla meñ sijnum Huxunum ꝛ meina þ sie ecki añat/eñ folgnar Huxaner j hyggeña Maña hiortū) Og a medan/ꝛ þa stund/hallda þr ecki þ ytra Ordet edur Ritningena fyrer Speke/ Eñ þo at allar mañaña huxaner fyrer vtan Gudz Ord eru ecki vtan Lygar ꝛ Falsker Draumar/Þar fyrer er ei xñꝛ meiningen ad þſſe Bok kallast Salomons Speke/Eñ so sm̃ segda eg/Ein Salomons bok vm Gudz Ord. Og Spekiñar Ande er ecki añat eñ Truen/ edur skilninguren þſſ sama Ordsins huern Hei lagur Ande giefur. Slijk Trua edur Ande orkar ꝛ giører alla hlute/so sm̃ at þſſe Bok hro sar af j hinum siøunda Cap

Med sijdsta er þſſe Bok ein riett vtlegging og epterdæmi hins fyrsta Bodordz/Þuiat hiᵉ sier þu/at hñ auallt i þſſare Bok kieñer at ottast Gud/ꝛ a hñ at voṓ. Og hñ skielfer þa hina adra mz Epterdæmū Gudligrar Reide/s̃ ei ottast hñ/ helldꝛ forsma Gud. Hier aptꝛ a mot huggar hñ þa mz epterdæmum Gudligrar Nædar/sm̃ a hñ trua ꝛ treysta/Og þtta er riettꝛ skilningur hins fyrsta Bodordsins. Huar af merkia ma/at allur Vijsdomur vppsprettur ꝛ vtflytur af þui fyrsta Bodorde/so sm̃ af añare høfud Vppsprettu/Og þtta sama Bodordit er at vijsu su rietta Soolen/fyrer hueria aller vijsdoms meñ sia/þ sm̃ þr sia. Þuiat huer hñ ottast Gud og er riett Truadur/ hñ .r fullur Vitsku/ og alls Heimsins Meistare/ og hefur

øll ord

øll ord ꝛ vͤk j ſijnu Vallde/ ꝛ er eiñ Dõare yfer øllū Lærdõe ꝛ Lifnade/ s̄ fyrˀ Gude gilldˀ ꝛ duger. Þier þuert a mot. Þuer hñ hefur ei þ fyrſta Bodordet/ ꝛ huorke ottaſt Gud nie truer a hñ/ hñ er fullur Heimſku/ kañ eckert/ ꝛ er eckert. Þetta er ſu ſierligaſta ſkynſemd/ huar fyrer at þſſe Bok er vel leſande/ ſo ad vier lærum Gud at Ottaſt/ ꝛ honum ad Treyſta/ Huar til hann hialpe oſſ med ſiñe Naad Amen.

Salomonis Speke/ til þeirra Tyranna

I.

A ÞIEr Stiornendr a Iørduñe Elſkit Riettuiſſena. Hugſid þ/ at DROTTEN kañ at hialpa/ og hrædiſt hañ aluarliga/ Þuiad hñ lætur þa fiña ſig ſm̄ ecki freiſta hñs/ og hñ birtiſt þm/ ſm̄ honum ecki miſtreyſta. Enn Fauiſkuñar Myrkur eru langt fra DROTTne/ Og þa ſtrøffunen kemur/ þa audſynˀ hñ huilikˀ þuſſar hiner adrer hafa vered. Þuiat Speken kemur ecki i eina hreckuiſſa Saal/ og byr ei j þm Lijkama s̄ Syndiñe er vndergiefen.

B Þuiat Heilagur Ande/ ſa ſm̄ riett kieñer / hñ flyr fra Skrøgoda þienurum/ og vijkur fra þm heimſku/ hucrier ſtraffader verda mꝫ Syndunum/ s̄ þeir giora. Þuiat Speken er god/ ſo at hun ecki lætur Laſtaran o hegndan. Þuiat Gud er Vitne allra Hugreñinga/ og kieñer ad vijſu øll hiørtu/ og heyrer øll ord. Þuiad Veralldarkringlan er full mꝫ Anda DROTTens/ og ſa ſm̄ rædurnar þeckier/ hñ er allſtadar. Þar fyrer kañ ſa ecke at dyliaſt ſm̄ oriett talar/ ꝛ ſa Domur ſm̄ hñ ſkal ſtraffa ſk honum ei bregdaſt.

C Þuiat rædagiørd hins Ogudliga ſkal koma fyrer Domen/ og hñs ord ſkulu koma fyrer DROTTEN/ ſuo at hñs Ranglæte verde ſtraffad. Þuiad eyru [a] Vandlætarans heyra allt/ ꝛ Spieſkapur Hædarans ſkal ecke vera hulin. [a] Vandlætarans) þ er Guds.

Þui fordiſt nu þañ ſkadſamliga Løſt/ og hepted ydar Tungu fra Blotenu. Þuiat þ ſm̄ þier heimugliga taled huer i añars Eyru/ þ verdur eige ſuo ad øngu/ Þuiat ſa Muñur ſem Lygur/ hñ deyder Salena. Stundet ecki epter Daudanum mꝫ yduare Villu/ ꝛ ſæket ecke ſo

D akafliga epter Fordiørfuñiñe mꝫ ydar handauerkum. Þuiat Gud hefur ecki giørt Daudan og hefur ei þocknan a fordiørfun þra liføndu/ Helldur ſkapade hñ alla hlute at þr ſkyllde ſo vera/ Og huad i Verølldiñe er ſkapat/ þ er gott/ og þar i er eckert ſkadligt. Þar til er Heluijtis Rijke ecki a Iørdu (þt Riettuiſſen er odaudlig) helldr ſækia þr Ogudligu þar epter bæde mꝫ ordum ꝛ verkum/ Þuiat þr hallda [b] hñ fyrer Vin/ ꝛ fara j burt þangat/ ꝛ hafa ſamtek vid hñ/ Þuiat þeir eru þeſſ makliger at þr verde hñs hlutſkipte. [b] Hñ) þ er Daudañ

II.

A ÞViat þr eru Fauiſſer meñ/ ꝛ ſeigia/ Stutter ꝛ leidinliger eru vorer lijfdagar/ Og þa Madureñ er i burtu/ þa er þ vtgiort vm hañ/ Eige vita Meñ nockurn þañ ſm̄ aptur er komen fra Heluijte/ Þ Foruarandis erum vier fædder/ ꝛ førum burt aptur/ ſo s̄ hefdum vier alldreige veret/ Þuiat Andardrattur vorra Naſa er reykur/ og vort mæl er eirn Neiſte/ ſm̄ hrærer ſig vt af voru hiarta. Þegar ſa Neiſte ſlocknar/ þa er lijfet i burtu ſm̄ eiñ Følſke / ꝛ Anden huerfur i burt ſm̄ eirn lijtill Blær Og vort Nafn forgleymiſt vm ſijder/ ſo at eingen miñiſt vorra vͤka. Vort lijf lijdur i burtu lijka ſm̄ hefde þ veret eitt Sky/ ꝛ forgeingur lijka ſm̄ ein Þoka/ hueria

B ed Solſkined burt rekur/ ꝛ ſu ſm̄ forgeingur fyrer þſſ hita. Vorer Dagar eru lijka ſm̄ lijde

C fram eirn ſkugge/ ꝛ þa vier erum j burtu/ þa er eingen aptꝛ koma/ Þui þ er Faſtliga jñciglad

lad/ ad þar skal eingen aptur koma

Rædur þeira Ogudligu

Komit þui hingat/ og høfum gooda daga a medan tijmen er/ og neytum vors Lijfs i Vngdomenum. Vier vilium fylla oss af þui besta Vijne z dyrdligum Smyrslum. Vier viliũ ecki gleyma voru æskublomstre. Giørum oss Kransa af føgrum Lilium adur eñ þær visna/ Eingen af oss late neckut vanta a neina Ofneytslu/ So at meñ meigi alla vegana frietta hũ su ꝥ vier høfum vered glader/ Þui vier høfum ecke añat þar vt af/ eñ ꝥta.

Læatum oss yfersalla þañ Fatæka Riettlæta/ og hlijfum huerke Eckium nie elldrudũ møñum/ Hirdum ecke vm Hirting hins gamla grahærda. Huad hellst vier kuñum at giøra ꝥ skal vera riett/ Þui huer hñ kañ ei at giøra huad hñ lyster/ hñ er einskis verdur. Þui læatum oss vmsitia þañ riettlæta/ ꝥt hñ giører oss Onader/ z reiser sig j mote vorũ verkum/ z auñstar oss at vier syndgunst i mote Løgmalenu/ z vtber vort athæfe fyrer Synd. Hñ þikest þeckia Gud og hrosar sier af þui at hñ sie Gudz Barn/ z straffar ꝥ sm̃ vier høfum j siñe. Vier gietum hñ ecki lidet/ z ecki sied hñ/ Þuiat hñs Lifnadur samhlyder ecke ødrum/ z hñ hefur mz øllu añat Frañferde. Hñ helldur oss oduganliga/ z fordast vor verk/ so sm̃ Ohreinínde/ Og læst seigia at þm riettlætu skule mz ꝥ seinsta velvegna/ og hroosar þui at Gud sie hñs Fader. E

Suo læted sia huort hñs Ord eru søñ/ og reynum til huilijkan enda dag hñ fær. Sie hañ riettlætur/ Gudz Barn/ þa mun hñ hialpa honum/ z frelsa hñ af Motstødumañsins Hendе. Vier vilium kiotra hñ mz smæn z Harmkuæle/ so ad vier meigum sia huersu Riettlætur hñ er/ og merkia huersu Þolinmodur hñ er. Vier vilium dæma hñ til Herfeligs Dauda/ þa munum vier þeckia hñ/ a hñs ordum. D

Þessu sla þr fram/ eñ ꝥ mun þm bregdast/ þra illska hefur blindat þa so ad þr þeckia ecke Gudz leyndan Dom. Þui þr trua ecke þui ad Heilagt Lijferne muni verda launat/ z þr skeyta ecke vm þa æru sm̃ ostra ffanligar Sæler munu hafa.

Þuiad Gud skapade Mañen til eilijfs Lijfs/ og giørde hñ epter siñe lijking/ at hañ skyllde vera eins so sm̃ hñ er. Eñ fyrer Diøfulsins øfund er Dauden komeñ j Heimen/ z þr s hñs eru / þr hialpa þar til.

III

Huggun þra sm̃ e þsokter verdur

LIN Saler riettlætra eru i Gudz Hende/ z eingen pijna snertur þær. Þad A synest fyrer þeim Oskynsømu/ ad þeir deyie/ og þeirra afgangur reiknast fyrer Pijnu/ z þra burtfør fyrer eina Fordiørfun/ Eñ þr eru j Fride. Þo at þr hafe margt at lijda fyrer møñunum/ þa eru þr þo i vissre von/ ad þr mũu alldreigi deyia. Þeim er so hægt refsad/ eñ þa sk skie mıket gott/ Þui ad Gud freistar þra/ z fiñur þa/ at þr eru hm̃ verduger.

Hñ reyner þa so sm̃ Gull i Ofne/ og tekur þa til sijn so sm̃ eitt Fullkomligt Offur. Og a B þm tijma nær Gud verdur lijtande þar til/ þa skulu þr skijna skiært/ z lijda fram sm̃ Loge yf a Grasstræm. Þeir munu dæma þa enu Heidnu/ z Drottna yfer øllũ þiodum/ z DROTTen mũ Drottna eilijfliga yfer þm. Þuiad þr s honũ treysta/ þr sklu fiña ad hñ er trufastr/ Og þa sem eru trufaster j Kiærleikanum/ misser hañ ecki. Þuiad hañs Heilager eru vnder Nad og Miskunseme/ Og hñ sier til mz sijnum vtuøldum. Eñ ꝥ sm̃ þr Ogudligu ottast/ þar mz voda þr straffader/ þui þeir virda hiñ riettlæta ad øngu/ og vikia fra DROTTne. Þuiat huer hñ fyrerlijtur Viskuna og Hrijsed/ sa er ogiæfusamur/ og þra von verdur ad øngu/ og þra erfide er onytt/ z þra giørder til einskis. Þeirra Kuñur eru Heimskr/ og þeirra Børn hreckuijs/ Bøluad er ꝥ sm̃ af þm fædist.

a Grasstræ) Eru þr Leidnu og ogudhræddu

Esa. lvi

Þui sæl er hin Obyria/ sm̃ er flecklaus/ su sm̃ ad er saklaus af syndsamligre Sæng/ Hun mun niota þss a þm tijma þegar Sælernar skulu dæmast. Sømuleidis su Obyria/ sm̃ eckert giører jllt mz siñe hende/ og ecke hugsar neitt jllt i mote DROTTNE/ Henne mun gefast sierlig gæfa fyrer sijna tru/ og eitt betra hlutskipte i Mustere DROTTINS. Þui ad gott Erfide fær god laun/ z Rooten skynsemdariñar fwnar ecke. C

Eñ Hordoms Børnen skulu ecke Luckast/ og þr sm̃ i oleyfeligre Huijlu eru gietner skulu afmæder verda. Og þo ad þeir life leinge/ þa skulu þr þo vm sijder til skamar verda/ z þra Alldur skal at sijdustu vera værligur. Eñ deyie þr fyrre/ þa hafa þeir þo øngua Von nie Huggun a Domsins tijma/ Þuiat þr Rannglætu fa eirn herfeligan enda.

Betra er ad hafa eingen Børn þar sm̃ madur er Fromr/ Þui ꝥ sama leider epter sig eilijfan ord- D

kan ordstyr/þui þ mun lofligt verda bæde hia Gude og mønum. Nuer s̄ slijkur er/ þañ take men til Epterdæmis/Eñ sa sm̄ þ hefur ecke/hñ oskar þss þo/og bramlar i eilijfum Kransi/ og hefur Sigur þss hreinferduga Strijdz eñ Auaxtarsamlige fiølde þeirra Ogudligu er til einskis/Og huad sm̄ plantast af Saurlifnade/þ skal eigi miøg Rootfestast ⁊ eigi fa stadfa stan Grunduøll/Og þo Greinernar blomgist vm stundarsaker/þa veikar Vinduren þm/ og mz þui þær standa so grunt/ þa mun sterkur Stormur vpprycka þm. Og þær otijma Grei ner munu verda sundurbrotnar/og þra Auøxtur er til einkis gagns/ofulluaxen til at eta/og onytsamligur. Þuiat þau børn sm̄ fædast fyrer vtā Hiuskap þau hliota vitne bera vm Rag læte siña Forelldra/þa þau verda atspurd.

IIII.

A EN Þo hiñ Riettlate deyte ofsnema/þa er hñ þo i huijld(Þuiad Ellen er Heidarlig/ eij su sm̄ leinge lifer edur ærafiøldan hefur/ Vijsdomur a medal mañaña er su rietta Elle/ og oflecklat lijferne/ er sa rietta Alldurdomur) þui hñ þocknadist Gude vel/ ⁊ er honum kiær/ Og hñ verdz burt teken fra þssu Lijfe a medal þra Syndugu/ ⁊ honum er i burt suipt/ so at Ranglætid skal Esa. lxi

B ecke vmsnua hñs skilninge/⁊ eigi helldur Falslærdóur hñs Sæl suikia. Þuiad vond Epter dæme villa og Fordiarfa þ goda/ ⁊ su kitlande Lysting vmsnyr Hiørtum Saklausra. Hañ vard snart algiørdur/og hafde fyllt mørg Aar/Þuiad hñs Ande þocknast Gude/ þar fyrer tok hñ hñ so snart fra þssu vonda lijfe. Ill Epter-dæme

C Eñ þr meñ sm̄ þ sia/hyggia þar ecki ad/ ⁊ taka sier þ ecki til hiarta/sm̄ er/Ad Gudz Nei lager eru vnder Nad ⁊ Myskunseme/ ⁊ ad hñ hafe vmsion fyrer sijnum Vtuøldum. Þuiad sa hiñ framlidne Riettlaate hñ fordæmer þañ Ogudliga lifanda/og sa hiñ Vnge sm̄ snarliga verdur fullkomen/langan Alldur hins Ogudliga. Þeir sia ad søñu afgang hins vijsa/ Eñ þr merkia ecki huad DROTTIN Nuxar vm hñ/⁊ huar fyrer hñ varduetite hñ. Þeir sia þ vel ⁊ giæta þar ecke at/Þui DROTTen Hæder ad þm/⁊ þr munu þar eptera skem

D liga falla/ og vera eitt Brijxle a medal þra Framlidnu eilijfliga. Og hañ mun fella þa oforuarandis/og vpprycka þm mz rootum/so ad þr verde olldungis at onguu. Og þr munu lijda Angist/og þra miñing skal eydast. Eñ þr munu koma efasamer mz samuitsku siña Synda/og þeirra eigen Synder skulu straffa þa vnder Augum.

V.

A DA mun sa Riettlate standa mz mikille Hugarhreyste / j giegn þm sm̄ ad hm̄ þreyngdu/⁊ i burt køstudu hñs Erfide. Þa er þr sia slijkt/munu þr hrædele ga skelfast/vegna slijkrar Sælu sm̄ þr ecke hugdu þm/Og munu mæla hu vid añan mz Angre/⁊ af hugar Angist anduarpa. Þesse er sa s̄ vier fyrre dærudum/⁊ høfdum at Athlætre. Vier Giekar hielldum hñs Lifnad fyrer Vitleysu/⁊ hñs Afgang smæmarligan/Huernen er hñ nu reiknadur a medal Gudz Barna og hñs Arfskipte er a medal Heilagra. * Erfide) Hñs Lærdom og Lifnadur

Þar fyrer þa høfum vier ecke fundet þañ rietta veg/ ⁊ Lios Riettlætisins hefz ecki skined yfer oss/⁊ Solen er oss ecki vpprunnen. Vier høfum ægeinget ranga ⁊ skadsamliga vegu/ og høfū ræfad Villustiguna/ Eñ af veige DROTTINS høfū vier eckert vitad. Huad

B hialpar oss nu vor Hoffrackt? Huad høfum vier nu af vorum Rijkdome ⁊ Metnade? Þat er allt vmlidit sm̄ eirn Skugge/⁊ suo s̄ eirn hliour s̄ hia lijdur/so sm̄ Skip skrijdur a Vatne/ huers Fotspor eingen kañ at fiña/⁊ eigi helldur þss Farueg j Vatnenu/þa þ er fram vm ko mit. Elligar sm̄ eiñ Fugl þar flygur j Loptenu/huers Veg eingen fiña kañ/Þuiad hñ hræ rist ⁊ Flygur j Loptenu/Drijfur ⁊ sundurklyfur Vedrit mz sijnum þiotande Vængium/Og þar eptera gietz einge þar jñe fūded nockurt teikne slijks Flugs. Edz so s̄ nær Pijla er skotid til mælz/þar er sundurklofen Vindz fellz strax saman aptur/ so ad eingen kañ ad fiña heñar Veg þar j giegnum.

C So eru ⁊ vier/epter þ vier fæddunst/feingum vier eirn enda/⁊ høfum ecki synt a oss mañ kostarmerke/Helldur erum vier foreydder i vorre Illsku. Þuiat von hins Ogudliga er suo s̄ Dupt þ Vindur burt feyker/ ⁊ so sm̄ hrijm fyrer Storme/ ⁊ sem Reykur fyrer Vinde burt

flyr/

flyr/ z so sm̄ þm verdur gleymt s̄ eigi er vtan eins dags Gestur.

Eñ þr Riettlætu skulu lifa eilijfliga/og DROTTEN er þra Verdlaun/ z sa hiñ Hæd
ste hefur vmhyggiu fyrer þm. Þar fyrer munu þr ødlast eitt Dyrdligt Rijke/og Fegurdar
Koronu/af hende DROTTINS. Þuiat hñ mun hlijfa þm mz siñe Hægre hende/ z for
suara þa mz sijnum Armlegg/ Hñ mun taka sitt Vandlæte til Harneskiu/ z vtbrynia skiepn
urnar til hefndar yfer Ouinum/ Hñ mun jklædast Riettlætenu fyrer Bryniu z setia þañ al
uarliga Dom a høfudit fyrer Hialm/ hñ skal taka Heilagleikan fyrer oyferuiñanligan Ski D
ølld/ z sijna strøngu Reide mun hñ brynia til Suerdz/ Og Heimuren mun draga vt mz honū
til Strijdz a mote þm Heimsku/ Reidarsløg munu hæfa vnder eins/ z falla af Skyiunum til
mæls/ so sm̄ af ødrum hardspentum Boga. Og stort Hagl mun falla vt af Reide Reidar
þrumuñar. So mun z Vatned Siafarhaffsins vppþiota j mote þm/ og Vatzstraumarner
skulu af øllum krapte giefa sig vpp til samans/ og so skal eirn sterkur Stormur reisa sig vpp
i mote þm/ z tuistra þm i sundur sm̄ Huirfeluindur.

VI

KAnglætid eyd' øllum Løndum/ z vondur lifnadur vm koll kastar Stolū Vo A
lldugra. So heyred nu til þier Kongar/ z hygged þar ad/ Læted ydur vnd'
vijsa þier Domendur a Jørduñe. Hlusted til þier sm̄ Drotned yfer morgū/
þier sm̄ ad vpphefied ydur yfer folked. Þuiad ydur er Vallded giefit af DR
OTTNe z Makten af þm hinum hædsta/ Hañ mun spyria huernen þier
breyted/ og ransaka huad þier skicket.

Þuiad þier erut Starfsmeñ hñs Rijkis/ Eñ þier standit ei vel i ydar starfe/ z halldet øn
guan Riett/ Og þier giører ecke Riett epter þui sm̄ DROTTEN hefur skipat. Hñ mun
kōa yfer ydur grimliga z skiotliga/ z þar mun Afellis dom̄ ganga yfer þa sm̄ eru yfer Her
rarner. Þui þr miñe hattar mūu ødlast Næd/ Eñ þr Volldugu mūu Volldugliga straffad' B
verda. Þuiat hñ/ sm̄ ad er allra DROTTIN/ mun ei hrædast nockurs Personu/ nie ford
ast nockurs Magt. Hñ hefur bæde giørt þañ smæ og stora/ z hñ forsorgar øllū eins. Eñ
yfer þa Megtugu mun ganga eirn strangur Domur.

Tyrañar kallast Vykingar/ Ogudliger Valldz og Ofrykis meñ og hardrader

Til ydar Tyrañа tala eg/ so þier læret Vitskuna/ z at þ bregdist ydur ei. Þuiat huer hañ
vardueiter Heilaga Kieñing heilagliga/ hñ verdur Heilagur hallden/ Og huer hñ lærer ha
na vel/ hñ fær vel stadist. So læted ydur lijka mijna Rædu/ Girnist hana/ og læted vnder
vijsa ydur.

Speken

Þuiat Speken er Væn z oforgeingelig/ z lætur sig giarnan sia af þm sm̄ hana elska/ C
Og lætur sig fiña af þm sm̄ heñar leita. Ja/ hun mæter þm sm̄ hana vilia giarnan hafa/
z seiger sialf til sijn. Huer hñ vill fliotliga giarna hafa hana/ hñ þarf ecki at hafa miked
Omak/ hñ fiñur hana takande vara a honum fyrer hañs dyrum. Þuiad epter heñe ad
stunda þ eru þau riettu Hygginden/ z huer hñ er vakande epter heñe/ hañ þarf ecki leinge ad
kuijda. Þuiat hun geingur i kring/ z leitar at þm s̄ heñar er makligur/ z hun opinberast hm̄
giarnan a veigenum/ og giæter at honū/ so at hñ kuñe at mæta honū. Þuiat huer sm̄ liuf
liga lætur sier vnderuijsa/ þ er sañliga Spekiñar vpphaf/ Og huer sm̄ heñar giæter hñ lætur
giarnan vnderuijsa sier/ Huer sier lætur giarnan vnderuijsa/ hñ helldr heñar Bodord/ z huar
s̄ heñar Bodord eru hallden/ þar er vissuliga eitt Heilagt fram̄ ferde/ Eñ huer s̄ lifer i Hei
løgu framferde þar er Gud nalægur. Huer nu sm̄ lyst hefur til Vijsdoms/ þañ giører hun D
at einum Herra. Vilie þier nu. Þier Tyrañar a medal Folksins giarna vera Kongar og
Høfdingiar/ Þa hafed Vijsdomen i Heidre/ vppa þ ad þier meiged Drottna eilijfliga.

Eñ huad Viskan er/ z huadan hun kiemur vil eg kungiøra ydur/ z eg vil þss leynd' Dōs
ei dylia ydur/ Helldr ransaka fra vpphafe skiepnañа/ z auijsa hana openberliga z hlijfa ec
ke sañleiknū/ Þuiad eg vil ecke þar hafa mz þa Eiturligu Ofund/ Þuiat hun heyrer ei Visk
uñe til. Eñ þa þr Vijsu eru marger þ er Lucka Heimsins/ z eirn hyggen Kongur er Folk
sins giæfulæn. Af þui læted ydur vnderuijsa mz mijnum Ordum/ þ sk vera ydart gagn.

VII.

Eg er

A EG er ein daudlig Mañeſkia/ lÿka ſm̄ adrer/ fæddꝛ af ſlekte hins fyrſta mās/
og eg er Myndadur i Kiøt ſaman ruñet j Blod vm tiu Manude/ af mans/
ſæde fyrer girnd/ j ſamrædenu. Og eg fieck eirnen/ þa eg var fæddur/ miñ
Andardratt af almeñeligum Vinde/ Og eg fiell eirnen a Jørdena ſem oſſ
alla ber/ Og Graturen var mitt fyrſta hliod/ lÿka ſm̄ allra añara / Og eg
er i Reifum vppfæddur m̄z Sorg (Þui eingen Kongaña hefur añad fædingar vpphaf) hell
dur hafa þr aller eins jñgang j þta Lÿf/ ꝛ eins vtgang.

Þar fyrer bad eg/ ꝛ mier vard Vitſkan giefen / Eg kallade/ og Spekiñar Ande kom til Speken Em
mÿn. Og eg hiellt hana dyrmætari eñ Kongarÿken ꝛ Hertuga Dōana/ ꝛ Rÿkdō hiellt eg ein beſte og Dyr-
ſkis verdan hia heñe. Eige jafnade eg heñe vid nockurn Gimſtein/ Þuiad allt Gull er hia mætaſte Fieſio-
heñe ſuo ſ̄ lÿtill Sandur/ og Silfur er hia heñe at reikna ſuo ſ̄ Saurinde. Eg elſkade hana dur
meir eñ Heilbrigdan ꝛ fagran Lÿkama/ ꝛ e[illegible] vtualde mier hana til eins Lioſs/ Þuiat ſa Lio Hiob xxviij.
B me ſm̄ af heñe geingur hñ ſlocknar ecki. Allt gott kom mier m̄z heñe/ ꝛ oſeiganligur Rÿkdo
mur i heñar hende. Eg var gladuær j øllum hlutum/ Þad ſkiede af þui at Speken gieck fyr
er mier j þm̄ ſømu/ Eñ eg viſſe ecki at ſuoddan kom af heñe til. Eg lærde þ einfalldliga/ rÿf
liga vtſkipte eg þui/ eg vil ecke fela heñar Rÿkdom. Þuiat hun er mañenum eirn Oþrotnā
de Fieſiodur/ hucrier hñs neyta þr verda Gudz Viner/ ꝛ eru þacknæmeliger þar fyrer/ at þm̄
er gefit at lata vnderuÿſa ſier.

Gud gaf mier hyggeliga at tala/ og at huxa riettеliga epter ſlÿkum Spekiñar gafum.
Þuiat hñ er ſa ſm̄ leider a Spekiñar vegu/ ꝛ ſa ſm̄ ſtiornar þm̄ enu vÿſu. Þuiat bæde vier
C og vor ræda er j hñs hende/ þar m̄z øll Vitſka ꝛ Kuñatta j allzkyns verkum. Þuiat hñ hefꝛ
viſſeliga giefit mier ad þeckia alla hlute/ So at eg veit huernen Heimuren er giørdur/ ꝛ kra-
pt Hofudſkiepnaña/ Vpphaf tÿmans/ Enda ꝛ mided/ hūnen at Dagen leinger ꝛ ſtytter/ hū
nen Aarſins tÿmar vmſkipta ſier/ Og huernen Aared velltiſt vm kring/ Huernen Stiørnurn
ar ſtāda/ Nattúru Villudyraña ꝛ þra ſ̄ Tamen eru/ huernen at Vedrit blæſe ſo faſt/ Og
huad meñerner huxe/ ymiſligt edle Planetaña/ ꝛ krapt Rootaña.
Eg veit allt huad leynt og folgit er/ Þuiat Speken ſm̄ er Meiſtare allra Liſta kiende mier þ Gudz Ande
Þuiat j heñe er Ande/ Skilningſins/ Heilagꝛ/ alleina/ Margfalldligur/ Hyggen/ Marguitꝛ
Mælſniallur/ Hreiñ/ Klar/ Þolinmodꝛ/ Vingiarnligꝛ/ Aluarligꝛ/ Frials/ Goodgiarn/ Mañ
giæſkufullur/ Stødugꝛ/ Stadfaſtur/ Ohræddur/ Sa er allt giefur giørt/ Sier alla hlute/ og
D geingur j giegnum alla Anda/ huerſu Hyggner Skiærer ꝛ Skarper þr eru. Þuiat Speken
er hin allra Fiølkuñugaſta/ hun fer ꝛ geingur j gieghum allt/ ſo er hun ølldūgis ſkiær. Þui-
at hun er Liome Guddomligs Kraptar/ ꝛ eiñ Geiſle Dyrdar hins Almattuga.

Þar fyrer kañ eckert Ohreint at koma til heñar/ Þui hun er birte þſſ eilÿfa Lioſſins/ og Huad Spek-
ein ſkiær Skuggſio Guddomligs kraptar/ ꝛ ein mynd hñs Giæſku. Hun er ein/ ꝛ verkar þo en er
alla hlute/ Hun er þar hun er/ ꝛ endurnyiar þo alla hlute. Og hun giefur ſig æ ꝛ alla tÿma
j Sæler þra Heiløgu/ ꝛ giører at Gudz vinum ꝛ Prophetum. Þuiad Gud elſkar ønguan
nema hñ blÿfe vid Spekena. Hun framgeingur vegligar eñ Solen ꝛ allr Stiørnur/ ꝛ hia
Lioſenu at reikna/ þa geingur hun langt yfer. Þuiat Lioſid hlytur fyrer Nottiñe ad vÿkia/
Eñ Ranglæte yferuiñur alldrei Spekena. Hun nær Volldugliga fra einum enda til añ-
ars/ ꝛ ſtyrer vel øllum hlutum.

VIII

A ÞEſſa hef eg elſkat/ ꝛ epter heñe leitad fra minum Barndome/ ꝛ eg huxade Speken
at taka hana mier til Brwdur/ Þui eg hefe feinget aſt til heñar Vanlei-
ka. Hun er miøg ættgøfug/ þuiad heñar vmgiengne er hia Gude/ ꝛ DRO
TTEN allra hluta elſkar hana. Hun er þ Heimugliga ræd i Gudz vidꝛ
kieñingu/ ꝛ framkuæmer hñs Verk. Er Rÿkdomuren Agiætur hlutur þſſa
Lÿfs? Huad er Rÿkara eñ Speken ſ̄ ſkapar alla hlute? Giører þ Viſkan? Hū er merkelig
re Meiſtare a m̄zal allra eñ hū? Eñ elſkar nockur Riettuÿſena? Heñar Erfide er eckert vtā
Mañkoſterner/ Þui hun kieñer Hæueſku/ Hygginde Riettuÿſe og Styrkleika/ huerier hluter
B nytſāligaſter eru þſſa Lÿfs. Ef girniſt nockur margt ad vita/ þa kañ hū ad hitta vppa/ bæde
þ vmlidna ꝛ okōna/ Hun ſkilur Diupar rædur/ ꝛ kañ at leyſa vr myrkuum Rædgatum. Hū
veit Teikn og Stormerke fyrer fram̄/ ꝛ huernen þ mun tilganga a huerre ſtund ꝛ tÿma.

Eg hafde

Eg hafde hugad mier at taka hana mier til samlags/Þuiad eg veit ad hun mū vera mī'
godur rædgiafe/ og huggun j Sorg ꝛ Motgange. Fyrer hana hefr Yngismaduren Prȳs
a medal Folksins/og heidur hia ꝥm gømlu. Eg mun fiñast snarpuitur j Domenum og hia
ꝥm Volldugu skulu meñ furda vm mig. Þa eg þeige/þa munu ꝥr bīda mīn/ Þa eg tala C
mūu ꝥr ꝥ athuga/Þa eg framseige mīn ord/þa mūu ꝥr leggia hendur a siñ Muñ. Eg mū
fa odaudligt Nafn af heñe/ꝛ læta epter mig eilīfliga miñing hia mīnum epterkomendum.
Eg skal stiorna folkenu og ꝥr Heidnu munu verda mier vndergiefner. Grimer Tyrañar
skulu verda hrædder/ þa ꝥr heyra til mīn/og eg mun fiñast a medal Folksins goodsøm
ꝛ i Bardaganū ein Hetia. Þa eg er heima þa hefe eg vnadsēd af heñe/ Þui ꝥ er ei leidesā-
ligt ad hafa vmgeingne mz heñe/eigi helldꝛ leideligt ad vera hia heñe mz lyst ꝛ Glede. Vm
slīkt huxade eg/og lagde ꝥ a hiartad/Þuiat ꝥr sm̄ heñe til heyra/þeir hafa eilīfa veru/Og
ꝥr sm̄ heñar Viñer eru ꝥr hafa hreinferduga Lysting. Þar kiemꝛ Oþrotnande Rīkdomur D
af erfide heñar handa/ og hygginde af heñar samuistum ꝛ rædū / og eirn goodur Lofstyr af
heñ' vmgeingne ꝛ vidrædu/Eg gieck vm kring at leita heñar/ so at eg næde heñe.

Þui eg var eitt Barn goodrar Natturu/ꝛ fieck fagra Sæl. Eñ þa eg var vppfæddur
Ox eg ꝛ vard Osaurgadur Līkame. Eñ þa eg merkta / ad eg kuñe ecki mz ødru mote Kur-
teis ad ōda/vtan Gud giæfe mier ꝥ(ꝛ ꝥ kiende eirnen skilnīgs/ ad vita/huers Nad ꝥ er)þa
gieck eg Fyrer DROTTIN/ꝛ bad hñ/og sagde af øllu mīnu Hiarta.

IX.

Gene. 1
Ein agiæt
Ræn/Giørd og
Dicktud vnder
nafne Salomo
nis /øllū Høfd
ingium til epter
dæmis/suo ad
bidia

GVD miña Forfedra/ og DROTTEN allrar Giæsku/þu sm̄ alla hlute A
giørder fyrer þitt Ord/og fyrer þīna Speke hefur mañen tilreidt/ ad hañ
skyllde Drottna yfer skiepnunū/s̄ þu hefr skapad/ ad hñ skyllde styra Heim
enū mz Heilagleika og Riettlæte/ og dæma mz riettuīsu hiarta/Gief mier
þa Speke sm̄ ætīd er j kringū þiñ Velldisstol/ꝛ vtkasta mier ei fra þinum
Børnum/Þui eg er þiñ Þræll/ꝛ sonur Ambattar þiñar/ein ostyrk Mañeskia ꝛ stundlig/ꝛ
of skilningsueyk i þinum Riettindum ꝛ Løgmæle. Og þo at nockur a medal Mañaña sōa
være fullkomen/Þa gillder hñ eckert/ ef hñ hefur eigi þa Speke sm̄ fra þier kiemur.

ij Para. 1
Prouerb. viij

Þu vtualder mig til Kongs yfer þiñ Lyd/og ad vera Domari yfer Sonum þīnum ꝛ dæt B
rum. Og baudst mier ad byggia eitt Mustere a þīnu Heilaga Fialle/ ꝛ eitt Alltare j þeim
Stad sm̄ þu byr/huert at vera skyllde līkt ꝥre heilogu Tialldbwd/ sm̄ þu liest fordum giøra
ꝛ þīn Speke mz þier/huer ed veit þīn verk ꝛ þar var nalæg/ þa þu giørder Heimeñ/ꝛ veit
huad þier vel līkar/ꝛ huad riett er i þinum Bodordum.

Send hana hingat ofan af þinum Heilaga Himne/ꝛ af þīnu dyrdarvelldis sæte/Send C
hana so at hun sie hia mier/ꝛ erfide medur mier/ So ad eg kuñe ad skilia huad þier vel þock
nast/þuiat hun veit alla hlute ꝛ skilur ꝥ/Og læt hana leida mig skickanliga fram̄ j minum
Verkum/ꝛ varдueita mig fyrer sīna Vegsemd. Þa munu þier þocknast mīn Verk/Og eg
mun dæma þitt Folk riettuīsliga/ ꝛ makligur vera mins Fødurs Hasætis.

Þui huer er sa Madur sm̄ veit Gudz Ræd? Eda huer kañ at huxa Gudz vilia? Þuiad D
Daudligs mans huxaner eru efasamar/ꝛ vort Aform er haskasamligt. Þuiat Daudligur

Esa. xl
Rom. xi
1 Cor. ij

Līkame þynger Sælena/ ꝛ ꝥtta Jardligt hreyse niдurþrycker tuistrudu Hugskote. Vier hi
ttū Naumliga a ꝥ s̄ a Jørduñe er/ꝛ fiñum ꝥ varla s̄ a mille Handaña er. Huer vill þa rā
saka ꝥ s̄ er a Himnum? Huer vill vita þitt Ræd/vtan so sie ad þu giefer Spekena/ꝛ sender
þiñ Heilagan Anda af hædiñe/ og at verken a Jørduñe verde riettuīs/ og Meñerner lære
huad þier vel þocknast og verde Sæluhialpleiger fyr' Spekena.

X

Adam
Gen. ij

ÞEsse Speke varдueitte hñ sm̄ fyrst var giørdur/ꝛ alleina var skapadꝛ/ Ver A
ellduñe til eins Fødurs/ Og leidde hñ vr sīnū Syndum. Og gaf hm̄ magt
ad Drottna yfer øllum hlutum.

Cain
Gen. iiij

Fra huerium þa sa hiñ Ranglæte affiell fyrer sīna Reide/fordiar fadist
hñ vegna sīns grim̄liga Brodur dræps.

Og þa Jø-

Og þa Jorden var fordiorfdut þſſ vegna mz Vatzflodenu/þa hialpadi Speken aptur/ꝛ ſtyrdi þm riettlæta mz einu litlu Trie. Noe

Þesſe fañ þañ Riettlæta þa Neidingiarner lifdu ſo vondſliga aller j Villuñe/ꝛ hiellt ho num oſtraffanligum fyrer Gude / Og liet hañ vera ſtødugan/ i giegn þui Fodurliga Niar ta til Sonarins. Gen. xi vij xiij Abraham Gen. xij

B Þesſe frelſte þañ Riettlæta þa þr Ogudligu forgeingu/þa hn̄ flyde vndan Elldenum ſm̄ fiell yfer þær ſim̄ Borgernar/ huerra audner eñ nu giefa Reyk af ſier/til Vitnisburdar þra Illſku/ꝛ þau Trien ſm̄ bera ofulluaxen Auøxt/ ꝛ ſu Sallt Swla/ ſm̄ þar ſtendur til amiñingar þm Vantruudum Sælum. Þuiad þr ſ̄ ecki hirda vm Spekina/hafa ecki ad eins þañ ſkada/ad þr þeckia ei þ goda/ Nelldur læta þr epter ſig eina amiñing þm Lifondu/ſuo at þr gieta ecki duliſt j þui ſ̄ þr fooru villt. Eñ Speken frelſar þa af øllum Narmkuælum/ſ̄ ſier hallda vid hana. Lot Gen. xix

C Þesſi leidde þañ Rietlæta a riettum veige/ſm̄ vard at flyia Reide Brodur ſijns/ꝛ vyſſade honum Gudz rijke/ꝛ ſagde honum huad Heilagt er/Og hialpade honū i hn̄s Erfide/ ſo at hn̄ audgadiſt ꝛ aflade mikilla Fiarhluta mz ſijnu Erfide/ Og hū var mz honū/þa hn̄ var ſuiken af þm ſm̄ honum giørde criett. Og hun giørde hn̄ ohræddan/fyrrr þm ſm̄ at ſoktu epter ho num. Og hun gaf honum Sigur j þui þunga Strijde/ ſo ad hañ ſkylide merkia ad Gud hrædſlan er ſterkare eñ aller hluter. Jacob Gen. xxviij Gene. xxxij

Þesſe yfergaf ecke þañ Riettlata ſ̄ ſelldur var/ Nelldur varducitte hn̄ fra Syndiñe / For mz honum i Myrkuaſtofuna/og yfergaf hn̄ ecke j Fiotrunum. Þangat til hun fieck honum Stiornarſprota Rijkeſins/og Valld yfer þm ſm̄ honum høfdu giort Oriett. Og hun giørde þa ad Lygurum ſm̄ hn̄ høfdu ſtraffad/ꝛ gaf honum eirn eilijfan Heidur. Joſeph Gen. xxxvij

D Þesſe frelſte þ Heilaga folk/ꝛ þ oſtraffanliga Sæde/ fra Neidingiunum ſ̄ plægudu þa. Hun kom j Sal DROTTINS Þienara/og ſtod j mote þm Grimma Konge mz Dasſāmlegum verkum ꝛ Tæknum. Hun launade þm Heilogu þra erfide/ꝛ leidde þa i giegnum Da ſamligan veg/Og hun var þra hlijfd a Deigenum/ꝛ eirn Loge a Nottiñe/lijka ſim̄ Stiorn. Hū leidde þa i giegnum þ Rauda Haf/ꝛ leidde þa j giegnum ſtor Vøtn. Eñ þra Ouinum ſøkte hun nidur/ꝛ þſſa droo hun af Hafſins gruñe/ Þar fyrer ræntu þr riettlætu þa Ogudligu/ꝛ Prijſudu þitt Heilaga Hafn DROTTIN/og lofudu mz ſijnum Muñi þina ſigurſæla hønd. Þuiad Speken vpplauk muñe hins Mallauſa/ꝛ giørde Smabarnañа Tungꝛ talande. Iſraels børn Exo. iij vq ix Exo. xiiij Pſal. lxx iij

XI.

A Hun greidde þra verk fyrer hønd þſſ Heilaga Propheta. Og hun leidde þa i giegnum Eydemørkena/ſo ad þr ſettu ſijn Landtiølld i Obygdiñe/og ſtodu j giegn ſijnum Ouinum/og hefndu ſijn a þrra Motſtødumøñum. Þeir koll udu a þig þegar þa þyſte/ og þm gafſtu Vatn af þui hæu Berge/ og þeir ſlocktu ſiñ þoſta af þm harda Steine. Og þ ſama ſm̄ þra Ouinum vard at Plægu/þ vard þm til gooda þa þr lidu neyd. Þuiad lika ſm̄ þr adrer hræddust af Blodenu ſ̄ kom i ſtaden þſſ reñanda Vatz/þre ſkipun til Strøffunar/ þa ad meñ vrdu Børnen vt ad bera. So gafſtu þſſum nægd Vatſins oforuarandis/og auijſader þar mz / mz þra Þorſta/ huernen ad þu plægar þa Þuerbretnu. Moſes Exo. xvi vij ꝛ Num xx

B Þuiad þa þſſara var freiſtat/ꝛ þr vrdu mz Næd hirdter/þa vnderſtodu þr huernen at þr Ogudligu verda mz Reide Dæmder og Plægader. Þeſſa hefur þu amint/og reynder þa ſo ſm̄ eirn Fader/Eñ hina adra ſtraffader þu ꝛ fyrerdæmder ſ̄ eirn ſtrangur Kongur. Og þr vrdu eins Plægader/þr ſ̄ þar veru hia/ſuo ſ̄ hiner er þar ecki voru. Þui þar kom tuefølld Hørmung yfer þa/ꝛ ſo Anduarþan/þegar þr hugſudu vm þ vmlidna. Þui þa þr heyrdu ad þſſum var þ til gooþa ſm̄ hinum vard til Plægu/ þa fundu þr til DROTTINS. Þui ſa/huerium þr høfdu ædur forſmænarliga burtſkwfat ꝛ kaſtat/og hn̄ Spottat/hañs vegna mættu þeir at ſijduſtu vndraſt/þa þad fieck þañ Enda/ad þra Þorſte var ecki lijka ſ̄ þeirra Riettlætu. Þa Vatned vard ad Blode Exo. vij

C Lijka ꝛ eirnen fyrer Þuſſligar huganer þra Ranglætis/ huar mz þr vrdu ſuikner/ ꝛ tilbædu ſkynlaus Skridkuikinde og fyrerlitlig Dyr/ þa ſender þu a medal þra fiølda ſkynlauſra Dyra/þm til ſtraffs/ So þr mætte ſkilia/ ad huar mz eirn hn̄ ſyndgar/þar mz verdur hañ og Huar mz eirn Syndgaſt/ þar mz verdur hañ ſtrapþadur

 refſtur

refſtur. Þuiad eigi ſkorfade þad þijna Almættis Hønd (huer ed Heimen hefur af oſyne-
ligu efne ſkapat) ad ſenda fiolda Biarndyra yfer þa/ edr diørf Leon/ edr nyſkøpt okiend Dyr
edur þau ſm̄ Ellde ſpyie/ edur hrædeligum Reyk vtblieſe/ edr þau huerium af Elldur vr Aug
ū tiñade/ huer ecki at eins giæte j ſundurmured þa mz fordiørfung/ helldur ⁊ ſuo eirnen dræ-
pe þa mz ſiñe hrædeligre ſyn. Ja/ œn þſſa þa kuña þr ad falla fyrer eirn einaſta Anda/ of
ſœkiaſt mz Hefnd/ ⁊ fyrer Krapt þins Anda ſundurtuiſtrader at verda.

Eñ þu hefur ſkickat alla hlute mz Mæler/ tølu og Vikt/ Þuiad ætijd er ſtort megn hia D
þier/ Og hu kañ ad ſtandaſt i mote Makt þins Armleggs? Þuiat Heimuren er fyrer þier/
ſo ſm̄ Mundangs tunga i Vogiñe/ ⁊ ſo ſm̄ Drope morgun daggar/ s̄ fellur a Jørdena. Eñ
þu myſkunar øllum/ Þui þu hefur magt yfer øllum hlutum/ og vmlijdur mañaña ſynder/ ſo
ad þr ſkule betra ſig. Þui þu elſkar allt ꝥ ſm̄ til er/ ⁊ eigi hatar þu neitt af þui ſm̄ þu hefur
giort/ Þuiad þu hefur ſañliga ꝥ ecke neitt giort ꝥ þu hefur hatur til. Huernen kañ nockud
ad ſtandaſt ef at þu ecke villder? Edur huernen kyñe ꝥ at varduetaſt ſm̄ þu ei kallad hefr?
Eñ þu hlijfer øllum hlutum/ þuiad þr heyra þier til DROTTIN/ þu ſm̄ elſkar Lijfed/ og
þiñ oforgeingeligur Ande er i øllu.

Gud elſk^r ſij-nar Skiepnur

XII.

NAr fyrer hirter þu mz hoofſeme þa ſm̄ falla/ og amiñer þa mz Ogun a ſij- A
na Synd/ So at þr yfergiefe Ranglæted/ og true a þig DROTTEN.
Þui þa þu vart ouinur þra fyrre Maña/ s̄ biuggu i þinu Heilaga Lande/
af þui þr drygdu Jllmañlig verk/ mz Gølldrum/ og villder fyrer Hendur
vorra Forfedra afma þa Ogudligu Fornfærara/ og þa Myſkunarlauſu
Mordingia/ ſm̄ dræpu ſijna Syne/ Þeir ed œtu Mañaſlœtur/ ⁊ drucku hrædeligt Blod ⁊ lie-
tuſt giora þier þtta til Þionuſtu/ Og þr/ s̄ Forelldrarner voru/ Myrdtu þær Sæler s̄ øng-
ua hialp høfdu/ Vppa ꝥ Landet ſm̄ fyrr var ꝥ beſta a medal allra/ ſkyllde vera eirn makligr
Bwſtadur Gudz Børnum. Þo hlijfder þu þm̄/ ſuo s̄ møñum/ ⁊ ſender þijna fyrerreñara fy-
rer þier/ ſem er þitt Herlid Stijngande Flugur/ vppa þad ad þeir ſkylldu fyrerkoma þeim
mz tijdiñe. Ad vijſu var þier ecke omøguligt/ ad varpa þm̄ Ogudligu vnder þa Riettlætu j B
Bardaganum/ eda ſundurmeria þa alla fyrer Olmum Dyrum/ elligar mz einu haſtyrde/ He-
lldur dæmder þu þa mz tijdiñe/ og gafſt þm̄ bidlund til betrunar/ Þo at þu vel viſſer at þr hø-
fdu jlla Natturu/ ⁊ þra Hreckuijſe var þm̄ mz fædd/ og ad þr alldrei mundu vmſkipta ſijnum
Hugreñingum. Þuiat þr voru eitt Bøluad Sæde i vpphafe/ So þurfter þu ønguan ad for-
daſt/ þo þu fyrergiæfer þm̄ ꝥ/ huar mz þr høfdu ſyndgaſt. Þuiad huer vill ſeigia til þijn/
Huad giører þu? Edr huer vill j mote ſtanda þinum Dome? Elligar huer vill ſkullda þig
vm þa foreyddu Heidingia hueria þu hefur ſkapat? Eda huer vill ſetia ſig til Hefndar vid
þig/ vegna þrar Ranglœtu Mañeſkiu? Þui þar er eingen Gud vtan þu/ ſm̄ vm hyggiu he-
fur allra hluta/ So ad þu þar mz audſyner/ at þu dæmer ecke Rangt. Þuiat huerke Kongr C
nie nockur Tyrañe kañ ad ganga þier vnder augun fyrer þa/ ſm̄ þu Straffar.
Fyrſt þu ert Riettlœtur/ þa ſtiornar þu øllum hlutum riettcliga/ ⁊ helldr ꝥ ecki ſooma þijnu
Maieſtatis Vellde ad Fordæma nockurn ſm̄ ei hefur til ſaka giørt. Þuiad þiñ ſtyrkleike er
Høfdingſkapur Riettuijſiñar/ Og mz þui þu ſtiornar øllum/ þa hlijf^r þu øllum. Þui þu he-
fur audſynt þiñ ſtyrkleika/ a þm̄ ſm̄ ecki trudu/ ad þu vart ſo Almattugur/ og þu audſynder
þig a þm̄/ ſm̄ viſſu ſig at vera a Diarfa. Eñ þu hinn Vollduge Drottnare/ dæmer med
hoguærd/ ⁊ ſtiornar oſſ mz mikille linkind/ þui þu megnar allt ꝥ ſm̄ þu villt.

Eñ mz ſoddan giørningum kieñer þu þinu Folke ad Meñ ſkulu vera Riettlœter ⁊ god^r.
Og þu lætur þin Børn þar af læra/ ad þau ſkule hafa gooda Von/ ꝥ þu vilier medtaka yf-
erboot fyrer Syndernar. Þui þar ſm̄ þu ſtraffader Ouine þiña Barna/ ⁊ þa ſm̄ Daudan D
høfdu verdſkulldat mz ſlijkre Linkind ⁊ vndandrætte/ og gafſt þm̄ ſtund ⁊ Toom Jdranar/
Med huad meira athuga Dæmer þu þa þin Børn/ vid huerra Fedur þu vppreiſter eirn Eid
og Sattmala/ mz mørgum goodum fyrerheitum. Þar fyrer ſo opt ſm̄ þu ſtraffar vora Oui-
ne/ þa giører þu oſſ ꝥ til Hirtingar/ So at vier hefdum gløgguar giætr a þiñe Giæſku/ Ad
þo vier verdum dæmder/ þa ſkulum vier þo treyſta vppa þina Myſkunſeme.
Huar fyrer þu og ſtraffader þa b Ranglœtu mz þra eigen Suiuirding/ s̄ þo lifdu þuſſ-
liga

Cananitar ꝥ ſm̄ pornþærdu ſin Born

Veſpae

a Diarfa) a Egiptſkū i Hafenu rauda

liga. Þui ꝥr voru ølldungis ſo langt burt j Villuna fallner/ ad þeir hielldu þau Dyr fyrer a Ranglætu)
Gude/ ſm̃ voru fyrerliten hia ꝥra Ouinum/ ſuikner lijka ſm̃ ſkynlaus børn. Þar fyrer hefur Þeir Egiptſku
þu ⁊ athlæeligt ſtraff læted yfer þa koma/ ſo ſm̃ yfer ſkilningslaus Børn. Eñ þa ꝥr økttu tilbadu þau dyr
du ecke ſuoddan Spottligar amiñingar/ þa feingu ꝥr ad fiña aluarligt Gudz Straff. Þui ſm̃ andſtyggelig
ꝥr vrdu af ꝥm hlutum Plægader/ ſm̃ ꝥr hielldu fyrˀ Gud/ Nuad þa angrade mz øllu/ þa ꝥr voru hia Gydin
ſau/ þañ ſm̃ ꝥr ædur villdu ecke þeckia/ og mættu þeckia hñ fyrer eirn Gud/ þar fyrer kom gũ/ og kallar ꝥ
Fyrerdæmingen vm ſijder yfer þa. hlægeliga plægu ad þau dyr pyn du þa ſm̃ ꝥr til bædu

XIII.

A SAñliga eru aller Meñ af Natturuñe Niegomliger/ ſm̃ eckert vita af Gude Rom. i
og af ſyneligum goodum hlutum ecki þeckia hñ ſm̃ hñ er/ ⁊ ecki ſia a verke- Deut. iiij
mu/ huer Meiſtaren er/ Nelldur hallda añat huort Elld/ ⁊ Vedr/ edr Vind
og Stiørnur/ edr ſtrijd Vøtn/ edur Lioſen a Nimnenum ſm̃ Verølldūne ſty-
ra/ ad vera Gud. Og ef ꝥr hafa þocknan a ꝥra frijdre ſkøpun/ ⁊ hallda þa
ſuo fyrer Gude/ þa ſkylldu ꝥr med riettu hafa Nugleidt/ huerſu myklu fremre ſa er/ ſem
er DROTTEN yfer øllu ꝥſſu/ Þui hñ ſm̃ er allrar fegurdar Meiſtare/ hañ ſkapade allt
B ꝥtta. Og þar ſm̃ þa furdade ꝥra Mættur ⁊ Kraptur/ þa ſkylldu ꝥr mz riettu hafa markad
þar af/ huerſu Mektugr hñ er ſ allt ꝥtta tilreidde. Þuiat vt af ꝥre myklu Fegurdarprydi/ ⁊
verkum Skaparans þa ma hñ þeckia/ ſo ſ af añare Mynd.

Eñ þo at ꝥſſer ſie ei alldeilis faſtliga auñtande/ ꝥt ꝥr kuña ⁊ vel ad fara villt þa ꝥr Rom. ij
leita Gudz ⁊ vilia giarnan fiña hñ. Þuiad nær ed ꝥr vmgangaſt mz hñs ſkiepnr ⁊ huxa þar
vppa/ þa verda ꝥr fãgner i ſkoduniñe/ epter þui ad ſkiepnurnar eru ſo fagrar þær ſm̃ Meñ
ſia. Þo eru ꝥr ecke þar mz afſakader. Þuiat hafe ꝥr ſo miked kuñat ad vidurkeña/ ad ꝥr
kuñe hætt akta Skiepnuna/ Nuar fyrer hafa ꝥr þa ei myklu fyrre heñar DROTTIN
funded ?

C Eñ ꝥr eru Veſaler og ꝥra Von ma vel reiknaſt a medal ꝥra Daudu/ ſm̃ kalla mañaña Skurgoda-
verk Gud/ ſm̃ er Gull ⁊ Silfur Meiſtarligana til bued / og Dyra mynder/ edur gagnlauſer dyrkan
Steinar ſm̃ eru giørder fordum/ ſo ſ þa nær eiñ Trieſmidur leitar Erfidis/ høggur einhuer Eſa. xliiij
ſtadar Tried/ ⁊ Vtſnickar ⁊ ſlietter ꝥ vel ⁊ giører eitthuad ſmijdiſligt og fagurt þar af/ ſem Jere. x
gagnligt kañ ad vera j ꝥſſu Lijfe/ eñ Spænena þar af hefr hñ til ꝥſſ ad ſioda Mat mz/ ſo ad
hñ kuñe at verda Mettur. Nuad ſ afgangs er ⁊ ecke er til gagns/ ſm̃ er ꝥ Bogna ⁊ Kuiſt-
D otta/ ꝥ tekur hñ ⁊ vtſkier ꝥ vandliga/ þa hñ hefur ecke añad ad giøra/ og hñ ſmijdar ꝥ Mei
ſtarliga mz ſijnum Nagleik/ ⁊ giører ꝥ ſuo ſm̃ eins mans/ edr fyrerlitligs dyrs mynd/ hñ giø-
rer ꝥ rautt ⁊ mælar ꝥ mz Raudum og huitū Color/ ⁊ huar ſm̃ ꝥ verdr blettot/ þa ber hñ þar
Color a/ Og hñ giører eitt fagurt Nuſkorn/ hãda þui ⁊ ſetr ꝥ a Veggen/ ⁊ feſter ꝥ mz Jar
ne ſo ꝥ ſkule ecki falla/ ſlijka ahyggiu hefur hñ fyrer þui/ Þuiad hñ veit ad ꝥ gietur ecki hial
pad ſier ſialft/ þui ꝥ er eitt Lijkneſke/ ⁊ þarf ſtudnings vid.

Og nær hñ bidr fyrer ſijnu godze/ fyrer ſiñe Kuiñu/ ⁊ fyrer ſijnū Børnū/ ⁊ hñ ſkamaſt ſin
ecki ad tala til ꝥſſ Dauda/ ⁊ hñ akallar þañ veyka vm Neilbrigde/ bidur þañ dauda vm Lijf/
beidiſt hialpar af ꝥm ſm̃ eckert duger/ ⁊ vm luckuſama Reiſu af ꝥm ſm̃ ecki kañ ad ganga/ ⁊
hñ bidur hñ vm aviñing/ erinde ⁊ vtuegu/ ad ꝥ ſkule vel luckaſt/ þañ ſm̃ eckert Forma.

XIIII

A EIns giører og ſa ſ vill Sigla/ og hyggur ſier ad Skipferdaſt i giegnum ſto
rar Bylgiur/ og hñ tilbidur eitt myklu ſlæmara Trie eñ ꝥ Skiped er ſ hñ
fer a. Þui ꝥ er fundi erat til ꝥſſ at ſækia ſijna næring þar mz/ ⁊ Meiſtar-
en hefur ſmijdat ꝥ mz hagleik. Eñ þijn fyrerſion/ Ofader/ ſtyrer þui/ Þui
þu gefur veigen j Nafenu ⁊ øruggan gang a medal Bylgnaña. Nuar mz
þu bijuiſar/ hūnen ad þu kant ad hialpa allſtadar/ ⁊ eirnen lijka þar þo nockur giefi ſig i Na Exo. xiiij
fed æn Skips. Þo epter þui ad þu ecke villt ad ꝥ ſkal liggia til einſkis ſm̃ þu hefur ſkapad Ione. ij
fyrer þiñ Vijsdom/ þui ſkiedur at meñ trua ſo litlu Trie til ſijns Lijfs/ og eru holpner jñan-
ſkipbords/ huar mz ꝥr fara j giegnum haffins Bylgiur.

Noa Gen. viii Þuiad og suo fordum daga/þa þr Drambsømu Risar voru nidur slegner/ þa flydu þeir
a huerium vonen var til ad fiølga Mañkyned j eitt Skip/hueriu þijn hønd styrde/og lietu so
Verølldune sæde epter sig. Þuiad slijkt Trie er blezunar vert/sm̄ meñ høndla riett mz/Enn B
hitt er Bøluunaruert sm̄ vtskierst mz hondum/so vel sm̄ sa er þ vtskier/ Þesse af þui/ad hañ
giører þ/ Hiñ añar þar fyrer/ad þ kallast Gud/ mz þui at þ er eirn forgeingeligur hlutur/
Þuiat Gud hatar eins/bæde þañ Ogudliga/og hn̄s Ogudlig verk / Og verked skal straffast
Skwrgoden i mz Meistaranum.
Þar fyrer skal Heidingiaña Afguda vitiad verda/Þuiad þr eru ordner af Gudz skiepnu
til Suiuirdingar/og til Hneyxlunar Mañaña Sælum/ z til Snøru þm Fauijsu. Þuiad
Skwrgod vpp ad reisa er sa stærste Hordomur/z þ vpp ad huxa/er eitt skadsamligt Epterdæ
me j þssu lijfe.
Þau hafa ecke verit fra vpphafe/þau munu og ecke eilijfliga vara/ helldur eru þau vpp-
Vpphaf Skwrgod.dyrkunar komen i Heimenum fyrer einsama Vegsemd Mañaña/ z af þui vpphuxud/at meñ eru suo
skamlijfer. Þuiad nockur Fader var sa s̄ griet z hafde Harm epter siñ Son/ sa honum var
fyrer tijman fratekin/ Hñ liet giøra eitt Likneske/og tok til ad hafa nu þañ fyrer Gud s̄ var
framliden madur/og skickade a medal siña eina Gudz þionustu z Offur. Þar eptera seirna
vard slijk Ogudlig vijsa hallden fyrer eitt Løgmaal/ad meñ vrdu at vegsama Likneskiur fyrer
skipun Tyraññana.
Sømuleidis þr s̄ ecki gatu heidrad meñena/j þra augsyn/fyrer fiarlægdar saker/þa lie-
tu þr vtmala þra Andlitznynder vr fiarlægumLøndū/ og giørdu eitt for prydeligt Likneske
epter þm Hermañliga Konge/so ad hñ feinge sijna Hræsni synt/so þm Fiarlæga s̄ Halæga
Og Vegsemdargirnden Hagleiks mañsins kom þm Fafroodu til at stadfesta suoddan Gudz C
Þionustu/Þuiad huer hñ villde einum Høfdingia vel þiona/hñ giørde fegurst Likneske med
allskyns Hagleik. Eñ Alþydan/huer ed mz soddan Hakleiks smijde var til teygd/ hun tok
ad hallda þañ fyrer Gud/sm̄ litlu einu fyrre var vegsamadur sm̄ madur. Af slijku kō su villa
j Heimen/ad nær møñum la nockut a/edur þr villdu hræsna fyrer maktarmøñum/þa gafu
þr Stockum z Steinum suoddan nafn/sm̄ þm hæfde ecki ad hafa.
Þar epter lietu þr sier þ ecki nægia/ad þr villtust j riettre vidurkieñingu Gudz/helldur þo
Suiuirdingar ad þr være i slijkum blindum lifnade Fauijskuñar/þa kølludu þr þo slijka Illsku z Barattu/
sm̄ af Skwrgod eirn Frid. Þuiad añat huort dræpu þr sijn Børn til Offurs/edr giørdu adra þa Gudz þio
adyrkuniñe kom nustu sm̄ ecki er fraseigiande/edur sloust i ohofligar ofneytslz/epter ouanaligum hætte/z fær
nar eru du sijdan huorke Hreinferdugt lijf nie Hiuskapar lifnad/Helldur drap huer añan mz Suikū/
Deut. xviii Jere. vii xix edur Hugmodade hñ mz Hordome. Og a medal þra geingur fram Blod/ Mord/Þiofnadr D
Suik/Pretter/Otru/Ognan/Meineidar/Ofsokner hiña Riettlatu/Opacklæte/hneyxlaner
vngra hiarta/Hroopande Synder/Blodskamer/Hoordomar/Saurlifnadur/Þuiat su skem̄i
liga Afguda þionusta/ er Vpphaf Ender z Efne til allz Ills.
Hallde þr Heilagt/þa breyta þr so sm̄ være þr galder/Spaæ þr/þa eru þ einsamlar Lyg
ar/þr lifa ecki Riettferdugliga/Sueria marga falska Muñeida. Þuiad mz þui at þr trua
a þau steindaudu Skwrgod/þa ottast þr onguan skada þegar þr sueria rangt. Þo sk Riet
turē kōa yfer þa fyrer huorutueggia/bæde fyrer þ ad þr hallda ei riettelига vt af Gude/fyrst
ad þr giefa vakt Swkrgoduum/so z fyrer þ ad þr sueria rangt z falskliga/z akta ekert þad
Heilagt er. Þuiad Illska hins Ranglata fær enda/ecke epter þre Magt sm̄ þr hafa/ þegar
þr sueria/ helldur epter þui straffe sm̄ þr verdskullda mz siñe Synd.

XV.

Þackargiørd ENn þu vor Gud ert Astudligur/ Trufastur z Þolinmodur/z þu Stiornar A
øllum hlutū mz myskunseme. Og þo vier Syndgust/þa erum vier þo samt
Gudz vidur kieñing Joh. xvii þijner/z vidurkieñum þijna Magt. Epter þui ad vier vitum slijkt/þa syndg
unst vier ecki/Þui vier reiknūst þiner. Eñ þig ad þeckia/ þ er þad fullkom
na Riettlætid/og þijna Magt ad vita er root þss eilijfa Lijfsins. Þuiad ma
ñaña vondar fundningar villa oss ecki so/z eigi helldur þ fanyta Erfide Malarans/s̄ er eitt
maalad Likneske mz allshattudum Lit/huers fegurd at hneykslar þa hinu Fafrodu/z þr sem
giarnan giøra þ Illt er/þr hafa lyst til þra Lijflausu og daudu Skwrgoda. Þeir eru z mak
liger slijk

liger ſlijks Auaxtar/bæde Þr ſm̃ þau giøra/girnaſt ꝛ Vegſama.
B Og eirn Leirpottaſmidur ſm̃ hnodar þañ blauta Leir med Erfide/hañ giører allra handa Rom. ix
Kier/oſſ til þarfenda/Hñ giører af ſama Leirnum huorutueggiu Kerin/ bæde þau ſ̃ til hreiñ
rar/ꝛ þau ſ̃ til Ohreinrar þionuſtu heyra. Eñ huar til ad ſierhuert Þra verdur haft/þ ſten
dur j Leirkieraſmidſins Vallde.
Eñ þ er eitt aumligt Erfide/nær ed hñ giører vr Þm ſama Leir eirn Onytan Gud/ hñ ſm̃ Skwrgoda
ſialfur eigi ædur allz fyrer løngu var af Jørdu giørdur/og þangad fer aptur jñan lijtils tij- ſmider og Piek
ma ſm̃ hñ er afteken/þegar Sælen ſu ſm̃ hñ haft hefur/verdur fra honum teken. Eñ hañs arar
Ahyggia er ecki af þui/ad hñ ſkule erfida/eigi helldur ad hñ hefur ſo ſtutta Lijfdaga/helldur Gen. xxiij
þ ad vedia vm Smijdar vid Gullſmiden og Silfurſmiden/og ad hñ giete giørt þ epter Kop-
C arſmidnum. Og hñ hæliſt vm þ at hñ ſmijdar falſkt ſmijde. Þuiad hñs Hiartans Hugreñ
ingar eru Aſka/og hñs Von miñe eñ Molld ꝛ hñs Lijf leidara eñ Leir/Mz þui hñ ecki þec-
ker þañ ſ̃ hñ hefur ſkapad/og Sæliñe hellte i hñ/ſa ſm̃ arfidar i honum/Og j hñ blies Þm
Lifanda Anda.
Þeir hallda Mañſins Lifnad fyrer gaman/ꝛ Manſins athæfe fyrer Marknadarſkeink/
Og ſeigia ad Meñ meigi allſtadar leita Auiñings/ꝛ jafnuel a vondum hlutũ. Þeſſer ſynd
ga vijſſuitande/þegar Þr giøra ſuoddan Hiegoma og mynder af Jardar Leire. Eñ Þr eru
Fauijſare ꝛ aumare eñ eitt Barn(ſm̃ eru Ouiner þijns Folks hueriu Þr nidurþryckia)ad Þr Pſal cxiij
hallda allra handa Heidingia Skwrgod fyrer Gude/huerra augu ad ei kuña ſia/Þra Naſer
ei ad Lyckta/ Þra Eyru ecki ad heyra/Þra Fijngur ecki at Þreifa ꝛ Þra Fætur eru mz aullu
D later at ganga/Þuiad ein Mañeſkia giørde þau/og ſa ſm̃ Anda hefur af ødrum hañ hefur
myndat þau. Eñ madur kañ ecke at giøra þ honum ſie lijkt og ſie þar mz Gud/ Þuiad med
þui hñ er Daudligur þa giører hñ viſſeliga þ dautt er med ſijnum Ogudligum Hønđum. a Signud)
Og hñ er vijſt betre/eñ þ hueriu hñ veiter Gudz Þionuſtuna / Þuiad hañ er Lifande eñ þau Þad eru Høggormar/huerium
alldreige. Bøluad var
Hier at auk er þau allra griñuſtu Dyr/ꝛ ef Þm er ſamãiafnad vid øñur ſkynlaus Dyr/ Gen. iii
þa eru þau myklu verre. Þuiad þau eru eigi føgur aſyndar/ſo ſm̃ øñur Dyr ſm̃ føgur eru
a ad lijta/ Og þau eru huerke a Signud nie Blezud af Gude.

XVI.

A NAr fyrer vrdu Þr og tilheyreliga mz ſlijku Plægader/ og vrdu Þijnder/af Num. xv
fiølda Jllra Orma. J mote huerre Plægu þu giørder þinu Folke gott/ꝛ
tilbioſt Þm eina nyia Fædu/ſm̃ er/Coturnices Þm til næringar epter hueriũ
þa lyſte ſo ad Þr ſm̃ girnd høfdu til ſlijks matar/ſkylldu ꝛ ſo læra af þeſſum
gefnum Fuglum ad ſtilla Natturliga naudþurft. Eñ Þr adrer ſm̃ vm litla
ſtund naud lidu/ ſkylldu og eta nyan Mat. Þuiad þ ætte ſo til ad ganga/ at ſlijk Neyd
ſm̃ ecki kuñe ad hindraſt hun ſkyllde koma yfer þa adra ſm̃ rangliga Høndludu / Eñ þeſſum
ſkyllde þ vera ad eins ein vnderuijſſun/ huernen Þra Ouiner yrde Plægadꝛ.

Sañliga þar komu og vond Olm̃ Dyr yfer Þſſa og Þr vrdu bitner ꝛ fordiarfader af biñ
gum Hoggormum. Þo varde ſu Reide eigi til enda/ helldur vrdu Þr vm ſtundar ſaker hræd Num. xxi
der/til viduørunar. Þui Þr høfdu eitt hialparteikn/ſo ad Þr ſkylldu huxa vppa Bodordid þi
ns Løgmals. Þuiad huerer ſm̃ ſneru ſier ad þui Teikne/Þr vrdu Heilbrigder/Ecke fyrer þ
a huert Þr horfdu/Helldur fyrer þig þu Hialpare allra/Og þar mz audſynder þu vorum O-
uinum/ad þu ert ſa ſ̃ frelſar fra øllu Jllu.
Eñ hiner vrdu Rifner j Hel af Eingeſprettum ꝛ Flugum ꝛ kuñu eigi neina Lijfs hialp at
ſiña/Þuiad Þr voru Þrar Plægu makliger. Eñ þær eiturligu Drekateñur kuñu ecki at ſka
da þijn Børn/Þuiad þijn Myſkunſeme varduetti þau ꝛ giørde þau Heilbrigd. Þuiad þau Exo. viii ꝛ
B voru þar fyrer ſtrøffud/ꝛ ſtrax aptur læknud. So ad Þr ſkylldu læra ad huxa vppa þitt Ord Apoc. ix
og falla ecki ofdiupt j Gleymſkuna/helldur vera oſnuanliger fra þinum Velgiørningum/
Þuiad huerke Jurter nie Plæſtur læknade þa/ helldur þitt Ord DROTTEN/ſm̃ læknar
alla hlute. Þui þu hefur Magt/ bæde yfer lijfenu og yfer Daudanum/ og þu leider nidur
til Heluitis Porta/ og þu leider burt þadan aptur. Eñ þar ſm̃ nockur Madur Vegur añ-

an af

añ af siñe Jllsku/ þa kañ hñ ecke þañ vt farna Anda aptr ad færa/ z eigi þa fraskilldu Sæl
aptur ad leida.
Eñ omøguligt er ad komast vndan þiñe Hende/ Þuiat þr Ogudligu s ei villdu þeckia þig/
þr vrdu struckter fyrer þiñ mektuga Armlegg/þa þr voru yferfallner med: faheyrdu Regne/
Hagle/Ouedre/so þr kuñu ei vndan at komast/z vrdu af Elldenū vppetner. Og þ var mest
Exo. ix furdande/at Ellduren brañ mest j a Vatnenu/huert ed þo vtslöckur alla hlute/Þuiad Ver
a Vatne) ølldin strijdde fyrer þa Riettlætu. Stundum stillte Logen sig/so ad hñ eckt vppbrende þau C
(þelleregnenu Dyr sm send voru a mzal þra Ogudligu/ helldur ad þr sialfer skylldu kuña at sia/huernen
þeir vrdu fyrer Gudz Dom suo Plægader. Eñ stundum Logade Ellduren j Vatnenu/mott
Elldsins edle so ad hñ i eyde legdi þa Ranglætu.
Þar i mot fædder þu þitt Folk mz Eingla fædu/og sender þm tilbued. Braud af Himne
exo xiii num/ an Erfidis/ huert alla Lijfs lysting veitt gat/ og var sierhuerium epter sijnum smacke
Num. xi (Þuiad ef at meñ bijda epter þier/þa opinber þu þijnū Børnū huersu sætur þu ert)Þuiad
huer giørde þar af huad hñ villdi/ept þui sm hñ fieck lysting til at smacka/suo edur so. Eñ
þar var Snior og Hagl i Elldenum z smelltist ecki/so ad þr skylldu vita huernen ad Ellduren/sm
z eirnen brañ j Haglenu z lyste j Regnenu/fordiarfade Ouinaña Auoxtu.
Sa same Elldur hlaut at gleyma sijnum eigen Krapte/vppa þad at þr Riettlætu skylldu D
Skiepnurnar þiena Gude snua sier. Þuiat skiepnan su sm þier þionar sm sijnum Skapara er reidubuin at Plæga þa
Ranglætu/z hun mykist til at giøra þm gott s treysta vppa þig. Þar fyrer liet hun z vm
breyta sier allauegana a þm tijma/z þionade i þre gæfu/sm fædde alla huern ept sijnū vilia
s hñ medþurfte/So at þijn Børn skylldu læra/ huer þu elskar DROTTIN/Ad vaxē A-
Deut. viii uøxtur fæder ecki Mañen/helldur þitt Ord vpphelldur þm s truer a þig. Þuiat þ s ecki for
Matth iiii eyddist af Elldenum/þ vard strax heitt af litlu Solskine og brædnade/So þ yrde heyrū kuñ
igt/ad meñ ættu at þacka þier ædur eñ Solen vppgieck/og koma fram fyrer þig þegar Lio
sit gieck vpp. Þuiat von hins oþacklata sk forganga sm Hrijmfrost a Vetre/z burt reña s
gagnlaust Vatn.

XVII.

Mykler z Omælanliger eru þijner Dóar DROTTIN/ Þar fyrer bregdst A
þ þm Fauijsu moñū/Þui þa þr huxudu vnd at þryckia þitt Heilaga folk/
þa voru þr bundner mz Myrkrū/ so s þr Ranglætu/z s Fiøtrad vm Lag
nætte/ z þr læu jñebyrgder vnder Þekiunum suo s Flottameñ / fyrer þm
eilijfa Vijsdome. Og þa þr meintu ad sijnar Synder mundu vera geym-
dar/z forgleymdar vnder eirnre blindre Þøku/þa vrdu þr hrædeliga ad skilder/z skielfder fyr
er Skrijmsla Sioner. Þuiat sa Afkimen þar þr voru j/hñ kuñe ecke at hallda þm Ohrædd
um. Þar var nydur j kringū þa sm þa hrædda giørde/ og þm syndist Oskapligar Ouætter/
fyrer huerium þr voru hrædder. Og Ellduren kuñe mz øngre Magt at lysa þm/ z eigi hell
dur þa kuñe þ klæra skin Stiarnaña ad vppbirta þa aumligu Nott. Eñ þm birtist vel eiñ B
Elldur breñande af sialfum sier/hrædeligur. Þa hræddust þr suoddan Sioner/sem þo eckert
var/og huxudu/at þar munde vera eñ verra epter eñ þ s þr sau.
Þær Missyningar z Galldrarner voru z nidurlagd/z þ stora Raup þra Kuñattu vard
at Spotte. Þuiat þr s toku sier fyrer/at burt reka Hrædsluna og ottan fra þm siuku Sæ
lum/þr vrdu sialfer Siuker/suo at meñ dærudu þra Hrædslu. Og þo þr hefdu af øngu so-
exo. x ddā Hrædslu hrædder ordid/ þa hefdu þr þo matt at øngu eyda af Hrædsluñe/þa Dyrē foru
æ mzal þra/z þa Hoggormarner so huæstu Flockum saman/So at þr ogiarnan litu vpp i
Loptid/huers þr mattu þo ecki vid missa. Þuiat þa nockur er so efablanden/þ giører hañs C
eigen Jllska/sem ber Vitne yfer honum z fordæmer hñ/Og ein hrædd samuitska/vænter æ-
tijd hins vesta. Þuiat hrædslan kemur þar af/at eirn treyster sier ecki til at forsuara sig/og
Conscientia Mille Testes veit sier øngua Hialp vijsa. Eñ huer sm lijted traust hefur j Hiartanu/þar verdur Vijlsem
en stærre eñ Plægan sialf.
Eñ þr sm vnder eins suafu a þre Nottu(huer ed var ein hrædelig z ein riett Nott/ z ko-
men var vr fylsne þss hrædeliga Heluitis) þa vrdu sumer af ognarligū Sionū vm kring drif
ner/Sumer fiellu nidur so at þm var Lijfs øruænt. Þui þar kom fliot oforuarandis Hræd-
sla yfer þa/so at huar sm huer var staddr/ var gripen j þui/hañ var so sem være hñ jñbyrgdr
j Dy-

j Dyplytzu/og geymdur an Fiøtra/huert sm hn̄ var Akuruerks madur/edr Hirder/ edr añar vtiviñumadur/helldur hlaut hn̄ ad bera slijka neyd vndan huerre hn̄ gat ecke komist/ sm suo
D brædliga greip hn̄. Þui þr voru allersaman Hertekner mz eins hattar Myrkursins Fiøtrū.

Þar s̄ j nockrum stad blæste Vindur/edur Fuglar sungu sætliga vnder fogrum Greinū/ elligar Vatned rañ mz fullre ras/edur Steinarner fiellu mz Sterkum hliodum/edr støckuāde Dyr hlupu s̄ ecki kuñu ad sia/Edur þau Olmu Dyr Illa lietu/ edr Duergmæled gall vr holum Klettum/þa skielfde þ þa ⁊ hrædda giørde. Þuiat øll Verolldin hafde skiært Lios/⁊ gieck i sijnum verkum oforhindrud/ alleinasta yfer þssum var ein Diup Nott. Huer ed var mynd þra Myrkra s̄ yfer þa koma skylldu. Eñ þr voru sialfum sier þyngre/eñ Myrkrin.

XVIII.

A EN þijner Heilager høfdu eitt Lios/ ⁊ Quinerner heyrdu þra hliod/ eñ þr sau ei þra Mynd. Og þr lofudu þ at þr lidu ecki slijkt/ ⁊ þr þockudu þ/ad þr hinu somu sm fyrr høfdu skada af þm feingid/hefndu sijn ecki a þm/og Exo. xiii oskudu at þr mættu vera langt fra þm. Þar a mot gafstu þssū eirn elldlig ā stolpa s̄ þm vijsade okuñigan veg/ og þu liest Solena ecki skada þa a þre dyrdligre reisu.

Þuiat hiner voru ⁊ þss verduger/at þr skylldu Liosed missa/⁊ liggia Fiøtrader j Myrkrenu/suo s̄ i añare Myrkuastofu/Þeir s̄ hielldu þijn Børn Hertecken/Fyrer huer/þ Oforgeingeliga løgmalsins Lios/ skyllde Heimenū giefet vda. Og þa þr þeinktu Børn þra Heilogu at drepa (og ᵃ eitt af þm/ sm vt var bored ⁊ þm til straffs vard veitt)þat okstu þra fiøldan ᵃ Exo. i) Barna j bur / og þu fordiarfader þa j einu j myklu Vatne. Þad er/Moyses Exo. ii

B Sañliga/su sama Nott vard adur kuñgiord vorum Fedrum/ so at þr være Oefader/og gleddu sig af þui Fyrerheite/hueriu þr trwdu. Og þitt Folk beid epter Hialpræde Riettlæte sins/⁊ Fordiorfun Quinaña. Þuiat eins so s̄ þañ tijd/þa þu straffader Quinena/þa giørd Exo. xii er þu oss Dyrdliga/hueria þu til þijn kallader. Og þa þau Heiløgu ~~Børn þra~~ Riettlætu Þat paskalamb offrudu þier Heimugliga/og høfdu þ Guddomliga Løgmal einhugader vm hønd/ Þa mztoku þr þ/suo s̄ Heilager/og at lijda bæde Illt ⁊ Gott til samans/og Fedurner sungu Lofsongen fyrer. Sornfærdu þr sin a mille/og ecke mz Ohyrtskum Exo. xii

Eñ hier j mot hlydde Quinaña Oop langtum ødruuijs/ ⁊ Meñ heyrdu Hørmūgar Græt aptur ⁊ fram̄ yfer Børnunū. Þui þar gieck eins hefnd bæde yfer Herrana ⁊ Sueinana/og Konguren hlaut at lijda lijka sm Alþydan. Og þr høfdu aller j sierhuerium Stad otelianligan fiølda Daudra maña/s̄ Dou af einu Sottarferle/so at þr Liføndu feingust ecki til at greftra þa. Þutad a einum tijma fyrerforst þra beste Burdur. Og þa þr villdu ei trua fyrre/þa þr voru af Galldramoñum forhindrader/þa vrdu þr at medkieña/þegar aller Frumburder vrdu Drepner/at þtta Folk sie Gudz Børn.

C Þuiat þa aller hluter voru kyrrer ⁊ huijldust/ ⁊ þar var riett Midnættistijd/Þa for þitt Almattugt Ord ofan af Himnum/fra þui Kongliga Tignarsæte/lijka sm Hugadur Strijdsmadur/midt i þ Landit sm Fordiarfad skyllde verda/sm var/þ bitra Suerd/s̄ hafde aluarligañ bodskap/stood ⁊ fyllte allauegana mz Dauda Lijkame/Og þo at þat stæde a Jørduñe/þa næde þat þo allt j Himinen. Þesse Syn hrædeligs Draums fælde þa fliotliga/og þar kom oforuarandis Otte yfer þa/Og hier lá eirn añar þar/halfdaudur/suo ad meñ kuñu vel at merkia a honum/af hueriu efne hn̄ suo Andadist. Þuiat þeir Draumar s̄ þa høfdu adr hrædda giørt/vottudu þ/huar fyrer þr voru so Illa Plagader/ so at þr skylldu ecki an Vidvørunar Fordiarfast.

I þañ tijma kom og Daudans freisting yfer þa Riettlætu/og þar vard eitt skard j Mañ Num. xvi
D fiøldan j Eydemørkiñe/Eñ su Reide Varde ecki leinge. Þui sa ostraffanlige Madr s̄ strijdde fyrer þa/kom strax mz Vopn sins Embættis/ sm var Bænen ⁊ Forlijkunen mz Reykelsi/ ⁊ stod i mote Reidiñe/⁊ giørde eiñ enda a Hørmungiñe/Þar mz audsynde hn̄ sig ad vera þiñ þienara. Hn̄ yferuañ þ hrædeliga Athæfe/ei mz Holldligre Magt ei helldr mz styrkleik Vopnaña/ helldr mz Ordenu varpade hn̄ plagarañ vnder sig/þa hn̄ framsette þañ Eid ⁊ Sattmala s̄ Fedrunū var fyrer heitid. Þuiat þa þr Daudu fiellu nu hrøñum hu vm þrian aña/þa stod hn̄ i mille ⁊ stillte Reidena/⁊ bañade honum veigen til þra Liføndu. Þuiat i hañs sijda Kyrtle var øll Heimsins Pryde/⁊ Fedraña Heidur var vtgrafen j þm Fiorum rodum
Elldr a mz Folksins Exo. xxviii

Steinaña/ꝛ þijn Dyrd a hñs høfutklæde. Fyrer slijkum hlutum hlaut Fordiarfaren at vijk
ia/ og slijkt hlaut hñ ad ottast. Þuiat þ nægdist at þ var freisting Reidiñar.

XIX.

Eñ yfer þa Ogudligu fiell Reiden vægdarlaust allt til enda/Þui hñ visse ædr A
vel huad þr mūdu giora seirna/s̄ var/ Þa þr høfdu bodit þm j burtu ad fa
ra/og læted þar mz vandliga vijsa þm Veigen/þa munde þa angra þat og
reña epter þm. Þuiat þa þr voru eñ nu ad syrgia ꝛ græta yfer Leidū þra
Framlidnu/ þa hittu þeir vppa eiñ dærligan asetning / ad þeir villdu ellta
þa suo sm̄ Flotta meñ hueria þr høfdu ædur þo vtreked mz grætbeidne. Eñ þ hlaut suo at
skie/so at þr feinge þañ enda s̄ þr høfdu verdskulldad/ꝛ vrdu þui at gleyma s̄ þa hafde adr
skied/So at straffit þ eñ nu var okomit skyllde fullkomliga koma yfer þa/Og at þitt Folk
skyllde ferdast vndarliga Reisu/eñ hiner adrer skylldu fiña faheyrdañ Dauda.
Þuiat øll skiepnan/s̄ hafde sijna eigen Tegund/vmskipte sier aptur epter þiñe skipan hü- B
re hun þionar/Vppa þ at þijn Bern yrde skadlaus vardueitt. Þar voru Skyen/ꝛ skygdu a
Nerbwdernar/Þar s̄ ædur voru Vøtn/þar sau meñ þurt Land vppkōa. Þar vard af Hafe-
nu Rauda hindranarlaus vegur/og grænar Grunder af myklum Vøtnum / huar j giegnum
allt Folkit gieck/ huertu þijn hønd hlijfde/s̄ sa slijka furduliga vndarliga hlute/og þr geingu
s̄ Hestar j Grashaga/ꝛ stucku vpp suo s̄ Lomb/lofande þig DROTTIN s̄ þa hafde frel
sad. Þui þr mintust eñ nu þar a huernen þm hafde geinget j Vtlegdiñe/Huernen at Jørd
en af sier gaf Flugur/j staden fæddra Dyra/ꝛ Vatned gaf marghattadar Þoddur j staden
Fiskaña. Eñ þar epter feingu þr at sia nyrra Fugla tegund/þa þeir feingu Lysting ꝛ badu C
vm kræsingar Mat/Þui þar komu til þra Coturnices vpp vr Hafenu/at stilla þra Lysting.
Þar kom ꝛ straff yfer þa Syndugu/ fyrer Teikn/þau sm̄ skiedu med myklum Ellding
um. Þui þ var riett at þr lidu slijkt vegna siñar Illsku/ mz þui þeir høfdu Illa breytt vid
Gestina/Sumer niztoku þa ecki s̄ komu/so ad þr og vissu ecki huort þeir skylldu. Eñ sumer
þuingudu þa til þrælkunar/sm̄ þeim høfdu gott giørt(og ei ad eins þtta/helldur mun þar og
Gen. xix eirnen øñur tilsion yfer þm høfd vera/af þui þr breyttu so Illa vid þa Framande)Eñ nock
rer/s̄ þa høfdu mzteked mz glede/og vnt þm Borgarriettsins mz sier/þa plægudu þa mz sto
rre Pijnu. Eñ þr vrdu ꝛ slegner mz Blindleik(so sm̄ hiner fyrer dyrum þss Riettlæta)ꝛ mz
so þyckuum Myrkrum yfersallner/ad huer eirn leitade at sijnum Hwsdyrum.
Høfudskiepnurnar geingu huer j giegnum adra/so s̄ streinger a Hliodfære/ og hlioda þo D
til samans/suo sm̄ at meñ meiga vel sia þar vppa. Þuiat þat sm̄ vant var ad vera a þurru
Lande/þ var j Vatnenu/Og þ sm̄ i Vatnenu var vant at vera þ gieck a þurt Land. Elld-
a Mat) uren æstist j Vatnenu/yfer siñ Krapt/ og Vatned gleymde siñe Nætturu at slœckua. Þar
Himnamiölet þuert a mot/þa vppbrendi Logen ecki Holld daudligra skiepna sm̄ þar i bland geingu/ og hñ
þad af Soluñe brædde ecki þañ Odaudliga a Mat/ sm̄ þo auduelldliga brædnade suo s̄ Js.
smelltist DROTTIN þu hefur Vegsamligt og Dyrdligt giørt þitt Folk allstadar/ ꝛ he-
fur ey fyrerlited þ/ helldur stadet hia þui ætijd ꝛ i øllum Stødum.

Ending Bokar Spekiñar

Formalen yfer
Tobias Bok

HAd sm̄ talat er vm Judiths Bok/þat sáa ma ꝛ sagt vera vm Tobias Bok.
Sie þtta søñ saga/þa er þ eirn agiætr Heilagr Tilburdr. Eñ sie þ eiñ Diktr
þa er þ j sañleika eirn Riett Agiætur/ Heilnæmur/ Nytsamligur Dicktur/
og eins Andligs Skalldz Leikur ꝛ Spil. Og er truligt at slijker Dicktar/
Spil ꝛ Leikar hafe marg' veret hia Gydingum/hueria þr hafa Jdkat ꝛ lei
ket a

kit a þra Nætijdum og Þuottdøgum/ Og hafa so kient ⁊ vnderuijsat Vngu folke mz Lyst ⁊ Leik/Gudz Ord ⁊ giørninga/ Sierdelis þa þr høfdu godan Frid ⁊ allt gieck vel til j þra Rijkesstiornan. Þui þr høfdu miøg merkeliga meñ/s̄ voru Prophetar/Saungmeñ ⁊ Dicktarar/⁊ adrer fleire/þr s̄ framfylgdu Gudz Orde Kostgiæfeliga mz ollu mote.

Og Gud gefe at þr Gricker hefdu af Gydingum feinget a þeñan hatt at Spila ⁊ leika þra Comediur ⁊ Tragediur/ so sm̃ añan Vijsdom og Gudz þionustugiørd. Þuiat Judithz Bok framsetur eina gooda aluarliga og kostuliga Tragediu. So gefur og Tobias bok eina fijna Lysteliga Gudliga Comediu. Þuiat lijka so sem Judiths Bok auijsar/ huernin at Løndum og Lydum optliga Stirdliga vegne/ og hǘsu at Tyrañar og Vijkingar æde j fyrstu fram mz Metnadar Drambseme/Eñ verda þa vm sijder mz skøm̃ eydelagder/so kieñer ⁊ auijsar Tobias bok/hünen at einum godū Borgara edur Bōda stirdliga vegne/og miken Motgang fai i sijnum Hiuskap/Eñ Gud hialpar ætijd Myskunsamliga/⁊ gefur at endalyktunum Føgnud ⁊ glede. So at Hionen lære at hafa Þolinmæde/j ollum motgange j søñum Otta DROTTINS ⁊ sterkre Tru þrar tilkomande Vonar.

Og þ Griska Exemplar er so ad sia/so sm̃ hafe þtta verit eirn Leikur edur Spil/þui þ talar allt vnder Tobias Personu/lijka s̄ þ Personur plaga at giøra j suoddan Leik. Þar ept er et eirn Meistare komen sm̃ hefur snued þssum Leik j eina skickanliga Samfellda Rædu. Þessu verda ⁊ nøfnen vel samhliodande. Þui Tobias þydist goodur Madr/ hñ gietur ⁊ añan Tobiam. Og hlytur at lifa j Naskasemdum ⁊ Motgange/bæde vegna þra Tyraña/og so fyrer siña Nagraña saker. Hñ verdur ⁊ so þar mz Blindur(so s̄ þ skiedur/ad eingen Ogiæfa er einsømul)Og at sijdustu osamþyckur vid sijna Kiærustu Hustru Oñu/ ⁊ sendu burt þra Son/Og þtta er ad søñu eirn eymdarligur Sorgfullur Lifnadur. Eñ hañ var fastur j Truñe ⁊ j Þolinmædiñe/ ⁊ godum verkum. Tobias

Naña þydist Blijd/Þat er/Ein elskulig Eigenkuiña/su sm̃ j Elsku ⁊ Kiærleika lifer med sijnū Mañe. Asmodius Diofull heit᷑ Eydeleggiare edur Fordiarfare/þ er/Buskaparlagz Diofull/sa allt Hindrar ⁊ Fordiarfar/so at Meñ Ræda øngu huerke vid Bornen nie Hiuen. Sara kallast Hetia/su sm̃ Sigrar/⁊ at sijdustu yferuiñur. So er Eingellen Raphael/ Þat er Læknati edur Heilsugiafare/og hñ nefner sig Asaria/Þat er/Hialparmañ ⁊ Fulltijngiara/son hins myckla Asaria/Þat er/Gudz/sm̃ er sa ædste Hialparmadur/ Vtsendare edur Sendebode/Þuiad Gud styrcker til Bwskaparlagsins/⁊ hialpar hionunum/ellig᷑ kyñe þau onguan Frid at hafa fyrer þm Asmodius. Naña Asmodius Sara Raphael Asaria

Þar fyrer er þsse Bok oss Kristnum møñum vel lesande og ein nytsemdarbok/suo sm̃ eins Ebreisks Poeta Agiætligur Dicktur/sa sm̃ onguan Hiegoma hefur jñe at hallda/helldur þa riettu Søkena miog vel ⁊ Christeliga framsetur og vtmælar. Og til slijkrar Bokar heyrer mz riettu Jesus Syrach/so sem sa/ s̄ riettur Kieñfader ⁊ Huggare er Almwgans og sierhús Buanda j øllum greinum/og Tobias er so sem eitt Epterdæmi slijkrar Bokar. Jesus Syrach

Tobias Bok

I.

ÞAr var eirn Madr/ at nafne Tobias/af Kyne Neptalim/vr eiñe Borg iiii Reg. vii
A i efre Galilea / fyrer ofan Aser a Veigenum til Vinstre han
dar vid Hafed/Þesse same Madur var ⁊ med Herteken a Døgum Sal- Salmāassar
manasar Kongs af Assyria. Og þo hñ være mz Framanda Folke Her
teken/suo er hñ þo ecki at helldur fra horfen Gudz Orde/Og allt þ hañ
hafde/þui skipte hñ med sijnum Herteknum Brædrum ⁊ Naungū. Og
þo hñ være Madur yngstur af Kyne Neptalim/hafde hñ sig þo obern-
skliga. Og þa huer madur Vegsamade/þa Gullkalfa/ sem Jeroboam iii Reg. xiii
Israels Kongur hafde giøra læted/fordadist hñ suoddan Suiuirding/og hiellt sig til Muste Exo. xxii/xiiii
res og Gudz þionustu j Jerusalem/og þionade þar DROTTNE/og akallade Gud Isra- Deut. xii xxvii
B elis/Gaf og sijna Frumburde ⁊ Tijunder hardla Truliga/so hñ gaf alltijd a þridia Aare vt Num. iii viii
lendum møñum Eckium ⁊ fødurlausū þra Tiunder. Þessu hiellt hñ fra Barnæsku/ept᷑ Løg
mæli DROTTINS.

Og þa er hñ var vaxen/ fieck hñ sier Hwsfru af ætt siñe/hiet hun Naña/ Og gat hñ Num. xxx

vid heñe Son/huern at hñ nefnde og suo Tobias/ꝛ kiende honum Gudz Ord/ fra Bernsku
alldre/at hñ ottadist Gud/og fordadist Synder.
Og suo sm̃ hñ var mz øllu sijnu Frændlide/Hwsfru og Børnum/mzal añara Hertekeña
fluttur i Borg þa er heiter Niniue/ ꝛ huer Madur æt af Foornū ꝛ Fædslu Heidiña maña/
vardueitte hñ sig/ꝛ saurgade sig ecki mz þuilijkre Fædslu.
Og mz þui ad hñ ottadist Gud af øllu hiarta/veitti Gud honum Myskun j Auglite Sal C
manasar Kongs af Assyria so ad hñ leyfde honū j Frelse at fara hút hañ villde/ꝛ ad vtuega
huad honum þørf giørdist. For hñ nu til allra þra er i Hertekning voru/ꝛ veitte þeim Hug
gun mz Gudz Orde.
Og þa er hñ kom i þa Borg Medorum er Rages heiter/ ꝛ hafde hia sier tiu Pund Sil
Gabel furs/þar Konguren hafde Bijgæfat hñ mz. Og s̄ hñ sa eirn a mzal añara Israels Sona
Gabel at nafne/af siñe ætt/miøg þurfandi/fieck hñ honum þ sama Silfur ꝛ tok af honum
eina Handskript þar vppa
Eñ løngu epter Dauda Salmanasar Kongs/þa Som hñs Señacherib epter hñ rijkte/
Señacherib huer ed var Fiandmadur Israelis sona/geck Tokias dagliga vm alla Frændleifd sijna/ hañ
huggade þa/ꝛ skipte sierhuerium nockru af sijnum Audæfum sm̃ hñ matte/hñ nærde Hung-
rada og klædde Nakta/þeim ed voru Slegner ꝛ Drepner/veitte hñ Grøpt. Eñ Señacherib D
iiij Reg xix Kongur hafde flued af Gydinga lande/þar Gud hafde Losted hñ/saker siñar Gudlastanar.
Esa. xxxvij Þa nu þegar hñ kom aptur/ grim̃adist hñ ꝛ liet marga Drepa af Israels Folke/þra sømu
Lijkame liet Tobias grafa. Eñ þegar Konguren friette slijkt/baud hñ þa ad hñ skyllde dre
pa/og tok fra honum alla hñs eigu. Eñ Tobias flude a burt mz Hwsfru siñe ꝛ Syne/leyn
dist Heimugliga med goodum Vinum.
Eñ epter sim̃ ꝛ Fimtijge Daga var Konguren af sijnum eigen sonum Drepen/ þa for
Tobias heim aptur j sitt eiged Hus/og aller Fiarhluter hñs voru honum aptur skipader.

II

EPter þ at Hatijdar deigi DROTtens/ þa Tobias hafde miken Snæding j Hwse A
sijnu tilreidt/ tælade hñ til Sonar sijns/ Far þu ꝛ kalla a Gudhrædda meñ af vo-
rre ætt/at þr ete mz oss. Og suo s̄ hñ kom aptꝛ sagde hñ Fødur sijnum Tobias/ad
hñ fañ liggiande mañ Daudan a Strætenu. Þegar jafnsnart stood Tobias vpp
fra Bordenu/fyrer Mæltijdena/ og gieck til þss dauda lijkāa/tok hñ vpp ꝛ bar leyneliga hei
j Hws sijn/suo at hñ Græfe hñ leyneliga a Nættarþele. Og s̄ hñ hafde falit Lijket leyneli B
Amos viii ga/æt hñ sitt Braud mz Sorg/og huꝛade til Ordz þss er DROTTJN hafde Mællt/fyr'
Amos Spamañ/Hætijder ydrar skulu snuast j Sorgardaga. Og a þre Nott for hñ til og
groof hiñ Dauda.
Eñ hñs Viner ꝛ Frændꝛ asøkudu hñ aller/so seigiande/Konguren hefur nu fyrer stuttu
Supra i skipad at drepa þig fyrer þessa søk/ꝛ komstu naumliga vndan/þo grefꝛ þu eñ Dauda meñ.
Eñ Tobias ottadist meir Gud eñ Kongen/ ꝛ bar þa saman leyneliga er Drepner voru/Og
leynde j Hwse sijnu/eñ a nætur groof hñ Lijkame þra.
So bar til a einum Deige/at hñ kom heim miøg mæddur af þssu verke at grafa Dauda C
meñ/kastade hñ sier nidur vid Veggin/j Hwsenu/ꝛ sofnade/ og ein Suala Dreit vr Hreidre
sijnu/þ kom so heitt i hñs Augu/þar af vard hñ Sionlaus. Eñ suoddan Hrygd liet Gud yf
Þolinmædeñ er hñ koma/til þss/ad Epterkomendurner hefde Þolinmædiñar epterdæme/ suo sem a hinū
ar epterdæme Heilaga Job. Og af þui ad hñ hafde af æsku alldre ottast Gud/ꝛ halldit hñs Bodord/reid
dist hñ huerke nie Møglade i mote Gude/fyrer þ hñ liet hk. Blindan verda/Helldur stod hñ
stødugur j Gudz Otta/ꝛ giørde Gude þacker a øllum Døgum Lijfs sins.
Job Og lijka s̄ Kongarner hæddu at hinum Heilaga Job/ so komu ꝛ eigen Frændꝛ Tobias
og spottudu hann/ so seigiande/ huar er nu þitt Traust/þar fyrer at þu hefur þijnar Ølmø
sur giefit/ꝛ so marga Daudameñ grafet? Eñ Tobias auijtade þa ꝛ suarade/Talit eigi so/
Þuiat vier erum syner Heilagra maña/og væntum þss lijfs s̄ Gud mun gefa þm er i Truñi
standa sterker ꝛ støduger j hñs Auglite.
Eñ Haña Kona hñs vañ þrifsamliga mz sijnum høndum/ꝛ nærde hñ mz sijnum Spuna D
So skiedi ꝛ at hū bar eirn Kidling heim j Hus sijn. Og þa Bonde heñar Tobias heyrde hñ
Jarma

Jarma/sagde hñ/Siaed til at Kidlingurē sie eigi Stolen/ꝛ fared ſ skiotast at giallda þm ap
tur ſ a/Þuiat ej er oss lofat at eta stoled edꝛ þ sama at snerta. Vid þesse Ord reiddist Hws-
fru hñs/suarade ꝛ sagde/Þar meiga meñ sia ad þitt Traust er einskis vert/og ad Olmosur
þijnar eru glatadar. Med þessum Ordū ꝛ odrum þuilijkū brixlade hū honū vm sina Eymd.

III.

A ÞA Anduarpadi Tobias/og tok til at Grata/og bidiast fyrer/ so seigiande. Bæn Tobias
Riettlatur ertu DROTTJN miñ/ꝛ allar giørder þijnar eru riettar/
ꝛ einsaman Godgirne ꝛ Trunadur. Og nu DROTTJN miñ vert mꝰ
Myskunsamur/ og tak eigi Hefnd a Syndum mijnum/Endurminstu eigi
miña edur Fedra vorra Misgiorda. Þuiat fyrst ad vier høfum þijn
Bodord ei halldit/ Suo erum vier ꝛ sellder j valld Ouinum vorū/at þeir Ræne oss/ Hertek-
num hallde ꝛ Drepi/ꝛ erum vier til skamar/Spottanar ꝛ Hædungar vrdner af þui Framan
da Folke/þangat ſ þu hefur dreift oss. Og nu DROTTen/ ogurliger eru þiner Domar
af þui vier høfum ecki geymt þijn Bodord/ og ecki rietteliga frañgeinget j þinu Auglite.
O DROTTJN syn mier Myskun ꝛ taktu j burtu i Fride miñ Anda. Þui nu Kys eg hell
dur at deyia eñ at Lifa.
B So Bar til þañ sama Dag/at Sara Dotter Raguel/j Borgiñe Medorū Rages/vard Sara Raguels Dotter
ꝛ so af eirne Ambatt Fødurs heñar jlla skamyrdt ꝛ løstud. Nu ed Gipt hafde bed Sio mønū
huerium epter añan/ꝛ eirn Jllur Ande/Asmodius kalladꝛ/hafde drepit þa alla/ jafnsnart ſ
þr skylldu hia heñe huijla. Þar fyrer hroppade hana heñar Fødurs Ambatt/og sagde/Gud
gefe at alldreigi siaum vier af þier a Jardrijke huerke Son nie Dottur/ Þu Mañamordin
gian þin/ Villtu og Drepa mig eirnen Lijka sm̄ þu hefur Drepit sio Bændꝛ þijna.
Vid þsse Ord gieck hū j eitt Lopt vppi husenu/ꝛ at huerke nie drack j þria Daga ꝛ þriar
Nætur/og liette ecki af Bæn ꝛ Tarum/bad Gud at hañ frelsade hana af þui Brixle.
C A hinum þridia Deigi þar epter/þa hun hafde loket Bæn siñe/Lofade hun Gud og sag- Bæn Sare
de. Blezad sie Nafn þitt DROTTJN sm̄ ert Gud Fedra vorra/Þuiad þegar þu Reidist
þa tiaer þu Nad ꝛ Goodgirnd/og j Hrygdiñe fyrergiefur þu Syndernar þm er þig akalla.
Til þin DROTTJN miñ sny eg miñe Asionu/ Til þijn vpplypte eg minum Aug-
um/ bidiande þig ad þu Frelser mig af þssu vondu Brixle/ella taker þu mig i burtu hiedā.
Þu veist DROTTEN ad eg hefi ecke nockurn mañ girndst. Og hefe
D eg vardueitt Aund mina Flecklausa af øllum vondum Losta/ og hefi ecki nockurn tijma sam
lagat mig o hæferskum og Lauslatum Selskap. Einum Mañe ad Giptast hefe eg sam
þyck ordit j þinum Otta/eñ ecki fyrer mina Lostaseme. Og hefe eg añat hút vered þra/edꝛ
þr min ouerduger/og ma vel skie at þu hafer mig vardueitt odrum Mañe til handa/ Þuiad
þitt Rad stendur ecki i nockurs mans vallde.
Eñ þ veit eg sañarliga þm ſ Gude þionar mū epter Freistingena veitast Huggū/ ꝛ mū hañ
af Hrygdiñe frelsadur verda/ꝛ epter Hirtingena fiñur hū Myskun. Þuiad þu hefꝛ ongua
þocknan a vorre Gløtun. Og epter Ouedrattuna lætur þu Solena skijna/ og epter Grat ꝛ
Kueinā Blessar þu oss mz Føgnude Rijkugliga. Þijnu Nafne sie eilijft Lof ꝛ Dyrd/ þu
Gud Jsrael.
Og a þre sømu stundu vrdu beggia þra Bæner heyrdar af DROTTNJ a Himnum. Raphael
Og Eingill DROTTJNS hiñ Heilage Raphael var sendur vt til hialpar badum þeim/
af þui ad þra Bæner komu fyrer DROTTJN a eirne ꝛ somu stundu.

IIII.

A ÞEgar nu sm̄ Tobias huxade ad sijn Bæn være heyrd/ j suo mata ad hañ
munde deyia/kallar hñ til sijn Son siñ/ so til hñs talande/Son miñ Elsku Skipaner Tobias
ligur heyr þu mijn Ord/ꝛ hird þau sm̄ skrifut i hiarta þinu.
Þegar Gud tekur j burt mijna Ond/þa graf þu miñ Lijkama. Og heid Exo. xx
Fra Modur þijna alla þina Lijfdaga/Huxa þar vppa j þuilijkum Haska hū
stod þa hun bar þig fyrer Brioste sier. Og þegar hun er Ondud/ grafdu hana hia mier.
B Og haf Gud fyrer Augum þier og j hiarta alla þina Lijfdaga/ Fordast þu at þu sierl

nøckurn tijma ſamþyckur j nockre Synd/ & giører a mote Gudz bode.
Af Fiarhlutum þinum giør þu Olmøſur/ huerf þier ecki fra nockrum Fatækum mañe/
Luc. xiiij. proverb. iii. Syrach xxxv. So mun Gud Myſkunſamliga aptur til þijn lijta. Sem þu matt þa veittu Hialp Nauðſtø-
ddum. Hafer þu miket ſo veittu nogliga/ Eñ ef þu hefur lijted ſo veittu þo af þui litlu med
truu Hiarta. Þuiat þu munt ſafna þier goodre Aumbun j Neyd / Þuiat Olmøſur frelſa
meñ fra allre Synd/ & Dauda/ og lætur hñ ecki i Neydiñe/ Olmøſan er trauſt mikit fyrer hi-
num hædſta Gude.
Deut. xxiii. ii Teſſa. iiii. Math. xii. Fordaſt þu Son miñ allra handa Saurlijfe/ & hallt þig til øngrar añarar vtan alleina C
vid þijna Husfru.
Trambſeme lattu alldrei Drottna huorke j þinu hiarta nie j þijnum Ordum/ Þuiat hun
er vpphaf allrar Gløtunar.
Ef madur ſtarfar edur viñr fyrer þig/ gialld þm ſkiotliga Verdkaup/ og halltu ecki fyrer
neinum mañe Verdſkulldudum Launum. Huad þu villt Meñ giøre þier/ giørdu ꝥ & ødrū.
Esa. lviii. Skiptu Braude þinu mz Hungrudū/ & hyl þa Nøcktu mz klædum þinum. Gef þu Ol-
møſu af þinu Braude & Vijne/ yfer Greftre Riettlatra maña/ Hirdtu ecki at Eta nie Dre-
cka mz Syndugum. Leita alltijd rada hia Hyggnum møñum.
Og giør alltijd þacker Gude/ og bid at hñ ſtyre þier/ og at þu epter fylg' hñs Orde j øllu D
þinu vppſatre.
Gabel So & ſkalltu vita Son miñ/ at þa þu vart barn at alldre/ Lanade eg tiu Pund Silfurs
einum Mañe þm er Gabel heiter/ j Borg Medorum Rages/ & hñs Handſkrift hefe eg hia
mier. Og þar fyrer huxadu at fiña hñ/ og krefia ſlijks Fiar/ og fa honū aptur ſijna Hand-
ſkript.
Ottaſt ecki Son miñ/ Vid erum Fatæker/ Eñ vid munum miket Gott hafa/ ef vid erum
Gudhrædder/ fordunſt Synder & giørum gott

V

NA ſuarade Tobias eñ Yngre Fødur ſijnum/ & mællte/ Allt vil eg giøra ep A
ter þui ſ þu bydur miñ Kiæraſte Fader. Eñ eigi veit eg huernen eg ſkal
heimta þſſa Peninga/ Hñ þecker mig eigi / & eigi helldr þecki eg hñ. Huad
ſkal eg færa honum til marks at hñ true mier? So og kañ eg ecki Veg þā
gat. Þa ſuarade Fader hñs & ſagde/ Eg hefe hia mier hañs Handſkript/
Þegar þu ſyner honum hana/ ſo mun hñ ſtrax gialldа þier Peningana. Far þu nu & lei-
ta þier at truum Fielaga/ ſm ferdaſt þangat mz þier til fulls Kaups/ at þu faer aptr þuiſij-
ka Peninga mzan eg life.
Raphael Þa gieck hiñ yngre Tobias vt & fañ eirn ſijnā Vngan mañ ſtāda/ ſa hafde klædt ſig & buiſt
til at ferdaſt/ og hñ viſſe ecke at ꝥ var Gudz Eingell/ Heilſade honum & ſagde/ Huadan ertu B
at hiñ goode Mañ? Hñ ſuarade/ Eg er eirn Iſraels madur. Tobias ſagde til hñs/ Kantu
þañ veg ſem liggur j Land Medorum? Hñ ſuarade/ Vel kañ eg hñ/ & eg hefe hñ opt fared
Gabel og verit til Herbergis hia Brodr vorum Gabel/ ſm byr i Borg Medorum Rages/ þre er lig
gur a Fialle Egbatana. Og Tobias mællte þa/ Miñ Kiære duel litla ſtund/ ſuo leinge ad
eg ſeigi Fødur minum þtta aptur.
Þa gieck Tobias jñ/ & ſagde þtta Fødur ſijnum/ huad Faderen vndradiſt/ & bad hiñ Vn-
ga mañ at ganga jñ þangat. Og hñ gieck þa jñ til hins Gamla/ Heilſade vppa hñ/ ſo ſeig-
iande/ Gud gefe þier Føgnud. Og Tobias ſuarade/ Huilijkā føgnud hefe eg/ þar eg ſit j
Myrkrū & Lios Himenſins ſie eg ei. Þa mællte hiñ Vnge madur til hñs/ Haf Þolinmæde.
Gud mū ſnarliga hialpa þier.
Tobias talar þa til hñs/ Villtu fylgia Syne minum j Borgena Medorum Rages/ til C
Gabels? Þa vil eg gialldа þier Kaup þegar þu kiemr aptur. Og Eingillen ſagdi til hñs/
Eg vil fara mz honum fram & aptur.
Tobias talar þa til hñs/ Eg bid at þu ſeiger mier/ af huˀre ætt edur Kyne þu ert. Huˀill
at Eingelliñ Raphael ſuarade/ Vertu til Fridz/ Næger þier ꝥ ei at þu hefr Leidtoga/ Huad
Raphael Azarias gioreſt þier þørf at vita huadā eg er ad? Þo til þſſ ad þu ſiert þſſ ſijdr Ahyggiufullur/ þa
vil eg ſeigia þier ꝥ/ Eg em Azarias ſon hins mykla Añanias. Þa mællte Tobias/ Þu ert
af goodre ætt/ Eg bid at þu Reidiſt ecki þo eg hafe ſpurt af þiñe ætt. Og Eingellen ſagde/
Eg vil

Eg vil flytia Son þiñ Heilan aptur ⁊ fram̃. Tobias suarade/Fared þa/ Sie Gud i Fylgd mz yckur/ ⁊ hñs Eingill leide yckr.

D Þa bio Tobias sig ⁊ allt ꝥ hñ villde mz sier hafa/ ⁊ kuadde Födr siñ ⁊ Modr/og foor af stad mz siinum Förunaut. Eñ Moder hñs tok at grꝏta/suo seigiande/ Huggun Elle ockar hefur þu vid ockur skilet og j burtu sendt/Eg villde helldr at alldrei hefde verit þr Peningar/ sm̃ þu hefur hñ fyrer sent. Vier hefdū vel lꝏted oss nægia mz vora Fatækt/ Þad være nog Audæfe ef Sonr ockar være hier hia ockr. Tobias sagde þa til heñar/Grꝏttu ecki/þt Sonur ockar mun heill ⁊ Hraustur fara ⁊ aptur koma/ og þiin Augu munu sia hañ. Þuiat eg true at Gudz godr Eingill fylge honū/ ⁊ muni öllū þm hlutum vel skicka s̄ hñ aformar/ So at mz Fagnade mun hñ aptur til ockar koma. Þa hætte Moder hñs at grꝏta/ ⁊ þagnade.

VI.

A TObias ferdadist þa/ og hundur rañ mz honum. Hiñ fyrsta Nꝏttstad hafde hñ hia þre Aa er Tygris heiter. Hñ foor at hreinsa Fætur siinar j Aañe/ Og sia þu/ eirn mikell Fiskr skaut sier vpp at gleypa hñ. Huern at Tobias hræddist/ og kallade vpp mz hꝏrre Raust/ og sagde/ O Herra hañ vill suelgia mig. Þa sagde Eingillen til hñs/ Tak þu j Talkn hañs ⁊ dragdu hñ vpp. Og hñ kipte honum vppa þurt Land/þar spriklade hñ fyrer Footum honū.

Þa seiger Eingellin/Sundra þu Fisken/eñ Hiartad/Gallit/og Lifrena geym þu vandliga/Þuiat þau eru miög good til Lækninga. Eñ nockur stycke af Fiskenum steiktu þeir/og höfdu mz sier a veigen/ Eñ sumt lögdu þr j Sallt/so þm dugde ꝥ allt til þss þr kiꝏmi j Borgena Medorum Rages.

B Þa spurde Tobias Eingelen/ ⁊ sagde til hñs/Azarias miñ Broder/bid eg þig ad þu vilier seigia mier huad fyrer Lækninguin at meñ meigi giöra af þm hlutū er þu baudst at geyma? Þa suarade Eingillen/Þegar þu leggur liiten part af Hiartanu a gloāde Kol/þa burt rekur sa Reykr allt Diöfla kyn/fra Körlum ⁊ Konum/so at þr kuña þm framar meir önguan skada at giöra. Og Galled vr Fiskenum er gott at smyria mz Augu þau s̄ glyia er a ⁊ munu þau heil verda.

Tobias mꝏllte/Huert villtu at vid förum til Herbergis? Eingelliñ suaradi ⁊ sagde/Hier Raguel
i Borg þssare er eirn Madr hñ heiter Raguel þiñ Nꝏfrænde af þiñe ætt/hñ a sier eina ein- Sara
C ka Dottur/hū heiter Sꝏra/ ⁊ eingen Börn fleire/ þier eru ættlut öll hñs Audæfe/ ⁊ þu mūt fa Dottur hñs. Þar fyrer haf þu vpp Bonord vm hana vid Fødur heñar/Þa mun hñ gefa þier hana til eignar Konu. Þa suarar Tobias/Eg hefe heyrt ꝥ hun hafe veret trulofud siø Möñum/ ⁊ eru þr aller dauder/Þar mz mꝏla meñ/at eirn illur Andskote hafe drepid þa. Þar fyrer ottast eg ad mier mune eins ganga edur vegna/Og munde þa Forelldrar miiner deyia af Harme/þar s̄ eg er þra Einberne.

Þa sagde Eingellin Raphael/Hlydtu mier/ ⁊ skal eg seigia þier yfer huerium Diöfullen
D hefur Valld/ ꝥ er ad seigia þier/yfer þm s̄ Gud forakta/ ⁊ alleina fa sier Kueña fyrer Saurliiffis saker/liika s̄ skynlaus Kuikinde. Eñ þegar þu kiemr j Sængar Herbergit mz þiñe Brude/skalltu eigi drygia Munadliiffe vid hana/Þriar Nætur hinar fyrstu/og vera a Bæn med heñe. Og a þre sömu Nottu þegar þu leggr Lifrina vr Fiskenum a Glood/mun Diöfulliñ verda burt reken. Eñ a añare Nott skalltu hæfiskliga til heñar ganga/so s̄ Heilager Höfud Fedur. Eñ a þridiu Nott muñtu ödlast Blezan/ad Heilbrigd Börn af yckr fædist. Eñ a lidiñe þridiu Nott/ skalltu eiga Hiuskaparfar vid hana med Gudhrædslu/ meir fyrer Elsku saker Afkuæmis/helldur eñ vondrar Lostagirndar/Suo at þu ⁊ þiin Börn ödlist þa Blezā/ s̄ Sæde Abrahams er fyrerheiten.

VII.

A ÞEir foru þa ⁊ komu til Raguel/ ⁊ hñ tok vid þm hardla Bliidliga. Hañ starde a Tobias og mꝏllte til Hwsfru siñar Oñu/huad liikur ad sa Vnge Sueirn er vorum Frænda at Yferlitum. Og s̄ hñ sagde þtta/ þa mꝏllte hñ/Huadan erut þid kiærer Brædur? Þeir suörudu og sögdu/af Kyne Neptalim eru vid/ og af tölu Herleiddra j Borg Niniue. Rageul Hañа Raguelis Hwsfru

 seiger

ſeiger þa til þra/Þecke þid Brodur miñ Tobias? Þeir ſøgdu/ Ia/ Vid þeckium hañ vel.
Og ſ hñ talade nu margt gott af Tobias/ ſagde Eingelliñ til Raguel. Tobias ſa er þu
ſpurder epter/er Fader þſſa vnga Mans. Þa hneigde Raguel fyrer honum gratandi & Fad
mande vm Hæls honum/ & Kyſte hñ ſeigiande. O miñ ſæte Son/ Blezadur ſiertu/Þuiat B
þu ert eins Riettferdugs gods mañs Sonr. Þær Hwſfru hañs Naña & Sara Dotter þra
toku eirnen til ad Græta

Sijdan baud Raguel at einum Saud ſkyllde ſlætra/og bua til Bordz. Og ſm þau bædu
Tobias bidur Saru þa at ſetiaſt nidur til Bordz/ſagde Tobias/Þeñan Dag ſkal eg huerke Eta nie Drecka/ne
ma þu veiter mier eina Bæn/og heiter at gipta mier Særa Dottur þina. Þa Raguel heyr
de þtta/vard hñ hræddr/Þuiat hñ mintiſt a huerſu at þr ſiø Meñ høfdu faret/ ſ ædur fyrre
hafde hñ gipt Dottur ſijna/og ottadiſt at þſſe munde eins fara. Og ſm hañ villde þar ecke C
neitt ſuar til giefa /talade Eingillin til hñs/Ottaſt ecki at giefa Dottur þina honū/Þuiat
Dottur þijn er ætlud honum til Eigenkonu/af þui at hñ er Gudhræddr/Þar fyrer hefr øng-
um ødrū ordit audit at fa Dottur þiñar.

Þa mællte Raguel/Eg geing þſſ Odulen/þ Gud mun hafa heyrt minar Bæner & beiſk
an græt/Og true at þar fyrer hafe hñ læted yckur til min koma/ ſuo at Dotter mijn feinge
þſſa Mañs af heñar ætt/epter Moyſes Løgum/Þui haf nu ønguan efa þar vm eg vil gip
ta þier hana. Og tok heñar Hønd ſiñar Dottur & lagde j hønd Tobias/ & ſagde/Gud Ab-
rahams/Gud Iſaacs/ Gud Iacobs/vere mz yckur/ & Samteinge yckr/ & helle ſiñe Rijkuglig D
Særa trw loþaſt Tobias re Blezan yfer yckur. Þeir giørdu Bref þar vppa/og ſkrifudu ſkilmalan/ & Lofudu Gud/ &
hielldu Mæltijd.

Raguel kallar til ſijn Hwsfru ſijna Noñu/ & bydur heñe at bwa til añat Suefnhus. Og
leiddu þangat Dottur ſijna Særam/og hun Griet. Hñ talar þa til heñar/Vertu mz godu
giede min Dotter/ Himna Gud giefe þier Glede fyrer þañ Harm ſ þu hefur bored.

VIII.

Eſpra et EPter Snædingen fylgdu þr enum yngra Tobias til Meyiariñar j Suefn A
Herberged. Mintiſt Tobias þa a rædu Eingilſins/ & tok eitt ſtycke af
Lifreñe vr Punge ſijnū/ & lagde þ a Kola glood. Eñ Eingellin Raphael
høndladi Andſkotan/og batt hñ j eirne Eydemørk j fiarlægd a Egiptalan
de. Sydan giørde Tobias Meyñe Amiñing/ & mællte/Stattu vpp Særa
og bidium til Gudz i Nott & adra Nott & þridiu Nott/Þuiat þeſſar þriar Nætr ſkulu vid a
Bæn vera/Epter þ vilium vid hallda ockur til ſamans ſuo ſ Eckta Hion. Þuiat vid erum
Heilagra maña Børn/ & ockr heyrer ecki þuilijka ſtiett at vppbyria/ſ Heidner meñ/ þr ed ei
vita af Gude.

Bæn Tobi-es og Særu Þau riſu vpp bæde ſaman/og bædu jñeliga at Gud villde giæta þra. Tobias bad ſo ſeig B
iande. Gud DROTTEN miñ/ ſ ert Gud Fedra vorra/þig ſkylldaſt at Lofa Himen og
Iørd/Sior & Votn & allar Vppſprettr & allar Skiepnur/ & huad j þm er. Þu ſkapader A
dam af Dupte Iardar/ & Efu gafſtu hønum til Hialpar ſier. Og nu veitſtu DROTTen
at fyrer Loſtagirndar ſaker hefe eg ei feinget þſſarar miñar Syſtr mier til Hwsfru/helldr til
þſſ at vid meigum Børn giefa. Þar fyrer at Hafn þitt Dyrdkiſt og Lofad ſe at eilijfu.
Og Særa mællte/Myſkuna ockur DROTten/ ad bæde vid Heilbrigd ødlunſt at ſia ockar
Elledaga.

Og vm Midnætte vakte Raguel vpp Viñumeñ ſijna & gieck mz þm/biodande þm at gio C
ra Grøf/Þuiat hñ ſagde/Ma vel ſkie at eins hafe honum til tekiſt & hinum ſiø er hun var
Trulofut. Og ſ þr høfdu giørt Grøfena/ kom Raguel til Hwsfru ſiñar/ & ſagde/Sendtu
eina af Ambættunū þāgat/ ad vita huert hñ er Daudur/So vier meigum Grafa hañ fyrr
eñ birter af Deige. Og Ambætten læddiſt j Suefnhuſit/ & fañ bæde þau Heil & Hrauſt/ſof
ande huort hia ødru/Og ſagde hun þm þſſe fagnadar tijdinde.

Eñ þau Raguel & Naña Hwsfru hñs giørdu þacker Gude/ & ſøgdu/Þacker giørum vid
Þackargiørd þier Gud DROTTIN Iſrael/at ecki er ſuo ſkied ſm at vid øttludum/Þuiat þu ſynder oſſ
Myſkun/og rakſt j burtu þañ Andſkota er oſſ Mein giørde/ Þu hefur ſynt þijna Millde a
þſſum tueimur einka Børnum. Veittu þm nu DROTTIN/at þau Lofe þig alla tijma D
fyrer

fyrer slijka Nꝏd/og Fornfære þier jafnan Lof ꝛ Dyrd/so at adrer vidurkieñe/ad þu eirn ert
Gud vm alla Verolld.

Þa strax skipade Raguel ad byrgia aptur Grøfena/ꝏdur eñ ryñe Dagur. Eñ hñ baud
Konu siñe/at hun bygge til Gestabodz at nyiu/ꝛ tilredde þm allt ꝥ þm giørdist þørf a Vet
genum. Liet hñ þa lꝏta slꝏtra tueimꝛ feitum Vxum/ꝛ fiorum Saudum/ꝛ baud øllum sij-
num Nagrøñum ꝛ Vinum til Giestabodz. So ꝛ bad Raguel Tobias at hñ duelde hia sier
halfañ Mꝏnud. Og hñ gaf Tobias Helming af øllum sijnū Fiarhlutum. Og Brefsette/
at epter siñ Dag skyllde Tobias eignast þañ Helming sm̄ epter var af Fienu.

IX.

A ÞA kallade Tobias Eingelin til sijn/sm̄ hñ ætlade at Madꝛ munde vera/og Supra iiij
talar til hñs/Azarias miñ Broder/Heyr þu ord min. Þo eg giæfe þi' sial
fan mig til Þræls/ þa være ꝥ einskis verd hia þinum velgiordum. Ecki at Gabel
sijdur bid eg þig/Tak þssa Þræla ꝛ Vlfallda/og fardu til Gabels j Borg
B Medorum Rages/og fær honum Handskript þssa/ꝛ tak vid Peningunum
af honum/ꝛ bid hñ at koma til Brwdkaups mijns. Þuiat þu veist ad Fader miñ telur stun-
der og Daga/ꝛ ef eg være einum deige leingur j burt/hrygdist þa eñ framar hñs Ønd. So
og veistu huersu mikillega at Raguel hefur bedit mig/suo eg ma honum eige nei seigia.
Þa tok Eingilleñ Raphael fiora af Þrælum Raguels med sier/og tuo Vlfallda/og foor
til Borgariñar Rages/ꝛ fañ Gabel/og fieck honum Handskriftena/ ꝛ tok vid øllu Fienu af
C honum. Og sagde honum af Syne Tobias allt ꝥ s̄ giørst hafde/og baud honum til Brud
kaupsins.
Og þar þr aller samt komu heim aptur til husa Raguels/fundu þr Tobias sitiandi yfer
Mꝏltijd/Og þr risu vpp huorer i mote ødrum ꝛ kystust. Og Gabel tꝏrfellde/ lofade Gud ꝛ
sagde/Blezi þig Gud DROTTJN Jsrael/Þuiat þu ert sonur goodz Mans Riettferdo- Gabel
D ugs ꝛ Gudrækins/huer at miked gott hefur giort Þurfande møñum. Blezud sie þijn Hws-
fru ꝛ Forelldrar/Gefe ꝥ Gud at þid siaed yckar Børn/ꝛ Barna børn allt j þridia og fiorda
ættlid/Og Blezad sie þitt Sꝏd af Jsraels Gude/huer ed rijker og Drottnar at Eilijfu. Og
þa aller þr høfdu ansat Amen/ geingu þr til Bordz/ Eñ Brwdkaups Veisluna ꝛ Gledska
pen hielldu þr mz Gudhrædslu.

X.

A ÞA nu at enum Vnga Tobias dualdist so leinge j burtu saker Brwdkaups
sijns/tok Fader hñs hiñ Gamle Tobias miøg Ahyggiu fullꝛ at vera/ꝛ sei- Gamle Tobias er Hugsiukur vm sin Son
ger so/Huad mū vallda at Sonur miñ er so leinge j burtu / Eda huad mun
hñ tefia? Jafn vijst at Gabel sie Andadur/ ꝛ eingen vilie þa greida honū/
Peningana. Og vrdu þa miøg Hrygg bæde Tobias ꝛ Hañа Hwsfru hñs
og grietu bæde saman at Sonur þra kom ei heim aptur j akueden tijma.
Og Moder hñs bar sig ꝛ miøg lijtt suo at hun villde sig eigi hugga lꝏta/ꝛ mællte/O So Hañа moder þins vnga Tobias
nur miñ sonur miñ/Huar fyrer høfum vid þig j burt sendt fra ockur/sm̄ ert eirnsaman ockar
B Glede/ꝛ Ynde Lijfs ockar j vorre Elle/Hiarta ockart ꝛ Erfinge. Vid hefdum noga Penin
ga haft/hefdum vid ecki lꝏtid þig i burt fra ockur fara. Þa talade Tobias til heñar/Þeige
þu ꝛ gief þig til Fridz/Syne ockrum geingur vel mz Gudz vilia/ Hñ hefꝛ eirn truan Stall-
brodur mz sier. Eñ hun kuñe ønguanneigen at huggast/ ꝛ dagliga var hun a Farins fæte/
ꝛ leit a allar Þiodbrauter/ þar s̄ hñs var at vænta/ꝛ villde vita huort hū kyñe ei vør vid hñ
ad verda.
C Eñ Raguel talar þa vid Dottur mañ siñ Tobias/Vertu kyrr hier hia oss/ꝛ vil eg senda
mañ til Tobias/Fødur þins/ꝛ kuñgiora honum at þu mꝏtt vel. Þa suarar Tobias/ Eg
veit at Fader miñ ꝛ Moder reikna nu alla Daga ꝛ Stunder/og eru miøg Ahyggiu full fy-
rer søkum mijn. Og suo s̄ Raguel bad Tobiam mz mørgum ordum/eñ hñ villde þui ecki mz
nockru mote samþyckiast/bijfalade hñ honum j Valld Sꝏra/ꝛ gaf honum Helming allrar
D eigu siñar/j Þrælum ꝛ Ambꝏttum/ Bwsmala/Vlfølldum ꝛ Yxnum/ꝛ miked Fie añad/ og
liet hñ Heilan ꝛ Fagnande fra sier fara/seigiande/Heilagur Eingill DROTTJNS sie

ferd mz þier z leide þig Heilbrigdan aptur heim j þitt Fødurs Hws/ſuo at þu ſiñer heila þy̋
na Forelldra/Og Gud gefe/at mier verde auded at ſia yckar Børn med mÿnum Augū adur
Forelldraña Amiñing til ſiñar Dottur — eñ eg Deyie.
Og Forelldrañer kuoddu Dottur ſijna/z kyſtu hana/z ſkildu vid hana/giørandi heñe Amiñ
ing ad hun ſkyllde ſijns Mañs Forelldra j Heidre hafa/ſo ſ̄ ſijna eigen Forelldra/elſka Bō
da ſiñ/mz athygle ſia fyrer ſijnum Hiuum/og hallda ſig ſialfa Hæuerſkliga.

XI.

SEm þr voru a veige þa þr komu til Haram/ huad at er a midium veige til A
Niniue/a hinum Ellefta deigi/þa mællte Eingillen/Tobias miñ Broder/
þu veiſt vel hűſu þu ſkilder vid Fødur þiñ. Ef þier lÿkar ſo/þa ſku vid far
a heim vndan/eñ Hwsfru þÿn mz Hiūu yckar z Buſmala/ſk fara eptera j
Raphael — hægdū. Og ſ̄ Tobias lÿkade þtta vel/ſeiger Raphael/Hafdu hia þier no-
ckut af Galle Fiſkſins/Þui þſſ mun þier þørf giøraſt. Tok þa Tobias mz ſier Gall Fiſk-
ſins/og fooru vndan ſijna leid.
Eñ Hana ſat dagliga vid þiodbraut vppa berge nockru/ſo hū mætte ſia vÿda langt til. Og ſ̄ B
hū horfde epter honū vr þm ſama ſtad/vard hū vør vid Son ſiñ langt fra/z þeckte hū jafn-
ſnart/hliop hun þa heim/og ſagde þtta Bonda ſijnum/og mællte/ Sia/Hier fer Son þiñ.
Og þa talar Raphael til Tobias/Jafnſkiott ſm̄ þu kiemur til Huſs/ſo bid þu og akalla
til DROTTINS/og giør honum þacker/ſijdan ſkalltu ganga til Fødur þÿns/z miñaſt
vid hū/Og ſtrax þa ſmyr þu Augu hūs mz Gallenu vr Fiſkenum/er þu hefur mz þier/z allt
j ſeñ munu lwkaſt vpp Augu hūs/z fær Fader þiñ þa aptur Syn/og verdur hardla Feigen.
Hleypur Hunduren þa heim vndan/ſm̄ þr høfdu mz ſier haft/ z drattar Halanū/ ſtøckur C
vpp z þÿkiſt vid allt ſkyllt eiga. Og Fader hūs blindur ſprettur ſtrax a fætur/ z ſlyter ſier ſo
miøg at hū meider ſig/Kallar hū þa a eirn Suein/þañ er helldur j hønd honum/z leider hū
i mote Syne ſijnum. Sømuleidis giører Moder hūs eirnen/og kyſtu hū/z grietu bæde ſam
an af Feigenleik. Þegar nu ſm̄ þr høfdu giørt ſijna Bæn/ og Gude þackad/ ſettuſt þr nidr
Þa tekur Tobias Gallid Fiſkſins/og ſmyr þar mz Augu Fødur ſijns. Og þoler hū þad
nærre vm halfa ſtund/tok þa ſlÿmed at fara af Augū hūs/ſo ſm̄ hinna af Egge/ og hū dro
þ af hūs Augum/Fieck hū þa ſtrax aptur Syn ſijna. Og Lofudu Gud hū z hūs Hwsfru/
og aller þr ed þ ſpurdu. Þa mællte Tobias/Þacker giøre eg þier Gud DROTTIN Iſ D
raelis/at þu hefur hirt mig/og þo aptur a ny heilan giørt mig/ſo ad eg ſie nu miñ ſæta Sō.
Saara — Ad lidnum ſiø døgum kiemr Saara Sonarkona hūs/mz allre ſiñe fylgd/ Fienade z Vlf-
ølldum/flutte hun mz ſier miket Gull/ſo og Fie þ er hū hafde feinged af Gabel. Sagde To
bias þa ſijnum Forelldrum fra-huerſu miked gott at Gud hafde ſyndt honum fyrer Fielagā
hūs/er ferdadiſt mz honum. Komu þa til Tobias Frændur hūs/Achior z Nabath/z badu
honum Hamingiu/og ſamføgnudu mz honum fyrer allt þ gott ſm̄ Gud hafde honum giefit/
Og ſiø daga j ſamt Mautuduſt þr aller til ſamans/og voru glader.

XII.

EPter þtta kallar Tobias a ſiñ ſon og mællte/Huert Kaup ſkulu vid þo gie A
fa þm Heilaga Mañe/Stallbrodur þinum/ſm̄ mz þier hefur ferdaſt? To
bias ſuarade Fødr ſijnū/ Hűnen kuñū vid honū makliga at launa hūs Vel
giørder ſm̄ hū mier veitt hefur? Hū kom mier heilum aptur z fram̄/hū ſok
te Fied til Gabels/ og veitte mier fylge at fa þſſa mÿna Eigenkonu/Hier
mz j burt rak hū Andſkotan/ og gladde heñar Forelldra/Ja ſialfan mig frelſte hū/ þa ſa eñ
mykle Fiſkur villde ſuelgia mig/Og þier hialpade hū at þu fickſt Syn þÿna/z allt gott hefr
ockur af honum leidt/Huerſu kuñu vid þa at jña honum aptur þuilÿkar myklar velgiørder?
Eñ eg bid þig Fader miñ/ ad þu bioder honum Helming þſſ Fiar alls ſm̄ mier aflaſt hefur
j þſſare ferd/at hū take vid þui.
Og þr Fedgar viku honum affſijdis/og budu honum at taka vid Helminge Fiarſins alls B
Þackargiørd — þſſ ſm̄ þr høfdu þangad flutt. Hū mællte þa Heimugliga vid þa/Lofid z þacker giørit Hi-
na Gude

na Gude fyrer huerium manne/ at hn̄ hefur synt ydur slijka Myskun. Yfer Konganna ⁊ Høfdingianna raade ⁊ Leyndar maalum skulu menn þeigia/ enn Gudz verk skulu menn dyrdliga prijsa og opinbera. Slijkein Bæn mz Føstu og Ølmøsugiørd/ er betre enn myklu Gulle til Fiesiodz saman at safna/ Þuiat Ølmøsu giørder frelsa af Dauda/ afmaa Synder/ ⁊ hialpa til Lijfsins/ Enn Ogudrækner menn fyrerfara sier sialfer. Ølmøsa

C Vil eg nu seigia/ vpp allan Sannleik ⁊ dylia ecki yckur þre heimugligre Bijfalning/ Þa þu Griest suo beisliga/ badst fyrer ⁊ stodst vpp fra þinne Maaltijd/ ⁊ greptrader Daudann enn ⁊ geymder Lijk þra j Huse þijnu/ ⁊ grofst þa vm Nattartijma/ Þa flutta eg Bæn þijna fyrer DROTTEN. Og fyrst at þu varst Gude kiær/ hlaut þ so at skie/ ad fyrer vtan Freistne maatter þu ecki vera/ So at þu værer reyndr. Og þui sende Gud mig til at lækna þig/ og ad frelsa Saara Sonarkonu þijna fra Ohreinum Anda/ Og eg em Raphael eirn af þm sio Einglum huerier at vier støndum framme fyrer Gude. Supra v vili xi

D Þegar sm̄ þr nu heyrdu þta/ vrdu þr skielfder ⁊ Ottaslegner/ fiellu framm a Asionur sijnar til Jardar. Þa sagde Eingellin til þra/ Verit mz goodu giede/ hirdid ecki ad Ottast/ Þuiad Gud hefur so viliad vera laata/ at eg hefe hia yckur verit/ Lofed hn̄ ⁊ Dyrked. Þat Syndist so sm̄ eg æte ⁊ Drycke mz yckur/ enn eg neyte Osyneligrar Fædu/ hueria eingen madr maa sia. Og er nu maal at eg huerfe aptur til þss er mig sende/ Giørid Gude þacker/ ⁊ kunngiørid hn̄s Stormerki.

Sem hn̄ hafde þtta sagt/ leid hn̄ fra þra Augum/ ⁊ þr sau hn̄ ecki meir. Og þr fiellu fram vm þriar Stunder/ giørande Gude þacker/ Epter þ stodu þr vpp/ ⁊ søgdu fra slijku/ og kunngiørdu hn̄s Stormerke.

XIII.

A ENN Tobias lauk vpp sijnum munne/ Lofade Gud suo seigiande/

DROTTEN þu ert eirn mikill styrckur Gud/ og þitt Rijki endist at Eilijfu.

Þu fleinger ⁊ huggar aptur/ þu kant ofan at hrinda til Heluijtis/ ⁊ aptr j burtu þadan at leida/ ⁊ einge er sa ad vndan meigi flyia þinu vallde.

Þier Jsraels syner Lofe þier DROTTJN/ og dyrkit hn̄ i bland Heidingianna.

Þui þar fyrer hefur hn̄ ydur dreift a medal Heidingianna þra er hn̄ kienna ecki/ at þier bod id hanns Stormerke/ Og at Heidingiarner vite/ ad eingen er Gud Almattugur vtan hann eirn. Huar fyrer Jsrael sie dreifdur vt a milli Heidingianna

B Hn̄ hefur tyttad oss fyrer saker Synda vorra/ Og af sinne Giædsku hialpar hn̄ oss at nyiu.

Siaed huad hn̄ hefur giørt vid oss/ Lofet hn̄ j sijnum verkum/ mz otta ⁊ skielfingu/ ⁊ vegsamed þann sm̄ ad Eilijfu Drottnar.

Og eirnen eg vil gøfga hn̄ j þssu Lande/ þar vier erum Herteknir/ þt hn̄ hefur syndt sina Dasemd yfer einum Syndugum Lyd.

Snuist þier þar fyrer þier Synduger/ og giøret gott fyrer Gude/ og truet þui/ þ hn̄ syner ydur gooda hlute.

Og nu vil eg af Hiarta fagna j Gude/ Lofed DROTTJN þier hn̄s Vtualder/ halldid Fagnadar Hatijder/ ⁊ Dyrked hn̄.

Jerusalem þu Gudz Stadur/ DROTTJN mun tytta þig/ fyrer þijn verk/ Enn þo mun hn̄ þier Myskun veita at nyiu.

C Lofa þu DROTTJN fyrer sijnar Gaafur/ ⁊ Bleza þm Eilijfa Gude/ so ad hn̄ vppaptur bygge þinar Tialldbwder.

Og aptur til þijn kalle alla þina Hertekna/ so ad þu meiger þig gledia vm allder Allda.

Þu munt lysa sm̄ skijnande birta/ ⁊ øll Jardrijkes Endemørk munu þig vegsama.

Af fiarlægum Løndum munu menn til þijn sækia/ ⁊ þier Giafer gefa.

J þier munu þr DROTTJN Vegsama/ og muntu Helgedomur kallast / Þuiat þeir munu þ mykla Nafn j þier DROTTJNS akalla.

Bøluader verdi aller þr sm̄ þig forsma/ Og fyrerdæmder þr aller sm̄ þig Lasta/ Blezader munu vera þr aller er þig vppbyggia. Gen. xii

D Þu munt fagna yfer þinum Børnum/ þui þau munu øll Blezud verda/ ⁊ til DROTTJNS samansøfnud/ Sæler eru þr s þig elska/ ⁊ þr s æskia at þier velgange.

Mÿn Sæla Lofe DROTTIN/Þuiat Gud DROTTIN vor mun Borgena Jer
usalem frelsa af allre Hennar Kuøl.

Sæll er eg/ ef at þr s epterkoma af minu Sæde sia Jerusalem j sinne Dyrd.

Apoc. xxi Jerusalems Borgarhlid skulu verda af Saphirus ꝛ Smaragdus smÿdud/ꝛ aller hennar
Mwruegger allt vm kring af dyrum Steinum.

Med huÿtum og føgrum Marmara steini munu øll hennar stræte løgd/ Og a øllū hennar
Gøtum mun Halleluia sunged verda

Blezadur sie Gud sm hana hefur bænheyrt/ Og vare hans Rÿke yfer henne ad Eilÿfu
Amen.

XIIII

EPter þtta/ þa ed Tobias hafde feingid aptur sÿna Syn/ þa lifde hn þadã
Fiorutÿge og tuo Aar/ og sa Barnaborn sÿn. Og þa hann var nu hun A
drad Aara gamall og tuø betur/var hn heidursamliga greftradur j Niniue
Borg. Þuiad þa hn var Fimtÿge og sex Aara at alldre/vard hn Sionla
us/enn a Sextuganda Aare fieck hn Syn sÿna aptur. Og þ epter var hns
alldurs lifde hn j glede/ꝛ þroadist j Gudz otta/og Andadist i goodum Fride.

Enn fyrer Andlæt sitt kallade hn Son sinn Tobias til sÿn/og þa siø vngu sueina Son
arsonu sÿna/og talade til þra/ jnnan skams mun Niniue fyrerfarast/ Þuiat Ord DROT B
TINS mun ei bregdast/Enn j Rÿke Medorum mun enn þa vm nockurn tÿma Fridr vera/
Og Brædur vorer sm af Israelis Jørdu eru dreifder/munu þangat aptur huerfa/ ꝛ vor ætt
Jørd er nu liggur i eyde mun allstadar bygd vda/ ꝛ þ Gudz hus s brendt var/skal vpp a nytt
verda vppbygt/og aller þr sm Gudhrædder eru munu þangat aptur koma. Og Heidner menn
munu fyrerlæta sÿn skwrgod og koma til Jerusalem/ꝛ þar bua/Og allar þioder og konun
gar munu j henne fagna/ꝛ Israelis Gud tilbidia.

So heyret mig nu Syner miner Fødur ydarn. Þione þier DROTTNE j Sannleika/
og halldit ydur til hns riettferdugliga. Giorid huad hn hefur Bodit/ꝛ kiennid slÿkt ydrū bør C
num/at þau giefe Olmøsur/Ottist Gud ætÿd/ꝛ freystid a hn af øllu hiarta. Heyrit mig nu
kiære Syner/og blÿfet hier ecki j Niniue/Helldur þegar þier hafit eirnen afleyst at greftra
Mødur ydra hia mier j sømu grøf/epter þ takit ydur vpp ꝛ fared hiedã/Þuiat eg sie at Syn
der Niniue giøra vt af vid hana.

Þegar Jafnsnart epter Andlæt Modur sinnar/ for Tobias j burtu vr Niniue/ mz Hws
fru sinne Børnum og Barna børnum/og huarf aptur til sinna Mæga ꝛ frænda Konu sinnar/ D
og hitte þa alla heila og hrausta j goodre Elle/veitte hn þm forsia/Og þegar þr øndudust
veitte hn þm Nabiarger/ Og tok suo vid øllum Arfe ꝛ Audæfum Raguelis. Og lifde allt
framm j Fimtu ættkuÿsl/ og sa sÿn Born og Barnaborn/ ꝛ er hn var nÿu og niutÿger Aara
gamall/sm hann hafde lifad j Gudz otta mz fagnade/groofu frændur hns hn. Og allt
hns Afkuæme bleif i Heiløgum Lifnade og vmgeingne/suo at þeir voru bæde
Gude og mønnum þecker/ og øllum þm er bygdu j þui Lande.

Ending Bokar Tobie

Formalen yfer
Bokena Jesu Syrach

Þesse Bok

ÞEsse Bok hefur hier til kølluд verit a Latinũ Ecclesiasticus/ huad ꝥr hafa
þydt/Enu Andligu Ḣæuerſku/Og hefur hun hardla miøg verit framen og Ecclesiasticus
jdkut j Kirkiuñe/mz Lesning/Saung og Predikun/ þo mz litlum skilninge
edur Nytsemd/fyrer vtan ꝥ hun hefur hlotid ꝥm andligum Staat z Kirkna
prange ad hrosa.

Añars heiter hun sijnu riettũ nafne Jesus Syrach/epter sijnum Meista Jesus Sy
ra/ so sm̃ hañs Formale og hid Griska Exemplar vtuijsar/lijka sm̃ Moyses/Josue Esaias z rach
allar Spamaña Bækurar epter sijnum Meistørum heita/Nun er og ecki hallden af hinum
gømlu Fedrum i tølu Heilagrar Skriftar/helldur sm̃ ein good Bok eins Hyggins mãs/þar
vier eirnen lætum hana mz blijfa.

Eñ oss þiker (af þui at hñ sialfur i Formalanum mz kieñist/ ad hñ hafe a Døgum Kong Ptolomeus
sins Euergetis komi a Egiptaland/ og sialfur þar ꝥssa Bok endat/hueria hñs Fødurfader Euergetis
hafde ædur byriad)ad hñ hafe vt af mørgum Bokum ꝥ allra besta/sm̃ hañ fundit hefur til Jesus Sy
samans lesit/sierliga af þui ad a Egiptalande var fiølde kostuligra Boka/fyrer Fødr Euer rach hefur veri
getis Philadelphum til samanssafnadur/So at a ꝥm tijmum voru bæde Bækurnar og Lær‑ it fyrer Hingat
der Meñ j myklũ Heidre hafder/z af øllũ Løndum/so sm̃ j eirn hæfan Skoola þar til faans burden Christi
komu/Einkanliga af Gricklande. Hier at auk høfdu Judar sialfer þar eitt Mustere bygt ccxx Aar
og Gudz Þionustu vppreist.

Slijkt vtuijsar og ꝥ/at i ꝥssare Bok er ecki eitt Stycke vid añat so skickanliga til samans
sett/so sm̃ eins Meistara verk/Helldur af marghattudum Meisturum/z Bokum samandrei
get/z huad vid añat meingat/so sm̃ ein Bijfluga af margskonar blomstrum Hunang sygur/
z eitt vid añat meingar. Og ꝥ synist õ ꝥsse Jesus Syrach hafe vit af Konũgligre ættkuijsl Amos
Dauidz z næen at skulldsee vid Amos Syrach/hũ ed vit hefr yppastr Høfdinge j huse Juda Syrach
(sm̃ meñ meiga sia j Bokum Philonis Spekings) Tueim Hundrudum Aara fyrer Hingad‑
burden/nockut nærre a Døgum Machabeorum.

Þetta er Nytsamlig bok fyrer Almugafolkit/ Þuiat øll hñs astundan er ꝥ/at hñ giøre eirn Jesus Sy
Borgara edur Hwsbonda Gudhræddan Froman og Hyggiñ/huernen hñ skal hallda sig vid rach/Nytsemd/
Gud og Gudz Ord/Kieñemeñ/Olldunga/Kuñu z Børn/sitt eigit Holld/ Audæfe/Þionu‑ er bok fyrer Al
stumeñ/Nagraña/Vine z Ouine/Valldstiornarmeñ/z vid huern Mañ. So at Meñ mæ þydu folk
ttu vel kalla hana eina Bok af Hwshæfersku/edur af Dygdum goodz Hwsbonda/huer z at Bok vt af
er z heita skyllde su andliga Hæuerska. Hwshæfersku

Eñ huad oss ꝥtta fyrer Arside kostad hefr ꝥssa Bok vt at leggia. Nũ ꝥ girnist at vita/hñ
ma bera vora vtlegging samã vid alla adra Bæklinga/ bæde j Grisku z Latinu z ødru Tun
gumaale/huert helldur ꝥr eru Nyier edur Gamler/So mun ꝥtta verk vel bera Meistaranũ
vitne. Þar eru þo marger Klokskapar meñ j øllum Tungum yfer ꝥssa Bok komner/ad ein‑
gen Vndur være/þo at hun være olldungis orden okieñelig z oskilialig/z mz øllu onyt/fyrst
at aller hluter þar jñe/fra vpphafe heñar/hafa ecki verit epter riettre skickan samsetter. Eñ
vier høfum hana lijka sm̃ añat sundurrifet fotrotid z vijdz uegar dreift bref aptur saman le‑
sit/z Saur af þueigit/og heñe so langt komit sm̃ sier huer ma vel sia/Gude sie lof og þacker
Am̃. Þeir enu Gudhræddu munu oss ecki hier vm auijta. Eñ Heimuren mun vita
ad þacka oss hier fyrer/epter sijnũ Mañkostum õ hñ hefr giørt hier til Dags.

Formale Jesu Syrach yfer sijna Bok

MArger og mykler meñ hafa oss Vijsdom/vt af Løgmalenu Spamøñunum
z ødrũ õ ꝥm sialfũ epterfylgt hafa/kuñañ giørt. Þar af meiga meñ Jsra
els lyd makliga lofa/saker ꝥra Vitsku z lærdoms. Þar fyrer sklu ꝥr aller
sm̃ hana hafa z lesa/ ecki alleina þar vt af vijser verda/helldur z eirnen od
rum þiena/mz Lærdome z skrife.

Miñ Afe Jesus/epter þui at hñ sig sierliga jdkade til at lesa Løgmal‑
sins/Spamañaña z adrar fleire Bækur/þær sm̃ oss af vorum Fedrum epterlætnar voru/ og
sm̃ hñ hafde sig þar vel jñe jdkat/lagde hñ fyrer sig nockut at skrifa/af Vijsdome og godum
Sidum/So at ꝥr hiner somu sm̃ giarna villdu læra z Hyggner verda/yrde ꝥss skynsamare og

ſkickanligre til/gott Lyͤferne fram̃ at færa.
Þar fyrer bid eg at þier viliet þtta vinſamliga medtaka/ ꝛ mz gæte leſa/ Og ſo hallda oſſ
Ptolomeus Euergetes — til gooda/þott vier kuñum ecki ſo vel af tala/ſm̃ hiner vyͤdfrægu Ordſnillingar. Þuiat þ ſm̃
j Ebreſku mæle er ſkrifat/þ hlyder ecki ſuo vel þegar meñ ſnua þui j añat Mæl/Ecki allein
aſta þſſe myͤn Bok/helldur ꝛ fleire Løgmælſins ꝛ Spamañaña ꝛ adrar Bækur/ hlioda lāg
tum ødru vyͤs eñ þær verda j þra mæle taladar.
Nu ſm̃ eg kom j Egiptaland a Atta ꝛ Þrituganda Aare/ a Døgum Kōgſins Ptolomei
Euergetis/og alla myͤna lyͤfdaga þar jñe var/Fieck eg tyͤma til marga gooda hlute þar ad
Leſa ꝛ ſkrifa. Þar fyrer ſyndiſt mier bæde at vera gott og Nytſamligt/ad eg miñe giætne ꝛ
Mædu þar til vendade/og þſſa Bok vtlegda/Og af þui eg hafde Tyͤma til/Arfidade eg og
ſnere miñe aſtundan til/at eg þſſa Bok vtgiørda ꝛ j Lios leidda/ So at þr framande meñ ſ
læra vilia/venie ſig til goodra ſida/ſuo þr epter Løgmæle DROTTINS lifa meige.

Jeſus Syrachs Bok

I.

Allur Vyͤsdomur er af Gude — Allur Vyͤsdomur er af Gude DROTTNE/og er mz honum A
Eilyͤfliga.
Huer hefur fyrer huxad huerſu margt Sandkorn j Sionum
er/Huſu marger Dropar j Regnenu eru/og huerſu marger Dag
ar Veralldariñar verda ſkylldu? Huer hefur ædur mællt huer-
ſu hær ad Himenen er / og huerſu vyͤd at Iørden ſie/ og huerſu
diupur ad Sioren er? Hu hefr Gude nockurn tyͤma kient huad
hn̄ ſkyllde giøra? Þuiat hn̄s Viſka er yfer alla hlute fram̃.
Gudz Ord er Bruñur Viſkuñar — Ord hins Hæſta Gudz er bruñur Viſkuñar/ꝛ þ eilyͤfa Bod
ord er heñar Vppſpretta/Huer kyñe elligar at vita hǔnen mañ
ſkyllde Vyͤsdom ꝛ Klokleik ødlaſt? Eiñ er allra hæſtur/Ska
pare allra hluta/Almattigr/ Volldugur Kongr ꝛ Ognarligur/
ſa vppa ſijnum Stole ſitur/DRottnande Gud. Hn̄ hefur hana fyrr ſiñ Heilagan Anda kuñ B
giørt/ Hn̄ hefr alla hlute fyrerhugad/vitat ꝛ Metit/ Og hefur Viſkuñe vthellt yfer øll ſijn
Gudz Ord kenner ad ottaſt og elſka Gud — verk/og yfer allt Holld epter ſiñe Rææd/og giefur hana þm ſm̃ elſka hn̄.
Otte DROTTINS er Dyrd ꝛ Hroſan/Føgnudr ꝛ fegurdar Korona. Otte DRO
TTINS er giører Hiartat glatt/ꝛ gefur Føgnud ꝛ eilyͤfa Vnadſemd/Hu hn̄ ottaſt DR
OTTIN þm mun vel ganga j ſiñe ſijduſtu Neyd/ꝛ hn̄ verdur endeliga Blezād halldande.
Gud at elſka þ er ſu en allra Fegurſta Viſka/og huer ſm̃ hana ſier ſa elſkar hana/þt hn̄ ſier
huerſu myklar Daſemder hun giører.
Pſal. cxi. prouer. i — Otte DROTtens er vpphaf Viſkuñar/ꝛ er hun j gruñe Hiartans einkanliga hia truud
um/ ꝛ hǔ bygger alleina hia vtuøldum Kuiñum/Og alleina fiña men hana hia Riettlætum
og Truudum.
Otte DROTTINS er ſu rietta Gudz þionuſta/hn̄ geymer ꝛ giører Hiartat gott/og C
giefur Føgnud og Vnadſemd.
Huer ſm̃ DROTTIN ottaſt þm mun vel vegna/ ꝛ þegar hn̄ þarf huggunar vid/mū
hn̄ Blezadur verda.
Gud at ottaſt er ſu Vitſka ſ at Audgar/ og allt gott mz ſier færer. Hun vppfyller Huſed
mz ſijnum gæfum/og øll Herbergi mz ſijnum Theſaur.
Otte DROTTINS er Korona Viſkuñar/gefandi nogligan Frid ꝛ Heilſu.
Þeſſe Vyͤsdomur giører Riettþyggna meñ/ꝛ ſa ed faſt a honum helldur/ þm hialpar hn̄
vt mz Dyrd.
DROTTEN at Ottaſt er Root Viſkuñar/og heñar Greiner Blomgaſt eilyͤfliga.
Otte DROTTINS ver Syndiñe. Þuiad huer hn̄ er fyrer vtā Otta/ſa er ecke Gude
þeckur/og hn̄s Ofmetnadur mun honum vmſteypa/Eñ Lyͤtelætur byͤdur þſſ tyͤma ſ hn̄ mun
hugga/ Þuiat þo hn̄s ſøk vm ſtundar ſaker verde vnderþryckt/mūu þo Fromer Meñ Hroſa
hn̄s Speke.

Gudz Ord

D Gudz Ord er Ogudrækum mañe andstyggeligt/þt þ er Spekiñar Fiesiodur/ sm̃ fyrer hm̃ er leyndur.

Son miñ/ Villtu Hyggen verda/ so lær þu Bodorden/ þa mun Gud þier Vijsdom giefa. Þuiat Otte DROTTINS er su rietta Speke z Hæuerska. Og Tru z Þolinmæde þock nast Gude vel.

Sia þu til at þiñ Gudz Otte sie eingen Hræsne z þiona honum ecki mz Fölsku Hiarta. Leita einskis Lofs hia mōñum/ fyrer Hræsne. Og sia til huad þu talar/ trwer edur adhefst/ Hreyk þier ecke sialfum vpp/ so ad þu faller ecki/ og skam̃adur verder/ og DROTTIN op inbere þijn Suik/ z steype þier berliga fyrer mōñum/ Þar fyrer at þu j sōñum Gudz Otta ecki þionad hefur/ og þitt hiarta Falskt verit hefur. Hræsne

II.

A SOn miñ/ Villtu Gudz Þionustu madur vera/ þa bu þig vid a Freistne/ Ha lltu kyrru fyrer/ z veyklast ecke þa meñ locka þig þar fra. Halltu þig ad Gude og vijk ecke fra honum/ so ad þu iafnan styrkuare verder/ Allt huad þier geingur a mote þ lijd þu Þolinmodliga/ og vert Þolinmodur i allz kō ar Hrygd. Þuiad lijka sm̃ Gullit fyrer Elldin reynist/ so lijka verda þr enu sōmu sm̃ Gude eru þecker fyrer Elld hrygdariñar reynder. Treystu Gude þa mun hñ hial pa þier. Giör þijna Vegu rietta og vona til hñs Tru/ Von z Þolinmæde a Freistne) Huer Gud ott ast og elskar/ blijþur ei þyrer vtan Freisting ar

B Þier s̄ Ottist DROTTIN voned til hñs/ z treystid honum/ þui þ mun ydur ei bregd ast. Þier s̄ Ottist DROTTIN/ Væntid hins besta af honum/ suo mun ydur alla tijma Nad z Huggun veitast/ Þier s̄ Ottist DROTTIN væntid hñs Nadar/ og vijked ecki af suo þier ecki til Gruñs gangit.

Lijte þier a Dæme hiña Gomlu/ z merked þau. Huer hefur nockurn tijma skam̃adz ord id sa sm̃ vppa hñ vonad hefur? Huer hefur nockurn tijma verit fyrerlaatin sa sm̃ stadid hefur i Gudz Otta? Edur huer hefur nockurn tijma af honum forsmaadur verit/ sa sm̃ a hñ kallad hefur? Þuiad DROTTIN er Nadugur z Myskunsamur z b Fyrergiefur Syndernar b Fyrergiefur) þ er/ hñ alijtur þ ei huersu tiller og Omaklig er vier erum

C og hialpar j Neydiñe.

Vei verde þm sm̃ a Gud misstreyster/ z ecki fasthelldur. Og þm Ogudræku sm̃ hingad z þangad Veyklast. Vei Efunarsōmum/ þui þr trua ecki/ þar fyrer munu þr ecke ōda vernd ader. Vei þm s̄ ecki blijfa stōduger/ Huernen mun þm vegna þegar DROTTEen vill þa heimsækia?

D Þeir sm̃ Ottast DROTTIN trua hñs Orde/ og þr sm̃ hñ elska hallda hañs Bodord. Þeir sm̃ DROTTIN Ottast giora huad honum lijkar vel/ og þr sm̃ hañ elska hallda Lōgmalit rietteliga. Þeir sm̃ DROTTIN Ottast reidubua sijn Hiertu/ og audmykia sig fyrer honum/ z seigia. Vier vilium helldur j hendur DROTTINS falla eñ j Mañ aña hendur/ Þui hñs Myskunseme er so mikil sm̃ hñ sialfur er. ij. Reg. xxiiij

III.

A KIære Syner hlyded mier ydrum Fōdur/ og lifed so/ vppa þ ad ydur vel gange Þuiad DROTTIN vill Fōduren af Bōrnunū Heidradan hafa/ og huad Moduren bydur Bōrnunum þ vill hñ hallda læta. Heidra Födr og Modur.

Huer siñ Fōdur heidrar/ þss Synder mun Gud ecke straffa/ og huer sijna Modur heidrar/ hñ safnar sier goodum Fiesiod. Huer siñ Fōdur Heidrar/ hñ mun a siinum Bōrnum Fōgnud hafa/ og huenær hñ bidur þa verdur hñ heyrdur/ Hu hañ heidrar siñ Fōdur/ sa mun þss leingur lifa/ en huer fyrer saker DROTTINS hlyden er/ a þm hefur Moduren Huggun/ Sa er DROTTEN ottast/ hñ heidrar og Fōduren/ z þio nar sijnum Forelldrum/ z helldur þa fyrer sijna Herra. Vtskyring hins fiorda bod ords

Heidra Fōdur og Modur mz giordum/ ordum og Þolinmæde/ so ad þra Blessan yfer þig kome/ Þuiad Fōdursins Blezan bygger Bōrnunum hus/ eñ Modureñar Bōluan brytr þau nidur. Hæd þu ecki at Veykleika Fōdur þijns. Þui þ er þier eingen Heidur/ Þuiat Fōdur iñ ad heidra er þiñ eigen Heidur/ og þijna Modr ad forakta er þin eigen skōm. Math. v Exo. xx Eph. vi

Kiære

Kiære son/Añast þu þiñ Fødur j siñe Elle /og stygg hñ ei so leinge hñ lifer/ og hallt ho- E
num þ til gooda þo hñ Bernskligur verde/z Forsma þu hñ eigi þar fyrer ad þu skickanligre
ert eñ hñ. Þuiad þre Velgiørd sm̃ giørd er Fødurnum/ mun alldrei gleymt verda/Og þig
mun gott skie þo at þu Syndugur siert/ z þijn mun minst verda i Neydiñe/ Og þijnar Syn
der munu forganga suo sm̃ Js fyrer Soolu. Huer siñ Fødur fyrerlætur/sa verdur Smædr
Og huer sijna Modr styggger sa er Bøluadr af DROTTNE.

Lijtelæte Kiære son/Blijf þu jafnan j lægre stiett/þ er betra eñ allt þ Verøllden eptersstundar. Þui
Hærre þu ert. Lijtelæt þu þig þui meir/So mun DROTTIN þier Hollur vera. Þuiad
Huer eirn vakte sitt Kall og Embætte DROTTIN er allra hædstur/ og giører hñ mykla hlute fyr' hina Lijtelatu
Stunda þu ecki epter hærre Stiett/og hygg ecki yfer þitt megn. Helldr huad Gud hefr D
bodit þier/þ tak þu þier jafnan til. Þuiat þ batar þig ecke þo þu gaper epter þui sm̃ þier
er ei bifalat. Og huad ei til þijns Embættis heyrer/þar lattu þijna Foruitne epterliggia.
Þui allt til reidu er þier meira bodit eñ þu kant at fullgiøra. Soddan siergiæde hefr mar-
gan suikid/og þra Metnadur hefur þm steypt. Þuiat huer hñ leggur sig giarnan j Haska/
sa tapast þar af. Og einum Metnugum Mañe selst þ Jlla vt. Metnugur madur giører
sier sialfum mykla Olucku/og reiser eina Eymd epter adra. Þuiad Drambseme giører alld-
reigi gott og þar kañ ecki vtan Jllt af at verda.

IIII.

EIrn skynsamur Madur lærer Gudz Ord giarnan/og huer sm̃ elskar Visku A
na/hñ heyrer giarnan þar til.

Olmøsu-giørd So sm̃ Vatned sløckur Elld loganda/Lijka so afmæer Olmøsugiørden
Syndena. Og hiñ hædste Endurgialldare mũ þss sijdar miñast/z vid hial-
pa honum j Oluckũe.

Tobias iiij Kiære son/Lattu hiñ Fatæka øngua Neyd lijda/og vert ecke Hardur vid hiñ Naudþurft-
uga. Fyrerlijt ecki Hungradan/og stygg ecki þañ hiñ Naudþurftuga j siñe Armod. Sorg
fullu Hiarta Auk þu ecki meira Harm/ z gief þu snarliga giøfena þm hinum Naudþurftu
ga/Nei kued ecki vid Bæn hins Naudþurftuga z Auma/ z snu ecki Asionu þiñe fra hinum
Fatæka. Vend þijnum Augum ecki fra Naudþurfanda mañe/ so at hñ klage ecke yfer þig/
þt sa s̃ hñ skapad hefur heyrer hñs Bæn/ nær hñ mz hryggu hiarta klagar yfer þig.

Þrætur Vert ecki Þrætusamur fyrer Riettenum/og hallt þiñ Domara j heidre. Heyr þu hiñ Fa B
tæka giarnan/og suara honum Vinsamliga mz Hoguærd. Hialpa honum sm̃ fyrer Ofrijke
verdur/af þss hende sm̃ honum giør' Oriett/Og vert ecki Bliugr þa þu skallt dæma. Hallt
Speken, þig sm̃ eirn Fader vid Fødurleysingiana/og so sm̃ eirn Hwsbonda vid þra Modur/Og mũ-
tu vera so sm̃ Sonur hins allra Hædsta/ og mun hñ þig elskare hafa helldur eñ þijn Moder
hefur þig.

Gudz Ordz Heidur Viskan vpphefur sijna Sonu/og tekur vid þm sm̃ heñar leita. Huer hana elskar sa he
fur Lijfed kiært/og huer heñar gløgt leitar/mun miken Føgnud hafa. Huer a heñe fast hell
dur mun miken Heidur ødlast/z huad sm̃ hñ aformar/þar mun DROTTIN gefa Lucku
til. Huer Gudz Ord Heidrar sa giører riettа Gudz þionustu/og huer hñ elskar þ/a þm hefr C
DROTTIN Elsku. Sa sm̃ Viskũe heyrer/ hñ kañ at kieña ødru Folke/ Og sa sm̃ sier
til heñar helldur/mun haskalaust bua. Huer Falslaus er sa mun hana ødlast/Og hñs ept-
erkomendum mun vel veita. Og þo hun mz fyrsta hegde sier ødru vijs vid hñ og giøre honũ
Angist z Þyngsl/og reyne hñ mz sijnum Vende/z freiste hñs mz siñe Tytting/þar til at hũ
fiñur at hñ er Falslaus. So mũ hũ þa aptr til hñs koma/a riettan veg/glediandi hñ z sina
heimugliga hlute fyrer honum opinbera/Eñ fiñist hñ mz False/ so fyrerlætur hun hñ/ so ad
hñ hlytur ad fordiarfast.

Kiære son/Giæt þu tijmans/og vara þig vid rangre Søk. Og skamast þijn ecki saker
þiñar Sælar at jata þ s̃ riett er. Þui Madur ma so skamast sijn/ ad hañ dryge þar Synd D
Meñ eiga ad hialpa þm Rett ferdugu suo og hrædast enguan voda þar fyrer med. Og hñ ma skamast sijn/ad hñ hafe þar af Nad z Heidur. Lat þig øngua Personu
bifa þier til skada/nie skielfa þig þier til Fordiørfunar. Jata helldur Rietten Einardliga
þegar Madr skal ødrum møñum hialpa/ þt fyrer mzkieñingena opinberast Sañleikuren og
Riettuꝛen.

Mæl

Mæl þu ecki i mote Sañindunum/lættu helldur Sneypuna yfer þig ganga / hafer þu j nockre Søk villt farid. Skamast ei at jæta huad þu hefur farit villt/ og kiepp ecke a mote Straumnum. Sannleikurinn

Þiona ecki Heimskum mañe j siñe Søk/og lijt ecki a hñs Magt. Forsuara helldr Sañleikan allt til Dauda/og mun Gud DROTTIN fyrer þig Strijda. a Heimskum) Þad er/ Oguðligum

Vertu ecki so sm̃ þr er sig mz myklum ordum tilbioda/ eñ giora þo allz ecki þar til.

Ver ecki Leon j þijnu huse/og eingen ofrijkis madur vid þijn Heima hiu. Þin hend skal ecki open vera jafnan vid at taka/eñ aptur lukt til ad giefa.

V.

A Treystu ecki a þiñ Rijkdom/og huxa ecki/Eg hef mina nægtu. Fylg þinum girndum ecki þo ad þu meiger þ/og giør ecki huad þig lyster. Og huxa ei Huer vill mier þ bañat Þuiad DROTTEN eñ ædste Hefnare mũ þſſ
B Hefna.

Huxa þu ecke/ Eg hefe þo meir syndgad og mig hefur ecki vondt skied. Þuiad Þolinmodur er Gud/ eñ ecki mun hñ þig Ohegndan lata/ og vert ecki vgglaus þo at þinar Synder sie þier eñ ecki hefndar/ad þu þar fyrer jafnan framarmeir villder synder drygia. Huxa ⁊ ei/ Miøg er Gud Myskunsamur/ecki mun hñ mier hefna þo eg syndge suo miked sem eg vil. Hañ kañ so snarliga verda Reidur sem hñ er Nædigur/⁊ hñs Reide yfer Ogudrækum hefr ønguan endc.

Þar fyrer drag þu ecke vndan ad snua þier til DROTTINS/ ⁊ skiot þui ecki fra ei-
C num Deigi til añars/þt hardla skiott kemur hñs Reidc/ og mun þſſ hefna ⁊ þier fyrerfara.

Treystu ei vppa Rangfeinged Fie/þui þ hialpar þier ecki/þegar Freistingarnar koma.

Lætt u ecki sierhuern Vind þier ueifa/⁊ fylg þu ei sierhuerium Veigi/so sm̃ ostødug hiørku giøra/ver helldur stødugur j þinum Ordum/⁊ blijf mz einfalldre Rædu. Vertu reidubuen ad heyra/og suara þui sm̃ satt er/⁊ Hasta þig ecki. Ef þu skilur Søkena so vnderuisa Nañ- Stadfeste
D ga þinum/Eñ skilier þu hana ecki/so halltu aptur Muñe þinum/Þuiat Rædan gefr Heidr/
⁊ Rædan gefur smæn/og Mañenum kiemur hñs eigen Tuga til falls.

Ver ecki Søguſijs/og Bakmælltu ecki mz þiñe Tungu/Eirn Þiofur er skadligur hlutur eñ þo er Bakmaligur madur myklu skadsamare. Reikna þ ecki klient/huert þ er mikit edur lijted. Lat þier ecki vijkia so þu gremiest Vin þijnum/Þuiat slijkur Bakmælare verdur endeliga skamadur. Søguſiſe

VI.

A Eige skalltu þikiast a Forklokur adra meñ at straffa/ ad þijn Blod visne ecke/og þiñ Auøxtur Fordiarfist/⁊ verder þu vm siñ sm̃ feysked trie. Þuiad suoddan Eiur madur skadar sig sialfan/ ⁊ verdur sijnum Fiandmøñum at Spotte. Þar i mot/ Huer alla hlute fær til betra vegar/sa giører sier marga Vine/og huer hñ leggur søkiñe til hid besta/af honum tala meñ aptur j mot þ hid besta. a Forklokur) Þad eru þr Agna domarar sñ eigi sia sialfs Bialka. Viner eru marghattader

Hallt þig vid huern mañ Vingiarnliga/eñ af Þushund tru þu valla einum/Treystu onguum Vin vtan þu hafer ædur j Neyd reynt hñ. Þuiad marger eru Viner a medan þr hafa þſſ Not. Eñ þegar neyder vm/eru þeir þ ecki. Og þar er margur sa Vinur sm̃ snarliga b Vinir i motgangs stund ganga þr i eitt Þund/Eñ ef lyp þitt liggr a i Leodir legg þu hueraþ þa.
B verdur Ouinur/Og visse hñ af þier mañs Mord/þa segde hñ þ vpp. Nockrer eru og Matbordz viner/og blijfa ecki j Neydiñe. A medan þier vegnar vel þa er hñ þiñ Fielage/⁊ lifer i þijnu huse so sm̃ være hañ Hwsbonden. Eñ ef þier vegnar jlla þa motfellur hañ þig/ og læst j ønguu funden verda.

Skil þig fra þinum Ouinum/Og vara þig eigi sijdur fyrer þinum Vinum. Eirn Trwr Vinur er orugt Vijge/Huer hñ hefur/ sa hefur miken Fiesiod. Trwfastur Vinur kañ ecki mz nockru Godze edur Giallde at verda bitaladur. Eirn trwr Vinur er Lijfsins Huggñ/ sa er ottast Gud fær suoddan Vin/Þuiad sa sm̃ Gudhræddur er/honum mun Vinskapuren vel Luckast/ Og slijkur sm̃ hann er/ slijkur mun og vera hñs Vinur. Trwfastr Vinur

Kiære son lættu Viskuna ala þig vpp fra Barn æsku/suo verdur af þier hyggen madr. Skicka þier vid hana so sm̃ hñ er Eriar og Sæer/Og væntu epter heñar goodu Auexte. Þu

hlytur

hlytur at hafa vm litla ſtund mædu og Erfide fyrer heñar ſkulld/ eñ miøg ſkiott muntu neyta heñar auaxta. Beiſk er hun Oforſøktum møñum/ og Hirdulaus madur nemur ecki hia heñe ſtadar. Þuiat hun er hardur Proofunar Steirn honum/ og kaſtar hñ heñe ſnøgt fra ſier. Þeir hrooſa vel mikit af Viſkuñe/ eñ vita þar þo lyted af. C

Kiære ſon/ hlyd miñe Kieñing/ og fyrerlijt ecki mitt Raad. Læt þijnar Fætur j heñar Fiøtur/ og Hals þiñ j heñar Halsjarn. Beyg þu þijnar Axler og ber hana/ Og ſpirndu ecke vid heñar bøndum. Halltu þig til heñar af øllu hiarta/ og vert mz øllum Krapte a heñar veigi. Spyr þu epter heñe z leita heñar/ ſo muntu hana fiña. Og þegar þu fær hana/ ſuo læt hana ecki burt fra þier. Þuiat mz ſijdaſta muntu af heñe Huggun hafa og þijn Hrygd mun ſnuaſt þier j Føgnud/ z heñar Fiotrar munu vda þier ſtyrkt Vijge/ z heñar Hals jarn koſtuligur Klædnadur. Hun hefur Gulliga Koronu mz eirne Purpura hwfu/ ꝥm ſama klæd nade muntu jſkrydaſt/ og þa Fegurdar Koronu vppſetia. D

Kiære ſon/ Villtu fylgia heñe ſo verdur þu Vijs/ z tekur þu ꝥ þier til Hiarta/ ſuo verdur þu hyggen/ Villtu giarna hlyda/ ſo muntu fa hana. Villtu þin Eyru hier til hneigia/ ſo muntu vitur verda. Ver giarnan hia gømlum møñum/ og huar eirn Hyggin Madur er/ hallt þig til hanns.

Gudz Ord ad heyra

Heyr þu giarna Gudz Ord/ og athuga gooda Mꝏltsh ættu Spekiñar/ Huar þu lijtz eiñ ſkynſaman mañ/ gacktu til hñs mz gæte/ og far mz honum jafnan vt og jñ/ Vmhuxa þu jd ugliga Gudz Boderd/ og þeinktu jafnan a hñs Ord. Hñ mun algiørt giøra þitt Hiarta/ z giefa þier Vijsdom ſo ſm̄ þu girniſt.

VII.

Hiegomlig Metnadar Dyrd

Giør ecki jllt/ ſo ſkiedur þig ecki jllt. Vara þig vid Rangirndum/ ſo hender þig øngua Ohamingiu. Sæ þu ecki vppa Akur Randlætesins/ ſo muntu þadan ecki ſiøfalld vppſkiera. A

Þreyng þier ecki jñ j nockut Embætte fyrer Gude / og ſtunda ecki epter Vallde hia Kongenum. Læt þier ecki þikia fyrer Gude/ at þu ſiert þar vel til fallen/ og læt þier ecki þikia hia Kongenum/ þu ſiert þar nogu hyggen til. Læt þig ecke langa til ad vera Domare/ Þuiat fyrer þitt megn kantu ecki øll Ranginde a riettan veg ad færa. Og þu kyñer Ottaſleigen ad verda fyrer nockrum Magtarmañe/ z læta Rietten med ſkøm̄ nidre liggia.

Vpphlaup

Ver ecki valldur Vpphlaups j nockrum Stad/ z æfeſt þig ecki Almwga folke/ ſo þu hlioter ecki at bera tuefallda ſkulld. Þuiad ecki mun neirn ſtrøffunarlaus blijfa. Huxa þu z ecke/ Gud hñ mun mitt hid mykla Offur þar fyrer aliijta/ og þegar eg fære hæſtum Gude Forner/ mun hñ þær þiggia.

Bæn

Olmøſa

Lygar

Nær þu giører Bæn/ þa efaſt þu ecki/ z vert ecki tregur at gefa Olmøſur.

Hlæ ecki at hrygguum mañe/ Þuiad ſa er eirn ſm̄ bæde kañ ad Læcka z Vpphefia. B

Kueik þu ønguar Lygar a mote þinum Vin nie Brodur. Ven þig ecki ad Liuga ꝥt þat er ſkadſamligur Uuane.

Math. 6.

Vertu ecki Fiølmæligur vid hina Olldrudu. Og þa þu bidz haf ecki mørg Ord.

Þo þier veite bægt mz þiñe Næring z Akuruerke/ þa læt þier þad ecki miſlijka. Þuiad Gud hefur ꝥ ſuo ſkickat.

Treyſtu ecki a fiølda þra ſm̄ þu giører jlla med/ helldur huxa ad hefnden er þier nærre. Þar fyrer Lijtelæt þig af hiarta/ Þuiat Elldur z Ormar eru Ogudrækiñamaña Hefnd.

Yfergief ecki þiñ Vin fyrer nockra Fiemune/ nie þiñ truan Brodur/ fyrer ſkulld hins beſta Gullz.

Skil þig ei vid gooda og ſkynſama Konu/ ꝥt hun er koſtuligre eñ mikit Gull. C

Halltu vel eirn truan Þienara/ z jdiñ Arfidismañ. Læt þier kiæran vera goodan Þionuſtumañ/ og giør honum ecki hindran ef hñ kañ Frials ad verda.

Hafer þu Kuikfie/ ſo giæt þu ꝥſ. Ef ꝥ færer þier Nytſeme/ þa bijhalltu þui.

Hafer þu ſonu/ kieñ þu ꝥm/ og beyg þra Hals allt j fra Barnæſku.

Hafer þu Dætur/ ſo giæt þu ad þra Lijfe/ z ven þær onguum Ouanda.

Raadſtafa þu þiñe Dottur/ ſo hefur þu giørt miked verk. Gipt hana ſkynſømum mañe.

Hafer þu Kuiñu þa ſm̄ þier er kiær/ ſo læt ecki giøra þig heñe frahorfen/ hana at forleggia/ z

gia/ z

gta/og tru ecki þre hiñe Heiptugu.
Heidra þiñ Fødur af øllu hiarta/⁊ gleym ecke huersu þu hefur verit þiñe Modur þungur/⁊ huxa ad þu ert af þm fæddr/ Og huad kantu þm at giøra þar i mot s̄ þau hafa þier giert?
D Ottast þu DROTTEN af øllu Hiarta/og haf hñs Presta j øllum Heidre.
Elska þañ er þig skapad hefur/af øllum kroptum þinum/og yfergief ecki hñs Þionustumeñ/Snogt ad seigia.
Ottast DROTTEN/⁊ Heidra Kieñemeñina/og gief þm siñ hluta sm̃ þier er bodid af Frumfornum/Syndafornum/Vpplyptingar fornum. Kieñemeñ skal mañ heidra
Og þui fleira sm̃ Helgad verdur til Offurs/og af allskonar Helgum Frumburdum.
Vtriett þijna Hønd Fatækum/so at þu verder þss rijkugligar Blezadur/⁊ þijn Velgiørd giøre þig fyrer øllū lifande møñum þægeligañ. Audsyn og þijna Velgiørd a ᵃ Frālidnum Møñum.
Lættu þa sm̃ grætande eru ecki vera an huggunar/harma helldur mz Hørmundum.
Læt þier ecki mikit fyrer þikia at vitia Siukra/þt fyrer þss skulld muntu elskadur verda.
Huad þu giører huxa fyrer Endanum/⁊ muntu alldrei Jlla giøra.

ᵃ Framlidnum) Þa at suelpa og ærligt Greptrar embætte at veita/fyrer Guds og Vpprisuñar saker. Rom. xij

VIII

A DEilldu ecki vid þier Mattugra mañ/ so ad þu faller ecki honum j Hendur.
Kijfa ecki vid Rijkan mañ/so hñ verde þier ecki ofþungur/ Þuiad marger læta Fied tæla sig/og þ bregdur eirnen hiørtum Kongaña. Þrætta ecki vid Mælskaps mañ/so ad þu berer ei vid ad hñs Ellde. Skipt ecki Gamanrædū vid Heimskañ mañ/so at hñ Ordlyte ecki þina ætt.
B Bregd þu þm ecki vm sijna Synd/er sig bætt hefur. Og huxa þu at aller vær erū nockurs sakader. Forsma ecki Ellena/ Þui vier þeinkium oss eirnen gamler ad verda.
Hlacka ecki yfer Dauda Ouinar þijns/ Minstu þss vier hliotum aller ad Deyia.
Forakta ecki huad Hyggner meñ tala/riettu þig helldur epter þra Ordū/ Þuiad af þm mættu nockut læra/og huersu þu skallt haga þier hia miklum møñum.
gømlum Þu skallt ecki þikiast Klokare + ~~Hyggnum~~ møñum/þt lijka hafa þeir numit af sijnum Forelldrum. Og af þm kantu at læra/huernen þu skallt andsuara/þegar þorf viñur.
C Kueik þu ecki vpp ᵃ Elld Ogudrækiña maña/so ad þu ecki mz þm breñer.
Ertu ecki vpp Hædungar fullan mañ/so ad hñ snue ecki til vonda þinum ordum.
Læna ecki þier Vølldugra mañe/Eñ ef þu lænar honum/reikna þu þ þo sm̃ glatat. Læn at taka
Gack ecki i borgun yfer þitt megn/Eñ ef þu þ giører/huxa þu ad bitala.
Klagast ecki a vid Domaran/þui meñ leggia Vrskurd a epter þui sm̃ hñ vill.
Drag ei til samfara mz Fifldiørfum mañe/so at hñ kome þier ecki i Olucku/ Þui hañ fer fram epter þui sm̃ hñ vill/ so þu hlytur þa skada ad lijda saker hñs Fifisku.
D Deilldu ecki vid Reideñ mañ/ og gack ecki eirnsaman yfer grunder mz honum/ Þuiat hñ reiknar Blodz vthelling fyrer ecki/og ef þu hefur øngua hialp/so Myrder hñ þig
Haf þu ecki Rædagiørd vid ᵇ Heimska meñ/ Þuiad þr hafa ecki alhuga vid þig.
Fyrer Frømundū giør þu þ ecki neitt sm̃ leynt skal vera/ Þuiad þu veist ei huad þar ma af koma. Læt ecki þitt hiarta i liose fyrer huerium mañe/ ad hñ leggi þier ecki jlla j þock.

ᵃ Ello) Þad er/Reittu hñ ecke þyrer vtan sök ad lasta

ᵇ Heimska) Ostadfasta Lausingia þa ed eckert akta

IX

A VAndlættu ecki vm þijna gooda Kuiñu/ Þuiad slijkt hart ~~akt~~ giører ecke gott. Lættu Konuna øngua magt hafa yfer þier/suo hun ^ verde ecki þiñ Herra. Alit.
Fordast þu Lausakonur/so ad þu faller ecki j þra snørur. Ven þig ecke til Kuedendis konu/so ad hun fae fang a þier mz siñe arcitan. Sprog-
B set ecki Jungfrur/so þu verder ecke til þra vppkueiktur. Samlagast ecki vid Hooruna/suo ad þu ei þinu fyrerfarer.
Skima ecke allauega vm kring/j einum stad/og hlaup ecki vm allar Kræar. Snu þijnu Andlite fra Frijdum Konum/og lijttu ecki a Andlitzfegurd añara maña Kueña/ Þuiat Frij-

dar konur hafa margan Gabbad/og vond girnd tendrast þar af sem annar Elldur. Sittu ecki
mz annars mans Konu/ og tak hana ecki þier j fadm/ z haf ei samdryckiu mz henne/ so Hiarta
þitt hneigist ecki til hennar/ og þitt sinne verde ecki villt.

Yfergief ei gamlan Vin/ Þuiad þu veist ecki huert þu auinnur so mikit mz hinum nyia. C
Nyr Vinur er sem nytt Vijn/ Lattu hann gamlan verda so mun hann þier vel smacka.

Lattu ecki Omillda menn vijkia þier mz sinne Dyrd / ꝥ þu veist ecki huern enda ꝥ grijpur.
Lat þier ecki a þocknast Omilldra manna vppsæt/ þui þr boda alldrei gooder / allt til þess þeir
fara jnn i Heluijte.

Halld þig fra þm sem valld hafa til at Deyda/ þa þarftu ecki fyrer þm ad ottast/ edr sor-
ga ad hann mune þig Drepa. Enn verder þu hia honum at vera/ þa forgrijp þig eigi/ suo hann
suipte þig þinu lijfe/ þegar er þig allra sijdst vgger/ og vit fyrer vijst þu fer hia Tælsnørum
og geingur vpp a einumsaman hæfum b Oddum.

Lær þu mz allre adgeymne ad þeckia þinn Naunga/ z þa þier giørist ræds þørf/ leita þess hia
Hyggnum mønnum/ z tala vid þa sem Forstaler eru/ z skicka øllu þinu efne epter Gudz Orde.

Samlaga þig vid gooda menn/ og vert Gladur/ þo mz Gudhrædslu.

a þocknast) ꝥ er/ Hræsna og hang er vid þa edr dragst ecki ad þm

b Oddum so sem a Turnum þar sem haskasamligt er/ og madr þar Höfudsund la a

d Samlagar) Þat er/ Et og Drecka og hallt mz þm Heuersk ligar sadryckiur

X

VErkid lofar sinn Meistara/og Hyggenn Høfdingia hans giørder. Þad er hæt- A
teligt j nockre Valldstiorn ad vera fiølmæligur/ og a Obliugur Skualld-
urs madur verdur til skammar.

Hygginn Domare er hardur. Og huar ad er skynsøm Valldstiorn/ þar
geingur allt skickanliga til. Lijka sem Stiornaren er/ so eru og hans Embæ-
ttismenn. So sem Rædet er/ so eru Borgararner. Jllur Kongur Fordiarfar Land og Lyde/
Enn þegar Valldsmennerner eru Forstaler/ so þrijfst vel Borgen.

Stiornan Lydz og Landa stendur j Gudz Hende. Hann giefur þm stundum dugande Stior-
nara. Þad stendur i Gudz Vallde/ at Stiornaranum velnegne/ honum gefr hann lofsamligan
b Canzeler.

a Obliugr) Þad er/ sa sem læst vera fullur af rædum klokindum og raupe og hann eirn vill heyrast

b Canzeler so sem hid næsta ræd/ lyka sem Naeman Kong enn i Cyria iiij Reg. v

Hefndu ecki smasmugliga allra misgiørda/ og suala ecki sinne þinu þa þu skallt Refsing
a leggia. Drambsømum mønnum er bæde Gud z Verøllden Ouinur/ þui þr giora bædum
Rangt.

Drambseme

Fyrer saker ofrijkis/ Ranglætis z Agirndar/ kemr eitt Kongs rijke fra einu Folke til annars B
Huar fyrer vpphefur sig su arma Jørd z Aska? Þo er hun ecke vtan Opecktar leir a med
an hun lifer. Og þott allareidu Læknaren þar vppa lappe/ þa geingur ꝥ suo til mz sijdsta.
Kongur i Dag/ Daudur a Morgun. Og þa madurenn er Daudur/ þa eta Madkar og Or-
mar hann.

Agirne

c Fellur) ꝥ er/ at hann fyrer lijtur Gudz ord

Þadan af kemur allt Dramblæte/ þegar ad Maduren c fellur i fra Gude/ z hans Hiarta
huerfur fra sijnum Skapara. Drambseme dregur til allra Synda/ z sa sem þar j er fastur/
hann reiser vpp marga Suiuirding.

Rot og Vppsprettta Drambseminnar

Þar fyrer hefr DROTTJN alltijd Drambseminne nidrad/ z endeliga kolluarpad/ Gud
hefur Dramblatum Høfdingium vr Sæte hrundid/ og Lijtelæta þar vppa sett. Gud hefur
Rætur stolltra Heidingia vpprætt/ og Lijtelæta j þra stad plantad. Gud hann hefur Heidinna C
manna Løndum vmsnuit/ z allt til grunna fordiarfad. Hann hefur latit þau vppvisna og foreyd
ast og afmæd þra nafn af Jørdunne.

Luc. j

Þad er mønnum ecki af Gude skapad at þr eru Drambsamer og Grimmer. Ecke er madur-
enn Jllur skapadur/ Helldur sa sem Ottast DROTTEN/ hann mun mz Heidre standa. Enn
huer sem brytur Gudz Bodord/ hann verdur til skammar.

Synden er ecke af Gude

Og þr enu sømu sem Gudhrædder eru/ hafa sijna Valldstiorn j Heidre/ þar fyrer geymer
hann þeirra.

Bæde hinn rijke z hinn Fatæke/ Mykle z hinn Vesale/ skulu af øngu ødru hrosa/ enn þui ad
þr ottest Gud.

Þad duger til einskis/ ad menn fyrerlijte Fatækann mann skynsamann. Enn heidre audugann
mann Ogudrækann.

Høfdingiar/ Herrar og Valldzmenn eru i myklum Heidre/ enn þo eru þr ecki suo mykler sem
sa er ottast Gud.

Einum Vitrum Þienara hlytur Herran at þiona/ ⁊ eirn skynsamur Herra moglar þar ecke vm̃.

Ertu Valldz madur/þa fylg ecki þijnu eigen sinni/og stær þig ecki þa meñ þurfa þijn.

Betra er ad madur take siñ Verknad til vara/þañ hñ hialpast vid/eñ vilia allt kuña/og verda þurfa madur þar mz.

Sonur miñ hafdu gott sike j ollum motgange/og forlat þig vppa þitt Embætte. Þuiad huer vill þm hialpa sm̃ a sijnu Embætte oruænter? Og huer mun hñ j Heidre hafa sem

D sialfur lastar sitt Embætte?

Hiñ Fatæke verdur lofadur fyrer siñar Vitsku skulld/og hiñ Rijke fyrer siñar Audlegdar skulld. Og ef Viskan er Lofsamlig a Fatækum/ Huad myklu meir a Rijkum? Og huad jlla stendur Rijkum/ꝥ stendur myklu meir jlla Fatækum.

Vitska Lijtilmeñis kiemur honum til Heidurs/og setur hañ hia Hofdingium nidr.

Onguum skalltu hroosa saker siñar mikillar asyndar/nie lasta nockurn saker siñar Lijtillar asyndar. Þuiad ein Bijfluga er eirn lijtill Fugl/og giefur þo hiñ sætasta Auoxt.

Psal. cxiij

Stær þig ecki af þijnum Klædum/og vert ecki Stolltz i þinum ᵭ Heidre/Þuiat DROTTJN er Dasamligur j sijnum verkum/og eingeñ veit huad hñ vill giora. Marger Ofrijkesmeñ hafa ordit ad sitia a Jordu nidre/Og vppa þañ Korona sett sm̃ meñ hafa ecke ꝥ at lad. Marger storherrar eru ad onguu ordner/ og Megtuger Kongar hafa komit j añara Maña hendur.

ᵭ Heidre) Þad er/þegar þu nꝫ þiñe Magt og Vallde matt yber geisa.

Fyrerdæm þu onguñ/adr eñ þier sie soken kuñig/skil þu hana adur og straffa hañ sidan.

Þu skallt ecke leggia Vrskurd a fyrr eñ þu heyrer Sokena / og lattu meñ adur vt tala.

Vef þig ecki j sokum añara maña/og sittu ecki hia rongum Dome.

XI

A SOn miñ haf ecke marga Jdne fyrer hondum þuiat ef þu hefur margt j take so viñur þu þar lijtid a. Og þott þu alla reidu þar miog epter stunder/afrekar þu ꝥ ecki. Og þott þu yter og huar ad hnysser/kiemst þu þar þo ecke vt med.

Sa er margr sm̃ lætur sier miked vmuerda/og flyter sier til Rijkdoms/og hindrar þar þo mz sialfan sig.

B Þar i mot er sa margur sm̃ lætur sier lijted vmuerda/sa er vel þyrfte hialpar med/er þar mz Veykur og Aumur. A þañ lijtur Gud mz Naad/og hialpar honum fra Eymdiñe/ ⁊ kiemur honum til Heidurs so ad marger vndrast ꝥ.

Þad kiemr allt af Gude Hamingia og Ohamingia/Lijf ⁊ Daude Fatækt og Audæfe/ Godum giefur Gud Audæfe þau sm̃ vara/og huad hñ tilskickar ꝥ luckast jafnan vel.

C Margur er Sinkur ⁊ spar/og verdur þar fyrer Rijkur/og huxar hñ hafe nockut fyrer sig dreigit/⁊ seiger. Nu vil eg hafa goda daga/Mat og Dryck af mijnu godze. Eñ hñ veit ecke ad so nær er komit hñs tijma/og hlytur alltsaman odrum epter at lata ⁊ deyia.

Halltu þig vid Gudz Ord/⁊ Jdka þig þar jke/og blijf j þiñe stett/⁊ lat ecki bleckia þig þott Ogudræker meñ epter Audæfum sæke. Treystu Gude og blijf j þiñe stett/þt harla audvellt er DROTTNJ ad giora Fatækan mañ Rijkan.

Huer blijfe vid sijna kallan

Gud blezar goodra maña Audæfe/⁊ þegar sa tijme kiemur/aukast þau skiotliga/ᵃ Seig ecki/Huad Hialpar mier ꝥ/eda huad hef eg a medan/Seig ecki/ Eg hef nog/ Huernen ma mig nockut bresta?

ᵃ Seig) Fatækur madur skal ecki kuernta og ecki riket optreysta

D Þa þier vel vegnar/huxa þu/aptur a ny ma þier jlla vegna. Og þa þier jlla vegnar/huxa þu ad eñ aptur a ny ma þier vel vegna. Þuiad DROTTEN kañ audvelldliga j daudz tijdiñe sierhuerium aptur ad giallda so sm̃ huer hefur forþient. Ein jll stund giorer ad meñ gleyma ollum fagnade/og þegar Maduren Deyr/ þa verdur hñ var vid huernen hañ hefur lifat. Þar fyrer skalltu onguan lofa fyrer sitt Endadægur/Þuiad huad huer hefur verid fyrer eirn Mañ/siña meñ a hñs Epterkomendum.

XII.

Geſtriſne

HErberg ecki huern ſm̃ eirn i þinu huſe/þuiad Verollden er full Otruleika og A
Klokſkapar. Falſkt hiarta er vppi ſm̃ eirn Tælfugl/og vmſitur huerſu þad
meigi þig fanga. Þuiad ꝥ ſm̃ hn̄ ſier gott/fœrer hn̄ ꝥ til hins veſta/og hid
beſta ſkam̃ar hn̄ allra meſt. Af einum Gneiſta verdur ſtor Elldur/ꝛ eirn O
milldꝛ madur hætter ecki/þar til hn̄ vrheller Blode. Tak þier vara fyrer ſo
ddan ſkalkum/þm̃ byr eckert gott i giede/ſo ad þr kome a þig eilijfre Skøm̃.
Tekꝛ þu til þijn eiñ Framãda mañ/þa mũ hn̄ giora þier Omak/ꝛ reka þig vt af þiñe eign/

Huerium meñ ſkulu gott giöra

Villtu giøra nøckut gott/ſo ſia þu til huerium þu þad giører/ þa forþienar þu þier þar B
þøck mꝫ. Giør þu goodum gott/og mun þier verda ꝥ Rijkugliga endurgolldit/ Sie ꝥ ecki
af honum ſo ſkiedur ꝥ viſſuliga af DROTTNI. Eñ vondum Skalkum ẽ ecki þacka fy
rer velgiørt mun ecki vel ganga.

Gief þu Gudhræddum/og ſia ecki aumur a Ogudhræddum. Giør þu gott Aumum/ eñ
gief ecki Omilldum. Halltu Braude þinu fyrer honum/og gief honum ecki/ſo hn̄ verde ecke
ſtyrkuare þar af/ꝛ fottrode þig/þuiad þu munt ſo mikid jllt af honum fæ/ ſm̃ þu hefꝛ giørt
honum gott til/Þuiad hiñ hædſte er Ouin Ogudrækiña/ꝛ Ogudrækum mũ hn̄ refſa.

Þegar nockrum vegnar vel/kañ hn̄ ønguan Vin rietteliga ad kieña/ Eñ þegar nockrũ C
vegnar jlla/þa kañ hn̄s Ouin ſier ecki leyna. Þuiad þegar einum veiter vel/ ꝥ forþockaſt
hn̄s Ouin. Eñ þegar nockrum veiter jlla/flyia eirnen hn̄s viner fra honum.

Ouinum ſkal mañ ecke trua

Tru þu alldrei þinum Fiandmañe/Þuiad ſm̃ Jarned rydgar alltijd aptur/ſo lætur hn̄ all
drei ſijna Hrecke/Og þo ad hn̄ allareidu hneigi ſig ꝛ beygie/halltu þier þo/og giæt þin fyrer
honum. Og þo þu fæger af honum ſo ſm̃ af einum Speigle/blijfur hn̄ þo Rydugꝛ. Drag
þu hn̄ ecki ad þier/ſo hn̄ burt reke þig ecki/og gangi i þiñ Stad. Set hañ ecki hia þier/ſuo
hn̄ ſtunde epter þinu Sæte/ꝛ mꝫ ſeinſta hlioter þu a miijn ord ad miñaſt/ꝛ þa Jdre þig þeſſ.

Lijka ſm̃ þa eirn Høggorma tøfrare verdur bitiñ/ þad aumkar eingen/ og ef nockur vm- D
geingur mꝫ Villedyr/og verdur af þm̃ rifiñ/So geingur og þm̃ ſm̃ ſamlaga ſig vid Ogudræ
ka/og ſig vefia i þra Syndum/Hn̄ er nockra ſtund hia þier/Eñ ef þu raſar edur fellur blij-
fur hn̄ ecki.

Fiandmaduren giefur good Ord/og aumkar ſig miøg og ſyner ſig vingiarnligan/og þar
mꝫ kañ hn̄ ad græta/Eñ i hiartanu huxar hn̄ huernen hn̄ meigi koma þier i Grøfena/ꝛ fær
hn̄ rwm/ſo kañ hn̄ ecki þijns Blodꝫ ſaddur ad verda. Og vilie þier nockur ſkada giøra/ ſuo
er hn̄ fyrſtur/og ſyner ſig riett ſm̃ hn̄ vilie hialpa þier/riett ſm̃ felle hañ þig oforuarad/Sitt
Høfud mun hn̄ ſkaka/ ꝛ j Lovfa ſier hlæia/og Naſer i lopt vpp reka

XIII.

Samfielag Kapur

HVer a Tiørũne þreifar/hn̄ ſaurgar ſig þar mꝫ. Og huer ſm̃ ſamlagar ſig A
Dramblætum/hn̄ lærer Drambſeme.

Samlaga þig ecki vid Vollduga og Rijkan/elligar hledur þu vppa þig
þunga byrde. Huad ſkal Leirpotturen hia Eirpottenum? Þuiat ef þr beriaſt
ſaman þa brotnar hn̄.

Rijkur madur giører rangt/og hæleſt vm þar ofan a. Eñ Fatækur madur hlytur ꝥ ad þo
la/og mꝫ þøckum taka. So leinge ſm̃ þu ert honum nytur/helldur hañ þig. Eñ þegar þu
ert vppgiefiñ/lætur hn̄ þig fara. A medan þu hefur nockut neyter hn̄ þſſ mꝫ þier/og ꝥ ang
rar hn̄ ecki ad þu Fordiarfiſt. Þegar hn̄ þarf þijn vid ſo kañ hn̄ ad giña þig/ og broſer vpp
a þig/lofar þier mørgu og giefur þier enu beſtu Ord/ꝛ ſeiger/Þarftu nockurs vid? Og by-
dur þier tuiſuar edur þriſuar ſuikſamliga til Gieſtabodꝫ/þar til hn̄ vielar af þier þitt/ꝛ ſpi-
ar þig mꝫ ꝥ ſijdſta. Og þo hn̄ allt til reidu ſiae þijna Eymd/lætur hn̄ þig ecki ſijdur fara/ ꝛ B
ſkiekur Høfud ſitt ad þier. Þar fyrer ſia þu til at þiñ Einfalldleike ſuijke þig ecki/ og kome
þier i Olucku.

Þegar nockur Magtar madur vill þig ad ſier draga/Telſt vndan/ þa mun hañ þig þeſſ
meir ad ſier draga. Þreyng þier ecki til hn̄s ſialfur/ſo þu verder ecki vtreken. Far þu ecki
ofmiøg vndan/ſo meñ meigi þijn i þørf neyta. Mæl ecki j mote ef hañ ſkipar þier nockud.
Eñ treyſt þar þo ecki a/þo hn̄ giøre ſig Alþydligañ vid þig. Þui hn̄ Freiſtar þijn þar mꝫ/ꝛ
mꝫ ſijnu vinſamligu tillite teyger hn̄ þig. Þa hn̄ verdur gramur/ ſo hellſt ꝥ ecki mꝫ ſlijkum
vin-

vinskapar ordum/og hñ Gamnar ecke mz Reffingum og Fangelse. Þar fyrer vakta þu þig
og sia vel fyrer þier/þu lifer i myklum haska.
C Huert sm̃ eitt Kuikinde samlagar sig vid siñ lijka/so skal huer madur samlaga sig vid sinn
lijka. Þui ꝥ er eins sm̃ Varguren leggur saman vid Sauden/ og þegar Illur madur sam-
lagar sig vid goodan. So sm̃ a Hyena sig vid Hunden samlagar/so lijka Rijkur madur vid
Fatækan. So sm̃ Leonet ietur Villudyren a Eydemørkiñe/so eta þr enu Rijku Fatæka/Lij
ka sm̃ hroopligt er fyrer Dramblatum mañe ꝥ sm̃ lagt er/so er Fatækur madur fyrer Rijkū
Hroopligur/Þegar hiñ Rijke dettur/so reisa hñs Viner hñ vpp. Þegar hiñ Fatæke fellur/
so troda hãs Viner hñ vnder. Þegar hiñ Rijke madur hefur rangt giørt/so eru þr marger
s̄ þar giøra lijtid vr/Þegar hñ hefur sig i ordum forsied/so hliota meñ ad lata ꝥ vera riett/
Eñ þegar Fatækur madur hefur rangt giørt/so kuña meñ ꝥ miked at reikna/Eñ þo hñ tale
D hyggeliga/hefur ꝥ þo ønguan stad. Þa Rijkur madur talar/þeiger huer madur/⁊ hñs ord
hefia meñ vpp i Himinen. Eñ þa hiñ Fatæke talar/plaga meñ at seigia/ Huer er sa? Og
verde honum a/þa ma hñ plata þar fyrer.

a Hyena) Heiter Dyr i Egiptalande/ Þad lærer at kalla a Hunden med nafne suo sm̃ madur/og etur hñ sidan

Audæfe eru good þegar meñ neyta þra fyrer vtan Synd/Eñ Fatækt Ogudrækins mañs
kieñer honum margt illt ad tala.

Rijkdomur

Huad einum byr i skape/ꝥ sia meñ a hñs Augum/huert sm̃ ꝥ er gott edur illt / er honum
nockut gott i hug/þa lijtur hñ gladliga til. Eñ sa sm̃ mz Heimugliga prette vmgeingz/kañ
ecki nockrar Nader þar fyrer at hafa.
Sæll er sa sm̃ eckert illt rad giefur/og ængua vonda samuisku þar af hefz.
Sæll er sa madur sm̃ ongua vonda samuisku hefur/ og siñ traustleikur er ecki fra horfen.

Good Samuitska

XIIII

A SInkum mañe hæfer illa ad hñ sie Rijkur. Og huad sk kørgum hunde gotz
og Peningar?

Prouerb xxvij

Huer hñ samandregur/og giører sialfum sier eckert gott/sa dregur samã
fyrer adra/og adrer munu þui onytsamliga vppeyda.

Eink og Agirne

Huer ecki giører sialfum sier neitt gott/ huad skyllde sa ødrum gott giø-
ra/hñ mun alldrei af sijnu godze gladur vera. Eingen hlutur er skamarligre eñ sa/ad mad-
uren ann sier sialfum einskis godz/og ꝥ er maklig Plaga fyrer hñs vondsku. Giore hñ no
B ckut gott/so veit hñ þar ecki þar af/og mz seinsta styggist hñ þar af.
Þad er illur madz sm̃ ecki ma sia ødrum gott giørt/helldz fra snyr sijnu Andlite ⁊ Mysk-
unar Augum.
Eirn Auiñings giarn madur latur sier alldrei nægia mz siñ hluta/ og kañ ecki fyrer Agir-
ne ad Þrijfast.
Eirn Nijskz madz ma ei giarnan sia at eted sie/ ⁊ ꝥ er hm̃ sart þegar hñ sk giefa at eta.

Sup. iiij Tob. iiij

Son miñ giør sialfum þier nockut gott af þinu. Og gief DROTTINE þau Offur s̄
honum tilheyra.
C Minstu a ꝥ at Dauden duelur ecki/Og þier er vel kuñigt huern Sattmala ad þu hefur
med Daudanum.
Giør þinum Vin nockut gott fyrer þitt Enda dægur. Og riett þina hønd ad Fatækum
epter Megne.
Gleym þu ecki Fatækum þa þu hefur glede dag/so mun þier Føgnudur veitt; þa þu gir-
nist. Þu hlytur þiñ swran Sueita ødrum at ætla/⁊ þitt Erfide hia Erfingium þinum epter
at lata.
D Gief þu giarna/so muntu þar i gien medtaka/og a Helga þu þijna Sal/Þuiad þa þu
ert Daudur/ þa hefur þu vt tærk.
Allt Holld slitnar sm̃ Klæde/ Þuiad ꝥ er hiñ gamle Sattmalen. Þu hlytur vd deyia.
Lijka sm̃ græn Lauf a Føgru trie/Sum falla af eñ sum vaxa aptur/so geingur ⁊ til mo-
nnum/ sumer deyia eñ sumer koma til.

a Helga) Þad er/Giep Kieñemañenum sitt tilheyreligt Offur sm̃ Løgmalit bydur þier

Aller forgeingeliger hluter hliota enda ad taka. Og þr sm̃ þar mz vmganga/fara og so
i burtu mz.

XV.

Sp -ee Sæll er sa madur sm̄ jafnan mz Gudz Orde vmgeingur/ og ꝥ sama vtleggur A
og kieñer/ Sa er ꝥ stundar af Hiarta/ og lærer ꝥ af grunduelle ad skilia/ og
jafnan epter Viskuñe framarmeir fregnar/ og stiller ept' heñe huert sm̄ hn̄
Amiñing ad heyra Gudz ord geingur/ og giæist jn̄ vm hennar glugga/ og hlustar til fyrer heñar Dyrū/
Leitar Herbergis hart nær heñar huse/ og reiser vpp sijna Tialldbwd vid
heñar vegg/ og ꝥ er honum gott Herberge. Hn̄ flytur og vnder heñar Þek-
iu sijn Børn/ og blijfur i heñar Laufskaala. Þar vnder verdur hn̄ fyrer hitanum verndadur
og ꝥ er honum heidursamlig bygd.

Soddan giører eingen nema sa er Ottast DROTTEN/ og huer sier helldur ad Gudz B
Orde/ sa mun hana finna/ Og hun mun koma i mote honū so sm̄ Moder/ z mztaka hn̄ eins
sm̄ vng Brwdur/ Hun mun fæda hn̄ mz Braude skilningsins/ og giefa honum ad drecka af
Viskuñar vatne. Þar af mun hn̄ styrckur verda/ so hn̄ kañ stødugt ad standa/ og hun mun
sier ad honū hallda/ so hn̄ verde ecki sneypptur/ hun mun hefia hn̄ yfer sijna Naunga/ og hañs
muñ i Søfnudenum vpplwka. Hun mun Korona hn̄ mz Føgnude/ og Vnadsemd/ z bijgia
fa hn̄ mz eilijfu Nafne.

Eñ Heimsker meñ fiña hana ecki/ og Ogudræker meñ fa ecki ad sia hana. Þuiad hun er C
langt fra Dramblaatum/ og Hræsnis meñ vita ecki af henne.

Ogudræken madur kañ ecki neitt riett ad kieña/ þuiad ꝥ kiemur ecki af Gude/ Þuiad til
riettz Lærdoms heyrer Vitska/ so giefur Gud þarRaad til.

Riettur Lærdomur Þu þarft ecki ad seigia/ hafe eg rangt kient/ þa hefur Gud ꝥ giørt/ Þuiad huad sm̄ hañ
hatar ꝥ skyllder þu ecki giøra. Þu þarft ecki ad seigia/ hafe eg rangt kient so hefur hn̄ suik
ed mig/ Þui hn̄ þarf einkis Ogudrækins vid. Þuiat DROTTJN hat' alla Skwrgoda
villu/ Og huer hn̄ elskar sa fordast hana.

Hn̄ hefur skapad mañin ad vpphafe/ og giefet honum Kiør. Vilier þu/ so halltu Boder D
den/ og giør ꝥ sm̄ honum lijkar/ af riettum trunade. Hn̄ hefur vatn og Elld fram̄ fyrer þig
Psal. xxxiiij. sett tak til huers sm̄ þu villt. Maduren hefur fyrer sier Daudan og lijfed/ og huert er hn̄ vill
Heb. iiij ꝥ verdur honum giefit. Þuiad Vijsdomur Gudz er mikill z Maattugur z sier alla hlute/ og
hn̄s Augu lijta a þa sm̄ hn̄ ottast/ og hn̄ veit vel huad riett er giørt/ eda huad Hræsne er.
Ønguum bydur hn̄ Ogudrækum ad vera/ og ønguum leyf' hn̄ synd ad drygia.

XVI.

Ohlyden Børn SAgna ei yfer þui þo þu hafer mørg Ofyrerlaatsøm Børn/ og stær þig ei af þui ad A
þu hefur mørg Børn/ þegar þau ottast ecki Gud/ Forlaat þig eigi vppa þau/ z tre-
yst eigi vppa þra Megn. Þuiad eitt gott Barn er betra eñ Þusund Ogudræken/
og betra er ad deyia Barnlaus/ eñ ad hafa Ogudræken Børn

Eirn goodur madur kañ eirne Borg vid at hialpa. Eñ þo ad marger sie Ogudrækner/
verdi hun þo i eyde løgd. Slijkt hef eg vm mina daga margt sied/ z þo myklu fleira heyrt.

Numi. xiiij Elldurenn breñde allan hoop Omilldra maña og Reiden gieck yfer hina Van- B
xxvi kruudu/ hn̄ blijfde eigi þrm̄ hinum gømlu Risum/ hucrier mz sijnu Afle fyr' forust. Hn̄ þyrm
Gen. xix de og eirnen ecki þm mz huerium Loth var framande/ helldur fyrerdæmde þa alla fyrer þra
Drambseme/ og fordiarfade allt Landit fyrer vtan alla Myskun/ þr ed ofmijkid høfdu haft
vid ad syndga. So hefur hn̄ fyrer fared vel sex Hundrudum þusunda/ þar fyrer ad þr voru
Rom. ij ohlydner. Huersu skyllde þa nockur Ohlyden ohegndur vera? Þuiat hn̄ er ad vijsu Myskunsa
mur/ so og eirnen Reidenn. Hn̄ lætur blijdka sig/ enda hefner hn̄ ogurliga. Suo mikel sm̄ er C
hn̄s Myskun/ so mikel er hn̄s Reide z Hefnd/ z dæmer siernhuern epter siñe Verdskulldañ.

Ogudræken madur mun eigi vndanhlaupa mz sijnu Ranglæte/ z goodz mans Von mun
eigi vte deyia

Øll Velgiørd mun sier stad fiña/ Og sierhueriū mun launad verda epter þui sm̄ hn̄ hefur
Forþienad.

Seig ecki/ DROTTJN sier ecki til min/ huer hirder vm̄ mig a Himnum? A medal
suoddan Folksfiøllda/ hyxar hn̄ eigi til mijn/ Huad er eg hia þuilijkre vijdre Verølld?

Þuiad sia þu/ ad Himenen a alla vegu/ Sioren og Jørden bifast/ Fiøll og Daler skialfa D
þa hañ vitiar/ Skyllde hañ þa ecki sia i þitt Hiarta? Eñ huad hañ vill giøra ꝥ sier ein-
gen/ Og

gen/Og ꝥ Ouedur sm̃ er fyrer høndum ꝥ merker eingen madur/og hñ kañ ꝥ margt ad gio-
ra sm̃ ønguan varer/Og huer kañ vt ad mæla eda vmbera þa hñ dæmer? Eñ suoddan hoo-
kan er langt fra Augunum/og þegar nockur Hirdulaus madur heyrer hana/helldur hñ samt
á siñe Villu ꝛ Heimsku.

XVII.

A HEyr mig Son miñ. Lær þu Visku/ꝛ gaumgiæf þu min Ord mz aluøru/Eg
vil þier giefa vissan Lærdom/og liosliga þier vnderuijsa.
Gud hefur fra vpphafe sijnum verkum velskickat/ꝛ sierhuerium einum sitt
verk giefit/ꝛ sijdan varduciter þau vm Alldur ꝛ æfe/i þuilijkre skickan/ꝛ þau Gen i. ij
fullgiøra auallt sitt Embætte/ꝛ eckert añad hindrar/ helldr eru þau jafnliga
hlyden hñs bijfalningu. Framarmeir hefur hañ ꝛ so alitid Jørdena/ꝛ fyllt hana mz sijnum
Audæfum/og giører Jardrijket fullt Dyra/ huer ed koma aptur vnder Jørdena.
B Gud hefur skapat Mañen af Jørduñe/ꝛ giører hñ aptur ad Jørdu/ꝛ akuedur honum tij Maduren
ma sijns Lijfs/og skapade bæde þau/sierhuert til siñar a Tegundar/ꝛ giørde þau epter siñe Gen. i. ij
Mynd. Hñ veitte þm at allt Holld skyllde þau ottast/ꝛ ad þau skylldu Drottna yfer Dyrũ a Tegundar) Þad er /Kallr
og Fuglum. Hñ gaf þm skynsemd/Mæl/ Augu ꝛ Eyru/Skilning og Kuñattu/og vijsade mañ og Kueñe mañ
b þeim bæde gott og illt/ꝛ hefur þa framar ødrum Kunkindum sierliga alitid/ꝛ audsynt þm b Þeim ꝛc.
sitt mykla Vellde. Hñ hefur kient og giefit þm Løgmal Lijfsins/hñ hefur giort vid þa eilijf Israels sonum
fan Sattmala/og opinberad þm sijna Doma. Þeir hafa sied hñs Vellde mz sijnum Augũ/ vppa Fiallenu
og heyrt mz sijnum Eyrum hñs dyrdligu Rødd/ꝛ hñ sagde til þeira. Vared ydur vid øllum Sina
Ranginndum/Og bijfalade huerium s̃ einum sm̃ Naunga/Þeirra athæfe er jafnan fyr' hon
um augliost/ og eige Folgit.
C J øllum Løndum hefur hñ Valldstiorn skickad/ Eñ yfer Jsraels lyd er hañ sialfur eirn Rom. ij
Herra orden. Øll þra Verk eru so opinber fyrer honum sm̃ Solen/og hñs Augu sia æn af
lææte allt þra Athæfe. So er ꝛ allur þra Vondskapur fyrer honum oduldur/ꝛ allar þeirra
Synder eru honum liosar.
Hñ geymer og mañsins Velgiørder sm̃ añañ Signetz hring/og Goodgiørdena sem eirn
Augastein/ꝛ mz seinsta mun hñ vppuakna/ꝛ sierhuerium yfer sitt høfud endurgiallda/ so sm̃
hñ hefur forþienat/eñ sa er sig betrar/lætur hñ til Nædariñar koma / og þa sm̃ Þuingader
verda huggar hñ/so þr vppgiefist ecki.
D Þar fyrer snu þier til DROTTENS/ og fyrerlæt þiñ syndsamligan Lifnad/Bid þu
DROTTJN ꝛ læt af illu. Halltu þig til hins Hædsta/ꝛ snu þier fra Ranginndũ/ꝛ hata Jdranar A minning
af alhuga Skœrgoda villu. Huer vill lofa þañ allra Hædsta i Heluijte? Þuiad alleina þr Psal vi
enu Lifundu kuña ad lofa/hiner Daudu/so sm̃ þr ed eigi leingur eru/kuña eigi lof ad seigia.
Þar fyrer lofa DROTTJN a medan þu lifer ꝛ ert Heilbrigdur.

XVIII.

A HEyr hu ad mikil ad Myskun DROTTJNS er/og hñ lætr fiña sig Nad Gudz Myskũ
ugan af þm sm̃ til hñs snua sier/Þuiad huad kañ maduren þo ad va/ fyrst semd og Mañs
ad hñ er ecki odaudligur? Huad er Soluñe biartara? Þo hlytur hun at for sins Eymd
ganga/og huad Holld ꝛ Blod vppþeinker ꝥ eru vonder hluter. Hñ sier omæ
leliga hæd Himensins/eñ aller meñ eru Molld ꝛ Aska.
Eñ sa eilijfliga lifer/allt huad hñ giører ꝥ er fullkomit/DROTTJN er alleinaste riett
lætur/Eingen kañ vt ad seigia hñs verk. Huer kann ad høndla hñs Stormerke? Huer kñ
hñs myklu Magt ad mæla? Huer kañ hñs myklu Myskun ad vtskyra? Meñ kunna hana
huerke ad minka nie auka/ꝛ meñ kunna eigi ad høndla hñs enu myklu Dasemder.
Eñ þegar madur hefur allt til reidu sitt besta giørt/so er ꝥ þo valla vppbyriat/ Og þeg-
ar hñ meinar hñ hafe ꝥ fullkomnat/þa er þo mikils vant. Þuiad huad er maduren? Eda
huar dyger hñ til? Huad kann hñ bata eda skada? Þegar hñ lifer leinge so lifer hñ Hund-
B rad Aar. Lijka sm̃ eirn Vatzdrope j mote Siafarhafe/ ꝛ so s̃ eitt Korn hia Siæfar sande/
so kutt eru hñs Aar hia Eilijfdiñe.
Þar fyrer hefur Gud Þolinmæde vid þa/ ꝛ heller siñe Myskun vt yfer þa. Hañ sier vel

 og veit

og veit/ad ꝥr hlioka aller Daudans ad vera/þar fyrer Myſkunar hñ ſig ꝥſſ rijkugligar yfer
þa. Mañſins Myſkun geingur alleina yfer hñs Naunga/eñ Gudz Myſkun geingur yfer
alla Verølldena. Hñ Straffar ꝫ tytter/hann kieñer og Vñ elur/lijka ſm̄ eirn Hirder fyrer
ſiñe Hiørd. Hñ Myſkunar þm øllum ſm̄ læta ſier vnderuijſa/og Gudz Ord gaumgiæfeliga
Heyra.
Son miñ þegar þu giører einhueriū nockud gott/ ſo giør þig ei atøluſaman/ Og þa þu gie E
Huernen gott ſkal giøra — fur nockut ſo ſtygg hñ ecki mꝫ hørdum ordum/Døggen kiæler Hitañ/ſo er og betra eitt gott
ord helldur eñ gæfa. Ja/Eitt ord er opt þægeligra helldur enn mikil gæfa. Og Hylleſæll
madur giefur huortueggia/Eirñ Heimſkur madꝛ telur ꝥ epter mꝫ Ohæferſku. Og ovinſam-
lig Gæfa er leidinlig.
Lær þu ſialfur ædur eñ þu kienner ødrum møñum/Hialpa þu fyrre ſialfum þier enn þu
Ødrū ad kieña — Læknar adra. Straffa þig fyrſt adur eñ þu dæmer adra/ ſo muntu Næd finna þegar adrer
Straffeder verda.
Drag eigi vndan þina Yferbot/þar til þu Siukꝛ verdur/ Betra þig helldur a medan þu
Nær meñ ſku lu Jdraſt — kant ad Syndga. Drag þu eigi vndan godur ad verda/ og bijd ecke mꝫ betrun þins Lifnad
ar allt til Daudans.
Og vilier þu Gude þiona/ſo læt þier ꝥ vera aluøru/ ſo þu freiſter eigi Gudz. Minſtu D
þrar Reide ſm̄ koma mun a ſijdaſta Deigi/og a þa Hefnd þegar þu hlytur j burt ad fara.
Þuiat þa mann er ſaddur/þa ſkal hñ þeinkia ad aptꝛ ad nyiu kañ hñ Hungradur at verda/
Og þegar mañ er Rijkur/ſo ſkal hñ huxa ad aptur a ny kañ hñ Fatækur ad verda/Þuiad ꝥ
kañ fyrer Kuelldtijman ødruuijs ad verda/eñ ꝥ var vm Morgunen/ Og ſlijkt allt ſkiedꝛ ſnar
liga fyrer Gude.
Eñ Hyggen madur er i ꝥſſu øllu Ahyggiufullur/og ſpornar vid ſyndum / a medan hann
kann ad Syndga.
Huer ſkilnings fullur er/ſa medtekur þuilijkan Vijsdom/ og huer hñ fær ſa lofar hann.
Huer ſlijkan Lærdom hefur riettelIga numid/ſa kañ ſig vijſliga ad hallda/og vel þar vt af ad
tala til betrunar.

XIX.

Girnder — Sylg ecki þinum vondum girndum/helldur briot þiñ vilia/Þuiad ef þu fylger þijnū A
girndum/ſo muntu þig ſialfañ þinum Ouinum giøra ad Næde.
Vertu eingen Matarſuelgur/ꝫ ven þig ecki til Dryckiuſuallz/ſo þu verder eigi
Ofneyſla — ad Þurfamañe/ꝫ þegᵃ þu øngua peniga i ſiod hefꝛ/hliotᵃ þu mꝫ Okre at mꝫtaka.
Ofdryckia — Ofdryckiuſamur Verkmadur verdur ecki Rijkur/ og ſa eigi ſier ad litlu hñ minkar Dag
fra deigi.
Portlijfe — Vijn og Konur Heimſka hyggna meñ/og ꝥr ſm̄ ſamlaga ſig Skiækiunum verda villter/
og fa ad launum Motta og ᵃ Orma/ꝫ viſna vpp ødrum mønnum til aumligs epterdæmis.
Audtrua ad vera — Sa er ſnarliga truer verdꝛ audgintꝛ/ꝫ giører ſialfum ſier ſkada/þa hñ lætꝛ ſig ſo bleckia.
Huer hñ gledſt af þui/ad hñ kañ ſkalkaraſkap ad fremia/ſa verdur foraktadur/Eñ huer B
Þøgn — ed hatar ſlijka onyta Mælſkalpa/ſa hepter ſkadan.
a Orma) Þad er/Þocku ſott/Lys og ōñur Krankdæme þurfande maña — Heyrer þu nockut vondt/ꝥ ſeig ei epter/þuiad Þøgn giører þier eigi ſkada. Þu ſkallt hū
ke ſeigia ꝥ þinum vin nie Ouin/og opinbera þu ꝥ ecki/kuñer þu ꝥ ad giøra fyrer vtan von
da Samuiſku. Þuiad meñ hlyda þier vel þar vm/ꝫ taka ꝥ til vara/eñ hata þig þo ſ̄ ædꝛ.
Hafer þu nøckut heyrt/Lattu ꝥ mꝫ þier deyia/ſuo hefur þu hæga ſamuiſku/ Þuiad þu
munt ecki þar af i ſundurbreſta. Eñ eirn Fauijs madur bryſt vt lijka ſm̄ tijmabært Barn vt
b Skalkaraſkap) So ſm̄ Vlpſpeig till/og Vincentius ap Kaleñberg — vill. Þegar eitt ord er følgit i Heimſkum mañe/ er ꝥ eins og þa Þijlan ſtendur j Lærenu.
Tala þu til þijns Naunga þar vm/Ma vel ſkie/hñ hafe ꝥ ecki giørt/eda hafe hñ ꝥ giørt/ E
ad hñ giøre ꝥ ei optar.
Tala þu til þins Nañga þar vm/ma vel ſkie hñ hafe ꝥ ei talad/enn hafe hñ ꝥ talad ad
hñ giore þad ei optar.
Tala vid þiñ Vin þar vm/þui mañ lygur giarna a adra meñ/og þar fyrer tru eigi øllu
þui þu heyrer/Einum ſleppur optſiñis ord/ꝫ meinar hñ þo eigi ſo/Þui huer er ſa ſ̄ eigi hry-
tur eitt ord?
Tala vid þiñ Naunga þar vm/ fyrr eñ þu deiler vid hañ/og huxa vppa Gudz Bodord.

Þuiad Gudz otte giører ad mañ fer hyggeliga fram̃ vm alla hlute/ ⁊ Gudz Ord kieñer klok-
liga ad handtiera j allre Syslan.

Prettuijse er eingen Vitska/ og Ogudrækinna mañа Hrecker eru eingen Hygginde/ hell
D dur er þ vondskapur og Skwrgoda villa/ Heimska ⁊ Fauitska.

Lijtill Klokskapur mz Gudz Otta er betre/ eñ mikill klokskapr mz Gudz Foraktan.

Margur er Huassuitur ⁊ er þo skalkut/ ⁊ kañ ad snua Søkiñe huernen sm̃ hañ vill hafa
hana. Sa same skalkur kañ ad heingia nidur Høfudit/ og diarfliga til ad lijta / huad ad þo
er ecki vtan Falsit eitt. Hñ lijtur Augunum nidur/ og hlustar mz skalka eyrum/ Og hallder
þu øngua vakt a honum/ so mun hñ þig yfer falla. Og þo hañ sie Magnlijtill til ad giøra
þier skadan/ mun hñ þig þo hueckia þegar hñ sier sier tijma til. Mann sier þ a einum/ ⁊ sa
sm̃ skynsamur er tekur til vara Mañeñ a hn̄s yferbragde. Þuiad hn̄s Klædnadur Hlatur ⁊
Gangur kasta hñ vpp.

XX.

A EJrn madur auitar opt siñ Naunga i Otijma/ og hñ giørde Vijsliga þo hñ
þegde. Straff og Auitun

Þad er betra Frijliga ad straffa/ helldur eñ leyneligt hatur ad hafa/ og huer
þ tekur sier til þacka/ þm̃ giører þ gott.

Huer hñ syner ofrijke i Dome/ hann er sm̃ eirn Hofgardzmeistare/ hann
blygdar þa Jomfru sm̃ hñ skal geyma

Eirn þeiger þar fyrer at hñ kann eigi ad forsuara sig/ eñ añar þeiger og bijdur sijns tij-
ma. Vitur madur þeiger so leinge hñ sier sier tijma/ eñ høstugr Narre kañ þss eigi at bijda/

Huer margt þuæler hñ giører sig oþeckan/ og sa sm̃ mikil Vølld ad sier tekur þeim verda
meñ gramer.

Mørgum luckast vel i vondum søkum/ eñ þ stodar hm̃ til Fordiorfunar.

B Opt giefur eirn nockut/ þar hñ þ jlla vtleggur. Þar i mot giefur añar optsinnis nockud
þar hñ þ harla vel vtleggur.

Huer ad miøg er skrautsamur/ hñ fordiarfast þar af. Eñ huer sig læckar hñ vpphefst.

Margur kauper i fyrstu mikid og margt/ enn þar epter hlytur hñ þ nogu dyrt ad bitala.
Vitur madur giører þecka sijna gæfu mz liufligum ordum. Eñ huad heimsker giefa þ giø-
ra þr sialfer oþeckt.

Fauiss mans giøf mun þig ecki bata mikit/ þuiad hñ giefur mz einu auga/ enn mz siø Augũ
hañ skygner þar epter/ huad hñ fær fyrer þ. Hñ giefur lijtid/ og reiknar vppa mikit/ og giør
er þ heyrum kuñigt/ lijka s̄ sa ed kuñgiører af Vijnkomu. J Dag læn^r hñ/ a Morgun vill
hñ aptur hafaþ / Þad eru Leidenliger meñ. Heimskra mañа giafer

Heimskur madur klagar/ Eingen er mier a Trwr/ Eingen þackar mier fyrer minar vel-
C giørder/ Og þr sm̃ neyta mins Braudz seigia ecki neitt gott af mier. Ho/ huad opt ⁊ af hũ
su mørgum hñ verdur Dæradur/ hñ fellur færligar fyrer þuilijkar rædur/ eñ þo hñ fielle af
hæsta Hwslopte/ Lijka so geingur vondum møñum ad þr hliota mz seinsta oforuarat at falla. Trwr) Hñ kañ ecki sijnar velgiørder ad þullreikna

Eirn Drusslig agalaus madur talar oforsialiga og þuætter jafnan þ hm̃ i hug kiemur.

Þott Fauiss madur alla reidu nockud gott tale / þa duger þ eigi/ Þuiad hañ talar þ eigi j
riettañ tijma.

Mørgum hamlar sijn Fatækt/ ad hñ giører eigi skada/ þar af hefr hñ þa Fordilld/ at hñ
hefur øngua vonda Samuitsku.

Margur giører helldur þ Versta eim hñ skyllde missa siñ Heidur/ og giører þat saker O-
gudrækinna manna.

Margur þionar ødrum til oriettferdugra hluta/ ⁊ riett þar mz aflar hñ sier til Ouinar/ Lygar

Lygen er eirn skam̃arfleckur a huerium mañe/ og er almeñeligur hia agalausu almwga-
D folke. Eirn Þiofur er ecki so vondur/ sm̃ sa madur er sig venur til Lygañа/ eñ mz seinsta ko
ma þr bæder i Gælgan.

Ad Liuga er mañenum skam̃ligt/ ⁊ hñ kañ alldrei til Heidurs at koma.

Eirn Hyggen madur færer sig sialfan til Heidurs fyrer sijna viturliga rædu/ og Klokur
madur er Kiær og veluirdtur hia Høfdingium.

Huer a sijnum Akre jdugliga arfidar/ sa giører sijna hrwgu mykla/ og huer hñ helldr sig
so hia

so hia Høfdingium/ at hñ er þm Kiær og vel virdtur/ sa kañ vid at sia mørgu jllu.

Giafer og Mwtur

Gæfur og Mwtur blinda vitra menn/ og leggia Beisl j þra Munn/ suo ad þr kunna ecke vm ad vanda.

Eirn Vitur madur sa er sijn ecki neyta lætur/ og Jardfolgen Fiesiodur/ Huar til eru þeir bæder nytsamliger? Þad er betra sier leyne sa hinn Fauijse helldur enn sa hinn Vitre.

XXI.

Synder ad fordast

SON miñ/ hefur þu syndgast so lættu af/ og bid ad þier eirnen þær enu fyr A
re fyrergiefnar verde. Fordast þu Syndena lijka sem añan Hoggorm/ Þui ad ef þu kiemur nærre heñe/ þa stingur hun þig. Heñar tennur eru sem Leons Teñur/ ⁊ drepa Mañen.

Sierhuer Synd er sem biturt Suerd/ og ſærer so þ kañ eingen at lækna

a Ofrijke) So sem þr Fiarplogs meñ og Ofrijkes Romvanar

b Ogudræka Þad er/ þss hins fyrerdæmda sem til rettingar er vrskurdadur

Huer hñ giører a Ofrijke ⁊ Ranginde/ sa verdur mz sijdsta Þurfamadur/ Og huer hañ er Drabuijs/ sa misser mz sijdsta godz ⁊ Garda/ Þuiad so snart sē hiñ aume kallar/ heyrer Gud þ. og hefnden miñ fliott kōa/ Sa er ei lætr sier seigiast/ hñ er þegar a gøtu hins [b] ogudræka

Huer hñ ottast Gud sa tekr þ sier til hiarta/ Eñ sa sē þar ad auk hælist vm/ þañ sier Gud læangt til/ og Klokur madur merker vel/ ad hñ vill fordiarfast.

Huer sitt hus bygger mz annara manna eign/ hañ safnar griote til siñar eigen Grafar. B

Selskapur Omilldra maña er lijka sem Lijnhrwga er a Ellde brend verdur.

Ogudræker menn ganga a føgru steingolfe/ þss ender ad er Heluijtis afgruñ.

Gudz Bodord ad hallda

Huer Gudz bod helldur/ sa fylger ecki sijnu eigen Høfde/ Og ad ottast Gud af aluoru er Vitska.

Huar eingen skynseme er jñe/ sa læte sier vnderuijsa/ Sumer eru nogu skynsamer/ eñ reisa þo marga Olucku þar mz.

Hyggiña manz og Heimskra bæde ord og verk

Eins Hyggins mans Kienning flytur fram lijka sem fliotande Vatn/ og suo sem lifande Vppspretta.

Fauiss mans hiarta er lijka sem Pottur sa ed lekur/ og kañ øngum Lærdome ad Hallda. C

Nær eirn skynsamur madur heyrer gooda kieñing/ lofar hñ hana ⁊ vijdfræger. Eñ ef hana heyrer motþrounarsamur madur/ so mislijkar honum hun/ og kastar henne a bak sier.

Heimsks mans straff þynger lijka sem byrde a veige. Eñ nær hyggeñ madur talar/ þa er þ liufligt ad heyra.

c Rad) Þad er/ hñs rad og hyggia

J Samkundum taka meñ til vara huad vitur madur talar/ og huad hñ talar er nockurs vert. Fauiss mans ræda er alijka ad sia og nidurfallit Hws/ og [c] Rad hins Oskynsama kañ mañ ecki vita huad þ er.

Þegar meñ vilia kieña hinum Heimska/ þa hagar hñ sier lijka sem menn villdu Fiøtur a hñ leggia/ vm Hendur ⁊ fætur. Enn eirn Vitur madur reiknar þ fyrer Gulliga Pryde/ og fyrer smijdis fegurd a hægra Arm. D

d Giægist) Þad er/ Sa sem fyrer rædstofuñ dyrum stendur/ Hlustar og hlerar til huad meñ tala edr giera

Heimskur madur hleypur til annars hus/ eñ skynsamr madur fordast þ. Eirn Afglape [d] giægist jñ vm annara Glugga/ eñ Forsiall madr stendr vte.

Þat er oskynsamligt ad hlera fyrer huers mans dyrum/ ⁊ forsiall madr helldr þ fyrer Lyte

Hiner onytu skrafmenn þuætta/ þ sem ønguu nytt er/ edur hæft til efnesins/ Enn Hyggner menn vega sin ord mz Gulluikt.

Heimsker menn hafa sitt Hiarta sier i munne/ enn Vitrer menn siñ muñ j Hiartanu.

Heimskur madur Hlær ofur hatt/ enn Hyggen madur hlær ecki nema lijtit.

Þa Ogudræken madur blootar nockrum skalk/ þa bøluar hñ sier sialfum.

Søguijser menn giøra sialfum sier skada/ ⁊ einge hefr þa giarna hia sier.

XXII

Latur madur

Ofyrerlaatsem Børn

LAtur madr er lijka sem Steirn sa er i Saure liggur/ Huer hñ vpptekur/ hñ hly A
tur ad þuo aptr sijnar Hendr.

Eirn Osidsamur Sonur er sijnum Fødur Vanheidur/ Skynsøm Dotter fær vel mann/ Eñ Oradvanda dottur læta meñ heima sitia/ og hun angrar

sin

ſinn Fødur. Eñ ſu ſm̃ Galin er/ er bæde Fødurnum og Mannenum Vanheidur/ z verdr af bꝏdum þm̃ hofud.

Su ræda ſm̃ ſkiedur i otijma/ kiemur eins vid ſm̃ añad ſtreingia hliodfære þegar nockr er hryggur. Auijtan z Kieñing ſkal mañ j riettan tijma fremia.

Huer hñ kieñer Heimſkum mañe/ ſa bæter ſaman broten Leirpott/ og giører riett ſm̃ þa mañ vekur nockurn af føſtum Suefne. Huer hñ talar vid Heimſkan mann/ ſa talar vid ſof anda mañ/ þa ꝥ er vte/ ſo ſeiger hñ/ Huad er ꝥ?

Epter Daudan mann plaga menn ad ſyrgia/ þuiad hñ hefur ecki Lioſid leingur. Eñ yf er Heimſkum ſkylldu meñ Sorg bera/ þui hñ hefur ønguan ſkilning. Heimſk' meñ eru Ogudliger

B Mañ ſkal ecki ofmiøg Harma hinn Dauda/ þuiat hñ er til huijldar komen/ enn lijf hins heimſka er verra eñ Dauden. Siø daga bera meñ Harm epter hiñ Dauda/ eñ fyrer Heimſkum og Ogudrꝏknum alla þra Lifdaga.

Tala þu ecki margt fyrer Fauijſum mañe/ og haf ecki mykla vmgeingne med Heimſkum mañe. Hallt þig fra honum/ ſo þu komer ecki j a Neyd/ og verder ſaurugur af hñs Oþeckt. a Neyd)

Vijk þu helldr fra honum/ ſo ertu i Fride/ z kiemr þu ei j Angiſt z Neyd fyrer hñs Heimſku. Huad er þyngra eñ Bly? Og huad vilia meñ añad kalla Heimſkã mañ eñ Bly? Þad er lettara ad bera ſand/ Sallt og Jarn/ helldur en eirn Heimſkañ mañ. Góder Viner og Fielagar koma mørgum i neyd og Angiſt

Lijka ſm̃ eitt Hus ꝥ s ſterkliga er bundit til ſamans/ fellur ecki fyrer Storme af Vinde. So og ꝥ Hiarta ſm̃ ørugt er vm ſitt efne/ ꝥ hrædiſt ecki fyrer neiñre ſkielfing.

C Lijka ſm̃ fagurt Lijmkaſt a ſlietta Veggnum vid Regnenu/ og Gardur a hꝏfu Fialle kñ ecki vid Vindenum ad ſtanda/ lijka ſo þa ſtendur Bleyde hiarta eins Heimſks mans j ſinne a forman mote øngre ſkielfingu.

Þegar madur kreiſter Augun/ þa ganga þar Tꝏr vtaf/ Og þegar mann ratar a añars Hiarta/ þa lætur hñ ſig formerkia.

Huer hñ kaſtar i Fugla flocken/ ſa burt fæler þa/ og huer ſijnum vin Hꝏdung giører/ hñ ſlijtur i ſundr Vinſkapen

Þott þu allareidu drager vt Suerd ad þinum Vin/ þa giører þu ꝥ ecki ſo vondſliga/ ſem mz Hꝏdunguñe. Þuiad þid kuñed ad verda aptur a ny Viner/ þegar þu fordaſt hñ ei og ta lar vid hñ. Þuiad menn kuña vel allt ad forlijka/ nema Hꝏdung/ Fyrerlijtning/ Openberan leyndra hluta/ og vondſliga Prettuijſe/ ſuoddan hluter fordrijfa Vinen. Hꝏdung

D Vert þijnum vin trwr i hñs Fatꝏkt/ ſo ad þu mz honum glediaſt meiger þa honū vel geingur.

Stattu faſt hia honum þa honū geingur jlla/ Ad þu meiger og ſo hañs Lucku niotande verda.

Reykur og Suꝏla kiemur fyrerfram̃ þa Elldurenn breña vill/ ſo kiemur z af Hꝏdunguñe Blodz vthelling.

Skam̃aſt þu ecki ad vernda þinn Vin/ og fordaſt hñ eige. Skiedur þig nockud Vont af honum/ ſo mun vakta ſig vid honum huer ſm̃ ꝥ heyrer.

XXIII.

A EG villda eg kyñа Lꝏs fyrer miñ muñ ad ſetia/ og trauſt Jnciglе a mīnar Varer at þryckia/ ſo ad eg ei þar fyrer til falls kome/ og mijn Tunga mig ei fordiarfe.

DROTTEN Gud Fader og Herra mijns Lijfs/ lꝏt mig ecki a mille Laſtarañа koma/ og lꝏt mig ei a medal þra tapaſt. Og ꝥ eg kyñe mijnar Hugreñingar i Taume ad hallda/ og mitt hiarta mz Gudz Orde ad aga/ og eg mier eigi hlijfe huar eg miſgiørda/ ſo ad eg vppreiſta ecki nockra Synd/ og vppſetta nockra Villu og giørda mikid jllt/ So ad eg þyrfte fyrer minum Ouinum eigi ad fortapaſt/ eda af þeim hꝏddur ad verda. Bæn Jeſu Syrach

DROTTJN Gud Fader og herra mijns Lijfs/ Giæt þu mijn fyrer Ohæferſku alite/ z vijk fra mier allre vondre lyſt. Lꝏt mig eigi falla j Ofneytſlu og Saurlifnad/ og geym min fyrer oſkam̃fullu hiarta. Oſkam̃fullu) þ er/ ſa ſm̃ ecki kañ ad ſkam̃aſt ſyn

Kiære ſyner/ læred hallda Munnenum/ þui huer honum helldur ſa forſier ſig eigi i ordunum/ ſo ſm̃ ꝥr hiner Ogudrꝏku Hꝏdgiørnu og Dramb ſomu þar fyrer falla. Þøgn

Ven þinn

Eidar

Ven þiñ Muñ ecki til ad ſueria/og vid Gudz nafn ad leggia/ Þuiad lijka ſm̃ ſa Þræll ſ
opt verdur ſtryckfur/er ecki vtan Beniar/ſo kañ ecki helldur ſa hreiñ af Syndum ad vera ſm̃
optſiñis ſuer ꝛ Gudz Nafn vid leggr.

a Onytis Fyrer vtan Naungſins Skada

Huer ſm̃ ſuer optliga ſa Syndgar optliga/ꝛ Plaagan mun eigi af hñs Hwſe ganga/ Þo B
hñ Suerie og ſkilie ecki/Syndgar hñ þo ecki ad ſijdur. Eñ ef hñ ſkilur og ſkeyter ei þar vm
þa ſyndgar hñ tuefalldliga/ Eñ ſuerie hñ til a Onytis/er hañ eigi aan Syndar ad helldur/
hñs Hws mun hardliga hegnt verda.

b Bøluan) Edur Blót þ͡a Heidner ſueria vid Afguðe ſijna

Þar er ein daudlig b Bøluan/þar fyrer geyme Gud hws Jacobs/ꝛ þr enu Gudhræddu for
daſt ſoddan/og ſaurga ſig ecki mꝫ ſlijkre Synd.

Ven ecki þiñ muñ til ad ſueria vid huert Ord/ þt þ kiemur af jllu vppſatre.

Gleym ecki þins Fødurs ꝛ þiñar Modur Kienningu/þa muntu a mille Herramaña ſit-
ia/og þier mun ecki gleymt verda/ſo þu venier þig ecki til Heimſkuñar/og mꝫ ſeinaſta villder
þu ad þu hefder ei fæddur verit/og bøluar deigi þiñar Fædingar.

Hædne

c Hædne) Ad bakmæla og adra meñ at Dæma

Huer ſig venur til c Hædne/ſa bæter ſig ecki ſijna Lijfdaga. J añnã tijma er Ofnmijked C
ad ſyndga/J þridia ſiñ færer þ mꝫ ſier Hefndarpijnuna.

Huer hñ i Brunanum er fangen/hñ er ſ annar gloande Elldur/ꝛ hætter ecki allt þar til
hañ brenner ſig ſialfur.

Loſtaſeme

Eiñ Loſtaſamur madr hefur ønguа Roo a ſijnum Likama/þar til hñ eiñ Elld vppkueiker
Saurlijfum manne er allur Matur d Sætur/ꝛ hñ hætter ei fyrr enn hñ fullgiører.

Hoordomur

d Sætur) Þad er/hñ tekr huad hñ kañ þa opt eirn leidinligan ſaurſeck helldur enn Eigenkonu ſijna

Eirn madur ſa Hoordom dryger og huxar mꝫ ſialfum ſier/Huer ſier mig? Þar er myrkt
yfer mier/og Veggerner leyna mier ſo eingen ſier mig. Huern ſkal eg fordaſt? Sa hiñ all
ra Hædſte ſkeyter ecki minum Syndum/Eirn ſuoddan Madur Fordaſt ad eins Mannanna
Augu/ꝛ huxar ecki ad augu DROTTJNS eru myklu ſkiærre enn Solen/og ſia allt þad
ſm̃ Mennerner giøra/ꝛ ſo eirnen j Heimuglig Fylſne. Aller hluter eru honum kuñuger fyrr D
enn þr verda ſkapader/jafn vel ꝛ þa þr eru ſkapader. Sa ſame madur mun opinberliga j
Stadnum ſtraffadur verda/ſo hñ mun gripeñ verda/þa hñ ſialfan ſm̃ minſt var͛.

So mun þ og ganga þre Konu ſm̃ ſinn mañ Forlætur/ꝛ eirn Erfingia vid ødrum gefur/
Fyrſt er hun Gudz Bodorde ohlyden/ J añnã maata Syndgaſt hun i mote ſijnum Manne/
J þridiu Grein a hun Børn i Hoordome vid ødrum mañe. Þeſſa munu menn af Søfnuden
um vtreka/ꝛ heñar Børn hliota heñar ad giallda. Hennar Børn munu ecki Rootfeſtaſt/ ꝛ
heñar kuiſter munu ønguan Auoxt bera/hun lætur bøluada minning ept͛/ꝛ heñar ſkøm̃ mũ
alldrei afmaaſt. Þar af læra Epterkomendurner/ad ecki neitt ſie betra enn ottaſt Gud/ꝛ ec
kert ſætara enn vppa Gudz bod ad ſtunda.

XXIIII.

Gudz Speke

WJſkañ prijſar ſig/og a medal Folkſiñs hrooſar hũ ſier/Hũ predikar j Gudz A
Søfnude/og lofar ſig j ſijnu Rijke/ꝛ ſeiger ſo. Eg er Gudz Ord/ꝛ ſueima
yfer alla Jørdena lijka ſ Sky/Mijn Tialldbwd er i Hædunũ/ꝛ miñ ſtoll j
Skyiunum/eg ein er allſtadar/ ſuo vijdt ſ Himenen er/ ꝛ ſo diupt ſ Vnd-
derdiupit er/allſtadar j Sionum/allſtadar a Jørduñe/a medal allz Folks/
a medal allra Heidingia. Hia þſſum øllum hefe eg Bygdar leitad ad eg fynde mier ſtad/
Þa baud mier Skapare allra hluta/og ſa mig ſkapad hefur ſkickad mier Buſtad/ og ſagde/
Medal Jacobs ſkalltu bua/ꝛ Jſrael ſkal vera þijn Erfd

Gudz Ord

Fyrer Veralldar vpphaf er eg ſkøput/ ꝛ mun eg eilijfliga vera/og hef fyrer honũ j Tia B
lldbwd þionad/Epter þ j Zion vijſan ſtad feingit/ꝛ hñ hefur ſett mig i þañ Heilaga ſtad þ/
eg ſkyllde i Jeruſalem rijkia/Eg hefe jñrætſt hia einu Heidarligu Folke/ þ ſm̃ Gudz Erfdar
deilld er. Eg er haatt vaxen ſo ſm̃ Cedrus trie a Libanus Fialle/og ſo ſm̃ Cypreſſus vidur a
Fiallenu Hermon. Eg em vppuaxen lijka ſm̃ Palmuidar trie vid Vatn/og ſo ſm̃ þau Roſa
trie er vaxa i Jericho/ſo ſ eitt fagurt Vidſmiørs trie a vijdum Velle. Eg em vppuaxen ſem
Platanus trie/Eg gaf elſkuligan Jlm af mier ſo ſm̃ Cinamomum og koſtulig Krydd/og ſm̃
ſu beſta Mirra/ſo ſm̃ Galbanum/og Onychium og Mirra/og ſuo ſm̃ Reykelſi j Muſtere.

Eg vtbreidde mina Kuiſte ſm̃ ein Eik/og miner Kuiſter eru Fagrer / og Lyſteliger. Eg C
gaf

gaf sætligan Ilm af mier/so sm̃ Vijnuidur/og min Blomstur bæru Erligan og Rijkugligã
Auoxt.

Komid hier til mijn aller þier sm̃ mijn girnist/ og sediet ydur af minum Auoxtum/Mijn
Predikun er sætare enn hunang/og mijn gæfa sætare enn Hunangsseimur/Huer af mier etr
þañ Hũgrar jafnan epter mier/og huer af mier dreckur þañ þyrster jafnan epter mier/ Hũ
mier heyrer sa mun ecki verda skam̃adur/ og huer sa ad mier fylger mun saklaus blijfa.

Predikan Gudz ords

Vtbreidsla Gudz ords

D Allt þtta er su rietta Bok Sattmalans sm̃ er vid hiñ allra Hæsta giordur/ Einkũ Løg
malit/huert Moyses bifalad hefur Hwse Jacobs til eins Fiesiodz. Þar vt af Vitskan er vt-
ruñen so sm̃ Aen Phison/þa hun er mikil/og so sm̃ Vatn Arinar Tygris/þa hun floer yfer
a Vordag/Þar vt af er Skilninguren floten/lijka sm̃ Euphrates þa hun er mikil/ og so sm̃
Jordan a Kornskurdar tijma/Þadan er komen Hæuerskan so sm̃ annad Lios / og sm̃ Aaen
Nilus a Hausten. Sa hefur alldrei nockur verit ad þ hafe vtlært/ og mun alldrei vt lært
verda sa þ kuñe vt at grunda/Þuiat hennar skilningur er gnægre eñ nockur Sior/og heñar
ord diupare eñ Vnderdiuped.

Þar fliota marger Læker vt af mier i Grasgardana/ lijka sm̃ veitte meñ þar inn Vatne
Þar vøkua eg mina b Grasgarda/og Døggua minar Eingiar. Þar verda min' Becker
ad storum Vøtnum/og mijn Vøtn verda mikid Haf. Þuiad miñ Lærdomur lyser so vidt sm̃
Lios Dagur/og skijn langt/Lijka z vtheller miñ Lærdomur Spasøgum sm̃ eilijfliga hliota
ad blijfa. Þar siae þier/ad eg alleina fyrer mig arfida ei/helldur fyrer alla þa s̃ a Vijsdo-
men girnast.

b Grasgard(,) Er Christinna mañа samkũdа

A

XXV.

Heir eru þrijr hluter fagrer/sm̃ bæde Gude og møñum velþocknast/ Þegar
Brædur eru samþycker/og ~~Naungarner~~ elskast/z Madur z Kona vel for-
lijkast.

Nagrañarner

Þrijr hluter eru þr huerium eg er af Hiarta Ouinur/og þra athæfe mis
lijkar mier miøg/Þegar Fatækur madur er Dramblætur/og Rijkur madur
lygur giarna/ z eirn gamall Glappe er Horkall.

Þegar þu dregur ecki saman i vngdæmenu/ Huad villtu þa fiña i Elliñe?.

Huad vel þ stendur þegar þau græu Høfuden eru Hyggin/og Olldungarner Kloker/og
B Herrarner skynsamer og Forsialer.

Þad er Korona gamallra ef þr hafa margt forsokt/ z þ er þra Heidr/þegar þr ottast Gud

Niu hluter eru þr sm̃ eg helld i minu Hiarta/miøg Loflega/z þañ Tiunda vil eg mz mi-
num Muñe Prijsa. Eirn Madur sa sm̃ hefur glede af sijnum Børnum. Huer hñ lifer þad i. ij.
hñ sier sijna Ouine fyrerfarast. Sæll er sa sm̃ hefur skynsama Eigen konu. Huer ed i sijnũ iij. iiij.
ordum ønguan skada giører. Huer ecki þarf þm ad þiona sm̃ þss eru Ouerduger. Sæll er v. vj.
sa sm̃ Trufastan Vin hefur. Sæll er sa sm̃ Førsiall er. Og sa ed kieñer þar sm̃ Meñ vil- vij. viij.
C ia giarna heyra. O /Huad mikill sa er sm̃ Vitur er. Enn huer Gud ottast yfer honum ix. x.
er eingeñ. Þuiad Gudz Otte yfergnæfer alla hlute/ huer þm sama fast helldur/ huerium
skulum vier þañ samiafna?

Eckert Angur er so mikit sm̃ Hiartans Angur/ Þar er eingen Klokskapur yfer Konuñar
Klokskap. Þar er eingen Vmsæt yfer Ofundsiuksmans vmsæt. Þar er eingen Hefndar
girnd yfer Fiandmanssins Hefndargirnd. Þar er eckert Høfud so Eitrafullt sm̃ Høggorms
sins Høfud/ Og þar er eingen Reide so Heiptug sm̃ Konuñar Reide. Eg villde helldur bwa
hia Leonum og Drekum enn hia Illre Konu/ Þegar hun verdur Ill/so skipter hun sijnu Yf
bragde/og verdur skiesslig so sem eirn Seckur. Hennar Madur hlytur sijn heñar ad skam̃-
ast/og þegar meñ bregda honum þar vm/so fær hñ þar af Angur i hiartad. Oll Illska er
lijtil hia Konuñar Illsku/skie hana þ sm̃ Ogudræken mañ skiedr.

Kueña Klokskapr og Reide

D Ein Mælug Kona er Hoglyndum mañe lijka sm̃ Sanduegur vppa mote gømlum ma-
ñne ad ganga/ Lættu hana ecki bleckia þigþo ad hun sie Væn / og girnstu hana ecki fyrer
þañ skulld.

Fiølmælug Kona

Þegar Konan giører Mañen rijkan/so er þar og ei vtan Agg/Forsmæn og stor Brixle
Ein vond Kona giører hrygt Hiarta/ dapurt Yfyrlit z Hiartans Angr. Ein Kona su mad
uren hefur ønguа glede af/ hun giører honum alla hlute leida.

b skil) Þad er talad epter Moses lögum

Synden er af Konuñe komen til/og fyrer heñar skulld hliotum vier aller ad deyia. Lijka sem̃ meñ skulu eigi Vatnit læta gang hafa/so skulu menn og ecki læta Konuna siñ vilia hafa/ Vilie hun ecki ganga epter þiñe Hønd/so b skil vid hana.

XXVI

Dygdsøm Kuiña

Sæll er sa madur sem̃ Dygduga Konu hefur/þar fyrer tuefalldast hñs Aara Tala. A

Ein good Forstødu Kona er sijnum Mañe Føgnudr/ og giører honum Roosamt lijf.

Dygdarfull kona er ein Edla gæfa/ og verdur giefen þm sem̃ Ottast Gud/huert sem̃ hñ er Rijkur edur Fatækur/so er honum ꝥ Huggun/ꝫ giører hñ alltijd gladã.

Þrijr hluter eru hrædeliger/ eñ hiñ Fiorde er Ognarligur/Forrædelsi/Vppsteytur/Vt helling Saklauss Blodz/ huad allt er verra eñ Daudeñ. Eñ ꝥ er Hiartans Angur þegar B
ein Kona Vandlæter vm adra/ꝫ skam̃ar hana fyrer huerium mañe.

Illar Konur a Olijk) Þad er/þau ver da sialldan ... Dætra øgun

Nær ed nockur madur hefur jlla Konu/ so er ꝥ amynt sem̃ a Olijk Yxn/þau draga mislijkt huert i mote ødru/huer hana fær/hñ fær eirñ Høggorm.

Drucken Kona er mikil Plaaga/ Þuiad hun kañ sijn Lyte eigi at hylia.

Lauslæta Konu þeckia meñ af heñar Ohæfersku til lite/ꝫ af heñar Augũ.

Sie þijn Dotter ecki Blyg/so halltu hana hart/so hun fremie ecke siñ Motþroadan vil C
ia/ef hun er sialfræd.

Þegar þu sier hun litast lausliga i kringum sig/so tak ꝥ vel til vara/Eñ ef þu giører þat ecki/og hun brytur j mote þier/so læt þu þig ꝥ ecki vndra/ Lijka sem̃ eirn Gøngumadur/sa þyrstur er/so mæsar hũ/og dreckur ꝥ nærsta Vatn ꝥ hũ fær/ꝫ setur sig a huern stock hũ fiñ ur/ og tekur vid s̄ hun kañ at fa.

Ein Þyd Kona Gledur siñ mañ/og þegar hun skynsamliga med honum vmgeingur/For nyiar hũ hñs Hiarta.

Ein Kona su ed þeigia kann/ er ein Gudz Gæfa/ Ein vel vanen Kona kann ecki med D
Gulle ad verda bitølud.

Þar er eigi neitt hier a Jordu elskuligra eñ hæuersk Kona/ ꝫ ei neitt kostuligra eñ Hrein lijf Kuinna.

b Hñ talar vm Liosastiakan i Moses Tialldb bud og stolpan

Lijka sem̃ Solen þa hun kiemur vpp a Hæfum Himne DROTTINS er ein Þryde/ Lijka so er ein Dygdarsøm Kuiña Þryde j sijnu Hwse.

Ein Frijd Kona su Froom blijfur/hun er so s̄ skiær Lampe/vppa hinũ helga Liosastiaka.

Ein Kona sem̃ hefur stødugt siñe/hun er so sem̃ sa Gullige stolpen/ vppa Silfurstolnum.

XXVII.

Kaupmeñ Kramarar

a Augunum) Þad er/Þeir ha ... ecki gæt a sã ... Rettskuñe/edur/ þeir giera sier aungua Samuitsku

Tveir hluter eru ꝥr sem̃ mier mislijka/ og sa hiñ þridie giører mig Reidan. A

Þegar meñ læta eirn Strijdzmañ mz seinsta fatækt þola/ og hyggen Raadumeyte med seinsta forøktud verda/Og sa sem̃ geingur af riettre Tru til Rangrar truar/þennañ hefur Gud vnder Suerdit Fyrerdæmt.

Eirn Kaupmadur kañ sijn traudliga ad giæta fyrer Rangindum/og eirn Kramare fyrer Syndum. Þuiad fyrer Peninga giøra marg[9] rangt Og ꝥr sem̃ Rijker vilia vera lijta fra a Augunum. Lijka sem̃ eirn Nagle stendur j Muruegg a mille tueggia steina/so og lijka stingst Synden i millum ꝥss er Kauper og Selur. Geyme hñ sijn eigi mz Giætne j Otta DROTTINS/ þa mun hñs Hws fliotliga nidurbrotid verda.

Þegar meñ sigta/so blijfa Oklarendin epter i Sælldenu. So og huad sem̃ Maduren A- B
formar/ þar lodir nockur Saur vid

Motgangur

Lijka so s̄ Ofnen reyner nyia Leirpotta/So reyner Motganguren Mañsins siñe.

Af Auextenum marka meñ huernen at Triesins er giætt. Lijka so taka meñ til marks a Mælenu huernē Hattad er Hiartanu

Onguan skalltu lofa adur eñ þu hefur heyrt hñ/Þuiad af ordunũ mattu kieña mañeñ.

Ef þu epter fylger Rettlætenu/ muntu fa ꝥ/ ꝫ jklædast þui so sem̃ vænum Stacke.

Fuglarner

Fuglarner samlaga sig vid sijna lijka/so helldur sañleikuren til samans vid þa sm̃ honum
Hlyda.
C Lijka sem Leonit vmsitur Bradena/so grijpr Synden mz seinsta Jllgiørdamañeñ.
Eirn Gudhræddr madur talar auallt ꝥ heilnæmt er/ eñ eirn Afglape vmbreytist suo sem
Maane.
Þa þu ert mz Heimskum møñum/þa huxa þu huad tijmanum lijdur/Eñ a medal Vitra
maña mattu afram hallda.
Heimskra maña tal er miøg leidenligt/og ꝥra Hlatur er ecki nema Synd/og ꝥr b Kitla
sig sialfa þar mz.
Huar meñ Heyra mykla Suardaga/þar stendur Hærid a einum andhæris. Og ꝥra Kijf
giører ꝥ/ad meñ verda fyrer Eyrun ad hallda.
Nær ed Dramblaater meñ deila sijn a mille/so Fylger Blodz vthelling þar epter/ og ꝥ er
leidinligt ad Heyra þa ꝥr skamyrdast suo.
Huer leynda hlute opinberar/hñ tapar Truñe/ z mun alldrei fa truan Vin.
D Haf þiñ Vin i Heidre og hallt vid hñ tru/ Eñ ef þu openberr hñs leynda hlute/þa fær
þu hñ ecki aptur.
Nu hñ misser siñ Vin honũ geingur ei miña i mote eñ ꝥm ed slepper sijnũ Ouin. Lijka s̄
þu læter lausan Fugl vr hende þier/ so er ꝥ og þegar þu fyrerlætur Vin þiñ/ Þu nær hm̄
ecki aptur/þu þarft eigi ad hlaupa epter honum/hñ er oflangt i burt/hñ er burthlaupen so s̄
Villudyr vr Nete. Saar meiga meñ binda/og Hroopyrde kuña meñ ad sætta/Eñ sa s̄ leyn
da hlute opinberar/mz ꝥm er vtgiørt.
Huer hñ bender mz Augunum honum byr nockut jllt i skape/ og lætur ecki koma sier þar
af/Fyrer þier kañ hñ fagurt ad tala/og lofar [miøg ꝥ sm̃ þu talar/ Eñ a bak þier talar hñ
añad/og vmsnyr þinum ordũ. Eg em ønguum hlut þuilijkur Ouin sm̃ ꝥssum/og DROT-
TJN er eirnen hñs Ouinr.

XXVIII

A Huer ad Steine vppilopt kastar/j Høfud a ꝥm dettur hñ/Huer leyneliga stin
gur særer sialfan sig. Huer hñ grefur Grøfena sa fellur þar j sialfur/ Og
hñ fyrer añan Snøruna leggur/sa fangar sig sialfañ. Huer hñ vill ødrum
skada giøra/ ꝥm kiemur hñ sialfum yfer hñs Hals/suo ad hñ veit ecki huad
an hñ kiemur.
Dramblaater meñ Hæda og spotta/ Eñ hefnden vmsitur þa so s̄ añad Dargadyr.
Þeir sm̃ fagna yfer oførum añara maña Riettferdugra/ꝥr verda i Snøru tekner/ Hiar
tans Angur mun læka ꝥm adur ꝥr deyia.
Reide og Grimd eru Suiuirdeligar/og Ogudræken madur fremr ꝥ huertueggia. Reide
Huer sijn sialfur hefner/a ꝥm mun DROTTJN aptur hefna/og honum eirnen hañs Hefnd
Synder varduelta.
Fyrergief þinum Naunga/ꝥ sm̃ hñ hefur misgiort vid þig/Og bid þa/so mun þier z lij Fyrergefning
B ka þijnar Synder verda fyrergiefnar.
Eirn madur Helldur Reidiñe vid añan/z vill leita Nadar hia DROTTNJ. Hñ er o-
myskynsamur vid siñ lijka/og vill bidia fyrer sijnum Syndum/ Hñ er ei nema Holld z Blod/
og helldur Heiptiñe. Huer vill honũ þa hñs Synder fyrergiefa?
Huxa þu vm endan/og lattu Fiandskapen/sm̃ ad leitar Daudans og Fordiørfunariñar/
og blijf i Bodordunum. Minstu a Bodordit/og lat af Hootaniñe i giegn þinum Naunga.
Minstu a Sattmala hins Hædsta/og fyrergief Fauitskuna. Halltu þig fra Kijfe/so verdur
sied vid mørgum syndum/þuiad Heiptugur madur kueiker Deilur/og Ogudræken madr sturl
ar gooda Vine/og Huetur huern i motz vid añan ꝥra sm̃ hafa goodan Frid.
Þegar mikell er Elldeuiduren þa verdur ꝥss meire Ellduren/Og þegar meñ eru Megtug
er verdur þui meire Reiden/Og þegar meñ eru rijker/verdur Reiden ꝥss Heiptugre/ Og þeg
ar Hatret leinge hellst/so brennur ꝥ ꝥss meir.
Sa giarn er til ad Deila/kueiker Elld vpp/Og sa Þrætugiarn er vtheller Blode. Deilur
Blaaser þu a Gneistan suo verdur þar af mikill Elldur/eñ ef þu hræker a gneistan þa slo
C cknar hñ/z huertueggia ma koma af þinum Muñe.

b Kitla) þad er/þad er ꝥm osatt þo ꝥr angre adra meñ og æ skada þa
Eidar

Sauguíſér z jller Falsmuñar eru Bøluader/ Þuiad þr ſtutla marga þa ſm̃ hafa goodan Frid.

Illar Tũgur

Jll Tunga giører marga meñ ſundurþycka/og rekur þa vr einu Lande i añad/hun brytz nidur ſterkar Borger/ og ruglar Nøfdingsſtiettunum. Vondur muñur burtrekur ærligar a Konur/og ræner þær þui øllu ſm̃ þær hefur myklu Koſtad/ huer hm̃ hlyder hñ hefur alldrei Nuild og kañ huerge i fride ad vera.

a Konz) Epter Moſes Lögmæle/þa ſkilnadarbrefen gilltu/vard mǒ rg Kona ſaklaus vtreken/fyrer ſlykar vondar Tungar

Suipan giører Beniar/ Eñ Jll Tunga molar i ſundur Bein og alla hlute.

Marger hafa falled fyrer Suerdz eggium/Eñ huerge nærre ſo marger ſm̃ fyrer Vondre Tungu.

Sæll er ſa ſm̃ geymdur er fyrer vondre Tungu/og af henne er okualeñ/og eigi þarf heñar Ok ad bera/ og ecki er bunden i heñar Snørum. Þuiad heñar Ok er Jarn og hennar Snørur af Eire/heñar Plaaga er beiſkare enn Daude z verre eñ Neluíſte. D

Eñ þann ſm̃ Gud Ottaſt mun hun ecki vnderleggia/og ecki mun hñ i hennar Ellde breña. Nuer hñ fyrerlætur DROTTJN ſa mun þar i falla/og þar jnne breña/og þ mun eigi ſløkt verda/Þad mun yferfalla hñ ſo ſm̃ Leon/og vppeta ſo ſm̃ Pardus. Þu girder vm þitt Godz med Þyrnum/Nuar fyrer giører þu ecki helldur Nurd og Grind fyrer þiñ Muñ? Þu vegur Gull og Silfur/Nuar fyrer vegur þu ecki þin Ord mz Gullvikttinne? Tak þier vara ad þu þar fyrer ecki glidner/og faller fyrer þinum Fiandmoñum ſm̃ þig vmſitia.

XXIX.

Laan ad taka

HVer ſm̃ lænar ſijnum Nææunga ſa giører Myſkunarverk / Og ſa ſm̃ hefur Audæfe ſkal ſo giøra. A

Læna þinum Nææunga þa hñ þarf þſſ mz/og þu hiñ annar/gialld þ aptur i akueden tijma/og halltu þ ſm̃ þu talat hefur/og handtiera ei ſuikſamliga vid hñ/ſo finnur þu alltijd þijna Naudþurft.

Marger meina þ ſie ſo ſm̃ fundur ſm̃ hñ til læns tekur/z giører þm til ouilia ſm̃ honum hialpad hefur/Nñ kyſſer a Nøndena a einum a medan hñ lænar honum/ z talar audmiukliga ſaker Naũgſins Peninga. Eñ þegar hñ ſkal giallda aptur/ſo freſtar hñ þui/z ber ſier þ ſie dyr tijd. Og þott hñ meigi alla reidu giallda/gielldur hñ Nelmingen aptur / z reiknar hinum þ fyrer Auiñing. Eñ Formeigi hñ eigi ſo ſuijkur hñ hiñ vm Peningana/Sa hinn ſame hefur þa keypt ſier Ouin mz ſijnum eigen Peningum/ og hiñ bitalar mz Bøluan og Skamaryrdum/og giefur honum ſkamaryrde fyrer Þøck.

Margz lænar ogiarna vt af øngre vondre meiningu/helldz þ hñ ottaſt ad hañ miſſe ſitt. B

a Neyden) Þat er/a medan Neyden er fyrer hondum

Þo ſem ædur hialpa þinum Nææũga i a Neydinne/og giør þa Olmoſuna þar til ad þu ætler honum tijma.

Nialpa þu Fatækum fyrer Bodordſins ſkulld/ og lættu hañ i Neydinne ecki ſyniande fra þier fara.

b Stad) Tel du af þ þu þyegz ad gefa af ødrugodzenu / ſo ſm̃ Moſes keñer ad leggia afſidis Tiundernar/ og ſkilia fra þad ſm̃ þu villt odrum til goda giora/ ſuo ſm̃ S. Pall ſeiger ij Chor. ix

Tapa þu fuſliga þinum Peningum fyrer þijns Brodurs ſkulld/og graf þa ecki nidz vnder Stein/þar ſm̃ þr onytaſt.

Safna þier Fieſiod epter Bodorde hins Næſta/ hñ mun þier betre vera eñ nockud Gull.

Legg þu þijna Olmoſu j ſierligan Stad/þ ſama mun frelſa þig af allre Olucku/þ mun beriaſt fyrer þig i mote þinum Ouin betur/ eñ nockur ſkiølldur edur Spiot.

Eirn goodur madur geingur i Borgun fyrer ſiñ Naunga/ enn ſa ſm̃ ecki kañ ad ſkamaſt ſijn/hñ lætur ſtanda ſijna Borgun. C

Gleym ei velgiord þijns Borgunarmans/Þuiat hñ hefur ſialfan ſig j Ved ſett fyrer þig

Ogudræken madur kiemur ſijnum Borgunarmanne i ſkada/Og ofacklætur madur lætur ſtinga ſiñ Frelſara

Ad ganga i Borgun hefur marga Rijka meñ fordiarfad / og hingad og þangad kaſtad/ lijka ſm̃ Siafarbylgia/Þad hefz marga meñ fordiarfad ad þr hafa ordit villt ad fara i framanda Lande.

Eirn Ogudræken madur/ef hñ hefur i Borgun geingit/og hefur Viuileingiur i frame ad hñ kome ſier þar vndan/hñ mun ecki ſneida hia Straffenu.

Nialpa þinũ Naũga vt ẽ meſt mættu/z ſia þu fyrer þier ad þu þar fyrer ecki j ſkada komer.

Þad

Þad næger til þess Lijfs/huer hñ hefur vatn og Braud/ Klæde og hus þar hñ kañ ad hy lia mz sijna þørf. Psal. xxxvij i Tim. vi

Lijtid Vidurlijfe vnder einginligu Fiala þake er betra eñ kostuligt Bordhalld hia Framā de mønum.

D Lat þier þ vel lijka huert sm̄ þu hefur miked edur lijtid/þuiat þ er skam̄ligt Lijferne at ga nga Hws af huse/Og huar eirn er okuñugur/þar þorer hñ ecki sijnum muñe vpp ad lwka/ Sæll er sa ed sijnu vner

Hñ hlytur vid at taka/ og sierhuern mz sier drecka læta/og ønguā þøck þar fyrer ad hafa. Auk þess hlytur hñ ad heyra snørp ord/einkanliga/þu gestkomande madr/ far þu z bu þu til bordz/lattu mig eta mz þier þ sm̄ þu hefur. Sømuleidis/ far þu i burt eg hef feingid ærlig an Gest/Eg hlyt sialfr ad hafa Husrwm/ Broder miñ sæker mig heim/Slijkt er þungt skyn sømum manne/ad hñ verdur fyrer Herbergianna skulld slijk ord ad eta/ og þa mañ bregdur honum vm þ þegar hñ hefur lænad honum.

XXX

A HVer hñ elskar sitt Barn/ sa helldr þui jafnā vnder Vønden/ so ad hñ seirna meir af þui føgnud hafe. Barna Agen

Huer hñ helldur sijnu Barne vnder Agan/ sa mun af þui glediast/z þur fa eigi þess vegna sijn ad skam̄ast hia sijnum kunningium.

Nær ed nockur madur riettliga vpptytter sitt Barn/þ mislijkar hñs Ouin og gledur hñs Vine. Þuiad þo Fader hñs deyie/so er þ sm̄ hñ sie ecki daudur/Þuiad hñ he fur siñ lijka epterlæted. Þa hñ lifde sa hñ sijna Lyst/ z hafde Føgnud af honum/Þegar hñ deyde þurfte hñ ecki ad sorga/ Þuiad hñ hefur Verndarmañ epterlæted i mote sijnum Ouin um/og þañ sm̄ Vinunum kann epter hñ ad þiona.

Eñ sa hñ er oflinur sijnu Barne/hñ vorkyñer þess Beniar/og sturlast so opt sm̄ þ grætur.

Eitt øgunarlaust barn verdur ofyrerlætsamt so s̄ galeñ Hestur.

B Hampar þu Syne þijnum/so hlytur þu sijdar meir hñ ad ottast/Leikur þu vid hñ/so mū þig þess jdra seirna meir.

Hlæ ecki mz honum/ so þu hlioter mz honum hryggr ad vera/z mz sijdsta hlioter þu þinū Tøñum ad gnista

Lat hñ ecki hafa siñ vilia i Vngdomenum/og afsaka ecki hñs Heimsku. Sueig þu hñs hæls a medan hñ er vngur/so hñ verde þier eigie Hardsuiradur/ og ohlydeñ. Hyd þu hñs hrygg a mzan hñ er lijtill

C Vnderuijsa Barne þinu/z lat þ eigi jdiulaust ba/so þu eigi þess vegna til smæanar oder. Heilbrigdr Lijkame

Þad er einū betra ad hñ sie Fatækur/hraustur og Heilbrigdur þar mz/helldur enn Rijkur og Vanheill. Heilbrigdur og hraustur ad vera/er betra enn Gull/og Heilbrigdur Lijkame betre enn mikel Audæfe. Eingen Rijkdomur er heilbrigdū lijkama samiafnande/Og eingen Føgnudur lijkur Hiartans Føgnude.

Daude er betre enn siukt Lijf eda jdiuligur Krankleikur. Þad er so sm̄ godur Riettur fyr' þm̄ Muñe sm̄ ecki getur etid/ og so sm̄ sa matur sm̄ meñ setia vid Daudz mans Leide. Þui til huers gagns er Skwrgodunum Offrid? Þau kuña huerke eta nie þefa. So er lijka þm̄ Rijkum mañe sm̄ Gud kreinker/hñ sier þ vel mz Augunum/og stynur þar epter/Og er so sm̄

D annar Gelldingur sa er liggur hia eirne Pijku/ z anduarpar. Sorg skal mañ þordast

Giør þig sialfur ecki hrygguan/ og Kuel þig eigi sialfur mz þijnum Hugrenningū. Þui ad gladr hiarta er mannsins lijf/ og þess Føgnudur er hñs Langlijfe. Giør vel vid þig/og hugga þitt hiarta/og rek Hrygdena langt fra þier/Þuiad Hrygden drepur margan mañ/ z er þo ad ønguu nyt.

Vandlæting og Reide stytter Lijfdagana/og Ahyggian giører mann gamlañ fyrer tijmā Einu gladuæru hiarta smackar allt vel/sm̄ þ etur.

XXXI.

A VAka epter Audæfum Fortærer Hollderu/og ahyggiu þar fyrer ad hafa bannar at sofa. Þegar nockur liggur mz Ahyggiu/so vaknar hñ opt/lika sm̄ mikel Sott jaf nan vppuekur. Ahyggia og Agirne

Sa er Rijkur sm̄ ad arfidar og dregur saman Peninga/ og hætter vid og neyter

þeirra

þeirra eirnen. Sa er Fatækur sm̄ Arfidar og græder ecki/og þegar hn̄ hætter vid/þa er hann þo Olmøsu madur.

Huer hn̄ elskar Peninga/sa blÿfur ecki an syndar/og huer hn̄ leitar Forgeingeligra hluta/ mun þar mz tapast/.

Marger koma fyrer Peninga saker til ofalls/ og Fordiarfast þar af fyrer þra Augum. B
Sa sm̄ honum a Offrar steyper þui/og þ Nertekur hina Oforsialu.

a Oppur) Þeir sm̄ þiona Mamon/so sm̄ S. Pall og setger/ad Agirne sie Skurgodadyrkan og þiner Agirndarþullu eru Mamons prestar og þionar

Sæll er sa Rÿkr sm̄ finst Ostraffanligur z ecki leitar Peninga. Nú er sa? Og skulum vier hn̄ lofa/Þuiad hn̄ giører mykla hlute mz sÿnu folke/ Sa i þssu verdur reyndr/ z funden̄ riettferdugur/hn̄ verdur makliga lofadur. Hn̄ matte Illt giøra og giørde þ þo ei/ z skada giøra z giørde hn̄ ei þar fyrer Nellst hn̄s Godz/z hiner Heiløgu munu prÿsa hn̄s Olmøsu.

Þa þu situr vid Rÿkismans Bord/so rek ecki i sundur þitt Gin/z huxa ecki/Hier er Nog ad eta. Huxa þu helldur/ad eitt Otrwtt Auga er Ofundar fullt/(Þuiad huad er Ofund- C
siukara enn þuilÿkt Auga?) z æper þegar þ sier nockut

Tak ecki til allz þss sm̄ þu sier framsett/og tak ecki þ sm̄ liggur fyrer hinum a Diskenum Tak þu mark a sialfum þier/ huad þin̄ Naunge giarna edur ogiarna hefur/z haf þig skyn samliga vm alla hlute.

Et suo sm̄ eirn b Madur/af þui sm̄ fram̄ fyrer þig er sett/og et ei ofmÿkit/so men̄ grem iest þier ecki.

b Madur) ecki so sem Suin

Fyrer Næuersku skulld hættu fyrstur/ z vert ecki osedianligur Suelgr/ so þu faer ønguan Ouinskap.

Þegar þu situr hia mørgum/so tak þu eigi fyrstur til. D

Eirn sidsamur madur lætur sier nægia mz lÿtid/þar fyrer þarf han̄ j Sængin̄e ecki suo ad stynia. Og þegar Kuiduren̄ er so hoofliga hallden/þa sofa men̄ hægt/So kan̄ ein̄ ad Morne snem̄a vpp ad standa/og fer finliga mz sialfum sier/ En̄ eirn grædugur Matarsuelgur Sefur ouært/z fær jdra verke z In̄antokur.

Nær þu hefur etid Ofmikid/so rÿs vpp/gack i burt z legg þig til huildar.

XXXII.

Erfide

MIn̄ Son/ Heyr mig og forsma mig ei/ so ad mz seinsta verder þu ecke var A
vid min Ord. Legg þu nockut fyrer þig ad Idia/suo vnderleggur þig ecki
neirn Krankleike. Eirn Matarmilldan man̄ lofar Alþydan/og seigia hn̄

Matarmillde

sie ærligur man̄/og slÿkt er goodur Prÿs/En̄ af einum Brioststleysinge tal

Tÿmeleyse

ar Illt øll bygden/z men̄ seigia þ riett. Vertu eingen Vÿnsuelgur/Þuiat Vÿned fyrer kiemur mørgum. Ellduren reyner Jarned/ suo reyner Vÿned Forsug Hiortu/ þa þau eru Drucken.

Ofdryckia

Vÿnid nærer Man̄sins lÿf ef menn drecka þ mz Hoofe/og huada lÿfe er þ þar sm̄ eckert Vÿn er? Vÿn er skapad til þss ad þ sk giøra man̄ gladan/og Vÿn epter þørf druckit gledur Lÿf og Sæl/En̄ ef menn drecka þ ofmÿkit/afl^r þ hiartans trega.

Ofdryckian giører Galen Afglapa en̄ Galdara/ ad hn̄ trazar og skualldrar/ allt þar til B
hn̄ verdur barin̄/ sleigen og Særdur.

Næuerska i Veistabodum

Skam̄yrdtu ecki þin̄ Naunga/vid Vÿndryck/og veit honum ønguan Nædne j hn̄s Fagnade/Gief honum eingen vond ord/og giegn honum ecki mz hørdum ordum/ Halltu þig lÿka sm̄ þr/og hegda þier epter þm/so situr þu riett. Gief þ þier ber/vilier þu og mz sitia/so ad þr meigi vid þig glader vera/og þu faer þar af Heidur/ og men̄ kalle þig sidsaman̄/ og vingiarnligan mann.

Vngdoms Hæuerska

Hin̄ Ellste skal tala/þuiad honum heyrer þ/sm̄ þm ed Forsoktur er/og hindra ecki Spil- C
mennena/Og þa men̄ kueda Vÿsur þuættu ecki þar fram̄ i/ og spar þinn Froodleik til þss i annan tÿma. So sm̄ eirn Carbunculus lyser i Føgru Gulle/so pryder Kuedskapuren Gestabodid/Og so sm̄ Smaragdus i føgru Gulle/suo pryder Vÿsnasøngurē samdryckiuna.

Eitt Vngmen̄e ma vel tala eirn tÿma edur tuisuar/ þegar honum er þss þørf/z þa men̄ spyria hn̄ skal hn̄ seigia snøgt fram̄/ z lata sm̄ ecki vite hn̄ margt/og þeigi helldur / Og skal ei telia sig jafnan̄ Herranum/ og nær alldradur madr talar þuætte eigi þar fram̄ j.

Reidar þrumur giøra myklar Elldingar/en̄ Bliugheit giøra stora hylle. D

Sta

Stattu vpp i tijma/og ver eigi hin̄ seinaste/ far þu helldur fliott heim og leik þier þar/og
gior huad þu villt þo so ad þu giorer ecki neitt jllt/og deiler vid ᵇ onguan. Þacka helldur
fyrer allt þm sem þig hefur skapad/⁊ med sijnum Audæfum saddan hefur/.

> a onguan) Þad er þitt heima þolk og Eigenkonu ei beriet

XXXIII.

A HVer hn̄ ottast DROTTIN sa lætur sier giarna seigiast/og huer sier sne
m̄a þar til helldur mun Nad fin̄a.
Huer hn̄ grenslast epter Gudz orde/sa mun ꝥ gnogliga odlast. En̄ sa
sm̄ ꝥ meinar ecki mꝫ aluoru/verdur eigi vtan verre þar fyrer.
Huer hn̄ ottast DROTTIN/sa hitter a riettan Lærdom/⁊ lætr Riett
lætit lysa so sm̄ Lios.
Eirn Ogudrækur mann lætur sig ecki auijta/og veit sier ad hialpa/mꝫ annara manna ᵃ
Dæmum þa hn̄ jllt giorer.
Eirn skynsamur Madur forsmaer eigi good Raad/En̄ eirn Galen madur og Dramblatr
ottast sijn ecki/þo hn̄ hafe ⁊ giort huad jllt hn̄ vill.
Gior ecki neitt vtan Raad/so jdrar þig þſſ ecki epter verked.
Gack eigi þann veg ad þu meiger falla/eda ꝥ þu meiger þig a steinum meida
Treystu eigi þar a ad Veguren sie ᵇ Sliettur/Ja/ vara þig og eirnen fyrer þinum eig
en Bornum.
Huad s̄ þu vppbyriar/ treystu Gude af ollu Hiarta/Þuiad ꝥ er Gudz Bodord at halldal
Huer hn̄ truer Gudz Orde/hn̄ athugar Bodorden/og sa sem treystᵗ DROTTNE/þm
mun einskis vant.
B Huer hn̄ ottast Gud/hn̄ mun ecki neitt Vondt skie/helldur þegar hn̄ verdur Freistadr so
mun hn̄ ad nyiu Frelstur verda.
Eirn Vitur madur lætur sig eigi fra Gudz Orde leida/en̄ eirn Hræsnare riggar lijka sem
Skip a okyrrum Sio. Eirn skilningsfullur mann helldur fast a Gudz Orde/og Gudz Ord
er honum vijst lijka sem Lios ræda.
Vertu vijs Efnesins/og tala þar sijdan af. Lattu vnderuijsa þier/suo kantu ad suara.
Fauiss mans Hiarta er so sem Hiol a Vagne/ ⁊ hn̄s Huxaner hlaupa vm kring lijka s̄
Hioluinda.
Lijka suo s̄ Gradhesturen Hneggiar i mot ollum Hrossunum/so samlagar Hræsnaren sig
ollum Hadgiornum mon̄um/og seiger/Huar fyrer er eirn Dagur Helgare enn an̄ar þar ad
Solen giorer suo vel eirn dag i Aarenu sem annan̄?
Vitska DROTTINS hefur þa so sundur greint/og hn̄ hefur Aartijder sundurgreint
og Helge holld so til sett/hn̄ hefur suma vtualet og Helgad fyrer odrum dogum. Lijka so sem
C aller men̄ af Jordun̄e/ og Adam af Jardarleire er skapadur/ og þo hefur DROTTIN
þa sundurgreint/epter sijnum margfolldum Vijsdome/og hefur margkyns hattu/þra a med
al skickat. Nockra hefur hn̄ blezad Hafed og Helgad/ ⁊ til sin̄ar Þionustu krafit/ enn sumu
hefur hn̄ Boluad ⁊ nidrad/⁊ fra þra stiett kolluarpad. Þuiad þr eru i hn̄s Hende/ so sm̄ Lr
mit j Leirkierasmidsins hende/Hn̄ giorer oll sijn verk s̄ honum lijkar/Lijka suo eru og men̄er-
ner/j hende þſſ sm̄ þa hefur giort/og giefur sierhuerium epter þui sm̄ honu̅ gott synist. Suo
er ꝥ goda i giegn jllu/og Lijfed i giegn Daudanum/og Gudhræddr madur i mote Ogudhræd
dum settur. Mꝫ þſſu mote lijttu a oll Verk hins Hædsta/ so er jafnan tuent i mote tuen̄u/
og eitt odru i mote sett.
Eg er seinastur vppuaknadur/sm̄ nockur sa ed epter ᵈ Les a hausttijma/ ⁊ Gud hefr mier
Blezan giefit/ad eg hefe ⁊ so mijna Vijnþrogu vppfyllt/lijka sm̄ a fullu hauste. Siaed eg
hefe eigi fyrer mig arfidat/helldur fyrer alla þa sem giarna villdu læra.
Heyrit mier þier Storherrar/og Stiornendur mꝫ Folkenu/takit ꝥ til hiarta. Lat Son
en/Eigenkonuna/Broduren ⁊ þier skylldan/ongua magt yfer þier hafa a medan þu Lifer/
⁊ yfergief onguum þijna Eign/so ad þig Idre þſſ ecki/⁊ hlioter þu þau þar fyrer ad bidia.
A medan þu lifer og dregur Önd/so vndergief þig ongum manne/Þad er betra ad þin born
D þurfe þijn vid/helldur enn þu hlioter þm i hendur ad sia. Vertu Hofdinge i þinum Audæf-
um/og lat þinn Heidur ecki fra þier taka/Þegar kiemr þitt endadægur/ad þu hlytur þadan
j burt

> Hirting

> a Dæmum) Eg sie ecki ad nockrum gange illa sm̄ þo ecki helldur athugar Gudz Ord/Ja/ þſſ verre skalkr þſſ betre Lucka

> b Sliettur) Þad synist rier sm̄ vonder gange a eirnesaman Haningiun̄e/en̄ med seinsta sty per veguren þm i afgrun Helvijtis

> Gudz Otte

> Gudz Speke

> c Les) Eg hefe gloþed gott suar vppa þuilijka Heimskra manna rædu af Helgu̅ dogu̅/

> Hofstiornan

i kurt fra ad fara/skiptu þa þiñe Eigu.

Asnanum heyrer sitt Foodur Suipa og Byrde/So og Þrælnum sitt Braud/Stroffun ⁊ Erfide. Halltu þræle þinum til Erfidis/so hefur þu Nꜳd fyrer honum/Eñ lꜳter þu hn̄ vera jdiulausan/so vill hn̄ vera eirn Jonkiære.

Ok ⁊ bønd beygia hꜳlsen/enn vondan Þræl stockur ⁊ keyre/Rektu hn̄ til Erfidis/ad hann gange ecki jdiulaus. Jdiuleyse kienner margt jllt/Legg a hn̄ Erfide ꝧ einum Þræle tilheyrer/Hlyder hn̄ þa enn eigi/so set hn̄ i Stock. Eñ þo leggdu ecki a neirn ofmikit/⁊ halltt hoo fe vm alla hlute.

Hafer þu nockurn Þienara/so vernda þu hn̄ sm̄ sialfan þig / Þuiad huer honum giører nockut/hn̄ meinar þiñ Lijkama og Lijf/Hafer þu eirn þienara/so lꜳttu hn̄ hallda riett s̄ þu værer nalægur/Þuiad þu þarft hn̄s vid so sm̄ þijns eigen Lijfs.

Eñ ef þu helldr hn̄ eigi vel/so hn̄ tekur sig vpp og hleypur fra þier/Huert villtu hañs þa leita?

XXXIIII.

Draumar

FAuijser meñ suijkia sig sialfa mz Heimskligre Von/ og Heimsker meñ treysta vppa A
Drauma.

Huer a Draumunum tekur vara/ hn̄ grijpur epter skugganum/ og vill høndla Vinden/ Draumar eru ecke vtan mynd ꜳn Athæfes. Þad [a] Ohreint er/ huersu ma ꝧ hreint vera? Og huad osatt er/ huersu kañ ꝧ satt ad vera?

[a] Ohreint) Draumarner eru ahreiner og Lygner/ Huad kañ Heilagt edr gott i þm ad vera?

Eigen Spadomur Hydingar og Draumar eru Ónyter / Og giøra þo einum þungar B
huxaner/Og ef þr koma ecki fyrer jnblꜳstur hins Hæsta/so halltu þar e vt af/ Þuiad Draumar suijkia marga meñ/og bregdast þm sm̄ þar vppa hyggia.

Meñ þurfa øngra Lyga vid/ til þss ad meñ hallde Bodorden/ Og Gudz Ord ma nægia/ þegar meñ vilia riett kieña.

Eirn velreyndur madur skilur margt/og eirn vel Forsoktur mann kañ af Vitsku ad tala Eñ huer Oforsoktur er hn̄ skilur lijtid/Og þr villu farande Andar koma vpp myklu Illu

Þegar eg var i Villuñe vafeñ/kuñe eg so margt ad kieña og var so Lærdur ad eg kuñe ꝧ C
eigi allt ad seigia. Og em optliga i Daudans haska þar fyrer komen/ allt til þss eg er þar af frelsadr orden. Nu sie eg ad Gudhrædder meñ hafa rietteligan anda/ Þuiat þra von stendur af þm sm̄ þm kañ ad hialpa

Gud at ottast

Huer hn̄ Ottast DROTTIN þarf fyrer ønguu ad-skielfast nie Hræddr ad vera/ Þui at hn̄ er hn̄s traust.

Sæll er sa sm̄ Ottast DROTTIN/Vppa huad forlætur hn̄ sig? Hu er hn̄s styrkur? D
Augu DROTTINS sia yfer þa sm̄ hn̄ elska/ Hn̄ er Volldugur verndare/ stor Styrkur ⁊ Hlijfd i mote Hitanum/Ein Tialldbwd i mote Hita Middagsins/ Eirn Geymare j mote rasenu/ Ein Hialp i mote fallenu/Huer af Føgnude fyller hiartad ⁊ gladt giører andlitid/⁊ giefur Heilbrigde Lijf og Blezan.

XXXV.

[a] Bygger) Þeir vilia opp ra og Fr mer vera/og lꜳta þo ecki ap synd ønum/ꝧ kallest vnder eins vpp ad byggia og nidur ad briota/ bidia og bølua

HVer hn̄ offrar af rangfeingnu Godze/þss Offur er hꜳduglig fyrer Gudi. A
Eñ suoddan Hædne Ogudrækinna lijkar Gude allz ecki.

Hæfur Omilldra þecknast onguaneigen hinum Hæsta/Og Syndern[ir] lꜳta sig mz mikillre offran ecki forlijka.

Huer hn̄ færer Forn af eigu Fatæks mans/ hn̄ giører amynt sm̄ sa fyrer Fødursins Augum sæfer Soniñ

Hiñ Fatæke hefur eigi nema lijtid Braud/ Hu ꝧ af honum tekr sa er Mordinge.

Huer hn̄ tekur fra odrum hn̄s Næring/hn̄ drepr siñ Naunga.

Huer hn̄ giefur eigi Arfidismannenum sijn laun/ sa er Blodzhundur.

Þegar nockur [a] bygger vpp og ꝧ sama nidur aptur brytur/Huad hefur hn̄ þar meira af enn Erfidit?

Aptur a ny ad Syndgast

Þegar nockur bidur og aptur a ny Bøluar/Huersu skal DROTTIN hn̄ heyra?

Huer hn̄ þuær sier þegar hn̄ hefur snortid Daudan mañ/og snerter hn̄ aptur a ny/Huad B
hialpar honum hn̄s Þuottur? So er sa madur sm̄ saker Synda siña fastar/⁊ Syndg[ar] jafn

opt

opt aptur/Huer skal hn̄s Bæn heyra? Og huad hialpar honum hn̄s Fasta.
Gudz Bodord ad hallda þ er hid besta offur/Gudz Bodord mikils ad akta/þ Offur hial- Þad retta
par vel. Offur
Huer hn̄ þackar Gude þ er su rietta Simelforn
Huer Myskun fremur/þ er riett þacklætis offur.
Ad læta af Syndunum þ er Gudz þionusta su ed DROTTNE lijkar. Ad giefa vpp Exo. xxiij xlv.
Oriett ad giøra/þ er rietteligt Fridþægingar offur. b Tomhendtur) Lyka sm̄ þr segia/Ep gødiuert en hialpa et/so villium vier ecki giøra/Til hueers skulu oss þr prestar?
En̄ þar fyrer skalltu ei b Tomhendtur birtast fyrer DROTtne/ Þuiat slijkt hlytz man̄
og ad giøra/fyrer Gudz Bodordz skulld.
C Riettlætz mans offur giører Alltared audugt/ og þss Offurs Ilmur er sætur j Auglite
hins Næsta. Riettferdugs mans Offur er þægeligt/ og þui sama verdur alldrei gleymt.
Gief þu Gude sijna Dyrd mz glødum Augum/ z þinar Frumforn' fyrer vtan allā skort.
Huad þu giefur/ þ c gief fœsliga/og helga þinar Tiunder gladliga. c Giep) Prestunum og Leuitunum
Gief þu hinum Nædsta/epter þui sm̄ hn̄ hefur þier veitt/z huad þijn hønd Forma þ gief
þu mz glødum Augum/ Þuiad DROTTIN er eirn Endurgialldare/og mun þier þ sios-
falldliga endurgiallda.
Giør þu ei Veslingsskap af þin̄e gæfu/ Þuiad þ er Oþægeligt. Leit øngrar Fordilld'
þa þu skallt offra/ Þuiad DROTTIN er Hefnesamur/og fyrer honum gilldur eckert A-
lit Personan̄a/ Hn̄ hialpar Fatækum/og alijtur ønguar Personur/z hn̄ heyrer Bæn þss er
Oriettenlijdur/Hn̄ forsmaer ei Bæn hins Fødurlausa/nie helldur eckiun̄ar þa hun klagar.
D Tæren Eckiun̄ar renna vel ofan epter Vøngunum/ en̄ þau kalla vpp epter/a mote þm Eckiun̄ar
sm̄ hana vtrekur. Bæner
Huer Gude þionar mz goodfyse/hn̄ er Gude þægeligur/Og han̄s Bæner taka allt vpp j
Skyen.
Bæn aumra manna j giegnum smygur skyien/og hætter ecki fyrr enn hun þangad kiemr Aumramān̄a Bæner
og giefur ecki vpp allt til þss ad sa hinn Hæste þar alijtur/ Og DROTten mun riett dæ-
ma og straffa/og þ eigi vndan draga nie a leingdar lijda/þar til hn̄ i sundur slær Lendar O
myskunsamra/ z hefner sijn a slijkum mon̄um/ og afmæer alla þa sm̄ hinum mein giøra/ z
steyper vallde Ranglætra/og giefldur huerium epter sijnum verkum/z launar þm suo sm̄ þr
hafa verdskulldat/z hefner sijns Folks/og gledur þ mz sin̄e Myskunseme.
Lijka s. Regnit kiemur i riettan tijma þegar þurt er/ So kiemur Myskunseme j Neydin̄e
z i riettan tijma.

XXXVI

Þar þijn et letta / Agiæt Bæn
A Lmattugr Gud DRotten Myskuna þu oss/ Lijt til vor z skielf allar þiod'/
vpphef þijna Hønd yf' þa enu an̄arligu/ad þr siae þijna MagtLijka so s
fyr' þra augū þu hia oss Helgadr vdur. So tia þu þig Herligan a þm/fy
rer vorū Augum/so ad þr vidurkenne lijka sm̄ vier vidurkiennum/ ad einge
B er an̄ar Gud en̄ þu DROTTEN alleina. Giør ny Takn og ny Stor-
merke/Aud syn þijna hønd og þin̄ Hægra Arm Dyrdligan. Vppueck Grimdena og vthell
Reidinne/Snara i burt Motstandaranum/og sundurmer þu Ouinen/z flyt þier þar mz/ og
minstu a þijn Sære/so ad men̄ Prijse þinar Dasemder. Reide Logans suelge þa/sm̄ suo At a Alleina)
C hugalauser lifa/og ad þr sm̄ þinu Folke mein giora hliote ad Fyrerfarast. Sundurmola hø Gud er eckert
fut Høfdingianna sm̄ eru vorer Ouiner/og seigia/vier erum a alleina.
Samansafna øllum ættkuislum Jacobs/og læt þær vera þina erfd/Lijka sm̄ af Vppha
fe. Myskuna þu Lyd þinum þm af þier hefur Nafn/z Israel þan̄ þu kallar þin̄ Frumgie
tin Son. Myskuna þu Borgin̄e Jerusalem/ þar þin̄ Helgedomr er/ z þar þu byr. Reis b Aarons)
D þu Zion vppaptur/suo ad i þm sama Stad þitt Ord ad nyiu vppgange/ad þijn Dyrd a med So sm̄ stendur
al Lydsins verde mikil. Birt þig vid þa sm̄ verid hafa fra vpphafe þin eigen eign/ Og vpp Numeri vi. At
fyll þær Spasøgur sm̄ i þinu Nafne bodadar eru. Giælld þu þm ømbun sm̄ vppa þig væn- þeir skylldu Blezza Lyden i
ta/suo ad Spamen̄ þiner fin̄ist Sannorder. Heyr þu DROTTIN Bæner þra er þig a Gudz Nafne
kalla/epter Blezan b Aarons/yfer þinn Lyd/ so ad aller þr sm̄ a Jørdu Byggia vidurken̄e
ad þu DROTTIN ert eilijfr Gud.

XXXVII.

Kuid

KViduren tekur allſkonar Fædu til ſijn/þo er ein fæda betre enn oñur. A
Lijka sm̄ Tungan Villubrædzrietten ſmackar/ſo merker ſkynugt Hia[illegible]a
Følſk Ord.
Eirn Prettuijs mañ kann einum j Olucku ad koma/ Eñ ſa sm̄ er Forſok
tur veit ſig þar fyrer ad vakta.
Good Kuiña Mædurnar hafa alla Sonu kiæra/ Enn þo kieraſt ſtundum ein Dotter
betur enn Sonur.
Ein Frijd Kona gledur ſiñ Mann/ꝛ Maduren hefur ønguan hlut elſkara/ꝛ ſie hun þar
mz Aaſtudlig ꝛ good/ſo fiñſt ecki ꝥſſi mans lijke.
Huer eina Hwsfru hefur hñ færer fram̄ ſijna Eigu/ ꝛ hefꝛ trwa hialp ꝛ ſtod ſem hñ ma
vppa treyſta.
Huar eingen Gardur er/þar brotna nidur Bærner/og huar eingen Hwsfru er/þar veg
nar Bondanum riett sm̄ fare hñ villt.
Lijka sm̄ menn trwa ecki Reyfaranū/er lædiſt fra einum ſtad til annars/ſuo trua menn ꝛ
ecki ꝥm mañe sm̄ ecki neitt Hreidꝛ hefꝛ/og fara verdꝛ til Herbergis huar sm̄ hñ kuelld[r] vppi.
Sierhuer Vinur ſeiger vel/Eg er ꝛ ſo vinur. Eñ nockrer eru alleina ad nafne Viner. B
Viner Þegar Viner verda ſijn a medal Ouiner/ſo varer ꝥ allt til Daudans.
Huadan kiemur ſu vondſka ad øll Verøllden er full af Falſkleik?
Þegar Vinenum vel geingur ſo fagna ꝥr mz honum/Eñ þegar honum geingur jlla/ ſo
verda ꝥr hñs Ouiner. Þeir harma mz honum fyrer Bwkſins ſkulld/ Eñ þegar Neyden ad
fer/læta ꝥr [a] Skiøllden hlijfa.
Gleym eigi þinum Vin þa þu ert gladur/ꝛ huxa þu til hñs þa þu ert Rijkur.
Sierhuer Rædgiafe vill Ræd leggia/eñ ſumer rædleggia ſier til eigen gagns. Þar fyr[r]
Radgiafarar vara þig vid ꝥm Rædgiøfum/ huxa þu ædur huert ꝥ er gott/ma vel ſkie ad hñ huxe ſial-
fum ſier ad Rædleggia/og vill læta þig a hætta/og ſeiger/ þu ert a ꝥm rietta veigi/og hañ
ſtendur ecki ad ſijdur a mote þier/og gaumgiæfer huernen ꝥ vill rædaſt. C
Haf þu eingen ræd vid þañ sm̄ jllan grun a þier hefur/og tak þa eigi þier til Rædgia-
fa sm̄ þig Ofunda.
Lijka sm̄ þa þu Rædgaſt vm vid nockra Konu/huerſu madur ſkal vera vingiarnligur vid
hennar Ouinkonu/Elligar vid Ragan mann/huernen beriaſt ſkal/Eda vid eirn Kaupmañ/
huad mikit hñ vill reikna þijna vøru hia ſiñe/Edur vid eirn Kaupanda/huerſu dyrt þu ſkuler
ſelia/Edꝛ vid eirn Nijding/huernen Madꝛ ſkal giøra gott af ſier/Edꝛ vid eirn omyſkūſamā
mañ/huernen mann ſkule Nad ſyna/Edꝛ eirn Letingia vm mikid ſtarf/Edꝛ eirn leigudreing
ſa huerge hefur heimile/huerſu truliga mann ſkal viña aſett verk/Edꝛ eirn Latā Viñumañ
vm mykla vtuegu.
Leita eigi Rædz vid ſuoddan Folk/helldur hallt þig jafnan til Gudhræddra maña/ꝥra ē
þu veiſt ad Gudz Bodord hallda/ꝥr ſinnader eru ſuo sm̄ þu ert/ꝥr ed mz þier ſamharma ef
ad þu raſar/Og haf þu ꝥra Ræd/þui þu munt eckert betra Ræd fiña. Og eiñ þuilijkꝛ ma-
dur kann optſiñis betur ad ſia þuilijkt/ enn ſiø Nioſnarmenn er ſitia vppa Vardhalldz Hæd
Þo vm allt ꝥta akalla hinn Hæſta/ad hñ þinar giørder vel greidi og eigi bregdaſt læte.
Adꝛ enn þu byriar nockut/ſo ſpyrſtu fyrer/Og ædur enn þu giører nockut/ haf þar Ræd D
vid. Þuiad huar sm̄ menn hafa nytt fyrer hende/þar hlytur eitt af Fiorum ad ſkie/ad ꝥ ver
de gott edur jllt/ad Lijf edur Daude þar af kome/ꝛ ꝥſſu øllu ſtyrer tungan ætijd.
Margur er vel ſkickadur til ødrum mønnū Ræd ad leggia/ꝛ er ſier ſialfū til einkis nytꝛ.
Margur vill klokliga ræd leggia/ꝛ menn heyra ꝥ ecki giarna ꝛ blijfur þurfande/ Þuiat
hñ hefur þar ecki Ræd til af DROTTNI/ og eingen Viſka er i honum.
Margꝛ er Vijs af eigenligre reynſlu/hñ giører gagn mz ſijnu ræde ꝛ ahitter ꝥ.
Eirn Hyggen madꝛ kann ad vnderuijſa ſijnu Folke/og hñ giører gagn mz ſijnu Ræde/ꝛ
ahitter ꝥ riett.
Eiñ Vitur madꝛ verdur miøg Lofadur/ꝛ aller ꝥr sm̄ hñ ſia Prijſa hñ.
Huer og eirn madur hefꝛ akueden tijma til ad lifa/Eñ Iſraels tijme hefur ønguan tølu.
Eirn Hyggin madur hefur hia ſijnu Folke mikid alit/ Og hñs nafn varer æfinliga.

[a] Skiollden) Huar ꝥr vita ſig ohrædda og i godre Hylle huert sm̄ þad er Gude med eda eigi

XXXVIII.

A SOn miñ/profa huad Heilnæmt er þinu Lijfe/og sia huad þui er oheilnæmt/
þad gief þui ecki. Þuiad allzkonar þienar ecki huerium manne/so hentar
eigi huerium mañe allskyns.

Of fyll þig eigi af allskonar neytzluligre Fædu/ og neyttu ecki grædug- liga/Þuiad mikid æt giører siukleik/og Ofedianligur Aatmadur fær Iñan tøkur. (Sparnytne)

Marger hafa sig til Daudz etid/ eñ sa sm̄ hoofliga etur lifer þ͛ leingur.

Heidra Læknaran mz tilheyrilegum Heidri/ so þu hafer hñ þier vissan i Naudsyn. Þuiad DROTTEN hefur skapad hñ/ og Læknings listen kiemur af hinum Hæsta/ ⁊ Koningar ner Heidra hñ/Listen Læknisins vpphefur hñ/og giører hñ mikin hia Høfdingium ⁊ Herrū. (Læknaran)

B DROTTIN lætur Lækningena af Iørduñe vaxa/og eirn skynsamur madr Foraktar hana ecki. Vard þo þ beiska Vatnit sætt af einu Trie/so ad menn skylldu kieña hñs Krapt
Og hñ hefur slijka List Møñum giefit/so ad hñ verde dyrdkadur fyrer sijnar Dasemder/þar
læknar hñ mz og minkar Særindin/og Smyrslamakaren giører þar af Læknis Lif. Snøgt
ad seigia/Gudz Verk kuña meñ eigi øll ad greina/og hñ giefur allt þ gott sm̄ a Iørduñe er.

Son miñ fyrerlijt þig ecki þa þu ert siukur/bid þu helldur DROTTIN/þa mun hañ
lækna þig/a Lættu af Syndum/⁊ giør hendur þinar Ostraffanligar/⁊ hreinsa Hiarta þitt
af allre Misgiørd/ Offra Sætan Ilm/ ⁊ Hueitis Salla til miñis fornar/og gief þu Feita
C Forn/riett sm̄ eiger þu þa hiedan. Sijdan lættu Læknaran koma til þijn/Þuiad DROT-
TEN hefur skapad hñ/⁊ læt hñ eigi burt fra þier medan þu þarft hñs Vid.

Su stund kañ koma/ad hinum siuka alleina fyrer hiña hialp veitest þegar þr bidia DR-
OTTIN ad hm̄ skle batna/⁊ fa Heilbrigde leingr ad lifa.

Huer hñ syndgast fyrer sijnum Skapara/sa hlytur vnder Læknarans hendur ad koma.

(Huerneñ meñ skule sier hegda i Kranklleika. a Lættu) Þad er, Giør fyrst Idran/ þar næst lættu b dra fyrer þier i þridia mata neyttu Lækni sins.)

Son miñ. Þegar nockur Andast so græt þu hñ ⁊ Harma/s̄ þier hafe mikit a moke gein-
D git/og Sueipa hñs Lijkama epter veniuligum Hætte/⁊ veit honum ærligan Grøft. Þu sklt
beiskliga græta og af Hiarta hryggr vera/ ⁊ bera Harm epter þui sm̄ hñ hefur verid/hid
allra miñsta eirn Dag edr tuo/so ad meñ megi ecki neitt vont til þijn leggia/Og hugga þig
eirnen aptur/suo ad þu hryggist ecki/ Þuiad af Hrygd kiemur Daude/ og Hiartans Hrygd
minkar Mætten.

Hrygd og Fatækt giører Angr j Hiartanu j Freistniñe ⁊ yfergeingur.

Læt Hrygdina eigi koma i þitt Hiarta/helldur hrind þu heñe fra þier/og huxa a c En-
dan/⁊ gleymi þui eige/Þui þar er ecki apturhuarf/þ hialpar honum eigi/ og þu giører þier
skada. Huxa til hñs/lijka sm̄ hñ hefur Daed/so hlytur þu ad Deyia/ I Giær var þ a mier/
i Dag er þ a þier.

A medan sa Daude liggur j Huijld/ so gief þu eirnen vpp til hañs ad huxa/ Og hugga
þig aptur yfer honum/ fyrst hñs Ond er hiedan vid skilin

(Sorg epter þa Framlidnu b Hergeingr Þad er/hafur ønguan mata c Endan) Suo sm̄ giørde Dauid yfer sinu Barne/og sagdi Eg hlyt til hñs at fara/hñ huer þur ei aptur til mijn/Mier i Giær/þier i Dag)

XXXIX

A HVer læra skal Ritningena/sa kañ eckert añat erfide ad vakta/ Og sa sm̄ sk læra/
sa kañ eckert annat hafa ad giøra. Hunen kann sa taka vara vppa Kieñsluna er
hñ hlytur ad Eria/Og sa s̄ Eykena keyrer giarna mz Suipunum ⁊ mz þ͛ hætti
verkum vmgeingr/ ⁊ veit ecki nema af Eykunum ad seigia? Hñ hlytur ad huxa
huernen hañ skal viña sitt Akuruerk/ ⁊ hlytur sijd og ærla Kwnum Foodr ad giefa.

(Þeir ed Ritningena skulu læra kunna ecki adra Iein ad hafa.)

So og eirnen Snickarar ⁊ Triesmider/þr Nott og Dag Erfida/⁊ skiera vt Likneske/og
eru idner at giøra marghættut Erfide/ Þeir hliota at huxa/ad þ fare riett/⁊ Arla ⁊ sijd þar
yfer ad liggia/ad þr fullgiøre þ.

B So og eirnen Iarnsmiduren/ hñ hlytur ad sitia vid sin̄ Stedia/⁊ sitt Smijde ad vakta/og
verdur Eldz moodur/⁊ Erfidar sig Modan fyrer Aflenum/Hamars hliodid fyller vpp hañs
Hluster/og sier þar til huersu hñ Fullgiøre sitt verk/⁊ hñ hlytur ad huxa huersu hañ þ giøre
til reidu/⁊ Sneña ⁊ Seint þar vid ad vera/at hñ þui vel af stad kome.

So og eirn Leirpottamakare/ hñ hlytur ad vera vid sitt Erfide/⁊ Hiolenu mz Footū sier
ad snua/og hlytur idugliga sitt Verk ad viña mz Ahyggiu/⁊ hefur sitt Dagsuerk vijst/Hañ
hlytur med Armleggium vt af Leire sitt Kier ad mynda/og hlytur mz Mædu sig ad beygia a
sijnū

sijnū Fookum/ Hñ hlytur ad huxa huersu hñ glerenne ꝥ finliga/ og ærla og seint Ofnen at Hreinsa.

Þesser aller treysta af sijnum Handuerkum/ ꝛ sierhuer kostgiæfer ad hñ kuñe sitt Erfide. Menn kuña ei j Borgiñe þra ad missa/ Eñ huergi kuña meñ þa i burtu ad skicka / þr kuña ei a þui Embætte vara ad taka/ eda i Samkundum at stiorna/ Þeir kunna ei þañ skilning ad hafa/ ødrum Skriftena at kenna/ nie helldur Dom og Riettlæte ad Predika/ Þeir kunna ecki Spakmæle Hyggiña maña at lesa/ helldur hliota þr vppa sijna tijmanliga Næring ad þeinkia/ ꝛ huxa ei framar/ eñ huad þr kuña mz sijnu Erfide ad afla C

Eñ huer hñ skal sig til leggia ad læra Løgmal hins Hæsta/ sa hlytur Vijsdom allra hiña Gømlu ad ransaka/ ꝛ i Spamañabokum ad studera/ Hñ hlytur ꝛ ad gaumgiæfa Lijfsøgur Nafnfrægra maña/ ꝛ þar epter ad Huxa/ huad þær hafa ad þyda ꝛ kieña. Hñ hlytur at Læra andligar Malsgreiner/ ꝛ sig j diwpsettre rædu ad jdka/ Sa kañ Høfdingium ad þiona/ ꝛ hia Herrunum ad vera/ Hñ ma læta skicka sig j framande Lønd/ Þui hñ hefur for sokt huad hia møñum er Dugligt ꝛ eige Dugligt. Og huxar ad hañ ærla vpprijse/ ad leita DROTTENS sm̄ hñ hefur skapad/ ꝛ bidst fyrer i Auglite hins Hæsta. Hañ lykur vpp frijliga siñ munn ꝛ bidur fyrer Misgiørdum allꝫ Lyds. Og þa þegar DROTTIN er so blijdkadur/ so giefur hñ honum Vijsdoms Anda gnogligan/ ad hñ kann viturligt Rad ꝛ Lærdom volldugliga ad giefa/ þar fyrer giører hñ DROTtne Þacker i siñe Bæn/ Og DROTTIN giefur þar Rææd til ad hñs Ræd ꝛ Kieñing framgeingꝛ. Og hañ vmhuxar adꝛ mz sialfum sier/ sijdan seiger hñ sialfur sitt Ræd ꝛ Kieñing opinberliga/ ꝛ sañar ꝥ med Heilagre Skrift. Margur vndrast hñs Vitsku/ ꝛ hun mū alldrei afmæst/ Honum mun alldrei verda gleymt/ ꝛ Nafn hñs varer vm Alldur ꝛ æfe. Huad hñ hefur kient/ ꝥ munu meñ framueigis Predika/ ꝛ Søfnuduren mun hñ Prijsa. A medan hñ lifer hefur hñ meira Nafn eñ Þusund adrer/ og epter hñs Dauda þa er hañs Nafn vppe. D

Presta ꝛ Predikara Embætti a Læra) Eiñ prestur og predikare skal studera og sig idka/ i allꝫhættudum Bokum/ þa giefur Gud hm̄ skilning/ Eñ løt um Bukprestū giefur hñ ecki

XL.

Amiñing til Þackargiørdar

LOG hef enn ad seigia nockud meira/ Þuiad eg em lijka sm̄ fullt Tungl. Heyred mier þier Heiløgu Børn/ og Vaxit so sm̄ Rooser Plantadar vid Vatzædur/ ꝛ giefit af ydur sætañ Ilm so s̄ Reykelsi/ Blomgest þier s̄ Liliur/ ꝛ Ilmid vel/ Syngit lofliga ꝛ Lofit DROTTIN j øllum sijnum verkū/ Prijsit Nafn hñs Dyrdliga/ Þacker giørit honum/ ꝛ Lofit hñ mz Søng og Hørpuslætte/ So seigiande i þackargiordiñe A

Øll Verk DROTTINS eru harla god/ ꝛ huad hñ bydur ꝥ skier i riettañ tijma/ Og menn þurfa ecki ad seigia Huad skal ꝥ? Þuiad j siñ tijma koma þau sm̄ oskut/ Lijka s̄ þa ad fyrer hñs Bodord a stod Vatnid so s̄ Mwrader Vegger/ og fyrer hñs Ord stodu Vøtnen riett sem være þau Høndlut/ Þuiad huad sem hñ fyrer sitt Bodord til skickar/ ꝥ er liufligt/ og menn þurfa vm ønguan brest at klaga a hñs hialp.

Þackargiord a Stodu) Suo sm̄ i Hafenu rauda/ og Jordā Exo xiiij

Allra manna verk eru honum kuñig/ og fyrer hñs Augum er eigi neitt leyneligt. Hñ sier alla hlute fra Vpphafe Veralldar allt til enda Veralldar/ ꝛ honū er einge hlutꝛ nyr. Men þurfa ecki ad seigia/ Huad skal ꝥ? Þui hñ hefur sierhuad skapad ad ꝥ skle til nockurs stoda B

Þuiad hñs Blezan flytur fram s̄ annad Vatn/ og Døgguar Jørdena s̄ añad Vatzflod Hier i mote hæfer hñs Reide þa enu Heidnu/ so s̄ þa hñ lætur votsamt Land vpp þorna.

Hñs Verk eru hia Heilogum riettelig/ Eñ hiner Ogudræku hneykslast þar af. Allt ꝥ s̄ skapad er fra Vpphafe er godum gott/ eñ Ogudrækum skadsamligt.

Maduren þarf sier til Lijfs vpphelldis/ Vatn/ Elld/ Sallt/ Miel/ Jarn/ Miolk/ Hunang/ Vijn/ Vidsmiør/ ꝛ Klædnad/ Þetta allt kiemur godū til goda/ eñ Omilldū til skada.

So eru og Vindar nockurn part til Hefndar skapader/ ꝛ mz sinum Stormum giøra þeir skada/ Og þegar koma skal streffunen/ so æsast þr ꝛ vthella Reide þss sm̄ þa skapad hefur.

Elldur Hagl Hungur ꝛ Daude/ Slijker hluter aller eru til hefndar Skapader/ Villudyr/ Scorpiones Høggormar/ og Suerdit er til Hefndᵛ skapad/ þa enu Ogudræku ad Fordiarfa Mz Fagnade giøra þr sijna bijfalning/ og eru reidubwner huar sm̄ hñ þarf þra vid a Jørd uñe/ ꝛ þegar sa tijme kiemur læta þr ecki af. E

Þad er ꝥ sm̄ eg vppbyriade/ og þeinkta ad skrifa/ Einkum ꝥ/ Øll Verk DROTTens

Eru good

eru good/og sierhuert i sijnum tijma nytsamligt/So Meñ þurfa ecki seigia/Þau eru ecki øll good/Þuiad sierhuert er j sinn tijma kostuligt/þar fyrer skulu menn lofa Nafn DROTTINS/og Þacker giøra af Hiarta og Muñe.

Þad er eirn Aumliga Hørmuligur hlutur vm allra maña Lijf fra Moodurkuide/ allt til þss þr eru j Jørdena grafner/huer ad er allra vorra Moder/Þar er ætijd [b] Ahyggia/Otti Von/og mz seinasta Dauden/Jafnuel hia þm i storum Heidre sitia/sem hia þeim minsta a Jørdu/Jafnuel hia þm sm̄ Silke og Koronu bera/sm̄ hia þm sm̄ klædder eru græarri Hempu.
D Þar er jafnan [c] Reide/Vandlæting/Motgangur/Ofridur og Daudans Hæske/Ofundseme og Hatur/Og nær eirn skal huijlast og sofa i siñe Sæng a Næturþele/koma honū i Hug marguijsligar Huxaner. Og þo hñ allareidu nockra Huijld hafe/ suo er þ þo einkis vert. Þuiad hñ skielfist i Draume/lijka sm̄ sæe hñ Ouine koma/Eñ þegar hñ vaknᵃ /z sier hñ er Oruggur/ suo fer honum sm̄ þm er komist hefur vr Orustu/ z er offa gladur/ad hañs Otte er einkis verdur. Slijkt skiedur øllu hollde/bæde Moñum og Kuikindum/ Eñ Ogudrækum manne Siøfalldliga framar.

Eymd og Vesølld Mañeskiunar lijfs
[b] Ahyggia) Fyrer Gude og okomnu lijfe
[c] Reide) J mote Naunganum/og mzal mañanna i þssu Lijfe

Mord/Blodz vthelling/ Hatur/Suerd/Olucka/ Hungur/ Fordiørfun/og Plaga/Allt þtta er skickat i giegn Ogudrækum/Þuiad fyrer þra skulld hlaut Vatzflodit ad koma.

XLI.

A Allt þ sm̄ af Jørduñe kemur/þ hlytur aptur i Jørdena ad snuast/lijka sem øll Vøtn aptur i Sioen falla

Allar Gæfur og Rangfeingit Fie hlytur forganga/Eñ Sannleikuren varer eilijfliga

Ogudligra maña Audæfe þorna vpp sm̄ Læker/Og so sm̄ Reidarþruman eydist i Regnenu.

Þeir eru Kæter so leingi sm̄ þr taka vid Giøfunū/Eñ mz sijdsta ganga þr þo til grunz

Afkuæme Ogudligra mun ecki fa nockra Kuistu/z Root Oriettferdugra manna stendr a berum steine/Og þott þr allareidu Vøkuist/z vid Vatn stædu/verda þr þo vpprætter adr eñ þr eru fulluaxner.

B Gudligt lijferne er so sm̄ Blezadur Grasgardr/z Myskunseme blijfur eilijfliga.

Huer sig mz sijnu Arfide nærer og lætur sier þar mz nægia/sa hefur fiñañ Nædugan lifnad/Þad kallast ad fiña Fiesiod øllum Fiesiodum fremra.

Børn ad gieta og Borger ad Byggia giorer æfenliga miñing. Eñ ein ærlig Kuiña framar eñ þ huertueggia.

Vijn og Streingleikur gledur Hiartat/Eñ Vitskā er astsamligre eñ þ hútueggia.

Þijpur z Hørpr hlioda vel/eñ Vinsamlig ræda betur eñ þ huertueggia.

Þitt Auga sier giarna þ sm̄ frijtt z fagurt er/ Eñ þ græna Sæd helldr eñ þ huertueggia

Eiñ Vinr vitiar añars i Neyd/eñ Madr z Kona myklu meir.

Eiñ Broder hialpar ødrum i neyd/eñ Myskun hialpar myklu meir.

C Gull og Silfur veita mañe vpphellde/ enn hælfu meir gott rad. Gotz og Peningar giøra mann Diarfan/enn myklu meir Otte DROTTINS. Otta DROTTINS er einkis vant/og hñ þarf øngua hialp.

Otte DROTTens er eirn Blezadur Grasgardur/og þar er ecke neitt so Fagurt s̄ hañ er

Son minn gief þig ecki til [a] Þurfamans stiettar/Þad er betra ad Deyia enn a Vonar vøl ad fara.

Huer hñ treyster vppa annars Matbord/sa huxar sig ecki mz Heidre ad næra/Hñ hlytur ad [b] Syndga sig fyrer añarligrar Fædslu skulld/ Eñ eirn skynsamur og Hyggen madur varar sig þar vid.

[a] Þurþamanns) Þad eru Bordviska plensarar snijkiugester husgangsmeñ og letedreinger sem ecki villia viña
[b] Syndga) Hañ hlytr ad hræsna/lasta og loþa þad hañs Herra vill

Bon smackast Obliugum mañe sæt/ Eñ mz seinasta mun hñ fa þar af jlla Køldu

O þu Daude/ Huad beiskur þu ert þegar nockur madur a þig minnist/ sa sm̄ goda Da
D ga og nog hefur/og fyrer vtan Ahyggiu lifer/z þm sm̄ vel vegnᵃ vm alla hlute/ z eñ er vel Mathress.

Dauði

O þu Daude/Huad vel þu giører vid Naudstaddan/þañ sm̄ ad er Veykur og Gamall/ s̄ vesst i allri Sorg/z ecki hefur neitt betra til ad vona nie epter ad bijda.

Daudan skal mañ ey hrædast

Ottast þu eigi Daudan/ Nuxa/ Þad er so af DROTTNE tilskickad yfer øllu Holldé bæde Þra sm̃ fyrer þig hafa verit/ og epter þig munu koma/ Og huad mæler þu i mote Gudz vilia/ Lifer þu Tiu/ Hundrad eda Þusund ar? Þuiad epter Daudan spyria menn ecki ad huersu leinge nock hefr lifad.

XLII

Ogudrækiña manna Börn

A
BOrn Ogudligra manna/ og þeir sig samlaga vid Ogudræka/ verda ecki vtan Suiuirding.
Ogudrækiña Barna Arfagotz fyrerferst/ ⁊ Þra epterkomendur hliota Forsmaader ad verda.
Børnen hliota at asaka siñ Ogudræken Födr/ Þuiad fyrer hn̄s skulld eru þau Forøktud:
Vei ydur Ogudligum sm̃ Forlæted Løgmæl hins hædsta/ huert hellr þier lifed edr deyit/ so eru þier Bøluader.
Lijka sm̃ allt ꝥ er kiemr af Jørduñe/ aptr ad nyiu ad Jørdu verdr/ So koma Ogudræker af Bøluan til Fyrerdæmingariñar.
Motgangr Mans (ma vel skie) varer so leinge s̄ hn̄ lifer/ Eñ Nafn Ogudligra hlytur af ad mæst/ Þuiad ꝥ Duger ecki.
Sia þu til ad þu hallder godu Nafne/ ꝥ blijfr øruggara/ eñ Þusund marger Fiesioder.
Lijfet ꝥ sie so gott sm̃ ꝥ vill/ þo varer ꝥ vm lijtiñ tijma/ Eñ eitt gott nafn blijfr æfinliga. B
Børn mijn/ Nær ydr vel geingur/ Siait til/ og blijfit i Gudz Otta/ Huar fyrr skamist þier miña Orda? Meñ skamast sijn opt þar meñ skylldu sijn ecki skamast/ ⁊ samþyckia opt ꝥ ei skal samþyckiast.

Huers Menn sklu skamast

Fader og Moder skamist sijn af Hordome/ Eirn Høfdinge ⁊ Herra af Lygum/ Eiñ Domare ⁊ Rædunëyte af Rangindum. Alþydufolk af Ohlydne. Eirn Naunge ⁊ vinur mein at giøra. Eirn Nágrañe ad Stela. Skamast þijn ad þu liggr mz þijnum Armleggium yfer Braudenu a Bordenu. Skamast þijn ad kant ei ad standa þiñ Reikningskap/ og andsar ecki þegar mañ Heilsar a þig. Skamast þijn epter Skiækium ad lijta/ og þiñe Asionu fra þier skylldum manne ad snua. Skamast þijn Arfskipte ⁊ Morgungiøf fra ad taka/ og añars Manns Eigenkonu ad girnast. Skamast þu þijn añars Ambatt ad girnast/ og vid hennar Sæng ad standa. Skamast þu þijnum Vin vm nockut ad brixla/ og nær þu giefur honum nockut/ so tel ꝥ ecki epter honum. Skamast þu þijn epter at seigia allt þat þu heyrt hefur/ ⁊ ad opinbera leyneligt Trunadar mæl/ So skamast þu þijn retteliga/ ⁊ verdr øllum møñum Liufur ⁊ vel virdur. C

Huers Menn sklu eigi skamast

Eñ þssara hluta skamast þu þijn ei/ Og giør fyrer einkis mãs skulld rangt/ Sm̃ er/ Løgmal og Sattmale hins hædsta/ Ad hialpa þm Gudhrædda til Riettinda/ Truliga ad høndla vid þiñ Naunga/ ⁊ Fielaga. Vinum Arfskiptenu til at snua. Giætnum at vera/ Riettã Mæler og Vigt ad hallda. Ad vera til Fridz huert sm̃ þu aflar mikid edur lijtid. Riettiliga ad handtiera mz Veralldlig Audæfe/ j Kaupe og Sølu. Børn mz athygle vpp ad ala. Vondan Þræl vel ad strykia. Fyrer Jllre Konu ꝥ þitt er vel ad geyma. Fyrer Hrifsunarsemm̃ høndum alla hlute vel at læsa. Huad mann verdr þm i hendur ad fa telia allt ⁊ vega. Allt vtgialld ⁊ jñtekt vpp ad skrifa/ Oskynsømu ⁊ Heimskum ad kieña/ eirnen ⁊ Afgømlu folke/ ad deila ei vid Vngmeñe/ Suo verdur þu snarliga vel skickadur madur/ og af øllu lofadr.

Dætur

Ein Dotter su ogiefen er/ hun giører Fødurnum myklar Vøkur/ Og ahyggia fyrer heñe D. suipter hn̄ myklum suefne. A mzan hun er Vng ad hun meigi verda gømul/ Og þegar hun giptist/ ad heñar madr meigi heñe gramur vda/ Edur a medan hun helldur Meydomenu/ ad hun meigi verda skømut/ og i sijns Fødurs Hwse Oliett/ edur þegar hun er hia manne meige hun sig ecki vel hallda/ edur hn̄ kuñe eige Børn vid heñe ad eiga.
Þegar Dotter þijn er ecki bliug/ so halltu hana hart/ so hun giøre þig ecki þinum Ouinu̅ ad Spotte/ ⁊ øll Borgin vm þig skrafe/ og hlioter þu skøm̃ ad heyra af huerium Mañe/ og þijn fyrer øllum ad skamast.
Lijt ecki i kringum þig epter Frijdum Kueñmañe/ ⁊ vert ecki so giarna hia Konum. Þui ad lijka sm̃ vr Klædunum kiemur Motte/ so kiemur ⁊ af Konunum mikit jllt. Naskalausara er ad vera hia jllum Mañe/ eñ hia Vinsamligre Konu/ sm̃ giører manne Hædung ⁊ spott.

Nu

XLIII.

A NV vil eg Prijsa Verk DROTTINS/ ꝛ vt af Heilagri skrift boda hñs Verk/ s̄ eg hefe þau lesit. Þackargiord fyre skiepnuñar

Solen giefur Lios allre Verølld/ ꝛ heñar Lios er ꝥ skiærasta Lios. Solen

Þad hefur ꝛ eñ Helgum møñum alldrei gefit verit af DROTTNI ad þr kynne allar hñs Dasemder vt ad seigiá/ Þuiad DROTTIN Almattigur/ hefur þær so myklar giørt/ og aller hluter eru so mikelliga epter þra verdugleik lofande.

Hñ alleina ransakar Vnderdiupit og Hiørtun mannaña/ ꝛ veit huad þeir hyxa. Þuiad DROTTIN veit alla hlute/ og sier a huerium tijma huer hlutur skie skal. Hñ bodᵘ huat vnlidit er ꝛ okomande/ ꝛ opinberar huad leynt er. Hñ skilur allan Heimugleik/ og honum er eckert efni dulit. Hñ audsyner sijna myklu Speke Dyrdarliga/ ꝛ hñ er fra Eilijfd til Eilijfdar. Meñ kuña hñ huerke ad giøra stærra nie miña/ ꝛ hñ þarf einskis ræd.

Huad elskulig ad eru øll hñs verk/ þott ad Meñ eigi vtan eirn Neista þar vt af þeckia kuñe. Þau lifa jafnan ꝛ blijfe ætijd/ Og huar til s̄ hñ þra þarf/ þa eru þau øll hlydē. Þau eru jafnan tuø i motz vid tuø/ og eitt i mote einu/ og huad hñ giører þar er eingen brestur a Og hefur sierhuad tilsett/ huar til ꝥ skal sierdeilis nytsamligt vera

B Og huer kann sig af hñs Dyrd saddan at sia? Meñ sia hñs Dyrd af þre Mektugu myklu hæd/ a þre Klaaru Festing Himensins a þm fagra Himne. Festingar Himen

Þegar Solen kiemur vpp so bodar hun Dagen/ Hun er eitt Dasemdar verk hins Hæsta. Solen Vm Middeigi þurkar hun Jørdena/ og huer kañ fyrer heñar Hita ad standa? Hun giører Heitara enn marger Ofnar/ ꝛ breñer Fiøllen/ ꝛ blæs fra sier einum saman Hitanum/ ꝛ gefꝛ af sier slijka skiæra Geisla/ ad hun blindar Augun. Þad hlytur ad vera eiñ mikill Herra sm̄ hana hefur giørt/ og heñe hefꝛ skipad so hart ad hlaupa.

Og Tunglit hlytur vm alla Verølldena ad skijna j siñ tijma/ ꝛ Manudena j sundur ad greina/ ꝛ Aarenu vt ad skipta. Epter Tunglenu reikna menn Hætijdarhøllden/ Þat er eitt Lios sem minkar ꝛ aptur vex/ Þat giører Manudena/ Þat vex ꝛ vmbreytist vndarliga. Tunglit

So ꝛ lyser allur Himneskꝛ Her j Hædiñe/ a Festing Himensins/ ꝛ þær skiæru Stiornur pryda Himenen. So hefur DROTTIN bodit þm j Hædiñe/ Verølldena ad vppbirta. Fyrer Gudz Ord hallda þær siñe skickan/ ꝛ preytast ecki j siñe vøku. Stiørnuñar

C Skoda þu Regnbogan/ og lofa þann sm̄ hñ hefur giørt/ Þuiad hñ hefur fagra litu

Hñ hefꝛ Himenen finliga Kringlottan giørt/ ꝛ hønd hins hædsta hefꝛ hñ vtuidkat. Regnbogen Himenen

Fyrer hñs Ord fellur mikill Snior/ og hñ lætur þar vndarligar Elldingar huorar i motz vid adrar verda/ so ad Himinen opnast. Skyen Sueima lijka sem þa fuglar fliuga/ Af Krapte sijnum giører hñ Skyen þyck/ so þar hrytur Hagl af/ Hñs Reidarþrumur skielfa Jørdena/ ꝛ Fiøllen bifast fyrer hm̄ Snioren Elldingar Hagl

Fyrer hñs vilia blæs Sunnan Vindur ꝛ Nordan vindur/ og lijka sem Fuglar fliuga so snua sier Vindarner/ og dreifa vm allt Sniønum/ ad hñ slær sier i Drifter/ lijka s̄ þa Gras hoppur falla nidur/ Hñ er suo huijtur at hñ blindar Augun/ og Hiartad hlytur ad vndrast so Sialldsied Regn. Reidarþrumꝛ Vindꝛ Snior

Hñ dreifer Hieluñe a Jørdena so sm̄ Sallte/ og þegar frys so verda Isdringlar/ so s̄ huasser stafs oddar. Og þegar kalldur nordā Vindꝛ blæs/ so verdur Vatnid ad Ise. Huar Vatn er þar blæs hñ yfer/ og færer Vatnid suo s̄ i eina Harneskiu/ Hñ Graseyder Fiøllen ꝛ brenner Hielan Isiñ

D Eydemerkur/ og Vised giører allt ꝥ sm̄ grænt er/ sm̄ annar Elldꝛ. Þar i mot hialpar Dim̄ Þoka/ ꝛ Døgg epter Hitan/ hun nærer allt aptur.

Med sijnu Orde ver hñ Sionum/ ad hñ sig ei vtbriote/ Og hefur þar Eylønd jñsett/ Þeir sm̄ Sioferdast seigia af hñs Haska/ og vier s̄ heyrum ꝥ vndrust þad/ Þar eru siallosien vndꝛ Margskonar Kuikindi ꝛ Hualfiskar/ millum þra sømu skipferdast meñ. Hafit Hafsins vndur

Snart ad seigia/ Fyrer hñs Ord standa aller hluter/ þo viᵉ allareidu margt skrøfum/ þa kunnum vier þui þo ecki ad na. Stuttliga ad seigia/ Hñ er allt saman. Þott vier hrøosum miøg øllum hlutum/ Huad skal þ? Þui hñ er þo myklu hærre eñ øll hñs Verk. DROTTIN er Dumrædeliga mikill/ ꝛ hñs Mattur er Dasamligꝛ. Lofed ꝛ Dyrdkit DROTTIN/ so mikit sm̄ þier meigit/ þo er hñ eñ Hærre. Prijsed hñ af øllū Kroptū an Aflate/ þo munu þier ꝥ ecki høndlad gieta. Huer hefur sied hñ/ ꝥ hñ kuñe af honum ad seigia?

Nú kañ so ad Vegsama hñ s hñ er? Vier siaum hiñ minsta part af hñs verkum/ Þuiad myklu fleire eru eñ fyr' oss dulen. Þuiad allt þ sm̃ er þa hefur DROTTIN giørt/ z gie fur þ Gudhræddum ad vita.

XLIIII

Talanafnfræ gra manna a mz al Gudz Lydz

HIer vilium lofa þa Nafnfrægu menn/ z Fedur vora huern epter añan. A
Marga Dyrdliga hlute hefur DROTTIN giørt fyrer þa fra Vpp hafe fyrer sijna myklu Magt. Þeir hafa sijnum Kongarijkium vel stiorn ad/og Loflig verk giørt. Þeir hafa verit vijser/Radhyggner og Forspaer. Þeir hafa Løndunum og Lydnum stiornad mz Rædum og skilninge Skrift arinnar. Þeir hafa lært Saunglist og Diktad andliga hroodra. Þeir voru og Rijker z hafa haft mikil Audæfe hier/So hafa þr aller a sijnum tijmum Lofsamliger verit/z Prijsad
er i sijnu Lijfe/Og hafa eitt ærligt nafn epterlatit. Eñ hiner adrer hafa enguan Prijs/ og B
Fyrerforust riett sm̃ þr hefdu alldrei verit. Og eñ þa þr lifdu voru þr riett sm̃ lifdu þr ecke/ og lijka eirnen þra Børn epter þa/Eñ þm Helgum møñum(huerra Riettlæte ad ecki gleymt verdur)er eirn godur Arfur epterlaten/z þra Børnum/ Þeira epterkomendur hafa i satt mælanum stadit/ og fyrer þra skulld hafa þra Barnabørn blifed æfinliga/z þra Lof mũ ei dwijna. Þeir eru i Fride Greptrader/ eñ nafn þra lifer eilijfliga/ Lyder munu seigia af þra Vitsku/og Søfnuduren bodar þra Lof.

Enoch Gen. v

Enoch lijkade DROTTNI/vel z er burtnumen/so ad hñ være Verølldune ein Jdran- C
ar Aminning.

Noe Gen. vij

Noe vard Ostraffanligur funden/ og a Reidiñar tijma hefur hñ Nad fundit/og er epter blifen a Jørdunne þa flodit kom. Hñ mztok Sattmalan vegna Verallddariñar/ad vppþadã skyllde allt Holld ecki i Vatzflode afmæd verda.

Abraham Gen. xvij

Abraham hinn Lofligaste Fader margra þioda/ hefz ecke siñ lijka i Dyrdiñe. Hñ hiellt D
Løgmæl hins Hædsta/z Gud giørde Sattmal vid hñ z setti þ sama Sættmal/a hñs Holld Og hñ fanst trur þa hñ vard Freistadur. Þar fyrer hiet Gud honũ mz Suardaga/at fyrer hñs Sæde skylldu Heidnar þioder Blezadar verda. Og ad hñs Sæd skyllde margfalldast s Dupt Jardar/og vpphefiast sm̃ Stiørnur/z arftakande verda fra einu Hafe til annars/Og j fra Vatnenu til Heims enda.

Jsaach Jacob Gen. xxix

Og hefz þa sømu Blezan yfer alla meñ/z eirnen Sættmalañ stadfest vid Jsaach fyrer skulld sijns Fødurs Abrahams/z hefur þ latit koma z blijfa yfer Jacob/Honum hefur hañ Nædugliga Blezat/og giefit honum Arf/ z hñs hlutskipte i sundurgreint/ og i tolf ættkuijsl er skipt.

XLV

Moses Exo. xi

HAnn hefur fra honum koma latid þañ Helga mann Moysen/ Huer allre A
Verølldune var kiær og mikils virdur/huerium bæde Gud z meñ voru holler hñs nafn ad miøg Prijsad verdur. Hñ hefur honum Heidur veitt/so sm̃ hinũ Helgum Fedrum/z Hætt vpphafed/so ad hñs Ouiner vrdu hañ ad Ottast. Hñ liet hñ mz ordum giøra møng tækn. Hñ giørde hñ Dyrdligañ i Konga ña Augsyn/og gaf honum bifalning vid siñ Lyd/og Synde honum sijna Dyrd. Hñ hefz Ko sit hñ til Heilagrar a stiettar/saker sijns trwskapar z Hooguære/z af øllum møñum hñ vt ualit. Hñ liet hñ heyra sijna Rødd/z leidde hñ i Myrkuan Skyfloka. Hañ hefur honum nalægur Bodorden giefit/sm̃ er Løgmæl Lifsins og Vitskuñar/at hñ skylldi Jacob Sattmalan kieña/z Jsrael sijna Doma.

a Stiettar) ad hñ skyllde alleina Gude þiona

Aaron Exo. xxiij xxviij

Hñ hefur Aaron hñs Brodur af þui sama Kyne Leui vpphafit/og hñ eirnen lijka vtual- B
it. Hñ giørde vid hñ eilijfan Sattmala/og gaf honum Kieñemans skap medal Lydsins/ Hñ hefur hñ fagurliga z Heidarliga Klæddan/ z færde hñ i Dyrdligan Kyrtil/ z sette a hñ allz konar skart. Hñ Prydde hñ mz Kostuligu Smijde/z færde hñ j Nidurklædid/Sijdstackeñ z Lijfkyrtilen/og feste margar Gullbiollur z Hnappa a hñ i kring/So þær hliod giæfe þa hñ vt edur jñ gieck/og hliomuren heyrdur yrde i Helgedomenum/so ad Lydsins yrde i Gudz aug lite minst. Ja/ þañ helga Kyrtel med Gulle/gulu Silke z Guduef stickadã/Magtarskiølld a brioste/med liosid z Riettiñ listeliga giørt mz Gimsteinum/ þar a Nøfn Tolf Kynkuijsla

Exo. xxviij

Jsraels voru a grafen z

fen og i Gulle greypt fyrer Steinsnijdarañ/So ad þra være miñing giørd fyrer Gude. Þa
Gulligu Eñis spøng a Mitrenu/þar þ Heilaga Healeita Nafn var agrafit / huad allt var
C Heidursamligt/Kostuligt/Liufligt og Fagurt/Meñ hafa alldreigi þuilijkt sied fyrre/ So ma
tte eingen þssu klædast nema alleina hñs Syner ꝛ Epterkomendr æfinliga/Hñs Offur vrdu
dagliga tuisuar fullkomnud/Moses fylldi hendur hñs/ꝛ smurde hñ mz Helgu Vidsmiore Leuit. viij
Vid hñ var þ Sattmal giort/ad hñ ꝛ hñs Syner skylldu æfinliga suo leinge sm̃ Dagar
Heimsins vara/honum þiona/Kiennemeñ vera/ꝛ hñs Lyd i hñs Nafne Bleza. Hñ hefr vt
ualed hñ af øllũ Lifandum/ad hñ skyllde Fornfæra DROTtne Fædsluoffur/til sætts Ilms
og minningar/ til Forlijkunar fyrer Folkit. Hñ bifalade honum Embætte sijns Ordz/ þat
hñ skyllde keña Jacob sijna Vitnisburde/ꝛ vpplysa Jsrael mz sijnu Løgmale. Dathan
Þar vpphoofu sig adrer i mote honum/ og øfundudu hñ i Eyde morkeñe/ sierliga þr sm̃ Abiram
mz Dathan ꝛ Abiram voru/og sa Galde Selskapur Korah. Enn DROTTEN sa þ/og Korah
þ lijkade honum ecki. Og þr vrdu gleypt' af Grim̃re Reide/Hñ synde Ogurlig Vndr a þm Num. xvi
og suelgde þa mz sijnum Ellde.
D Hñ Heidrade Aaron eñ meir/ꝛ gaf honum Arfskipte/ Einkum allar FrumForner skipte
hñ honum. Vm̃ allt añad fram skickade hñ honum i fyrstu Braudz nægd/þ þr skylldu ney-
ta Offurs DROTTINS sm̃ hñ gaf honum ꝛ hñs Sæde. Eñ þr mættu ecki af Land
enu neitt hlutskipte hafa/edur mz Folkenu Erfd taka/helldur var DROTTIN þra Hlut
deilld ꝛ Arfur
Phineas sonur Eleazar var hiñ þridie i slijkum Heidre/Hñ Vandlætte af Gudhrædslu/ Phineas
Og þa ed Lydureñ frahuerfdist/stod hñ Trwliga stødugr ꝛ Diarfr/ꝛ Forlijkte Jsrael. Þar Num. xxv
fyrer vard honum giefeñ Fridarins Sattmale/þ hñ skyllde Helgedomenum/ꝛ Lydnum For-
stødu vetta/og hñ ꝛ hñs Sæd skyllde æfinliga Kiennemans tign hafa. Lijka sm̃ vid Dauid
af Kyne Juda er Sattmale giørdur/ og alleina af hñs Sonum skal eirn Kongr verda. So
skal ꝛ Aaron ꝛ hñs sæd Erfingiar vera/ad þr oss Vijsdom kieñe/ꝛ sijnu folke Rietteliga sty
re/ Vppa þ ad þra stiett og Heidr ecki fyrerfarist/Helldr vm Alldr ꝛ æfe hia honum blijfe.

XLVI

A JEsus sonur Naue var sterkr i Strijde/og eirn Spamadur epter Moses/huer Jesus
ad mikinn Sigur vañ fyrer Gudz vtualda(so sm̃ hñs nafn hlyder) og hefnde Naue
þra a Ouinunum af huerium þr vrdu offsokter/ So ad Jsraels Lydr feinge Jesus)
sijna Erfd. Hñ hefur Heidr hlotid þa hñ vtriette sijna Hønd/ꝛ rykte Suerd þydist Heilsu
enu i mote Borgunum. Huer hefur nockurn tijma stadit so Hugdiarfur? Hñ giafare edr Sig
Herþok Ouine DROTTINS. Fyrer hñs skulld stod kyrr Solen og eirn Dagr vard so urueg are i Bar
Langur sm̃ tueir. daga
B Hñ akallade hiñ Hæsta ꝛ Almættuga/þa hñs Ouiner allauega at honum þreyngdu/og Num. x
sa mykle DROTten Bænheyrde hñ/ꝛ liet harla stora Haglsteina falla yfer Ouinena/ og
i hel slo hñs Motstodumeñ þa þr ofanforu.Og Heidingiar vrdu varer huad þsser høfdu fyr
er skot/ ꝛ ad DROTten sialfur i Bardaganũ nalægr være/ ꝛ hñ ellte þa hinu Mættugu
Og a Døgum Mosis þa gierde hñ ꝛ Caleb sonur Jephonie eitt gott verk/Þa þr stodu j Caleb
mote Hoopnum/og bonudu Folkenu ad Syndgast/og stilltu þ skadsamliga Vpphlaup/Þar
fyrer eru þr bæder vardueitter a medal sexhundrud Þusund manna/ og hafa Lydeñ til Erf
C dar fært i þ Land þar Miolk ꝛ Hunang jñeflytur/Og DROTTEN hiellt Caleb vid siñ
Lijkams styrkleika/allt til Ellidaga/ꝛ hñ vppstie i Landsins Fiallbygder/ og hñs Sæd ødlad
ist Erfdena/ So at aller Jsraels syner sæe huad gott þ er at hlyda DROTTNI. Domendur
Og Domendurner sierhuer mz sijnu Nafne/huerier ongua Skwrgodauillu frømdu/ nie
sneruist fra DROTTNI/verda ꝛ eirnen Prijsader/Þeirra Bein Blomgast enn nu þar
sm̃ þau Liggia/Og þra nafn verdur Prijsad a þra Børnum hueriũ þ er til Erfda falled
Og Samuel Spamadur DROTTINS af sijnum Gude elskadur/vppreiste eitt Kon Samuel
gs rijke/og smurde Høfdingia yfer siñ Lyd/Hñ Dæmde Søfnuden epter Løgmali DROT
TINS/ Og DROTTIN leit aptur til Jacobs. Og sa Spamadur vard Riettferdugr i Reg. vij
D og trwr funden/Og meñ vidurkiendu ad hñs Spær voru sannar. Hann akallade DROT
TIN þann Almættiga/þa hñ ad sijnum Ouinum a alla vega þreyngde/ꝛ Fornfærdi vng

a spæde) þ giorde Samuel ecke/ so sem hn̄ meinar epter ſkilninge Gydinganna/ helldur Ande nockur i Samuelis nafne

løndb/Og DROTTIN liet Reidarþrumur verda af Himne/ z giørde ſig ſo heyrum kunn
an/i myklum Storme/ z ſlo Hofdingiana i Tyrus/ z alla Herra Philiſtinorum.
Og fyrer ſitt endadægr adr hn̄ deyde/ Vitnade hn̄ fyrer DROTTNE og hn̄s Smurda
ad hn̄ fra ongum manne Pening/ z ecki eirn ſko tekid hefde/ Og eingen madr kuñe hn̄ vm no
ckut at aſaka/ Og þa ed hn̄ var nu ſofnadr a Spæde hn̄/ og bodade Kongenum ſin̄ Lijfs
enda/ z liet ſig heyra vpp vr Jørduñe/ og fyrerſpæde/ ad þr Ogudligu mundu fyrerfaraſt.

XLVII.

Nathan
David
ij Reg. xij
i Reg. xvij

NAr epter a Døgum Davidz ſpæde Nathan/ Og David var medal Iſrae- A
lis ſona vtualdr ſo ſ̄ þ Feita a Forniñe Gude eignad er. Hn̄ vmgieckſt mz
Leonum riett ſem lieki hn̄ ſier vid Kidakorn/ og mz Biarndyrum ſuo ſem mz
Lømbum/ J ſijnu Vngdæme ſlo hn̄ Riſañ i Hel/ og burt tok brixle af ſijnu
Folke. Hn̄ vpphoof ſijna hønd og ſnarade mz Sløngune/ z ſlo til Jardar
i Reg. xvij
þann ſtollta Goliath/ Þuiad hn̄ akallade Nafn hins Hæſta DROTTINS. Hn̄ ſtyrkte
hn̄s hønd ſuo hn̄ drap þann ſterka Strijdsmann/ z vpphoof Horn ſijns Folks/ hn̄ liet prij
ſa hn̄ ſuo ſem tiu Þuſund manna verdañ/ z Heidrade hn̄ mz Guddomligre Blezan/ ſo ad hn̄
hrepti Kongliga Koronu. Hn̄ ſlo Ovinena allra vegna/ z afmæde Philiſteos ſijna Mot-
ſtandara/ z braut i ſundur þra Horn/ ſo ſ̄ þ er eñ i dag ſundurbrotid. B
i Paral. xxv
Fyrer ſierhuert verk giørde hn̄ þacker þm Heilaga/ þeim Hædſta/ mz einum føgrum dickt
Hn̄ ſaung af øllu hiarta og elſkade þann ſem hn̄ hafde ſkapad/ Hn̄ ſette Saungmeñ vid All
tarit/ z liet þa ſyngia ſijna ſætu Dickta/ Og ſkipade Hatijdisdagana heidarliga ad hallda/
og at menn Arligar Hatijder vm allt Aarit ſkylldu fagurliga hallda/ Lofande Nafn DRO
TTINS/ z ſyngia i Helgedomenum vm Mornana. DROTTIN fyrergaf honum
ſijnar Synder/ z vpphafde hn̄s horn eilijfliga/ Og giørde vid hn̄ Sattmal/ at þ Kongsrijke z
Konungs ſtoll i Jſrael ſkyllde hia honum blijfa.
Epter hn̄ vard Kongur hn̄s Vitre ſon Salomon/ huerium Faderen hafde feingit godar
Næder/ ad hn̄ Rijkte i Fride/ Þuiad Gud hafde allt j kring ſtillt til Fridz/ vppa þ hn̄ ſkyllde C
Salomon
i Reg. iiij
byggia ſijnu Nafne Hus/ z vppbygde þañ Helgedom ſem vm alldur z æfe ſtædi/ O/ huad lær
der þu vel a vnga alldre/ z vart fullur ſkilnings lijka ſ̄ eitt Vatn þ Landit hylur/ Og þu he-
fur alla Stade vppfyllt mz Spakmælum z Kienningū/ Og þitt nafn vard vijdfrægt a fiar-
lægum Eyløndum/ z fyrer þins Fridar ſaker varſtu hallden Kiær z Verdugur/ Øll Lend vn
druduſt þina Dikta/ Spakmæle/ Dæmeſøgur z Vtlagningar/ z Dyrdkudu DROTTIN
huer ad heiter Gud Jſraels. Þu ſamanſafnader ſo myklu Gulle ſ̄ Tin/ z ſo myklu Silfre
ſem Bly.
Þitt hiarta hneigdiſt til Kuenna/ z lieſt þær villa þig/ z heingder vppa þiñ heidr eiñ ſkem
darfleck/ Og giørder þ ad þijn Børn vrdu ad vera vtrekin/ z Reiden gieck yfer þijna Epter
komendur til hefndar þiñar heimſku/ þa ad Kongsrijkit vard i ſundr ſkipt/ z i Ephraim vpp
Roboam
Jeroboam
hofſt Skurgodblotſamt Kongerijke.
Eñ DROTTIN ſnere ſier ecki fra ſiñe Myſkun/ z vmbreytte ecki ſinu fyrerheitnu ver D
ke/ z afmædi ecke mz øllu Epterkomendr ſijns hins Vtualda/ z ſuipte eigi burt Sæde ſins el
ſkuliga/ Helldr hiellt hn̄ nockru epter af Folke Jacobs/ z eirne Root af David.
Og Salomon ſofnade mz Fedrum ſijnum/ z liet epter af ſijnu Sæde/ Roboam/ eirn Fa
uijſan mañ Folkenu ad ſtyra/ ſa ongua ſkynſemd hafde/ huer ed Lyden giørde frahorfen mz
ſijnu eigen ſiñe. Hier ad auk Jeroboam ſon Nebat/ huer ed kom Jſraels lyd til Skurgoda
villu/ og færde Ephraim j Synder/ og þra ſynder vrdu ofſa margar/ ſo þr vrdu mz ſijdſta af
ſiñe ættjørd vtrekner. Þuiad þr vppleitudu allzkyns Blotſkap/ allt þar til yfer þa kom Hef
nden.

XLVIII

OG Elias Spamadur brauſt fram ſem annar Elldur/ og hn̄s Ord bruñu ſo ſ̄ Blys A
Og leidde yfer þa Hallære/ z fæckade þeim fyrer ſitt Vandlæti/ Þuiad fyrer ord
DROTTINS byrgde hn̄ aptr Himenen/ Þrenſinū færde hn̄ Elld af Himne.
Elias
iij Reg xvij
Huad dyrdligur hefur þu verit Elias i þinum Dadſamligum verkum/ Huer er
ſa ſ̄ ſo dyrdligr ſ̄ þu?

Med

Med Orde hins Hæsta hefur þu vpp vakit hinn Dauda ⁊ vt af Helvijte leidt. Þu he- — a stroffun) iij Reg. xix sten
fur steypt stolltum Kongum af þra Sæng / og þm fyrer farit. Þu hefur heyrt a Fiallenu — dr/huersu þad
B Sinai þa tilkomande a Strøffun/ og a Oreb hefndena. Þu hefur af Kongunum fyrer — Hasael/Jehu
spad sm̄ þar skylldu refsa/og Spamen̄ epter þig skickad. Þu ert vppnumin i Vindbyl/med — Eliseus/þyrer
Elldligre Kerru og Hestum. Þu ert tilsettur til ad straffa/a sijnum tijma/til ad stilla Reid- — Vind/Jardskia
ena/fyrr enn Grimden kiemur/Og ad snua Hiortum Fedranna til Sonan̄a / og ættkuijsler — lpta/og Elld
Jacobs ad endurskicka. — merkter/skylldu drepa þann O-
Sæler eru þr ed þig sia/ og fyrer þins Vinskaparsaker verda heidrader/ Þar mun̄ vier — gudliga Lyd
þ san̄a Lijfed hafa.

Þa Elias var vppnumen i Vindbylnum/kom hn̄s Ande rijkugliga yfer Heliseum. A sij — Eliseus
C num Døgum hræddist hn̄ ønguan Høfdingia/og eingen kun̄e hn̄ ad sigra. Han̄ liet sig ecke — iiii Reg. ii
neitt þuinga/Og sm̄ hn̄ var andadur/spade enn þa hn̄s likame/Þa hn̄ lifde giørde hn̄ tækn
og þa hn̄ var Daudur giørde hn̄ stormerke. Þo dugde þtta allz ecke/ ad Folkid jdradist og
liete af sijnum Syndum/þar til þr vrdu vtrekner af sin̄e FosturJørdu/og vm øll lønd tuist-
rader/þar til ad litill hoopur vard epter/⁊ eirn Høfdinge j Huse Dauidz/A medal huerra no
ckrer giørdu huad Gude lijkade/En̄ sumer Syndgudu harlamiøg

Ezechias giørde styrckua Mwruegge i kringum sijna Borg/og veitte Vatne þar jn̄/han̄ — Ezechias Sennacherib
D liet grafa nidur i Bergit og giøra þar brun̄a. A hn̄s Døgum ferdadist Sennacherib vfan — Esa. xxxvii
og sende vt Rabsacen/Hn̄ hof vpp sijna hønd i mot Zion/⁊ dreissade mz myklu Drambe/Þa
vrdu þra Hiørtu og hendur skialfande/og þr þoldu Angist lijka s̄ Kona j Barnsburdarneyd
Og þr kølludu a hin̄ Myskunsama DROTTIN/⁊ hoofu vpp til hn̄s sijnar hendur. Og
sa hinn Heilage a Himnum er heyrde þa/⁊ frelsade fyrer Esaiam. Hn̄ slo Herbwder þra — Esaias
Assyreis/og hn̄s Eingill afmæde þa. Þuiad Ezechias giørde þ DROTTNI lijkade vel
⁊ stod stødugr a veigi Dauidz sijns Fødurs/so sm̄ Esaias kiende honum/huer ad var ein̄ mi
kill og sannarligr Spamadr j sijnum Spæsøgum.

A þm døgum gieck Solen aptur a bak/og hn̄ jok Kongsins Lijfdaga. Hn̄ sagde fyrer mz
rijkum Anda/huad mz seinasta skyllde skie/Og veitti traust hrygdarfullū Lyd til Zion þar þr
mætte sig vm alldur ⁊ æfe mzhugga. Hn̄ bodade Okomna ⁊ leynda hlute adr þr komu.

XLIX

A NAfn Josias er lijka sm̄ dyrdligt Reykelsi/og vt af Jurtra huse/og er sætt s̄ — Josias
Hunang i Munne/og sm̄ streingia hliodfære mz Vijne. Hn̄ hafde mykla — iiii Reg. xxiii
gæfu til ad snua Folkenu/og Suiuirding Skwrgodauillun̄ar af ad taka.
Hn̄ Vogade þ vt af øllu Hiarta til DROTTINS/ Han̄ vppaptur
reiste sanna Gudz Þionustu/þa landit var fullt Afgudadyrkunar.

Aller Kōgar/ad vndanteknum Dauid Ezechias/⁊ Josias/hafa sig sakada giort/Þui þr — Juda Kon ungar
B fyrerlitu Løgmal hins Hædsta. Sijdan var þ mz Kongunum Juda vtgiørt. Þuiad þr vr — a Blomgast)
du sijn Kongarijke ødrum ad giefa/⁊ annarligum Lyd sijna dyrd. Þeir vppbrendu þa vtuøl — Þad er Þeir eru
du Borg Helgedomsins/og i eyde løgdu hennar stræte sm̄ Jeremias hafde fyrerspad/ huern — i heidre ad Vird
ad þr harla jlla høndludu/Sa þegar i Modurkuide var vtualen til eins Spæmans/ ad han̄ — ingu
vpptæta/ nidurbriota/ rugla/⁊ þar i mot vppbyggia ⁊ planta skyllde. — Jeremias Jere. xxxviii)

Ezechiel sa Dyrd DROTTINS i syn/ hueria hn̄ synde honum af Vagne Cheru — Hesechiel
C bim/Hn̄ hefur fyrerspad i giegn Ouinunum/Og huggun bodat þm s̄ giora riett.

Og Bein þra tolf Spamanna a Blomgast en̄ nu þar þau liggia/Þuiad þr hafa hug — Tolf Pro phetar
sualat Jacob/og fyrerheited þre Frelsan huerrar þr skylldu visseliga vænta/

Huernen vilium vier Prijsa Sorobabel/huer ed var so s̄ Gullhringr a Hægre hende? Og — Sorobabel
Jesus sonur Josedech huerier ed Mustered vppbygdu a sijnum Døgum/Og þ Heilaga hws — Jesus
D DROTTNE vppaptr reistu/þ er blijfa skylldi til eilijfligrar Dyrdar. — Zach. iii Esra. iii

Og Nehemias er ætijd Lofs verdur/ sm̄ oss vppaptur reiste fallna Muruegge/⁊ Læsa fy — Nehemias
rer Porten sette/Og vor hus aptur a ny vppbygde.

Eingen er sa af Jørdu skaptur/ad slijkur sie sm̄ Enoch/Þuiad hn̄ er af Jørdun̄e burtnu- — Henoch
men. Eingen er sm̄ Joseph/huer ed var eirn Herra sin̄a Brædra/⁊ hialpare sijns Lydz/Hn̄s — Joseph
Bein voru heim aptur flutt.

Seth
Sem
Adam

Seth og Sem hafa hia mønnum verit i myklum Heidre. Enn Adam veittist Heidur fram̄ yfer allt þ lifer/ þ hñ er fyrstr af Gude skapadur.

L.

ii Macha. iii

SImon son Onie Kiennemañа Høfdinge/huer a sijnum tijma smijdade geng vm Mwsterit og stolpa þar vid sette/og Helmingi hærra Grūdnøllen Mw rade/og giørde vmgang hid efra a Musterenu. A hñs Døgum var brunn- uren nidurfallen/huern hñ kringde mz Kopar. Hñ bar vmhyggiu fyrer ska da sijns Lydz/og giørde ørugga Borgena i giegn Ouinum. Hañ giørde lof ligt verk i þui hñ kom Folkenu aptur til riettrar skickanar. A

Þegar hñ gieck fram̄ hia Fortialldenu/so lyste hñ sm̄ Morgunstiarna i giegnum skyen/so sm̄ fullur Mane/Lijka sm̄ þa Solen skijn a Mustere hins Hædsta/ suo sem Regnboge mz sijnum føgrum litum/ so sm̄ føgur Roosa a Vortijma/ sm̄ Liliur vid Vatn/ lijka sm̄ Reyk elsis trie a Vortijma/sem tendrad Reykelsi j Glodarkeri/suo sm̄ eitt Gullkier Prydt med allz kyns Dyrum steinum/sm̄ eitt Friosamt Vidsmiørstrie/og so sm̄ hid Hædsta Cypressus trie. B

Exo. xxviii

Þegar hñ klædde sig mz þm fagra Sijdkyrtle/og allt Skartid vppa sig sette og gieck til Heilags Alltaris/Þa Prydde hñ allan Helgedomen i kring. Enn þegar hñ tok Fornarstyck- en af Kiennemanna hende/ og stod vid Ellden þañ sm̄ a Alltarenu logade/Þa stodu Brædr hñs i kringum hñ so sem Cedrus vidur a Lijbanus Fialle plantadur/og vmkringdu hñ so sm̄ Palmuidarkuister/Og aller syner Aarons j siñe Fegurd/og høfdu i þra Høndum Forn DROTTINS/fyrer øllum søfnude Jsraels lydz. Og hñ fullgierde sitt Embætte a Alltare- nu/og færde so hinum hæsta Almattiga fagra Forn. Hñ framriette sijna hønd mz dryckiu offur/og fornfærde hid rauda Vijn/og vthellte a Alltarisbotnen sætleiks Jlm/ hinum Hæ- sta/sm̄ Kongur er allra.

a Hiarta) Goda samuitsku
b Samuerske) eru Falskhelger menn og Villuan dar a medal Gudz Barna
c Philistei) eru Jller Nagra buar og Opsoke- naren sm̄ eige giera vpp ad ostatia Gudz Ord
d Sichim) er þ Obiydna vpp hlaupsama Almuga Folk sm̄ Gudz Ord heyrer /og forsmaer þ og foraktar

Þa kølludu hatt syner Aarons/og bliesu i Lwdra og Dunudu hatt/so at þra yrde minst i Auglite hins Hæsta. Þa jafnsnart fiell allt Folkit fram̄ til Jardar/z akølludu DROT- TJN sinñ Almattugan hæstan Gud/ Og Søngmennernir lofudu Gud mz Lofsøngū/ z seng husit tok epter þm sætan Hliom/Og Lyduren bad til hins hæsta DROTTJNS / þ hañ villde vera Myskunsamur/þar til ad Gudz þionustugiørden var vte/ og þr høfdu endad sitt Embætte. C

Og þegar hñ gieck burt aptur/framriette hñ sijna hønd yfer allan Søfnuden Jsraels so na/og gaf þm Blezan DROTTJNS mz sijnum muñe/og æskte þm/heilsu i hñs Nafni Þa bædu þr i añat siñ/z medtoku þa Blezan af hinum Hædsta og sægdu. Giøred nu aller Gude þacker/ sm̄ mykla hlute verkar i øllum attum/huer ed oss lijfgar fra Modurkuide/og giører oss allt gott. Hñ giefe oss glatt a hiarta/og veite eilijfan Frid vm vora Daga j Js raels lyd/z ad hñs Nad jafnan mz oss sie/og frelse oss so leinge sm̄ vier lifum. D

Tueimur Þiodum er eg af hiarta ouinur/eñ hinum þridia er eg suo gramur sm̄ ønguum ødrum/Þeim b Samuerskum/c Philisteis/ og þm Heimska lyd i d Sichim.

Þessa kienning og Vijsdom hefur Jesus sonur Syrachs fra Jerusalem i þssa Bok lat- id skrifa/og af sijnu hiarta þuilijkum Lærdome vthellt.

Sæll er sa madur sm̄ sig hier jnne jdkar/ og huer þ hirder i hiarta sa mun Vitur verda/ Og ef hñ þar epter giører/so mū hñ til allra hluta gæfuligur vera/Þuiad Lios DROTT JNS leider hñ.

Bæn Jesu Sonar Syrachs.

a Falskrar) Fyrer Gudz Ordz saker hliota menn allzhatt ar ad lida/sem er/Falslærendr Hædungarmeñ/ Oµrettismeñ/Fiotur og Fangelsi Eñ fra þssu

ÞAcker giøre eg þier DROTTJN Køngur/og lofa þig Gud minn Heil sugiafara/Eg þacka þinu Nafne ad þu ert minn hlijfare og Hialp/ og he fur frelsad mitt lijf fra Fordiørfun/og fra Snøru a Falskrar Tungu/og Liwgmunna. A

Og þu hefur hialpat mier i mote Ouinunum/ og frelsad mig epter þiñe margfalldligre Myskun af grenian þra er mig villdu suelgia/ af hende þra er soktu eptr miñ nu lijfe/Af mørgum Harmkuælum þar eg la/ Af Loganum sem mig vmkringt hafde/Vr

midium

midium Elldenum/so eg brañ ecki þar i/Af diupu Heluijtis Gine. Fra følskum Bakmælurū og Lygnum Munne/Fyrer Kongenum og røngū Dome.

Ollu hialpar Gud truliga

B Eg var harla nalægur Daudanum/og mitt Lijf var so nærre s̄ Sockit til Heluijtis. Eg
var vmkringdur ⁊ eingen hialpade mier/Eg leitade hialpar hia mōnum ⁊ fañ øngua. Þa
mintist eg DROTTIN a Myskun þijna/og hūersu þu alltijd hialpad hefur. Þuiad þu
frelsar alla þa sm̄ vppa þig vona/og leyser þa af høndum Heidingiaña. Eg bad til Gudz
mote þra Grimd/⁊ beidde vm Frelsā fra Dauda/Og kallade a DROTTIN miñ Fødr ⁊
Stiornara/ad hñ fyrerliete mig ecki i Neyd/⁊ þegar hiner Dramblætu Dreissudu/⁊ eg ha
fde øngua hialp. Eg lofa Nafn þitt an aflate/og eg Prijsa ⁊ Packer giøre þier/Þuiad
mijn Bæn er alheyrd/og þu leyster mig fra Gløtun og øllu Illu. Þar fyrer DROTTen
vil eg þier lof seigia og þacka/og þitt Nafn Prijsa.

C Þa eg var Vngur/ædur eg vard villtur/leitade eg Spekinnar Diarfliga mz miñe Bæn/
I Musterenu bad eg þar vm/⁊ vil eg heñar leita allt til mijns enda. Mitt hiarta fagnar
yfer henne/lijka sm̄ þa Vijnber fullvaxa. Eg gieck/strax til hennar/ og spurde epter henne
allt fra Barnæsku/Eg hlustade þar til/ og mz tok hana/þa lærde eg vel ⁊ Jok myklu vid fy
rer hana. Þar fyrer giøre eg ꝥm þacker sm̄ mier gaf Vijsdom.

Speke

Eg einsetta mier ad giøra þar epter/og gott ad astunda/og þar yfer Vard eg ecki sneyp/
tur. Eg keptist epter þui af hiarta/og eg var giæten ad giøra þar epter. Eg hof hendr mijñ
nar vpp til Himens/þa vpplijstist mijn Ønd af Vijsdome/suo eg bar Kienslu a nuna Heim
D sku. Eg stundade epter henne af Aluøru/Hun ⁊ eg vrdum eitt Hiarta fra vpphafe/og eg
fann hana hreina/þar fyrer mun eg ecki verda Ræktur

Psal xc

b rækur) Helldr vtualdr kiær og volvird ur fyrer Gude og mønnum

Mitt hiarta langade epter heñe/ ⁊ eg fieck eirn godan Fiesiod/DROTTIN hefr mier
giefit fyrer hana nyia Tungu/þar vil eg hñ mz lofa.

Nalgist hingat til mijn þier Olærder/ ⁊ komit i miñ Skola/ og huad ydur brestur ꝥ mei
gi þier hier læra/Þuiad sannliga eru þier miøg þyrster. Eg hefe vpplokit minum munne ⁊
kient/Hugit nu og kaupit ydur Vitsku a medan þier meigit hafa hana an Peninga/⁊ lægit
Hals ydar vnder hennar Ok/⁊ latit ydur vnderuijsa. Menn fiña hana nu j nand. Siaed
mig/Eg hefe eina litla stund Mædu og Erfide haft/⁊ hefe eg funded mykla Huggun/Med-
takit Lærdom so sm̄ eirn miken Fiesiod Silfurs/⁊ halldit hm̄ lijka so s̄ storre Gull hrugu.

Gledied ydur af Myskun Gudz/og [c] skamist ydar ei j hñs Lofe. Giøred ꝥ sm̄ ydur boded
er/ a medan þier hafed Tomstund/ þa mun hñ ydur ꝥ vel launa a sijnum tijma.

c Gudz Ord at mz kieña er fyrer heimenū skōm/ Ja skade og vo-de

Ending a Jesu Syrachs Bok.

Formale yfer Baruchs Bok

HIog lijtil er þsse Bok/og huer þsse goode Baruch verit hefur/ꝥ vita menn
ecki/Þuiad otruligt er ad S. Jeremie þienare/sa s̄ og nefnist Baruch(hū
ium ad þtta Brief er eignad)skyllde eigi hafa haft eirn hærra og rijkuglig
ra Anda/eñ þsse Baruch er. Þar til þa kiemur þsse Aratala ei saman vid
sialfa Historiuna. So eg hafde hartnær lated hñ hia lijda/med þridiu og
Fiordu Bok Esdre. Þuiad þær enu sømu tuær Esdre bækur høfum vier ec-
ke viliad norræna/ mz þui ad þar er eckert þss hattar i ꝥm/ad meñ fiñe ecki mykla betra i E
sopo edur enn miñehattar Bokum. Og j hiñe Fiordu Bok eru einsaman Draumar/So s̄
Sanctus Jeronymus seiger/Lyra hefur ⁊ ecki viliad vtleggia þær/ Eigi helldr finnast þær j
Griskunne. Þær ma Norræna huer ed vill/Þo so ad hañ sleynge ꝥm ecki saman vid þssar
Bækr. Baruch latum vier hier med fylgia/ Þuiad hñ skrifar hardliga j mote Skurgoda
þionustu/⁊ fram fylg[r] Moses Løgmale.

Prophe

Propheten Baruch

I.

ÞEssar eru þær Ordrædr/hueriar ad Baruch sonur Nerie/sonar Maha- A
sie/sonar Sedechie/sonar Sedei/sonar Helchie/hefur skrifat j eina Bok
j Babilon/a fimta Aare/a siøunda deigi Manadarins/ a þm̄ tijma/þa
þr Chaldei hæfdu vnnit Jerusalem z vppbrent hana m̄z Ellde.
ii Reg. xxv Og Baruch las þssa Bok fyrer Jechonia Joiachim syne/Juda Ko-
nunge/og fyrer eyrum allz Folksins sm̄ þangad kom/z fyrer eyrū Hofd-
ingianna/z Konganna sona/z Olldunganna/og fyrer øllu Folke bæde
smæm z storum/sm̄ biuggu til Babilon vid Vatnid Sud.
Sud Og þr grietu/ fostudu z bæduſt fyrer aluarliga fyrer DROTTNI / Og þr løgdu til
samans huad hū formatte/og sendu þ til Jerusalem/til Joiachim Helchie sonar Salom so
nar Kiennemans/og til þra annara Prestan̄a/og til allz Folksins sm̄ var m̄z honum til Je
Siban rusalem/Ad hn̄ skyllde færa þau Kerin Hussins DROTTINS til þra i Judalande/þau
Jechonia sm̄ fyrr meir voru burtu teken vr Musterenu þann Tiunda dag Manadarins Siban/s̄ vo- B
ru þau Silfurkeren huer ed Sedechia Josia sonur Juda Kongur hafde giora lætid/þa Na
bogodonosor Babilons Kongur hafde burtflutt Jechonia/og Høfdingiana/ og þa Hertek
nu/og þa Megtugu/ og þ Landz folkit fra Jerusalem/ og hafde flutt þa til Babilon/ Og
skrifudu þm̄ til a þennan hætt.
Siaded/Vier sendum ydur Peninga/Kaupet þar m̄z Bren̄e forner/Syndaforner/Reyk-
Jeremie. xxvi elsi og Mataroffur/og Offrid þui vppa Alltarit DROTTINS Gudz vors. Og bidied
fyrer lijfe Nabugodonosor Kongsins af Babilon/og fyrer lijfi hn̄s sonar Baltazar/ Ad þra
Dagar meigi vera a Jordunne/so leinge sm̄ Himensins Dagar vara. Þa mun DROT-
TIN giefa oss Nægd og gooda Daga/z vier munum lifa vnder skugga Nabugodonosor
Kongsins af Babilon/z vnder skugga hn̄s sonar Baltazar/z þiona þm̄ leinge/z fin̄a Næd
fyrer þm̄. Bidiet og eirnen fyrer oss til DROTTINS Gudz vors/ Þuiad vier høfum C
Syndgast a mote DROTTNE Gude vorum/z hn̄s Grimd z Reide er ecki af oss liett en̄
nu a þssum deigi.
Og lesit þssa Bok/Þuiad vier høfum þar fyrer sendt hana til ydar / ad þier skylldut lesa
Bæn hana/j Huſi DROTTINS/a Hatijdum z Artijdisdøgum. Og seigit so/DROTTen
vor Gud er riettlætur/En̄ vier berum makliga vora smæn/So sm̄ nu geingur þm̄ af Juda/
z þm̄ af Jerusalem/vorum Konungum/vorum Høfdingium/vorum Kiennemøn̄um/z vorū
Prophetum/Af þui ad vier syndguduſt fyrer DROTTNE/og trwdu honum ecki/ z hlyd
dum eigi Raustu Gudz vors/Ad ganga epter hn̄s Bodordum/s̄ hn̄ hafde oss giefit. Ja/fra D
þm̄ tijma þa DROTTIN leidde vora Forfedur vt af Egiptalande/ allt til þssa Dags þa
høfum vier verit Ohlydner DROTTNI Gude vorum/og høfum fyrerlitid at heyra hn̄s
Raust.
Deut. xxviii Þar fyrer er nu þtta straff z Bøluan komid yfer oss/ so s̄ DROTTIN hefr kun̄giort
oss fyrer sik Þienara Moysen. Þa DROTTIN vtleidde vora Forfedur af Egiptalan-
de/til ad giefa oss þ Land sm̄ Miolk z Hunang j rennur. Og vier hlyddum ecki Raustu
DROTTINS Gudz/sm̄ Spamen̄erner mælltu til vor/hueria hn̄ sende oss. Helldr gieck
huer eirn epter sijnum vondum hiartans hugrenningum/og þr þionudu annarligum Gudum
og giørdu Illt fyrer Auglite DROTTINS Gudz vors.

II.

Deut. ix OG DROTTIN hefur hallded sijn Ord/þau sm̄ hn̄ talad hefur til vor/og A
vorra Domara/Konunga og Høfdingia sm̄ stiorna skylldu Jsrael/ z til þra
af Jsrael og Juda. Og hn̄ hefur lætid so þungt straff koma yfer oss/ huers
Deut. xxviii lijke ei er skied vnder øllū Himnenū sm̄ komid er yfer Jerusalem. Lijka so sm̄
skrifad stendur i Moyses Løgmæle/ ad madur skyllde eta sijns Sonar z sin̄ar
Dottur Holld. Og hn̄ gaf þa burt til Þræla j øll þau Kongarijke sm̄ þar liggia vm kring/
til smæ

til ſmænar ⁊ til Bøluanar medal allra Þioda sm̄ eru i kringum oſſ/ a medal huerra DRO
TTIN hefur vtdreift þm/og þr verda jafnliga nidurþryckter/⁊ gieta ecki komiſt vppaptr
Þuiad vier høfum Syndgaſt i mote DROTTNE Gude vorum/i þui ad vier hlyddum ec
ke hn̄s Rauſt.

DROTTIN vor Gud er Riettlætur/ En̄ vier ⁊ Fedr vorer berū makliga vora ſmæn/ Supr. *
ſuo sm̄ nu ſkiedur/Oll ſu Ogiæfa vm hueria DROTTIN hefur talad j giegn oſſ/hun er
yfer oſſ komen. Og vier høfum ecki Grætbænt DROTTIN/ſo ad huer hefde ſnued ſier
fra ſijnum Hiartans hugreñingum. Og DROTTIN vakti yfer oſſ til Olucku/ſem hañ
liet yfer oſſ koma/Þuiad DROTTIN er Riettlætur j øllum ſijnum verkum/sm̄ hn̄ hefur
oſſ bodit/ Enn vier hlyddum ecki hn̄s Røddu/ ſuo ad vier hefdum geingit epter Bodordum
DROTTens sm̄ hn̄ gaf oſſ

Og nu DROTTIN Iſraels Gud/þu sm̄ vtleidder þitt Folk af Egiptalande/m̄z eirne
ſtyrkre hende/m̄z ſtorre Magt og myklu Vallde/fyrer Teikn og Stormerke/og hefur giørt
þier eitt Nafn/ſo sm̄ nu er þ/Vier høfum ſyndgaſt/og høfum(þui verr)verit Ogudliger/⁊
B vier høfum brotid i mote þinum Bodordum. O DROTTen Gud vor lattu af þiñe Grim
dar reide yfer oſſ/Þuiad vier erū ordner hardla fæer a medal Heidingiaña/þāgat sm̄ þu he-
fur vtdreift oſſ.

Heyr DROTTIN vora Bæn og vora Grætbeidne/og hialpa oſſ vegna ſialfs þijns/Og Bæn
lat oſſ fiña Nad hia þm sm̄ oſſ hafa j burt flutt. So at øll Verøllden meigi Vidurkieña Dan. ix
at þu DROTTIN ert vor Gud/ Þuiad Iſrael ⁊ hn̄s Sæd hefur ſitt Nafn af þier. Lijt
tu DROTTIN af þinu Heilaga Hwſe/og huxa til vor. Hneig þu DROTTen þitt
Eyra og bænheyr þu. Vppluk þu DROTTEN þinum Augum og ſia þat. Þuiad þeir
framlidnu i Heluijte/ huerra ande liden er af Lijkamanum/þr Prijſa ecki Dyrd ⁊ Riettlæte
DROTTINS/Helldur ſu Sæla sm̄ miøg er Sorgfull/ og geingur biug ⁊ Hrygdarfull/
⁊ hefur hartnær vtgrætid ſijn Augu/ ⁊ er Hungrud/ hn̄ Prijſar DROTTIN þijna Dyrd
⁊ þitt Riettlæte.

Og nu DROTTEN vor Gud/Vier liggium frame fyrer þier m̄z vorre Bæn/Ecke Deut. ix
fyrer ſakier Riettlætis vorra Fedra og vorra Konga/Helldr fyrer ſaker þinnar Myſkunſe-
me. Epter þui at þu hefur lætit þina Grimd og Reide ganga yfer oſſ/ſo sm̄ þu talader fy Iere. xxix
C rer muñ Prophetanna þinna Þienara ſeigiande/ So ſeiger DROTTIN/ Beyget ydar
herdar/og giefet ydur vnder Konungen af Babilon/þa munu þier blijfa i þui Lande/ sm̄ eg
gaf ydar Fedrum/Enn ef þier hlyded ecki Røddinne DROTTINS/og gefit ydr ei vnder
Konungen af Babilon/Þa vil eg j burt taka vr Borgunum Iuda/og vr Ieruſalem Gledi-
nnar ⁊ Fagnadarins kall/og Brwdgumans Rødd ⁊ Brudariñar/⁊ alltLandit ſkal vera i ey
de/ogþar ſk eingen bwa.

Enn vier vorum ecki hlyduger þinne Røddu/ſo ad vier giæfum oſſ vnder Kongen af Ba
bilon. Þar fyrer hefur þu halldit þijn ord/þau sm̄ þu talader fyrer muñ Spamannaña þi-
ña þienara/ ſo ad þr hafa i burtkaſtad Beinum vorra Konunga/og Beinum vorra Fedra
af þra Græfum/ ⁊ ſundurtuiſtrat þm ſo ad þau læu vm Daga i Solſkine/ og vm Nætur j
Døggu/Og þr hafa harla hryggeliga fyrer fariſt af Hungre/Suerde ⁊ i Fiøtrum. Og fy
rer ſaker Synda Huſſins Iſraels og Iuda/þa hefr þu lætid nidurbriota þitt hws/j huiu þitt
nafn var tilbedit ſo sm̄ þ er eñ nu.

Og þu DROTTIN vor Gud hefur harla Nædarſamliga/⁊ epter mikilleika Myſkū- Leuit. xxvi
ſemdar þinnar vid oſſ giørt/So sm̄ þu talader vid Moyſen þiñ þionuſtumann/a þm Deige Deut. xxix
þa þu baudſt honum ad ſkrifa þitt Løgmæl fyrer Iſraels Børnum Seigiande/Ef ad þier
hlydit ecki minne Røddu/þa ſkal ſannarliga þſſe hoopur/sm̄ er eirn mikell Mannfiølde ver-
da miøg lijtill a medal Heidingiaña/þar sm̄ eg vil vtdreifa þm. Þuiad eg veit vel / ad þeir
D hlyda mier ei/ Þui þ er eitt Hardſuiarad Folk.

Eñ þr munu ſnua ſier/ j þui Lande þar þr eru Herteknir/ og þr munu vidurkienna ad eg
ſie DROTTIN þra Gud/Og eg vil giefa þm ſkynſemdar hiarta/⁊ Eyru ſo ad þr Heyre
Þa munu þr vegſama mig/j þui Lande þar þr eru Herteknir halldner/og þr munu miñaſt
a mitt Nafn/⁊ þr munu ſnua ſier fra ſiṅu Hardſuirudu ſiñe/⁊ fra ſijnum Syndum/Þui þr
munu minnaſt a þ/huernen ad þ gieck þra Fedrum/þr sm̄ ſyndguduſt fyrer DROTTNI

Og eg vil leida þa aptur i ſitt Land/sm̄ eg Soor þra Fedrū Abraham/Iſaach ⁊ Iacob/
⁊ þr ſku rijkia þar jñe/Og eg vil Fiølga þa og ei fæcka. Og eg vil vppreiſa eiñ eilijfan ſatt
mæla

mæla vid þa/ad eg vil vera þra Gud/og þr mitt Folk. Og eg vil ecki þadan af vtreka mitt Folk Jsrael/af þui Lande sm̄ eg hefe gefit þm.

III.

Bæn

ALmættugur DROTTJN/þu Jsraels Gud/Eg akalla þig j þssare sto- A
rre Angist og Neyd/Bænheyrdu og vertu Myskunsamur DROTTJN
Þuiad vier høfum Syndgast i mote þier/Þu Drottnar æt̃d og ad eilij̃fu/
Enn vier forgøngum jafnan. Almættugur DROTTJN / þu Jsraels
Gud/Heyr nu Jsraels bæner sm̄ nu er staddz j Daudanskuerkū/z Bæner
þra Barna sm̄ syndgast hafa i mote þier/ og ei hafa hlydt Røddu DROTTJNS sijns
Gudz/Þarfyrer hefur hefnd" straffit hangt æt̃d yfer voru høfde.

Minstu ecki a misgiørder vorra fedra/Helldur minstu nu a þij̃na Hønd/og a þitt Nafn/ Þuiad þu DROTTJN ert ad vij̃su vor Gud/Þa vilium vier Lofa þig DROTTJN. Þuiad þar fyrer hefur þu gefit þinn Otta i vor hiørtu/ad vier skulum akalla þitt Nafn/og vegsama þig j vorū Fiøtrū. Þuiad allar Misgiørder vorra Fedra/s̄ syndgudu a mote þier/ þær ganga oss til hiarta/vier sm̄ nu erum i vorre Herleiding/þar sm̄ þu hefur vtdreift oss/til Smanar/til bølwnar z Suiuirdingar/vegna allra Misgiørda vora Fedra/s̄ sneru sier fra DROTTNE Gude sijnum.

Heyrdu Jsrael Lij̃fsins Bodord/Giefdu granduarliga giætur ad þui/ z vardueittu þ vel. B
Huernen kiemz þ til Jsrael ad þu vanmegnast j Lande Heidingianna? Ad þu ert i okunnu
Lande? Ad þu saurgar þig a mz al þra Daudu? Ad þu ert reiknadur a medal þra sm̄ fara
til Helvij̃tis? Þetta er af þui skied/ad þu hefur yfergiefit Spekinnar brun̄. Hefder þu bli-
fid a Gudz gøtu/ þa hefder þu æt̃d buid med Fride

So lær nu sanna Speke/so ad þu meiger reyna/ huer sa sie sm̄ ad gefur langa lij̃fdaga audlegd/Glede og Føgnud. Huer veit huar hun byr? Huer hefur komit j hen̄ar Herberge? Huar eru Heidingianna Høfdingiar/sm̄ DRottna yfer Villudyrunum a Jørdu/þr s̄ leika vid Fugla Loptsins/þr sm̄ safna Silfre og Gulle/Huar a ad menn setia sitt traust/z kunna alldrei þar af metter ad verda (Þuiat þr vtuega Fied z hafa alla kostgiæfne a þui/ og þ er þo allt saman til einkis)þr eru afmæder z foru nidz til Helvij̃tis z adrer eru kom̄ i staden þra. Þeirra Epterkomendur sia ad søn̄u Liosit/og bua a Jardrij̃ke/Enn hitta þo ecki a þn̄ veigen/þar ed Speke verdur funden/Þuiad þr fyrerlij̃ta hana/ Þar med hafa z þra Børn villt fared.

J Canaans lande heyra menn eckert af henne. J Teman siest hun ei. Syner Hagar C
leita at vij̃su epter Jardligre Speke. Sømuleidis Kaupmennerner af Meran/og þr j Te-
man/sm̄ hallda sig hyggna ad vera/Enn þo hitta þr ecki a þann veg/þar sm̄ Speken finst.

O Jsrael/huad Dyrdligt er DROTTJNS hus/huad vij̃dur og stor er sa stadur þar hn̄ byr? Hn̄ hefur ønguan enda/og er omælanliga hær. Þar voru fordum Risar/ mykler nafnfræger menn/og sterker strij̃dzmenn/Þa hina somu hefur DROTTJN ecki vtualed/ og eigi helldur opinberat þm Vidurkienningar veg/z mz þui þr høfdu ecki Spekena/þa eru þr foreydder j sinne Heimsku.

Huer er faren vpp j Himenin/ z sokt hana z haft hana ofā hingad vr skyiunum? Hu hefz siglt yfer vm hafit og fundit hana/z flutt hana hingat fyrer kostuligt Gull? Snøgt ad seig ia/þar er eingen sa sm̄ þann veg veit/þar ed Speken finst.

Speken er þra Gude

Enn sa sm̄ alla hlute veit/hn̄ þecker hana/og hn̄ hefur fundit hana fyr' sin̄ skilning. Sa D
sm̄ tilbio Jardrij̃ket ad vpphafe/og vppfyllte þ af allzkyns Dyrum. Hn̄ sm̄ lætur Liosit vpp
renna/ og þa nær hn̄ kallar þ aptur þa hlytur þ ad hlyda honum. Stiørnun̄ar lysa j sin̄e
skickan mz fagnade/og þa hn̄ kallar a þær/þa suara þær / Hier erum vier/ og þær lysa med
Glede hn̄s vegna/sm̄ þær hefur skapad. Þad er vor Gud/og eingen er honum samiafn/Hn̄
hefur fundet Spekena og hn̄ gaf hana Jacob sijnum Þienara/og Jsrael sijnum elskuliga.
Epter þ birtist hun a Jørdun̄e z bio mz al Folksins.

Þesse Speke er su Bodorda Bok Gudz/og þ Løgmal s̄ er eilij̃ft. Aller þr s̄ hallda hen̄e þr munu lifa/En̄ þr sm̄ briota hana þr munu Deyia. Snudu þier þangat aptur Jsrael/z mz taktu hana/gacktu epter þuilij̃ku Liose sm̄ fyrer þier skij̃n. Yfergief þu ecki ødrum þijna

Vegſemd/og einu annarligu Folke þiñ Fieſiod. Og Sæler eru vier Jſrael/Þuiad Gud he
fur opinberat oſſ ſiñ vilia.

IIII

A Hertu mz goodu giede mitt Folk/þu Jſraels Prijs. Þier erut Heidingiunū
ſellder/ei til Fordiorfunar/ Helldꝛ af þui ad þier ſtygdut Gud/ þa eru þier
j yduara Ouina valld giefner. Þui þier hafed til Reide reidt þañ ſm̃ ydur
Skapadi/J þui/ad þier Forner færdud ecki Gude/ helldꝛ Dioflunū.
Þier Forgleymdut þm eilijfa Gude ſm̃ ydur ſkapade/z þier hrygdud Je
ruſalem ſm̃ fædde ydur vpp. Þuiad hun hefur ſied þa Gudz Reide/ ſm̃ koma ſkyllde yfer ydꝛ/
ſeigiande/Heyre þier Jñbyggiendur j Zion/Gud hefur ſendt mier ſtora Hormūg/Þui eg he
fe ſied Herteckning miña Sona z Dætra/hueria ſa eilijfe liet yfᵉ þa koma. Eg vppfædde þa
med Glede/Eñ mz Hrygd z hiartans angre/hefe eg ſied þa i burt flutta
Eingen fagne yfer mier/at eg er ein Eckia/z af mørgum yfergiefen/Eg er eydeløgd/fyr
er ſaker Synda minna Barna. Þui þau eru afuiken fra Gudz Løgmale/z þecktu ecki hñs
Riettinde/Þau lifdu ecki epter Gudz ſkipan/ og hafa ecki halldit hñs Bodord.
B Komet hingad þier Jñbyggiendur i Zion/og kunngiøred minum Sonum z Dætrum þa
Herleidingena ſm̃ ſa hinn eilijfe hefur yfer þa leidt. Þuiad hñ hefur leidt yfer þa eitt Folk
vr Fiarlægd/Eitt ognarligt Folk/z eitt okuñigt Tungumaal/ Þeir ſm̃ ecki Blygdaſt fyrer
þm Olldrudu/z eigi helldꝛ ſia aumur a Smabørnum.
Þeſſer enu ſømu hafa burtu flutt Eckiuñar ſætu Sonu og Rænt Dætrunum fra þre ſm̃
er einſømun. Enn huernen kañ eg at hialpa ydur? Þuiad hñ ſa ſm̃ þſſa Ogiæfu hefꝛ yfer
ydur leidt/hñ mun frelſa ydur af ydar Ouina Høndum. Farit burt kiære Børn/Farit burt/
Enn eg er yfergiefen einſømun. Eg hefe afklædt mig minum Glediñar Klædum/z j klædſt
C Hrygdariñar Klædnade/Eg vil kalla til hins Eilijfa ætt̃d z alla tijma.
Verit Hughrauſt Børn/kallit til Gudz/þa mun hñ frelſa ydur fra ydra Ouina Vallde og hende/Þuiad eg vona nu þegar/ at ſa Eilijfe ſkal hialpa ydur/z eg mun hafa Glede af Huggñ
þm Heilaga/vegna þrar Myſkunſemi ſm̃ ydur mun ſnarliga veitaſt af vorum eilijfa Frelſa
ra. Eg liet ydur burt fara mz ſorg og Graat/ Eñ Gud mun giefa mier ydur aptur mz Føg-
nude og glede eilijfliga/Og lijka ſo ſm̃ Zions Jñbyggiarar hafa nu ſied ydar Herleiding/So
ſkulu þr og ſnarliga ſia/hialpena Gudz ydars/ſm̃ koma mun yfer ydur mz mikille Dyrd/ og
Eilijfre Huggun.
Þier Børn/ lijdit Þolinmodliga þa Reide/ſ̄ af Gude yfer ydur kemur. Þuiad þiñ Fiād
madur hefur øſſokt þig/Og þu ſkallt ſnarliga ſia hñs Fordiørfun/z þu ſkllt troda þa vndᵉ
Footum þier. Mijn Frijd einka Børn vrdu ad ganga a oſliettum veige/Þau eru burt flutt
lijka ſem ein Hiørd huerre Ouinerner hafa rænt.
D Verit Hughrauſt þier Børn og kallit til Gudz/Þuiad ſa ſm̃ liet i burtflytia ydur/hñ mū
ecki gleyma ydur. Þuiad ſuo ſm̃ þier hafed aſtundad/ad vijkia fra Gude/ſuo ſnued ydur nu
og leggit tiufallda aſtundan a ad leita DROTTJNS. Þuiad hñ ſem liet þtta ſtraff ko
ma yfer ydur/hñ mun hialpa ydur/ og gledia ydꝛ eilijfliga.
Jeruſalem vertu Hughrauſt/Þuiad hñ mun hugga þig epter huerium þu ert nefnd. Ve
ſaler munu þr vera ſem þier hafa jllt giørt/ og voru glader yfer þinne hraſan/Veſaler mu-
nu þr Stader vera huerium þijn Børn hafa þionat/ z Veſaler ſkulu þr vera/ſem hallda þi
num Børnum Herteknum. Þuiad eins ſo ſem hū fagnade yfer þinne Hraſan/og var glød
af þinne Fordiørfun/Lijka ſo ſkal hun vera hrygg/þegar hun verdur eydeløgd. Og eg vil
burtuſuipta heñar Magt af huerre hun Drambar/ z hennar hrooſan vil eg vmſnua i hrygd
Þuiad yfer hana mun koma eirn Elldꝛ/ af þm eilijfa vm marga Daga/z Dioflar munu by
ggia i henne vm langan tijma.

V

A Littu i kring þig Jeruſalem til Auſturs/og ſkoda þa Huggun ſm̃ til þin kiemꝛ af Huggñ
Gude. Siaadu/ þijn Børn þau ſ̄ burt voru flutt/ koma/Ja þau koma ſaanſøfn-
ud bæde af Auſtre og af Veſtre/ fyrer Ord hins Heilaga og Prijſa Gudz Dyrd.
Jeruſalem afklæd þig þinum ſorgarklædum/ og jſkrydſt þinum Dyrdarſkrwda af

Gude eilÿfliga. J klædſku Kyrtle Gudz Riettlætis/& ſet vppa þitt høfud Koronu dyrdariñar
þſſ eilÿfa/Gud mū opinbera giøra þina Vegſemd vnder øllū Heimnenū/Þuiat þitt nafn ſk
nefnaſt af Gude eilÿfliga/Fridr/Riettlæte/Neidr & Gudhrædſla.
Tak þig vpp Jeruſalem/& far vppa hædina/& lÿt vm kring til Auſturs/& ſkoda þin børn ſm̄
bæde af Veſtre & Auſtre eru til ſamās kōen/fyrer ord hins Heilaga/& eru glød/ad Gud hefr
minſt þra aptur. Þau eru af Ouinūum burt flutt fra þier gangande/ Eñ Gud mun leida
þau til þin/vpphafen mz Heidur/lÿka ſo ſm̄ Rÿkiſſins Børn.

Þuiad Gud vill læcka øll ha Fiøll/og vppfylla þær løngu lægder og Dale mz Land/ ſuo ad Jſrael meigi ferdaſt ohræddr/& Vegſama Gud. Eñ ſkogarner & øll Jlmande trie ſkulu ſkyggia a Jſrael/epter ſkipan Gudz. Þuiad Gud ſkal leida Jſrael hingad aptur mz glede/ mz ſiñe Dyrdligre Huggun/ mz Myſkunſeme og ſijnu Riettlæte.

VI

Vtſkrift af Jeremias Sendebreþe

HEtta er ein Vtſkrift af þui Sendebrefe ſ Jeremias ſende til þra ſ burt ſky A
lldu flytiaſt Hertekner til Babilon/af Konginum j Babilon/J hueriu hñ
kuñgiørde þm ſlÿkt/ ſo ſm̄ Gud hafde hm̄ bifalat.

Vegna ydar Synda/ſem þier hafid Gude j mote giørt/þa ſkulu þier her tekner i burtflutter verda til Babilon af Nabogodonoſor Babilons Konge. Og þier ſkulud vera j Babilon langan tÿma/ſ er/Siøtÿu Aar/Epter þ vil eg flytia ydr þadan hingad aptur mz Fride.

Aminñing ad þeir vakte ſig þyrer Skwrgoda þionuſtu

Eñ a medan þier erut j Babilon/ þa munu þier fa ad ſia/ad menn bera a ſijnum Oxlū Skwrgod giørd af Silfre/Gulle/& Trie/fyrer huerium ad Heidingiarner eru hrædder. Þar fyrer ſiait ydur vel fyrer/ad þier giøred eigi ſlÿkt epter þm/& at þier ecki verdit ſo ſm̄ Heidingiar. Og þegar þier ſiaed Folkit þ ſm̄ vndangeingur & epter fer bidiandi til Skwrgoda/þa ſeigit ſo i ydru hiarta/DROTTJN þig eiga menn ad tilbidia / Þuiad minn Eingill ſkal vera hia ydur/& eg vil hefna yduara Sælnat

Motþeck eru þauans Liknеſke

Þeirra Tungur eru vel ſmÿdadar af Hagleiksmannenum/& þau eru prydd mz Gulle & B
Silfre/ & hafa fagrar Vtſkornar Tungur/ Eñ þ eru ei riettteligar Tungr/& þær kuña ecki ad tala/ Þeir pryda þau mz Gulle/ſo ſ eina Jomfru i Dantz/& ſetia Koronr a þra Høfud. Og Preſtarner ſtela Gullenu & Silfrenu fra Skwrgodunum/& eyda þui mz Lauſakonum i Hocruhuſi. Og þr pryda Skwrgoden med Klædum ſm̄ eru af Silfre Gulle & Trie ſo ſm̄ være þau madur. Eñ þau gieta ecki vardueitt ſig fyrer Ryde og møl/ Og þa nockur fœrer þau i Purpura Klæde/þa ma ſtriuka duptid af þm/ſm̄ a þm liggr.

Þad hefur Stiornarſprota i hende lÿka ſm̄ Kongur/& kann þo onguan ad ſtraffa þann ſm̄ þui jllt giører. Þad hefur eitt Suerd og eina Oxe i hende/Enn gietur þo ecki Vared ſig fyrer þioſum og ræningium. Af þſſu ſia menn lioſliga/ad þr eru ecki Guder. Þar fyrer hrædiſt þa ecki.

Lÿka ſem eitt Kier/þ menn hafa haft ſier til gangs/þ er til einkis þegar þ er j ſundurbrotid/So eru og þra Skwrgod. Þegar meñ ſetia þau i þra hus/þa verda þau full af Dupte af Footum þra ſem þar jñganga/ Preſtarner giæta Skwrgodanna Muſteris med Hurdum Læſum og Slagbrøndum/ſo ad Ræningiar ſtele þm ecki i burt. Eins ſo ſm̄ þa nockr Fangi er Fietradur og geymdr ſa ſem Forbrotid hefur i mote Kongenum/ og til Dauda er Dæmdr

Þeir tendra fleiri Lios & Lampa fyrer þm eñ fyrer ſialfum ſier/ og þau ſia þo eckert. C

Þau eru ſo ſem Bialkar j Huſenu/& ſkridormar Jardarinnar/eta þra Hiørtu og þeirra Klædnad/& þau verda ecki vør vid þ.

Þau eru ſuørt i Andlitenu af Reyknum i huſenu/Og Nætuglur/Suølur og fleire adrer Fuglar ſetiaſt þm a Høfut/ſømuleidis & eirnen Kietterner. Af þſſu meigi þier merkia/ad þr eru ecki Guder/Þar fyrer hrædiſt þa ecke.

Þad Gull ſm̄ meñ feſta vppa þau þm til Prydis/þ ſkÿn eigi þegar meñ fægia ecke Rydid af þui þa. Þau voru ſteypt/þa kiendu þau þar eigi til/Menn hafa ſmÿdad þau af allra handa forkoſtuligu efne/Og þar er þo ecki lÿf j þm. Og fyrſt þau gieta ecki geingit/þa verda menn ad bera þau a Oxlunum/Af þſſu meiga meñ ſia/ ad þtta eru Hædugliger Guder.

Þeir meiga og ſkamaſt ſijn þrra vegna ſem þau gøfga/ Fyrer þui ad þau huerke kunna

ad ſtanda

at ſtanda vpp ef þau falla/og eigi helldur ad hræra ſig þo at þau ſie vppreiſt og i burt ſett/ Eigi helldur reiſa ſig vpp þo ad menn halle þm. Og lijka ſem menn ſetie Forn fyrer þann Dauda/ſo ſetia menn og fyrer þau. Enn þra Preſtar ennda þui vpp ſem þm er giefit/ſomu leidis og þra Kuinnur ſkarta þar af/ z giefa huerke þm fatæku nie þm ſiuku nockud af þui.

D Ohreinar Kuinnur z þær ſem i Bieſtødu eru koma vid þra Offur/ af hüiu þier meigit mer kia ad þr eru ecki Guder/Þar fyrer vttiſt þa ecki.

Og huar af ſkylldu þr nefnaſt Guder? Þuiad Kuiñunnar þiona þm Afgudum ſem eru af Silfre Gulle z trie/z Preſtarner ſitia j þra Muſterum/hafande vijdar Koorkaapr/afrak ad Skegg/rakadar Krwnur/ſitia þar berhøfdader/Yla z æpa fyrer ſinum Afgudum/lijka ſ̄ menn plaga at giøra þa Daudra er minſt/Preſtarner ſtela fra þm þra Klædum/og Klæda þar mz Konur ſijnar z Børn.

Huert ſm̄ þm er giørt gott edr jllt/þa kuña þau ꝥ ecki at launa. Þau gieta huerke jñſett eirn Kong nie helldr hñ affett/þau kunna huerke at giefa Gotz nie Peninga. Heite madr þm nockru og hallde ꝥ ecki/ þa krefia þau þſſ eigi. Þau gieta ecki Frelſt nockurn fra Dauda/z eigi helldur hialpad þm Veyka j mote þm ſtercka

Þau kunna ecki ad giefa Blindum Syn. Þau hialpa ønguum manne i Neyd. Þau ſia ecki aumur a Eckiuñe/z hialpa ecki þm Fødurlauſa. Þui þau eru af Trie/ prydd mz Gulle og Silfre/lijka ſm̄ Steinar þr ed menn Høggua af Biarge/Þar fyrer ſkulu þr ad ſkøm̄ ver da ſm̄ þa vegſama

E Huernen meiga menn hallda þa fyrer Gude eda akalla þa? Med þui ad þr Chaldei ha llda ecki ſtorligt af þm. Þuiad nær þr ſia eirn Maal lauſan/ſ̄ ecki kann ad tala/þa leida þr hñ fyrer Bel ſeigiande/ at ſa Maallauſe ſkule akalla hñ/lijka ſo ſ̄ ad ſkilde hñ ꝥ/Og þo ad þr vite þad i þm er eckert lijf/ þa hlaupa þr þo epter þm/Eñ Kuinnuñar ſitia vte fyrer Kir kiunum vmgyrdtar mz Lijnbelltum og bera þm Mat til Offurs. Og þegar nockr geingr þᵘ fram hia/og tekur eina i burt af þm/z ſefur mz henne/Þa hrooſar hun ſier þar af fyrer hi num ødrum/ad hinar adrar hafe ecki verdugar verit ſo ſm̄ hun/ad þra Bellte ſkylldu vppley ſaſt. Allt ꝥ ſm̄ ſkiedur af þm/eru einſømun ſuik/Huernen meiga menn þa hallda þau fyrer Gude/edur nefna þau ſo. Bel

Þau eru giørd af Hagleiks moñum og Gullſmidum/ z huad ſm̄ Smiduren vill/ꝥ verdur þar af enn eckert annat. Og þr ſm̄ þau hafa giørt kunna ei leinge ad lifa/Huernen ſkylldi ꝥ þa vera Gud ſm̄ af þm er Smijdad? Þar fyrer giefa þr Epterkomendunum ecki vtan Hneykſlun og efne til liotligrar Afgudadyrkunar. Þuiad þegar Ofridur edur ønnur Olucka kiemur yfer þa/þa hallda Preſtarner raadagiørd huer vid añan/huar þr ſkulu fela ſig

F med ſijnum Skwrgodum. Af þui meiga menn vel merkia/ ad þau eru ønguer Guder/med þui at þau kunna ecki at hialpa ſier/ huerke fyrer Ofride/nie añare Olucku/Þui þau eru ec ke añad eñ Skwrgod af Trie/ſ̄ eru forgyllt/z mz Silfre yferſleigen.

Þar fyrer meiga meñ framueigis nu vel vita at ꝥ eru Suik/ſm̄ eru opinber fyrer øllum Heidingium z Konungum/z ecki Guder/Helldur eru þau giørd med manna høndum/z þar er eingen Guddomur j þm. Þar fyrer ma huer madur vel merkia ad þau eru ecki Guder. Þuiad þau vppuekia ønguan Konūg i Landenu/þau giefa ecki mønnum Regn/z þau ſtiorna ei nie ſtraffa/og ei helldur enn Fuglarner/þr ſem i Loptenu fliuga aptur z fram̄.

Þegar ad Skwrgodahuſit ſem er af Trie Forgyllt og mz Silfre þackt/ breñur af Ellde/ Þa ſkunda Preſtarner burt og forda ſier fyrer ſkadanum/Enn þau brenna vpp ſo ſem adrer Bialkar. Þau kunna huerke Konge nie Strijdzfolke motſtødu ad veita/Þui ſkulu meñ þa hallda þau fyrer Gude eda nefna þau ſo?

Þeſſe Triegod/Forgyllt og mz Silfre yferſleigen/þau kunna ecki ad varduei ta ſig fyrer Þiofum z Ræningium/Þuiad þr verda þm offterker/og þr ræna þau og afklæda/taka burt þra Gull/Silfur og Klæde/ og komaſt ſo vndan/z þau kuña ecki ſialf hialpa ſier/þar fyrer er myklu betra ad vera eirn Konungur ſa ed audſyna kann ſijna Magt/Edr nytſamligt Ker ſm̄ er til gagns i Huſenu/edr ein Hurd ſem huſit geymer/Edur ein Trieſtod i Kongs Herber ge/helldr eñ ſlijkt vanmattugt Skwrgod.

G Sol/Tungl og Stiørnur ſkijna og eru hlydnar/epter Gudz ſkipan/So og lyſer Ellding en/ſo ad menn ſia hana/Vindureñ blæs i øllum Løndum/z ſkyen fara giegnum allan Heim en/z giøra ꝥ ſem Gud ſkipar þm/So z lijka ſa Elldureñ þar ofan ad/hñ ſlær Fiøll z Skoga/og giører ꝥ ſem honum er boded. Eñ Skwrgoden kunna huerke ad hræra ſig nie nockud

ad giøra

ad giøra. Þar fyrer ſkulu menn ecki hallda þau fyrer Gude/ edur nefna þau ſo / Þuiad þau kuña huerke at ſtraffa nie hialpa.

Epter þui ad þier þa vitid/ad þau eru ecki Guder/þui ottiſt þau ecki/ Þui þau kuña hu̇ke ad Bølua nie Bleza Kongana. Þau kunna ecki nockur Teikn Heidingiunum ad giefa a Himnum. Þau kuña eigi biart ad giøra ſm̄ Solen/eigi helldur nockra Birtu ad giefa ſo ſm̄ Tunglit. Skynlaus Dyr eru betre en þau/ þau kunna ad flyia i eitt Fylſne og fela ſig.

Af þui erølldungis opinbert/ad þau eru ecki Guder. Þuiad lijka ſm̄ ein Fuglahræda j Grasgarde geymer einkis/So eru og þra Triegod Gyllt og mz Silfre yferſleigen til einkis gagns. Og ſuo ſem Runnꝛ i einu Riodre/huar ed allra handa Fuglar Hreidra/edur ſuo ſm̄ Frañiliden ſa ſm̄ j Grøfinne liggur/So eru z þra Trieſkwrgod Forgyllt og mz Silfer yfer ſleigen.

Menn meiga og þar af merkia ad þau eru ecki Guder/ Þuiad þ Skarlatſklæde ſm̄ þau eru j/þ verdꝛ vppetid af Møl/og eirnen þau ſialf vm ſijder/ſuo ad huer madꝛ ſpottar þau. Sæll er ſa madur ſm̄ er Riettlatur/z eingen ſkwrgod hefur/hñ mun eigi verda til ſkamar.

Ending a Baruchs Bok

Formale yfer þa ꝼyrſtu Bok Machabeorum

xi Cap Dan

HEſſe Bok er eirnen ein þra ſm̄ ecki finſt j þre Ebreſku Bibliu/Enn er þo j ordum og Atkuædum miøg lijk ødrum Bokum Heilagrar Ritningar/z mætte vel reiknaſt mz þm̄/Þuiad hun er miøg good og nytſamlig/ til ad ſkilia Danielem i xj. Cap. Þuiad þ ſama ſm̄ Daniel hefur fyrerſpæd j nefndū Cap. vt af þre Suiuirding og Ogiæfu ſm̄ koma mūdu yfer Iſraels Folk/ þad ſeigiſt i þſſare Bok vppfyllt og framkomit/ſm̄ er vm Antiochum ſem kalladiſt hinn Gøfge/z vm þa litlu hialp/og þær ſtoru offſokner Heidingia/og falſkra Gydinga/huad allt ad ſkiede a døgum þra Machabeis/Þar fyrer er oſſ Kriſtnum møñum nytſemd j ad leſa og kuña þſſa Bok.

Antiochus merker Antachriſtum

ſa riette Antachriſtꝛ ꝼyrer þa ſijduſtu hingatkomu

Fyrſt fyrer þa grein ad þſſe ſame Antiochus er hallde̅ ein Figura z Fyrermynda̅ Antachriſtſins/ huer Antiochus ſoddan Suñuirding og foreydſlu Gudligrar þionuſtugiørdar vppſette j Ieruſalem z j Gydingalande/ ſkamt eitt fyrer Chriſti Hingadburd og fyrſtu hingadkomu Þa meigū vier þar vt af læra ad þeckia þañ Rietta Antachriſtū/s̄ fyrer þa adra z ſijduſtu Hingadkomu Chriſti/eydeleggia ſkal Chriſtnena og Gudz Þionuſtugiørd nidurbriota. So ad vier ecki ſkielfunſt þegar vier reynum ſlijkt og ſiaum þ mz vorum Augum/ Helldur ſieum Hughrauſter/og truum faſtliga þui/ad vier ſamt mz Chriſtniñe munum vardueitter/z at en dalyktunum frelſadar verda/huerſu mikel ſm̄ offſoknen verdur/Og þo at Diøfulleñ ǒde ſo reidur ſm̄ meſt ma hñ. Þuiad vier ſiaum z formerkium nu þa ſomu hialp(þo ad hun ſie lijtil z auduirdelig)s̄ Almattugꝛ Gud hefur vppbyriat oſſ ad veita.

Suerdit med hueriu Antachriſturen verdur ſleigen

Og þ hreina Heilaga Euangelium er þ Suerdit/mz hueriu Gudz þienarar a vorū døgū miøg ærliga ſla vpp a Antachriſten/og koma myklu til leidar/þo ad þ koſti þa mikillre offſokn og Blodz vthellingu/Alijka ſem Gud a þm̄ Døgum hialp veitte ſijnu Folke fyrer ſuerd þra Machabeorum/ þo ad þ ſkiede ecke an offſoknar og mikillrar Hiartans Sorgar/ Þa hreinſudu þr ſamt Muſterit/z vppbyriudu Gudz þionuſtu aptur ad nyiu/ og ſamanſøfnudu Folkenu aptur ad nyiu til ad vppbyria þa fyrre Rijkisſtiornan. Eins burtfægier z hreinſar Euangelium nu a vorum Døgum ſkwrgodauilluna/og ſo ſem Chriſtus ſeiger/ad Einglarner ſkulu j burt taka allar hneyxlaner vr hñs Rijke/Og samanſafna ad nyiu þm̄ riettruudu til þrar gomlu riettu Kriſteligrar Truar/ og til ſañra goodra verka og Guds þionuſtu.

Huggū Kriſtiña Maña a þſſū ſydaſta tijma

I annan maata/ ad vier ſkulum hugga oſſ þar vid/ ad Gud hialpade ecki at eins i mote Antiocho og Heidingium/ Helldur eirnen i mote þm̄

ke þm Suikørum og af Føllnum Gydingum/sem ad fiellu til Heidingia og allan styrk veittu til ad Offækia Lijflata sitt eigit Folk ꝛ Brædur/og ad giøra þm allzhattad Hiartans angꝛ/ So ad vier sieum stadfaster ꝛ Ohrædder/Þo ad Falskristner ꝛ Villu Andar þr sm̄ nu eru ordner verer suikarar/vppsetie sig j mote oss ꝛ Þijne ꝛ Plaage oss vel hardliga/ef ad þr giøra oss ei þyngre Þijnu ꝛ skada/helldur eñ vor Antiochus edꝛ Antachristus. Þuiad þta hefꝛ Daniel fyrersagt ꝛ kuñgiørt oss þ til Huggunar/ad þ hliote so ad skie og til ganga/ad Syner vors eigen Folks munu suikſamliga breyta vid oss/ꝛ veita styrk til ad offækia oss med allre Magt. Þar fyrer skulum vier ecki eiga storsbetra/enn þau goodu Israels Børn attu/vnder sijnum Antiocho edur Antachriste/hia þra Følskum Brædrum.

Falsker Bræ dur giøra skæstã skada

Enn ad sijdustu vrdu þo samt þsser sømu Fiandmeñ ꝛ Forrædarar af Gude miøg makliga og þungliga straffader/ꝛ þra offokner/Yfergangur ꝛ Suik vrdu ecki ohegnd. Huad vi' og eirnen siaum mz glødum Augum og goodu giede a vorum Antachriste/ Offoknurum og Villumøñum/ꝛ meigum þui vm lijda þra Ognan og Offokner/ Þui vier vitum visseliga ad þr munu ecki slijkt til leingdar fremia/enn sijdur þ allt framkuæma sem þr huxa/Helldꝛ munu þr snarliga fa sijn Forþienut laun/so sem Antiochus ꝛ adrer Forrædarar feingu/ꝛ slijkt straff er allareidu miøg yfer þa komit/ꝛ eykst dagliga/þo ad þr blinder ꝛ forherdt' meñ skeyte þar eigi vm/Þad vardar oss ei/ þr munu fiña þ so s̄ hiner giørdu/ Þad giefe Almattigur Gud/mz þui ad þr vilia ecke hafa þ ødruuijse/ ad þ mætte snarliga skie/hñs Heilaga Nafne til Helgunar/og hñs Rijke til styrktar ꝛ til Huggunar øllum Harmþrungnum Hiørtum sem eru Herteken i Diøfulsins og Antachristsins Rijke

Fyrsta Bok Machabeorum

I.

A ALexāder Philippi son/Kōgꝛ i Macedonia/sa fyrste Monarcha af Gricklande/hñ vtdro af Lāde Chitim/ꝛ atte margar Orrøstur/Hñ vañ sterk' Borger/og hñ i hel slo Dariū Kong af Persia/ Þar ept' braut hñ vnd' sig adra Kōga j øllū Løndū/ Og hñ reiste jafnan afrā/ꝛ vañ øll Lønd ꝛ Kōgarijke/ Og eingen þorde honū i mote ad stāda/ Og hñ hafde mektugt gott Strijdz folk.

Alexander Monarcha kallast einualldz Kongꝛ

Þa hñ hafde nu vnnit Kongarijken/vard hñ Drambsamur/ og Fieck Sott. Eñ þa hñ sa ad hñ munde Deyia/ þa kallade hñ til sijn sijna Høfdingia/þr sm̄ vpphøfdu alist mz honum fra Barndomi/Og hñ giørde þa at Høfudzmøñum yf' Lønden þa stund hñ lifde. Þui nærst andadist Alexander/þa hñ hafde Rijkt i Tolf Aar.

Alexander rijkte xij Aar

Epter hñs Dauda kom Rijkit til hñs Høfdingia/ Þeir eignudust Lønden/hu Høfudzmadur sijna Borg/ꝛ þr giørdu sig aller ad Kongum/ ꝛ þr ꝛ þra Epterkōendꝛ Rijktu langa tijma. Og þr attu margar Orrostꝛ sijn a mille/Og þar voru myklar Hørmungar allstad' vm allan Heimen.

Vpphaf Rijkis Antiochi hins gøfga var a cxxxvij are Grecklandz rykis/ Eñ fyrer hingadburden Christi clxxxvij ar

B Vt af einum þssara Høfdingia er gietin ein skadsamlig jll Root/ Antiochus sm̄ kalladist hiñ Gøfge hñ var settꝛ j Gisling j Rom/af Fodur sijnū Antiocho hinū mykla. Og þsse Antiochus hiñ Gøfge/ Hof sijna Rijkisstiornan a þui Hundradasta Seytianda og Tuttugasta Aare Rijkisstiornar Grickia.

A þm tijma voru vonder menn j Israel/ sm̄ Rædløgdu Folkenu ꝛ søgdu/ Latū oss giøra Sattmala vid Heidnar Þioder s̄ eru j kringum oss/ og vpptøkum þra Gudzþionustu/ Þuiat vier hafum mikid lidit sijdan vier settum oss vppi mote Heidingium. Þesse meining þocknadist þm vel/ Og nockrer af Folkenu voru sender til Kongsins/ hañ baud þm at vppbyria Heidna sidu. Þa vppreistu þr Heidna leika til Jerusalem/ ꝛ hielldu ei leingꝛ Vmskurnena/ og þr fiellu fra þm Heilaga Sattmala/ꝛ hielldu sig eins sm̄ Heidingiar/Og þr vrdu øllūgis Forherdter/ til ad drygia alskyns skam̄er ꝛ Løstu.

C Þa Antiochus var nu Fullmektugꝛ orden j sijnu Rijke/Asette hñ sier ad þuinga vnder sig Egiptalandz Kongarijke/suo ad hñ hefde bæde Kongsrijken. Og hñ for til Egiptalandz mz

Ptolomeus Philometor

myklum Vidurbuninge/mz Vøgnum/ Fijlum/ Riddaralide og SkipaFiølda og bardiſt vid Ptolemeum Egiptalandz Kong. Enn Ptolomeus ottadiſt & flyde vndan/Og þar Fiell fiøl de Egiptſkra. Og Antiochus vann ſterkar Borger Egiptalandz/& rænte þar myklu gotze og flutte i burt þadan

Antiochi æde i mote Muſterenu og Jeruſalem

Eñ þa Antiochus hafde vnnit ſigur j Egiptalande/& for heim aptr/ a þui Hundradaſta Fertugaſta og þridia Aare/þa reiſte hñ i giegnum Jſraels Land/ og kom til Jeruſalem mz myklu lide. Og hñ gieck Drambſamliga jñ i Helgedõen/& liet burt taka Gullalltarit/Lioſa ſtiakan & allt þ ſm̃ þar til heyrde/ Bordit a huerıu ſkodunarbrauden lagu/ Bikarana/Skalernar/Gullſkeidernar/Fortialldit/Koronuñar og þa Gullegu Fegurd Muſteriſins/& braut þtta allt ſaman j ſundur/Og hñ tok Gull & Silfur/& koſtulig Kier & þa Folgnu Fieſiodu/ allt þ hñ fañ/& flutte þ burt mz ſier j ſitt Land. Og hñ liet i Hel ſla marga meñ/& liet vt gã D ga ſuiuirdeligar Bifalningar. Þa var ſtort hiartãs ãgr j øllu Jſraels lãde & huar ſ̃ þr biuggu/Høfdingiarner voru hrygguer/ Ylldungarner Jomfrur & Kuinnr voru Sorgfullar/meñ & Kuiñur bææru ſig Jlla/& allt Landit var Sorgfullt vegna ſlijks yfergangs ſ̃ þar ſkiede/Og allt Jacobs hus var fullt af Hørmung.

Jeruſalem Rænd og ruplut og fiølde Folks i helſleigen

Og epter tuø Ar liden/þa ſende Konguren eirn Høfudzmañ j Gydingaland/hñ kom mz myklu lide fyrer Jeruſalem/og bad at þr ſkylldu vpplæta Borgarhliden fyrer honum/þa ſkylldi hñ ønguan ſkada giøra/Eñ þ var einſømun ſuik. Þa þr trudu honum & lietu hñ jnn j Borgina/þa fiell hñ yfer ſtaden ſuikſamliga/og ſlo j Hel fiølda Folks af Jſrael/ og Rænte Staden og brende Hwſen/reif nidur Mwrueggena/og burtflutte Kuiñur & Børn & Kuikfie Og hñ giørde Davidz Kaſtala ſtyrkuan mz ſterkum Mwrueggium & Turnum/& liet þangad flock Ogudligra manna/ ſem þar giørdu allt jllt. Og þr toku vr Borgiñe Jeruſalem øll Vopn og allar Viſter/og lietu þ vppi Kaſtalan. Og þr ſettuſt vm Helgedomen/og ſætu vm Folkit ſem til Muſteriſins gieck/& fiellu vt vr Kaſtalanum jñ j Helgedomen Gudz Þion E uſtuna ad Forhindra/og þr vthelltu myklu ſaklauſu Blode hia Helgedomenum/og Saurgudu hann.

Helgedomuren lagdr i eyde

Og Borgarmennern til Jeruſalem fludu i burtu/ & þr añarligu voru epter i Jeruſalem/ og þr ſm̃ þar voru Odalborner vrdu ad vijkia. Helgedomuren vard i eyde/Hatijdardagarner vrdu einſaman Hrygdardagar/Huijldardagarner vrdu einſaman Hørmung/& oll þra Þryde vard ad ønguu. So dyrdlig og hæ ſem Jeruſalem hafde adr verit/ ſo hryggelig & aumlig hlaut hun þa ad vera.

Antiochi ſkipan

Og Antiochus liet vtganga eitt Bod vm allt ſitt Kongsrijke/ Ad allt Folk ſkyllde hafa eins hættada Gudz þionuſtugiørd. Þa yfergæfu allar þioder þra Løgmal/ & vrdu ſamþyckt ſidum Antiochi/Og marger af Jſrael ſamþycktuſt þſſu/og Fornfærdu Skwrgodum/& ſaurgudu Þuottdageñ.

Antiochus ſende eirnen Brief til Jeruſalem/& vm allar Borger Juda/huar jñe hñ baud F þm vpp ad taka Þionuſtugiørder Heidiña þioda/& at afleggia Breñeforner/ Matarforner Syndaforner j Helgedomenum/Þuottdageñ og adrar Hatijder/Og ſkipade at ſaurga Helgedomen & þ Heilaga Folk Jſrael. Og hñ liet vppreiſa Alltare/ Kirkiur og Skwrgod/ og offra Suijnakiøte & ødrum ohreinum Dyrum. Og hñ fyrerbaud Vmſkurnena/ og baud ad venia meñ til allzhættar Suiuirdinga/ad þr ſkylldu gleyma Guds Løgmæle & Riettindũ/ &

Saurgan Helgedomſins

taka vpp adra ſide. Og huer ſm̃ ecki være hlyden Antiocho/þañ ætte meñ at lijflæta.

Þetta Bod liet hñ vtganga vm allt ſitt Kongarijke/og ſette til Høfudzmeñ/þr ſm̃ Folke nu ſkylldu naudga til ad hallda ſlijkt. Þeſſer vppbyriudu offraner j Juda/og budu at hallda þær. Og margt af Folkenu fiell til þra fra Gudz Løgmæle. Þeir drygdu allan Þilltſkap j Landenu/og vtræku Jſraels Folk/ſo ad þr vrdu ad geyma og fela ſig i Holum/ſuo ſm̃ Flotta menn.

A þui Hundraſta Fertugaſta fimta ære/a þm fimta deigi Manadarins Caſleu/ liet Kõg G

Cxlv Ar Caſleu Suiuirding Foreydſluñar var vppſett a Gudz Alltare

Antiochus ſetia Suiuirding Foreydſluñar vppa Gudz Alltari/og hñ liet reiſa Alltare i øllũ Borgum i Juda/ſo ad menn opinberliga Fornodu Reykelſi og offrudu a ſtrætunuum & huer fyrer ſijnu huſe. Og hñ liet i ſundur rijfa Bækur Gudz Løgmæls/& breña þær /& i Hel ſla alla þa hia huerium ad funduſt Bækur Gudligs Sattmæla/og alla þa ſ̃ hielldu Gudz Løgmæl. Og þtta giørdu þr mz ſijnu Strijdsfolke huern Mænud/þa Folkit til ſamans kom j Stødunum. A þm fimta og tuttugaſta Deigi Manadarins/færdu þr Forner a þui Alltare ſm̃ þr høfdu vppreiſt/i giegn Alltare DROTTJNS.

Kuikſ

Kuinnurnar þær sm̃ Vmskaaru sijn Børn/ voru drepnar/so sm̃ Antiochus hafde skipad.
Forelldrarner voru Myrdter i sijnum Husum/og Børnen voru þar vppheingd. Eñ marger
af Israels Folke voru stadfaster/& villdu ei eta þ ohreina/og lietu helldur drepa sig eñ ad þr
saurgudu sig/ Og villdu ecki falla fra Heilogu Gudz Løgmaale/þar fyrer vrdu þr lijflatner.

II.

A ENN þar var eirn Kieñemadur Matathias at nafne/sonur Johañis/sonar
Simions/vt af kyne Joarim af Jerusalem/hñ bio a Fiallenu Modin/hañ
atte sm̃ Sonu/Johañan huer ed nefndist Gaddis/ Simon mz vidurnefne
Thasi/ Juda mz vidurnefne Machabeus/ & Eleazar mz vidurnefne Aarō/
& Jonathan sa er kalladist Apphus/ þesser Aumkudu þa myklu Eymd j Ju
da & Jerusalem

Matathias

Og Matathias harmade seigiandi/Auui ad eg er fæddur til þss/ad eg verd at sia foreyd-
slu mins Folks/og þss heilaga Stadar/& sitia kyrr þar til/og lata Fiandmeñena drygia sitt
ofbellde. Framande menn hafa setst i Helgedomen/ og Mustere Gudz er so s̄ Bøluud mañ
eskia/ þss fegurd er i burt flutt. þeir enu gømlu eru j Hel slegner a strætunum/ & æskumeñ
erner eru af añarligum j giegnum lagder. Rijkit er ordit til hlutskiptis øllum Heidingium s̄
þ ræna/øll þss vegsemd er i burtu/þad var ein Drottning/enn nu er þ ein Ambatt. Siaed
ver Helgedomur vor Lofstyr og Hreinsan er j burt/ Heidingiar hafa þ i eydelagt/ Huer vill
B enn nu hafa lyst ad Lifa? Og Matathias sñdur reif sijn klæde/ hñ & hñs syner/& iklæddust
seckium/og syrgdu miøg.

Matathias Klagan

Þa ed Høfudzmenn Antiochi komu og þangad/ at naudga þm sm̃ flued høfdu j þañ stad
Modin/ til at falla fra Gudz Løgmale/ og ad offra Fornum og Reykelsi/ Þa fiellu marger
fra Israels folke til þra(Eñ Matathias og hñs syner blifu stadfaster)og Høfudzmeñerner
Antiochi tøludu til Matathias/Þu ert eirn Helliste/& Megtugaste i þssum stad/og þu hefur
marga sonu og fiølda ættmanna/Þar fyrer gacktu fyrstur fram/og giør þ sm̃ Konguren he
fur skipad/so sm̃ øll Lønd hafa giør/ og þr menn Juda sm̃ enn nu eru i Jerusalem/ þa mũ
Konungureñ Naadugur vera þier & þijnum Sonum/& giefa þier Gull og Silfur og myklar
Gaafur.

Antiochi Høfudzmenn høndla vid Matathia

Þa sagde Matathias Diarfliga til þra/Þo ad øll Lønd sieu Antiocho hlyden/& hũ madr
falle fra Løgmaale siña Fedra/og verde samþycker Konungsins Bode/Þa skal huerke eg nie
miner Syner & Brædr falla fra Løgmaale vorra Fedra. Þad Forbiode Gud/Þad er oss ec-
ki gott ad vier skulum falla fra Gudz Orde og Løgmaale. Vier vilium ecki samþyckiast bo
de Antiochi/og eigi vilium vier Fornfæra/og falla fra voru Løgmale/og vpptaka adra sidu

Matathias Andsuar og stadfesti

C Þa hñ hafde þtta talad/þa gieck eirn Gydingur fram̃ ad j augsyn allra þra/og Offradi
Skurgodenu a Alltarenu j Modin/so sm̃ Konungureñ hafde bodit. Þad liet Matathias
& þ særde hñs hiarta/& hñs Vandlætig brañ vegna Løgmalsins/& hñ hliop þangad ad/& j
Hel slo þañ Gyding hia Alltarenu/og þañ Høfudzmann Antiochi/Og hañ slo Alltarit vm
koll/& vandlætte vegna Løgmaalsins/so s̄ Phineis giørde vid Samri Salomi son. Og Ma
tathias kallade mz hærre røddu vm allan staden/ Huer hñ vandlæter vegna Løgmalsins/og
vill hallda Sattmalan/hñ drage mz mier vt af Stadnum. So flyde hñ og hañs syner vppa
Fiallit/og yfergaafu allt þ þr attu i Stadnum. Og marger gooder meñ flydu burt vt j Ey-
demerkur/ og hielldu sig þar mz Kuinnum og Børnum og þra Kuikfie/ Þuiad Ofrijkit var
of mijkit ordit.

Matathia Vandlæter vegna Løgmalsins Num. xxv

D Eñ þa Konũgsins Folk til Jerusalem j Dauidz Stad heyrde/ ad nockrer reistu sig vpp a
mote Konungsins bode/ & voru burtfarner af Stødunum/ ad fela sig & hallda sig Heimug-
liga j Eydemørku/og ad margt Folk var vtfarit til þra/ Þa toku þr sig vpp mz skynde/a
Þuottdeigi/ad yferfalla þa/og lietu seigia þm/Vilie þier eñ nu ecke hlydner vera? Fared vt
hiedan/og giøred epter Konungsins skipan/þa skulu þier lifa. Þar til suorudu þr/Vier vil
ium ei fara vt/vier huxum & ecki ad saurga Þuottdagen/ so sm̃ Konunguren bydur. Og þr
sm̃ vtan til voru/soktu ad Bergenu/enn hiner þar iñe veittu ongua Vørn/og ei ꝥ sludu þr
vt einum steine/luktu & ei bergid aptur/& søgdu/Vier vilium so deyia j voru sakleyse/Himnen
og Jord skulu vitne vera at þier deydit oss mz Vallde & Ofrijke/J þann mata vrdu þr þar
inne

Þusund Gyd- inne yferfallner a Þuottdeigi/og Lijflatner mz sijnum Kuinnum Børnum og Kuickfie/nær
ingar i Helsleg- Þusund manna.
ner Þa ed Matathias og hn̄s syner heyrdu slijkt/hørmudu þr þ miøg/z þr toludu sijn a mi-
lle/Ef ad vier vilium giøra lijka sm̄ vorer Brædur/z veria oss ecki fyrer Neidingium/ at biar
ga voru lijfe og Løgmæle/ þa verdū vier audvelldliga mz ollu af þm afmæder. Og þr sam E
toku þ mz sier/Ef ad þr yfer falla oss a Þuottdøgum/þa vilium vier oss veria/so ad vier dey
ium ecki aller/Lijka so sem vorer Brædur/þr er i Nellerenum voru Myrdter.
Og þar kom til samans mikill fiølde Goodra manna/þr ed all' voru stadfaster i Løgma
lenu/Og aller þr sm̄ ad flydu fyrer Ofrijkenu/komu til þra. Þar fyrer efldu þeir styrk/og j
Nel slogu marga Ogudliga og affallna j sinne Vandlætingu z Reide/Eñ þr ſ vndan kom
ust toku æ ræs og flydu til Neidingia. Þui næst for Matathias z hn̄s Vin' diarfliga vm
kring j Israels Lande/z nidurbrutu aptur Olltorin/z vmskaru Bornen/þau ſ eigi voru eñ
vmskorin/z yferfiellu þa Ogudligu. Og þ Luckadist þm vel/at þr hielldu Løgmælenu/j mo
te allre Magt Neidingianna z Konunganā/so at þr Ogudhræddu vrdu ecki Nerrar yfer þm

Matathias Eñ þa Matathias var miøg a Efra alldur hnigeñ/ talade hn̄ til sinna Sona ædur hn̄
aminer og hug andadist/ Mikit Ofrijke z Ofsokn/ z ein stor Grimd og þungt straff er komit yfer oss. Þar F
gar Sonu sijna fyrer kiærer Syner/ vandlætit vegna Løgmælsins/z vogiet ydru lijfe vt vegna Sattmalās
fyrer sin̄ dauda vorra Forfedra. Og huxit vm þa giorninga sm̄ vorer Fedur giørdu a þra Døgum/ þa mu
nu þier ødlast sannan Neidur z eitt Eilijft Nafn.

Gen. xxij Abrahams vard Freistad/og hn̄ var stødugur i Truñe/Þad vard honū reiknad til Riett
lætis

Gen. xli Joseph hiellt Bodordit j sijnum Motgange/Og er eirn Nerra orden j Egiptalande.

Num. xxv Phinees vor Fader vandlætte Gude til Dyrdar/og ødladist Sattmalan/ad Kieñemans-
skapuren skylide hia honum blijfa.

Josue i Josua giørde þ sm̄ honum var bifalad/ Þar fyrer vard hn̄ hiñ ædste Nøfdinge j Israel.

Num. xiiii Caleb bar vitne og auūtade Folkit/ Þar fyrer ødladist hn̄ eitt sierligt Arfskiptte.

David David var trufastr z Riettuijs fyrer Gude/ Þar fyrer erfde hn̄ Kongsrijkit æsinliga

Elias Elias vandlætte fyrer Løgmalit/og var numen til Nimens.

Añania Azaria og misael trudu/z voru frelster af Elldenum.

Daniel Daniel var frelstr fra Leonunum fyrer saker sijns Sakleysis.

So skulu þier huxa/huad a hueriū tijma skied er/þa munu þier fiña/ at aller þr ſ Gude trey G
sta/þr verda aller varduetter. Þar fyrer hrædist ecki Neitingar þra Ogudligu/ Þuiad þra
Vegsemd er Ohreinnde z Madkar/J Dag er hn̄ vpphafeñ/A Morgun liggr hn̄ falleñ/z
er ecki meir til/þa hn̄ er orden aptur ad Jørdu/og hn̄s Asetningur er orden ad ønguu

Þar fyrer Kiære Børn verit Ohrædd/og halldit fastliga Løgmælenu/þa mun Gud giø-
ra ydr Dyrdliga aptr ad nyiu. Simon ydar Broder er Nyggen/ hlydet honū so sm̄ Fødur.
Judas Machabeus er sterkur sm̄ ein Kempa hn̄ skal vera ydar Nøfuds madr og Nertuge.
Og kallit til ydar alla þa sm̄ Løgmælit hallda/Nefnit þss Ofrijkis sm̄ giørt er ydru Folke/
og endurgialldet Neidingium suo sm̄ þr hafa Forþient/Og blijfed aluarliga vid Løgmælit.

Matathias Þui næst Blezade hn̄ yfer þa/og safnadist til siña Fedra/ og Andadist a þui Nundrada
andadist a sta fertugasta og siotta ære. Og hn̄s Syner Jørdudu hn̄ j siña Fedra Grøf til Modin/
cxlvi ære Og allur Israel Narmade hann miøg

III.

Judas Ma- OG Judas Machabeus kom i sijns Fødurs stad/Og hn̄s Brædur/og aller A
chabeus þr ſ sier hofdu halldit til hn̄s Fødurs/ hialpudu honum i mote Ouinunum/
og þr slogu þa gladliga. Judas aflade Folkenu mikillrar æru/Nn̄ tok æ
sig sijna Brynnu so sm̄ eirn Kappi og hlifde sijnu Nerlide mz sijnu Suerdi.
Nn̄ var Fullhugadur sm̄ eitt Leon/og Diarfur sem eirn Greñiande Leons-
huelpur/þa hn̄ hefur nockra Brad

Nn̄ leitade þra affollnu og Ogudligu/ sm̄ naudgudu Folkenu til ad falla fra Løgmæle-
nu/og hn̄ straffade og vppbrende þa/so ad Ouinerner voru hræddeer fyrer honum allauegana
og flydu/z Nijdingarner vrdu nidur læckader/Og hn̄ hafdi Lucku z Sigur. Þetta mislijkade
mør-

mørgum Konungum. Eñ Jacob var þ eirn Føgnudur/ og þm eilijfur Prijs z æra. Hañ dro j giegnum Borgernar Juda / og afmæde þar jñe þa Ogudligu til ad snua Reidiñe fra Jsrael. Og hñ hafde mikin Lofstyr allauegana j Landenu/so ad aller nidurþrycker hlupu til hñs.

B Þar i mot dro Apollonius eirn mikiñ Her til samans af Heidingium og af Samaria/at beriast i mot Jsrael. Þa Judas þ heyrde/for hñ honum i mote og Bardist vid hñ/og j Hel slo hñ z mikinn fiolda Ouinaña mz honum/Eñ þr sem vndan komust þr flydu. Og Judas fieck Herfangit/og hñ tok Apollonij Suerd/ þ bar hñ sijdan so leinge hñ lifde. — Apollonius j hel slegen

Epter þtta þa ed Seron Høfudzmadr i Syrlãde/ heyrde at þr godu hielldu sier til Juda/Og ad þar var fiolde Folks til samans/ þa sagde hñ/Eg vil viña Frægdar verk/so ad eg verde prijsadur j øllu Kongs rijkenu/Og eg vil sla Judam og hñs Selskap/ sm Forakta Kongsins bod. Þar fyrer bio hñ sig til/z dro fram mz mikille Magt/ad hefnast a Jsrael/og þr komu allt til Bethoron. — Seron

C Þa For Judas j mote hñ mz eirn lijten flock maña. Og er þr sau Ouinena/ þa søgdu þr/Vier erum faer/z þar mz erum vier vanmegna af Føstu/Huernen gietum vier barist vid so megtugan og mikin Fiolda? Eñ Judas sagde/ Vel ma þ skie ad faer giete sigrad marga/Þuiad Gud kann so vel ad giefa Sigur fyrer fa so sm fyrer marga. Þuiad Sigur/ eñ kiemur af Himnum/z ei fæst hñ mz myklum Mañfiølda. Þeir treysta vppa sijna myk/ la Magt/z vilia Deyda oss/og Ræna vorũ Kuiñum z Børnũ. Eñ vier neydumst til ad ver/ ia oss/og ad beriast fyrer voru lijfe z Løgmæle/Þar fyrer mun Gud afmæ þa fyrer vorum Augum/Þier skulut ei þa hrædast. — Judas talar fyrer sinu Lidi

Þa hñ hafde þtta talad/ Fiell hñ yfer Fiandmeñena/adr eñ þa varde/z slo Seron z hñs Folk a flotta/og rak flottan fra Bethoron ofan a slietlendit/og slo i Hel ætta Hundrut/ eñ hiner adrer fludu j Philisteis Lãd. So kom ein hrædsla yfer allt Folk vmhuerfis þa/fyr Juda og hñs Brædrum/z Ryckti af Juda z hñs verkum/barst vt vm øll Lønd/Þad kom z so fyrer Kongen. — Seron z hñs Folk verdur i Helsleiged decc

D Þa Anthiochus heyrde nu allt þtta/vard hñ æfarreidr/og sende vt og liet vtbioda Leidan gre vm allt sitt Kongarijke z samansafnade stormyklum Her/ Og hañ tok a sijnum Fiehirdū og gaf mæla til eins ars/z baud ad menn skylldu ætijd vera wtbwner. Eñ þa hñ sa/ad hñ hafde ecki noga Peninga/og ad þ Land kuñe ecki mikit ad giefa vegna þss Strijds sm hañ hafde nu leinge fært j mote Løgmælenu. Þa ottadist hñ ad hñ munde ecki leingr giefa haft so storan Kostnad/sem hñ hafde haft allt þangad til/þa hñ hafde Mæla og gæfur vtgiefit meir eñ aller adrer Kongar fyrer honum. Þar fyrer vard hñ hryggr/ z for j Persialand ad skatta þ sama Land/z fie til samãs at draga.

Og hñ liet eirn Hofdingia j Landenu epter/sa hiet Lysias/þeñan giørde hñ ad Høfudzmañe yfer allt Kongsrijkit/fra Euphrates allt ad Egiptalande/og bifalade honum siñ Son þañ E vnga Anthiochum/ a medan hñ være vr Lande. Og hañ liet epter hia honum helming Hersins og Fijlaña/ og gaf honum bifalning yfer øllum Mælaefnum/ Lijka eirnen yfer Juda og Jerusalem/ad hañ skyllde senda þangad meira Lid/ad eydeleggia þad Folk sm epter var i Jsrael z Jerusalem/og ad skipta landenu mz Framande møñum/ z jñsetia Heiding/ ia þar i alla Stade. — Lysias

A þui Hundradasta Fertugasta og siøunda ære/ reiste Konguren vt af siñe Borg Anthiochia/ yfer vm Euphrates vppi Vpplønden. Enn Lysias vtualde nockra Hofdingia/ af Konungsins Vinum til Høfudzmaña/ Einkũ/ Ptolomeum son Dorimenis/Nicanor og Gorgiam. Og hñ fieck þm Fiorutijger Þushunder Fotgøngulidz/z siø Þushund Riddara/ so ad þr skylldu draga jñ i Gydingaland/og afma Gydingana so s Koguren hafde bifalad. Þa ed þr voru nu af stad farner mz þeñã Her/þa settu þr fyrst sijnar Tialldbwder hia Am ad a þm vijdũ vøllũ. Eñ s Kaupmeñerner j Londunũ allt vm kring heyrdu þtta/komu þr til Herbudaña/hafãde mz sier nægd Fiar/ad kaupa Jsraels sonu sier til Þræla. Og af Syrlande og fra ødrũ Heidingium þa kom til þra eñ meira Lid. — Ptolomeus Nicanor Gorgias

F Sem Judas og Brædur hñs sau nu/ad Offsoknen vard stærre/ z ad Ouinerner lægu vid Landamerken/og fornumu ad Konguren hefde bodit at eydeleggia allan Juda/þa voru þeir ohrædder/z hofdu samtøk mz sier ad þr villdu hialpa sijnu Folke/ z beriast fyrer þa enu Heilogu. Þar fyrer kølludu þr Strijdz folkit til samans/ad þr være huer hia ødrum/og giæfe giætur ad nær ed þr skylldu yferfalla Ouinena/ z ad þr bæde huer mz ødrũ til Gudz vm nad og Hialp. — Judas

Enn æ

Jerusalem j eyde og Helgidomuren saurgadur

Eñ a þm tijma var Jerusalem j Eyde/ z eingen Borgare hafde þar siñ Bustad/ z Helgidomuren var saurgadur mz Skwrgodum sm þangad voru sett/ z Neidingiarner høfdu Kastalañ jñe ad hallda/ og øll Vegsemden var burttekin fra Jacob/ z meñ heyrdu huerke Pijpna hliod nie Hørpuslag.

Þar fyrer safnadist Folkit til samans j Mispath/ gagnuart Jerusalem/ Þuiat i fyrndiñi pløgudu meñ ad bidiast fyrer j Mispath. J þssum stad komu þr nu til samās/ Føstudu þar og j klæddust Seckium/ jusu Ösku yfer Høfud sier/ z sundurrifu sin klæde. Og þr baaru fram Løgmaals Bækurnar/ epter huerium Neidingiarner soktu/ ad skrifa og Vppmala þar a sijn Skwrgod. Þeir høfdu þangad þau Kieñemañligu Klæden/ Frumburde z Tiunder/ z giørdu Nazareos/ s hallda skylldu þra tilsetta tijma/ og þr baru sig jlla/ kallande vppi Himinen/ Huert skulum vier flytia þtta? Þuiad þiñ Helgedomur er saurgadur/ þiner Kieñemeñ eru j burt rekner/ Og sia þu/ aller Neidingiar reisa sig vpp j mot oss so ad þr afma oss mz øllu. Þu G
veist huad þm byr j skape j giegn oss/ Huernen giætum vier stadist fyrer þm/ vtan þu hialper oss/ vor Gud.

Judas talar fyrer sinu Lide

Þar epter liet Judas kalla Folkit til samans med Herlwdrum og til skipade Fylkingar/ Høfudzmenn og Hertuga þa sm Lidenu skylldu fylkia. Hñ liet og eirnen vthropa/ ad huer sm Hws hefde j byggingu/ edur sig villde gipta/ edur Vijngard være ad planta/ edr være hrædur/ ad þr mættu fara heimaptur/ so sm ad Løgmaalit slijkum giefur heimfararleyfe. Epter þtta reistu þr fram og settu eirnen sijnar Herbwder vid Amao mot Sudrenu. Og Judas aminte sitt Folk og sagde/ Tilbwed ydur og verit oskielfder/ so ad þier sieud a Morgun reidubwner ad beriast j mote þssum Neidingium/ s atla sier j eyde ad leggia oss og vorn Helgedō. Betra er oss ad vier føllū j Orostu/ eñ ad vier siañ slijka Hørmung a voru Folki z Helgedome/ Enn huad Gud a Himnum vill/ þad skiedur.

IIII.

Gorgias

OG Gorgias tok til sijn sm Þushundrud mās/ z Þusund Riddara hina bestu A
/ og for Heimugliga vm Nottina burt til Herbwda Gydinga/ viliande yfer falla þa ouarliga/ Og nockrer af þm sm Kastalañ høfdu jñe haft hann ad vardueita/ þr fylgdu þssu Lide. Eñ Judas var fyrre vppi og hñs besta Lid ad hñ kiæme fyrre z fielle yfer Ouinena/ Og hñ slo þa a medā þr lau so dreift hier og huar

Þa Gorgias kom nu j Herbwder Juda/ fann hñ þar ønguan/ þa for hñ epter þm a Fiallit/ z meinte ad þr hefde flued fyrer honum. Eñ Judas flytte sier/ so ad hñ kiæmest sneñma morgūs a sliettlendit mz þriar Þusunder mañа þr ed þo ønguar Bryniur høfdu/ vtā ad eins sijn klæde og Suerd. Þa þr sau nu ad Ouiner voru vel Bryniader/ z høfdu stercka Fylking Riddaralidz/ og voru riettir Strijdzmenn/ þa sagde Judas til siña Manna/ Hrædist ecki þeñan mykla Mannfiølda/ z skielfist ecki fyrer þra Magt/ Miñist a þ huernen vorer Fedur voru Frelsader j þui Rauda Hafe/ þa Pharao for epter þm mz myklu Herlide. Køllum til Hi- B

Exo xiiij

minsins/ þa mun DROTTJN verda oss Lijknsamur/ og miñast a þañ Sattmala/ sm hañ giørde vid Fedur vora/ Og hñ mun afma Ouine vora fyrer vorum Augum. Og aller Neidingiar skulu formerkia/ ad Gud er sa sm annast Jsrael/ Hialpar z frelsar.

Neidingiar komu a Flotta

Þegar Neidingiarner sau nu/ ad Judas kom i mote þm/ þa foru þr og vr Herbwdunum til motz vid Judam. Eñ Judas liet blæsa j Herlwdra og fiell yfer Ouinena / Og Neidingiar vrdu slegner a flotta/ so ad þr flydu yfer vm Sliettlendit/ og þr sm seinaster voru vrdu j giegnum lagder/ Þuiad Judas rak flottañ allt til Assaremoth/ z til Edoms vallar/ j mot Asdod z Jamnia z þar Fiellu nærre þriar Þusunder maña.

Eñ þa Judas kom aptr/ baud hñ sijnu lide og sagde/ Þier skulut ecki Herfang taka/ Þui ad vier eigum eñ nu eina Orostu epter/ Gorgias og hñs Lid er fyrer oss a Fiøllunum/ þar fyrer farit mz fylktu lide z veriet ydur. Epter þ þa at þier hafed Ouinena sleigit/ þa meigi þier taka Herfangit ohrædder z ad Haskalausu.

Þa Judas talade þtta/ Liet sig j Liose ein Fylking a Fiallenu. Og Gorgias sa ad hñs C
Lid var fallit og Herbwdernar vppbrendar/ Þuiad hñ sa Reyken huar af hañ merkte huad j hafde giørst/ Þar til sa hñ Judam z hñs Strijdzfolk a Vijgvellenum bwid til Bardaga/ Af þessu

þeſſu ſkielfdiſt Gorgias miøg/ og flyde i Heidingiañа land. So ſnere Judas aptur at ræna
Herbwdernar/og hñ fieck þar mikid Herfang/ mikit Gull ⁊ Silfur/Silke ⁊ Purpura ⁊ ſtor
mikit Fie. Epter ꝥtta foru ꝥr heim/þackande ⁊ Lofandi Gud mz Saung ⁊ ſøgdu/ Þacker
giøred DROTTINE/ꝥt hñ er godr/og hñs Myſkunſeme varer ad eilijfu/ A ꝥſſum Deigi Pſal cxviij
fieck Jſrael Dyrdligan Sigur.

Eñ Heidingiar ꝥr ſm̃ vndan høfdu komiſt/ꝥr komu til Lyſia/⁊ ſøgdu honum huerſu ꝥm
hafde geingit. Þa Lyſias heyrde ꝥtta vard hñ miøg Hryggur/af þui ad ꝥtta hafde ecki tek
D iſt ſo ſm̃ Konguren hafde bifalad. Þar fyrer ſafnade Lyſias Lide myklu ad nyiu til epter ko- Lyſias ſafnar Lide
mande Aars/Sextijger Þushunder Fotgøngu lidz/⁊ fim̃ Þushunder Riddara/ til ad afmá
Gydinga. Þetta Lid reiſte j Idumeam/⁊ ſette ſijnar Herbwder hia Bethzura. Þangad kō
og Judas med Tiu Þus hundrut manna.

Eñ er hñ ſa ad Ouiner høfdu ſo ſtormiken Her/þa badſt hñ fyrer og ſagde/Lofadur ſiert Bæn Jude
þu Jſraels Frelſare/þu ſm̃ fyrer Hønd þins þienara Dauidz hefur ſleiget þañ ſtora Riſa/ ij Reg. xvij
og hefur heilan Her Heidingiañа giefit j hendr Jonathe Saul ſonar/⁊ hñs þienara/Eg bid
þig/ad þu villder ꝥſſa vora Ouine eirnen giefa j hendur þinu Folke Jſrael. So ad ꝥr med
ſiñe Magt verde ſkam̃ader. Gief ꝥm eitt Hrædt ⁊ Blaudt hiarta/Sla ꝥm nidur mz Suer
de ꝥra ſm̃ þig elſka/ſo ad aller Lofe og Prijſe þig ſm̃ vidurkieña þitt Nafn. Þui nærſt fiell Af Lyſias
hñ yfer Ouinena. Og Lyſias miſti nær fim̃ Þuſhunder mañа. falla v.M manña

Eñ ſm̃ Lyſias ſa ſitt Lid flyia/og ad Gydingar voru oſkielfder/og ad ꝥr voru reidubuner
bæde ærliga at Lifa ⁊ ærliga at deyia/þa Reiſte hañ ofan til Antiochiam/ ad ſafna Lide at
nyiu/⁊ at draga eñ mz meira Lide i mote Gydingum.

Eñ Judas ⁊ hñs Brædr ſøgdu/Fyrſt at vorer Ouiner eru a flotta rekner/ þa lætū oſſ fa
E ra vpp ⁊ hreinſa Helgedomen aptur. Þar fyrer kom allt Strijdzfolkit til ſamans/ og fooru
huer mz ødrū vppa Fiallit Zion. Og þa ꝥr ſau huernen Helgedomuren var j eydi/Alltarit Helgedōuren
ſaurgat/Porten vppbrend/og Fløturen þar vm kring mz Graſi vaxen/ſo ſm̃ ſkogur edr Hæd hreinſaſt at nyu
Og at Preſtañа Capellur voru nidurfallnar/Þa ſundurrifu ꝥr ſijn Klæde/⁊ bæru ſig miøg
Hørmuliga/dreifdu Oſku yfer ſijn Høfud/ fiellu fram̃ a ſijnar Aſionur/blieſu i Baſunr/⁊
hropudu vppi Himinen.

Og Judas vtualde eirn flock/ til at hamla Ouinunum j Kaſtalanum/ſo ad ꝥr fielle ei vt
a medan hñ liet hreinſa Helgedomen. Og hñ tok þa kiennemeñ til ſijn ſm̃ ecki høfdu ſaurg
ad ſig/helldur høfdu ſtadfaſter ſtadit j Løgmalenu/Þeſſer hreinſudu Helgedomen/⁊ burt ba
ru Suiuirdingarnar ⁊ þa ohreinu ſteina j eirn Ouijgdan ſtad.

Og mz þui at Brenneforna Alltarit var ſaurgat/þa hielldu ꝥr Rad/huernen ꝥr ſkylldu
þar mz fara. Og ꝥr fundu eitt gott rad/einkum ꝥtta/At ꝥ ſkylldi mz øllu nidr briotaſt/ſuo
at þar kiæme ei hneyxlan af/ mz þui at Heidingiarn̄ høfdu ſaurgat ꝥ/Þui vard ꝥ mz øllu Alltarit vpp-
F nidurbrotit. Og ꝥr geymdu ꝥſſa ſteina a Fiallenu/vid Hwſit j einum ſierligum ſtad/ Þar byggiſt ad nyiu/
til at einhuer Spamadr kiæme ſm̃ ꝥm ſegde/huad ꝥr ſkylldu þar mz giora. Eñ ꝥr toku ad- og þau Heiløgu
ra nyia ohøggna Steina/ſo ſem Løgmalit kieñer/og vppbygdu eitt nytt Alltari/lijka ſuo ſē Kier ſmidaſt etc
hid fyrra hafde verit. Og ꝥr bygdu Helgedomen vpp aptur/ og Sæten/og Kieñimañа Ca
pellur i huſenu. Og ꝥr lietu ſmijda ny Heiløg Kier/ þañ Gulliga Lioſaſtiakan. Reikunar
Alltarit/ ⁊ Bordit/⁊ ſettu ꝥtta aptur i Muſterit. Og ꝥr gafu Reykelſit a Alltarit/⁊ tend-
rudu Lampāa a Lioſaſtiakanū/at ꝥr ſkylldu lyſa i Muſterenu. Þeir løgdu ⁊ Braud a Bord
it/ og vppfeſtu Fortialldit/ ⁊ biuggu til allt Muſtered ad nyu.

Og a ꝥm Tuttugaſta ⁊ fimta deigi hins Niunda Manadar ſē kallaſt Caſleu/ a þui hun Fornfæring
dradaſta Fertugaſta ⁊ Attunda are/ſtodu ꝥr arla vpp/⁊ fornfærdu at nyiu epter Løgmale byriaſt ad nyiu
nu yfer Breñeforna Alltared. Þetta var ꝥ fyrſta Offur/ſijdan at Heidingiar høfdu ſaur-
gat Helgedomeñ/Og ꝥtta Offur vppbyriadiſt at nyiu mz Løfſønguum/Hliodpijpum/ Hør-
G pum ⁊ Symbalis. Og allt Folk fiell fram̃ a ſijnar Aſionur tilbidiande ⁊ lofande DROT
TIN a Himnum/ huer ed ꝥm hafde giefit Farſælld og Sigur. Og ꝥr hielldu Hatijd hins
nyia Alltaris/j Atta Daga/⁊ fornfærdu þar a breñeforner ⁊ Þacklætis forner mz Fagna-
de. Og ꝥr Pryddu Muſterit mz Forgylltum Krønſum ⁊ Skiølldum/⁊ giørdu nyiar Dyr ⁊
Capellur. Og ſtor mikill Føgnudur var mz Folkenu/at ſu Smæn var fra ꝥm teken/ huer- a Caſleu)
ia Heidingiar høfdu ꝥm vppalagt. Og Judas ⁊ hñs Brædur og allt Folkit ſamtoku med Er Nouembris
ſier/ ad meñ ſkylldu arliga fra ꝥm fimta ⁊ Tuttugaſta deigi Manadarins a Caſleu/hall- Manudur
da Hatijd hins nyia Alltaris atta Daga j ſamt/mz Føgnude ⁊ Þackargierd.

Og ꝥr

Og þr vppbygdu ſtercka Mwruegge ⁊ Turna j kringum Helgedomen vppa Zions Fia
Bethzura lle/ſo at Heidingiar ſkylldu ecki jñtaka og eydeleggia Helgedomen ſo ſm̄ fyrr/Judas ſe:te til. Strÿdzfolk þ ſ̄ Helgedomen ſkyllde vardueita. Hñ giørde ⁊ Bethzura ſterka/So at Folked hefde eitt ſtyrckt Vÿgie j mote Idumea/huar þr kuñe at hallda ſig og veriaſt.

V.

NV ſ̄ Heidingiar allt vm kring heyrdu þta/at Alltarid var vppaptr reiſt at A
nytu/⁊ Helgedomuren hreinſadr var/þ gramdiſt þm miøg/⁊ toku ſier fyrer hendur at afma alla Jacobs Kynſlod/⁊ toku til at Lÿflæta Gydinga i øllum þra Landamerkium.

Syner Eſau. Syner bean

Eñ Judas reiſte jñ j Idumeam j mote Eſau Sonum/ og yferfiell þa j Arabath/ þar ſem þeir høfdu vmkringt Iſraels Børn/ og hañ ſlo j Hel marga Idumeos/ og rænte þa. Og med þui at Beans ſyner høfdu bæde verit Otruer og Myrdt Iſrael a Vegenum/ þa mintiſt Judas og eirnen þra/ og ſettiſt vm þeira Borg/ og brende hana vpp mz øllu þui ſm̄ þar var jñe. Epter þtta reiſte hñ a mote Am̄ons ſonum/ þeir voru vel

Am̄on. Timotheus

vidbwner/⁊ høfdu Fiølda Lidz/og eirn Høfudzmañ Timotheum/ Þar fyrer ætte Judas margar Orroſtur vid þa/⁊ Fieck Sigr/ ⁊ vañ Borgena Jazer/ mz ødrum vmliggiande þorpum/ Þui næſt reiſte hñ heim aptur i Judeam.

Heidingiar þreyngia a alla vega ad Iſrael

Þeir Heidingiar ſm̄ biuggu i Galaath voru ⁊ eirnen vpp j mote Iſrael/j þra Landamerkium/at afma þa. Eñ Folkit flyde j þañ Kaſtala ſ̄ nefndiſt Datemañ/⁊ ſende ſkrif til Judas og hñs Brædra/ſo lœtande/Aller Heidingiar vmhuerfis oſſ eru til ſamans komner oſſ j B
mote/og vilia eydeleggia oſſ alla/Timotheus er þra Høfudz mañ/og þr atla ſier ad ſtrÿda og ſtorma vppa Kaſtalan/þangad ſ̄ vier flydum. Þar fyrer bidium vier ad þu komer oſſ til hialpar/⁊ Frelſer oſſ/þt vier høfum litiñ Lidzafla/Þuiad Ouiner hafa marga j Helſleigit/

Tubin. Galilea

og i Tubin hafa þr drepit Þuſund mans/og rænt þra Kuiñum ⁊ Bornum ⁊ Gotze. Þa þeir læſu þetta Brief/þa komu eñ fleire Sendemeñ vr Galilea/med ſundurrifnum Klædum ⁊ ſøgdu þau Harma tÿdinde/ad Heidingiar vr øllum Borgum vmhuerfis færi mz Herſkillde j giegnum Galileam/vr Tolemais/Tyrus og Zidon/⁊ at allt Galilea Hierad være fullt Ouina/ſ̄ villdu Eydeleggia Iſrael.

Sem Judas ⁊ Folkit Heyrde nu þta/toku þr Rad/huernen at þr giæte hialpat ſijnū Bræd rum j þſſare Neyd. Og Judas bifalade ſijnum Brodr Simon/at hñ ſkyllde vtuelia ſier ſierligan Flock/og fara j Galileam/ Brædurnar þar ad frelſa/Eñ hñ og hañs Broder Jonathas ſkylldu fara j Galaad. Og hñ ſette Joſeph Zacharias ſon ⁊ Azaria/Høfudzmeñ/yfer þ Folk ſm̄ Heima var epter/at vardueita Judeam. Og hñ ſkipade þm ad þr ſkylldu ſtiorna Folkenu/⁊ fara ecki vt/ ⁊ giefa ſig ecki j mote Ouinum fyrr eñ hñ kiæme aptur

Simon

Og Simon for j Galileam mz þriu Þuſund manns/ Eñ Judas ⁊ atta Þushund maña C
mz honum foru j Galaad. Þa Simon kom nu j Galileam/ætte hñ margar Orroſtr vid Heidingia/⁊ fieck jafnan Sigr/Og hñ ellte þa allt til Porta Ptolemais ſtadar/So at þar fiellu

Þriar Þuſunder Heidingia fiellu

þriar Þushunder Heidingia/⁊ Simon rænte þa. Þui næſt kom hñ aptur til ſiña Brædra j Galileam/⁊ til Arabath/⁊ baud þm ad reiſa mz ſier til Judeam mz Kuiñum ⁊ Børnum/⁊ hñ flutte þa þangat mz ſtorre Glede.

Judas Machabeus. Nabathei

Eñ Judas Machabeus ⁊ Jonathas Broder hñs/reiſtu yfer vm Jordan/ j Eydemørku þriggia dagareiſu. Þa komu til þra Nabathei/ ⁊ toku blÿdliga vid þm/ ⁊ ſøgdu þeim fra hüinen ad þ geinge þra Brædrū j Galaad/⁊ ad marger væri Fiotradar burtflutter til Baraza/Boſor/Alma/Caſbon/Mageth ⁊ Charnaim/ huad allt at være ſtorar ⁊ ſterkar Borgar So ⁊ þa være marger Hertekner j ødrum Borgum j Galaad. Þar fyrer kom þm þ ſaman at þr ſtrax ad Morgne ſkylldu reiſa til þſſara ſterku Stada/ ⁊ ſtorma vppa þa. Og Judas

Boſor

ſnere aptur eina Dagferd/og ſtrÿdde vppa Staden Boſor/⁊ kom þm a ouart/ ⁊ hñ vañ hñ ⁊ liet j Hel ſtinga allt þ ſm̄ þar var Kallkyns jñe.

Epter þ reiſte hñ vm Nattartÿma til þſſ Kaſtala/þar jñe hñs Brædur voru vm kringder. Og i þui ſama ſm̄ hñ kom þangat vm Morgunen/þa leit hñ þar eirn mikiñ Megtugañ oteliande Mañfiølda/ſ̄ baru ſtiga og Vagna/⁊ toku til at ſtorma/Og þar var eitt hryggeligt Oop og Kall j Kaſtalanum/ſm̄ heyrdiſt allt j Himinen. Þa bad Judas ſitt Folk ad D

beriaſt

keriast fyrer þra Brædur/so ad þr giæte hialpad þm. Og hñ giørde þriar Fylkingar/ z kom a bak til vid þa i Bardaganum/z liet blaasa j Trametur/Og Folkid kallade hæarre røddu og bad til Gudz. Eñ þegar Timothei Herlid sa at Judas var a bak til vid þa/ þa flyde þ/ og vard hardliga sleigit/so at þar fiell a þm Deigi ætta Þusũder Mans. Ept' þtta for Judas til Maspha/z strijdde a þa Borg z vañ hana/z liet j Hel sla allt Kallkyns þar jñe/z rænte z brende Staden. Þui næst vañ hñ Casbon/Mageth/Bosor/z adrar Borger j Galaad.

Atta Þushũder mañs fiell af Heidingium

Raphon

Eñ Timotheus safnade eñ ad nyiu myklu Lide/z sette sijnar Herbuder giegnt Raphon hinumeigen Lækiarins. Þa vtsende Judas Niosnarmeñ/og liet niosna huersu mikin Her ad Ouiner hefdu/z huorsu þr læge. Niosnarmeñerner søgdu honum aptr/at þ være eirn stormikill Her/af øllum Heidingium vmhuerfis/þr hefde z mz sier Strijdzmeñ vr Arabia/huerium þr ættu Fie ad giefa/Og at þtta Lid hefde sett sijnar Herbuder hinumeigen Lækiarins /og

E være buner til Bardaga. Þar fyrer reiste Judas vt j mote þm. Og Timotheus sagde til siña Høfudzmanna/Þegar Judas kiemur ad Læknum/z sie hñ so Diarfur ad hañ þorer ad fara yfer vm hñ/þa giefum vier honum ecki j mote stadit/helldur mun hñ sla oss. Eñ ef hñ ottast og þorer ei yfer vm þennan Læk/Þa vilium vier fara yfer vm Vatnit/og yferfalla z sla hañ.

Timotheus

Þa Judas kom nu at Læknum/skickade hñ Kieñemeñena vid Vatnid /z baud þm at þr skylldu drijfa Folkit allt yfer vm/so at þr hialpudu til ad sla Ouinena/z at eingen skyllde epter vda. Þa Judas z hñs her var nu fyrst komen yfer vm Vatnet/þa flydu Ouinerner z lietu sijnar Verior falla/og þr komust j eitt Mustere i þm Stad Carnaim. Enn Judas vann Stadin/z brende vpp Musterit z alla þa þar jñe voru/z Carnaim var foreydd/z kuñe ecke at veriast fyrer Juda.

Þui næst liet Judas koma til samans allt þ Israels Folk sm̃ var i Galaad/ smæ z stora/Kuiñr z Børn/so ad þr fære mz honum i Judeam. Og a veigenum komu þr til Ephron sm̃ var stor og sterkur Stadr/ z hñ la i Þiodbraut/ j giegnum huern meñ urdu at ferdast/og kuñu ei ad kōast i kringũ hñ/ Nu villde Folkit i Ephron ei giefa Judas Fararleyfe þar i ge

Ephron

F gnum/helldur høfdu þr sig i Borgena og lucktu aptur Porten. Eñ Judas sende til þra Fridarbodskap/og bad Vingiarnliga at þr mætte þar i giegnum reisa/Þuiad þr skylldu ønguañ skada fa af hañs Folke/Hañ girntist eigi annat/ eñ ferdast ad eins þar i giegnum. Eñ þeir af Ephron villdu ei leyfa þm þ.

Þa liet Judas bod vtganga vm allan Heren/ at Strijdzfolkit skyllde skipast i Fylkingar og strijda og Storma til Stadarins/sierhuer Fylking i sinũ stad. So stormudu þr til Stadarins allan þañ Dag og alla þa Nott/og vñu hñ. Og Judas liet drepa allt Karlkyns þar jñe/rænte og nidurbraut Stadeñ/og for þar j giegnum a Lijkum Daudra maña. Og þr komu yfer vm Jordan a slietlendit. Og Judas dreif Folkit fram sm̃ tafde epter/z huggade þ a þessare allre reisu/þar til hñ kom þm i Landit Juda. Þa foru þr vppa Fiallit Zion mz myklum Fagnade/z fornfærdu Brennefornum/ ad Gud hafde giefit þm Sigur/ og leidt þa heimaptur mz Glede.

Ephron/yfer vũen rænd og nidurbroten

Eñ a medan Judas og Jonathas voru j Galaad/og Simon þra Broder i Galilea fyrer Stadinum Ptolemais/Og Joseph Zacharie son z Azaria Høfudsmenn heyrdu þra Sigr

G og manndomliga giørninga/þa søgdu þr/Vier vilium z eirnen viña Frægdaruerk/z yferfalla Heidingia þa sm̃ eru j kringũ oss. Og þr budu sijnu Strijdzfolke at vera til reidu/og þr foru til Jamnia. Þa reiste vt i mote þm Gorgias mz sijnu Herlide/ z slo Joseph z Azaria a Flotta/og ellte þa allt jñ i Landit Juda. Og Israel miste margt folk a þm deige/nær tuær Þushunder mans/ Af þui at þr hlyddu ecki bifalning Judas og hñs Brædra og toku sier fyrer vt af siñe eigen Ofdirfd Frægdar at leita/þar þr þo ei voru þr sømu meñ/huerium Gud hafde giefit ad hialpa skylldu Israel. Eñ Judas og hñs Brædr voru storliga virder/ hia øllu Israels Folke/og hia øllum Heidingium/ Og huar sẽ þeirra var gietit/ þa voru þr Þrijsader.

Joseph z Azaria rekner a Flotta

Tuær Þusunder gydinga felldar

Og Judas og hñs Brædur reistu j Sudurætt j mote Esau Sonum/og hñ vañ Hebron og þa Stade þar j kring/z vppbrendu þra Mwruegge z Turna. Eñ hañ snere aptur jñ j Heidingiaña Land/til Samaria/Þar fiell fiølde Kieñemaña/huerier og so voru ofdiarfer/z gæfu sig vt i mote Ouinũum rædlausliga z án bifalningar. Epter þetta reisti Judas j mote Asdod j Lande Heidingiaña/ og nidurbraut Skwrgodaølltorin og vppbrende Afgudena/ z rænte Stadena/ z kom heim aptur j Landit Juda.

Hebron vũen

VI.

Antiochus Elimais

ENN þa Antiochus Kongur for aptur og fram̃ vm Vpplønd/ j Rÿkenu/ þa A
spurde hn̄ til eirnrar nafn frægrar Borgar/ sm̄ hiet Elimais j Persia Lan-
de/ ad þar skyllde vera mikit Gull og Silfur/ og stor Rÿkdomur/ ⁊ at i Mu-
sterenu være mikid Fie/ ⁊ Gullig Klæde Bryniur ⁊ Skillder/ hueria Alexan
der Philippi sonr Kongur af Macedonia/ hafde þangat giefet. Þar fyrer
kom Antiochus til Borgarinnar ad Ræna hana ⁊ rupla/ En̄ Borgarmen̄-
erner feingu Niosn þar af/ þar fyrer voru þr vidbuner at veria sig. Og Antiochus van̄ þar
eckert a/ helldur hlaut hn̄ at reisa j burtu þadan/ og hn̄ snere sin̄e Ferd aptur til Babilon/ og
lÿkade þtta storilla.

Þa komu honum þau tÿdinde/ at hn̄s Herlid være fallit s̄ hn̄ hafde sendt i Landit Juda/
⁊ ad Lysias hefde ordit at flyia/ Og ad Gydingar hefde feingit stormikit Fie og fiølda Vop
na i hn̄s Herbwdum/ huar mz þr høfdu sijdan Bryniat sig betur/ og voru ordner Megtuger
Og at þr hefde i burt kastat Suiuirdingun̄e vr Musterenu til Jerusalem/ ⁊ hefdu giort sier
ka Mwra til varnar vid Helgdomen/ so sm̄ ádur var/ og þar ad auk bygdt Bethzura med
sterkum Mwrum.

Antiochus vellr i Siukdom af Sorg og Hugarangre

Þa Antiochus heyrde þtta/ vard hn̄ miøg hræddr/ og Hryggr/ lagdist fyrer og vard Siukr B
af Hugarsott/ at hn̄s aform luckadist ecki/ ⁊ var leingi i þm sama Stad/ Þuiat hn̄s Hrygd
ox dag fra deigi/ ⁊ giørde hn̄ so veykan/ at hn̄ sa sin̄ Dauda fyrer.

Þar fyrer kallade hn̄ til sijn sina Vine/ ⁊ sagde til þra/ Eg nyt einskis suefns fyrer saker
þrar storu Hrygdar og hiartans angurs sm̄ eg hefe/ Auui/ Huernen eru nu aller hluter mier
ordner vmskipteliger? A medan eg hefe Rÿkt/ hefe eg haft Glede og Sigr/ ⁊ eg hefe eirnen
haft elsku ⁊ storar Virdingar af minū/ En̄ nu er eg so hryggr af hiartãs Angre/ Og eg min̄
ist nu a ꝥ vonda sm̄ eg giørde i Jerusalem/ þa eg burt tok vr Musterenu øll Gullkier ⁊ Silf
urkier/ og liet i Hel sla saklaust folk i Juda. Þar fyrer kiemur nu øll þsse Olucka yfer mig/

Philippus Antiochus deyr Ano. cxlix

so at eg hlyt at deyia af þssare Sorg i einu framande Lande. Og hn̄ kallade til sin Philippū
eirn af sijnum Vinum/ þennan giørde hn̄ at Høfuds man̄e yfer allt Kongsrÿkit/ ⁊ gaf ho
num Koronuna/ skickiuna og Hringen/ Og baud honū at vppfostra sin̄ Son þan̄ vnga An-
tiochum/ og at jn̄setia hn̄ i Kongsrÿkit. Þui nærst andadist Antiochus j þm sama Stad/ A
þui Hundradasta Fertugasta ⁊ Niunda áre.

Antiochus Kongur i sijns Fødurs stad

Þegar Lysias heyrde ꝥ at Konguren var Daudur/ þa giørde han̄ þan̄ vnga Antiochum
Son Antiochi hins Gøfga at Konge/ Huers Tyktunarmeistare hn̄ hafde verid/ og kallade
hn̄ Eupator

cl. Aar

Nu giørdu þr Heidingiar Israels Folke i Helgedomenum mikin skada/ þr sm̄ Kastalan C
a Zion høfdu jn̄e at hallda/ Þuiat þr høfdu eitt styrkt Vijge. Þar fyrer asette Judas sier
at setiast vm þa/ so at hn̄ feingi þa afmád. Og folkit safnadist sáan a þui Hundradasta ⁊
Fimtugasta áre/ og fluttu þangat allzkyns Vopn ⁊ Vijguielar. Og nockrer Heidingiar ko
mu vr Kastalanum/ ⁊ villdu fara til Kongsins/ hialpar at leita. Til þssara gáfu sig mar

a Nijdingar) ꝥ eru þr sm̄ yfergafu Logmaled og toku vpp heidna sidu Supra. 1

ger a Nijdingar af Israel/ ⁊ foru mz þm til Kongsins ⁊ søgdu/ Huar fyrer villtu ecki straffa
og hefna vorra Brædra? Þuiat vier villdum hafa verit vndergiefner þinum Fødur ⁊ hlydt
hn̄s bode/ Þa fiell margt vort folk fra oss/ og huar þr ná einum af oss/ þa sla þr hn̄ j Hel/ ⁊
skipta mz sier vorum Arfe/ og þr Plágudu eigi at eins oss/ Helldur frømdu þr slijkt i ollu Lã
denu. Og nu hafa þr vmkringt Kastalan til Jerusalem ⁊ vilia vin̄a hn̄/ og þr hafa styrck-
uan giørt Helgedomen/ ⁊ þa Borg Bethzura. Og ef þu Hamlar þm ecki snarliga/ þa ver
da þr en̄ styrckuare/ ⁊ giøra en̄ meira skada/ og muntu ecki þadan j fra þa yferun̄it gieta

Antiochus safnar lide i mote Gydingū

Þa Konguren heyrde þtta/ vard hn̄ æfar reidur/ ⁊ liet samankalla sina Høfdingia ⁊ Ho D
fudz men̄ yfer Fotgongulidenu ⁊ Riddaralidenu/ ⁊ hn̄ tok til sijn Vtlendskt Folk af Eyiunū
⁊ safnade til samans Hundradsin̄um Þushund Fotgøngulidz/ ⁊ tuttugu Þusund Riddara/
og tolf og Tuttugu fijla vanda vid Orrostu. Þessi Her reiste i gegnum Idumeam/ ⁊ er þr
komu vid Landit/ settust þr vm Bethzura/ og strijddu ⁊ stormudu þar til mz allzkyns Vijguie
lum. En̄ Gydingar fiellu vt/ ⁊ brendu þra smijdar/ ⁊ Børdust allhreysteliga.

Bethzura vmkring Bethzachara

Og Judas reiste fra Zions Kastala/ ⁊ kom mz sin̄ Her til Bethzura motz vid Kongsins
Herbwder. Þa var Konguren snem̄a vppi vm Morgunen/ ádur en̄ Dagade/ og flutte sinn
Her a Veigen til Bethzachara/ ⁊ liet skipa Fylkingar/ ⁊ blása i Herlwdra/ og hn̄ liet støck

ua a Fijlana raudu Vijne og Morberialøg/ſuo at þr ſkylldu ſækia afram̄ og vera Grim̄er.
Og hañ ſkipte fijlunum a medal Flockaña ſo/ad hia huerium Fijl ſkylldu vera Þusund meñ
Fotgangande hafande Jarnhialma z Bryñiur/z fim̄ hundrud Heſtar/Þeſſer toku ſo vara a
fijlunum ad þeir viku ecki fra þeim/ og huert ſem meñ ſneru fijlunum/ þangad ſkylldu þr og
eirnen/og huer ſem eirn Fijll bar eirn Kaſtala af Trie/þar a voru tolf og Tuttugu Strijdz
E meñ/z ſa Blamadr ſem fijlunum ſtyrde. Eñ þa Riddara ſem afgeingu ſette hñ a bædar ſijdur/
til hlijfdar vid Fotgøngu lidit/ ſo ad þ ſkildiſt eigi i ſundur.

Og þa Solen rann vpp/z ſtein a þa Forgylltu Skiølldu/þa leiftrade allt Fiallit þar af
lijka ſem þ hefde verit klaar Loge. Og Kongſins her for ſumur a Fiallenu ofanuert/eñ ſumr
nidre a ſlettlendinu mz fylktu lide z forſialiga. Og huer ſem til þra Heyrde/þr ſkielfduſt af
þra Hrædeligum hliodum z af þra mykla Mañfiølda z ohliodum ſ þr giørdu mz ſijnū Ver
ium z vopnum/Þuiat þtta var eirn Ofſyande og velbryniadur Her. Og Judas fylkte ſijnu
Lide j mote þm/z ſlo j Hel ſex Hundrut af Kongſins Herlide.

Og þar var eirn madr ad nafne Eliaſar Saura ſon/hñ hugleidde af einum Fijl/ ſem var
ſtærre og betur bryniadur eñ adrer/og hñ hugde at Konguren munde vera þar a/Hñ gaf ſig Eleaſar
i hættu/ſo ad hñ feinge Frelſad Iſraels folk/ og ødlaſt eitt eilijft Nafn. Hñ hliop ad mz ſto
rre Dirfd/og þreyngde ſier j giegnū Ouina Fylkingina/z fellde margt Maña a bædar hē
dr/z hñ gaf ſig vnder Fijlin̄/z lagde hñ/ſo ad Fijllen fiell daudur yfer hñ/z ſlo hñ z ſo i Hel.
F Eñ af þui ad Gydingarner ſau at Kongſins her vr ſo Ouiñāde/þa viku þr affſidis z yferga
fu Ouinena j þ ſiñ fra ſier. Þar fyrer dro Kongſins Her til Jeruſalem/z kom j Juda Lād.

Eñ þr ſem voru j Bethzura/kuñu þar ecki vid at halldaſt fyrer Hungurs ſakir/Þuiat þtta
var þ ſiøunda Ar/a hueriu Akrarner ſkylldu huijlaſt/Og þr feingu burtfararleyfe af Kong Konguren vi-
enum/ſo at þr mætte fara ohrædder j burtu þadan. Þa iñtok Konguren Bethzura/og ſette nur Bethzura
þar Strijdsfolk til ad vardueita Kaſtalan. Og reiſte ſo a veigen til Zion og ſettiſt vm Hel
gedomen langā tijma/z vppreiſti i mote honum allshattadar Vijguielar. Eñ Iſraels Folk Kōgrē ſettiſt
vardiſt marga Daga vr Helgedomenū/z giørde eirnen ſkotuopn z biur i mot Ouinunū. Eñ vm Helgidomin
þr høfdu ecki helldr Fædſlur af þui ad þtta var hid ſiøunda Ar/Og þr framande Gydingar
ſem af Heidingiaña løndum voru flutter iñ j Judeam/fyrer vareygdar ſakr/þr høfdu eydt øll
um þra Viſtum/Og þr enu Heiløgu vrdu miøg fæer/þt þeir deydu af Hungre/Þar fyrer
vrdu þr ad ſkilia/z ſkipta ſier vm adrar Borger.
G A medan þtta ſkiede/formerkte Lyſias/ad Philippus(huerium Kōgſins Fadir Antiochus Lyſias
hafde at ſier lifanda hende falit þñ vnga Kōg z Rijkit) var komen aptr af Perſia z Media Philippus
mz þ Strijdz folk ſem Konguren hafde þangad haft/ z at Philippus tok Rijkisſtiornena til
ſijn/Þar fyrer haſtade hñ ſiñe ferd vr Gydingalande aptur i Rijkit/Og hñ ſagde til Konūg
ſins z til Høfudzmañaña/Vier lijdum hier neyd/z høfum eckert til Matar/z miſſum margt
Folk/og þſſe Stadur er miøg ſterkur/Eñ vier høfum þo heima nytſamligar ſaker at hand
tera/ſo at vier mættum hafa Frid i Rijkenu. Vier vilium giøra ſatt vid þtta Folk/z leyfa
þm ad þr hallde ſinu Løgmale ſo ſem adur fyrre/Þuiat þr eru þar fyrer Reider/z beriaſt all
eina fyrer þañ ſkulld/ at vier viliū ſuipta þa þra Løgmæle/ Þeſſe meining þocknadiſt Kon
genum og Høfdingiunum vel.

Og Konguren giørde þm bod/at hñ villde giøra Fridar ſattmala vid þa/Eñ ſ þr komu
vt af ſijnum Kaſtala/þa for Konguren þar iñ. Og er hñ ſa at hñ var ſuo ſterkr/ þa hiellt Philippus
hñ eigi ſiñ Eid/Helldur baud hñ at rijfa Mwren nidur allt vm kring. Epter þ reiſte hñ j giører ſig ad
burt mz flyte i Antiochiam/þa formerkte hñ at Philippus hafde giørt ſig at Konge/og hñ Konge
bardiſt vid hñ og vañ ſtadin aptur.

VII.

A A Þui Hundradaſta Fimtugaſta og fyrſta Are/kom Demetrius Seleuci ſon
fra Rom heim aptur j ſitt Rijke/og vañ eirn Stad vid haſit mz litlu lide/ Demetrius
z rijkte þar ſem eirn Kongur. Og ſem hñ kom iñ i Høfudſtaden Antiochiam Antiochus z
þa handtok Strijdzfolkit Antiochum og Lyſiam/og villdu i hendurſelia þa Lyſias i Hel
Demetrio. Eñ þa Demetrio var þ ſagt/þa baud hñ at þr ſkylldu ecki ko- ſlegner af
ma honum fyrer Augu. Þar fyrer ſlo Strijdsfolkit þa i Hel. ſtrijdsfolkenu

Þa Demetrius hafde nu iñtekit Rijkit/komu til hñs marger Ogudligr z af fallner af Iſ Judas aklag
rael/ og Alcimus var hiñ hellſte af þm/hñ villde giarnan verda ædſte Kieñemadur. Þeſſer aſt fyrer Konge
kløgudu num.

kløgudu vppa Judam ⁊ ſitt eigit folk ſeigiande/Judas ⁊ hñs Brædur hafa j Hel ſleigit/edr af Lande burt rekit alla þa ſm̃ þier villdu hlydner vera. Þar fyrer ſend þangad einhuern þañ ſm̃ þu truer/⁊ lat ſkoda huernen þr hafa Fordiarfat oſſ ⁊ Kongſins Land/⁊ lat ſtraffa þa ⁊ alla þra Fielaga.

Bachides Alcimus verdur ædſte Preſtr

Þar fyrer giørde Konguren Bachidem ſiñ Vin/ ſm̃ var Megtugur j Rÿkenu og mikill trunadarmadr Kongſins/at Høfudzmanne yfer øllu Landenu þeſſumeigen Euphrates/⁊ ſende mz honum Nÿdingin Alcimum/ huern hñ hafde ſkickat til Kieñemañahøfdingia/ ⁊ ſkipade honum ad ſtraffa Jſraels folk. Og þr reiſtu jñ j Landit Juda mz myklu Lide/ ⁊ ſēdu bod til Juda og hñs Brædra vm Fridargiørd þra a mille/ Og lietuſt vilia hallda Frid vid hñ/ Eñ þ voru einſømun Suik/Þar fyrer Trude Judas þm ecki/þt hñ ſa ad þr voru velbrynjader/⁊ høfdu mikin Herſfiølda mz ſier. B

Alcimus hondlar ſo ſm̃ høfudſkælkur Pſal. lxxv

Eñ marger af Kieñemoñunum komu til Alcimus ⁊ Bachides/ og marger gooder menn j Jſrael/ venudu goodz til Alcimus/ badu vm Frid ſeigiandi/Alcimus er eirn Kiennemadr vt af Aarons ætt/hñ ſyner oſſ onguan otruleika. Og Alcimus lofade þm fride/⁊ ſoor þm eiñ Eid/ſeigiande/Vier vilium ecki giøra ydur nie ydrum Vinum Jllt. Og þa þr ſo trudu hm̃ Þa liet hñ grÿpa Sextigu af þm/⁊ liet ſla alla i Hel a einum Deigi/ſo ſm̃ Skriften ſeiger C
Þeir hafa giefid Dyrum Holld þiña Heilagra/Þeir hafa vthellt Blodenu j kringum Jeruſalem lÿka ſm̃ Vatne/ og þar var eingen ſa ſm̃ þa Jardade. Þar fyrer kom ein ſtor mikel Hrædſla ⁊ ſkielfing a mæal Folkſins/ō klagade at mz Alcimo være hūke Tru nie Trygd/Þui ad hañ hiellt ecki ſiñ Eid

Bachides

Og Bachides reiſte fra Jeruſalem/⁊ ſettiſt vm Bethzecha/⁊ hñ ſende vt ⁊ liet grÿpa marga af þm ſm̃ adur høfdu giefid ſig til hñs/og flydu fra honum aptur vegna hñs Otruleika/ og hañ liet drepa marga af þeim/ og kaſtade þeim j eina ſtora Gryfiu. Þui nærſt bÿfalade Bachides Alcimo Landit/⁊ liet epter Strÿdsfolkit hia honum/⁊ reiſte til Kongſins. Og Alcimus aſette ſier mz Vallde at vera ædſte Kieñemadr/og hñ ſafnade at ſier øllum affellnum j Jſrael/ og braut Landit Juda vnder ſig med Magt/ og Apiade Jſraels Folk miøg Hardliga.

Alcimi Ofryke

Judas ſtraffar ap pallna

Þa Judas ſa nu/at Alcimus ⁊ þr ſm̃ af fallner voru fra Jſrael giørdu ſo ſtor mikiñ ſkada j Jſrael/Þa reiſte hñ eñ vm kring i giegnum allt Landit Juda/⁊ ſtraffade þa affellnu/⁊ varde þm/ſo at þr þordu ecki þadan i fra at fara hingat ⁊ þangat j Landenu. D

Alcimus klagar Judam Nicanor vtſendiſt ad apmaa Gydinga

Eñ ſm̃ Alcimus ſa at Judas ⁊ hñs Folk efldiſt ad ſtyrk/aptur ſo ad hñ gat ei ſtadit j mote þm/Þa for hñ til Kongſins aptur og klagade hardliga vppa þa. Þar fyrer ſende Kongurен þangat eirn megtugan Høfdingia ſm̃ hiet Nicanor/ſa ſm̃ var miøg reidur vppa Jſraels Folk/og ſkipade honum af ad maa allt Jſraels folk. Og Nicanor for mz mikit Herlid til Jeruſalem/⁊ giorde meñ til Judā ⁊ hñs Brædra ſuikſāliga/ hūier ed lata ſkylldu ſo ō villde hñ giøra Frid vid hñ/ſeigiande/Vier vilium hafa Frid huer vid añan/Eg ⁊ þier/⁊ eg vil koma fridſamliga mz fa eina menn/at eg meigi tala vid þig/So kom Nicanor til Judam/og þeir heilſuduſt ⁊ toluduſt vid Fridſamliga/ Eñ ſo var aſett at meñ ſkylldu þar handtaka Judam Þeſſa vard Judas vÿs af Nioſnarmonnum/ ad Nicanor være þar fyrer til hñs komen ad hñ villde grÿpa hñ ſuikſamliga/þar fyrer Fordadiſt Judas hñ/ og villde ecki framarmeir til hañs koma.

Nicanor miſſer v þuſund mans

Og þa Nicanor formerkte ad hñs fyrer ætlun var auglios orden/ reiſte hñ j mot Juda/⁊ hiellt Bardaga vid hñ hia Caphar Salama. Þar fiell af Nicanor fim̃ þuſund maña/og hñs Herlid vard at flyia vppa Dauidzſlot. Epter þ kom Nicanor ⁊ til Helgedomſins a Sions Fialle/Og Kiennemeñerner ⁊ Alldungarner geingu vt at kuedia hñ Fridſamliga/ ⁊ ad ſyna honum at þr færde ſtorar Forner fyrer Kongenum. Eñ Nicanor ſpottade þa og þrra Gudz þionuſtu/og Laſtadi og Vanhelgade þra Forner/og ſoor eirn Eid ſeigiāde/Ef at þier j hendurſeliet mier ecki Judam og hñs Lid/þa ſkal eg vppbreña þtta hws jafnſnart ſm̃ eg kem mz Lucku hingat aptr/⁊ hñ for i burtu mz ſtorum grimdarhuga. E

Nicanor ſuer ad brena vpp Muſterit

Eñ Kieñemeñerner geingu jñ/og ſtodu fyrer Alltarenu gratande/og ſøgdu/O DROTTJN/Med þui at þu vtualder þtta hus/ad meñ ſkylldu þar akalla þig/⁊ Predika vm þig/ Þa bidiū vier ad þu vilier hefnaſt a þſſū Nicanor ⁊ hñs Herlide/Og miñaſt þar a/ad þr hafa Laſtad þinn Helgedom ⁊ þig/⁊ at þu villder vtreka og afma þa af Landenu F

Og Nicanor reiſte fra Jeruſalem/og ſette ſÿnar Herbwder hia Bethoron/Þangat kom til hñs eñ meira Lid vr Syrlande/honum til hialpar. Eñ Judas ſette ſÿnar Herbwder gagnvart hm̃

vart honum hia Adazar mz þriu Þusund mañ/og bad til Gudz so seigiande/DROTTen Bæn Jude
Gud/ Þa Kongsins Sennacherib sendebode lastade þig/ þa vtsender þu þiñ Eingil/hñ slo iiij Reg. xix
j Hel Hundrad fim̄ og Attatiigu Þusund manna. Slaa þu og eins a þssum deige vora Oui
ne fyrer vorum Augum/og dæm þennan Nicanor epter siinum mykla Misgiørninge/ suo ad
adrer meigi mz kienna/at þu hefur straffad hñ fyrer þat/hñ lastade þiñ Helgedom.

G Og a þm þrettanda Deige Manadarins Adar/ættu þr Orrustu til samans/og Nicanor a Adar
fiell fyrstur. Eñ þa hñs Her sa þ/þa køstudu þr Veriunū fra sier ꝛ flydu. Eñ Judas rak er Frebruarius
Flottan eina Dagreisu/fra Adazar allt til Gaza/ꝛ liet blaasa i Herludra so at Folkit af øllū Manudur
Stødum vmhuerfis j Landenu skyllde koma vt til hñs/ꝛ hialpa honum til at sla Ouinena/ Nicanor og
Og þr komu til Judā/og hielldu sier til hñs at nyiu. So fiell Nicanors Her/ꝛ þar komst ec hñs Lid fellur
ki eirn vndan/ Og Judas rænte Valen/ ꝛ burtuflutte Herfangit mz sier

Og hñ liet høggua Høfudit af Nicanor/ꝛ Hægrehøndena/sm̄ hñ vtrietté til Eidsins/þa
ad hñ lastade/ꝛ hootade Helgedominum/ꝛ hñ liet flytia bæde Høfudit ꝛ høndena mz sier/og
vppheingde þ j Jerusalem. Þa vard Folkit storliga gladt at nyiu/ꝛ hielldu þeñan dag helg
añ mz myklū Føgnude. Og þr skipudu/ad meñ skylldu ærliga hallda þeñan dag Heilagan/s̄
er þann þrettanda dagen Manadarins Adar. So vard Fridur ad nyiu j Landenu Juda/vm
stundarsaker

VIII

A NA heyrde Judas vt af Romueriū/at þr være miøg Megtug᷑/ꝛ tæke giarna
fraände Folk j siina vernd/ s̄ leitade Hialpar til þra/ꝛ at þr hiellde Trygd Magt ꝛ god
ꝛ Truskap. Þuiat hñ heyrde huersu ærliga giørninga þr høfdu giørt vid Rykisstiornan
Gallos hûia þr høfdu þuingat ꝛ sier vndergiefna giørt. Og hûsu storar or Romuerıa
rostꝛ þr hefde ætt j Hispania/og vñed Mælmbergit þar sm̄ meñ grafa bædi
Gull ꝛ Silfur/ ꝛ at þr hefdu vñit mørg Lønd fiarlæg Rom/mz mikille kiæ
nsku ꝛ Aluøru/ ꝛ hielldu þm. Og at þr hefdu j Hel sleigit og vr Lande rekit marga Megtu
ga Konūga/sm̄ mz Magt jñ reistu j þra Lønd/ og vñu þra Kongariike vnder sig. Og ad
þr hefdu nyliga yferuñid Philippum Kongen af Chitim/ꝛ siidan hñs Son Persen.

Sømuleidis vt af þm stora Antiocho Asia Konge/sm̄ vtreisti j mot Romuerium mz Hū
drad ꝛ tuttugu Fiilum/ mz myklu Riddaralide ꝛ Vøgnum/Eñ þr Romuersku høfdu sleiged
hñs Her/ꝛ þreyngdu at honum/so at hñ vard ad beidast Fridar. Og þr løgdu a hñ ꝛ hañs
B Erfingia epter hñ eitt mikid Skattgialld/huert þr skylldu gefa ærliga þm Romuersku/ Þar Dan xi
til hlaut hñ at giefa þm Romuersku Gislinga. Þeir toku fra honum Jonian/Asiam/ ꝛ Ly
diam þau bestu Lønd/ꝛ gæfu þau Eumeni Konge.

Grickiar reistu sig ꝛ eirnen þm i mote mz mikillre Magt/Eñ þr sendu eirn Høfudzmañ
mot Grickium/hñ yferuañ þa ꝛ eignadist Landit/og liet nidurbriota Mwrueggena j stødu-
num/ so at þr vrdu at hallda Frid ꝛ vera Hlyduger. Sliika Aluøru syndu þr øllum siinum
Ouinum/so at þr þuingudu þa alla/sm̄ vppreistu sig i mote þm.

Eñ vid siina Vine og Fielaga hiellde þr goodan Frid/ og hiellde tru/og være Megtuger
og j øllumLøndum være meñ hrædder vid þa. Huerium þr hialp veittu/ hañ var holpen og
hiellt siinu Riike/Eñ huern þr villdu straffa/sa vard fra Lande ꝛ Lydū burt reken/ Og þr vr
C du miøg Megtuger/ Og sliik Dygd var mz þm at eingen þra giørde sig at Konūge/Og ein
gen Kongur var þar/helldur Rædit/ Þad var Þriuhundrut mans og Tuttugu/þr stiornudu Rædit i Rom
vel. Og ærliga vtuøldu þr eirn Høfudzmañ/sm̄ hafa skyllde Bifalning yfer øllum þeirra
Løndum/honum vrdu aller at hlyda/Og eingen Drambseme/Hatur edur Osamþycke var æ
mille þra.

Og Judas vtualde Eupolemū son Johañis/ sonar Jacobs/ ꝛ Jason Eleazar son/ꝛ sen Judas sender
de þa til Rom at binda Vinattu ꝛ Sattmæla vid Romueria/so at þr hialpudu þm/so at Js til Rom at gio
raels Riike skyllde ecke nidurþryckiast af Grickium. Þesser foru til Rom langareisu/ꝛ komu ra Sattmala
fyrer Rædit/ ꝛ søgdu so/ Judas Machabeus ꝛ hñs Brædur/ og Gydingafolk hafa sent oss vid Romueria
til ydar at giøra Frid og Sættmæla med ydur/ad þier villdut taka oss j Vernd/so sm̄ Vine ꝛ
Fielaga. Þetta þocknadist Romuerium/ Og þeir lietu skrifa þennan Sattmala a Mess
ings spiølld/huern þr sendu til Jerusalem/til eirnrar miñingar vm þañ Frid ꝛ Sattmæla s̄
D giørdur var/So hliodande.

Gud gefe Romuerium og Gydingum Lucku ꝛ Frid til Landz og Siofar/og vardueite þa

fyrer

fyrer Ofride og Ouinum/at eilijfu. Enn ef Romueriar hafa Ofrid j Rom/edur i þra Lendũ og þar sem þr eiga yfer ad rada/Þa skulu Gydingar truliga hialpa Romuerium/ so s̃ þorf krefur/og þr skulu ecki senda Ouinum Romueria Vister/Vopn/Fie/ Skip edr adra hlute. Þetta girnast Romueriar af Gydingũ/ Og Gydingar skulu truliga hallda þssa hlute/ suika laust z an Hindrunar. Þar i mote ef at Gydingar hafa Ofrid/þa skulu Romueriar truliga hialpa þm/so sẽ þorf krefur / og þr skulu ecki senda Ouinum Gydinga Vister/Vopn/Fie/Skip nie adra hlute/þessu lofa Romueriar/viliande þeñan Sattmala truliga hallda/z an Vnderhyggiu. So var sa Sattmale giordur a millum Romueria og Gydinga.

Sattmalen a mille Romueria og Gydinga

Enn ef adrer huorer hyxa sijdar meir/ad setia fleire greiner hier vid/edur ad ombreyta nockru/edr af at taka/þa skulu huorertueggiu hafa þar Magt til. Og huad þar verdr vidaukit edur aftekit/þ sk alltsamã æriid halldast z obrigdanliga.

Og þar sẽ Demetrius Kongr veit Gydingum Yferualld/þar vm høfum vier honum so til skrifat/Huar fyrer Plægar þu vora Vine z til heingiara? Ef at þr klaga sig optar þar vm/þa hliotum vier at vernda þa z yferfalla þig bæde til Landz z Siofar/

Romueriar skrifa Demetrio til

IX.

Nesst a mille/þa Demetrius formerkte ad Nicanor og hñs Lid var fallit og j Hel sleigit/þa sende hñ enn aptur j Judeam þssa tuo/Bachidem og Alcimum/z mz þm sitt valdasta Lid/ þ sẽ j Orrustum var vant at ba j hægra Fylkigar Arme. Þesser reistu til Galgala/og settust vm Maslot j Arbela/vũnu hana z j Hel slogu þar Fiølda Folks. A

Bachides Alcimus

Þui næst a þui Hundradasta fimtugasta z ødru are/j fyrsta Manadi/ reistu þr til Jerusalem/og þadan til Berea mz Tuttugu Þusunder Fotgønguliðz/z tuo Þusund Riddara. Og Judas sette sijnar Herbwder hia Laisa mz þriu Þusund manã. Enn þa hñs menn sau/ ad Ouinerner høfdu so stormykla Magt/þa skielfdust þr z flydu j burtu/So ad ecki voru epter hia Juda nema atta hundrud manna.

clij Aar

Þa Judas sa/at sitt Lid hiellt ei til samans/ z Ouinerñ þreyngdu þo at honũ/ þa fieck hm̃ þ Ahyggiu. Og er hñ sa/at hñ hafdi ecki tijma til af hugga sitt Lid og safna þui til samãs aptur/þa talade hñ j þssare Angist til þra sẽ epter voru/Risũm vpp/ z latum oss reyna til ef ad vier kuñũ taka i mote Ouinunũ z sla þa. Enn þr villdu ei/z vørnudu honũ/seigiãde/Ei er þ møgulegt at vier orkum nockru/Helldur visium at siñe og førum burt/z søfnum vorum Brædrum til samans aptur/sẽ fra oss hafa flued/Þa vilium vier snua aptur j mote Ouinunum/og yferfalla þa/ Enn at sinne erum vier of fælidader. Enn Judas sagde/ Fiarre sie þui ad vier skulum flyia/ Sie vor tijme komen/ þa vilium vier deyia mannliga vegna vorra Brædra/z lata ecki vora æru verda til skamar: Og Ouinerner voru vppi/ og Fylktu sijnu Lide so/ad Skytturnar voru fremst/og þ besta Strijdz folk var i onduerdre Fylkingu/ enn Riddara lide var skipt j tuent/ sẽ Flockr var hia huorũ Fylkingar Arme/ Høfudzmadur en Bachides var i hinũ hægra Fylkingar Arm. Med so skipudu lide reistu þr framm mz myklu Herope z Herlwdrahliodum. Þa liet Judas z eirnen blæsa j Herlwdra og riedst j mote þm Og þr børdust fra Morne allt til Kuelldz/ so ad Jørden skalf af myklu Harke. B

Enn þa Judas sa/ad Bachides sialfur z hñs stærsta Magt var i þm hægra Fylkingar Arme/þa fiell hñ þangat/ Hñ og adrer þr sẽ vogudu sijnu Lijfe/ og þeir rwfu þra Fylking /Og slogu þennan hægra Fylkingar Arm a flotta/ og elltu þa allt ad Bergenu Asdod Enn þa hiner j Vindstra Armi sau þtta/at Judas ellte þa/þa flyttu þr sier z eirnin epter Judas. Þa vard Judas at snuast vid þm/z hñ vardist leinge/og þar vard hardur Bardage/ so at marger vrdu Sarer z fiellu/ af beggia lide þar til Judas fiell og eirnen vm sijder/ Þa flydu hiner sẽ epter voru. Og Jonathas z Simon tok sijns Brodurs Lijkama/ og grofu hañ j hñs Fedra Grøf. Og allt Jsraels Folk griet Judam Langa tijma/og Harmade hañ miog z sagde/Auui/Kappen er fallen/sa s̃ verndade og frelste Jsrael. C

Judas fellur i Bardaga

Þetta er Sagan vm Juda/ Enn hñ giørde þo myklu fleire storuirke/ s̃ ecki eru øll skrifud fyrer fiolda saker.

Epter fall Jude/vrdu þr Ogudligu og þr af føllnu aptur at ny Mektuger j øllu Jsraelz Lande. Og vm þann tijma var mikit Hallære j Lãdenu/ suo ad allt Folk gaf sig vnder Bachidem. Þa vtualde Bachides Ogudliga meñ/ þessa sette hñ til Forrita/og hñ liet allaugana leita epter Vinum z Fylgdarmønnum Judas/og hafa þa fyrer sig/ suo ad hann giæte hefnst

Bachides

hefnſt a þeim og ſuala ſiñe Reide: Og þa var ſuoddan Hrygd og Hørmung j Jſrael/hűrar
lÿke ecki hafde verit/ſÿdan þ meñ høfdu ønguañ Propheta haft.

Þar fyrer komu Fylgdarmeñ Jude til ſamans/og ſøgdu til Jonathan/ Epter þÿns brod
urs dauda/þa høfum vier ønguan hñs lÿka/ſm̃ oſſ kañ ad vernda fyrer vorum Ovinum og — Jonathas vt
Bachide/ſm̃ oſſ ofſæker. Þar fyrer kioſum vier þig j hñs ſtad/til at vera Hofdinge z Hof- — ualen til Høfd
udzmadur/og Hertuge i þſſu Strÿde. So vard Jonathas þra Høfdinge z Stiornare i ſtad — ingia i ſins
D en ſÿns Broddurs. Þa Bachides friette þ/þa liet hñ leita hñs og villdi Lÿflata hñ. Eñ ſm̃ — Brodur ſtad
Jonathas og hñs Broder Simon feingu þ at vita/þa flydu þr/z aller þr ſm̃ hia þm voru/
til Eydemerkur Thecoe/og ſettu ſÿnar Herbuder vid Vatnit Aſpar. Þetta ſpurde Bachi- — Aſpar
des/z hñ bio ſig til/z for i mote þm.

Nu hafdi Jonathas ſendt ſiñ Brodur Johañem/ſm̃ var eirn Høfudzmadr/til ſiña Vina — Syner Jam-
Nabutheos/at bidia þa at þr villdu taka þra Fie og Gotz j ſÿna Borg/z varduetta þ. Eñ — bri hanga og
Syner Jambri foru vt af Madaba/z yferfiellu Johañem z gripu hñ/z toku allt þ ſm̃ hañ — drepa Johañem
hafde mz ſier/z flutu þ j ſina Borg. — Jonathas brodr

Þar epter var þm Jonathe z Simone ſagt/at Jambri ſyner biuggu til eitt mikid Brwd
kaup/z ætlu ad flytia Brwdena fra Nadabath mz ſtoru bramle/ Þuiat hun var dotter eins — Jonathas z
Høfdingia af Canaan. Nu mintiſt Jonathas z Simon/at þſſer høfdu Drepit þra Brodr — Simon hefna
Johannem/þar fyrer reiſtu þr vpp / og geymdu ſig vnder Fiallenu/z ſætu vm Jambri ſonu — Brodur ſÿns
Eñ þegar Brudgumen reiſte þar fram hia mz ſÿnum Vinum/z mz fiølda Folks z Audæfū/
mz Bumbum og Hliodfærum/og forkoſtuligu ſkrauti/Þa ſtodu þr Jonathas z Simon vpp
vr Fyrerſætrenu/og fiellu yfer þa/z ſlogu marga i Hel/ſo ad þr ſ epter voru flydu a Fiøll/
Og rænto øllu þra Gotze. Þa vard af Brwdkaupenu eitt Hiartans Angur/z Sønghliod
en vrdu ad Sorgargrat. So hefndu þr Dauda þra Broddurs/og huurfu aptur og foru til
Jordanar

E Nu kom Bachides og til Jordanar mz myklu Lide a Þuottdeigi. Þa ſagde Jonathas til — Bachides
ſÿns Folks/Standit vpp/z buiſt til Bardaga/þuiat nu kuñe þier ei hier kyrr' at liggia ſo ſ
fyrre/þui at Ovinerner eru þar fyrer hende/og vier hliotum at veria oſſ/mz þui vier gietum
ecki vndan komiſt. Þuiat vier høfum Ovine bæde a bak og fyrer/So er Jordan til eiñrar
handar eñ til añarar eru Fiøll og Floar/Þar fyrer ſkulu þier kalla i Himenen/ſo at þier ver
dit Frelſader/ fra Ovinunum. Og þr børduſt/ Og Jonathas ſlo til Bachides/Eñ Bachi-
des veik vndan. Og Jonathas og hñs Folk gæfu ſig j Jordan/og komuſt yfer Vatnit/Eñ
Bachides folk var ecki ſo hugdiarft at þ þyrde at giefa ſig i Vatnit. Og þar Dræpuſt a
þm deigi Þuſund maña af Bachidis lide.

Þar fyrer reiſte Bachides i burt aptur/ og kom til Jeruſalem/og tok til at giøra ſterkar
Borgernar i Landenu/Hñ liet byggia Turna z hæfa Mwruegge vm̃ Jericho/Amao/Bet
horon/Bethel/Thamnata/Phara/Thopo/og ſette þar jñ Strÿdzfolk til varnar ſm̃ Plæ-
ga ſkylldu Jſrael. Sømuleidis liet hñ ſtyrkia Bethzura/Gaza/og Kaſtalan til Jeruſalem
z ſette þar jñ Strÿdzfolk/og forſorgade þm Fædſlu. Og hñ tok ſonu þra Yppurſtu maña
j Giſling/ z vardueitte þa i Kaſtalanum til Jeruſalem

F A þui Hundradaſta Fimtugaſta og þridia ære/a ødrum Manade/ſkipade Alcimus nidr
ad rÿſa þann jñſta Mwrueggen Forhuſſins/ſm̃ var nærſt Muſterenu/hűn þr Heilogu Pro
phetar høfdu byggia lætid. Og þa þr toku til þſſa verks/þa ſtraffade Gud Alcimum/ ſo at — Gud ſtraffa
þ vppbyriada Erfide vard forhinrdat/ Þuiat hñ vard ſleigen mz Limafalls ſott/ſo ad hñ ku — Alcimum
ñe ei at tala/og ei neitt at ſkicka nie ſkipa af ſÿnum Erindum z hñ Andadiſt ſuo mz myklum
Harmkuælum. Eñ þa Bachides ſa ad Alcimus var Daudur/Þa reiſti hañ burt aptur til — Fridur vm
Kongſins. So vard Fridr z Spekt j Landenu vm tuø ær. — tuø Ar

Eñ þr Affølnu i Landenu toku ſyn Ræd z ſøgdu/Jonathas z hñs Selſkapur eru nu i
Kyrrſæte/z hafa Frid z eru athugalauſer/vier viliū kalla a Bachidem aptur hañ giæte nu
veidt þa alla a eirne Nottu. So foru þr nu til Bachidem/z ſøgdu honum ſÿna Radagiørd — Bachides
Þa tok Bachides ſig vpp mz myklu Herlide/z ſendi Heimugligt Brief til ſiña tilheingiara
i Gydingalande/at þr ſkylldu næ Jonathas z øllum þm ſm̃ mz honum være. Eñ Jonathas
fieck vitneſkiu af þeſſare Rædagiørd/þui vard þar eckert af/Eñ Jonathas fangade nær ſim̃ — Jonathas
tÿge menn/þa Nafnkuñuguſtu af Nÿdingum z þm Ogudliga Selſkap/og hañ liet Lÿflæ- — drepr Nidin-
ta þa. — ga

Þui nærſt viku þr Jonathas z Simon z þra folk burt i Eydemørku/til eins nidutbrotins

 ſtadar

Stadar ſm̄ hiet Bethbeſen/ þennan bygdu þr vppaptur/ ⁊ giørdu hn̄ ſterkan̄. Þa Bachides G
ſpurde ꝥtta/þa var hn̄ vppe mz allt ſitt Herlid/ og hn̄ liet og ſo vt bioda Gydingum/og rei-
Bethbeſen
ſte fyrer Bethbeſen ⁊ ſettiſt þar leinge vm/ ⁊ hn̄ ſtormade ⁊ Strÿdde þar vppa/ ⁊ giørde ſkot
uopn og Vÿguielar þar fyrer.

En̄ Jonathas bÿfalade ſijnum Brodur Simone Staden/og han̄ reiſte vt mz eirn Flock
Simon rekur Bachidem a flotta
man̄a/og ſlo Odaren ⁊ hn̄s brodur/og Phaſerons ſyne j fra Landtiølldum. Og af þui ad
ꝥtta Luckadiſt honum/þa ſafnadiſt en̄ meira Folk til hn̄s/ſuo at hn̄ efldiſt at ſtyrk. Þeſſ æ
millum fiell Simon vt af Stadnum jn̄ j Ouinan̄a Herbwder/ ⁊ vppbrende fra Vÿguielar/
og rak Bachidem a flotta. Og Bachides Gramdiſt miøg at hn̄s aſetningur ⁊ Reiſa var til
forgiefins. Og hn̄ vard æfarreidur þm affølnu Gydingum ſm̄ hn̄ høfdu Eggiad a ꝥ/ad
koma aptur j Landit/og liet j Hel ſla marga af þm/Og hn̄ bio ſig til at fara Heim aptur j
ſitt Land.

Þa Jonathas merkte ꝥtta/ ſende hn̄ bodſkap til hn̄s/ at hn̄ villde giøra Frid vid hn̄/ ⁊
bad hn̄ leggia aptur Herfangit/og giefa lauſa Bandingāa. Þetta ſamþykte Bachides giar
Fridur i Jſrael
na/og giørde ſo ſm̄ Jonathas bad/ ⁊ ſoor honum eirn Eid/at hn̄ ſkyllde ecki giøra honum lei
ngur Jllt vm ſijna Lijfdaga. Og hn̄ lagde aptur Herfangit / og liet bandingiana af Juda
lauſa/og ſnere aptur/ ⁊ for j ſitt Land/og kom ecki i Judaland þadan i fra. So vard Fridr
Machmas
i Jſrael ad nyiu. Og Jonathas bio i Machmas og ſtiornade Folkenu/ ⁊ i eydelagde þa af
føllnu i Jſrael

X

Alexander ſō Antiochi hins Göfga
J Þui Hundradaſta ⁊ Sextugaſtaære/kom Alexand᾿ ſon Antiochi hins gø A
fga/og vann Borgena Ptolemais og Rÿkte þar. En̄ þa ed Demetrius
merkte ꝥ/ſafnade hn̄ myklū her ſamā/ ⁊ riedſt i mote Alexādro/ at reka hn̄
vr Rÿkenu. Þa ſkrifade Demetrius til Jonathas/ ⁊ lofade honum/ at hn̄
villde hallda Frid vid hn̄/og at hn̄ villde giøra honum allt gott. Þuiat hn̄
huxade mz ſier/betra er/ad eg lade hn̄ til mijn/ædur hn̄ gefur ſig til Alexan
dro i mote mier/af þui ad eg drap hn̄s Brodur og giørde honum ⁊ han̄s Folke þar ad auke
margt jllt.

Og Demetrius ſende ſkrif til Jonathas/og leyfde honum til ſijn at taka og hallda ſtrÿds
Skrif Demetrÿ til Jonatha
folk/ ⁊ at ſmÿda Strÿdz vidurbunad/ ⁊ at hn̄ ſkyllde vera j hn̄s Sattmæla. Og baud at men̄
ſkylldu giefa hm̄ lauſa þa ſm̄ i Giſling voru j Kaſtalanum.

Þar fyrer kō Jonathas til Jeruſalem/ ⁊ liet leſa þſſe brief fyrer øllu Folke/ ⁊ fyrer þm j
Kaſtalanum. Og er þr heyrdu ad Konguren leyfde honum at taka til ſijn Strÿdzfolk og at
giøra Veriur til Strÿdz/og at Konguren hafde giørt Sattmæl vid hn̄/þa ottuduſt þr hann
miøg/Og gæfu þa lauſa ſm̄ j Giſling voru/Og Jonathas gaf þa ſijnum Forelldrum aptr.

So tok Jonathas ad bwa i Jeruſalem/og ad byggia ⁊ endurbæta Borgena at nyiu/ og
Jeruſalem at nyiu vpp bygd og endurbætt
hn̄ liet vppreiſa Mwruegge at nyiu/og ſtyrckua giøra Zions borg at nyiu/mz goodum ſter-
kum Steinueggtum af einum ſaman høggnum ſteinum/Suo var Jeruſalē at nyiu ſterkliga
vppbygd. Og Heidingiarner i þm Þorpum/ſm̄ Bachides hafde lætid ſterkliga byggia/fly-
du burt þadan i fra Lønd/En̄ þr hielldu alleinaſta Bethzura/og þangad flydu Nÿdingar-
ner/ Þuiat þeir høfdu þar ſitt athuarf.

Þa Alexander merkti nu at Demetrius leitade Vinattu til Jonathas/ ⁊ heyrde þa Lofli B
gu gierninga ſm̄ Jonathas ⁊ hn̄s brædur høfdu giørt/þa ſagde hn̄/Þeſſa ærliga mans jaf
ninge finſt ecki/þar fyrer viliū vier ſkrifa honum til/at hn̄ ſie vor Vinur ⁊ Fielage/Og han̄
ſkrifade a þenan hætt.

Alexander Kongur bydur ſijnum brodur Jonathe ſina Kuediu. Vier heyrū at þu ert hall
Sende bref Alexandri til Jonathas
den eirn Lofligur madr/ og þſſ makligur at þu ſiert vor Vin. Þar fyrer ſetium vier þig til
hædſta Kiennemans yfer þitt Folk/og þu ſkallt heita Kongſins Vinur/og vier ſendum þier
hier mz eitt Purpuraklæde ⁊ eina Gullkoronu. Ad þu þar j Staden hallder þig truliga vid
oſſ og ſiert vor Vinur!

Þa ſkryddiſt Jonathas þm Kiennemanliga ſkrwda/a þui Hundradaſta og Sextugaſta
Aere/ a ſiøunda Mæanude a Tialldbwdarhatÿdinne/ ⁊ hn̄ ſafnade Her ſaman og liet ſmÿ-
da Vopn og Veriur til Bardaga. En̄ þa Demetrius formerkti ꝥtta vard hn̄ hryggur vid/
ad Alexander ſnere Gydingunum fra honum/ ⁊ efldiſt ad ſtyrk þar mz/og huxade mz ſier ad
hn̄ villde

hn̄ villde z eirnen skrifa þm vinsamliga til/ og lofa þm Gotze og æru/ suo at þr skylldu lofa
hm̄ ad veita honum styrk/ og hn̄ skrifade þeim til a þen̄an hatt.
Demetrius Kongur bydr) Gydingum sina Quediu. Vier høfum giarna heyrt/ z þ er oss Sender)
mikel glede/ ad þier erut ecki fallner fra oss til vorra Ouina/ helldur at þier halldit Truskap
vid oss. Þar fyrer bidium vier ad þier og so framueigis halldit Tru vid mig/ og lætid ecke Demetrius skrif til Gydinga
snua ydur fra mier. Þessa ydar trygd vilium vier aumbuna/ og lietta af ydur myklū þyng-
C slum/ og giefa ydur meire Frÿheit og audsyna ydr Næd. Og eg gef nu øllum Gydingum
vpp Skatten/ Sallt tollen/ Krunu skatten/ þan̄ þridia Kornmæler/ þan̄ Helming Auaxtar-
ins sm̄ mier til heyrer. Af þssum Þyngslum skal nu hiedan af Landit Juda z þau þriu Nie
rud sm̄ þar tilheyra/ j Samaria z Galilea Lande/ frÿ vera alla tÿma/ Og Jerusalem skal ve
ra Heiløg og frÿ fyrer øllum þyngslum/ Skattgiallde og tiundum/ Eg vil og giefa vpp Ka-
stalan til Jerusalem/ fyrer þm hædsta Kiennemañe/ ad hn̄ skal jn̄taka hn̄/ og setia þangad
folk þegar hn̄ vill/ hn̄ at varducita. Og aller Hertekner Gydingar i mÿnu Rÿke/ skulu lau-
ser lætner verda/ z vera frÿ/ z þr z þra Kuikfie skulu vera skattfrÿ.
Þeir skulu z hafa Frÿheit i øllu minu Rÿke/ ad hallda þra Þuottdaga/ Tunglkomuhelg
ar og adrar tilsettar Hatÿder/ Og þr skulu vera Ohindrader fyr' huerium mañe i þra Gudz
þionustu/ þria daga fyrer z epter Hatÿdena.
Og þar skulu vtueliast þriatÿger Þusund manna i Juda/ þm vil eg giefa Mæla suo sm̄
mÿnu Strÿdz folke/ og þr skulu skipast i Kongsins fastar Borger. Og vt af þm sku nockrer
veliast/ hueria Konguren kun̄e at hafa til sin̄a stædstu erinda/ so s̄ trufasta Rædgiafa. Gyd
ingar skulu z ecki hafa Vtlendska Høfudzmen̄/ helldur þra sialfs eigen/ sm̄ eru vtvalder af
þm sialfum/ so at þr kun̄e at hallda þra Løgmæl/ so sm̄ j Lande Juda/ Og þau þriu Nierød
j Samaria og Galilea sm̄ heyra til Gydingalande/ þau skulu ønguum vndergiefen vera vtā
alleina þm hædsta Kien̄eman̄e/ at menn vite þ hn̄ sie alleina herra þar yfer. Staden Pto
lemais z þær Landzælfur sm̄ þar til heyra/ gef eg Musterenu til Jerusalem/ til þss Kostnad
ar/ sm̄ þarf til Fornfæringanna.
D Eg vil z ærliga skicka til Musterisins vppbyggingar fim̄ Þusund Peninga Silfurs/ af (Siclos)
minne eigen Rentu/ Og huad s̄ eg er skylldugur at fornu at giefa til Musterisins af minum
Forleningum/ þ skal strax afgreidast þm. Og þr fim̄ Þusund Silfurpeningar/ s̄ mÿner Em
bættis men̄ hafa haft af Musteresins rentu/ þr skulu giefast aptur Kien̄emøn̄unū ærliga.
Musterit skal og hafa þtta Priuilegium/ ad huer sm̄ j øllu minu Rÿke forskulldat hefur
nockut straff/ og hn̄ flyr i Musterit/ hn̄ skal vera þar frÿ mz Lÿfe og mz Gotze
Til Musterisins byggingar og Forbetrunar/ z til Mwran̄a z Turnan̄a j Jerusalem/ z
an̄arstadar i Landenu þa vill Konguren vtleggia Kostnad af sin̄e eigen rentu
Þa þtta Bref var lesit fyrer Jonathas og Folkenu/ þa villdu þr ecki trua honum/ og þr
mztoku þ ecki/ Þuiat þr vissu vel/ huÿlÿka Otru og hrædeligā Vÿkingskap hn̄ hafde framid
ædur i mote Jsrael. Og þr samtoku ad hialpa Alexandro/ sm̄ fyrre leitade Vinattu til þra
z hiet þm Fride/ Hm̄ veittu þr styrck/ so leinge sm̄ hn̄ lifde
Þa Alexander z Demetrius riedust huer i mote ødrum/ z børdust/ þa flyde Demetrÿ Her Demetrius fiell
z Alexander sokte epter honum/ z veitte honū eitt hrædeligt slag/ fra morne allt til Kuelldz/
og Demetrius fiell a þm sama deigi.
E Þui næst sende Alexander men̄ til Ptolomeum Kongs i Egiptalande mz þssum Erindum
Med þui at eg em komen aptur i mitt Rÿke/ og sit i Kongligu Hæsæte/ z hefe Rÿkisstiorne- Alexander
na tekid til mÿn/ og hefe burt rekit Demetrium/ z vnnit mitt Arfland aptur/ Þa girntist eg bidur Cleopatre
ad binda Vinattu vid þig z bidia þig at þu gipter mier þÿna Dottur/ Þa vil eg hegda mi' re Dottur Pto
vid þig so sm̄ eirn Dotturmægur/ z vera þacknæm/ z skicka hen̄i eitt Konungligt Lÿfs vpp lomei Kongs
hellde. Hier til andsuarade Ptolomeus/ z oskade Alexandro Lucku/ at hn̄ var aptur komen j
sitt Fødurland/ z hafde vnnit sitt Rÿke/ og hiet at veita honum þad hn̄ girntist. En̄ bad ad Cleopatra
hn̄ villde koma til hn̄s j Ptolemais Borg/ þar skylldu þr sialfer talast vid/ og fullgiøra þar giptist Alexandro
þtta Bonordzmæl.
A þui Hundradasta Sextugasta z ødru Aare/ Reiste Ptolomeus mz sÿna Dottr Cleopa
tra vr Egiptalande/ og kom til Ptolemais/ Þangad kom z Alexander Kongur. Og Cleo-
patra var giefen Alexandro/ z Brwdkaupit var halldit mz myklu Kongligu bramle.
Og Alexander Kongur sende skrif til Jonathas ad hn̄ kiæme til hn̄s. Þa kom Jonath-
as mz mikillre Vegsemd til Ptolemais/ til beggia Kongan̄a/ z skeinkte þm z þeirra Vinum
forkostu

forkostuligar gæfur af Gulle og Silfre/og fañ Nææd hia þeim.

Og nockrer affallner fra Jsrael komu þangat at klaga Jonatham/Eñ Konguren vill-
de ecki heyra þm/ z hñ baud at Jonathas skyllde afleggia sijn klæde/ og j klædast Purpura/
huad z skiede. Þa sette Konguren hñ hid næsta sier/og baud sijnum Høfdingium ad þr sky-
lldu fara vm kring mz honum vm Staden/ z lææta vthroopa/ad eingeñ skyllde hñ aklaga edr

Jonathas verdr Heidradr

i annan mææta nockut vondt honum giora. Eñ er hñs Motstødu menn sau/ at Konguren
veitte honum suoddan Wirding/at hñ skipade honum ad jklædast Purpura og liet slijkt vthro
pa vm hñ/þa flydu þr aller i burt. Og Konguren veitte honum stora æru/og liet skrifa hñ a F
medal siña yppurstu Vina/ z giørdu hñ ad Høfudzmañe/ z ad sijnu næsta rææde. Þui næst
reiste Jonathas heim aptur til Jerusalem mz gledi z goodum Fride.

Demetrius hins fyrra Demetrij sonur Apollonius

A þui Hundradasta Sextugasta og fimta are/kom Demetrius Kongur/sonur hins fyrra
Demetrij vr Creta j sitt Erfdar rijke. Þa skielfdist Alexander miøg og settist i Antiochi
am. Eñ Demetrius ladade til sijn Apollonium Høfudzmañ i nedra Syrlande/Þesse safna
de hñs vegna Strijdzfolke til samans/og sette sijnar Herbwder vid Jamnia. Og hñ sende
til Jonatham Kiennemaña Høfdingia/ z liet seigia honum/Eingen veiter oss Motstødu vt-
an þu alleina/ z þu velldr þui at eg er foraktadur. Þu treyster vppa þinar Fiallbygder/
Enn vilier þu giora Manndoms verk/þa far þu ofan hingat a sliettlendit/ z reynum mz oc
kur. Vilier þu atspyria huern Lidzafla eg hafe z þr sm mz mier Reisa til styrktar mier/þa
mun þier þ sagt verda/Þier munut ecki standast fyrer þssu Folke/af huerium ydar Fedr eru
j tuær reisur slegner i ydar eigen Lande. Eñ sijdr muntu stadid gieta j mote so myklum Folks
fiølda a þm sliettu Vøllum þar eingen Fiøll edur Klettar eru þar meñ meiga til flyia.

Jonathas riedst i mote Apollonio Joppe yfer vnnen

Þa Jonathas heyrde suoddan Raup/þa Gramdist hñ/ og hñ vtualde Tiu Þusund ma- G
ña/og for fra Jerusalem z hñs Brodr Simon kom honum til hialpar/ z þr settu sinar Her
bwder fyre Joppe. Eñ Stadarmeñerner villdu ei vpplææta Borgena fyrr hm/Þuiad Apollo
nius hafde sent þãgat Folk Stadnũ til varnar/þar fyrer stormade Jonathas vppa Staden
Þa vrdu Borgarmeñerner skielfder/og lietu vpp Porten/Og so vann Jonathas þañ Stad
Joppe.

Þa Apollinus fornam þ/þa settist hñ vm Joppe mz þriu þusund Riddara z mz myklum
Her Fotgongu lidz/ z liet so sm at villde hñ reisa til Asdod/so at hñ feinge lockat Jonatham
vta sliettlendit/þt hñ hafde fiølda Riddaralidz/þar vppa treyste hñ. Jonathas skundade ep
ter honum til Asdod/og for fram forsialliga mz fylktu Lide bueñ til Bardaga. Eñ Apoll-
onius hafde epter lææatid j Herbwdunum Þusund Riddara heimugliga. Nu formerkte Jo-
nathas at meñ voru leyneliga a bak til vid hñ/þar fyrer þa þr komu nu ad hñs Her/þa hie
llt Jonathas siñe Fylkingu/ z Riddararner skutu allan dag fra Morgne til Kuelldz at Folk
enu/þar til ad þra Hestar vrdu þreytter.

Asdod yfer vñen

Þui næst tok Simon sitt Lid/ z fiell yfer Ouinena. Þa flydu Riddararner/ þui þr voru
mædder/ z ridludust hingat z þangat vm Vølluna z flydu til Asdod/ z skundudu jñ i Muste
rit Skurgodsins Dagõ/at biarga þar sinu Lijfe. Eñ Jonathas rænte Stadẽ Asdod z Por
pen þar vmhuerfis/ z kueikte þar Elld i. Hñ brende z vpp Dagõs Musteri asamt mz øllum
þm sm þangat høfdu Flued/Og talan þra sm j Hel slegner z Brender vrdu/ var nær Atta

viii. M. maña i Hel slegner

Þusund maña. Þui næst reiste Jonathas mz sitt Lid fyrer Aschalon. Þa geingu Borgar
mennerner Stadarins honum i mote/ z gææfu sig vpp z toku vid honum Vegsamliga. So ret
sti Jonathas Heim aptur til Jerusalem/ mz sijnu Lide z Herfange myklu.

Eñ þa Alexander heyrde þtta/þa Heidrade hñ Jonatham eñ meir/ z sẽde hm eirn Gulli-
gan Linda/ huern plagsidur er ad giefa alleina Frændum Konganna. Þar til gaf hañ hm
Acharon mz øllu þui sm þar til heyrer til eignar.

XI

Ptolomeus hyggst at viña Rijke Alexandri sins Dottur mags vnder sig med Suikum

OG Konguren i Egiptalandi safnade myklu Lide/so sm þa er Siofar sandur A
og myklum Skipafiølda/ z feste mz sier þa ætlan/at vinna Alexandri Rijki
vnder sig mz Suikũ/so at hñ hefde bæde Rijken/ þar fyrer reiste hñ i Syrlãd
mz þui yferuarpe/ad hñ liest vera komen so sẽ hñs Vinur. Þa lietu þr vpp
fyrer honum allar Borger/og foru vt i mote honum z føgnudu honum hid
Vegligasta/so sm Alexander hafde boded/Þuiad hñ var Fader hñs Kuiñu.
Eñ i hũn þañ Stad sm Ptolomeus jñ kom/ þa liet hñ þar epter eirn Flock Strijdzmaña
til var

til varnar. Og þa ad hn̄ kom til Asdod þa syndu̅ þr honum huernen Jonathas hafde vpp=
brent Musterit Dagon/og Staden foreydt/ꝛ huersu at þr Daudu Lijkamer laagu̅ hier og
þar/og ad haugar voru giørder vid veigen huar þr høfdu̅ dysiat þa i Nel slegnu. Og þr sø=
gdu Kongenum fra ad Jonathas hefde giørt þeña̅ skada/Nuar af Konguren fieck Ouilld
til hn̄s/eñ þo liet hn̄ ei a sier siña.Og Jonathas reisti i mote Kongenum til Joppen/Þar tø Eleutherus
luduſt þr vid/ꝛ voru þar bæder vm Nott. Og Jonathas fylgde Kongenū allt ad þui Vat=
ne sm̄ kallaſt Eleuterus/Epter þ for hn̄ heimaptur til Jerusalem.

Og Ptolomeus jn̄tok Borgernar allt ad Seleucia vid hafed/Og tok sier fyrer þa ætlan/
at reka Alexandrum vr Lande. Og hn̄ giørdi Demetrio bod/at koma til sijn/ꝛ giøra Satt
mala vid sig/ Þa villde hn̄ giefa honum sijna Dotter þa sm̄ Alexander hafde/og efla hn̄ til
B Rijkis/Og kuad sig angra þ/at hn̄ hefde giefit sijna Dottur Alexandro/Og hn̄ gaf Alexan Ptolomeus te
dro þ at sauk/ad hn̄ hefde stundat epter sijnu Lijfe og Kongs rijke/hn̄ liet ꝛ sitt hatur Open= kur sina Dottur
berliga i Liost/ꝛ bakhuerfdiſt Alexandro/og tok fra honum sijna Dottur/og gaf hana De= pra Alexandro
metrio. Og þa Ptolomeus kom til Antiochiam/þa sette hn̄ vpp badar Koronur bæde Egip og giefur hana
talandzrijkis ꝛ Asia rijkis Demetrio

Eñ i þañ tijma var Alexander Kongur i Cilicia/Þt nockrar Borger høfdu þar snuid sier
fra honum. Þa hn̄ heyrde nu af Ptolomeo/þa dro hn̄ i moti honum til Bardaga/Eñ Pto=
lomeus hafde Ouijgan Her/ꝛ riedſt i mote honum/ꝛ rak hn̄ a flotta/ Og Alexander flyde til Alexander a
Arabia at hn̄ mætte vera þar Ohræddur. Eñ Ptolomeus Kongur var miøg Megtugur/ flotta reken/og
Þar fyrer liet Zabdiel j Arabia/ hals høggua sin̄ Geſt Alexandrum/ og sende Ptolomeo i Arabia af Za
hn̄s Nøfud. Og a þridia deigi þar epter Deyde Ptolomeus. Þa vrdu̅ og Strijdzmeñerner bdiel halshøg
sm̄ Ptolomeus hafde sett i Borgernar/og so i Nel slegner af Borgar moñum. So tok De= guen
metrius Kongdom/A þui Nundradaſta Sextugaſta ꝛ Siøunda ære. Demetrius

A þm̄ tijma samankallade Jonathas sitt Folk i Lande Juda/at viña Kaſtalan apt: j Je= Kongur epter
C rusalem/og hn̄ liet vppreisa Trickaſtala ꝛ øñur Vopn þar fyrer. Þa foru nockret Nijdig^r alexandri
til Demetrium Kongs ꝛ kløgudu a mote Jonatha/seigiande/at hn̄ hefde seſt vm Kaſtalan/ dauda
Þa vard Kongurē miøg Reidur/ ꝛ reiste skiotliga til Ptolemais/ ꝛ skrifade til Jonathas ad Jonathas
hn̄ skyllde ei setiaſt vm Kaſtalan/ Og at hn̄ skyllde koma ſtrax til sin i Ptolemais/þar villde aklagadur fyrer
hn̄ vid hn̄ tala vm nockur Erinde. Demetrio Kon=
ge.

Eñ þa Jonathas fieck þennan bodskap/liet hn̄ ecki af at vm sitia Kaſtalan/ og vtualde
nockra af Olldungunum ꝛ Kieñemoñunum j Jsrael/þr ō m̄ honum fara skylldu/ ꝛ hn̄ tok Demetrius
sig vpp/og hætte sijnu Lijfe. Og hn̄ tok m̄ sier marga koſtuliga Dyrgripe af Gulle Silfri syner Jonathe
ꝛ Klædum/og for til Ptolemais til Kongsins/ꝛ fañ Næd fyrer honum. Og þeg^r þr frasnu Vinattu
nu af hn̄s Folke kløgudu hn̄/þa hiellt Konguren hn̄ ærliga/so sm̄ hn̄ var hallden ædur fyr=
re/ og veitte honum myklar Virdingar fyrer øllum sijnum Nøfdingium/og ſtadfeſte hn̄ i hø
fud Kiennemañs Embætte/og i øllum ødrum virdingum/sm̄ hn̄ hafde þangat til haft/ꝛ hie
llt hn̄ fyrer sin̄ ypparſta Vin.

Og Jonathas badſt af Kongenum/at hn̄ liete allt Gydingaland/ og þau þriu Nierød j
Sāaria ꝛ Galilea va frij fra Skatte/ꝛ baudſt til at giefa fyrer þtta frelsi þriu hūdrud Cetne
ner Gullz. Þessu Jatade Konguren/ og gaf Jonahte þar vppa eitt Brief so Nliodande.

Demetrius Kongur sender sinum Brodur Jonathe ꝛ Gydinga folke sijna Kuediu. Vier
sendum ydur eina Vtskrifft af þui Brefe/sm̄ vier høfum skrifad vorum Fødur Laſteni til yd
ar vegna/so at þier vitid þ.

Demetrius Kongur sender) Lasthenı sijnū Fødur sijna Quediu. Vier Nuxum ad giø bydur)
ra gott vorum Vinum og truum Lagsmoñum Gydingum/ vegna þra truskapar ꝛ Vinattu
D vid oss. Þar fyrer ſtadfeſtū vier/ ad Kieñemeñerner til Jerusalem skulu eignaſt allt Landed Lasthenes
Juda/og þær þriar Borger Lyda ꝛ Ramatha/ꝛ þ sm̄ þm̄ til heyrer. Vier giefum þm̄ og
eirnen kuitt allt þ sm̄ þr hafa ædur ordit at giefa Kongenum ærlgia/Korn/Auoxt/Tolla
Tiunder/Sallskatt/og Koronu peninga. Vm allt þtta skulu þr hier epter kuitter vera/og
slijkum frijheitum sku þr hallda ætijd obrigdanliga. Vtskrift þssa Brefs skal j hendr seliaſt
Jonathe/so at þ verde vppſleigit a þui Neilaga Fialle/so sm̄ a einum ærligum og opinberū
Stad.

Þegar Demetrius Kongur sa nu/at Fridur var j øllu hn̄s Rijke/ꝛ eingen reisti sig vpp j
mote hm̄/Þa liet hn̄ fra sier Strijdsfolkit/þ ō heima ætte j Rijkenu/ꝛ liet hūn fara til siñar
Borgar. Eñ þ vtlendska Strijdzfolk/ ō hn̄ hafde til sijn teked hier og huar i Eyiunum/Þui

hiellt

hiellt hñ hia sier/ Þar fyrer reiddist þ jñlendska Folkit honum miøg

Tryphon

Eñ þegar Høfudzmaduren Tryphon/ sa sm̃ fyrrmeir hafde verit Vinur Alexandri/ sa þ
ad Strÿdsfolkit hafde feinged hatur til Demetrius Kongs/ þa for hñ i Arabiam til Emalcu
el/ huer ed hafde þañ vnga Antiochum Alexandri son ad fostre. Og hñ hiellt sier til hñs/ at
hñ skyllde fa sier i hendur þañ vnga Suein/ þa villde hñ setia hñ jñ i sins Fødurs Rÿke/ Og
hñ tiade fyrer Emalcuel/ huernen ⁊ huar fyrer ad Strÿdzfolkit hefde hatur til Demetrium
Kongs/ og hañ var leinge hia þm i Arabia.

Jonathas til skrifar Demetrio

Þess a millum skrifade Jonathas Demetrio Konge til/ ⁊ beiddist af honum/ ad hñ villde skipa þm sm̃ i Kastalanum voru ad þr skylldu fara j burt/ og giefa Kastalañ i hñs Vallo E
Þuiad þr giørde Israel storan skada. Þa skrifade Demetrius Jonathe til/ so latande/ Ecki
ad eins þta sm̃ þu girnist/ Helldr vil eg giøra þier ⁊ þinu Folke myklu meire Sæmd ⁊ Vel-
giørninga/ þ fyrsta eg kañ vid ad komast/ Eñ nu er eg i myklũ voda staddr/ Þar fyrer giørdu
so vel ⁊ send mier styrck/ Þuiad allt mitt Strÿdsfolk er mier frahorfit ordit/ ⁊ setur sig vpp j
mote mier. Þar fyrer sende Jonathas til hñs þriu Þusund einuala Lidz/ þr komu til Anthi
ochia til Kongsins/ ⁊ Kongr vard miøg feigen þra komu.

Vpphlaup j mote Demetrio stillt af Gydingum

Nu giørde Folkit j Stadnum eitt Vpphlaup/ nær Hundrad ⁊ tuttugu Þusund manna/ ⁊
villdu sla Kongen i Hel. Eñ Kongureñ flyde vppa sitt Slot. Þa tok Folkit Stræten jñ/ ⁊
villde Storma vppa Slotid. Þui kallade Konguren Gydingana til sijn/ ad þr skylldu hial-
pa honum. Þa hlupu aller Gydingar til Kongsins/ og skiptust vm Stræten/ og i Hel slogu
a þm Deigi hundrad Þusunder manna/ ⁊ settu Elld i Borgena ⁊ ræntu hana/ So hialpudu
þr Kongenum.

Enn þegar Borgarmenn sau ad Gydingar høfdu feingit valld yfer Borgiñe/ þa ørvæn-
tu þr sier/ og kølludu til Kongsins og bædust Fridar/ at Gydingar skylldu læta af at Vega
Folkit/ ⁊ foreyda ecki Borgena mz øllu. Þa vard Fridur/ ⁊ Gydingar løgdu fra sier Vopn- F
en/ og þr feingu storan Heidur af Kongenum/ ⁊ vrdu Þrÿsader j øllu Rÿkenu/ Og þr reistu
heimaptur til Jerusalem/ og fluttu mz sier nægd Fiar/ sm̃ þm hafde aflast i Bardaganum.

Opacklæte demetrij

Þa Demetrius var nu ohræddur orden/ og hiellt Rÿke sijnu mz spekt/ þa hiellt hñ eckert
af þm hlutum sm̃ hñ hafde heited Jonathe/ og hñ snere sier fra honum mz øllu/ ⁊ var hm̃ o
packlatur fyrer hñs Velgiørninga/ ⁊ synde hm̃ alla otru.

Antiochus sonr Alexandri

Skamt epter þta kom Tryphon aptr mz hiñ vnga Antiochum/ Þesse Antiochus vard Kongr
og sette vpp Koronuna/ Og allt Strÿdzfolkit kom til hñs/ hueriu Demetrius hafde Ordlof
giefid. Og þa þr børdust vid Demetrium/ þa slogu þr hñ a flotta/ og ræku hñ a burt. Og
Tryphon tok Fÿlana til sijn/ og vañ Antiochiam. Og sa vnge Antiochus skrifade til Jona

Vinattuskrif Antiochi

thas/ ⁊ stadfeste hñ j sijnu hædsta Kieñemanns Embætte/ ⁊ samþyckte ad hñ skyllde eignast
og bÿhallda þm fiorum stødum/ og vera Konungsins Vinur. Og sende honum eitt Gullker/
og leyfde honum ad hafa Gullkier a Borde/ og ad bera Purpura/ og Bellte af Gulle. Og
Simon Jonathas Broder sette hñ til Høfudzmanns yfer Lønden/ fra Tyrus allt til E-
giptalandz.

Þa Jonathas reiste nu vt yfer vm Euphrates/ og for vm kring i Borgunum/ þa for allt
Strÿdzfolkit i Syrlande til hñs/ honum til fulltÿngs. Og þa hñ kom til Aschalon/ þa gein-

Ascalon
Gaza

gu Borgarmeñerner vt i mote honum/ og mztoku hñ Heidarliga/ ⁊ gafu sig vnd' hñs valld.
Þui nærst reiste hñ fyrer Gaza/ Eñ þr af Gaza villdu ei vpplæta Borgena fyrer honum/
þar fyrer settist hñ vm Staden/ og vppbrende Vnderborgernar allt vm kring/ og rænte þær
Þa bædust þr af Gaza Fridar/ og Jonathas giørde eirn Frid vid þa/ og tok nockra af þeira
Sonum i Gisling/ ⁊ sende þa til Jerusalem/ Eñ hñ reiste framueigis i giegnum Landit/ allt
til Damascum.

Høfudzmenn Demetrij
Bethzura vunnen

Eñ þa hñ friette ad Demetri Høfudzmenn voru komner i Kedes/ i Galilea mz myklum G
Her/ þau Lønd at jñtaka sm̃ Konguren hafde honum giefit/ þa riedst hañ i mote þm/ og liet
sinn Brodur Simon epter i Landenu/ hañ reisti fyrer Bethzura og settist vm hana langan
tÿma/ so Hardliga/ ad þr þordu ecki ad giefa sig vt. Þui beiddust þr Fridar/ og Simon
gaf þm Frid/ og liet þa fara i burt mz Frelse/ og vann Staden/ og sette þar jñ Strÿdzfolk
til varnar.

Eñ Jonathas mz sijnu lide for til Siafarens Genesara/ ⁊ var ærla morgũs vppi/ ⁊ kom til
Hasar sliettlendis/ Þa riedust Heidingiar a mote honũ a sliettlẽdenu/ ⁊ høfdu falit eirn flock
manna vnder Fiallenu. Þa Jonathas riedst nu a mote einum flocknum. Þa fiell hiñ añ

ar flo

ar Flockur sa sm̄ sig hafde falit fram̄ vndan Fiallenu/og riedst eirnen til bardagā. Þa flyde
allt Lid fra Jonatha/ og þar var eingen epter/vtan alleinasta Høfudzmennerner Mathati
as Absolomi son/ & Judas Chalphi son. Þa sundurreif Jonathas siin Klæde/ & dreifde Mo
lldu yfer Høfud sier/og badst fyrer/. Og hn̄ rende ad Ouinunum aptur/ & slo þm a flotta. Eñ
sm̄ hn̄s Folk/sm̄ ædur hafde flued/ sæ ꝥ/þa sneru þr eirnen aptur / at veita Jonathe Full- Fiellu þriar
tiing/og þr ræku flottan Ouinaña/allt til Kedes j þra Herbwd^r/og þr giørdu sier & so þar M. Heidingiar
Herbwder/ Og þar fiellu a þm Deigi nær þriar Þusunder Heidingia. Þui næst for Jona
thas heimaptur til Jerusalem.

XII

A ENN þa Jonathas sa sig nu ad hafa Tōstund/þa vtualde hn̄ nockra meñ Sattmæl
þa sm̄ hn̄ sende til Rom/ ad endurnyia & vpprietta aptur Sattmalan vid endurnyiast vid
þa Romuersku. Hn̄ skrifade og eirnen til þra i Sparta/og til añara flei- Romuerta
re Borga. Þegar nu Sendemennerner komu til Romam/geingu þr fyrer
Rædit/ & søgdu/Jonathas sa yppaste Kiennemadr/og Gydinga lydr hafa
sendt oss/ad endurnyia ꝥ Sattmæl/ sm̄ fyrrmeir er giørt vor a mille. Og
Romuerkar gæfu þm Brief og fararleyfe/ so ad þr reistu ohindrader heimaptur.

Og Joaathas sende skrif til þra i Sparta/so læitande. Jonathas sa yppaste Kieñema- Bref Jona-
dur/og Olldungar Folksins/og Kiennemeñerner & Gydinga lydur/ senda þra Brædrū þm the til þeirra i
af Sparta siina Quediu. Sparta

Fyrer nockrum Arum skrifade ydar Kongur Areus til vors ypparsta Kiennemans Oniā Areus
ad þier værud vorer brædur/ so s̄ ꝥ sama Brief vtuiisar/ Og Onias tok heidarliga ydar sen Onias
B demenn/og tok vid þm Vinskap og Sattmala/ huar vm ad Briefid hliodade. Og þo ad
vier nu a þssum tiima høfum ecki þorf añarligrar hialpar/og høfum huggan af Gudz orde
huert vier dagliga lesum/ Þo samt sendū vier vorn Bodskap til ydar/ad endurnyia & stadfe-
sta Brodurligan kiærleika & Vinskap til ydar/so ad vier gleymum þui ecki/Þuiad þar er nu
langt siidan er þier sendut til vor. Þar fyrer skulū þier vita/ ad ætiid a Hætiidunum & ødrū
Fornfæringar døgum/þa minnunst vier ydar i vorum Bænum og i vorum Fornum/ suo sem
tilheyreligt er Brædra ad minnast. Og ydar Heidur og Velferd er oss eirn Føgnudur.

Eñ vier høfum siidan lidit stora Neyd/ og ætt myklar Orrostur vid Kongana i kring
C um oss/Eñ vier villdum ecki giøra ydur & ødrum vorum Vinum & Lagsmøñum þyngsl/i þe
ssum vorum Ofride/Þuiad vier høfum haft hialp af Himnum/og Gud hefur hlift oss fyrer
Ouinunum/og þa nidurþryckt. Eñ af þui vier sendum nu vora sendeboda Numenium An-
tiochi son/ & Antipatrum Jasonis son til Romueria/ ad endurnyia Vinskap og Sattmæla
vid þa vppaptur/Þa høfum vier bodid þm þar mz/ad þr skylldu reisa til ydar/og seigia ydur
vora Quediu/ og afhenda ydur þta Brief/til ad endurnyia vorn Brodurligan Kiærleika/ &
ad beidast Andsuars.

Enn þta er Viskriften af þui Briefe sm̄ Areus Sparta Kongur sende oss fyrrmeir. Areus Areū Brief
Kōgur i Sparta/ sender Onea yppasta Kiennemañe siina Kuediu. Vier fiñum i vorū gøm- til Oniam
lum Ritningum/ad þr af sparta & Gydingar sieu Brædur(mz þui huerttueggia Folkid er ko
mid af Abrahæm)Nu mz þui vier vilium þtta/Þa bidiū vier ad þier viliet skrifa oss til huer
nen ꝥ ydur geingr. Og ef ydr liikar ꝥ/ Þa sk vort Kuikfie Gotz/ og griper & huad s̄ i voru
Vallde er/vera so sm̄ være ꝥ ydart eigit/ og ꝥ ydart er/ so sm̄ være ꝥ vort eigid. Þetta høfū
vier bifalad ad vnderuiisa ydur.

D Þui næst spurde Jonathas ad Demetrii Høfudzmenn kiæme enn aptur mz meira Lidi eñ
fyrr/ og villdu yferfalla hn̄/ Þar fyrer reiste hn̄ af Jerusalem i móre þm i Landed Hemath/ Demetrii Hø
Þuiad hn̄ villde ecki biida þss/ ad þr skylldu koma fyrre i hn̄s Lād. Og þa hn̄ sende nu Njo fudzmeñ
snarmenn til Ouina Herbwda/þa komu þr og søgdu/ ad Ouinerner øtludu sier ad yferfalla
þa a þre sømu Nott. Þar fyrer baud Jonathas siinu Lide vm Kuelldit/ad þr skylldu vaka
& vera Bryniader og vidbuner alla þa Nott/ Og hn̄ sette meñ til/at hallda skialldūørd j krin
gum Herbwdernar.

Eñ þa Ouinerner sau/ad Jonathas var buen til Bardaga/ þa kom ein Hrædsla yf^r þa
so ad þr suiptu Her bwdum og foru i burt/ Og ad ꝥ skyllde ecki merkiast/ þa lietu þeir kynda
marga Ellda hier og huar i Herbwdunum. Þar fyr^r huxade Jonathas ecki ad þr fære i burt
fyrr enn vm Morgunen snema/ Þuiad hn̄ sa Ellden hier og þar i Herbwdunum. Enn vm

 Morgu

Morgūen for hn̄ epter þm/ ꝛ nꝍde þm ei/ Þuiat þr voru þa allareidu kōner yfer vm Vatnid
Eleutherum. Þa ſnere Jonathas leid ſinne til þra j Arabia ſ̄ kølluduſt Sabdei/ hn̄ ſlo þa E
Sabdei — og rænte Herfange/ ꝛ ſnere ſo aptur til Damaſcum/ og eydde þ Land allt vm kring. Eñ Si
Joppen — mon reiſte til Aſcalon/ og til þra ſterku Borga þar i nꝍnd. Þar næſt ſnere hn̄ til Joppen/
þuiad hn̄ merkte/ ad þr villdu giefa ſig vnder Demetrij Høfudzmeñ/ Þar fyrer vard hn̄ fyrre
og vañ Joppe/ og liet þar epter Strijdzfolk til ad varducita Staden.

Þui næſt kom Jonathas heimaptur/ og hiellt rꝍd vid Olldungana Folkſins/ ad meñ ſky
lldu ſtyrkia nockrar Borger i Judea/ ꝛ giøra Mwrueggena hærre i Jeruſalem/ ꝛ vppbygg
ia eirn hꝍfan Steinuegg i mille Kaſtalans og Borgarinnar/ til ad ſkilia Borgena fra Ka
ſtalanum/ So ad þr giæte ecki vtfallid vr Kaſtalanum i Borgena/ ꝛ ad meñ ſkylldu ecki flyt
ia nockud til þra nie ſelia þm.

Þa Folkid kō nu til ſamans/ ꝛ tok til ad byggia. Epter þui ad ſa Steinueggurenn i mote
Auſtrenu yfer vm Lækenn var fallen/ þui bygdu þr vppaptur þann ſama ſpøl ſm̄ kallaſt Ca
Caphnatha — phnatha. Og Simon bygde vpp Kaſtalan Adida i Sephela/ ꝛ giørde hn̄ ſterkañ/ ꝛ varduei
tte hn̄ mz ſterkum Borgar hlidum.

Nu hafde Tryphon einſett ſier ad taka vnder ſig Aſia Rijke/ ꝛ ſetia Coronuna vppa ſial F
Tryphō hād- — fan ſig/ og ad lijflata þann vnga Antiochum Kong. Eñ af þui hañ ottadiſt/ ad Jonathas
tierar falſkliga — munde giøra honum Hindran/ og rꝍdaſt i mote honum/ þa leitade hn̄ vid/ huernen hn̄ giæte
og ſuikſamliga — fangad Jonatham og drepit hn̄/ Þar fyrer reiſte hn̄ til Bethſan. Jonathas kom eirnen þā
Bethſan — gad mz Fiørutijgu Þuſund mañs velbwna. Eñ þa Thryphon ſa þ/ ad Jonathas hafdi ſo
ddan Magt/ þa ottadiſt hn̄/ og þorde ecki ad vppbyria nockut honum i mote opinberliga/ He
lldur tok hn̄ honum Vegſamliga/ ꝛ baud ſijnum Vinum ad hafa hn̄ i Heidre/ og gaf honum
gꝍfur/ og baud ſijnu Lide/ ad þ ſkyllde vera hlydit Jonathe ſo ſ̄ ſialfum ſier.

Og hn̄ ſagde til Jonathas/ Þui giører þu Folkenu ſuoddan Þuingun/ þar ſm̄ vid høfum
ønguan Ofrid? Lꝍt þ fara Heimaptur/ og vel þier ad eins fa eina menn/ ad vera epter hia
þier/ og far mz mier til Ptolemais/ Þañ Stad vil eg af henda þier/ og ſo fleire adrar ſterkar
Borger/ og eg vil bifala þier allt Strijdsfolkid ꝛ Embættismeñena/ Þuiad eg hlyt ad reiſa
i burt aptur/ ꝛ em nu hingad komen alleina þſſ vegna/ þar fyrer bid eg þig ad þu farer mz
mier. Jonathas trude honum/ og liet Folkid fara heim aptur fra ſier til Gydinga landz/ og
hiellt epter hia ſier ad eins þremur Þuſundum maña/ Þat af ſende hn̄ tuær Þuſunder i Ga
lileam/ eñ eitt Þuſund for mz honum. Þa Jonathas kom nu i Staden Ptolemais/ þa liet G
Tryphon byrgia aptur Borgarhliden/ og tok Jonatham til fanga ꝛ liet j Hel ſla hn̄s meñ
Og hn̄ ſende Fotgøngu lid og Riddara j Galileam/ a þa vijda Vøllu/ ad þr ſkylldu og drepa
Tryphon liet — þ añat Jonathe Strijdsfolk. Eñ er þr formerktu ad Jonathas var gripē ꝛ fallen mz ſijnu
handtaka Jona — folke/ þa vppherte hu añañ/ ꝛ bioguſt til Bardaga/ ꝛ rieduſt alldiarfliga i mote Ouinunū
tham — Eñ þa Ouinerner ſau ad þ munde gillda þra Lijf/ mz þui at hiner villdu veria ſig/ þa ſneru
þr aptur og foru j burt.

Þa reiſti og Folkit heim aptur i Landit Juda/ mz Fride/ og grietu Jonatham og þa adra
ſm̄ i Hel voru ſlegner mz hönum/ Og allur Jſraels Lydur harmade Jonatham miøg. Og
aller Heidingiar j kring toku til ad Metnaſt og ad plꝍga Folked/ ꝛ ſøgdu/ Þeir hafa nu ec-
ke leingur neitt Høfud nie nockurn Verndara/ Nu viliū vier yferfalla þa/ ꝛ vppryckia þm
ꝛ afmꝍ þra Nafn af Jørdune

XIII.

NA Simon heyrde nu/ ad Tryphon hafde ſafnad myklum Her til ad yferfa- A
lla og fordiarfa Landit Juda/ og hn̄ ſa/ ad folkid hafde mykla ahyggiu og
Angiſt/ Þa kom hn̄ til Jeruſalem og huggade Folkid/ og ſagde/ Þier vited
huerſu þungar Oroſtur eg ꝛ miner Brædur og miñ Fader høfum ꝍtt veg
na Logmꝍlſins ꝛ Helgedomſins/ og eg hefe ſied þa neyd allz Jſraelzlydz/
i huerre aller miner Brædur hafa fariſt vegna Jſrael/ og þar lifer nu eing
en epter vtan eg. Nu girniſt eg ecki ad ſpara mitt lijf i þſſare Hørmungu. Þuiad eg er ec-
ke betre Brædrum minum/ og eigi girniſt eg ad hafa betra eñ þr/ Helldr vil eg hefna mijns
folks/ vors Helgedoms/ og vorra Kuenna ꝛ Barna/ Þuiad aller Heidingiar vmhuerfis eru
gramer vppa oſſ/ ꝛ ſafnaſt til ſamans ad afma oſſ.

Af þſſare huggun fieck Folkit aptur ad nyiu eitt hiarta/ og vard Hughrauſt/ og ſuarade
hier

B hier til hærre roddu/Þu skallt vera vor Høfudzmañ j staden Judas z Jonathas þiña bræd
ra/ad beriast fyrer oss/Og vi⁹ vilium vera þier hlydner j øllu þui sm̃ þu bydur oss. Þa ka
llade Simon Striidzfolkit til samans/og hñ liet jafnsnart vppbyggia Mwrueggen til Jeru
salem/ so ad Borgen være allt vm kring sterk og vel forurud. Og hñ sende Jonatham Ab
salomi son mz Lid til Joppen. Og Jonathas rak Ouinena vt af Joppe/og hiellt Stadnū.
Þa reiste Tryphon vt af Ptolemais mz myklu Nerlide og villde jñfalla j Landit Juda/z
hñ flutte Jonathã mz sier fãgadan. Eñ Simon riedst i mote honū/ z sette siinar Nerbwder
frãgnút a Vøllūum hia Asdod. Eñ þa Tryphõ formerkte ad Simõ var orden Høfudzma-
dur j staden siins Brodurs Jonathe/og ad hñ ættlade sier ad hallda Orrosto vid hñ/þa sende
hñ menn til Simonar/z liet seigia honum/Eg hef Jonatham i hallde vegna þss Fiar sem
hñ er Kongenum skylldugur af Forlieningū. Vilier þu nu senda mier Hundrad Centener/
og giefa mier hñs tuo sonu i Gisling/so ad hñ snue sier eigi fra oss/og sette sig vppi mote oss/
þegar hñ er laus orden/Þa vil eg giefa þier hñ lausan.
C Eñ þo ad Simon vel visse/at þta var eigi vtan vnderhyggia/þa liet hñ senda Fied z Bø
rnen til Tryphon/so ad folkit skyllde ecki klaga yfer honum/ ad Jonathas yrde þui liifl aten
ad verda/ad hñ villde ecki leysa hñ/Þar fyr⁹ sende hñ Børnen z Hundrad Centener til Try
phons. Enn Tryphon hiellt øngua lofan/og villde ecki giefa Jonatham lausan. Þar ad
auk reisti Tryphon fram̃ a veigen/ad hñ kynne ad komast i Landet/z giora skada/ z hñ rei-
ste mz Landenu/a þm veigi sm̃ liggur til Ador. Eñ Simon mz siinu lide var ætiid a adra hø
nd/og huar hñ villde jñ falla/þa hamlade Simon hm̃.
Og þr i Kastalanum sendu bod til Tryphon/ad hñ skyllde reisa i giegnum Eydemerk/og
koma til þra/adur enn Simon yrde var vid/og hñ skyllde lata flytia til þra Vister. Þar fy
rer villde Tryphon brædliga reisa af stad/ med allt sitt Riddara lid/og koma til þra. Eñ
a þre sømu Nott fiell miog diupur Snior/þ hamlade ad hñ kom ecki. Þui nærst reisti hñ
til Galaad/ z liet myrda Jonatham og hñs sonu hia Baschama/þar voru þr grafner. Ep
D ter þta reiste Tryphon heim aptur i sitt Land.
Þa sende Simon þangad/og liet sækia siins Brodurs Liikama/og lagde hñ i siins Fød-
urs Grøf i Modin. Og allur Israels Lydur griet Jonatham særliga i langan tiima. Og
Simon liet giora hæfa Grøf af Høggnum Steinum/siinum Fødur og siinum Brædrum/z
liet þar yfer reisa siø stolpa/ huern hia ødrum/ handa Fødurnum Modurinne og þm fior-
um Brædrum/og hñ liet byggia stora Piilæra þar vm kring/ þar vppa feste hñ þra Span
gabrynnur/til eirnrar eiliifrar minningar/Og vppe yfer Bryniunū liet hañ setia vthogguen
skip huer ed siast mættu af Sionum. Þesse Grøf i Modin stendur enn nu a þssum Deige.
Eñ Tryphon flutte Antiochum hinn vnga aptur z fram̃ vm Landit suiksamliga/ allt
þangad til ad hñ drap hñ leyneliga. Þui nærst sette hñ Koronuna a sialfan sig/og vard Kõ
gur i Asia/og Plagade Landid Juda þungliga.
E Eñ Simon vppbygde og styrkte margar Borger j Lande Juda/mz þyckuum steinueggiū
z hæfum Turnum /og sterkum Borgarhlidum/og liet Vister i þær sterku Borgernar. Og
hñ sende bod til Demetrium Kongs/og bad vm linun a þm þyngslum s̃ Triiphon hafdi vpp
a þa lagt/Þuiad Triiphon framde ecki vtan Ran og Mord i Landenu. Þar til suarade
Demetrius og sagde so.
Demetrius Kongur sender þm ypparsta Kiennemañe Simone/z Olldungunum/og Gyd
ingalyd/ siina Quediu.
Þa Gullkoronu og Palmana sm̃ þier sendud mier/høfum vier meteked/ Og erum reidu-
bwner ad giora godan Frid vid ydur/ og ad tilskrifa bifalnings moñunum/ ad þr line ydur
øllum þeim þyngslum/ sm̃ vier fyrr meir lofudum ad taka af ydur. Og huad vier høfum
heited ydur/þ skal truliga i alla Stade og fastliga halldid verda. Øllum Køstulum skulu
þier bijhallda sm̃ þier hafed vppbygdt og eignast þa/Og vier giefum ydur kuitt þ sm̃ þier ha
fed oss i mote giort þar a mille. Þann Krwnu skatt og adra Tolla sm̃ Jerusalem hlaut ad
giefa/þa giefum vier ydur kuitta/Og þr sm̃ oss vilia þiona/þa vilium vier taka þa til vor/
Og þar skal vera godur Fridur og samþycke vor a medal
F A Hundradasta og Siotugasta are/var Israel fyrst frials fra Heidingium/og tok til at
skrifa so i þra Briefum z giørningum/ A fyrsta are Simonis yppasta Kiennemans z Høf
dingia Gydinga.
A þm tiima settist Simon vm Borgena Gaza / og vppreiste i mote henne Vijgvielar og

Simon vtualen til Høfding ia i Jonathe stad

Tryphon

Jonathas i hel sleigen og hñs tueir synir

Triiphon myrder Antiochum og tok Kongdom

Demetrius skrifar Gydingum.

Israel verdur frials fyrer a þian Heidingia

skotuopn/og stormade til Borgarinnar/og vañ eirn Turn. Og þr sømu sm̃ i Turnenũ kom
ust stuckũ sm̃ i Staden/þa skielfdist Folkid i Stadnum/og gaf sig Olldungis / og þr hlupu
vppa Mwren mz Kuinnum z Bornum/og sundur rifu sijn klæde/ og kølludu mz Hærre rø⸗
ddu/og beiddust Naadar/seigiandi/Straffa þu oss ecki epter vorre Illsku/helldur vert oss Na
digur/ þa vilium vier giarna hlyda þier. Og Simon sa aumur a þm/so ad hñ slo þa ecke j
Hel/Eñ hñ baud þm ad fara vr Borginne/og liet Hreinsa Hwsen aptur/ þar sm̃ þr høfdu
sett sijn Skwrgod. Þui næst reiste hñ jñ i Staden/z liet burtu taka z vppræta allar Suiuir
dingar/og sette þangad þa meñ sm̃ hielldu Gudz Løgmal. Og hñ efide Staden/og Bygde G
þar eitt hus fyrer sialfan sig.

Simon lætur hreinsa Kastalã a clxxi are

Og þr sm̃ voru i Kastalanum til Jerusalem voru vmkrijngder/so ad eingen komst huerke
vt nie jñ/og huerke gatu þr Keypt nie sellt/z þr lidu stort hungur/so ad þr forust marger af
hungre/Þar fyrer kølludu þr a Simon/z bædu vm Frid/ og gæfu sig vpp. Þa synde Simõ
þm Naad/z liet þa lifa/Eñ þr vrdu ad ryma Kastalan. Og Simon liet hreinsa Kastalan
af øllum Suiuirdingum. Og hñ jñtok hañ a þeim þridia og Tuttugasta Deigi j ødrum
Manude/a þui hundradasta siøtugasta og fyrsta are. Og hñ reiste þangad jñ mz Lofsøn
gum/og Pælmuidargreinum og allra handa Hliodfærum/þackande Gude ad Israel var kui
ttur orden þss mykla Vijkingskapar. Og hñ baud/ad meñ skylldu arliga Aars hallda þann
Dag mz Fognude. Og hñ bygde Steinuegge a Fiallenu/ kringum Musterid fyrer nedan
Kastalan/og giorde hñ enn sterkara/og bio þar/hñ z þr sm̃ hñ hafde hia sier. Og mz þui
ad hñ sa ad hñs son Johañes var duganligur Madr/þa setti hñ hñ til Høfudzmans yfer allt
Strijdzfolkit/z liet hñ bua i Gaza.

Johañes Simonar son

XIIII.

Demetrius Arsaces

A Þui hundradasta siøtugasta z ødru Aare/ bio Demetrius Kongur sig til/z A
reiste i Meden/ad afla styrks i mote Tryphon. Eñ þa Arsaces Kongur j
Persia og Meden formerkte þ/ ad Demetrius var komẽ i hñs Rijke/þa sen
de hñ vt eirn Høfudzmann honum i mote/og baud honum ad hñ skyllde næ
honũ lifanda/ og hafa hñ til sijn. Þesse Høfudzmadur slo Demetrij Folk
og fangade hñ/og hafde hñ fyrer siñ Kong Arsacen. Þa hafde Arsaces
hñ i hallde/og liet varducita hñ

Þa kom Landit Juda til huijldar/og þar vard godur Fridur a medan Simon lifde. Og
Simon stiornade hardla vel/z giorde lãdenu mikid gott/ so ad þr høfdu hñ giarnsãliga sier
til Herra sijna lijfdaga. Hñ vañ z Borgena Joppe mz mikille æru/z Høfnena þar j hia/vr
hverre menn skipferdudust vt a Hafed til Eyianna. Og hñ vann fleire Lønd sijnu folke/ og
vtuijdkade þra Landamerke/ Og hñ frelsade marga/ sm̃ adur voru nidurþryckter z Hertek⸗
ner/Hñ hafde Valld yfer Gaza z Bethzura/z Kastalanum til Jerusalem/z hreinsade þau
ad nyiu/og eingen dirfdist ad reisa sig vppi mote honum. Huer madur hafde sina Akuruiñu B
i godũ Fride/og Landit var Auaxtarsamt/z Alldentrien voru friofsøm. Olldungarner stior
nudu ohindrader/ og hielldu godri skickã/ og Borgararner Audgudust miøg/ og kiuggu til
Vopn z Veriur til Strijdz.

Simon liet og i Borgernar nogligt Korn/ad þr skylldu hafa nægd Vista þegar a læge/
og hñ vard nafnfrægur vm allan Heim. Hñ hiellt fride i Lãdenu/so ad einsamall Føgnudr
var i Israel/so ad huer og eirn eignadist siñ Vingard z Grasgard i fride/ z þurfte eckert ad
ottast/Þuiad eingen þorde þa at yferfalla. Og Kongarner i Syrlande/kuñu ecki a þm tij⸗
ma ad giora þm meire skada. Og hñ hiellt Løg og Riett i Landenu/og frelsade þann fatæ⸗
ka a medal sijns Folks fra Ofrijke/og Straffade øll Rangindi / og afmæde þa Ogudligu.
Hñ tilbio Helgedomen ad nyiu Forþrydeliga/og liet giora fleire Heiløg Verkfære þar jñe.

Og þa þ spurdist til Rõ z i Sparta/hũnen ad Jonathãs Deyde/þa var þ hueriũ Mañe C
leidt. Eñ þegar Romueriar spurdu ad Broder hñs Simon var ypparste Prestur og hafde
Valld yfer Landenu/og hafde vr Lande rekit Ouinena/þa endurnyiudu þr þañ Sattmæla/
sm̃ þr høfdu fyrrmeir giort vid Judam z Jonatham hñs Brædr/og skrifudu honum til vpp
a Messings spiølld/og sendu til hñs. Þesse skrift var lesen i Jerusalem fyrer Folkenu.

Romueriar endurnyia Sattmalan vid Simon

Þeir af Sparta skrifudu og til Simonar a þennan hætt.

Skrif þra af Sparta til Simonar

Rædit og Borgarmennerner i Sparta/senda Simone þm yppasta Kiennemañe/ Olld⸗
ungunum/Keñemøñunum z Gydinga folke/ þra Brædrum sijna Quediu.

Ydar

Ydar ſendemeñ eru komner til vor/og hafa rætt vid oſſ og framſagt/ ad þier hafed vnder
ydur brotid ydar Ouini/mz ſtorū Pryſs/⁊ ad þier hafed nu godan Frid/Þat er oſſ mikill Føg
nudur. Vier høfū ⁊ lætid jñſkrifa i vora almeñeliga Stadarbok/huert þra Erinde var/ſo.
Sendimeñ Gydinga/Numenius Antiochi ſon/⁊ Anthipater Jaſonis ſon eru komner til vor/
D ad endurnyia þañ Vinſkap a mille Gydingaña ⁊ vor. Og vier høfum ſamtekit/ ad þſſer ſen
demenn ſkulu Neidurliga halldner verda/og þra Ræda ſkal ſkrifaſt i vora Stadarbok/til eir
nrar eilyfrar miñingar. Þetta Andſuar ſkrifudu þr til Simonar þſſ yppparſta Kieñemans
Þui nærſt ſende Simon Numeniū aptur til Rom/ad hafa þāgad eirn mikeñ Gullſkiølld
ſa ed Vog Þuſund Pund/og ad endurnyia Sættmalan. Þa Romueriar heyrdu nu þeñan
bodſkap/þa ſøgdu þr/Vier ſkulum mz riettu veita Simone og hñs børnum æru/Þuiad hñ ⁊
hñs brædur hafa mañliga halldid ſig/ og hlyft Jſrael og burtrekit Ouinena/ Þar fyrer
ſamþycktu Romueriar/ad Gydingar ſkylldu vera fry/ ⁊ þta lietu þr ſkrifa vppa Meſſingar
ſpiølld/ ad þ ſkyllde feſtaſt vppa Pylarana a Zions Fialle.
Þeſſe epterfylgiande ſkrift var vppſett a ætianda Deigi Mænadarins Elul/ A hundrad
aſta ſiøtugaſta ⁊ ødru ære/a þridia ære þſſ yppaſta Kieñemañs Simonar / j Saramel i
þm mykla Søfnude Olldungaña/Kiennemanna og Folkſins/vr øllu Gydingalande. (Elul) Er Auguſtinus Manadur

E Nuerium mañe ſkal vera viturligt og opinbert/ad j þm þunga mykla Ofride ſm verit he-
fur j voru Lande/Þa hefur Simon Mathathie ſon/af Jaribs ætt/og hñs Brædꝛ/vogad ſy
nu lyfe og veitt Fiandmøkum ſijns Folkz motſtødu/So ad Nelgedomureñ ⁊ Gudz Løgmal
yrde ecki afmad/og þr hafa aflad ſijnu Folke mikils Lofſtyrs. Þuiad Jonathas kom Folk
enu aptur til ſamans/og tok a ſig Valldſtiornena/⁊ vard yppaſte Kieñemadꝛ. Eñ epter hñs
afgang/komu Ouinerner aptur/og villdu fordiarfa Landed/⁊ foreyda Nelgedomen. Þa tok
Simon ſig vpp ⁊ bardiſt j mote vorum Ouinum/⁊ liet vort Nerlid fa Vopn ⁊ Veriur/⁊ gaf
þm Mæla af ſijnu eigen fie og Gotze/ hñ ſtyrkte Borgernar i Landenu Juda/⁊ Bethzura
ſm er vid Landamerken/huar Ouinerner adur høfdu þra Vopn ⁊ Veriur/⁊ hñ ſette þangad
Gydinga til Varnár. Hñ ſtyrkte ⁊ Joppen vid hafed/⁊ Gaza giegnt Aſdod/Þuiad Gaza
hafde verit ædur ſtyrktaruñge Ouinaña/Eñ Simon vann hana/og ſkipade hana mz Gyd-
inga/⁊ kom þar a goodre ſtiornan.
Og nu af þui ad Folkid hafde reynt þa myklu manndygd Simonis/⁊ viſſe þa Velgiør-
ninga ſm hñ hafde Folkenu veitt/þa vtualde Folkit hñ til ſijns Nøfdingia ⁊ hædſta Kienne Simon vtualen til høfdingia
mans/vegna ſiñar Godmeñſku og trulynde ſm hñ hafde ſyndt øllu Folke/⁊ koſtade kapps æ
F j allan mæta ad giøra ſijnu Folke til goda. Þuiad a hañs døgū gaf Gud Lucku/ fyrer hñs
hendur/ad Neidiñgiarner vrdu vr voru Lande ⁊ vr Jeruſalem/og vr Kaſtalanum burt rekn-
er/huar þr hielldu ſig ⁊ flycktuſt vt/og foreyddu Nelgedōen ⁊ hindrudu Gudz hreina þionuſtu
giørd. Eñ Simon vañ Kaſtalan ⁊ ſkipade hñ mz Gydinga/ til verndar vid Borgeña Jeru
ſalem ⁊ Landit/⁊ hñ hækade ſteinueggena vm Jeruſalem.
Og Demetrius Kongur ſtadfeſte hñ i ſijnu yppaſta Preſts Embætte/⁊ hiellt hñ fyrer ſiñ Demetrius
Vin/⁊ veitte honum ſtoran Neidꝛ. Þuiad hñ ſpurde/ad Romueriar hefdu Neidarliga hlytt
ſendemøñum Gydinga/⁊ hefdu giørt Sættmæla vid þa/⁊ teked þa vnder ſina vernd. Og ad
Gydingalydur og þra Preſtar hefde ſamtekit/ad Simon ſkyllde vera þra Nøfdinge ⁊ Næd Chriſtus ſa ſañe Spamadur
ſte Kiennemadur ad alldødle/þangad til ad Gud vppuekte þeim þann rietta Propheta/ Og
ad hñ ſkyllde vera Nøfūdz madur/og ſkyllde vardueita Nelgedomen/og ſkicka Valldſtiornar
G menn i Landenu/og j ſijnu Vallde ad hafa øll Vopn ⁊ Kaſtala. Og ſkal huer madꝛ honū
hlyden vera/⁊ allar ſkipaner ſkulu vnder hñs nafne vtganga/⁊ hñ ſkal bera Purpura ⁊ Gyll
ine ſtycke. Allt þta ſkal faſtlıga og obrigdanliga halldaſt af øllu Folke og Kieñemøñum/
og eingen ſkal reiſa ſig þar vppa mote. Þar ſkal ⁊ eingen hafa Magt til ad ſtefna Landz
folkenu til ſamans/edur ad bera Purpura og Gullinda/vtan hñ alleina. Eñ huer hñ giør'
þar a mote/edꝛ dirfeſt þſſa ſkipan ad briota/ edꝛ burt taka/ ſa ſkal vera j Banne.
So hiet allt folkid ad vera Simone hlydugt. Og Simon jatade þſſu/ og vard yppaſte
Kiennemadur og Nøfdinge Gydinga. Og folkid baud ad ſkrifa þta a Meſſingsſpiølld/ og
heingia þau vppa Ofurgang Muſtereſins/a einum opinberum Stad/ ⁊ ad leggia eina Vt
ſkrift þar af i Fieſioda Nirdſluna/So ad Simon ⁊ hñs epterkomendur mættu alla tyma ha
na þar ſiña.

XV

Þeſſe Antiochus var at viðurnafne Gryphus

ANtiochus Kongur ſonur Demetrij ſkrifade og eirnen vr Eyiunum til Sim A
onar/ ⁊ til Gydingafolks/ mz þſſum hætte

Antiochus Kongur ſender þm̃ hædſta Kieñemañe Simoni og Gydinga
folke ſina Quediu

Med þui ad nockrer Styrialldarmeñ hafa tekid fra mier mitt Erfdarij-
ke/þa berſt eg fyr᷑ ad na þui aptr/ ⁊ ad kõa þui aptr vnd᷑ rietta Arfa. Og
þſſ vegna hefe eg tekid til mijn framande ſtrijdzfolk/ ⁊ lꝏtid ſmijda Skip/ ⁊ vil reiſa jñ j Ri-
kid/ſo ad eg ſtraffe þa ſtyrialldarmeñ/ ſm̃ miken ſkada giøra minu Rijke/ ⁊ margar Borger
eydelagt hafa. Þ᷑ fyrer leyſe eg þier ad bijhallda øllu þui ſ̃ þr fyrre Kongar hafa þier veitt
Og vier giefum þier Magt til ad lꝏta ſla eigen mynt j þinu lande/ ⁊ Jeruſalem ⁊ Helgedo
muren ſkal vera frij. Þu ſkallt og hallda øllum þm̃ Koſtulum ſm̃ þu hefur vppbygt og þu B
hefur hingad til haft/ ⁊ øllum Strijdzuopnum ſm̃ þu hefur giørt. Og eg gief þig kuittan fy
rer øllu þui ſm̃ meñ eru Kongenum ſkylldugar/eda Kongenum kañ til ad heyra/ fra þſſu og
ætijd hier epter. Og ef vier viñum aptur vort rijki/ þa vilium vier eñ meira Heidur veita þier
og þinu Folke og Muſterinu/ſo ad þier ſkulut prijſader verda i øllu rijkenu.

clxxiiij ær
Tryphon hrekur fyrer Antiocho

A þui Hundradaſta Siøtugaſta og fiorda ære/ kom Antiochus aptur i ſitt erfda Land/ ⁊
allt Strijdzfolkid fiell fra Tryphon ⁊ til hñs/ ⁊ miøg fꝏtt lid var epter hia Tryphon. Þa C
Antiochus Kongur reiſte nu epter honum/þa flyde hñ til Dora vid Hafed/ Þuiad hñ ſa ad
þ var vtgiørt mz ſier/ ⁊ Strijdzfolkid fiell fra honum. Eñ Antiochus reiſte epter honum til
Dora/ mz hundrad og tuttugu Þuſund᷑ Fotgøngulidz ⁊ atta Þuſunder Riddara/ ⁊ ſettiſt
vm Borgina til Landz og Siꝏfar/ſo ad eingen komſt þar huerke vt nie jñ.

Vm̃ þennan tijma kom fra Rom Numenius/ ⁊ þr adrer ſm̃ mz hm̃ ſender voru/ og høfdu
Bref til Kongaña og Landzherraña/ſo lꝏtande.

Bref Romuerja til Kongaña

Lucius Conſul i Rom/ſender Ptolomeo Konge ſijna Quediu.

Simon hædſte Kieñemadur ⁊ Gydingafolk/ hafa ſent meñ til vor/ ad endurnyia þa Vi- D
nattu ⁊ Sꝏttmal vor a mille/Og hafa þar mz ſent oſſ eiñ Gulligan ſkiølld/ Þuſund pund
þungan. Þar fyrer til ſkrifum vier Kongunum ⁊ ødrum Landzherrum/ ad þr giøre eckirt i
mote Gydingum ⁊ falle ecki yfer þa þra Land ⁊ Borger/Og ad þr eſle ønguã ad ſtyrk þm
i mote/þuiad vier høfum þeñan ſkiølld af þm medtekit. Ef ad nockr᷑ ohlydugir flyia vr þra
Lande til ydar/þa ſendit þa enu ſømu þm̃ hædſta Kieñemañi Simone/ſo at hñ ſtraffe þa ep
ter ſijnu Løgmꝏle. Med ſama hætte høfum vier ⁊ eirnen ſkrifad til Demetrium Kon
ũgs/til Attalum/til Aretham/ til Arſacen/ ⁊ til allra Lãda/Eirnen Sãpſaci/ ⁊ þm i Spar
ta/Og til Delo/Mindo/Sycion/Caria/Sãos/ Pamphilia/ Lycia/Halicarnaſſo/ Rhodis/
Faſelis/Co/Side/Gortyna/ Gnido/ Cypro/ ⁊ Cyrene. Og Vtſkrift þſſara Brefa høfum
vier ſent þm yppaſta Kieñemañe ⁊ Gydingafolke.

Þeſſ i mille flutte Antiochus eñ meira Lid fyrer Dora/ad þreyngia eñ hardara ad Stad E
num/ ⁊ giørde Vijguielar þar fyrer/ ⁊ Stormade faſtliga vppa Borgena/ ſuo ad Tryphon
var þar jñe byrgdr/ ⁊ kuñe hv̄ke ad komaſt vt nie jñ. Og Simon ſende Antiocho til hialpar
tuø Þuſund mans/med einuala lid/ ⁊ mikid Gull ⁊ Silfur/og Vopn. Eñ Antiochus took
eigi vid þſſu/ ⁊ hiellt eckert af þui ſm̃ hñ hafde ꝏdur talad/ ⁊ ſnere ſier ølldungis fra Simone

Athenobius

Og hñ ſende til hñs eirn ſiñ Vin/ſa hiet Athenobius/ad hñ ſkyllde høndla vid hñ/ og
ſeigia ſuo/Þier hafed tekid til ydar Joppe ⁊ Gaza/og Kaſtalann i Jeruſalem/huad allt mi-
nu Rijke til heyrer/ ⁊ hafed eydt Landit vmhuerfis/ ⁊ giørt mikeñ ſkada i minu Rijke/ ⁊ teked
fra mier mitt erfda Land. Þar fyrer kref eg af ydur aptur þſſara ſtada ſm̃ þier hafed fra
mier tekid/og alls þſſ ſkattgialldz af þm Stødum ſm̃ þier hafed/ fra teknu Lande Juda. Eñ
ef þier viliet ecki leggia mier þ aptur/þa giefed mier fyrer þær Borger ſim̃ Hundrud Cente
ner Silfurs/og fyrer ſkadañ og ſkattgialldit øñur ſim̃ Hundrud Centener. Eñ ef þier hirit
ei ad giøra þta/þa ſkulum vier yfer falla ydur

Þa Athenobius Kongs Vinur kom nu til Jeruſalem/og ſa Dyrd Simonar / og hañs F
Skraut mz Gulle og Silfre/ ⁊ hñs Vidurbunad/þa vndradiſt hñ þ miøg/ og ſagde honum
Kongſins ord. Þar vppa gaf Simon honum ſlijkt Andſuar/Þad Land ſm̃ ad vier høfum
vnnid aptur/er vorra Fedra Erfdaland/ ⁊ heyrer ønguum ødrum til. Eñ vorer Ouiner hiell
du þui vm ſtund mz Vallde og Ofrijke/Þar fyrer høfum vier nu vnder oſſ tekid aptur þ ſm̃
vier

vier ættum/ enn eckert haft fra ødrum. Eñ þar þu klagar ad vier høfum jñtekit Joppe og
Gaza/ ꝥ skiede af þui/ ad þr vr þm stødum giørdu miken skada voru Lande og voru Folke.
Þo viliũ vier þar fyrer bitala Hundrad Centener. Hier til gaf Athenobius eckert Andsuar/
helldur reiddist og for jburt þadan aptur til Kongsins/ og sagde honum Andsuar Simonis
og af hñs Dyrd/ og huad hñ hafde sied/ Þa vard Konguren miøg reidr.
G Eñ Tryphon tok sig vpp/ til Siw^r / ꝛ flyde til Orthasia/ þa giørde Kõguren Cendebeum Tryphon fly:
ad Høfudzmañe yfer þm Londum vid Hafid liggia/ ꝛ liet epter hia honum Strijdzfolk badi pyrer Antioch
Fotgøngulid og Riddara/ ꝛ skipade honum ad hñ skyllde setta sinar Herbwder vid Landamer Cendebeus
ke Gydinga Landz/ og skyllde efla staden Cedron/ ꝛ vppbyggia eirn Kastala a Fiollunum/ ꝛ
skyllde jñfalla j Landit Juda. Eñ Konguren sockte epter Tryphon/ ad nema honum. Þa Cen
debeus kom nu til Jamnia/ fiell hñ yfer Gydinga/ foreydde þra Land/ og liet drepa fiølda
Folks/ ꝛ Hertok margt maña ꝛ flutte i burtu. Og hñ vppbygde staden Cedron/ og sette þar
jñ Strijdzfolk/ ad þ skylldi vtfalla þadan i Landamerken/ ꝛ eydeleggia Þiodbrauternar/ so s̃
Konguren hafde skipad.

XVI.

A ÞAR fyrer reiste Johañes fra Gaza/ vpp til sijns Fødurs Simonar/ og sag- Johañes so-
de honum fra/ ad Cendebeus være jñfallen i Landit/ og hefde giørt skada. nur Simonar
Þa kallade Simon sijna tuo ellstu sonu til sijn Judam og Johañem Simõ amiñ-
ꝛ sagde til þra/ Eg ꝛ miner Brædur og mins Fødurs hus/ høfum fra barn er sonu syna
dome allt til þssa Dags átt Orrostur vid Israels folks Fiandmeñ/ ꝛ Gud
hefur giefit oss Lucku/ so ad Israel er opt frelstur fyrer vorar hendr. Eñ af
þui ad eg er nu gamall ꝛ stirdur/ Þa skulu þid ganga i miñ stad ꝛ miña Brædra/ ꝛ þid skul
ut reisa vt/ ꝛ beriast fyrer ydart Folk/ Gud af Himnum hialpe yckur og vere mz yckur
Og hñ liet vtuelia j Landenu tuttugu Þusund maña ꝛ nockra Riddara/ mz þra Lid ried-
ust þr Johañes og Judas i mote Cendebeo/ ꝛ lagu vm Nott j Modin. Eñ ad Morne þa
þr reistu fra Modin ꝛ kõu a vøllũa/ þa riedst eiñ mikill Her rijdandi maña ꝛ fotgøngu lidz
B a mote þm/ Nu var eitt Vatzfall a mille huers tueggia Hersins. Þa reiste Jonathas ad
Vatnenu/ og snere sier til Ouinaña. Eñ þegar hñ sa/ ad Folkit felmtrade sier ad giefa sig j
Vatnid/ þa hætte hñ sier fyrstum ꝛ komst yfer vm Vatzfallit. Þa Lidit sa þ/ þa fylgde þ
honum epter.
Þui nærst fylkte Johañes Lide sijnu/ ꝛ skickade Riddarãa hia Fotgøngufolkenu. Eñ Ouiner-
ner vóru langtum Mektugre ad Riddara lide. Eñ þa Johañes liet Basuna/ mz Kieñema- Cendebeus
ña basunũ ꝛ hoof Orrostuna/ þa flyde Cendebeus ꝛ hñs Her/ ꝛ vrdu marger særder ꝛ drep- flyr
ner/ Eñ hiner adrer flydu i eirn sterkan Stad. J þssũ Bardaga vard Judas Johañes bro-
der Sær. Eñ Johañes rak Flottan Ouinaña allt til Stadarins Cedron/ Og Ouinerner
flydu vppa Kastala Landsins hia Asdod. Þa vppbrende Johañes þa sømu Kastala/ so ad
þar fiellu nær tuø Þusund Ouina. Þui nærst reiste Johañes heimaptur j Landit Juda. ij M. flegner
Eñ þar var eirn Høfudzmadur yfer Landenu Jericho/ sa hiet Ptolemeus/ som Abobi/ hñ
var miøg audigur/ og sa ædste Kieñemadur Simon hafde giefed honum sijna Dottur. Þar Ptolemeus
fyrer var hñ Drambsamr ꝛ leitade epter ad verda Herra yfer Landinu/ ꝛ feste mz sier þa æt Magr Simo
lan/ at Lijflata Simon ꝛ hñs sonu mz Suikum. nar
C Og þa Simon reiste vm kring i Lãdenu Juda/ ad vmskoda ꝛ ad skicka Landsins stiornã/ (Sabat)
Og er hñ kom til Jericho mz sijnum tueimur sonum Mathatia ꝛ Juda/ a þui Hundradasta Er Januarius
siøtugasta ꝛ siounda áre/ a þm ellefta Manude s̃ kallast Sabat/ Þa mztok som Abobi þa Manudr
vppa sitt Slot/ s̃m kallast Doch/ og bio til eitt Vegligt Giestabod/ Eñ þtta var einsømun Simon med
vnderhyggia/ Þuiad hñ falde Strijdzfolk leyneliga þar jñe. Og þa Simon ꝛ hñs syner vo sinum tueimur
ru glader/ ꝛ høfdu vel Druckit/ þa reis Ptolemeus vpp mz sijnum Þienurũ/ ꝛ tok sijn Vopn Sonum i Hel
og jñfiell i Giestaherbergit til Simons/ og slo hñ og hñs tuo sonu ꝛ Þienara i Hel. Þessa fleigen.
skemeliga Otru Framde Ptolemeus j Israel/ og syndu honum suoddan Illsku fyrer sijna
Velgiørningar.
Þui nærst skrifade hñ þtta til Kõg Antiochum/ ꝛ bad hñ ad senda sier Strijdzfolk til hial
D par/ so ad hñ næde Lãdenu og Borgunum mz allre þra Rentu. Hañ sende og eirn Flock til
Gaza ad þr skylldu drepa Johañem/ Og hñ skrifade til Høfudzmoñunum/ ad þr skylldu ko-
ma til hñs/ þa villde hñ giefa þm mikiñ maala ꝛ skeinkingar/ Somuleidis vtsede hañ Strijdz
folked

Folk ad inntaka Jerusalem og Helgedomen.

Enn þar kom eirn sendemadur fyrr til Gaza/sem sagde Johanni ad hans Fader og hans brædur være j Helslegner/og ad so være asett ad hann skyllde z einnen i Hel slast. Þa Johannes heyrde þesse tijdinde/vard hann miøg skielfdur/z liet grijpa þa menn sem vtsender voru til ad slaa hann i Hel. Og þa hann reynde ad þeir villdu hafa Myrdt hann/þa liet hann slaa þa i Hel

Johannis sonur Simonis

Enn huad Johannes hefur giørt meira epter þetta/og þær Orrostur sem hann atte/og huernen hann stiornade/z vppbygde/Þad er alltsamann skrifad i eirne sierligre Bok/fra hans Valldstiorn artijma/so leinge sem hann var ypparste Prestur epter sinn Fødur.

Hier endast su þyrsta Bok Machabeorum

Formale yfer þa adra Bok Machabeorum.

Hesse nefnist og skal vera su ønnur Bok Machabeorum/suo sem hennar Titill vtuijsar/Enn þad kann ecki ad vera Riett/mz þui ad hun talar vm nockra þa giørninga/sem fyrr hafa vid borit enn þær giørningar/vm huøria su fyrsta Boken talar vm/Og hun tekur ecki leingra fram enn til Judas Machabeus/sem er til hins vij. Cap. hinnar fyrstu Bokar/So ad hun ætte mz riettu ad nefnast helldur/su fyrsta Bok/helldur enn su ønnur/Vtan menn vilie læta hana heita/ Enn ønnur Bok/enn ecki su ønnur Bok Machabeornm/Alius vel alienus/non secundus. Enn vier lætum hana hier fara mz/ vegna þra vij. Pijslaruotta Machabeorum/z þra Modr/z annara fleire agætligra giørninga. Enn so er ad sia sem hun hafe eingen Meistare verit sem hana hefr skrifad/helldr þa sie hun saman teken af mørgum Bokum.

Rasias

Nun hefur og eirn hardan knut i þeim xiiij Cap. vm Rasias/sem Drap sig sialfur/huar z eirnen S. Augustinus z þeir gømlu Forfedur ahræra og vid koma/Þuiad suoddan Dæme du ga ecki og eru ecki loflig/þo ad þau sie liden/og þo ad þad kunne vel ad vtleggiast. So z seigist hier vm Dauda Antiochi i enum Fyrsta Cap. j allan mata odruijsi/en i þre fyrstu Bokinne/

Snøgt ad seigia/So sem su fyrsta Boken ætte med riettu ad vera i tølu annara boka Heilagrar Ritningar/so ætte þesse mz riettu ad vera þar fyrer vtan/þo ad þar stande inne nockut gott/Enn þad sie vnder Lesaranum komit/þar vm at dæma og rannsaka.

Aunnur Bok Machabeorum.

I.

Hier Gydingar/ ydar Brædr sem erum til Jerusalem z vm allt Gydinga Land/oskum ydur Gydingum/vorum Brædrum sem eru j Egiptalande/ Lucku og Velferd. A

Gud Bleze ydur/og minnist a sinn Sattmala/sem hann hefur lofat Abraham/Jsaac z Jacob sijnum truum Þienurum. Og giefe ydur eitt Riett ligt hiarta/so ad þier blijfed stødugér z stadfaster j hans Løgmæle / og vnne ydr þess ad þier stundit hans Bodord/z hugge ydur/ Nann heyre ydar Bæn og sie ydur Lijknsamur/og yfer giefe ydur ecki i Neydinne. Suo bidium vier fyrer ydur med jafnade.

Jason

Vier høfum skrifad ydur til i vorre stærstu neyd/ þa Jason z hans selskapur snere sier fra þui Heilaga Lande/z fra Rijkenu/z vppbrende vor Borgar hlid/z vthellte Saklausu Blode. Þa bædum vier/og DROTTJN bænheyrde oss/ og vier Offrudum honum Simla miøle/og kueiktum a Lømpunum/og løgdum vpp skodunar Brauden/ Og vier Oskum ad þier

villdud

villdut nu hallda Kirkiuuijgsluna mz oſſ/j Manadenum Caſleu. Geſit a þui hundradaſta ⁊
ſextugaſta ⁊ niunda ære/j Kong Demetrij tijd. Demetrius
Vier j Jeruſalem ⁊ øllu Gydinga lande/aſamt mz Olldungum/ ⁊ Johañes/oſkum A- Ariſtobolus
riſtobulo Konungſins Ptolomei Skolameiſtara/ hu ad er af Kieñemañligu kyne/ ⁊ þm ød
rum Gydingum ſm̄ eru j Egiptalande/Lucku ⁊ Velferdar.
E Vier þøckum Gude ſ vel er verdugt/Ad hn̄ hefur frelſt oſſ vr ſo ſtorre Neyd/ þar ſ vier
vrdum ad veria oſſ fyrer ſo mektugum Konge. Þuiad Gud hefr burtrekid vorn Ouin vr þm
heilaga ſtad allt j Perſia land/þar vard Konguren mz ſijnum Oyferuiñanligum Her Myrd Hier ſeiger od
tur/i Muſterenu Nane/mz Klokſkap Preſtſins Nane. Þuiad þa Antiochus kom þangad ru vijs þra Anti
mz ſijnum Vinum/til Gydiuñar Diane/ſo ſm̄ villde hn̄ Giptaſt heñe/⁊ taka allt fie vr Mu ochi dauda
ſterenu til Morgungæfu/Og þa Preſturen Nane bar ꝥ fram/⁊ hn̄ var geingen mz nockrū i. Bok Macha
D møñum j Capelluna/þa lietu þr Kirkiuna aptr epter honū/ ⁊ lemdu hn̄ til Daudz mz grio- beorū vi
te/⁊ alla þa ſm̄ mz honum voru/Þui næſt hiuggu þr þa i ſtycki/⁊ køſtudu þm vt. Gude ſie og ij Mach. ix
ætijd Lof/ad hn̄ hefur burt dæmt þa Ogudligu.
Epter þui ad vier hyxum ad hallda hreinſunar Hatijd Muſtereſins a þm tuttugaſta og
fimta deige Manadarens Caſleu/þa høfum vier viliad læta ydur ꝥ vita/ſo ad þier hielldud
mz oſſ þa ſømu Hatijd. Lijka ſm̄ ſa dagur er hallden/a huerium Nehemias fañ Ellden/ þa
hn̄ vppbygde Muſterit ⁊ Alltarid/⁊ fornfærde ad nyiu.
Þuiat þa vorer Fedur voru burt flutter i Perſia land/þa Geymdu Kieñemeñerner ⁊ føl Huernen Ne-
E du Ellden Alltariſins i eirnre diupre þurre Gryfiu/ſo ad eingen viſſe þar af. Þa Nehemias hemias þañ
var nu nockrum ærū ſeirna/epter Gudz vilia/heim ſendur af Kongunum/þa ſkipade hn̄ ept Ellden
erkomendum þra Keñemanna ſm̄ Ellden høfdu faled/at þr ſkylldu leita hn̄ vpp. Eñ epter
þui ſm̄ þr hafa ſagt oſſ/þa fundu þr ønguan Elld/helldr eitt þykt Vatn/Þad ſäa baud hn̄
þm vpp ad auſa ⁊ fram ad bera. Þa aller hluter voru nu bwner til Offurſins/þa baud Ne-
hemias ad þr ſkylldu vthella Vatnenu a Videñ og yfer Offrid ſm̄ la a Vidnum. Þegar þr
høfdu ꝥ giørt/⁊ Solen var vel vppkomē/ ⁊ Skyen lidu j burtu/þa kuicknade þar eiñ mikill
Elldur/ꝥ vndruduſt þr aller. Þa toku Kieñemennerner ⁊ folkid til ad bidiaſt fyrer/ þangad
til ed Fornen var vppbrend. Og Jonathas ſaung fyrer/ Eñ hiner adrer tøludu epter honū
mz Nehemia.
F Og þſſi var Nehemias Bæn/DROTTJN vor Gud/þu ſm̄ ſkapader alla hlute/⁊ ert
hrædeligur/ſtyrckur ⁊ Riettlætur ⁊ Myſkunſamur/⁊ alleina ſa riette Kongr ⁊ Smurdr/ þu Nehemie
ſm̄ alleina giefur allar gæfur/þu ſm̄ alleina ert Riettlætur/Almættugr og Eilijfur/ þu ſm̄ Bæn
frelſader Jſrael af øllu jllu/þu ſm̄ vtualder vora Forfedr ⁊ Helgader þa/Medtak þtta Offr
vegna allz Jſraels folks/og vardueit ⁊ helga þiñ Arf. Kom þu oſſ til ſamans aptur ſm̄ ſuu
durdreifder erum/Frels þa ſm̄ þiona verda Heidingiunum/⁊ fyrerlijta oſſ/ a huerium hu ma
dar hefur Andſtygd/So ad Heidingiarner mættu formerkia/ad þu ert vor Gud. Straffa þa
ſm̄ ad nidurþryckia oſſ/og af myklum Metnade veita oſſ alla Vanuirdu / grodurſet þu þitt
Folk ad nyiu j þinu helga Takmarke/ſm̄ Moyſes hefur talat.
G Þui næſt ſungu Preſtarner Løfſøngua þar til/þangad til ad Fornen var bruñen. Ept
er ꝥ baud Nehemias ad hella þui Vatne ſm̄ epter var/yfer ſtora Steina/ Þar kom og eirn
Elldur vpp/Eñ hn̄ vard fortærdur af Elldzloganum/ſm̄ var a Alltarenu. Þetta barſt ſtrax
vt/og kom fyrer Kongen i Perſia/ Huerſu ad fundiſt hefde Vatn j þm ſtad ſm̄ menn høfdu
Elld falid/⁊ þad ſama Vatn hafde vppbrent Fornena. Og Kongnren liet og ſo reyna ꝥ/
og hn̄ liet fraſkilia ⁊ fryia þañ ſtad/⁊ gaf þangad mikid Fie. Og Nehemie lagsmeñ kølludu
þañ ſtad Nechpar/a Norrænu Hreinſan/ſumer nefndu hn̄ Neptar. Nechpar

II

A MEnn fiña og i Skriftiñe/ad Jeremias Spamadr baud þm ſm̄ burt voru
flutter/Ad þr ſkylldu taka mz ſier Ellden/ſm̄ adur er ſagt/ og hañ fieck þm
i hendur Løgmalit/ og baud þeim ad þeir ecke ſkylldu gleyma Bodordum
DROTTJNS/⁊ læta ecki villa ſig/ þa þr ſæe Afgude af Gulle ⁊ Silf
re/⁊ þra Pryde. Og hn̄ baud þm margt fleira þuilijkt/ad þr ſkylldu ei læ
ta Løgmalit koma vr ſijnu hiarta. Þad ſtod ⁊ i þre ſømu Skrift/Ad Spa
maduren baud þm epter Gudz bijfalningu/ ad þr ſkylldu taka mz ſier Vitnisburdarins tialld
bwd og Orkena.

Og þa þr

Og þa þr komu nu til Fiallsins/a hueriu Moyses hafde verit/z sied Erfdarland DRO
Deut. xxxiiij TTINS/þar fañ Jeremias eirn Heller/þar geymde hñ i Tialldbwdena og Wrkena/og
Reykelsis alltarid/z byrgde aptur Muñan. Eñ nockrer vt af þm sm mz foru villdu marka B
og giøra Teikn hia Muñanum/Eñ þr gatu hñ ecki fundid. Og þa Jeremias fornam þ
þa auñtade hñ þa/z sagde/Eingen madur skal fiña edur vita af þyssum stad/fyrr eñ DRO
Exo. xiij iij Reg viij TTIN samansafnar sijnu Folke ad nyiu/z verdur þui Nadugur/Þa mun DROTTen
opinbera þm hñ. Og þa mun Dyrd DROTtens siast i einu Skyie/so sm hñ birtist i Mo-
ses tijd/z so s Salomon bad ad hñ villde helga þañ stad.
Leui.ix iij Reg. ij ij Para. vi Og Jeremias sagde þm og so fra/huernen Salomon offrade/þa Kirkian var Vijgd/ og
Musterit var buid/So og huernen Moses bad til DROTTens/z Elldur fiell af Himnum
z vppbrende Fornena. So bad og Salamon/og Elldur vppbrende z so Breñe Fornena. C
Og lijka sm Moses hafde sagt/at hñs Offur vppbrendist af Elldenum/z þss var ecki neytt/
So Fornfærde Salomon z eirnen j ætta Daga.
Þetta finst allt saman i þui skrife sm i tijd Nehennie skrifad var. Og lijka so sm hñ sam
ansafnade bokum Konungaña/Spamañanna og Dauidz/ z Brefum Kongaña vm Forn-
færingarnar/z tilreidde fiølda Boka/ so giørde z Judas/ Og huad fyrer Bækur/s fargast
høfdu a mzan Ofridur var i Landenu/ þm safnade hñ til saans aptur.Og vier høfum þær
hier/Vilie þier nu þær lesa/þa lætid sækia þær til vor
Nu mz þui ad vier vilium hallda slijka Hætijd/ þa villdum vier hafa skrifat ydur þ til/ D
Þuiat tilheyreligt er/at þier halldit hana z eirnen. Og vier vonum til Gudz/at DRottenn
sm hialpar sijnu Folke/og giefur oss Erfdena aptur/ sm er Rijkit og Kieñemansskapen/ sm
hñ hefur lofad j Løgmælenu/hñ mune snarliga lijkna oss/z samansafna oss at nyiu vr vijd-
erne Veralldariñar/til þss heilaga Stadar/ lijka s hñ hefr allareidu frelst oss fra mikillre O
giæfu/z hreinsad Staden
Eñ Historian vm Judas Machabeus og hñs Brædr/z vm Hreinsan Høfudkieñemañs-
Judas Ma-chabeus ens/og huersu Alltarid var vijgt/og vm þær Orrostur i mote Antiocho hinum gøfga/ z hñs E
Antiochus hiñ gøfge syne Eupator/ og af þm Taknum Himensins er þm birtust/ sm Gydingadomen mannliga
vørdu/At þier faer einer meñ/ræntud allt Landit/z rækut a flotta miken fiølda Heidingia/z
elltud þa/Og enn framueigis vm Musterit/huersu þ var vppbygt aptur/huersu meñ vita af
þui allstadar nu þegar/z ad Borgen næde sijnu Frelse aptur / At allzhættar Løgmal skule
afleggiast/eñ DROTTens alleina halldast/huer nu hefur godan vilia til vor/og er oss Lij
Jason knsamur. Þetta og añat fleira sm Jason hefr vppteiknad i fim Bokum/ þ huxu vier at dra
ga hier til samans mz styttstu mæle.
Þuiat vier siaum/huernen tøluñe er samansleigit/So at þ vill vera þungt/at semia Hi-
storiuna riett/mz þui at henne er so samansleingt. Þar fyrer vilium vier lagfæra þ so/at þ F
sie betra at lesa/z auduelldara at miñast/z at þ meige vera huerium mañe nyttsamligt. Og
sañliga merkium vier/ad þ vill vera oss jafnþungt/ad vier høfum tekid vppa oss slijkt Omak
Þui þar heyrer til mikit Erfide og stor idne. So sm þ er ecki erfidislaust/þa nockur vill til
bua eitt Giestabod/ z veita Giestunum vel. Þo vilium vier ecki huxa þar vm/ z viliu giar-
na hafa þtta Omak/ødrum til þienustu.
Vier vilium øngu vmbreyta i Søguñe sialfre/ helldr læta hana vera so sm hun var skrif
ud fyrr/Nema ad vier viliu giøra hana styttre. Og lijka s eirn Husasmidur/ þa hñ bygger G
vpp nytt Hws/þa huxar hñ ei leigra fram/ eñ ad hñ giete so giørt þ ad þ kunne vera stød-
ugt/Eñ huernen þ skal Prydast z vtmælast/þar lætur hñ eirn añañ hafa vmhyggiu fyrer.
So vilium vier og giøra/Og læta þañ sm fyrst skrifade Historiuna/ hafa þar ahyggiu fyr
er/huernen hñ hefur alla hlute talat/z allar grein' sett z samit mz godre giætne allt til enda
Eñ vilium ecki annad giøra eñ samantaka Sumuna mz færstum ordum. Og viliu nu vpp-
byria Historiuna/z høfum þtta sett so sm añan Jñgang/ so ad Formalen vde ei leingre enn
øll Sagan.

III

HA menn biuggu nu j godum Fride ad nyiu j Jerusalem/ og Løgmælid hafde god A
Onias hædste Kieñemadur añ framgang/ mz þui ad Hofudpresturen Onias var so fromur/ z giætte þar ad
so kostgiæfeliga/Þa vrdu z Konungarner hrærder/ at veita Stadnum Heidur/z
sendu vegligar Priesentur Musterenu/ So ad Seleucus Kongur j Asia liet ski-
cka af

eka af sinne inntekt/allan kostnad sem þurfte til Fornfæringanna

Nu var i þann sinn eirn Fouite yfer Musterenu/sa Simon hiet/af Beniamins ætt/hann hafde Simon
Quinskap a þeim ædsta Kiennemanne/af þui ad hann villde ecki leyfa honum hans Ohlutuende j
Stadnum. Enn af þui at Onias var honum Megtugre/þa for hann til Apollonium trasei so Apollonius
nar Høfudzmans i nedra Syrlande og Phenice/og sagde honum fra/huersu at Gudz Kistan
i Jerusalem være vr hoofe full Fiar/og ad þar være langtum meira/ enn þørf giørde til Forn
B færinganna/og Konguren mætte vel taka þat til sijn. Og Apollonius kom nu til Kongsins/þa
skyrde hann honum fra ordum Simonar vm Fied. Þa sende Konguren sinn Drottseta Heliodo
rum/og gaf honum þa bifalning/ad hann skyllde sækia þa somu Peninga. Hann tok sig vpp ja=
fnsnart/og liet so sem at hann skyllde taka Rentu i nedre Syria og Phenice/ Enn hans meining
var/at fullkomna Kongsins skipun. Sem Heliodorus kom nu til Jerusalem og Hof
udkiennemaduren tok hann vingiarnliga/og sagde honum fra/huad hans Herra hafde honum bif
falat/ og huar fyrer hann være þar komenn/Og spurde hann ad ef þetta være so/edur ecki. Þa suar Heliodorus
ade Kiennemannahøfdingen honum/Sumt er oss til truat og i hendr feinget til godrar geym
slu/sem heyrer til Eckium og Fodurlausum Børnum/Sumt heyrer Tobias Hircani til/huer Tobias Hir
ed var eirn merkeligur madur. Og þat er i ønguan mata so sem sa Suikare Simon hefur cani
E sagt/Þuiat þar er ecki meira enn fiogurhundrud Centener Silfurs/og tuohundrud Cente=
ner Gulls. So være þat mikil Ranglinde/ad taka þat so i burt/og suikia þat af þeim/sem þui heila=
ga Musteri hafa truad til sijns/ huert ad i øllum Heime hefur so storan Heidur og Frijhеit

Enn Heliodorus stod fast a Kongsins skipun/hann yrde ad taka þat til sijn/ Og hann kom a til
settum deigi j Musterit og villde skoda þat. Þa hofst ein mikel hørmung vm alla Staden/Kienne=
mennerner lagu framme fyrer Alltarenu j þeim Heilaga skrwda/og kølludu til Gudz a Himnum/
huer ed sialfur hefur skipad/at menn skulu ecki otrulega varduelta þat sem þeim er til geymslu fe=
ingit/Og at hann villde læta Folkit hallda sijnu/þui sem þat hafde til trurrar geymslu burt lagt
i þann Stad/Enn hædste Kiennemaduren bar sig so aumliga/ad eingen leit hann so ad hann kende ei j
briost vm hann/Þui þat mætte sia a honum/at hann var i storre Angist/med þui at hann var suo følr
i sijnu Andlite/Þuiat hann var med øllu skielfdur og þat skalf allt sem a honum var/Huar af aud
D uelldliga mætte marka huersu illt honum var i sinne. Og Folkit hliop hingat og þangat til
samans i hwsunum/ og bædust fyrer huer med ødrum/ af þui ad þeir sau at Musterit skyll
de koma i fyrerlitning/Og Kuinnurnar j klæddust seckium/og hlupu vm kring a Strætunum/
og Jungfrunnar(sem annars ecki geingu vt a medal Folksins) hlupu vnder Porten og vpp a
Mwrueggena/Sumer lagu vt vm Gluggana/og vpplyptu sijnum høndum til Himens og ba
dust fyrer. Þad var bæde Hørmuligt/ad Folkit vard so skielft innbyrdis/og ad ædste Keinne
maduren var i slijkre angist.

A medan þeir akølludu so þann Almattuga Gud/ad hann villde varduelta þeim sitt Fie/sem þat
høfdu þangat til geymslu lagt/ þa hurade Heliodorus sier at framkuæma sinn asetning. Og Heliodorus
sem hann stod hia Gudz Kistunne med Strijdzmønnunum/ þa giørde Almattigur Gud eitt miked straffast af
Teikn/suo ad hann og þeir sem i kringum hann voru/skielfdust fyrer Gudz Magt/og þar fiell yfer Gude
E þa stor otte og hrædsla. Þuiad þeir sau eirn Hest/sem var vel pryddur/ þar a sat eirn ognarli ogurlig Syn
gur Riddare/hann rende med øllu Afle ad Heliodoro/og steytte a hann med framfotunum/ Og Rid=
daren a Hestenum var i eirne Forgylltre Hardneskiu. Þeir sau og tuo vnga menn/sem bædi
voru sterker og Dæeliger og miøg velklædder/ Þeir stodu sinn til huorrar handar Heliodoro/ og
børdu hann kaskliga/so ad hann fiell af Quite til Jardar/og vard Sionlaus. Þa toku þeir hann/sem
nyliga var inngeingenn i Peninga Herbergit med mykly skraute/og med øllum sijnum strijdzmø=
nnum/og bæru hann þadan i eirn Stol/Og hans Magt hialpade honum allz ecki(so ad menn ma=
ttu opinberliga merkia Krapt DROTTINS)og hann la so hart nær sem Daudr/og talade ec
kert Ord. Enn Gydingar prijsudu Gud/at hann hafde so vegsamad sitt Mustere. Og Muste=
rit sem ædur var fullt af Hrædslu og otta/þat vard fullt af Føgnude og Glede/ epter þetta Teikn
Almattugs Gudz

F Enn nockrer af Vinum Heliodori/komu og bædu Oniam/ad hann villde bidia til DROT=
TINS fyrer Heliodoro/huer nu var adfram komen. Enn af þui ad Kiennemannahofdingen
var hræddur/ad Konguren munde hafa misgrun a Gydingum/ad þeir hefde giort Heliodoro Onias bidur
nockut/þa offrade hann fyrer honum/ ad hann mætte verda Heilbrigdur. Og a medan hann badst fy fyrer Heliodoro
rer/þa birtust i annat sinn þau tuø vngmenne/i þeim fyrra Klædnade/og søgdu til Heliodorum
Giør þu hugarlætligar þacker þeim hædsta Kiennemanne Onia/ Þuiat hans vegna hefr DR=
OTT

DRTTJN gefit þier lijfed/ Og kuñgior hueruetna þañ mykla Krapt DROTTens/ med
þui þu ert af Himnum ofan Nwdstrycktur. Og þa þr høfdu þta talad/lidu þr i burt
Eñ Heliodorus færde DROtne Forner/ z hiet honū myklu/ at hñ hafde giefit honū aptr lij
fed/ z þackade Onia. Og reiste þui nærst aptur til Kongsins/ z sagde hueriū mañe fra/ hū-
nen hñ hafde sied verk hins hædsta Gudz mz sijnum augum. Eñ er Kōguren spurde hñ ad/
huern hñ huxade ad senda skyllde til Jerusalem/ sm̄ nockut vtuegade. Þa suarade Heliodor
us honum/ Hafer þu Ouin/ edur þañ nockurn sm̄ þier huxar ad hrinda vr Rijkenu/ þañ sñd
þangat/ Þegar sa hiñ same fær slijka Hyding sm̄ eg/ z kemst mz lijfe i burt/ þa mattu vel mz
taka hñ aptur/ Þuiat Gud er Krøptugur i þm Stad/ og sa sm̄ a Himnum byr hefur þar til
sion/ og frelsar hñ/ og straffar þa sm̄ honum vilia mein giøra/ og slær þa til Daudz. Þetta
er fulltalat vm Fiehirdslu husit z Heliodorum

IIII.

Eñ Simon sa sm̄ Fiesioduna og sitt Fødurland hafde forraded/ talade jlla A
Simon — vm Oniam/ huersu hñ hefde giort Heliodoro þssa Olucku/ sm̄ hñ skiede/ og
skulldade hñ/ at hñ stundade at verda Herra Landsins / Þar hañ giørde þo
Stadnum allt gott/ og vñe sijnu Folke af Hiarta/ z hiellt fast a Gudz Løg-
male. Og er hñs Natur z Ofund ogs/ so at þr s̄ hielldu mz Simone/ slou
þar fyrer nockra i Hel/ og Onias sa at þar mundi koma mikit jllt af slijku
Apollonius — Osamþycke/ med þui at Apollonius høfudzmadur j nedre Syria / var suo galen at hñ styr
kte Simon til siñar Ohlutuendne/ Þa tok hñ sig vpp/ z reiste til Kongsins/ ecki til þss ad a
klaga sitt Folk/ helldur Landenu z Lydnum til goda/ Þuiat hñ sa/ at ef Konguren villde eck-
ert giøra hier til/ þa være ecki møguligt at hafa Frid til leingdar/ elligar ad stilla Ohlutuē-
de Simonar.

Eñ þa Seleucus var Daudur/ z Antiochus hinn gøfge fieck Rijked/ þa stundade Jason B
Seleucus Jason — Onias Broder epter hædsta Kieñemans Embætte/ z hiet Kongenum/ ef hñ kiæme þui til lei
dar/ þriu hundrud og sextijger Centener Silfurs/ og af ødrum Rentum/ attatijger Centen'
Og hier at auk hiet hñ honum at giefa/ hundrat og fimtijgu Centener/ ef at honum leyfdist
at vppreisa Spilhws/ og at venia þa til Jerusalem/ ept' sidum Antiochi

Þegar Konguren vard þssu samþyckur/ og Jason fieck Kieñemans Embættid/ þa vande
hñ jafnsnart sitt Folk til Heidiña sida/ og þr goodu z Losligu Sider/ sm̄ setter voru af þeim
fyrre Kongum vrdu aflagder fyrer Johañem Fodur Eupolemi/ s̄ sendur var til Rom at bin
da Vinattu vid Romueria/ Og hñ afmæde þ gamla heidurliga Løgmal/ z vppsette adrar o
tierligar skickaner. Hñ vppbygde eitt Leikhus j Borgiñe/ og sette til ad þr sterckustu Yngis
meñ skylldu þar jñe Jdka sig. Og Heidiña maña athæfe þroadist so miøg/ ad Kieñemenner
ner ecktudu huerke Fornfæringar nie Musteret/ helldur hlupu j Leikhusit/ z horfdu a Sopp
leik z adra Leika/ Og yfergæfu so Sidu siña Fedra/ og hielldu mikit vt af þm Heidnu. Þm̄ C
vard þ og vel endurgolldit/ Þuiad Gud sende þa sømu yfer þa/ at huerium þr villdu læra slij
ka Leika/ ad þr hinu sømu skylldu straffa þa/ Þuiat meñ eiga ecki ad skienta sier med Gudz
Orde/ þ kiemur þo fram vm sijder.

Þa þr myklu Leikar voru halldner i Tyrus/ z Konguren var þar sialfur vid/ þa vtsende
Jason — Suikaren Jason nockra Antiochos/ og liet sem þeir være af Jerusalem/ ad þr skylldu og
horfa a Leikana/ z mz þm sende hñ þriu hundrud Drachmas/ ad offra Hercule þar af. Eñ
þr sm̄ þa bifalning høfdu/ sau ad þ var eigi so skickanligt/ og villdu þar fyrer ecki hafa þa
peninga þar til/ helldr til nockurs añars/ Þui keyptu þr skipreida þar mz/ þo ad hñ hefde þa
vt sendt til Herculis Offurs.

Eñ epter þui at Ptolomeus Philometor/ sa vnge Konur j Egiptalande/ villde hallda siñ
Ptolomeus philometor — fyrsta Rijkis dag/ þa sende Antiochus Apolloniū/ Mnestei son til Egiptaland/ j þann sama
Antiochus kemur til Jerusalem — Herradag. Eñ þegar hñ formerkte/ ad þr villdu ecki hafa hñ fyrer Forueriara/ þa reiste hñ D
aptur/ og huxade vm/ huernen hñ mætte hallda sijnu Rijke j Fride. Og hñ kom til Joppen/
og þadan reiste hñ til Jerusalem/ z vard heidurliga mzteken af Jason og øllum Stadnum/
og jñleiddur mz Blysum z mikille hoffrakt/ þui næst reiste hñ aptur j Pheniceam.

Menelaus broder Simonis — Eñ ad þrimur Arum lidnum/ sende Jason Menelaum brodur Simonar/ þss s̄ fyrr er ge
tid/ mz Fie til Kongsins/ og at miña hñ a nockur Naudsynia Erinde. Og er hñ kom j Vin
skap vid Kongiñ/ var hñ hræsnare og kom þui yppasta Kieñemañs embætte til sijn / og gaf

Konge

Kongenum þriuhundrud Centener Silfurs meir eñ Jaſon. Og kom ſo aptur til Jeruſalem
mz Konungliga bifalning/og breytte ecki ſo ſm̃ Kieñemadr/helldur ſo ſm̃ Olmur Vijkingur
og ſo ſm̃ eitt hrædeligt Villedyr.

Þañen vard Jaſon/ſa ſm̃ ſijnum Brodur hratt vr ſinu Embætte/af ødrum burthrundeñ
z hlaut ad flyia j burt i Amorita Land/z Menelaus hiellt Valldenu. Eñ s̃ hñ kuñe ecki ad
vtuega þ fie s̃ hñ hafde Kögenũ lofat/ þa Soſtratus Høfudzmadr a ſlotenu krafde þſſ af ho Soſtratus
num/epter Kongſins ſkipan/þa liet Kongureñ kalla þa bæda fyrer ſig/ og afſette Menela Lyſimachus
um/og ſette hñs brodur Lycimacum i hñs ſtad/og Soſtratum ſkipade hñ Bifalningsmann j
Cyprus.

E Þa þta var nu ſo ſkipad/þa giørdu þr j Tharſis z Mallotis eitt Vpphlaup/þar fyrer/
at Konguren hafde ſkeinckt þa ſinne Frillu. Þa tok Kongureñ ſig vpp ſkiotliga/ſuo ad
hñ feinge ſtillt þ Vpphlaup/og liet epter til Rijkisſtiornar Høfdingiañ Andronicum. Þeg
ar Menelaus heyrde þ/ þa huxade hñ at nu være tiltækeligur tijme/at na aptr ſijnu Gamla Andronicus
Embætte/Og ſtal nockrum Gulligum Klenodium vr Muſterenu/og gaf Andronico/ſumar Menelaus
ſellde hñ i Tyro/z i ødrum nalægnm Stødum.

Þa Onias viſſe þtta/gaf hñ ſig i eirn frijañ Stad j Daphne/ſm̃ liggr fyrer Antiochia/
z auijtade hñ/Eñ Menelaus kom alleina til Andronicum/og bad hñ at taka Oniam høndũ
Þat giørde hñ/z gieck til hñs/z talade vid hñ ſuikſamliga/z gaf honum ſijna Hønd z ſinn
Eid þar vppa/at hñ kiæme til hñs mz ſieligheit/þt hñ viſſe at Onias hafde ecki gooda grũſe Onias veigin
me a honum/Og þa hñ hafde ſo vmtalit fyrer honum/þa lagde hñ hañ j Hel/i mote øllum aþ Andronico
riette. Þat ængrade ei at eins Gydingana/helldur miſlijkade þ mørgum af Heidingiunũ/
at hñ hafde ſo drepit þañ Froma mañ.

F Þa Kongureñ hafde nu allar ſaker vtriett i Cilicia/ z reiſte heim aptur/þa hlupu Gyd-
ingarner til hñs i øllum ſtødum/og ſo nockrer af Heidingiunum/og kløgudu fyrʳ honum/ad Antiochus
Onias hefde ſo Saklaus drepen verit. Og Antiochus hryggdiſt af hiarta þſſ vegna/z þat liet rietta Andro
aumkade hñ/ad ſa Frome Heidarligi madr var ſo hørmuliga drepeñ. Og hñ vard Gramur nichũ
Andronicho/ z liet fletta hñ Purpuraklædenu z øllu ødru ſkarte/ og liet leida hñ vm kring j
øllum ſtadnum/z drepa hñ at ſijduſtu i þm ſama Stad s̃ hñ hafde i Hel ſtũgit Oniam. So
ſtraffade Gud hñ aptur epter ſiñe forþienan.

Eñ þegʳ Lyſimachus hafde ſtolit myklu vr Muſterenu/ epter rædum ſijns Broders Me
nelai/z þa þtta Rykte barſt vt a medal Folkſins/þa ſafnadiſt Almugieñ til ſamans i mote Lyſimachus
Lyſimacho/þa þr Gulligu Dyrgriper voru alla reidu marger i burtu tekner. Þegar Mañ Menelaus
fiølden kom nu til ſaans/z var miøg reidur/þa bryniade Lyſimachus þriu þuſund Maña/z
G villde vertaſt mz Vallde/z hñ ſette eirn gamlan kyndugañ Høfudzmañ yfer þa. Þa Borg
armeñerner ſæu þ/gripu ſumer ſteina/ſumer ſterckar Steingur/ſumer køſtudu Oſku þeim j
Augu/ſo ad ſumer af þm vrdu ſærer/z ſumer mz øllu nidurſlegner til Jardar/og hiner adrer
hlupu j burt þadan/Og þr nædu ſo Kirkiureyfaranum vid Fiehirdſlu huſit.

Epter þ høfdu þr hñ fram fyrer Riettin/Og mz þui at Kongureñ var kõen til Tyro/þa
ſendu þr þria meñ vt af Rædenu/ad tia fyrer honum þta Mælefne / at hñ ſegde þar Dom
yfer. Eñ s̃ Mælit gieck a Menelaum/ þa hiet hñ ad giefa Ptolomeo miket Fie/ef hñ fein Ptolomeus
ge hañ lauſañ af Kongenum. Þa gieck Ptolomeus alleina til Kõgſins vppa hñs Sal/þar
s̃ hñ ſualade ſier/og talde vm fyrer Kongenum/ ſo at hñ liet Menelaum lauſañ/ ſm̃ var eitt
vpphaf til allrar Olucku/z dæmde þ fatæka Folk til Dauda/ huert jafnuel i hia Tatrum he
fde fundiſt z þott ſaklauſt vera. So vrdu þr ſaklauſu Lijflatner/s̃ hid truligaſta høfdu hãd
tierad Folkſins og Muſtereſins Mælefne. Þad misþocknadiſt nockrum j Tyrus/og veittu
þm ærligañ grøft. Eñ Menelaus var vid ſitt Embætte/fyrer tilløgr nockra macktar maña
i Kongſins garde/ſm̃ gagn høfdu af honum/ z vard þſſ verri ſm̃ hñ var leingur/ og lagde æ
Borgarana allskyns Ogiæfu.

V

A VM þeñañ tijma/reiſte Antiochus i añat ſiñ til Egiptalandz. Og meñ ſau
vm alla Borgena/ fiørutijgu Daga i ſamt i Loptenu/ Riddara j Forgylltũ Dan xi
Brynium mz løngum Spiotum/j Fylkingum/Og meñ ſau huerſu at þr re- Hrædeligʳ ſio
ndu til ſamans/z hlijfdu ſier mz Skiølldunum og Spiotunum/z huerſu at ner i Loptenu
þr ryckttu Suerdunũ/z ſkutu huorer ad ødrum/z huerſu ad ſkein a þau For-

gylltu Vopn/ ꝛ huerſu ad þr høfdu miſlitar Bryniur. Þa bad huer madur at þ ſkyllde ecke
merkia neitt jllt.
Eñ þar komu vpp oſøñ Tÿdinde/ huerſu at Antiochus ſkyllde vera Daudꝛ. Þa tok Ja
Jaſon ſon til ſijn þuſund mans ꝛ/ fiell oforuarãdis yfer Staden. Og þa hn̄ ſtie vppa Mwren mz
Menelaus ſijna meñ/ og hafde vñid Staden/ þa flyde Menelaus i Kaſtalan. Eñ Jaſon Myrdte ſina
Borgarmeñ ſargrǽteliga/ og huxade ei/ at þta var hans eigen Olucka/ at hañ hafde ſod-
dan Lucku i mote ſijnum Vinum/ Helldur liet hn̄ ſier þikia/ at hn̄ yñe ſigur a ſijnum Fiand-
møñum/ þar hañ vañ ſigur a ſijnū Borgarmøñū. Og þo gat hn̄ ei nǽd Valldſtiornuñe/ he B
lldur fieck hn̄ ſijn forþienut laun/ og flyde med ſneypu aptur til Amorithalandz. Ad ſijdu
ſtu vard hn̄ klagadur fyrer Areta Arabia Konge/ So ad hn̄ vard at flyia fra einum ſtad til
annars/ og var huerge ohrǽddur. Og huer madꝛ var honum Gramur/ ſuo ſm̄ þm ed falleñ
Aretas var fra ſijnu Løgmali/ Og huer madꝛ formǽllte honū/ ſuo ſm̄ ødrū Forrǽdara ꝛ Fiandmañi
ſijns eigin Fødurlandz/ Og ſo vard hn̄ vtflǽmdur til Egiptalandz. Og ſo ſm̄ hn̄ hafde mar
ga rekit af ſijnu Fødurlande/ So vard hn̄ og ſialfur at deyia j vtlegd j Lacedemonia/ þar hn̄
vonade at hn̄ munde fiña vpphellde/ mz þui at þr vǽre ǽttmeñ ſijn a mille. Eñ ſo ſ̄ hn̄ hafdi
Jaſonis Af-gangur mørgum i burt kaſtad an greptrunar/ ſo do hn̄/ at eingen bar harm epter hn̄. Og hn̄ hafde
ecki at eins þa Ogiǽfu/ at hn̄ var ei grafen i ſijnu Foſturlande/ helldꝛ fieck hn̄ ꝛ eirnen øng-
ua grøf j Framanda Lande.
Jeruſalem yferpallen af þm grim̃a Antiocho Dan. xi Þa þta kō fyrer Kōgen/ þa huxade hañ at allt Gydingaland munde falled va fra honū.
Og hn̄ reiſte mz grim̃um huga burt vr Egiptalande/ ꝛ jñtok Jeruſalem mz Vallde/ og baud
Strÿdzmøñunum i Hel at ſla ãn allrar vǽgdar/ allt huad þr fyndu a ſtrǽtunum ꝛ i huſunū
Þa voru i Hel ſlegner vnger og gamler/ Meñ og Kuiñur/ Børn ꝛ Jungfrur/ Ja og ſo bør-
nen i Vøggunum/ ſo at a þremur døgum lietuſt þar ǽttatÿgu þuſūd Maña/ fiorutÿgu Þuſ
und voru hertekner/ ꝛ nǽr ǽttatÿgu þuſund ſellder.
Muſterid rǽnt og ruplat Eñ Antiochus liet ſier ecke þta nǽgia/ Helldur yferfiell hn̄ og ſuo þñ Helgaſta Stad a C
Jørduñe/ Og Suikareñ Menelaus leidde hn̄ jñ þangat. Þa rǽnte hn̄ mz ſijnum Bøluod-
um høndum þm heiløgu Kierum/ og øllu þui ſm̄ adrer Konungar høfdu gefit Muſterenu/
Menelaus til Fegurdar ꝛ pryde/ þ reif hn̄ i burt mz ſijnum ſyndugum høndum/ ꝛ vpp hof ſig miøg/ Og
ſa ei ad DROTTJN leyfde at ſlÿkt kiǽme yfer þa ſm̄ j Stadnū voru/ vegna þrra Synda
Þetta var ſøken/ at Gud liet ſo ſkam̃liga fara mz þañ heilaga ſtad/ elligar ſkyllde þ ſuo
hafa geingit Antiocho/ ſo ſ̄ þ gieck Heliodoro/ hū ed vtſendur var af Seleuco Konge at ran
Supra iij ſaka Fiarſioda Herbergit/ ꝛ vard hardliga ſleigen þar fyrer/ ſo ad hn̄ neyddiſt til/ at lǽta af
ſiñe diarfligre vppteckt. Þuiat Gud hefꝛ ei vtualit folkid Stadarins vegna/ helldꝛ ſtadeñ Folk-
ſins vegna. Þar fyrer hlaut ꝛ þ Heilaga Muſterid at lÿda eirnen/ þa Folkit var ſtraffad/
Lÿka ſo ſm̄ þ þar j mote hafde gagn af Folkenu. Þuiat lÿka ſo ſm̄ Muſtered vard vñed af
Þuinunum þa DROTTJN var reidur/ Lÿka ſo fieck þ aptꝛ Heidur ꝛ riett/ þa DRotten
vard þm aptur Lÿknſamꝛ.
Eñ ſum̃an a øllu þui ſm̄ Antiochus rǽnte vr Muſterenu/ var atianhundrud Centener D
Silfurs ſm̄ hn̄ tok mz ſier/ ꝛ reiſte ſtrax til Antiochiam/ mz ſuoddan Drambſeme ꝛ Metna-
de/ ad hn̄ huxade ſier nu at giøra Jørdena/ ſo at meñ mǽttu ſigla vm hana/ ſo ſm̄ vm Sioen
Og Hafed/ at meñ ſkylldu ganga þar a/ ſo ſ̄ a Jørduñe/ Og hn̄ liet eptꝛ nockra Bÿfalnin-
Philippus gs menn i Jeruſalem/ vonda ſkalka/ ſm̄ var Philippus vr Phrygialande/ ſa eñ var verre ꝛ ar
Andronichus gare/ eñ hans Herra. Andronichum i Garizim/ ꝛ Menelaum mz þm tueimꝛ/ huer ed var
Menelaus yfer øllum ødrum ſo at hn̄ plǽgade ſitt eigit Folk
Og af þui at Antiochus var ſo hardliga gramur vppa Gydingana/ ſende hn̄ til þra eirn
Apollonius ſkam̃ligan ſkalk Apollonium/ i Landit/ mz tuo ꝛ tuttugu þuſund maña/ ꝛ baud hm̄ ad hn̄ ſky
llde i Hel ſla alla fulluaxna Kallmeñ/ eñ at ſelia Kuiñurnar ꝛ þ yngra folkit. Þa hañ kom
ſtor Hørmūg i Jeruſalem nu fyrꝛ Jeruſalem/ ſkickade hn̄ ſier Fridſamliga/ allt til Þuottdagſins/ a huerium Gydingar
halida Heilagt/ Þa baud hn̄ ſtrax ſijnu Folke ad Vopnaſt. Og ſ̄ huer madur hliop nu þā-
gad at/ ꝛ villde ſia huad þar ſkyllde ſkie/ Þa liet hn̄ j Hel ſla þa alla/ og kom ſo j Staden mz
allan ſiñ Her/ ꝛ i Hel ſlo mikeñ fiølda Folks.
Judas Maccabeus Eñ Judas Maccabeus tok ſig þar fra mz ſijnum Brǽdrum/ burt i Eydimørk og a fiøll/
og hiellt ſig þar/ mz øllum þm ſm̄ ſig høfdu giefit til hñs/ ꝛ lifde vid Jurter/ So ad hn̄ ſkyll-
de ecki lifa a medal þra ohreinu Gydinga.

VI

A Skǎt epter þta/þa ſende Kōguren eiñ gālañ mañ fra Antiochia/ at hñ ſkyllde Muſterid
naudga Gydigū/at falla fra Løgmale ſiña fedra/⁊ hallda ei leīgr Gudz Løg ſaurgaſt
mæl/⁊ at hñ ſkyllde ſaurga Muſteret j Jeruſalē/⁊ ſkyllde kalla ꝥ Jupiters
Kirkiu Olympij/ ⁊ Muſterit i Garizim ſkyllde neffnaſt Jupiters Kirkia Xe
niſ/af þui þr bygge framāda folk. Slijkt villt athæfe fieck hūiñ mañe Hug
arāgurs/ Þuiat Heidigr æfu ⁊ drucku ſig galda i Muſterenu/⁊ drygdu mz
Kuinnū allſkyns ſkañer j þm Heilaga Stad/⁊ baru jñ þangat margt ꝥ ẽ ecki var hæfeligt.
Meñ offrudu yfer Alltarenu/forbodnum fornum i Løgmalenu/og hielldu huerke Þuott
B dagen nie adrar vanaligar Hætijder/⁊ eingen þorde at læta a ſier merkia at hñ være Gydin
gur. Og þr naudgudu þm til mz Vallde/at offra i huerium Manude/þegar Kongſins fæd Bachus
ingar dagur var. Og þegar meñ hiellldu Bachi Hatijd/þa neyddu þr Gydingana til at gāg Hatijd
a fram mz Kranſa af Lauerbertrie/Bacho til Vegſemdar

Meñ høfdu og komit Ptolomeo til/ad læta vtganga eitt bod vm Heidingiaña ſtade/ſem
voru kringum Jeruſalem/at þr ſkylldu hueruetna naudga Gydingum til at offra. Og ef ad
nockrer være ſtøduger i þui/at þr villdu ecki hallda ꝥ mz Heidingiunum/þa ſkylldu meñ jafn
ſnart leggia þa til daudz/Þa mætte ſia eina mykla Hørmung.

Þar vrdu framleiddar tuær Kuiñur/af þui at þær høfdu vmſkorit ſonu ſina/vid þra Bri
C oſt bundu þr Børnen/og leiddu þær vm kring i giegnum allan Stadeñ/og at ſijduſtu køſtu- Kuiñur tuær
du þr þm ofan fyrer Muren. Nockrer høfdu falit ſig þar i nænd i holum/ſuo at þr mætte
hallda Þuottdagen/þegar ꝥ var ſagt Philippo/þa lætt hñ breña þa Þui þr villdu ei veriaſt Philippus
ſo at þr brytu ecki Þuottdageñ.

Eñ hier verd eg at aminna Leſaran/at hñ hneyxle ſig ecki a þſſare Hørmungu/ helldur
huxe/at þta ſtraff er yfer þa komit/ecki þm til Fordiørfunar/helldur til viduørunar. Þuiat
ꝥ er eim ſtor Lijkn/at Gud hindrar Syndarana/ſo at þr fae ecki framgang / og ſtraffar þa
jafnſnart. Þuiat vor Gud hefur ecki ſlijkt langlundargied vid oſſ/ ſuo ſem vid ad-
ra Heidingia/hueria hñ lætur framganga/þangat til þr hafa vppfyllt mæler ſiña Synda/
D ſo ad hñ ſtraffe þa þar epter/Helldur varnar hñ oſſ vid/ſo ad vier ſkum ei hafa ofmikit vid
og at hñ ad ſijduſtu ecki hefne ſijn a oſſ. Þar fyrer hefur hñ nu alldrei j burt tekit mz aullu
fra oſſ ſijna Myſkūſeme. Og þo hñ hafe Tyftat oſſ mz eirne ogiæfu/þa hefr hñ þo ei hell
dur med øllu yfergiefit ſitt folk. Þetta hef eg ſagt til eirnrar aminningar / Nu vilium vier
koma aptur til Hiſtoriuñar.

Þar var eirn mañ/ eirn ypparſte af þm Skriptlærdu/ſa hiet Eleazar/eiñ alldradur madr Eleazar
og þo miøg frijdur/a honum ſpertu þr Muñen vpp mz Vallde/at hñ ſkyllde eta Suijnakiøt
Eñ hñ villdi helldur deyia ærliga/helldr eñ at lifa ſkamliga/⁊ hñ leid ꝥ mz Þolinmæde. Og
E þa hñ gieck til Þijnuñar/þa æuitade hñ þa/ſm̃ æfu forbodit Kiøt/ af elſku þſſa ſtundligs lij
fs. Þeir ſm̃ nu voru ſetter til/at þuinga Folkit til ad eta Suijnakiøted a mote Løgmælenu/
af þui at þr høfdu þeckt hñ leinge/ þa toku þr hñ affſijdis vt af/⁊ ſøgduſt vilia bera honum
ꝥ Kiøt ſm̃ hm̃ være vel etande/eñ hñ ſkyllde læta lijka ſm̃ ꝥ være offrad Suinakiot/⁊ ſkyllde
eta ꝥ Kongenum til vilia/at hñ mætte ſo Lijfe hallda/⁊ nieta gāla Vinſkapr.

Eñ hñ huxade/ſuo ẽ ſomde hñs Elle og græhærdu høfde/og epter hañs godu frāferdi/ſm̃
hñ hafde haft fra vngdome/og epter þui Heilaga Gudz Løgmæle/ og ſagde berliga fram/
F Sendit mig ſtrax vnder Jørdena ofā i Grøfena. Þuiad jlla hæfer ꝥ miñe Elle/at eg ſkule
ſoddā Hræſne hafa/ ſo at þr enu Vngu huxe ſuo/ Eleazar hiñ Nijræde er ⁊ orden eiñ Heid
inge/Og mundu þa ſo verda afuega leidder fyre miñ Hræſnaraſkap/⁊ at eg hegdade mier ſo
fyrer Folkenu/og frelſte ſo mitt lijf vm litla ſtund/ſm̃ eg hef eñ nu epter olifat/ ꝥ være mier
ein eilijf ſkøm̃. Og at vijſſu/Huad kañ eg at hafa þar af/þo at eg nu alla reidu komiſt vnd
an mannaña ſtraffe/mz þui at eg ecki kañ at komaſt vndan Gudz høndum/huert helldr eg er
Lijfs edur Daudur? Þar fyrer vil eg nu gladliga deyia/ ſo ſm̃ ꝥ hæfer mier gomlum mañe
at læta god dæme epter mig/hia þm vngu/ſuo at þr deyie viliuger ⁊ hreyſteliga/ vegna þeſſ
Dyrdliga ⁊ Heilaga Løgmæls.
G Þa hñ hafdr talat þſſe ord/þa leiddu þr hñ til Þijnuñar. Eñ þr ſm̃ hñ leiddu/ ⁊ ædr hø
fdu veret hñs Viner/þr reidduſt honum fyrer ſlijk ord/Þui þr meintu at hñ hefde af Metn
ade talat þta. Og þa þr høfdu ſleiged hñ ſo ad hñ var nu ad Dauda kōen/ þa anduarpade

hañ og sagde/ DROTTIN fyrer huerium eckert er hulit/hañ veit at eg mætte vera añ
þssara slaga og storrar Pijnu/sem eg hef a minum Lijkamá/hefda eg viliat/Eñ Sæalariñar
vegna lijd eg þ giarna fyrer Gudzskulld. Og hñ gaf so vpp andan/og liet mz sijnum Dau-
da epter sig eitt huggunarsamligt epterdæme/huert ecki alleinasta Vngdomeñ amiña skal til
mañkosta/helldur z eirnen sierhuern mañ.

VII

Historian vt af vij Brædrū og þra Modur

NAr vrdu og gripner siø Brædur og þra Moder/og voru Hwdstrykter med A
Suipum z Holum/z af Kongenum þuingader/til at eta Suijnakiøt s̄ þm
var bañat j Løgmælenu.
Þa sagde hinn ellsti so a medal þra/Huad villtu spyria margs z vita af
i. ossz Vier vilium helldur deyia eñ giøra nockut i mote vorra Fedra Løgmæ
le. Þa reiddist Konguren/og baud at setia strax Pøñur z Katla yfer Elld-
eñ. Þa þ var giørt/þa skipade hñ ad skiera Tunguna vr þm ellsta/z høggua af honū hen-
dur z fætur/at asiaande þm ødrum Brædrunum z Moduriñe. Þa hñ var nu so aflimadur
þa liet hñ bera hñ ad Elldenum/z steikia hñ i Pøñuñe. Og þegar Þañan var øll Logande
þa amintu þr hu añañ/asāt Moduriñi/ at þr skylldu hraustliga deyia/z søgdu/Gud DRO
TTIN mun alijta Sañleikañ/z vera oss Myskunsamur/so s̄ Moses vitnar j sijnū Søng B
Og hñ er sinum þienurum Lijknsamur
ij. Þegr hñ hafde nu endat sitt lijf/þa leiddu þr hiñ añan z fram/at syna þra grimd a honū
og þr slettu Hwdiñe mz Hærenu af hñs høfde/spyriande hñ at/ef at hañ villde eta Suijna-
kiøt/eda læta pijna allañ siñ Lijkama z Lidu. Eñ hñ suarade a sitt Mæl z sagde. Eg vil ec
ke giøra þ/þa toku þr hñ og kuøldu hñ so sm̄ þañ hinn fyrsta. Og þa hñ var nu at Dauda
komen/þa sagde hñ/Þu Bøluod mañeskia/þu tekur at søñu fra mier hid stundliga Lijf/Eñ
DROTTIN allrar Veralldar/ mun vppuekia oss til eilijfs lijfs vier s̄ deyium fyrer hñs
Løgmals saker
iij. Þui nærst toku þr þañ þridia/og frømdu vid hñ sijna Hædne. Og er þr skipudu honum C
þa vtriette hñ strax Tanguna/og breidde vt Hendurnar/og sagde mz hreyste/Þessa Lime he
fur Gud af Himne gefit mier/þr fyrer vil eg giarna missa þa fyrer hñs Løgmæls saker/Þui
ad eg vona at hñ skal giefa mier þa aptur. Eñ Kongiñ furdade z hñs þienara/ at sa vnge
† Pijslernar Sueirn var so hugarhraustur/z acktade ~~Modurena~~ ecki.
iiij. Þa þsse var z daudur/þa Pijndu þr z so eñ Fiorda/z Hwdflettu hñ. Eñ sm̄ hañ skyllde
deyia/þa sagde hñ/Þad er oss mikil Huggun/ad vier vonum þ Gud mune vppuekia oss aptr
þegar meñerner drepa oss/Eñ þu skallt ecki vppuaktur verda til Lijfsins
Epter þ toku þr hiñ fimta/og Hwdstrycktu hñ eirnen. Hñ leit til Antiochum/z sagde til
v. hñs/Þu ert ein Mañeskia z skallt deyia/Eñ mz þui ad þu ert Volldugr a Jørduñe/þa giø
rer þu huad þu villt. Enn þu skallt ecki huxa/at Gud hafe mz øllu yfergiefit oss/ Bijd ei-
na litla stund/Þa skalltu fiña huersu Mættugur Gud er/sm̄ skal plæga þig z pijna ætt
vj. Epter þeñan leiddu þr hiñ siøtta fram̄/Hñ sagde og so j sijnu Andlæte/Þu skallt ecki suo D
suijkia mig/Þuiad vier høfum vel verdskulldat þssa Pijnu/af þui vier høfum syndgat i mote
vorum Gude/og hñ breyter hrædeliga vid oss/Eñ þ skal ecki so ganga þier ad þu æder suo j
mote Gude
Eñ þ var stor vndur vm Modurena / og er eitt Epterdæme sm̄ vel er verdugt ad skrifast
skyllde vm hana/Þuiat hun sa sijna siø sonu alla Pijnda æ einum deigi huern epter annañ/
og leid þ mz mikillre Þolinmæde/vegna þrar vonar sem hun hafde til Gudz. Af þui vard
hū hughraust/so ad hū huggade hun soneñ epter añan a sitt Tungumæl/ z tok Manshiar-
ta til sijn/og sagde til þra/Eg er ad vijsu ydar Moder/og fædde ydur/eñ Anda z Lijf gaf eg
ydur ecki/eigi helldur giørde eg ydar Limu so. Þar fyrer skal sæ s̄ skapade Heimen z allar
Mañeskiur/ Myskunsamliga giefa ydur aptur Anda z Lijf/Lijka so sm̄ nu voge þier þui vt
og lætid þ fara vegna hñs Løgmals.
Þa Antiochus heyrde þ/þa meinte hñ/at hun hefde Foraktat z Spottat hñ a sitt mæl/ E
vij. og hñ tok þañ yngsta son til sijn/sm̄ eñ var epter/z a minte hñ mz godum ordum/ og lofadi
honum mz Eide/ad ef hñ villde ganga fra siña Fedra Løgmæle/þa villde hañ vera hm̄ eirn
Nædugr Herra/z hñ villde giøra hñ rijkañ/z at einum Herra.
Eñ sm̄ hñ ecki villde læta sier seigiast/þa liet Konguren Modurena koma fyrer sig/og
bad

bad hana ad tala vm fyrer syne sijnum/so at hn̄ mætta lijfe hallda/Þa hn̄ hafde bedit hana
þar vm mz mørgum ordum/so lofade hun þ at giøra/Eñ hun Dârade af eins Vijkingen.
Þuiat hun gieck til Sonarins/og talade vid hn̄ a sitt mal og sagde. Þu ert mitt hiartans
Barn sm̄ eg bar niu Mânude vnder minu Hiarta/og hafde þig þriu ár a Brioste/og vpp-
F fædde þig mz storu omake/Sia þu aumur a mier. Sia þu Himinen og Jørdena/og allt þ
s̄ þar er jñe/þ hefur Gud allt sáan giort af ønguu/ og vier Mañeskiurnar erū so giørdar.
Þar fyrer hrædstu ecki Kualarañ/Helldur deydu giarnan/lijka so sm̄ þiner Brædur/so ad sa
Naduge Gud giøre þig Lifāda aptur mz þinum Brædrum/ꝛ giefe mier ydur aptur.

Þegar Moduren var eñ nu at tala vid sīn son/ þa sagde Barnit/ Epter hueriu bijde
þier? Hyrit ecki þ/ad eg mune hlydeñ vera þm Vijkinge i þssu/Helldur vil eg hallda Løg-
malit sm̄ vorum Fedrum er giefit fyrer Mosen. Eñ þu s̄ giører Gydingum allt jllt/ þu skt
ecke flyia vndan DROTTNE Gude vorum. Vier lijdum vegna vorra Synda/ þad
er vijst/Og þo at sa lifande Gud sie oss reidur vm stundarsaker/ꝛ straffe ꝛ hirte oss/þa mun
G hn̄ þo verda sijnum þienurum Lijknsamur ad nyiu. Eñ þu hin Ogudliga Boluada Mañe-
skia/vpphroka þier ecki ofmiøg af þiñe Magt/ꝛ stær þig ecki af þre falluølltu von/at þu of
sæker Gudz Børn/Þuiad þu hefur enn nu ecki vmflued Gudz Dom/s̄ alla hlute sier.

Mijner Brædr/sm̄ lietu Pijna sig vm litla stund/þr vænta nu eilijfs lijfs epter Gudz fyr
erheite/eñ þu munt straffast epter Gudz Dome/lijka so sm̄ þu hefur forskulldat med þinum
Metnade. Eg vil vtgiefa miñ Lijkama ꝛ Lijf vegna miña Fedra Løgmals/so s̄ miner Bræ
dur/og kalla til Gudz at hn̄ verde snarliga Myskunsamur sijnu Folke. Eñ þu munt verda
at medkieña sialfur/vt af storre Kuøl ꝛ Pijnu/at hn̄ sie alleinasta sa sañe Gud. Eñ Gudz
Reide skal snuast til mijn og miña Brædra/ huer ed makliga er geingen/yfer allt vort Folk.

Þegar Konguren heyrde þtta/þa vard hn̄ odur og ær/og liet Kuelia þennan meir eñ hi-
na adra/Þuiad honum gramdist þ/ ad þr dârudu hn̄ þar ad auki. So andadist og þsse A Moderen af-
giætligum Dauda/og sette allt sitt traust til Gudz. Ad sijdustu var og Moduren aflijfud. lijfast mz sijdsta
Þetta er nu nog sagt vm þær Heidnu Fornfæringar/og þau hrædeligu Pijslaruætte.

VIII

A ENN Judas Maccabeus og hn̄s Lagsmeñ/ geingu Heimugliga hingad ꝛ Judas Ma-
þangat vm Borger/ og kølludu sijna ættmenn til samans / og adra þa sm̄ ccabeus
støduger voru i Gydingaña tru/ so ad hn̄ fieck nær sex þusund maña. Og
þr badu til Gudz/ ad hn̄ villde alijta þ auma folk sm̄ Plagad var af huer
ium mañe/ og Myskuna sier yfer Musterit/ huert ed þr Ogudligu meñ hø
fdu saurgat/ og yfer þa Fordiørfudu Borg/ sm̄ mz øllu var i eyde. Og ad
hn̄ villde þo heyra þ saklausa Blod sm̄ til hn̄s hropade/ og miñast a þau saklausu smabørn
sm̄ i mot øllum riette voru Myrdt/og hefna Nadungar sijns nafns.

Og Machabeus og hn̄s Flockur vrdu þunger þm Heidnu/Þuiad DROTTIN liet af
B siñe Reide/og vard þm Lijknsamur ad nyiu. Hn̄ yferfiell ouarliga Stade ꝛ Kauptun/ꝛ set-
te Elld þar i/ og giørde storan skada Ouinunum. Eñ optast giørde hn̄ þta vm nætur/so ad
menn vissu allstadar af hn̄s Mañdomzuerkum at segia

Eñ sm̄ Philippus sa/at hn̄ vard sterkare ꝛ sterkare/mz þui at honum luckadist þta/ Þa Philippus
skrifade hn̄ til Ptolomeum Hefudzmañs i nedra Syrlande og Phenice/ꝛ bad hn̄ vm Lidzaf Ptolomeus
la/þuiat Kongenum læge þar magt a. Þa sende Ptolomeus vt sīn besta Vin/sa hiet Ni-
canor Patrocli son/og mz honum tuttugu þusunder maña/ad afma Gydingalyd med øllu/ꝛ
C fieck honum eirn Hefudzmañ til sijn/sa hiet Gorgias/eirn reyndur Bardagamadr. Eñ Ni Nicanor
canor huxade sier at vtuega þa Peninga af þm Herteknu Gydingum/sm̄ ~~hn̄ var Kongenum~~ Gorgias
~~og~~ þm Romuerium ârliga skylldugur ad giefa/sm̄ var/tuø þusund Centener. Þar fyrer liet [Kongurinn var]
hn̄ jafnsnart vtberast hingat og þangat vm Borgernar vid Sioeñ/ ad hn̄ villde selia niutij-
ger Gydinga fyrer eina Centener/Þuiad hn̄ huxade ecki/ad Gudz hefndarstraff være honū
so nalægt.

D Þa Judas spurde nu þsse Hernadartijdinde vm Nicanor/þa tiade hn̄ þ fyrer sinū Brædrū
sm̄ hia honum voru/ ad þar kiæme eirn Her. Og þr sm̄ voru Blaudhiartader/og høfdu ec-
ke þ traust a Gude/ad hn̄ munde straffa/þr hlupu og flydu i burt. Eñ hiner adrer selldu allt
þ þr âttu/og badu til DROTTINS/ad hn̄ villde frelsa þa/hueria Nicanor hafde sellt
adur enn þ hn̄ hafde þa hertekit. Og ef villde hn̄ ecki giøra þta þra vegna/ þa villde hn̄ þ

giøra vegna þſſ Sættmala/ſem hn̄ giørt hafde vid Fedur þra/ z fyrer ſaker ſijns Dyrdarſā liga mykla Nafns/epter hueriu þr eru nefnder.

Þa Machabeus hafde nu ſamanſafnad ſijnum mønnum/ſm̄ voru nær ſex Þuſunder/þa D
amintе hn̄ þa i fyrſtu/ad þr ſkylldu ei vera hrædder fyrer Ouinunum/ z ottaſt ei þann myk-la fiolda Heidingianna/ſm̄ þa Plægudu orietteliga/helldur verie ſig Dreingeliga/ og huxe vm þa Smæn/ ſm̄ þr hefdu giørt þm Heilaga Stad/og huerſu þr hefdu Hædt og Plægad Staden/og aftekid Løgmælid. Þeir treyſta(ſagde hn̄) a ſijnar Bryniur/og eru fuller Of-ſtopa/En̄ vier treyſtum vppa þan̄ Almættuga Gud/ huer ed a einu augabragde kan̄ nidr ad ſla/ecki ad eins þa/ſm̄ nu rædaſt i mote oſſ/helldr jafnuel allan̄ Heimen

Judas talar fyrer ſynu Lide og hughreyſter þad

Hn̄ framtalde og fyrer þm allar Hiſtoriur/huerſu Gud optliga Myſkunſamliga hialpat E
hafde þra Fedrum. Huerſu ad Sennacherib mz hundrad ſim̄ og ættatijger þuſunder mans var a eirne Nott ſleigen. Huerſu þ gieck til i Babilon/i Orroſtunne mote þeim Galatis/i huilijka neyd þr komu aller/ætta Þuſūd af Gydingum/ z fiøgur þuſund af þm Macedonijs Huerſu ad þr Macedonij ſtodu kyrrer af hrædſlu/ Enn atta Þuſund Gydinga/ alleina med hialpGudz/felldu hundrad og tuttugu þuſunder manna/ z feingu of Fiar þar mz.

Sen̄acherib iiij Reg. xix

Þa hn̄ hafde nu mz ſuoddan ordum vpphert þra Huge/ſo ad þr voru reidu buner ad dey-ia vegna Løgmælſins z ſijns Foſturlandz/þa giørde hn̄ fiorar Fylkingar/ z ſkipade ſijna bræ dur fremſt i huerre Fylkingu/ad þr ſkylldu fylkia Lidenu/ſm̄ voru þr/Simon/ Joſeph/ Jo-nathas/ og gaf huerium þeirra fimtan hundrud Manns. Þui næſt liet han̄ Eleazarum leſa þa Heiløgu Bok/og gaf þm eitt Teikn/at Gud munde hialpa þm/og for ſo vndan ød F
rum/fremſt i Fylkingu/og riedſt til Bardaga vid Nicanor. En̄ Almættugur Gud ſtod hia þm/ſo at þr ræku a flotta allan̄ þan̄ Her/ z ſærdu marga/ z felldu nær niu þuſunder man̄a. Og foru epter hinum ødrum/ſm̄ komner voru til ad kaupa Gydingana/ z toku Fied af þm. Þo vrdu þr at ſnua aptur ſanit/þt þta var Þuottdags aptan/ Þad var ſøken/huar fyrer þr lietu af at reka flottan.

Nicanors Her plyde ix. Þuſunder Heidingia ſiellu

Þui nærſt ræntu þr Valen/og toku Vopn og Bryniur/og hielldu Þuottdagen/Lofandi z Vegſamande Gud/ſa ſm̄ þa hafde vardueitt a þm deigi/og til var teken ad ſyna þm ſijna Næd. Ad vmlidnum Þuottdeigenum ſkiptu þr Herfangenu vt a medal fatækra/ Eckna z Fødurlauſra/en̄ þ auk var/þ høfdu þr fyrer ſig og ſijn Børn. Og þr hielldu eina almen̄e-liga Bæn/ad ſa myſkunſame Gud villde burt ſnua ſin̄e Reide fra þm

Epter þta ættu þr margar Oroſtur vid Timotheum og Bacchidem/og i Hel ſlogu meir G
enn tuttugu þuſunder Manna/og vn̄u Kaſtalana/ z ſkiptu Herfangenu mz ſier/ z mz vtdrif num Fødurlauſum Børnum/Eckium z ølldrudum møn̄um/til jafnadar. Og þa þeir høfdu rænt þa/fluttu þr Vopnen i Kaſtalana/og fluttu mikid Herfang til Jeruſalem/og Dræpu eirn Høfudzmann af Timotheo/eirn Ogudligan mann/ſa ed hardliga plægat hafde Gyd-ingana.

Timotheus Bacchides xx. M. Heidingia ſiellu

IX

Antiochus flytur ad reiſa vr Perſia med Sneypu

UM þta bil vard Antiochus ad fara vr Perſia lande med ſkøm̄/Þuiad þa A
hn̄ var komen til Perſepolen/og hugdiſt ad ræna Muſterit/og vin̄a Stad inn/þa toku Borgarmen̄ ſig vpp/ z vørduſt/og ræku Antiochum aptur til baka/ſo at hn̄ hlaut ad ſnua þar fra mz ſkøm̄. En̄ þegar hn̄ var j Ecba-thana/þa komu honum þau tijdinde/huernen þm Nicanor og Timotheus hafde geingit. Þa vard hn̄ gramur/ og huxade ad hefna þſſarar ſmæ nar a Gydingum/og reiſte Dag og Nott/ad hn̄ kiæme ſm̄ fyrſt þangat/Þuiad Reide Gudz rak hn̄/af þui hn̄ hafde ſo Drābſāliga talad/Ad jafnſnart ſ hn̄ kiæme til Jeruſalem/þa ſkyllde hn̄ giøra ſtaden at eirnre Daudra man̄a Gryfiu.

Þar fyrer ſtraffade Almættigur DROTTIN Jſraels Gud hn̄/mz leyneligre Plægu hueria eingen kunne at græda. Þuiat jafnſnart ſ hn̄ hafde vttalad þau ord/þa fieck hn̄ ſlij kan verk i Jdren/ad eingen kunne honum boot ad ræda. Og ad vijſu kom þ makliga yfer hn̄/af þui/ad hn̄ hafde adra mz marghættudum z faheyrdum Pijſlum pijndt. Þo ſamt liet B
hn̄ ei af ſin̄e Drābſeme/Helldur vard hn̄ þui Olmare/ z bran̄ af jllſku til Gydinga/ z flytte ſier/ z i þui bile hn̄ rēde/ fram̄ þa fiell hn̄ ſo hart af Vagnenū/at þ tok vt i hūn hn̄s Lid. Þa vard hn̄(ſm̄ fyrr af myklum Metnade liet ſier þikia/ad han̄ villde bioda Siæfarhafenu/og

Gudz ſtraff yfer Antiocho

og ſet

setia Fiøllen huert a an̄ad ofan)af einu falle at lata bera sig a Børum/so ad huer sa liosli-
ga Gudz Magt a honum

Þar vxu og Madkar af hn̄s bøluada Lijkama/ꝛ fwnade mz storre Þijnu/at heil stycken
fiellu af Lijkamanum/og slijk Olykt var af honum/at eingen kun̄e hana at lijda. Og sa s̄
fyrr liet sier þikia/at hn̄ næde vpp j Himinen/þan̄ gat eingen borit vegna olijdāligrar Fylu.
Þa vard hn̄ at læta af sinne Drambseme/ꝛ jata sig/af þui Gud hafde so plægat hn̄/ꝛ hn̄s
Kuøl vard æ tijd meire.

Og at sijdustu/þa hn̄ gat ei sialfur leingur lidit þa Olykt/Þa sagde hn̄/Riett er ad men̄ aud
myke sig fyrer Gude/og ad daudligur madr Drambe ecki so/at hn̄ læte sier þikia/ hn̄ sie lijkr
C Gude. Og sa arge Skælkur hoof vpp/ꝛ bad til DROTTINS/hu ecki villde nu leingur
vera honum Lijknsamur/ Og hiet/ ad þann Heilaga Stad/ sm̄ hann hafde ædur huxad
af at ma/ꝛ at eirne Daudraman̄a grøf at giøra/villde hn̄ frialsan læta. Og Gydingana/ Athene
hueria hn̄ fyrr ecki hiellt verduga greftrunar/Helldur ad þr skylldu giefast Fuglum ꝛ Dyrū
ad ætu/þa villde hn̄ nu mz frij læta vera/so s̄ Athenas Borgarmen̄. Og þ heilaga Muste
rit/sm̄ hn̄ fyrr rænt hafde/þ villde han̄ Pryda mz allzkyns fegurd/og giefa þangat myklu
fleire Heiløg Verkfære/en̄ þar høfdu fyrr verit. Og huad þar þyrfte til Offurs ærliga/þ
villde han̄ til læta af sinne eigen rentu. Þar at auk skyllde hn̄ verda sialfur eirn Gydingur/
ꝛ i øllum stødum prijsa ꝛ boda Gudz vellde

En̄ þegar Siukdomenum villde ecki af honum lietta/þt Gudz riettlætis reide var so hard
liga yfer hn̄ komen/þa øruænte hn̄ sier Lijfs/Og skrifade þta audmykt[r] brief til Gydinga/s̄
hier epter fylger.

Antiochus Kongr ꝛ Høfdinge/sender þm fromu Gydingū sijna Quediu.

Ef ad þier mz ydrum Børnum erud hrauster og Heilbrigd[r]/ ꝛ ydr geingr vel/Þat þacka Skrif Antio-
eg Gude/En̄ eg em miøg siukur. chi til Gydinga

Med þui ad eg giarna vil hafa almen̄eligan Frid/sm̄ þ giørist vel þørf/mz þui eg em nu
orden siukur a þssare reisu fra Persia lande/þa huxa eg nædarliga vppa ydar tru og Vin-
D skap/þo at eg vone at mier mune batna. Og af þui ad minn Fader/ þa hn̄ reiste vm Vpp-
lønd/þa sette hn̄ Kong epter sig/suo at men̄n vissu(ef han̄ kynne nockut at skada/edur ef O
fridur vppkiæme)huer Herran̄ skyllde vera/og ad rijkit ecki jskyllde sturlast. Suo og eg/med Antiochus
þui eg sie/ad nalæger Høfdingiar stunda epter minu Rijke/ef mier jlla geingur/ Þa hefe eg Eupator
giørt minn son Antiochum ad Konge/ huern eg hefe optsin̄is ydur truliga bifalat/ þa eg he-
fe i Vpplønden reist/ Þen̄an sama bifala eg ydur enn nu. Þar fyrer aminne ꝛ bid eg ydur
fyrer allra Velgiørninga saker/sm̄ eg hefe almenneliga/ og einum og sierhuerium audsynt/
At þier fram̄ueigis halldit Vinattu ꝛ tru vid mig ꝛ minn son/Þuiat eg vona þss til hn̄s/ad
hn̄ sk hegda sier godman̄liga ꝛ vinsāliga vid ydr/ꝛ fylgia minum sidum.

So deyde þsse Mordinge og Gudlastare Antiochus mz storum Harmkuælum/suo sm̄ hn̄
hafde ødrum møn̄um giørt/i okunnu lande/og i Eydemørku/ med einum hørmuligum afgā
ge. Og Philippus s̄ mz honū var vppfostradur/liet jarda hn̄/Og af þui at hn̄ ottadist An
tiochi son/ flyde hn̄ i Egiptaland til Kong Ptolomeus Philometor.

X

A SO gaf Gud Machabeo og hn̄s Lidsmønnum þan̄ hug/ at þr jn̄toku Mu Judas vin̄ur
sterit ꝛ Borgena aptur/ og nidur rifu hin øn̄ur Alltaren og Kirkiur/sm̄ He aptur Jerusal-
idingiar høfdu hier og huar a Strætunum vppreist. Og þa þr høfdu Mu em og hreinsar
sterit hreinsat/þa smijdudu þr eitt annat Alltare/toku Elldstein og slogu Musterit
Elld/og Fornfærdu at nyiu/huad ecki var giørt i tuø Ar og sex Manude/ꝛ ij. Ar og vj
offrudu Reykelse/ꝛ kueiktu a Lømpunū/ꝛ fram̄settu skodūarbraudē. Þa þta Manader
var allt bued/fiellu þr fram̄ a sijnar Asionur fyrer DROTTNI/og bædust fyrer/ Ad hn̄
ecki leingur liete þa koma i slijka Hormung. Helldur ef þr misgiørde optar honum a mote/
þa villde han̄ Myskunsamliga straffa þa/enn gefa þa ecki þeim Gudløsturum og grim̄um
Heidingium i hendur

Og Gud liet þ suo skie/ad Mustered vard hreinsad a þm sama Degi/ a huerium þ var Musteris
ædur af Heidingium saurgad/einkum/a þn̄ tuttugasta ꝛ fimta Dag Manadarins Caslev. Hreinsunen
B Og þr hielldu heilagt mz Føgnude atta daga/so sm̄ Tialldbwdarhætijd. Og mintust þar a
ad þr fyrer litlu høfdu halldit þeirra Tialldbwdarhætijd i eydestødum/og i Hellum/ suo sem

Villu

Villudyr. Og bæru blomgande Gros/og grænar greiner/og Palmauidu/ lofande Gud/ s
þm hafde Sigureñ giefit/at hreinsa hñs Mustere. Þeir lietu og eitt bod vtganga vm allt
Judaland/ad meñ skylldu hallda ærliga Hætijd a þssum Deigi/so hafde Antiochus hiñ gof-
ge eirn endadag.

Antiochus Eupator — Nu epterfylger vm Antiochum Eupator/hins Ogudliga Antiochi son/huad fyrer Ofri-
dur verit hefur vnder hñs Rijkisstiornan/ætijd i øllum stødum.

Lysias Ptolomeus Macron — Þa Eupator var Kongur/sette hñ Lysian til hins hædsta Høfdingia/sa fyrr var Høfudz E
madur i Phenice og Coelosyria. Eñ Ptolomeus Macron/sa sm̃ giarna hlijft hefde Gydin
gum mz Riett/af þui ad þr høfdu þangad til lidit so mikit Ofrijke og Oriettinde/hñ kosta-
de kapps a/ad menn skylldu læta þa j fride vera. Þar fyrer kløgudu hñs Viner hñ fyr' Eu
pator/og kølludu hñ opinberliga eirn Forrædara/af þui ad hañ hafde vppgiefit eyna Syp-
rus fyrer Antiocho hinũ gøfga/hueria Philometor hafde honũ bifalad/z hñ hlaut at hafa
munne bifalning/Þad fieck honum slijks hugarangurs/ad hñ deydde sialfã sig mz Oliuian.

Edomitar Gorgias — Þa Gorgias vard nu Høfudzmadr yfer þui sama Takmarke/ safnade hñ Strijdzfolke/
z lagde sig sierdeilis i mote Gydingum. Þad sama giørdu og Edomitar/huar sm̃ þr gætu/
þa vtræku þr Gydingana af Køstulum/og hagstædum Borgum/og toku til sijn þa affølл-
nu Gydinga/ sm̃ vtrekner voru af Jerusalem

Þa kom Maccabeus og hñs flockur til samans/z bædu/at Gud villde hialpa þm/og þr D
Machabeus og hñs Lid bidur Gud vm Hialp — fiellu jñ i fastar Borger Edomita/og vñu þær mz vallde/og i Hel slogu alla þa sm̃ gripu til
Vopna a Mwrnum/og adra þa sm̃ þr gætu yferkomist/so ad þ voru tuttugu þusunder/Eñ
niu þusunder flydu vndan þm i tuo sterka Turna/huerier ed buist høfdu vid Ofridarstorme
Þa sette Judas Maccabeus til Simon/ Joseph z Zacheum/og liet epter hia þm so miked
Folk at þr høfdu nogañ Lidzafla til at Storma vppa Turnana/ enn hñ reiste sialfur fyrer
adrar Borger. Eñ sa flockr sm̃ var hia Simon/liet snua sier mz Fie/af þm sm̃ i Turnunũ
voru/og mztoku af þm fim̃tan og tuttugu þusunder Gyllne / og lietu þa fara i burt. Þa E
Maccabeus spurde þ/ kallade hñ Høfudzmeñena til samans/og aklagade þssa/ad þr hefde
xx. M. fiellu — sellt sijna Brædur fyrer fie/og lietu Ouinena komast i burt/Og hañ liet Lijflæta þa suo sem
Timotheus — Suikara/og stormade jafnsnart til þra tueggia Turna. Og þ Luckadist honum/z hñ i Hel
Maccabeus og hñs Lid bidur til Gudz — slo i þm bædum Køstulum meir enn tuttugu þusunder manna.

Eñ Timotheus/huers Lid Gydingar høfdu ædr sleiged/bio sig til mz myklu Lide af Vt-
lendsku Folke/ z safnade myklu Riddaralide vr Asia/og kom þrar meining' at hñ villde af-
ma allan Gydingalyd. Og þa hañ kom til Landsins/þa bad Maccabeus og hañs Flockur
til DROTTINS/dreifande Osku yfer høfud sier/og iklæddust seckjum/ z fiellu fram̃ fy
rer Alltarenu/ og bædu/ad Gud villde vera þeim hollur/ eñ Ouinunum gramur/ og setia sig
a mote þm sm̃ sig vppreiste i mote honum/so sm̃ i Løgmalenu skrifad stendur.

Þa þr høfdu nu so lokit siñe Bæn/toku þr sijnar veriur/z reistu lãgan veg vt af stadnũ/ F
þar til þr mættu Ouinunũ. Og jafnsnart s Solen gieck vpp/tokst þar Bardage/þo þar væ
re Lidzmunur/Þuiad Gydingarner høfdu ørugt traust til DROTTINS(s er vijst Sig
urmerke) enn hiner adrer høfdu þ vppbyriad af einumsaman Offstopa z Drambseme.

Þegar Bardagen var nu s hardastr/þa birtist Ouinunũ af Himne/fim̃ meñ vegliger/rij
dande a Hestum/og hafande Gullbeisl/þeir foru fram̃ vndan Fylkingu Gydinga/z tueir vo
ru hia Maccabeo/ og hlijfdu honum mz sijnum Vopnum/suo ad eingen gat komed Sære a
xx. M. og v. hundrud og vi. hundrud fiellu — hñ/Og þr skutu Auruum og Elldingum ad Ouinunum/so ad þr vrdu blinder og flydu. Og
þar fiellu tuttugu þusũder z fim̃ hundrud/z sex hundrud Riddara.

Þa flyde Timotheus til Gazara/i eina sterka Borg/ hueria Høfudzmaduren Chereas G
hafde jñe ad hallda. Maccabeus og hñs Lid lã þar fyrer i fiora daga. Eñ Borgarmenn
treystu þar a at Borgen la so hætt/og hæddu og Spottudu þa møg vr mæta. Eñ a þeim
fim̃ta deige/vrdu tuttugu vngermeñ reider/vegna slijkrar Hædungar/og hlupu alldreingeli-
Timotheus Chereas Apollophães i helslegner — ga ad Mwrueggnum/og stormudu vppa hñ/og þr dræpu j siñe Grimd allt þ sm̃ fyrer þeim
vard. Hiner adrer komu þa epter þm/og komust i Staden/og settu Elld i Turnen/ z vpp-
brendu þa Gudz spottara. Adrer hiuggu vpp Porten/ so ad allt Lidit kiæmist jñ/ z vñu þr
Staden/og dræpu Timotheum þar hñ hafde geymt sig j eirnre Gryfiu/z Chereaм hñs bro
dur/og Apollophanem. Epter þta allt giørt/ vegsømudu þr Gud mz Lofsaunguum s Js-
rael hafde veitt slijka Velgiorninga/ og giefed þm Sigur

Þeg-

XI

A NA Lysias Kõgs Rÿkisstiorn' madr z Faderbrod' / z ædste Rædgiafe/ friette allt þta/ mislÿkade hm̄ þ miøg. Og hn̄ safnade attatÿger þusūdū mañā/ z øllu Riddaralidenu/ z reiste i mote Gydingū/ þrat meiningar/ at hn̄ villde skï pa Borgena mz Heidingia/ og hafa Musterid til gagnsemdar arliga/ so sm̄ ønnur heiden Mustere/ og veita Kiennemañaembætted ærliga ærs. Eñ hn̄ huxade ecki/ at Gud er mektugre/ Helldr dreissade hn̄/ af sÿnu mÿkla lide sm̄ hn̄ hafde/ og af attatigu sÿlū. Þa hn̄ var nu kõen jñ i Gydingaland/ settist hn̄ vm eirn stad sm̄ kallast Bethzuram/ sm̄ la fra Jerusalem fim̄ skeida rum hia einu Fialle. Lysias byr sig vt i mote Gydingum 1. Macc. 4 Bethzura

B Enn þegar Maccabeus og hn̄s lid heyrdu/ ad hn̄ stormade vppa Staden/ þa bad hañ og allt lidit mz grate og anduarpan til DROTTINS/ Ad hn̄ villde senda eirn godan Engil sm̄ hialpadi Jsrael. Og Maccabeus var hinn fyrste sm̄ bio sig til/ og aminte adra ad þr skylldu giefa sig vt mz honum/ og hialpa þra Brædrū/ Og þr foru vt huer mz ødrum Og jafnsnart sm̄ þr komu vt fyrer Borgena Jerusalem/ Þa birtist þm eirn madur/ rÿdande vndan þm/ hn̄ var klæddur huitu klæde/ og hafde eina Gullega Bryniu/ og reid vndan þm.
C Þa vegsømudu þr aller Almattugan Gud/ og vrdu Hugdiarfer ad sla sina Ouine/ þo ad þt være þau olmustu dyr/ og hefde Jarnuegge j kringum sig. Med slÿkre hugarhreyste dro allr Heren fram̄/ mz sÿnum hialparmañe/ s̄ sa Myskunsame Gud af Himnum hafde sendt þm. Og þr fiellu yfer Ouinena so sm̄ Leon/ og slogu̇ Hel af þm ellefu þusunder Fotgøngulids/ og sextan hundrud Riddara. Og þr ræku hina adra a flotta/ so ad flester af þm sm̄ vndan komust vrdu sarer. Og Lysias flyde sialfur mz sneypu/ z komst vndā. Eñ Lysias var eiñ forstandigur madr. Judas yferuinur Lysiam

Þa hn̄ huxade nu mz sialfum sier vm sinn Osigur/ og sa ad Gydinga folk var ouiñanligt med þui at Almattigur Gud stod so hia þm/ þa sende hn̄ til þra/ z baud þm Frid/ z hiet þm þar mz vinattu Kongs. Þetta liet Maccabeus sier vel lynda/ þt hañ sa/ at þ var best. Og Konguren samþyckte þssa Sætt sm̄ Lysias hafde giørt vid Maccabeum og Gydinga.

D Og þ Bref sm̄ Lysias skrifade til Gydingum/ var so lætande. Lysias sender Gydingum sÿna Quediu.

Johannes og Absolom ydrer sendemeñ/ hafa borit oss eitt Bref/ og bedit vm þ Malefni huersuegna þr voru vtsender. Huad sm̄ nu var Kongenum vnderuÿsande/ þ hef eg giørt/ og hn̄ hefur samþyckt allt þ sm̄ nytsamligt er. Ef þier halldet nu tru og Eida/ þa vil eg framueigis kaps a kosta/ ad vera ydur til hins besta. Og miner og ydrer sendemenn/ hafa eñ meire bifalning ad vnderuÿsa ydur/ vm hueria grein sierdeilis/ hier mz ydur Gude bifalāde. Gefit a þui cxlviij Are/ a þn̄ xxiiij dag Dioscori Manadar Lysias Brief til Gydinga

E Kongsins Brief var suo lætande. Kong Antiochus sender sÿnum Brodur Lysia sÿna Quediu. Antiochi bref til Lysiam

Med þui ad vor Fader er framliden/ og eirn Gud orden/ þa er oss eingen hlutr kiærare/ eñ ad þar kunne ad blÿfa Fridur i voru Rÿke/ so ad huer madur meigi sÿns giæta. Nu heyrum vi'/ at Gydingar hafa ecki viliat samþyckia vmbreyting siñar Gudzþionustu i Heidna sidu/ vilia helldr blÿfa vid sÿna tru/ z bidia þss vegná/ at þr meigi þar vid blÿfa. Nu mz þui at oss lÿkar vel/ ad þtta Folk life mz Frid/ z sie kyrt/ Þa er vor meinig so at þm sie giefit aptr þra Mustere/ og þr hafe sÿna Valldstiorn og sidueniur/ so sem þra Forfedur hafa halldit. Þar fyrer send nockra menn til þra/ og giør Frid vid þa/ so ad þr meigi vera ohrædder vm sig/ og taka vara vppa þui sem þr eiga at giøra) ahyggiulaust/ þegar þr vita vora meining.

Kongsins Bref til Gydinga hlyder so

F Antiochus Kongur sender Rædenu og Almwganum Gydingalydz sÿna Quediu. Ef ydr geingur øllum vel/ þ heyrum vier giarna/ Oss geingur enn nu vel. Menelaus hefur vnderuÿsad oss/ ad þier girnist ad reisa i vort Lād/ ydar erinde hia oss ad framkuæma. Þui skulu aller Gydingar/ sem ferdast fra þssu og til hins þritugasta dags Aprilis/ hafa frÿ z fullkomit fararleyfe/ ad hallda sig mz Mat og adra hlute/ epter þra Løgmæle/ suo sem ædur. Eingen sk og þss gialldа/ sem hier til dags hefur giørt verit oss a mote. Til merkis hier vm/ sende eg Menelaum til yd'/ at hn̄ sk enn framar meir vnderuÿsa ydur hier vm. Hier med ydur Gude bifalande. A þui cxlviij. ære/ þn̄ xv. dag Aprilis. Antiochi bref til Gydinga

G Romueriar sendu og eirnen Gydingum so lætande Bref.

Q. Mutius/T. Manlius Sendemeñ Romúia tilseigia Gydingum sijna Quediu
Romueria bref til Gydinga — Allt þ sem Lysias Kongsins Fødurbroder hefur ydur vnt/ þ samþyckium vier og eirnen.
Og af þui ad honum þiker rædligt vera/ad meñ læte senda mz nockrar greiner til Kongsins
þa takit ydar ræd saman/og sendit nockra meñ til vor/mz þ fysta/so ad oss meigi samākoma
Þuiad vier reisum nu til Antiochiam. Þui hradit ydur/og sendit nockra menn hingat/so ad
vier faum at vita huad ydur er til siñis. Hier mz ydur Gude bifalādis.

XII.

cxlviij Aar — A Þui hundradasta fertugasta og attunda Aare/þañ fimta dag Aprilis/Þa A
þsse Sættargiord var samþyckt/reiste Lysias til Konungsins/Og Gyding-
ar giættu siñar Akuruiñu og Næringar. Eñ Høfudzmennerner yf þm sø
mu Takmørkū/Timotheus og Apollonius sonur Apolloni hins gøfga/og
Hieronimus og Demophon/asamt Nicanor Høfudzmanne i Cyprus/lietu
þa ønguan Frid nie huild hafa.

Nidings verk þra i Joppe — Og þr i Joppen giordu eitt Nijdings verk/Þuiad þr tølodu vm fyrer þm Gydingum sm
a medal þra biuggu/ad þr skylldu stijga a eitt Skip/sm af þm var tilbwid/mz þra Kuiñum
og Børnum/lijka so sm ad hefde þr verit þra goder Viner. Þa ed Gydingar giordu nu þe
tta/so sm ad samþyckt var i Stadnum/z ottudust ønguan Ofrid/ z er þr komu vt a Sioen/
þa drecktu þr þm øllum/z þ voru nær tuo hundrud Personur.

Judas akallar Gud — Þegar Judas heyrde þtta/huersu grimliga þr høfdu handtierat vid hñs Brædr/þa baud
hñ sijnum møñum ad vera vppe/og kallade til Gudz þss riettlæta Domara/Og riedst i mote
þm/sm Myrdt høfdu hñs Brædur/og sette Elld i Borgarhliden vm Nott/og vppbrende øll
skipen/Og alla þa sm i Borgarhlidinu voru drap hñ mz Suerde. Eñ af þui ad Staduren
var til lucktur/ þa reiste hñ þar fra/i þre meiningu/ad hñ villde snart aptur koma og nidur
briota Stadē.

Jamnia — Honum var og sagt/ad þr i Jamnia hefde slijkt i sinne at giøra þm Gydingum sm mzal B
þra biuggu. Þar fyrer fiell hñ og eirnen yfer þa vm Nott/og vppbrende þra Borgar hlid
og Skip/ So ad Ellduren sast til Jerusalem/huer ed þo liggur þar fra tuø hundrut z fioru
tijger renneskeida.

Epter þ reiste hñ eñ niu bæiarleider fram leingra/i mote Timotheo/Þar mættu honum
fim þusund Arabiar/z fim hundrud Riddarar/z ættu Orostu vid hñ/og þar vard mikit mañ
fall. Eñ Judas og hñs Lid hafde sigur fyrer Gudliga tilhialp. Og af þui ad þr Arabiar
fiellu/þa bædu þr vm Frid/og hietu ad giefa honum Kuikfe/z veita honū eirnen adra hialp
Eñ Judas hugade/sm og satt var/ ad þr mundu meiga vera honum nytsamliger z gaf þm
Grid. Og þa þr høfdu þ mz Fastmælum bundit reistu þr heimaptur.

Hñ fiell z yfer eina þa Borg/s mz bryggiū var vel vmuerndut/ z tillukt med einum stein
Caspin yfer vunen — uegg/i hueriū Stad at margra hāda Folk bygde/og Staduren hiet Caspin. Eñ Borgarm C
treystu vppa sijna sterku Mwruegge/z sinar myckl vister/z skeyttu ei Juda nie hñs møñū/
Ja þr Dærudu hñ þar ad auk/og løstudu hñ/og formælltu hønum jlla. Þa akallade Ju-
das og hñs lid DROTTJN allrar Veralldar/sa sm i Josua tijd vm koll kastade Jericho
æn allra Strijdzuopna. Og þr rendu ad Mwrueggiunum mz grimd/ z vñu Staden z dræ
pu oteliande menn þar jñe/so ad Fiskeuatned sm þar læ i nænd/og var tueggia renneskeida
breidt/syndist allt af Blode litad.

Epter þta drogu þr enn leingra fram/siø hundrud og fimtijger bæiar leider/og komu til
Tharha/til þra Gydinga sm kallast Tubiani. Eñ Timotheum fundu þr ecki/Þuiad hañ
Dositheus — hafde haft sig þadan erendzlaust/vtan þ hañ hafde sest hardliga vm eirn Stad. Þa toku
Sosipator — sig tueir Høfudzmenn vpp/af Maccabei Selskap/sm var/Dositheus og Sosipater/og dræ-
Tiu M. Heidingiar slegner — pu nidur alla þa sm Timotheus hafde epterlæted Stadnum til verndar/ meir eñ tiu þusund
Kappa.

Þa skipade Maccabeus Lide sijnu/ og skipte þui i nockrar Fylkingar/z riedst i mote Ti- D
Timotheus — motheo/huer ed hafde hundrad og tuttugu Fotgøngulidz hia sier/og fimtan hundrut Ridda- þusund
ra. Eñ sm Timotheus formerkte/ad Judas riedst i mote honum/þa sende hñ Børn z Kui-
Carnion — ñur/og þ sem ecki var duganligt til Strijdz/j eirn Stad sm hiet Carnion/hñ la i Fiallaklo-
fum nockrum/so ad hñ vard ecki vmkringdur. Eñ sm hñ fieck ad sia þa fyrstu Fylking Ma
ccabei/þa fiell ein hrædsla z Otte yfer Ouinena. Af þui ad sa var i mote þm/og liet sig sia/
sm alla

sm̃ alla hlute sier/og þr toku til ad flyia/eirn hingad eñ annar þangat/suo ad þr skødudu og
særdu sialfa sig jnnbyrdis. Eñ Judas fylgde fastliga a epter/⁊ slo þa Ogudligu/⁊ drap af xxx. þusunder Kappa slegner
þm nær þriatijge þusunder manna.

Og Timotheus kom i hendur þm Dositheo og Sosipatro/ og bad þa mikilliga/ad þeir
E slæge hñ ecki i Hel/ Þuiad hñ hafde marga af þra Fedrũ ⁊ Brædrum/s̄ ⁊ eirnen hefde drep
nerverit hefde hñ verit Lijflaten. Þa hñ hafde nu truliga þui lofat/at hñ villde gefa þa lau
sa/oskadda/i tilsettañ tijma/þa lietu þr hñ lausan vegna sinna Brædra. Epter þ reiste Ma xxv. þusunder
ccabeus til Carnion og Atargasion/⁊ drapu þar fim̃ ⁊ tuttugu þusunder mañа pellder

Epter þssa reisu og þennan Bardaga/reiste Judas fyrer þañ sterka Stad Ephron/i hũ
ium Lysias var og fielde annars Folks. Eñ þr æskumeñ sm̃ fyrer Stadnũ stodu vørdust dre-
ingeliga/þt þr høfdu skotuopn ⁊ veriur nogar. Þa kølludu þr til DROTTINS sa ed Ephron
mz vallde sundurbrytur Ouinaña styrkleika/og vñu Staden/⁊ drapu þar fim̃ ⁊ tuttugu þu- xxv þusunder
sunder mañа. slegner

Þui næst reistu þr þadan til Borgar þra Schitis/sm̃ liggur fra Jerusalem sex hundrud
skeidarwm. Eñ af þui ad Gydingar þr sm̃ hia þm biuggu/baru þm þ Vitne/ at þr hefde
alla Vinãttu synt þm i þre æfellis tijd/þa voru þr og vid þa Vinsamliger/og þøckudu þm
þar fyrer/bidiande þa ad þr ⁊ so framueigis være goduiliader vid þra Folk/ Og þr reistu so
aptur til Jerusalem/⁊ komu heim vm sialfa Huijtasuñu.

Enn epter Huijtasuñu riedust þr i mote Gorgia sm̃ var Høfudzmadr þra Edomita/hañ
F mætte þm mz þriu þusund Fotgøngulids/⁊ fiøgur hundrud Hesta. Og þa er þr børdust/þa Gorgias høf
fiellu noekrer Gydingar. Og Dositheus eiñ øflugr Riddare/af flocke Bacenoris næde Gor udzmadur Edo
gias/og hiellt i hñs Kyrtil/og leidde hñ mz vallde/viliande fanga hñ Lifande. Eñ eiñ Ridd mita
are af Thracia rende ad honum/og hio af honum Høndena/suo ad Gorgias flyde þadan til
Moresa.

Nu sm̃ Gorgias lid vardist leingi/og neyd var fyrer høndum/Þa kallade Judas til DR Judas akall-
OTTINS/at hñ villde hialpa þm ⁊ beriast fyrer þa/⁊ hñ kallade til sins Folks a Hebre Drottin
sku/og vppbyriade eirn Lofsaung/Þa snere Gorgias lid a flotta oforuarandis. Og Judas
reiste mz øllu sijnu Folke i þañ Stad Oddollam/Og mz þui at Huijtasuñu vika var/þa hre
insudu þr sig epter Logmalenu/og hielldu þar i sama stad Þuottdageñ.

Annars dags þar epter/komu þr til Juda/ad sækia þa enu Framlidnu/ so sem Sidur er
til/og grafa þa hia þra Fedrum. Þa þr nu klædum flettu þa sm̃ falled høfdu/þa fundu þr
hia sierhuerium þra/næstklædum/ Hnoss/af Skwrgodum vr Jamnia/huad Gydingum var j
Løgmalenu fyrerbodit. Þa vard huerium manne auglioft hu' fyrer þsser høfdu fallit. Og
þr giørdu Gude þm riettlæta Domara þacker/sa sm̃ liet þ leynda so opinbert verda/Og ba
G du hañ/ ad hañ ecki fyrer þssa Synd afmæde þa alla. Og Kappen Judas aminte Flocken
huggunarsamliga/ad þr skylldu giæta sijn framueigis fyrer Syndiñe/þt þr sæe þar fyrer sij
num augum/at þsser hefde vegna siña Synda i Hel slegner verit.

Þui næst bad hañ þa ad leggia nockurn Peningastyrk til samãs/tuø þusund Peninga xij þusund
Silfurs/þ sende hñ til Jerusalem/til Synda offurs/ Og hñ giørde þ vel ⁊ Gudliga/ at hñ
giørde minning vpprisunnar. Þuiad hefde hñ ecki vonat/ad þr i Helslegnu mundu vppap-
tur rijsa/þa være þ til onytis og ein Heimska/ad bidia fyrer þm framlidnu. Eñ af þui hañ
huxade/ad þr s̄ deyia i riettre tru/eiga fagnadar og Saluhialpar ad vænta/þa hefr þta ve-
rit ein god og Heilog meining. Þui hefur hñ og so bedit fyrer þssum framlidnu/so ad þm
yrde Syndernar Fyrergiefnar.

XIII.

A A Þui hundradasta fertugasta og niunda are/spurde Judas og hñs meñ þau cxlix ar
tijdinde/ad Antiochus Eupator fære mz myklu lide i Gydingalãd/ ⁊ Lysias Antiochus
hñs Rijkisstiornare og ædste Rædgiafe være mz honum/og hñ hefde hund- Eupator dregur
rad og tiu þusunder af Grisku Fotgaungulide/⁊ fim̃ þusund ⁊ þriu hundrud her i mote Gyd
Riddara/og tuo ⁊ tuttugu Fijla/⁊ þriu hundrud Vagna jarne slegna. Me ingum
nelaus gaf sig ⁊ so til þra/og manade Antiochum til mz myklum Fagurmæ
lum/ad fordiarfa sitt Fødurland/so at hñ fyrer þ feinge þ yppasta Prestembætte.
B Eñ Kõguren allra Kõga vppuakte Antiochi siñe/ so ad hñ straffade þañ frasnuen skalk/
Þuiat

Þuiad Lysias auūsade honum/ huersu hn̄ være søk og efne til alls þssa okyrrleika. Þar fyr er liet hn̄ flytia hn̄ til Berea/ og i þm samastad lijflata hn̄ epter þss Landzuijsu. Þuiad þar var eirn Turn/ fimtijge alna at hæd/ fullur Osku/ þar ofan a stod eitt hiol Jarngødum slei
Menelaus veidz stegldur
git þ hliop vm kring/ þar vard sa Gudlastare og storglæpa madur Stegldur. Slijkum dauda hlaut sa Nijdingur Menelaus ad deyia/ og verda ecki Jardadur/ og þ skiede hn̄ makliga Þuiad mz þui hn̄ so optsinis syndgade i mote Herrans Alltare/ þar s̄ var sa Heilage Elldur E
en̄ og Askan/ þui hlaut hn̄ og i osku liflaten̄ ad verda.

Judas amin̄er sitt lid
Enn Konguren̄ var miøg gramr orden Gydingum/ ꝛ ætlade sier ad plaga þa eins grimliga og hn̄s Fader hafde giørt. Þetta merkte Judas/ og hn̄ baud øllu Folkenu ad þ skyllde Dag og Nott akalla DROTTIN/ ad hn̄ villde so nu sm̄ optar/ veita þm hialp i mote þm sm̄ þa ræna villdu Løgmalenu/ Fosturlād enu/ ꝛ þui Heilaga Musterε/ Og han̄ villde ecki giefa Bøluudum Heidingium i hendur þ folk sm̄ litla vidrietting hafde feingit. Þa þr høf D
du nu mz einum huga þta giørt aller huer mz ødrum/ og bædu þan̄ Myskunsama Gud med Tarum/ Fastande/ og lægu heila þria daga a Jørdu/ Þa huggade Judas þa/ og baud þm

a Leysing) kallas sierlig ord og maaltæki sm̄ men̄ hafa i Orrostum/ suo þr þeckist vra Ouinunū/ Symbolum a Latinu.

til sijn ad koma. Og þa hn̄ ꝛ ølldungarn̄ voru til samans komner/ þa kom þ asamt mz þm ad han̄ skyllde reisa i mote Kongenum/ og læta suerfa til stalsmz Gudz hialp/ fyrr enn han̄ kiæme i Gydingaland mz sinn Her/ og ynne Borgena. Og hn̄ fal sig so Gude/ og hughreyste sitt lid/ ad þr skylldu beriast hreysteliga allt til Dauda/ so þr næde ad hallda Løgmalenu/ Musterenu/ Borgin̄e/ Fosturlandenu og Rijkisstiornin̄e. Og hn̄ sette sijnar Herbwder hia E
Modin/ og hn̄ gaf þm þsse ord til a Leysingar/ Gud giefur sigur. Þui næst tok hn̄ sig vpp vm Nottina mz þ besta Lid hn̄ hafde/ ꝛ fiell jn̄ i Kongsins Herbwder/ ꝛ slo i hel fiorar Þusunder manna/ og þn̄ Fijlinn sm̄ fremstur var/ mz øllum þm s̄ i Kastalanum voru/ mz þssu komu þr mikillre skielfingu og hrædslu i allar Herbwdernar/ Og komust mz heidur ꝛ Lucku þadan i burt vm Morgunen þa lyste/ Þuiat Gud var þra Hialpare

Bethzura
Enn þegar Kōguren̄ hafde reynt/ ad Gydingar voru so einhugader/ þa snere hn̄ sin̄e ferd og reiste j giegnum Ouegu/ og flutte sin̄ Her fyrer Bethzura/ s̄ var vijge Gydinga/ ꝛ ei var vmkringt. Enn hn̄ vard þar og eirnen a flotta reken/ og vard þar eckert til snwdar/ og fieck skada/ Þuiat Judas sende i Kastalan̄ allt þ þr vidþurftu.

Rodocus
Enn eirn madur var a medal Gydinga/ ad nafne Rodocus/ han̄ sagde Ouinum mz suikū F
allan̄ þra Hemugleik/ En̄ þr høfdu Niosn af honum nædu honum/ og ræku hn̄ a burt.

Philippus
Þui næst vard Kōguren̄ so til sin̄s/ ad hn̄ giørde Frid vid þa i Bethzura/ ꝛ reiste þadan/ og atte Orrostu vid Judam/ og fieck osigur. Og mz þui han̄ hafde spurt/ at Philippus var viken fra honum/ huern hn̄ liet epter i Antiochia til Landuarnar/ þa vard hn̄ miøg skielfdur Og hn̄ leitade vm sætter vid Gydinga/ ꝛ giørde vid þa frid/ ꝛ van̄ Eid ad hallda þa Sattar
giørd/ og vard so þra Vinur. Og hn̄ færde Forner/ og vegsamade Musterid/ ꝛ audsynde sig G
vinsamligan vid Staden/ tok Maccabeum i vinattu/ og giørde hn̄ at Høfudzman̄e fra Ptolemais allt til þra Grerrener.

Enn þegar Kōguren̄ kom til Ptolemais/ lijkade þeim i Ptolemais ecki vel þesse sattargiørd/ þuiad þr voru hrædder vm þ/ at þsse sætt munde ei vid þa hallden verda/ so sm̄ þr høfdu ædur ecki halldit sijna tru. Þa gieck fram̄ Lysias opinberliga/ og afsakade Kongen/ og veitte þm Fortølr/ so ad þr voru til fridz/ ꝛ stilltu þa/ so ad þr skilldu vænta allz godz til þra/ Þui næst reiste Kōgurin̄ aptr til Antiochiam. Og so skiede þsse Kōgsins Herfør ꝛ heimreisa

XIIII

OG at þremur arum lidnum friette Judas ꝛ þr sem mz honum voru/ at Dem A
Demetrius Seleuci son i Macca. vij
etrius Seleuci son/ var komin til Trijpolis mz mykln lide ꝛ skipafiolda mykl um/ ꝛ hafde vn̄it Land vnder sig/ og sleigit Antiochum og hn̄s Rijkisstiorna ra Lysiam. En̄ Alcimus sa fyrr hafde verit Kien̄emanna høfdinge/ og suiuirdeliga var af fallen/ a þm ofsoknar tijma/ og nu huxade huerke at lifa/ ne aptur at na þui hædsta Kiennemans embætte/ hn̄ reiste fyrer Demetriū Kōg a þui hundradasta fimtugasta og fyrsta are/ og færde honum eina Gullega Koronu/ Palmuid og Vidsmiørsvidargreiner/ sm̄ Musterenu tilheyrde. Og þan̄ fyrsta dag gaf hn̄ sig ecki fram̄/ þar til hn̄ sa sier føre/ til ad fremia sin̄ Galinskap.

Alcimus klag at Judam
Þa Demetrius kallade hn̄ nu fyrer Rædit/ og liet hn̄ atspyria/ huernen Gydingum geinge/ og huad þr hefde i sin̄e/ Þa suarade hn̄ so/ Þeir Gydingar sm̄ lætast vera goder/ huerra

høfudz

B Hofudzmadur Judas Maccabeus er/ þr byria æfijd Strijd og styriølld/og læta þitt rijke ec-
ke i Fride/Mig hafa þr og eirnen suipt minne fødurligre Vegsemd/einkum Kiẽnemãs Em
bættenu/þui em eg hingad komen/fyrst Kongenum til goda/z i hina bestu meining/J añan
mata/af þui ad eg villde giarna sia gott ræd minu Folke/Þuiad fyrer slijkt stiornleysi verdz
øll vor ætt at ønguu. Villde þui Konguren alijta þta Mælefne/og epter siñe frægdar god-
uilld gefa god ræd z hialpa Landenu z allre vorre ætt/i þijsu malefne/ þt a medan Judas er
a lijfe/þa er ecke møguligt at fridur verde i Landenu

Og er hñ hafde lokit sijnu Mæle/vrdu hiner adrer gramer vppa Judam/og vpphuøttu
Demetrium honum i mote/so ad hñ jafnsnart heimte a tal vid sig Nicanor/sm̃ var Hofudz
madur yfer Filahernum/og skipade hñ til Hofudzmans i mote Gydingum. Og baud honũ
ad drepa Judam og i sundurtuistra hñs lide/og setia Alcimum i þ hædsta Kieñemans embæ
tte. Þa gæfu aller Heidingiar sig i Lid mz Nicanor/sm̃ Judas hafde vr lande rekid/ ætlãde
ad Gydingañа Ogiæfa munde þeim til giæfu verda.

Nicanor verdur Hertogi i giegn Gydingū

C Þegar Judas z þr mz honum voru heyrdu at Nicanor reiste i mote þm/z ad Heidingiar
søfnudust til hñs vr øllum Stodum/þa dreyfdu þr østu yfer Hofut sier/z kølludu til Gudz/sm̃
fra Veralldar vpphafe hafde varduceitt sitt Folk/og sijnum litla hoop opinberliga hialpad
hafde. Og þa þra Hofudzmann baud þm/þa toku þr sig vpp/z mættu Ouinunum hia þui
Kauptune Dessa. Eñ Simon Judas Broder/gaf sig i mote Nicanor/z var vid sialft buid
at hñ hefde sleigit hñ/ af þui þr komu Ouinunũ a ouart. Þa Nicanor heyrde nu/ad Judas
hafde mz sier suo hughrausta menn/sm̃ diarfliga vogudu lijfe og gotze fyrer sitt Fødurland/
þa ottadist hñ/og villde ecki eiga Bardaga vid þa. Helldur sende til þra Possidoniũ/The-
odotum/og Matathiam/at semia sattar giørd vid þa. Og epter langa rædagiørd/ þa þra
Hofudzmadur hafde tiad fyrer Folkenu Søkena alla/og þeim kom saman / samþycktust þr
þssare Sattargiørd/og til settu eirn Dag/a huerium þr skylldu fiñast bæder alleina.

Judas akallar Gud

Possidonius Theodotus Matathias

Eñ þegar sa Dagur kom/ vard siñ stoll settur handa huorũ fyrer sig. Og Judas til set-
te nockra brynjada menn/eigi langt þar fra/So ad Ouinerner/giørde honum oforuarandis
D eingin suik/og ræddust so vid sijn a mille vm þra Naudsyniar. Og Nicanor var til Jerusa
lem nockra stund/og byriade eckert þm i mote/og liet sitt Strijdzfolk reisa i burt/og heidrade
Judam fyrer Folkenu/og tiede sig Vingiarnligañ vid hñ/ z ried honum ad Kuongast z afla
sier Afkuæmis. So Kuongadist Judas/og var i goodum Fride/z tok vara a sijñe næringu.
Eñ þegar Alcimus sa þ/ad þsser tueir voru nu Viner ordner z høfdu giørt Frid sijn a mille/
reiste hñ aptr til Demetrium/z aklagade Nicanor/ad hñ være otrur orden/ad hñ hefde Kõg
sins Ouin Judam/sett til hins hædsta Kieñemans embættis j siñ stad. Þa stygdist Kongur-
en og vard miøg reidur/af Lygum þssa Illmennis/og skrifade Nicanor til/ at sier lijkade ec-
ke i neirn mæta/su Fridargiørd sm̃ hñ hafde giørt vid Gydinga/ og baud honum hñ skyllde
jafnsnart grijpa Maccabeum z senda hñ til Antiochiam.

Fridargiørd

Þa slijk bifalning kom til Nicanor/þa hrygdist hñ/ z hñ angrade/ad hñ vard at bregda
sijna tru/þar sm̃ Judas hafde ecki til saka giørt. Eñ af þui hñ dirfdist ecki ad giøra i mote
E Kongenum/þa huxade hñ ad grijpa hñ mz Suikum. Og þegar Maccabeus merkte/ ad hñ
hafde meire ouilld til hñs eñ fyrr/þa huxade hñ at þ munde ecki neitt gott merkia/og hñ tok
nockra meñ til sijn/z geymde sig fyrer hm̃.

Eñ þa Nicanor sa þ/at Maccabeus hafde so klokliga vndan komist/ þa gieck hñ vpp til
hins fagra Heilaga Musteris/til Kieñemannañа/z baud Prestunum sm̃ þar fornfærdu/ad
þr skylldu framselia þennan mañ. Eñ þr sooru dyrañ Eid/ad þr visse ecki huar hñ være/þa
vtriette hñ sijna hægre Hønd i mote Musterenu z soor Eid/Ef so er at þier ofurseliet mier ei
Judam i hendur bundeñ/þa skal eg nidurbriota þtta Gudz Hws/z sla nidur Alltarid/og set
ia þar vpp i staden Bacho eina fagra Kirkiu/og þa hñ hafde þtta talat/þa gieck hañ i burt
þadan.

Nicanor suer ad nidurbriota Musterit i Macc. xiij

Þa vpplyptu Prestarner sijnum høndum til Himins/og kølludu til hañs sm̃ alltijd hefur
frelsat vort folk/z søgdu/DROTTJN/þo þu ei hafer þerf a nockrum hlut/þa hefur þu
F samt lætid þier lijka/at þitt Mustere i hueriu þu byr/sie a medal vor. Þar fyrer þu Heila
ge Gud/hueriumi alleina til heyrer allt þ sm̃ Heilagt er/ varduceittu framueigis þtta Hws/
huert vier nu fyrer litlu høfum hreinsat/so ad þ saurgist ei/ Og aptur ad nyiu byrg Vondra
manna Munna.

Þa var Nicanor sagt fra einum gømlum mañe i Jerusalem/sa hiet Rhazis/at hñ være

eirn sa madur sm̄ elskade þra Fedra Løgmaal/ z hafde allauegana gott Ryckti/ og slijka ꜳst
a Sialfur) Þetta þordæmer S. Augustinus mz riettu/ huar þyrer þsse Bok heþur ecki gillt hia þm gømlu Fedrum/ so sm̄ þar eru og þlei re adrar Gydinga meiningar inne

af sijnum Borgar møn̄um/ ad huer madur nefnde hn̄ Gydingan̄a Fødur. Hn̄ var og ꜳdur
þar fyrer klagadur og offsoktur/ z hafde manliga giefit sitt lijf i hættu/ vegna Gydinganna
truar. Þegar Nicanor villde nu lꜳta sia huilijkan Fiandskap hn̄ hafde til Gydingan̄a/ þa
sende hn̄ meir en̄ fim̄ hundrud Strijdzmen̄ ad grijpa hn̄/ Þuiat hn̄ huxade/ þegr hn̄ hefde hn̄
fangat/ þa hefde hn̄ giort þm eirn storan skada. Og þr stormudu vppa Portid/ a þm Tur-
ne sm̄ hn̄ var in̄e/ og settu þar Elld i/ Og sm̄ hn̄ merkte ad hn̄ var fangadr/ þa villde hn̄ ha-
fa lagt sig i giegnum i a sialfur/ þuiad hn̄ villde helldr ærliga deyia/ en̄ ad koma i hendr þm
Ogudligu/ og verda mz Hædung hæddur af þm/ En̄ i þre Angist hæfde hn̄ sig ecke riett.
Þegr þr brutust nu in̄ vppa hn̄ / þa kost hn̄ fra þm̄ vppa Mwrin̄/ z fleygde sier hraustliga E
þar ofan̄ fyrer/ a medal Folksins/ en̄ Folkid veik sier vndan̄ so ad hn̄ hafde rwm/ Og hn̄ fiell ni
dur a Lendarnar og var þa enn lijfs. Reis vpp reidugliga/ þo ad honum blædde miøg/ z væ-
re miøg sꜳr/ braust fram̄ a medal Folksins/ og for vppa eirn hꜳfan Klett. Og þa honum
hafde vtblætt/ þa tok hn̄ garnernar vr lijfenu og kastade at Strijdzmøn̄unum/ og hn̄ kalladi
til Gudz/ huer ad er DROTTIN Lijffins og Andans/ ad hn̄ villde giefa honum aptr allt
þtta/ z so do hn̄.

XV

ENN þegar Nicanor heyrde/ ad Judas og þr sm̄ mz honum voru/ hielldu sig A
i Samaria/ þa huxade hn̄/ ad yferfalla þa a Þuottdeigi ohrædddur. Og sm̄
þr Gydingar/ huerium hn̄ hafde naudgat mz at reisa/ amintu hn̄/ at hn̄ ecke
skyllde suo hryggelega þeim fyrerfara/ helldur hlijfa þeim Helga deige þar
til/ huern Gud sialfur hefde heidrad og Helgat/ Þa spurde þssi Høfudskalkr
þa/ Sa sm̄ bodit hefur Þuottdagen̄/ er hn̄ Herra a Himnum? Og þa þeir
ij Reg xx Exo xx

suørudu/ Ja/ þad er sa lifande DROTTIN/ Hn̄ er Herra a Himnum / sm̄ bodit hefur ad
hijla þann siøunda dag. Þa suarade hn̄/ þa er eg Herra a Jørdunne/ z eg byd ydr at bryn
ia ydur/ og giøra Kongsins skipan. Enn hn̄ kunne þo ecki ad framkuæma sitt aform. Og
Nicanors Ofstope

Nicanor hældist vm og hroosade/ og liest fulluijs þar vti/ at hn̄ skyllde vinna stort Frægdar-
verk a Juda.

En̄ Maccabeus hafde eitt stødugt trunadartraust og von/ ad DROTTen munde hial B
Judas amin̄er og huggar sitt Lid

pa honum/ Og huggade þa sm̄ hia honum voru/ ad þr skylldu ecki vera hrædder vid þa Hei
dingia sm̄ i moti þm riedust/ helldur huxa vppa þ Fulltijng s fyrr meir ofialldan skied var vid
þa af Himnum ofan/ Og en̄ nu vona a þan̄ tilkomande Sigur/ og þa hialp sm̄ Gud mundi
senda þm. So huggade hn̄ þa vr Løgmꜳlenu og Spamanna bokum̄/ z minte þa a þær
Sigursælu Orrostur sm̄ þr høfdu fyrre ꜳtt/ og giørde þa so hugdiarfa. Og þa hn̄ hafde so
amint þa/ þa tiade hn̄ fyrer þm/ huernen Heidingiar høfdu forbrotid/ og giort i mote þeirra
Eide/ og hn̄ bryniade þa so ad þr skylldu ecki treysta vpp a Spiot og Skiølld helldur vpp a
Gudz Ord.

Hn̄ sagde þm og so fra eirne Syn/ sm̄ truligt var ad hn̄ hafe sied/ huar af þeir vrdu aller
tuær Sioner Judas sa Onias Jeremias

hugdiarfer/ enn Synen var þsse. Onias sa hædste Prestur/ eirn merkeligur/ heidarligur god
uilldarsamur/ mikill malsnilldarmadur/ sa ed fra Barndome vande sig til allra man̄kosta/ hn̄
vpp hoof sijnar hendur/ og bad fyrer øllu Gydinga folke. Þui næst birtist honum eirn an̄ar C
Dyrdligur madur/ i kostuligum klædnade hafande miøg dyrdligt yferbragd. Og Onias tal-
ade til Judam/ Þesse er Jeremias Spamadur Gudz/ sm̄ miøg elskar þina Brædr/ z iafnan
bidur fyrer þssu Folke z þm Heilaga Stad. Þui nærst fieck Jeremias Juda mz sijnu̅ høn-
dum eitt Gullbuit Suerd/ og sagdi til hn̄s/ Tak vid þui Heilaga Suerde/ s Gud gefur þier/
Mz þui skalltu sla Ouinena.

Þa Judas hafde nu huggat þa/ mz so føgrum ordum/ huar af þr feingu hug og hiarta/
þa kom þ asamt mz þm/ ad reisa onguar Herbwder/ helldur rꜳdast strax i mote Ouinum/ og
yfer falla þa hreystelega/ z lꜳta so suerfa til stꜳls/ Þuiad Borgen/ Gudz þionustan̄ z Mu-
sterit være statt i voda. Og ad vijsu/ þa huxudu þr ei so fellt vm haska sin̄a Kuen̄a/ Barna/ D
brædra z Vina/ Helldr var þra mesta ahyggia fyrer þui heilaga Mustere/ Og þr s i Borg
in̄e voru epter ordner/ høfdu mesta sorg fyrer þra Strijdzfolke.

Þa Orrostan skyllde nu takast/ og Ouinerner voru samankomner og høfdu fylkt lide sij-
nu/ og sett Fijlana þar þr skylldu vera/ og Riddaralidit i bꜳda Fylkingar arma/ Og þa Ma-

ccabeus

ccabeus sa Ouinena/og þra margfalldan Strijdz vidurbunat/og þau ognárligu Dyren/þa
vpplypte hn̄ sijnum Hendum til Himens/og til bad þann Dasamliga Gud s̄ alla hlute sier/
Þuiad hn̄ visse vel/ad Sigur kiemur ecki fyrer Vopn me Veriur/helldr giefur Gud hn̄ þm
s̄ hn̄ vill/ Og hn̄ bad so.
E DROTTJN þu vtsender þinn Eingil/ i tijd Ezechie Kongs/ og hañ slo i Herbvdum Maccabei
Sennacherib/hundrad fim̄ og attatijger þusunder Manna. So send nu (þu DROTTen Bæn
a Himnum)eirn goodan Eingil vndā oss/ ad skielfa Ouinena/Lat þa skielfast fyrer þinum iiij. Reg. xix
magtar Armlegg/sem reisa mz Gudlastan i mote þinu Heilaga folke/Og þar mz hætte Ju Esa xxxvij.
das sinne rædu.
So dro Nicanor fram̄ mz sijnu Herlide/mz Trametum og myklu Heroope. Eñ Judas z Nicanor
hn̄s menn hoofu Orrostuna mz Bæn og akalle til Gudz/mz hondunum vogu þr/eñ mz hiar Fiellu xxxv.
tanu kolludu þr til Gudz/ Og þr felldu fimtan og tuttugu þusunder Mañа/ Og voru miog þusunder Heid-
glader/ at Gud hafde so Myskunsamliga audsynt sig. ingia
F Þegar Orrostan var vte/ z þr reistu i burt/þa þecktu þr Nicanor af hn̄s Bryniu/ad
hn̄ var fallen. Þa vpphofst eitt mikit Sigurop og fagnadarkall/z þr lofudu Gud a sitt Tū Fall Nica-
gumal. Og Judas sa sm̄ lijf og gootz hafde vtgiefit fyrer sitt Folk/ og fra Barndome haf nors
de sijnu Folke margt gott giort/ hn̄ baud ad hoggua Hofudit z Hōdena mz Oxliñe af Nica
nor/og flytia til Jerusalem. Þa hn̄ kom nu þangat/samankallade hn̄ sitt Folk/z sette Pre
stana fyrer Alltarit/og sende epter Ouinunum vppa Kastalan/z syndu Nicanors Hofud/z
hondena þss Gudlastara/hueria hn̄ hafde vpphafed i giegn þui Heilaga Huse hins Almatt
uga/mz myklū Metnade. Hn̄ liet og skiera Tunguna vr Hofde hins Ogudliga Nicanor/
og baud at saxa hana i smatt og gefa Fuglum. Og þa hond sm̄ hn̄ hafde haft til þss Gal-
inskapar/baud hn̄ vpp ad heingia gagnuart Musterenu.
G Og allt Folkit Vegsamade Gud a Himnum/seigiande/ Blezadur sie sa sm̄ sinn Stad he Jud. xxij
fur vardueitt/so ad hn̄ er ei saurgadur orden. Og hn̄ vppfeste Nicanors Hofud suo ad huer
madur matte sia þ vr Kastalanum/til eins opinberligs merkis/ad Gud hafde hialpat þeim.
Og þ var samþyckt af þm ollum/ad gleyma ecki þssum deigi/helldur skylldu meñ hn̄ helgan
halldа/sm̄ er þañ þrettanda dag hins tolfta Manadar huer ed kallast Adar a Syrlendsku/ Adar
næsta deigi fyrer Natijd Mardochei.
So vil eg nu hier mz ad sinne enda þssa Bok/epter fall Nicanors/og epter þ ad Gydin-
gar hofdu vnnit aptur Stadeñ. Og hafe eg sett z samit hana vel/þ villda eg giarna giort
hafa/Eñ hafe þ midur ordit/þa hefe eg þo giort so mikit þar at/so sm̄ eg kuñe. Þuiat ecke
er lysteligt ad drecka alla tijma Vijn edur Vatn/Helldur at drecka stundum Vijn /stundum
Vatn/þ er lysteligt. So er z þ lysteligt at lesa margt/Þetta sk vera Enden

Ender a Añare Bok
Maccabeorum

Formale yfer
þær greiner aþ Esther
og Daniel

D HJer epter fylgia nockrar Greiner/ hueriar vier hofū ecki viliat vtleggia i hia Pro
phetanum Daniel/z i Bokeñe Esther/Þuiat vier hofum slijk Blomstur afplock-
at(mz þui at þau standa ei i þm Ebreska Daniel og Esther)Og þo/so ad þau ec
ki spillist/þa hofum vier sett þau hier i eirn sierdeilis stad edur Jurtra gard/med
þui at þar finzt margt gott iñe/sierdeilis Lofsonguren Benedicite.

Greiner af Bok-
inne Esther

Nh ij. Enn

Artaxerxes

Þessar grein ma lesa/ næst epter 3 Cap. i bokiñe Esther

Hñ so er þ Bref hliodādi. Hiñ mykle Kongr Artaxerxes fra Indialāde allt A
til Blalandz/ Sender þm hundrat sio og tuttugu Høfdingium/og þra vn-
dermøñum/ sijna Quediu.
Enn þo ad eg sie megtugur Konungur/ og sa stæste Herra a Jørduñe/
þa hefe eg þo ecki viliat vpphroka mier af minne Magt/helldur hefe eg
kostgiæft/ ad rijkia Nædarsamliga og specktarliga/ og at hallda ætijd þañ
gooda Frid/af huerium huer madur gledst/So at huer madur meigi lifa rooliga og giæta
sijns verknadar. Þar vm hiellt eg rad vid mina Høfdingia/ hūnen slijkt mætte verda. Þa
skyrde Aman mier fra/minn sa hiñ Hyggnaste/ Elskuligaste ⁊ trwaste Rædgiafe/ sem næst

Aman

Kongenum er hædstur/At þar være eitt Folk vtdreift vm øll Lond / sm̄ hefur sierdeilis Løg-
mal/þuert i mote siduenium allra Landa og þioda/ ⁊ fyrerlite jafnan Kōgsins bod/ huar mz
þr forhindra Frid ⁊ samþycke i Rijkenu.
Þa vier nu merktum þ/at eitt einstaka folk sette sig i mote øllum Heimenū/ ⁊ hiellde eig
inligar siduenius/og fyrerlite vorn bodskap/ Huar mz þr giøra storan skada/ ⁊ sturla Frid ⁊
samhellde i voru rijke/Þui biodum vier/at hueria sm̄ Aman sa yppaste Høfdinge/⁊ ædstr er
næst Kongenum/vor Fader/ tilnefner/þr skulu mz Kuiñum ⁊ Børnum i Hel slegner verda
af siña Ouina Suerde/an allrar Myskunar ⁊ vægdar/Og þetta skal skie þañ tolfta dag j

Adar

Manudenū Adar a þssu Aare/So at þr ohlydnu verde i Helslegner aller a einū deigi/⁊ ad
þar kuñe at verda stadfastr Fridur j voru Rijke.
Og Mardocheus bad til DROTTens/og vpptalde hañs Dasemdarverk/ seigiande/ B

Mardochei Bæn

DROTTIN Gud/þu ert sa Almattuge Konungur/Aller hluter eru i þinu vallde/⁊ eing
en kañ at standa j mote þinum vilia/þegar þu villt hialpa Israel. Þu hefur skapat Him-
en ⁊ Jord ⁊ allt þ sm̄ þar er jñe/Þu ert DROTTIN allra/⁊ eingen kañ þier i mote ad
standa. Þu veist alla hlute/⁊ hefur þ sied/at þ hefur ecki verit af neirne Drambseme nie
Metnade/þo eg villde ei tilbidia hiñ stollta Aman/Þuiat eg var reidubuen/Israel til goda/
vel viliugliga at kyssa a hñs Fætur. Helldur hef eg giort þ af otta/so ad eg ecki gefe þa æ-
ru nockrum mañe/sm̄ minum Gude tilheyrer/⁊ at eg tilbidie onguan añan/eñ miñ Gud.
Og nu DROTTIN/þu Kongur ⁊ Gud Abrahams/Myskuna þu þinu Folke/þr vo-
rer Ouiner vilia afma oss/⁊ þinn Arf vppræta/ þañ þu hefur haft fra vpphafe. Fyrerlijt
þu ecki þinn litla hoop/sm̄ þu frelster af Egiptalande. Heyr mina bæn/⁊ vertu Lijknsamur
þinu Folke/og snu þu vorre hrygd j Glede/So at vier lifum ⁊ prijsum þitt Nafn/Afma þu
ecki Muña þra sm̄ þig lofa. Og allur Israels Lydr kallade til DROTTens af øllu meg
ne/Þuiat þr voru i daudans neyd.
Og Drottningin Esther snere sier ⁊ til DROTTens/ j þssare daudans hættu/⁊ hū lag
de af sier sijn Konungligu klæde/og iklæddist hrygdarklædum/og i staden dyrmætz Vatz og
Balsam/þa dreifdi hun Osku og dupte yfer sitt høfud/ og þiade sitt Holld mz føstu/Og all
stadar þar hun hafde ædur haft gladuærd/þa reytte hun sitt Hær af sier/⁊ akallade Israels
Gud/seigiande.

Bæn Esther

DROTTIN þu sm̄ ert alleina vor Konungur/hialpa þu mier aumri/Eg hefe ønguā
annañ hialparmañ vtan þig/og neyden er nalæg. Eg hefe heyrt af minum Fødur/DRO
TTIN/at þu hafer skilit Israel fra øllum Heidingium/og hafer tekit þier vora Fedr fra
vpphafi til eilijfrar eignar/⁊ þu hefur halldit vid þa/huad sm̄ þu hefur talat. Vier høfum
syndgast fyrer þier/Þar fyrer hefur þu yfergiefit oss i vorra Ouina hendur. DROTTen/
þu ert Riettlætur/Þuiat vier høfum heidrat þra Skwrgod.
Enn nu læta þr sier ecki þar mz nægia at þr hallda oss i so storre þuingu/helldr eigna C
þr magtinne siña Skwrgoda þra sigur/⁊ vilia giøra þitt fyrerheit at øngu/⁊ vpp ræta þiñ
Arf/og apturbyrgia muñen a þm sm̄ þig lofa/og afma vegsemd þins Musteris ⁊ Alltaris.
Og þr vilia vppluka Heidingiaña Muñne/til at vegsama magt Skwrgodaña/og at veita
einum daudligum Konge eilijfa hrosan. DROTTIN/gef þm ei þiñ Rijkissprota sm̄ eck
ert eru/so at þr hæde ecki at vorre Hrygd/helldur læt þra vppsætur koma yfer þa / og merk
þañ sm̄ þra vppbyriar i mote oss.
Minstu a oss DROTTIN/⁊ audsyn þig i vorri neyd/Og styrk mig DROTTIN/
þu Kongur allra Guda og Herra. Kieñ þu mier huernen eg skal tala fyrer Leonenu/⁊ snu
þu hñs hiarta/so at hñ verdi gramur vorum Ouin/So at hñ fyrerfarist sialfur mz øllū þm
sm̄ honum til heyra. Og frelsa oss fyrer þina hønd/og hialp mier þiñe Ambætt/ sm̄ ongua
adra

adra hialp hefur vtan þig DROTTIN alleina/þu ſem alla hlute veiſt/og ſkilur/ad eg he
fe ønguа Glede af þre vegſemd ſem eg hefe i hia þeim Ogudligu/og at eg hef ønguа lyſting
a þeim heidna og framanda Hiuſkap. Þu veiſt at eg hlyt ad giøra þ/og eigi akta eg þa Veg
ſamligu fegurdarpryde/ſem eg ber a minu høfde/þegar eg verd at ſkarta/Helldr helld eg þ ſo
ſem eitt ſaurugt klæde/og ber þ ecki vtan þegar eg ſkal ſkarta. Eg hefe og enn alldrei ſamme⸗
ytt Aman/og eigi helldur haft gladuærd vid þ Konungliga Bord/og ecki druckit af Fornar⸗
vijne. Og þijn Ambatt hefur alldrei gladuær verit/ſijdan eg var hingat leidd/allt til þeſſa tij
ma/vtan alleina i þier DROTTIN þu Gud Abrahams. Bænheyrdu rødd þra forlæt⸗
nu/þu ſtyrkur Gud yfer øllum hlutum/og frelſa oſſ fra hende þra Ogudligu/ og hialp mier
af minne Neyd.

D Og a hinum þridia deigi/lagde hun af ſier ſinn dagliga klædabunad/ og ſkryddiſt ſijnum
Konungligum ſkrwda og var miøg friid/ og hun akallade Gud þann frelſarann ſem alla hlute
ſier. Og hun tok med ſier tuær Jungfrwr/⁊ ſtudde ſig ſo hægt vid þa eina/Enn hin ønnur geck
a epter/og hiellt vpp fallde hennar Klæda/Hennar Andlitzfegurd var miøg væn/blijdlig ⁊ gle⸗
delig ad ſia/ Enn hennar hiarta var fullt af Angiſt ⁊ Harme.

Þeſſe Grein ma vera ein Gloſieran vpp hafsins hins v. Cap.

Og þa hun kom inn yfer allar dyrnar/þa gieck hun og ſtod gagnuart Kongenum/þar hann
ſat i ſijnu Konungligu Hæſæte/i ſijnum Konungligum ſkrwda ſem var af Gulle ⁊ Gimſtein
um/og var ognarligur ad at lijta. Þa hann nu vpplypte ſijnum augum/⁊ leit reidugliga til he
nar/þa leid yfer Drottningena/og hun fiell i Onguit/og lagde høfudid vppa Jungfruna.

Þa ſnere Gud Konungſins hiarta til goda/ og hann vard hryggur hennar vegna/⁊ ſtock wr
ſijnu Sæte/og tok hana ſier i fadm/þar til hun raknade vid aptur/og talade blijdliga til henn
ar/Huad er þier Eſther? Eg em þinn Broder/ottaſt ecki/Þu ſkallt ecki deyia/Þuiad þeta for
bod ahrærer alla adra/enn þig ecki. Kom hingat. Og hann vpplypti þeim Gulligaſprota/⁊ lag
de hann vppa hennar axler/mintiſt vid hana/⁊ ſagde/Seigdu fram.

Og hun andſuarade/Þa eg leit þig/þa þotte mier ſem ſæe eg Eingil Gudz/ Þar fyrer ſkelf
duſt eg fyrer þijnu mykla Vellde/Þuiad þu ert miøg hrædeligur/og þitt yferlit miøg dyrdar
ligt. Og þegar hun hafde ſuo talad/kom yfer hana Omeigen i annat ſinn/ og fiell nidur. Þa
vard Konguren ſkielfdur og hans þienarar/⁊ huggudu hana.

A þui fiorda Aare Ptolomei Kongs ⁊ Cleupatre/ høfdu þr Doſiteus (hann ed hiellt ſig vera
Kiennemann af Leui ætt) ⁊ hans ſonr Ptolomeus þeta Purims bref/⁊ ſøgdu/Ad Lyſimachus
þeſſ ſama Ptolomei ſonur hefde vtlagt þ i Jeruſalem.

Þetta ma leſa epter þann viij Cap þyrer hinn ix

Artaxerxes hinn mykle Kongr/fra India lande allt til Blalandz/ſender hundrad ſiø ⁊
tuttugu Høfdingium/og þra vndermønnum ſijna Quediu.

E Vier formerkium/ad þr eru marger/ſem misbreyta Høfdingianna Nad/⁊ verda metnad⸗
arſamer og vonder/af þeim Heidre ſem þeim veitiſt/So at þr eigi ad eins yferfalla þa vndergief⸗
nu/helldur hyxa þr ad troda Herrann ſialfann vnder fætur þeim/af huerium þr eru vpphafder. Og
giøra ei ad eins i mote natturligum Riettindum/ med þui opacklæte/helldur eru þr ſo blindad
er af Drambſeminne/ at þr hyxa eirnen ad Gud(hann ed alſiaandi þa godu)ſtraffi ecki ſlijka O⸗
tru. Þeir ſuijkia ⁊ eirnen goda Høfdingia/ ⁊ koma þeim til ad vthella ſaklauſu Blode/Og
þr ſem þiona þeim truliga og ærliga þa færa þr i allskyns Olucku. Þuilijk dæme finna menn
ecki alleina i gømlum ſøgum/helldur reyna menn þ dagliga/huad mikillre ogiæfu ſlijker Nad
giafar af ſtad koma.

Af þui at oſſ ber ad ſia ſo til/at þar megi framueigis halldaſt Fridur i Rijkenu/þa neyd
unſt vier ſtundum epter mælauoxtum/ad ombreyta vorum ſkipunum/þa vier formerkium ad
þ er odruuijs/enn ſem oſſ er vnderuijſat/ og raſa ei fyrer rad fram ofmiog

Eſther v

Nu af þui ad Aman/Hamadathi ſon af Macedonia/enn ecki af Perſa blode/⁊ eigi vort
ar giæſku tegundar/helldur eirn Geſtur hia oſſ/Huerium vier(ſo ſem vier pløgum at giøra øllum
þiodum)ſyndum alla Nad/og vpphoofum hann/ſo ad vier nefndum hann vorn Fødur/ſuo ad hann
vard af huerium manne heidradur/næſt Kongenum/þa vard hann ſo Drambſamr/ad hann hug⸗
de ſier ad ſkilia oſſ bæde vid vort Kongarijke og Lijf. Þuiat hann hefur Mardocheum (ſem fyrer ſij
na tru ⁊ velgiørd frelſade vort Lijf) og vora ſaklauſa huſfru Drottning Eſter aſamt med øllu
hennar Folke/falſkliga og hreckuijſliga rægt/ſo ad þr yrde aller lijfe ſuifter. Og þegar þeir
hefde nu aller i burt verit ſem oſſ varducita/ þa ætlade hann ſier ad lijflata oſſ eirnen / og koma
Perſa rijke vnder þa Macedonios.

Aman

F Enn vier formerkium/ad Gydingar/hueria ſa vtflæmde ſkalkur villde drepa læta/ eru ſak

 lauſer

lauſer/hafa gott Løgmæl/og eru ſyner hins Hæſta/ſtæſta ꝛ eilijfa Gudz/huer ed vorum Forfedrum og oſſ hefur giefit þtta Rijke/og enn þui vid magt helldur. Þar fyrer ſkulu þier ecke hallda ydur epter þm brefum/ſm̃ Aman liet vtganga/ Þuiad fyrer ſlijks giørnings ſaker er hñ mz øllum ſijnum ættmønnum a Galga heingdur fyrer Suſans Porte/ Og ſo hefur Gud endꝛgolldit hm̃/ſo ſ hñ hefꝛ forþienat

Adar

Eñ þſſa ſkipun ſm̃ nu ſendum vier til ydar/ſkulu þier læta kunngiora j øllum Borgum/ ad Gydingar meigi mz frelſe hallda ſinu Løgmale. Og ef nockur vill veita þm ofrijke/a þm þrettanda deigi hins tolfta Manadar/ſm̃ kallaſt Adar/þa ſkulu þier vernda þa/ſuo at þeir meigi hefnaſt a hinum/ Þuiat þañ ſama dag hefur Gud Almattugur giert þeim ad føgnude/a huerium þ vtualda Folk atte lijflatid at verda

Þar fyrer ſkulu þier og ſo/hallda þennan dag Helgan/mz ødrum Hatijdum/ mz øllum Føgnude/ſo ad oſſ velgange/ꝛ øllū þm ſ holler eru Perſum/Og þ ſkal vera epterdæmi/huerſu ad otruleike verdur ſtraffadur. Eñ huert þ Land edur Borg/ſm̃ ecki helldꝛ þta bod/þ ſkal mz Suerde og Ellde afmæd verda/ſo ad þadan i fra ſkulu þar huerke meñ nie Dyr nie Fuglar jñe bwa

Þetta ma leſaſt þyrſt edur ſeinaſt/þt Draumuren var þyrer Grætningen eñ vtþydingen epter

A ødru Aare hins mykla Kongs Artaxerxes/a hinum fyrſta Deigi Manadarins Niſā/ hafde Mardocheus eirn Draum/ſm̃ var eirn Gydingur/ſonur Jairi/ſonar Semei/ Sonar Kis/af ætt Beniamin/og bio i Borgiñe Suſan/eirn heidarligur madꝛ/ꝛ vel hallden i Kõgſins Garde/Eñ hñ var eirn af þm Herteknu/ſm̃ Nabogodonoſor Babilons Kongur hafde flutt fra Jeruſalem/mz Jechonia Konge Juda/og þtta var hñs Draumur.

Draumur Mardochei

Þar giørdiſt mikit Hareyſte og Hark/Reidarþrumur og Jardſkialfte/ꝛ ein Ognarhræd Gſla á Jørduñe. Og ſia þu þar voru tueir Drekar/þr rieduſt til Bardaga huer i mote ødrū Og þ Hareyſte var ſo mikid/at øll Lønd toku ſig vpp/ at beriaſt i mote einu Heiløgu Folke. Og þ var eirn Dagur mikils Myrkurs/Harmkuælis ꝛ Angiſtar/ꝛ mikil Hørmung ꝛ hrædſla var a Jørduñe. Og þ Heilaga folk var i mikillre Hrygd/og hræddeſt ſijna Ogiæfu /og ottadiſt fyrer ſijnum dauda/og þ akallade Gud. Og epter ſlijkt kall/ ſpratt vpp eirn mijkill Vatzſtraumur vr einum litlum Bruñe/og Solen gieck vpp ꝛ ſkein fagurt/ꝛ þr Veſølu feingu Sigur/ ꝛ dræpu þa enu Drambſenu.

Nu þegar Mardocheus vaknade epter ſiñ Draum/þa huxade hñ huad Gud munde meina hier mz/og hñ vardueitte Traumeñ j Hiarta ſijnu/og hugſade epter honum allt til Nættꝛ villde giarnan hafa feingit at vita hñs vtþyding. Og Mardocheus ſagde / Gud hefur til ſkickat þ allt ſaman/Eg hugſa vm miñ Draum/og þ hefur ſo tilgeingit ſm̃ mig dreymde.

Vtþyding Draumſins

Sa litle Bruñur/ſm̃ vard eitt mikid Vatzfall/þa Solen ſkein og var klær/þ er Eſther/ hueria Konunguren tok ſier til Eigenkuiñu/ꝛ giørde hana at Drottningu. Þeir tueir Drekar/þ em eg og Aman. Añar þra merker Heidingia ſm̃ til ſamans komu / og villde afmæ Gydinga nafn. Annat merker mitt Folk Jſrael/huert ed til DROTTens kallade/ꝛ DROTTJN hialpade ſijnu folke/og frelſade oſſ fra þſſare Ogiæfu. Hñ giører mikil Takn og Stormerke a medal Heidingia/Þuiat hñ hefur ætid giørt miſmun a millum ſijns Folks og Heidingia. Og þegar ſu ſtund kom/þa Heidingiarner voru ſm̃ ſtolltaſter/ enn vier ſem veykaſter/ꝛ Gud ſkyllde dæma/Þa mintiſt hñ a ſitt Folk/ꝛ gaf ſijnū arfe Siguruiñingena.

Adar

Og þeñan Dag ſkulu menn hallda i Manadenum Adar/þañ fiortanda ꝛ fimtanda dag þſſ Manadar/mz allre glede/og mz allre giætne/þegar Folkit kiemur til ſamans/ Og þ ſk ſo halldaſt æfinliga a medal Jſraels Folks.

Hier endaſt þær greiner af Eſther.

Hiſtorian vt af Suſaña og Daniel

A J Babilon var eirn madr ſa hiet Joakim/ hñ ætte ſier Kuiñu hun hiet Su
ſaña/ Helkia dotter/ hun var miøg væn og þar mz Gudhrædd/ Þuiat hun
ætte goda Forelldra/ ſm̃ hana høfdu mentat epter Moſes Løgmale. He
Hinnar Madr Joakim var ſtoraudugur/ ⁊ hafde eirn fagran Alldengard/
afaſtan ſijnu huſe. Og ætijd komu Gydingar til ſamans j hia honum/
þt hñ var helliſtr a mzal allra þra.
Og a þui ſama ære voru tueir Olldungar ſetter af Folkenu/ til Do-
manda/ þ voru þſſ hættar meñ vm hueria DROTTIN hafdi talad/
þra Domendur drygia allſkyns ranglæte i Babilon. Þeſſ' komu dagliga til Joakim/ ⁊ huer
ſm̃ nockut hafde ad mælþarfa/ hñ hlaut ad koma fyrer þa.
Þegar Folkit var nu burtgemgit vm Middeige/ þa var Suſaña von at ganga i Allden-
gard Mañs ſins. Og þa Olldungarner ſau at hun gieck þangat dagliga/ þa kueiktiſt mz
þm vond girnd til heñar/ og vrdu Þuſſar þar yfer/ og ſo rendu þr augum til heñar / ad eigi
kuñu þr at lijta til Himinſins/ ⁊ huerke huxudu þr vm Gudz Ord nie hegning.
B Eñ bæder bruñu þr af heñar Aſt/ ⁊ ſkamadiſt huer vm ſig ad ſeigia þ ødrum/ ⁊ huer
fyrer ſig villde feigen heñe ſamlagaſt/ Og dagliga hugdu þr þar vandliga at/ at þr mætti at
eins ſia hana. Og huer ſagde til añars/ Førum heim/ þt Mæltijdartijme er komeñ. Og þa
huer þra var nu vid añan ſkilen/ þa ſnere aptur huer fyrer ſig/ ⁊ funduſt at nyiu. Þegar hũ
ſpurde nu añan at/ þa geingu þr vid ſiñe vondre girnd. Þui næſt kom þm þ ſaman /at þr
ſkylldu ſtunda þar vppa/ at þr mættu ſiña Kuiñuna einſamla.
Og þa þr høfdu nu tilſett eirn tiltækeligañ Dag/ at vmſitia hana/ þa kom Suſaña mz
tueimur ſijnum Ambættũ i Alldengarden/ epter vana ſijnum/ at þuo ſier/ þt mikill Hite var.
Og eingen madur var i Alldengardenum/ nema þſſer tueir Olldungar/ ſ̃ ſig høfdu falet ley
neliga/ og vm hana ſætu. Og hun mællte til Ambatta ſiña/ ſækit mier Balſamum ⁊ Sæ-
pu/ ⁊ lætid aptur Alldingarden/ ſo eg meigi þuo mig. Þionuſtupijkurnar giørdu ſo ſm̃ þm
var bodit/ og lietu aptur Alldengarden/ og geingu vt vm nockrar leynedyr/ at ſækia þ ſm̃ hũ
villde hafa/ Og ecki vrdu þær varar vid meñena/ þt þr høfdu falit ſig.
C Þa Ambætternar voru nu i burt/ þa komu þſſer tueir Olldungar þar fram/ hlupu at he
ñe ⁊ ſøgdu/ Sia/ Alldingarduren er apturlycktur/ og eingen ſier oſſ/ og vid breñum af þinne
Aſt/ Þui giørdu ockarn vilia. Enn ef þu villt þ ecki / þa ſkulu vid vitna j mote þier/ at vid
høfum fundit eirn vngañ Mañ hia þier einſamlan/ og þar fyrer hafer þu j burt ſendt þijn-
ar Ambatter.
Þa Anduarpade Suſanna/ og ſagde/ Huad mykla angiſt hefe eg/ þt ef eg giøre þta/ þa
em eg Daudans/ Eñ giøre eg þ ecki/ þa mun eg ecki komaſt vndan yckar høndum. Þo vil
eg helldur falla ſaklaus i mañaña hendur enn at ſyndgaſt i mote DROTTNI. Og hun
tok til ad kalla hærre røddu/ Eñ Olldungarner kølludu vpp yfer heñe. Og añar þra hliop
a Dyrnar Alldengardſins/ og liet þær vpp. Þegar Þionuſtufolkit heyrde nu ſlijkt kall/ þa
hlupu þr vti Alldengarden vm leynedyrnar/ ad ſia/ huad henne være at høndum komit. Og
Olldungarner hoofu vpp ⁊ ſøgdu fra heñe/ Suo ad Þienararner ſkømuduſt ſijn heñar veg-
na/ þt ſlijkt hafde alldrei heyrſt fyrre vm Suſøñu.
D Añars dags/ Þegar Folkit var til ſamans komit/ i Hwſe Joakims mañs heñar/ þa komu
og þar þſſer tueir Olldungar fuller flærdar i giegn Suſøñu/ ad þr kiæme henne i Daudañ.
Og þr mælltu til allz Folkſins/ Sendit burt/ og læted hingat koma Suſøñu/ Dottr Helchie/
Kuiñu Joakims. Og Þegar hun var køllud/ þa kom hun mz ſijnum Forelldrum/ Børnum
⁊ allre ſiñe ætt. Eñ hũ var miog væn ⁊ frijd/ Þar fyrer ſkipudu þr ſkalkar at taka Lijnet fra
heñe/ huar mz hun hafde hulit ſig/ ſo ad þr mættu ſediaſt af heñar Fegurd / Og aller þr ſem
þar vid voru og hana þecktu þr grietu yfer heñe.
Og þr tueir Olldungar ſtodu vpp a medal Folkſins/ ⁊ løgdu ſijnar hendr yfer heñar Høf
ud. Eñ hun griet/ og lypte vpp ſijnum augum til Himens/ Þuiat heñar hiarta hafde trunad"
trauſt a DROTTNI. Og Olldungarner hoofu vpp/ og ſøgdu/ Þa vid geingum alleina
bæder vm kring i Alldengardinum/ þa kom hun þangat mz tueimr Ambættum/ og liet aptur
Alldengarden/ og ſende i burt Ambætternar fra ſier. Þa kom til heñar eirn vngur madr ſa
ſm̃ ſig hafde faled/ ⁊ lagdiſt mz heñe. Eñ Þegar vid vr eirne hyrningu Alldengardſins ſaum
E ſlijka ſkøm̃/ þa hlupu vid jafnſnart þangat ad/ ⁊ fundum þau bæde huert hia ødru. Eñ vng
meñid gætu vid ecki høndlat/ þt hñ var ockur yferſterkare/ og hratt vpp Dyrunum/ og ſtøck j

 burt.

burt. Eñ hana toku vid høndum/ z ſpurdum epter/ huer ſa eñ Vnge madur var/ Eñ hun villde ecki ſeigia ockꝛ ꝥ/ ꝥſſara hluta erum vid vottar.

Og Folkit trude þm tueimur/ ſo ſm̃ Domendum og yppuſtum a medal Folkſins/ og dæmdu Suſañam til dauda. Eñ hun kallade vpp mz hæꝛre røddu/ z ſagde/ DROTTIN Eilijfur Gud/ þu ſm̃ þecker alla Heimugliga hlute/ z veiſt alla hlute adꝛ eñ þr verda/ Þu veiſt ad ꝥſſer hafa borit falſkan Vitnisburd i giegn mier. Og nu ſia þu/ eg hlyt at deyia/ þo ad eg ſie ſaklaus af ꝥſſu ſm̃ þr hafa jlla vppa mig logiet/ Og Gud bænheyrde heñar kall.

Þegar hun var nu vtleidd til daudans/ þa vppuakte Gud Anda eins Vngmeñis/ ſa hiet Daniel/ hñ hoof vpp ad kalla mz hæꝛre røddu/ Eg vil vera ſaklaus af ꝥſſu Blode. Og allt Folkit ſneer ſier vid til hñs z ſpurde huad hñ meinade mz ſlijkum ordum? eñ hñ gieck framm ad og ſagde/ Eru þier af Iſrael ſo Heimſker/ at þier fordæmit eina af Iſraels dætrum/ adur eñ þier ranſakit Søkena og vitid hana. Snued aptur fyrer Domiñ / Þuiad ꝥſſer hafa borit falsuitne i mote heñe/ Og allt folkit ſnere aptꝛ jafnſnart. F

Og Dlldungarner toludu vid Daniel/ ſet þig hier nidur hia oſſ/ og vnderuijſa oſſ/ fyrſt at Gud kallar þig til ꝥſſa Domara embættis. Og Daniel ſagde til þra/ Skiliet þa ad huorn fra ødrũ/ þa vil eg yferheyra huern fyrer ſig ſierdeilis. Og þa þr voru nu adſkilder/ þa kallade hñ a þañ eina/ og ſagde til hñs/ Þu hiñ vonde gamle ſkalkur/ Nu koma yfer þig ſynder þinar ſm̃ þu hefur fyrr meir giort/ þa þu vppſagder ranga Doma/ z fordæmder ſaklauſa/ eñ lieſt ſakada lauſa/ Þar DROTTen hefur þo ſagt/ Þu ſkallt ecki deyda þa godu z ſaklauſu. Hafer þu nu ſied ꝥſſe/ þa ſeigdu fram̃/ Vnder hueriu Trie fanſtu þau til ſamans? Eñ hñ ſuarade/ Vnder einu Lindetrie. Þa ſuarade Daniel/ Riett/ Eingill DROTTINS mun ſiña þig/ z ſundur ſnijda þig/ ꝥt mz þinum lygum giører þu þig ſialfur lijflauſan

Þegar ꝥſſe var i burtu/ baud hñ at hiñ annar ſkyllde koma fyrer hñ/ z ſagde til hñs/ Þu G Canaans art og ecki Juda/ Fegurden hefur heimſkat þig/ og ſu vonda Fyſnen hefur vmſnued þinu hiarta. So hafi þid farit mz Iſraels dætur/ og þær hafa ordit af hrædſlu ad giøra ydarn vilia/ Enn ꝥſſe Dotter Juda hefur ecki ſaþykſt ydar hreckuijſe. Seigdu nu fram̃/ Vnder hueriu trie fanſtu þau bæde ſømũ? Eñ hñ ſuarade/ Vnder eirne Eik. Þa ſuarade Daniel/ Riett/ Eingill DROTTINS ſkal vppteikna þig/ og i ſundꝛhøggua þig/ Þuiad med þinum Lygum giorer þu þig ſialfur lijflauſañ.

Þa hoof allt Folkit vpp og kallade mz hæꝛre røddu/ og prijſade Gud/ ſm̃ þm hialpar/ er vppa hñ vona og treyſta. Og riſu vppi mote þm tueimur Dlldungum/ mz þui ad Daniel hafde yferuñit þa/ af þra eigen ordum/ ad þr voru Liuguottar/ Og giørdu vid þa epter Moſes Løgmæle/ ſo ſm̃ þr høfdu forſkulldat vid ſiñ Naunga/ og dræpu þa. Suo vard a þm deige frelſad ſaklauſt Blod. Eñ Helchia z hñs Kuiña Lofudu Gud fyrer ſijna dottur Suſanna/ og Joakim hennar Madur z aller þra ættmeñ/ ad eckert oærligt var mz heñe fundit. Og Daniel vard mikill hia Folkenu/ vpp fra þm Deigi/ z jafnan þar epter

Vm Bel i Babilon.

Epter dauda Aſtyagis/ tok Cyrus af Perſialande Kongdō/ Og Daniel var jafnan hia Kongenum/ z meir virdur eñ aller adrer Kongs viner.

Nu høfdu þr i Babilon eirn Afgud/ hñ nefndiſt Bel/ honum vrdu meñ dagliga at offra/ tolf mæler Hueitis/ Fiorutijger Saude/ z þriar Amꝛ Vijns. Og Konguren þionade ꝥſſum Afgud ſialfur/ z geck dagliga til hñs/ ad tilbidia hñ/ Eñ Daniel tilbad Gud ſiñ.

Og Konguren ſagde til hñs/ Huar fyrer tilbidur þu ecki Bel? Hñ ſagde/ Eg þiona ecke Skwrgodum/ ſm̃ mz høndum eru giørd/ helldꝛ þm lifanda Gude/ ſm̃ Himen og Jørd hefur giørt/ og eirn DROTTIN er alls ꝥſſ ſm̃ Lifer. Þa ſagde Konguren til hñs/ Helldur þu ecki Bel fyrer eirn lifanda Gud? Sier þu ecki huerſu miked hañ etur og dreckur dagliga Eñ Daniel broſte ad z ſagde/ Herra Kongur/ læt ecki villa þig/ ꝥt ꝥſſe Bel er hid jñra ecke nema Leir/ eñ vtan til Kopar/ z hefꝛ eñ nu alldrei nockut etid.

Þa vard Konguren reidur/ z liet kalla a alla ſijna Kieñemeñ/ z ſagde til þra/ Ef þier ſeiged mier

git mier ecki/huer ad neyter ꝥſſa Offurs/ þa ſkulu þier deyia. Eñ giete þier biuñſad at Bel
neyte ꝥſſ/þa ſkal Daniel deyia/ꝥt hñ hefur laſtad Bel. Og Daniel ſagde/Ja herra Kongr
Verde ſo ſ̄ þu hefur talat.

Eñ Preſtar Bel voru Siøtiger/fyrer vtan Kuiñur ꝥra ⁊ Børn. Og Konguren gieck Preſtar Bel lxx
mz Daniel j Muſtere Bel. Þa ſøgdu Preſtarner/Sia/vier vilium ganga i burt/ ⁊ þu Hè
rra Kongur ſkallt ſialfur leggia Fædu og Dryck fyrer hñ/og læſa aptur Dyrunum/ ⁊ jñcig
la þær mz þinum eigen hring. Og a Morgun ærla þa þu kiemur aptur/ og fiñur þu ecki
ad Bel hafe neyti allz ꝥſſa/Þa viliū vier giarna deyia/ Ella Daniel ſkal drepeñ verda/ ſm̄
ſlıjkt hefur logit a oſſ. Eñ ꝥr treyſtu þar vppa/at ꝥr høfdu giort eirn heimugligan nidur-
gang/vnder Bordenu/þar geingu ꝥr jafnan jñ/og ætu vpp allt ꝥ ſm̄ þar var til.

Þa Kiennemeñerner voru nu vtgeingner/þa liet Konguren ſetia fæduna fyrer Bel. Eñ
Daniel baud ſijnum Þienurum/at ſækia Oſku/⁊ liet dreifa heñe vm allt Muſteris golfid/
fyrer Kongenum. Þui næſt geingu þeir vt/ og læſtu aptur dyrnar/ og jñcigludu þær med
Kongſins hring/⁊ geingu j burt/Eñ Preſtarner geingu vm nott þar jñ/eptˀ ꝥra vana/ mz
ꝥra Kuiñum og Børnum/ætu ⁊ druckn vpp allt ꝥ ſ̄ þar var.

Ad morne dags miøg ſnemma/var Konguren vppe og Daniel mz honum / Og Konguren
ſagde/Er jñciglit oſkaddat? Eñ hñ ſuarade/Ja herra Kongur. Og jafnſnart ſ̄ dyrnar vo
ru vpplætnar/þa leit Konguren vppa Bordit/og kallade vpp med hærre røddu/ Bel/þu ert
eirn mikill Gud/og eingen ſuik eru mz þier. Eñ Daniel broſte/og hiellt Kongenum / ſuo at
hñ ſkyllde ecki ganga jñ/og ſagde/horfed a golfid/ og hygget at huada fotſpor ꝥta eru/Kōg
uren ſagde/Eg ſie fotſpor Karlmanna og Kueña og Barna. Þa vard Konguren Reidr/og
liet taka Preſtana/ꝥra Kuiñr ⁊ Børn/Og ꝥr vrdu at ſyna honum þau heimugligu gøng/
huar vm ꝥr geingu vt og jñ/og høfdu vppetid allt ꝥ ſm̄ a Bordenu var. Og Konguren liet
drepa þa/Og gaf Bel i valld Daniels/ hañ nidurbraut hñ og hañs Muſtere.

Vm Drekan i Babilon.

WAR var og i ꝥm ſama ſtad eirn mikill Dreke/huern ꝥr i Babilon tilba
du. Og Konguren ſagde til Daniel/ Huad? Villtu og ſeigia vm þeñ-
an/ad hñ ſie ecki añad eñ Skurgod af Kopar? Siadu hñ lifer at viſſu/
ꝥt hñ etur og dreckur/og eigi kantu at ſeigia/ at hañ ſie ecki eirn lifande
Gud/þar fyrer tilbid þu hñ. Eñ Daniel ſuarade/Eg mun tilbidia DR
OTTJN miñ Gud/ꝥt hñ er ſa lifande Gud. Eñ þu Herra Kongur/
Leyfdu mier þa vil eg drepa þeñan Dreka/eñ huerke mz Suerde nie mz
støngu. Og Konguren ſagde/Ja ꝥ leyfeſt þier. Þa tok Daniel Bik/
Feite/og Hær/ ⁊ ſaud ꝥ til ſamans/og gierde eirn Leif þar af/og kaſtade honum i muñen
a Drekanum/⁊ Dreken braſt þar af ſundur i midiu i tuo hlute. Þa ſagde Daniel/ Siaed/
Þetta eru ydrer Guder.
Þegar ꝥr i Babilon heyrdu nu ꝥtta/ þa lıjkade ꝥm ꝥ ſtorjlla/ ⁊ giordu vpphlaup i mote Kō
genum/⁊ ſøgdu/Vor Kongur er orden eirn Gydingur/ꝥt hñ hefur nidurbrotid Bel og drep
it Drekañ/ og i helſleigit Kieñemeñena. Og ꝥr geingu fyrer Kongen / og ſøgdu/gief oſſ
fram̄ Daniel/ellegar ſkulū vier drepa þig ⁊ allt þitt Hws. Þegar Kōguren ſa ad ꝥr þreyn Daniel kaſt
gdu ad honum mz Vallde/þa vard hñ at giefa ꝥm Daniel. Og ꝥr køſtudu honum i Leona aſt i Leona grø
grøfena/þar la hñ i ſex daga. Og j ꝥre grøf voru ſiø Leon / ꝥm gafu meñ Dagliga tuo fina
menn og tuo ſaude. Eñ a ꝥſſum døgum var ꝥm eckert giefit/ſuo ad þau ſkylldu Eta Daniel.

Eñ i Gydingalande var eirn Prophete/Abacuc/hñ hafde matreidt eirn Graut/og brotid Abacuc fœrer
þar Braud ofan i/a einu diupu fate/og gieck mz ꝥta vt a Akuren/at fœra ꝥ ſijnū Kornſkur Daniel fœdſlu
darmønnum. Og Eingill DROTTens ſagde til Abacuc/Þu ſkallt fœra Daniel/þañ mat
ſm̄ þu ber/ til Babilon i Leonagrøfena. Abacuc ſuarade. DROTTJN/Eg hefe alldrei
ſied Babilon/ ⁊ eigi veit eg huar ſu Leonagrøfen er

Þa greip eingillen i huirfilen a honum/og flutte hñ ſm̄ eirn ſterkur Stormuindur til Ba
bilon

bilon/til Grafarennar. Og Abacuc kallade og sagde/Daniel Daniel/medtak þa fædu sem DROTTIN hefur sent þier. Og Daniel sagde/ DROTTIN Gud/ þu minnist enn nu a mig/ og yfergiefur þa ecki sem þig akalla/ ⁊ þig elska. Og hann reis vpp ⁊ at. Enn Eingill DROTTINS flutte Abacuc jafnsnart aptur i sinn Stad.

Og a hinum siæunda deigi kom Köguren/at syrgia Daniel. Og þegar hann kom til Grafarinnar/og leit þar jnn/Sia þu/þa sat Daniel midt a mille Leonanna. Og Konguren kallade vpp hærre røddu/ ⁊ sagde/ O DROTTIN þu Gud Danielis/ þu ert einn mikill Gud/ og þar er eingen Gud nema þu. Og hann liet taka hann vpp vr grøfinne. Enn hinum ødrum sem honum villdu hafa fyrer kømit liet hann kasta i Grøfena. Og þeir vrdu jafnsnart fyrer hans augum af Leonunum vppsuelgder.

Bæn Asaria Dan: iij

Vtlögd vr griskunni

OG Assarias stod midt i brennanda Ofnenum/lauk sijnum Munne vpp/badst fyrer/ ⁊ sagde.

Blezadur siertu Gud DROTTIN Fedra vorra/og þitt nafn hlytur lofligt ⁊ Dyrdarsamligt ad vera eilijfligana. Þuiad þu ert riettuijs i ollu þui sem þu hefur giørt vid oss/Øll þijn verk eru riettelig/ ⁊ huad þu giører/ ꝥ er riett/og aller þiner Domar eru ostraffanliger.

Þu giører oss riett/ j þui ꝥ þu hefr straffat oss/medr slijkre Hegning/sem þu hefur læted yfer oss koma/og yfer Jerusalem þa Heiløgu Borg Fedra vorra. Ja þu giører vel ⁊ rietuijslega i þui/ fyrer vorra Synda saker

Þuiad vier høfum syndgast ⁊ jlla giørt j þui ad vier burt snerust fra þier/ ⁊ høfum allavegana þier a mote giørt/ ⁊ hlydt ecki þinum Bodordum/nie skeytt þeim grand/so at vier giørdum þar epter/sem þu hefur bodit oss/so ꝥ oss mætte vel vegna. Þar fyrer þa hefur þu rietteligana giørt/at þu hefurlated allt þetta koma yfer oss/ ⁊ giefet oss vtj hendr Ouinum vorum/ þeim Ogudligum vondum mønnum/og þeim ranglæta Grimasta Konge a Jardrijke.

Og vier dirfunst ecki vorum munne vpp at luka/so erum vier skammader/ ⁊ ad Hadung vordner fyrer þinum Þionustumønnum/ ⁊ fyrer øllum þeim sem þig ottast. Enn þu vtskwfa oss þo ei mz øllu fyrer þins heilaga nafns saker/og fyrerlegg ei þinn Sattmala/ ⁊ tak ecki þina myskunseme i burt fra oss/vegna Abrahams þins elskuliga vinar/og þins þions Jsaac/ ⁊ Jsrael hins Heilaga/ huerium ed þu hefur fyrerheitid/ ad fiølga þeirra Sæde lijka sem Stiørnur Himens/ ⁊ so sem Sand i Siafarhafe

Þuiad vier erum færre ordner/helldur enn allar þioder/ ⁊ erum nu hiner allra fyrelitnustu a Jørdu/fyrer vorra Syndasaker/so ꝥ vier høfum nu huerke Høfdingia/ Spamenn nie Kiennefedur/ ⁊ ecki neitt Brenneoffur nie Dagligtoffur/eigi Matforner nie Reykelsisoffur/ ⁊ høfum ønguan þann Stad/þar ed vier gietum Offrat/so ad vier mættum þina Myskun finna/Helldr mz einu sorgfullu hiarta ⁊ angurbitnu Hugskote þa komum vier fyrer þig/ so sem ad Offrudum vier Brenneforner af Vxum ⁊ Hrwtum/ ⁊ mørgum þusundum feitra sauda. Lijka suo þa lattu vort Offur j dag verda i þinne augsyn/ ⁊ ꝥ sie þier þacknæmeligt/Þuiad þu lætr þa ecki til skammar verda sem vppa þig treysta.

Og nu komum vier mz øllu hiarta/og leitum þins auglitz mz hrædslu. Þar fyrer þa lat þu oss ecki til skammar verda/Helldur giør þu vid oss DROTTIN epter þinne millde/ ⁊ epter þinne mikille Myskunseme/ ⁊ frelsa oss epter þinum Dasemdum/ ⁊ gief þinu nafne Dyrdena/ so at sijn skammist þeir aller sem þinum Þionustumønnum til vonda giora/og fyrer þinne magt ⁊ velldis tign verde þeim til skammar/suo ad þeirra valld verde foreydt/So ad þeir vite/ þad þu siert Gud DROTTIN/dyrdarsamligur yfer allre Jardarkringlunne.

Og Konungsins þionustumenn/þeir er þeim høfdu jnnkastat i Ofnen/lietu eigi af at vppkueikia Bælit i Ofnenum/mz Bike og Brennesteine/Lynge og þurru Hrijse/so þat Loganum slo vpp vr Ofnenum/so hatt sem niu alner og fiorutijge ⁊ brende i kringum sig/ og vppbrende þa

Chal

Chaldeos/sm̃ Logen gat til nææd fyrer vtan Ofneñ. Eñ Eingill DROTTINS gieck mz Þm sm̃ hia Asaria voru i Ofnenum/og keyrde vt Elldzbaalit vr Ofnenum/og giørde so i Ofnenum/lijka sm̃ at bliese Vindur mz Døggu/so þ Elldurin snerte þa ecki at eins/ne brende þa/eda giørde Þm neirn skada.

Lofsöngur þeirra þriggia mañа
i Elldenum Dan. iij. af Griskunne

NA hoofu vpp Þsser þrijr ad syngia huer mz ødrum/Prijsudu og lofudu Gud i Ofnenum/so seigiande.

Blezadur siertu DROTTEN /Gud Fedra vorra / sm̃ ert lofligur og miøg Dyrdarsamligur eilijfliga

Blessat sie þitt Dyrdarsäligt ꝛ heilagt Nafn/s̄ er lofligt ꝛ miøg Dyrdarsäligt eilijfliga.

Blezadur siertu i þinu Heiløgu og dyrdarsamligu Mustere sm̃ ert lofligur og miøg dyrdarsamligur eilijfliga.

Blezadur siertu huer ed situr yfer Cherubim/ ꝛ sier i Vnderdiupen/ sm̃ ert Lofligur ꝛ næsta dyrdarsamligur eilijfliga.

Blezadur siertu a þinum Konungligum Velldisstole/miøg lofligur og næsta dyrdarsamligur eilijfliga.

Blezadur siertu a Himinsins festingu/lofligꝛ ꝛ næsta dyrdarsäligꝛ eilijfliga

Øll verk DROTTENS lofe DROTTEN/og heidre ꝛ dyrke hn̄ eilijfliga.

Þier Himnarner lofet DROTTIN/Heidred ꝛ dyrdkit hn̄ eilijfliga.

Lofit DROTTIN þier Einglar DROTTINS/Heidrit og dyrkit hn̄ eilijfliga

Øll Vøtn vppe a Himnum lofe þier DROTTIN/ Heidrit ꝛ dyrkit hañ eilijfliga

Allar Hersueiter DROTtens lofe þier DROTTEN/ Heidrit ꝛ dyrkid hañ eilijfliga

Sol ꝛ Tungl lofe þier DROTTIN/ Heidrit ꝛ dyrkit hn̄ eilijfliga.

Allar Stiørnur Himens lofe þier DROTTEN/ Heidrit ꝛ dyrkit hann eilijfliga.

Regn ꝛ Døgg lofe þier DROTTIN/Heidred ꝛ dyrcked hn̄ eilijfliga

Aller Vindar lofe þier DROTTIN/ Heidrid ꝛ dyrkit hn̄ eilijfliga.

Elldꝛ og Hite lofe þier DROTTEN/ Heidrit ꝛ dyrkit hañ eilijfliga.

Hregguidre ꝛ Hagl lofe þier DROTTIN/Heidrit ꝛ dyrkit hañ eilijfliga.

Dagur ꝛ Nott lofe þier DROTTIN/Heidrit og dyrkit hañ eilijfliga.

Lios ꝛ Myrkꝛ lofe DROTTEN/Heidrit ꝛ dyrdkit hn̄ eilijfliga.

Frost ꝛ Kulde lofe þier DROTTIN/Heidrid og dyrkit hañ eilijfliga.

Snior ꝛ Js lofe þier DROTTEN/Heidrit og dyrkit hañ eilijfliga.

Elldingar ꝛ Sky lofe þier DROTTEN/ Heidrit og dyrkit hañ eilijfliga

Jørden lofe DROTTIN/Heidre og dyrke hn̄ eilijfliga.

Fiøllen ꝛ Hælsarner lofe þier DROTTIN/ Heidrit og dyrkit hañ eilijfliga.

Allt þ af Jørduñe vex lofe DROTTEN/Heidre og dyrke hañ eilijfliga.

Þier Bruñar lofit DROTTIN/Heidrit ꝛ dyrdkit hn̄ eilijfliga.

Siafarhafed ꝛ Vøtnen lofit þier DROTTEN/Heidrid og dyrkit hn̄ eilijfliga.

Þier Hualfiskar ꝛ allt huad hrærest i Vatnenu/lofe þier DROTTIN/Heidrit og dyrkit hn̄ eilijfliga.

Aller Fuglar Loptsins lofit þier DROTTIN/Heidrit og dyrkit hañ eilijfliga.

Øll Villudyr og Fienadꝛ lofe þier DROTTIN/ Heidrit og dyrkit hañ eilijfliga.

Þier mañaña Syner lofe þier/DROTTIN/Heidrit og dyrkit hn̄ eilijfliga.

Jsrael lofe DROTTIN/Heidre og dyrke hañ eilijfliga.

Þier Kieñemeñ DROTtens lofe þier DROTTIN/Heidrit og dyrkit hn̄ eilijfliga.

Þier Þionustmeñ DROTtens lofe þier DROTTIN/Heidrid ꝛ dyrkit hn̄ eilijfliga

Þier Andar ꝛ Sæler Riettlætra lofed DROTTIN/ Heidrit og dyrkit hañ eilijfliga.

Þier Heilager sm̃ Harmþrungner erud og hrygguer/lofe þier DROTTIN/ Heidred

og

og dyrkid hann eilÿfliga.
Anania Asaria og Misael lofi þier DROTTIN/ Heidrit og dyrkit han̄ eilÿfliga
Þuiad hn̄ hefur leyst oss vt af Heluÿte/ ꝛ hialpat oss vr daudans vallde.
Og hn̄ hefur frelsat oss af þm̄ bren̄anda Ofne/ Og i midiu̅ elldsins loga vardueiter hn̄ oss
Þacke þier DROTTNI ꝥ hn̄ er godur/ ꝛ hn̄s Myskunseme varer eilÿfliga.
Aller þier sm̄ ottist DROTTIN/ lofet þann Gud sem er yfer øllum Gudum/ Heid
rid og dyrkit han̄/ ꝥ hn̄s Myskunseme varer ad eilÿfu.

Bæn Manasses Konungsins Juda/ þa hn̄ var j Fiötrum hallden i Babilon

DROTTIN Almattigr Gud/ vorra Fedra/ Abrahams/ Isaachs ꝛ Jacobs
og þra riettferdugs Sædis/ þu sm̄ skapat hefur Himen og Jørd/ ꝛ allt þad
sm̄ þar er jn̄e. Þu sm̄ Hafit hefur jn̄ciglat mꝫ þinu Bode/ og hefur Vnder
diupit jn̄eluckt og jn̄ciglat/ til Dyrdar þinu ogurliga og Dyrdliga Nafne/
so ad huer madur ottist þig og hrædist þitt mykla Dyrdarvellde. Þuiat þin
Reide er obærelig/ huar mꝫ þu ognar þm̄ syndugu. En̄ Myskunseme þin̄a
Fyrerheita er omælelig ꝛ oransakanlig. Þuiad þu ert DROTTIN/ sa allra hæste/ yfer
allre Jardarkringlunne/ mikillrar þolinmæde og miøg Myskunsamur/ og straffar ogiarna
men̄ena/ og hefur af þinne Giæsku Fyrerheitid Idran til fyrergiefningar Syndanna.
Enn af þui þu ert Gud þra riettferdugu/ þa hefur þu ecki sett Idran þm̄ Riettlætu/ A
braham/ Isaach/ og Jacob/ huerjer ecki syndgudust a mote þier/ En̄ eg hefe syndgast/ og mi̅
nar Synder eru fleire enn Sandur a Siafarbotne/ ꝛ eg er beygdur i þungum Jarnvidium
og hef engua huÿld/ af þui ad eg vppuakte þina Reide/ og giørde margt jllt fyrer þier/ þar
mꝫ/ ad eg vppbyrtade slÿkar Suiuirdingar og suo margar hneyxlaner.
Þar fyrer beyge eg nu knie mins hiarta/ ꝛ bid þig DROTTIN vm Nad/ O DR
OTTIN/ Jeg hef syndgast/ Ja/ Eg hef syndgast / og eg medkienne mÿnar
Misgiørder/ Eg bid og grætbæne þig/ fyrergief þu mier/ O DROTT
IN fyrergief þu mier ꝥ/ Lat mig ei fyrerfarast i mÿnum syndu̅/
og lat straffit ecki eilÿfliga liggia a mier. Helldur hialpa
mier omakligum/ epter þin̄e mikille Myskunseme/ þa
vil eg vegsama þig alla mÿna Lÿfdaga. Þui
at þig lofa allir Himensins Herskarar/ ꝛ
þig skulu mer prÿsa ætÿd og
eilÿfliga/ Amen.

Ender Bokanna þess gamla Testamentissens